

Holy Bible

Aionian **Edition®**

Bíbélì Mímó ní Èdè Yorùbá Òde-Òní

Yoruba Bible

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®

Bíbélì Mímọ ní Èdè Yorùbá Òde-Òní
Yoruba Bible
New Testament

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0, International
Biblica, Inc., 2009, 2017

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Yorùbá at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Yorùbá at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Matthew	1
Mark	29
Luke	48
John	77
Acts	100
Romans	129
1 Corinthians	141
2 Corinthians	154
Galatians	162
Ephesians	166
Philippians	170
Colossians	173
1 Thessalonians	176
2 Thessalonians	179
1 Timothy	181
2 Timothy	184
Titus	187
Philemon	189
Hebrews	190
James	199
1 Peter	202
2 Peter	205
1 John	207
2 John	210
3 John	211
Jude	212
Revelation	213

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Jesu sì wí pé, “Baba, dárjì wọn; nítorí tí wọn kò mọ ohun tí wọn ní ẹ.”

Wọn di ìbò láti pín aṣọ rẹ láàrín ara wọn.

Luke 23:34

Matthew

1 Ìwé ìran Jesu Kristi, ẹni tí í ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ Dafidi, ọmọ Abrahamu: **2** Abrahamu ni baba Isaaki; Isaaki ni baba Jakọbu; Jakọbu ni baba Juda àti àwọn arákùnrin rẹ, **3** Juda ni baba Peresi àti Sera, Tamari sì ni iyá rẹ, Peresi ni baba Hesroni: Hesroni ni baba Ramu; **4** Ramu ni baba Amminadabu; Amminadabu ni baba Nahişoni; Nahişoni ni baba Salmoni; **5** Salmoni ni baba Boasi, Rahabu sí ni iyá rẹ; Boasi ni baba Obedi, Rutu sí ni iyá rẹ; Obedi sì ni baba Jese; **6** Jese ni baba Dafidi ọba. Dafidi ni baba Solomoni, ẹni tí iyá rẹ jẹ aya Uriah tẹlẹ rí. **7** Solomoni ni baba Rehoboamu, Rehoboamu ni baba Abijah, Abijah ni baba Asa, **8** Asa ni baba Jehoşafati; Jehoşafati ni baba Jehoram; Jehoram ni baba Ussiah; **9** Ussiah ni baba Jotamu; Jotamu ni baba Ahaş; Ahaş ni baba Heseekiah; **10** Heseekiah ni baba Manase; Manase ni baba Amoni; Amoni ni baba Josiah; **11** Josiah sì ni baba Jekoniah àti àwọn arákùnrin rẹ ní àkókò ikólọ sí Babeli. **12** Lẹyin ikólọ sí Babeli: Jekoniah ni baba Şealitieli; Şealitieli ni baba Serubbabeli; **13** Serubbabeli ni baba Abihudi; Abihudi ni baba Eliakimu; Eliakimu ni baba Asori; **14** Asori ni baba Sadoku; Sadoku ni baba Akimu; Akimu ni baba Elihudi; **15** Elihudi ni baba Eleasari; Eleasari ni baba Mattani; Mattani ni baba Jakọbu; **16** Jakọbu ni baba Josefu, ẹni tí í ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ Maria, iyá Jesu, ẹni tí í ẹ̀ ẹ̀ Kristi. **17** Bẹẹ ni gbogbo wọn jẹ ìran mẹrinlá láti orí Abrahamu dé orí Dafidi, ìran mẹrinlá á láti orí Dafidi títí dé ikólọ sí Babeli, àti ìran mẹrinlá láti ikólọ títí dé orí Kristi. **18** Bí a ẹ̀ bí Jesu Kristi niyí, ní àkókò ti àdéhùn igbéyàwò ti parí láàrín Maria iyá rẹ àti Josefu, sùgbọn kí wọn tó padé, a rí i ó lóyún láti ọwọ Ẹmí Mímọ. **19** Nítorí Josefu ọkọ rẹ tí í ẹ̀ ẹ̀ olóótító èniyàn kò fẹ dójúti í ní gbangba, ó ní èrò láti kọ ọ sílẹ ní ikòkò. **20** Sùgbọn nígbà tí ó ro èrò yìí tán, angẹli Olúwa yọ sí i ní ojú alá, ó wí pé, “Josefu, ọmọ Dafidi, má fòyà láti fi Maria ẹ̀ aya rẹ, nítorí oyún tí ó wà nínú rẹ láti ọwọ Ẹmí Mímọ ni. **21** Òun yóò sì bí ọmọkùnrin, iwọ yóò sì pe orúkọ rẹ ní Jesu, nítorí òun ni yóò gba àwọn èniyàn rẹ là kúrò nínú ẹ̀ẹ̀ wọn.” **22** Gbogbo nńkan

wònyí sì ẹ̀ lẹ́tí mú ọ̀rọ Olúwa ẹ̀ ẹ̀yí tí a sọ lẹ́tí ẹ̀nu wòlń rẹ wá pé: **23** “Wúńdíá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkùnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ ní Emmanueli,” (ẹ̀yí tí ó túmọ sí “Ọlórún wà pẹlú wa”). **24** Nígbà tí Josefu jí lójú oorun rẹ, òun ẹ̀ gégé bí angẹli Olúwa ti pàşẹ fún un. Ó mú Maria wá sílẹ rẹ ní aya. **25** Sùgbọn òun kò mò ọ̀n títí tí ó fi bí ọmọkùnrin, òun sì sọ orúkọ rẹ ní Jesu.

2 Lẹyin igbà tí a bí Jesu ní Bẹtilehemu ti Judea, ní àkókò ọba Herodu, àwọn amọye ti ilà-oòrún wá sí Jerusalemu. **2** Wọn si béèrè pé, “Níbo ni ẹni náà tí a bí tí í ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ àwọn Júu wà? Àwa ti rí iràwọ rẹ ní ilà-oòrún, a sì wá láti foríbalẹ fún un.” **3** Nígbà tí ọba Herodu sì gbọ ẹ̀yí, idààmú bá a àti gbogbo àwọn ara Jerusalemu pẹlú rẹ. **4** Nígbà tí ó sì pe àwọn olórí àlúfáà àti àwọn olùkọ ọ̀fin jọ, ó bi wọn léèrè nńbi ti a ó gbé bí Kristi? **5** Wọn sì wí pé, “Ní Bẹtilehemu ti Judea, ẹ̀yí ni ohun tí wòlń ti kọ ìwé rẹ pé, **6** “Sùgbọn iwọ Bẹtilehemu, ní ilẹ Judea, iwọ kò kéré jù láàrín àwọn ọmọ-aládé Juda; nítorí láti inu rẹ ni Baálẹ kan yóò ti jáde, ẹni ti yóò ẹ̀ ẹ̀ itójú Israẹli, àwọn èniyàn mi.” **7** Nígbà náà ni Herodu ọba pe àwọn amọye náà sí ikòkò, ó sì wádíí ní ọwọ wọn, àkókò náà gan an tí wọn kòkọ rí iràwọ. **8** Ó sì rán wọn lọ sí Bẹtilehemu, ó sì wí pé, “Ẹ lẹ ẹ̀ iwádíí fínń fínń ní tí ọmọ náà tí a bí. Lẹyin tí ẹ̀ bá sì rí i, ẹ̀ padà wá sọ fún mi, kí ẹ̀mi náà le lọ foríbalẹ fún un.” **9** Nígbà tí wọn sì gbọ ọ̀rọ ọba, wọn mú ọ̀nà wọn pọ̀n, sì wò ó, iràwọ tí wọn ti rí láti ilà ilà-oòrún wá, ó şáájú wọn, títí tí ó fi dúró lókè ibi tí ọmọ náà gbé wà. **10** Nígbà tí wọn sì rí iràwọ náà, ayọ kún ọkàn wọn. **11** Bí wọn tí wọ inu ilẹ náà, wọn rí ọmọ ọwọ náà pẹlú Maria iyá rẹ, wọn wólẹ, wọn foríbalẹ fún un. Nígbà náà ni wọn tú lşúra wọn, wọn sì ta Jesu lşore: wúra, tùràrí àti òjía. **12** Nítorí pé Ọlórún ti kilò fún wọn ní ojú alá pé kí wọn má ẹ̀ ẹ̀ padà tọ Herodu lọ mò, wọn gba ọ̀nà mńràn lọ sí ilú wọn. **13** Nígbà tí wọn ti lọ, angẹli Olúwa fi ara hàn Josefu ní ojú alá pé, “Díde, gbé ọmọ ọwọ náà àti iyá rẹ, kí ó sì sálọ sí Ejibiti. Dúró nńbẹ títí tí ẹ̀mi yóò fi sọ fún ọ, nítorí Herodu yóò wá ọ̀nà láti pa ọmọ ọwọ náà.” **14** Nígbà náà ni ó sì díde, ó mú ọmọ ọwọ náà àti

iyá rẹ ní òru, ó sì lọ sí Ejibiti, **15** ó sì wà nìbẹ tí tí tí tí Herodu fi kú. Èyí jẹ ìmúṣe àṣòtélé ohun tí Olúwa sọ láti ẹnu wòlfi pé, “Mo pe ọmọ mi jáde láti Ejibiti wá.” **16** Nígba tí Herodu rí í pé àwọn amòye náà ti tan òun jẹ, ó bínú gidigidi, ó sì pàṣẹ kí a pa gbogbo àwọn ọmọkùnrin tí ó wà ní Bẹtilẹhemu àti ní ẹkùn rẹ láti àwọn ọmọ ọdún méjì sílẹ gégé bi àkókò tí ó ti fi ẹsò ẹsò béèrè lówó àwọn amòye náà. **17** Nígba náà ni èyí tí a ti sọtélé láti ẹnu wòlfi Jeremiah wá ẹẹ pé: **18** “A gbọ ohùn kan ní Rama, ohùn réré ẹkún àti ọfọ nílá, Rakeli ní sokún àwọn ọmọ rẹ. Ó kò láti gbipẹ nítorí àwọn ọmọ rẹ kò sí mọ.” **19** Lẹyìn ikú Herodu, angeli Olúwa fi ara hàn Josefu lójú alá ní Ejibiti **20** Ó sì wí fún un pé, “Dide gbé ọmọ ọwọ náà àti iyá rẹ padà sí ilẹ Israẹli, nítorí àwọn tí n wá ẹmí ọmọ ọwọ náà láti pa ti kú.” **21** Nítorí náà, o sì dide, ó gbé ọmọ ọwọ náà àti iyá rẹ ó sì wá sí ilẹ Israẹli. **22** Sùgbọn nígba tí ó gbọ pé Akelausi ni ó n jẹ ọba ní Judea ní ipò Herodu baba rẹ, ó bèrù láti lọ sí ì bẹ. Nítorí tí Ọlórùn ti kilò fún un ní ojú alá, ó yí padà, ó sì gba ẹkùn Galili lọ, **23** ó sì lọ í gbé ní ilú tí a pè ní Nasareti. Nígba náà ni èyí tí a sọtélé láti ẹnu àwọn wòlfi wá sí ìmúṣe: “A ó pè é ní ará Nasareti.”

3 Ní ọjọ wọn-ọn-nì, Johanu onítẹbọmi wá, ó n wáásù ní aginjù Judea. **2** Ó n wí pé, “È ronúpiwàdà, nítorí ijọba ọrun kù sí dèdè.” **3** Èyí ni ẹni náà ti wòlfi Isaiah sọrọ nípa rẹ pé, “Ohùn ẹni tí n kígbe ní jìù, ‘È tún ọnà Olúwa ẹ, ẹ ẹ ojú ọnà rẹ kí ó tọ.’” **4** Aṣọ Johanu náà sì jẹ ti irun ibákase, ó sì di àmùrè awo sí ẹgbé rẹ. Eṣù àti oyin igàn sì ni oúnjẹ rẹ. **5** Àwọn èniyàn jáde lọ sódò rẹ láti Jerusalemu àti gbogbo Judea àti àwọn èniyàn láti gbogbo ìhà Jordani. **6** Wọn n jéwọ ẹsẹ wọn, a sì n bamiitiisi wọn ní ọdò rẹ ní odò Jordani. **7** Sùgbọn nígba tí ó rí ọpọ àwọn Farisi àti Sadusi tí wọn n wá ẹ itẹbọmi, ó wí fún wọn pé, “Èyin ọmọ paramólẹ! Ta ni ó kilò fún yín pé kí ẹ sá kúrò nínú ibínú tí n bọ? **8** Ẹ so ẹso tí ó yẹ fún ìronúpiwàdà. **9** Kí ẹ má sì ẹ rò nínú ara yin pé, ‘Àwa ní Abrahamu ní baba.’ Èmi wí fún yín, Ọlórùn lè mu àwọn ọmọ jáde láti inú àwọn òkúta wònyí wá fún Abrahamu. **10** Nísinsin yìí, a ti fi àáké lè gbòngbò igi, àti pé

gbogbo igi tí kò bá so ẹso rere ni a ọò ge lulẹ ti a ó sì wọ jù sínú iná. **11** “Èmi fi omi bamiitiisi yín fún ìronúpiwàdà. Sùgbọn lẹyìn mi ẹnikan tí ó pọ̀jù mí lọ ní bọ, bàtà ẹni tí ẹmi kò tó gbé. Òun ni yóò fi Èmí Mímọ àti iná bamiitiisi yín. **12** Ẹni tí àmúga ìpakà rẹ n bẹ ní ọwọ rẹ, yóò gbá ilẹ ìpakà rẹ, yóò kó alikama rẹ sínú àkà, sùgbọn iyangbò ni yóò fi iná àjòókú sun.” **13** Nígba náà ni Jesu ti Galili wá sí odò Jordani kí Johanu bá à lè ẹ itẹbọmi fún un. **14** Sùgbọn Johanu kò fẹ ẹ itẹbọmi fún un, ó wí pé, “Ìwọ ni ibá bamiitiisi fún mi, ìwọ sì tọ mí wá?” **15** Jesu sì dàhùn pé, “Jòwọ rẹ bèè náà, nítorí bèè ni ó yẹ fún wa láti mú gbogbo òdodo ẹ.” Bèè ni Johanu gbà, ó sì ẹ itẹbọmi fún un. **16** Bí ó sì tí ẹ itẹbọmi fún Jesu tán, Ó jáde láti inú omi. Ní àkókò náà ọrun sí sílẹ fún un, Ó sì rí Èmí Ọlórùn n sòkalẹ bí àdàbà, ó sì bà lẹ e. **17** Ohùn kan láti ọrun wá sì wí pé, “Èyí sì ni àyànfẹ ọmọ mi, ẹni tí inú mi dùn sí gidigidi.”

4 Nígba náà ni Èmí Mímọ darí Jesu sí jìù láti dán an wò láti ọwọ ẹsù. **2** Lẹyìn tí Òun ti gbààwẹ ní ogójì ọsán àti ogójì òru, ebi sì n pa á. **3** Nígba náà ni olùdánwò tọ ọ wá, ó wí pé, “Bí ìwọ bá ẹ Ọmọ Ọlórùn, pàṣẹ kí òkúta wònyí di àkàrà.” **4** Sùgbọn Jesu dàhùn pé, “A ti kọ iwé rẹ pé: ‘Èniyàn kì yóò wá láààyè nípa àkàrà nìkan, bí kò ẹ nípa gbogbo ọrẹ ti ó ti ẹnu Ọlórùn jáde wá.’” **5** Lẹyìn èyí ni ẹsù gbé e lọ sí ilú mímọ náà; ó gbé e lẹ ibi sọ́nso tẹmpili. **6** Ó wí pé, “Bí ìwọ bá jẹ Ọmọ Ọlórùn, bẹ sílẹ fún ara rẹ. A sá à ti kowé rẹ pé, “‘Yóò pàṣẹ fún àwọn angeli rẹ nítorí tírẹ wọn yóò sì gbé ọ sókè ni ọwọ wọn kí ìwọ kí ó má ba à fi ẹsẹ rẹ gbún òkúta.’” **7** Jesu sì dalóhùn, “A sá à ti kọ ọ pé, ‘Ìwọ kò gbọdọ dán Olúwa Ọlórùn rẹ wò.’” **8** Lẹ́ẹkan sí i, ẹsù gbé e lọ sórí òkè gíga, ó sì fi gbogbo ilẹ ọba ayé àti gbogbo ọgo wọn hàn án. **9** Ó sì wí fún un pé, “Gbogbo nìkan wònyí ni ẹmi yóò fi fún ọ, bí ìwọ bá foríbalẹ tí o sì sìn mi.” **10** Jesu wí fún un pé, “Padà kúrò lẹyìn mi, Satani! Nítorí a ti kọ ọ pé, ‘Olúwa Ọlórùn rẹ ni kí ìwọ kí ó fi orí balẹ fún, òun nìkan soṣo ni kí ìwọ máa sìn.’” **11** Nígba náà ni ẹsù fi í sílẹ lọ, àwọn angeli sì tọ ọ wá, wọn sì ẹ iránṣẹ fún un. **12** Nígba tí Jesu gbọ

wí pé a ti fi Johanu sínú túbú ó padà sí Galili. **13** Ó kúrò ní Nasareti, ó sì ló í gbé Kapernaumu, èyí tí ó wà létí Òkun Sebuluni àti Naftali. **14** Kí èyí tí a ti sọtélé láti ẹnu wòlfi Isaiah lè ẹẹ pé, **15** “Ìwọ Sebuluni àti ilẹ Naftali ọ̀nà tó ló sí Òkun, ní ọ̀nà Jordani, Galili ti àwọn kẹfẹrì. **16** Àwọn ènìyàn tí ń gbé ni òkùnkùn tí rí ìmọ̀lẹ̀ ńlá, àti àwọn tó ń gbé nínú ilẹ̀ ọ̀jìjì ikú ní ìmọ̀lẹ̀ tan fún.” **17** Láti ẹgbà nàà lọ ni Jesu ti bèrẹ̀ sí wààsù: “È ronúpiwàdà, nítorí tí ịjọba ọ̀run kù sí dèdè.” **18** Bí Jesu ti ń rìn létí Òkun Galili, ó rí àwọn arákùnrin méjì, Simoni, ti à ń pè ní Peteru, àti Anderu arákùnrin rẹ. Wọn ń sọ àwọn wọn sínú Òkun nítorí apeja ni wọn. **19** Jesu wí fún wọn pé, “È wá, ẹ máa tọ mí lẹyìn ẹmi yóò sì sọ yín di apeja ènìyàn.” **20** Lójúkan nàà, wọn fi àwọn wọn sílẹ̀, wọn sì tọ ọ lẹyìn. **21** Bí ó sì ti kúrò ní ibẹ̀, ọ rí àwọn arákùnrin méjì miíràn, Jakọbu ọmọ Sebede àti Johanu, arákùnrin rẹ. Wọn wà nínú ọkọ ojú omi pẹlú Sebede baba wọn, wọn ń di àwọn wọn, Jesu sì pè àwọn nàà pẹlú. **22** Lójúkan nàà, wọn fi ọkọ ojú omi àti baba wọn sílẹ̀, wọn sì tọ ọ lẹyìn. **23** Jesu sì rin káàkiri gbogbo Galili, ó ń kọni ní Sinagogu, ó ń wààsù iyinrere ti ịjọba ọ̀run, ó sì ń ẹ iwòsàn ààrùn gbogbo àti àisàn láàrín gbogbo ènìyàn. **24** Òkikí rẹ sì kàn yí gbogbo Siria ká; wọn sì gbé àwọn aláìsàn tí ó ní onírúurú ààrùn, àwọn tí ó ní ìnira ẹmí ẹsù, àti àwọn ti o ní wárápá àti àwọn tí ó ní ẹgbà; ó sì wò wọn sà. **25** Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn láti Galili, Dekapoli, Jerusalemu, Judea, àti láti òkè odò Jordani sì tọ ọ lẹyìn.

5 Nígbà tí ó rí ọ̀pọ̀ ènìyàn, ó gun orí òkè lọ ó sì jókódó. Àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì tọ ọ wá. **2** Ó sì bèrẹ̀ sí kọ wọn. Ó wí pé, **3** “Alábùkún fún ni àwọn òtòṣì ní ẹmí, nítorí tiwọn ni ịjọba ọ̀run. **4** Alábùkún fún ni àwọn tí ń sọfọ̀, nítorí a ó tù wọn nínú. **5** Alábùkún fún ni àwọn ọlọkàn tútù, nítorí wọn yóò jogún ayé. **6** Alábùkún fún ni àwọn tí ebi ń pa tí ònǵbẹ ń gbé nítorí òdodo, nítorí wọn yóò yó. **7** Alábùkún fún ni àwọn aláàánú, nítorí wọn yóò rí àánú gbà. **8** Alábùkún fún ni àwọn ọlọkàn mímọ̀, nítorí wọn yóò rí Ọlọrun. **9** Alábùkún fún ni àwọn onílàjà, nítorí ọmọ Ọlọrun ni a ó máa pè wọn. **10** Alábùkún

fún ni àwọn ẹni tí a ẹ inúnibíni sí, nítorí tí wọn jẹ olódodo nítorí tiwọn ní ịjọba ọ̀run. **11** “Alábùkún fún ni ẹyin nígbà tí àwọn ènìyàn bá fi àbùkù kàn yín tí wọn bá ẹ inúnibíni sí yín, tiwọn fi ètè èké sọrọ̀ búburú gbogbo sí yín nítorí mi. **12** È yò, kí ẹyin sì fò fún ayọ, nítorí ńlá ni èrè yín ní ọ̀run, nítorí bèẹ̀ ni wọn ẹ ẹ inúnibíni sí àwọn wòlfi tí ń bẹ ẹ́áájú yín. **13** “Èyin ni iyọ̀ ayé. Sùgbọ̀n bí iyọ̀ bá di ọ̀bu kí ni a ó fi mú un dùn? Kò tún wúlò fún ohunkóhun mó, bí kò ẹ pé kí a dàánù, kí ó sì di ohun tí ènìyàn ń fi ẹsẹ̀ tẹ̀ mọ̀lẹ̀. **14** “Èyin ni ìmọ̀lẹ̀ ayé. Ilú tí a tẹ̀dó sórí òkè kò lè fi ara sin. **15** Bẹẹ̀ ni a kí í tan fitílà tán, kí a sì gbé e sí abẹ̀ òsùwọ̀n; bí kò ẹ sí orí ọ̀pá fitílà, a sì tan ìmọ̀lẹ̀ fún gbogbo ẹni tí ń bẹ nínú ilé. **16** Bákan nàà, ẹ jẹ kí ìmọ̀lẹ̀ yín kí ó mọ̀lẹ̀ níwájú ènìyàn, kí wọn lè máa rí isẹ̀ rere yín, kí wọn lè máa yin baba yín tí ń bẹ ní ọ̀run lógo. **17** “È má ẹ sò pé, ẹmí wá láti pa ọ̀fin àwọn wòlfi run, ẹmi kò wá láti pa wọn rẹ, bí kò ẹ láti mú wọn ẹ. **18** Lóódótó ni mo wí fún un yín, tíftì ọ̀run òun ayé yóò fi kojá, àmí kínkínfí tí a fi gègè ẹ kan kí yóò parẹ̀ kúrò nínú gbogbo ọ̀fin tó wà nínú ìwé ọ̀fin tíftì gbogbo rẹ yóò fi wá sí imúṣe. **19** Ẹnikéni tí ó bá rú ọ̀fin tí ó tilẹ̀ kéré jùlọ, tí ó sì kọ̀ ẹlómíràn láti ẹ bèẹ̀, òun ni yóò kéré jùlọ ní ịjọba ọ̀run, sùgbọ̀n ẹni tí ó bá ń ẹ wọn, tí ó sì ń kọ wọn, ni yóò jẹ ẹni ńlá ní ịjọba ọ̀run. **20** Nítorí nàà ni mo ti wí fún yín pé àfi bí òdodo yín bá ju ti àwọn Farisi àti ti àwọn olùkọ̀ ọ̀fin lọ, dájúdájú ẹyin kí yóò le wọ ịjọba ọ̀run. **21** “Èyin ti gbọ̀ bí a ti wí fún àwọn ará ẹgbàni pé, ‘Ìwọ kò gbọ̀dọ̀ pàniyàn, ẹnikéni tí ó bá pàniyàn yóò wà nínú ewu idájó.’ **22** Sùgbọ̀n ẹmi wí fún un yín pé, ẹnikéni tí ó bínú sí arákùnrin rẹ yóò wà nínú ewu idájó. Ẹnikéni tí ó ba wí fun arákùnrin rẹ pé, ‘Ráákà,’ yóò fi ara hàn níwájú ẹgbimọ̀ àwọn ẹgbà Jùú; sùgbọ̀n ẹni tí ó bá wí pé, ‘Ìwọ wèrè!’ yóò wà nínú ewu iná ọ̀run àpààdì. (Geenna g1067) **23** “Nítorí nàà, nígbà tí ìwọ bá ń mú ẹ̀bùn rẹ wá síwájú pepe, bí ìwọ bá sì rántí níbẹ̀ pé arákùnrin rẹ ni ohùn kan nínú sí ọ. **24** Fi ẹ̀bùn rẹ sílẹ̀ níwájú pepe. Ìwọ kọ̀kọ̀ lọ ẹ ilàjà láàrín ìwọ àti arákùnrin rẹ na. Lẹyìn nàà, wá kí ó sì fi ẹ̀bùn rẹ sílẹ̀. **25** “Bá ọ̀tá rẹ làjà kánkán, ẹni tí ó ń gbé ọ lọ sílẹ̀ ejọ. Ẹ ẹ nígbà ti ó wà ní

òna pèlú rẹ, bí bèẹ kọ yóò fà ó lé onídáájọ lówọ, onídáájọ yóò sí fá ó lé àwọn èsọ lówọ, wọn a sì sọ ó sínú túbú. **26** Lóódótọ ni mo wí fún ọ, iwọ kì yóò jáde kúrò nìbẹ títí tí iwọ yóò fí san ẹyọ owó kan tí ó kù. **27** “Èyin ti gbọ bí òfin ti wí pé, ‘Iwọ kò gbọdò ẹ panşágà.’ **28** Sùgbón mo wí fún yín pé, ẹnikẹni tí ó bá wo obinrin kan ní iwòkuwò, ti bà ẹ panşágà nínú ọkàn rẹ. **29** Bí ojú ọtún rẹ bá mú ọ kòşẹ, yọ ọ jáde, kí ó sì sọ ọ nù. Ó sá à ní èrè fún ọ kí ẹyà ara rẹ kan sègbé, ju kí a gbé gbogbo ara rẹ jù sí iná ọrun àpáàdì. (Geenna g1067) **30** Bí ọwọ ọtún rẹ bá mú ọ kòşẹ, gé e kúrò, kí ó sì sọ ọ nù. Ó sá à ní èrè kí ẹyà ara rẹ kan sègbé ju kí a gbé gbogbo ara rẹ jù sí iná ọrun àpáàdì. (Geenna g1067) **31** “A ti wí pèlú pé, ‘Ènikẹni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ, jẹ kí ó fí iwé ikòşilẹ lé e lówọ.’ **32** Sùgbón èmi sọ ẹyí fún yín pé, ẹnikẹni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ, láìşẹ pé nítorí àgbèrè, ó mú un ẹ àgbèrè, ẹnikẹni tí ó bá sì gbé ẹni tí a kò ní ìyàwó, ó ẹ panşágà. **33** “Èyin ti gbọ bí a ti wí fún àwọn ará ìgbààni pé, ‘Iwọ kò gbọdò búra èké bí kò ẹ pé kí iwọ kí ó mú ìbúra rẹ fún Olúwa ẹ.’ **34** Sùgbón èmi wí fún yín, ẹ má ẹ búra rárá: ìbá à ẹ fifi ọrun búra, nítorí itẹ Ọlọrun ni. **35** Tàbí fi ayé búra, nítorí àpótí itisẹ Ọlọrun ni; tàbí Jerusalemu, nítorí olórí ìlú ọba ríla ni. **36** Má ẹ fi orí rẹ búra, nítorí iwọ kò lè sọ irun ẹyọ kan di funfun tàbí di dúdú. **37** Ẹ jẹ kí bèẹ ni yín jẹ bèẹ ni àti bèẹ kọ yín jẹ bèẹ kọ, ohunkóhun tí ó ba ju iwònyí lọ, wá láti ọdò ẹni ibi. **38** “Èyin tí gbọ bí òfin tí wí pé, ‘Ojú fún ojú àti eyín fún eyín.’ **39** Sùgbón èmi wí fún yín pé, ẹ má ẹ tako ẹni ibi. Bí ẹnikan bá gbá ọ lẹrẹkẹ ọtún, yí ẹrẹkẹ ọ̀sì sí olúwa rẹ pèlú. **40** Bí ẹnikan bá fẹ gbé ọ lọ sílẹ ejọ, tí ó sì fẹ gba ẹwù àwòtélé, jòwọ agbádá rẹ fún un pèlú. **41** Bí ẹni kan bá fẹ fi agbára mú ọ rìn ibùsò kan, bá a lọ ní ibùsò méjì. **42** Fi fún ẹni tí ó bèèrè lówọ rẹ, láti ọdò ẹni tí ó ní fẹ wín lówọ rẹ, má ẹ mú ojú kúrò. **43** “Èyin ti gbọ bí òfin ti wí pé, ‘Iwọ fẹ ọmọnikẹjì rẹ, kí iwọ sì kóríra ọtá rẹ.’ **44** Sùgbón èmi wí fún yín pé, ẹ fẹràn àwọn ọtá yín kí ẹ sì gbàdúra fún àwọn tí ní ẹ inúnibíni sí yín. **45** Kí ẹyin lè jẹ ọmọ Baba yín tí ní bẹ ní ọrun. Ó mú kí oòrùn rẹ ràn sára èniyàn búburú àti èniyàn rere, ó rọjò fún àwọn olódodo àti fún àwọn aláìşódodo. **46**

Bí ẹyin bá fẹràn àwọn tí ó fẹràn yín nikan, èrè kí ni ẹyin ní? Àwọn agbowó ọ̀de kò ha ní ẹ bèẹ gégé? **47** Àti bí ó bá sì jẹ pé kíkì àwọn arákùnrin yín nikan ni ẹyin ní kí, kín ni ẹyin ní ẹ ju àwọn mífiràn lọ? Àwọn kèfèrì kò ha ní ẹ bèẹ bí? **48** Nítorí nàà, ẹ jẹ pípé, gégé bí Baba yín tí ní bẹ ní ọrun ẹ jẹ pípé.

6 “Ẹ kíyèsára kí ẹ má ẹ işẹ rere yín níwájú àwọn èniyàn nítorí kí a le rí yín, Bí ẹ bá ẹ bèẹ, ẹyin kò ni èrè kankan lódò Baba yín ní ọrun. **2** “Nítorí nàà, nígbà ti ẹ bá tí ní fún aláìní, ẹ má ẹ fi fèrè kéde rẹ, gégé bí àwọn àgàbàgebè ti í ẹ ní Sinagogu àti ní ita gbangba; kí àwọn èniyàn le yín wón. Lóódótọ ni mo wí fún yín, wón ti gba èrè tí wón ní kíkún. **3** Sùgbón bí iwọ bá ní fún aláìní, má ẹ jẹ kí ọwọ ọ̀sì rẹ mọ ohun tí ọwọ ọtún rẹ ní ẹ, **4** kí ifunni rẹ má ẹ jẹ mí mọ. Nígbà nàà ni Baba rẹ, tí ó sì mọ ohun ikòkọ gbogbo, yóò san án fún ọ. **5** “Nígbà tí iwọ bá ní gbàdúra, má ẹ ẹ bí àwọn àgàbàgebè, nítorí wón fẹràn láti máa dúró gbàdúra ní Sinagogu àti ní ẹgbé ọ̀nà tí èniyàn ti lè rí wón. Lóódótọ ni mo wí fún yín, wón ti gba èrè wón ní kíkún. **6** Sùgbón nígbà tí iwọ bá ní gbàdúra, wọ inú iyàrá rẹ lẹ, sé ìlẹkùn mọ ara rẹ, gbàdúra sí Baba rẹ ẹni tí iwọ kò rí. Nígbà nàà ni Baba rẹ tí ó mọ gbogbo ohun ikòkọ rẹ, yóò san án fún ọ. **7** Sùgbón nígbà ti ẹyin bá ní gbàdúra, ẹ má ẹ àtúnwí asán bí àwọn aláìkọlà, nítorí wón rò pé a ó tìtorí ọ̀pọ ọ̀rọ gbọ tiwón. **8** Ẹ má ẹ dàbí i wón, nítorí Baba yín tí ní bẹ ní ọrun mọ ohun tí ẹ ẹ aláìní, kí ẹ tilẹ tó bèèrè lówọ rẹ. **9** “Nítorí nàà, báylí ni kí ẹ ẹ máa gbàdúra: “Baba wa tí ní bẹ ní ọrun, ọwọ fún orúkọ yín, **10** kí ìjọba yín dé, ìfẹ tiyín ni kí a ẹ ní ayé bí tí ọrun. **11** Ẹ fún wa ní ọúnjẹ ọ̀òjọ wa lóní. **12** Ẹ dárí gbèsè wa jì wá, Bí àwa ti ní dáríji àwọn ajigbèsè wa, **13** Ẹ má ẹ fà wá sínú ìdánwò, sùgbón ẹ gbà wá lówọ ibi. Nítorí ìjọba ni tiyín, àti agbára àti ọ̀go, lálélaé, Àmín.’ **14** Nítorí nàà, bí ẹyin bá dárí jí àwọn tó ẹ yín, baba yín ọrun nàà yóò dáríji yín. **15** Sùgbón bí ẹyin bá kò láti dárí ẹşẹ àwọn èniyàn jì wón, baba yín kò ní í dárí ẹşẹ yín jì yín. **16** “Nígbà tí ẹyin bá gbààwẹ, ẹ má ẹ fa ojú ro bí àwọn àgàbàgebè ẹ máa ní ẹ nítorí wón

máa ní fa ojú ro láti fihàn àwọn èniyàn pé àwọn ní gbààwẹ̀. Lóódótó ni mo wí fún yín wọn ti gba èrè wọn ní kíkún. 17 Sùgbọn nígbà tí iwọ bá gbààwẹ̀, bu òróró sí orí rẹ, kí ó sì tún ojú rẹ ẹ̀ dárádára. 18 Kí ó má ẹ̀ hàn sí èniyàn pé iwọ ní gbààwẹ̀, bí kò ẹ̀ se sì í Baba rẹ, ẹni tí iwọ kò rí, àti pé, Baba rẹ tí ó rí ohun tí ó ẹ̀ se ní ikòkò, yóò san án fún ọ. 19 “Má ẹ̀ se to àwọn ìṣúra jọ fún ara rẹ ní ayé yìí, níbi tí kòkòrò ti le jẹ ẹ̀, tí ó sì ti le bàjẹ àti ibi tí àwọn olè lè fọ́ tí wọn yóò sì jí í lẹ. 20 Dípò bẹ̀ẹ̀ to ìṣúra rẹ jọ sí òrun, níbi tí kòkòrò àti ipáàrà kò ti lè bà á jẹ, àti ní ibi tí àwọn olè kò le fọ́ wọ́lẹ̀ láti jí í lẹ. 21 Nítorí ibi tí ìṣúra yín bá wà níbẹ̀ náà ni ọkàn yín yóò wà pẹ̀lú. 22 “Ojú ni fitílà ara. Bí ojú rẹ bá mọ́lẹ̀ kedere, gbogbo ara rẹ yóò jẹ kíkí ìmọ́lẹ̀. 23 Sùgbọn bí ojú rẹ kò bá dára, gbogbo ara rẹ ni yóò kún fún òkùnkùn. Bí ìmọ́lẹ̀ ti ó wà nínú rẹ bá wá jẹ òkùnkùn, òkùnkùn náà yóò ti pọ́ tó! 24 “Kò sì í ẹnikan tí ó lè sin ògá méjì. Òun yóò yà kórííra ọkan tí yóò fẹ́ràn èkejì, tàbí kí ó fi ara mọ́ ọkan kí ó sì yan èkejì ní ipòsì. Ẹyin kò lè sin Ọlórùn àti owó papọ̀. 25 “Nítorí náà, mo wí fún yín, ẹ má ẹ̀ se àníyàn nípa ẹmí yín, ohun tí ẹ ó jẹ àti èyí tí ẹ ó mu; tàbí nípa ara yín, ohun tí ẹ ó wò. Sé ẹmí kò ha ẹ̀ pàtàkì ju oúnjẹ lọ tàbí ara ni kò ha ẹ̀ pàtàkì ju aṣọ lọ? 26 Ẹ wo àwọn ẹyẹ ojú ọrun; wọn kí í gbín, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kí í kórẹ, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kí í kọ́jọ sínú àkà, síbẹ̀ Baba yín tí n bẹ ní ọrun ní bọ́ wọn. Ẹyin kò ha níyẹ lórí jù wọn lọ bí? 27 Ta ni nínú gbogbo yín nípa àníyàn síse ti ó lè fi ìṣẹ́jú kan kún ojọ ayé rẹ? 28 “Kí ni یدی ti ẹ fi ní ẹ̀ se àníyàn ní tí aṣọ? Ẹ wo bí àwọn lílì tí n bẹ ní igbó tí n dàgbà. Wọn kí í síṣẹ̀ bẹ̀ẹ̀ ni wọn kí í rànwú. 29 Bẹ̀ẹ̀ ni mo wí fún yín pé, a kò ẹ̀ se Solomoni lẹ́ṣọ́ọ́ nínú gbogbo ọ̀gọ̀ rẹ̀ tó ọkan nínú àwọn nńkan wọnyí. 30 Njẹ́ bí Ọlórùn bá wọ koriko igbó ní aṣọ bẹ̀ẹ̀, èyí tí ó wà nńhìn-ín lóníí ti a sì gbà sínú iná lóla, kò ha ẹ̀ se ní ẹ̀ yín lẹ́ṣọ́ọ́ tó bẹ̀ẹ̀ àti jù bẹ̀ẹ̀ lọ, ẹyin tí igbàgbọ́ yín kéré? 31 Nítorí náà, ẹ má ẹ̀ se àníyàn kí ẹ̀ sì máa wí pé, ‘Kí ni àwa yóò jẹ?’ tàbí ‘Kí ni àwa yóò mu?’ tàbí ‘Írú aṣọ wo ni àwa yóò wò?’ 32 Nítorí àwọn kẹ̀fẹ̀rì ní fi iwọra wá àwọn nńkan wọnyí bẹ̀ẹ̀ ni Baba yín ní ọrun mọ́ dájúdájú pé ẹ̀ ní ilò àwọn nńkan wọnyí. 33 Sùgbọn, ẹ̀ kọ́kọ́ wá

ìjọba Ọlórùn ná àti òdodo rẹ, yóò sì fi gbogbo àwọn nńkan wọnyí kún un fún yín pẹ̀lú. 34 Nítorí náà, ẹ má ẹ̀ se àníyàn ọla, ọla ni yóò ẹ̀ se àníyàn ara rẹ. Wàhàlà ojọ kòkọkan ti tó fún un.

7 “Ẹ má ẹ̀ dá ní lẹ́jọ, kí a má bá dá yín lẹ́jọ. 2 Nítorí irú یدی tí ẹyin bá ẹ̀ se, òun ni a ó sì ẹ̀ se fún yín; irú ọ̀sùwọ̀n tí ẹyin bá fi wọn, òun ni a ó sì fi wọn fún yín. 3 “Ètíṣe tí iwọ fi ní wo ẹrún igi tí n bẹ ní ojú arákùnrin rẹ, sùgbọn iwọ kò kíyèsì یتی igi tí n bẹ ní ojú ara rẹ? 4 Tàbí iwọ ó ti se wí fún arákùnrin rẹ pé, ‘Jẹ́ kí ẹmí yọ ẹrún igi tí n bẹ ní ojú rẹ,’ sì wò ó یتی igi ní bẹ ní ojú iwọ tikára rẹ. 5 Iwọ àgàbàgèbè, tètè kọ́ yọ یتی igi jáde kúrò ní ojú ara rẹ ná, nígbà náà ni iwọ yóò sì tó ríran kedere láti yọ ẹrún igi tí n bẹ ní ojú arákùnrin rẹ kúrò. 6 “Ẹ má ẹ̀ se fi ohun mímọ́ fún ajá jẹ, ẹ má sì ẹ̀ se sọ ohun ọ̀ṣọ́ olówó iyebíye yín fún ẹ̀lẹ́dẹ̀, bí ẹyin bá ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ kí wọn má bà fi esẹ̀ tẹ́ wọn mọ́lẹ̀, wọn a sì yí padà sí yín, wọn a sì bù yín jẹ. 7 “Béèrè, a ó sì fi fún yín; wá kiri, ẹyin yóò sì rí; kànkùn, a ó sì sí í sílẹ̀ fún yín. 8 Nítorí ẹnikẹni tí ó béèrè ní rí gbà, ẹni tí ó bá sì wà kiri ní rí, ẹni bá sì kànkùn ni a yóò sì sílẹ̀ fún. 9 “Ta ni ọkùnrin náà tí n bẹ nínú yín, bí ọmọ rẹ béèrè àkàrà, tí yóò jẹ́ fi òkúta fún un? 10 Tàbí bí ó béèrè eja, tí yóò jẹ́ fún un ní ejò? 11 Njẹ́ bí ẹyin tí í ẹ̀ se èniyàn búburú bá mọ́ bí a ti í fi ẹ̀bùn rere fún àwọn ọmọ yín, mélódó mélódó ni Baba yín tí n bẹ ní ọrun yóò fi ohun rere fún àwọn tí ó béèrè lówọ́ rẹ? 12 Nítorí náà, nínú gbogbo ohunkóhun ti ẹyin bá ní fẹ́ kí èniyàn kí ó ẹ̀ se sí yín, bẹ̀ẹ̀ ni kí ẹyin kí ó ẹ̀ se sí wọn gégé; nítorí èyí ni òfin àti àwọn wòlú. 13 “Ẹ ba ẹnu-ọ̀nà tóóró wọ́lẹ̀; gbòdòrò ni ẹnu-ọ̀nà náà, àti oníbùú ni ojú ọ̀nà náà tí ó lọ sí ibi iparun, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ni àwọn ẹni tí n bá ibẹ́ wọ́lẹ̀. 14 Nítorí kékeré ni ẹnu-ọ̀nà náà, tóóró sì ni ojú ọ̀nà náà, ti ó lọ sí ibi iyè, diẹ̀ ni àwọn ẹni tí ó ní rìn in. 15 “Ẹ máa sọra fún àwọn èké wòlú tí wọn ní tò yín wá ní àwọ̀ àgùntàn, sùgbọn ní inú wọn apanijẹ̀ ikookò ni wọn. 16 Nípa èso wọn ni ẹyin ó fi mọ́ wọn. Njẹ́ èniyàn ha lè ká èso àjàrà lára igi ọ̀gàn tàbí èso ọ̀pọ̀tọ́ lára ègún ọ̀ṣùsù? 17 Bẹ̀ẹ̀ ni gbogbo igi rere a máa so èso rere sùgbọn igi búburú a máa so èso búburú. 18 Igi rere kò le so èso búburú,

bèè ni igi búburú kò lè so èso rere. **19** Gbogbo igi tí kò bá so èso rere, a gé e lulè, à wọ ọ jù sínú iná. **20** Nítorí nàá, nípa èso wọn ni èyin yóò mò wọn. **21** “Kí í ẹ se gbogbo ẹni tó ní pè mí ní, ‘Olúwa, Olúwa,’ ni yóò wọ ìjọba ọrun, bí kò ẹ ẹni tó bá ní ẹ se ìfẹ baba mi tí ní bẹ ní ẹrun. **22** Ọpọ ni yóò wí fún mi ní ọjọ nàá pé, ‘Olúwa, Olúwa, àwa kò ha sọtélé ní orúkọ ẹ, àti ní orúkọ ẹ kọ ni a fi lé ọpọ ẹmí èsù jáde, tí a sì ẹ ọpọ isẹ iyanu?’ **23** Nígba nàá ni ẹmi yóò wí fún wọn pé, ‘Ẹmi kò mò yín rí, ẹ kúrò lódò mi èyin onísẹ èsẹ.’ **24** “Nítorí ẹnikẹni tí ó bá gbọ ọrọ tẹmi wọnyí, tí ó bá sì ẹ wọn, ẹmi ó fiwé ọlọgbọn èniyàn kan, ti ó kọ ilé rẹ sí orí àpáta. **25** Ọjò sì rọ, ikún omi sì dé, afẹfẹ sì fẹ, wọn sí bì lu ilé nàá; síbèsibẹ nàá kò sì wó, nítorí tí a fi ipilẹ rẹ solẹ lórí àpáta. **26** Ẹnikẹni tí ó bá sì gbọ ọrọ tẹmi wọnyí, tí kò bá sì ẹ wọn, ọun ni ẹmi yóò fiwé aṣiwèrè èniyàn kan tí ó kọ ilé rẹ sí orí iyanrìn. **27** Ọjò sì rọ, ikún omi sì dé, afẹfẹ sì fẹ, wọn sì bì lu ilé nàá, ilé nàá sì wó; wíwó rẹ sì pọ jojo.” **28** Nígba tí Jesu sì parí síso nhkan wọnyí, ẹnu ya àwọn ọpọ èniyàn sí èkọ rẹ, **29** nítorí ó ní kọ wọn bí ẹni tí ó ní àṣe, kì í ẹse bí i ti olùkọ ọfin wọn.

8 Nígba tí ó ti orí òkè sòkalẹ, ọpọ èniyàn ní tò ọ lẹyin. **2** Sì wò ó, adètẹ kan wà, ó wá ó sì wólẹ níwájú rẹ ó wí pé, “Olúwa, bí ìwọ bá fẹ, ìwọ lè sọ mi di mímọ.” **3** Jesu sì nà ọwọ rẹ, ó fi bà á, ó wí pé, “Mo fẹ, ìwọ di mímọ.” Lójúkan nàá, ètẹ rẹ sì mò! **4** Jesu sì wí fún pé, “Wò ó, má ẹ se sọ fún ẹnikan. Sùgbọn máa ba ọnà rẹ lọ, fi ara rẹ hàn fún àlùfàá, kí o sì san èbùn tí Mose pàṣe ní ẹrì fún wọn.” **5** Nígba tí Jesu sì wọ Kapernaumu, balógun ọrún kan tò ọ wá, ó bèbẹ fún ìrànlowọ. **6** O sì wí pé, “Olúwa, ọmọ ọdọ mi dùbúlẹ ààrùn ègbà ni ilé, toun ti irora nílá.” **7** Jesu sì wí fún un pé, “Ẹmi ní bọ wá mú un lárada.” **8** Balógun ọrún nàá dàhùn, ó wí pé, “Olúwa, ẹmi kò yẹ ní ẹni tí ìwọ ní wọ abẹ òrùlẹ rẹ, sùgbọn sọ kíkì ọrọ kan, a ó sì mú ọmọ ọdọ mi lárada.” **9** Ẹni tí ó wà lábẹ àṣe sá ni ẹmi, ẹmi sí ní ọmọ-ogun lẹyin mi. Bí mo wí fún ẹni kan pé, ‘Lọ,’ a sì lọ, àti fún ẹni kejì pé, ‘Wá,’ a sì wá, àti fún ọmọ ọdọ mi pé, ‘Se èyí,’ a sì ẹ é.” **10** Nígba tí Jesu gbọ èyí ẹnu yà á, ó sì wí fún àwọn tí ó ní tò ọ lẹyin pé, “Lódótó ni

mo wí fún yín, ẹmi kò rí ẹnikan ni Israẹli tò ní ìgbàgbọ nílá bí irú èyí. **11** Mo sì wí fún yín, ọpọlọpọ èniyàn ni yóò ti ìhà ìlà-òòrùn àti ìhà ìwọ-òòrùn wá, wọn á sì bá Abrahamu àti Isaaki àti Jakọbu jeun ní ìjọba ọrun. **12** Sùgbọn àwọn ọmọ ìjọba ni a ó sọ sínú òkunkùn lóde, níbẹ ni ẹkún àti ìpayinkeke yóò gbé wà.” **13** Nítorí nàá Jesu sì wí fún balógun ọrun nàá pé, “Máa lọ ilé, ohun tí ìwọ gbàgbọ tí rí bèè.” A sì mú ọmọ ọdọ nàá lárada ní wákàtí kan nàá. **14** Nígba tí Jesu sì dé ilé Peteru, iyá iyàwó Peteru dùbúlẹ àisàn ibà. **15** Sùgbọn nígba tí Jesu fi ọwọ kan ọwọ rẹ, ibà nàá fi í sílẹ, lésèkèsẹ ó sì dìdè ó ní ẹniyàn tí ó ní ẹmí èsù ni a mú wá sọdọ rẹ, ó sì fi ọrọ rẹ lé àwọn ẹmí èsù nàá jáde. A sì mú gbogbo àwọn ọlókúnrun lárada. **17** Kí èyí tí a ti sọ láti ẹnu wòlfi Isaiah lè ẹse pé, “Ọun tìkára rẹ gbà àìlera wa, ó sì ní ru ààrùn wa.” **18** Nígba tí Jesu rí ọpọlọpọ èniyàn tò yí í ká, ó pàṣe pé kí wọn rékojá sí òdikejì adágún. **19** Olùkọ ọfin kan sì tò ọ wá, ó wí fún un pé, “Olùkọ, ẹmi ó má tò ọ lẹyin níbikíbi tí ìwọ bá ní lọ.” **20** Jesu dá lóhùn pé, “Àwọn kòlẹkòlẹ ní ihò, àwọn ẹyẹ ojú ọrun sì ni itẹ; sùgbọn Ọmọ Èniyàn kò ní ibi tí yóò fi orí rẹ lẹ.” **21** Ọmọ-èyin rẹ miiran sì wí fún un pé, “Olúwa, kọkọ jẹ kí ẹmi kí ó kọ lọ sùnkú baba mi ná.” **22** Sùgbọn Jesu wí fún un pé, “Máa tò mí lẹyin, sì jẹ kí àwọn òkú kí ó máa sin òkú ara wọn.” **23** Nígba nàá ni ó bọ sínú ọkọ ojú omi, àwọn ọmọ-èyin rẹ tẹlẹ e. **24** Ní àìròtẹlẹ, jì lílẹ dìdè lórí Òkun tò bèè tí rírú omi fi bọ ọkọ nàá mọlẹ; sùgbọn Jesu ní sùn. **25** Àwọn ọmọ-èyin rẹ tò ọ wá, wọn jí i, wọn wí pe, “Olúwa, gbà wá! Àwa yóò rì!” **26** O sì wí fún wọn pé, “Èyin onígba gbọ kékeré. Èṣe ti èyin fi ní bẹrù?” Nígba nàá ní ó dìdè dúró, ó sì bá jì àti rírú Òkun nàá wí, gbogbo rẹ sì paró. **27** Sùgbọn ẹnu yà àwọn ọkúnrin nàá, wọn sì bèèrè pé, “Irú èniyàn wo ni èyí? Kódá jì lílẹ àti rírú omi Òkun gbọ tirẹ?” **28** Nígba ti ó sì dé apá kejì ní ilé àwọn ara Gadara, àwọn ọkúnrin méjì èlẹmí èsù ti inú ibojì wá padé rẹ. Wọn rorò gidigidi tò bèè tí ẹnikẹni kò le kojá ní ọnà ibẹ. **29** Wọn kígbẹ lóhùn rara wí pé, “Kí ní ẹse tàwa tirẹ, ìwọ Ọmọ Ọlórùn? Ìwọ ha wá láti dá wa lóro sáájú ọjọ tí a yàn nàá?” **30**

Agbo elédè ná tí n jẹ n bẹ ní ònà jìjìn díẹ sí wọn. **31** Àwọn ẹmí ẹ̀sù náà bẹ Jesu wí pé, “Bí iwọ bá lé wa jáde, jẹ kí ọwá kí ó lọ sínú agbo elédè yí.” **32** Ó sì wí fún wọn pé, “È máa lọ!” Nígbà tí wọn sì jáde, wọn lọ sínú agbo elédè náà; sì wò ó, gbogbo agbo elédè náà sì rọ̀ gíri sọkalẹ̀ bèbè odò bọ̀ sínú Òkun, wọn sì sègbé nínú omi. **33** Àwọn ẹni tí n sọ wọn sì sá, wọn sì mú ònà wọn pọ̀n lọ sí ilú, wọn rọ̀yìn ohun gbogbo, àti ohun tí a ẹ̀ fún àwọn ẹ̀lẹ̀mí ẹ̀sù. **34** Nígbà náà ni gbogbo ará ilú náà sì jáde wá í padé Jesu. Nígbà tí wọn sì rí i, wọn bẹ̀ ẹ̀, kí ó lọ kúrò ní agbègbè wọn.

9 Jesu bọ̀ sínú ọ̀kọ̀, ó sì rékojá odò lọ sí ilú abíníbí rẹ̀, **2** àwọn ọ̀kúnrin kan gbé arọ̀ kan tò ọ̀ wá lórí àkétè rẹ̀. Nígbà tí Jesu rí ìgbàgbọ̀ wọn, ó wí fún arọ̀ náà pé, “Ọmọ̀ tújúkà, a dárí ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀.” **3** Nígbà yí ni àwọn olùkọ̀ òfin wí fún ara wọn pé, “Ọ̀kúnrin yí n sọ̀rọ̀-òdì!” **4** Jesu sì mò èrò inú wọn, ó wí pé, “Nítorí kìn ni ẹ̀yìn ẹ̀ n rọ̀ búburú nínú yín?” **5** Èwo ni ó rọ̀rùn jù: láti wí pé, ‘A dárí ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀,’ tàbí wí pé, ‘Dìde, kí o sì máa rìn?’ **6** Sùgbọ̀n kí ẹ̀yìn kí ó lè mò pé Ọmọ̀ Ènìyàn ní agbára ní ayé láti dárí ẹ̀şẹ̀ jì ni.” Ó sì wí fún arọ̀ náà pé, “Dìde, sì gbé àkétè rẹ̀, kí o sì máa lọ ilé rẹ̀.” **7** Ọ̀kúnrin náà sì dìde, ó sì lọ ilé rẹ̀. **8** Nígbà tí jìyọ̀ ènìyàn rí í ẹ̀nu sì yà wọn, wọn yin Ọ̀lórún lógo, ti ó fi irú agbára bá yí fún ènìyàn. **9** Bí Jesu sì ti n rékojá láti ibẹ̀ lọ, o rí ọ̀kúnrin kan ti à n pè ní Matiu, ó jókòó ní ibudó àwọn agbowó òde, ó sì wí fún un pé, “Máa tò mí lẹ̀yìn,” Matiu sì dìde, ó n tò ọ̀ lẹ̀yìn. **10** Ó sì ẹ̀, bí Jesu tí jókòó ti ó n jẹun nínú ilé Matiu, sì kiyèsì i, ọ̀pọ̀ àwọn agbowó òde àti ẹ̀lẹ̀şẹ̀ wá, wọn sì bá a jẹun pèlú àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀. **11** Nígbà tí àwọn Farisi sì rí i, wọn wí fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Èşẹ̀ tí olùkọ̀ yín fi n bá àwọn agbowó òde àti àwọn ẹ̀lẹ̀şẹ̀ jẹun pọ̀?” **12** Sùgbọ̀n nígbà tí Jesu gbọ̀ ẹ̀yí, ó wí fún wọn pé, “Àwọn tí ara wọn le kò wá oníşẹ̀gùn bí kò ẹ̀ àwọn tí ara wọn kò dá. **13** Sùgbọ̀n ẹ̀ lọ kọ̀ ohun ti ẹ̀yí túmọ̀ sí: ‘Àánú ni ẹ̀mi n fẹ̀, kì í ẹ̀ ẹ̀bọ̀,’ nítorí ẹ̀mi kò wá láti pe àwọn olódodo, bí kò ẹ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀şẹ̀.” **14** Nígbà náà ni àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Johanu tò ọ̀ wá láti bèèrè wí pé, “Èşẹ̀ tí ọwá àti àwọn Farisi fi n gbààwẹ̀,

sùgbọ̀n tí àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ kò gbààwẹ̀?” **15** Jesu sì dáhùn pé, “Àwọn ọ̀mọ̀ ilé iyàwó ha le máa sọ̀fọ̀, nígbà tí ọ̀kọ̀ iyàwó n bẹ̀ lódò wọn? Sùgbọ̀n ọ̀jọ̀ n bọ̀ nígbà tí a ó gba ọ̀kọ̀ iyàwó lówọ̀ wọn; nígbà náà ni wọn yóó gbààwẹ̀. **16** “Kò sí ẹ̀ni tí n fi irépe aṣọ̀ tuntun lẹ̀ ògbólógbòó ẹ̀wù; nítorí ẹ̀yí tí a fi lẹ̀ ẹ̀ yóó ya ní ojú lílẹ̀, aṣọ̀ náà yóó sì ya púpọ̀ sì i ju ti ịṣáájú lọ. **17** Bẹ̀ẹ̀ ni kò sí ẹ̀ni tí fi ọ̀tí tuntun sínú ògbólógbòó ìgò-awọ̀; bí a bá ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, ìgò-awọ̀ yóó bẹ̀, ọ̀tí á sì tú jáde, ìgò-awọ̀ á sì sègbé. Sùgbọ̀n ọ̀tí tuntun ni wọn í fi sínú ìgò-awọ̀ tuntun àwọn méjèjì a sì ẹ̀ deédé.” **18** Bí ó ti n sọ̀ nìkan wọ̀nyí fún wọn, kiyèsì i, jìyọ̀ kan tò ọ̀ wá, ó sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀ wí pé, “Ọ̀mọ̀bínrin mi kú nísinsin yí, sùgbọ̀n wá fi ọ̀wọ̀ rẹ̀ lẹ̀ e, òun yóó sì yè.” **19** Jesu dìde ó sì bá a lọ àti àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀. **20** Sì kiyèsì i, obínrin kan ti ó ní ịṣun ẹ̀jẹ̀ ní ọ̀dún méjìlálá, ó wá lẹ̀yìn rẹ̀, ó fi ọ̀wọ̀ kan ịṣétí aṣọ̀ rẹ̀. **21** Nítorí ó wí nínú ara rẹ̀ pé, “Bí mo bá sá à le fi ọ̀wọ̀ kan ịṣétí aṣọ̀ rẹ̀, ara mi yóó dá.” **22** Nígbà tí Jesu sì yí ara rẹ̀ padà tí ó rí i, ó wí pé, “Ọ̀mọ̀bínrin, tújúkà, ìgbàgbọ̀ rẹ̀ mú ọ̀ lárada.” A sì mú obínrin náà lárada ni wákàtí kan náà. **23** Nígbà tí Jesu sí i dé ilé jìyọ̀ náà, ó bá àwọn afunfẹ̀rè àti ọ̀pọ̀ ènìyàn tí ó n pariwo. **24** Ó wí fún wọn pé, “È máa lọ; nítorí ọ̀mọ̀bínrin náà kò kú, sísun ni ó sùn.” Wọn sì fi i rín ẹ̀rìn ẹ̀lẹ̀yá. **25** Sùgbọ̀n nígbà tí a ti àwọn ènìyàn jáde, ó wọ̀ ilé, ó sì fà ọ̀mọ̀bínrin náà ní ọ̀wọ̀ sòkè; bẹ̀ẹ̀ ni ọ̀mọ̀bínrin náà sì dìde. **26** Òkíkí ẹ̀yí sì kàn ká gbogbo ilé náà. **27** Nígbà tí Jesu sì jáde níbẹ̀, àwọn ọ̀kúnrin afójú méjì tò ọ̀ lẹ̀yìn, wọn n kígbe sòkè wí pé, “Şàánú fún wa, iwọ̀ ọ̀mọ̀ Dafidi.” **28** Nígbà tí ó sì wọ̀ ilé, àwọn afójú náà tò ọ̀ wá, Jesu bi wọn pé, “Èyìn gbàgbọ̀ pé mo le ẹ̀ ẹ̀yí?” Wọn sì wí fún un pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni Olúwa, iwọ̀ lè ẹ̀ ẹ̀.” **29** Ó sì fi ọ̀wọ̀ bà wọn ní ojú, ó wí pé, “Kí ó rí fún yín gégé bí ìgbàgbọ̀ yín.” **30** Ojú wọn sì là; Jesu sì kilò fún wọn gidigidi, wí pé, “Kiyèsì i, kí ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ kí ẹ̀nikan kí ó mò nípa ẹ̀yí.” **31** Sùgbọ̀n nígbà tí wọn lọ, wọn rọ̀yìn rẹ̀ yí gbogbo ilú náà ká. **32** Bí wọn tí n jáde lọ, wò ó wọn mú ọ̀kúnrin odi kan tí ó ní ẹ̀mí ẹ̀sù tò Jesu wá. **33** Nígbà tí a lé ẹ̀mí ẹ̀sù náà jáde, ọ̀kúnrin tí ó ya odi sì fohùn. Ènu sì ya àwọn ènìyàn, wọn wí pé, “A kò rí irú ẹ̀yí rí ní Israẹ̀lì.”

kí ẹ ní sọra bí ejò, kí ẹ sì se onírèlẹ̀ bí àdàbà. **17** Ẹ sọra lódò àwọn èniyàn nítorí wọn yóó fi yín le àwọn ìgbimọ̀ ìgbèrìko lówó wọn yóó sì nà yín nínú Sinagọgu. **18** Nítorí orúkọ mi, a ó mú yín lọ síwájú àwọn baálẹ̀ àti àwọn ọba, bí ẹlẹ́rín sí wọn àti àwọn aláìkọlà. **19** Nígbà tí wọn bá mú yín, ẹ má ẹ se ànífyàn ohun tí ẹ ó sọ tàbí bí ẹ ó se sọ ọ. Ní ojú kan nàà ni a ó fi ohun tí ẹyin yóó sọ fún yín. **20** Nítorí pé kí ẹ se ẹyin ni ó sọ ọ, bí kò se Ẽmí Baba yín tí ń sọrọ nípase yín. **21** “Arákùnrin yóó sì fi arákùnrin fún pípá. Baba yóó fi àwọn ọmọ rẹ fún ikú pa. Àwọn ọmọ

yóò sòtẹ̀ sí òbí wọn, wọn yóò sí mú kí a pa wọn. 22 Gbogbo èniyàn yóò sì kórííra yín nítorí mi, sùgbón gbogbo ẹni tí ó bá dúró ọ̀nṣin dé ọ̀pin ni a ó gbàlà. 23 Nígba tí wọn bá ẹ̀ inúnibíni sì i yín ní ilú kan, ẹ̀ sálọ̀ sí ilú kejì. Lóódótọ̀ ní mo wí fún yín, ẹ̀yin kò tí í lẹ̀ la gbogbo ilú Israelí já tán kí Ọmọ̀ Èniyàn tó dé. 24 “Akẹ̀kọ̀ọ̀ kì í ju olùkọ̀ rẹ̀ lọ, bẹ́ẹ̀ ni ọmọ̀ ọ̀dọ̀ kì í ju ọ̀gá rẹ̀ lọ. 25 Ó tọ̀ fún akẹ̀kọ̀ọ̀ láti dàbí olùkọ̀ rẹ̀ àti fún ọmọ̀ ọ̀dọ̀ láti rí bí ọ̀gá rẹ̀. Nígba tí wọn bá pe baálẹ̀ ilẹ̀ ní Beelsebulu, mélòò mélòò ní ti àwọn èniyàn ilẹ̀ rẹ̀! 26 “Nítorí nàà, ẹ̀ má ẹ̀ bèrù wọn, nítorí kò sí ohun tó ń bọ̀ tí kò ní í fi ara hàn, tàbí ohun tó wà ní ikòkọ̀ tí a kò ní mọ̀ ni gbangba. 27 Ohun tí mo bá wí fún yín ní òkùnkùn, òun ni kí ẹ̀ sọ ní ìmọ̀lẹ̀. Ẹ̀yí tí mo sọ̀ kẹ̀lẹ̀kẹ̀lẹ̀ sì etí yín ni kí ẹ̀ kẹ́de rẹ̀ lórí òrúlẹ̀. 28 Ẹ̀ má ẹ̀ bèrù àwọn tí ó lẹ̀ pa ara nikan; sùgbón tí wọn kò lẹ̀ pa ẹ̀mí. Ẹ̀ bèrù Ẹni tí ó lẹ̀ pa ẹ̀mí àti ara run ní ọ̀run àpàádì. (Geenna g1067) 29 Ológosẹ̀ mèjì kọ̀ ní à ń tà ní owó idẹ̀ wéwé kan? Síbẹ̀ kò sí ọ̀kan nínú wọn tí yóò sùbú lu ilẹ̀ lẹ̀yìn Baba yin. 30 Àti pé gbogbo irun orí yín ni a tí kà pé. 31 Nítorí nàà, ẹ̀ má ẹ̀ fọ̀yà; ẹ̀yin ní iye lórí ju ọ̀pọ̀ ológosẹ̀ lọ. 32 “Ènikẹ̀ni tí ó bá jẹ̀wọ̀ mi níwájú èniyàn, òun nàà ni èmi yóò jẹ̀wọ̀ rẹ̀ níwájú Baba mi ní ọ̀run. 33 Sùgbón ẹni tí ó bá sẹ̀ mí níwájú àwọn èniyàn, òun nàà ni èmi nàà yóò sọ̀ wí pé n kò mọ̀ níwájú Baba mi ní ọ̀run. 34 “Ẹ̀ má ẹ̀ rò pé mo mú àlàáfíà wá sí ayé, Èmi kò mú àlàáfíà wá bí kò ẹ̀ idà. 35 Nítorí èmi wá láti ya ““ọmọ̀kùnrin ní ipa sí baba rẹ̀, ọmọ̀binrin ní ipa sí iyá rẹ̀, àti aya ọmọ̀ sí iyakọ̀ rẹ̀. 36 Ará ilẹ̀ èniyàn ni yóò sí máa ẹ̀ otá rẹ̀. 37 “Eni tí ó bá fẹ̀ baba rẹ̀ tàbí iyá rẹ̀ jù

mí lọ, kò yẹ ní tẹ̀mì, ẹ̀ni tí ó bá fẹ́ ọ̀mọ̀kùnrin tabí ọ̀mọ̀bìnrin rẹ́ jù mí lọ, kò yẹ ní tẹ̀mì. **38** Ẹ̀ni tí kò bá gbẹ́ àgbélébùù rẹ́ kí ó tẹ̀lẹ́ mi kò yẹ ní tẹ̀mì. **39** Ẹ̀ni tí ó bá wa ẹ̀mí rẹ́ yóò sọ ọ̀ nù, sùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó bá sọ ẹ̀mí rẹ́ nù nítorí tẹ̀mì ni yóò rí i. **40** “Ẹ̀ni tí ó bá gbà yín, ó gbà mí, ẹ̀ni tí ó bá sì gbà mí gba ẹ̀ni tí ó rán mi. **41** Ẹ̀ni tí ó ba gba wòlń, nítorí pé ó jẹ́ wòlń yóò jẹ́ èrè wòlń, ẹ̀ni tí ó bá sì gba olódodo nítorí ti ó jẹ́ ẹ̀niyàn olódodo, yóò jẹ́ èrè olódodo. **42** Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá fi ago omi tutù fún ọ̀kan nínú àwọn onírẹ̀lẹ́ wònyí mu nítorí tí ó jẹ́ ọ̀mọ-ẹ̀yin mi, lóòótọ́ ni mo wí fún yín, kò ní padànú èrè rẹ́.”

11 Lẹ́yin ìgbà tí Jesu sì ti parí ọ̀rẹ́ tí ó ní sọ fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yin rẹ́ méjìlá, ó ti ibẹ́ rékojá láti máa kọ̀ni àti láti máa wáàsù ní àwọn ilú Galilì gbogbo. **2** Nígbà tí Johanu gbọ́ ohun tí Kristi ẹ́ nínú ẹ̀wọ̀n, ó rán àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yin rẹ́ **3** láti bèèrè lówọ́ rẹ́ pé, “Sẹ́ iwọ́ ni ẹ̀ni tó ní bọ́ wá tabí kí a máa retí ẹ̀lómíràn?” **4** Jesu dáhùn ó wí pé, “Ẹ́ padà lọ, ẹ́ sì sọ fún Johanu ohun tí ẹ̀yin gbọ́, àti ẹ̀yí tí ẹ̀yin rí. **5** Àwọn afọ́jú ní ríran, àwọn amúnkùn ún rìn, a ní wẹ́ àwọn adètẹ́ mọ́ kúrò nínú ẹ̀tẹ́ wọn, àwọn adítí ní gbọ́rò, a ní jí àwọn òkú díde, a sì ní wáàsù ìyinrere fún àwọn òtòsì. **6** Alábùkún fún ni ẹ̀ni tí kò rí ohun ikòsẹ́ nípa mi.” **7** Nígbà tí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yin Johanu ti lọ tán, Jesu bèrẹ́ sí í sọ fún ọ̀pọ́ ẹ̀niyàn nípa ti Johanu: “Kí ni ẹ̀yin jáde lọ wò ní aginjù? Ewéko tí afẹ́fẹ́ ní mi? **8** Bí kò bá ẹ́ bèẹ́, kí ni ẹ̀yin lọ òde lọ í wò? Ọ̀kùnrin tí a wọ́ ni aṣọ́ dárádára? Rárá àwọn ti ó wọ́ aṣọ́ dárádára wà ní ààfin ọ̀ba. **9** Àní kí ní ẹ́ jáde láti lọ wò? Wòlń? Bẹ́ẹ́ ni, mo wí fún yín, ó sì ju wòlń lọ.” **10** Ẹ̀yí ni ẹ̀ni tí a ti kọ̀wé rẹ́ pé: “Èmi yóò rán ìránṣẹ́ mi síwájú rẹ́, ẹ̀ni tí yóò tún ọ̀nà rẹ́ ẹ́ síwájú rẹ́.” **11** Lóòótọ́ ni mó wí fún yín, nínú àwọn tí a bí nínú obìnrin, kò sí ẹ̀ni tí ó tí í díde tí ó ga ju Johanu onítẹ̀bọ̀mi lọ, síbẹ́ ẹ̀ni tí ó kéré jù ní ìjọba ọ̀run ni ó pọ̀jù ú lọ. **12** Láti ìgbà ọ̀jọ́ Johanu onítẹ̀bọ̀mi tíftí di àkókò yíi ni ìjọba ọ̀run ti di à fi agbára wọ́, àwọn alágbára ló ní fi ipá gbà á. **13** Nítorí náà gbogbo ọ̀fin àti wòlń ni ó sọ̀tẹ̀lẹ́ kí Johanu kí ó tó dé. **14** Bí ẹ̀yin yóò bá gbà á, ẹ̀yí ni Elijah tó ní bọ́ wá. **15** Ẹ̀ni tí ó bá ní etí, kí ó gbọ́. **16** “Kí ni ẹ̀mi ibá fi ìran yíi

wé? Ó dàbí àwọn ọ̀mọ́ kékére tí ní jókòó ní ọ̀jà tí wọn sì ní ké pe àwọn ẹ̀lẹ́gbẹ́ wọn: **17** “Àwa ní fun fèrè fún yín, ẹ̀yin kò jó; àwa kọ̀rin ọ̀fọ́ ẹ̀yin kò kááánú.” **18** Nítorí Johanu wá kò bá a yín jẹ́ bèẹ́ ni kò mu, ẹ̀yin sì wí pé, “Ó ní ẹ̀mí ẹ̀sù.” **19** Ọ̀mọ́ Ẹ̀niyàn wá bá a yín jeun, ó sì bá yin mu, wọn wí pé, “Ọ̀jeun àti ọ̀mùtì; ọ̀rẹ́ àwọn agbowó òde àti àwọn ẹ̀lẹ́ṣẹ́.” Sùgbọ̀n a dá ọ̀gbọ̀n láre nípa ìṣe rẹ́.” **20** Nígbà náà ni Jesu bèrẹ́ sí í bá ilú tí ó ti ẹ́ ọ̀pọ́ ìṣẹ́ iyanu rẹ́ wí, nítorí wọn kò ronúpìwàdà. **21** Ó wí pé, “Ègbé ni fún iwọ́ Korasini, ègbé ni fún iwọ́ Betisaida! Ibá ẹ́ pé a ti ẹ́ àwọn ìṣẹ́ iyanu tí a ẹ́ nínú yín ní a ẹ́ ni Tire àti Sidoni, àwọn ẹ̀niyàn wọn ibá ti ronúpìwàdà ti pé nínú aṣọ́ ọ̀fọ́ àti eérú. **22** Sùgbọ̀n mo wí fún yín, yóò sànsàn fún Tire àti Sidoni ní ọ̀jọ́ idájọ́ jù fún yín. **23** Àti iwọ́ Kapernaumu, a ó ha gbẹ́ ọ́ ga sòkè ọ̀run? Rárá, a ó rẹ́ ọ́ sílẹ́ sí ipò òkú. Nítorí, ibá ẹ́ pé a ti ẹ́ ìṣẹ́ iyanu tí a ẹ́ nínú rẹ́ ní Sodomu, òun ibá wà tíftí di ọ̀nì. (Hadēs g86) **24** Lóòótọ́ yóò sànsàn fún ilẹ́ Sodomu ní ọ̀jọ́ idájọ́ jù fún iwọ́ lọ.” **25** Nígbà náà ni Jesu wí pé, “Mo yìn ọ́ Baba, Olúwa ọ̀run àti ayé, nítorí iwọ́ ti fi òtítọ́ yíi pamọ́ fún àwọn tó jẹ́ ọ̀lọ̀gbọ̀n àti amọ̀yẹ, iwọ́ sì ti fi wọn hàn fún àwọn ọ̀mọ́ wéwé. **26** Bẹ́ẹ́ ni, Baba, nítorí ó wù ọ́ láti ẹ́ bèẹ́. **27** “Ohun gbogbo ni Baba mi ti fi sí ikáwọ́ mi. Kò sí ẹ̀ni tí ó mọ́ ọ̀mọ́ bí kò ẹ́ Baba, bèẹ́ ni kò sí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó mọ́ Baba, bí kò ẹ́ ọ̀mọ́, àti àwọn tí ọ̀mọ́ yan láti fi ara hàn fún. **28** “Ẹ́ wá sọ̀dọ́ mi gbogbo ẹ̀yin tí ní sísẹ́ tí a sì di ẹ̀rù wíwúwo lé lórí, èmi yóò sì fún yín ní ìsinmi. **29** Ẹ́ gbé àjàgà mi wọ́. Ẹ́ kọ́ ẹ̀kọ́ lódò mi nítorí onínútútù àti onírẹ̀lẹ́ ọ̀kàn ni èmi, ẹ̀yin yóò sì ri ìsinmi fún ọ̀kàn yín. **30** Nítorí àjàgà mi rọ̀rùn ẹ̀rù mi sì fúyẹ́.”

12 Ní àkókò náà ni Jesu ní la àárín oko ọ̀kà kan ló ní ọ̀jọ́ ìsinmi, ebi sì ní pa àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yin rẹ́. Wọn sì bèrẹ́ sí í ya orí ọ̀kà, wọn sì ní jẹ́ ẹ́. **2** Nígbà tí àwọn Farisi rí ẹ̀yí. Wọn wí fún pé, “Wò ó! Àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yin rẹ́ ní ẹ́ ohun tí kò bá ọ̀fin mu ní ọ̀jọ́ ìsinmi.” **3** Jesu dáhùn pé, “Ẹ̀yin kò ha ka ohun tí Dafidi ẹ́ nígbà tí ebi ní pa á àti àwọn tí ó wà lódò rẹ́. **4** Ó wọ́ inú ilẹ́ Ọ̀lọ̀run, òun àti àwọn ẹ̀niyàn rẹ́ jẹ́ àkàrà tí a yà sọ̀tò, ẹ̀yí tí kò yẹ fún wọn láti jẹ́, bí kò ẹ́ fún àwọn àlùfàà nikan.

5 Tàbí èyin kò tí kà á nínú òfin pé ní ojò ìsinmi, àwọn àlúfàà tí ó wà ní tẹmpilì ní ba ojò ìsinmi jẹ tí wọn sì wà lálẹ̀bì. 6 Sùgbọn mo wí fún yín, èni tí ó pò ju tẹmpilì lọ wà nìhìn-ín. 7 Bí ó bá jẹ pé ẹ mọ ìtumọ̀ ọ̀rọ̀ yí, ‘Áánú ni èmi ní fẹ́ kí í ẹ ẹbọ,’ èyin kì bá tí dá alálẹ̀sẹ̀ lẹ̀bì. 8 Nítórí pé Ọmọ̀ Èniyàn jẹ Olúwa ojò ìsinmi.” 9 Nígba tí Jesu kúrò nìbẹ̀ ó lọ sí Sinagọgu wọn, 10 ọkúnrin kan tí ọwọ̀ rẹ kan rọ wà nìbẹ̀. Wọn ní wá ọ̀nà láti fi ẹ̀sùn kan Jesu, wọn beèrè lówọ̀ rẹ pé, “Njẹ́ ó tó láti mú èniyàn láradá ní ojò ìsinmi?” 11 Ó dá wọn lóhùn pé, “Bí ó bá jẹ wí pé bí ẹnikẹni nínú yín bá ní àgùntàn kan soṣo, tí ó sì bọ sínú kòtò ní ojò ìsinmi, njẹ́ kì yóò diímú, kí ó sì fà á jáde. 12 Njẹ́ mélédò mélédò ní èniyàn ní iye lórí ju àgùntàn kan lọ! Nítórí náà ó yẹ láti ẹ rere ní ojò ìsinmi.” 13 Nígba náà, ó sì wí fún ọkúnrin náà pé, “Na ọwọ̀ rẹ,” bí ọ̀nà sì ti nà án, ọwọ̀ rẹ sì bọ sí ipò rẹ gégé bí ọwọ̀ ẹkejì. 14 Síbẹ̀ àwọn Farisi jáde lọ pe ipádé láti dìtẹ́ mú un àti bí wọn yóò ẹ pa Jesu. 15 Nígba tí Jesu sì mọ, ó yẹra kúrò nìbẹ̀. Ọpọ̀ ljo èniyàn sì ní tò ọ lẹyin, ó sì mú gbogbo àwọn aláìsàn láradá. 16 Sùgbọn ó kilò fún wọn pé kí wọn kí ó má ẹ fi ọ̀nà hàn. 17 Èyí jẹ ìmúṣẹ̀ àṣotẹlẹ̀ èyí tí wòlú Isaiah sọ nípa rẹ pé, 18 “È wo íránṣẹ̀ mi èni tí mo yàn. Àyànfẹ̀ mi ni èni tí inú mi dùn sí gidigidi; èmi yóò fi ẹmí mi fún un. Ọ̀nà yóò sì ẹ idájó àwọn kẹfẹ̀rì. 19 Ọ̀nà kì yóò jà, bẹ̀ẹ̀ ni kì yóò kígbẹ; ẹnikẹni kì yóò gbọ ohùn rẹ ní ẹgboro. 20 Koríko odò títẹ́ kan ni ọ̀nà kì yóò fọ, àti ọ̀wú-fitílà tí ní jó tan an lọ lóun kì yóò fẹ pa. Títí yóò fi mú idájó dé ẹ̀ṣẹgun. 21 Ní orúkọ rẹ ní gbogbo kẹfẹ̀rì yóò fi irètí wọn sí.” 22 Nígba náà ni wọn mú ọkúnrin kan tó ni ẹmí ẹ̀sù tò ọ wá, tí ó afọjú, tí ó tún ya odi. Jesu sì mú un láradá kí ó le sọrọ, ó sì ríran. 23 Ẹnu sì ya gbogbo àwọn èniyàn. Wọn wí pé, “Èyí ha lẹ́ jẹ Ọmọ̀ Dafidi bí?” 24 Sùgbọn nígba tí àwọn Farisi gbọ̀ èyí, wọn wí pé, “Nípa Beelsebulu nìkan, tí í ẹ ọba ẹmí ẹ̀sù ni ọkúnrin yí fi lẹ́ àwọn ẹmí ẹ̀sù jáde.” 25 Jesu tí ó mọ̀ èrò wọn, ó wí fún wọn pé, “Ìjòbakíjòba tí ó bá yapa sí ara rẹ yóò parun, 26 Bí ẹ̀sù bá sì ní lẹ́ ẹ̀sù jáde, a jẹ́ wí pé, ó ní yapa sí ara rẹ. Ìjòba rẹ yóò ha ẹ le dúró? 27 Àti pé, bi èmi bá ní lẹ́ àwọn ẹmí ẹ̀sù jáde nípa

Beelsebulu, nípa ta ni àwọn èniyàn yín fi ní lẹ́ wọn jáde? Nítórí náà ni wọn yóò ẹ má ẹ idájó yín. 28 Sùgbọn bí ó bá jẹ pé nípa Ẹmí Ọlórún ni èmi fi ní lẹ́ àwọn ẹmí ẹ̀sù jáde, a jẹ́ pé ìjòba Ọlórún ti dé bá yín. 29 “Tàbí, báwo ni ẹnikẹni ẹ lẹ́ wọ ilẹ́ alágbára lọ kí ó sì kò ẹrù rẹ, bí kò ẹ pé ó kókó di alágbára náà? Nígba náà ni ó tó lẹ́ kó ẹrù rẹ lọ. 30 “Èni tí kò bá wà pẹ̀lú mi, ọ̀nà lòdì sí mi, èni tí kò bá mi kójopọ̀ ní fónká. 31 Nítórí èyí, mo wí fún yín, gbogbo ẹ̀ṣẹ̀ àti ọ̀rọ̀-òdì ni a yóò dárí rẹ́ jí èniyàn, sùgbọn ìsọrọ̀-òdì sí Ẹmí Mímọ̀ kò ní idárijì. 32 Ẹnikẹni tí ó bá sọrọ̀-òdì sí Ọmọ̀ Èniyàn, a ó dárjì í, sùgbọn èni tí ó bá sọ ọ̀rọ̀-òdì sí Ẹmí Mímọ̀, a kì yóò dárjì í, ibá á ẹ ní ayé yí tàbí ní ayé tí ní bọ. (aìṣ 9165) 33 “È sọ igi di rere, ẹsọ rẹ a sì di rere tàbí kí ẹ sọ igi di búburú, ẹsọ rẹ a sì di búburú, nítórí nípa ẹsọ igi ni a ó fi mọ̀ igi. 34 Èyin ọmọ̀ paramólẹ̀, báwo ni èyin tí ẹ jẹ búburú ẹ lẹ́ sọrọ̀ rere? Ọkàn èniyàn ni ó ní dárí irú ọ̀rọ̀ tí ó lẹ́ jáde lẹnu rẹ. 35 Èni rere láti inú yàrá ìṣúra rere ọkàn rẹ ní mú ohun rere jáde wá, àti èni búburú láti inú ìṣúra búburú ni; mu ohun búburú jáde wá. 36 Sùgbọn, mo sọ èyí fún yín, èyin yóò jìyìn gbogbo ìṣókúṣọ̀ yín ní ojò idájó. 37 Nítórí nípa ọ̀rọ̀ ẹnu yín ni a fi dá yin láre, nípa ọ̀rọ̀ ẹnu yín sì ni a ó fi dá yin lẹ̀bì.” 38 Nígba náà ni, diẹ̀ nínú àwọn Farisi àti àwọn olùkọ̀ òfin wí fún pé “Olùkọ̀, àwa fẹ́ rí ẹ̀ṣẹ̀ àmì kan lódò rẹ”. 39 Ó sì dá wọn lóhùn wí pé, “Íran búburú àti Íran panṣágá ní beèrè àmì; sùgbọn kò sí àmì tí a ó fi fún un, bí kò ẹ ẹ àmì Jona wòlú. 40 Bí Jona ti gbé inú eja ní lá fún ọ̀sán mẹ́ta àti ọ̀ru mẹ́ta, bẹ̀ẹ̀ gégé ni ẹmí Ọmọ̀ Èniyàn yóò gbé ní inú ilẹ́ fún ọ̀sán mẹ́ta àti ọ̀ru mẹ́ta. 41 Àwọn ará Ninefe yóò dìde pẹ̀lú Íran yí ní ojò idájó. Wọn yóò sì dá a lẹ̀bì. Nítórí pé wọn ronúpiwàdà nípa ìwàásù Jona. Sùgbọn bá yí èni tí ó pòjù Jona wà nìhìn-ín yí. 42 Ọbabinrin guúsù yóò sì dìde ní ojò idájó sí Íran yí yóò sì dá a lẹ̀bì; nítórí tí ó wá láti ilẹ́ ìkangun ayé láti gbọ̀ ọ̀rọ̀ ọgbọ̀n láti ẹnu Solomoni. Sùgbọn bá yí èni tí ó pòjù Solomoni ní bẹ̀ nìhìn-ín yí. 43 “Nígba tí ẹmí búburú kan bá jáde lára èniyàn, a máa rìn ní ibi gbígbe, a máa wá ibi ìsinmi, kò sì ní rí i. 44 Nígba náà ni ẹmí náà yóò wí pé, ‘Èmi yóò padà sí ara ọkúnrin tí ẹmí ti wá.’ Bí ó bá

sì padà, tí ó sì bá ọkàn ọkùnrin nàà ni òfífo, a gbà á mọ, a sì ẹ é ní ọṣọ. **45** Nígba nàà ni yóò lọ, yóò sì mú ẹmí méje miiran pèlú ara rẹ, tí ó burú ju òun fúnra rẹ lọ. Gbogbo wọn yóò sì wá sí inú rẹ, wọn yóò máa gbé ibẹ. Ìgbèyìn ọkùnrin nàà a sì burú ju ịṣáájú rẹ lọ. Bẹẹ gégé ni yóò rí fún iran búburú yí pèlú.” **46** Nígba tí ó ní sọrọ wọnyí fún àwọn èniyàn, wò ó, iyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ dúró lóde, wọn fẹ bá a sọrọ. **47** Nígba nàà ni ẹnìkan wí fún un pé, “Iyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ ní dúró dè ọ lóde wọn ní fẹ bá ọ sọrọ.” **48** Ó sì fún ni èsì pé, “Ta ni iyá mi? Ta ni àwọn arákùnrin mi?” **49** Ó nawọ sí àwọn ọmọ-ẹyin rẹ, ó wí pé, “Wò ó, iyá mi àti àwọn arákùnrin mi ni wọnyí.” **50** Nítorí nàà, “Ènikẹni tí ó bá ẹ ifẹ Baba mi tí ní bẹ ní ọrun, ni arákùnrin mi àti aràbìnrin mi àti iyá mi.”

13 Ní ọjó kan nàà, Jesu kúrò ní ilé, ó jókòó sí etí Òkun. **2** Ọpọlọpọ èniyàn péjọ sọdọ rẹ, tó bẹẹ tí ó fi bó sínú ọkọ ọjú omi, ó jókòó, gbogbo èniyàn sì dúró létí Òkun. **3** Nígba nàà ni ó fi ọpọlọpọ ọwe bá wọn sọrọ, wí pé, “Àgbẹ kan jáde lọ gbin irúgbìn sínú oko rẹ. **4** Bí ó sì ti gbin irúgbìn nàà, diẹ bó sí èbá ọnà, àwọn ẹyẹ sì wá, wọn sì jẹ ẹ. **5** Diẹ bó sọrí ilẹ orí àpáta, níbi ti kò sí erùpẹ púpọ. Àwọn irúgbìn nàà sì dàgbàsókè kíákíá, nítorí erùpẹ kò pọ lórí wọn. **6** Sùgbọn nígba tí oòrùn gòkè, oòrùn gbígbóná jó wọn, gbogbo wọn sì rọ, wọn kú nítorí wọn kò ni gbòhngbò. **7** Àwọn irúgbìn miiran bó sí àárín ẹgún, ẹgún sì dàgbà, ó sì fún wọn pa. **8** Sùgbọn diẹ tó bó sọrí ilẹ rere, ó sì so èso, òmíràn ọgọrùn-ún, òmíràn ọgótọ̀tọ̀ta, òmíràn ọgbọ̀gbọ̀n, ni ilọpo ẹyí ti ó gbin. **9** Èni tí ó bá létí, kí ó gbọ.” **10** Àwọn ọmọ-ẹyin rẹ tò ọ wá, wọn bí i pé, “Èṣe tí iwọ ní fi ọwe bá àwọn èniyàn sọrọ?” **11** Ó sì da wọn lóhùn pé, “Ẹyin ni a ti fi fún láti mọ ohun ịjìnlẹ ịjọba ọrun, sùgbọn kí í ẹ fún wọn. **12** Ènikẹni tí ó ní, òun ni a ó fún sí i, yóò sì ní lópọlópọ. Sùgbọn lówọ ẹni tí kò ní, ni a ó ti gbà ẹyí kékeré tí ó ní nàà. **13** Ẹlẹ́ nìyí tí mo fi ní fi ọwe bá wọn sọrọ: “Ní tí rí rí, wọn kò rí; ní tí gbígbọ wọn kò gbọ, bẹẹ ni kò sì yé wọn. **14** Sí ara wọn ni a ti mú àṣọtẹlẹ wòlú Isaiah ẹ: “Ní gbígbọ ẹyin yóò gbọ sùgbọn kí

yóò sì yé yín; ní rí rí ẹyin yóò rí, sùgbọn ẹyin kí yóò sì mòye. **15** Nítorí àyà àwọn èniyàn yí sébọ etí wọn sì wúwo láti gbọ ọjú wọn ni wọn sì dì nítorí kí àwọn má ba à fi ọjú wọn rí kí wọn má ba à fi etí wọn gbọ kí wọn má ba à fi àyà wọn mò ọye, kí wọn má ba à yípadà, kí ẹmi ba à le mú wọn lárada.” **16** Sùgbọn ibùkún ni fún ọjú yín, nítorí wọn ríran, àti fún etí yín, nítorí ti wọn gbọ. **17** Lóóótọ̀ ni mo wí fún yín, ọpọ àwọn wòlú àti èniyàn Ọlórùn tí fẹ rí ohun tí ẹyin tí rí, kí wọn sì gbọ ohun tí ẹ ti gbọ, sùgbọn kò ẹ ẹ ẹ fún wọn. **18** “Nítorí nàà, ẹ fi etí sí ohun tí ọwe afúnrúgbìn túmọ sí, **19** nígba tí ẹnìkẹni bá gbọ ọrọ nípa ịjọba ọrun sùgbọn tí kò yé e, léyìn nàà ẹ̀sù á wá, a sì gba ẹyí tí a fún sí ọkàn rẹ kúrò. Ẹyí ni irúgbìn ti a fún sí èbá ọnà. **20** Èni tí ó sì gba irúgbìn tí ó bó sí ilẹ orí àpáta, ni ẹni tí ó gbọ ọrọ nàà, lógán, ó sì fi ayọ gba ọrọ nàà. **21** Sùgbọn nítorí kò ní gbòhngbò, ó wá fún ịgbà diẹ; nígba tí wàhálà àti inúnibíni bá diẹ nítorí ọrọ nàà ní ọjú kan nàà yóò sì kọṣẹ. **22** Èni tí ó sì gba irúgbìn tí ó bó sí àárín ẹgún ni ẹni tí ó gbọ ọrọ nàà, sùgbọn àwọn àniyàn ayé yí, itànje, ọrọ sì fún ọrọ nàà pa, ọrọ nàà kò so èso nínú rẹ. (aiōn g165) **23** Sùgbọn ẹni tí ó gba irúgbìn tí ó bó sí orí ilẹ rere ni ẹni tí ó gbọ ọrọ nàà, tí ó sì yé e; òun sì so èso òmíràn ọgọrọ̀rùn, òmíràn ọgótọ̀tọ̀ta, òmíràn ọgbọ̀gbọ̀n.” **24** Jesu tún pa ọwe miiran fún wọn: “Ijọba ọrun dàbí àgbẹ kan tí ó gbin irúgbìn rere sí oko rẹ, **25** sùgbọn ní ọru ọjó kan, nígba tí ó sùn, ọtá rẹ wá sí oko nàà ó sì gbin èpọ sàárín alikama, ó sì bá tirẹ lọ. **26** Nígba tí alikama nàà bẹrẹ sí dàgbà, tí ó sì so èso, nígba nàà ni èpọ nàà fi ara hàn. **27** “Àwọn ọmọ ọdọ àgbẹ nàà wá, wọn sọ fún un pé, ‘Ọgá, irúgbìn rere kọ ni iwọ ha gbin sí oko rẹ ni? Báwo ni èpọ ẹ wà níbẹ nígba nàà?’ **28** “Ó sọ fún wọn pé, ‘Ọtá ni ó ẹ ẹyí.’ Àwọn ọmọ ọdọ rẹ tún bí i pé, ‘Njẹ iwọ ha fẹ kí a fa èpọ nàà tu kúrò?’ **29** “Ó dá wọn lóhùn pé, ‘Rára, nítorí bí ẹyin bá ní tu èpọ kúrò, ẹ ó tu alikama dànù pèlú rẹ. **30** Ẹ jí kí àwọn méjèjèlẹ máa dàgbà pọ, títi di àsikò ikórè. Ẹmi yóò sọ fún àwọn olùkórè nàà láti kọkọ ẹ àwọn èpọ kúrò kí wọn sì dìwọn ní ití, kí a sì sun wọn, kí wọn sì kó alikama sínú àkà mi.” **31** Jesu tún pa ọwe miiran fún wọn: “Ijọba ọrun dàbí èso

hóró musitadi, èyí tí òkùnrin kan mú tí ó gbìn sínú oko rẹ. **32** Bí ó tilẹ̀ jẹ ẹ̀so tí ó kéré púpọ̀ láàrín ẹ̀so rẹ, síbẹ̀ ó wá di ohun ọ̀gbìn tí ó tóbi jojo. Ó sì wá di igi tó bẹ̀ẹ̀ tí àwọn ẹ̀yẹ ojú ọ̀run sì wá, wọn sì fi ẹ̀ka rẹ ẹ̀se ibùgbé.” **33** Ó tún pa ọ̀we míràn fún wọn: “Ìjọba ọ̀run dàbí iwúkàrà tí obìnrin kan mú tí ó pò mò iyẹfun púpọ̀ títí tí gbogbo rẹ fi di wíwú.” **34** Ọ̀we ni Jesu fi sọ nńkan wònyí fún àwọn èniyàn, ọ̀we ni ó fi bá wọn sọ gbogbo ọ̀rọ̀ tó sọ. **35** Kí ọ̀rọ̀ tí a ti ẹnu àwọn wòlfi sọ lé wá sí ìmùşẹ̀ pé: “Èmi yóò ya ẹnu mi láti fi ọ̀we sọ̀rọ̀. Èmi yóò sọ àwọn ohun tí ó fi ara sin láti ipilẹ̀şẹ̀ ayé wá.” **36** Lẹ́yìn nàà ó sì fi ọ̀pọ̀ èniyàn sílẹ̀ lódé, ó wọ ilẹ̀ lọ. Àwọn ọ̀mọ-èyìn rẹ̀ tò ọ̀ wá, wọn wí pé, “Şàlàyé ọ̀we èpò inú oko fún wa.” **37** Ó sì dá wọn lóhùn pé, “Ọ̀mọ Èniyàn ni ẹ̀ni tí ó fúnrúgbìn rere. **38** Ayé ni oko nàà; irúgbìn rere ni àwọn èniyàn tí ìjọba ọ̀run. Èpò ni àwọn èniyàn tí wọn jẹ̀ ti ẹ̀şù, **39** ọ̀tá tí ó gbìn àwọn èpò sààrín alikama ni ẹ̀şù. Ìkórè ni ọ̀pìn ayé, àwọn olùkórè sì ní àwọn àngẹ̀lì. (aiṓn g165) **40** “Gégé bí a ti kó èpò jọ, tí a sì sun ún nínú iná, bẹ̀ẹ̀ gégé ni yóò rí ní ìgbèyìn ayé. (aiṓn g165) **41** Ọ̀mọ Èniyàn yóò ran àwọn àngẹ̀lì rẹ, wọn yóò sì kó gbogbo ohun tó ní mú ni dẹ̀şẹ̀ kúrò ní ìjọba rẹ̀ àti gbogbo èniyàn búburú. **42** Wọn yóò sì sọ wọn sí inú iná iléru, nìbí ti ẹ̀kún òun ipayinkeke yóò gbé wà. **43** Nígba nàà ni àwọn olódodo yóò máa ràn bí oòrùn ní ìjọba Baba wọn. Ẹ̀ni tí ó bá létí, jẹ̀ kí ó gbọ̀. **44** “Ìjọba ọ̀run sì dàbí Ìşúra kan tí a fi pamọ̀ sínú oko. Nígba tí òkùnrin kan rí í ó tún fi í pamọ̀. Nítórí ayọ̀ rẹ̀, ó ta gbogbo ohun ìnì rẹ̀, ó ra oko nàà. **45** “Bákan nàà ni ìjọba ọ̀run dàbí oníşòwò kan tí ó rí wá ọ̀kúta olówó iyebíye láti rà. **46** Nígba tí ó rí ọ̀kan tí ó ni iye lóri, ó lọ láti ta gbogbo ohun ìnì rẹ̀ láti le rà á. **47** “Bákan nàà, a sì tún lè fi ìjọba ọ̀run wé àwọn kan tí a jù sínú ọ̀dò, ó sì kó onírúurú ẹ̀ja. **48** Nígba tí àwọn nàà sì kún, àwọn apeja fà á sókè sí etí bèbè Òkun, wọn jókòò, wọn sì şa àwọn èyí tí ó dára sínú apẹ̀rẹ̀, şùgbọ̀n wọn dà àwọn tí kò dára nù. **49** Bẹ̀ẹ̀ gégé ni yóò rí ní ìgbèyìn ayé. Àwọn àngẹ̀lì yóò wá láti ya àwọn èniyàn búburú kúrò lára àwọn olódodo. (aiṓn g165) **50** Wọn ó sì ju àwọn èniyàn búburú sínú iná iléru nàà, ní ibi ti ẹ̀kún àti ipayinkeke yóò

gbé wà.” **51** Jesu bí wọn léèrè pé, “Njẹ̀ gbogbo nńkan wònyí yé yín.” Wọn dàhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, ó yé wa.” **52** Ó wí fún wọn pé, “Nítórí nàà ni olùkúlùkù olùkò ọ̀fin tí ó ti di ọ̀mọ-èyìn ní ìjọba ọ̀run şe dàbí òkùnrin kan tí í şe baálé ilẹ̀, tí ó mú Ìşúra tuntun àti èyí tí ó ti gbó jade láti inú yàrà Ìşúra rẹ̀.” **53** Lẹ́yìn ti Jesu ti parí ọ̀we wònyí, ó ti ibẹ̀ kúrò. **54** Ó wá sí ilú òun tìkára rẹ̀, nìbẹ̀ ni ó ti ní kọ̀ àwọn èniyàn nínú Sinagogu, ẹnu sì yà wọn. Wọn béèrè pé, “Níbo ni òkùnrin yí ti mú ogbọ̀n yí àti işẹ̀ ìyanu wònyí wá? **55** Kì í ha şe ọ̀mọ gbènágbèná ni èyí bí? İyá rẹ̀ ha kọ̀ ni à ní pé ní Maria bí? Arákùnrin rẹ̀ ha kọ̀ ni Jakọbu, Josefu, Simoni àti Judasi bí? **56** Àwọn arábinrin rẹ̀ gbogbo ha kọ̀ ni ó ní bá wa gbé nńhìn-ín yí, nígbà nàà níbo ni òkùnrin yí ti rí àwọn nńkan wònyí?” **57** Inú bí wọn sí i. Şùgbọ̀n Jesu wí fún wọn pé, “Wòlfi a máa lólá ní ibòmíràn, àfi ní ilẹ̀ ara rẹ̀ àti ní ilú ara rẹ̀ nikan ni wòlfi kò ti lólá.” **58** Nítórí nàà kò şe işẹ̀ ìyanu kankan nìbẹ̀, nítórí àinígbağbọ̀ wọn.

14 Ní àkòkò nàà ni Herodu ọ̀ba tetrarki gbọ̀ nípa ọ̀kíkí Jesu, 2 ó wí fún àwọn ọ̀mọ ọ̀dò rẹ̀ pé, “Dájúdájú Johanu onítẹ̀bọ̀mi ni èyí, ó jínde kúrò nínú ọ̀kù. İdí nìyí tí ó fi ní agbára láti şişẹ̀ ìyanu wònyí.” **3** Nísinsin yíi Herodu ti mú Johanu, ó fi ẹ̀wọ̀n dè é, ó sì fi sínú túbú, nítórí Herodia aya Filipi arákùnrin rẹ̀, **4** nítórí Johanu onítẹ̀bọ̀mi ti sọ fún Herodu pé, “Kò yẹ fún ọ̀ láti fẹ̀ obìnrin nàà.” **5** Herodu fẹ̀ pa Johanu, şùgbọ̀n ó bèrù àwọn èniyàn nítórí gbogbo èniyàn gbàgbọ̀ pé wòlfi ni. **6** Ní ojọ̀ àşẹ̀ ìrán tí ojọ̀ ìbí Herodu, ọ̀mọ Herodia obìnrin jó dárádára, ó sì tẹ̀ Herodu lẹ̀run gidigidi. **7** Nítórí nàà ni ó şe fi ìbúra şe ilé rí láti fún un ní ohunkóhun ti ó bá béèrè fún. **8** Pẹ̀lú ìmọ̀ràn láti ọ̀dò İyá rẹ̀, ó béèrè pé, “Fún mi ni orí Johanu onítẹ̀bọ̀mi nínú àwopòkọ̀.” **9** Inú ọ̀ba bàjẹ̀ gidigidi, şùgbọ̀n nítórí ìbúra rẹ̀ àti kí ojú má ba à tí í níwájú àwọn àlẹ̀jò tó wà ba jẹ̀ àşẹ̀, ó pàşẹ̀ pé kí wọn fún un gégé bí o ti fẹ̀. **10** Nítórí nàà, a bẹ̀ orí Johanu onítẹ̀bọ̀mi nínú ilẹ̀ túbú. **11** A sì gbé orí rẹ̀ jade láti fi fún ọ̀mọ̀bìnrin nàà nínú àwopòkọ̀, òun sì gbà á, ó gbé e tọ̀ İyá rẹ̀ lọ. **12** Lẹ́yìn nàà, àwọn ọ̀mọ-èyìn Johanu wá gba ọ̀kù rẹ̀, wọn sì sin ín. Wọn sì wá

sọ ohun tí ó ʃelẹ́ fún Jesu. **13** Nígba tí Jesu gbọ́ ìròyìn iṣẹ́lẹ̀ nàà, ó kúrò nǐbẹ̀, ó bá ọkọ ọjú omi lọ sí ibi kọlófín kan ní èbúté láti dá wà nǐbẹ̀. Nígba tí wọn gbọ́ èyí, ọpọ̀ èniyàn sì fi eṣẹ̀ rìn tẹ̀lẹ̀ e láti ọpọ̀ ilú wọn. **14** Nígba tí Jesu gúnlẹ̀, tí ó sì rí ọpọ̀lọpọ̀ èniyàn, inú rẹ̀ yọ sí wọn, ó sì mú àwọn aláìsàn láradá. **15** Nígba tí ilẹ̀ ní sù lọ, àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ tò ọ wá, wọn sì wí pé, “Ibi yìí jìnnà sí ilú ilẹ̀ sì ní sù lọ. Rán àwọn èniyàn lọ sí àwọn ìletò kí wọn lè ra oúnjẹ jẹ.” **16** Sùgbón Jesu fèsì pé, “Kò nílò kí wọn lọ kúrò. Ẹ fún wọn ní oúnjẹ.” **17** Wọn sì dalòhùn pé, “Àwà kò ní ju iṣù àkàrà márùn-ún àti eja méjì lọ nǐhìn-ín.” **18** Ó wí pé, “Ẹ mú wọn wá fún mi nǐhìn-ín yìí.” **19** Lẹ́yìn nàà, ó wí fún àwọn èniyàn kí wọn jókódó lórí koríko. Lẹ́yìn nàà, ó mú iṣù àkàrà márùn-ún àti eja méjì. Ó gbé ọjú rẹ̀ sí ọrun. Ó bèèrè ìbùkún Ọlórún lórí oúnjẹ nàà, Ó sì bù ú, ó sì fi àkàrà nàà fún àwọn ọmọ-èyìn láti pín in fún àwọn èniyàn. **20** Gbogbo wọn sì jẹ àjẹyó. Lẹ́yìn nàà àwọn ọmọ-èyìn kó àjẹkú jọ, ó kún agbòntó méjìlá. **21** Iyè àwọn èniyàn ni ọjọ nàà jẹ egbèrùn márùn-ún ọkúnrin, láika àwọn obìnrin àti àwọn ọmọdẹ. **22** Lésẹkẹsẹ lẹ́yìn èyí, Jesu wí fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ kí wọn bọ sínú ọkọ wọn, àti kí wọn máa kojá lọ ʃáájú rẹ̀ sí ọ̀dikejì. Ọ̀n nàà dúró lẹ́yìn láti tú àwọn èniyàn ká lọ sí ilẹ̀ wọn. **23** Lẹ́yìn tí ó tú ọ̀n èniyàn ká tán, ó gun orí ọ̀kẹ̀ lọ fúnra rẹ̀ láti lọ gba àdúrà. Nígba tí ilẹ̀ sù, ọ̀n wà nikan nǐbẹ̀, **24** ní àkókó yìí ọkọ ọjú omi nàà ti rìn jìnnà sí etí bèbè ọ̀kun, tí ọ̀n omi ní tí í síwá sẹ́yìn, nítorí ọ̀n ʃe ọwọ̀ ọ̀dì sí wọn. **25** Ní déédéé ago méréin ọ̀wúrọ̀, Jesu tò wọn wá, ó ní rìn lórí omi. **26** Nígba tí àwọn ọmọ-èyìn rí í tí ó ní rìn lójú omi, èrù ba wọn gidigidi, wọn rò pé “iwin ni,” wọn kígbé tìbèrù tìbèrù. **27** Lójúkan nàà, Jesu wí fún wọn pé, “Ẹ mú ọkàn le! Èmi ni ẹ má ʃe bèrù.” **28** Peteru sì kẹ sí í pé, “Olúwa, bí ó bá jẹ pé iwọ ni nítòótọ̀, sọ pé kí n tò ọ wà lórí omi.” **29** Jesu dá a lóhùn pé, “Ó dára, máa bọ wá.” Nígba nàà ni Peteru sọkalẹ̀ láti inú ọkọ. Ó ní rìn lórí omi lọ sí ìhà ọ̀dọ̀ Jesu. **30** Nígba tí ó rí afẹ́fẹ́ ẹ̀lẹ̀, èrù bà á, ó sì bèrẹ̀ sí í rì. Ó kígbé lóhùn rara pé, “Gbà mí, Olúwa.” **31** Lójúkan nàà, Jesu na ọwọ̀ rẹ̀, ó òfímú, ó sì gbà á. Ó sì wí fún un pé, “Èṣe tí iwọ fi ʃiyéméjì iwọ onígbaḡbọ

kékeré?” **32** Àti pé, nígba tí wọn sì gòkè sínú ọkọ, ọ̀n nàà sì dúró jẹ́. **33** Nígba nàà ni àwọn to wà nínú ọkọ nàà foríbalẹ̀ fún un wọn wí pé, “Nítòótọ̀ Ọmọ Ọlórún ni iwọ í ʃe.” **34** Nígba tí wọn rékojá sí apa kejì wọn gúnlẹ̀ sí Genesareti. **35** Nígba tiwọn mò pé Jesu ni, wọn sì ránṣẹ̀ sí gbogbo ilú nàà yíká. Wọn sì gbé gbogbo àwọn aláìsàn tò ọ wá. **36** Àwọn aláìsàn bè ẹ pé kí ó gba àwọn láyẹ̀ láti fi ọwọ̀ kan iṣẹ́tí aṣọ rẹ̀, gbogbo àwọn tí ó ʃe bèẹ̀ sí rí iwòsàn.

15 Nígba nàà ní àwọn Farisi àti àwọn olùkọ̀ ọ̀fin tọ Jesu wá láti Jerusalem, **2** wọn bèèrè pé, “Èṣe tí àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ fi ní rú ọ̀fin àtayébáyé àwọn aláḡbà? Nítorí tí wọn kò wẹ ọwọ̀ wọn kí wọn tó jẹun!” **3** Jesu sì dá wọn lóhùn pé, “Èéha ʃe tí èyìn fi rú ọ̀fin Ọlórún, nítorí aṣà yín?” **4** Nítorí Ọlórún wí pé, ‘Bòwọ̀ fún Baba ọ̀n iyá rẹ̀,’ àti pé, ‘Enikẹ̀ni tí ó bá sọ ọ̀rọ̀-ọ̀dì sí baba tàbí iyá rẹ̀, ní láti kú.’ **5** Sùgbón èyìn wí pé, enikẹ̀ni tí ó bá wí fún baba tàbí iyá rẹ̀ pé, ‘Ẹbùn fún Ọlórún ni ohunkóhun tí iwọ ibá fi jèrè lára mi,’ **6** tí Ọ̀n kò sì bòwọ̀ fún baba tàbí iyá rẹ̀, ó bó; bèẹ̀ ni èyìn sọ ọ̀fin Ọlórún di asán nípa aṣà yín. **7** Èyìn agàbàgebè, ní ọ̀títọ̀ ní Wòlfi Isaiah sọtẹ̀lẹ̀ nípa yín wí pé: **8** “Àwọn èniyàn wònyí ní fi ẹnu lásán bu ọ̀lá fún mi, sùgbón ọkàn wọn jìnnà réré sí mi. **9** Lásán ni ìsìn wọn; nítorí pé wọn ní fi ọ̀fin èniyàn kọ̀ ní ní ẹ̀kọ̀.” **10** Jesu pe ọpọ̀ èniyàn wá sí ọ̀dọ̀ rẹ̀, ó wí pé, “Ẹ tẹ́tí, ẹ sì jẹ́ kí nńkan tí mo sọ yé yín. **11** Èniyàn kò di aláìmọ̀ nípa ohun tí ó wọ ẹnu èniyàn, sùgbón èyí tí ó ti ẹnu jáde wá ni ó sọ ní di aláìmọ̀.” **12** Nígba nàà, àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ tò ọ wá, wọn wí fún un pé, “Njẹ̀ iwọ mò pé inú bí àwọn Farisi lẹ́yìn tí wọn gbọ́ ọ̀rọ̀ tí ó sọ yí?” **13** Jesu dá wọn lóhùn pé, “Gbogbo igi tí Baba mi tí ní bẹ̀ ni ọ̀run kò bá gbìn ni á ó fátu tigbòṅgbò tigbòṅgbò, **14** ẹ fi wọn sílẹ̀; afọ́jú tí ní fi ọ̀nà han afọ́jú ni wọn. Bí afọ́jú bá sì ní fi ọ̀nà han afọ́jú, àwọn méjèjì ni yóò jìn sí kòtò.” **15** Peteru wí, “ʃe àlàyé ọ̀we yìí fún wa.” **16** Jesu bèèrè lówọ̀ wọn pé, “Èéha ʃe tí iwọ fi jẹ aláìmọ̀yẹ̀ síbè?” **17** “Èyìn kò mò pé ohunkóhun tí ó gba ẹnu wọ̀lẹ̀, yóò gba ti ọ̀nà oúnjẹ̀ lọ, a yóò sì yà á jáde?” **18** Sùgbón ohun tí a ní sọ jáde láti ẹnu, inú ọkàn ni ó tí ní wá, èyí sì ni

ó sí sọ èniyàn di aláìmọ. 19 Sùgbón láti ọkàn ni èrò búburú tí wá, bí ipàniyàn, panṣágá, àgbèrè, olè jǐjà, irọ àti ọ̀rọ̀ ibàjẹ. 20 Àwọn tí a dárúkọ wònyí ni ó ní sọ èniyàn di aláìmọ. Sùgbón láti jeun láì wẹ ọwọ, kò lè sọ èniyàn di aláìmọ.”

21 Jesu sì ti ibẹ kúrò lọ sí Tìre àti Sidoni. 22 Obìnrin kan láti Kenaani, tí ó ní gbé ibẹ wá sí ọ̀dọ̀ rẹ. Ó ní bèbẹ, ó sì kígbe pé, “Olúwa, ọmọ Dafidi, Ẹ̀aánú fún mi; ọmọ̀bìnrin mi ní ẹ̀mí ẹ̀sù tí ní dǎ a lóró gidigidi.” 23 Sùgbón Jesu kò fún un ní idáhùn, àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sì gbà á nìyànjú pé, “Lé obìnrin nǎà lọ, nítorí ó ní kígbe tò wá lẹ̀yin.” 24 Ó dàhùn pé, “Àgùntàn ilẹ̀ Israẹli tí ó nù nìkan ni a rǎn mi sí.” 25 Obìnrin nǎà wá, ó wólẹ̀ níwájú rẹ, ó bèbẹ̀ sí i pé, “Olúwa Ẹ̀aánú fún mi.” 26 Ó sì dàhùn wí pé, “Kò tò kí a gbé ọúnjẹ àwọn ọmọ fún àwọn ajá.” 27 Obìnrin nǎà sì wí pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, síbẹ̀síbẹ̀ àwọn ajá a máa je ẹ̀rúnrún tí ó ti orí tábíli olówó wọn bó sílẹ̀.” 28 Jesu sì sọ fún obìnrin nǎà pé, “Ìgbàgbọ̀ nílá ni tìrẹ! A sì ti dàhùn ibeèrè rẹ.” A sì mú ọmọ̀bìnrin rẹ̀ lárádá ní wákàtí kan nǎà. 29 Jesu ti ibẹ̀ lọ sí Òkun Galili. Ó gun orí òkè, o sì jókódó nìbẹ. 30 Ọ̀pọ̀ àwọn èniyàn sì tò ọ̀ wá, àti àwọn arọ, afọ́jú, amúnkùn ún, odi àti ọ̀pọ̀ àwọn aláìsàn mìíràn. Wọn gbé wọn kalẹ̀ lẹ̀sẹ̀ Jesu. Òun sì mú gbogbo wọn lárádá. 31 Ẹ̀nu ya ọ̀pọ̀ èniyàn nígba tí wọn rí àwọn odi tò ní sọ̀rọ̀, amúnkùn ún tò di alárá pípé, arọ̀ tí ó ní rìn àti àwọn afọ́jú tí ó ríran. Wọn sì ní fi iyin fún Ọlórùn Israẹli. 32 Jesu pe àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sọ̀dọ̀, ó wí pé, “Àánú àwọn èniyàn wònyí ẹ̀ mi; nítorí wọn ti wà nìhìn-ín pẹ̀lú mi fún ọ̀jọ̀ mẹ́ta gbáko báyií. Wọn kò sì tún ní ọúnjẹ mọ. Ẹ̀mi kò fẹ́ kí wọn padà lébi, nítorí òyì lè kọ̀ wọn lójú ọ̀nà.” 33 Àwọn ọmọ-ẹ̀yìn sì dá a lóhùn pé, “Níbo ni àwa yóò ti rí ọúnjẹ ní jù nìhìn-ín yí láti fi bó ọ̀pọ̀ èniyàn yí?” 34 Jesu sì beèrè pé, “Ìṣù àkàrà méléò ni ẹ̀yin ní?” Wọn sì dàhùn pé, “Àwa ní ìṣù àkàrà méje pẹ̀lú àwọn eja wẹ́wẹ̀ diẹ.” 35 Jesu sì sọ fún gbogbo èniyàn kí wọn jókódó lórí ilẹ̀. 36 Òun sì mú ìṣù àkàrà méje nǎà àti eja nǎà. Ó sì fi ọ̀pẹ̀ fún Ọlórùn, ó bù wọn sì wẹ́wẹ̀, ó sì fi wọn fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀. Wọn sì pín in fún àwọn ọ̀pọ̀ èniyàn nǎà. 37 Gbogbo wọn je, wọn sì yó. Lẹ̀yin nǎà, àwọn ọmọ-ẹ̀yìn sì Ẹ̀yí tókù, ẹ̀kún agbọn méje ni ẹ̀yí

tó ẹ̀kù jẹ. 38 Gbogbo wọn sì je egbàajì ọ̀kúnrin láì kan àwọn obìnrin àti ọ̀mọ̀dẹ. 39 Lẹ̀yin nǎà, Jesu rǎn àwọn èniyàn nǎà lọ sí ilẹ̀ wọn, ó sì bó sínú ọ̀kọ̀, ó rékọ́jǎ lọ sí ẹ̀kún Magadani.

16 Àwọn Farisi àti àwọn Sadusi wá láti dán Jesu wò. Wọn ní kí ó fi àmì nílá kan hàn àwọn ní ọ̀jọ̀ ọ̀run. 2 Ó dá wọn lóhùn pé, “Nígba tí ó bá di àṣálẹ̀, ẹ̀ ó sọ pé, ‘Ìbá dára kí ọ̀jọ̀ ọ̀run pón.’ 3 Ní òwúrọ̀, ‘Ẹ̀yin yóò wí pé ọ̀jọ̀ kì yóò dára lónìí, nítorí ti ọ̀jọ̀ ọ̀run pón, ó sì sù dẹ̀dẹ̀,’ ẹ̀yin àgàbàgebè, ẹ̀yin le sọ àmì ọ̀jọ̀ ọ̀run, sùgbón ẹ̀yin kò le mọ̀ àmì àwọn àkòkò wònyí. 4 Ìran búburú aláìgbàgbọ̀ yí ní beèrè àmì àjẹ̀jì méléò kan ni ọ̀jọ̀ sánmọ̀, sùgbón a kí yóò fún ẹ̀nikankan ní àmì bí kò ẹ̀ àmì Jona.” Nígba nǎà ni Jesu fi wọn sílẹ̀, ó sì bá tìrẹ̀ lọ. 5 Nígba tí wọn dé apa kejì adágún, àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ Ẹ̀kíyèsí pé wọn ti gbàgbé láti mú àkàrà kankan lówó. 6 Jesu sì kilọ̀ fún wọn pé, “Ẹ̀ kíyèsára, ẹ̀ sì ẹ̀sọ̀ra, ní ti ìwúkàrà àwọn Farisi àti àwọn Sadusi.” 7 Wọn ní sọ eléyí ní àárín ara wọn wí pé, “Nítorí tí àwa kò mú àkàrà lówó ni.” 8 Nígba tí ó gbọ̀ ohun ti wọn ní sọ, Jesu beèrè lówó wọn pé, “Ẹ̀yin onígba gbọ̀ kékeré, ẹ̀ese tí ẹ̀yin ní dààmú ara yín pé ẹ̀yin kò mú ọúnjẹ lówó? 9 Tàbí ọ̀rọ̀ kò yé yín di ìsinsin yí? Ẹ̀yin kò rǎntí pé mo bó egbèrún márùn-ún èniyàn pẹ̀lú ìṣù àkàrà márùn-ún àti iye agbọn tí ẹ̀ kọ́jó bí àjẹ̀kù? 10 Ẹ̀ kò sì tún rǎntí ìṣù méje tí mo fi bó egbàajì èniyàn àti iye agbọn tí ẹ̀yín kọ́jó? 11 Ẹ̀éha ẹ̀ se tí kò fi yé yín pé ẹ̀mi kò sọ̀rọ̀ nípa ti àkàrà? Lẹ̀ẹ́kan sí i, mo wí fún yín, ẹ̀ ẹ̀sọ̀ra fún ìwúkàrà àwọn Farisi àti ti Sadusi.” 12 Nígba nǎà ni ó ẹ̀ṣẹ̀ wáyé wọn pé, kí í ẹ̀ nípa ti ìwúkàrà ní ó sọ wí pé kí wọn kíyèsára, bí kò ẹ̀ se tí ẹ̀kọ̀ àwọn Farisi àti Sadusi. 13 Nígba tí Jesu sì dé Kesarea-Filipi, ó bi àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Ta ni àwọn èniyàn ní fi Ọ̀mọ̀ Èniyàn pé?” 14 Wọn dá a lóhùn pé, “Àwọn kan ni Johanu onítẹ̀bọ̀mi ni, àwọn mìíràn wí pé, Elijah ni, àwọn mìíràn wí pé, Jeremiah ni, tàbí ọ̀kan nínú àwọn wòlfi.” 15 “Sùgbón ẹ̀yin ní kọ?” Ó bi í lèèrè pé, “Ta ni ẹ̀yin ní fi mi pé?” 16 Simoni Peteru dàhùn pé, “Ìwọ̀ ni Kristi nǎà, Ọ̀mọ̀ Ọlórùn aláàyè.” 17 Jesu sì wí fún un pé, “Alábùkún fún ni ìwọ̀ Simoni ọ̀mọ̀ Jona, nítorí ẹ̀ran-ara àti ẹ̀jẹ̀ kọ̀ ló fi ẹ̀yí hàn

bí kò ẹ̀se Baba mi tí ó ní ẹ̀bẹ̀ ní ọ̀run. **18** Èmi wí fún ọ, ìwọ̀ ni Peteru àti pé orí àpáta yíí ni èmi yóò kọ̀ ìjọ̀ mi lé, àti ẹ̀nu-òná ipò òkú kì yóò lè borí rẹ̀. (Hades g86) **19** Èmi yóò fún ní àwọn kòkòrò ìjọ̀ba Ọ̀run; ohun tí ìwọ̀ bá dè ní ayé, òun ni a ó dè ní ọ̀run. Ohunkóhun tí ìwọ̀ bá sì tú ní ayé yíí, a ó sì tú ní ọ̀run.” **20** Nígba náà ó kilò fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé wọn kò gbọ̀dọ̀ sọ fún ẹ̀nikẹ̀ni pé Ọ̀un ni Kristi náà. **21** Láti ìgbà yíí lẹ́, Jesu bẹ̀rẹ̀ sí Ẹ̀lẹ́yẹ̀ fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ kedere nípa lílọ̀ sí Jerusalemu láti jẹ̀ ọ̀pọ̀ ìyà lẹ́wọ̀ àwọn àgbàgbà, àwọn olórí àlùfáá àti àwọn akòwé, kí a sì pa ọ̀un, àti ní ọ̀jọ̀ kẹ́ta, kí ó sì jínde. **22** Peteru mú Jesu sí ẹ̀gbẹ̀ kan, ó bẹ̀rẹ̀ sí í bá a wí pé, “Kí a máa rí i Olúwa! Èyí kì yóò Ẹ̀lẹ́yẹ̀ sí Ọ̀!” **23** Jesu pa ojú dà, ó sì wí fún Peteru pé, “Kúrò léyìn mi, Satani! Ohun ikòsẹ̀ ni ìwọ̀ jẹ̀ fún mi; ìwọ̀ kò ro ohun tí i ẹ̀ se tí Ọ̀lórún, bí kò ẹ̀ èyí tí ẹ̀ se tí èniyàn.” **24** Nígba náà ni Jesu wí fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá fẹ̀ tò mí léyìn, kí ó sẹ̀ ara rẹ̀, kí ó sì gbé àgbélébùù rẹ̀, kí ó sì máa tò mí léyìn. **25** Nítorí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá fẹ̀ gba ẹ̀mí rẹ̀ là, yóò sọ ẹ̀mí rẹ̀ nù sùgbọn ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá sọ ẹ̀mí rẹ̀ nù nítorí mi, yóò rí i. **26** Èrè kì ni ó jẹ̀ fún èniyàn bí ó bá jẹ̀rè gbogbo ayé yíí, tí ó sì sọ ẹ̀mí rẹ̀ nù? Tàbí kì ni èniyàn yóò fi dípò ẹ̀mí rẹ̀? **27** Nítorí Ọ̀mọ̀ Èniyàn yóò wá nínú ògo baba rẹ̀ pẹ̀lú àwọn àngẹ̀lì rẹ̀, nígba náà ni yóò sì san án fún olúkúlùkù gégé bí isẹ̀ rẹ̀. **28** “Lóòótó ni mo wí fún yín. Èlòmíràn wà nínú àwọn tí ó wà nínhìn-ín yíí, tí kì yóò ri ikú tífí wọn ó fi rí Ọ̀mọ̀ Èniyàn tí yóò máa bọ̀ ní ìjọ̀ba rẹ̀.”

17 Léyìn ọ̀jọ̀ mẹ́fà, Jesu mú Peteru, Jakọ̀bu àti Johanu arákúnrin rẹ̀, ó mú wọn lọ sí orí òkè gíga kan tí ó dádúró. **2** Níbẹ̀ ara rẹ̀ yí padà níwájú wọn. Ojú rẹ̀ sì ràn bí oòrùn, aṣọ̀ rẹ̀ sì funfun bí ìmọ̀lẹ̀. **3** Lójijì, Mose àti Elijah fi ara hàn, wọn sì ní bá Jesu sọ̀rọ̀. **4** Peteru sọ̀ fún Jesu pé, “Olúwa, jẹ̀ kí a kúkú máa gbé nínhìn-ín yíí. Bí ìwọ̀ bá fẹ̀, èmi yóò pa àgọ̀ mẹ́ta, ọ̀kan fún ọ, ọ̀kan fún Mose, àti ọ̀kan fún Elijah.” **5** Bí Peteru ti sọ̀rọ̀ tán, àwọ̀sánmọ̀ dídán sìjì bọ̀ wọn, láti inú rẹ̀ ohùn kan wí pé, “Èyí ni àyànfẹ̀ ọ̀mọ̀ mi, ẹ̀ni tí inú mi dùn sí gidigidi. Ẹ̀ máa gbọ̀ tirẹ̀!” **6** Bí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn ti gbọ̀ èyí, wọn dojúbolẹ̀.

Èrù sì bà wọn gidigidi. **7** Sùgbọn Jesu sì tò wọn wá. Ó fi ọ̀wọ̀ kàn wọn, ó wí pé, “Ẹ̀ dide, ẹ̀ má ẹ̀se bẹ̀rù.” **8** Nígba tí wọn sì gbé ojú wọn sòkè, tí wọn sì wò ó, Jesu nìkan ni wọn rí. **9** Bí wọn sì ti ní sòkalẹ̀ láti orí òkè, Jesu pàṣẹ̀ fún wọn pé, “Ẹ̀ kò gbọ̀dọ̀ sọ fún ẹ̀nikẹ̀ni ohun tí ẹ̀ rí, tífí Ọ̀mọ̀ Èniyàn yóò fi jí dide kúrò nínú òkú.” **10** Àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ beèrè lẹ́wọ̀ rẹ̀ pé, “Kí ni ó fà á tí àwọn olúkọ̀ ọ̀fin fi ní wí pé, Elijah ní láti kọ̀ padà wá?” **11** Jesu sì dàhùn pé, “Dájúdájú òtítọ̀ ni wọn ní sọ. Elijah wá láti fi gbogbo nìkan sí ipò. **12** Sùgbọn èmi wí fún yín lóòótó; Elijah ti dé. Sùgbọn wọn kò mò ọ̀n, ọ̀pọ̀ tilẹ̀ hu iwà búburú sí i. Bákan náà, Ọ̀mọ̀ Èniyàn náà yóò jìyà lẹ́wọ̀ wọn pẹ̀lú.” **13** Nígba náà, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn mò pé ó n sọ̀rọ̀ nípa Johanu onítẹ̀bọ̀mi fún wọn ni. **14** Nígba tí wọn sì dé ọ̀dọ̀ ìjọ̀ èniyàn, ọ̀kúnrin kan tò Jesu wá, ó sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀, ó wí pé, **15** “Olúwa, Ẹ̀aánú fún ọ̀mọ̀ mi, nítorí tí ó ní wárápá. Ó sì ní jorò gidigidi, nígba púpọ̀ ni ó máa ní Ẹ̀bù sínú iná tàbí sínú omi. **16** Mo sì ti mú un tò àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀, sùgbọn wọn kò lè wò ó sà.” **17** Jesu sì dàhùn wí pé, “Al! Èyìn aláǵídí ọ̀kàn àti aláǵbàgbọ̀ èniyàn, èmi yóò ti bá yín gbé pé tó? Èmi ó sì ti fi ara dà á fún yín tó? Ẹ̀ mú un wá sọ̀dọ̀ mi nínhìn-ín yíí.” **18** Nígba náà ni Jesu bá ẹ̀mí ẹ̀sù tí ó ní ẹ̀bẹ̀ nínú ọ̀mọ̀kúnrin náà wí, ó sì fi í sílẹ̀, à mú ọ̀mọ̀kúnrin náà láradá láti ìgbà náà lọ. **19** Léyìn èyí, àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sì bi Jesu nífẹ̀kọ̀ pé, “Èéṣe tí àwa kò lè lé ẹ̀mí ẹ̀sù náà jáde?” **20** Jesu sọ̀ fún wọn pé, “Nítorí ìgbàgbọ̀ yín kéré. Lóòótó ni mo wí fún yín, bí ẹ̀ bá ni ìgbàgbọ̀, bí ó tilẹ̀ kéré bí hóró musitadi, èyìn lè wí fún òkè yíí pé, “Sípò kúrò nínhìn-ín yíí,” òun yóò sì sọ̀ ipò. Kò sì ní sí ohun tí kò ní í ẹ̀ se ẹ̀ se fún yín.” **22** Nígba tí wọn sì ti wà ní Galili, Jesu sọ̀ fún wọn pé, “Láìpẹ̀ yíí a ó fi Ọ̀mọ̀ Èniyàn lẹ̀ àwọn èniyàn lẹ́wọ̀. **23** Wọn yóò sì pa á, ní ọ̀jọ̀ kẹ́ta léyìn èyí, yóò sì jí dide sí iyè.” Ọ̀kàn àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sì kún fún ibànújẹ̀ gidigidi. **24** Nígba tí Jesu àti àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sì dé Kapernaumu, àwọn agbowó òde tí ní gba owó idẹ̀ méjì tó jẹ̀ owó tẹ̀mpilì tò Peteru wá wọn sì bí i pé, “Njẹ̀ olúkọ̀ yín ní san owó tẹ̀mpilì?” **25** Peteru sì dàhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, ó ní san.” Nígba tí Peteru wọ̀ ilẹ̀ láti bá Jesu sọ̀rọ̀

nípa rẹ, Jesu ni ó kókò sòrò, Jesu bí í pé, “Kí ní ìwọ̀ rọ̀, Simoni? Njẹ̀ àwọn ọ̀ba ayé ní gba owó orí lówọ̀ àwọn ọ̀mọ̀ wọn tàbí lówọ̀ àwọn àlẹ̀jò?” 26 Peteru dáhùn pé, “Lówọ̀ àwọn àlẹ̀jò ni.” Jesu sì tún wí pé, “Èyí jẹ́ wí pé àwọn ọ̀mọ̀ onílẹ̀ kì í san owó òde? 27 Síbèsíbẹ̀, àwa kò fẹ́ mú wọn bínú. Nítorí náà, ẹ̀ ló sí etí Òkun, kí ẹ̀ sì sọ̀ ìwọ̀ sí omi. Ẹ̀ mú ẹ̀ja àkòkọ̀ tí ẹ̀ kọ̀ fà sókè, ẹ̀ ya ẹ̀nu rẹ̀, èyin yóò sì rí owó idẹ̀ kan nìbẹ̀, kí ẹ̀ fi fún wọn fún owó orí tẹ̀mì àti tirẹ̀.”

18 Ní àkókò náà ni àwọn ọ̀mọ̀-èyin Jesu tò ọ̀ wá, wọn bi í lèrè pé, “Ta ni ẹnì tí ó pòjù ní ìjọ̀ba ọ̀run?” 2 Jesu sì pe ọ̀mọ̀ kékeré kan sí ọ̀dọ̀ ara rẹ̀. Ó sì mú un dúró láàrín wọn. 3 Ó wí pé, “Lódótó ni mo wí fún yín, àfi bí èyin bá yí padà kí ẹ̀ sì dàbí àwọn ọ̀mọ̀dé, èyin kì yóò lè wọ̀ ìjọ̀ba ọ̀run. 4 Nítorí náà, ẹnì tí ó bá rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀ gégé bí ọ̀mọ̀dé yìí, ni yóò pọ̀ jùlọ̀ ní ìjọ̀ba ọ̀run. 5 Àti pé, ẹnìkẹ̀ni tí ó bá gba ọ̀mọ̀ kékeré bí èyí nítorí orúkọ̀ mi, gbà mí. 6 “Sùgbọ̀n ẹnìkẹ̀ni nínú yín tí ó bá mú ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀ kékeré wònyí tí ó gbà mí gbọ̀ sìnà, yóò sà̀n fún un kí a so òkúta òlá mọ̀ ọ̀n ní ọ̀run, kí a sì rí í sí isàlẹ̀ ibú omi Òkun. 7 Ègbé ni fún ayé nítorí gbogbo ohun ìkòsẹ̀ rẹ̀! Ohun ìkòsẹ̀ kò lè ẹ̀ ẹ̀ kó má wà, sùgbọ̀n ègbé ni fún ọ̀kùnrin náà nípàsẹ̀ ẹnì tí ìkòsẹ̀ náà tí wá! 8 Nítorí náà, bí ọ̀wọ̀ tàbí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ yóò bá mú ọ̀ dẹ̀sẹ̀, gé ẹ̀ kúrò, kí ọ̀ sì jù ńù. Ó kúkú sà̀n fún ọ̀ láti wọ̀ ìjọ̀ba ọ̀run ní akéwọ̀ tàbí akésẹ̀ ju pé kí ọ̀ ni ọ̀wọ̀ méjì àti ẹ̀sẹ̀ méjì kí a sì sọ̀ ọ̀ sínú iná ayérayé. (aiōnios g166) 9 Bí ojú rẹ̀ yóò bá sì mú kí ọ̀ dẹ̀sẹ̀, yọ̀ ọ̀ kúrò kí ọ̀ sì sọ̀ ọ̀ ńù. Ó kúkú sà̀n fún ọ̀ láti lẹ̀ sínú ìyẹ̀ pẹ̀lú ojú kan, ju pé kí ọ̀ ní ojú méjì, kí a sì jù ọ̀ sí iná ọ̀run àpáàdì. (Geenna g1067) 10 “Ẹ̀ rí í pé ẹ̀ kò fi ojú tẹ̀nbẹ̀lú ọ̀kan nínú àwọn kéékèkè wònyí. Lódótó ni mo wí fún yín pé, nígbà gbogbo ni ọ̀run ni àwọn àngẹ̀lì ní wo ojú Baba mi tí ní bẹ̀ ní ọ̀run. 12 “Kí ní èyin rọ̀? Bí ọ̀kùnrin kan bá ni ọ̀gọ̀rùn-ún àgùntàn, tí ẹ̀yọ̀ kan nínú wọn sì sọ̀nù, ẹ̀ ọ̀n kì yóò fi mọ̀kàndínlọ̀gọ̀rùn-ún ìyókù sílẹ̀ sórí òkè láti lẹ̀ wá ẹ̀yọ̀ kan tó ńù náà bí? 13 Njẹ̀ bí ọ̀n bá sì wá á rí í, lódótó ni mo wí fún yín, njẹ̀ èyin kò mò pé inú rẹ̀ yóò dùn nítorí rẹ̀ ju àwọn mọ̀kàndínlọ̀gọ̀rùn-ún tí kò ńù

lọ? 14 Bẹ̀ẹ̀ gégé, ni kí í ẹ̀ ẹ̀fẹ̀ Baba yín tí ní bẹ̀ ní ọ̀run, pé ọ̀kan nínú àwọn kékeré wònyí kí ọ̀ ẹ̀gbé. 15 “Bí arákùnrin rẹ̀ bá ẹ̀ ọ̀, lọ ní ìkòkọ̀ kí ọ̀ sì sọ̀ ẹ̀bì rẹ̀ fún un. Bí ọ̀ bá gbọ̀ tírẹ̀, ìwọ̀ ti mú arákùnrin kan bọ̀ sí ipò. 16 Sùgbọ̀n bí ọ̀n kò bá tẹ̀tí sí ọ̀, nígbà náà mú ẹnìkan tàbí ẹnì méjì pẹ̀lú rẹ̀, kí ẹ̀ sì tún padà sí ọ̀dọ̀ rẹ̀ lèẹ̀kan sí í, kí ọ̀rọ̀ náà bá lẹ̀ fi idí múlẹ̀ pẹ̀lú àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì tàbí mọ̀ta náà. 17 Bí ọ̀n bá sì tún kọ̀ láti tẹ̀tí sí wọn, nígbà náà sọ̀ fún ọ̀ ẹ̀niyàn Ọ̀lọ̀run. Bí ọ̀ bá kọ̀ láti gbọ̀ tí ọ̀ ẹ̀niyàn Ọ̀lọ̀run, jẹ́ kí ọ̀ dàbí kẹ̀fẹ̀rì sí ọ̀ tàbí agbowó òde. 18 “Lódótó ni mo wí fún yín, ohunkóhun tí èyin bá dè ní ayé, ni a dè ní ọ̀run. Ohunkóhun tí èyin bá sì tí tú ni ayé, á ò tú u ní ọ̀run. 19 “Mo tún sọ̀ èyí fún yín, bí èyin méjì bá fi ohùn sọ̀kan ní ayé yìí, nípa ohunkóhun tí ẹ̀ bẹ̀èrẹ̀, Baba mi tí ní bẹ̀ ní ọ̀run yóò sì ẹ̀ é fún yín. 20 Nítorí nìbì tí ẹ̀niyàn méjì tàbí mọ̀ta bá kó ara ọ̀n ní orúkọ̀ mi, èmi yóò wá láàrín wọn nìbẹ̀.” 21 Nígbà náà ni Peteru wá sọ̀dọ̀ Jesu, ó bẹ̀èrẹ̀ pé, “Olúwa, nígbà méldó ni arákùnrin mi yóò ẹ̀ mi, tí èmi yóò sì dáríjì í? Tàbí ní ìgbà méje ní?” 22 Jesu dáhùn pé, “Mo wí fún ọ̀, kí í ẹ̀ ẹ̀gbà méje, sùgbọ̀n ní ìgbà àádọ̀rin méje. 23 “Nítorí náà, ìjọ̀ba ọ̀run dàbí ọ̀ba kan tí ó fẹ́ ẹ̀ ẹ̀sìrò pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀. 24 Bí ó tí ní ẹ̀yí, a mú ajiḡbèsè kan wá sọ̀dọ̀ rẹ̀ tí ó jẹ́ ẹ̀ ní eḡbẹ̀rún mẹ̀wáá tálẹ̀ntì. 25 Nígbà tí kò tí í ní agbára láti san án, nígbà náà ni olúwa rẹ̀ pàsẹ̀ pé kí a ta ọ̀n àti ìyàwọ̀ àti àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú gbogbo ohun tí ó ní láti fi san gbèsè náà. 26 “Nígbà náà ni ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ náà wólẹ̀ lórí eékún níwájú rẹ̀. ‘Ó bẹ̀bẹ̀ pé, mú sùùrù fún mi, èmi yóò sì san gbogbo rẹ̀ fún ọ̀.’ 27 Nígbà náà, ni olúwa ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ náà sì Ẹ̀ánú fún un. Ó tú u sílẹ̀, ó sì fi gbèsè náà jì í. 28 “Sùgbọ̀n bí ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ náà ti jáde lọ, ó rí ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ eḡbẹ̀ rẹ̀ tí ó jẹ́ ẹ̀ ní ọ̀gọ̀rùn-ún owó idẹ̀, ó gbé ọ̀wọ̀ lẹ̀ ẹ̀, ó fún un ní ọ̀run, ó wí pé, ‘San gbèsè tí ọ̀ jẹ́ mí lójú ẹ̀sẹ̀.’ 29 “Ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ eḡbẹ̀ rẹ̀ náà sì wólẹ̀ lórí eékún níwájú rẹ̀, ò ní bẹ̀ ẹ̀ pé, ‘Mú sùùrù fún mi, èmi yóò sì san án fún ọ̀.’ 30 “Sùgbọ̀n ọ̀n kò fún un. Ó pàsẹ̀ kí a mú ọ̀kùnrin náà, kí a sì jù u sínú túbú títí tí yóò fi san gbèsè náà tán pátápátá. 31 Nígbà tí àwọn ìrànsẹ̀ eḡbẹ̀ rẹ̀ rí ohun tí ó ẹ̀lẹ̀, inú bí wọn gidigidi, wọn lọ láti lọ sọ̀ fún

olúwa wọn, gbogbo ohun tí ó ṣẹlẹ̀. **32** “Nígbà tí olúwa rẹ̀ pẹ̀ ọmọ ọdọ náà wọlé, ó wí fún un pé, ‘Ìwọ ọmọ ọdọ búburú, níhìn-ín ni mo ti dárí gbogbo gbèsè rẹ̀ jì ọ nítorí tí ìwọ bè mi. **33** Kò ha ṣe ẹ̀tọ́ fún ọ láti Ẹ̀àánú fún àwọn ẹ̀lòmíràn, gégé bí ẹ̀mi náà ti Ẹ̀àánú fún ọ?’ **34** Ní ibínú, olówó rẹ̀ fi í lé àwọn onítúbú lówó láti fi iyà jẹ ẹ̀, títí tí yóó fi san gbogbo gbèsè ẹ̀yí ti ó jẹ ẹ̀. **35** “Bẹ̀ẹ̀ gégé sì ni Baba mi tí ń bẹ ní ọrun yóó sí ṣe sì ẹ̀nikòṣẹ̀kan, bí ẹ̀yin kò bá fi ẹ̀tọ́kàntọ́kan dárí jì àwọn arákùnrin yín.”

19 Lẹ́yin tí Jesu ti parí ọ̀rọ̀ yìí, ó kúrò ní Galili. Ó sì yípo padà sí Judea, ó gba ihà kejì odò Jordani. **2** Ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn sì ń tò ọ̀ lẹ́yin, ó sì mú wọn lárádá nìbẹ̀. **3** Àwọn Farisi wá sọdọ̀ rẹ̀ láti dán an wò. Wọn bi í pé, “Njẹ́ ó tònà fún ọ̀kùnrin láti kọ̀ iyàwó rẹ̀ sílẹ̀ nítorí ohunkóhun?” **4** Ó dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ̀yin kò ti kà á pé ‘ẹ̀ni tí ó dá wọn ní ẹ̀gbà àtẹ̀tẹ̀kọ̀ṣe, Ọ̀lórún dá wọn ni ti akọ̀ ti abo.’ **5** Ó sì wí fún un pé, ‘Nítorí ìdí ẹ̀yí ọ̀kùnrin yóó fi baba àti iyá rẹ̀ sílẹ̀, ọ̀un yóó sì dápọ̀ mó aya rẹ̀, àwọn méjèjèì yóó sì di ara kan.’ **6** Wọn kì í túnṣe méjì mó, sùgbọ̀n ara kan. Nítorí náà, ohun tí Ọ̀lórún bá ti so sọkan, kí ẹ̀nikẹ̀ni má ṣe yà wọn.” **7** Wọn bi í pé: “Kí ni ìdí tí Mose fi pàṣẹ̀ pé, ọ̀kùnrin kan lè kọ̀ iyàwó rẹ̀ sílẹ̀ nípa fifún un ní iwé ikòsílẹ̀?” **8** Jesu dáhùn pé, “Nítorí líle àyà yín ni Mose ṣe gbà fún yín láti máa kọ̀ aya yín sílẹ̀. Sùgbọ̀n láti ẹ̀gbà àtẹ̀tẹ̀kọ̀ṣe wá, kò rí bẹ̀ẹ̀. **9** Mo so ẹ̀yí fún yín pé, ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá kọ̀ aya rẹ̀ sílẹ̀, láìṣe pé nítorí àgbèrè, tí ó bá sì fẹ̀ ẹ̀lòmíràn, ó ṣe panṣágà.” **10** Àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ wí fún un pé, “Bí ọ̀rọ̀ bá rí báyí láàrín ọ̀kọ̀ àti aya, kó Ẹ̀ànfààní fún wa láti gbé iyàwó.” **11** Jesu dáhùn pé, “Gbogbo ẹ̀niyàn kọ̀ ló lé gba ọ̀rọ̀ yìí, bí kò ṣe iye àwọn tí a ti fún. **12** Àwọn miíràn jẹ́ akúra nítorí bẹ̀ẹ̀ ní a bí wọn, àwọn miíràn ń bẹ̀ tí ẹ̀niyàn sọ wọn di bẹ̀ẹ̀; àwọn miíràn kọ̀ láti gbé iyàwó nítorí ijọba ọ̀run. Ẹ̀ni tí ó bá lè gbà á kí ó gbà á.” **13** Lẹ́yin náà a sì gbé àwọn ọ̀mọ ọ̀wọ̀ wá sọdọ̀ Jesu, kí ó lè gbé ọ̀wọ̀ lé wọn, kí ó sì gbàdúra fún wọn. Sùgbọ̀n àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ bá àwọn tí ó gbé wọn wá wí. **14** Sùgbọ̀n Jesu dáhùn pé, “Ẹ̀ jẹ́ kí àwọn ọ̀mọdẹ̀ wá sọdọ̀ mi, ẹ̀ má ṣe dá wọn lẹ̀kun, nítorí irú wọn ni

ijọba ọ̀run.” **15** Lẹ́yin náà, ó gbé ọ̀wọ̀ lé wọn, ó sì kúrò nìbẹ̀. **16** Ẹ̀nikan sì wá ó bí Jesu pé, “Olùkọ̀, ohun rere kí ni ẹ̀mi yóó ṣe, kí ẹ̀mi kí ó lè ní iyè àìnípẹ̀kun?” (aiōnios g166) **17** Jesu dá a lóhùn pé, “Èéṣe tí ìwọ̀ fi ń bèèrè nípa ohun rere lówó mi. Ẹ̀ni kan ṣọṣo ni ó wà tí í ṣe ẹ̀ni rere. Bí ìwọ̀ bá fẹ̀ dé ibi iyè, pa àwọn ọ̀fin mó.” **18** Ọ̀kùnrin náà bèèrè pé, “Àwọn wo ni ọ̀fin wònyí?” Jesu dáhùn pé, “Ìwọ̀ kò gbọdọ̀ pàniyàn; ìwọ̀ kò gbọdọ̀ ṣe panṣágà; ìwọ̀ kò gbọdọ̀ jalẹ̀; ìwọ̀ kò gbọdọ̀ jẹ́rífẹ̀ké, **19** bọ̀wọ̀ fún baba àti iyá rẹ̀. ‘Kí ó sì fẹ̀ aládúúgbò rẹ̀ gégé bí ara rẹ̀.” **20** Ọ̀mọdẹ̀kùnrin náà tún wí pé, “Gbogbo ọ̀fin wònyí ni ẹ̀mi ní ń pamọ̀, kí ni nńkan miíràn tí ẹ̀mi ní láti ṣe?” **21** Jesu wí fún un pé, “Bí ìwọ̀ bá fẹ̀ di ẹ̀ni pípẹ̀, lọ ta ohun gbogbo tí ìwọ̀ ní, kí ó sì fi owó rẹ̀ tọ̀rẹ̀ fún àwọn aláìní. Ìwọ̀ yóó ní ọ̀rọ̀ ríla ní ọ̀run. Lẹ́yin náà, wá láti máa tò mi lẹ́yin.” **22** Sùgbọ̀n nígbà tí ọ̀dọ̀mọ̀kùnrin náà gbọ̀ ẹ̀yí, ó kúrò nìbẹ̀ pẹ̀lú ibànújẹ̀, nítorí ó ní ọ̀rọ̀ púpọ̀. **23** Nígbà náà, ní Jesu wí fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Lódótó ni mo wí fún yín pé, ó sòro fún ọ̀lọ̀rọ̀ láti wọ̀ ijọba Ọ̀run.” **24** Mo tún wí fún yín pé, “Ó rọ̀rùn fún ibákasẹ̀ láti wọ̀ ojú abéré̀ jù fún ọ̀lọ̀rọ̀ láti wọ̀ ijọba Ọ̀lórún.” **25** Nígbà tí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn gbọ̀ ẹ̀yí, ẹ̀nu sì yà wọn gidigidi, wọn bèèrè pé, “Njẹ́ ta ni ó ha le là?” **26** Sùgbọ̀n Jesu wò wọn, ó sì wí fún wọn pé, “Èniyàn ni ẹ̀yí sòro fún; sùgbọ̀n fún Ọ̀lórún ohun gbogbo ni ṣíṣe.” **27** Peteru sì wí fún un pé, “Àwa ti fi ohun gbogbo sílẹ̀, a sì tẹ̀lẹ̀ ọ̀, kí ni yóó jẹ́ èrè wa?” **28** Jesu dáhùn pé, “Lódótó ni mo wí fún yín pé, ‘Nígbà isọ̀dọtun ohun gbogbo, nígbà tí Ọ̀mọ̀ Èniyàn yóó jókòó lórí itẹ̀ tí ó lógo, dájúdájú, ẹ̀yin ọ̀mọ-ẹ̀yìn mi yóó sì jókòó lórí itẹ̀ méjìlá láti ṣe idájọ̀ ẹ̀yà Israelí méjìlá. **29** Àti pé ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá fi ilẹ̀ tàbí arákùnrin tàbí arábinrin tàbí baba tàbí iyá tàbí àwọn ọ̀mọ, tàbí ohun ńí rẹ̀ sílẹ̀ nítorí orúkọ̀ mí, yóó gba ọ̀gọ̀gọ̀rùn-ún èrè rẹ̀ láyẹ̀, wọn ó sì tún jogún iyè àìnípẹ̀kun. (aiōnios g166) **30** Sùgbọ̀n ọ̀pọ̀ àwọn tí ó síwájú nísinsin yí ni yóó kẹ́yìn, àwọn tí ó kẹ́yìn ni yóó sì síwájú.’

20 “Nítorí ijọba ọ̀run dàbí ọ̀kùnrin tí ó jẹ́ baálẹ̀ kan, tí ó jìjádẹ̀ lọ ní kùtùkùtù ọ̀wùrò, tí ó gba àwọn alágbàṣe sínú ọ̀gbà àjàrà rẹ̀. **2**

Òun pinnu láti san dínàrí kan fún isẹ̀ òòjọ kan. Lẹ́yìn èyí ó sì rán wọn lọ sínú ogbà àjàrà rẹ. **3** “Ní wákàtí kẹta ojọ bí ó ti ní kojá níwájú ilé ìgbanisíṣẹ̀, ó rí diẹ̀ nínú àwọn aláíríṣẹ̀ tí wọn dúró ní ojà. **4** Ó wí fún wọn pé, ‘Èyin pàápàá, ẹ̀ lọ ṣíṣẹ̀ nínú ogbà àjàrà mi, bí ó bá sì di òpín ojọ, èmi yóò san iye tí ó bá yẹ fún yín.’ **5** Wọn sì lọ. “Ó tún jáde lósàn án ní nṣkan bí wákàtí kẹfà àti wákàtí keṣànnán, ó túnṣe bakan nàà. **6** Lọ́jọ kan nàà ní wákàtí kọkànlá ojọ, ó tún jáde sí àárín ilú, ó sì rí àwọn aláíríṣẹ̀ míràn tí wọn dúró. Ó bi wọn pé, ‘Èṣe tí èyin kì í ṣíṣẹ̀ ní gbogbo ojọ?’ **7** “Wọn sì dáhùn pé, ‘Nítorí pé kò sí ẹni tí yóò fún wa ní isẹ̀ ṣe.’ “Ó tún sọ fún wọn pé, ‘Èyin nàà ẹ̀ jáde lọ ṣíṣẹ̀ pẹ̀lú nínú ogbà àjàrà mi.’ **8** “Nígbà tí ó di àṣálẹ̀, ẹni tó ni ogbà àjàrà sọ fún aṣojú rẹ̀ pé, ‘Pe àwọn òṣíṣẹ̀ nàà, kí ó san owó isẹ̀ wọn fún wọn, bèrẹ̀ láti ẹni ikeyin lọ sí tí íṣàájú.’ **9** “Nígbà tí àwọn ti a pè ní wákàtí kọkànlá ojọ dé, ẹnikòòkan gba owó dínàrí kan. **10** Nígbà tí àwọn tí a gbà ṣíṣẹ̀ lákòòkọ̀ fẹ̀ gba owó tiwọn, èrò wọn ni pé àwọn yóò gba jù bẹ̀ẹ̀ lọ, sùgbọn ẹnikòòkan wọn gba owó dínàrí kan. **11** Bí wọn ti ní gbà á, wọn ní kùn sí onílẹ̀ nàà, **12** pé, ‘Wákàtí kan pére ni àwọn tí a gbà kẹ́yìn fi ṣíṣẹ̀, iwọ̀ sì san iye kan nàà fún wọn àti àwa nàà ti a fi gbogbo ojọ ṣíṣẹ̀ nínú oòrùn gangan.’ **13** “Sùgbọn ó dá ọkan nínú wọn lóhùn pé, ‘Ọrẹ̀, kò sí aburú nínú nṣkan tí èmi ṣe sí yín. Kì í ha ṣe pé èyin gbà láti ṣíṣẹ̀ fún owó dínàrí kan. **14** Ó ní, gba èyí tí í ṣe tìrẹ̀, kí ó sì máa lọ. Èmi fẹ̀ láti fún ẹni ikeyin gégé bí mo ti fi fún ọ. **15** Abí ó lòdì sí òfin pé kí èmi fún ẹnikẹni ní owó mi bí mo bá yàn láti ṣe bẹ̀ẹ̀? Kí ni ìdì tí iwọ̀ ní láti bínú nítorí èmi ṣe ohun rere?’ **16** “Bẹ̀ẹ̀ ni àwọn ẹni ikeyin yóò di ẹni íṣàájú, ẹni íṣàájú yóò sì di ẹni ikeyin.” **17** Bí Jesu tí ní gòkè ló sí Jerusalemu, ó pe àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ méjìlá sí apá kan ó sì wí pé, **18** “Wò ó, àwa ní gòkè ló sí Jerusalemu. Ó sọ fún wọn pé, a ó fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ òfin lówọ̀, wọn yóò sì dá mi lẹ́bì ikú. **19** Wọn yóò sì fà á lé àwọn kẹ̀fẹ̀rì lówọ̀ láti fi ṣe eleyà àti láti nàà án, àti láti kàn mi mó àgbélébùù, ní ojọ kẹta, yóò jí díde.” **20** Nígbà nàà ni iyá àwọn ọmọ Sebede bá àwọn ọmọ rẹ̀ wá sódò Jesu, ó wólẹ̀ lórí eékún

rẹ̀, o beèrè fún ojúrere rẹ̀. **21** Jesu beèrè pé, “Kí ni iwọ̀ ní fẹ̀?” Ó sì dáhùn pé, “Jé kí àwọn ọmọ mi méjèèjì jókòò ní apá ọ̀tún àti apá ọ̀sì lórí itẹ̀ ìjọba rẹ?” **22** Sùgbọn Jesu dáhùn ó sì wí pé, “Èyin kò mọ ohun tí èyin ní beèrè, èyin ha le mu nínú ago tí èmi ó mu?” Wọn dáhùn pé, “Àwa lè mu ún.” **23** Jesu sì wí fún wọn pé, “Dájúdájú, èyin yóò mu nínú ago mi, sùgbọn èmi kò ní àṣẹ̀ láti sọ irú ènìyàn tí yóò jókòò ní apá ọ̀tún tàbí apá ọ̀sì. Baba mi ti pèsè ààyè wọn-ọ̀n-nì sílẹ̀ fún kíkí àwọn tí ó yàn.” **24** Nígbà tí àwọn ọmọ-èyìn mewaá iyókú sì gbọ̀ èyí, wọn bínú sí àwọn arákùnrin méjì yí. **25** Sùgbọn Jesu pé wọn papọ̀, ó wí pé, “Dájúdájú, èyin mò pé àwọn ọba aláìkọ̀lá a máa lo agbára lórí wọn, àwọn ẹni nílá láàrín wọn a sì máa fi olá terí àwọn tí ó wà lábẹ̀ wọn ba. **26** Sùgbọn èyí yàtò láàrín yín. Dípò bẹ̀ẹ̀, ẹni tí ó bá ní fẹ̀ ṣe olórí láàrín yín, ní láti ṣe bí ìránṣẹ̀ fún yín ni, **27** àti ẹni tí ó bá fẹ̀ ṣe olórí nínú yín, ẹ̀ jẹ́ kí ó máa ṣe ọmọ ọ̀dọ̀ yín. **28** Gégé bí Ọmọ Ènìyàn kò ṣe wá sí ayé, kí ẹ̀ lè ṣe ìránṣẹ̀ fún un, sùgbọn láti ṣe ìránṣẹ̀ fún yín, àti láti fi èmí rẹ̀ ṣe ìràpadà ọ̀pọ̀ ènìyàn.” **29** Bí Jesu àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ ti ní fi ilú Jeriko sílẹ̀, ọ̀pọ̀ ènìyàn sì wọ̀ tẹ̀lẹ̀ e lẹ́yìn. **30** Àwọn ọ̀kùnrin afọ́jú méjì sì jókòò lẹ́bàà ọ̀nà, nígbà tí wọn sí gbọ̀ pé Jesu ní kojá lọ, wọn bèrẹ̀ sí í kígbe pé, “Olúwa, Ọmọ Dafidi, ṣàánú fún wa!” **31** Àwọn ènìyàn sí bá wọn wí pé kí wọn dákẹ̀, sùgbọn wọn kígbe sókè sí i. “Olúwa, ọmọ Dafidi, ṣàánú fún wa!” **32** Jesu dúró lójú ọ̀nà, ó sì pè wọn, Ó beèrè pé, “Kí ni èyin fẹ̀ kí èmi ṣe fún yín?” **33** Wọn dáhùn pé, “Olúwa, àwa fẹ̀ kí a ríran.” **34** Àánú wọn sì ṣe Jesu, ó fi ọwọ̀ kan ojú wọn. Lójúkan nàà, wọn sì ríran, wọn sì ní tò ọ̀ lẹ́yìn.

21 Bí wọn ti sún mó Jerusalemu, tí wọn dé itòsì ilú Betfage ní orí òkè Olifi, Jesu sì rán àwọn ọmọ-èyìn méjì, **2** Ó wí fún wọn pé, “È lọ sí iletò tó wà ni tòsì yín, èyin yóò rí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ kan ti wọn so pẹ̀lú ọmọ rẹ̀ lẹgbẹ̀ẹ̀ rẹ̀. È túbù wọn, kí ẹ̀ sì mú wọn wá fún mi. **3** Bí ẹnikẹni bá sì beèrè ìdì tí ẹ̀ fi ní ṣe bẹ̀ẹ̀, ẹ̀ sá á wí pé, Olúwa fẹ̀ lo wọn, òun yóò sì rán wọn lo.” **4** Èyí ṣẹ̀lẹ̀ láti mú àṣotẹ̀lẹ̀ wòlù ṣe pé: **5** “È sọ fún ọmọ̀bìnrin Sioni pé, ‘Wò ó, ọba rẹ̀ ní bọ̀ wá sí ọ̀dọ̀ rẹ̀, ní ìrẹ̀lẹ̀, ó ní

gun kétékété, àti lórí ọmọ kétékété.” 6 Àwọn ọmọ-ẹyin nàà sí lọ, wọn ẹ bí Jesu ti sọ fún wọn. 7 Wọn sì mú kétékété nàà pèlú ọmọ rẹ, wọn tẹ aṣọ lé e, Jesu sì jókòó lórí rẹ. 8 Ọpọ̀ ọ̀jọ̀ ẹ̀niyàn sì tẹ aṣọ wọn sí ọ̀jọ̀ ọ̀nà níwájú rẹ, ẹ̀lòmíràn ẹ̀ ẹ̀ka igi wéwé wọn sì tẹ wọn sí ọ̀jọ̀ ọ̀nà. 9 Ọpọ̀ ẹ̀niyàn ní ọ̀ níwájú rẹ àti lẹyin rẹ pèlú ní kígbe pé, “Hosana fún ọmọ Dafidi!” “Olùbùkún ni fún ẹni tí ó ní ẹ̀bẹ̀ ní orúkọ Olúwa!” “Hosana ní ibi gígá jùlọ!” 10 Bí Jesu sì ti ní wọ Jerusalemu, gbogbo ilú mì tìtì, àwọn ẹ̀niyàn bèrẹ̀ sí í bí ara wọn pé, “Ta nìyí?” 11 Ọpọ̀ ẹ̀niyàn sì dáhùn pé, “Èyí ni Jesu, wòlń nàà láti Nasareti ti Galili.” 12 Jesu sì wọ inú tẹmpilì, Ó sì lé àwọn ti ní tà àti àwọn tí ní rà nìbẹ̀ jáde. Ó yí tábilì àwọn onípàṣipàrò owó dānù, àti tábilì àwọn tí ó ní ta ẹyẹlé. 13 Ó wí fún wọn pé, “A sá à ti kọ ọ pé, ‘Ilé àdúrà ni a ó máa pe ilé mi,’ sùgbọ̀n ẹyin ti sọ ọ di ibudó àwọn ọlọṣà.” 14 A sì mú àwọn afọjú àti àwọn arọ wá sódò rẹ ní tẹmpilì, ó sì mú wọn lárádá. 15 Sùgbọ̀n nígbà tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ ọ̀fin rí àwọn isẹ̀ iyanu nílá wònyí, ti wọn sì tún ní gbọ̀ tí àwọn ọmọdé ní kígbe nínú tẹmpilì pé, “Hosana fún ọmọ Dafidi,” inú bí wọn. 16 Wọn sì bí í pé, “Njẹ̀ iwọ gbọ̀ nńkan tí àwọn ọmọdé wònyí ní sọ?” Jesu sí dáhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, àbí ẹyin kò kà á pé, “‘Láti ẹnu àwọn ọmọdé àti àwọn ọmọ ọmú, ni a ó ti máa yin mí?’” 17 Ó sì fi wọn silẹ̀, ó lọ sí Betani. Níbẹ̀ ni ó dúró ní ọ̀ru nàà. 18 Ní ọ̀wùrọ̀ bí ó ẹ̀ ẹ̀ ní padà sí ilú, ebi ní pa á. 19 Ó sì ẓákýèsí igi ọ̀pọ̀tọ̀ kan lẹ̀bàà ọ̀jọ̀ ọ̀nà, ó sì lọ wò ó bóyá àwọn ẹ̀so wà lórí rẹ, sùgbọ̀n kò sí ẹyọ kan, ewé nikan ni ó wà lórí rẹ. Nígbà nàà ni ó sì wí fún igi nàà pé, “Kí ẹ̀so má tún so lórí rẹ̀ mọ̀ láti ọ̀nì ọ̀ àti títí láé.” Lójúkan nàà igi ọ̀pọ̀tọ̀ nàà sì gbẹ. (aiōn g165) 20 Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyin rẹ rí ẹyí, ẹnu yà wọn, wọn bèèrè pé, “Báwo ni igi ọ̀pọ̀tọ̀ nàà ẹ̀ gbẹ kíkákí?” 21 Jesu wí fún wọn pé, “Lóóótọ̀ ni mo wí fún yín, bí ẹyin bá lè ní ẹ̀gbàgbọ̀ lálẹ̀iyémẹ̀jì, nígbà nàà ẹyin yóò lè ẹ̀ ẹ̀ irú ohun tí a ẹ̀ sí igi ọ̀pọ̀tọ̀, ẹyin yóò lè sọ fún òkè yí pé, ‘Yí ipò padà sínú òkun,’ yóò sì rí bẹ̀ẹ̀. 22 Bí ẹyin bá gbàgbọ̀, ẹyin lè rí ohunkóhun tí ẹ̀ bá bèèrè nínú àdúrà gbà.” 23 Jesu wọ tẹmpilì, nígbà tí ó ní kòní, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn ẹ̀gbàgbà Jùú tò ọ̀ wá. Wọn

bèèrè pé “nípa àṣẹ wo ní o fi ní ẹ̀ ẹ̀ àwọn nńkan wònyí? Ta ni ó sì fún ọ̀ ní ẹ̀ ẹ̀ yí?” 24 Jesu sì dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “Èmi yóò sì bí yin lèèrè ohun kan, bí ẹyin bá lè sọ fún mi, nígbà nàà èmi yóò sọ fún yín, àṣẹ tí Èmi fi ní ẹ̀ ẹ̀ àwọn nńkan wònyí. 25 Níbo ni itẹ̀bọ̀mi Johanu ti wa? Láti ọ̀run wá ni, tàbí láti ọ̀dò ẹ̀niyàn.” Wọn sì bá ara wọn gbèrò pé, “Bí àwà bá wí pé láti ọ̀run wá ni, ọ̀n yóò wí fún wa pé, ‘Èéha ti ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀yin kò fi gbà á gbọ?’” 26 Ní idàkejì, bí àwà bá sì sọ pé, “Láti ọ̀dò ẹ̀niyàn, àwà bèrù ọ̀jọ̀ ẹ̀niyàn, nítórí gbogbo wọn ka Johanu sí wòlń.” 27 Nítórí nàà wọn sì dá Jesu lóhùn pé, “Àwà kò mọ̀.” Nígbà nàà ni ó wí pé, “Nítórí ẹyí, èmi kò ní sọ àṣẹ tí èmi fi ní ẹ̀ ẹ̀ nńkan wònyí fún yín. 28 “Kí ni ẹ̀ rò nípa eléyí? Ọ̀kúnrin kan ti ó ní àwọn ọ̀mọ̀kúnrin méjì. Ó sọ fún ẹyí ẹ̀gbọ̀n pé, ‘Ọmọ, lọ ẓiṣẹ̀ nínú ọ̀gbà àjàrà lóníí.’” 29 “Ó sì dá baba rẹ̀ lóhùn pé, ‘Èmi kò ní í lọ,’ sùgbọ̀n níkeyin ó yí ọ̀kàn padà, ó sì lọ. 30 “Nígbà nàà ni baba yí tún sọ fún ẹyí àbùrò pé, ‘Lọ ẓiṣẹ̀ ní oko.’ Ọmọ nàà sì sọ pé, ‘Èmi yóò lọ, baba,’ sùgbọ̀n kò lọ rárá. 31 “Nínú àwọn méjèjèjì yí, èwo ni ó ẹ̀ ẹ̀ ifẹ̀ baba wọn?” Gbogbo wọn sì fohùn sọkan pé, “Èyí ẹ̀gbọ̀n ni.” Jesu wí fún wọn pé, “Lóóótọ̀ ni mo wí fún yín, àwọn agbowó òde àti àwọn panṣágá yóò wọ̀ ọ̀jọ̀ba ọ̀run síwájú yín. 32 Nítórí Johanu tò yin wá láti fi ọ̀nà òdodo hàn yín, sùgbọ̀n ẹyin kò gbà á gbọ̀, sùgbọ̀n àwọn agbowó òde àti àwọn panṣágá ronúpiwàdà, bí ó tilẹ̀ ẹ̀ pé ẹ̀ rí àwọn ohun tí ní ẓelẹ̀ wònyí, ẹ̀ kọ̀ láti ronúpiwàdà, ẹ̀ kọ̀ gbà á gbọ̀.” 33 “È gbọ̀ ọ̀we mիրան, Baálé ilé kan tí ó gbin ọ̀gbà àjàrà, ó ẹ̀ ẹ̀ ọ̀gbà yí ká, ó wá ibi ifúntí sínú rẹ̀, ó kọ̀ ilé isọ̀. Ó sì fi oko nàà ẹ̀ ẹ̀ agbàtọ̀jú fún àwọn agbẹ̀ kan, ó sì lọ sí irinàjò. 34 Nígbà ti àkókò ikórè súnmo, ó rán àwọn iranṣẹ̀ rẹ̀ sí àwọn agbẹ̀ nàà láti gba ẹyí ti ó jẹ̀ tirẹ̀ wá. 35 “Sùgbọ̀n àwọn alágbàtọ̀jú sì mú àwọn ọmọ ọ̀dò rẹ̀, wọn lu ẹ̀ni kìn-ín-ní, wọn pa ẹ̀kejì, wọn sì sọ ẹ̀kẹta ní òkúta. 36 Ó sì tún rán àwọn ọmọ ọ̀dò mիրան àwọn tí ó ju ti ẓàájú lọ. Wọn sì tún ẹ̀ bí ti àkókó sí àwọn wònyí pèlú. 37 Níkeyin, baálé ilé yí rán ọmọ rẹ̀ pàápàá sí wọn. Ó wí pé, ‘Wọn yóò bu ọ̀lá fún ọmọ mi.’” 38 “Sùgbọ̀n bí àwọn alágbàtọ̀jú wònyí ti rí ọmọ nàà lókèèrè, wọn wí fún ara wọn pé, ‘Èyí ni àrólé nàà. Ẹ̀ wá, ẹ̀ jẹ̀ kí a pa á, kí a sì

jogún rẹ.’ 39 Wọn sì wọ ọ jade kúrò nínú ogbà àjàrà nàà, wọn sì pa á. 40 “Níjé nígbà tí olúwa ogbà àjàrà bá dé, kí ni yóò ẹ sẹ sí àwọn olùsògbà wọn-on-ní?” 41 Wọn wí pé, “Ọun yóò pa àwọn èniyàn búburú nàà run, yóò sì fi ogbà àjàrà rẹ fún àwọn alágbàtọjú miiran tí yóò fún un ní èso tirẹ lásìkò ikòrè.” 42 Jesu wí fún wọn pé, “Àbí èyin kò kà á nínú Ìwé Mímọ pé: “Òkúta tí àwọn ọmọlé kòsílẹ, ni ó di pàtàkì igun ilé; íṣẹ Olúwa ni èyí, ó sì jẹ ìyanu ní ojú wa?” 43 “Nítorí nàà èmi wí fún yín, a ó gba ìjoba Ọlórún lówọ yín, a ó sì fi fún àwọn orílẹ̀-èdè tí yóò máa mú èso rẹ wá. 44 Èni tí ó bá ṣubú lu òkúta yìí yóò di fifọ, ṣùgbọ́n èni tí ọ̀un bá ṣubú lù yóò lẹ́ ọ lúúlúú.” 45 Nígbà tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi gbọ ọ̀we Jesu, wọn mò wí pé ó n sọrọ̀ nípa àwọn. 46 Wọn wá ọ̀nà láti mú un, ṣùgbọ́n wọn bèrù ọ̀pọ̀ èniyàn tí wọn gba Jesu gégé bí wòlfi.

22 Jesu tún fi ọ̀we sọrọ̀ fún wọn wí pé: 2 “Ìjoba ọ̀run dàbí ọ̀ba kan ti ó múra àṣẹ̀ ìgbéyàwó nílá fún ọ̀mọ̀ rẹ̀ ọ̀kúnrin. 3 Ó rán àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ lo pẹ̀ àwọn tí a ti pẹ̀ tẹ̀lẹ̀ sí ibi àṣẹ̀ ìgbéyàwó. Ṣùgbọ́n wọn kò fẹ̀ wá. 4 “Léyìn nàà ó tún rán àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ miiran pé, ‘È sọ fún àwọn tí mo ti pẹ̀ wí pé, mo ti ẹ̀ àṣẹ̀ nàà tán. A pa málúú àti ẹ̀ran àbọpa mi, a ti ẹ̀ ohun gbogbo tán, ẹ̀ wa sí ibi àṣẹ̀ ìgbéyàwó.’ 5 “Ṣùgbọ́n àwọn wọn-on-ní tí ó rànṣẹ̀ lo pẹ̀ kò kà á sí. Wọn ní bá íṣẹ̀ wọn lo, ọ̀kan sí ọ̀nà oko rẹ̀, ọ̀míràn sí ibi ọ̀wò rẹ̀.” 6 Àwọn ìyókù sí mú àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀, wọn ẹ̀ àbùkù sí wọn, wọn lù wọn pa. 7 Ọ̀ba yìí bínú gidigidi, ó sì rán àwọn ọ̀mọ̀-ogun rẹ̀, ó sì pa àwọn apàniyàn nàà run, ó sì jó ilú wọn. 8 “Nígbà nàà ní ó wí fún àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ pé, ‘Àṣẹ̀ ìgbéyàwó tí ẹ̀ tàn, ṣùgbọ́n àwọn tí a pẹ̀ kò yẹ̀ fún ọ̀lá nàà. 9 È lo sí ìgboro àti ọ̀pópónà kí ẹ̀ sì pe ẹ̀nikẹ̀ni tí ẹ̀ bá lè rí wá àṣẹ̀ ìgbéyàwó nàà.’ 10 Nítorí nàà, àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ nàà sì jade lo sí ọ̀pópónà. Wọn sì mú oríṣíríṣí èniyàn tí wọn lè rí wá, àwọn tí ò dára àti àwọn tí kò dára, ilé àṣẹ̀ ìyàwó sì kún fún àlẹjò. 11 “Ṣùgbọ́n nígbà tí ọ̀ba sì wolé wá láti wo àwọn àlẹjò tí a pẹ̀, ó sì rí ọ̀kúnrin kan nínú wọn tí kò wọ̀ aṣọ̀ ìgbéyàwó. 12 Ọ̀ba sì bi í pé, ‘Ọ̀rẹ̀, báwo ní iwọ̀ ẹ̀ wá níhìn-ín yìí láláín aṣọ̀ ìgbéyàwó?’

Ṣùgbọ́n ọ̀kúnrin nàà kò ní idáhùn kankan. 13 “Nígbà nàà ní ọ̀ba wí fún àwọn iranṣẹ̀ rẹ̀ pé, ‘È di í tọ̀wọ̀ tẹ̀sẹ̀, kí ẹ̀ sì sọ ọ̀ sínú ọ̀kúnkún lóde níbi tí ẹ̀kún àti ipayínkeke wá.’ 14 “Nítorí ọ̀pọ̀ ní a pẹ̀ ṣùgbọ́n diẹ̀ ní a yàn.” 15 Nígbà nàà ní àwọn Farisi péjọpọ̀ láti ronú ọ̀nà tí wọn yóò gbà fi ọ̀rọ̀ ẹ̀nu mú un. 16 Wọn sì rán àwọn ọ̀mọ̀-èyin wọn pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ̀-èyin Herodu lọ sọdọ̀ rẹ̀ pé, “Olùkọ̀, àwa mò pé olóótítọ̀ ní iwọ̀, iwọ̀ sì n kòni ní ọ̀nà Ọlórún ní ọ̀títọ̀. Bẹ̀ẹ̀ ní iwọ̀ kí í wo ojú ẹ̀nikẹ̀ni; nítorí tí iwọ̀ kí í ẹ̀ ọ̀júsáájú èniyàn. 17 Nísinsin yìí sọ fún wa, kí ní èrò rẹ̀? Níjé ó tọ̀ láti san owó orí fún Kesari tàbí kò tọ̀?” 18 Ṣùgbọ́n Jesu ti mọ̀ èrò búburú inú wọn, ó wí pé, “Èyin àgàbàgèbè, èẹ̀ṣe ti èyin fi ní dán mi wò? 19 È fi owó ẹ̀yọ̀ tí a fi ní san owó orí kan hàn mi.” Wọn mú dínàrí kan wá fún un, 20 ó sì bi wọn pé, “Àwòrán ta ni èyí? Àkólẹ̀ tà sì ní?” 21 Wọn sì dàhùn pé, “Tí Kesari ní.” “Nígbà nàà ní ó wí fún wọn pé, “È fi èyí tí í ẹ̀ ti Kesari fún Kesari, ẹ̀ sì fi èyí tí ẹ̀ ti Ọlórún fún Ọlórún.” 22 Nígbà tí wọn gbọ̀ èyí, ẹ̀nu yà wọn. Wọn fi í sílẹ̀, wọn sì bá tiwọn lọ. 23 Ṣùgbọ́n ní ọ̀jọ̀ kan nàà, àwọn Sadusi tí wọn sọ̀ pé kò sì àjínḡde léyìn ikú tọ̀ Jesu wá láti bi í ní ibéèrè, 24 wọn wí pé, “Olùkọ̀, Mose wí fún wa pé, bí ọ̀kúnrin kan bá kú ní àìlómọ̀, kí arákúnrin rẹ̀ ṣù aya rẹ̀ lópó, kí ó sì bí ọ̀mọ̀ fún un. 25 Bí ó bá jẹ̀ bèẹ̀, láàrín wa níhìn-ín yìí, idílẹ̀ kan wá tí ó ní arákúnrin méje. Èyí èkínní nínú wọn gbéyàwó, léyìn nàà ó kú ní àìlómọ̀. Nítorí nàà ìyàwó rẹ̀ di ìyàwó arákúnrin kejì. 26 Bẹ̀ẹ̀ gégé arákúnrin èkejì nàà sì tún kú lálólómọ̀. A sì fi ìyàwó rẹ̀ fún arákúnrin tí ó tún tẹ̀lẹ̀ e. Bẹ̀ẹ̀ sì ni tíftí tí ọ̀un fi di ìyàwó èni keje. 27 Níkeyin obinrin nàà pàápàá sí kú. 28 Nítorí tí ó ti ẹ̀ ìyàwó àwọn arákúnrin méjèjè, ìyàwó ta ni yóò jẹ̀ ní àjínḡde òkú?” 29 Ṣùgbọ́n Jesu dá wọn lóhùn pé, “Àìmọkan yín ni ó fa irú ibéèrè bá yí. Nítorí èyin kò mọ̀ Ìwé Mímọ̀ àti agbára Ọlórún. 30 Nítorí ní àjínḡde kò ní sí ìgbéyàwó, a kò sì ní fi í fún ní ìyàwó. Gbogbo èniyàn yóò sì dàbí àwọn àngẹ̀lì ní ọ̀run. 31 Ṣùgbọ́n nísinsin yìí, nípa ti àjínḡde òkú, tàbí èyin kò mò pé Ọlórún ní bá yín sọrọ̀ nígbà tí ó wí pé: 32 “Èmi ní Ọlórún Abrahamu, Ọlórún Isaaki, àti Ọlórún Jakọbu.” Ọlórún kí í ẹ̀ Ọlórún òkú, ṣùgbọ́n tí

àwọn aláàyè.” 33 Nígba àti àwọn ènìyàn gbó èyí ẹnu yà wọn sí èkọ rẹ. 34 Nígba àti wọn sì gbó pé ó tí pa àwọn Sadusi lẹnu mó, àwọn Farisi pé ara wọn jọ. 35 Ọkan nínú wọn tí ẹ amọfin dán an wò pẹlú ibèrè yí. 36 Ó wí pé, “Olùkọ èwo ni ó ga jùlọ nínú àwọn ọfin?” 37 Jesu dáhùn pé, “‘Fẹ Olúwa Ọlórùn rẹ pẹlú gbogbo ọkàn rẹ, gbogbo èmí rẹ àti gbogbo inú rẹ.’ 38 Èyí ni ọfin àkọkọ àti èyí tí ó tóbi jùlọ. 39 Èkejì tí ó tún dàbí rẹ ní pé, ‘Fẹràn ọmọnikẹjì rẹ gégé bí ara rẹ.’ 40 Lóri àwọn ọfin méjèjì yí ni gbogbo ọfin àti àwọn wòlù rọ mó.” 41 Bí àwọn Farisi tí kó ara wọn jọ, Jesu bèèrè lówọ wọn pé, 42 “Kí ni ẹ rò nípa Kristi? Ọmọ ta ni ọ̀un n ń ẹ?” Wọn dáhùn pé, “Ọmọ Dafidi.” 43 Ó sì wí fún wọn pé, “Kí lo dé tí Dafidi, tí èmí n ń dari, pé é ní ‘Olúwa’? Nítorí ó wí pé, 44 “‘Olúwa sọ fún Olúwa mi pé, ‘Jókòdó ní ọwọ ọ̀tún mi títí tí èmi yóò fi fi àwọn ọ̀tá rẹ sí abẹ ẹ̀sẹ rẹ.’” 45 Njé bí Dafidi bá pé é ní ‘Olúwa’, báwo ni ọ̀un ẹ lè jẹ ọmọ rẹ?” 46 Kò sí ẹnìkan tí ó lè sọ ọ̀rọ kan ni idáhùn, kò tún sí ẹnì tí ó tún bí i lèrè ohun kan mó láti ọjọ nàà mó.

23 Nígba nàà ni Jesu wí fún ọ̀pọ ènìyàn àti àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ pé, 2 “Àwọn olùkọ ọfin àti àwọn Farisi jókòdó ní ipò Mose, 3 nítorí nàà, ẹ gbọdọ gbó tiwọn, kí ẹ sì ẹ ohun gbogbo tí wọn bá sọ fún yín. Sùgbọn ẹ má ẹ ohun tí wọn ẹ, nítorí àwọn pàápàá kí f ẹ ohun tí wọn kọ yín láti ẹ. 4 Wọn á di ẹrù wúwo tí ó sì sòro láti rù, wọn a sì gbé e lè àwọn ènìyàn lẹjìkà, sùgbọn àwọn tìkára wọn kò jẹ f i ịka wọn kan an. 5 “Ohun gbogbo tí wọn n ẹ, wọn n ẹ é kí àwọn ènìyàn ba à lè rí wọn ni. Wọn n sọ filakteri wọn di gbígbòrò. Wọn tilẹ n bókún ịsẹ́tí aṣọ oyè wọn nígbà gbogbo kí ó ba à lè máa tóbi sí i. 6 Wọn fẹ ipò ọlá ní ibi àsẹ, àti nìbí jìjókòdó ịyàsòtò ni Sinagogu. 7 Wọn fẹ kí ènìyàn máa kí wọn ní ọjà, kí àwọn ènìyàn máa pé wọn ní ‘Rabbi.’ 8 “Sùgbọn kí a má ẹ pé yín ni Rabbi, nítorí pé ẹnìkan ni Olùkọ yín, àní Kristi, ará sì ni gbogbo yín. 9 Ẹ má ẹ pé ẹnìkẹni ní baba yín ni ayé yí, nítorí baba kan nàà ni ẹ ní tí ó n bẹ ní ọ̀run. 10 Kí a má sì ẹ pé yín ní Olùkọ nítorí Olùkọ kan soṣo ni ẹyin ní, ọ̀un nàà ni Kristi. 11 Sùgbọn ẹnì tí ó bá pọ̀jù nínú yín, ni yóò jẹ iranṣẹ yín. 12

Sùgbọn ẹnìkẹni tí ó bá gbé ara rẹ ga ni a ó sì rẹ sílẹ, ẹnìkẹni tí ó bá sì rẹ ara wọn sílẹ ni a ó gbéga. 13 “Ègbé ni fún yín, ẹyin olùkọ ọfin àti Farisi, ẹyin àgàbàgebè! Ẹyin sẹ ịjọba ọ̀run mó àwọn ènìyàn nítorí ẹyin tìkára yín kò wólẹ, bèbẹ ni ẹyin kò jẹ kí àwọn tí ó fẹ wólẹ ó wólẹ. 15 “Ègbé ni fún yín, ẹyin olùkọ ọfin àti Farisi, ẹyin àgàbàgebè! Nítorí ẹyin rin yí ilẹ àti ọ̀kun ká láti yí ẹnìkan lókàn padà, sùgbọn ẹyin n sọ ó di ọmọ ọ̀run àpààdi ní ilọpo méjì ju ẹyin pàápàá. (Geenna g1067) 16 “Ègbé ni fún yín, ẹyin afọjú tí n f i ọ̀nà han afọjú! Tí ó wí pé, ‘Ẹnikẹni tí ó ba fi tẹmpili búra kò sí nńkan kan, sùgbọn bí ẹnìkẹni bá fi wúra inú tẹmpili búra, ó di ajigbèsè.’ 17 Ẹyin aláìmòye afọjú: èwo ni ó ga jù, wúra tàbí tẹmpili tí ó n sọ wúra di mímọ? 18 Àti pé, ẹnìkẹni tó bá fi pepe búra, kò jámọ nńkan, sùgbọn bí ẹnìkẹni tí ó ba fi ẹ̀bùn tí ó wà lóri rẹ búra, ó di ajigbèsè. 19 Ẹyin aláìmòye afọjú wònyí! Èwo ni ó pọ̀jù: ẹ̀bùn tí ó wà lóri pepe ni tàbí pepe fúnra rẹ tí ó sọ ẹ̀bùn nàà di mímọ? 20 Nítorí nàà ẹnìkẹni tí ó bá n f i pepe búra, ó f i búra àti gbogbo ohun tí ó wà lóri rẹ. 21 Àti pé, ẹnì tí ó bá fi tẹmpili búra, ó f i búra àti ẹnì tí n gbé inú rẹ. 22 Àti pé, ẹnì tí ó bá sì f i ọ̀run búra, ó f i itẹ Ọlórùn àti ẹnì tí ó jókòdó lóri rẹ búra. 23 “Ègbé ni fún yín ẹyin olùkọ ọfin àti Farisi, ẹyin àgàbàgebè! Nítorí ẹyin n gba idámewáa minti, dili àti kumini, ẹyin sì ti fi ohun tí ó ẹ pàtàkì jùlọ nínú ọfin sílẹ láìṣe, idájọ, áánú àti igbàgbọ. Wònyí ni ó tọ tí ẹyin ibá ẹ, ẹyin kò bá fi wò-n-ọni sílẹ láìṣe. 24 Ẹyin afọjú tó n f i afọjú mọ̀nà! Ẹ tu kòkòrò-kantikantí tó bọ sì yín lẹnu nù, ẹ gbé ibákasẹ mì. 25 “Ègbé ni fún yín ẹyin Farisi àti ẹyin olùkọ ọfin, ẹyin àgàbàgebè. Ẹyin n fọ ọ̀de ago àti àwo sùgbọn inú rẹ kún fún irẹjẹ àti ẹgbin gbogbo. 26 Iwọ afọjú Farisi, tètè kọ fọ inú ago àti àwo, gbogbo ago nàà yóò sì di mímọ. 27 “Ègbé ni fún yín ẹyin Farisi àti ẹyin olùkọ ọfin, ẹyin àgàbàgebè. Ẹ dàbí ibojì funfun tí ó dára ní wíwò, sùgbọn tí ó kún fún egungun ènìyàn àti fún ẹgbin àti ibàjẹ. 28 Ẹyin gbìyànjú láti farahàn bí ènìyàn mímọ, olódodo, lábẹ aṣọ mímọ yín ni ọkàn tí ó kún fún ibàjẹ pẹlú oríṣíríṣí àgàbàgebè àti ẹ̀sẹ wà. 29 “Ègbé ni fún yín ẹyin olùkọ ọfin àti Farisi, ẹyin àgàbàgebè, nítorí ẹyin kọ ibojì àwọn

wòlfi tí í ʃe ibojì àwọn olódodo ní ọ̀sọ̀. **30** Èyin sì wí pé, ‘Àwa ibá wà ní àsìkò àwọn baba wa, àwa kì bá ní ọ̀wọ̀ nínú èjẹ̀ àwọn wòlfi’. **31** Njẹ̀ èyin ni èlẹ́rìí fún ara yín pé, èyin ni ọ̀mọ̀ àwọn tí ó pa àwọn wòlfi. **32** Àti pé, èyin ní tẹ̀lẹ̀ isìsẹ̀ àwọn baba yín. Èyin ní kún òsùwọn iwà búburú wọn dé òkè. **33** “Èyin ejò! Èyin paramólẹ̀! Èyin yóò ti ʃe yọ̀ nínú èbi ọ̀run àpáàdì? (Geenna g1067) **34** Nítorí nàà èmi yóò rán àwọn wòlfi àti àwọn ọ̀lọgbọn ọ̀kúnrin tí ó kún fún èmí míímọ̀, àti àwọn akọ̀wé sí yín. Èyin yóò pa àwọn kan nínú wọn nípa kíkan wọn mó àgbélébùú. Èyin yóò fi pàṣán na àwọn èlòmíràn nínú Sinagogu yín, tí èyin yóò sì ʃe inúnibíni sí wọn láti ilú dé ilú. **35** Kí èyin lè jẹbi gbogbo èjẹ̀ àwọn olódodo tí ẹ̀ ta sílẹ̀ ní ayé, láti èjẹ̀ Abeli tífi dé èjẹ̀ Sekariah ọ̀mọ̀ Berekiah èni tí ẹ̀ pa nínú tẹ̀mpilì láàrin ibi pẹ̀pẹ̀ àti ibi tí ẹ̀ yà sí míímọ̀ fún Ọ̀lórùn. **36** Lódótọ̀ ni mo wí fún yín, gbogbo nhkan wònyí yóò wà sórí iran yí. **37** “Jerusalem, Jerusalem, ilú tí ó pa àwọn wòlfi, tí ó sì sọ̀ òkúta lu àwọn tí a rán sí i. Ọ̀pọ̀ ìgbà ni èmi tí n fẹ̀ kó àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ jọ̀ pọ̀ gégé bí àgbébò adiyẹ̀ tí í dáàbò bo àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ lábẹ̀ iyẹ̀ rẹ̀, ʃùgbọn èyin kọ̀. **38** Wò ó, a fi ilé yín sílẹ̀ fún yín ní ahoro. **39** Nítorí èmi sọ̀ èyí fún yín, èyin kì yóò rí mi mó, tífi èyin yóò fi sọ̀ pé, ‘Olùbùkún ni èni tó n bọ̀ ní orúkọ Olúwa.’”

24 Bí Jesu ti n kúrò ni tẹ̀mpilì, àwọn ọ̀mọ̀-èyin rẹ̀ tò ọ̀ wá, wọn fẹ̀ fi ẹ̀wà tẹ̀mpilì nàà hàn án. **2** ʃùgbọn ó wí fún wọn pé, “Èyin kò ha rí gbogbo nhkan wònyí? Lódótọ̀ ni mo wí fún yín gbogbo ilé yí ni a yóò wó lulẹ̀, kò ní sí òkúta kan tí a ó fi sílẹ̀ lórí òmíràn, tí a kì yóò wó lulẹ̀.” **3** Bí ó ti jókòò ní orí òkè Olifi, àwọn ọ̀mọ̀-èyin tò ọ̀ wá ní ikòkò, wọn wí pé, “Sọ̀ fún wa nígbà wo ni èyí yóò ʃelẹ̀? Kí ni yóò jẹ̀ àmì ipadà wá rẹ̀, àti tí ọ̀pin ayé?” (aiōn g165) **4** Jesu dá wọn lóhùn pé, “È má ʃe jẹ̀ kí ènikẹ̀ni tàn yín jẹ̀. **5** Nítorí ọ̀pọ̀ yóò wá ní orúkọ mi tí wọn yóò máa pe ara wọn ní Kristi nàà. Wọn yóò ʃi ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ lònà. **6** È ó máa gbọ̀ irò ogun àti idágìrì ogun, kí èyin má ʃe jáyà nítorí nhkan wònyí kò lè ʃe kí ó ma ʃelẹ̀, ʃùgbọn ọ̀pin kì í ʃe àkòkò nàà. **7** Orílẹ̀-èdè yóò dide sí orílẹ̀-èdè, àti ijọba sí ijọba. Iyàn àti ilẹ̀ mími yóò wà ní ibi púpọ̀. **8** ʃùgbọn

gbogbo nhkan wònyí sì jẹ̀ ibèrẹ̀ ipónjù tí ó n bọ̀. **9** “Nígbà nàà ni a ó sì dá a yín lóró. A ó pa yín, a ó sì kórííra yín ni gbogbo orílẹ̀-èdè, nítorí pé èyin jẹ̀ tèmi. **10** Àti pé, ọ̀pọ̀ nínú yín yóò kọ̀sẹ̀, èyin yóò ʃófófó ara yín, èyin yóò kórííra ara yín pẹ̀lú, **11** ọ̀pọ̀ àwọn èké wòlfi yóò farahàn, wọn yóò tan ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn jẹ̀. **12** Èṣẹ̀ yóò wà níbi gbogbo, yóò sì sọ̀ ifẹ̀ ọ̀pọ̀ di tútù, **13** ʃùgbọn èni tí ó bá forítí í dọ́pin ni a ó gbàlà. **14** A ó sì wáásù iyìnrere nípa ijọba nàà yí ní gbogbo ayé ká, láti ʃe èrí fún gbogbo orílẹ̀-èdè, nígbà nàà ni ọ̀pin yóò dé. **15** “Nítorí nàà, nígbà tí èyin bá rí ìríra ‘isodahoro, tí a ti ẹ̀nu wòlfi Danieli sọ̀,’ tí ó bá dúró ní ibi míímọ̀ (ènikẹ̀ni tí ó bá kà á kí ó yé e), **16** nígbà nàà ni kí àwọn tí n bẹ̀ ni Judea sálọ̀ sí orí òkè. **17** Kí èni tí ó wà lórí ilé rẹ̀ má ʃe sọ̀kalẹ̀ wá mú ohunkóhun jáde nínú ilé rẹ̀. **18** Kí àwọn tí ó sì wà lóko má ʃe darí wá sí ilé láti mú àwọn aṣọ̀ wọn. **19** ʃùgbọn àánú ʃe mí fún àwọn obinrin tí ó lóyún, àti fún àwọn tí ó n fún ọ̀mọ̀ loyan ní ojọ̀ wọn-ọ̀n-nì! **20** È sì máa gbàdúrà kí sísá yín má ʃe jẹ̀ ìgbà òtútù, tàbí ojọ̀ isinmi. **21** Nítorí ipónjù ríla yóò wà, irú èyí tí kò tí lè ʃelẹ̀ láti ìgbà ibèrẹ̀ ojọ̀ ayé wá tífi di isinsin yí irú rẹ̀ kì yóò sì ʃí. **22** “Lódótọ̀, àfi bí a ké ojọ̀ wọn-ọ̀n-nì kúrú, gbogbo èdá aláàyè yóò sẹ̀gbé. ʃùgbọn nítorí ti àwọn àyànfẹ̀ ni a ó fi ké ojọ̀ wọn-ọ̀n-nì kúrú. **23** Nígbà nàà, bí ènikẹ̀ni bá sọ̀ fún yín pé, ‘Wo Kristi nàà,’ tàbí pé ó ti farahàn nínin-ín tàbí lóhùn ún, ẹ̀ má ʃe gbà á gbọ̀. **24** Nítorí àwọn èké Kristi àti àwọn èké wòlfi yóò dide. Wọn yóò sì ʃe ọ̀pọ̀ isẹ̀ àmì àti iyanu. Bí ó bá lè ʃe é ʃe wọn yóò tan àwọn àyànfẹ̀ Ọ̀lórùn pàápàá jẹ̀. **25** Wò ó, mo ti kiló fún yín tẹ̀lẹ̀. **26** “Nítorí nàà, bí ènikan bá sọ̀ fún yín pé, ‘Olùgbàlà tí dé,’ àti pé, ‘Ó wà ní aginjù,’ ẹ̀ má ʃe wàhálà láti lọ̀ wò ó, tàbí tí wọn bá ní, ó n fi ara pamọ̀ sí iyàrá,’ ẹ̀ má ʃe gbà wọn gbọ̀. **27** Nítorí bí mọ̀nàmọ̀nà tí n tàn láti ilà-òdùn tífi dé iwò-òdùn, bèẹ̀ ni wíwá Ọ̀mọ̀ Èniyàn yóò jẹ̀. **28** Nítorí ibikíbi tí òkú bá gbé wà, ibẹ̀ ni àwọn ẹ̀yẹ̀ igún nì kójọ̀pọ̀ sí. **29** “Lójúkan nàà, lẹ́yin ipónjù ojọ̀ wọn-ọ̀n-nì, “ni oòrùn yóò sọ̀kunkun, ọ̀súpá kì yóò sì fi ìmọ̀lẹ̀ rẹ̀ hàn; àwọn iràwọ̀ ojú ọ̀run yóò já sílẹ̀, agbára ojú ọ̀run ni a ó mì tìtì.” **30** “Nígbà nàà ni àmì Ọ̀mọ̀ Èniyàn yóò sì fi ara hàn ní ọ̀run, nígbà nàà

ni gbogbo èyà ayé yóò kááánú, wọn yóò sì rí Ọmọ Ènìyàn tí yóò máa ti ojú ọ̀run bọ̀ ti ọ̀n ti ọ̀go àti agbára nílá. **31** Yóò sì rán àwọn àngẹ̀lì rẹ̀ jáde pẹ̀lú ohùn ìpè nílá, wọn yóò sì kó gbogbo àwọn àyànfẹ̀ rẹ̀ láti orígun méré̀ẹ̀rìn ayé àti ọ̀run jọ. **32** “Níṣinsin yí, ẹ̀ kọ̀ ọ̀wè lára igi ọ̀pọ̀tọ̀. Nígbà tí ẹ̀ka rẹ̀ bá tí ní yọ̀ tuntun tí ó bá sì ní ru ewé, èyin mò pé ìgbà ẹ̀ẹ̀rùn súnmò tòsí. **33** Bẹ̀ẹ̀ gégé, nígbà tí èyin bá sì rí í tí gbogbo nńkan wọ̀nyí bá ní ṣẹ̀lẹ̀, kí ẹ̀ mò pé ipadàbò mi dé tán lẹ̀yìn ìlẹ̀kùn. **34** Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, ìran yí kì yóò kọ́já títí tí gbogbo nńkan wọ̀nyí yóò fi ṣe. **35** Ọ̀run àti ayé yóò rékọ́já, sùgbọ̀n ọ̀rẹ̀ mi kì yóò rékọ́já. **36** “Sùgbọ̀n kò sí ẹnìkan tí ó mò ojú àti wákàtí tí ọ̀pìn nàá yóò dé, àwọn àngẹ̀lì ọ̀run pàápàá kò mò ọ̀n. Àní, ọ̀mọ̀ kò mò ọ̀n, bí kò ṣe Baba mi nńkan soṣo ló mò ọ̀n. **37** Bí ó ṣe rí ní ìgbà ayé Noa, bẹ̀ẹ̀ gégé ni wíwá Ọmọ̀ Ènìyàn yóò sì rí. **38** Nítorí bí àwọn ojú nàá ti wà sáájú ìkún omi, tí wọn ní jẹ̀ tí wọn ní mu, tí wọn ní gbéyáwò, tí wọn sì ní fà ìyàwó fún ni, títí tí ó fi di ojú tí Noa fi bọ̀ sínú ọ̀kọ̀. **39** Ènìyàn kò gbàgbọ̀ nípa ohun tí ó ṣẹ̀lẹ̀ títí tí ìkún omi fi dé nítòótọ̀, tí ó sì kó wọn lọ. Bẹ̀ẹ̀ gégé ni wíwá Ọmọ̀ Ènìyàn. **40** Àwọn ọ̀kúnrin méjì yóò máa ṣíṣe nínú oko, a o mú ẹnìkan, a ó sì fi ẹnì kejì sílẹ̀. **41** Àwọn obìnrin méjì yóò jùmò máa lọ ọ̀lọ̀ pọ̀, a yóò mú ọ̀kan, a ó fi ẹnì kejì sílẹ̀. **42** “Nítorí nàá, ẹ̀ múra sílẹ̀, nítorí ẹ̀ kò mò ojú tí Olúwa yín yóò dé. **43** Sùgbọ̀n, kí ẹ̀ mò èyí pé, baálẹ̀ ilé ìbá mò wákàtí nàá tí olẹ̀ yóò wá, ìbá máa sọ̀nà, ọ̀n kì bá ti jẹ̀ kí a já wọ̀ ilẹ̀ rẹ̀. **44** Nítorí nàá, ẹ̀ gbọ̀dọ̀ wà ní ìmúrasílẹ̀, nítorí ní wákàtí àìròtẹ̀lẹ̀ ni dídé Ọmọ̀ Ènìyàn yóò jẹ̀. **45** “Njẹ̀ olóòtítọ̀ àti ọ̀lọgbọ̀n ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ wo ní olúwa rẹ̀ lẹ̀ fi ṣe olùbojútó ilẹ̀ rẹ̀ láti bọ̀ àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ lójoojúmọ̀? **46** Alábùkún fún ni ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ ti olúwa rẹ̀ dé tí ó sì bá a lórí isẹ̀ síṣe. **47** Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, èmi yóò sì fi irú ẹnì bẹ̀ẹ̀ ṣe alákoṣo gbogbo ohun tí mo ní. **48** Sùgbọ̀n bí ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ nàá bá jẹ̀ ènìyàn búburú nàá bá wí ní ọ̀kàn rẹ̀ pé, ‘Olúwa mi kì yóò tètè dé.’ **49** Tí ó sì bèrẹ̀ sí í fi ìyà jẹ̀ àwọn ìránṣẹ̀ èlẹgbẹ̀ rẹ̀, tí ó ní jẹ̀, tí ó sì ní mu àmupara. **50** Nígbà nàá ni olúwa ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ yóò wá ní ojú àti wákàtí tí kò retí. **51** Yóò sì jẹ̀ ẹ̀ ní ìyà gidigidi,

yóò sì rán an sí ibùgbé àwọn àgàbàgèbè, níbẹ̀ ni ẹ̀kún àti ìpayínkeke yóò wà.

25 “Nígbà nàá ni ó fi ìjọba ọ̀run wé àwọn wúndíá mewaá. Tí wọn gbé fitílà wọn láti lọ padé ọ̀kọ̀ ìyàwó. **2** Márùn-ún nínú wọn jẹ̀ ọ̀lọgbọ̀n, márùn-ún nínú wọn ni wọn jẹ̀ aláìgbọ̀n. **3** Àwọn tí wọn jẹ̀ aláìgbọ̀n gbé fitílà wọn sùgbọ̀n wọn kò mú epo kankan lówọ̀. **4** Àwọn ọ̀lọgbọ̀n mú epo sínú kólóbó lówọ̀ pẹ̀lú fitílà wọn. **5** Nígbà tí ọ̀kọ̀ ìyàwó pé, gbogbo wọn tòdògbé wọn sì sùn. **6** “Nígbà tí ó di ọ̀gànjọ̀, igbe ta sòkè, ‘Wò ó, ọ̀kọ̀ ìyàwó ní bọ̀, ẹ̀ jáde sóde láti padé rẹ̀.’ **7** “Nígbà nàá ni àwọn wúndíá sì tají, wọn tún fitílà wọn ṣe. **8** Àwọn aláìgbọ̀n márùn-ún tí kò ní epo rára bẹ̀ àwọn ọ̀lọgbọ̀n pé kí wọn fún àwọn nínú èyí tí wọn ní nítorí fitílà wọn ní kú lọ. **9** “Sùgbọ̀n àwọn ọ̀lọgbọ̀n márùn-ún dàhùn pé, bẹ̀ẹ̀ kọ̀; kí ó má ba à ṣe aláìtọ̀ fún àwà àti èyin, ẹ̀ kúkú tọ̀ àwọn tí ní tà à lọ, kí ẹ̀ sì rà fún ara yín. **10** “Ní àsìkò tí wọn lọ ra epo tiwọn, ni ọ̀kọ̀ ìyàwó dé. Àwọn wúndíá tí ó múra tán bá a wọ̀lẹ̀ sí ibi àsè ìgbéyáwò, lẹ̀yìn nàá, a sì ti ìlẹ̀kùn. **11** “Ní ìkẹyìn ni àwọn wúndíá márùn-ún iyókú dé, wọn ní wí pé, ‘Olúwa, Olúwa, sílẹ̀kùn fún wa.’ **12** “Sùgbọ̀n ọ̀kọ̀ ìyàwó dàhùn pé, ‘Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín èmi kò mò yín rí.’ **13** “Nítorí nàá, ẹ̀ máa sọ̀nà. Nítorí pé èyin kò mò ojú tàbí wákàtí tí Ọmọ̀ Ènìyàn yóò dé. **14** “A sì tún fi ìjọba ọ̀run wé ọ̀kúnrin kan tí ó ní lọ sí ìrìnàjò. Ó pe àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀, ó sì kó ohun ìní rẹ̀ fún wọn. **15** Ó fún ọ̀kan ni tálẹ̀ntì márùn-ún, ó fún èkejì ni tálẹ̀ntì méjì, ó sì fún èkẹta ni tálẹ̀ntì kan, ó fún olúkúlùkù gégé bí agbára rẹ̀ ti mò, ó sì lọ ìrìnàjò tirẹ̀. **16** Ọ̀kúnrin tí ó gba tálẹ̀ntì márùn-ún bèrẹ̀ lèsẹ̀kẹ̀sẹ̀ láti fi owó nàá sòwò. Láìpẹ̀, ó sì jẹ̀rẹ̀ márùn-ún miiran. **17** Ọ̀kúnrin tí ó gba tálẹ̀ntì méjì nàá fi tirẹ̀ sòwò. Láìpẹ̀, ó sì jẹ̀rẹ̀ tálẹ̀ntì méjì miiran. **18** Sùgbọ̀n ọ̀kúnrin tí ó gba tálẹ̀ntì kan, ó wa ihò ní ilẹ̀, ó sì bo owó ọ̀gá mò ibẹ̀. **19** “Lẹ̀yìn ojú pípẹ̀, olúwa àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ dé láti àjò rẹ̀. Ó pé wọn jọ láti bá wọn sírò owó rẹ̀. **20** Ọ̀kúnrin tí ó gba tálẹ̀ntì márùn-ún, mú márùn-ún miiran padà wá, ó wí pé, ‘Olúwa, iwọ̀ ti fi tálẹ̀ntì márùn-ún fún mi, mo sì ti jẹ̀rẹ̀ márùn-ún miiran pẹ̀lú rẹ̀.’ **21** “Olúwa rẹ̀ wí fún

un pé, 'O ʃeun iwọ ọmọ ọdọ rere àti olóótító: iwọ ʃe olóótító nínú ohun díẹ, èmi yóò fi ọ ʃe olórí ohun púpọ, bó sínú ayọ olúwa rẹ.' 22 "Èyí tí ó gba tálẹ̀ntì méjì wí pé 'Olúwa, iwọ fún mi ní tálẹ̀ntì méjì láti lò, èmi sì ti jèrè tálẹ̀ntì méjì miíràn.' 23 "Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pé, 'O ʃeun, iwọ ọmọ ọdọ rere àti olóótító. Iwọ ti jẹ olóótító nínú ohun díẹ, èmi yóò fi ọ ʃe olórí ohun púpọ. Iwọ bó sínú ayọ olúwa rẹ.' 24 "Níkeyìn, ọkúnrin tí a fún ní tálẹ̀ntì kan wá, ó wí pé, 'Olúwa, mo mò pé ònrórò èniyàn ni iwọ ní ʃe iwọ ní kórè níbi tí iwọ kò gbìn sí, iwọ ní kọjó níbi tí iwọ kò ó ká sí. 25 Èmi bèrù, mo sì lọ pa tálẹ̀ntì rẹ̀ mọ̀ sínú ilẹ̀. Wò ó, nhkan rẹ̀ niyí.' 26 "Şùgbọ̀n olúwa rẹ̀ dàhùn pé, 'Iwọ ọmọ ọdọ búburú, iwọ mò pé èmi ní kórè níbi tí èmi kò fúnúgbìn sì, èmi sì ní kọjó níbi tí èmi kò fónká ká sí. 27 Nígba náà iwọ ibá kúkú fi owó mi sí ilẹ̀ ifowópamọ̀ tí èmi bá dé èmi ibá le gba owó mi pẹ̀lú èrè. 28 "'Ó sì pàṣẹ kí a gba tálẹ̀ntì náà lówọ̀ rẹ̀, kí a sì fún ọkúnrin tí ó ní tálẹ̀ntì mewaá. 29 Nítórí ẹnìkẹ̀nì tí ó bá ní a ó fún sí i, yóò sí tún ní sí lópòlópò. Şùgbọ̀n láti ọwọ̀ ẹnì tí kò ní ni a ó ti gba èyí tí ó ní. 30 Nítórí idí èyí, gbé alálìrè ọmọ ọdọ, jù ú sínú òkùnkùn lóde, ibẹ̀ ni ẹ̀kún òun ìpayínkeke yóò gbé wà.' 31 "Şùgbọ̀n nígba ti Ọmọ Èniyàn yóò wá nínú ògo rẹ̀ pẹ̀lú gbogbo àwọn àngẹ̀lì rẹ̀ nígba náà ni yóò jókòò lórí itẹ̀ ògo ní ọ̀run. 32 Gbogbo orílẹ̀-èdè ni a ó kọjó níwájú rẹ̀, òun yóò sì ya àwọn èniyàn ayé sí ọ̀tọ̀ gégé bí olùşọ̀-àgùntàn ʃe é ya àgùntàn kúrò lára àwọn ewúrẹ̀. 33 Òun yóò sì fi àgùntàn sí ọwọ̀ ọ̀tún àti ewúrẹ̀ sí ọwọ̀ ọ̀sì. 34 "Nígba náà ni ọba yóò wí fún àwọn tí ó wà lówọ̀ ọ̀tún pé, 'È wá, èyin tí Baba mi ti búkún fún, ẹ̀ jogún ìjọba tí a ti pèsè fún yín láti ìpilẹ̀şẹ̀ ayé. 35 Nítórí ebi pa mi, èyin sì fún mi ní óúnjẹ, òngbẹ̀ gbẹ̀ mí, èyin sì fún mi ní omi. Mo jẹ̀ àlejò, èyin sì pè mí sínú ilẹ̀ yín. 36 Mo wà ní ìhòhò, èyin sì daşọ̀ bọ̀ mí. Nígba tí mo ʃe àisàn ẹ̀ ʃe itójú mi, àti ìgbà tí mo wà ní ọgbà èwọ̀n èyin bè mí wò.' 37 "Nígba náà ni àwọn olódodo yóò fèsì pé, 'Olúwa, nígba wo ni àwa rí ọ̀ tí ebi ní pa ọ̀, tí a sì fún ọ̀ ní óúnjẹ? Tàbí tí òngbẹ̀ ní gbẹ̀ ọ̀ tí a sì fún ọ̀ ní ohun mímu? 38 Tàbí tí ó jẹ̀ àlejò tí a gbà ó sínú ilẹ̀ wa? Tàbí tí ó wà ní ìhòhò, tí a sì daşọ̀ bọ̀ ọ̀? 39 Nígba wo ni a tilẹ̀ rí i tí ó ʃe àisàn,

tàbí tí ó wà ní ọgbà èwọ̀n, tí a bè ọ̀ wò?' 40 "Ọba náà yóò sì dàhùn yóò sì wí fún wọn pé, 'Lòòtọ̀ ni mo wí fún yín pé níwọ̀n ìgbà tí èyin ʃe nhkan wọ̀nyí fún àwọn arákúnrin mi yíi tí ó kéré jù lọ, ẹ̀ ní ʃe wọn fún mi ni.' 41 "Nígba náà ni yóò sọ fún àwọn tí ọwọ̀ ọ̀sì pé, 'È kúrò lódò mi, èyin ẹnì ègún, sínú iná àinípẹ̀kun tí a ti tójú fún èşù àti àwọn àngẹ̀lì rẹ̀. (aiōnios g166) 42 Nítórí tí ebi pa mi, èyin kò tilẹ̀ bó mi, òrùngbẹ̀ gbẹ̀ mí, ẹ̀ kò tilẹ̀ fún mi ní omi láti mu. 43 Mo jẹ̀ àlejò, èyin kò tilẹ̀ gbà mi sílẹ̀. Mo wà ní ìhòhò, èyin kò fi aşọ̀ bọ̀ mi. Mo şàisàn, mo sì wà lógbà èwọ̀n, èyin kò bè mí wò.' 44 "Nígba náà àwọn pẹ̀lú yóò dàhùn pé, 'Olúwa, nígba wo ni àwa rí ọ̀, tí ebi ní pa ọ̀ tàbí tí òngbẹ̀ ní gbẹ̀ ọ̀, tàbí tí ó şàisàn, tàbí tí ó wà lógbà èwọ̀n, tí a kò sí ràn ọ̀ lówọ̀?' 45 "Nígba náà àwọn yóò dàhùn pé, 'Lòòtọ̀ ni mo wí fún pé, nígba tí èyin ti kò láti ran ọ̀kan nínú àwọn tí ó kéré jù lówọ̀ nínú arákúnrin mi, èyin tí kò láti ʃe ìrànlowọ̀ fún mi ni.' 46 "Nígba náà wọn yóò sì kojá lọ sínú iyà àinípẹ̀kun, şùgbọ̀n àwọn olódodo yóò lọ sí iyè àinípẹ̀kun." (aiōnios g166)

26 Nígba tí Jesu ti parí ọ̀rọ̀ wọ̀nyí pẹ̀lú àwọn ọmọ-èyin rẹ̀, ó wí fún wọn pé, 2 "Bí èyin tí mò ní ọjó méjì sí i, àjo ìrẹ̀kojá yóò bèrẹ̀. Àti pé, a ó fi Ọmọ Èniyàn lé wọn lówọ̀, a ó sì kàn mí mò àgbélébùú." 3 Ní àşikò tí Jesu ní sọ̀rọ̀ yíi, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà kó ara wọn jọ ní ààfin olórí àlùfáà náà tí à ní pè ní Kaiafa. 4 Láti gbèrò àwọn ọ̀nà tí wọn yóò fi mú Jesu pẹ̀lú ètàn, kí wọn sì pa á. 5 Şùgbọ̀n wọn fohùn şọ̀kan pé, "Kí í ʃe lásikò àşè àjo ìrẹ̀kojá, nítórí rògbòdìyàn yóò şẹ̀lẹ̀." 6 Nígba tí Jesu wà ní Betani ní ilẹ̀ ọkúnrin tí à ní pè ní Simoni adẹ̀tẹ̀. 7 Bí ó ti ní jeun, obinrin kan wá sọ̀dọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú alabasita òróró ìkunra iyebíye, ó sì dà á sí i lórí. 8 Nígba tí àwọn ọmọ-èyin rí i, inú bí wọn. Wọn wí pé, "Irú ifowóşòfò wo ni èyí? 9 Èha ti ʃe, obinrin yíi ibá tà á ní owó púpọ̀, kí a sì fi owó náà fún àwọn aláiní." 10 Jesu ti mò èrò ọ̀kàn wọn, ó wí pé, "Èéşẹ̀ ti èyin fi ní dá obinrin yíi lẹ̀bì? Ó ʃe ohun tí ó dára fún mi. 11 Èyin yóò ní àwọn aláiní láàrín yín nígba gbogbo, şùgbọ̀n, èyin kò le rí mi nígba gbogbo. 12 Nípa dída òróró ìkunra yíi sí mi lára, òun ní ʃe èyí fún

isinkú mi ni. **13** Lóóótó ni mo wí fún yín, a ó sì ẹ̀mi yóó ǵǵájú yín lọ sí Galili.” **33** Peteru sì dá a máa ẹ̀ ɪ̀rántí rẹ̀ nígbà gbogbo fún ɪ̀sesí rẹ̀ yí. Níbíkí tǵí a bá tǵí wǵásù ɪ̀yínrere yí ní gbogbo àgbáyé ni a ó tǵí sọ ɪ̀tàn ohun tǵí obìnrin yí ẹ̀.” **14** Nígbà nǵàa ni òkan nínú àwọn aposteli méjílǵá tǵí à nǵí pẹ̀ ní Judasi Iskariotu lọ sódò àwọn olórí àlùfǵá. **15** Òun sì bèèrẹ̀ pé, “Kí ni ẹ̀yin yóó san fún mi bí mo bá fǵí Jesu lé yín lówó?” Wón sì fún un ní oǵbón owó fǵádǵá. Ó sì gbǵá á. **16** Láti ìgbà nǵàa lọ ni Judasi tǵí bèrẹ̀ sí i wǵá ònǵá láti fǵá á lé wọn lówó. **17** Ní ojó kìn-ín-ní ǵjọ àiwúkǵrà, gbǵádúrá lóhùn ún ni.” **37** Ó sì mú Peteru àti àwọn ọmọ-ẹ̀yin tọ Jesu wǵá pé, “Níbo ni iwó fẹ̀ kǵí a pèsè sílẹ̀ láti jẹ̀ ǵàsè ìrẹ̀kojǵá?” **18** Jesu sì dǵáhùn pé, “È wọ ɪ̀lú lọ, ẹ̀yin yóó rǵí ọkúnrin kan, ẹ̀ wǵí fún un pé, ‘Olùkọ́ wǵá wǵí pé, àkókò mi tǵí dé. Èmi yóó sì jẹ̀ ǵàsè ìrẹ̀kojǵá pẹ̀lú àwọn ọmọ-ẹ̀yin mi ní ɪ̀lé rẹ̀.’” **19** Nítorí nǵàa, àwọn ọmọ-ẹ̀yin nǵàa ẹ̀ gégé bí Jesu tǵí sọ fún wọn. Wón sì tójú ounjẹ̀ ǵàsè tǵí ìrẹ̀kojǵá nǵbẹ̀. **20** Ní ǵǵálẹ̀ ojó kan nǵàa, bí Jesu tǵí jókòò pẹ̀lú àwọn méjílǵá, **21** nígbà tǵí wón sì nǵí jeun, ó wǵí pé, “Lóóótó ni mo wǵí fún yín, òkan nínú yín yóó fǵí mí hàn.” **22** Ìbǵánújẹ̀ sì bo ọkàn wọn nígbà tǵí wón gbọ̀ ẹ̀yí. Wón sì bèrẹ̀ sí bi i pé, “Olúwa, ẹ̀mi ni bí?” **23** Jesu dǵáhùn pé, “Èni tǵí ó bá mi tọwó bọ inú àwo, ni yóó fǵí mi hàn. **24** Ọmọ Èniyàn nǵí lẹ̀ bí a tǵí kowé nǵípa rẹ̀: sùgbón ẹ̀gbé ni fún ọkúnrin nǵàa lówó ẹ̀ni tǵí a ó tǵí fǵí Ọmọ Èniyàn hàn! Ìbǵá kúkú san fún ẹ̀ni nǵàa, bí a kò bá bí.” **25** Judasi, ẹ̀ni tǵí ó fǵí i hàn pẹ̀lú bèèrẹ̀ pé, “Rabbi, ẹ̀mi ni bí?” Jesu sì dá a lóhùn pé, “Ìwọ wǵí i.” **26** Bí wón tǵí nǵí jeun, Jesu sì mú iwón àkǵrà kékeré kan, lẹ̀yin tǵí ó tǵí gbǵádúrá sí i, ó bù ú, Ó fún àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ̀, Ó wǵí pé, “Gbǵá, jẹ; nítorí ẹ̀yí ni ara mi.” **27** Bákan nǵàa, ó sì mú ago wǵàinì, ó dúpẹ̀ fún un, ó sì gbé e fún wọn. Ó wǵí pé, “Kí gbogbo yín mu nínú rẹ̀. **28** Nítorí ẹ̀yí ni ẹ̀jẹ̀ mi tǵí májẹ̀mú tuntun, tǵí a ta sílẹ̀ fún ìdǵárijẹ̀ ẹ̀jẹ̀ ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn. **29** Sì kǵyèsì àwọn ọ̀rọ̀ mi. Èmi kǵí yóó tún mu nínú ọ̀tǵí wǵàinì yí mọ̀ tǵí tǵí di ojó nǵàa tǵí ẹ̀mi yóó mu ún ní tuntun pẹ̀lú yín ní ìjọba Baba mi.” **30** Wón sì kọ orin kan, lẹ̀yin nǵàa wón lọ sórí òkè Olifi. **31** Nígbà nǵàa ni Jesu wǵí fún wọn pé, “Gbogbo yín ni yóó kọsẹ̀ lǵára mi ní òru ònǵí. Nítorí a tǵí kọ ọ̀ pé: “Èmi yóó kọlu olùşọ̀-ǵùntàn a ó sì tú agbo ǵùntàn nǵàa kǵá kǵí. **32** Sùgbón lẹ̀yin tǵí mo bá jí dide, ẹ̀mi yóó ǵǵájú yín lọ sí Galili.” **33** Peteru sì dá a lóhùn pé, “Bí gbogbo ẹ̀niyàn tilẹ̀ kọ ọ̀ sílẹ̀, ẹ̀mi kǵí yóó ẹ̀ bèẹ̀.” **34** Jesu wǵí fún un pé, “Lóóótó ni mo wǵí fún ọ̀ pé, ní òru yí, kǵí àkùkọ́ kǵí ó tó kọ, iwọ yóó sẹ̀ mi nígbà méta.” **35** Peteru wǵí fún un pé, “Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ láti kú pẹ̀lú, ẹ̀mi kò jẹ̀ sẹ̀ ọ̀.” Gégé bèẹ̀ ni gbogbo àwọn ọmọ-ẹ̀yin wǵí. **36** Nígbà nǵàa ni Jesu àti àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ̀ lọ sí ibi kan tǵí à nǵí pẹ̀ ní oǵbà Getsemane, ó wǵí fún wọn pé, “È jókòò nǵhìn-ín nígbà tǵí mo bá lọ gbǵádúrá lóhùn ún ni.” **37** Ó sì mú Peteru àti àwọn ọmọ Sebede méjẹ̀jẹ̀ Ìakọbu àti Johanu pẹ̀lú rẹ̀, ìrora àti ìbǵánújẹ̀ bèrẹ̀ sí gba ọkàn rẹ̀. **38** Nígbà nǵàa ni ó wǵí fún wọn pé, “Ọkàn mi gbogbé pẹ̀lú ìbǵánújẹ̀ tǵí tǵí dé ojú ikú, ẹ̀ dúró nǵhìn-ín yí, kǵí ẹ̀ máa sọnǵá pẹ̀lú mi.” **39** Òun lọ sí iwájú díẹ̀ sí i, ó sì dojúbólẹ̀, ó sì gbǵádúrá pé, “Baba mi, bí ó bá ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀, jẹ̀ kǵí a mú ago yí rẹ̀ mi lórí kǵjǵá, sùgbón ìfẹ̀ tǵí rẹ̀ ni mo fẹ̀ kǵí ó ẹ̀, kǵí i ẹ̀ ìfẹ̀ tẹ̀mi.” **40** Bí ó tǵí padǵá sódò àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ̀ mètẹ̀tẹ̀ta, ó bá wọn, wón nǵí sùn. Ó kǵíbe pé, “Peteru, ẹ̀yin kò tilẹ̀ lẹ̀ bá mi sọnǵá fún wǵákǵtǵí kan? **41** È máa sọra, kǵí ẹ̀ sì máa gbǵádúrá kǵí ẹ̀yin má ba à bọ sínú ìdewò. Nítorí ẹ̀mi nǵí fẹ̀ nǵtódótó, sùgbón ó ẹ̀ sí gbǵádúrá pé, “Baba mi, bí ago yí kò bá lẹ̀ rẹ̀ mi lórí kǵjǵá bí kò ẹ̀ pé mo bá mu ún, ìfẹ̀ tǵí rẹ̀ ni kǵí a ẹ̀.” **43** Nígbà tǵí ó tún padǵá dé sódò wọn, Ó rǵí i pé wón nǵí sùn, nítorí ojú wọn kún fún oorun. **44** Nítorí nǵàa, ó fǵí wọn sílẹ̀ ó tún padǵá lọ láti gbǵádúrá nígbà kẹ̀ta, ó nǵí wǵí ohun kan nǵàa. **45** Nígbà nǵàa ni ó tọ àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ̀ wǵá, ó wǵí pé, “Àbí ẹ̀yin sì nǵí sùn síbẹ̀, tǵí ẹ̀ sì nǵí sinmi? Wò ó wǵákǵtǵí nǵàa tǵí dé tǵí a ó fǵí Ọmọ Èniyàn lé àwọn ẹ̀lẹ̀şẹ̀ lówó. **46** È dide! È jẹ̀ kǵí a máa lẹ̀! È wò ó, ẹ̀ni tǵí yóó fǵí mí hàn nǵí bọ wǵá!” **47** Bí ó tǵí nǵí sọrọ̀ lówó, Judasi, òkan nínú àwọn méjílǵá dé pẹ̀lú ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn pẹ̀lú ìdǵá àti kùmọ̀ lówó wọn, wón tǵí ọ̀dọ̀ àwọn olórí àlùfǵá àti àgbàgbǵá Júu wǵá. **48** Èni tǵí ó sì fǵí i hàn tǵí fǵí àmì fún wọn, pé, “Ènikẹ̀ni tǵí mo bá fǵí ẹ̀nu kò ní ẹ̀nu, òun nǵàa ni; ẹ̀ mú un.” **49** Nísinsin yí, Judasi wǵá tààrà sódò Jesu, ó wǵí pé, “Àlàǵfǵiǵá, Rabbi!” Ó fǵí ẹ̀nu kò ó ní ẹ̀nu. **50** Jesu wǵí pé, “Ọrẹ̀, kǵí ni nǵhkan tǵí iwó bá wǵá.” Àwọn iyókù sì sùn síwájú wón sì mú Jesu. **51** Sì wò ó, òkan nínú àwọn tǵí ó wǵá pẹ̀lú Jesu na ọwó rẹ̀, ó sì fa

idà yọ, ó sì sá òkan tí í ẹ̀ ẹ̀ ọ̀mọ ọ̀dọ olórí àlùfáà, ọ̀ sì gẹ̀ e ní etí sònù. **52** Jesu wí fún un pé, “Fí idà rẹ̀ bọ̀ àkò nítórí àwọn tí ó ní fí idà pa ní a ó fí idà pa. **53** Ìwọ̀ kò mò pé èmi lè bière lówọ̀ Baba mi kí ó fún mi ju légiónì angeli méjìlá? Òun yóò sì fí wọn ránsẹ̀ lésẹ̀kẹ̀sẹ̀. **54** Sùgbọ̀n bí mo bá ẹ̀ eléyí ònà wo ní a ó fí mú ìwé Mímọ̀ ẹ̀, èyí tí ó sì sọ̀ ohun tí ó ẹ̀lẹ̀ nísinsin yí?” **55** Nígba náà ní Jesu wí fún ọ̀ èniyàn náà pé, “Njẹ̀ èmi ní ẹ̀ ká sí ọ̀daràn tí ẹ̀ múra pẹ̀lú idà àti kùnmọ̀ kí ẹ̀ tó lé mú mi? Ẹ̀ rántí pé mo ti wà pẹ̀lú yín, tí mo ní kọ̀ yín lójoojúmọ̀ nínú tẹ̀mpilì, èyin kò sì mú mi nígba náà. **56** Sùgbọ̀n gbogbo wọ̀nyí ní ẹ̀lẹ̀ kí ọ̀rẹ̀ tí a tí ẹ̀nu àwọn wòlú sọ, tí a kọ̀ sínú ìwé Mímọ̀ lè ẹ̀. Nígba yí gan an ni gbogbo àwọn ọ̀mọ-èyin rẹ̀ tí kúrò lódò rẹ̀, wọn sì sálọ. **57** Àwọn tí ó mú Jesu fà á lẹ̀ sí ilé Kaiafa, olórí àlùfáà, níbi tí àwọn olùkò ọ̀fin àti gbogbo àwọn àgbàgbà Júu péjọ sí. **58** Sùgbọ̀n Peteru ní tẹ̀lẹ̀ e lókèèrè. Òun sì wá sí àgbàlá olórí àlùfáà. Ó wọ̀lẹ̀, ó sì jókòò pẹ̀lú àwọn olùsọ. Ó ní dúró láti ri ohun tí yóò ẹ̀lẹ̀ sí Jesu. **59** Nígba náà ni àwọn olórí àlùfáà àti gbogbo igbimọ̀ Júu ní ilé ẹ̀jọ̀ tí ó ga júlọ̀ tí Júu péjọ síbẹ̀, wọn wá àwọn ẹ̀lẹ̀rìí tí yóò purọ̀ mọ̀ Jesu, kí a ba à lè rí ẹ̀jọ̀ rọ̀ mọ̀ ọ̀n lésẹ̀, eléyíí tí yóò yọ̀rí sí ìdájọ̀ ikú fún un. **60** Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé àwọn ẹ̀lẹ̀rìí èké dídẹ̀, sùgbọ̀n wọn kò rí ohun kan. Níkeyì, àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì dídẹ̀. **61** Wọn wí pé, “Ọ̀kùnrin yí sọ pé, ‘Èmi lágbara láti wó tẹ̀mpilì Ọ̀lọ̀run lùlẹ̀, èmi yóò sì tún un mọ̀ ní ọ̀jọ̀ mọ̀ta.’” **62** Nígba náà ni olórí àlùfáà sì dídẹ̀, ó wí fún Jesu pé, “Ẹ̀rí yí ní kọ̀? Ìwọ̀ sọ̀ bẹ̀ẹ̀ tàbí ìwọ̀ kò sọ̀ bẹ̀ẹ̀?” **63** Sùgbọ̀n Jesu dákẹ̀ rọ̀rọ̀. Nígba náà ni olórí àlùfáà wí fún un pé, “Mó fí ọ̀ bú ní orúkọ Ọ̀lọ̀run aláàyẹ̀, kí ó sọ̀ fún wa, bí ìwọ̀ bá í ẹ̀ Kristi Ọ̀mọ Ọ̀lọ̀run.” **64** Jesu sì dáhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, ìwọ̀ wí.” Sùgbọ̀n mo wí fún gbogbo yín. “Èyin yóò rí Ọ̀mọ Èniyàn tí yóò jókòò lówọ̀ ọ̀tún alágbára, tí yóò sì máa bọ̀ wá láti inú ikùùkúu.” **65** Nígba náà ni olórí àlùfáà fa aṣọ̀ ọ̀un tìkára rẹ̀ ya. Ó sì kígbẹ̀ pé, “Ọ̀rẹ̀-òdì! Kí ní a tún ní wá ẹ̀lẹ̀rìí fún? Gbogbo yín ti gbọ̀ ọ̀rẹ̀-òdì rẹ̀. Kí ní ìdájọ̀ yín?” **66** Kí ní ẹ̀ ti rọ̀ èyí sí. Gbogbo wọn sì kígbẹ̀ lóhùn kan pé, “Ó jẹ̀bi ikú!” **67** Wọn tu itọ̀ sí í ní ọ̀jọ̀. Wọn kàn án lésẹ̀. Àwọn ẹ̀lòmíràn sì gbá a lójú. **68** Wọn wí pé, “Sọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ fún wa!

Ìwọ̀ Kristi, ta ní ẹ̀ni tí ó ní lù Ọ̀?” **69** Lákòókò yí, bí Peteru ti ní jókòò ní àgbàlá, ọ̀mọ̀bínrin kan sì tọ̀ ọ̀ wá, ó ní, “Ìwọ̀ wà pẹ̀lú Jesu tí Galili.” **70** Sùgbọ̀n Peteru sẹ̀ ní ọ̀jọ̀ gbogbo wọn pé, “Èmi kò tilẹ̀ mọ̀ ohun tí ẹ̀ ní sọ̀ nípa rẹ̀.” **71** Lẹ́yìn èyí, ní ita ní ẹ̀nu-ònà, ọ̀mọ̀bínrin mífiràn tún rí í, ó sì wí fún àwọn tí ó dúró yíká pé, “Ọ̀kùnrin yí wà pẹ̀lú Jesu tí Nasareti.” **72** Peteru sì tún sẹ̀ lẹ̀kẹ̀kẹ̀jì pẹ̀lú ìbúra pé, “Èmi kò tilẹ̀ mọ̀ ọ̀kùnrin náà rárá.” **73** Nígba tí ó pé dídẹ̀, àwọn ọ̀kùnrin tí ó ní dúró níbi ìran yí tọ̀ ọ̀ wá, wọn wí fún Peteru pé, “Lódòtọ̀, ìwọ̀ jẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ-èyin, àwa mò ọ̀n. Èyí sì dá wa lójú nípa àmì ohùn rẹ̀ tí ó ní tí ẹ̀nu rẹ̀ jáde.” **74** Peteru sì tún bèrẹ̀ sí í búra ó sì fí ara rẹ̀ ré wí pé, “Mo ní èmi kò mọ̀ ọ̀kùnrin yí rárá.” Lójúkan náà àkùkọ̀ sì kọ. **75** Nígba náà ni Peteru rántí nńkan tí Jesu ti sọ̀ pé, “Kí àkùkọ̀ tó ó kọ, ìwọ̀ yóò sẹ̀ mi nígba mọ̀ta.” Òun sì bọ̀ sí ọ̀dẹ̀, ó sọ̀kún kíkòrò.

27 Ní òwúrọ̀, gbogbo àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júu tún padà láti gbimọ̀ bí wọn yóò ti ẹ̀ pa Jesu. **2** Lẹ́yìn èyí, wọn fí ẹ̀wọ̀n dẹ̀ é, wọn sì jówọ̀ rẹ̀ fún Pilatu tí í ẹ̀ gómìnà. **3** Nígba tí Judasi, ẹ̀ni tí ó fí í hàn, rí í wí pé a ti dá a lẹ̀bi ikú, ó yí ọ̀kàn rẹ̀ padà, ó sì kááánú nípa ohun tí ó ẹ̀. Ó sì mú ọ̀gbọ̀n owó fádáká tí ó gba náà wá fún àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júu. **4** Ó wí pé, “Mo ti ẹ̀ nítorí tí mo ti ta èjẹ̀ aláilẹ̀sẹ̀ sílẹ̀.” Wọn dá a lóhùn pẹ̀lú ìbínú pé, “Èyí kò kàn wá! Wàhàlá tírẹ̀ ni!” **5** Nígba náà ni Judasi da owó náà sílẹ̀ nínú tẹ̀mpilì. Ó jáde, ó sì lọ̀ pokúnso. **6** Àwọn olórí àlùfáà sì mú owó náà. Wọn wí pé, “Àwa kò lè fí owó yí sínú owó níkójọ̀pọ̀. Ní ìwọ̀n igbà tí ó lòdì sí ọ̀fin wa nítorí pé owó èjẹ̀ ni.” **7** Wọn sì gbimọ̀, wọn sì fí ra ilẹ̀ amòkòkò, láti máa sín ọ̀kú àwọn àjẹ̀jì nínú rẹ̀. **8** Ìdí nìyí tí à ní pe ibi ìsínkú náà ní “Ìlẹ̀ Èjẹ̀” tí tí di ọ̀nì. **9** Èyí sì jẹ̀ ìmúṣẹ̀ èyí tí a ti sọ̀tẹ̀lẹ̀ láti ẹ̀nu wòlú Jeremiah wí pé, “Wọn sì mú ọ̀gbọ̀n owó fádáká tí àwọn èniyàn Israẹ̀lì díyẹ̀ lẹ̀ e. **10** Wọn sì fí ra ilẹ̀ kan lówọ̀ àwọn amòkòkò gégé bí Olúwa ti pàṣẹ̀.” **11** Nígba náà ni Jesu dúró níwájú baálẹ̀ láti gba ìdájọ̀. Baálẹ̀ sì bière pé, “Ẹ̀ ìwọ̀ ní ọ̀ba àwọn Júu?” Jesu dáhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, nítorí tí ìwọ̀ wí í.” **12** Sùgbọ̀n nígba tí àwọn

olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júù fi gbogbo ẹ̀sùn wọn kàn án, Jesu kò dáhùn kan. **13** Nígbà náà ni Pilatu, béèrè lówọ Jesu pé, “Àbí ìwọ kò gbọ ẹ̀rí tí wọn ní wí nípá rẹ̀ ní?” **14** Jesu kò sì tún dáhùn kan. Èyí sì ya baálẹ̀ lẹnu. **15** Ó jẹ àṣà gómìnà láti dá ọkan nínú àwọn èlẹ̀wọn Júù sílẹ̀ lẹ̀dọdọdún, ní àṣìkò àjọdún ìrẹ́kojá. Ènikẹ̀ni tí àwọn èniyàn bá ti fẹ̀ ní. **16** Ní àṣìkò náà ọ̀daràn paraku kan wà nínú ẹ̀wọn tí à ní pẹ̀ Jesu Baraba. **17** Bí ọ̀pọ̀ èniyàn ti péjọ síwájú ilé Pilatu lówúrò ọjọ náà, ó béèrè lówọ wọn pé, “Ta ni èyin ní fẹ̀ kí n dá sílẹ̀ fún yín, Baraba tàbí Jesu, ẹ̀ni tí ní jẹ̀ Kristi?” **18** Ọ̀un ti mò pé nítorí ìlára ni wọn fi fà á lẹ̀ ọ̀un lówọ. **19** Bí Pilatu sì ti ṣe jókòó lórí itẹ̀ idájọ̀ rẹ̀, ìyàwó rẹ̀ ránsẹ̀ sí í pé, “Má ṣe ní ohun kankan ṣe pẹ̀lú ọ̀kùnrin aláṣẹ̀ náà. Nítorí mo jìyà ohun púpọ̀ lójú alá mi lóníí nítorí rẹ̀.” **20** Ẹ̀gbọn àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júù rọ̀ àwọn èniyàn, láti béèrè kí a dá Baraba sílẹ̀, kí a sì béèrè ikú fún Jesu. **21** Nígbà tí Pilatu sì tún béèrè lówọ wọn pé, “Èwo nínú àwọn méjèjẹ̀ yí ni ẹ̀ ní fẹ̀ kí n dá sílẹ̀ fún yín?” Àwọn èniyàn sì kígbe padà pé, “Barabal” **22** Pilatu béèrè pé, “Kí ni kí ẹ̀mi ṣe sí Jesu ẹ̀ni tí a ní pẹ̀ ní Kristi?” Gbogbo wọn sì tún kígbe pé, “Kàn án mò àgbélébùú!” **23** Pilatu sì béèrè pé, “Nítorí kí ní? Kí ló ṣe tí ó burú?” Wọn kígbe sókè pé, “Kàn án mò àgbélébùú! Kàn án mò àgbélébùú!” **24** Nígbà tí Pilatu sì rí í pé ọ̀un kò tún rí nìkan kan ṣe mò, àti wí pé rògbòdìyàn tí ní bèrẹ̀, ó béèrè omi, ó sì wẹ̀ ọ̀wọ̀ rẹ̀ níwájú ọ̀pọ̀ èniyàn, ó wí pé, “Ọ̀rùn mí mò nípá èjẹ̀ ọ̀kùnrin yí. Èyin fúnra yín, ẹ̀ bojútó ol!” **25** Gbogbo àgbájọ̀ náà sì ké pé, “Kí èjẹ̀ rẹ̀ wà lórí wa, àti ní orí àwọn ọ̀mọ̀ wa!” **26** Nígbà náà ni Pilatu dá Baraba sílẹ̀ fún wọn. Lẹ́yìn tí ọ̀un ti na Jesu tán, ó fi í lẹ̀ wọn lówọ̀ láti mú un lọ kàn mò àgbélébùú. **27** Nígbà náà ni àwọn ọ̀mọ-ogun gómìnà mú Jesu lọ sí gbòngàn idájọ̀ wọn sì kó gbogbo ẹ̀gbẹ̀ ọ̀mọ-ogun tí í. **28** Wọn tú Jesu sí ihòhò, wọn sì wọ̀ ọ̀ ní aṣọ̀ ọ̀dòdó, **29** wọn sì hun adé ẹ̀gún. Wọn sì fi dé e lórí. Wọn sì fi ọ̀pá sí ọ̀wọ̀ ọ̀tún rẹ̀ gégé bí ọ̀pá ọ̀ba. Wọn sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀, wọn fi í ṣe elẹ́yà pé, “Kábíyèsí, ọ̀ba àwọn Júù!” **30** Wọn sì tu itọ̀ sí í lójú àti ara, wọn gba ọ̀pá wọn sì nà án lórí. **31** Nígbà tí wọn fi ṣèsín tán, wọn bó aṣọ̀ ara rẹ̀. Wọn tún fi

aṣọ̀ tirẹ̀ wọ̀ ọ̀. Wọn sì mú un jáde láti kàn án mò àgbélébùú. **32** Bí wọn sì ti ní jáde, wọn rí ọ̀kùnrin kan ará Kirene tí à ní pẹ̀ ní Simoni. Wọn sì mú ọ̀kùnrin náà ní túláàsì láti ru àgbélébùú Jesu. **33** Wọn sì jáde lọ sí adúgbò kan tí à ní pẹ̀ ní Golgota (èyí tí í ṣe “Ìbì Agbá”). **34** Níbẹ̀ ni wọn tí fún un ni ọ̀tí wáiní tí ó ní egbòogi nínú láti mu. Ẹ̀gbọn nígbà tí ó tọ̀ ọ̀ wò, ó kọ̀ láti mu ún. **35** Lẹ́yìn tí wọn sì ti kàn án mò àgbélébùú, wọn dibò láti pín aṣọ̀ rẹ̀ láàrín ara wọn. **36** Nígbà náà ni wọn jókòó yí í ká. Wọn ní ṣọ̀ ọ̀ nìbẹ̀. **37** Ní òkè orí rẹ̀, wọn kọ̀ ohun kan tí ó kà bá yí pé: “Èyí ni Jesu, Ọ̀ba àwọn Júù.” síbẹ̀. **38** Wọn kan àwọn olẹ̀ méjì pẹ̀lú rẹ̀ ní ọ̀wúrò náà. Ọ̀kan ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún, àti èkẹ̀jì ní ọ̀wọ̀ ọ̀sì rẹ̀. **39** Àwọn tí ní kojá lọ̀ sì ní bú u. Wọn sì ní mi orí wọn pé: **40** “Ìwọ̀ tí yóò wó tẹ̀mpilì, ìwọ̀ tí yóò sì tún un mò ní ọ̀jọ̀ kẹ́ta. Bí ó bá jẹ̀ pé Ọ̀mọ̀ Ọ̀lórùn ni ìwọ̀, sòkalẹ̀ láti orí igi àgbélébùú, kí ó sì gba ara rẹ̀ là!” **41** Bákan náà àwọn olórí àlùfáà pẹ̀lú àwọn akòwé ọ̀fìn àti àwọn àgbàgbà Júù sì fi í ṣe elẹ́yà. **42** Wọn kẹ̀gàn rẹ̀ pé, “Ó gba àwọn elòmíràn là, láti orí àgbélébùú nísinsin yí, àwa yóò sì gbà ọ̀ gbọ̀. **43** Ó gba Ọ̀lórùn gbọ̀, jẹ́ kí Ọ̀lórùn gbà á là ní ìsinsin yí tí ọ̀un bá fẹ̀ ẹ̀. Njẹ̀ ọ̀un kò wí pé, ẹ̀mi ni Ọ̀mọ̀ Ọ̀lórùn?” **44** Bákan náà, àwọn olẹ̀ tí a kàn mò àgbélébùú pẹ̀lú rẹ̀ fi í ṣe elẹ́yà. **45** Láti wákàtí kẹ́fà ni òkùnkùn fi sù bo gbogbo ilẹ̀ tí tí dé wákàtí kẹ́sànan ọ̀jọ̀. **46** Níwọn wákàtí kẹ́sànan ní Jesu sì kígbe ní ohùn rara wí pé, “Eli, Eli, lama sabakitani” (ní èdè Heberu). Ìtumọ̀ èyí tí í ṣe, “Ọ̀lórùn mi, Ọ̀lórùn mi, èṣe tí ìwọ̀ fi kọ̀ mí sílẹ̀?” **47** Ọ̀rọ̀ rẹ̀ kò yé diẹ̀ nínú àwọn ẹ̀ni tí ní wòran, nígbà tí wọn gbọ̀ ọ̀rọ̀ rẹ̀, wọn wí pé ọ̀kùnrin yí ní pe Elijah. **48** Lésẹ̀kan náà, ọ̀kan nínú wọn sàré, ó mú kànkànnìn, ó tẹ̀ ẹ̀ bọ̀ inú ọ̀tí kíkàn. Ó fi lẹ̀ orí ọ̀pá, ó gbé e sókè láti fi fún un mu. **49** Ẹ̀gbọn àwọn iyókù wí pé, “È fi í sílẹ̀. È jẹ́ kí a wò ó bóyá Elijah yóò sòkalẹ̀ láti gbà á là.” **50** Nígbà tí Jesu sì kígbe ní ohùn rara lẹ́ẹ̀kan sí í, ó jọ̀wọ̀ ẹ̀mí rẹ̀, ó sì kú. **51** Lójúkan náà aṣọ̀ ikélẹ̀ tẹ̀mpilì fàya, láti òkè dé isàlẹ̀. Ilẹ̀ sì mì tìti. Àwọn àpáta sì sán. **52** Àwọn isà òkù sì sí sílẹ̀. Ọ̀pọ̀ òkù àwọn ẹ̀ni mímọ̀ tí ó ti sùn sì tún jìhinde. **53** Wọn jáde wá láti isà òkù lẹ́yìn àjìnde Jesu,

wọn sì lẹ sí ilú mínmọ̀. Níbẹ̀ ni wọn tí fí ara han ọ̀pọ̀ èniyàn. **54** Nígba tí balógún ọ̀run àti àwọn tí ó wà pẹ̀lú rẹ̀ tí wọn ní sọ Jesu rí bí ilẹ̀ ẹ̀ mi títí àti ohun tí ó ẹ̀lẹ̀, ẹ̀rù bà wọn gidigidi, wọn wí pé, “Lòdótọ̀ Ọ̀mọ Ọ̀lórùn ní í ẹ̀!” **55** Ọ̀pọ̀ obìnrin tí ó wá láti Galili pẹ̀lú Jesu láti tójú rẹ̀ wọn ní wò ó láti òkèrèrè. **56** Nínú àwọn obìnrin tí ó wà níbẹ̀ ni Maria Magdalene, àti Maria iyá Jakọbu àti Josefu, àti iyá àwọn ọ̀mọ Sebede méjèèjì wà níbẹ̀ pẹ̀lú. **57** Nígba tí alẹ̀ sí lẹ̀, ọ̀kùnrin ọ̀lórọ̀ kan láti Arimatea, tí à ní pè ní Josefu, ọ̀kan nínú àwọn tí ó jẹ ọ̀mọ-ẹ̀yìn Jesu, **58** lẹ̀ sọdọ̀ Pilatu, ó sì tọ̀rọ̀ òkú Jesu. Pilatu sì pàṣẹ kí a gbé é fún un. **59** Josefu sì gbé òkú nàà. Ó fí aṣọ funfun mínmọ̀ dì í. **60** Ó sì tẹ ẹ̀ sínú ibojì òkúta tí ó gbé nínú àpáta fúnra rẹ̀. Ó sì yí òkúta ilá dí ẹ̀nu-òná ibojì nàà, ó sì lẹ. **61** Maria Magdalene àti Maria kejì wà níbẹ̀, wọn jókòò òdikejì ibojì nàà. **62** Lójọ̀ kejì tí ó tẹ̀lẹ̀ ọ̀jọ̀ ipalẹ̀mọ̀ àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi lẹ̀ sọdọ̀ Pilatu. **63** Wọn sọ fún un pé, “Alàgbà àwà rántí pé ẹ̀lẹ̀tàn n nì wí nígba tí ó wà láyẹ̀ pé, ‘Léyìn ọ̀jọ̀ kẹ̀ta èmi yóò tún jí dide.’ **64** Nítorí nàà, pàṣẹ kí a ti ibojì rẹ̀ gbọ̀nìngbọ̀nì títí ọ̀jọ̀ kẹ̀ta, kí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ má ẹ̀ wá jí gbé lẹ̀, wọn a sì bèrẹ̀ sí í sọ fún gbogbo èniyàn pé, ‘Ọ̀un ti jínde,’ bí ẹ̀yí bá ní láti ẹ̀lẹ̀, yóò burú fún wa púpọ̀ ju ti àkọ́kọ̀ lẹ̀.” **65** Pilatu sì pàṣẹ pé, “Ẹ̀ lo àwọn olùṣọ̀ yín kí wọn dààbò bo ibojì nàà bí ẹ̀ bá ti fẹ̀.” **66** Nítorí nàà wọn lẹ̀. Wọn sì ẹ̀ òkúta ibojì nàà dàradára. Wọn sì fí àwọn olùṣọ̀ sí ibẹ̀ láti dààbò bò ó.

28 Ní kùtùkùtù òwúrọ̀ ọ̀jọ̀ kìn-ín-ní ọ̀sẹ̀, bí ilẹ̀ tí ní mọ̀, Maria Magdalene àti Maria kejì lẹ̀ sí ibojì. **2** Wọn rí í pé, ìṣẹ̀lẹ̀ ilá ẹ̀ títí ó mú gbogbo ilẹ̀ mì títí. Nítorí angẹ̀lì Olúwa ti sọkalẹ̀ láti ọ̀run. Ó ti yí òkúta ibojì kúrò. Ó sì jókòò lé e lórí. **3** Ọ̀jọ̀ rẹ̀ tàn bí mọ̀nà mọ̀nà. Aṣọ rẹ̀ sì jẹ funfun bí ẹ̀gbọ̀n òwú. **4** Ẹ̀rù ba àwọn olùṣọ̀, wọn sì wá rí rí wọn sì dàbí òkú. **5** Nígba nàà ni angẹ̀lì nàà wí fún àwọn obìnrin nàà pé, “Ẹ̀ má ẹ̀ bèrù. Mo mọ̀ pé ẹ̀yìn ní wá Jesu tí a kàn mọ̀ àgbélébùú. **6** Sùgbọ̀n kò sí nínhin-ín. Nítorí pé ó ti jínde, gégé bí ọ̀un ti wí. Ẹ̀ wọ́lẹ̀ wá wo ibi ti wọn tẹ̀ ẹ̀ sí. **7** Nísinsin yìí, ẹ̀ lẹ̀ kíákíá láti sọ fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, ‘Ó ti jínde kúrò nínú

òkú. Àti pé ọ̀un ní lẹ̀ sí Galili síwájú yín, níbẹ̀ ni ẹ̀yìn yóò gbé rí í,’ wò ó, o ti sọ fún yín.” **8** Àwọn obìnrin nàà sáré kúrò ní ibojì pẹ̀lú ibẹ̀rù àti ayọ̀ ilá. Wọn sáré láti sọ fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn nípa ìròyìn tí angẹ̀lì nàà fí fún wọn. **9** Bí wọn ti ní sáré lẹ̀ lójìjì Jesu padẹ̀ wọn. Ó wí pé, “Àlàáfíà”, wọn wọ́lẹ̀ níwájú rẹ̀. Wọn gbà a ní ẹ̀ṣẹ̀ mú. Wọn sì foríbalẹ̀ fún un. **10** Nígba nàà, Jesu wí fún wọn pé, “Ẹ̀ má ẹ̀ bèrù. Ẹ̀ lẹ̀ sọ fún àwọn arákùnrin mi pé, ‘Kí wọn lẹ̀ tààrà sí Galili níbẹ̀ ni wọn yóò gbé rí mi.’” **11** Bí àwọn obìnrin nàà sì ti ní lẹ̀ sí ilú, diẹ̀ nínú àwọn olùṣọ̀ tí wọn ti ní sọ ibojì lẹ̀ sọdọ̀ àwọn olórí àlùfáà. **12** Wọn sì pẹ̀ ipadẹ̀ àwọn àgbàgbà Jùú. Wọn sì fohùn sọkan láti fí owó àbẹ̀tẹ̀lẹ̀ fún àwọn olùṣọ̀. **13** Wọn wí pé, “Ẹ̀ sọ fún àwọn èniyàn pé, ‘Gbogbo yín sùn nígba tí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Jesu wá lóru láti jí òkú rẹ̀.’ **14** Bí Pilatu bá sì mọ̀ nípa rẹ̀, àwà yóò ẹ̀ àlàyẹ̀ tí yóò tẹ̀ ẹ̀ lórùn fún un, tí ọ̀rẹ̀ nàà kì yóò fí lẹ̀ kó bá yín.” **15** Àwọn olùṣọ̀ sì gba owó nàà. Wọn sì ẹ̀ gégé bí wọn ti darí wọn. Itàn yìí sì tàn ká kíákíá láàrín àwọn Jùú. Wọn sì gba itàn nàà gbọ̀ títí di ònì yìí. **16** Nígba nàà ni àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn mọ̀kànlá nàà lẹ̀ sí Galili ní orí òkè nìbì tí Jesu sọ pé wọn yóò ti rí ọ̀un. **17** Nígba tí wọn sì rí í, wọn foríbalẹ̀ fún un. Sùgbọ̀n diẹ̀ nínú wọn ẹ̀ iyéméjì bóyá Jesu ni tàbí ọ̀un kọ̀. **18** Nígba nàà ni Jesu wí fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Gbogbo agbára ni ọ̀run àti ní ayé ni a ti fí fún mi. **19** Nítorí nàà, ẹ̀ lẹ̀, ẹ̀ sọ wọn di ọ̀mọ-ẹ̀yìn orílẹ̀-èdè gbogbo, ẹ̀ máa bamitiisi wọn ní orúkọ Baba àti ti Ọ̀mọ̀ àti ti Èmí Mímọ̀. **20** Ẹ̀ kọ̀ wọn láti máa kíyèsì ohun gbogbo ẹ̀yí tí mo ti pàṣẹ fún yín. Nítorí èmi wà pẹ̀lú yín ní ìgbà gbogbo títí tí ó fí dé ọ̀pín ayé.” (aiōn g165)

Mark

1 Ìbèrè ìyìnre nípá Jesu Kristi, Ọmọ Ọlórún.

2 Gégé bí a ti kọ ọ nínú ìwé wòlfi Isaiah pé, “Èmi yóò ran onísẹ mi síwájú rẹ, Èni tí yóò tún ọ̀nà rẹ ẹ.” **3** “Ohùn ẹni tí ń kígbe ní ijù, ‘È tún ọ̀nà Olúwa ẹ, ẹ ẹ se ojú ọ̀nà rẹ kí ó tọ.’” **4** Johanu dé, ẹni tí ó ń tenibomi ní aginjù, tí ó sì ń wààsù itẹbomi ìrònúpìwàdà fún idárijì ẹsẹ. **5** Gbogbo àwọn tí ń gbé ní agbègbè Judea, àti gbogbo èniyàn Jerusalemu jáde tọ ọ lọ, a sì ti ọwọ rẹ tẹ gbogbo wọn bọ omi ni odò Jordani, wọn ń jéwọ ẹsẹ wọn. **6** Johanu sì wọ aṣọ irun ibákasẹ. Ó sì di àmùrè awo mọ ẹgbé rẹ. Eṣú àti oyin igàn sì ni oúnjẹ rẹ. **7** Ó sì bèrè sí í wààsù wí pé, “Ènikan tí ó tóbi jù mí lọ ń bò léyìn mi, okùn bàtà ẹsẹ ẹni tí ẹmi kò tó ẹni tí ń tú. **8** Èmi ń fi omi ẹ se itẹbomi yín, sùgbọn Òun yóò fi Ẹmí Mímọ ẹ se itẹbomi yín.” **9** Ó sì ẹ ní ojọ kan Jesu ti Nasareti ti Galili jáde wá, a sì ti ọwọ Johanu ẹ se itẹbomi fún ní odò Jordani. **10** Lésẹkẹsẹ tí Jesu ń ti inú omi jáde wá, ó rí ọrun tí ó sí sílẹ, Ẹmí Mímọ bí àdàbà sòkalẹ lé e lórí. **11** Ohùn kan sì ti ọrun wá wí pé, “Ìwo ni àyànfẹ Ọmọ mi, ẹni tí inú mí dùn sí gidigidi.” **12** Lésẹkan nàà, Ẹmí Mímọ sì darí Jesu sí ijù, **13** Ó sì wà ní ogójì ojọ ní aginjù. A sì ti ọwọ Satani dán an wò, ó sì wà pẹ̀lú àwọn ẹranko igbẹ. Àwọn angeli sì ń ẹ irànsẹ fún un. **14** Léyìn igbà tí ọba Herodu ti fi Johanu sínú ẹwọ̀n tan, Jesu lọ sí Galili, ó ń wààsù ìyìnre ti ijọba Ọlórún. **15** Ó sì kéde wí pé, “Àkókò nàà dé wáyì, ijọba Ọlórún kù sí dèdè. Ẹ yípadà kúrò nínú ẹsẹ yín, kí ẹ sì gba ìyìnre yìí gbọ.” **16** Ní ojọ kan, bí Jesu ti ń rìn létí Òkun Galili, Ó rí Simoni àti Anderu arákùnrin rẹ, wọn ń fi àwọn wọn peja torí pé apeja ni wọn. **17** Jesu sì ké sí wọn wí pé, “Ẹ máa tọ mí léyìn. Èmi yóò sì sọ yín di apeja èniyàn.” **18** Ní kánkán wọn fi àwọn wọn sílẹ, wọn sì tọ Ọ léyìn. **19** Bí Ó sì ti rìn síwájú díẹ, ní etí Òkun, Ó rí Jakọbu ọmọ Sebede àti Johanu arákùnrin rẹ nínú ọkọ, wọn ń tún àwọn wọn ẹ. **20** Ó sì ké sí àwọn nàà lésẹkẹsẹ, wọn fi Sebede baba wọn sílẹ nínú ọkọ pẹ̀lú àwọn alágbàse, wọn sì tọ ọ léyìn. **21** Léyìn nàà, Jesu àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ wọ ilú Kapernaumu, nígbà tí ó di òwúrọ̀ ojọ

isinmi, ó lọ sínú Sinagogu, ó sì ń kọni. **22** Ẹnu sì ya ijọ èniyàn nítorí ikọni rẹ, nítorí pé ó ń kọni bí ẹni tí ó ní àṣẹ, kì í ẹse bí àwọn olùkọ̀ ọ̀fin ẹse ń kọ àwọn èniyàn. **23** Ní àsìkò nàà gan an ni ọkùnrin kan tí ó wà nínú Sinagogu wọn, tí ó ní ẹmí àimọ, bèrè sí í kígbe wí pé, **24** “Kí ni ìwo ń wá lódò wa, Jesu ti Nasareti? Ẹse ìwo wá láti pa wá run ni? Èmi mọ ẹni tí ìwo í ẹse; Ìwo ní ẹni Mímọ Ọlórún!” **25** Jesu sì bá a wí, ó wí pé, “Pa ẹnu rẹ mọ, kí ó sì jáde kúrò lára rẹ.” **26** Ẹmí àimọ nàà sì gbé e sánlẹ lógèdèngbé, ó ké ní ohùn rara, ó sì jáde kúrò lára ọkùnrin nàà. **27** Ẹnu sì ya àwọn èniyàn, tó bèrè tí wọn fi ń sọ láàrín ara wọn ohun tí ó ti selẹ. Wọn bèrèrè pẹ̀lú igbóná ara, pé, “Kí ni èyí? Irú ẹkọ tuntun wo ni èyí? Ó ń fi agbára pàṣẹ fún àwọn ẹmí àimọ pàápàá wọn sì gbọ tirẹ.” **28** Iròyìn nípá rẹ tàn ká gbogbo agbègbè Galili. **29** Nígbà tí wọn sì jáde kúrò nínú Sinagogu, wọn lọ pẹ̀lú Jakọbu àti Johanu sí ilé Simoni àti Anderu. **30** Ìyá iyàwó Simoni tí ó dùbúlẹ̀ àìsàn ibà, wọn sì sọ fún Jesu nípá rẹ. **31** Ó sì tọ ọ lọ, ó fà à lówọ, ó sì gbé e díde; lójúkan nàà ibà nàà fi sílẹ, ó sì ń ẹ irànsẹ fún wọn. **32** Nígbà tí ó di àṣálẹ, tí oòrùn wò, wọn gbé gbogbo àwọn aláìsàn àti àwọn tó ni ẹmí àimọ tọ ọ wá. **33** Gbogbo ilú sì péjọ ni ẹnu-ọ̀nà. **34** Jesu sì wo ọpọ̀ tí wọn ní onírúurú ààrùn sà. Bákan nàà ni ó lé ọpọ̀ ẹmí àimọ jáde. Sùgbọn kò sì jẹ kí àwọn ẹmí àimọ nàà kí ó sòrọ̀, nítorí tí wọn mọ ẹni tí òun í ẹ. **35** Ní kùtùkùtù òwúrọ̀ ojọ kejí, kí ilẹ̀ tó mọ, Jesu nikan jáde lọ sí aginjù kan, láti lọ gbàdúrà. **36** Simoni àti àwọn èniyàn rẹ yòókù lọ láti wá a. **37** Nígbà tí wọn sì rí I, wọn sọ fún wí pé, “Gbogbo èniyàn ń wá ọ!” **38** Jesu sì dàhùn wí pé, “Ẹ jẹ kí a lọ sí àwọn ilú miiran, kí ń lẹ wààsù níbẹ̀ pẹ̀lú. Nítorí èyí ni ẹmi sá à ẹse wá.” **39** Nítorí nàà, ó ń kiri gbogbo agbègbè Galili, ó ń wààsù nínú Sinagogu. Ó sì ń lẹ àwọn ẹmí àimọ jáde. **40** Ọkùnrin adètẹ kan tọ ọ wá, ó sì kúnlẹ níwájú rẹ. Ó sì bèbẹ̀ fún ìmúlàradá. Ó wí pé, “Bí ìwo bá fẹ, ìwo lẹ mú mi láràdà.” **41** Jesu kún fún áánú, ó na ọwọ̀ rẹ, ó fi ọwọ̀ rẹ bà a, ó wí pé, “Èmi fẹ. Di mímọ.” **42** Lójúkan nàà ẹtẹ nàà fi sílẹ̀ lọ, ọkùnrin nàà sì rí iwòsàn. **43** Jesu sì kilò fún un gidigidi **44** Ó wí pé, “Lọ fi ara rẹ hàn àlùfáá Jùú fún àyèwò. Sùgbọn má ẹse dúró sọ

ohunkóhun fún ẹnikẹni ní ọ̀nà. Mú ẹ̀bùn lówó, ẹ̀yí tí Mose pàṣẹ fún adètẹ́ tí a mú lárádá. Ẹ̀yí tí í ẹ̀rì pé, ó tí rí iwòsàn.” 45 Sùgbón ó jáde lọ, ó bèrẹ́ sí í pòkíkí, ó ní tan iròyìn kálẹ̀. Nítórí ẹ̀yí, Jesu kò sì le wọ ilú ní gbangba mó, sùgbón ó wà lẹ́yìn odi ilú ní aginjù. Sibẹ̀, àwọn ẹ̀niyàn tò ọ́ wá láti ibi gbogbo.

2 Lẹ́yin ojọ̀ mélòò kan, nígbà tí Jesu tún padà wọ Kapernaumu, òkíkí kàn pé ó tí wà nínú ilé. **2** Láìpé, ogunlógò ẹ̀niyàn tí kún ilé tí ó dé sí tó bèẹ́ tí inú ilé àti ẹ̀yìn ilẹ̀kùn ní ita kò gba ẹ̀yọ ẹ̀nikan mó, ó sì wàásù ọ̀rọ̀ nàà sí wọn. **3** Àwọn ọ̀kùnrin kan wá, wọn gbé aṣọ tò ọ́ wá, ẹ̀ni tí ọ̀kùnrin mẹ́rin gbé. **4** Nígbà tí wọn kò sì le dé ọ̀dọ̀ Jesu, nítórí ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn, wọn dá òrùlẹ̀ ilé lu ní ọ̀gangan ibi tí Jesu wà. Wọn sì sọ ọ̀kùnrin aṣọ nàà kalẹ̀ tí òun tí àkète rẹ̀ níwájú Jesu. **5** Nígbà tí Jesu sì rí igbàgbọ̀ wọn, ó sọ fún aṣọ nàà pé, “Ọ̀mọ, a dárí gbogbo ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ jì ọ́.” **6** Sùgbón diẹ̀ nínú àwọn olùkọ̀ ọ̀fin tó jókódó nìbẹ̀ sọ fún ara wọn pé, **7** “Èṣẹ̀ tí ọ̀kùnrin yí fí sọ̀rọ̀ bá yí? Ó ní sọ̀rọ̀-òdì. Ta ni ó lè darí ẹ̀ṣẹ̀ jì ní bí kó ẹ̀ Ọ̀lórún nikan?” **8** Lójúkan nàà bí Jesu tí wọ́yẹ nínú ọ̀kàn rẹ̀ pé wọn ní gberò bèẹ́ ní áárín ara wọn, ó wí fún wọn pé, “Èṣẹ̀ tí ẹ̀yìn fí ní rọ̀ nhkan wọ́nyí nínú ọ̀kàn yín? **9** Èwo ni ó rọ̀rùn jù láti wí fún aṣọ nàà pé, ‘A dárí ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ jì ọ́,’ tàbí wí pé, ‘Dìdẹ̀ sì gbé àkète rẹ̀, kí ó sì máa rìn?’” **10** Sùgbón kí ẹ̀ lè mó pé Ọ̀mọ̀ Ẹ̀niyàn ní agbára ní ayé láti dárí ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ jì ni.” Ó wí fún ọ̀kùnrin aṣọ nàà pé, **11** “Mo wí fún ọ́, dìdẹ̀, gbé àkète rẹ̀ kí ó sì máa lọ ilé rẹ̀.” **12** Lójúkan nàà, ọ̀kùnrin nàà fò sókè fún ayọ̀. Ó gbé àkète rẹ̀. Ó sì jáde lọ lójú gbogbo wọn. Ẹ̀yí sì ya gbogbo wọn lẹ́nu tó bèẹ́ tí wọn sì yin Ọ̀lórún lógo wí pé, “Àwà kò rí irú ẹ̀yí rí!” **13** Nígbà nàà, Jesu tún jáde lọ sí etí Òkun. Ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn sì tò ọ́ wá, ó sì bèrẹ́ sí ní kọ̀ wọn. **14** Bí ó tí ní rin etí Òkun lọ sókè, ó rí Lefi ọ̀mọ̀ Alfeu tí ó jókódó nínú agò nìbì tí ó tí ní gba owó orí, Jesu sì wí fún un pé, “Tẹ̀lé mi,” Lefi dìdẹ̀, ó sì ní tẹ̀lé e. **15** Ó sì ẹ̀, bí ó sì tí jókódó tí oúnjẹ̀ ní ilé Lefi, ọ̀pọ̀ àwọn agbowó ọ̀de àti ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ wá bá Jesu jókódó pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀, nítórí tiwọn pọ̀ tiwọn tẹ̀lé e. **16** Nígbà tí àwọn olùkọ̀ ọ̀fin àti àwọn Farisi rí í tí ó ní bá àwọn

agbowó ọ̀de àti àwọn ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ jẹun, wọn wí fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, “Ètírí tí ó fí ní bá àwọn agbowó ọ̀de àti ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ jẹun?” **17** Nígbà tí Jesu gbọ̀, ó sọ fún wọn wí pé, “Àwọn tí ara wọn dá kò wa oníṣẹ̀gùn, bí kó ẹ̀ àwọn tí ara wọn kò dá. Èmi kò wá láti sọ fún àwọn ẹ̀niyàn rere láti ronúpìwàdà, bí kó ẹ̀ àwọn ẹ̀niyàn ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀.” **18** Àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Johanu àti àwọn Farisi a máa gbààwẹ̀. Àwọn ẹ̀niyàn kan sì wá, wọn sì bí í pé, “Èṣẹ̀ tí àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Johanu àti àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Farisi fí ní gbààwẹ̀, sùgbón àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ kò gbààwẹ̀?” **19** Jesu dàhùn wí pé, “Báwo ni àwọn àlẹ̀jò ọ̀kọ̀ iyáwó yóò ẹ̀ máa gbààwẹ̀ nígbà tí ọ̀kọ̀ iyáwó sì wà lódò wọn? **20** Sùgbón láìpé ojọ̀, a ó gba ọ̀kọ̀ iyáwó kúró lódò wọn. Nígbà nàà wọn yóò gbààwẹ̀ ní ojọ̀ wọ́nyí.” **21** “Kò sí ẹ̀ni tí ní fí ìrẹ̀pẹ̀ aṣọ tuntun lẹ̀ ògbólógbòò ẹ̀wù, bí ó ba ẹ̀ bèẹ́, ẹ̀yí tuntun tí a fí lẹ̀ yóò fàya kúró lára ògbólógbòò, yíya rẹ̀ yóò sí burú púpọ̀ jù. **22** Kò sì sí ẹ̀ni tí ní fí ọ̀tí wáinì tuntun sínú ìgò wáinì ògbólógbòò. Bí a bá ẹ̀ bèẹ́, ọ̀tí wáinì nàà yóò fa ìgò nàà ya, ọ̀tí wáinì a sì dàànu, bakan nàà ni ìgò nàà, sùgbón ọ̀tí wáinì tuntun ni a n fí sínú ìgò wáinì tuntun.” **23** Ó sì ẹ̀ ni ojọ̀ ìsinmi, bí Jesu àti àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ tí ní kojá lọ lààrín oko ọ̀kà, àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ bèrẹ́ sí í ya ipé ọ̀kà. **24** Diẹ̀ nínú àwọn Farisi wí fún Jesu pé, “Wò ó, èṣẹ̀ tiwọn fí ní ẹ̀yí tí kò yẹ̀ ní ojọ̀ ìsinmi.” **25** Ó dá wọn lóhùn pé, “Ẹ̀yin kò tí ka ohun tí Dafidi ẹ̀, nígbà tí ó ẹ̀ aláinì, tí ebi sì ní pa á, òun àti àwọn tí ó wà lódò rẹ̀? **26** Bí ó tí wọ̀ ilé Ọ̀lórún lọ ní ojọ̀ Abiatarí olórí àlùfáà, tí ó sì jẹ̀ àkàrà ifihàn tí kò tò fún un láti jẹ̀ bí kò ẹ̀ fún àwọn àlùfáà, ó sì tún fí fún àwọn tí ní bẹ̀ lódò rẹ̀.” **27** Ó sì wí fún wọn pé, a dá ojọ̀ ìsinmi fún ẹ̀niyàn, “Sùgbón a kò dá ẹ̀niyàn fún ojọ̀ ìsinmi. **28** Nítórí nàà Ọ̀mọ̀ Ẹ̀niyàn ni Olúwa ojọ̀ ìsinmi pẹ̀lú.”

3 Nígbà tí Jesu wá sí Sinagogu. Sì kíyèsì i ọ̀kùnrin kan wà nìbẹ̀, tí ọ̀wọ̀ rẹ̀ kan rọ. **2** Àwọn kan nínú wọn sì ní wa ọ̀nà láti fí ẹ̀sùn kan Jesu. Nítórí nàà, wọn ní sọ Ọ́ bí yóò mú un lárádá ní ojọ̀ ìsinmi. **3** Jesu wí fún ọ̀kùnrin tí ọ̀wọ̀ rẹ̀ rọ nàà pé, “Dìdẹ̀ dúró ní iwájú ijo ẹ̀niyàn.” **4** Nígbà nàà ni Jesu bèèrẹ̀ lówó wọn pé, “Njẹ̀ ó bá ọ̀fin mu ní ojọ̀ ìsinmi bóyá láti ẹ̀ rere, tàbí láti ẹ̀

búburú! Láti gbà ẹmí là, tàbí pa á run?” Sùgbọn wọn dáké láifèsì. 5 Nígbà tí ó sì wo gbogbo wọn yíká pèlú ibínú, ọkàn rẹ sì bàjẹ nítorí líle àyà wọn, ó sọ fún ọkùnrin nàà pé, “Na ọwọ rẹ jáde.” Ó nà án jáde, ọwọ nàà sì bọ sípò padà pátápátá. 6 Lójúkan nàà, àwọn Farisi jáde lọ, láti bá àwọn ọmọ-ẹyìn Herodu gbìmò pò, bí wọn yóò ẹ pa Jesu. 7 Jesu pèlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ yera kúrò nǐbẹ̀ lọ sí etí Òkun. Ọpọlọpọ èniyàn láti Galili àti Judea sì tò ọ lẹyìn. 8 Nígbà tí wọn gbọ iròyìn isẹ iyanu tí ó ẹ, ọpọ èniyàn sì tò ọ wá láti Judea, Jerusalemu àti Idumea, àti láti apá kejì odò Jordani àti láti ihà Tire àti Sidoni. 9 Nítorí ọpọ èniyàn, Jesu sọ fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ láti sètò ọkọ ojú omi kékeré kan sílẹ̀ fún un láti lọ, láti lé àwọn èrò sẹyìn. 10 Nítorí tí ó mú ọpọ èniyàn lárádá, ọpọlọpọ àwọn aláìsàn ló bí ara wọn lù ú láti fi ọwọ kàn án. 11 Igbàkúgbà tí àwọn tí ó ni ẹmí àìmọ bá ti fojú ri, wọn á wólẹ̀ níwájú rẹ. Wọn a sì kígbẹ lóhùn rara wí pé, “Ìwo ni Ọmọ Ọlórún.” 12 Sùgbọn ó kilò fún wọn gidigidi, kí wọn má ẹ fi òun hàn. 13 Jesu gun orí òkè lọ, ó sì pe àwọn kan tí ó yàn láti wà pèlú rẹ, wọn sì tò ọ wá. 14 Ó yan àwọn méjilá, kí wọn kí ó lè wà pèlú rẹ, àti kí ó lè rán wọn lọ láti wáàsù. 15 Àti láti lágbara láti lé àwọn ẹmí Èsù jáde. 16 Wònyí ni àwọn méjilá nàà tí ó yàn: Simoni (ẹni tí ó sọ àpèlẹ̀ rẹ ní Peteru), 17 Jakọbu ọmọ Sebede àti Johanu arákùnrin rẹ (àwọn ẹni tí Jesu sọ àpèlẹ̀ wọn ní Boanaji, èyí tí ó túmọ̀ sí “àwọn ọmọ àrà”). 18 Àti Anderu, Filipi, Bartolomeu, Matiu, Tomasi, Jakọbu ọmọ Alfeu, Taddeu, Simoni tí ní jẹ Sealoti. 19 Àti Judasi Iskariotu, ẹni tí ó fi í hàn níkeyìn. 20 Nígbà nàà ni Jesu sì wọ inú ilẹ̀ kan, àwọn èrò sì tún kórajọ, tó bẹ̀ẹ̀ tí Òun àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ kò rí àyàye láti jeun. 21 Nígbà tí àwọn ẹbí rẹ gbọ èyí, wọn wá láti mú un lọ ilẹ̀, nítorí tí wọn wí pé, “Orí rẹ ti dàrú.” 22 Àwọn olùkòni ní òfin sòkalẹ̀ wá láti Jerusalemu, wọn sì wí pé, “Ó ni Beelsebulu, olórí àwọn ẹmí èsù, ni ó sì fi ní lé àwọn ẹmí èsù jáde!” 23 Jesu pè wọn, ó sì fi òwe bá wọn sọrọ̀: “Báwo ni Èsù ẹ lè lé èsù jáde? 24 Bí ijọba kan bá yapa sí ara rẹ, ijọba nàà yóò wó lulẹ̀. 25 Bákan nàà, bí ilẹ̀ kan bá sì yapa sí ara rẹ, ilẹ̀ nàà kí yóò le è dúró. 26 Bí Èsù bá sì dide sí ara rẹ, tí ó sì yapa, òun kí

yóò le è dúró sùgbọn òpin rẹ yóò dé. 27 Kò sí ẹni tí ó le wọ ilẹ̀ ọkùnrin alágbára kan lọ, kí ó sì kò ó ní ẹrù lọ, bí kò ẹ pé ó kòkọ de ọkùnrin alágbára nàà ní ọkùn, nígbà nàà ni yóò lè kò ẹrù ní ilẹ̀ rẹ. 28 Lóòótó ní mo wí fún yín, gbogbo ẹ̀ẹ̀ ẹni a ó dáríjì àwọn ọmọ èniyàn, àti gbogbo ọrọ-òdì. 29 Sùgbọn ẹni tí ó bá sọrọ-òdì sí Ẹmí Mímọ, kì yóò rí ìdáríjì títí ayé, sùgbọn ó wà nínú ewu ẹbi àìnípẹkun.” (aifon g165, aifonios g166) 30 Òun sọ eléyí fún wọn, nítorí tí wọn sọ pé, “Nípa agbára ẹmí àìmọ ló ní ẹ àwọn isẹ iyanu rẹ.” 31 Nígbà nàà ni àwọn arákùnrin rẹ àti iyá wá, wọn dúró lóde, wọn sì rànşẹ̀ sí i, wọn ní pè é. 32 Àwọn èniyàn tí wọn jókòò lódò rẹ sì wí fún un pé, “Iyá àti àwọn arákùnrin rẹ wà lóde.” 33 Sùgbọn ó dá wọn lóhùn wí pé, “Ta ni í ẹ iyá mi tàbí àwọn arákùnrin mi?” 34 Ó sì wò gbogbo àwọn tí ó jókòò lódò rẹ yíká, ó sì wí pé, “Àwọn wònyí ni iyá mi àti àwọn arákùnrin mi. 35 Nítorí ẹnikẹni tí ó bá ní ẹ ifẹ Ọlórún, òun ni arákùnrin mi àti aràbìnrin mi àti iyá mi.”

4 Jesu sì tún bèrẹ̀ sí ní kòni létí Òkun, àwọn ijọ èniyàn tí ó yí i ká pọ̀ jojo tó bẹ̀ẹ̀ tí ó fi bọ sínú ọkọ ojú omi, tí ó sì jókòò nínú rẹ lẹgbẹ̀ẹ̀ Òkun, nígbà tí àwọn èniyàn sì wà ní ilẹ̀ létí Òkun. 2 Ó bèrẹ̀ sí í fi òwe bá wọn sọrọ̀ nínú ẹkọ̀ rẹ pé, 3 “È fi etí sílẹ̀! Ní ojọ kan, afúnrúgbìn kan jáde lọ láti lọ fúnrúgbìn rẹ. 4 Bí ó ti ní fúnrúgbìn, diẹ̀ bọ sí ẹbà ònà, àwọn ẹyẹ̀ sì wá, wọn sì şà á jẹ. 5 Diẹ̀ bọ sọrí ilẹ̀ àpáta, nǐbi tí erupẹ̀ ko sí púpọ̀. Láipẹ̀ ojọ, ó hu jáde. 6 Sùgbọn nígbà tí oòrùn mú gangan, ó jóná, nítorí tí kò ní gbòngbò, ó gbẹ. 7 Àwọn irúgbìn miiran sì bọ sààrín ẹgún, nígbà tí ẹgún sì dàgbàsókè, ó fún wọn pa, tó bẹ̀ẹ̀ tí àwọn irúgbìn nàà kò le so èso. 8 Sùgbọn òmiràn bọ sí ilẹ̀ ọlóràá, ó sì so èso lópólọpọ̀, òmiràn ogoogogbon, òmiràn ogoogótá, àti òmiràn ogoogórún-ún.” 9 Jesu sì wí pé, “Ẹni tí ó bá ní etí láti fi gbọ, kí ó gbọ.” 10 Nígbà tí ó ku òun nikan pèlú àwọn ọmọ-ẹyìn méjilá àti àwọn miiran, wọn bí í léèrè wí pé, “Kí ni itumọ̀ òwe rẹ?” 11 Ó sì dá wọn lóhùn pé, “Ẹyin ni a gbà láààye láti mọ ohun ijìnlẹ̀ nípa ijọba Ọlórún. Èyí tí ó pamọ̀ sí àwọn tí ó wà lẹyìn agbo ijọba nàà. 12 Bí ó tilẹ̀ jẹ wí pé, “wọn yóò rí

i, wọn yóò sì gbọ́, kì yóò yé wọn, bèè ni wọn kì yóò sì yípadà sí Ọlórún. Tàbí kí a dárí èsè jì wón!” **13** Şùgbọn Jesu wí fún wọn pé, “Bí òwe tí ó rọ̀rùn yí kò bá yé e yín? Báwo ni èyin yóò şe mọ́ ìtumọ́ àwọn mìíràn tí mo ní sọ fún un yín?” **14** Afúnrúgbìn ní fúnrúgbìn ọ̀rọ̀ nàá. **15** Àwọn èso tò bọ sí ojú ọ̀nà, ni àwọn ọ̀lọ̀kàn líle tí wọn gbọ́ ọ̀rọ̀ Ọlórún, lójúkan nàá èşù wá ó sì mú kí wọn gbàgbé ohun tí wón ti gbọ́. **16** Bákan nàá, àwọn tí ó bọ sórí àpáta, ni àwọn èniyàn tí wón fi ayọ́ gbọ́ ọ̀rọ̀ Ọlórún. **17** Şùgbọn kò ni gbòhngbò tí ó jinlẹ̀ ní ọ̀kàn wọn. Şùgbọn wón á wá fún ìgbà díẹ̀, lẹ́yìn nàá nígbà ti wàhálà tàbí inúnibíni bá dide nítorí ọ̀rọ̀ nàá, lójúkan nàá, wón á kọ̀şẹ̀. **18** Àwọn tí ó bọ sààrín ègún ni àwọn tí ó gbọ́ ọ̀rọ̀ nàá, tí wọn sì gbà á. **19** Şùgbọn láipẹ̀ jojo, àwọn adùn ayé àti inú dídùn, ọ̀rọ̀ àti ìjàkadì fún àşeyọ̀rí àti ìfẹ̀ àwọn ohun mèmèrè ayé, gba ọ̀kàn wọn, wón sì fún ọ̀rọ̀ nàá pa ní ọ̀kàn wọn. Ọ̀rọ̀ nàá sì jẹ̀ aláílésó. (aiṓn g165) **20** Şùgbọn àwọn tí ó bọ sí ilẹ̀ ọ̀lóràá, ní àwọn tí ó gbọ́ ọ̀rọ̀ Ọlórún tí wón sì gbà á lóòtító, wón sì mú èso púpọ̀ jáde fún Ọlórún ní oğboogbọn, oğooğóta, àti òmíràn oğooğòrùn-ún, gégé bí a ti gbìn ín sí ọ̀kàn wọn.” **21** Ó sì wí fún wọn pé, “A ha lẹ̀ gbé fitílà wá láti fi sáábé òsùwọn tàbí sáábé àkète? Rárá o, kí a şe pe a o gbé e ka orí ọ̀pá fitílà? **22** Gbogbo ohun tí ó pamọ́ nísinsin yí yóò hàn ní gbangba ní ojọ kan, bèè ni kò sí ohun tí ó wá ní ikòkò, bí kò şe pé kí ó le yọ sí gbangba. **23** Bí ènikẹ̀ni bá ní etí láti fi gbọ́, kí ó gbọ́.” **24** Ó sì tún tẹ̀sìwájú pé, “È máa kíyèsì ohun tí e bà gbọ́ dáràdára, nítorí òsùwọn tí èyin bá fi wón nàá ni a ó fi wón fún un yín àti jù bèè lọ. **25** Nítorí èni tí ó bá ní, òun ni a ó tún fi fún sí i àti lówọ́ èni tí kò bá ní, ni a ó ti gba èyí nàá tí ó ní.” **26** Ó sì tún sọ èyí pé, “Èyí ni a lè fi ìjọba Ọlórún wé. Ọ̀kùnrin kan ní fúnrúgbìn sí ilẹ̀. **27** Lóru àti ní ọ̀sán, bóyá ó sùn tàbí ó dide, irúgbìn nàá hu jáde, ó sì dàgbà, òun kò sì mò bí ó ti şẹ̀lẹ̀. **28** Nítorí tí ilẹ̀ kọ̀kọ̀ hù èso jáde fún ara rẹ̀, ó mú èèhù ewé jáde, èyí tí ó tẹ̀lẹ̀ e ní orí ọ̀kà, ní ìparí, ọ̀kà nàá gbó. **29** Nígbà tí èso bá gbó tán, lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀, òun a tẹ̀ dọ̀jẹ̀ bọ inú ọ̀kà nàá, ó sì kórè rẹ̀.” **30** Jesu sì tún wí pé, “Kí ni kí èmi fi ìjọba Ọlórún wé? Òwe wo ni kí èmi fi şe àkàwé rẹ?” **31**

Ó dàbí èso hóró musitadi kan, lóòótó, ó jọ ọ̀kan nínú àwọn èso tí ó kéré jùlọ̀ ti a gbìn sínú ilẹ̀. **32** Síbè, nígbà tí a gbìn ín, ó dàgbàsókè, ó gbilẹ̀, ó sì di títóbì ju gbogbo ewéko inú oğbà yóòkù lọ. Ó sì yọ̀ èka nílá níbí tí àwọn èyẹ̀ ọ̀run lè kọ̀ itẹ̀ wọn sí, kí wọn sì rí idáàbòbò.” **33** Òun lo ọ̀pọ̀ irú òwe wònyí láti fi kọ̀ àwọn èniyàn, gégé bí wón bá ti ní fẹ̀ láti ní òyẹ̀ tó. **34** Kíkì òwe ni Jesu fi ní kọ̀ àwọn èniyàn ní èkọ̀ ita gbangba rẹ̀. Şùgbọn lẹ́yìn èyí, nígbà tí ó bá sì wá pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ-èyin rẹ̀, òun a sì sọ ìtumọ́ ohun gbogbo. **35** Nígbà tí alẹ̀ lẹ̀, Jesu wí fún àwọn ọ̀mọ-èyin rẹ̀ pé, “È jẹ̀ kí a rékojá sí apá kejì.” **36** Nígbà tí wón ti tú jọ ká, wón sì gbà á sínú ọ̀kọ̀ ojú omi gégé bí ó ti wá. Àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi kékeré mìíràn sì wá lódò rẹ̀. **37** Ijì líle nílá kan sì dide, omi sì ní bù sínú ọ̀kọ̀, tó bèè tí ọ̀kọ̀ fi bèrẹ̀ sí í kún fún omi, ó sì fẹ̀rẹ̀ rì. **38** Jesu ti sùn lọ lẹ́yìn ọ̀kọ̀, ó gbé orí lẹ̀ iròrí. Wón sì jí i lóhùn rara wí pé, “Olùkóni, tàbí iwo kò tilẹ̀ bikítà pé gbogbo wa fẹ̀ rì?” **39** Ó dide, ó bá ijì líle nàá wí, ó sì wí fún òkun pé, “Dáké! Jéé!” Ijì nàá sì dá, ìparọ̀rọ̀ nílá sì wá. **40** Lẹ́yìn nàá, ó béèrè lówọ́ àwọn ọ̀mọ-èyin rẹ̀ pé, “Èèşe tí èyin fi ní şojo bèè? Tàbí èyin kò ì tí í ní ìgbàgbọ̀ síbèsíbè?” **41** Èrù bà wón gidigidi, wón sì wí fún ara wọn pé, “Irú ọ̀kùnrin wo ni èyí, tí ijì àti Òkun ní gbọ́ tirẹ̀!”

5 Wón lọ sí apá kejì adágún ní èbá ilẹ̀ àwọn ará Gadara. **2** Bí Jesu sì ti ní ti inú ọ̀kọ̀ ojú omi jáde. Ọ̀kùnrin kan tí ó ní èmí àimọ́ jáde ti ibojì wá pàdẹ̀ rẹ̀. **3** Ọ̀kùnrin yí ní gbé nínú ibojì, kò sí èni tí ó lè dè é mọ́, kóda èwọn kò le dè é. **4** Nítorí pé nígbà púpọ̀ ni wón ti ní fi şékéşéké dè é lówọ́ àti èşẹ̀, tí ó sì ní já a dànù kúrò ni èşẹ̀ rẹ̀. Kò sí ènikan tí ó ní agbára láti káwọ̀ rẹ̀. **5** Tọ̀sán tòru láàrín àwọn ibojì àti ní àwọn òkè ni ó máa ní kígbè rara tí ó sì ní fi òkúta ya ara rẹ̀. **6** Nígbà tí ó sì rí Jesu látòkèrè, ó sì sàré lọ láti pàdẹ̀ rẹ̀. Ó sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀. **7** Ó sì kígbè ní ohùn rara wí pé, “Kí ní şe tèmi tirẹ̀, Jesu Ọ̀mọ Ọlórún Ọ̀gá-ògo? Mo fi Ọlórún bè ọ́ má şe dá mi lóró.” **8** Nítorí tí Ó wí fún un pé, “Jáde kúrò lára ọ̀kùnrin nàá, iwo èmí àimọ́!” **9** Jesu sì bi í lèèrè pé, “Kí ni orúkọ rẹ?” Èmí àimọ́ nàá sì dàhùn wí pé, “Ligioni, nítorí àwa

pò.” 10 Nígba náà ní ẹmí àìmọ náà bèrẹ sí í bẹ Jesu gidigidi, kí ó má ẹe rán àwọn jáde kúrò ní agbègbè náà. 11 Agbo elédè nílá kan sì ní jẹ lẹbàá òkè. 12 Àwọn ẹmí àìmọ náà bẹ Jesu pé, “Rán wa lọ sínú àwọn elédè wọn-òn-nì kí àwa le è wọ inú wọn lọ.” 13 Jesu fún wọn láààyè, àwọn ẹmí àìmọ náà sì jáde kúrò lára ọkùnrin náà, wọn sì wọ inú àwọn elédè náà lọ. Agbo elédè náà tí ó tó iwọn egbèrún méjì sì tóká lógán, wọn sì sáré lọ ní gèrègèrè òkè rọ sínú Òkun, wọn sì sègbé. 14 Àwọn olùtójú ẹran wònyí sì sáló sí àwọn ilú nílá àti ilú kéékèké, wọn sì n tan iròyìn náà ká bí wọn ti ní sáré. Àwọn ènìyàn sì tú jáde láti fojú gán-án-ní ohun náà tí ó sèlẹ. 15 Nígba tí wọn péjo sódò Jesu, wọn rí ọkùnrin náà, eni tí ó ní ẹmí èsù, tí ó jókódò nífẹ, ó wọ aṣọ iyè rẹ sì bọ sípò, èrù sì bà wọn. 16 Àwọn tí isèlẹ yíi sojú wọn sì ní ròyìn rẹ fún àwọn ènìyàn ohun tí ó sèlẹ sí ọkùnrin elẹmí àìmọ, wọn sì sọ nípá agbo elédè náà pèlú. 17 Nígba náà, àwọn èrò bèrẹ sí ní bẹ Jesu pé kí ó fi agbègbè àwọn sílẹ. 18 Bí Jesu ti ní wọ inú ọkọ ojú omi lọ, ọkùnrin náà tí ó ti ní ẹmí àìmọ tẹlẹ bẹ ẹ pé kí òun lè bá a lọ. 19 Jesu kò gbà fún un, sùgbón ó wí fún un pé, “Lọ sí ilé sí ọdò àwọn ẹbí rẹ, kí o sì sọ fún wọn bí Ọlórùn ti ẹe ohun nílá fún ọ, àti bí ó sì ti sàánú fún ọ.” 20 Nítorí náà, ọkùnrin yíi padà lọ, ó bèrẹ sí ròyìn ní Dekapoli nípá ohun nílá tí Jesu ẹe fún un. Ẹnu sì ya gbogbo ènìyàn. 21 Nígba tí Jesu sì ti inú ọkọ rékojá sí apa kejì Òkun, ọpọ ọjọ ènìyàn péjo yí i ká ní etí Òkun. 22 Ọkan nínú àwọn olórí Sinagọgu tí à n pé ni Jairu wá sódò Jesu, nígba tí ó sì rí i, ó wólẹ níwájú rẹ. 23 Ó sì bẹ ẹ gidigidi pé, “Ọmọbìnrin mi wà lójú ikú, mo bẹ ọ, wá fi ọwọ rẹ lẹ e, kí ara rẹ lè dá, kí ó sì yè.” 24 Jesu sì n bá a lọ. Ọpọ ọjọ ènìyàn sì n tò Ọ léyìn. 25 Obìnrin kan sì wà láàrín ọpọ ènìyàn náà, tí ó ti ní ìsùn èjẹ fún odidi ọdún méjìlá. 26 Ẹni tí ojú rẹ sì ti rí ọpọlọpọ ipónjù lódò ọpọ àwọn onísègùn, tí ó sì ti ná gbogbo ohun tí ó ní, síbẹ kàkà kí ó san, ó ní burú sí i. 27 Nígba tí ó sì gbúròò isẹ iyanu tí Jesu ẹe, idí nìyíí tí ó fi wá sèyìn rẹ, láàrín ọpọ ènìyàn, ó sì fowọ kan aṣọ rẹ. 28 Nítorí ti ó rò ní ọkàn rẹ pé, “Bí mo bá sá à lè fi ọwọ kan aṣọ rẹ, ara mi yóò dá.” 29 Ìsùn èjẹ rẹ sì gbẹ lèsèkèsè, òun sì mò lára rẹ

pé, a mú òun láradá kúrò nínú ààrùn náà. 30 Lógán, Jesu sì mò nínú ara rẹ pé agbára jáde lára òun. Ó yípadà láàrín ọpọ ènìyàn, ó sì béèrè, “Ta ni ó fi ọwọ kan aṣọ mi?” 31 Àwọn ọmọ-èyìn rẹ wí fún un pé, “Ìwọ rí ọpọ ènìyàn tí ó rògbà yí ọ ká, iwọ sì tún ní béèrè ẹni tí ó fi ọwọ kàn ọ?” 32 Síbẹ, Jesu bèrẹ sí wò yíká láti rí ẹni náà, tí ó fi ọwọ kan òun. 33 Nígba náà, obìnrin náà kún fún ìbèrù àti ìwàrìrì nítórí ó ti mò ohun tí ó sèlẹ lára òun. Ó sì kúnlẹ níwájú rẹ, ó sì sọ gbogbo òtítító fún un. 34 Jesu sì wí fún un pé, “Ọmọbìnrin, ìgbàgbọ rẹ mú ọ láradá. Maa lọ ní àlàáfíà, iwọ sì ti sà nínú ààrùn rẹ.” 35 Bí Jesu sì ti ní ba obìnrin náà sòrò, àwọn iranṣẹ dé láti ilé Jairu olórí Sinagọgu wá, wọn wí fún un pé, ọmọbìnrin rẹ ti kú, àti pé kí wọn má ẹe yọ Jesu lẹnu láti wá, nítórí ó ti pé jù. 36 Sùgbón bi Jesu ti gbọ ọrọ náà, ó wí fún Jairu pé, “Má bèrù, sá à gbàgbọ nìkan.” 37 Nígba náà, Jesu dá ọpọ ènìyàn náà dúró. Kò sì jẹ kí ẹnikẹni tẹlẹ òun léyìn lo ilé Jairu, bí kò ẹ Peteru, Jakọbu àti Johanu arákùnrin Jakọbu. 38 Nígba tí wọn dé ibẹ, Jesu rí i pé gbogbo nìkan ti dàrú. Ilé kún fún àwọn tí ní sọkún, àti àwọn tí ní pohùnréré ẹkún. 39 Ó wọ inú ilé lọ, o sì bá àwọn ènìyàn sòrò, ó béèrè pé, “Èéṣe tí èyìn fi ní sọkún tí ẹ sì ní pohùnréré ẹkún? Ọmọbìnrin náà kò kú, ó sùn lásán ni.” 40 Wọn sì fi í rẹrìn-ín. Sùgbón ó sọ fún gbogbo wọn láti bọ síta, ó mú baba àti iyá ọmọ náà, àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ mètá. Ó sì wọ inú yàrà tí ọmọbìnrin náà gbé dùbúlẹ sí. 41 Ó gbà a ní ọwọ mú, ó sì wí pé, “Talita kuumi” (tí ó túmọ sí “Ọmọdébìnrin, dide dúró!”). 42 Lèsèkan náà, ọmọbìnrin náà sì dide. Ó sì n rìn, èrù sì bà wọn, ẹnu sì ya àwọn ọbí rẹ gidigidi. 43 Jesu sì kilò fún wọn gidigidi pé kí wọn má ẹe sọ ohun tí ó ti sèlẹ. Ó sì wí fún wọn kí wọn fún ọmọbìnrin náà ní óúnjẹ.

6 Jesu fi ibẹ sílẹ lọ sí ilú rẹ pèlú àwọn ọmọ-èyìn rẹ. 2 Nígba tí ó di ojọ ìsinmi, ó lọ sí Sinagọgu láti kọ àwọn ènìyàn, ẹnu sì ya àwọn ènìyàn púpọ tí ó gbọ. Wọn wí pé, “Níbo ni ọkùnrin yíi gbé ti rí nìkan wònyí? Irú ọgbón kí ni èyí tí a fi fún un, tí irú isẹ iyanu bá yíi ní ti ọwọ rẹ ẹ? 3 Gbénàgbénà náà kọ yí? Ọmọ

Maria àti arákùnrin Jakọbu àti Josefu, Judasi àti Simoni? Àwọn arábirin rẹ gbogbo ha kọ ni ó n bá wa gbé níhìn-ín yí?" Wọn sì kọsẹ lára rẹ. **4** Nígba náà, Jesu wí fún wọn pé, "A máa n bu ọlá fún wòlń níbi gbogbo ẹfi ní ilú ara rẹ àti láàrín àwọn ẹdílẹ àti àwọn ẹbí òun pàápàá." **5** Nítorí àìgbàgbọ wọn, òun kò lẹ ẹ ẹsẹ iyanu nílá láàrín wọn, ẹfi àwọn aláìsàn díẹ tí ó gbé ọwọ lẹ lórí, tí wọn sì rí iwòsàn. **6** Ẹnu sí ǎàrín àwọn iletò kéékèèké, ó sì n kọ wọn. **7** Ó sì pe àwọn méjílá náà sódò rẹ, ó bèrẹ sí rán wọn lọ ní méjì méjì, Ó sì fi ẹsẹ fún wọn lórí ẹmí àimọ. **8** O sọ fún wọn pé, wọn kò gbọdọ mú ohunkóhun lówó, ẹfi ọpá itilẹ wọn. Wọn kò gbọdọ mú oúnjẹ, ọpò ẹgbàńú, tàbí owó lówó. **9** Wọn kò tilẹ gbọdọ mú ipààrò bàtà tàbí ասջ lówó. **10** Jesu wí pé, "Ẹ dúró sí ilé kan ní iletò kan. Ẹ má ẹ sípò padà láti ilé dé ilé, nígba tí ẹ bá wà ní ilú náà. **11** Ẹnikẹni tí kò bá sì gbà yín, tí kò sì gbọrọ yín, nígba tí ẹyin bá jáde kúrò nǐbẹ, ẹ gbọn eruku ẹsẹ yín síbẹ fún ẹrĩ fún wọn." **12** Jesu, wọn sí ròyìn ohun gbogbo tí wọn ti ẹ àti Wọn jáde lọ láti wàásù ẹròńúpiwàdà fún àwọn ẹniyàn. **13** Wọn lẹ ọpọlọpọ àwọn ẹmí àimọ jáde. Wọn sì ní fi ẹróró kun orí àwọn tí ara wọn kò dá, wọn sì mú wọn lárada. **14** Láìpẹ, ọba Herodu gbọ nípa Jesu, nítorí níbi gbogbo ni a ti n sọrọ ẹsẹ iyanu rẹ. Ọba náà rò pé, "Johanu Onítẹbọmi jínde kúrò nínú òkú, nítorí náà ni ẹsẹ iyanu ẹ ní ẹ láti ọwọ rẹ." **15** Àwọn mìíràn wí pé, "Elijah ní." Àwọn mìíràn wí pé, "Wòlń bí ọkan lára àwọn àtíjọ tó tí kú ló tún padà sáyẹ." **16** Sùgbọn nígba tí Herodu gbọ ẹyí, ó wí pé "Johanu tí mo tí bẹ lórí ni ó tí jínde kúrò nínú òkú." **17** Herodu fúnra rẹ sá tí rǎnsẹ mú Johanu, tókara rẹ sínú túbú nítorí Herodia aya Filipi arákùnrin rẹ nítorí tí ó fi ẹ aya. **18** Johanu sì ti wí fún Herodu pé, "Kò tọ sí ọ láti fi iyawò arákùnrin rẹ ẹ aya." **19** Nítorí náà ni Herodia ẹ ní sínú, òun sì fẹ pa á, sùgbọn kò le ẹ é. **20** Nítorí Herodu bèrù Johanu, ó sì mò ọn ni olòótító ẹniyàn àti ẹni mímọ, ó sì n tójú rẹ. Nígba tí Herodu ba gbọrọ Johanu, ó máa n dààmú síbẹ, ó sì fi ayọ gbọrọ rẹ. **21** Níkeyin Herodia rí ààyẹ. Àkókò yí ni ojọ ibi Herodu, òun sì pèsè ǎsẹ ní ǎàfin ọba fún àwọn olùrǎnlówó rẹ: àwọn balógun àti àwọn ẹniyàn pàtākì ní Galili. **22** Nígba náà, ni ọmọbirin Herodia wólẹ láti jó. Inú Herodu àti àwọn ǎlejò rẹ dùn tó bèẹ. Ọba sọ fún ọmọbirin náà pé, "Bèrẹ ohunkóhun tí iwọ bá fẹ lówó mi, ẹmi ó sì fi fún ọ." **23** Ó sì búra fún un wí pé, "Ohunkóhun tí iwọ bá fẹ, ẹbá à ẹ ẹdajì ẹjọba mi ni, ẹmi yóó fi fún ọ." **24** Ó jáde lọ sọ fún iyá rẹ pé, "Kí ní kí n bèrẹ?" Ó dáhùn pé, "Orí Johanu Onítẹbọmi." **25** Ọmọbirin yí sárẹ padà wá sódò Herodu ọba. Ó sì wí fún un pé, "Mo n fẹ orí Johanu Onítẹbọmi nísinsin yí nínú àwopòkọ." **26** Inú ọba sì bajẹ gidigidi, sùgbọn nítorí àwọn ẹbúra rẹ, àti nítorí àwọn tí ó bá a jókòdò pọ, kò sì fẹ kọ fún un. **27** Nítorí ẹyí, ọba rǎn ẹsọ kan, ó fi ẹsẹ fún un pé, kí ó gbé orí Johanu wá. Ọkùnrin náà sì lọ, ó bẹ Johanu lórí nínú túbú. **28** Ó sì gbé orí Johanu wa nínú àwopòkọ. Ó sì gbé e fún ọmọbirin náà. Òun sì gbé e tọ iyá rẹ lọ. **29** Nígba tí àwọn ọmọ-ẹyin Johanu gbọ, wọn wá gbé òkú rẹ, wọn sì lọ tẹ ẹ sínú ibojì. **30** Àwọn aposteli kó ara wọn jọ sí ọdò Jesu, wọn sí ròyìn ohun gbogbo tí wọn ti ẹ àti ohun gbogbo tí wọn ti kọni. **31** Nígba tí Jesu rí i pé ọpọ ẹniyàn n lọ tí wọn sì n bọ tó bèẹ tí kò sí ààyẹ fún wọn láti jẹun, ó sì wí fún wọn pé, "Ẹ jẹ kí a kúrò láàrín ọpọ ẹniyàn wọnyí fún ẹgbà díẹ, kí a sì sinmi." **32** Nítorí náà, wọn wọ ọkọ ojú omi kúrò nǐbẹ lọ sí ibi tí ó parọrọ. **33** Sùgbọn ọpọ ẹniyàn ni o rí wọn nígba tí wọn n lọ. Àwọn wọnyí sì tún wá láti ilú nílá gbogbo wọn sárẹ gba etí Ọkun, wọn sáájú wọn gúnlẹ ní ẹbútẹ. **34** Bí Jesu ti n sọkalẹ láti inú ọkọ náà, ó bá ọpọ ẹniyàn bí i tí àtẹyinwá, tí wọn ti n dúró dẹ e. Ó kǎàánú fún wọn, nítorí wọn dàbí ǎgùntàn tí kò ní olùtójú. Ó sì kọ wọn ni ọpọ nhkan tí ó yẹ kí wọn mò. **35** Nígba tí ojọ sì ti bù lọ tán, àwọn ọmọ-ẹyin rẹ tọ ọ wá, wọn wí fún un pé, ibi ǎsálẹ ni ibi yí, ojọ sì bù lọ tán. **36** "Rǎn àwọn ẹniyàn wọnyí láti lọ sí àwọn abúlẹ àti ilú láti ra oúnjẹ fún ara wọn." **37** Sùgbọn Jesu sọ fún àwọn ọmọ-ẹyin rẹ pé, "Ẹ fún wọn ní oúnjẹ." Àwọn ọmọ-ẹyin wí fún pé, "Ẹyí yóó ná wa tó owó ẹsẹ ọyà ọsù méjọ, ẹ kí a lọ fi ẹyí ra àkàrà fún àwọn ọpọ ẹniyàn yí láti jẹ." **38** Jesu tún bèrẹ pé, "Ìsù àkàrà méléò ni ẹyin ni lówó? Ẹ lọ wò ó." Wọn padà wá jísẹ pé, "Ìsù àkàrà mǎrùn-

ún àti eja méjì.” 39 Nígba náà ni Jesu sọ fún ọpọ èniyàn náà kí a mú wọn jókòó lẹgbẹ̀ẹ̀gbẹ̀ lórí koríko. 40 Lésẹ̀kan náà, wọn bèrẹ̀ sí í jókòó, ní àádóta tàbí ogoogorùn-ún. 41 Nígba tí ó sì mú ìsù àkàrà márùn-ún àti eja méjì náà, ó gbé ọjù rẹ̀ sókè ọ̀run. Ó dúpẹ̀ fún ọúnjẹ náà, ó bù wọn sí wẹ́wẹ́, ó fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ láti gbé e kalẹ̀ síwájú àwọn èniyàn náà àti àwọn eja méjì náà, ní ó pín fún gbogbo wọn. 42 Gbogbo wọn sì jẹ̀ àjẹyó. 43 Àwọn ọmọ-ẹ̀yìn sì kó agbọn méjìlálá tí ó kún fún àjẹkú àkàrà àti ti eja pẹ̀lú. 44 Àwọn tí ó sì jẹ̀ àkàrà náà tó ìwọn egbẹ̀rún márùn-ún ọ̀kúnrin. 45 Lésẹ̀kẹ̀sẹ̀ lẹ́yìn ẹ̀yí, Jesu pàsẹ̀ fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ láti padà sínú ọ̀kọ́ kí wọn sì sáájú rékojá sí Betisaida. Níbẹ̀ ni òun yóó ti wà pẹ̀lú wọn láipẹ̀. Nítorí òun fúnra a rẹ̀ yóó dúró sẹ́yìn láti rí i pé àwọn èniyàn tóká ló ilẹ̀ wọn. 46 Lẹ́yìn náà, ó lọ sọ́rí òkè láti lọ gbàdúrà. 47 Nígba tí ó di alẹ̀, ọ̀kọ́ wà láárín Òkun, òun nìkan sì wà lórí ilẹ̀. 48 Ó rí i wí pé àwọn ọmọ-ẹ̀yìn wà nínú wàhálá púpọ̀ ní wíwa ọ̀kọ́ náà nítorí ti ìjì líle ẹ̀ ọwọ́ òdì sí wọn, nígbà tí ó sì dì ìwọn ìsọ́ kẹ́rin ọ̀ru, ó tò wọn wá, ó ń rìn lórí omi Òkun, òun sì fẹ̀ ré wọn kojá, 49 sùgbọn nígbà tí wọn rí i tí ó ń rìn, wọn rò pé iwin ni. Wọn sì kígbe sókè lóhùn rara, 50 nítorí gbogbo wọn ni ó rí i, tí ẹ̀rù sì bà wọn. Sùgbọn òun sọ̀rọ̀ sí wọn lésẹ̀kẹ̀sẹ̀ pé, “È mú ọ̀kàn le! Èmi ni. È má bèrù.” 51 Nígba náà ni ó gòkè sínú ọ̀kọ́ pẹ̀lú wọn, ìjì líle náà sì dádọ́ dúró. Ẹ̀rù sì bà wọn rékojá gidigidi, ẹ̀nu sì yà wọn. 52 Wọn kò sá tó ni òye ìṣẹ̀ iyanu ti ìṣù àkàrà, nítorí ti ọ̀kàn wọn yigbì. 53 Lẹ́yìn tí wọn la Òkun náà kojá, wọn gúnlẹ̀ sí Genesareti. Wọn sì so ọ̀kọ́ sí èbúté. 54 Wọn jáde kúrò nínú ọ̀kọ́. Àwọn èniyàn tó wà níbẹ̀ rí Jesu, wọn sì dá a mò ọ̀n. 55 Wéré, wọn ròyìn dídé rẹ̀, gbogbo àwọn èniyàn sáré gbé gbogbo àwọn aláìsàn lórí àkéte wọn wá padé rẹ̀. 56 Ní ibi gbogbo tí ó sì dé, yálá ní abúlẹ̀, ìlú rílá tàbí àrọ̀ko, ń ẹ̀ ni wọn ń kó àwọn aláìsàn padé rẹ̀ ní áárín ọ̀jà. Wọn sì ń bè ẹ̀ kí ó jẹ̀ kí wọn fi ọwọ́ kan etí aṣọ́ rẹ̀, gbogbo àwọn tí wọn sì fi ọwọ́ kàn án ni a mú lárádá.

7 Àwọn Farisi sì péjọ sí ọ̀dọ́ rẹ̀, àti àwọn kan nínú àwọn akòwé, tí ó wá láti Jerusalemu, 2 wọn sì ẹ̀ ẹ̀ akíyèsí wí pé diẹ̀ nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn

Jesu ń fi ọwọ́ àìmọ́ jẹun, ẹ̀yí yíí ni wẹ́ ọwọ́. 3 (Àwọn Farisi, àti gbogbo àwọn Júú, bí wọn kò bá wẹ́ ọwọ́ wọn gidigidi, wọn kì í jẹun nítorí wọn ti pa òfin àtọ̀wọ́dọ́wọ́ àwọn àgbà mó. 4 Nígba tí wọn bá sì ti ọ̀jà dé sílẹ̀, wọn kò gbọ́dọ́ fi ọwọ́ kan ọúnjẹ àfi tí wọn bá bu omi wẹ́ ara wọn. Ẹ̀yí sì jẹ̀ ọ̀kan nínú ogunlógó àpẹ̀rẹ̀ òfin àti ìlànà tí wọn ti dì mú fún ọ̀pọ̀lọ́pọ̀ ọ̀dún sẹ́yìn, bí i fifọ́ kọ̀òbù, àwọn ikòkò, àti kẹ̀tù.) 5 Nítorí ẹ̀yí àwọn Farisi àti àwọn olùkọ́ òfin béèrè lówọ́ rẹ̀ pé, “Èṣe tí àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ kò tẹ̀lẹ̀ àwọn òfin àtọ̀wọ́dọ́wọ́ àwọn àgbà nítorí wọn fi ọwọ́ àìmọ́ jẹun?” 6 Jesu dá wọn lóhùn wí pé, “Ẹ̀yin àgàbàgèbẹ̀ yíí, òtítọ́ ni wòlù Isaiah ń sọ̀tẹ̀lẹ̀ nípa tí ẹ̀yin àgàbàgèbẹ̀, bí a ti kọ́ ọ̀ pé: “Àwọn èniyàn wònyí fi ẹ̀nu wọn bu ọ̀lá fún mí sùgbọn ọ̀kàn wọn jìnnà sí mí. 7 Ìsìn wọn jẹ̀ lásán, ikòni wọn jẹ̀ kíkídá òfin tí àwọn èniyàn fi ń kòni.” 8 Nítorí tí ẹ̀yin fi òfin Ọ̀lọ̀run sí apa kan, ẹ̀yin ń tẹ̀lẹ̀ àṣà àwọn èniyàn.” 9 Ó sì wí fún wọn: “Ẹ̀yin sá à mò bí ẹ̀ ti ń gbé òfin Ọ̀lọ̀run jù sẹ́yìn kí ẹ̀ lè mú òfin tiyín ẹ̀. 10 Mose fún un yín ní òfin yíí láti ọ̀dọ́ Ọ̀lọ̀run pé, ‘Bọ̀wọ́ fún baba òun iya rẹ̀.’ Ó tún sọ́ pé, ‘Ènikẹ́ni tí ó bá sọ̀rọ̀ aburú sí baba tàbí iya rẹ̀ ní láti kú ni.’ 11 Sùgbọn ẹ̀yin wá sọ́ pé ó dára bákan náà fún ọ̀kúnrin kan bí kò bá tilẹ̀ pèsè fún àìní àwọn ọ̀bí rẹ̀, sùgbọn kí o sọ́ fún wọn pé, ‘È má ẹ̀ bínú baba tàbí iya mí, n kò lè ràn yín lówọ́ nísinsin yíí,’ nítorí tí mo ti fi ẹ̀bùn tí ń bá fi fún un yín fún Ọ̀lọ̀run. 12 Bẹ̀ẹ̀ ni ẹ̀yin kò sì jẹ̀ kí ó ẹ̀ ohunkóhun fún baba tàbí iya rẹ̀ mó. 13 Ẹ̀yin ní fi òfin àtọ̀wọ́dọ́wọ́ tiyín tí ẹ̀ fi lẹ̀lẹ̀, sọ́ ọ̀rọ́ Ọ̀lọ̀run di asán àti ọ̀pọ́ irú nhkan bèẹ̀ ni ẹ̀yin ń ẹ̀.” 14 Lẹ́yìn náà, Jesu pe ọ̀pọ́ èniyàn láti wá gbọ́ ọ̀rọ́ rẹ̀. Ó sì wí fún wọn pé, “Gbogbo yín ẹ̀ tẹ̀tí sílẹ̀ kí ẹ̀ sì jẹ̀ kí ẹ̀yí ó yé e yín. 15 Kò sì ohunkóhun láti òde èniyàn, tí ó wọ́ inú rẹ̀ lọ́, tí ó lè sọ́ ọ́ di aláìmọ́, sùgbọn àwọn nhkan tí ó ti inú rẹ̀ jáde, àwọn wònyí ní ń sọ́ èniyàn di aláìmọ́.” 17 Nígba tí Jesu sì wọ́ inú ilẹ̀ kan lọ́, àwọn ọmọ-ẹ̀yìn tẹ̀lẹ̀ é, wọn sì béèrè ìtumọ́ àwọn ọ̀we tí ó pa. 18 Jesu béèrè wí pé, “Abí kò sí ẹ̀yí tí ó yé yín nínú ọ̀rọ́ náà? Ẹ̀yin kò rí i wí pé ohunkóhun tí ó wọ́ inú èniyàn láti òde kò lè sọ́ èniyàn di aláìmọ́? 19 Nítorí tí kò lọ́ sínú ọ̀kàn rẹ̀, sùgbọn sínú ara, a sì yà á

jáde, a sì gbá gbogbo oúnjẹ dànu.” (Nípa síso 8 Ní ojó kan, bí ọpọ èniyàn ti péjọ, kò sí oúnjẹ èyí, Jesu fihàn pé gbogbo oúnjẹ jẹ “mímọ.”) fún wọn mọ láti jẹ. Jesu pe àwọn ọmọ-èyìn 20 Nígbà nàà, ó fi kún un pé, “Èyí ti ó ti ọkàn rẹ. 2 Ó wí fún wọn pé, “Àánú ọpọ èniyàn wònyí èniyàn jáde ni ní sọ ni di aláìmọ. 21 Nítórí pé ẹ se mí nítórí pé ó tó ojó mọta tí wọn ti wà nínhín-láti inú ọkàn èniyàn ni àwọn èrò búburú wònyí in, kò sì sí ohun kan tí ó kù sílẹ fún wọn láti jẹ. 22 Bí mo bá sọ fún wọn láti máa lọ sí ilé wọn bẹẹ pèlú ebi, wọn yóò dákú lójú ọnà, nítórí pé àwọn mùràn nínú wọn ti ọnà jǵjín wá.” 4 Àwọn ọmọ-èyìn rẹ beèrè pé, “Níbo ni a ó ti rí àkàrà tí ó tó láti fi bó wọn nínú aṣálẹ̀ yí?” 5 Jesu beèrè lówọ wọn pé, “Ìṣù àkàrà mèlòò lẹ ní lówọ?” Wọn fèsì pé, “Ìṣù àkàrà méje.” 6 Nítórí nàà, ó pàṣẹ fún àwọn èniyàn nàà láti jókòó lórí ilẹ̀. Ó sì mú odindí àkàrà méje nàà, ó dúpẹ̀ lówọ Ọlórún, ó sì bù wọn sí wéwé, ó pín wọn fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ láti gbé ka iwájú àwọn èniyàn, wọn sì ẹ̀ bẹẹ. 7 Wọn rí àwọn eja wéwé díẹ̀ pèlú. Jesu tún dúpẹ̀ lówọ Ọlórún fún ipèsè nàà, ó sì pàṣẹ fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ láti pín wọn fún àwọn èniyàn nàà. 8 Gbogbo ọpọ èniyàn nàà ló jẹ àjẹyó àti àjẹtẹ̀rún. Léyìn èyí wọn kó àjẹkú ti ó kù jọ, agbòndé méje sì kún. 9 Àwọn tí ó jẹ ẹ̀ tó iwòndé egbàajì èniyàn, ó sì rán wọn lọ. 10 Lésẹ̀kẹ̀sẹ̀, léyìn èyí, Jesu wọ inú ọkọ ojú omi pèlú àwọn ọmọ-èyìn rẹ, wọn sì gúnlẹ̀ sí agbẹ̀gbẹ̀ Dalmanuta. 11 Àwọn Farisi tọ Jesu wá, wọn sì bèrẹ̀ sí beèrè ibeèrè lówọ rẹ. Láti dán an wò, wọn beèrè fún àmì láti ọ̀run. 12 Jesu mí kanlẹ̀, nígbà tí ó gbọ̀ ibeèrè wọn. Ó sì dáhùn wí pé, “Èéṣe tí iran yí fi ní wá àmì? Lóòótọ̀ ni mo sọ fún un yín kò si àmì tí a ó fi fún iran yín.” 13 Nígbà nàà ni ó padà sínú ọkọ ojú omi ó fi àwọn èniyàn sílẹ̀, ó sì rékojá sí apa kejì Ọ̀kun nàà. 14 Sùgbọ́n àwọn ọmọ-èyìn ti gbàgbé láti mú àkàrà tí yóò tó wọn ọ̀n jẹ lówọ. Ẹyọ ìṣù àkàrà kan soṣo ni ó wà nínú ọkọ wọn. 15 Bí wọn sì ti ní rékojá, Jesu kilò fún wọn pé, “Ẹ máa sọra nítórí iwúkàrà àwọn Farisi àti iwúkàrà Herodu.” 16 Wọn bèrẹ̀ sí ronú èyí láàrín ara wọn wí pé, “Tórí pé a kò mú àkàrà lówọ̀ ní?” 17 Jesu mọ ohun tí wọn sọ láàrín ara wọn, ó sì dá wọn lóhùn pé, “Èéṣe ti èyìn fi ní ẹ̀ àròyẹ̀ pé èyìn kò mú àkàrà lówọ̀? Èyìn kò kiyèsì i títí di isinsin yí, ẹ̀ kò sì ti mòye, àbí ọkàn yín le ni. 18 Èyìn ní ojú, ẹ̀ kò fi ríran? Èyìn ni etí ẹ̀ kò sí gbóran? Èyìn kò sì rántí? 19 Nígbà ti mo bu ìṣù àkàrà márùn-ún fún egbẹ̀rún márùn-ún èniyàn,

agbọn mélòó ni ó kún fún àjẹkù tí ẹ̀ ẹ̀jà? Wọn wí pé, “Méjílá.” 20 “Bákan náà, nígbà tí mo bó ẹgbààjì pẹ̀lú ìṣù àkàrà méje, agbọn mélòó ló kù sílẹ̀ lẹyìn àjẹyó àti àjẹtẹ̀rùn wọn?” Wọn dàhùn pé, “Ó ku ẹ̀kún agbọn méje.” 21 Ó sì wí fún wọn pé, “Èéha ti ẹ̀se tí kò fi yé yin?” 22 Nígbà tí wọn dé Betisaida, àwọn ènìyàn kan mú afójú kan wá sọdò rẹ̀. Wọn bẹ̀ ẹ̀ kí ó fi ọwọ̀ kàn án, kí ó sì wò ó sà. 23 Jesu fa ọ̀kúnrin náà lẹwọ̀, ó sì mú un jáde lọ sí èyìn ilú. Ó tu itọ̀ sí i lójú. Ó sì gbé ọwọ̀ rẹ̀ lẹ̀ ojú náà. Ó sì bí i léèrè pé, “Njẹ̀ iwọ̀ lè rí ohunkóhun nísinsin yí?” 24 Ọ̀kúnrin náà wo àyíká rẹ̀, ó sì dàhùn pé, “Bẹ́ẹ̀ ni Olúwa, mo rí àwọn ènìyàn, sùgbọ̀n n kò rí wọn kedere, wọn n rìn kiri bí àgékú igi.” 25 Nígbà náà, Jesu tún gbé ọwọ̀ rẹ̀ méjèjì lẹ̀ àwọn ojú ọ̀kúnrin náà, bí ọ̀kúnrin náà sì ti ranjú mọ́ ọ̀n, a dá iran rẹ̀ padà, ó sì rí gbogbo nhkan kedere. 26 Jesu sì rán an sí àwọn ẹbí rẹ̀. Ó kilò fún un pé, “Má ẹ̀se lọ sí ilú, kí o má sì sọ fún ẹnikẹni ní ilú.” 27 Nísinsin yí, Jesu àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ kúrò ní Galili. Wọn sì jáde lọ sí àwọn abúlẹ̀ ní agbègbè Kesarea-Filipi. Bí wọn ti n lẹ̀ lẹ̀, ó béèrè lẹwọ̀ wọn pé, “Ta ni àwọn ènìyàn n fi mí pè?” 28 Àwọn ọmọ-ẹyìn náà dàhùn pé, “Àwọn kan rò pé iwọ̀ ni Johanu Onítẹ̀bọ̀mí, àwọn mǐràn sọ pé, iwọ̀ ni Elijah tàbí àwọn wòlǐ mǐràn ni ó tún padà wá sáyé.” 29 Ó sì bí wọn pé, “Ta ni èyìn n fi mí pè?” Peteru dàhùn pé, “Iwọ̀ ni Kristi náà.” 30 Sùgbọ̀n Jesu kilò fún wọn, kí wọn má sọ èyí fún ẹnikẹni. 31 Ó sì bẹ̀rẹ̀ sí kọ̀ wọn, pé, Ọmọ̀ Ènìyàn kò le sàimá jìyà ohun púpọ̀, a ó sì kọ̀ ọ̀ sílẹ̀ láti ọwọ̀ àwọn àgbàgbà, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ òfin, a ó sì pa á, lẹyìn ojọ̀ męta yóó sì jínde. 32 Jesu bá wọn sọ̀rọ̀ yíi, láifì ohunkóhun pamọ̀ fún wọn, sùgbọ̀n Peteru pe Jesu sáyin, ó sì bẹ̀rẹ̀ sí bá a wí. 33 Jesu yípadà, ó wo àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀. Ó sì wí fún Peteru pẹ̀lú itara pé, “Kúrò lẹyìn mi Satani, nítorí iwọ̀ kò ro ohun tí Ọlórún bí kò ẹ̀se ohun tí ènìyàn.” 34 Nígbà náà ni Jesu pe àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ àti ọ̀pọ̀ ènìyàn láti bá wọn sọ̀rọ̀, ó wí fún wọn pé, “Bí ẹnikẹni bá fẹ̀ tọ̀ mí lẹyìn, kí ó sẹ̀ ara rẹ̀, kí ó sì gbé àgbélẹ̀bùú rẹ̀, kí ó sì máa tọ̀ mi lẹyìn. 35 Nítorí ẹni tó bá gbiyànjú láti gba ẹ̀mí ara rẹ̀ lá, yóó sọ ọ̀ nù. Iye àwọn tí ó sọ ẹ̀mí wọn nù nikan nítorí í tẹ̀mí

àti nítorí iyinrere, òun náà ni yóó gbà á là. 36 Nítorí èrè kí ni ó jẹ̀ fún ẹni tí ó jẹ̀rè gbogbo ayé, tí ó sọ ẹ̀mí rẹ̀ nù? 37 Tàbí kí ni ènìyàn yóó fi ẹ̀se pàsípàrọ̀ ẹ̀mí rẹ̀? 38 Nítorí náà, bí ẹnikẹni bá tǐjú àti gbà mí tàbí òrọ̀ mi nínú iran panşàgà àti elẹ̀şẹ̀ yíi, tí ó kún fún àìgbàgbọ̀ àti ẹ̀şẹ̀ báyyíi, Ọmọ̀ Ènìyàn yóó tǐjú rẹ̀ nígbà tí ó bá padà dé nínú ògo Baba rẹ̀, pẹ̀lú àwọn àngẹ̀lì mímọ̀.”

9 Ó sì wí fún wọn pé, “Lóóótọ̀ ni mo wí fún un yín àwọn mǐràn wa nínú àwọn tó dúró nǐhìn-ín yíi, tí kí yóó tọ̀ ikú wò, títí yóó fi rí ijoba Ọlórún tí yóó fi dé pẹ̀lú agbára.” 2 Lẹyìn ojọ̀ męta tí Jesu sọ̀rọ̀ yíi, Jesu mú Peteru, Jakọbu àti Johanu lọ sí orí òkè gíga ní apá kan. Kò sí elòmíran pẹ̀lú wọn, ara rẹ̀ sì yípadà níwájú wọn. 3 Aşọ̀ rẹ̀ sì di dídán, ó sì funfun gbòò, tí alágbařọ̀ kan ní ayé kò lẹ̀ sọ̀ di funfun bẹ̀. 4 Nígbà náà ni Elijah àti Mose farahàn fún wọn, wọn sì bẹ̀rẹ̀ sí sọ̀rọ̀ pẹ̀lú Jesu. 5 Peteru sì wí fún Jesu pé, “Rabbi, ó dára fún wa láti máa gbé nǐhìn-ín, si jẹ̀ kí a pa àgọ̀ męta, ọkan fun ọ̀, ọkan fún Mose, àti ọkan fún Elijah.” 6 Nítorí òun kò mọ̀ ohun tí òun ibá sọ̀, nítorí èrù bà wọn gidigidi. 7 Ikúùkuu kan sì bò wọn, ohun kan sì ti inú ikúùkuu náà wá wí pé, “Èyí ni àyànfẹ̀ ọmọ̀ mi. Ẹ̀ máa gbọ̀ ti rẹ̀!” 8 Lójìjì, wọn wo àyíká wọn, wọn kò sì rí ẹnikankan mọ̀, bí kò ẹ̀se Jesu nikan soşo ni ó sì wá pẹ̀lú wọn. 9 Bí wọn ti n sọ̀kalẹ̀ láti orí òkè, Jesu kilò fún wọn kí wọn má ẹ̀se sọ̀ ohun tí wọn ti rí fún ẹnikẹni títí Ọmọ̀ Ènìyàn yóó fi jínde kúrò nínú òkú. 10 Nítorí náà, wọn pa nhkan náà mọ̀ ní ọkàn wọn. Sùgbọ̀n wọn n béèrè lẹwọ̀ ara wọn ohun tí àjínde kúrò nínú òkú tùmọ̀ sí. 11 Nísinsin yíi, wọn bẹ̀rẹ̀ sí í béèrè lẹwọ̀ rẹ̀, èèşẹ̀ tí àwọn olùkọ̀ òfin n sọ̀ wí pé, “Elijah ní yóó kọ̀kọ̀ dé.” 12 Ó sì dàhùn ó sì wí fún wọn pé, “Lóóótọ̀ ni Elijah yóó kọ̀kọ̀ dé yóó sì mú nhkan gbogbo padà bọ̀ sípò. Àní gégé bí a ti kọ̀wé ẹ̀ nípa ti Ọmọ̀ Ènìyàn pé kò le sàimá jìyà ohun púpọ̀ àti pé a ó sì kọ̀ ọ̀ sílẹ̀. 13 Sùgbọ̀n mo wí fún yín pé, Elijah ti wa ná, wọn sì ti ẹ̀se ohunkóhun tí ó wù wọn sí i, gégé bí a ti kọ̀wé nípa rẹ̀.” 14 Nígbà tí wọn sọ̀kalẹ̀ pátápátá sí eşẹ̀ òkè náà, wọn bá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn tí wọn yí àwọn ọmọ-ẹyìn męsàn-án iyókú ká. Àwọn olùkọ̀ òfin diẹ̀ sì

ní bá wọn jiyàn. **15** Bí Jesu ti ní súnmọ ọpọ èniyàn wònyí ní wọn ti bèrẹ sí í wò ó pèlú ibèrù, nígbà nàà ni wọn sáré lọ kí í. **16** Jesu béèrè lówọ wọn pé, “Kí ló fá àrìyànjiyàn?” **17** Ọkùnrin kan láàrín ọpọ èniyàn dáhùn pé, “Olùkọ, èmi ni mo mú ọmọ yí wá fún ọ láti wò ó sà. Kò lè sọrọ rára, nítorí tí ó ní èmí àìmọ. **18** Àti pé, nígbàkígba tí ó bá mú un, á gbé e sánlẹ, a sì máa hó itọ lẹnu, a sì máa lọ eyìn rẹ. Òun pàápàá a wá le gbagidi. Mo sì bè àwọn ọmọ-èyìn rẹ kí wọn lé èmí àìmọ nàà jáde, sùgbọn wọn kò lè ẹ e.” **19** Ó sì dá wọn lóhùn, ó wí pé, “Èyìn iran aláìgbàgbọ yí, èmi yóò ti bá a yín gbé pẹ tó? Èmi yóò sì ti mú sùúrù fún un yín pẹ tó? Ẹ mú ọmọ nàà wá sódò mi.” **20** Wọn sì mú un wá sódò rẹ: nígbà tí ó sì rí i, lójúkan nàà èmi nàà nà án tàntàn ó sì subú lu ilẹ, ó sì ní fi ara yílẹ, ó sì ní yọ ifófó lẹnu. **21** Jesu béèrè lówọ baba ọmọ nàà pé, “Ó tó igbà wó tí ọmọ rẹ ti wà nínú irú ipò báyi?” Baba ọmọ nàà dáhùn pé, “Láti kékeré ni.” **22** Nígbàkígba ni ó sì máa ń gbé e sínú iná àti sínú omi, láti pa á run, sùgbọn bí iwọ bá lè ẹ ohunkóhun, Ẹááń fún wa, kí ó sì ràn wá lówọ. **23** “Jesu sì wí fún un pé, ‘Bí iwọ bá le gbàgbọ: ohun gbogbo ni ó ẹ e ẹ fún ẹni tí ó bá gbàgbọ.’” **24** Lójúkan nàà baba ọmọ nàà kígbé ní ohùn rara, ó sì wí pé, “Olúwa, mo gbàgbọ, ran àìgbàgbọ mí lówọ.” **25** Nígbà tí Jesu rí í pé ọpọ èniyàn ní pẹjó sódò wọn, ó bá èmí àìmọ nàà wí pé, “Iwọ èmí àìmọ, adití àti odi, mo pàṣe fún ọ, kí ó jáde kúrò lára ọmọ yí, kí ó má ẹ padà sí ibẹ mọ.” **26** Òun sì kígbé nílá, ó sì nà án tàntàn, ó sì jáde kúrò lára rẹ, ọmọ nàà sì dàbí ẹni tí ó kú tó bèẹ tí ọpọ èniyàn ké wí pé, “Hé è, ọmọ nàà tí kú.” **27** Sùgbọn Jesu fà á lówọ, ó sì ràn án lówọ láti dúró lórí ẹsẹ rẹ. Ó dide dúró. **28** Nígbà tí ó sì wọ ilẹ, àwọn ọmọ-èyìn rẹ bi í léèrè níkòkọ wí pé, “Èṣe tí àwa kò fi lè lé e jáde?” **29** Ó sì wí fún wọn pé, “Irú èyí kò le ti ipa ohun kan jáde, bí kò ẹ nípa àdùrà.” **30** Wọn sì kúrò nífẹ, wọn gba Galili kojá. Nífẹ ni Jesu ti gbiyànjú láti yera kí ó bá à lè wà pèlú àwọn ọmọ-èyìn rẹ, kí ó lè ráàyè kọ wọn lẹkọ sí í. **31** Nítorí ó kọ àwọn ọmọ-èyìn rẹ, ó sì wí fun wọn pe, “A ó fi Ọmọ Èniyàn lé àwọn èniyàn lówọ, wọn ó sì pa á, lẹyin igbà tí a bá sì pa á tan yóò jínde ní ojọ keta.” **32** Sùgbọn ọrọ nàà kò yé

wọn, èrù sì bà wọn láti béèrè lówọ rẹ, itumọ ohun tí ó sọ nàà. **33** Wọn dé sí Kapernaumu. Lẹyin tí wọn sinmi tán nínú ilẹ tí wọn wọ, Jesu béèrè lówọ wọn pé, “Kí ni ohun tí ẹ ní bá ara yín jiyàn lé lórí?” **34** Sùgbọn wọn dáké; nítorí wọn ti ní bá ara wọn jiyàn pé, ta ni ẹni tí ó pòjù? **35** Ó jókòò, ó sì pè àwọn méjilá nàà, ó sọ fún wọn pé, “Bí ẹnikẹni bá fẹ ẹ ẹni Ìṣàájú, òun ni yóò ẹ ẹni ìkẹyin gbogbo wọn. Ó ní láti jẹ ìránṣẹ gbogbo èniyàn.” **36** Ó sì mú ọmọ kékeré kan, ó fi sááarín wọn, nígbà tí ó sì gbé e sí apa rẹ, ó wí fún wọn pé, **37** “Ènikẹni tí ó bá tẹwọgbà ọmọ kékeré bí èyí ní orúkọ mi, òun gbà mí. Ènikẹni tí ó bá sì gba mi, ó gba Baba mi, tí ó rán mi.” **38** Ọkan nínú àwọn ọmọ-èyìn rẹ, Johanu sọ fún un ní ojọ kan pé, “Olùkọ, àwa rí ọkùnrin kan, tí ní fi orúkọ rẹ lé àwọn èmí àìmọ jáde, sùgbọn a sọ fún un pé kò gbọdọ ẹ bèẹ mọ, nítorí kí í ẹ ọkan nínú wa.” **39** Jesu sì sọ fún un pé, “Má ẹ dá irú èniyàn bèẹ dúró, nítorí kò sí ẹnikan ti ó fi orúkọ mi ẹ ìṣẹ ìyanu tí yóò tún lè máa sọ ohun búburú nípa mi. **40** Nítorí ẹni tí kò bá kọ ojú jà sí wa, ó wà ní ìhà tiwa. **41** Lódótọ ni mo sọ fún ún yín bí ẹnikẹni bá fún un yín ní ife omi kan nítorí pé ẹ jẹ ti Kristi, dájúdájú ẹni nàà kí yóò sọ èrè rẹ nù bí ó ti wù kí ó rí. **42** “Sùgbọn ti ẹnikẹni bá mú ọkan nínú àwọn ọmọ kékeré wònyí tí ó gbà mí gbọ Ẹnà nínú ìgbàgbọ rẹ, ó sà fún un kí a so òkúta nílá mọ ọn ni ẹrun, kí a sì sọ ó sínú òkun. **43** Bí ọwọ rẹ bá sì mú ọ kọsẹ, gé e sọnu, ó sà fún ọ kí ó ẹ akéwọ lọ sí ibi iyẹ, ju kí o ní ọwọ méjèjì, kí o lọ sí ẹrun àpààdì, sínú iná àjòòkú. (Geenna g1067) **45** Bí ẹsẹ rẹ bá sì mú ọ kọsẹ, gé e sọnu, ó sà kí ó di akẹsẹ, kí o sì gbé títí ayé ànìpèkùn ju kí o ní ẹsẹ méjì tí ó gbé ọ lọ sí ẹrun àpààdì. (Geenna g1067) **47** Bí ojú rẹ bá sì mú ọ kọsẹ, yọ ọ sọnu, ó sà kí o wọ ìjọba Ọlórùn pèlú ojú kan ju kí ó ní ojú méjì kí ó sì lọ sínú iná ẹrun àpààdì. (Geenna g1067) **48** Níbi ti “kòkòrò wọn kí í kú, tí iná kí í sì í kú.” **49** Nífẹ ni a ó ti fi iná dán ẹnikẹkẹkan wò. **50** “Iyọ dára, sùgbọn tí ó bá sọ adùn rẹ nù, báwo ni ẹ ẹ lè padà mú un dùn? Ẹ ni iyọ nínú ara yín, kí ẹ sì máa gbé ní àlàáfíà pèlú ara yín.”

10 Nígba náà, Jesu kúró nǐbè, ó sì wá sí èkùn Judea nǐhà òkè odò Jordani. Àwọn ènìyàn sì tún tò ọ wá, bí i یشه رے, ó sì kọ wọn. **2** Àwọn Farisi kan tò ọ wá, láti dán an wò. Wọn béèrè lówò rẹ pé, “Nǐjé ó ha tònà fún ènìyàn láti kọ iyáwò rẹ sílẹ?” **3** Jesu béèrè lówò wọn pé, “Kí ni Mose pàṣẹ fún un yín?” **4** Wọn dáhùn pé, “Mose yòndà fún wa láti kọ ìwé ìkòsílẹ fún un, kí a sì fi sílẹ.” **5** Sùgbón Jesu dá wọn lóhùn, ó sì wí pé, “Nítorí lílẹ àyà yín ni Mose fi kọ òfin yìí fun un yín. **6** Sùgbón láti ighà tí ayé tí ẹ, Ọlórún dá wọn ní akọ àti abo. **7** Nítorí ìdì èyí, ọkùnrin yóò fi baba àti iyá rẹ sílẹ yóò sì fi ara mọ aya rẹ. **8** Ọun àti iyáwò rẹ yóò di ara kan náà. Nítorí náà, wọn kì í túnṣe méjì mọ bí kò ẹ eyọ ọkan soṣo. **9** Nítorí náà ohun ti Ọlórún bá sọ dọkan, kì ẹnìkẹni máa ẹ yà wọn.” **10** Lẹyìn náà, nígba tí Jesu nikan wà nínú ilé pèlú àwọn ọmọ-èyìn rẹ, wọn tún béèrè lówò rẹ nípá ohun kan náà. **11** Jesu túbò ẹ àlàyé fún wọn pé, “Enikẹni tí ó bá kọ aya rẹ sílẹ tí ó bá sí fẹ èlòmíràn, irú ọkùnrin bẹẹ ẹ panṣágà sí obìnrin tí ó ẹṣẹ gbé nǐyáwó. **12** Bẹẹ gégé, bí obìnrin kan bá kọ ọkọ rẹ sílẹ tí ó sì fẹ ọkùnrin mǐràn, irú obìnrin bẹẹ ẹ panṣágà.” **13** Lẹyìn èyí, àwọn ènìyàn bèrẹ sí í gbé àwọn ọmọ wéwé tọ Jesu wá kí ó lè sùre fún wọn. Sùgbón àwọn ọmọ-èyìn rẹ kígbe mọ àwọn tí nǐ gbé àwọn ọmọdé wònyí bọ pé wọn kò gbọdọ yọ Jesu lẹnu rára. **14** Sùgbón nígba tí Jesu rí ohun tí ó nǐ ڤهله, inú rẹ kò dùn sí àwọn ọmọ-èyìn rẹ. Nítorí náà, ó sọ fún wọn pé, “È jẹ kí àwọn ọmọdé kékeré wá sódò mi. È má ẹ dá wọn lẹkun nítorí pé irú wọn ni ijọba Ọlórún. **15** Lódótó ni mo wí fún yín, ẹnìkẹni tí kò bá gba ijọba Ọlórún bí ọmọ kékeré, kì yóò le è wọ inú rẹ.” **16** Nígba náà, Jesu gbé àwọn ọmọ náà lé ọwọ rẹ, ó gbé ọwọ lé orí wọn. Ó sì sùre fún wọn. **17** Bí Jesu ti bèrẹ ìrìnàjò rẹ, ọkùnrin kan sáré wá sódò rẹ. Ó sì kúnlẹ, ó béèrè pé, “Olùkọ rere, kí ni èmi yóò ẹ láti jogún ìyè àìnípèkun?” (aiōnios g166) **18** Jesu béèrè pé, arákùnrin, “Èṣe tí ó fi nǐ pè mí nǐ ẹnì rere? Ẹni rere kan kò sí Ọlórún nikan ni ẹnì rere. **19** Ìwọ mọ àwọn òfin bí: Ìwọ kò gbọdọ pàniyàn, ìwọ kò gbọdọ ẹ panṣágà, ìwọ kò gbọdọ jalẹ, ìwọ kò gbọdọ purọ, ìwọ kò gbọdọ rẹ ọmọnikẹjì jẹ, bọwọ fún baba àti iyá rẹ.” **20** Ọkùnrin náà dáhùn pé, “Olùkọ, gbogbo nńkan wònyí ni èmi nǐ ẹ láti ighà èwe mi wá.” **21** Jesu wò ó tífètífẹ. Ó wí fún un pé, “Bí ó bá rí bẹẹ, ohun kan ló kù fún ọ láti ẹ, lọ nísinsin yìí, ta gbogbo nńkan tí ó nǐ, kí ó sì pín owó náà fún àwọn aláìní ìwọ yóò sì nǐ ìṣúra nǐ ọrun, sì wá, kí ó sì máa tò mí lẹyìn.” **22** Nígba tí ọkùnrin yìí gbọ èyí, ojú rẹ korò, ó sì lọ pèlú ibànújẹ, nítorí pé ó nǐ ọrọ púpọ. **23** Jesu wò ó bí ọkùnrin náà tí nǐ lọ. Ó yípadà, ó sì sọ fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ pé, “Àní, ohun ìṣòro ni fún ọlórọ láti wọ ijọba Ọlórún!” **24** Ọrọ yìí yà àwọn ọmọ-èyìn rẹ lẹnu. Jesu tún sọ fún wọn pé, “Èyin ọmọ yóò tí ṣòro tó fún àwọn tí ó nǐ ighèkèlẹ nínú ọrọ láti wọ ijọba Ọlórún. **25** Ó ọrọrùn fún ibákase láti gba ojú abéré wolé jù fún ọlórọ kan láti wọ ijọba ọrun.” **26** Ẹnu túbò yà àwọn ọmọ-èyìn sí i. Wọn béèrè wí pé, “Tí ó bá rí bẹẹ, ta ni nínú ayé ni ó lè nǐ ighàlà?” **27** Jesu wò wọn, ó sì wí fún wọn pé, “Ènìyàn nǐ èyí kò ẹ é ẹ fún sùgbón kì í ẹ fún Ọlórún, nítorí ohun gbogbo ni ẹṣe fún Ọlórún.” **28** Nígba náà ni Peteru kojú sí Jesu, ó wí pé, “Àwa ti fi ohun gbogbo sílẹ, a sì nǐ tò ọ lẹyìn.” **29** Jesu dáhùn pé, “Lódótó ni mo wí fún un yín pé, kò sí ẹnìkẹni tí ó fi ohunkóhun sílẹ bí: ilẹ, tàbí àwọn arákùnrin, tàbí àwọn aràbìnrin, tàbí iyá, tàbí baba, tàbí àwọn ọmọ tàbí ohun iní nítorí mi àti nítorí iyinrere, **30** tí a kì yóò fún padà ní ọgọgòrùn-un àwọn ilẹ, tàbí arákùnrin, tàbí aràbìnrin, tàbí iyá, tàbí ọmọ, tàbí ilẹ, àti inúnibíni pèlú. Gbogbo nńkan wònyí yóò jẹ tirẹ ní ayé yìí àti pé ní ayé tó nǐ bọ yóò ní ìyè àìnípèkun. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Sùgbón ọpọ àwọn tí ó síwájú ni yóò di ẹnì ikẹyìn, àwọn tí ó sì kẹyìn yóò síwájú.” **32** Nísinsin yìí, wọn wà lójú ònà sí Jerusalemu. Jesu sì nǐ lọ níwájú wọn, bí àwọn ọmọ-èyìn tí nǐ tẹlẹ e, ibèrù kún ọkàn wọn. Ó sì tún mú àwọn méjìlá sí apa kan, ó sì bèrẹ sí ẹlàyẹ ohun gbogbo tí a ó ẹ sí i fún wọn. **33** Ó sọ fún wọn pé, “Àwa nǐ gòkè lẹ Jerusalemu, a ó sì fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn olórí àlùfàà àti àwọn olùkọ òfin lówò. Wọn ni yóò dá lẹbi ikú. Wọn yóò sì fà á lé ọwọ àwọn aláìkọlà. **34** Wọn yóò fi ẹ eléyà, wọn yóò tutọ sí ní ara, wọn yóò nà pèlú paṣán wọn. Wọn yóò sì pa, sùgbón lẹyìn ojọ mэта yóò tún jínnde.” **35** Lẹyìn èyí, Jakọbu àti

Johanu, àwọn ọmọ Sebede wá sódò Jesu. Wọn sì bá a sòrò kélékélé, wọn wí pé, “Olùkò, inú wa yóò dùn bí iwọ bá lè ẹ̀ ọhunkóhun tí a bá béèrè fún wa.” **36** Jesu béèrè pé, “Kí ni Èyin n fẹ́ kí èmi ó ẹ̀ fún un yín?” **37** Wọn bèbè pé, “Jẹ́ kí ọkan nínú wa jókòó ní ọwọ́ ọ̀tún rẹ̀ àti ẹnikẹ́jì ní ọwọ́ ọ̀sì nínú ọ̀go rẹ̀!” **38** Sùgbọ́n Jesu dá wọn lóhùn pé, “È kò mọ́ ohun tí ẹ̀ n béèrè! Ẹ̀ ẹ̀ lè mu nínú ago kíkorò tí èmi ó mú tàbí a lè bamitiisi yín pèlú irú ì bamitiisi jìyà tí a ó fí bamitiisi mi?” **39** Àwọn méjèjì dáhùn pé, “Àwa pèlú lè ẹ̀ bèè.” Jesu wí fún wọn pé, “Lòdòtò ni èyin ó mu ago ti èmi yóò mu, àti bamitiisi tí a sí bamitiisi mi ni a ó fí bamitiisi yín, **40** sùgbọ́n láti jókòó ní ọwọ́ ọ̀tún mi àti ní ọwọ́ ọ̀sì mi kì í ẹ̀ ti èmi láti fí fún ni: bí kò ẹ̀ fún àwọn ẹ̀ni tí a ti pèsè rẹ̀ sílẹ̀ fún.” **41** Nígbà tí àwọn ọmọ-èyin mewaá iyókú gbọ́ ohun tí Jakọbu àti Johanu béèrè, wọn bínú. **42** Nítórí ìdí èyí, Jesu pè wọn sódò, ó sì wí fún wọn pé, “Gégé bí èyin ti mò pé, àwọn ọba àti àwọn kẹ̀fẹ̀rì n lo agbára lórí àwọn ènìyàn. **43** Sùgbọ́n láàrín yín ko gbọdọ̀ ri bẹ. Ẹ̀nikẹ́ni tí ó bá fẹ́ di olórí nínú yín gbọdọ̀ ẹ̀ ẹ̀ iránṣẹ́. **44** Ẹ̀nikẹ́ni tí ó fẹ́ di aṣájú nínú yín gbọdọ̀ ẹ̀ ẹ̀ iránṣẹ́ gbogbo yín. **45** Nítórí, Èmi, Ọmọ Ènìyàn kò wá sí ayé kí ẹ̀ lè ẹ̀ ẹ̀ iránṣẹ́ fún mi, sùgbọ́n láti lè ẹ̀ ẹ̀ iránṣẹ́ fún àwọn èlómíràn, àti láti fí ẹ̀mí rẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ iràpadà ọ̀pọ̀ ènìyàn.” **46** Wọn dé Jeriko, bí Jesu àti àwọn ọmọ-èyin rẹ̀ àti ọ̀pọ̀ ènìyàn ti fẹ́ kúró ní ilú Jeriko, ọ̀kùnrin afọ́jú kan, Bartimeu, ọmọ Timeu jókòó légbẹ́ ọ̀nà ó n ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀. **47** Nígbà tí Bartimeu gbọ́ pé Jesu ti Nasareti wà nítòsì, o bẹ̀rẹ̀ sí kígbe lóhùn rara pé, “Jesu ọmọ Dafidi, ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ fún mi.” **48** Àwọn tò wà nìbẹ̀ kígbe mò ọ̀nà pé, “Pa ẹ̀nu rẹ̀ mò.” Sùgbọ́n dípò kí ó pa ẹ̀nu mò, ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ n kígbe lóhùn rara pé, “Jesu ọmọ Dafidi ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ fún mi.” **49** Nígbà tí Jesu gbọ́ igbe rẹ̀, ó dẹ̀sẹ̀ dúró lójú ọ̀nà, ó sì wí pé, “È pè é kí ó wá sódò mi.” Nítórí nàà wọn pe ọ̀kùnrin afọ́jú nàà, wọn wí pé, “Tújúká! Dìdè lórí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀! Ó n pè ọ.” **50** Lésẹ́kan nàà, Bartimeu bọ́ agbádá rẹ̀ sonú, ó fò sòkè, ó sì wá sódò Jesu. **51** Jesu béèrè lówọ̀ rẹ̀ pé, “Kí nì iwọ́ fẹ́ kí èmi kí ó ẹ̀ fún ọ?” Afọ́jú nàà dáhùn pé, “Rabbi, jẹ́ kí èmi kí ó ríran.” **52** Jesu wí fún un pé, “Máa lo,

ìgbàgbọ̀ rẹ̀ ti mú ọ́ lárádá.” Lésẹ́kẹ̀sẹ̀, ọ̀kùnrin afọ́jú nàà ríran ó sì n tẹ̀lẹ̀ Jesu lọ ní ọ̀nà.

11 Bí wọn ti súnmọ́ Betfage àti Betani ní èyin odi ilú Jerusalemu, wọn dé orí ọ̀kè olifí. Jesu rán méjì nínú àwọn ọmọ-èyin rẹ̀ síwájú. **2** Ó pàṣẹ́ fún wọn pé, “È lo sí abúlẹ̀ tò wà lóhùn ún nì. Nígbà tí ẹ̀ bá sì wólẹ̀, èyin yóò rí ọmọ kẹ̀tẹ́kẹ̀tẹ́ tí a so mòlẹ̀ tí ẹ̀nikẹ́ni kò ì tí í gùn rí. È tú u, kí ẹ̀ sì mú wá sí ibi yí. **3** Bí ẹ̀nikẹ́ni bá bi yín pé, ‘Kí ló dé tí ẹ̀ fí n ẹ̀ ẹ̀yí?’ È sọ fún un pé, ‘Olúwa ní í fí ẹ̀, yóò sì dá a padà síbì lálẹ̀pẹ̀.’” **4** Àwọn ọmọ-èyin méjì nàà lọ bí ó ti rán wọn. Wọn rí ọmọ kẹ̀tẹ́kẹ̀tẹ́ nàà tí a so ní ẹ̀nu-ọ̀nà lóde ní ita gbangba, wọn sì tú u. **5** Bí wọn ti ní tú u, diẹ̀ nínú àwọn tí ó dúró nìbẹ̀ bi wọn léèrè pé, “Kí ni èyin n ẹ̀, tí èyin fí ní tú ọmọ kẹ̀tẹ́kẹ̀tẹ́ n nì?” **6** Wọn sì wí fún wọn gégé bí Jesu ti ní kí wọn sọ, wọn sì jòwọ́ wọn lówọ́ lọ. **7** Wọn fa ọmọ kẹ̀tẹ́kẹ̀tẹ́ nàà tọ Jesu wá. Wọn tẹ̀ aṣọ́ wọn sí èyin rẹ̀, ọ̀nà sì jókòó lórí rẹ̀. **8** Àwọn púpọ̀ tẹ̀ aṣọ́ wọn sí ọ̀nà. Àwọn mífiran ẹ̀ ẹ̀ka igi, wọn sì fọ́n wọn sí ọ̀nà. **9** Àti àwọn tí ní lọ níwájú, àti àwọn tí ní bọ́ lẹ̀yìn, gbogbo wọn sì ní kígbe wí pé, “Hosana!” “Olùbùkún ni ẹ̀ni nàà tí ó ní bọ́ wà ní orúkọ Olúwa!” **10** “Olùbùkún ni fún ijọba tí ní bọ́ wá, ijọba Dafidi, baba wa!” “Hosana lókè ọ̀run!” **11** Jesu wọ́ Jerusalemu ó sì lo sí inú tẹ̀mpilí. Ó wọ́ ohun gbogbo yíká fínní fínní. Ó sì kúró nìbẹ̀, nítórí pé ilẹ̀ tí sù. Ó padà lo sí Betani pèlú àwọn ọmọ-èyin rẹ̀ méjìlá. **12** Ní òwúrọ̀ ọ́jọ́ kejì, bí wọn ti kúró ní Betani, ebi ní pa Jesu. **13** Ó rí igi ọ̀pọ̀tọ́ kan lẹ̀dọ̀kán tí ewé kún orí rẹ̀. Nígbà nàà, ó lo sí ìdí rẹ̀ láti wò ó bóyá ó lẹ̀so tàbí kò lẹ̀so. Nígbà tí ó dé ibẹ̀, ewé lásán ni ó rí, kò rí ẹ̀so lórí rẹ̀. Nítórí pé àkókò nàà kì í ẹ̀ ẹ̀ àkókò tí igi ọ̀pọ̀tọ́ máa ní so. **14** Lẹ̀yìn nàà, Jesu pàṣẹ́ fún igi nàà pé, “Kí ẹ̀nikẹ́ni má ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀so lórí rẹ̀ mò tí títí lée.” Àwọn ọmọ-èyin rẹ̀ gbọ́ nígbà tí ó wí bèè. (aiṓn g165) **15** Nígbà ti wọn padà sí Jerusalemu, ó wọ́ inú tẹ̀mpilí. Ó bẹ̀rẹ̀ sí nílẹ̀ àwọn onísòwò àti àwọn oníbààrà wọn síta. Ó ti tàbí àwọn tí n pààrò owó nínú tẹ̀mpilí subú. Bákan nàà ni ó ti jòkòó àwọn tí n ta ẹ̀yẹ̀lẹ̀ lulẹ̀. **16** Kò sì gba ẹ̀nikẹ́ni láààyè láti gbé ẹ̀rù ọ̀jà títà gba inú tẹ̀mpilí wólẹ̀. **17** Gégé bí ó ti kọ́ wọn, ó

wí pé, “Sé a kò ti kọ ọ pé: ‘Ilé àdúrà ni a o máa pe ilé mi, ní gbogbo orílẹ̀-èdè?’” Sùgbón ẹ̀yin ti sọ ọ di ibùgbé àwọn ọlọ́ṣà.” **18** Nígbà tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ òfin gbọ̀ ohun tí ó ti ẹ̀, wọn bèrẹ̀ sí n gbà èrò bí wọn yóò ti ẹ̀ pa á. Wọn bèrù rògbòdiyàn tí yóò bẹ̀ sílẹ̀, nítorí tí àwọn èniyàn ní ìgbóná ọkàn sí èkọ̀ rẹ̀. **19** Ní ìròlẹ̀ ọjó náà, bí ẹ̀se wọn, Jesu àti àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ̀ jáde kúrò ní ilú Jerusalemu. **20** Ní òwúrò ọjó kejì, bí wọn ti ní kọjá lọ, wọn rí igi ọ̀pọ̀tọ̀ tí Jesu fi bú. Wọn rí í pé ó ti gbẹ̀ tigbòngbò tigbòngbò. **21** Peteru rántí pé Jesu ti bá igi náà wí. Nígbà náà ni ó sọ fún Jesu pé, “Rabbi, wò ó! Igi ọ̀pọ̀tọ̀ tí iwọ̀ fi bú ti gbẹ!” **22** Jesu sì dáhùn pé, “È ní ìgbàgbọ̀ nínú Ọlọ́run. **23** Lóódótọ̀ ni mò wí fún un yín, bí ẹ̀nikẹ̀ni bá wí fún ọkè ‘Sídíí, gbé ara rẹ̀ sọ sínú Ọ̀kun,’ ti kò sì se iyẹ̀mẹ̀jì nínú ọkàn rẹ̀ sùgbón tí ó gbàgbọ̀ pé ohun tí òun wí yóò ẹ̀, yóò rí bẹ́ẹ̀ fún un. **24** Torí náà, mò wí fún yín ohunkóhun tí ẹ̀ bá béèrè fún nínú àdúrà, ẹ̀ ní ìgbàgbọ̀ pé, ó tí tẹ̀ yín lówọ̀, yóò sì jẹ̀ tiyín. **25** Nígbà tí ẹ̀ bá n gbàdúrà, ẹ̀ kọ́kọ̀ dáríjì, bí ẹ̀yin bá ní ohunkóhun sí ẹ̀nikẹ̀ni, kí baba yín tí n bẹ̀ ní ọrun bá à le dárí àwọn ẹ̀sẹ̀ tiyín náà jì yín.” **27** Léyin ẹ̀yí, wọn tún padà sí Jerusalemu. Bí Jesu ti n rìn kiri ni tẹ̀mpilì, àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ òfin pèlú àwọn àgbàgbà Júu wá sọdọ̀ rẹ̀. **28** Wọn béèrè lówọ̀ rẹ̀ pé, “Àṣẹ wo ni ó fi n ẹ̀ se nhkan yi? Ta ni ó sì fún ọ ni àṣẹ yi láti máa ẹ̀ se nhkan wọnyí?” **29** Jesu dá wọn lóhùn pé, “Èmi yóò bi yín léèrè ọ̀rọ̀ kan, kí ẹ̀ sì dá mi lóhùn, èmi yóò sọ fún yín àṣẹ tí èmi fi n ẹ̀ se nhkan wọnyí.” **30** Itẹ̀bọ̀mi Johanu láti ọrun wa ni, tàbí láti ọ̀dọ̀ èniyàn? “È dá mi lóhùn!” **31** Wọn bá ara wọn jíròrò pé, “Bí a bá wí pé, ‘Láti ọrun wá ni,’ òun ó wí pé, ‘Nígbà tí ẹ̀ mò bẹ́ẹ̀, èṣe tí ẹ̀ kò fi gbà à gbọ?’” **32** Sùgbón bí a bá wí pé, àti ọ̀dọ̀ èniyàn, wọn bèrù àwọn èniyàn, nítorí pé gbogbo èniyàn ló gbàgbọ̀ pé wòlú gidì ni Johanu.” **33** Nítorí náà, wọn kojú sí Jesu wọn sì dáhùn pé, “Àwa kò mò.” Nígbà náà ni Jesu wí pé, “Níwọn ìgbà tí ẹ̀ kò lè dáhùn ibèèrè mi, Èmi náà kì yóò sọ fún yín àṣẹ tí mò fi n ẹ̀ se nhkan wọnyí.”

12 Léyin ìgbà tí Jesu pa àwọn olórí ẹ̀sìn lẹnu mò, ó bèrẹ̀ sí í fi òwe bá wọn sọrọ̀ pé,

“Ọ̀kúnrin kan gbin ọgbà àjàrà kan. Ó ẹ̀ ọgbà yií ká, ó sì wá ibi ifúntí wáinì, ó sì kọ ilé ịṣọ sí i ó sì fi ẹ̀ ẹ̀gbàtọ́jú fún àwọn olùṣọgbà, ó sì lẹ sí ìrínàjò tí ó jìnnà. **2** Lákòkò ìkórè, ọ̀kúnrin náà rán ọkan nínú àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ sí àwọn olùṣọgbà náà, kí ó gbà nínú èso ọgbà àjàrà náà lówọ̀ àwọn olùṣọgbà. **3** Sùgbón àwọn àgbẹ̀ wọn-ọ̀n-nì lu ìránṣẹ̀ ọ̀kúnrin náà, wọn sì rán an padà lówọ̀ ọ̀fọ. **4** Ó sì tún rán ọmọ ọ̀dọ̀ miiran sí wọn. Bí àwọn àgbẹ̀ ti tún rí ọmọ ọ̀dọ̀ tí ó rán sí wọn; wọn lù ú. Aní, wọn tilẹ̀ dá ọgbẹ̀ sí í lórí, wọn rán an lọ ni itijú. **5** Ó sì tún rán òmiràn, ẹ̀yí n ni wọn sì pa, àti ọ̀pọ̀ miiran, wọn lu òmiràn wọn sì pa òmiràn. **6** “Ìránṣẹ̀ kan ṣoṣo ló kù tí Baba Ọlókọ̀ kò ì tí í rán níṣẹ̀, ẹ̀yí ni ọmọ òun tìkára rẹ̀. Níkeyin ó ran an sí àwọn olùṣọgbà náà, pèlú èrò pé, ‘Wọn yóò bu ọlá fún ọmọ òun.’” **7** “Sùgbón àwọn olùṣọgbà wọn-ọ̀n-nì wí fún ara wọn pé, ‘Èyí yií ni àròlẹ̀. È wá, ẹ̀ jẹ́ kí a pa á, ogún rẹ̀ yóò sì jẹ́ tiwa.’” **8** Báyi ni wọn mú ọmọ náà tí wọn pa á. Wọn sì wọ ọ̀kú rẹ̀ jáde kúrò nínú ọgbà àjàrà náà. **9** “Kí ni olúwa ọgbà àjàrà yóò ẹ̀ nígbà tí ó bá gbọ̀ ohun tí ó ẹ̀lẹ̀. Dájúdájú yóò pa àwọn ẹ̀ni ibi wọnyí. Yóò sì gba àwọn olùtọ́jú miiran sínú oko rẹ̀. **10** Tàbí ẹ̀yin kò ì tí ka ẹ̀sẹ̀ yií nínú iwé mímọ̀: “‘Ọ̀kúta tí àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀ kòsílẹ̀ òun náà ni ó di pàtàkì igun ilé. **11** Èyí ni ịṣẹ̀ Olúwa ó sì jẹ́ iyalẹnu lójú tiwa?”” **12** Àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ òfin pèlú àwọn àgbàgbà fẹ̀ mú Jesu lákòkò náà. Nítorí tí wọn mò pé àwọn ló n pòwe mò nínú ọ̀rọ̀ rẹ̀. Àwọn ni alágbàtọ́jú búburú nínú itàn rẹ̀. Sùgbón ẹ̀rù nì bà wọn láti fowọ̀ kàn án nítorí pé wọn bèrù ihùwásí ọ̀pọ̀ èniyàn tó wá lódọ̀ rẹ̀. Nítorí náà wọn fi í sílẹ̀ lọ. **13** Sùgbón wọn rán àwọn Farisi pèlú àwọn kan tí í ẹ̀ ọmọ-ẹ̀yin Herodu wá sọdọ̀ Jesu, láti fi ọ̀rọ̀ wá a lẹnu wò, títí yóò fi sọ ohun kan kí wọn lè rí fi mú. **14** Bí wọn ti dé ọ̀dọ̀ rẹ̀, wọn wí pé, “Olùkọ̀, àwa mò pé iwọ̀ máa n sọ òtítọ̀ láísí ibèrù ẹ̀nikẹ̀ni. Sùgbón òtítọ̀ ọ̀rọ̀ Ọlọ́run ni iwọ̀ máa n kọni. Níṣinsin yií, sọ fún wa, ó tọ̀ tàbí kò tọ̀ láti máa san owó orí fún Kesari?” **15** Kí àwa kí ó fi fún un, tàbí kí a máa fi fún un? Sùgbón Jesu mò iwà àgàbàgèbè wọn. Ó sì wí pé, “Èṣe tí ẹ̀yin fi n fi ẹ̀yí dán mi wo? È mú owó idẹ̀ kan wá kí n wò ó.” **16** Nígbà tí wọn mú

owó idẹ náà fún un, ó bi wọn léèrè pé, “È wò ọl Ẹwòrán àti orúkọ ta ni ó wà nìbẹ?” Wọn dàhùn pé, “Ẹwòrán àti orúkọ Kesari ni.” 17 Nígba náà ni Jesu wí fún wọn pé, “Bí ó bá rí bẹ̀ẹ̀, ẹ fi ohun tí ó bá jẹ̀ ti Kesari fún Kesari. Sùgbọ̀n ẹ fi ohun gbogbo tí í ẹ̀ se ti Ọlórún fún Ọlórún.” Ẹnu sì yà wọn gidigidi sí èsì rẹ̀. 18 Àwọn Sadusi tún wá sọdò rẹ̀, àwọn wònyí kò gbàgbọ̀ pé àjìndẹ́ nì bẹ̀. Ìbèèrè wọn ni pé, 19 “Olùkọ́, Mose fún wa ní òfin pé, nígba tí ọ̀kúnrin kan bá kú láìbí ọmọ, arákúnrin rẹ̀ gbọdọ̀ sù ìyàwó náà lópó kí wọn sì bímọ́ ní orúkọ ọkọ́ tí ó kú náà. 20 Njé àwọn arákúnrin méjẹ kan wà, èyí tí ó dàgbà jùlọ̀ gbéyàwó, ó sì kú ní àilọmọ́. 21 Arákúnrin rẹ̀ kejì sù obinrin tí ó fi sílẹ̀ lópó, láìpẹ̀, òun pẹ̀lú tún kú láìbímọ́. Arákúnrin kẹ́ta tò sù obinrin yìí lópó tún kú bakan náà láìbímọ́. 22 Àwọn méjèjẹ̀ sì sù u lópó, wọn kò sì fi ọmọ sílẹ̀. Ní ìkeyìn gbogbo wọn, obinrin náà kú pẹ̀lú. 23 Njé ní àjìndẹ̀, nígba tí wọn bá jìndẹ̀, aya ta ni yóò ha ẹ̀ nínú wọn? Àwọn méjèjẹ̀ ni ó sá ní ní aya?” 24 Jesu dàhùn ó wí fún wọn pé, “Kí í há ẹ̀ nítorí èyí ni ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ shà, pé èyìn kò mọ́ ìwé Mímọ́, tàbí agbára Ọlórún. 25 Nítorí pé, nígba tí àwọn arákúnrin méjẹ̀ yìí àti obinrin náà bá jí òdẹ̀ nínú òkú, a kò ní ẹ̀ igbéyàwó fún wọn. Wọn yóò dàbí àwọn àngẹ̀lì tí nì bẹ̀ ní ọ̀run. 26 Sùgbọ̀n nísinsin yìí, nípa bóyá àjìndẹ̀ yóò wà. Àbí èyìn kò ì tí ka ìwé Eksodu, nípa Mose àti pápá tí nì jó? Ọlórún sọ fún Mose pé, ‘Èmi ni Ọlórún Abrahamu, Ọlórún Isaaki àti Ọlórún Jakọbu.’ 27 Òun kí í ẹ̀ Ọlórún àwọn òkú bí kò ẹ̀ Ọlórún àwọn aláàyè: nítorí èyìn ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ gidigidi.” 28 Ọkan nínú àwọn olùkọ́ òfin tí ó dúró nìbẹ̀ tí ó sì fetísílẹ̀ dádádára sí àròyẹ̀ yìí ẹ̀kíyèsí pé, Jesu ti dàhùn dádádára. Òun pẹ̀lú sì bèèrè lówó Jesu pé, “Nínú gbogbo òfin, èwo ló ẹ̀ pàtàkì jùlọ́?” 29 Jesu dá ọ̀kúnrin yìí lóhùn pé, “Èyí tò ẹ̀ pàtàkì jùlọ́ nínú àwọn òfin ni èyí tí ó kà bá yìí pé, ‘Gbọ́ Israẹ̀lì; Olúwa Ọlórún wa Olúwa kan ni. 30 Kí iwọ́ kí ó fi gbogbo àyà rẹ̀, àti gbogbo ọkàn rẹ̀, àti gbogbo ẹ̀mí rẹ̀, àti gbogbo agbára rẹ̀ fẹ́ Olúwa Ọlórún rẹ̀, èyí ní òfin kìn-ín-ní.’ 31 Èkejì ni pé: ‘Fẹ́ ọmọ̀nikẹ̀jì rẹ̀.’ Kò sí òfin miiran tò ga ju méjèjẹ̀ yìí lọ.” 32 Olùkọ́ òfin náà dàhùn pé, “Olùkọ́, iwọ́ sọ òtítọ́ nípa pé Ọlórún kan ni ó n

bẹ̀, àti pé kò sí òmíràn àfi òun nìkan. 33 Àti kí a fi gbogbo àyà, àti gbogbo òyẹ̀, àti gbogbo ọkàn àti gbogbo agbára fẹ́ ẹ̀, àti fẹ́ ọmọ̀nikẹ̀jì ẹ̀ni bí ara ẹ̀ni, ó ju gbogbo ẹ̀bọ́ sísun, àti ẹ̀bọ́ lọ.” 34 Jesu rí i dájú pé òyẹ̀ ọ̀kúnrin yìí ga, nítorí náà, Jesu sọ fún un pé, “Arákúnrin, iwọ́ kò jìnà sí à ti dé ìjọba Ọ̀run.” Látí ìgbà náà lọ, ẹ̀nikẹ̀ni kò tún bèèrè ohun kan lówó Jesu. 35 Léyìn náà, nígba tí Jesu nì kọ́ àwọn ẹ̀niyàn nínú tẹ̀mpilì, ó bèèrè lówó wọn pé, “Èéše tí àwọn olùkọ́ òfin fi gbà wí pé Kristi náà ní látí jẹ́ ọmọ́ Dafidì? 36 Nítorí tí Dafidì tìkára rẹ̀, ti nì ti ipa Ẹ̀mí Mímọ́ sọrọ́ wí pé: “‘Olúwa sọ fún Olúwa mi pé: “Jókódó nì ọwọ́ ọ̀tún mi, títí ẹ̀mi yóò fi sọ àwọn ọ̀tá rẹ̀ di àpótí ìtìsẹ̀ rẹ̀.”’ 37 Níwọ̀n ìgbà tí Dafidì tìkára rẹ̀ pè é ní ‘Olúwa,’ báwo ni ó túnse lẹ̀ jẹ́ ọmọ́ rẹ̀?” Ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn sì fi ayọ́ gbọ́ ọ̀rọ̀ rẹ̀. 38 Ó sì wí fún wọn nínú ẹ̀kọ́ rẹ̀ pé, “È sọ́ra fun àwọn olùkọ́ òfin tí wọn fẹ́ látí máa wọ́ aṣọ́ gígún káàkiri, tí wọn sì fẹ́ ìkìni ní ọjà, 39 àti ibùjókódó ọlá nínú Sinagọgu àti ipò ọlá nìbì àsẹ̀. 40 Àwọn tí wọn jẹ́ ilé àwọn opó rún, tí wọn sì nì gbàdúrà gígún fún àṣẹhàn, nítorí èyí, ìyìyà wọn yóò pọ́ púpọ́.” 41 Jesu jókódó ní òdìkẹ̀jì kojú sí àpótí ìṣúra: ó nì wo ìjọ ẹ̀niyàn ti nì sọ owó sínú àpótí ìṣúra, ọ̀pọ̀ àwọn ọ̀lọ̀rọ̀ sì sọ púpọ́ sí i. 42 Sùgbọ̀n obinrin opó kan wà, ó sì fi ààbò owó idẹ̀ méjì síbẹ̀, tí í ẹ̀ ìdà méjì owó-babà kan sínú rẹ̀. 43 Jesu pe àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀, ó sọ fún wọn wí pé, “Lódódótó ni mo wí fún yin pé, tálàkà opó yìí sọ sínú àpótí ìṣúra ju gbogbo àwọn iyókù to sọ sínú rẹ̀ lọ. 44 Nítorí pé, àwọn iyókù mú nínú ọ̀pọ̀ ìnì wọn, sùgbọ̀n ní tirẹ̀, nínú àìní rẹ̀, ó sọ gbogbo ohun tí ó ní náà sílẹ̀ ànì gbogbo ìnì rẹ̀.”

13 Bí Jesu ti nì jade látí inú tẹ̀mpilì ní ọjọ náà, ọkan nínú ọmọ-èyìn rẹ̀ sọ fún un pé, “Olùkọ́, wo ilé nílá tí ó dára wònyí. Sì wo òkúta tí a ẹ̀ lósòdò lára àwọn ògiri ilé náà.” 2 Jesu dàhùn pé, “Ìwọ́ rí ilé nílá wònyí? Kì yóò sí òkúta kan tí a ó fi sílẹ̀ lórí èkejì tí a kì yóò wó lulẹ̀.” 3 Bí Jesu sì ti jókódó lórí òkè olifí tí ó kojú sí tẹ̀mpilì, Peteru, Jakọbu, Johanu àti Anderu wà pẹ̀lú rẹ̀ nìbẹ̀, wọn bi í léèrè ni ìkòkọ́ pé, 4 “Sọ fún wa, nígba wo ni nìkan wònyí yóò ẹ̀lẹ̀ sí tẹ̀mpilì náà? Kì ni yóò sì jẹ́ àmì nígba tí gbogbo nìkan

wònyí yóò ẹ̀ẹ?" 5 Jesu kilò fún wọn pé, "Ẹ má ẹ́ jẹ́ kí ẹnikẹni tàn yín. 6 Nítorí pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yóò wá ní orúkọ mi, wọn yóò wí pé, 'Ẹmi ni Kristi,' wọn yóò tan ọ̀pọ̀ èniyàn jẹ. 7 Nígba tí ẹ̀yin bá ń gbọ́ irò ogun àti idágiri ogun, kí ẹ̀yin má ẹ́ jáyà, nítorí irú nhkan wònyí kò le ẹ́ kí ó má ẹ̀lẹ̀, ẹ̀lẹ̀ghò ọ̀pin náà kí í ẹ́ ẹ̀gbà yí. 8 Orílẹ̀-èdè yóò didẹ sí orílẹ̀-èdè, àti ijoba sí ijoba ilẹ̀ yóò máa jì ní ibi púpọ̀. Iyàn yóò sì wà níbi gbogbo. Gbogbo nhkan wònyí ni ibèrẹ̀ ẹ̀pẹ̀nájú tí ń bọ̀ níwájú. 9 "Sùgbọ̀n nígba tí àwọn nhkan wònyí bá bèrẹ̀ sí í ẹ̀lẹ̀, ẹ́ kiyèsára! Nítorí ẹ̀yin yóò wà nínú ewu. Wọn yóò fà yín lọ ilẹ̀ ẹ̀jọ̀ gbogbo. Wọn yóò fi iyà jẹ́ yín nínú Sinagogu wọn. Àwọn èniyàn yóò fẹ̀sùn kàn yín níwájú àwọn baálẹ̀ àti níwájú àwọn ọ̀ba nítorí orúkọ mi, fún ẹ̀rì fún wọn. 10 Nítorí pé ẹ́ gbọ̀dọ̀ kọ̀kọ̀ wàásù iyìnrere náà fún gbogbo orílẹ̀-èdè kí ọ̀pin tò dé. 11 Sùgbọ̀n nígba tí wọn bá ń fà yín lọ, tí wọn bá sì ń fi yín lé wọn lówó, ẹ́ má ẹ́ ẹ̀niyàn ẹ̀jọ̀jọ̀ ohun tí ẹ́ ó sọ. Sùgbọ̀n ohun tí bá fi fún yín ní wákàtí náà, ọ̀n ni kí ẹ̀yin kí ó wí. Nítorí kí í ẹ́ ẹ̀yin ni ó ń wí, bí kò ẹ́ Ẹ̀mí Mímọ̀. 12 "Arákùnrin yóò máa fi ẹ̀sùn kan arákùnrin rẹ̀, tí yóò sì yọ́rí sí ikú. Baba yóò máa ẹ́ ikú pa ọ̀mọ̀ rẹ̀. Àwọn ọ̀mọ̀ yóò máa dìtẹ̀ sí ọ̀bí wọn. Àní, àwọn ọ̀mọ̀ pẹ̀lú yóò máa ẹ́ ikú pa ọ̀bí wọn. 13 Àwọn èniyàn yóò kóríra yín nítorí tí ẹ́ jẹ́ tèmi. Sùgbọ̀n ẹ̀ni tò bá fi ara da iyà títi dé ọ̀pin tí kò sì kọ̀ mí sílẹ̀ ọ̀n ni yóò rí ẹ̀gbàlà. 14 "Sùgbọ̀n nígba tí ẹ̀yin bá rí írira isodahoro, tí ó dúró níbi tí kò yẹ (ẹnikẹni tí ó bá kà á kí ó yẹ e), nígba náà ni kí àwọn tí ń bẹ́ ni Judea sálọ̀ sí orí òkè. 15 Kí ẹ̀ni tí ń bẹ́ lórí ilẹ̀ má ẹ́ sọkalẹ̀ lọ sínú ilẹ̀, bèẹ̀ ni kí ó má sì ẹ́ wọ̀ inú rẹ̀, láti mú ohunkóhun jáde nínú ilẹ̀ rẹ̀. 16 Kí ẹ̀ni tí ó wà lóko má ẹ́ padà sẹ̀yìn láti wá mú aṣọ̀ rẹ̀. 17 Ẹ̀gbé ní fún àwọn tí ó lóyún, àti fún obìnrin tí ń fún ọ̀mọ̀ lómú ní ọ̀jọ̀ wònyí. 18 Kí ẹ́ sì máa gbàdúrà pé ẹ̀yí ẹ̀lẹ̀ ní àkòkò òtútù. 19 Nítorí ọ̀jọ̀ wòn-òn-nì yóò jẹ́ àkòkò ẹ̀pẹ̀nájú, irú ẹ̀yí tí kò ì ẹ̀lẹ̀ láti ibèrẹ̀ ẹ̀dà Ọ̀lórún. Irú rẹ̀ kò sì ni ẹ̀lẹ̀ mọ̀. 20 "Àfi tí Olúwa bá gé àkòkò jìyà náà kúrú, ẹ̀yọ̀ ẹ̀mí kan ní ayé kì yóò là. Sùgbọ̀n nítorí àwọn tí Ọ̀lórún yàn, ni yóò ẹ́ dín àwọn ọ̀jọ̀ náà kù. 21 Nígba náà, bí ẹnikẹni bá sọ fún un yín pé, 'Ẹ wò ó, Kristi wa níbi yí!' tabí, sọ

fún un yín pé, 'Ẹ wò ó, ó wà lólhùn ún nì!' Ẹ́ má ẹ́ gbà wọn gbọ̀. 22 Nítorí àwọn èkè Kristi àti àwọn wòlù èké ni yóò wá, wọn yóò sì fi isẹ́ iyanu tí yóò tan èniyàn jẹ hàn. Bí ó bá ẹ́ é ẹ́, wọn yóò tan àwọn àyànfẹ̀ pàápàá jẹ. 23 Nítorí "Sùgbọ̀n ni ọ̀jọ̀ wònyí lẹ̀yìn ẹ̀pẹ̀nájú tí mo sọ yí, "oòrùn yóò sọkùnkùn, ọ̀ṣùpá kò ní tan imọ̀lẹ̀ rẹ̀. 25 Àwọn iràwọ̀ pẹ̀lú yóò já lulẹ̀ láti ọ̀jọ̀ ọ̀run, àti agbára tí ń bẹ́ ní ọ̀run ni á ó sì mì títì. 26 "Nígba náà ni gbogbo ayé yóò sì rí í tí ẹ̀mí Ọ̀mọ̀ Èniyàn yóò máa bọ̀ wá láti inú àwọ̀sánmọ̀ pẹ̀lú agbára àti ọ̀go nílá. 27 Nígba náà ni yóò sì rán àwọn àngẹ̀lì rẹ̀ láti kó àwọn àyànfẹ̀ ní gbogbo ayé jọ̀ láti orígun méré̀rẹ̀rìn ayé láti ikangun ayé títi dé ikangun ọ̀run. 28 "Nínsin yí, ẹ́ kọ̀ ọ̀wẹ̀ lára igi ọ̀pọ̀tọ̀, nígba tí ẹ̀ka rẹ̀ bá ń yọ̀ tuntun, tí ó bá sì ń rú ewé, ẹ̀yí fihàn pé àkòkò ẹ̀rùn ti dé. 29 Bẹ́ẹ̀ gégé, nígba tí ẹ́ ba rí àwọn ohun wònyí tí ń ẹ̀lẹ̀, kí ẹ́ mọ̀ pé ó súnmọ̀ etilé tán, bí ẹ̀gbà tí ó wà lẹ̀yìn ilẹ̀kùn. 30 Lóódótó ni mo wí fún un yín, iran yí kì yóò rékojá títi á ó fi mú gbogbo nhkan wònyí ẹ́. 31 Ọ̀run àti ayé yóò kojá lọ, sùgbọ̀n àwọn ọ̀rọ̀ mi dúró dájú títi ayé àinípẹ̀kun. 32 "Sùgbọ̀n kò sí ẹ̀ni tí ó mọ̀ ọ̀jọ̀ tàbí wákàtí tí nhkan wònyí yóò ẹ̀lẹ̀. Àwọn àngẹ̀lì ọ̀run pàápàá kò mọ̀. Àní, ẹ̀mí pẹ̀lú kò mọ̀ ọ̀n, bí kò ẹ́ baba nìkan. 33 Ẹ́ máa sọ̀ra, ẹ́ dúró wámú, kí ẹ́ sì máa gbàdúrà, nítorí ẹ̀yin kò mọ̀ ẹ̀gbà tí àkòkò ná yóò dé. 34 Ó dà bí ọ̀kùnrin kan tí ó lọ sí Irinàjò tí ó jìnnà rere, ẹ̀ni tí ó fi ilẹ̀ rẹ̀ sílẹ̀, tí ó sì fi àṣẹ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀, àti isẹ́ tí ẹ̀nikọ̀dọ̀kan yóò ẹ́, ó sì fi àṣẹ̀ fún ẹ̀ni tò dúró lẹ̀nu-ọ̀nà láti máa sọ̀nà. 35 "Bẹ́ẹ̀ gégé, ẹ̀yin pẹ̀lú ní láti máa fi irètí sọ̀nà, nítorí pé ẹ́ kò mọ̀ àkòkò tí baálẹ̀ ilẹ̀ yóò dé. Bóyá ní iròlẹ̀ ni o, tàbí ní ọ̀gàngjọ̀ ọ̀run, tàbí nígba tí àkùkọ̀ máa ń kọ̀, tàbí ní ọ̀wúrọ̀. 36 Àti wí pé nígba tí ó bá dé lójìjì, kó má ẹ́ ba yín lójú oorun. 37 Ohun tí mo wí fún un yín, mo wí fun gbogbo èniyàn: 'Ẹ́ máa sọ̀nà!'"

14 Lẹ̀yìn ọ̀jọ̀ méjì ni àjọ̀ Irékojá àti tí àiùwákàrà, àti àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ ọ̀fin sì ń wá ọ̀nà láti mú Jesu ní ikòkò, kí wọn sì pa á. 2 Sùgbọ̀n wọn wí pé, "A kò ní mú un ní ọ̀jọ̀ àjọ̀, kí àwọn èniyàn má bá á fa jàngbọ̀n." 3 Nígba tí ó

sì wà ní Betani ni ilé Simoni adètẹ̀ bí ó ti jókòò “Ọkan nínú èyìn méjìlá tí ó ń bá mi tọ̀wọ̀ bọ ti oúnjẹ, obìnrin kan wọ̀lẹ̀, ti òun ti alabasita àwọ̀ jẹun nísinsin yíí ni. 21 Nítòótọ̀ Ọmọ̀ Èniyàn òróró ìkunra olówó iyebíyẹ, ó sị ìgò nàà, ó sì da ń lọ bí a ti kọ̀wẹ̀ nípá rẹ̀, ẹ̀gbẹ̀n ẹ̀gbé ní fún òróró nàà lé Jesu lórí. 4 Àwọn kan nínú àwọn tí ọ̀kúnrin nàà, láti ọ̀wọ̀ ẹ̀ni tí a ti fi Ọmọ̀ Èniyàn ó jókòò ti tábíli kún fún ibànújẹ. Wọn sì ń bí ara hàn. Ìbá sàan fún un bí a kò bá bí i rárá.” 22 wọn pé, “Nítórí kí ni a ẹ̀ fi òróró yíí sòfò? 5 Bí wọn ti ń jẹun lówọ̀, Jesu mú iṣù àkàrà kan, Òun ibá ta òróró ìkunra yíí ju owó iṣẹ̀ ọ̀dún kan, ó gbàdúrà sí i. Lẹ́yìn nàà ó bù ú sí wẹ́wẹ̀, ó sì lọ, kí ó sì fi owó rẹ̀ ta àwọn tálákà lẹ́rẹ̀.” Bá yí ni wọn ń fi ọ̀rọ̀ gún obìnrin nàà lára. 6 Ẹ̀gbẹ̀n Jesu wí fún pé, “È fi í sílẹ̀, kí ni ẹ̀ ń yọ ọ̀ lẹ̀nu fún sẹ̀ nítórí tí ó ẹ̀ ohun rere sí mi? 7 Nígba gbogbo ni àwọn tálákà wà ní àárín yín, wọn sì ń fẹ̀ ìrànlowọ̀ yín. Ẹ̀ sì lè ẹ̀ oore fún wọn nígbàkígbà tí ẹ̀ bá fẹ̀. 8 Ó ti ẹ̀ èyí tí ó lè ẹ̀, o ti fi òróró kùn mí ni ara ní imúrasílẹ̀ de ìgbà tí wọn yóò sin òkú mi. 9 Lóòótọ̀ ni mo wí fún un yín, nífikibi tí wọn bá ti wàásù mi, ní gbogbo ayé, wọn kò ní ẹ̀ alàìsọ ohun tí obìnrin yíí ẹ̀ pèlú ní ìrántí rẹ̀.” 10 Nígba nàà ni Judasi Iskariotu, ọkan nínú àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ méjìlá lo sí ọ̀dọ̀ àwọn olórí àlùfáà, láti ẹ̀tò bí yóò ti fi Jesu lé wọn lówọ̀. 11 Inú wọn dùn láti gbọ̀ èyí, wọn sì yọ̀, wọn sì ẹ̀ ìlérí láti fún un ní owó. Nítórí nàà ó bèrẹ̀ sí í sọ àkòkò tí ó rọ̀rùn tí òun yóò fi Jesu lé wọn lówọ̀. 12 Ní ọ̀jọ̀ kìn-ín-ní àjòdún ìrẹ̀kojá tí í ẹ̀ ọ̀jọ̀ tí wọn máa ń pa ẹ̀ran àgùntàn fún ìrúbo, àwọn ọmọ-èyìn Jesu bí í lèèrẹ̀ pé, “Níbo ni iwọ̀ fẹ̀ kí a lọ pèsè sílẹ̀ tí iwọ̀ yóò ti jẹ̀ àsẹ̀ ìrẹ̀kojá?” 13 Ó rán méjì nínú àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀, lọ, ó sì wí fún wọn pé, “È lọ sínú ìlú, ọ̀kúnrin kan tó ru ìkòkò omi yóò pàdẹ̀ yín, ẹ̀ máa tọ̀ ọ̀ lẹ́yìn. 14 Ilé tí ọ̀kúnrin nàà bá wọ̀, kí ẹ̀ wí fún baálẹ̀ nàà pé, ‘Olùkọ̀ rán wa pé, níbo ni gbàngàn àpẹ̀jẹ̀ nàà gbé wa, níbi tí èmi yóò gbé jẹ̀ àsẹ̀ ìrẹ̀kojá pèlú àwọn ọmọ-èyìn mi?’ 15 Òun yóò sì mú un yín lọ sí gbàngàn nílá kan lókè ilé nàà, tí a ti ẹ̀ lósó. Níbẹ̀ ni kí ẹ̀ pèsè sílẹ̀ dè wá.” 16 Àwọn ọmọ-èyìn méjì nàà sì jáde lọ àárín ìlú. Wọn bá gbogbo nìkan gégé bí Jesu tí sọ fún wọn. Wọn sì pèsè àsẹ̀ ìrẹ̀kojá. 17 Nígba tí ó di alẹ̀, Jesu àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ dẹ̀ síbẹ̀. 18 Bí wọn sì ti jókòò yí tábíli ká, tí wọn ń jẹun, Jesu wí pé, “Lóòótọ̀ ni mo wí fún un yín, ọkan nínú èyìn tí ẹ̀ ń bá mi jẹun yíí ni yóò fi mí hàn.” 19 Ọkan wọn sì bèrẹ̀ sí í dàrú. Olúkúlùkù sì ń bí í ní ọ̀kòọkan wí pé, “Dájúdájú, kì í ẹ̀ èmi?” 20 Ó sì dàhùn wí pé, “Ọkan nínú èyìn méjìlá tí ó ń bá mi tọ̀wọ̀ bọ ti oúnjẹ, obìnrin kan wọ̀lẹ̀, ti òun ti alabasita àwọ̀ jẹun nísinsin yíí ni. 21 Nítòótọ̀ Ọmọ̀ Èniyàn ń lọ bí a ti kọ̀wẹ̀ nípá rẹ̀, ẹ̀gbẹ̀n ẹ̀gbé ní fún ọ̀kúnrin nàà, láti ọ̀wọ̀ ẹ̀ni tí a ti fi Ọmọ̀ Èniyàn hàn. Ìbá sàan fún un bí a kò bá bí i rárá.” 22 Bí wọn ti ń jẹun lówọ̀, Jesu mú iṣù àkàrà kan, ó gbàdúrà sí i. Lẹ́yìn nàà ó bù ú sí wẹ́wẹ̀, ó sì fi fún wọn. Ó wí pé, “È gbà jẹ, èyí yíí ni ara mi.” 23 Bákan nàà, ó sì mú ago wáini, ó dúpẹ̀ fún un, ó sì gbé e fún wọn. Gbogbo wọn sì mu nínú rẹ̀. 24 Ó sì wí fún wọn pé, “Èyí ní èjẹ̀ mí tí májẹmú tuntun, tí a ta sílẹ̀ fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn. 25 Lóòótọ̀ ni mo wí fún un yín, èmi kò tún ní mu ọ̀tí wáini mó títí yóò fi di ọ̀jọ̀ nàà tí Èmi yóò mu ún ní tuntun nínú ìjọba Ọlọ̀run.” 26 Lẹ́yìn nàà wọn kọ orin, wọn sì gun orí òkè olífí lọ. 27 Jesu sì wí fún wọn pé, “Gbogbo yín ni ẹ̀ ó sa kúrò lódò mi, a ti kọ̀wẹ̀ rẹ̀ pé, “Èmi yóò lu olùsọ̀-àgùntàn àwọn agbo àgùntàn yóò sì fónká.” 28 Ẹ̀gbẹ̀n lẹ́yìn ìgbà ti mo ba jìnde tan, èmi yóò síwájú yin lọ sí Galili.” 29 Ẹ̀gbẹ̀n Peteru dá a lóhùn, ó wí pé, “Bí gbogbo èniyàn tilẹ̀ sá kúrò lẹ́yìn rẹ̀, èmi kò ní sá.” 30 Jesu sì wí fún un pé, “Jẹ́ kí ń sọ òótọ̀ fún ọ. Kí àkùkọ̀ tó ó kọ̀ lẹ̀kẹ̀jẹ̀ ní òwúró òlẹ̀, iwọ̀, pàápàá yóò ti sọ lẹ̀mẹ̀ta wí pe iwọ̀ kò mò mí rí.” 31 Ẹ̀gbẹ̀n Peteru fa ara ya, ó wí pé, “Bí mo tilẹ̀ ní láti kú pèlú rẹ̀, èmi kò jẹ̀ sọ pé n kò mò ọ̀n rí.” Ìlérí yíí kan nàà ni àwọn ọmọ-èyìn ìyókú bèrẹ̀ sí í ẹ̀. 32 Nígba tí wọn dé ibi kan tí wọn ń pé ní ọgbà Getsemane. Jesu wí fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ pé, “È jókòò dè mí nìhìn-ín títí n ó fi lọ gbàdúrà.” 33 Ó sì mú Peteru àti Jakọbu àti Johanu lọ pèlú rẹ̀. Òun sì kún fún ìrẹ̀wẹ̀sì àti ibànújẹ gidigidi. 34 Ó sì wí fún wọn pé, “Ọkan mi ń kààánú gidigidi títí dé ọ̀jọ̀ ikú. È dúró nìhìn-ín kí ẹ̀ sì máa bá mi sọ̀nà.” 35 Ó sì lọ síwájú díẹ̀, ó dojúbọ̀ ilẹ̀, ó sì bèrẹ̀ sí í gbàdúrà pé, bí ó bá ẹ̀ ẹ̀ kí wákàtí tí ó bọ̀ nàà ré òun kojá. 36 Ó sì wí pé, “Ábbà, Baba, iwọ̀ lè ẹ̀ ohun gbogbo, mú ago yíí kúrò lórí mi, ẹ̀gbẹ̀n kí í ẹ̀ èyí tí èmi fẹ̀, bí kò ẹ̀ èyí tí iwọ̀ fẹ̀.” 37 Nígba tí ó sì padà dé ọ̀dọ̀ àwọn ọmọ-èyìn mẹ̀ta, ó bá wọn lójú oorun. Ó sì wí fún Peteru pé, “Simoni, o ń sùn ni? Iwọ̀ kò lè bá mi sọ̀nà fún wákàtí kan? 38 È máa sọ̀nà, kí ẹ̀ sì máa gbàdúrà, kí ẹ̀ má ba à bọ̀ sínú ìdánwò. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé, “Èmi ń fẹ̀ ẹ̀gbẹ̀n ó

se àìlera fún ara.” 39 Ó sì tún lọ lẹ̀ẹkan sí í. Ó sì gbàdúra gégé bí ó ti gbà á ti isájú. 40 Nígba tí ó sì tún padà dé, ó bá wọn wọn ní sùn, nítorí pé ojú wọn kún fún oorun. Wọn kò sì mọ irú èsì tí wọn ibá fún un. 41 Ó sì wá nígba keta, ó sì wí fún wọn pé, “È máa sùn kí ẹ̀ sì máa sinmi ó tó bẹ̀, wákàtí náà ti dé, wò ó, a fi Ọmọ̀ Èniyàn lé àwọn ẹ̀lẹ̀sẹ̀ lówó. 42 È dide, ẹ̀ jẹ́ kí a máa lọ. È wò ó, ẹ̀ni tí yóò fi mí hàn wà ní tòsí!” 43 Bí ó sì ti ní sọ̀rọ̀ lówó, lójú ẹ̀sẹ̀ náà ni Judasi ọ̀kan nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yin méjìlá dé pẹ̀lú. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn ti idà àti kùnmọ̀ lówó, àwọn olórí àlùfáà, àwọn olùkọ̀ ọ̀fin àti àwọn àgbàgbà Júú ni ó rán wọn wá. 44 Judasi tí fi àmì fún wọn wí pé, “Èni tí mo bá fi ẹ̀nu kò lẹ̀nu nínú wọn, òun ní Jesu, ẹ̀ mú un.” 45 Nígba tí wọn dé ọ̀dọ̀ Jesu, Judasi lọ sì ọ̀dọ̀ rẹ̀ tààrà, ó wí pé, “Rabbi!” Ó sì fi ẹ̀nu kò Jesu lẹ̀nu. 46 Wọn sì mú Jesu. 47 Sùgbọ̀n ọ̀kan nínú àwọn tí ó dúró fa idà rẹ̀ yọ, ó fi sá ọmọ̀ ọ̀dọ̀ olórí àlùfáà, ó sì gé etí rẹ̀ bọ̀ sílẹ̀. 48 Nígba náà Jesu dáhùn, ó bi wọn léèrè pé, “Sé Èmi ni ẹ̀yin jáde tò wá bi olẹ̀, ti ẹ̀yin ti idà àti kùnmọ̀ láti mú? 49 Ojoojúmọ̀ ni èmi wá pẹ̀lú yín ní tẹ̀mpìlì, tí mo ní kòni; ẹ̀ kò mú mi. Sùgbọ̀n eléyí sẹ̀lẹ̀, kí ohun tí iwé Mímọ̀ wí lẹ̀ sẹ̀.” 50 Ní àkókò yìí, gbogbo àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ̀ ti fi í sílẹ̀, wọn sálo. 51 Ọ̀dọ̀mọ̀kùnrin kan sì ní tò ọ̀ lẹ̀yìn tí ó fi aṣọ̀ ọ̀gbọ̀ bo ihòhò rẹ̀ àwọn ọmọ-ogun gbiyànjú láti mú òun náà. 52 Ó sì fi aṣọ̀ funfun náà sílẹ̀ fún wọn, ó sì sálo ní ihòhò. 53 Wọn mú Jesu lọ sí ilẹ̀ olórí àlùfáà, gbogbo àwọn olórí àlùfáà àti àwọn àgbàgbà Júú àti àwọn olùkọ̀ ọ̀fin péjọ síbẹ̀. 54 Peteru tẹ̀lé Jesu lókèèrè, ó sì yọ̀ wọ̀ inú àgbàlá olórí àlùfáà, ó sì jókòó pẹ̀lú àwọn ọmọ̀ ọ̀dọ̀, ó ní yáná. 55 Bí ó ti ní sẹ̀ ẹ̀yí lówó, àwọn olórí àlùfáà àti gbogbo ìgbimọ̀ ilẹ̀ ẹ̀jọ̀ tí ó ga jùlọ̀ ní wá ẹ̀ni tí yóò jẹ́rìí èké sí Jesu, ẹ̀yí tí ó jojú dádàrá láti lè dájọ̀ ikú fún un. Sùgbọ̀n wọn kò rí. 56 Nítorí pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀rì wọn ní kò bá ara wọn mu. 57 Níkẹ̀yin àwọn kan dide, wọn bèrẹ̀ sí í jẹ́rìí èké sí í, wọn ní, 58 “A gbọ̀ tí ó wí pé, ‘Èmi yóò wó tẹ̀mpìlì tí ẹ̀ fi ọ̀wọ̀ kọ̀ yìí, nígba tí yóò bá sì fi di ojọ̀ keta, èmi yóò kọ̀ òmíràn ti a kò fi ọ̀wọ̀ èniyàn kọ̀.’” 59 Síbẹ̀, ẹ̀rì i wọn kò dógba. 60 Nígba náà ni àlùfáà àgbà dide, ó bọ̀ síwájú. Ó sì bèrẹ̀ sí í bi Jesu léèrè, ó ní, “Sé o kò ní fèsì

sí ẹ̀sùn tí wọn fi sùn ọ̀? Kí ni iwọ̀ gan an ní sọ̀ fúnra rẹ̀?” 61 Sùgbọ̀n Jesu dákẹ̀. Olórí àlùfáà tún bi í, lẹ̀ẹkan sí í, ó ní, “Sé iwọ̀ ni Kristi náà, Ọmọ̀ Olùbùkún un ni?” 62 Jesu wá dáhùn, ó ní, “Èmi ni, ẹ̀yin yóò sì rí Ọmọ̀ Èniyàn tí yóò jókòó lówó ọ̀tún agbára. Ẹ̀yin yóò sì tún rí Ọmọ̀ Èniyàn tí ó ní bọ̀ láti inú àwọ̀sánmọ̀ ojú ọ̀run.” 63 Nígba náà ni Olórí àlùfáà fa aṣọ̀ rẹ̀ ya, ó ní, “Kí ló kù tí a ní wá? Kí ni a tún ní wá ẹ̀lẹ̀rìí fún?” 64 Ẹ̀yin fúnra yín ti gbọ̀ ọ̀rọ̀-òdì tí ó sọ. Kí ni ẹ̀ rò pé ó tọ̀ kí a se?” Gbogbo wọn sì dáhùn wí pé, “Ó jẹ̀bi ikú.” 65 Àwọn kan sì bèrẹ̀ sí í tu itọ̀ sí í lára. Wọn dì í lójú. Wọn ní kàn án lẹ̀sẹ̀ lójú. Wọn fi se ẹ̀lẹ̀yà pé, “Sọ̀tẹ̀lẹ̀!” Àwọn olùṣọ̀ sì ní fi àtẹ̀lẹ̀wọ̀ wọn gbá a lójú. 66 Ní àkókò yìí Peteru wá ní isàlẹ̀ inú àgbàlá ilẹ̀ ìgbẹ̀jọ̀. Nínú àgbàlá yìí, ọ̀kan nínú àwọn ìránṣẹ̀binrin àlùfáà àgbà kiyèsì í tí Peteru ní yáná. 67 Nígba tí ó rí Peteru tí ó ti yáná, Ó tejúmọ̀ ọ̀n. Ó sì sọ̀ gbangba pé, “Iwọ̀ pàápàá wá pẹ̀lú Jesu ara Nasareti.” 68 Sùgbọ̀n Peteru sé, ó ní, “N kò mọ̀ Jesu náà rí; ohun tí ó ní sọ̀ yìí kò tilẹ̀ yé mi.” Peteru sì jáde lọ sí ẹ̀nu-òná àgbàlá ilẹ̀ ìgbẹ̀jọ̀. Àkùkọ̀ sì kọ. 69 Ọmọ̀binrin náà sì tún rí Peteru. Ó sì tún bèrẹ̀ sí wí fún àwọn tí wọn dúró níbẹ̀. Ó ní, “Ọ̀kùnrin yìí gan an jẹ́ ọ̀kan nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yin Jesu.” 70 Sùgbọ̀n Peteru tún sé. Nígba tí ó sí túnṣe diẹ̀ sí í, àwọn tí wọn dúró lẹ̀gbẹ̀ Peteru wá wí fún un pé, “Lóòtótó ni, ọ̀kan ní ara wọn ni iwọ̀ í se. Nítorí ará Galilì ni iwọ̀, èdè rẹ̀ sì jọ̀ bẹ̀.” 71 Nígba náà ni Peteru bèrẹ̀ sí í sé ó sì ní búra, ó ní, “N kò mọ̀ ẹ̀ni ti ẹ̀ ní sọ̀rọ̀ rẹ̀ yí rí!” 72 Lójúkan náà tí àkùkọ̀ yìí kọ̀ lẹ̀kẹ̀kẹ̀ Peteru rántí ọ̀rọ̀ Jesu fún un pé, “Kí àkùkọ̀ tó kọ̀ lẹ̀mẹ̀jì, iwọ̀ yóò sé mí nígba mẹ̀ta.” Ó sì rẹ̀ ẹ̀ láti inú ọ̀kan wá, ó sì sọ̀kún.

15 Ní kùtùkùtù òwúrò, àwọn olórí àlùfáà, àwọn àgbàgbà, àwọn olùkọ̀ ọ̀fin àti gbogbo àjọ̀ ìgbimọ̀ fi ẹ̀nu kò lórí ohun tí wọn yóò se. Wọn sì de Jesu, wọn mú un lọ, wọn sì fi lé Pilatu lówó. 2 Pilatu sì bi í léèrè, ó ní, “Se iwọ̀ ni ọ̀ba àwọn Júú?” Jesu sì dáhùn pé, “Gégé bi iwọ̀ ti wí náà ni.” 3 Àwọn olórí àlùfáà fi ẹ̀sùn ohun púpọ̀ kàn án. 4 Pilatu sì tún bi í léèrè pé, “Se iwọ̀ kò dáhùn ni? Wo gbogbo ẹ̀sùn tí wọn fi kàn ọ̀.” 5 Sùgbọ̀n Jesu kò dalóhùn síbẹ̀, tó bẹ̀tẹ̀ ti ẹ̀nu fi ya

fi ɕe elɛyà, wɔn ní mí orí wɔn pèlú, wɔn sì kè pé, “Hàál ìwò tí yóò wó tẹ̀mpilí tí yóò sì tún un kò láàrín ojò m̀éta, 30 sòkalẹ̀ láti orí àgbélébùú wá, kí o sì gba ara rẹ̀ là!” 31 Bákan náà ní àwọn olórí àlùfáà àti àwọn olùkọ̀ ọ̀fin fi í ɕẹ̀sín láàrín ara wɔn, wɔn wí pé, “Ó gba àwọn èlòmíran là sùgbɔn, ara rẹ̀ ni kò lẹ̀ gbàlà. 32 Jẹ́ kí Kristi, ọ̀ba Israẹli, sòkalẹ̀ láti orí igi àgbélébùú wá nísinsin yíí kí àwà kí ó lẹ̀ rí í, kí àwà kí ó sì lẹ̀ gbàgbọ̀. Bákan náà, àwọn tí a kàn mó àgbélébùú pèlú rẹ̀ sì ní kẹ̀gàn rẹ̀. 33 Nígba tí ó dì wákàtí kẹ̀fà, òkùnkùn bo gbogbo ilẹ̀ títí dì wákàtí kẹ̀sànan. 34 Ní wákàtí kẹ̀sànan ni Jesu kígbẹ̀ sòkè ní ohùn rara, ó ní, “Eli, Eli, lama sabakitaní?” (ìtumọ̀ èyí tí í ɕe, “Ọlọrun mi, Ọlọrun mi, èéṣe tí ìwò fi kò mí sílẹ̀?”). 35 Nígba tí àwọn kan nínú àwọn tí wɔn dúró níbẹ̀ gbọ̀, wɔn sì wí pé, “Wò ó ó ní pe Elijah.” 36 Nígba náà ní ẹnìkan sàré lọ̀ kí kànkànnìn bọ̀ inú ọ̀tí kíkàn, ó fi lé orí ọ̀pá, ó sì nà àn sí Jesu kí ó lẹ̀ mu ún. Ó wí pé, “Ẹ̀ jẹ́ kí a máa wò ó, bóyá Elijah yóò wá sọ̀ ọ̀ kalẹ̀ wa.” 37 Jesu sì tún kígbẹ̀ sòkè ní ohùn rara, ó jòwọ̀ èmí rẹ̀ lẹ̀wọ̀. 38 Aṣọ̀ ikélẹ̀ tẹ̀mpilí sì fàya sí mèjì láti òkè dé isàlẹ̀. 39 Nígba tí balógun ọ̀rún tí ó dúró lẹ́gbẹ̀ ọ̀dọ̀ Jesu rí í tí ó kígbẹ̀ sòkè báyií, tí ó sì jòwọ̀ èmí rẹ̀ lẹ̀wọ̀, ó wí pé, “Lòódótó Ọ̀mọ̀ Ọlọrun ni ọ̀kùnrin yíí í ɕe.” 40 Àwọn obìnrin kan wà níbẹ̀ pèlú, tí wɔn ní wò ó láti òkèèrè. Maria Magdalene wà lára àwọn obìnrin náà, àti Maria iyá Jakọ̀bu kékére àti ti Jose, àti Salome. 41 Àwọn wònyí, nígba tí ó wà ní Galili máa ní tò ọ̀ lẹ́yin, wɔn a sì máa ɕe ìránṣẹ̀ fún un àti ọ̀pọ̀ obìnrin mìíràn tí wɔn sì bá a gòkè wá sí Jerusalemu. 42 Ojọ̀ yíí jẹ́ ojọ̀ ìpalẹ̀mọ̀ (èyí tí í ɕe, ojọ̀ tó ɕájú ojọ̀ isinmi). Nígba tí ilẹ̀ ojọ̀ náà sì ɕú, 43 Josefu ará Arimatea wá, ọ̀kan pàtàkì nínú àwọn ọ̀mọ̀ igbimọ̀, ẹnì tí ní retí ijoba Ọlọrun, ó fi ìgbọyá lọ̀ sí iwájú Pilatu láti tọ̀ọ̀ òkú Jesu. 44 Ẹ̀nu ya Pilatu láti gbọ̀ pé Jesu ti kú. Nítórí náà ó pe balógun ọ̀rún, ó sì bí í léèrè bóyá Jesu ti kú nítódótó. 45 Nígba tí balógun ọ̀rún náà sì fún Pilatu ní ìdánílójú pé Jesu ti kú, Pilatu jòwọ̀ òkú rẹ̀ fún Josefu. 46 Josefu sì ti ra aṣọ̀ ọ̀gbọ̀ wá. Ó sọ̀ òkú Jesu kalẹ̀: ó sì fi aṣọ̀ ọ̀gbọ̀ náà dì í. Ó sì tẹ̀ ẹ̀ sí inú ibojì, tí wɔn gbẹ̀ sí ara àpáta. Ó wá yí òkúta

dí ẹnu ibojì nàà. **47** Maria Magdalene àti Maria ìyá Jose ní wò ó bi Joséfu ti n tẹ Jesu sí ibojì.

16 Nígba tí ojọ ìsinmi sì kojá, Maria Magdalene, Maria ìyá Jakóbu, àti Salome mú òróró olódórùn didùn wá kí wọn bá à le fi kun Jesu lára. **2** Ní kùtùkùtù ojọ kìn-ín-ní ọsẹ, wọn wá sí ibi ibojì nígba tí oòrùn bèrẹ sí yọ, **3** wọn sì ní bi ara wọn léèrè pé, “Ta ni yóó yí òkúta nàà kúrò ní ẹnu ibojì fún wa?” **4** Sùgbón nígba tí wọn sì wò ó, wọn rí i pé a ti yí òkúta tí ó tóbi gidigidi nàà kúrò. **5** Nígba tí wọn sì wo inú ibojì nàà, wọn rí òdòmọkùnrin kàn tí ó wọ aṣọ funfun, ó jókódó ní apá ọtún, ẹnu sì yà wọn. **6** Ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ má bèrù: ẹyin ní wá Jesu tí Nasareti, tí a kàn mó àgbélébùú. Ó jínde! Kò sí nǹhìn-ín yíi mó, ẹ wo ibi tí wọn gbé tẹ ẹ sí. **7** Sùgbón ẹ lọ sọ fún àwọn ọmọ-ẹyin rẹ títí kan Peteru wí pé, ‘Ọun ti ní lọ síwájú yín sí Galili. Ibẹ ni ẹyin yóó ti rí i, gégé bí ó ti sọ fún yín.’” **8** Wọn sáré jade lọ kánkán, kúrò ní ibi ibojì nàà, nítorí tí wọn wárìrì; ẹrù sì bà wọn gidigidi; wọn kò wí ohunkóhun fún ẹnìkẹni, nítorí ẹrù bá wọn. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Nígba tí Jesu jínde ní kùtùkùtù òwúrò ní ojọ kìn-ín-ní ọsẹ, ó kọ fi ara hàn fun Maria Magdalene, ni ara ẹni tí ó ti lé ẹmí Ẹsù méje jade. **10** Ọun sì lọ sọ fún àwọn tí ó ti ní bá a gbé, bí wọn ti ní gbààwẹ, tí wọn sì ní sọkún. **11** Àti àwọn, nígba tí wọn sì gbọ pé Jesu wa láààyè, àti pé, ọun ti rí i, wọn kò gbàgbọ. **12** Lẹyin ẹyí, ó sì fi ara hàn fún àwọn méjì ní ọ̀nà mǹrà̀n, bí wọn ti ní rìn ní ọ̀nà, tí wọn sì ní lọ sí ìgbèríko. **13** Nígba tí wọn sì mọ ẹni tí i ẹ, wọn sì lọ rọ̀yìn fún àwọn ìyókù, síbẹ, àwọn ìyókù kò gbà wọn gbọ. **14** Lẹyin nàà, Jesu fi ara rẹ hàn fún àwọn mọkànlá níbi tí wọn ti ní jeun papọ; Ó sì bá wọn wí fún àìgbàgbọ àti ọkàn líle wọn, nítorí wọn kò gba ẹrì àwọn tí ó ti rí i lẹyin àjínde rẹ gbọ. **15** Ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ lọ sí gbogbo ayé, kí ẹ sì máa wàásù ìyìnrere mi fún gbogbo ẹdá. **16** Ẹni tí ó bá gbàgbọ, tí a sì tẹbọmi yóò là. Sùgbón ẹni tí ó bá kọ tí kò gbàgbọ yóò jẹbí. **17** Àmì wònyí yóò sì máa bá àwọn tí ó gbàgbọ lọ. Ní orúkọ mi ni wọn yóò máa lé ẹmí ẹsù jade. Wọn yóò máa fi èdè tuntun

sòrò. **18** Wọn yóò sì gbé ẹjò lówọ, bí wọn bá sì jẹ májèlè kò nípá wọn lára rára. Wọn yóò gbé ọwọ lé àwọn aláìsàn, ara wọn yóò sì dá.” **19** Nígba tí Jesu Olúwa sì ti bá wọn sòrò báylí tan, á gbé e lọ sí ọrun, ó sì jókódó lówọ ọtún Ọlọrun. **20** Àwọn ọmọ-ẹyin rẹ sì jade lọ. Wọn ní wàásù káàkiri. Ọlọrun sì wà pẹlú wọn, ó sì ní fi ìdì ọrọ rẹ múlẹ nípá àwọn àmì tí ó tẹlẹ e.

Luke

1 Ọpọ èniyàn ni ó ti dǎwólé tító àwọn nńkan wọn-ọn-ni jọ lẹ́sẹ́sẹ, èyí tí ó ti múlẹ́ ńńşin láàrín wa, **2** àní gégé bí àwọn ńńşé ọ̀rọ̀ nǎà, tí ó ẹ ọjú wọn láti ibèrẹ̀ tí fi lé wa lówó. **3** Nítorí nǎà, ó sì yẹ fún èmi pẹ̀lú, láti kòwé sí ọ lẹ́sẹ́sẹ bí mo ti wádíí ohun gbogbo fínní fínní sí láti ìpílẹ́şẹ, Teofilu ọ̀lọ́lá jùlọ, **4** kí ìwọ kí ó le mọ òtítọ́ ohun wọn-ọn-ni, tí a ti kọ ọ. **5** Nígba ọ́ọ Herodu ọba Judea, àlùfáà kan wà, láti ńń Abijah, orúkọ rẹ a máa jẹ Sekariah: aya rẹ sì ẹ ọkan nínú àwọn ọmọbínrín Aaroni, orúkọ rẹ a sì máa jẹ Elisabeti. **6** Àwọn méjèjẹì sì ẹ olódodo níwájú Ọ̀lọ̀run, wọn ń rìn ní gbogbo òfin àti ìlànà Olúwa ní àìlẹgàn. **7** Şùgbọ́n wọn kò ní ọmọ, nítorí tí Elisabeti yàgàn; àwọn méjèjẹì sì di arúgbó. **8** Ó sì ẹ, nígba tí ó ń ẹ ẹ àlùfáà níwájú Ọ̀lọ̀run ni àkókò tirẹ. **9** Bí ẹşè àwọn àlùfáà, ipa tirẹ ni láti máa fi tùràrí jóná, nígba tí ó bá wọ inú tẹmpili Olúwa lọ. **10** Gbogbo ijọ àwọn èniyàn sì ń gbádura lóde ní àkókò síşun tùràrí. **11** Angeli Olúwa kan sì fi ara hàn án, ó dúró ní apá ọ̀tún pẹpẹ tùràrí. **12** Nígba tí Sekariah sì rí i, orí rẹ wú, ẹrù sì bà á. **13** Şùgbọ́n angeli nǎà wí fún un pé, “Má bèrù, Sekariah: nítorí tí àdúra rẹ gbà; Elisabeti aya rẹ yóó sì bí ọmọkúnrin kan fún ọ, ìwọ ó sì sọ orúkọ rẹ ní Johanu. **14** Ọ̀n yóó sì jẹ ayọ̀ àti idunnú fún ọ, èniyàn púpọ̀ yóó sì yọ sí íbí rẹ. **15** Nítorí ọ̀n ó pọ níwájú Olúwa, kí yóó sì mu ọ̀tí wáinì, bèẹ̀ ní kí yóó sì mu ọ̀tí lile; yóó sì kún fún Ẽmí Mímọ̀ àní láti inú iyá rẹ wá. **16** Ọ̀n ó sì yí èniyàn púpọ̀ padà nínú àwọn ọmọ Israeli sí Olúwa Ọ̀lọ̀run wọn. **17** Ẽmí àti agbára Elijah ni Olúwa yóó sì fi şáájú rẹ lọ, láti pa ọkàn àwọn baba dà sí tí àwọn ọmọ, àti tí àwọn aláìgbọ̀ràn sí ọgbọ́n àwọn olóòtítọ́; kí ó le pèsè àwọn èniyàn tí a múra sílẹ̀ de Olúwa.” **18** Sekariah sì wí fún angeli nǎà pé, “Àmi wo ni èmi ó fi mọ èyí? Èmi sá ti di agbà, àti Elisabeti aya mi sì di arúgbó.” **19** Angeli nǎà sì dàhùn ó wí fún un pé, “Èmi ni Gabrieli, tí máa ń dúró níwájú Ọ̀lọ̀run; èmi ni a rán wá láti sọ fún ọ, àti láti mú ìròyìn ayọ̀ wọnyí fún ọ wá. **20** Sì kiyèsì i, ìwọ ó yadi, ìwọ kí yóó sì le fọhùn, títtí ọ́ọ nǎà tí nńkan wọnyí yóó fi ẹ, nítorí ìwọ kò gba ọ̀rọ̀ mi

gbọ́ tí yóó ẹ ní àkókò wọn.” **21** Àwọn èniyàn sì ń dúró de Sekariah, ẹnu sì yà wọn nítorí tí ó pé nínú tẹmpili. **22** Nígba tí ó sì jáde wá, ọ̀n kò le bá wọn sọrọ̀. Wọn sì kiyèsì wí pé ó ti rí ńń nínú tẹmpili, ó sì ń ẹ àpẹrẹ sí wọn, nítorí tí ó yadi. **23** Ó sì ẹ, nígba tí ọ́ọ ẹşè ńń rẹ pé, ó lọ sí ilẹ̀ rẹ. **24** Lẹ́yìn èyí ni Elisabeti aya rẹ lóyún, ó sì fi ara rẹ pamọ̀ ní oşù márùn-ún, **25** Ó sì wí pé, “Báyíí ni Olúwa ẹ fún mi ní ọ́ọ tí ó síjú wò mí, láti mú ègàn mi kúró láàrín àwọn èniyàn.” **26** Ní oşù kẹfà Ọ̀lọ̀run sì rán angeli Gabrieli sí ilú kan ní Galili, tí à ń pè ní Nasareti, **27** sí wúndiá kan tí a şélérí láti fẹ fún ọkúnrin kan, tí a ń pè ní Josefu, tí idilé Dafidi; orúkọ wúndiá nǎà a sì máa jẹ Maria. **28** Angeli nǎà sì tò ọ wá, ó ní, “Àláfíà fun ọ, ìwọ ẹni tí a kojú sí ẹ ní oore, Olúwa ń bẹ pẹ̀lú rẹ.” **29** Şùgbọ́n ọkàn Maria kò lélẹ̀ nítorí ọ̀rọ̀ nǎà, ó sì rò nínú ara rẹ pé, irú kíkí kín ni èyí. **30** Şùgbọ́n angeli nǎà wí fún un pé, “Má bèrù, Maria, nítorí ìwọ ti rí ojúrere lódọ Ọ̀lọ̀run. **31** Ìwọ yóó lóyún nínú rẹ, ìwọ ó sì bí ọmọkúnrin kan, ìwọ ó sì pẹ orúkọ rẹ ní Jesu. **32** Ọ̀n ó pọ, ọmọ Ọ́gá-ògo jùlọ ni a ó sì máa pè é, Olúwa Ọ̀lọ̀run yóó sì fi itẹ Dafidi baba rẹ fún. **33** Yóó sì jẹ ọba lórí ilẹ̀ Jakọbu títtí láé; ijọba rẹ kí yóó sì ní ìpẹkun.” (aión g165) **34** Nígba nǎà ni Maria beère lówó angeli nǎà pé, “Èyí yóó ha ti ẹ rí bèẹ̀, nígba tí èmi kò tí ì mọ ọkúnrin.” **35** Angeli nǎà sì dàhùn ó sì wí fún un pé, “Ẽmí Mímọ̀ yóó tò ọ wá, agbára Ọ́gá-ògo jùlọ yóó síji bò ọ. Nítorí nǎà ohun mímọ̀ tí a ó ti inú rẹ bí, Ọmọ Ọ̀lọ̀run ni a ó máa pè é. **36** Sì kiyèsì i, Elisabeti ibátan rẹ nǎà yóó sì ní ọmọkúnrin kan ní ọgbólógbòò rẹ, èyí sì ni oşù kẹfà fún ẹni tí à ń pè ní àgàn. **37** Nítorí kò sí ohun tí Ọ̀lọ̀run kò le ẹ. **38** Maria sì dàhùn wí pé, “Wò ó ọmọ ọ̀dọ Olúwa; kí ó rí fún mi gégé bí ọ̀rọ̀ rẹ.” Angeli nǎà sì fi í sílẹ̀ lọ. **39** Ní àkókò nǎà ni Maria sì dide, ó lọ kánkán sí ilẹ̀ ọkè, sí ilú kan ní Judea; **40** Ó sì wọ ilẹ̀ Sekariah lọ ó sì kí Elisabeti. **41** Ó sì ẹ, nígba tí Elisabeti gbọ́ kíkí Maria, ọlẹ sọ nínú rẹ; Elisabeti sì kún fún Ẽmí Mímọ̀, **42** Ó sì kẹ ní ohùn rara, ó sì wí pé, “Alábùkún fún ni ìwọ nínú àwọn obínrin, alábùkún fún sì ni ọmọ tí ìwọ yóó bí. **43** Ẽşẹ tí èmi fi rí irú ojúrere yíí, tí iyá Olúwa mi íbá fi tò mí wá? **44** Sá wò ó, bí ohùn kíkí rẹ ti bọ sí

mi ní etí, ọlẹ sọ nínú mi fún ayọ. **45** Alábùkún fún sì ni ẹnì tí ó gbàgbò, nítorí nńkan wọnyí tí a ti sọ fún un láti ọdọ Olúwa wá yóó ẹ.” **46** Maria sì dáhùn, ó ní: “Ọkàn mi yin Olúwa lógo. **47** Ẹmí mi sì yọ sí Ọlọrun Olùgbàlà mi. **48** Nítorí tí ó síjù wo iwà irẹlẹ ọmọbínrin ọdọ rẹ. Sá wò ó, láti isinsin yí lẹ gbogbo ìran ènìyàn ni yóó máa pè mí ní alábùkún fún. **49** Nítorí ẹnì tí ó ní agbára ti ẹe ohun tí ó tóbi fún mi; Mímọ̀ sì ni orúkọ rẹ. **50** Àánú rẹ̀ sì ní bẹ fún àwọn tí ó bèrù rẹ, láti ìrandíran. **51** Ó ti fi agbára hàn ní apá rẹ; o ti tú àwọn onígbeèrẹ́ ká ní ìrònú ọkàn wọn. **52** Ó ti mú àwọn alágbara kúrò lórí itẹ wọn, o sì gbé àwọn onírẹlẹ̀ lẹ̀kẹ̀. **53** Ó ti fi ohun tí ó dára kún àwọn tí ebi ní pa ó sì rán àwọn ọlórọ̀ padà ní ọfọ. **54** Ó ti ran Israẹli ọmọ ọdọ rẹ lẹwọ, ní írántí àánú rẹ; **55** sí Abrahamu àti àwọn ìran rẹ láléálé, baba wa, àti bí ó ti sọ fún àwọn baba wa.” (aiōn g165) **56** Maria sì jókòò tì Elisabeti níwọn oṣù mẹ́ta, ó sì padà lọ sí ilẹ̀ rẹ. **57** Nígba tí ọjọ Elisabeti pé tí yóó bí; ó sì bí ọmọkúnrin kan. **58** Àwọn aláduúgbò, àti àwọn ibátan rẹ gbọ bí Olúwa ti fi àánú nílá hàn fún un, wọn sì bá a yọ. **59** Ó sì ẹ, ní ọjọ kejo wọn wá láti kọ ọmọ náà nílá; wọn sì fẹ sọ orúkọ rẹ ní Sekariah, gégé bí orúkọ baba rẹ. **60** Iyá rẹ̀ sì dáhùn, ó ní, “Bẹ̀ẹ kọ! Johanu ni a ó pè é.” **61** Wọn sì wí fún un pé, “Kò sí ọkàn nínú àwọn ará rẹ̀ tí à n pè ní orúkọ yí.” **62** Wọn sì ẹ aṣẹrẹ sí baba rẹ, bí ó ti ní fẹ kí a pè é. **63** Ó sì beèrè fún wáláà, ó sì kọ ọ wí pé, “Johanu ni orúkọ rẹ.” Ẹnu sì ya gbogbo wọn. **64** Ẹnu rẹ̀ sì sí lógán, okùn ahọ́n rẹ̀ sì tú, ó sì sọrọ̀, ó sì ní yin Ọlọrun. **65** Ẹrù sì ba gbogbo àwọn tí ní bẹ ní agbègbè wọn, a sì rọ̀yìn gbogbo nńkan wọnyí ká gbogbo ilẹ̀ ọkẹ̀ Judea. **66** Ó sì jẹ ohun iyanu fún gbogbo àwọn tí ó gbọ nípa rẹ, wọn sì tò ó sínú ọkàn wọn, wọn ní wí pé, “Írú-ọmọ kín ni èyí yóó jẹ?” Nítorí tí ọwọ̀ Olúwa wà pẹ̀lú rẹ. **67** Sekariah baba rẹ̀ sì kún fún Ẹmí Mímọ̀, ó sì sọtẹlẹ̀, ó ní: **68** “Olùbùkún ni Olúwa Ọlọrun Israẹli; nítorí tí ó ti bojú wò, tí ó sì ti dá àwọn ènìyàn rẹ̀ nídè, **69** Ó sì ti gbé iwo ìgbàlà sókè fún wa ní ilẹ̀ Dafidi ọmọ ọdọ rẹ; **70** (bí ó ti sọtẹlẹ̀ láti ẹnu àwọn wòlfi rẹ̀ mímọ̀ tipétipé), (aiōn g165) **71** Pé, a ó gbà wá là lẹwọ̀ àwọn ọ́ta wa àti lẹwọ̀ àwọn tí ó kórííra wá. **72** Láti ẹ aánú tí

ó sèlérí fún àwọn baba wa, àti láti rántí májẹmú rẹ̀ mímọ̀, **73** íbúra tí ó ti bú fún Abrahamu baba wa, **74** láti gbà wá lẹwọ̀ àwọn ọ́ta wa, kí àwa kí ó lè máa sìn láifòyà, **75** ni iwà mímọ̀ àti ní ọ̀dodo níwájú rẹ̀, ní ọjọ ayé wa gbogbo. **76** “Àti iwọ, ọmọ mi, wòlfi Ọgá-ògo jùlọ ni a ó máa pè ọ: nítorí iwọ ni yóó sáájú Olúwa láti tún ọ̀nà rẹ̀ ẹ; **77** láti fi ìmọ̀ ìgbàlà fún àwọn ènìyàn rẹ̀ fún ìmúkúró ẹ̀sẹ̀ wọn, **78** nítorí ìyónú Ọlọrun wà; nípa èyí tí ilà-òòrùn láti ọkẹ̀ wá bojú wò wá, **79** Láti fi ìmọ̀lẹ̀ fún àwọn tí ó jókòò ní ọ̀kùnkùn àti ní ọ̀jiji ikú, àti láti fi ẹ̀sẹ̀ wa lé ọ̀nà àlàáfíà.” **80** Ọmọ náà sì dàgbà, ó sì le ní ọkàn, ó sì ní gbé ní jù tífí ó fi di ọjọ ifihàn rẹ̀ fún Israẹli.

2 Ó sì ẹ ní ọjọ wọn-ọ̀n-nì, àṣẹ ti ọdọ Kesari Augustu jáde wá pé, kí a kọ orúkọ gbogbo ayé sínú iwé. **2** (Èyí ni ikọ sínú iwé èkíníni tí a ẹe nígbà tí Kirene fi jẹ baalẹ Siria.) **3** Gbogbo àwọn ènìyàn sì lẹ láti kọ orúkọ wọn sínú iwé, olúkúlùkù sí ilú ara rẹ. **4** Josefu pẹ̀lú sì gòkè láti Nasareti ni Galili, sí ilú Dafidi ní Judea, tí à n pè ní Bẹtilẹhemu; nítorí tí ìran àti idílẹ̀ Dafidi ní í ẹ, **5** láti kọ orúkọ rẹ, pẹ̀lú Maria aya rẹ àfẹsọ̀nà, tí oyún rẹ̀ tí tò bí. **6** Ó sì ẹ, nígbà tí wọn wà nìbẹ, ọjọ rẹ̀ pé tí ọ̀un yóó bí. **7** Ó sì bí àkọbí rẹ̀ ọmọkúnrin, ó sì fi ọ́já wé e, ó sì tẹ ẹ sínú ibùjẹ ẹran; nítorí tí àyẹ̀ kò sí fún wọn nínú ilẹ̀ èrò. **8** Àwọn olùṣọ̀-àgùntàn ní bẹ tí wọn ní gbé ní ilú náà, wọn ní sọ agbo àgùntàn wọn ní ọ̀ru ní pápá tí wọn ní gbé. **9** Angẹli Olúwa sì yọ sí wọn, ọgo Olúwa sì rán yí wọn ká, èrù sì bà wọn gidigidi. **10** Angẹli náà sì wí fún wọn pé, “Má bèrù: sá wò ó, mo mú iyinrere ayọ nílá fún yín wá, tí yóó ẹ ti ènìyàn gbogbo. **11** Nítorí a ti bí Olùgbàlà fún yín lóní ní ilú Dafidi, tí í ẹ Kristi Olúwa. **12** Èyí ni yóó sì ẹ àmí fún yín; èyin yóó rí ọmọ ọwọ̀ tí a fi ọ́já wé, ó dùbúlẹ̀ ní ibùjẹ ẹran.” **13** Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ogun ọ̀run sì darapọ̀ mọ angẹli náà ní ọ̀jiji, wọn ní yin Ọlọrun, wí pé, **14** “Ọgo ni fún Ọlọrun lókè ọ̀run, àti ní ayé àlàáfíà, ifẹ̀ inú rere sí ènìyàn.” **15** Ó sì ẹ, nígbà tí àwọn angẹli náà padà kúrò lódọ̀ wọn lọ sí ọ̀run, àwọn olùṣọ̀-àgùntàn náà bá ara wọn sọ pé, “Ẹ jẹ kí á lọ tààrà sí Bẹtilẹhemu, kí á lè rí ohun tí ó ẹ, tí Olúwa fihàn fún wa.” **16** Wọn sì wá lógán, wọn

sì rí Maria àti Josefu, àti ọmọ ọwọ náà, ó dùbúlẹ̀ ní nínú ibùjẹ ẹran. **17** Nígba tí wọn sì tí rí i, wọn sọ ohun tí a ti wí fún wọn nípa ti ọmọ yí. **18** Ẹnu sì ya gbogbo àwọn tí ó gbọ sí nńkan wònyí tí a ti wí fún wọn láti ọdọ àwọn olùṣọ-àgùntàn wá. **19** Sùgbọn Maria pa gbogbo nńkan wònyí mọ, ó rí rọ wọn nínú ọkàn rẹ. **20** Àwọn olùṣọ-àgùntàn sì padà lọ, wọn ní fi ọgo fún Ọlórùn, wọn sì yín ín, nítorí ohun gbogbo tí wọn ti gbọ àti tí wọn ti rí, bí a ti wí i fún wọn. **21** Nígba tí ojọ méjọ sì pé láti kọ ọmọ náà nílà, wọn pe orúkọ rẹ ní Jesu, bí a ti sọ ọ tẹlẹ láti ọdọ angeli náà wá kí á tó lóyún rẹ. **22** Nígba tí ojọ ìwènú Maria sì pé gégé bí ọfin Mose, Josefu àti Maria gbé Jesu wá sí Jerusalemu láti fi í fún Olúwa **23** (bí a ti kọ ọ sínú ọfin Olúwa pé, “Gbogbo ọmọ ọkúnrin tí ó ẹ̀ ẹ̀ àkọbí, òun ni a ó pè ní mímọ́ fún Olúwa”), **24** àti láti rú ẹ̀bọ gégé bí ẹ̀yí tí a wí nínú ọfin Olúwa: “Àdàbà méjì tàbí ọmọ ẹ̀yẹ́lé méjì.” **25** Sì kiyèsì i, ọkúnrin kan wá ní Jerusalemu, orúkọ rẹ a máa jẹ Simeoni; ọkúnrin náà sì ẹ̀ olóótítọ́ àti olùfọ̀kànsìn, ó rí retí ìtúnú Israẹli, Ẽmí mímọ́ sì bà lẹ e. **26** A sì ti fihàn án láti ọdọ Ẽmí Mímọ́ náà wá pé, òun kì yóò rí ikú, kí ó tó rí Kristi Olúwa. **27** Ó sì ti ipa Ẽmí wá sínú ẹ̀mpìlì. Nígba tí àwọn ọbí rẹ̀ sì gbé Jesu wá, láti ẹ̀ fún un bí ẹ̀ ẹ̀ ọfin. **28** Nígba náà ni Simeoni gbé e ní apá rẹ, ó fi ibùkún fún Ọlórùn, ó ní: **29** “Olúwa Olódùmarẹ̀, nígba yí ni ó tó jẹwọ́ ọmọ ọdọ rẹ̀ lówọ́ lọ, ní àláfíà, gégé bí ọrọ̀ rẹ̀. **30** Nítorí tí ojú mi tí rí ìgbàlà rẹ̀ ná, **31** tí iwọ̀ ti pèsè sílẹ̀ níwájú ẹ̀niyàn gbogbo; **32** ìmọlẹ̀ láti mọ́ sí àwọn aláìkọ̀lẹ̀, àti ọgo Israẹli ẹ̀niyàn rẹ̀.” **33** Ẹnu sì ya Josefu àti iyá rẹ̀ sí nńkan tí a rí sọ sí i wònyí. **34** Simeoni sì sùre fún wọn, ó sì wí fún Maria iyá rẹ̀ pé, “Kiyèsì i, a gbé ọmọ yí kalẹ̀ fún ìṣubú àti ìdide ọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn ní Israẹli; àti fún àmì tí a rí sọrọ̀-òdì sí; **35** (ìdà yóò sì gún iwọ̀ náà ní ọkàn pẹ̀lú) kí á lẹ̀ fi ìrònú ọ̀pọ̀ ọkàn hàn.” **36** Ẽnikan sì rí bẹ, Anna wòlfi, ọmọbínrin Penueli, nínú ẹ̀yà Àşeri: ojọ ogbó rẹ̀ pọ̀, ó tí bá ọkọ gbé ní ọdún méje láti ìgbà wúńdíá rẹ̀ wá; **37** Ó sì ẹ̀ ọpọ́ títí ó fi di ẹ̀ni ọdún méréńlẹ̀lọ́górín, ẹ̀ni tí kò kúró ní ẹ̀mpìlì, sùgbọn ó rí fi àwẹ̀ àti àdùrà sín Ọlórùn lósàn án àti lóru. **38** Ó sì wólẹ̀ ní àkókò náà, ó sì dúpẹ̀ lówọ́ Ọlórùn pẹ̀lú, ó sì sọrọ̀ rẹ̀ fún gbogbo àwọn

tí ó rí retí ìdándẹ̀ Jerusalemu. **39** Nígba tí wọn sì ti ẹ̀ nńkan gbogbo tán gégé bí ọfin Olúwa, wọn padà lọ sí Galili, sí Nasareti ilú wọn. **40** Ọmọ náà sì rí dàgbà, ó sì rí lágbara, ó sì kún fún ọgbọn: oore-ọfẹ Ọlórùn sì rí bẹ lára rẹ. **41** Àwọn ọbí rẹ̀ a sì máa lọ sí Jerusalemu ní ọ̀dọ̀dún sí àjọ ìrẹ́kọ́já. **42** Nígba tí ó sì di ọmọ ọdún méjìlálá, wọn gòkè lọ sí Jerusalemu gégé bí ẹ̀ ẹ̀ àjọ náà. **43** Nígba tí ojọ wọn sì pé bí wọn ti rí padà bọ, ọmọ náà, Jesu dúró lẹ̀yìn ní Jerusalemu; Josefu àti iyá rẹ̀ kò mò. **44** Sùgbọn wọn ẹ̀ bí ó wà ní ẹ̀gbẹ̀ ẹ̀rò, wọn rín ìrìn ojọ kan; wọn wá a kiri nínú àwọn ará àti àwọn ojúlùmọ́ wọn. **45** Nígba tí wọn kò sì rí i, wọn padà sí Jerusalemu, wọn rí wá a kiri. **46** Ó sì ẹ̀, lẹ̀yìn ojọ méta wọn rí i nínú ẹ̀mpìlì ó jókòó ní àárín àwọn olùkòni, ó rí gbọ́ tiwọn, ó sì rí bi wọn lẹ̀èrẹ̀. **47** Ẹnu sì ya gbogbo àwọn tí ó gbọ́ ọrọ̀ rẹ̀ fún ọ̀yẹ̀ àti ìdáhùn rẹ̀. **48** Nígba tí wọn sì rí i, hàà ẹ̀ wọn, iyá rẹ̀ sì bí í pé, “Ọmọ, ẹ́ẹ́se tí iwọ̀ fi ẹ̀ wá bẹ̀ẹ̀? Sá wò ó, baba rẹ̀ àti ẹ̀mi tí rí fi ibàńújẹ̀ wá ọ kiri.” **49** Ó sì dáhùn wí fún wọn pé, “Ẽ́ẹ́se tí ẹ̀yìn fi rí wá mi kiri? Ẽ̀yìn kò mò pé ẹ̀mi kò lẹ̀ sàìmá wá nńbi ẹ̀ ẹ̀ Baba mi?” **50** Ọrọ̀ tí ó sọ kò sì yẹ wọn. **51** Ó sì bá wọn sọkalẹ̀ lọ sí Nasareti, sì fi ara balẹ̀ fún wọn, sùgbọn iyá rẹ̀ pa gbogbo nńkan wònyí mọ́ nínú ọkàn rẹ̀. **52** Jesu sì rí pọ̀ ní ọgbọn, sì rí dàgbà, ó sì wá ní ojúrere ní ọdọ Ọlórùn àti ẹ̀niyàn.

3 Ní ọdún kẹ̀ẹ̀dógún ìjọba Tiberiu Kesari, nígba tí Pontiu Pilatu jẹ baálẹ̀ Judea, tí Herodu sì jẹ tetrarki Galili, Filipi arákúnrin rẹ̀ sì jẹ tetrarki Iturea àti ti Trakoniti, Lisania sì jẹ tetrarki Abilene, **2** tí Annasi òun Kaiafa rí ẹ̀ olórí àwọn àlùfàà, nígba náà ni ọrọ̀ Ọlórùn tọ́ Johanu ọmọ Sekariah wá ní ijù. **3** Ó sì wá sí gbogbo ilẹ̀ aginjù Jordani, ó rí wàásù ìtẹ̀bọ̀mi ìròńúpiwàdà fún ìmúkúró ẹ̀sẹ̀, **4** bí a ti kọ́ ọ́ nínú ìwé ọrọ̀ wòlfi Isaiah pé, “Ohùn ẹ̀ni tí rí kígbẹ̀ ní ijù, ‘Ẽ̀ tún ọ̀nà Olúwa ẹ̀, ẹ̀ mú ipa ọ̀nà rẹ̀ tọ́. **5** Gbogbo ọ̀gbun ni a yóò kún, gbogbo òkè nílá àti òkè kékeré ni a ó tẹ̀ pẹ̀ẹ̀rẹ̀. Wíwọ́ ni a ó ẹ̀ sí títító, àti ọ̀nà gbọ̀ngungbọ̀ngun ni a ó sọ di dídán. **6** Gbogbo ẹ̀niyàn ni yóò sì rí ìgbàlà Ọlórùn.”” **7** Nígba náà ni ó wí fún ọ̀pọ̀ àwọn ẹ̀niyàn tí ó wá láti ẹ̀ ìtẹ̀bọ̀mi lódò rẹ̀ pé, “Ẽ̀yìn ìran paramólẹ̀,

ta ni ó kilò fún un yín láti sá kúrò nínú ìbínú tí ní bọ? **8** Nítorí náà kí èyin kí ó so èso tí ó yẹ fún ìrònúpìwàdà, kí ẹ má sì ẹ sí í wí nínú ara yín pé, ‘Àwà ní Abrahamu ní baba.’ Kí èmi kí ó wí fún un yín, Ọlórún lè gbé ọmọ òdè fún Abrahamu nínú òkúta wònyí. **9** Àti nísinsin yìí pèlú, a fi àáké lẹ gbòhgbò igi náà, gbogbo igi tí kò bá so èso rere, a ọ̀ò ge lulẹ, a sì wọ jù sínú iná.” **10** Àwọn èniyàn sì ní bí í pé, “Kí ní kí àwà kí ó ẹ?” **11** Ó dàhùn ó sì wí fún wọn pé, “Èni tí ó bá ní ẹwù mèjì, kí ó fi ọkan fún ẹni tí kò ní; ẹni tí ó bá sì ní ọúnjẹ, kí ó ẹ bẹẹ pèlú.” **12** Àwọn agbowó ọ̀dè sì tò ọ wá láti ẹ ìtẹ̀bomi lódò rẹ, wọn sì bí í pé, “Olùkó, kí ní àwà ó ha ẹ?” **13** Ó sì wí fún wọn pé, “È má ẹ fi agbára gbà jù bí a ti rán yín lọ mọ.” **14** Àwọn ọmọ-ogun sì bèèrè lódò rẹ pé, “Àti àwà, kí ní àwà ó ẹ?” Ó sì wí fún wọn pé, “È má ẹ hùwà ipá sí ẹnikẹni, kí ẹ má sì ẹ ka ẹ̀sùn ẹké sí ẹnikẹni; kí ọ̀wò ọ̀yà yín tó yín.” **15** Bí àwọn èniyàn sì tí ní retí, tí gbogbo wọn sì ní rò nínú ara wọn nítorí Johanu, bí ọ̀un ni Kristi tàbí ọ̀un kọ; **16** Johanu dàhùn ó sì wí fún gbogbo wọn pé, “Lóòótó ní èmi ní fi omi bamitiisi yín, sùgbón ẹni tí ó lágbára jù mí lọ ní bọ, okùn bàtà ẹ̀sẹ ẹni tí èmi kò tó tó, ọ̀un ni yóò fi Ẹmí Mímọ àti iná bamitiisi yín. **17** Ẹni tí àtẹ rẹ ní bẹ ní ọwọ̀ rẹ, láti gbá ilẹ̀ ipakà rẹ mọ tó tó, kí ó sì kó alikama rẹ sínú àkà; sùgbón iyaṅgbò ni yóò fi iná àjòókú sun.” **18** Johanu lo oríṣíríṣí ọ̀rọ̀ púpọ̀ láti gba àwọn èniyàn nínú àtí láti wáásù iyinrere fún wọn. **19** Sùgbón nígbà tí Johanu bú Herodu tetrarki, tí ó bá wí nítorí Herodia aya Filipi arákúnrin rẹ, àti nítorí ohun búburú gbogbo tí Herodu tí ẹ, **20** Ó fi èyí parí gbogbo rẹ nígbà tí ó fi Johanu sínú túbú. **21** Nígbà tí a ẹ ìtẹ̀bomi àwọn èniyàn gbogbo tán, ó sì ẹ, a bamitiisi Jesu pèlú, bí ó tí ní gbàdúrà, ọ̀run sí sílẹ̀, **22** Ẹmí Mímọ̀ sì sọkalẹ̀ sí orí rẹ ní àwọ̀ àdàbà, ohùn kan sì tí ọ̀run wá, tí ó wí pé, “Ìwọ̀ ni àyànfẹ̀ ọmọ̀ mi; ẹni tí inú mi dùn sí gidigidi.” **23** Jesu tikára rẹ ní tó bí ẹni oḡbón ọ̀dún, nígbà tí ó bèrẹ̀ isẹ̀ iranṣẹ̀ rẹ̀ ó jẹ̀ (bí a ti fi pẹ̀) ọmọ̀ Josefu, tí í ẹ ọmọ̀ Eli, **24** tí í ẹ ọmọ̀ Mattati, tí í ẹ ọmọ̀ Lefi, tí í ẹ ọmọ̀ Meliki, tí í ẹ ọmọ̀ Janai, tí í ẹ ọmọ̀ Josefu, **25** tí í ẹ ọmọ̀ Mattatia, tí í ẹ ọmọ̀ Amosi, tí í ẹ

ọmọ̀ Naumu, tí í ẹ ọmọ̀ Esili, tí í ẹ ọmọ̀ Nagai, **26** tí í ẹ ọmọ̀ Maati, tí í ẹ ọmọ̀ Mattatia, tí í ẹ ọmọ̀ Šimeí, tí í ẹ ọmọ̀ Josefu, tí í ẹ ọmọ̀ Joda, **27** tí í ẹ ọmọ̀ Joana, tí í ẹ ọmọ̀ Resa, tí í ẹ ọmọ̀ Serubbabeli, tí í ẹ ọmọ̀ Šealitieli, tí í ẹ ọmọ̀ Neri, **28** tí í ẹ ọmọ̀ Meliki, tí í ẹ ọmọ̀ Adi, tí í ẹ ọmọ̀ Kosamu, tí í ẹ ọmọ̀ Elmadamu, tí í ẹ ọmọ̀ Eri, **29** tí í ẹ ọmọ̀ Josua, tí í ẹ ọmọ̀ Elieseri, tí í ẹ ọmọ̀ Jorimu, tí í ẹ ọmọ̀ Mattati, tí í ẹ ọmọ̀ Lefi, **30** tí í ẹ ọmọ̀ Simeoni, tí í ẹ ọmọ̀ Juda, tí í ẹ ọmọ̀ Josefu, tí í ẹ ọmọ̀ Jonamu, tí í ẹ ọmọ̀ Eliakimu, **31** tí í ẹ ọmọ̀ Melea, tí í ẹ ọmọ̀ Menna, tí í ẹ ọmọ̀ Mattata, tí í ẹ ọmọ̀ Natani, tí í ẹ ọmọ̀ Dafidi, **32** tí í ẹ ọmọ̀ Jese, tí í ẹ ọmọ̀ Obedi, tí í ẹ ọmọ̀ Boasi, tí í ẹ ọmọ̀ Salmoni, tí í ẹ ọmọ̀ Nahišoni, **33** tí í ẹ ọmọ̀ Amminadabu, tí í ẹ ọmọ̀ Ramu, tí í ẹ ọmọ̀ Hesroni, tí í ẹ ọmọ̀ Peresi, tí í ẹ ọmọ̀ Juda. **34** Tí í ẹ ọmọ̀ Jakọbu, tí í ẹ ọmọ̀ Isaaki, tí í ẹ ọmọ̀ Abrahamu, tí í ẹ ọmọ̀ Tera, tí í ẹ ọmọ̀ Nahori, **35** tí í ẹ ọmọ̀ Serugu, tí í ẹ ọmọ̀ Reu, tí í ẹ ọmọ̀ Pelegi, tí í ẹ ọmọ̀ Eberi, tí í ẹ ọmọ̀ Šela. **36** Tí í ẹ ọmọ̀ Kainani, tí í ẹ ọmọ̀ Arfaksadi, tí í ẹ ọmọ̀ Šemu, tí í ẹ ọmọ̀ Noa, tí í ẹ ọmọ̀ Lameki, **37** tí í ẹ ọmọ̀ Metusela, tí í ẹ ọmọ̀ Enoku, tí í ẹ ọmọ̀ Jaredi, tí í ẹ ọmọ̀ Mahalaleli, tí í ẹ ọmọ̀ Kainani. **38** Tí í ẹ ọmọ̀ Enosi, tí í ẹ ọmọ̀ Seti, tí í ẹ ọmọ̀ Adamu, tí í ẹ ọmọ̀ Ọlórún.

4 Jesu sì kún fún Ẹmí Mímọ̀, ó padà ti Jordani wá, a sì ti ọwọ̀ Ẹmí darí rẹ̀ sí ijù, **2** Ọgójì ọjọ̀ ní a fi dán an wò lówọ̀ ẹ̀sù. Kò sì jẹ̀ ohunkóhun ní ọjọ̀ wọn-ọ̀n-nì: nígbà tí wọn sì parí, lẹyin náà ni ebi wá ní pa á. **3** Èšù sì wí fún un pé, “Bí ìwọ̀ bá ẹ Ọmọ̀ Ọlórún, pàṣẹ̀ fún òkúta yìí kí ó di àkàrà.” **4** Jesu sì dàhùn, ó wí fún un pé, “A ti kòwé rẹ̀ pé, ‘Èniyàn kí yóò wá láààyè nipa àkàrà nikan.’” **5** Lójúkan náà, ẹ̀sù sì mú un lọ sí orí ọ̀kè gíga, ó sì fi gbogbo ilẹ̀ ọ̀ba ayé hàn án. **6** Èšù sì wí fún un pé, “Ìwọ̀ ni èmi ó fi gbogbo agbára yìí àti ọ̀go wọn fún: nítorí á sá ti fi fún mi. Ẹnikẹni tí ó bá sì wù mí, èmi a fi í fún. **7** Njẹ̀ bí ìwọ̀ bá foríbalẹ̀ fún mi, gbogbo rẹ̀ ni yóò jẹ̀ tire.” **8** Jesu sì dàhùn ó sì wí fún un pé, “Kúrò lẹyin mi, Satani, nítorí tí a kòwé rẹ̀ pé, ìwọ̀ foríbalẹ̀ fún Olúwa Ọlórún rẹ̀, ọ̀un nikan soṣo

ni kí iwọ kí ó sì máa sìn.” 9 Èşù sì mú un lọ sí Jerusalemu, ó sì gbé e lé ibi sòńsò ẹm̀pili, ó sì wí fún un pé, “Bí iwọ bá ẹ Ọmọ Ọlórún, bẹ sílẹ fún ara rẹ láti ibi yí. 10 A sá ti kòwẹ rẹ pé, “Yòò pàşẹ fún àwọn angeli rẹ nítorí rẹ, láti máa ẹ ìtójú rẹ; 11 àti pé ní ọwọ wọn ni wọn ó gbé ọ sókè, kí iwọ kí ó má ba à fi ẹşẹ rẹ gbún òkúta.” 12 Jesu sì dàhùn ó wí fún un pé, “A ti kọ pé, ‘Iwọ kò gbọdọ dán Olúwa Ọlórún rẹ wò.’” 13 Nígbà tí èşù sì parí ìdánwò náà gbogbo, ó fi í sílẹ lọ fun sá à kan. 14 Jesu sì fi agbára Èmí padà wá sí Galili, òkíkí rẹ sì kàn kálẹ ní gbogbo agbègbè tí ó yí í ká. 15 Ó sì ní kòni nínú Sinagọgu wọn; a ní yìn ín lógo láti ọdọ gbogbo àwọn ènìyàn wá. 16 Ó sì wá sí Nasareti, níbi tí a gbé tí tọ ọ dàgbà: bí ẹşẹ rẹ tí rí, ó sì wọ inú Sinagọgu lọ ní ọjó ìsinmi, ó sì dìdẹ láti kàwé. 17 A sì fi ìwé wòlń Isaiah fún un. Nígbà tí ó sì ń ìwé náà, ó rí ibi tí a gbé kọ ọ pé: 18 “Èmí Olúwa ń bẹ lára mi, nítorí tí ó fi àmì ọróró yàn mí láti wàásù ìyínrere fún àwọn ọ̀tòşì. Ó ti rán mi wá láti wàásù ìdásílẹ fún àwọn ìgbèkùn, àti ìmúnńfran fún àwọn afọjú, àti láti jòwọ àwọn tí a pa lára lọwọ, 19 láti kéde ọdún ọjúrere Olúwa.” 20 Ó sì pa ìwé náà dé, ó fi wá sọdọ Jesu; ó sì fi ọwọ lé olúkúlùkù wọn, ó sì mú wọn láradá. 21 Ó sì bèrẹ sí í wí fún wọn pé, “Lóní ìwé mímọ yí ẹ ní etí yín.” 22 Gbogbo wọn sì jẹrírí rẹ, hàà sì ẹ wọn sí ọ̀rọ oore-ọfẹ tí ń jáde ní ẹnu rẹ, wọn sì wí pé, “Ọmọ Josefu kọ yí?” 23 Jesu sì wí fún wọn pé, “Lòódótó ni ẹyin ó pa ọwe yí sí mí pé, ‘Oníşẹgùn, wo ara rẹ sàń! Àwọn ohun tí àwa gbọ pé o ti ọwọ rẹ ẹ ní Kapernaumu, ẹ ẹ níhìn-ín yí pẹlú ní ilẹ ara rẹ.’” 24 Ó sì wí pé, “Lòódótó ni mo wí fún un yín, kò sí wòlń tí a tẹwọgbà ní ilẹ baba rẹ. 25 Şùgbọń mo wí fún un yín nítódótó, opó púpọ ni ó wà ní Israẹli nígbà ọjó wòlń Elijah, nígbà tí ọrun fi sé ní ọdún męta òun oşù męfà, nígbà tí ìyàn ñlá fi mú ká ilẹ gbogbo. 26 Kò sì sí ẹnikan nínú wọn tí a rán Elijah sí, bí kò ẹ sí obínrin opó kan ní Sarefati, ilú kan ní Sidoni. 27 Adẹtẹ púpọ ní sí ń bẹ ní Israẹli nígbà wòlń Elişa; kò sì ń ọkan nínú wọn tí a wẹ̀nùmọ, bí kò ẹ Naamani ará Siria.” 28 Nígbà tí gbogbo àwọn tí ó wà nínú Sinagọgu gbọ nńkan wònyí, inú bi wọn gidigidi, 29 wọn sì dìdẹ, wọn tí í sódé sí ẹyin ilú, wọn sì fà á lọ sí bèbè òkè níbi tí wọn gbé tẹ ilú wọn dó, kí wọn bá à lẹ sọ sílẹ ní ọ̀gèdèngbẹ. 30 Şùgbọń ó kọjá lààrín wọn, ó bá tirẹ lọ. 31 Ó sì sọkalẹ wá sí Kapernaumu, ilú kan ní Galili, ó sì ń kọ wọn ní ọjó ìsinmi. 32 Ẹnu sì yà wọn sí ẹkọ rẹ: nítorí tàşetàşẹ ni ọ̀rọ rẹ. 33 Ọkúnrin kan sì wà nínú Sinagọgu, ẹnì tí ó ní ẹmí àimọ, ó kígbe ní ohùn rara, 34 “Ó wí pé, kín ni ẹ tàwa tirẹ, Jesu ará Nasareti? Iwọ wá láti pa wá run bí? Èmí mọ ẹnì tí iwọ í ẹ, Ẹni Mímọ Ọlórún.” 35 Jesu sì bá a wí gidigidi, ó wí fun pe, “Pa ẹnu rẹ mó, kí o sì jáde lára rẹ.” Nígbà tí ẹmí èşù náà sì gbé e şánlẹ ní àwùjọ, ó jáde kúrò lára rẹ, kò sì pa á lára. 36 Ẹnu sì ya gbogbo wọn, wọn sì ń bá ara wọn sọ wí pé, “Irú ẹkọ kín ni ẹyí? Nítorí pẹlú àşẹ àti agbára ni ó fi bá àwọn ẹmí àimọ wí, wọn sì jáde kúrò.” 37 Òkíkí rẹ sì kàn níbi gbogbo ní agbègbè ilẹ náà yíká. 38 Nígbà tí ó sì dìdẹ kúrò nínú Sinagọgu, ó sì wò ilẹ Simoni lọ; ibà sì ti dá ìyá ìyàwọ Simoni dùbùlẹ, wọn sì bè ẹ nítorí rẹ. 39 Ó sì súnmọ ọ, ó bá ibà náà wí; ibà sì náà sì fi sílẹ. O sì dìdẹ lógán, ó ń ẹ ìránşẹ fún wọn. 40 Nígbà tí ọ̀dòun sì ń wò, àwọn ènìyàn gbe àwọn aláìsàn, tó ní onírúúrú àìsàn wá sọdọ Jesu; ó sì fi ọwọ lé olúkúlùkù wọn, ó sì mú wọn láradá. 41 Àwọn ẹmí èşù sì jáde lára ẹnì púpọ pẹlú, wọn ń kígbe, wí pé, “Iwọ ni Ọmọ Ọlórún!” Ó sì ń bá wọn wí kò sì jẹ kí wọn kí ó fohùn, nítorí tí wọn mọ pé Ọun ni Kristi náà. 42 Nígbà tí ilẹ sì mó, Jesu sì jáde lọ, ó sì ya ara rẹ sọtọ. Ijọ ènìyàn sì ń wá a kiri, wọn sì tọ ọ wá, wọn sì dá a dúró, nítorí kí ó má ba à lọ kúrò lódo wọn. 43 Şùgbọń ó sì wí fún wọn pé, “Èmi kò lẹ şàimá wàásù ìyínrere tí ijọba Ọlórún fún àwọn ilú miiran pẹlú, nítorí náà ni a sá ẹ rán mi.” 44 Ó sì ń wàásù nínú Sinagọgu ti Judea.

5 Ó sì ẹ, nígbà tí ijọ ènìyàn súnmọ ọn láti gbọ ọ̀rọ Ọlórún, tí ó sì dúró létí adágún Genesareti. 2 Ó rí ọkọ męji ti o wá létí adágún: ẹyí tí àwọn apeja ti sọkalẹ kúrò nínú wọn, nítorí tí wọn ń fọ àwọn wọn. 3 Ó sì wọ ọkan nínú àwọn ọkọ náà, tí í ẹ ti Simoni, ó sì bè ẹ kí ó tì í sí ẹyin diẹ kúrò ní ilẹ. Ó sì jókòó, ó sì ń kọ ijọ ènìyàn láti inú ọkọ náà. 4 Bí ó sì ti dákẹ ọ̀rọ síşọ, ó wí fún Simoni pé, “Tí í sí ibú, kí o sì ju

àwọn yín sí isàlẹ̀ fún àkópò.” 5 Simoni sì dàhùn ó sì wí fún un pé, “Olùkóni, gbogbo òru ni àwa fi ẹ̀ṣẹ̀, àwa kò sì mú nńkan kan: sùgbón nítórí òrò ẹ̀ ẹ̀mí ó ju àwọn nàá sí isàlẹ̀.” 6 Nígba tí wọn sì ti ẹ̀ ẹ̀yí, wọn kó ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ eja: àwọn wọn sì ya. 7 Wọn sì pe àwọn ẹ̀gbé wọn, tí ó wà nínú ọ̀kọ̀ kejì, kí wọn kí ó wá ràn wọn lówó. Wọn sì wá, wọn kó eja ọ̀kọ̀ méjèjè sì kún, bẹ̀ ẹ̀ ni wọn bẹ̀rẹ̀ sí í rí. 8 Nígba tí Simoni Peteru sì rí i, ó wólẹ̀ lẹ̀bàá eékún Jesu, ó wí pé, “Lọ kúró lódò mi Olúwa; nítórí ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ ni mí.” 9 Ẹ̀nu sì yà wọn, àti gbogbo àwọn tí nì bẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀, fún àkópò eja tí wọn kó, 10 bẹ̀ ẹ̀ ni Jakobu àti Johanu àwọn ọ̀mọ̀ Sebede, tí nì ẹ̀ alábákégbé Simoni. Jesu sì wí fún Simoni pé, “Má bẹ̀rù; láti isinsin yí lẹ̀ iwọ̀ ó máa mú ẹ̀niyàn.” 11 Nígba tí wọn sì ti mú ọ̀kọ̀ wọn dé ilẹ̀, wọn fi gbogbo rẹ̀ sílẹ̀, wọn sì tò ọ̀ lẹ̀yìn lẹ̀. 12 Ó sì ẹ̀, nígba tí Jesu wọ̀ ọ̀kan nínú àwọn ilú nàá, kíyèsì i, ọ̀kúnrin kan tí ẹ̀tẹ̀ bò wa síbẹ̀: nígba tí ó rí Jesu, ó wólẹ̀, ó sì nì bẹ̀ ẹ̀, wí pé, “Olúwa, bí iwọ̀ bá fẹ̀, iwọ̀ lè sọ mí di mímọ̀.” 13 Jesu sì na ọ̀wọ̀ rẹ̀, ó fi kàn án, ó ní, “Mo fẹ̀, iwọ̀ di mímọ̀!” Lójúkan nàá ẹ̀tẹ̀ sì fi í sílẹ̀ lẹ̀. 14 Ó sì kílò fún u pé, “Kí ó má ẹ̀ sọ fún ẹ̀nikan: sùgbón kí ó lẹ̀, kí ó sì fi ara rẹ̀ hàn fún àlùfàà, kí ó sì ta ọ̀rẹ̀ fún iwẹ̀nùmọ̀ rẹ̀, gégé bí Mose ti pàṣẹ̀ gégé bí ẹ̀rì fun wọn.” 15 Sùgbón ọ̀kíkí rẹ̀ nì kàn kálẹ̀: tò bẹ̀ ẹ̀ tí ọ̀pọ̀ lẹ̀ ẹ̀niyàn sì jùmọ̀ pàdẹ̀ láti gbọ̀ òrò rẹ̀, àti láti gba iwòsàn lódò rẹ̀ kúró lówó àìlera wọn. 16 Sùgbón lópọ̀ igbà ni Jesu a máa yẹra kúró si ibi idákérọ̀rọ̀, òun á sì máa dá wà láti gbàdúrà. 17 Ní ojọ̀ kan, bí ó sì ti nì kóni, àwọn Farisi àti àwọn amòfin jókòò pẹ̀lú rẹ̀, àwọn tí ó ti àwọn ìletò Galili gbogbo, àti Judea, àti Jerusalemu wá: agbára Olúwa sì nì bẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀ láti mú wọn láradá. 18 Sá à sì kíyèsì i, àwọn ọ̀kúnrin kan gbé ẹ̀nikan tí ó ní ààrùn ẹ̀gbà wà lórí àkète: wọn nì wá ọ̀nà àti gbé e wólẹ̀, àti láti tẹ̀ ẹ̀ síwájú Jesu. 19 Nígba tí wọn kò sì rí ọ̀nà tí wọn ibá fi gbé e wólẹ̀ nítórí lẹ̀ ẹ̀niyàn, wọn gbé e gun ọ̀kẹ̀ àjà ilẹ̀ lẹ̀, wọn sọ̀ ọ̀ kalẹ̀ sí ààrín ẹ̀rò ti òun ti àkète rẹ̀ níwájú Jesu. 20 Nígba tí ó sì rí igbàgbọ̀ wọn, ó wí pé, “Ọ̀kúnrin yí, a darí ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀.” 21 Àwọn akòwé àti àwọn Farisi bẹ̀rẹ̀ sí í gbèrò wí pé, “Ta nì eléyí tí nì sọ òrò-òdì? Ta nì ó lè darí ẹ̀ṣẹ̀ jì ni bí kò ẹ̀ Ọ̀lórún nìkan sọso.”

22 Jesu sì mọ̀ ẹ̀rò inú wọn, ó dàhùn ó sì wí fún wọn pé, “Èéṣe tí ẹ̀ fi nì ro nńkan wọ̀nyí nínú ọ̀kan yín? 23 Èwo ni ó yá jù: láti wí pé, ‘A darí ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ jì ọ̀,’ tàbí láti wí pé, ‘Dide kí iwọ̀ sì máa rìn?’ 24 Sùgbón kí ẹ̀yin lè mọ̀ pé Ọ̀mọ̀ Èniyàn nì agbára nì ayé láti darí ẹ̀ṣẹ̀ jì ni.” Ó wí fún ẹ̀lẹ̀gbà nàá pé, “Mo wí fún ọ̀, dide, sì gbé àkète rẹ̀, kí o sì máa lọ sí ilẹ̀!” 25 Ó sì dide lógán níwájú wọn, ó gbé ohun tí ó dùbúlẹ̀ lẹ̀, ó sì lọ sí ilẹ̀ rẹ̀, ó yin Ọ̀lórún lógo. 26 Ẹ̀nu sì ya gbogbo wọn, wọn sì yin Ọ̀lórún lógo, ẹ̀rù sì bà wọn, wọn nì wí pé, “Àwa rí ohun iyanu lóni.” 27 Lẹ̀hìn ẹ̀yí, Jesu jáde lẹ̀, ó sì rí agbowò òde kan tí à nì pè ní Lefi, ó jókòò sí ibi tí ó ti nì gba owò òde, Jesu sì wí fún un pé, “Tẹ̀lẹ̀ mi,” 28 Lefi sì fi ohun gbogbo sílẹ̀ ó sì nì tẹ̀lẹ̀ e. 29 Lefi sì ẹ̀ àṣẹ̀ nílá kan fún Jesu ní ilẹ̀ rẹ̀, ọ̀pọ̀ àwọn agbowò òde àti àwọn miiran sì nì jẹun pẹ̀lú wọn. 30 Sùgbón àwọn Farisi, àwọn olùkọ̀ ọ̀fin tí ó jẹ̀ ara wọn fi ẹ̀sùn kan àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin pe, “Èéṣe tí ẹ̀yin fi nì jẹun tí ẹ̀ sì nì mú pẹ̀lú àwọn agbowò òde àti àwọn ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀.” 31 Jesu dàhùn ó wí fún wọn pé, “Eni tí ara rẹ̀ le kò nílò onísẹ̀gùn, bí kò ẹ̀ni tí ara rẹ̀ kò dá. 32 Èmí kò wá láti pe àwọn olódodo bí kò ẹ̀ni ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ sí ìrònúpìwàdà.” 33 Wọn wí fún pé, “Àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin Johanu a máa gbààwẹ̀, wọn a sì máa gbàdúrà, bẹ̀ ẹ̀ pẹ̀lú sì nì àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin àwọn Farisi sùgbón àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin rẹ̀ a máa jẹ, wọn a sì máa mu pẹ̀lú.” 34 Jesu sì dàhùn ó wí fún wọn pé, “Njẹ̀ ó ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ kí àwọn àlẹ̀jò ọ̀kọ̀ iyàwó máa gbààwẹ̀ nígba tí ọ̀kọ̀ iyàwó wà pẹ̀lú wọn bí? 35 Sùgbón àkòkò nì bọ̀ nígba tí a ó gba ọ̀kọ̀ iyàwó kúró lódò wọn, nì àwọn ojọ̀ wọ̀nyí ni wọn yóò gbààwẹ̀.” 36 Ó sì pa ọ̀wẹ̀ yí fún wọn wí pé, “Kò sí ẹ̀ni tò lẹ̀ ya aṣọ̀ tuntun kí ó sì rán mọ̀, ẹ̀yí tò ti gbó. Tí ó ba ẹ̀yí, yóò ba aṣọ̀ tuntun jẹ, ẹ̀yí tí ó tuntun nàá kì yóò sì dógba pẹ̀lú ẹ̀yí tí ó ti gbó. 37 Àti wí pé, kò sí ẹ̀ni tí ó lè dá ọ̀tí wàinì tuntun sínú ògbólógbòò igò-awọ̀, tí ó bá ẹ̀yí, wàinì tuntun yóò fa awọ̀ nàá ya, wàinì nàá yóò dànù, awọ̀ nàá a sì bàjẹ. 38 Nítórí nàá, ó tò kí á da wàinì tuntun sínú awọ̀ tuntun. 39 Kò sì ẹ̀ni tí yóò fẹ̀ láti mu wàinì tuntun lẹ̀yìn tí ó bá ti mu ògbólógbòò tán, nítórí yóò wí pé, ‘Èyí tí ó jẹ̀ ògbólógbòò dára jù.’”

6 Ní ojò ìsinmi kejì, Jesu ní kojá láàrín oko okà; **21** Alábùkún fún ni èyin tí ebi ní pa nísinsin àwọn ọmọ-èyìn rẹ sì ní ya ipé okà, wọn sì ní jẹ ẹ. **2** Àwọn kan nínú àwọn Farisi sì wí fún wọn pé, “Kí lo de tí èyin fi ní ẹ èyí tí kò yẹ láti ẹ ní ojò ìsinmi?” **3** Jesu sì dá wọn lóhùn pé, “Èyin kò kà nípa ohun tí Dafidi ẹ, nígbà tí ebi ní pa òun tókà rẹ àti àwọn tí ó wà lódò rẹ; **4** bí ó ti wọ ilé Ọlórún lọ, tí ó sì mú àkàrà ifihàn tí ó sì jẹ ẹ, tí ó sì fi fún àwọn tí ní bẹ lódò rẹ pèlú; tí kò yẹ fún un láti jẹ, bí kò ẹ fún àwọn àlùfáà nìkan soṣo?” **5** Ó sì wí fún wọn pé, “Ọmọ Ènìyàn ni Olúwa Ojò ìsinmi.” **6** Ní ojò ìsinmi miiran, ó wọ inú Sinagogu lọ, ó sì ní kòni, ọkúnrin kan sì ní bẹ níbẹ tí ọwọ ọtún rẹ rọ. **7** Àwọn akòwé àti àwọn Farisi ní sọ ọ, bóyá yóò mú un láradá ní ojò ìsinmi; kí wọn lè rí ọnà láti fi ẹsùn kàn án. **8** Sùgbón ó mọ èrò inú wọn, ó sì wí fún ọkúnrin nàà tí ọwọ rẹ rọ pé, “Dide, kí ó sì dúró láàrín.” Ó sì dide dúró. **9** Nígbà nàà ni Jesu wí fún wọn pé, “Èmi bí yín léèrè, Ó ha tó láti máa ẹ rere ni ojò ìsinmi, tàbí láti máa ẹ búburú? Láti gba ọkàn là, tàbí láti pa á run?” **10** Nígbà tí ó sì wo gbogbo wọn yíkà, ó wí fún ọkúnrin nàà pé, “Na ọwọ rẹ.” Ó sì ẹ bẹẹ: ọwọ rẹ sì padà bọ sípò gégé bí èkejì. **11** Wọn sì kún fún ibínú gbígbóná; wọn sì bá ara wọn rò ohun tí àwọn ibá ẹ sì sí Jesu. **12** Ni ọkan nínú àwọn ojò wọn-ọn-ni, Jesu lọ sí orí òkè láti gbàdúrà, ó sì fi gbogbo ọrú nàà gbàdúrà sí Ọlórún. **13** Nígbà tí ilẹ̀ sì mọ, ó pe àwọn ọmọ-èyìn rẹ; nínú wọn ni ó sì yan méjìlá, tí ó sì sọ ní aposteli: **14** Simoni (eni tí a pè ní Peteru) àti Anderu arákúnrin rẹ, Jakọbu, Johanu, Filipi, Bartolomeu, **15** Matiu, Tomasi, Jakọbu ọmọ Alfeu, Simoni tí a ní pè ní Sealoti, **16** Judea arákúnrin Jakọbu, àti Judasi Iskariotu tí ó di ọdàlẹ̀. **17** Ó sì bá wọn sọkalẹ̀, ó sì dúró ní pètẹlẹ̀, pèlú ọpọ̀ àwọn ọmọ-èyìn rẹ, àti ọpọ̀ ijọ ènìyàn, láti gbogbo Judea, àti Jerusalemu, àti agbègbè Tire àti Sidoni, tí wọn wá láti gbọ ọrọ̀ rẹ, àti láti gba ìmúlàradá kúrò nínú ààrùn wọn; **18** àti àwọn tí ara wọn kún fún ẹmí àìmọ̀ ni ó sì mú láradá. **19** Gbogbo ijọ ènìyàn sì ní fẹ̀ láti fọwọ̀ kàn án, nítorí tí àṣẹ̀ ní jáde lára rẹ, ó sì mú gbogbo wọn láradá. **20** Nígbà tí ó sì gbé ojú rẹ̀ sókè sí àwọn ọmọ-èyìn rẹ, ó ní: “Alábùkún fún ni èyin ọ̀tò̀sì, nítorí tiyín ni ijọba Ọlórún. **21** Alábùkún fún ni èyin tí ebi ní pa nísinsin yí; nítorí tí ẹ̀ ó yòò. Alábùkún fún ni èyin tí n sọkún nísinsin yí: nítorí tí èyin ó rẹrìn-ín. **22** Alábùkún fún ni èyin, nígbà tí àwọn ènìyàn bá kóríra yín, tí wọn bá yà yín kúrò nínú ẹgbẹ̀ wọn, tí wọn bá gàn yín, tí wọn bá ta orúkọ yín nù bí ohun búburú, nítorí Ọmọ̀ Ènìyàn. **23** “È jẹ́ kí inú yín dùn, kí ẹ̀ sì fò fún ayọ̀, nítorí púpọ̀ ní èrè yín ni ọ̀run. Báyí ni àwọn baba yín ẹ̀ ẹ̀ sí àwọn wòlú. **24** “Ègbé ni fún èyin ọ̀lórò nítorí ẹ̀ ti gba itúnú yín. **25** Ègbé ni fún èyin tí ó yó, nítorí ebi yóò pa yín, Ègbé ni fún èyin tí ní rẹrìn-ín nísinsin yí, nítorí tí èyin ó sọ̀fò, èyin ó sì sọkún. **26** Ègbé ni fún yín, nígbà tí gbogbo ènìyàn bá ní sọrọ̀ yín ní rere, nítorí bẹ̀ ẹ̀ gégé ni àwọn baba wọn ẹ̀ sí àwọn wòlú èké. **27** “Sùgbón mo wí fún èyin tí ní gbọ̀ mi, ẹ̀ fẹ̀ àwọn ọ̀tá yín, soore fún àwọn tí ó kóríra yín. **28** Súre fún àwọn tí ní fi yín ré, sì gbàdúrà fún àwọn tí ní kégàn yín. **29** Èni tí ó bá sí lù ọ̀ ní èrèkẹ̀ kan, yí kejì sí i pèlú; àti eni tí ó gba agbádá rẹ̀, má ẹ̀ dá a dúró láti gba èwù àwòtẹlẹ̀ rẹ̀ pèlú. **30** Sì fi fún gbogbo eni tí ó tọ̀rọ̀ lódò rẹ; lódò eni tí ó sì kó ọ̀ ní èrù, má sì ẹ̀ padà bèèrè. **31** Gégé bí èyin sì ti fẹ̀ kí ènìyàn ẹ̀ sí yín, kí èyin sì ẹ̀ bẹ̀ ẹ̀ sí wọn pèlú. **32** “Njẹ́ bí èyin bá fẹ̀ àwọn tí ó fẹ̀ yín, ọ̀pẹ̀ kí ni èyin ní? Àwọn èlẹ̀ṣẹ̀ pèlú ní fẹ̀ àwọn tí ó fẹ̀ wọn. **33** Bí èyin sì soore fún àwọn tí ó soore fún yín, ọ̀pẹ̀ kín ni èyin ní? Àwọn èlẹ̀ṣẹ̀ pèlú ní ẹ̀ bẹ̀ ẹ̀ gégé. **34** Bí èyin bá fi fún eni tí èyin ní retí láti rí gbà padà, ọ̀pẹ̀ kín ni èyin ní? Àwọn èlẹ̀ṣẹ̀ pèlú ní yá èlẹ̀ṣẹ̀, kí wọn lè gba iwọn bẹ̀ padà. **35** Sùgbón kí èyin fẹ̀ àwọn ọ̀tá yín kí ẹ̀ sì soore, kí èyin sì yá èlòmíran, kí èyin má ẹ̀ retí láti rí nìkan gbà padà; èrè yín yóò sì pọ̀, àwọn ọ̀mọ̀ Ọ̀gá-ògo ni a ó sì máa pè yín: nítorí tí ó ẹ̀ rere fún aláìmoore àti fún eni búburú. **36** Njẹ́ kí èyin ní àánú, gégé bí Baba yín sì ti ní àánú. **37** “È má ẹ̀ dá ni lẹ́jọ̀, a kì yóò sì dá yín lẹ́jọ̀: ẹ̀ má ẹ̀ dá ni lẹ́bi, a kì yóò sì dá yín lẹ́bi: ẹ̀ dárjì, a ó sì dárjì yín. **38** È fi fún ni, a ó sì fi fún yín; òsùwọn dárádára, àkímọ̀lẹ̀, àti àmìpọ̀, àkúnwọ̀sílẹ̀, ni a ó wọn si àyà yín: nítorí òsùwọn nàà tí èyin fi wọn, òun ni a ó padà fi wọn fún yín.” **39** Ó sì pa ọ̀we kan fún wọn wí pé, “Afójú ha lè ẹ̀ ẹ̀ fún ni èyin ọ̀tò̀sì, nítorí tiyín ni ijọba Ọlórún. amọ̀nà afójú bí? Àwọn méjèjì kó ni yóò subú

sínú ihò bí? **40** Ẹni tí a n kọ kì í ju olùkọ rẹ lọ: náà pèlú jẹ ẹni tí a fi sí abẹ ẹ̀sẹ, tí ó ní ọmọ-şùgbọ̀n olúkúlùkù ẹni tí a bá kọ dádàrá, yóò dàbí olùkọ rẹ. **41** “Ètíşẹ tí iwọ fi n wo ẹ̀rún igi tí n bẹ ní ojú arákùnrin rẹ, şùgbọ̀n iwọ kò kiyèsì ití igi tí n bẹ ní ojú ara rẹ? **42** Tàbí iwọ ó tí şe lè wí fún arákùnrin rẹ pé, ‘Arákùnrin, jé kì èmi yọ ẹ̀rún igi tí n bẹ lójú rẹ,’ nígbà tí iwọ tìkára rẹ kò kiyèsì ití igi tí n bẹ lójú rẹ? Iwọ àgàbàgebè, kókọ yọ ití igi jáde kúrò lójú ara rẹ ná, nígbà náà ni iwọ ó sì tó ríran gbangba láti yọ ẹ̀erún igi tí n bẹ lójú arákùnrin rẹ kúrò. **43** “Nítórí igi rere kì í so ẹ̀so búburú; bèẹ̀ ni igi búburú kì í so ẹ̀so rere. **44** Olúkúlùkù igi ni a n fi ẹ̀so rẹ mọ ọ̀n; nítórí lórí ẹ̀gún ọ̀şşú, ẹ̀niyàn kì í ká ẹ̀so ọ̀pọ̀tọ̀ bèẹ̀ ni lórí ẹ̀gún ọ̀gà à kì í ká ẹ̀so àjàrà. **45** Ẹ̀niyàn rere láti inú yàrà íşúra rere ọ̀kàn rẹ ní mú ohun rere jáde wá; àti ẹ̀niyàn búburú láti inú íşúra búburú ọ̀kàn rẹ ní í mú ohun búburú jáde wá: nítórí láti inú ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ ọ̀kàn ní ẹ̀nu ti máa sọ jáde. **46** “Nítórí náà, ẹ̀ẹşẹ̀ tí ẹ̀yin n pè mí ní, ‘Olúwa, Olúwa,’ tí ẹ̀yin kò sì şe ohun tí mo wí? **47** Ẹ̀nikéni tí ó tò mí wá, tí ó sì n gbọ̀ ọ̀rọ̀ mi, tí ó sì n şe é, èmi yóò fi ẹ̀ni tí ó jọ hàn yín. **48** Ó jọ ọ̀kùnrin kan, tí ó kọ ilé, tí ó sì wa ilé jìn, tí ó sì fi ipilẹ̀ solẹ̀ lórí àpáta, nígbà tí kíkún omi sì dé, igbì omi kọlu ilé náà, kò sì lè mì ín nítórí tí a fi ipilẹ̀ rẹ solẹ̀ lórí àpáta. **49** Şùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó gbọ̀, tí kò sì şe é, ó dàbí ọ̀kùnrin tí ó kọ ilé sí orí ilẹ̀ láiní ipilẹ̀; nígbà tí igbì omi kọlú ú, lógán, ó sì wó; wíwó ilé náà sì pọ̀ púpọ̀.”

7 Nígbà tí ó sì parí gbogbo ọ̀rọ̀ rẹ fún àwọn ẹ̀niyàn, ó wọ Kapernaumu lọ. **2** Ọmọ ọ̀dọ̀ balógun ọ̀rún kan, tí ó şọ̀wọ̀n fún un, şàisàn, ó sì n kú lọ. **3** Nígbà tí ó sì gbúròó Jesu, ó rán àwọn àgbàgbà Júú sí í, ó n bẹ̀ é pé kí ó wá mú ọmọ ọ̀dọ̀ ọ̀un lárádá. **4** Nígbà tí wọ̀n sì dé ọ̀dọ̀ Jesu, wọ̀n fi itara bẹ̀ é, pé, “Ó yẹ ní ẹ̀ni tí ọ̀un ibá şe ẹ̀yí fún. **5** Nítórí tí ó fẹ̀rán orílẹ̀-èdè wa, ó sì ti kọ̀ Sinagọgu kan fún wa.” **6** Jesu sì n bá wọ̀n lọ. Nígbà tí kò sì jìn sí etí ilé mọ̀, balógun ọ̀rún náà rán àwọn ọ̀rẹ̀ sí í, pé, “Olúwa, má şe yọ ara rẹ lẹnu, nítórí tí èmi kò yẹ tí iwọ ibá fi wọ abẹ̀ ọ̀rùlẹ̀ mi. **7** Nítórí náà èmi kò sì rò pé èmi náà yẹ láti tò ọ̀ wá, şùgbọ̀n sọ ní gbólóhùn kan, a ó sì mú ọmọ ọ̀dọ̀ mi lárádá. **8** Nítórí èmi

náà pèlú jẹ ẹni tí a fi sí abẹ ẹ̀sẹ, tí ó ní ọmọ-ogun lẹyin mi, mo sì wí fún ọkan pé, ‘Lọ,’ a sì lọ; àti fún ọmíràn pé, ‘Wá,’ a sì wá; àti fún ọmọ ọ̀dọ̀ mi pé, ‘Şe ẹ̀yí,’ a sì şe é.” **9** Nígbà tí Jesu gbọ̀ nńkan wọnyí, ẹnu sì yà, ó sì yípadà sí ijo ẹ̀niyàn tí n tò ọ̀ lẹyin, ó wí pé, “Mo wí fún yín pé èmi kò rí irú igbàgbọ̀ nílá bí ẹ̀yí nínú àwọn ẹ̀niyàn Israeli.” **10** Nígbà tí àwọn oníşẹ̀ sì padà sí ilé, wọ̀n bá ọmọ ọ̀dọ̀ náà tí n şàisàn, ara rẹ ti dá. **11** Ní ojọ kejì, ó lọ sí ilú kan tí a n pè ní Naini, àwọn púpọ̀ nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ sì n bá a lọ àti ọ̀pọ̀ ijo ẹ̀niyàn. **12** Bí ó sì ti súnmọ̀ ẹnu ibodè ilú náà, sì kiyèsì i, wọ̀n n gbé òkú ọ̀kùnrin kan jáde, ọmọ kan şoşo náà tí iyá rẹ bí, ó sì jẹ ọ̀pọ̀: ọ̀pọ̀ ijo ẹ̀niyàn ilú náà sì wà pèlú rẹ. **13** Nígbà tí Olúwa sì rí í, àánú rẹ şe é, ó sì wí fún un pé, “Má sọkún mọ.” **14** Ó sì wá, ó sì fi ọ̀wọ̀ tò pọ̀sí náà: àwọn tí n rú ú dúró jẹ. Ó sì wí pé, “Ọ̀dómọkùnrin, mo wí fún ọ, didè!” **15** Ẹni tí ó kú náà sì didè jókòó, ó bẹ̀rẹ̀ sí í fohùn. Ó sì fà á lé iyá rẹ lẹwọ̀. **16** Ẹrù sì ba gbogbo wọ̀n: wọ̀n sì yin Ọlọrun lógo, pé, “Wòlń nílá didè nínú wa,” àti pé, “Ọlọrun sì wá bẹ àwọn ẹ̀niyàn rẹ wò!” **17** Òkíkí rẹ sì kàn ní gbogbo Judea, àti gbogbo agbègbè tí ó yí í ká. **18** Àwọn ọmọ-ẹ̀yin Johanu sì sọ gbogbo nńkan wọnyí fún un. **19** Nígbà tí Johanu sì pe àwọn mejì nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yin rẹ, ó rán wọ̀n sọ̀dọ̀ Olúwa, wí pé, “Iwọ ni ẹ̀ni tí n bọ̀, tàbí kí a máa retí ẹ̀lòmíràn?” **20** Nígbà tí àwọn ọ̀kùnrin náà sì dé ọ̀dọ̀ rẹ, wọ̀n wí pé, “Johanu onítẹ̀bọmi rán wa sọ̀dọ̀ rẹ, pé, ‘Iwọ ni ẹ̀ni tí n bọ̀, tàbí kí a máa retí ẹ̀lòmíràn?’” **21** Ní wákàtí náà, ó sì şe imúlárádá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀niyàn nínú àisàn, àti ààrùn, àti ẹ̀mí búburú; ó sì fi íríran fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn afọjú. **22** Jesu sì dáhùn ó wí fún wọ̀n pé, “Ẹ padà lọ, ẹ rọ̀yìn nńkan tí ẹ̀yin rí, tí ẹ̀yin sì gbọ̀ fún Johanu: àwọn afọjú n ríran, àwọn amúnkùn ún rìn, a sọ àwọn adètẹ̀ di mímọ̀, àwọn adití n gbọ̀rọ̀, a n jí àwọn òkú didè, àti fún àwọn ọ̀tòşì ni à n wààşù lẹ̀yìn rere. **23** Alábùkún fún sì ni ẹ̀nikéni tí kò kọşẹ̀ lára mi.” **24** Nígbà tí àwọn oníşẹ̀ Johanu padà lọ, ó bẹ̀rẹ̀ sí í sọ fún ijo ẹ̀niyàn ní ti Johanu pé, “Kí ni ẹ̀yin jáde lọ sí ijù lọ wò? Ewéko tí afẹ́fẹ́ n mi? **25** Şùgbọ̀n kín ni ẹ̀yin jáde lọ wò? Ọ̀kùnrin tí a wọ̀ ní aşọ̀ fẹ́lẹ́fẹ́lẹ́? Wò ó, àwọn tí á wọ̀ ní

aşo ògo, tí wọn sì ní jayé, ní bẹ ní ààfin ọba! **26** Şùgbòṇ kí ni èyìn jáde lọ wò? Wòlù? Lòdòtò ní mo wí fún yín, ó sì ju wòlù lọ! **27** Èyí yí ni èni tí a ti kòwé nítorí rẹ pé: “Wò ó, èmi yòò rán oníşé mi síwájú rẹ; èni tí yòò tún ònà rẹ şe níwájú rẹ.” **28** Mo wí fún yín nínú àwọn tí a bí nínú obìnrin, kò sí wòlù tí ó pò ju Johanu Onítèbòmì lọ, şùgbòṇ èni tí ó kéré jùlọ ní ìjọba Ọlórùn, ó pòju ú lọ.” **29** (Gbogbo àwọn èniyàn tí ó gbọ àti àwọn agbowó òde, wọn dá Ọlórùn láre, nítorí tí a fi ìtèbòmì Johanu tẹ wọn bọ mi. **30** Şùgbòṇ àwọn Farisi àti àwọn amòfin kọ ète Ọlórùn fún ara wọn, a kò bamitiisi wọn lódò rẹ.) **31** Jesu sì wí pé, “Kí ni èmi ibá fi àwọn èniyàn iran yíi wé? Kí ni wọn sì jọ? **32** Wọn dàbí àwọn ọmọ kékeré tí ó jókódó ní ibi ọjà, tí wọn sì ní kọ sí ara wọn, tí wọn sì ní wí pé, “Àwa fọn fèrè fún yín, èyìn kò jó, àwa sì şòfọ fún yín, èyìn kò sọkún!” **33** Nítorí Johanu Onítèbòmì wá, kò jẹ àkàrà, bèẹ ni kò sì mu ọtí wàini, èyìn sì wí pé, ‘Ó ní èmí èşù?’ **34** Ọmọ èniyàn dé, ó ní jẹ, ó sì ní mu, èyìn sì wí pé, ‘Wò ó, ọjeun, àti òmùtí, ọrẹ àwọn agbowó òde àti àwọn èlẹşé!’ **35** Şùgbòṇ ogbón ni a dá láre nípasẹ ọmọ rẹ.” **36** Farisi kan sì rò ọ kí ó wá bá òun jẹun, ó sì wọ ilé Farisi nàà lọ ó sì jókódó láti jẹun. **37** Sì kiyèsì i, obìnrin kan wà ní ilú nàà, èni tí í şe èlẹşé, nígbà tí ó mò pé Jesu jókódó, ó ní jẹun ní ilé Farisi, ó mú şágo kékeré alabasita òróró ìkunra wá, **38** Ó sì dúró tí í lèbàà èşé rẹ léyìn, ó ní sọkún, ó sì bèrè sí í fi omijé wẹ é ní èşé, ó sì ní fi irun orí rẹ nù ún nù, ó sì ní fi ẹnu kò ó ní èşé, ó sì ní fi òróró kùn wọn. **39** Nígbà tí Farisi tí ó pè é sí rí í, ó wí nínú ara rẹ pé, “Ọkùnrin yíi ibá şe wòlù, ibá mọ èni àti irú èni tí obìnrin yíi jẹ tí ní fi ọwọ kàn an, nítorí èlẹşé ni.” **40** Jesu sì dáhùn, ó wí fún un pé, “Simoni, Mo ní ohun kan sọ fún ọ.” Ó sì dáhùn pé, “Olùkò máa wí.” **41** “Ayánilówó kan wà tí ó ní ajigbèsè méji: ọkan jẹ é ní èdédégbèta owó idẹ, èkejì sì jẹ é ní àádótá. **42** Nígbà tí wọn kò sì ní ohun tí wọn ó san, ó dáfìjì àwọn méjèjì. Wí nínú àwọn méjèjì, ta ni yóò fẹ ẹ jù?” **43** Simoni dáhùn wí pé, “Mo şe bí èni tí ó dáfìjì jù ni.” Jesu wí fún un pé, “Ìwọ ti dájọ nàà dárádàra.” **44** Ó sì yípadà sí obìnrin nàà, ó wí fún Simoni pé, “Wo obìnrin yíi? Èmi wọ ilé rẹ, ìwọ kò fi omi wẹ

èşé fún mi: şùgbòṇ, omijé rẹ ni ó fi ní ròjò sí mi lẹşé irun orí ni ó fi ní nù wọn nù. **45** Ìwọ kò fi ìfẹnukonu fún mi: şùgbòṇ òun, nígbà tí mo ti wọ ilé, kò dẹkun ẹnu fífi kò mí lẹşé. **46** Ìwọ kò fi òróró pa mí lórí, şùgbòṇ òun ti fi òróró pa mí lẹşé. **47** Njé mo wí fún ọ, A dáfí èşé rẹ tí ó pò jì í: nítorí tí ó ní ifẹ púpọ: èni tí a sì dáfí diẹ jì, òun nàà ni ó ní ifẹ diẹ.” **48** Ó sì wí fún un pé, “A dáfí èşé rẹ jì ọ!” **49** Àwọn tí ó bá a jókódó jẹun sì bèrè sí í rò nínú ara wọn pé, “Ta ni èyí tí ní dáfí èşé jì ni pèlú?” **50** Ó sì dáhùn wí fún obìnrin nàà pé, “Ìgbàgbọ rẹ gbà ọ là, máa lọ ní àlàáfíà.”

8 Ó sì şe léyìn nàà, tí ó ní lá gbogbo ilú àti ìletò kojá lọ, ó ní wààsù, ó ní ròyìn ayọ ìjọba Ọlórùn. Àwọn méjìlá sì ní bẹ lódò rẹ, 2 àti àwọn obìnrin kan, tí a ti mú lárádá kúrò lówọ àwọn èmí búburú àti nínú àìlera wọn, Maria tí a ní pè ní Magdalene, lára èni tí èmí èşù méje ti jáde kúrò. **3** Àti Joanna aya Kusa tí í şe ìrífú Herodu, àti Susana, àti àwọn púpọ míràn, tí wọn ní şe ìránşé fún un nínú ohun ìní wọn. **4** Nígbà tí ọpọ jọ èniyàn péjọpọ, àwọn èniyàn láti ilú gbogbo sì tò ọ wá, ó fi òwe bá wọn sọrọ pé, **5** “Afúnrúgbìn kan jáde lọ láti fún ìrúgbìn rẹ: bí ó sì ti ní fúnrúgbìn, diẹ bọ sí èbá ònà, a sì tẹ é mọlẹ, àwọn ẹyẹ ojú ọrun sì şà á jẹ. **6** Òmíràn sì bọ sọrí àpáta; bí ó sì ti hù jáde, ó gbẹ nítorí tí kò ní omi. **7** Òmíràn sì bọ sínú ègún; ègún sì dàgbà pèlú rẹ sókè, ó sì fún un pa. **8** Òmíràn sì bọ sí ilẹ rere, ó sì hù sókè, ó sì so èso òròròrún ju èyí ti a gbín lọ.” Nígbà tí ó sì wí nìkan wònyí tán, ó pariwo sókè pé, “Èni tí ó bá ní etí láti fi gbọ, kí ó gbọ!” **9** Àwọn ọmọ-èyìn rẹ sì bí í léèrè, pé, “Kí ni a lè mọ òwe yíi sí?” **10** Ó sì wí fún wọn pé, “Èyìn ni a fi fún láti mọ ohun ìjìnlẹ ìjọba Ọlórùn; şùgbòṇ fún àwọn èlòmíràn wọn yóò jẹ òwe, pé ní rí rí, “kí wọn má ba à rí, àti ní gbígbọ kí ó má lè yé wọn.” **11** “Njé òwe nàà ni èyí: ìrúgbìn ni ọrọ Ọlórùn. **12** Àwọn ti èbá ònà ni àwọn tí ó gbọ nígbà nàà ni èşù wá ó sì mú ọrọ nàà kúrò ní ọkàn wọn, kí wọn má ba à gbàgbọ, kí a sì gbà wọn là. **13** Àwọn ti orí àpáta ni àwọn, tí wọn gbọ, wọn fi ayọ gba ọrọ nàà, àwọn wònyí kò sì ní gbòhògbò, wọn á gbàgbọ fún sá à diẹ; nígbà ìdánwò, wọn á padà sáyìn. **14**

Àwọn tí ó bọ sínú ègún ni àwọn, tí wọn gbó sínú bẹ́ẹ̀ pé, kí ó má ẹ̀ rán wọn lọ sínú ògbun. (Abyssos g12) 32 Agbo elédè púpọ̀ sì ní bẹ̀ nìbẹ̀ tí ní jẹ́ lórí òkè: wọn sì bẹ́ ẹ́ kí ó jẹ́ kí àwọn wọ inú wọn lọ. Ó sì gba fún wọn. 33 Nígba tí àwọn ẹ̀mí ẹ̀sù sì jáde kúrò lára òkúnrin náà, wọn sì wọ inú àwọn elédè lọ. Agbo elédè sì tú ka, wọn sí sùré rọ̀ gùnrì sòkalẹ̀ sì bèbè odò bọ sínú adágún náà, wọn sì rí sínú rẹ̀. 34 Nígba tí àwọn tí n bọ wọn rí ohun tí ó ẹ̀lẹ̀, wọn sá, wọn sì lọ, wọn sì rọ̀yìn ní ilú àti ní ilẹ̀ náà. 35 Nígba náà ni wọn jáde lọ wo ohun náà tí ó ẹ̀lẹ̀, wọn sì tọ Jesu wá, wọn sì rí òkúnrin náà, lára ẹ̀ni tí àwọn ẹ̀mí ẹ̀sù ti jáde lọ, ó jókòò lẹ̀bàà ẹ̀sẹ̀ Jesu, ó wọ aṣọ, iyè rẹ̀ sì bọ sí ipò: ẹ̀rù sì bà wọn. 36 Àwọn tí ó rí i rọ̀yìn fún wọn bí ó ti ẹ̀ mú ẹ̀ni tí ó ní ẹ̀mí ẹ̀sù náà lárada. 37 Nígba náà ni gbogbo ènìyàn láti ilẹ̀ Gadara yíká bẹ́ ẹ́ pé, kí ó lọ kúrò lódò wọn; nítórí ẹ̀rù bà wọn gidigidi. Ó sì bọ sínú ọkọ ojú omi, ó sì kúrò. 38 Njẹ́ òkúnrin náà tí ẹ̀mí ẹ̀sù jáde kúrò lára rẹ̀, bẹ́ ẹ́ kí òun lè máa bá a gbẹ́: sùgbọ̀n Jesu rán an lọ, wí pé, 39 “Padà lọ sí ilẹ̀ rẹ̀, kí o sì sọ ohun tí Ọlórùn ẹ̀ fún ọ bí ó ti pọ̀ tó.” Ó sì lọ, o sì ní rọ̀yìn ka gbogbo ilú náà bí Jesu ti ẹ̀ ohun rí rẹ̀. 40 Ó sì ẹ̀, nígba tí Jesu padà lọ, àwọn ènìyàn tẹ̀wógbà á; nítórí tí gbogbo wọn ti ní retí rẹ̀. 41 Sí kiyèsì i, òkúnrin kan tí a ní pè ní Jairu, òkan nínú àwọn olórí Sinagogu wá; ó sì wólẹ̀ lẹ̀bàà ẹ̀sẹ̀ Jesu, ó bẹ́ ẹ́ pé, kí ó wá sí ilẹ̀ òun, 42 nítórí ó ní ọ̀mọ̀bínrin kan soṣo, ọ̀mọ̀ iwọn ọ̀dún méjìlá, tí ó ní kú lọ. Bí ó sì ti ní lọ àwọn ènìyàn ko fun ni ààyè. 43 Obínrin kan tí ó sì ní ìsùn èjẹ̀ láti ìgbà ọ̀dún méjìlá, tí ó ná ohun gbogbo tí ó ní fún àwọn oníṣẹ̀gùn, tí kò sì sí ẹ̀nikan tí ó lè mú un lárada, 44 Ó wá sí ẹ̀yìn rẹ̀, ó fi ọ̀wọ̀ tọ̀ ẹ̀sẹ̀tí aṣọ rẹ̀; lógán ni ìsùn èjẹ̀ rẹ̀ sì ti gbẹ́. 45 Jesu sì wí pé, “Ta ni ó fi ọ̀wọ̀ kàn mí?” Nígba tí gbogbo wọn sẹ̀ Peteru àti àwọn tí ó wá pẹ̀lú rẹ̀ sọ pé, “Olùkò, àwọn ènìyàn ko ní ààyè, wọn sì ní kọ̀lù ọ̀, iwọ̀ sì wí pé, Ta ni ó fi ọ̀wọ̀ kàn mí?” 46 Jesu sì wí pé, “Ènikan fi ọ̀wọ̀ kàn mí: nítórí tí ẹ̀mí mọ̀ pé, àṣẹ̀ jáde lára mi.” 47 Nígba tí obínrin náà sì mọ̀ pé òun kò fi ara sin, ó wárírì, ó wá, ó sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀, ó sì sọ fún un lójú àwọn ènìyàn gbogbo nítórí ohun tí ó ẹ̀, tí òun fi fi ọ̀wọ̀ kàn án, àti bí a ti mú òun lárada lójúkan náà. 48 Ó sì wí fún un pé, “Ọ̀mọ̀bínrin,

igbàgbò rẹ mú ọ lárádá, máa lọ ní Àlàáfíà.” **49** Bí ó sì tí n sòrò lẹnu, ẹnìkan tí ilé olórí Sinagogu wá, ó wí fún un pé, “Ọmọ̀bínrín rẹ kú; má yọ olùkòni lẹnu mọ.” **50** Sùgbọ̀n nígbà tí Jesu gbọ, ó dá a lóhùn, pé, “Má bèrù: sá gbàgbò nìkan, a ó sì mú un lárádá.” **51** Sùgbọ̀n nígbà tí Jesu sì wọ ilé, kò jẹ kí ẹnìkẹni wọlé, bí kò ẹ Peteru, àti Jakọbu, àti Johanu, àti baba àti iyá ọmọ̀bínrín nàà. **52** Gbogbo wọn sì sọkún, wọn pohùnréré ẹkún rẹ: ó sì wí fún wọn pé, “È má sọkún mọ; kò kú, sísùn ni ó sùn.” **53** Wọn sì fi í ẹfẹ, wọn sá mọ pé ó kú. **54** Nígbà tí ó sì sé gbogbo wọn mọ ọ̀de, ó mú un lówó, ó sì wí pé, “Ọmọ̀bínrín, díde!” **55** Èmí rẹ sì padà bọ, ó sì díde lógán: ó ní kí wọn fún un ní ọúnjẹ. **56** Ènu sì ya àwọn ọ̀bí rẹ: sùgbọ̀n ó kilò fún wọn pé, kí wọn má ẹ wí fún ẹnìkan ohun tí a ẹ.

9 Ó sì pe àwọn ọmọ̀-ẹyin rẹ méjílá jọ, ó sì fún wọn ní agbára àti àṣẹ lórí àwọn èmí èṣù gbogbo, àti láti wo ààrùn sà. **2** Ó sì rán wọn lọ wáàsù ijọba Ọlórùn, àti láti mú àwọn ọlókúnrun lárádá. **3** Ó sì wí fún wọn pé, “È má ẹ mú nńkan lówó fún àjò yín, ọpá, tàbí àpọ tàbí àkàrà, tàbí owó, bèẹ̀ ní kí ẹyin má sì ẹ ní èwù méjì. **4** Ní ilékílẹ̀ tí ẹyin bá sì wọ, nńbẹ̀ ní kí ẹyin gbé, láti ibẹ̀ ní kí ẹyin sì tí jade. **5** Iye àwọn tí kò bá sì gbà yín, nígbà tí ẹyin bá jade kúrò ní ilú nàà, ẹ gbọ̀n eruku èṣẹ̀ yín fún ẹ̀rí sí wọn.” **6** Wọn sì lọ, wọn ní la iletò kojá wọn sì ní wáàsù iyinrere, wọn sì ní mú èniyàn lárádá nńbi gbogbo. **7** Herodu tetrarki gbọ̀ nńkan gbogbo ẹ̀yí tí a ẹ láti ọ̀dọ̀ rẹ wá: ó sì dààmú, nítorí tí àwọn ẹlòmíràn ní wí pé, Johanu ni ó jínđe kúrò nínú òkú, **8** Àwọn ẹlòmíràn sì wí pé Elijah ni ó farahàn; àwọn ẹlòmíràn sì wí pé, ọkan nínú àwọn wòlń àtìjọ ní ó jínđe. **9** Herodu sì wí pé, “Johanu ni mo tí bẹ lórí, sùgbọ̀n ta ni ẹ̀yí tí èmi ní gbọ̀ irú nńkan wọnyí sí?” Ó sì ní fẹ̀ láti rí i. **10** Nígbà tí àwọn aposteli sì padà dé, wọn rọ̀yìn ohun gbogbo fún un tí wọn tí ẹ. Ó sì mú wọn, lọ sí apá kan nńbi tí a ní pẹ̀ ní Betisaida. **11** Nígbà tí ọ̀pọ̀ èniyàn sì mọ, wọn tẹ̀lẹ̀ e: ó sì gbà wọn, ó sì sòrò ijọba Ọlórùn fún wọn; àwọn tí ó fẹ̀ imúlárádá, ni ó sì mú lárádá. **12** Nígbà tí ọ̀jọ̀ bèrẹ̀ sí rọ̀lẹ̀, àwọn méjílá wá, wọn sì wí fún un pé, “Tú ijọ èniyàn

ká, kí wọn lẹ̀ lọ sí iletò àti sí ilú yíká, kí wọn lẹ̀ wò, àti kí wọn lẹ̀ wá ọúnjẹ: nítorí ijù ní àwa sá wá nńhìn-ín.” **13** Sùgbọ̀n ó wí fún wọn pé, “È fi ọúnjẹ fún wọn jẹ!” Wọn sì wí fún un pé, “Àwa kò ní ju isù àkàrà márùn-ún lọ, pẹ̀lú eja méjì: bí kò ẹ pé àwa lọ ra ọúnjẹ fún gbogbo àwọn èniyàn wọnyí.” **14** Nítorí àwọn ọkúnrín nàà tó iwọn ẹgbẹ̀rún márùn-ún èniyàn. Ó sì wí fún àwọn ọmọ̀-ẹyin rẹ pé, “Kí wọn mú wọn jókòó légbẹ̀ẹgbẹ̀, ní àràádọta.” **15** Wọn sì ẹ bèẹ̀, wọn sì mú gbogbo wọn jókòó. **16** Nígbà nàà ni ó mú isù àkàrà márùn-ún, àti eja méjì nàà, nígbà tí ó gbé ọ̀jọ̀ sókè ọ̀run, ó sùre sí i, ó sì bù ú, ó sì fi fún àwọn ọmọ̀-ẹyin rẹ, kí wọn gbé e kalẹ̀ níwájú àwọn èniyàn. **17** Wọn sì jẹ, gbogbo wọn sì yó: wọn ẹ agbọ̀n méjílá jọ nínú àjẹkú tí ó kù. **18** Ó sì ẹ, nígbà tí ó ku òun nńkan ó gbàdúra, àwọn ọmọ̀-ẹyin rẹ sì wá lóدد rẹ: ó sì bi wọn pé, “Ta ni àwọn èniyàn ní fi mí pẹ?” **19** Wọn sì dáhùn wí pé, “Johanu Onítẹ̀bọmi; sùgbọ̀n ẹlòmíràn ní Elijah ni, àti àwọn ẹlòmíràn wí pé, ọkan nínú àwọn wòlń àtìjọ ní ó jínđe.” **20** Ó sì bi wọn pé, “Sùgbọ̀n ta ni ẹyin ní fi èmi pẹ?” Peteru sì dáhùn, wí pe, “Kristi tí Ọlórùn.” **21** Ó sì kilò fún wọn, pé, kí wọn má ẹ sọ ẹ̀yí fún ẹnìkan. **22** Ó sì wí pé, “Ọmọ̀ èniyàn yóó jìyà ohun púpọ̀, a ó sì kò ọ̀ láti ọ̀dọ̀ àwọn alágbà, olórí àlùfáà àti láti ọ̀dọ̀ àwọn akòwé, a ó sì pa á, ní ọ̀jọ̀ kẹta a ó sì jí i díde.” **23** Ó sì wí fún gbogbo wọn pé, “Bí ẹnìkan bá ní fẹ̀ láti máa tò mí léyìn, kí ó sẹ̀ ara rẹ, kí ó sì gbé àgbélébùù rẹ ní ọ̀jọ̀ gbogbo, kí ó sì máa tò mí léyìn. **24** Nítorí ẹnìkẹni tí ó bá fẹ̀ gba ọkàn rẹ là, yóó sọ ọ̀ nù: sùgbọ̀n ẹnìkẹni tí ó bá sọ ọkàn rẹ nù nítorí mi, òun nàà ni yóó sì gbà á là. **25** Nítorí pé èrè kín ni fún èniyàn, bí ó jèrè gbogbo ayé, tí ó sì sọ ara rẹ nù tàbí kí ó fi sòfò. **26** Nítorí ẹnìkẹni tí ó bá tìjú mi, àti ọ̀rọ̀ mi, òun ni Ọmọ̀ Èniyàn yóó tìjú rẹ nígbà tí ó bá dé inú ọ̀go tirẹ̀, àti tí baba rẹ, àti tí àwọn àngẹli mímọ̀. **27** “Sùgbọ̀n èmi wí fún yín nítóótó, ẹlòmíràn dúró nńhìn-ín yí, tí kì yóó rí ikú, títí wọn ó fi rí ijọba Ọlórùn.” **28** Ó sì ẹ bí iwọn ọ̀jọ̀ méjọ léyìn ọ̀rọ̀ wọnyí, ó mú Peteru àti Johanu àti Jakọbu, ó gun orí òkè lọ láti lọ gbàdúra. **29** Bí ó sì tí ní gbàdúra, àwọ̀ ọ̀jọ̀ rẹ yípadà, aṣọ̀ rẹ sì funfun gbòò, **30** Sì kiyèsì i, àwọn ọkúnrín méjì, Mose

àti Elijah, wọn ní bá a sòrò, **31** tí wọn fi ara hàn nínú ògò, wọn sì ní sòrò ikú rẹ, tí òun yóò ẹ parí ní Jerusalemu. **32** Sùgbọn ojú Peteru àti ti àwọn tí ní bẹ lódò rẹ wúwo fún oorun. Nígba tí wọn sì tají, wọn rí ògò rẹ, àti ti àwọn òkùnrin méjèjèjì tí ó bá a dúró. **33** Ó sì ẹ, nígba tí wọn lọ kúrò lódò rẹ, Peteru wí fún Jesu pé, “Olùkó, ó dára fún wa kí a máa gbé ihin yìí, jẹ kí àwa pa àgò mètá, òkan fún iwò, àti òkan fún Mose, àti òkan fún Elijah.” (Kò mọ èyí tí òun ní wí.) **34** Bí ó ti ní sọ bá yí, ikùùkuu kan wá, ó sìjì bọ wọn: èrù sì bà wọn nígba tí wọn ní wò inú ikùùkuu lọ. **35** Ohùn kan sì ti inú ikùùkuu wá wí pé, “Èyí yìí ni àyànfé ọmọ mi: ẹ máa gbọ tirẹ.” **36** Nígba tí ohùn nàà sì dákẹ, Jesu nìkan soṣo ni a rí. Wọn sì pa á mọ, wọn kò sì sọ ohunkóhun tí wọn rí fún ẹnìkẹni ní ojò wònyí. **37** Ó sì ẹ, ní ojò kejì, nígba tí wọn sòkalẹ wá láti orí òkè, ọpọ àwọn ènìyàn wá padẹ rẹ. **38** Sì kiyèsì i, òkùnrin kan nínú ijọ ènìyàn kígbe sókè pé, “Olùkó mo bè ọ, wo ọmọ mi: nítórí ọmọ mi kan soṣo nàà ni. **39** Sì kiyèsì i, èmí èṣù a máa mú un, a sì máa kígbe lójijì; a sì máa nà án tàntàn títí yóò fi yọ ifófó lẹnu, a máa pa á lára, kì í tilẹ ní fẹ fi í sílẹ lọ. **40** Mo sì bè àwọn ọmọ-èyìn rẹ láti lé e jáde: wọn kò sì lẹ ẹ ẹ.” **41** Jesu sì dáhùn pé, “Iran aláìgbàgbọ àti àrẹkẹrẹkẹ, èmi ó ti bá yín gbé pé tó? Èmi yóò sì ti ẹ sùurù fún yín pé tó? Fa ọmọ rẹ wá nínhin-in yí.” **42** Bí ó sì ti ní bọ, èmí èṣù nàà gbé e ẹ sánlẹ, ó sì nà án tàntàn. Jesu sì bá èmí àimọ nàà wí, ó sì mú ọmọ nàà lárádá, ó sì fà á lé baba rẹ lówó. **43** Ènu sì ya gbogbo wọn sí isẹ títóbi Ọlórùn, sùgbọn nígba tí hà sì ní ẹ gbogbo wọn sí ohun gbogbo tí Jesu ẹ, ó wí fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ pé, **44** “È jẹ kí ọrọ wònyí wò yín létí, nítórí a ó fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn ènìyàn lówó.” **45** Sùgbọn ọrọ nàà kò yé wọn, ó sì sù wọn lójú, bèẹ ni wọn kò sì mọ ọn: èrù sì ní bà wọn láti bèèrè idí ọrọ nàà. **46** Iyàn kan sì dìdè láàrín wọn, ní tí ẹnì tí yóò ẹ olórí nínú wọn. **47** Nígba tí Jesu sì mọ èrò ọkàn wọn, ó mú ọmọdé kan, ó gbé e jókòò lódò rẹ. **48** Ó sì wí fún wọn pé, “Ènikẹni tí ó bá gba ọmọdé yìí nítórí orúkọ mi, ó gbà mí: àti ẹnìkẹni tí ó bá gbà mí, ó gba ẹnì tí ó rán mi: nítórí ẹnì tí ó bá kéré jù nínú gbogbo yín, òun nàà ni yóò pọjù.” **49** Johanu sì

dáhùn ó sì wí fún un pé, “Olùkó, àwa rí ẹnìkan ó ní fi orúkọ rẹ lé àwọn èmí èṣù jáde; àwa sì dá a lẹkun, nítórí tí kò bá wa tò ọ lẹyìn.” **50** Jesu sì wí fún un, pé, “Má ẹ dá a lẹkun mọ: nítórí ẹnì tí kò bá lòdì sí í yín, ó wà fún yín.” **51** Nígba tí ojò àti gbà á sókè ní súnmọ, ó pinnu láti lọ sí Jerusalemu. **52** Ó sì rán àwọn iranṣẹ lọ sí iwájú rẹ. Nígba tí wọn sì lọ wọn wọ iletò kan tí í ẹ ti ará Samaria láti pèsè sílẹ dè é. **53** Wọn kò sì gbà á, nítórí pé ó ní lọ sí Jerusalemu. **54** Nígba tí àwọn ọmọ-èyìn rẹ Jakọbu àti Johanu sì rí i, wọn ní, “Olúwa wa, jẹ kí a pe iná láti ọrun wá, kí a sì pa wọn run, bí Elijah ti ẹ?” **55** Sùgbọn Jesu yípadà, ó sì bá wọn wí. **56** Lẹyìn nàà Jesu àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ sì lọ sí iletò miiran. **57** Bí wọn ti ní lọ lónà, òkùnrin kan wí fún un pé, “Olúwa, Èmi ní fẹ láti máa tò ọ lẹyìn ní ibikíbi tí iwò bá ní lọ.” **58** Jesu sì wí fún un pé, “Àwọn kòlòkòlò ní ihò, àwọn ẹyẹ ojú ọrun sì ní itẹ; sùgbọn Ọmọ Ènìyàn kò ní ibi tí yóò fi orí rẹ lé.” **59** Ó sì wí fún ẹlòmíràn pé, “Máa tò mí lẹyìn.” Sùgbọn èyí wí fún un pé, “Olúwa, jẹ kí èmi lọ sinkú baba mi ná.” **60** Jesu sì wí fún un pé, “Jẹ kí àwọn òkú máa sinkú ara wọn, sùgbọn iwò lọ kí o sì máa wàásù ijọba Ọlórùn.” **61** Ẹlòmíràn sì wí fún un pé, “Olúwa, èmi yóò tò ọ lẹyìn sùgbọn jẹ kí n kòkọ lọ dágberẹ fún àwọn ará ilẹ mi.” **62** Jesu sì wí fún un pé, “Kò sí ẹnì, tí ó fi ọwọ rẹ lé ohun èlò itulẹ, tí ó sì wo èyìn, tí ó yẹ fún ijọba Ọlórùn.”

10 Lẹyìn nìkan wònyí, Olúwa sì yan mejíléláàádòrin ọmọ-èyìn miiran pèlú, ó sì rán wọn ní mejì mejì lọ sáájú rẹ, sí gbogbo ilú àti ibi tí òun tikára rẹ yóò sì dé. **2** Ó sì wí fún wọn pé, “Ìkòrè pọ, sùgbọn àwọn alágbàṣe kò tó nìkan, nítórí nàà ẹ bè Olúwa ikòrè, kí ó lè rán àwọn alágbàṣe sínú ikòrè rẹ. **3** Ẹ mú ọnà yín pọn: sá wò ó, èmi rán yín lọ bí ọdọ-àgùntàn sààrín ikookò. **4** Ẹ má ẹ mú àpò, ẹ má ẹ mú àpamówó, tàbí bàtà: ẹ má sì ẹ kí ẹnìkẹni lónà. **5** “Ní ilékílẹ tí èyìn bá wò, kí ẹ kọ wí pé, ‘Àlàáfíà fún ilẹ yìí!’ **6** Bí ọmọ àlàáfíà bá sì wà nìbẹ, àlàáfíà yín yóò bà lé e: sùgbọn bí kò bá sí, yóò tún padà sòdò yín. **7** Ẹ dúró sínú ilẹ nàà, kí ẹ máa jẹ, kí ẹ sì máa mu ohunkóhun

tí wọn bá fi fún yín, nítorí òyà alágbàṣe tó sí i. Ẹ má ṣe lọ láti ilé dé ilé. 8 “Ìlúkílúú tí èyìn bá wò, tí wọn bá sì gbà yín, ẹ je ohunkóhun tí a bá gbé ka iwájú yín. 9 Ẹ sì mú àwọn aláìsàn tí nì bẹ nínú rẹ lárádá, kí ẹ sì wí fún wọn pé, ‘Ìjòba Olórùn kù sí dèdè sí yín!’ 10 Sùgbọn ní ìlúkílúú tí èyìn bá sì wò, tí wọn kò bá sì gbà yín, nígbà tí èyìn bá sì jáde ní ìgboro ilú nàà, kí èyìn sì wí pé, 11 ‘Eruku ilú yín tí ó kù sí wa lèsè, a gbòṣùn ọ̀n sílẹ̀ fún yín! Sùgbọn ẹ mọ èyí pé, ìjòba Olórùn kù sí dèdè.’ 12 Sùgbọn mo wí fún yín, yóò sàn fún Sodomu ní ojú nàà, ju fún ilú nàà lọ. 13 “Ègbé ni fún iwọ, Korasini! Ègbé ni fún iwọ Betisaida! Nítorí ibá ṣe pé a ti ṣe iṣẹ agbára tí a ṣe nínú yín, ní Tíre àti Sidoni, wọn ibá ti ronúpiwàdà lójó pípẹ sẹyìn, wọn ibá sì jókódó nínú aṣo ọ̀fọ̀ àti nínú eérú. 14 Sùgbọn yóò sàn fún Tíre àti Sidoni nígbà ìdájó jù fún yín lọ. 15 Àti iwọ, Kapernaumu, a ó ha gbé ọ ga dé òkè ọ̀run? A ó rẹ ọ sílẹ̀ dé isà òkú. (Hades 986) 16 “Èni tí ó bá gbọ̀ tiyín, ó gbọ̀ tèmi. Èni tí ó bá sì kò yín, ó kò mi. Èni tí ó bá sì kò mi, ó kọ̀ ẹni tí ó rán mi.” 17 Àwọn àádórin nàà sì fi ayọ̀ padà, wí pé, “Olúwa, àwọn èmi èsù tilẹ̀ foríbalẹ̀ fún wa ní orúkọ rẹ.” 18 Ó sì wí fún wọn pé, “Èmi rí Satani ṣubú bí mọ̀nàmọ̀nà láti ọ̀run wá. 19 Kíyèsì i, èmi fún yín ní àṣẹ láti tẹ ejò àti àkèékèe mọ̀lẹ̀, àti lórí gbogbo agbára ọ̀tá, kò sì ṣí ohun kan bí ó ti wù tí ó ṣe, tí yóò pa yín lára. 20 Sùgbọn kí ẹ má ṣe yò nítorí èyí pé, àwọn èmi nì foríbalẹ̀ fún yín; sùgbọn ẹ kúkú yò, pé; a kòwé orúkọ yín ní ọ̀run!” 21 Ní wákàtí kan nàà Jesu yò nínú Èmi mímọ̀ ó sì wí pé, “Mo dúpẹ̀ lówọ̀ rẹ, Baba, Olúwa ọ̀run àti ayé, pé, iwọ pa nìkan wònyí mọ̀ kúrò lódò àwọn ọ̀lọgbọn àti amòye, iwọ sì fi wọn hàn fún àwọn ọ̀mọ ọ̀wọ̀. Bẹ̀ẹ̀ ni, Baba, bẹ̀ẹ̀ ni ó sá à yẹ nì ojú rẹ. 22 “Ohun gbogbo ni a ti fi fún mi láti ọ̀dọ̀ Baba mi; kò sì ṣí ẹni tí ó mọ̀ ẹni tí ọ̀mọ̀ jẹ, bí kò ṣe Baba, àti ẹnikẹni tí ó bá sì wu ọ̀mọ̀ láti fi í hàn fún.” 23 Ó sì yípadà sí àwọn ọ̀mọ-èyìn rẹ ní apá kan. Ó ní, “Ìbùkún ni fún ojú tí nì rí ohun tí èyìn nì rí. 24 Nítorí mo wí fún yín, ọ̀pọ̀ àwọn wòlù àti àwọn ọ̀ba ni ó nì fẹ̀ láti rí ohun tí èyìn nì rí, wọn kò sì rí wọn, àti láti gbọ̀ ohun tí èyìn nì gbọ̀, wọn kò sì gbọ̀ wọn.” 25 Sì kíyèsì i amòfin kan òdide, ó nì dán an

wò, ó ní, “Olùkọ̀, kín ni èmi ó ṣe kí èmi lè jogún iyè àinípèkun?” (aiōnios g166) 26 Ó sì bí í pé, “Kí ni a kọ̀ sínú iwé ọ̀fin? Báwo ni iwọ̀ sì ti kà á?” 27 Ó sì dáhùn wí pé, “Kí iwọ̀ fi gbogbo àyà rẹ, àti gbogbo ọ̀kàn rẹ, àti gbogbo agbára rẹ, àti gbogbo inú rẹ fẹ̀ Olúwa Olórùn rẹ; àti, ‘Ènikeji rẹ bí ara rẹ.’” 28 Ó sì wí fún un pé, “Iwọ̀ dáhùn rere. Ṣe èyí, iwọ̀ ó sì yè.” 29 Sùgbọn ó nì fẹ̀ láti da ara rẹ lára, ó wí fún Jesu wí pé, “Ta ha sì ni ẹnikẹji mi?” 30 Jesu sì dáhùn ó wí pé, “Ọ̀kùnrin kan nì ti Jerusalemu sòkalẹ̀ lọ sí Jeriko, ó sì bọ̀ sí ọ̀wọ̀ àwọn ọ̀lọṣà; wọn gbà á ní aṣo, wọn sá a lógbẹ̀, wọn sì fi sílẹ̀ lọ ní àìpatán. 31 Ní kòngẹ̀ àkókò yí nì àlùfáà kan sì nì sòkalẹ̀ lọ lònà nàà. Nígbà tí ó sì rí í ó kọjá lọ nìhà kejì. 32 Bẹ̀ẹ̀ nàà sì ni ọ̀mọ̀ Lefi kan pèlú, nígbà tí ó dé ibẹ̀, tí ó sì rí i, ó kọjá lọ nìhà kejì. 33 Sùgbọn ará Samaria kan, bí ó ti nì re àjò, ó dé ibi tí ó gbé wà; nígbà tí ó sì rí i, àánú ṣe é. 34 Ó sì tò ọ̀ lọ, ó sì di ogbẹ̀ rẹ, ó da ọ̀róró àti ọ̀tí wáini sí i, ó sì gbé e lẹ̀ orí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ ti òun tìkára rẹ, ó sì mú un wá sí ilé èrò, a sì nì ṣe ìtọ́jú rẹ. 35 Nígbà tí ó sì lọ ní ojú kejì, ó fi owó idẹ̀ méjì fún olórí ilé èrò ó sì wí fún un pé, ‘Máa tọ́jú rẹ; ohunkóhun tí iwọ̀ bá sì ná kún un, nígbà tí mo bá padà dé, èmi ó san án fún ọ.’ 36 “Nínú àwọn mètẹ̀tẹ̀ta wònyí, ta ni iwọ̀ rò pé ó jẹ ẹnikẹji ẹni tí ó bọ̀ sí ọ̀wọ̀ àwọn ọ̀lọṣà?” 37 Ó sì dáhùn wí pé, “Èni tí ó ṣàánú fún un ni.” Jesu sì wí fún un pé, “Lọ, kí ó ṣe bẹ̀ẹ̀ gégé!” 38 Ó sì ṣe, bí wọn ti nì lọ, o wọ̀ ìletò kan, obìnrin kan tí a nì pè ní Marta sì gbà á sí ilé rẹ. 39 Ó sì ní arábirin kan tí a nì pè ní Maria tí ó sì jókódò lẹ̀báá èsẹ̀ Olúwa, tí ó nì gbọ̀ ọ̀rọ̀ rẹ. 40 Sùgbọn Marta nì ṣe iyonu ohun púpọ̀, ó sì tò ọ̀ wá, ó wí pé, “Olúwa, iwọ̀ kò sì bikítà sí ti arábirin mi pé ó fi mí sílẹ̀ láti máa nìkan ṣe iranṣẹ̀? Wí fún un kí ó ràn mí lówọ̀.” 41 Sùgbọn Olúwa sì dáhùn, ó sì wí fún un pé, “Marta, Marta, iwọ̀ nì ṣe àníyàn àti lálálá nítorí ohun púpọ̀. 42 Sùgbọn ohun kan ni a kò lè ṣe aláìní, Maria sì ti yan ipa rere nàà tí a kò lè gbà lówọ̀ rẹ.”

11 Bí ó ti nì gbàdúrà ní ibi kan, bí ó ti dákẹ̀, ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ-èyìn rẹ̀ wí fún un pé, “Olúwa, kọ̀ wa bí a ti nì gbàdúrà, bí Johanu ti kọ̀ àwọn ọ̀mọ-èyìn rẹ̀.” 2 Ó sì wí fún wọn pé,

“Nígbà tí èyin bá n gbàdúra, ẹ máa wí pé: “Baba wa tí n bẹ ní ọrun, kí á bọwọ́ fún orúkọ yín. Kí nì ịjọba yín dé, ịfẹ́ tiyín nì kí á ẹ, bí i tí ọrun, bẹẹ nì ní ayé. 3 Fún wa ní ounjẹ òdòjọ wa lójoojúmọ. 4 Kí o sì dárí ẹ̀şẹ́ wa jì wá; nítorí àwa tìkára wa pèlú a máa dáríjì olúkúlùkù ẹni tí ó jẹ wá ní gbèsè, Má sì fà wá sínú idánwò, sùgbọn gbà wá lówọ́ ẹni búburú nì.” 5 Ó sì wí fún wọn pé, “Ta nì nínú yín tí yóò ní ọrẹ kan, tí yóò sì tò ó lọ láàrín ọ̀gànjó, tí yóò sì wí fún un pé, ‘Ọrẹ, yá mi ní ịşù àkàrà mэта. 6 Nítorí ọrẹ mi kan ti àjò dé sòdò mi, ẹmi kò sì ní nńkan tí ẹmi ó gbé kalẹ níwájú rẹ.’ 7 Tí ọ̀un ó sì gbé inú ilẹ́ dáhùn wí fún un pé, ‘Má yọ mí lẹnu, a ti sé ilẹ̀kùn, àwọn ọmọ mi sì n bẹ lórí ẹni pèlú mi: ẹmi kò lè dide fi fún ọ!’ 8 Mo wí fún yín, bí ọ̀un kò tilẹ́ ti fẹ́ dide kí ó fi fún un nítorí tí í ẹ ọrẹ rẹ, sùgbọn nítorí àwńyánnu rẹ, yóò dide, yóò sì fún un tó bí ó ti n fẹ́. 9 “Ẹmí sì wí fún yín, ẹ beèrè, a ó sì fi fún un yín; ẹ wá kiri, ẹyin ó sì rí; ẹ kànkùn, a ó sì sí i sílẹ́ fún yín. 10 Nítorí ẹnikẹni tí ó bá beèrè, ó rí gbà; ẹni tí ó sì n wá kiri, ó rí; àti ẹni tí ó kànkùn ni a ó sí i sílẹ́ fún. 11 “Ta ni baba nínú yín tí ọmọ rẹ yóò beèrè àkàrà lódò rẹ, tí yóò fún un ní òkúta? Tàbí bí ó beèrè ẹja, tí yóò fún un ní ẹjò? 12 Tàbí bí ó sì beèrè ẹyin, tí yóò fún un ní àkéekèe? 13 Njẹ́ bí ẹyin tí ó jẹ ẹniyàn búburú bá mọ́ bí a ti í fi ẹbùn dáràdára fún àwọn ọmọ yín, méléò méléò ha ni Baba yín tí n bẹ ní ọrun yóò fi Ẹmí Mímọ́ rẹ fún àwọn tí ó beèrè lódò rẹ?” 14 Ó sì n lé ẹmí ẹşù kan jáde, tí ó sì yadi. Nígbà tí ẹmí ẹşù nàà jáde, odi sọrọ; ẹnu sì ya ịjọ ẹniyàn. 15 Sùgbọn àwọn ẹlòmíràn nínú wọn wí pé, “Nípa Beelsebulu olórí àwọn ẹmí ẹşù nì ó fi n lé àwọn ẹmí ẹşù jáde.” 16 Àwọn ẹlòmíràn sì n dán an wò, wọn n fẹ́ àmì lódò rẹ láti ọrun wá. 17 Sùgbọn ọ̀un mọ ẹrò inú wọn, ó wí fún wọn pé, “Gbogbo ịjọba tí ó ya ara rẹ ní ipá, ni a n sọ di ahoro; ilẹ́ tí ó sì ya ara rẹ nípa yóò wó. 18 Bí Satani ba yapa sí ara rẹ, ịjọba rẹ yóò ha ẹ dúrọ? Nítorí ẹyin wí pé, nípa Beelsebulu ni ẹmi fi n lé àwọn ẹmí ẹşù jáde. 19 Bí ó ba ẹ pé nípa Beelsebulu ni ẹmi fi n lé àwọn ẹmí ẹşù jáde, nípa ta ni àwọn ọmọ yín fi n lé wọn jáde, nítorí nàà àwọn ni yóò ẹ onídàájọ́ yín. 20 Sùgbọn bí ó bá ẹ pé nípa ìka ọwọ́ Ọlórún ni ẹmi fi n lé àwọn ẹmí ẹşù jáde, njẹ́ ịjọba Ọlórún tí ó ìhámọ́ra bá n sọ ààfin rẹ, ẹrù rẹ yóò wá nì àlàáfíá. 22 Sùgbọn nígbà tí ẹni tí ó ní agbára jù ú bá kọlù ú, tí ó sì ẹgun rẹ a gba gbogbo ìhámọ́ra rẹ tí ó gbẹ̀kẹ̀lẹ́ lówọ́ rẹ, a sì pín ikógun rẹ. 23 “Ẹni tí kò bá wá pèlú mi, ó lòdì sí mi, ẹni tí kò bá sì bá mi kójọpọ, ó fónká. 24 “Nígbà tí ẹmí àimọ́ bá jáde kúrò lára ẹniyàn, a máa rìn kiri ní ibi gbígbe, a máa wá ibi isinmi; nígbà tí kò bá sì rí, a wí pé, ‘Ẹmi yóò padà lọ sí ilẹ́ mi ní ibi tí mo gbé ti jáde wá.’ 25 Nígbà tí ó bá sì dé, tí ó sì rí tí a gbá a, tí a sì ẹ é ní ọşọ. 26 Nígbà nàà ni yóò lọ, yóò sì mú ẹmí méje míràn tí ó burú ju ọ̀un tìkára rẹ lọ wá, wọn yóò wólẹ́, wọn yóò sì máa gbé nífẹ́, ịgbẹ̀yìn ọ̀kúnrin nàà yóò sì burú ju ịsáájú rẹ lọ.” 27 Bí ó ti n sọ nńkan wọnyí, obínrin kan gbóhùn rẹ sókè nínú ịjọ, ó sì wí fún un pé, “Ìbùkún ni fún inú tí ó bí ọ, àti ọmú tí ìwọ mul!” 28 Sùgbọn ọ̀un wí pé, nítòótó, kí ó kúkú wí pé, “Ìbùkún ni fún àwọn tí n gbọ́ ọrẹ Ọlórún, tí wọn sì pa á mọ!” 29 Nígbà tí ịjọ ẹniyàn sì sùjọ sí ọdò rẹ, ó bẹrẹ sí wí pé, “Ìran búburú ni ẹyi, wọn n wá àmì; a kì yóò sì fi àmì kan fún un bí kò ẹ àmì Jona wòlù! 30 Nítorí bí Jona ti jẹ àmì fún àwọn ará Ninefe, gégé bẹ́ẹ ni Ọmọ Ẹniyàn yóò ẹ jẹ àmì fún iran yií. 31 Ọbàbínrin guúsù yóò dide ní ojọ́ idájọ́ pèlú àwọn ẹniyàn iran yií, yóò sì dá wọn lẹbi: nítorí tí ó ti ìhà ipẹkun ayé wá láti gbọ́ ọgbọn Solomon: sì kiyèsi i, ẹni tí ó pọ̀jù Solomon lẹ́ n bẹ nńhìn-ín yií. 32 Àwọn ará Ninefe yóò dide ní ojọ́ idájọ́ pèlú iran yií, wọn ó sì dá a lẹbi: nítorí tí wọn ronúpiwadà nípa iwàásù Jona; sì kiyèsi i, ẹni tí ó pọ̀jù Jona lẹ́ n bẹ nńhìn-ín yií. 33 “Kò sí ẹnikan, nígbà tí ó bá tan fitílà tan, tí gbé e sí ikòkò, tàbí sáábẹ́ ọ̀sùwọn, bí kò ẹ sóri ọpá fitílà, kí àwọn tí n wólẹ́ ba à lè máa rí imọlẹ́. 34 Ojú ni fitílà ara: bí ojú rẹ bá mọlẹ́ kedere, gbogbo ara rẹ a mọlẹ́; sùgbọn bí ojú rẹ bá şókùnkùn, ara rẹ pèlú a kún fún òkùnkùn. 35 Nítorí nàà kiyèsi i, kí imọlẹ́ tí n bẹ nínú rẹ má ẹ di òkùnkùn. 36 Njẹ́ bí gbogbo ara rẹ bá kún fún imọlẹ́, tí kò ní apá kan tí ó şókùnkùn, gbogbo rẹ ni yóò ní imọlẹ́, gégé bí ịgbà tí fitílà bá fi itànşán rẹ fún ọ ní imọlẹ́.” 37 Bí ó sì ti n wí, Farisi kan bẹ́ ẹ́ kí

ó bá òun jeun: ó sì wolé, ó jókòó láti jeun. **38** Nígba tí Farisi náà sì rí i, ẹnu yà á nítorí tí kò kòkò wẹ ọwọ kí ó tó jeun. **39** Olúwa sì wí fún un pé, “Èyin Farisi a máa n fọ òde ago àti àwopòkò: sùgbòn, inú yín kún fún iwà búburú àti irẹje. **40** Èyin aṣiwèrè, ẹni tí ó ẹ̀yí tí n bẹ lóde, òun kò ha ẹ̀yí tí n bẹ nínú pẹ̀lú? **41** Nípa ohun ti inú yin, ki èyin kúkú máa ẹ̀ ̀tòrẹ ̀aánú nínú ohun tí èyin ní, sì kiyèsì i, ohun gbogbo ni ó di mímọ́ fún yín. **42** “Sùgbòn ẹgbé ni fún yín, èyin Farisi, nítorí tí èyin a máa san idámẹwáa minti àti irúgbìn, àti gbogbo ewébẹ̀, sùgbòn èyin kọ idájọ̀ àti ifẹ̀ Ọlórún: wònyí jẹ́ ohun tí ẹ̀ gbọ́dọ̀ ẹ̀, láisí fi àwọn iyókú silẹ̀ láisẹ. **43** “Ègbé ni fún yín, èyin Farisi, àgàbàgebè! Nítorí tí èyin fẹ́ ipò olá nínú Sinagogu, àti ikíni ní ọjà. **44** “Ègbé ni fún un yín, nítorí èyin dàbí ibojì tí kò farahàn, tí àwọn èniyàn sì n rìn lórí rẹ̀ láimọ́.” **45** Nígba náà ni ọ̀kan nínú àwọn amòfin dàhùn, ó sì wí fún un pé, “Olùkọ́, nínú èyí tí iwọ́ n wí yí iwọ́ n gan àwa pẹ̀lú.” **46** Ó sì wí pé, “Ègbé ni fún èyin amòfin pẹ̀lú, nítorí tí èyin di ẹ̀rù tí ó wúwo láti rù lẹ̀ èniyàn lórí, bèẹ̀ ni èyin tìkára yín kò jẹ́ fi ìka yín kan ẹ̀rù náà. **47** “Ègbé ni fún yín, nítorí tí èyin kọ́ ibojì àwọn wòlń, tí àwọn baba yín pa. **48** Njẹ́ èyin jẹ́ ẹ̀lẹ̀rìí, ẹ̀ sì ní inú dídùn sí isẹ́ àwọn baba yín, nítorí tí wọn pa wọn, èyin sì kọ́ ibojì wọn. **49** Nítorí èyí ní ọ̀gbọn Ọlórún sì ẹ̀ wí pé, ‘Èmi ni ó rán àwọn wòlń àti àwọn aposteli sí wọn, wọn ó sì ẹ̀ inúnibíni sí wọn.’ **50** Kí a lẹ̀ bèèrè èjẹ́ àwọn wòlń gbogbo, tí a ti ta silẹ̀ láti igbà ipilẹ̀sẹ́ ayé wá, lówọ́ iran yí; **51** láti èjẹ́ Abeli wá, tíftí ó sì fi dé èjẹ́ Sekariah, tí ó sẹ̀gbé láàrín pepe àti tẹmpilí. Lódótó ni mo wí fún yín iran yí ni yóò ru gbogbo èbi àwọn nhkan wònyí. **52** “Ègbé ni fún yín, èyin amòfin, nítorí tí èyin ti mú kòkòrọ́ imọ́ kúrò; èyin tìkára yín kò wolé, àwọn tí sì n wolé, ni èyin n dí lówọ́.” **53** Bí ó ti n lọ kúrò nìbẹ̀, àwọn akòwẹ́ àti àwọn Farisi bèrẹ̀ sí bí i fólórọ́ gidigidi, wọn sì n yọ ọ́ lẹnu láti wí nhkan púpọ́. **54** Wọn n sọ ọ, wọn n wá ọ̀nà láti rí nhkan gbámú lẹnu kí wọn bá à lẹ̀ fi ẹ̀sùn kàn án.

12 Ó sì ẹ̀, nígba tí àiniye ijọ̀ èniyàn péjọ̀pọ̀, tó bèẹ̀ tí wọn n tẹ̀ ara wọn mọ́lẹ̀, ó bèrẹ̀

sísọ́ fún àwọn ọ̀mọ-èyìn rẹ̀ pé, “È máa sọ́ra yín nítorí iwúkàrà àwọn Farisi tí í ẹ̀ àgàbàgebè. **2** Kò sí ohun tí a bò, tí a kì yóò sì fihàn; tàbí tí ó pamọ́, tí a kì yóò mọ́. **3** Nítorí náà ohunkóhun tí èyin sọ ní òkùnkùn, ní gbangba ni a ó ti gbọ́ ọ; àti ohun tí èyin bá sọ sí ẹ̀tí ní iyàrà, lórí òrùlẹ̀ ni a ó ti kéde rẹ̀. **4** “Èmi sì wí fún yín èyin ọ̀rẹ́ mi, ẹ̀ má ẹ̀ bèrù àwọn tí ó n pa ara èniyàn kú, lẹ́yin èyí, wọn kò sì ní èyí tí wọn lẹ̀ ẹ̀ mọ́. **5** Sùgbòn èmi ó sì sọ ẹ̀ni tí èyin ó bèrù fún yín: È bèrù ẹ̀ni tí ó lágbara lẹ́yin tí ó bá pàniyàn tan, láti wọ́ ni lọ sí ọ̀run apaàdì. Lódótó ni mo wí fún yín òun ni kí ẹ̀ bèrù. (Geenna **g1067**) **6** Ológoşé mārùn-ún sá à ni a n tà ní owó idẹ́ wẹ́wẹ́ méjì? A kò sì gbàgbé ọ̀kan nínú wọn níwájú Ọlórún? **7** Sùgbòn gbogbo irun orí yín ni a kà pé sánşán. Nítorí náà kí ẹ̀ má ẹ̀ bèrù, èyin ní iye lórí ju ológoşé púpọ́ lọ. **8** “Mo sì wí fún yín pẹ̀lú, Ẹnikẹni tí ó bá jẹ́wọ́ mi níwájú àwọn èniyàn. Ọ̀mọ Ẹniyàn yóò sì jẹ́wọ́ rẹ̀ níwájú àwọn anḡeli Ọlórún. **9** Sùgbòn ẹ̀ni tí ó bá sẹ́ mi níwájú èniyàn, a ó sẹ́ ẹ̀ níwájú àwọn anḡeli Ọlórún. **10** Àti ẹnikẹni tí ó bá sòrò-òdì sí Ọ̀mọ Ẹniyàn, a ó dárí rẹ̀ jì í; sùgbòn ẹnikẹni tí ó bá sòrò-òdì sí Ẹmí Mímọ́, a kì yóò dárí rẹ̀ jì í. **11** “Nígba tí wọn bá sì mú yin wá sí Sinagogu, àti síwájú àwọn olórí, àti àwọn aláṣe, ẹ̀ má ẹ̀ sàniyàn pé, báwò tàbí ohun kún ni èyin yóò fèsì rẹ̀ tàbí kín ni èyin ó wí. **12** Nítorí Ẹmí Mímọ́ yóò kọ́ yín ní wákàtí kan náà ní ohun tí ó yẹ́ kí ẹ̀ sọ.” **13** Ọ̀kan nínú àwùjọ́ wí fún un pé, “Olùkọ́, sọ́ fún arákùnrin mi kí ó pín mi ní ogún.” **14** Ó sì wí fún un pé, “Ọ̀kùnrin yí, ta ni ó fi mí jẹ́ oní dàájọ́ tàbí olùpíngún fún yín?” **15** Ó sì wí fún wọn pé, “Kíyèsára kí o sì máa sọ́ra nítorí ojùkòkòrò: nítorí igbésí ayé èniyàn kò dúró lẹ̀ ọ̀pọ́ ohun tí ó ní.” **16** Ó sì pa òwe kan fún wọn pé, “Ilẹ́ ọ̀kùnrin ọ̀lórọ́ so ọ̀pọ́lọ̀pọ́ èso. **17** Ó sì rò nínú ara rẹ̀ pé, ‘Èmi ó ti ẹ̀, nítorí tí èmi kò ní ibi tí èmi ó gbé kó èso mi jọ́ sí.’ **18** “Ó sì wí pé, ‘Èyí ni èmi ó ẹ̀: èmi ó wó àkà mi palẹ́, èmi ó sì kọ́ èyí tí ó tóbi; nìbẹ̀ ni èmi ó gbé to gbogbo èso àti ọ̀rọ́ mi jọ́ sí. **19** Èmi ó sì wí fún ọ̀kàn mi pé, ọ̀kàn, iwọ́ ní ọ̀rọ́ púpọ́ tí a tò jọ́ fún ọ̀pọ́ ọ̀dún; sínmi, máa jẹ́, máa mu, máa yọ.’ **20** “Sùgbòn Ọlórún wí fún un pé, ‘Iwọ́ aṣiwèrè, lóru yí ni

a ó béèrè òkàn rẹ lówò rẹ; òjẹ tí ta ní nńkan wònyí yóò ha ẹ, tí iwò tí pèsè sílẹ̀?” 21 “Bẹ̀ẹ̀ ni ẹ̀ni tí ó to ị́súra jọ fún ara rẹ, tí kò sì ní ọ̀rọ̀ lódò Ọlórún.” 22 Jesu sì wí fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ pé, “Nítorí náà mo wí fún yín pé, ẹ má ẹ ẹ ànìyàn nítorí ẹ̀mí yín pé, kín ni ẹ̀yin yóò jẹ tàbí nípa ara yín pe kín ni ẹ̀yin o fi bora. 23 Ẹ́mí sá à ju oúnjẹ lọ, ara sì ju aṣọ̀ lọ. 24 Ẹ́ kiyèsì àwọn ẹ̀yẹ̀ iwò: wọn kì í fúnrúgbìn, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kì í kórè: wọn kò ní àká, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kò ní abà, Ọlórún sá à ní bọ̀ wọn: méléò méléò ni tí ẹ̀yin fi sán ju ẹ̀yẹ̀ lọ! 25 Ta ní nínú yín nípa ànìyàn síṣe tí ó lè fi ịgbònwọ̀ kan kún ojú ayé rẹ? 26 Òjẹ bí ẹ̀yin kò tí lè ẹ̀yí tí ó kéré bí eléyí, ẹ̀ẹ̀se tí ẹ̀yin fi ní sàníyàn nítorí iyókù? 27 “Ẹ́ kiyèsì àwọn lílí bí wọn tí ní dàgbà; wọn kì í síṣe, wọn kì í rànwú; sùgbọn kí ẹ̀mí wí fún yín, a kò ẹ̀ Solomoni pàápàá lóṣọ̀ ní gbogbo ọ̀gọ̀ rẹ̀ tó ọ̀kan nínú iwònyí. 28 Òjẹ bí Ọlórún bá wọ̀ koríko ịgbó ní aṣọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ ẹ̀yí tí ó wà lóní, tí a sì gbà a sínú iná lẹ̀la: méléò méléò ni yóò wọ̀ yín láṣọ̀, ẹ̀yin onígbàgbọ̀ kékeré. 29 Kí ẹ́ má sì ẹ̀ lẹ̀ ohun tí ẹ́ ó jẹ, tàbí ohun tí ẹ́ ó mu, kí ẹ́ má sì ẹ̀ ẹ̀ ànìyàn nínú ọ̀kàn. 30 Nítorí gbogbo nńkan wònyí ni àwọn orílẹ̀-èdè ayé ní wá kiri. Baba yín sì mò pé, ẹ̀yin ní fẹ̀ nńkan wònyí. 31 Sùgbọn ẹ́ máa wá ịjọba Ọlórún, gbogbo nńkan wònyí ni a ó sì fi kún un fún yín. 32 “Má bẹ̀rù, agbo kékeré, nítorí dídùn inú Baba yín ni láti fi ịjọba fún yín. 33 Ẹ́ ta ohun tí ẹ̀yin ní, kí ẹ́ sì tọ̀rẹ̀ àánú kí ẹ́ sì pèsè àpọ̀ fún ara yín, tí kì í gbó, ị́súra ní ọ̀run tí kì í tán, ní ibi tí olẹ̀ kò lè súnmo, àti ibi tí kòkòrò kì í bá á jẹ. 34 Nítorí ní ibi tí ị́súra yín gbé wà, níbẹ̀ ni ọ̀kàn yín yóò gbé wà pẹ̀lú. 35 “Ẹ́ di àmùrè yín, kí fitílà yín sì máa jó. 36 Kí ẹ̀yin tìkára yín dàbí ẹ̀ni tí ní retí olúwa wọn, nígbà tí ọ̀un ó padà tí ibi ịgbéyàwó dé, pé nígbà tí ó bá dé, tí ó sì kànkùn, kí wọn lè sí í sílẹ̀ fún un lógán. 37 Ị̀bùkún ni fún àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ náà nígbà tí olúwa náà bá dé tí yóò bá wọn tí wọn ní sọ̀nà; lóóótọ̀ ni mo wí fún yín, yóò di ara rẹ̀ ní àmùrè yóò sì mú wọn jókòò láti jeun, yóò sì jade wá láti ẹ̀ iránsẹ̀ fún wọn. 38 Bí olúwa wọn bá sì dé nígbà ịṣọ̀ kejì, tàbí tí ó sì dé nígbà ịṣọ̀ kẹta, tí ó sì bá wọn bẹ̀ẹ̀, ị̀bùkún ni fún àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ náà. 39 Sùgbọn ẹ́ mò ẹ̀yí pé, baálé ilé ịbá mò wákàtí tí olẹ̀ yóò wá, ọ̀un ịbá máa sọ̀nà, kì bá tí jẹ́ kí a já wọ̀ inú ilé ọ̀un. 40 Nítorí náà, kí ẹ̀yin múra pẹ̀lú, nítorí Ọmọ Ẹ̀nìyàn ní bọ̀ ní wákàtí tí ẹ̀yin kò níretí.” 41 Peteru sì wí pé, “Olúwa, iwọ̀ pa ọ̀we yí fún wa, tàbí fún gbogbo ẹ̀nìyàn?” 42 Olúwa sì dàhun wí pé, “Ta ní olóótító àti ọ̀lọgbọ̀n ịrìjù náà, tí olúwa rẹ̀ fi jẹ olórí agbo ilé rẹ̀, láti máa fi iwòun oúnjẹ wọn fún wọn ní àkókò? 43 Ị̀bùkún ni fún ọmọ ọ̀dọ̀ náà, nígbà tí olúwa rẹ̀ bá dé, tí yóò bá a kí ó máa ẹ̀ bẹ̀ẹ̀. 44 Lóóótọ̀ ni mo wí fún yín yóò fi jẹ olórí ohun gbogbo tí ó ní. 45 Sùgbọn bí ọmọ ọ̀dọ̀ náà bá wí ní ọ̀kàn rẹ̀, pé, ‘Olúwa mi fi ịgbà bíbọ̀ rẹ̀ falẹ̀!’ Tí ó sì bẹ̀rẹ̀ sí í lu àwọn iránsẹ̀kùnrin àti iránsẹ̀bínrin tí ó sì bẹ̀rẹ̀ sí í jẹ àti sí mu àmupara: 46 Olúwa ọmọ ọ̀dọ̀ náà yóò dé ní ojú tí kò retí rẹ̀, àti ní wákàtí tí kò dàbàá, yóò sì jẹ ẹ́ ní yá gidigidi, yóò sì yan ipò rẹ̀ pẹ̀lú àwọn aláìgbàgbọ̀. 47 “Àti ọmọ ọ̀dọ̀ náà, tí ó mò ịfẹ̀ olúwa rẹ̀, tí kò sì múra sílẹ̀, tí kò sì ẹ̀ gégé bí ịfẹ̀ rẹ̀, ọ̀un ni a ó nà púpọ̀. 48 Sùgbọn ẹ̀yí tí kò mò, tí ó ẹ̀ ohun tí ó yẹ sí lílú, ọ̀un ni a ó lù níwọn. Nítorí ẹ̀nikẹ̀ni tí a fún ní púpọ̀, lódò rẹ̀ ni a ó gbé béèrè púpọ̀: lódò ẹ̀ni tí a bá gbé fi púpọ̀ sí, lódò rẹ̀ ni a ó gbé béèrè sí i. 49 “Iná ni ẹ̀mí wá láti sọ̀ sí ayé; kín ni ẹ̀mí sì ní fẹ̀ bí kò ẹ̀ kí iná náà tí jo! 50 Sùgbọn ẹ̀mí ní bamitiisi kan tí a ó fi bamitiisi mi; ara tí ní mí tó títí yóò fi parí! 51 Ẹ̀yin ẹ̀ bí àlàáfíà ní ẹ̀mí fi sí ayé? Mo wí fún yín, bẹ̀ẹ̀ kọ; sùgbọn bí kò ẹ̀ ịyapa. 52 Nítorí láti ị̀sinsin yí lẹ̀, ẹ̀nìyàn mārùn-ún yóò wà ní ilé kan náà tí a ó yà ní ipa, mēta sí mèjì, àti mèjì sí mēta. 53 A ó ya baba nípa sí ọmọ rẹ̀ ọ̀kùnrin, àti ọmọ ọ̀kùnrin sí baba; iyá sí ọmọbínrin, àti ọmọbínrin sí iyá rẹ̀, iyá ọkọ sí iyàwó ọmọ, àti iyàwó ọmọ sí iyá ọkọ rẹ̀.” 54 Ó sì wí fún ịjọ ẹ̀nìyàn pẹ̀lú pé, “Nígbà tí ẹ̀yin bá rí àwọsánmọ̀ tí ó sù ní ihà iwò-òòrùn, lógán ni ẹ̀yin yóò sọ̀ pé, ‘Ọ̀wààrà ọ̀jọ̀ ní bọ̀,’ a sì rí bẹ̀ẹ̀. 55 Nígbà tí afẹ̀fẹ̀ gúúsù bá ní fẹ̀, ẹ̀yin á ní, ‘Oòrùn yóò mú,’ yóò sì ẹ̀ bẹ̀ẹ̀. 56 Ẹ̀yin àgàbàgebè! Ẹ̀yin le mòyẹ ojú ọ̀run àti tí ayé. Ẹ́éha tí ẹ̀ ẹ̀yin kò mò àkókò yí? 57 “Ẹ́éha tí ẹ̀ ẹ̀yin tìkára yín kò fi ro ohun tí ó tọ̀? 58 Nígbà tí iwọ̀ bá bá ọ̀tá rẹ̀ lọ sọ̀dọ̀ onídaájọ̀, rí i pé o bá a parí ọ̀rọ̀ ní ọ̀nà kí ó má ba à fà ọ̀ fún adájọ̀, adájọ̀ a fi ọ̀ lẹ̀ ẹ̀sọ̀ lówò, ọ̀un a sì tí ọ̀ sínú túbú. 59 Kí ẹ̀mí wí

fún ọ, iwọ kì yóò jáde kúrò nǐbẹ̀, títí iwọ ó fi san ẹyọ owó kan tí ó kù!”

13 Àwọn kan sì wá ní àkókò nàà tí ó sọ ti àwọn ará Galili fún un, èyè ẹni tí Pilatu dàpọ̀ mọ ẹbọ wọn. **2** Jesu sì dáhùn ó wí fún wọn pé, “Èyin ẹe bí àwọn ará Galili wònyí ẹe ẹlẹ̀sẹ̀ ju gbogbo àwọn ará Galili lọ, nítórí wọn jẹ irú iyà bá-wò-n-ọ-nì? **3** Mo wí fún yín, bí kò ẹe pé èyin pèlú ronúpiwàdà, gbogbo yín ni yóò sẹ̀gbé bẹ̀ẹ̀ gégé. **4** Tàbí àwọn méjìdínlógún, tí ilé iṣọ ní Siloamu wó lù, tí ó sì pa wọn, èyin ẹe bí wọn ẹe ẹlẹ̀sẹ̀ ju gbogbo àwọn ènìyàn tí n ẹe ní Jerusalemu lọ? **5** Mo wí fún yín, bí kò ẹe pé èyin ronúpiwàdà, gbogbo yín ni yóò sẹ̀gbé bẹ̀ẹ̀ gégé.” **6** Ó sì pa ọwe yí fún wọn pé, “Qkùnrin kan ní igi ọ̀pọtọ̀ kan tí a gbìn sí ogbà àjàrà rẹ; ó sì dé, ó n wá ẹsò lórí rẹ, kò sì rí nńkan. **7** Ó sì wí fún olùṣọgbà rẹ pé, ‘Sá à wò ó, láti ọdún mэта ni ẹmi ti n wá i wo ẹsò lórí igi ọ̀pọtọ̀ yí, ẹmi kò sì rí nńkan: ké e lulẹ; ẹẹsẹ̀ tí ó fi n gbilẹ̀ lásán pèlú?’ **8** “Ó sì dáhùn ó wí fún un pé, ‘Olúwa, jòwọ̀ rẹ̀ ní ọdún yí pèlú, títí ẹmi ó fi ti bu ilẹ̀ ọ́dì rẹ̀ yíká, títí ẹmi ó sì fi bu ilẹ̀dú sí i. **9** Bí ó bá sì so ẹsò, o dara bẹ̀ẹ̀: bí kò bá sì so, nǐẹ̀ lẹ́yìn èyí ni kí iwọ kí ó ké e lulẹ.’” **10** Ó sì n kọ̀nì nínú Sinagogu kan ní ojọ̀ ịsinmi. **11** Sì kiyèsì i, obìnrin kan wà nǐbẹ̀ tí ó ní ẹ̀mí àìlera, láti ọdún méjìdínlógún wá, ẹni tí ó tẹ̀ tán, tí kò le gbé ara rẹ̀ sóké bí ó ti wù kí ó ẹe. **12** Nígbà tí Jesu rí i, ó pè é sí ọ̀dọ̀, ó sì wí fún un pé, “Obìnrin yí, a tú ọ̀ sílẹ̀ lówọ̀ àìlera rẹ.” **13** Ó sì fi ọwọ̀ rẹ̀ lẹ̀ e, Lójúkan nàà a sì ti sọ ọ̀ di títọ̀, ó sì n yin Ọlọrun lógo. **14** Olórí Sinagogu sì kún fún irunú, nítórí tí Jesu mú ni láradá ní ojọ̀ ịsinmi, ó sì wí fún ọ̀jọ̀ ènìyàn pé, ojọ̀ mẹtá n ń bẹ̀ tí a fi í ẹ̀sẹ̀, nínú wọn ni kí èyin kí ó wá kí á ẹe dídá ara yín, kí ó má ẹe ní ojọ̀ ịsinmi. **15** Nígbà nàà ni Olúwa dáhùn, ó sì wí fún un pé, “Èyin agàbàgebẹ̀, olúkúlùkù yín kí i tú málùù tàbí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ rẹ̀ kúrò ní ibùso, kí i sì í fà á lọ mu omi ní ojọ̀ ịsinmi. **16** Kò sì yẹ kí a tú obìnrin yí tí í ẹe ọmọbìnrin Abrahamu sílẹ̀ ní idẹ̀ yí ní ojọ̀ ịsinmi, ẹni tí Satani ti dẹ̀, sá à wò ó láti ọdún méjìdínlógún yí wá?” **17** Nígbà tí ó sì wí nńkan wònyí, ojú ti gbogbo àwọn ọ̀tá rẹ̀, gbogbo ọ̀jọ̀ ènìyàn sì yọ̀ fún ohun iyanu gbogbo tí ó ẹe. **18** Ó

sì wí pé, “Kín ni ọ̀jọ̀ba Ọlọrun ọ̀? Kín ni ẹ̀mi ó sì fiwé? **19** Ó dàbí hóró musitadi, tí ọ̀kùnrin kan mú, tí ó sì sọ sínú ogbà rẹ; tí ó sì hù, ó sì di igi nílá; àwọn ẹyẹ ojú ọ̀run sì n gbé orí ẹ̀ka rẹ.” **20** Ó sì tún wí pé, “Kín ni ẹ̀mi ibá fi ọ̀jọ̀ba Ọlọrun wé? **21** Ó dàbí iwúkàrà, tí obìnrin kan mú, tí ó fi sínú ọ̀sùwọ̀n iyẹfun mэта, títí gbogbo rẹ̀ ó fi di wíwú.” **22** Ó sì n lá ààrín ilú àti iletò lọ, ó n kọ̀nì, ó sì n rìn lọ sí Jerusalemu. **23** Ènikan sì bí í pé, Olúwa, diẹ ha kọ̀ ni àwọn tí a ó gbàlà? Ó sì wí fún wọn pé, **24** “È lākākà láti gba ojú ọ̀nà tóóró wọ̀lẹ̀, nítórí mo wí fún yín, ènìyàn púpọ̀ ni yóò wá ọ̀nà láti wọ̀ ọ̀, wọn kì yóò sì lẹ̀ wọ̀lẹ̀. **25** Nígbà tí baálẹ̀ ilẹ̀ bá diẹ lẹ̀ẹkan fúù, tí ó bá sí ti ilẹ̀kùn, èyin ó sì bẹ̀rẹ̀ sí í dúró lóde, tí ẹ̀ ó máa kan ilẹ̀kùn, wí pé, ‘Olúwa, Olúwa, sí i fún wa!’ “Ọ̀un ó sì dáhùn wí fún yín pé, ‘Èmi kò mọ̀ ibi tí èyin ti wá.’ Bẹ̀ẹ̀ ni ẹ̀mi kò mọ̀ yín. **26** “Nígbà nàà ni èyin ó bẹ̀rẹ̀ sí wí pé, ‘Àwa ti je, àwa sì ti mu níwájú rẹ, iwọ̀ sì kọ̀nì ní ọ̀gboro ilú wa.’ **27** “Ọ̀un ó sì wí pé, ‘Èmi wí fún yín ẹ̀mi kò mọ̀ ibi tí èyin ti wá; ẹ̀ lọ kúrò lódọ̀ mi gbogbo èyin tí n ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sẹ̀.’ **28** “Nǐbẹ̀ ni ẹ̀kún àti ipayínkeke yóò wà, nígbà tí èyin ó rí Abrahamu, àti Isaaki, àti Jakọbu, àti gbogbo àwọn wòlń, ní ọ̀jọ̀ba Ọlọrun, tí a ó sì ti èyin sóde. **29** Wọn ó sì ti ilẹ̀ ilà-ọ̀òrùn, àti iwọ̀-ọ̀òrùn wá, àti láti àrìwá, àti gúúsú wá, wọn ó sì jókòò ní ọ̀jọ̀ba Ọlọrun. **30** Sì wò ó, àwọn ẹni èyin n ẹe tí yóò di ẹni iwájú, àwọn ẹni iwájú n ẹe tí yóò di ẹni èyin.” **31** Ní wákàtí kan nàà, diẹ nínú àwọn Farisi tò ọ̀ wá, wọn sì wí fún un pé, “Jáde, kí iwọ̀ sì lọ kúrò nńhìn-ín yí: nítórí Herodu n ẹe pa ọ̀.” **32** Ó sì wí fún wọn pé, “È lọ, kí èyin sì sọ fún kọ̀lẹ̀kọ̀lẹ̀ nàà pé, ‘Kiyèsì i, ẹmi n lẹ̀ àwọn ẹ̀mí ẹ̀şù jáde, ẹmi n ẹe ìmúláradá lóní àti lọla, àti ní ojọ̀ mэта ẹmi ó ẹe àşepé.’ **33** Şùgbọ̀n ẹ̀mi kò jẹ má rìn lóní, àti lọla, àti ní ọ̀túnla: dájúdájú wòlń kan kì yóò sẹ̀gbé lẹ́yìn odi Jerusalemu. **34** “Jerusalemu, Jerusalemu, iwọ̀ tí o pa àwọn wòlń, tí o sì sọ ọ̀kúta lu àwọn tí a rán sí ọ̀ pa; nígbà méléó ni ẹ̀mi n fẹ̀ ràgà bo àwọn ọmọ rẹ̀, bí àgbẹ̀bọ̀ adiyẹ̀ ti í ràgà bo àwọn ọmọ rẹ̀ lábẹ̀ apa rẹ̀, şùgbọ̀n èyin kò fẹ̀! **35** Sá wò ó, a fi ilẹ̀ yín sílẹ̀ fún yín ní ahoro. Lóótítọ̀ ni mo sì wí fún yín, èyin kì yóò sì rí mi títí yóò fi

di àkòkò tí èyìn ó wí pé, 'Olùbùkún ni èni tí ó ní bọ wá ní orúkọ Olúwa.'"

14 Nígba tí ó wọ ilẹ ọkan nínú àwọn olórí Farisi lọ ní ọjọ ìsinmi láti jeun, wọn sì ní sọ ọ. **2** Sì kiyèsì i, ọkùnrin kan tí ó ní ara wíwú níwájú rẹ. **3** Jesu sì dàhùn ó wí fún àwọn amòfin àti àwọn Farisi pé, "Njẹ ó tọ láti mú ni lárádá ní ọjọ ìsinmi, tàbí kò tọ?" **4** Wọn sì dákẹ. Ó sì mú un, ó mú un lárádá, ó sì jẹ kí ó lọ. **5** Ó sì dàhùn ó sì wí fún wọn pé, "Ta ni nínú yín tí kẹtẹkẹtẹ tàbí màlúú rẹ yóò bọ sínú ihò, tí kì yóò sì fà á sókè lójúkan nàà ní ọjọ ìsinmi?" **6** Wọn kò sì lè dá a lóhùn mọ sí nńkan wònyí. **7** Ó sì pa òwe kan fún àwọn tí ó pè é wá jeun, nígba tí ó ẹ̀kíyèsì bí wọn tí ní yan ipò ọlá; ó sì wí fún wọn pé, **8** "Nígba tí ẹnikan bá pè ọ wá sí ibi iyàwó, má ẹ jókòò ní ipò ọlá; kí ó má ba à jẹ pé, a ó pe ẹni tí ó lólá jù ọ lọ. **9** Nígba tí ẹni tí ó pè ọ bá dé, a sì wí fún ọ pé, 'Fún ọkùnrin yí ní ààyè!' Iwọ á sì wá fi itijú mú ipò èyìn. **10** Sùgbón nígba tí a bá pè ọ, lo kí o sì jókòò ní ipò èyìn; nígba tí ẹni tí ó pè ọ bá dé, kí ó lè wí fún ọ pé, 'Ọrẹ, bọ sókè!' Nígba nàà ni iwọ ó ní iyin lójú àwọn tí ó bá ọ jókòò ti oúnjẹ. **11** Nítorí ẹnikẹni tí ó bá gbé ara rẹ ga, ni a ó rẹ sílẹ; ẹnikẹni tí ó bá sì rẹ ara rẹ sílẹ, ni a ó sì gbéga." **12** Nígba nàà ni ó sì wí fún aláṣe tí ó pè é pé, "Nígba tí iwọ bá ẹ̀ ẹ̀ àṣe má ẹ pe àwọn arákùnrin rẹ tàbí àwọn ibátan rẹ, tàbí àwọn ọlórọ aládiùgbò rẹ; nítorí kí wọn má ẹ pè ọ padà láti san ẹsan padà. **13** Sùgbón nígba tí iwọ bá ẹ̀ ẹ̀ àṣe, pe àwọn tálákà, àwọn alábùkún ara, àwọn amúnkún ún, àti àwọn afójú: **14** Iwọ ó sì jẹ alábùkún fún; nítorí wọn kò ní ohun tí wọn ó fi san án fún ọ, sùgbón a ó san án fún ọ ní àjìnde, àwọn olóòtítító." **15** Nígba tí ọkan nínú àwọn tí wọn jọ jókòò gbọ nńkan wònyí, ó wí fún Jesu pé, "Alábùkún ni fún ẹni tí yóò jẹ oúnjẹ àṣe ní ijọba Ọlórùn!" **16** Jesu dá a lóhùn pé, "Ọkùnrin kan ẹ̀ ẹ̀ àṣe alẹ́ ríla, ó sì pe ẹ̀niyàn púpọ. **17** Ó sì rán ọmọ ọdọ rẹ ní wákàtí àṣe alẹ́ nàà láti sọ fún àwọn tí a ti pè pé, 'Ẹ wá; nítorí ohun gbogbo ẹ̀tán!' **18** "Gbogbo wọn sì bèrẹ sí ẹ̀ ẹ̀ àwáwí ohun kan. 'Èkíní wí fún un pé, mo ra ilẹ kan, mo sì fẹ́ lọ wò ó wò, mo bè ọ ẹ̀ gáfàrà fún mi.' **19** "Èkẹjì sì wí pé, 'Mo ra àjàgà

màlúú mārùn-ún, mo sì ní lọ wò wọn wò: mo bè ọ ẹ̀ ẹ̀ gáfàrà fún mi.' **20** "Èkẹta sì wí pé, 'Mo ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ gbéyàwó, nítorí nàà ni ẹ̀mi kò fi lẹ́ wá.' **21** "Ọmọ ọdọ nàà sì padà dé, ó sọ nńkan wònyí fún olúwa rẹ. Nígba nàà ni baalé ilẹ́ bínú, ó wí fún ọmọ ọdọ rẹ pé, 'Jáde lọ sí ẹ̀gboro, àti sí ọ̀pópó ọ̀nà, kí o sì mú àwọn tálákà, àti àwọn amúnkún ún, àti àwọn aro, àti àwọn afójú wá sí ihín yí.' **22** "Ọmọ ọdọ nàà sì wí pé, 'Olúwa a ti ẹ̀ bí o ti pàṣe, ààyè sì ní bẹ́ síbẹ.' **23** "Olúwa nàà sì wí fún ọmọ ọdọ nàà pé, 'Jáde lọ sí ọ̀pópó, àti sí ọ̀nà ọ̀gbà, kí o sì rọ wọn láti wólẹ́ wá, kí ilẹ́ mi lẹ́ kún. **24** Nítorí mo wí fún yín, ẹnikẹni nínú àwọn ẹ̀niyàn wònyí tí a ti pè, kì yóò tọ̀wò nínú àṣe ríla mi!'" **25** Àwọn ọ̀pọ ẹ̀niyàn ní bá a lọ; ó sì yípadà, ó sì wí fún wọn pé, **26** "Bí ẹnikan bá tọ́ mí wá, tí kò sì kóríra baba àti iyá, àti aya, àti ọmọ, àti arákùnrin, àti aràbìnrin, àní àti ọkàn ara rẹ pẹ̀lú, kò lẹ́ ẹ̀ ọmọ-èyìn mi. **27** Ẹnikẹni tí kò bá ru àgbélébùú rẹ, kí ó sì máa tọ́ mí léyìn, kò lẹ́ ẹ̀ ọmọ-èyìn mi. **28** "Nítorí ta ni nínú yín tí ní pèti láti kọ́ ilẹ́ ẹ̀sọ, tí kì yóò kọ́kọ́ jókòò kí ó sírò iye owó rẹ, bí òun ní tó tí yóò fi parí rẹ. **29** Kí ó má ba à jẹ pé nígba tí ó bá fi ipilẹ́ ilẹ́ sọlẹ́ tan, tí kò lẹ́ parí rẹ mọ, gbogbo àwọn tí ó rí i a bèrẹ́ sí í fí ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ yà. **30** Wí pé, 'Ọkùnrin yí bèrẹ́ sí kọ́ ilẹ́, kò sì lẹ́ parí rẹ.' **31** "Tàbí ọba wo ní ó ní lọ bá ọba miiran já, tí kì yóò kọ́kọ́ jókòò, kí ó sì gbèrò bí yóò lẹ́ fi ẹ̀gbẹ̀rún mewaà pàdẹ́ ẹni tí ní mú ogún ẹ̀gbẹ̀rún bọ́ wá ko òun lójú? **32** Bí bèrẹ́ kọ́, nígba tí onítòhún bá sì wá ní ọ̀kèrè, òun a rán ikọ́ sí i, a sì bèrẹ́ àdéhùn àlàáfia. **33** Gégé bèrẹ́ ni, ẹnikẹni tí ó wù kí ó ẹ̀ nínú yín, tí kò kọ́ ohun gbogbo tí ó ní sílẹ́, kò lẹ́ ẹ̀ ọmọ-èyìn mi. **34** "Iyè dára: sùgbón bí iyè bá di òbu, kín ni a ó fi mú un dùn? **35** Kò yẹ́ fún ilẹ́, bèrẹ́ ni kò yẹ́ fún ààtàn; bí kò ẹ̀ pé kí a kó o dànù. "Ẹni tí ó bá ní etí láti fi gbọ́ kí ó gbọ́."

15 Gbogbo àwọn agbowó ọ̀de àti àwọn ẹ̀lẹ́ṣẹ́ sì súnmo ọ̀n láti gbọ́ ọ̀rọ rẹ. **2** Àti àwọn Farisi àti àwọn akòwé ní kùn pé, "Ọkùnrin yí ní gba ẹ̀lẹ́ṣẹ́, ó sì ní bá wọn jeun." **3** Ó sì pa òwe yí fún wọn pé, **4** "Ọkùnrin wo ni nínú yín, tí ó ní ọ̀górùn-ún àgùntàn, bí ó bá sọ ọkàn nù nínú wọn, tí kì yóò fi mọkàndínlọ̀górùn-ún yokù sílẹ́

ni jìù tí kí yóò sì tọ ipasè èyí tí ó nù lọ, tíítí yóò fí rí í? **5** Nígba tí ó bá sì rí í tán, yóò gbé e lé èjìkà rẹ pẹ̀lú ayọ. **6** Nígba tí ó bá sì dé ilẹ̀ yóò pe àwọn ọ̀rẹ̀ àti aláduùgbò rẹ̀ jọ, yóò sì wí fún wọn pé, ‘È bá mí yọ; nítorí tí mo tí rí àgùntàn mi tí ó nù.’ **7** Mo wí fún yín, gégé bèè ni ayọ̀ yóò wà ní ọ̀run lórí èlẹ̀sẹ̀ kan tí ó ronúpiwàdà, ju lórí olóòtítọ̀ mọ̀kàndínlógòrùn-ún lọ, tí kò nílò ìronúpiwàdà. **8** “Tàbí obìnrin wo ni ó ní owó fàdàkà mewaà bí ó bá sọ ọ̀kan nù, tí kí yóò tan fitíla, kí ó fí gbà ilẹ̀, kí ó sì wá a gidigidi tíítí yóò fí rí í? **9** Nígba tí ó sì rí í, ó pe àwọn ọ̀rẹ̀ àti àwọn aláduùgbò rẹ̀ jọ, ó wí pé, ‘È bá mi yọ; nítorí mo rí owó fàdàkà tí mo ti sọ̀n.’ **10** Mo wí fún yín, gégé bèè ni ayọ̀ ní bẹ̀ níwájú àwọn àngẹ̀lì Ọ̀lọ̀run lórí èlẹ̀sẹ̀ kan tí ó ronúpiwàdà.” **11** Ó sì wí pé ọ̀kùnrin kan ní ọ̀mọ̀ méjì: **12** “Èyí àbúrò nínú wọn wí fún baba rẹ̀ pé, ‘Baba, fún mi ní ìní tí ó kàn mí.’ Ó sì pín ohun ìní rẹ̀ fún wọn. **13** “Kò sì tó ọ̀jọ̀ mélòò kan léyìn nàà, èyí àbúrò kó ohun gbogbo tí ó ní jọ, ó sì mú ọ̀nà àjò rẹ̀ pọ̀n lọ sí ilẹ̀ òkèrè, níbẹ̀ ni ó sì gbé fí iwà wòbìlàn ná ohun ìní rẹ̀ ní inákúnà. **14** Nígba tí ó sì ba gbogbo rẹ̀ jẹ̀ tan, iyàn ríla wá mú ní ilẹ̀ nàà; ó sì bèrẹ̀ sí di aláìní. **15** Ó sì fi ara rẹ̀ sọfà fun ọ̀kan lára àwọn ọ̀mọ̀ ilú nàà; ọ̀nà sì rán an lọ sí oko rẹ̀ láti tójú èlẹ̀dẹ̀. **16** Ayọ̀ ni ibá fí jẹ̀ ọúnjẹ̀ tí àwọn èlẹ̀dẹ̀ ní jẹ̀ ní àjẹyọ̀, sùgbọ̀n ènikẹ̀ni kò sì fí fún un. **17** “Sùgbọ̀n nígba tí ọ̀jọ̀ rẹ̀ wálẹ̀, ó ní ‘Mélòò mélòò àwọn alágbàse baba mí ni ó ní ọúnjẹ̀ àjẹyọ̀, àti àjẹti, èmi sì ní kù fún ebi nìhìn-ín. **18** Èmi ó dide, èmi ó sì tọ baba mi lọ, èmi ó sì wí fún un pé, Baba, èmi ti dẹ̀sẹ̀ sí ọ̀run, àti níwájú rẹ̀, **19** èmi kò sì yẹ, ní ẹnì tí à bá pè ní ọ̀mọ̀ rẹ̀ mọ; fi mí ẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn alágbàse rẹ̀.’ **20** Ó sì dide, ó sì tọ baba rẹ̀ lọ. “Sùgbọ̀n nígba tí ó sì wà ní òkèrè, baba rẹ̀ rí i, àánú ẹ̀ ẹ̀, ó sì sùré, ó rọ̀ mọ̀ ọ̀n ní ọ̀rùn, ó sì fi ẹ̀nu kò ó ní ẹ̀nu. **21** “Ọ̀mọ̀ nàà sì wí fún un pé, Baba, èmi ti dẹ̀sẹ̀ sí ọ̀run, àti níwájú rẹ̀, èmi kò yẹ ní ẹnì tí à bá pè ní ọ̀mọ̀ rẹ̀ mọ! **22** “Sùgbọ̀n baba nàà wí fún àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ pé, È mú ààyò aṣọ̀ wá kánkán, kí ẹ̀ sì fi wọ̀ ọ; ẹ̀ sì fi òrùka bọ̀ ọ̀ lẹ̀wọ̀, àti bàtà sí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀: **23** È sì mú egbọ̀rọ̀ màlúù àbọpa wá, kí ẹ̀ sì pa á, kí a máa ẹ̀ àríyá. **24** Nítorí ọ̀mọ̀ mi yíi tí kù, ó sì tún yẹ, ó ti nù, a sì rí i. Wọn sì bèrẹ̀ sí í ẹ̀ àríyá. **25** “Sùgbọ̀n

ọ̀mọ̀ rẹ̀ èyí ẹ̀gbọ̀n ti wà ní oko: bí ó sì ti ní bọ̀, tí ó súnmọ̀ etí ilẹ̀, ó gbọ̀ orin àti ijó. **26** Ó sì pe ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ wọn, ó bèèrè, kìn ni a mọ̀ nhkan wònyí sí? **27** Ó sì wí fún un pé, ‘Arákùnrin rẹ̀ dé, baba rẹ̀ sì pa egbọ̀rọ̀ màlúù àbọpa, nítorí tí ó rí i padà ní àlàáfíà àti ní ilera.’ **28** “Ó sì bínú, ó sì kọ̀ láti wọ̀lé; baba rẹ̀ sì jáde, ó sì wá í sọ̀pẹ̀ fún un. **29** Ó sì dáhùn ó wí fún baba rẹ̀ pé, ‘Wò ó, láti ọ̀dún mélòò wònyí ni èmi tí ní sìn ọ, èmi kò sì rú ọ̀fin rẹ̀ rí, iwọ̀ kò sì tí i fi ọ̀mọ̀ ewúrẹ̀ kan fún mi, láti fi bá àwọn ọ̀rẹ̀ mi ẹ̀ àríyá. **30** Sùgbọ̀n nígba tí ọ̀mọ̀ rẹ̀ yíi dé, ẹnì tí ó fi panṣágá fi ọ̀rọ̀ rẹ̀ sòfò, iwọ̀ sì ti pa egbọ̀rọ̀ màlúù àbọpa fún un.’ **31** “Ó sì wí fún un pé, ‘Ọ̀mọ̀, nígba gbogbo ni iwọ̀ ní bẹ̀ lẹ̀dẹ̀ mi, ohun gbogbo tí mo sì ní, tìrẹ̀ ni. **32** Ó yẹ kí a ẹ̀ àríyá kí a sì yọ: nítorí arákùnrin rẹ̀ yíi tí kù, ó sì tún yẹ; ó ti nù, a sì rí i.”

16 Ó sì wí fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ pẹ̀lú pé, “Ọ̀kùnrin ọ̀lọ̀rọ̀ kan wà, tí ó ní ìrjú kan; ọ̀nà nàà ni wọn fi sùn ún pé, ó ti ní fí ohun ìní rẹ̀ sòfò. **2** Nígba tí ó sì pè ẹ̀, ó wí fún un pé, ‘Èéṣè tí èmi fi ní gbọ̀ èyí sí ọ? Sírò iṣẹ̀ ìrjú rẹ̀; nítorí iwọ̀ kò lè ẹ̀ ìrjú mi mọ.’ **3** “Ìrjú nàà sì wí nínú ara rẹ̀ pé, ‘Èwo ni èmi ó ẹ̀? Nítorí tí olúwa mi gba iṣẹ̀ ìrjú lẹ̀wọ̀ mi: èmi kò lè ẹ̀ṣẹ̀ oko, bèè ni ọ̀jọ̀ ní tí mí láti ṣagbe. **4** Mo mọ̀ èyí tí èmi yóò ẹ̀, nígba tí a bá mú mi kúrò níbi iṣẹ̀ ìrjú, kí àwọn ènìyàn le gbà mí sínú ilẹ̀ wọn.’ **5** “Ó sì pe àwọn ajiḡbèsè olúwa rẹ̀ sòdò rẹ̀, ó sì wí fún èkíní pé, ‘Èlò ní iwọ̀ jẹ̀ olúwa mi?’ **6** “Ó sì wí pé, ‘Èdédẹ̀gbẹ̀rún òsùwọn òróró.’ “Ó sì wí fún un pé, ‘Mú iwé rẹ̀, sì jókòò nísinsin yíi, kí o sì kọ̀ àádọ̀ta lé ní irinwó.’ **7** “Nígba nàà ni ó sì bi ẹ̀nikẹ̀jì pé, ‘Èlò ní iwọ̀ jẹ?’ “Ọ̀nà sì wí pé, ‘Egbẹ̀rún òsùwọn alikama.’ “Ó sì wí fún un pé, ‘Mú iwé rẹ̀, kí o sì kọ̀ egbẹ̀rin.’ **8** “Olúwa rẹ̀ sì yín aláìṣòótọ̀ ìrjú nàà, nítorí tí ó fi ogbọ̀n ẹ̀ ẹ̀, àwọn ọ̀mọ̀ ayé yíi sá à gbọ̀n ní ìran wọn ju àwọn ọ̀mọ̀ ìmọ̀lẹ̀ lọ. (aiōn g165) **9** Èmi sì wí fún yín, ẹ̀ fi ọ̀rọ̀ ayé yíi yan ọ̀rẹ̀ fún ara yín pé, nígba tí o ba lọ, kí wọn kí ó le gbà yín sí ibùjókòò wọn tíítí ayé. (aiōnios g166) **10** “Èni tí ó bá ẹ̀ olóòtítọ̀ nínú ohun kínkíní, ó ẹ̀ olóòtítọ̀ ní púpọ̀ pẹ̀lú: ẹnì tí ó bá sì ẹ̀ aláìṣòótọ̀ ní ohun kínkíní, ó ẹ̀

alàìsòótó ní ohun púpò pèlú. **11** Ñjé bí èyin kò bá tí jé olóòtító nínú ọ̀rọ̀ ayé yìí, ta ni yóò fí ọ̀rọ̀ tòótó fún yín? **12** Bí èyin kò bá sì tí jé olóòtító nínú ohun tí í ẹ̀ se tí èlòmíràn, ta ni yóò fún yín ní ohun tí í ẹ̀ se tí èyin tìkára yín? **13** “Kò sì í ẹ̀nikan tí ó lè sin ògá mèjì. Òun yóò yà kórííra ọ̀kan tí yóò fẹ̀rà̀n èkẹ̀jì, tàbí kí ó fí ara mò ọ̀kan kí ó sì yan èkẹ̀jì ní ipòsì. Èyin kò lè sin Ọ̀lọ̀run àti owó papò.” **14** Àwọn Farisi, tí wọn ní ojúkòkòrò sì gbọ̀ gbogbo nìkan wònyí, wọn sì yọ̀ sùtì sí í. **15** Ó sì wí fún wọn pé, “Èyin ni àwọn tí n dá àrẹ̀ fún ara yín níwájú ènìyàn; sùgbọn Ọ̀lọ̀run mò ọ̀kàn yín, nítorí ohun tí a gbéga lójú ènìyàn, ìrírà ni níwájú Ọ̀lọ̀run. **16** “Òfin àti àwọn wòlfi n bẹ̀ títí di ìgbà Johanu, Láti ìgbà nàà wá ni a tí n wàásù ìròyìn ayọ̀ ìjọba Ọ̀lọ̀run, olúkúlùkù sì n fí ipá wọ̀ inú rẹ̀. **17** Sùgbọn ó rọ̀rùn fún ọ̀run òun ayé láti kojá lọ, ju kí èyí tí ó kéré jù nínú òfin kí ó yẹ. **18** “Ènikẹ̀ni tí ó bá kọ̀ aya rẹ̀ sílẹ̀, tí ó sì gbé èlòmíràn ní ìyàwó, ó ẹ̀ panşàgà: ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá sì gbé, ẹ̀ni tí ọ̀kọ̀ rẹ̀ kòsílẹ̀ ní ìyàwó nàà, ó ẹ̀ panşàgà. **19** “Ñjé ọ̀kùnrin ọ̀lọ̀rọ̀ kan wà, tí ó n wọ̀ aṣọ̀ elése àlùkò àti aṣọ̀ àlà dáràdára, a sì máa jẹ̀ dídùndídùn lójoójúmó. **20** Alágbe kan sì wà tí à n pè ní Lasaru, tí wọn máa n gbé wá kalẹ̀ lẹ̀bàá ọ̀nà ilẹ̀ rẹ̀, ó kún fún ooju, **21** Òun a sì máa fẹ́ kí a fí èérún tí ó tí orí tàbíllì ọ̀lọ̀rọ̀ bọ̀ sílẹ̀ bọ̀ òun, àwọn ajá sì wá, wọn sì fá a ní ooju lá. **22** “Ó sì ẹ̀, alágbe kú, a sì tí ọ̀wọ̀ àwọn àngẹ̀lì gbé e lọ sí oókan àyà Abrahamu: ọ̀lọ̀rọ̀ nàà sì kú pèlú, a sì sin ín; **23** Ní ipò òkú ni ó gbé ojú rẹ̀ sókè, ó n bẹ̀ nínú ìjìyà oró, ó sì rí Abrahamu ní òkèrè, àti Lasaru ní oókan àyà rẹ̀. (Hadēs g86) **24** Ó sì ké, ó wí pé, ‘Baba Abrahamu, ṣàànú fún mi, kí ó sì rán Lasaru, kí ó tẹ̀ orí ìka rẹ̀ bọ̀ omi, kí ó sì fí tù mí ní ahò; nítorí èmi n joró nínú ọ̀wọ̀n iná yìí.’ **25** “Sùgbọn Abrahamu wí pé, ‘Ọ̀mọ̀, rántí pé, nígbà ayé rẹ̀, iwọ̀ tí gba ohun rere tírẹ̀, àti Lasaru ohun búburú, sùgbọn nísinsin yí ara rọ̀ ọ̀, iwọ̀ sì n joró. **26** Àti pèlú gbogbo èyí, a gbé ọ̀gbun nílá kan sí agbede-méjì àwà àti èyin, kí àwọn tí n fẹ́ má ba á lè rékojá láti ihín lọ sọ̀dọ̀ yín, kí ẹ̀nikẹ̀ni má sì lè tí ọ̀hún rékojá tò wá wá.’ **27** “Ó sì wí pé, ‘Ñjé mo bẹ̀ ọ̀, baba, kí iwọ̀ kí ó rán Lasaru lọ sí ilẹ̀ baba mi, **28** nítorí mo ní arákùnrin márùn-ún; kí ó lè rò fún

wọn kí àwọn kí ó má ba á wá sí ibi oró yìí pèlú.’ **29** “Abrahamu sì wí fún un pé, ‘Wọn ní Mose àti àwọn wòlfi; kí wọn kí ó gbọ̀ tiwọn.’ **30** “Ó sì wí pé, ‘Bẹ̀ kọ̀, Abrahamu baba; sùgbọn bí ẹ̀nikan bá tí inú òkú tò wọn lọ, wọn ó ronúpìwàdà.’ **31** “Ó sì wí fún un pé, ‘Bí wọn kò bá gbọ̀ ti Mose àti ti àwọn wòlfi, a kì yóò yí wọn ní ọ̀kàn padà bí ẹ̀nikan tilẹ̀ tí inú òkú dídẹ̀.”

17 Ó sì wí fún àwọn ọ̀mọ̀-èyin rẹ̀ pé, “Kò le ẹ̀ kí ohun ikòsẹ̀ máa wa, sùgbọn ègbé ni fún ẹ̀ni tí ó tí ipasẹ̀ rẹ̀ dẹ̀. **2** Ibá sà̀n fún un kí a so ọ̀lọ̀ mò ọ̀n ní ọ̀rùn, kí a sì gbé e jù sínú Òkun, ju kí ó mú ọ̀kan nínú àwọn kékeré wònyí kòsẹ̀. **3** È máa kíyèsára yín. “Bí arákùnrin rẹ̀ bá ẹ̀, bá a wí; bí ó bá sì ronúpìwàdà, dáríjì ín. **4** Bí ó bá sì ẹ̀ ọ̀ ní igba méje ní òdòjọ̀, tí ó padà tò ọ̀ wá ní ìgbà méje ní òdòjọ̀ pé, ‘Mo ronúpìwàdà,’ dáríjì ín.” **5** Àwọn aposteli sì wí fún Olúwa pé, “Bù sí ìgbàgbọ̀ wa.” **6** Olúwa sì wí pé, “Bí èyin bá ní ìgbàgbọ̀ bí hóró irúgbìn musitadi, èyin yóò lè wí fún igi sikamine yìí pé, ‘Dì fí fá à tu, kí a sì gbìn ọ̀ sínú Òkun,’ yóò sì gbọ̀ tiyín. **7** “Sùgbọn ta ni nínú yín, tí ó ní ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀, tí ó n tulẹ̀, tàbí tí ó n bọ̀ ẹ̀ran, tí yóò wí fún un lójúkan nàà tí ó bá tí oko dé pé, ‘Lọ́ í jókòò láti jeun?’ **8** Tí kì yóò kúkú wí fún un pé, ‘Pèsè ohun tí èmi yóò jẹ̀, sì di àmùrẹ̀, kí iwọ̀ kí ó máa ẹ̀ ìránṣẹ́ fún mi, títí èmi ó fí jẹ̀ kí èmi ó sì mu tán; léyìn nàà ni iwọ̀ ó sì jẹ̀, tí iwọ̀ ó sì mu?’ **9** Òun ó ha máa dá ọ̀pẹ̀ lówọ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ nàà, nítorí ó ẹ̀ ohun tí a pàsẹ̀ fún un bí? Èmi kò rò bẹ̀. **10** Gégé bẹ̀ ni èyin pèlú, nígbà tí ẹ̀ bá tí ẹ̀ se ohun gbogbo tí a pàsẹ̀ fún yín tán, ẹ̀ wí pé, ‘Alàìlérẹ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ ni wá: èyí tí í ẹ̀ ṣẹ̀ wa láti ẹ̀, ní àwà tí ẹ̀ se.’” **11** Ó sì ẹ̀, bí ó tí n lọ sí Jerusalemu, ó kojá láàrín Samaria Galili. **12** Bí ó sì tí n wọ̀ inú ìletò kan lọ, àwọn ọ̀kùnrin adètẹ̀ mewaá padé rẹ̀, wọn dúró ní òkèrè, **13** wọn sì kígbé sókè wí pé, ‘Jesu, Olùkọ̀, ṣàànú fún wa.” **14** Nígbà tí ó rí wọn, ó wí fún wọn pé, “È lọ́ fí ara yín hàn fún àwọn àlùfáa.” Ó sì ẹ̀, bí wọn tí n lọ, wọn sì di mímọ̀. **15** Nígbà tí ọ̀kan nínú wọn rí í pé a mú òun láràdà ó padà, ó sì fí ohùn rara yin Ọ̀lọ̀run lógo. **16** Ó sì wólẹ̀ lẹ̀bàá esẹ̀ rẹ̀, ó n dúpẹ̀ ní ọ̀wọ̀ rẹ̀: ará Samaria ni òun í ẹ̀. **17** Jesu sì dàhùn wí pé, “Àwọn mewaá kí a sọ̀ dì

mímó? Àwọn mèsàn-án iyókù ha dà? **18** A kò rí ẹnikan tí ó padà wá fi ògo fún Ọlórùn, bí kò ẹ̀ àlẹjò yìí?" **19** Ó sì wí fún un pé, "Dide, kí ó sì máa lẹ, ẹgbàgbò rẹ mú ọ lárádá." **20** Nígba tí àwọn Farisi bí í pé, nígba wo ni ẹjọba Ọlórùn yóó dé, ó dá wọn lóhùn pé, "Ẹjọba Ọlórùn kì í wá pẹ̀lú àmì. **21** Bẹ̀ẹ̀ ni wọn kì yóó wí pé, 'Kíyèsì i nínhìn-ín!' tàbí 'Kíyèsì i lóhùn ún ni!' sá à wò ó, ẹjọba Ọlórùn ní bẹ̀ nínú yín." **22** Ó sì wí fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, "Ọjọ́ ní bọ̀, nígba tí ẹ̀yìn yóó fẹ́ láti rí ọkan nínú ọjọ́ Ọmọ́ Ẹ̀niyàn, ẹ̀yìn kì yóó sì rí i. **23** Wọn sì wí fún yín pé, 'Wò ó nínhìn-ín!' tàbí 'Wò ó lóhùn ún!' Ẹ́ máa lẹ, ẹ́ má ẹ̀ ẹ̀tẹ̀lẹ̀ wọn. **24** Nítórí gégé bí mọ̀nà mọ̀nà tí í kọ ní apá kan lábẹ̀ ọ̀run, tí sí í mọ̀lẹ̀ ní apá kejì lábẹ̀ ọ̀run, bẹ̀ẹ̀ ni Ọmọ́ Ẹ̀niyàn yóó sì rí ní ọjọ́ rẹ̀. **25** Sùgbọ̀n kò lè ẹ̀lẹ̀má kọ́ jìyà ohun púpọ̀, kí a sì kọ́ ọ́ lódò iran yìí. **26** "Bí ó tí rí ní ọjọ́ Noa, bẹ̀ẹ̀ ni yóó rí ní ọjọ́ Ọmọ́ Ẹ̀niyàn. **27** Wọn ní je, wọn ní mu, wọn ní gbéyàwó, wọn sì ní fa iyàwó fún ni, tí títí ó fi di ọjọ́ ti Noa wọ inú ọkọ́ lẹ, kíkún omi sí dé, ó sì run gbogbo wọn. **28** "Bí ó sì tí rí ní ọjọ́ Lọti; wọn ní je, wọn ní mu, wọn ní rà, wọn ní tà, wọn ní gbìn, wọn ní kólẹ̀, **29** sùgbọ̀n ní ọjọ́ nàà tí Lọti jáde kúrò ní Sodomu, òjò iná àti sulfuru rò láti ọ̀run wá, ó sì run gbogbo wọn. **30** "Gégé bẹ̀ẹ̀ ni yóó rí ní ọjọ́ nàà tí Ọmọ́ Ẹ̀niyàn yóó farahàn. **31** Ní ọjọ́ nàà, ẹ̀ni tí ó bá wà lórí ilẹ̀, tí ẹ̀rù rẹ̀ sì ní bẹ̀ ní ilẹ̀, kí ó má ẹ̀ sọkalẹ̀ láti wá kó o; ẹ̀ni tí ó bá sì wà ní oko, kí ó má ẹ̀ padà sẹ̀yìn. **32** Ẹ́ rántí aya Lọti. **33** Ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá ní wá àti gba ẹ̀mì rẹ̀ là yóó sọ ọ́ nù; ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá sì sọ ọ́ nù yóó gbà á là. **34** Mo wí fún yín, ní ọ̀ru ọjọ́ nàà, ẹ̀niyàn méjì yóó wà lórí àkẹ́tẹ̀ kan; a ó mú ọkan, a ó sì fi èkejì sílẹ̀. **35** Ẹ̀niyàn méjì yóó sì máa lẹ ọlọ pọ̀; a ó mú ọkan, a ó sì fi èkejì sílẹ̀." **37** Wọn sì dá a lóhùn, wọn bí í pé, "Níbo, Olúwa?" Ó sì wí fún wọn pé, "Níbi tí òkú bá gbé wà, níbẹ̀ pẹ̀lú ni igún ikójopọ̀ sí."

18 Ó sì pa ọ̀we kan fún wọn láti fi yé wọn pe, ó yẹ kí a máa gbàdúrà nígba gbogbo, kí a má sì ẹ̀ààrẹ̀. **2** Wí pé, "Onídaájọ́ kan wà ní ilú kan, tí kò bẹ̀rù Ọlórùn, tí kò sì ẹ̀ ọjúsàájú ẹ̀niyàn. **3** Opó kan sì wà ní ilú nàà, ó sì ní tọ́ ọ́ wá, wí pé, 'Gbẹ̀san mi lára ọ̀tá mi!' **4** "Lákòókò

kò dá a lóhùn, sùgbọ̀n níkeyìn ó wí nínú ara rẹ̀ pé, 'Bí ẹ̀mi kò tilẹ̀ bẹ̀rù Ọlórùn, tí ẹ̀mi kò sì ẹ̀ ọjúsàájú ẹ̀niyàn, **5** Sùgbọ̀n nítórí tí opó yìí ní yọ mí lẹnu, ẹ̀mi ó gbẹ̀san rẹ̀, kí ó má ba à fi wíwá rẹ̀ nígba kígba dá mi lágara.'" **6** Olúwa sì wí pé, "Ẹ́ gbọ́ bí aláìsòótọ́ onídaájọ́ ti wí! **7** Ọlórùn kì yóó ha sì gbẹ̀san àwọn àyànfẹ̀ rẹ̀, tí ní fi ọsán àti ọ̀ru kígbẹ̀ pè é, tí ó sì mú sùúrù fún wọn? **8** Mo wí fún yín, yóó gbẹ̀san wọn kánkán! Sùgbọ̀n nígba tí Ọmọ́ Ẹ̀niyàn bá dé yóó ha rí ẹgbàgbò ní ayé bí?" **9** Ó sì pa ọ̀we yìí fún àwọn kan tí wọn gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ ara wọn pé, àwọn ni olódodo, tí wọn sì ní gan àwọn ẹ̀lómíràn, **10** pé, "Àwọn ọkùnrin méjì gòkè lẹ́ sí tẹ̀mpilì láti gbàdúrà, ọkan jẹ Farisi, èkejì sì jẹ agbowó ọ̀de. **11** Ẹ̀yí Farisi dide, ó sì ní gbàdúrà nínú ara rẹ̀ bá yìí pé, 'Ọlórùn mo dúpẹ̀ lẹ́wọ́ rẹ̀, nítórí tí ẹ̀mi kò rí bí àwọn ará iyókù, àwọn aláìnilẹ́wọ́gbà, aláìsòótọ́, panşágà, tàbí bí agbowó ọ̀de yìí. **12** Ẹ̀mi ní gbààwẹ̀ lẹ̀mẹ̀jì ní ọ̀sẹ̀, mo ní san idámẹ̀wáà ohun gbogbo tí mo ní.' **13** "Sùgbọ̀n agbowó ọ̀de dúró lókèèrè, kò tilẹ̀ jẹ gbé ọjù rẹ̀ sòkè ọ̀run, sùgbọ̀n ó lu ara rẹ̀ ní oókan àyà, ó wí pé, 'Ọlórùn ẹ̀àánú fún mi, ẹ̀mi ẹ̀lẹ̀şè!' **14** "Mo wí fún yín, ọkùnrin yìí sòkalẹ̀ lẹ́ sí ilẹ̀ rẹ̀ ní idáláre ju èkejì lẹ: nítórí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbé ara rẹ̀ ga, ọ̀n ni a ó rẹ̀ sílẹ̀; ẹ̀ni tí ó bá sì rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀ ọ̀n ni a ó gbéga." **15** Wọn sì gbé àwọn ọmọ́ ọwọ́ tọ́ ọ́ wá pẹ̀lú, kí ó lè gbé ọwọ́ lẹ́ wọn; sùgbọ̀n nígba tí àwọn ọmọ́-ẹ̀yìn rẹ̀ rí i, wọn ní bá wọn wí. **16** Sùgbọ̀n Jesu pè wọn sọdò rẹ̀, ó sì wí pé, "Ẹ́ jẹ́ kí àwọn ọmọ́ kékeré wá sọdò mi, ẹ́ má sì ẹ̀ dá wọn lẹ́kun, nítórí tí irú wọn ni ẹjọba Ọlórùn. **17** Lóódótọ́ ni mo wí fún yín, ẹ̀nikẹ̀ni tí kò bá gbà ẹjọba Ọlórùn bí ọmọ́ kékeré, kì yóó wọ inú rẹ̀ bí ó tí wù kí ó rí." **18** Ẹ̀jòyẹ kan sì béèrè lẹ́wọ́ rẹ̀, wí pé, "Olúkọ́ rere, kín ni ẹ̀mi ó ẹ̀ tí ẹ̀mi ó fi jogún iyè àinípẹ̀kun?" (aiōnios g166) **19** Jesu wí fún un pé, "È́şẹ̀ tí iwọ fi ní pè mí ní ẹ̀ni rere? Ẹ̀ni rere kan kò sí bí kò ẹ̀ ẹ̀nikan, ẹ̀yí sì ni Ọlórùn. **20** Iwọ mọ́ àwọn ọ̀fin: 'Iwọ kò gbọ́dọ́ ẹ̀ panşágà, iwọ kò gbọ́dọ́ pàniyàn, iwọ kò gbọ́dọ́ ẹ̀ jalẹ̀, iwọ kò gbọ́dọ́ ẹ̀ jẹ́rìí èké, bọ́wọ́ fún baba àti iyá rẹ̀.'" **21** Ó sì wí pé, "Gbogbo nńkan wọnyí ni ẹ̀mi ti pamọ́ láti ẹgbà ẹ̀we mi wá." **22** Nígba tí Jesu sì gbọ́ ẹ̀yí, ó wí fún un pé, "Ohun kan ni ó kù fún ọ́ sẹ̀bẹ̀: lẹ́

ta ohun gbogbo tí o ní, kí o sì pín in fún àwọn tálákà, iwọ ó sì ní ìṣúra ní ọ̀run: sì wá, kí o máa tò mí lẹ́yìn.” 23 Nígbà tí ó sì gbọ̀ èyí, inú rẹ̀ bàjẹ̀ gidigidi, nítorí tí ó ní ọ̀rọ̀ púpọ̀. 24 Nígbà tí Jesu rí i pé inú rẹ̀ bàjẹ̀ gidigidi, ó wí pé, “Yóò ti sòro tó fún àwọn tí ó ní ọ̀rọ̀ láti wọ̀ ịjọba Ọlọrun! 25 Nítorí ó rọ̀rùn fún ibákasẹ̀ láti gba ojú abẹ́rẹ̀ wọ́lẹ̀ jù fún ọ̀lọ̀rọ̀ láti wọ̀ ịjọba Ọlọrun lọ.” 26 Àwọn tí ó sì gbọ̀ wí pé, “Njẹ́ ta ni ó ha lè là?” 27 Ó sì wí pé, “Ohun tí ó sòro lódò ènìyàn kò sòro lódò Ọlọrun.” 28 Peteru sì wí pé, “Sá wò ó, àwa ti fi ilé wa silẹ̀, a sì tò ọ̀ lẹ́yìn!” 29 Ó sì wí fún wọn pé, “Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, kò sí ẹnì tí ó fi ilé, tàbí aya, tàbí ará, tàbí ọbí, tàbí ọmọ silẹ̀, nítorí ịjọba Ọlọrun, 30 tí kí yóò gba ilọ́pọ̀ púpọ̀ sí i ní ayé yí, àti ní ayé tí nì bọ̀ iye àinípẹ̀kun.” (aion g165, aionios g166) 31 Nígbà náà ni ó pe àwọn méjìlá sódò rẹ̀, ó sì wí fún wọn pé, “Sá wò ó, àwa nì gòkè lọ sí Jerusalemu, a ó sì mú ohun gbogbo ẹ̀, tí a ti kọ̀ láti ọwọ̀ àwọn wòlń, nítorí Ọmọ̀ Ènìyàn. 32 Nítorí tí a ó fi lé àwọn aláìkọ̀lá lówọ̀, a ó fi ẹ̀ ẹ̀lẹ́yà, a ó sì fi ẹ̀ ẹ̀sín, a ó sì tutọ̀ sí i lára. 33 Wọn ó sì nà án, wọn ó sì pa á, ní ojú kẹta yóò sì jínde.” 34 Ọkan nínú nńkan wọnyí kò sì yé wọn, ọ̀rọ̀ yí sì pamọ̀ fún wọn, bẹ̀e ni wọn kò sì mọ̀ ohun tí a wí. 35 Bí ó ti súnmọ̀ Jeriko, afọ́jú kan jókòò lẹ̀bàá ọ̀nà ó nì sàgbe. 36 Nígbà tí ó gbọ̀ tí ọ̀pọ̀ nì kọ́já lọ, ó bèèrè pé, kín ni itumọ̀ èyí. 37 Wọn sì wí fún un pé, “Jesu ti Nasareti ni ó nì kọ́já lọ.” 38 Ó sì kígbẹ̀ pé, “Jesu, iwọ ọmọ Dafidi, Ẹ̀aánú fún mí!” 39 Àwọn tí nì lọ níwájú bá a wí, pé, kí ó pa ẹnu rẹ̀ mọ̀, ẹ̀gbẹ̀n ọ̀nà sì kígbẹ̀ sòkè sí i pé, “Iwọ Ọmọ Dafidi, Ẹ̀aánú fún mí!” 40 Jesu sì dúró, ó ní, kí á mú un tọ̀ ọ̀nà wá nígbà tí ó sì súnmọ̀ ọ̀nà, ó bi í 41 wí pé, “Kí ni iwọ nì fẹ́ kí ẹ̀mì ẹ̀ ẹ̀mì fún ọ?” Ó sì wí pé, “Olúwa jẹ́ kí ẹ̀mì ríran.” 42 Jesu sì wí fún un pé, “Ríran; ịgbàgbọ̀ rẹ̀ mú ọ̀ larádà.” 43 Lójúkan náà ó sì ríran, ó sì nì tò ọ̀ lẹ́yìn, ó sì nì yin Ọlọrun lógo àti gbogbo ènìyàn nígbà tí wọn rí i, wọn fi yín fún Ọlọrun.

19 Jesu sì wọ Jeriko lọ, ó sì nì kọ́já láàrín rẹ̀.

2 Sì kiyèsì i, ọ̀kúnrin kan wà tí a nì pè ní Sakeu, ó sì jẹ́ olórí agbowó ọ̀de kan, ó sì jẹ́ ọ̀lọ̀rọ̀. 3 Ó sì nì fẹ́ láti rí ẹnì tí Jesu jẹ́: kò sì lè rí i, nítorí

ọ̀pọ̀ ènìyàn, àti nítorí tí ọ̀nà jẹ́ ènìyàn kúkúru. 4 Ó sì sùré síwájú, ó gun orí igi sikamore kan, kí ó bà lè rí i: nítorí tí yóò kọ́já lọ níhà ibẹ̀. 5 Nígbà tí Jesu sì dé ibẹ̀, ó gbé ojú sòkè, ó sì rí i, ó sì wí fún un pé, “Sakeu! Yára, kí o sì sòkalẹ̀; nítorí pé ẹ̀mì yóò wọ̀ ilé rẹ̀ lóní.” 6 Ó sì yára, ó sòkalẹ̀, ó sì fi ayọ̀ gbà á. 7 Nígbà tí wọn sì rí i, gbogbo wọn nì kún, wí pé, “Ó lọ bá ọ̀kúnrin ẹ̀lẹ́sẹ̀ náà ní àlẹ̀jò.” 8 Sakeu sì dide, ó sì wí fún Olúwa pé, “Wò ó, Olúwa, ààbọ̀ ohun iní mí ni mo fi fún tálákà; bí mo bá sì fi ẹ̀ké gba ohun kan lówọ̀ ẹ̀nikẹ̀ni, ẹ̀mì san án padà ní ilọ́pọ̀ mérin!” 9 Jesu sì wí fún un pé, “Lóní ni ịgbàlá wọ̀ ilé yí, níwọ̀n bí ọ̀nà pèlú ti jẹ́ ọmọ Abrahamu. 10 Nítorí Ọmọ̀ Ènìyàn dé láti wá àwọn tí ó nù kiri, àti láti gba wọn là.” 11 Nígbà tí wọn sì nì gbọ̀ nńkan wọnyí, ó sì tẹ̀síláwájú láti pa ọ̀we kan, nítorí tí ó súnmọ̀ Jerusalemu, àti nítorí tí wọn nì rò pé, ịjọba Ọlọrun yóò farahàn nísinsin yí. 12 Ó sì wí pé, “Ọ̀kúnrin ọ̀lọ́lá kan lọ sí ilú ọ̀kẹ̀rẹ̀ láti gba ịjọba kí ó sì padà. 13 Ó sì pe àwọn ọmọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ mewaá, ó fi owó mina mewaá fún wọn, ó sì wí fún wọn pé, ‘È máa sòwò títí ẹ̀mì ó fi dé!’ 14 “Sùgbọ̀n àwọn ará ilú rẹ̀ kórííra rẹ̀, wọn sì rán ikọ̀ tẹ̀lẹ̀ e, wí pé, ‘Àwa kò fẹ́ kí ọ̀kúnrin yí jẹ́ ọba lórí wa.’ 15 “Nígbà tí ó gba ịjọba tan, tí ó padà dé, ó pàṣẹ̀ pé, kí a pe àwọn ọmọ̀ ọ̀dọ̀ wọnyí tí ọ̀nà ti fi owó fún wá sódò rẹ̀, nítorí kí ó le mọ̀ iye èrè tí olúkúlùkù ti jẹ́ nínú isẹ̀ ọ̀wò wọn. 16 “Èyí ẹ̀kíníní sì wá, ó wí pé, ‘Olúwa, owó mina rẹ̀ jẹ̀rẹ̀ owó mina mewaá sí i.’ 17 “Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pé, ‘O ẹ̀sun, iwọ ọmọ̀ ọ̀dọ̀ rere! Nítorí tí iwọ ẹ̀ ọ̀lódítító ní ohun kínkíní, gba àṣẹ̀ lórí ilú mewaá.’ 18 “Èyí ẹ̀kejì sì wá, ó wí pé, ‘Olúwa, owó mina rẹ̀ jẹ̀rẹ̀ owó mina márùn.’ 19 “Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pèlú pé, ‘Iwọ pèlú joye ilú márùn-ún!’ 20 “Omíràn sì wá, ó wí pé, ‘Olúwa, wò ó owó mina rẹ̀ tí nì bẹ̀ lówọ̀ mí ni mo dì sínú aṣọ̀ pèlẹ́bẹ̀ kan; 21 nítorí mo bèrù rẹ̀, àti nítorí tí iwọ ẹ̀ ọ̀nàròrò ènìyàn, iwọ a máa mú èyí tí iwọ kò fi lẹ́lẹ̀, iwọ a sì máa ká èyí tí iwọ kò gbín!’ 22 “Olúwa rẹ̀ sì wí fún un pé, ‘Ní ẹnu ara rẹ̀ náà ni ẹ̀mì ó ẹ̀ ẹ̀dájọ̀ rẹ̀, iwọ ọmọ̀ ọ̀dọ̀ búburú, iwọ mọ̀ pé ọ̀nàròrò ènìyàn ni mí, pé, ẹ̀mì a máa mú èyí tí ẹ̀mì kò fi lẹ́lẹ̀ ẹ̀mì a sì máa ká èyí tí ẹ̀mì kò gbín. 23 Èéha sì ti ẹ̀ ẹ̀ tí iwọ kò fi owó mí pamọ̀ sí

ilé ifowópamó, pé nígbà tí mo bá dé, èmi ibá ti béèrè rẹ̀ pẹ̀lú èlẹ̀?" **24** "Ó sì wí fún àwọn tí ó dúró léti ibẹ̀ pé, 'È gba owó mina náà lówò rẹ̀, kí ẹ̀ sì fi í fún ẹ̀ni tí ó ní owó mina mewaá.' **25** "Wọn sì wí fún un pé, 'Olúwa, ó ní owó mina mewaá.' **26** "Mo wí fún yín pé, 'Ènikẹ̀ni tí ó ní, ni a ó fi fún, àti lódò ẹ̀ni tí kò ní èyí tí ó ní pàápàá a ó gbà á lówò rẹ̀. **27** Sùgbón àwọn òtá mi wònyí, tí kò fé kí èmi jẹ ọba lórí wọn ẹ̀ mú wọn wá ihín yìí, kí ẹ̀ sì pa wọn níwájú mi!" **28** Nígbà tí ó sì ti wí nńkan wònyí tan, ó lọ síwájú, ó ní gòkè lọ sí Jerusalemu. **29** Ó sì ẹ̀, nígbà tí ó súnmọ̀ Betfage àti Betani ní òkè tí a ní pẹ̀ ní òkè olifi, ó rán àwọn méjì nínú àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀. **30** Wí pé, "È lọ sí iletò tí ó kojú sí yín; nígbà tí ẹ̀yìn bá wò ọ̀ lọ, ẹ̀yìn ó rí ọmọ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ kan tí a so, tí ẹ̀nikẹ̀ni kò gùn rí, ẹ̀ tú u, kí ẹ̀ sì fà á wá. **31** Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá sì bi yín pé, 'Èsẹ̀ tẹ̀ ẹ̀yìn fi ní tú u?' Kí ẹ̀yìn wí bá yìí pé, 'Olúwa ní fẹ̀ ló ó.' **32** Àwọn tí a rán sì mú ònà wọn pọ̀n, wọn sì bá a gégé bí ó ti wí fún wọn. **33** Bí wọn sì ti ní tú ọmọ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà, àwọn Olúwa rẹ̀ bi wọn pé, "Èsẹ̀ tẹ̀ ẹ̀yìn fi ní tú kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà?" **34** Wọn sì wí pé, "Olúwa fẹ̀ ló ó." **35** Wọn sì fà á tọ Jesu wá, wọn sì tẹ̀ aṣọ sí ẹ̀yìn ọmọ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà, wọn sì gbé Jesu ká á. **36** Bí ó sì ti ní lọ wọn tẹ̀ aṣọ wọn sí ònà. **37** Bí ó sì ti súnmọ̀ etí ibẹ̀ ní gẹ̀rẹ̀gẹ̀rẹ̀ òkè olifi, gbogbo àwọn ọmọ-ẹ̀yìn bèrẹ̀ sí í yò, wọn sì fi ohùn rara yin Ọlórún, nítorí isẹ̀ nílá gbogbo tí wọn ti rí, **38** wí pé, "Olùbúkún ni ọba tí ó ní bọ wá ní orúkọ Olúwa!" "Àlàáfíà ní ọ̀run, àti ọ̀go ni òkè ọ̀run!" **39** Àwọn kan nínú àwọn Farisi nínú àwujọ náà sì wí fún un pé, "Olùkò bá àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ wí." **40** Ó sì dá wọn lóhùn, ó wí fún wọn pé, "Mo wí fún yín, bí àwọn wònyí bá pa ẹ̀nu wọn mọ, àwọn òkúta yóò kígbẹ̀ sókè." **41** Nígbà tí ó sì súnmọ̀ etílé, ó síjù wo ilú náà, ó sọkún sí í lórí, **42** Ó ní wí pé, "Íbá ẹ̀ pé iwọ̀ mọ, lóní yìí, àní iwọ̀, ohun tí í ẹ̀ tẹ̀ àlàáfíà rẹ̀! Sùgbón nísinsin yìí wọn pamọ̀ kúró lójú rẹ̀. **43** Nítorí ojọ̀ ní bọ̀ fún ọ, tí àwọn òtá rẹ̀ yóò mọ̀ odi bèbè yí ọ ká, àní tí wọn yóò sì yí ọ ká, wọn ó sì ká ọ mọ̀ nńhà gbogbo. **44** Wọn ó sì wó ọ palẹ̀ iwọ̀ àti àwọn ọmọ rẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀; wọn kì yóò sì fi òkúta kan sílẹ̀ lórí ara wọn; nítorí iwọ̀ kò mọ̀ ojọ̀ ibẹ̀wò rẹ̀." **45** Ó sì wọ inú tẹ̀mpilì lọ, ó sì bèrẹ̀ sí

lé àwọn tí ní tà nínú rẹ̀ sóde; **46** Ó sì wí fún wọn pé, "A ti kòwé rẹ̀ pé, 'Ilẹ̀ mi yóò jẹ̀ ilẹ̀ àdúrà?' Sùgbón ẹ̀yìn ti sọ ọ̀ di ihò àwọn ọlọ̀sà." **47** Ó sì ní kọ̀nì lójoojúmọ̀ ní tẹ̀mpilì, sùgbón àwọn olórí àlùfàà, àti àwọn akòwé, àti àwọn olórí àwọn èniyàn ní wá ònà láti pa á. **48** Wọn kò sì rí nńkan kan tí wọn ibá ẹ̀; nítorí gbogbo èniyàn sù mọ̀ ọ̀n láti gbọ̀rọ̀ rẹ̀.

20 Ní ojọ̀ kan, bí ó ti ní kọ̀ àwọn èniyàn ní tẹ̀mpilì tí ó sì ní wáásù lìnńrere, àwọn olórí àlùfàà, àti àwọn akòwé, pẹ̀lú àwọn àgbàgbà dìde sí í. **2** Wọn sì wí fún un pé, "Sọ fún wa, àṣẹ wo ni iwọ̀ fi ní ẹ̀ nńkan wònyí? Tàbí ta ni ó fún ọ ní àṣẹ yìí?" **3** Ó sì dàhùn ó sì wí fún wọn pé, "Èmi pẹ̀lú yóò sì bi yín léèrè ọ̀rọ̀ kan; ẹ̀ sì fi idáhùn fún mi. **4** Itẹ̀bọ̀mi Johanu, láti ọ̀run wá ni tàbí láti ọ̀dò èniyàn?" **5** Wọn sì bá ara wọn gbèrò pé, "Bí àwa bá wí pé, 'Láti ọ̀run wá ni,' ọ̀un yóò wí pé, 'Èsẹ̀ tẹ̀ ẹ̀yìn kò fi gbà á gbọ̀?' **6** Sùgbón bí àwa bá sì wí pé, 'Láti ọ̀dò èniyàn,' gbogbo èniyàn ni yóò sọ wá ní òkúta, nítorí wọn gbàgbọ̀ pé, wòlú ni Johanu." **7** Wọn sì dàhùn wí pé, "Àwa kò mọ̀ ibi tí ó ti wá." **8** Jesu sì wí fún wọn pé, "Njẹ̀ èmi kì yóò wí fún yín àṣẹ tí èmi fi ní ẹ̀ nńkan wònyí." **9** Nígbà náà ní ó bèrẹ̀ sí í pa ọ̀we yìí fún àwọn èniyàn pé, "Ọ̀kúnńin kan gbín ogbà àjàrà kan, ó sì fi ẹ̀ ẹ̀ àgbàtọ̀jú fún àwọn olùsọ̀gbà, ó sì lọ sí àjà fún ìgbà pípé. **10** Nígbà tí ó sì tó àkókò, ó rán ọmọ ọ̀dò rẹ̀ kan sí àwọn olùsọ̀gbà náà, kí wọn lè fún un nínú èso ogbà àjàrà náà, sùgbón àwọn alágbàtọ̀jú lù ú, wọn sì rán an padà lówò ọ̀fo. **11** Ó sì tún rán ọmọ ọ̀dò mìńràn, wọn sì lù ú pẹ̀lú, wọn sì jẹ̀ ẹ̀ ní yà, wọn sì rán an padà lówò ọ̀fo. **12** Ó sì tún rán ẹ̀kẹ̀ta: wọn sì sá a lógbé pẹ̀lú, wọn sì tì í jáde. **13** "Nígbà náà ni Olúwa ogbà àjàrà wí pé, 'Èwo ni èmi ó ẹ̀? Èmi ó rán ọmọ mi àyànfẹ̀ lọ: bóyá nígbà tí wọn bá rí í, wọn yóò bu ọlá fún un.' **14** "Sùgbón nígbà tí àwọn alágbàtọ̀jú náà rí í, wọn bá ara wọn gbèrò pé, 'Èyí ni àrólé; ẹ̀ wá, ẹ̀ jẹ̀ kí a pa á, kí ogún rẹ̀ lè jẹ̀ ti wa.' **15** Bẹ̀ẹ̀ ni wọn sì tì í jáde sẹ̀yìn ogbà àjàrà, wọn sì pa á. "Njẹ̀ kín ni olúwa ogbà àjàrà náà yóò ẹ̀ sí wọn? **16** Yóò wá, yóò sì pa àwọn alágbàtọ̀jú náà run, yóò sì fi ogbà àjàrà náà fún àwọn èlòmíràn." Nígbà tí wọn sì gbọ̀,

won ní, “Kí a má rí il!” 17 Nígba tí ó sì wò won, ó ní, “Èwo ha ni èyí tí a ti kòwé rè pé: “Òkúta tí àwon òmòlẹ̀ kòsílẹ̀, òun nàà ni ó dí pàtàkì igun ilẹ̀?” 18 Ènikẹ̀ni tí ó shùbù lu òkúta nàà yóò fọ̀; shùgbọn ènikẹ̀ni tí òun bá shùbù lù, yóò lẹ̀ ọ̀ lúúlúú.” 19 Àwon olórí àlùfáà àti àwon akòwé ní wá ònà láti mú un ní wákàtí nàà; shùgbọn won bèrù àwon èniyàn, nítorí tí won mò pé, ó pa òwè yíí mò won. 20 Won sì ní sọ ọ, won sì rán àwon ayólẹ̀wò tí won se ara won bí ẹni pé olóòtítọ̀ èniyàn, kí won ba à lẹ̀ gbá ọ̀rọ̀ rè mú, kí won ba à lẹ̀ fi í lẹ̀ agbára àti àṣe Baálẹ̀ lówó. 21 Won sì bí í, pé, “Olùkọ̀ àwa mò pé, iwọ a máa sọ̀rọ̀ fún ni, iwọ a sì máa kọ̀ni bí ó ti tò, bèẹ̀ ni iwọ kì í se ojúsàájú ẹnikan shùgbọn iwọ ní kọ̀ni ní ọ̀nà Ọlórùn lóòtítọ̀. 22 Njẹ́ ó tò fún wa láti máa san owó òde fún Kesari, tàbí kò tò?” 23 Shùgbọn ó kiyèsì àrẹ̀kẹ̀rẹ̀kẹ̀ won, ó sì wí fún won pé, 24 “È fi owó idẹ kan hàn mí. Àwòrán àti àkólẹ̀ ti ta ni ó wà nìbẹ̀?” Won sì dá a lóhùn pé, “Ti Kesari ni.” 25 Ó sì wí fún won pé, “Njẹ́ ẹ fi ohun tí í se ti Kesari fún Kesari, àti ohun tí í se ti Ọlórùn fún Ọlórùn.” 26 Won kò sì lẹ̀ gbá ọ̀rọ̀ rè mú níwájú àwon èniyàn: ẹnu sì yà won sí idáhùn rè, won sì pa ẹnu won mò. 27 Àwon Sadusi kan sì tò ọ̀ wá, àwon tí won ní wí pé àjìnde òkú kò sí won sì bí í, 28 wí pé, “Olùkọ̀, Mose kòwé fún wa pé, Bí arákùnrin ẹnikan bá kú, ní àìlómọ, tí ó sì ní aya, kí arákùnrin rè sù aya rè lópó, kí ó lẹ̀ gbẹ̀ irú-omọ̀ dide fún arákùnrin rè. 29 Njẹ́ àwon arákùnrin méje kan ti wá; èkíníí gbẹ̀ iyàwó, ó sì kú ní àìlómọ. 30 Èkejì sì sù u lópó: òun sì kú ní àìlómọ. 31 Èkẹta sì sù u lópó: gégé bèẹ̀ sì ni àwon méjèjẹ̀ pẹ̀lú: won kò sì fi omọ̀ sílẹ̀, won sì kú. 32 Nígbeyìn pátápátá obìnrin nàà kú pẹ̀lú. 33 Njẹ́ ní àjìnde òkú, aya ti ta ni yóò ha se nínú won? Nítorí àwon méjèjẹ̀ ni ó sá à ni í ní aya.” 34 Jesu sì dàhùn ó wí fún won pé, “Àwon omọ ayé yíí a máa gbéyàwó, won a sì máa fa iyàwó fún ni. (aiōn g165) 35 Shùgbọn àwon tí a kà yẹ láti jogún iyẹ̀ ayérayẹ̀ nàà, àti àjìnde kúrò nínú òkú, won kì í gbéyàwó, won kì í sì í fa iyàwó fún ni. (aiōn g165) 36 Nítorí won kò lẹ̀ kú mò; nítorí tí won bá àwon àngẹ̀lì dọ̀gba; àwon omọ Ọlórùn sì ni won, nítorí won di àwon omọ̀ àjìnde. 37 Ní tí pé a ní jí àwon òkú dide,

Mose tìkára rè sì ti fihàn nínú igbó, nígbà tí ó pe ‘Olúwa ni Ọlórùn Abrahamu, àti Ọlórùn Isaaki, àti Ọlórùn Jakọbu.’ 38 Bẹ̀ẹ̀ ni òun kì í se Ọlórùn àwon òkú, bí kò se ti àwon aláàyẹ̀, nítorí gbogbo won wà láààyẹ̀ fún un.” 39 Nígba nàà ni àwon kan nínú àwon akòwé dá a lóhùn, pé, “Olùkọ̀ iwọ wí rere!” 40 Won kò sì jẹ̀ bí í lẹ̀rẹ̀ ọ̀rọ̀ kan mò. 41 Ó sì wí fún won pé, “Èṣe tí won fi ní wí pé, omọ Dafidi ni Kristi? 42 Dafidi tìkára rè sì wí nínú iwé Saamu pé: “‘Olúwa sọ fún Olúwa mi pé: “Iwọ jókòò ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún mi 43 títí èmi ó fi sọ àwon ọ̀tá rè di àpótí itisẹ̀ rè.” 44 Njẹ́ bí Dafidi bá pé é ní ‘Olúwa.’ Òun ha sì ti se jẹ́ omọ̀ rè?” 45 Ó sì wí fún àwon omọ̀-èyìn rè ní etí gbogbo èniyàn pé, 46 “È máa kiyèsára lódò àwon akòwé, tí won fẹ̀ láti máa rìn nínú aṣọ̀ gígùn, tí won sì fẹ̀ ikíni ní ojà, àti ibùjókòò ọ̀lá nínú Sinagogu, àti ipò ọ̀lá ní ibi àṣẹ; 47 Àwon tí ó jẹ́ ilẹ̀ àwon opó run, tí won sì ní gbàdúra gígùn fún àṣẹhàn, àwon wònyí nàà ni yóò jẹ̀bi pọ̀jù.”

21 Nígba tí ó sì gbẹ̀ ojú sòkè, ó rí àwon ọ̀lórọ̀ ní fi èbùn won sínú àpótí isúra. 2 Ó sì rí talàkà opó kan pẹ̀lú, ó ní sọ owó idẹ̀ wẹ̀wẹ̀ méjì síbẹ̀. 3 Ó sì wí pé, “Lóòótọ̀ ni mo wí fún yín, talàkà opó yíí fi sí í ju gbogbo won lọ, 4 nítorí gbogbo àwon wònyí fi sínú èbùn Ọlórùn láti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ iní won; shùgbọn òun nínú àìní rè ó sọ gbogbo ohun iní rè tí ó ní sínú rè.” 5 Bí àwon kan sì ti ní sọ̀rọ̀ nípa tẹ̀mpilì, bí a ti fi òkúta dáràdára àti èbùn se é ní ọ̀sọ̀, fun Ọlórùn, Jesu wí pé 6 “Ohun tí èyin ní wò wònyí, ojọ̀ ní bọ̀, nígbà tí a kì yóò fi òkúta kan sílẹ̀ lórí èkejì tí a kì yóò wó lulẹ̀.” 7 Won sì bèèrẹ̀ lówó rè, pé, “Olùkọ̀, nígbà wo ni nìhkan wònyí yóò rí bèẹ̀? Àti àmì kín ni yóò wà, nígbà tí nìhkan wònyí yóò fi se?” 8 Ó sì wí pé, “È máa kiyèsára, kí a má bá à mú yín sìnà: nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yóò wá ní orúkọ̀ mi, tí yóò máa wí pé, ‘Èmi ní Kristi nàà àkòkò nàà sì kù sí dèdẹ̀.’ È má se tò won lẹ̀yìn. 9 Shùgbọn nígbà tí èyin bá gbúròò ogun àti idágiri, ẹ má se fọ̀yà; nítorí nìhkan wònyí ní láti kókọ̀ sèlẹ̀, shùgbọn ọ̀pin nàà kì í se lójúkan nàà.” 10 Nígba nàà ni ó wí fún won pé, “Orílẹ̀-èdè yóò dide sí orílẹ̀-èdè, àti ijọ̀ba sí ijọ̀ba. 11 Ilẹ̀-íríí nílá yóò sì wà káàkiri, àti iyan àti àjàkálẹ̀-

ààrùn; ohun èrù, àti àmì òlú yóò sì ti òrun wá. **12** “Şùgbón şáájú gbogbo nńkan wònyí, wòn ó nawó mú yín, wòn ó sì şe inúnibíni sí yín, wòn ó mú yín lọ sí Sinagogu, àti sínú túbú, wòn ó mú yín lọ sódò àwọn ọba àti àwọn ìjòyè nítorí orúkọ mi. **13** Ẹ o si jẹrífí nípa mi. **14** Nítorí náà ẹ pinnu rẹ ní ọkàn yín pé ẹ ko ronú şáájú, bí ẹ ó ti dáhùn. **15** Nítorí tí ẹmi ó fún yín ní ẹnu àti ogbón, tí gbogbo àwọn òtá yín kì yóò lè sòrò-òdì sí, tí wòn kì yóò sì lè kò lójú. **16** A ó sì fi yín hàn láti ọwọ àwọn ọbí yín wá, àti àwọn arákúnrin, àti àwọn ìbátan, àti àwọn ọrẹ; òun ó sì mú kì a pa nínú yín. **17** A ó sì kórífra yín lódò gbogbo èniyàn nítorí orúkọ mi. **18** Şùgbón irun orí yín kan kì yóò şegbé. **19** Nínú idúró şinşin yín ni ẹyin ó jèrè ọkàn yín. **20** “Nígba tí ẹyin bá sì rí tí a fi ogun yí Jerusalemu ká, ẹ mò nígba náà pé, Ìşodahoro rẹ kù sí dèdè. **21** Nígba náà ni kì àwọn tí ní bẹ ní Judea sálọ sóri ọkè; àti àwọn tí ní bẹ láárín rẹ kì wòn jade kúro; kì àwọn tí ó sì ní bọ ní ìgbèríko má şe wọ inú rẹ wá. **22** Nítorí ọjó ẹsan ni ọjó wònyí, kì a lè mú ohun gbogbo tí a ti kòwé rẹ şe. **23** Şùgbón ègbé ni fún àwọn tí ó lóyún, àti àwọn tí ó fi ọyàn fún ọmọ mu ní ọjó wònyí! Nítorí tí ìpónjú púpọ yóò wá lórí ilẹ àti ìbínú sí àwọn èniyàn wònyí. **24** Wòn ó sì ti ọjú idá şubú, a ó sì diwòn ní ìgbèkùn lọ sí orílẹ̀-èdè gbogbo; Jerusalemu yóò sì di ìtẹ̀mọ̀lẹ̀ lẹ̀şẹ̀ àwọn aláìkọ̀lẹ̀, tífí àkókò àwọn aláìkọ̀lẹ̀ yóò fi kún. **25** “Àmì yóò sì wá ní oorun, àti ní òşùpá, àti ní iràwọ; àti lórí ilẹ̀ ayé idààmú fún àwọn orílẹ̀-èdè nínú ìpayà híhó Òkun àti ìgbì omi. **26** Àyà àwọn èniyàn yóò máa já fún ìbèrù, àti irètí nńkan wònyí tí ní bọ sóri ayé: nítorí àwọn agbára ọrun ni a ó mì títí. **27** Nígba náà ni wòn ó sì rí Ọmọ Èniyàn tí yóò máa bọ wá nínú àwosánmọ̀ pẹ̀lú agbára àti ògo òlú. **28** Şùgbón nígba tí nńkan wònyí bá bèrẹ̀ sí í şe, ìjẹ kí ẹ wo ọkè, kí ẹ sì gbé orí yín sókè; nítorí idáhèdè yín kù sí dèdè.” **29** Ó sì pa òwe kan fún wòn pé, “Ẹ kíyèsì igi ọ̀pọ̀tọ̀, àti sí gbogbo igi. **30** Nígba tí wòn bá rúwé, ẹyin rí i, ẹ sì mò fúnra ara yín pé, ìgbà èrèrùn kù fẹ́ẹ́rẹ́. **31** Gégé bèrẹ̀ náà ni ẹyin, nígba tí ẹyin bá rí nńkan wònyí tí o şe, kí ẹyin mò pé, ìjọba Ọlórùn kù sí dèdè. **32** “Lódótọ̀ ni mo wí fún yín, ìran yíi kì yóò rékọ́já,

títí gbogbo nńkan wònyí yóò fi şe. **33** Ọrun àti ayé yóò rékọ́já, şùgbón ọ̀rọ̀ mi kì yóò rékọ́já. **34** “Şùgbón ẹ máa kíyèsára yín, kì ọkàn yín má şe kún fún wòbià, àti fún ọ̀tí àmupara, àti fún àniyàn ayé yíi, tí ọjó náà yóò sì fi dé bá yín lójíjì bí ìkékùn. **35** Nítorí bèrẹ̀ ni yóò dé bá gbogbo àwọn tí ní gbé orí gbogbo ilẹ̀ ayé. **36** Ìjẹ kì ẹ máa şonà, kí ẹ sì máa gbàdúrà nígbà gbogbo, kí ẹ ba à lè la gbogbo nńkan wònyí tí yóò şẹ̀lẹ̀, kí ẹ sì lè dúró níwájú Ọmọ Èniyàn.” **37** Lọsàn án, Jesu a sì máa kóni ní tẹmpilì, lóru, a sì máa jade lọ í wò ní ọkè tí à ní pè ní Ọkè Olifì. **38** Gbogbo èniyàn sì ní tò ọ wá ní tẹmpilì ní kùtùkùtù òwùrò, láti gbọ̀rọ̀ rẹ.

22 Àjọ ọ̀dún àiwúkàrà tí à ní pè ní Irékọ́já sì kù fẹ́ẹ́rẹ́. **2** Àti àwọn olórí àlùfàà, àti àwọn akòwé ní wá ọ̀nà tí wòn ìbá gbà pa á; nítorí tí wòn ní bèrù àwọn èniyàn. **3** Satani sì wọ inú Judasi, tí à ní pè ní Iskariotu, ọkan nínú àwọn méjìlá. **4** Ó sì mú ọ̀nà rẹ pọ̀n, ó lọ láti bá àwọn olórí àlùfàà àti àwọn olórí ẹ̀şọ̀ gbèrò pọ̀, bí òun yóò tí fi í lẹ̀ wòn lówọ̀. **5** Wòn sì yọ, wòn sì bá a dá májẹmú láti fún un ní owó. **6** Ó sì gbà; ó sì ní wá àkókò tí ó wò, láti fi í lẹ̀ wòn lówọ̀ láìsí ariwo. **7** Ọjó àiwúkàrà pé, nígba tí wòn ní láti pa ọ̀dọ̀-àgùntàn Irékọ́já fún ìrúbo. **8** Ó sì rán Peteru àti Johanu, wí pé, “Ẹ lọ pèsè Irékọ́já fún wa, kì àwa ó je.” **9** Wòn sì wí fún un pé, “Níbo ni ìwọ̀ ní fẹ́ kì á pèsè sílẹ̀?” **10** Ó sì wí fún wòn pé, “Kíyèsì i, nígba tí ẹyin bá ní wọ ilú lọ, ọkúnrin kan tí ó ru ìkòkò omi yóò pàdẹ̀ yín, ẹ bá a lọ sí ilẹ̀ tí ó bá wò, **11** kí ẹ sì wí fún baálẹ̀ ilẹ̀ náà pé, ‘Olùkọ̀ wí fún ọ pé, níbo ni gbàngàn àpẹ̀jẹ náà gbé wà, níbi tí ẹmi ó gbé jẹ Irékọ́já pẹ̀lú àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin mi?’ **12** Òun ó sì fi gbàngàn òlú kan lókè ilẹ̀ hàn yín, tí a şe lẹ̀şọ̀, níbẹ̀ ni kì ẹyin pèsè sílẹ̀.” **13** Wòn sì lọ wòn sì bá a gégé bí ó tí sọ fún wòn, wòn sì pèsè Irékọ́já sílẹ̀. **14** Nígba tí àkókò sì tó, ó jókòò àti àwọn aposteli pẹ̀lú rẹ. **15** Ó sì wí fún wòn pé, “Tinútínú ni ẹmi fẹ́ fi bá yín jẹ Irékọ́já yíi, kì ẹmi tó jìyà. **16** Nítorí mo wí fún yín, Ẹmi kì yóò jẹ nínú rẹ̀ mò, tífí a ó fi mú un şe ní ìjọba Ọlórùn.” **17** Ó sì gba ago, nígba tí ó sì ti dúpẹ̀, ó wí pé, “Gbà èyí, kí ẹ sì pín in láárín ara yín. **18** Nítorí mo wí fún yín, Ẹmi kì yóò mu

nínú èso àjàrà mọ́, tífí ìjọba Ọlórún yóò fi dé.” pé, “Ó tó.” 39 Ó sì jáde, ó sì lọ bí یشه رے sí òkè 19 Ó sì mú àkàrà, nígbà tí ó sì ti dúpẹ́ ó bù ú, ó sì olifi, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì tò ọ lẹyin. 40 Nígbà tí fi fún wọn, ó wí pé, “Èyí ní ara mí tí a fi fún yín, ó wà nìbẹ, ó wí fún wọn pé, “È máa gbàdúrà, kí ẹ máa ẹ̀yí ní ìrántí mi.” 20 Bẹ̀ẹ̀ gégé lẹyin ẹyin má ẹ̀ bọ sínú ìdèwò.” 41 Ó sì fi wọn sílẹ̀ ounjẹ alẹ́, ó sì mú ago wàini, ó wí pé, “Ago yíí ní níwọn ọ̀so-òkò kan, ó sì kúnlẹ́ ó sì n gbàdúrà. 42 májẹmú tuntun nínú ẹ̀jẹ mi, tí a ta sílẹ̀ fún yín. Wí pé, “Baba, bí iwọ bá fẹ́, mu ago yíí kúrò lódó 21 Sùgbọn ẹ́ kíyèsì i, ọwọ́ ẹni tí yóò fi mí hàn wà mi: sùgbọn ifẹ́ ti ẹ̀mi kọ́, bí kò ẹ̀ ẹ̀ tìrẹ̀ ní kí à pẹ̀lú mí lórí tábíli. 22 Ọmọ Èniyàn n ọ́ nítòótọ́ ẹ̀.” 43 Àngẹ̀li kan sì yọ sí i láti ọ̀run wá, ó n bí a tí pinnu rẹ́, sùgbọn ẹ̀gbé ní fún ọ̀kúnrin nàà nípasẹ́ ẹni tí a gbé ti fi í hàn.” 23 Wọn sì bèrẹ́ sí béèrẹ́ láàrín ara wọn, ta ní nínú wọn tí yóò ẹ̀ nńkan yíí. 24 Ijà kan sì n bẹ́ láàrín wọn, ní ti ẹni tí a kà sí olórí nínú wọn. 25 Ó sì wí fún wọn pé, “Àwọn ọ̀ba aláìkọ̀lẹ́ a máa fẹ́lẹ́ lórí wọn, a sì máa pe àwọn aláṣẹ́ wọn ní olóore. 26 Sùgbọn ẹyin kí yóò rí bẹ̀; sùgbọn ẹni tí ó ba pọ̀jù nínú yín kí ó jẹ́ bí ẹni tí ó kéré ju àbùrò; ẹni tí ó sì ẹ̀ olórí, bí ẹni tí n ẹ̀ ìrànṣẹ́. 27 Nítorí ta ní ó pọ̀jù, ẹni tí ó jókòó tí ounjẹ, tàbí ẹni tí ó n ẹ̀ ìrànṣẹ́. Jesu láti fi ẹnu kò ó ní ẹnu. 48 Jesu sì wí fún ẹni tí ó jókòó tí ounjẹ kọ́ bí? Sùgbọn ẹ̀mi n bẹ́ láàrín yín bí ẹni tí n ẹ̀ ìrànṣẹ́. 28 Èyin ni àwọn tí ó ti dúró tí mí nínú ìdánwò mi. 29 Mo sì yan ìjọba fún yín, gégé bí Baba mi ti yàn fún mi. 30 Kí ẹyin lè máa je, kí ẹyin sì lè máa mu lórí tábíli mi ní ìjọba mi, kí ẹyin lè jókòó lórí itẹ́, àti kí ẹyin lè máa ẹ̀ ìdájọ́ fún àwọn ẹ̀yà Israẹli méjìlẹ́.” 31 Olúwa sì wí pé, “Simoni, Simoni, wò ó, Satani fẹ́ láti gbà ọ́, kí ó lè kù ọ́ bí alikama. 32 Sùgbọn mo ti gbàdúrà fún ọ́, kí ìgbàgbọ́ rẹ́ má ẹ̀ yẹ; àti iwọ nígbà tí iwọ́ bá sì padà bọ́ sípò, mú àwọn arákúnrin rẹ́ lókàn le.” 33 Ó sì wí fún un pé, “Olúwa, mo múra tán láti bá ọ́ lọ sínú túbú, àti sí ikú.” 34 Ó sì wí pé, “Mo wí fún ọ́, Peteru, àkùkọ́ kí yóò kọ́ lónií tí iwọ́ ó fi sẹ́ mi lẹ́mẹ́ta pé, iwọ́ kò mò mí.” 35 Ó sì wí fún wọn pé, “Nígbà tí mo rán yín lọ lẹ́lẹ́ àpò-owó, àti àpò, àti bàtà, ọ́dà ohun kan dá yín bí?” Wọn sì wí pé, “Rárál!” 36 Nígbà nàà ni ó wí fún wọn pé, “Sùgbọn nísinsin yíí, ẹni tí ó bá ní àpò-owó kí ó mú un, àti àpò pẹ̀lú; ẹni tí kò bá sì ní idà, kí ó ta aṣọ́ rẹ́, kí ó sì fi ra ọ̀kan. 37 Nítorí mo wí fún yín pé, ‘Èyí tí a ti kòwẹ́ rẹ́ kò lè ẹ̀ kí ó má ẹ̀ lára mi, a sì kà á mọ́ àwọn arúfin.’ Nítorí àwọn ohun wònyí nípa ti ẹ̀mi yóò ní ìmúṣẹ́.” tí a sì kà á mọ́ àwọn alárékojá. 38 Wọn sì wí pé, “Olúwa, sá wò ó, idà méjì n bẹ́ nńhin-ín yíí!” Ó sì wí fún wọn olifi, àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ sì tò ọ lẹyin. 40 Nígbà tí ó wà nìbẹ, ó wí fún wọn pé, “È máa gbàdúrà, kí ẹyin má ẹ̀ bọ sínú ìdèwò.” 41 Ó sì fi wọn sílẹ̀ níwọn ọ̀so-òkò kan, ó sì kúnlẹ́ ó sì n gbàdúrà. 42 Wí pé, “Baba, bí iwọ́ bá fẹ́, mu ago yíí kúrò lódó mi: sùgbọn ifẹ́ ti ẹ̀mi kọ́, bí kò ẹ̀ ẹ̀ tìrẹ̀ ní kí à pẹ̀lú mí lórí tábíli. 22 Ọmọ Èniyàn n ọ́ nítòótọ́ ẹ̀.” 43 Àngẹ̀li kan sì yọ sí i láti ọ̀run wá, ó n gbà á ní iyanjú. 44 Bí ó sì ti wà nínú gbígbóná ara ó n gbàdúrà sí i kíkankíkan; ọ̀gùn rẹ́ sì dàbí ọ̀rọ́ ẹ̀jẹ́ nílá, ó n kán sílẹ́. 45 Nígbà tí ó sì diẹ́ kúrò ní ibi àdúrà, tí ó sì tò àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ́ wá, ó bá wọn, wọn n sùn nítorí ìbànújẹ́ ti mu kí ó rẹ́ wọn. 46 Ó sì wí fún wọn pé, “Kí ni ẹ́ yin n sùn sí? È diẹ́, ẹ́ máa gbàdúrà, kí ẹyin má ẹ̀ bọ sínú ìdèwò.” 47 Bí ó sì ti n sọ́ lẹwọ́, kíyèsì i, ọ̀pọ́ èniyàn, àti ẹni tí a n pè ní Judasi, ọ̀kan nínú àwọn méjìlẹ́, ó ǵájú wọn, ó sún mọ́ Jesu láti fi ẹnu kò ó ní ẹnu. 48 Jesu sì wí fún un pé, “Judasi, iwọ́ yóò ha fi ifẹ́nukonu fi Ọmọ Èniyàn hàn?” 49 Nígbà tí àwọn tí ó wà lódó rẹ́ n wò bí nńkan yóò ti já sí, wọn bi í pé, “Olúwa kí àwa fi idà sá wọn?” 50 Ọ̀kan nínú wọn sì fi idà sá ọmọ ọ̀dọ́ olórí àlùfáà, ó sì gé etí ọ̀tún rẹ́ sonù. 51 Sùgbọn Jesu dàhùn ó wí pé, “Ko gbọ́dọ́ ẹ̀ ẹ̀yí mọ́.” Ó sì fi ọwọ́ tọ́ ọ́ ní etí, ó sì wò ó sà. 52 Jesu wí fún àwọn olórí àlùfáà, àti àwọn olórí ẹ̀ṣọ́ tẹ̀mpilì, àti àwọn alágbà, tí wọn jáde tò ọ́ wá pé, “Èyin ha jáde wá pẹ̀lú idà àti ọ̀kọ́ bí ẹni tọ́ ọ̀lọ́sà wá? 53 Nígbà tí ẹ̀mi wà pẹ̀lú yín lójoojúmọ́ ní tẹ̀mpilì, ẹyin kò na ọwọ́ mú mí, sùgbọn àkòkò tiyín ni ẹ̀yí, àti agbára ọ̀kúnkún n jẹ́ ọ̀ba.” 54 Wọn sì gbà a mú, wọn sì fà á lọ, wọn sì mú un wá sí ilé olórí àlùfáà. Sùgbọn Peteru tò ọ́ lẹyin ní òkèrè. 55 Nígbà tí wọn sì ti dána láàrín àgbalá, tí wọn sì jókòó pọ́, Peteru jókòó láàrín wọn. 56 Ọmọ̀bínrin kan sì rí i bí ó tí jókòó nńbi ìmọ́lẹ́ iná nàà, ó sì tejú mọ́ ọ́n, ó ní, “Eléyíí nàà wà pẹ̀lú rẹ́.” 57 Sùgbọn, ó wí pé, “Obínrin yíí, ẹ̀mi kò mò ọ́n.” 58 Kò pẹ́ lẹyin nàà elòmíràn sì rí i, ó ní, “Iwọ́ pẹ̀lú wà nínú wọn.” Sùgbọn Peteru wí pé, “Ọ̀kúnrin yíí, ẹ̀mi kọ́.” 59 Ó sì tó bí i wákàtí kan síbẹ́ elòmíràn tẹ̀numọ́ ọ́n, wí pé, “Nítòótọ́ eléyíí nàà wà pẹ̀lú rẹ́: nítorí ará Galili ní í ẹ̀.” 60 Sùgbọn Peteru wí pé, “Ọ̀kúnrin yíí, ẹ̀mi kò mò ohun tí iwọ́ n wí!” Lójúkan nàà, bí ó

tí ní wí lènu, àkùkọ kọ! **61** Olúwa sì yípadà, ó wo Peteru. Peteru sì rántí ọrọ Olúwa, bí ó tí wí fún un pé, “Kí àkùkọ tó kọ, iwọ ó sẹ mi lẹmẹta.” **62** Peteru sì bọ sí ọde, ó sọkún kíkòrò. **63** Ó sì ẹ, àwọn ọkùnrin tí wọn mú Jesu, sì fi í ẹ ẹlẹyà, wọn lù ú. **64** Nígba tí wọn sì dì í ní ojú, wọn lù ú níwájú, wọn ní bí í pé, “Sọtẹlẹ! Ta ni ó lù ọ?” **65** Wọn sì sọ ọpọ ohun búburú mífàran sí í, láti fi ẹ ẹlẹyà. **66** Nígba tí ilẹ̀ sì mọ, lẹ̀ àwọn alágbà àwọn ènìyàn péjọpọ, àti àwọn olórí àlùfàà, àti àwọn akòwé, wọn sì fà á lọ sí àyọ wọn, wọn ní wí pé, **67** “Bí iwọ bá jẹ Kristi náà? Sọ fún wa!” Ó sì wí fún wọn pé, “Bí mo bá wí fún yín, èyin kì yóò gbàgbọ, **68** bí mo bá sì bi yín lèèrè pèlú, èyin kì yóò dá mi lóhùn. **69** Sùgbón láti ìnsin yí lẹ̀ ni Ọmọ Ènìyàn yóò jókódó lẹ̀wọ ọtún agbára Ọlórún.” **70** Gbogbo wọn sì wí pé, “Iwọ ha ẹ Ọmọ Ọlórún bí?” Ó sì wí fún wọn pé, “Èyin wí pé, èmi ni.” **71** Wọn sì wí pé, “Èrì wo ni àwa tún ní fẹ̀ àwa tìkára wa sá à tí gbọ lẹ̀nu rẹ!”

23 Gbogbo lẹ̀ ènìyàn sì dide, wọn sì fà á lọ sí ọdọ Pilatu. **2** Wọn sì bèrẹ̀ sí fí ẹ̀sùn kàn án, wí pé, “Àwa rí ọkùnrin yíí ó ní yí orílẹ̀-èdè wa lẹ̀kàn padà, ó sì ní dá wọn lẹ̀kun láti san owó ọde fún Kesari, ó ní wí pé, òun tìkára òun ni Kristi ọba.” **3** Pilatu sì bi í lèèrè, wí pé, “Iwọ ha ní ọba àwọn Júù?” Ó sì dá á lóhùn wí pé, “Iwọ wí í.” **4** Pilatu sì wí fún àwọn olórí àlùfàà àti fún lẹ̀wọ ènìyàn pé, “Èmi kò rí ẹ̀sẹ̀ lẹ̀wọ ọkùnrin yíí.” **5** Wọn sì túbọ̀ tẹnumọ̀ ọ́n pé, “Ó ní ru ènìyàn sókè, ó ní kọ̀nì káàkiri gbogbo Judea, ó bèrẹ̀ láti Galili títí ó fí dé ihín yí!” **6** Nígba tí Pilatu gbọ̀ orúkọ Galili, ó bèèrè bí ọkùnrin náà bá jẹ̀ ará Galili. **7** Nígba tí ó sì mò pé ará ilẹ̀ abẹ̀ àşè Herodu ni, ó rán an sí Herodu, èni tí òun tìkára rẹ̀ wà ní Jerusalemu ní àkókò náà. **8** Nígba tí Herodu, sì rí Jesu, ó yọ gidigidi; nítorí ó tí ní fẹ̀ rí í pé ó sá à tí ní gbọ̀ lẹ̀wọ̀n púpọ̀ nítorí rẹ̀; ó sì ní retí láti rí í kí íşẹ̀ àmì diẹ̀ tí ọwọ̀ rẹ̀ ẹ. **9** Ó sì bèèrè ọ̀rọ̀ púpọ̀ lẹ̀wọ̀ rẹ̀; sùgbón kò da á lóhùn rárá. **10** Àti àwọn olórí àlùfàà àti àwọn akòwé dúró, wọn sì ní fí ẹ̀sùn kàn án gidigidi. **11** Àti Herodu pèlú àwọn ọmọ-ogun rẹ̀, wọn kẹ̀gàn rẹ̀, wọn sì ní fí í şésín, wọn wọ ọ̀ ní aşọ́ dádará, ó sì rán an padà tọ Pilatu lọ. **12** Pilatu àti Herodu

dí ọ̀rẹ̀ ara wọn ní ọ̀jọ náà, nítorí látíjọ ọ̀tá ara wọn ni wọn tí jẹ̀ rí. **13** Pilatu sì pe àwọn olórí àlùfàà àti àwọn olórí àti àwọn ènìyàn jọ. **14** Ó sọ fún wọn pé, “Èyin mú ọkùnrin yí tọ mí wá, bí èni tí ó ní yí àwọn ènìyàn ní ọkàn padà. Sì kiyèsì í, èmi wádíí ẹ̀jọ̀ rẹ̀ níwájú yín èmi kò sì rí ẹ̀bì ẹ̀şẹ̀ kan lẹ̀wọ̀ ọkùnrin yíí, ní gbogbo nìkan wònyí tí èyin fí ẹ̀sùn rẹ̀ sùn. **15** Àti Herodu pèlú; ó sá rán an padà tọ wá wá; sì kiyèsì í, ohun kan tí ó yẹ̀ sí ikú ni a kò şẹ̀ láti ọwọ̀ rẹ̀. **16** Njẹ̀ èmi ó ná án, èmi ó sì fí í sílẹ̀ lọ.” **18** Wọn sì kígbẹ̀ sókè nígba kan náà, pé, “Mú ọkùnrin yí kúrò, kí o sì dá Baraba sílẹ̀ fún wa!” **19** Èni tí á sọ sínú túbú nítorí ọ̀tẹ̀ kan tí á şẹ̀ ní ilú, àti nítorí ipànyàn. **20** Pilatu sì tún bá wọn sọ̀rọ̀, nítorí ó fẹ̀ dá Jesu sílẹ̀. **21** Sùgbón wọn kígbẹ̀, wí pé, “Kàn án mò agbélẹ̀bùú, kàn án mò agbélẹ̀bùú!” **22** Ó sì wí fún wọn lẹ̀mẹta pé, “Èşẹ̀, búburú kín ni ọkùnrin yí şẹ̀? Èmi kò rí ọ̀ràn ikú lára rẹ̀: nítorí náà èmi ó ná án, èmi ó sì fí í sílẹ̀.” **23** Wọn túbọ̀ tẹramọ̀ igbè nílá, wọn ní fẹ̀ kí á kàn án mò agbélẹ̀bùú, ohùn tiwọn àti tí àwọn olórí àlùfàà borí tirẹ̀. **24** Pilatu sí fí àşẹ̀ sí í pé, kí ó rí bí wọn tí ní fẹ̀. **25** Ó sì dá èni tí wọn fẹ̀ sílẹ̀ fún wọn, èni tí á tìtorí ọ̀tẹ̀ àti ipànyàn sọ sínú túbú; sùgbón ó fí Jesu lé wọn lẹ̀wọ̀. **26** Bí wọn sì tí ní fà á lọ, wọn mú ọkùnrin kan, Simoni ara Kirene, tí ó ní tí gbèrìkò bọ, òun ni wọn sì gbé agbélẹ̀bùú náà lé, kí ó máa rù ú lọ tẹ̀lẹ̀ Jesu. **27** Lẹ̀wọ̀ ènìyàn púpọ̀ ni ó ní tọ̀ ọ̀ lẹ̀yìn, àti àwọn obìnrin, tí ní pohùnréré ẹ̀kún, **28** sùgbón Jesu yíjú padà sí wọn, ó sì wí pé, “Èyin ọmọbìnrin Jerusalemu, ẹ̀ má sọkún fún mí, sùgbón ẹ̀ sọkún fún ara yín, àti fún àwọn ọmọ yín. **29** Nítorí kiyèsì í, ọ̀jọ̀ ní bọ̀ ní èyí tí èyin ó wí pé, ‘Ibùkún ni fún agàn, àti fún inú tí kò bímo rí, àti fún ọmú tí kò fún ní mu rí!’ **30** Nígba náà ni “wọn ó bèrẹ̀ sí wí fún àwọn òkè kéékèéké pé, ‘Yí lù wá!’” Sí àwọn òkè nílá, “Bò wá mólẹ̀!” **31** Nítorí bí wọn bá ní şẹ̀ nìkan wònyí sára igi tútù, kín ni a ó şẹ̀ sára igi gbígbe?” **32** Àwọn méjì mífàran bákan náà, àwọn arúfin, ni wọn sì fà lọ pèlú rẹ̀ láti pa. **33** Nígba tí wọn sì dé ibi tí á ní pè ní Agbárf, nìbẹ̀ ni wọn gbé kàn án mò agbélẹ̀bùú, àti àwọn arúfin náà, ọkàn ní ọwọ̀ ọ̀tún, àti ọkàn ní ọwọ̀ ọ̀sì. **34** Jesu sì wí pé, “Baba, dáríjì wọn; nítorí tí wọn kò

mọ ohun tí wọn ní ẹ̀.” Wọn di ibò láti pín aṣọ rẹ láàrín ara wọn. **35** Àwọn ènìyàn sì dúró láti wòran. Àti àwọn ìjyè pèlú wọn, wọn ní yọ sùtì sí í, wí pé, “Ó gba àwọn èlòmíràn là; kí ó gbara rẹ là, bí ó bá ẹ Kristi, àyànfẹ Ọlórún.” **36** Àti àwọn ọmọ-ogun pèlú ní fí ẹ ẹlẹyà, wọn tò ọ wá, wọn ní fí ọtí kikan fún un. **37** Wọn sì ní wí pé, “Bí iwọ bá ẹ ọba àwọn Júù, gba ara rẹ là.” **38** Wọn sì kòwé àkólé sí ìgbèrì rẹ ní èdè Giriki, àti ti Latin, àti ti Heberu pe: Èyí ni Ọba àwọn Júù. **39** Àti ọkan nínú àwọn arúfín tí a gbé kó ní fí ẹ ẹlẹyà wí pé, “Bí iwọ bá ẹ Kristi, gba ara rẹ àti àwà náà là.” **40** Sùgbọn èyí èkejì dàhùn, ó ní bá a wí pé, “Iwọ kò bèrù Ọlórún, tí iwọ wà nínú èbì kan náà? **41** Ní tiwa, wọn jàrè nítòrí èrè ohun tí àwà ẹ ni à ní ẹ, sùgbọn ọkúnrin yí kò ẹ ohun búburú kan.” **42** Ó sì wí pé, “Jesu, rántí mi nígbà tí iwọ bá dé ìjọba rẹ.” **43** Jesu sì wí fún un pé, “Lóódótó ni mo wí fún ọ, lóní ni iwọ ó wà pèlú mi ní Paradise!” **44** Ó sì tò iwọn wákàtí kẹfà ojọ, òkùnkùn sì sù bo gbogbo ilẹ títí ó fi di wákàtí kẹsànan ojọ. **45** Òdòrún sì sù òòkùn, aṣọ ikélé ti tẹmpilì sì yà ní áàrín méjì. **46** Nígbà tí Jesu sì kígbé lóhùn rara, ó ní, “Baba, ní ọwọ rẹ ni mo fi ẹmí mi lélí” Nígbà tí ó sì wí èyí tan, ó jòwọ ẹmí rẹ. **47** Nígbà tí balógun ọrún rí ohun tí ó ẹ, ó yin Ọlórún lógo, wí pé, “Dájúdájú olódodo ni ọkúnrin yí!” **48** Gbogbo ìjọ ènìyàn tí ó péjọ láti rí ìran yí, nígbà tí wọn rí ohun tí ó ẹlẹ wọn lu ara wọn ní oókan àyà, wọn sì padà sí ilẹ. **49** Àti gbogbo àwọn ojúlùmò rẹ, àti àwọn obìnrin tí ní tò ọ lẹyìn láti Galili wá, wọn dúró lókèèrè, wọn ní wo nìkan wònyí. **50** Sì kiyèsì i, ọkúnrin kan tí a ní pè ní Josèfu, láti ilú àwọn Júù kan tí ní jẹ Arimatea. Ó jẹ ọkan nínú àwọn ọmọ ìgbimò, ènìyàn rere, àti olóótító. **51** Òun kò bá wọn fi ohùn sí imò àti ìṣe wọn; Ó wá láti Judea, ilú àwọn ará Arimatea, òun pèlú ní retí ìjọba Ọlórún. **52** Ọkúnrin yí tò Pilatu lọ, ó sì tọrọ òkú Jesu. **53** Nígbà tí ó sì sọ ọ kalẹ, ó sì fi aṣọ àlà dì í, ó sì tẹ ẹ sínú ibojì tí a gbé nínú Òkúta, níbi tí a kò tẹ ẹnikẹni sí rí. **54** Ó sì jẹ ojọ ìpalẹmọ, ojọ ìsinmi sì kù sí dèdè. **55** Àti àwọn obìnrin, tí wọn bá a ti Galili wá, tí wọn sì tẹlẹ, wọn kiyèsì ibojì náà, àti bí a ti tẹ òkú rẹ sílẹ. **56** Nígbà tí wọn sì padà, wọn pèsè ohun olóódòrún didùn,

òróró ikunra (àti tùràrí tútù); wọn sì sinmi ní ojọ ìsinmi gégé bí òfin.

24 Ní kùtùkùtù òwúrò ojọ ọsẹ, àwọn obìnrin wá sí ibojì, wọn sì mú ikunra olóódòrún didùn ti wọn tí pèsè sílẹ wá. **2** Òkúta ti yí kùró ní ẹnu ibojì. **3** Nígbà tí wọn sì wọ inú rẹ, wọn kò rí òkú Jesu Olúwa. **4** Bí wọn ti dààmú kiri nìhà ibẹ, kiyèsì i, àwọn ọkúnrin méjì aláṣọ didán dúró ti wọn. **5** Nígbà tí èrù ní bà wọn, tí wọn sì dojúbolẹ, àwọn àngẹlì náà bi wọn pé, “Èéṣe tí èyin fi ní wá aláàyè láàrín àwọn òkú? **6** Kò sí nìhìn-ín yí, sùgbọn ó jìndè; ẹ rántí bí ó ti wí fún yín nígbà tí ó wà ní Galili. **7** Pé, ‘A ó fi Ọmọ Ènìyàn lé àwọn ènìyàn elẹṣẹ lówó, a ó sì kàn án mọ àgbélébùú, ní ojọ kẹta yóó sì jìndè.’” **8** Wọn sì rántí ọrọ rẹ. **9** Wọn sì padà ti ibojì wá, wọn sì ròyìn gbogbo nìkan wònyí fún àwọn mọkànlá, àti fún gbogbo àwọn iyókù. **10** Maria Magdalene, àti Joanna, àti Maria iyá Jakọbu, àti àwọn miiran pèlú wọn sì ni àwọn tí ó ròyìn nìkan wònyí fún àwọn aposteli. **11** Ọrọ wònyí sì dàbí ìṣokúṣọ lójú wọn, wọn kò sì gba wọn gbọ. **12** Nígbà náà ni Peteru dídè, ó sùré lọ sí ibojì; nígbà tí ó sì bèrẹ, ó rí aṣọ àlà lẹtọ fúnra wọn, ó sì padà lọ sí ilẹ rẹ, ẹnu yà á sí ohun tí ó ẹ. **13** Sì kiyèsì i, àwọn méjì nínú wọn ní lọ ní ojọ náà sí ìletò kan tí a ní pè ní Emmausi, tí ó jìnnà sí Jerusalemu níwọn ogóta ibùṣò. **14** Wọn ní bá ara wọn sọrọ gbogbo nìkan wònyí tí ó ẹlẹ. **15** Ó sì ẹ, bí wọn ti ní bá ara wọn sọrọ, tí wọn sì ní bá ara wọn jíròrò, Jesu tìkára rẹ súnmọ wọn, ó sì ní bá wọn rìn lọ. **16** Sùgbọn a rú wọn lójú, kí wọn má le mọ ọ. **17** Ó sì bi wọn pé, “Ọrọ kín ni èyin ní bá ara yín sọ, bí èyin ti ní rìn?” Wọn sì dúró jẹ, wọn fajúro. **18** Ọkan nínú wọn, tí a ní pè ní Kileopa, sì dàhùn wí fún un pé, “Àlẹjò sá à ní iwọ ní Jerusalemu, tí iwọ kò sì mọ ohun tí ó ẹ níbẹ ní ojọ wònyí?” **19** Ó sì bi wọn pé, “Kín ni?” Wọn sì wí fún un pé, “Ní ti Jesu ti Nasareti, ẹni tí ó jẹ wòlń, tí ó pọ ní ìṣe àti ní ọrọ níwájú Ọlórún àti gbogbo ènìyàn, **20** àti bí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn alágbà wa ti fi òun lé wọn lówó láti dá a lẹbi ikú, àti bí wọn ti kàn án mọ àgbélébùú. **21** Bẹẹ ni òun ní àwà ti ní ìrètí pé, òun ni ibá dá Israẹl ní idè. Àti pèlú

gbogbo nñkan wònyí, òní ni ó di ojò kẹta tí nípasẹ̀ mi.” 45 Nígba náà ni ó sí wọn ní iyè, kí nñkan wònyí ti sẹ̀lẹ̀. 22 Àwọn obinrin kan pèlú iwé mímọ̀ lẹ̀ yé wọn. 46 Ó sì wí fún wọn pé, “Bẹ̀ẹ̀ nínú ẹ̀gbẹ̀ wa, tí wọn lọ sí ibojì ní kùtùkùtù, ni a ti kòwé rẹ̀, pé: kí Kristi jìyà, àti kí ó sì jìndẹ̀ sì wá yà wá lẹ̀nu, 23 nígba tí wọn kò sì rí òkú ní ojò kẹta kúrò nínú òkú, 47 àti pé kí a wààsù rẹ̀, wọn wá wí pé, àwọn rí ìran àwọn àngẹ̀lì tí ìrònúpìwàdà àti ìdáríjì ẹ̀sẹ̀ lórúkọ̀ rẹ̀, ní orílẹ̀- wọn wí pé, ó wà láààyè. 24 Àti àwọn kan tí wọn èdè gbogbo, bẹ̀rẹ̀ láti Jerusalemu lọ. 48 Ẹ̀yin sì wà pèlú wa lọ sí ibojì, wọn sì rí i gégé bí àwọn ni ẹ̀lẹ̀rìí nñkan wònyí. 49 Èmi yòò rán ohun tí obinrin náà ti wí, sùgbọ̀n òun tìkára rẹ̀ ni wọn Baba mi ẹ̀ ẹ̀lẹ̀rìí sí yín, sùgbọ̀n ẹ̀ jókòò ní ilú kò rí.” 25 Ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ̀yin tí òyẹ̀ kò yé, Jerusalemu, tí títí a ó fífí agbára wò yín, láti òkè tí ẹ̀ sì yìgbì ní àyà láti gba gbogbo ẹ̀yí tí àwọn ọ̀run wá.” 50 Ó sì mú wọn jáde lọ tí títí wọn fẹ̀rẹ̀ wòlù ti wí gbọ̀, 26 kò ha yẹ̀ kí Kristi ó jìyà nñkan dé Betani, nígba tí ó sì gbé ọwọ̀ rẹ̀ sókè, ó sùre wònyí kí ó sì wọ inú ògo rẹ̀ lọ.” 27 Ó sì bẹ̀rẹ̀ fún wọn. 51 Ó sì ẹ̀, bí ó ti n sùre fún wọn, ó yà láti Mose àti gbogbo àwọn wòlù wá, ó sì túmọ̀ kúrò lódò wọn, a sì gbé e lọ sí ọ̀run. 52 Wọn sì nñkan fún wọn nínú iwé mímọ̀ gbogbo nípa ti foríbalẹ̀ fún un, wọn sì padà lọ sí Jerusalemu ara rẹ̀. 28 Wọn sì súnmọ̀ iletí tí wọn nì lọ, ó sì ẹ̀ pèlú ayọ̀ púpọ̀. 53 Wọn sì wà ní tẹ̀mpilì nígbà bí ẹ̀ni pé yòò lọ sí iwájú. 29 Wọn sì rò ọ̀, pé, “Bá wa dúró: nítorí ó di ojò alẹ̀, ojò sì kojá tán.” Ó sì gbogbo, wọn nì fi iyin, àti ibùkún fún Ọ̀lọ̀run. wọlé lọ, ó bá wọn dúró. 30 Ó sì ẹ̀, bí ó ti bá wọn jókòò ti ọ̀únjẹ̀, ó mú àkàrà, ó sùre sí i, ó sì bù ú, ó sì fi fún wọn. 31 Ojú wọn sì là, wọn sì mò ọ̀n, ó sì nù mò wọn ní ojú. 32 Wọn sì bá ara wọn sọ pé, “Ọkàn wa kò ha gbiná nínú wa, nígba tí ó nì bá wa sọrọ̀ tí ó sì nì túmọ̀ iwé mímọ̀ fún wa!” 33 Wọn sì dìdẹ̀ ní wákàtí kan náà, wọn padà lọ sí Jerusalemu, wọn sì bá àwọn mòkànlá péjọ, àti àwọn tí nì bẹ̀ lódò wọn. 34 Wọn sì wí pé, “Olúwa jìhinde nítòótó, ó sì ti fi ara hàn fún Simoni!” 35 Àwọn náà sì ròyìn nñkan tí ó ẹ̀ ní ọ̀nà, àti bí ó ti di mí mò fún wọn ní bíbu àkàrà. 36 Bí wọn sì ti nì sọ nñkan wònyí Jesu tìkára rẹ̀ dúró láàrín wọn, ó sì wí fún wọn pé, “Àlàáfíà fún yín.” 37 Sùgbọ̀n àyà fò wọn, wọn sì wárìrì, wọn ẹ̀ bí àwọn rí ẹ̀mí kan. 38 Ó sì wí fún wọn pé, “Èése tí ara yín kò lélẹ̀? Èé sì ti ẹ̀ tí ẹ̀ròkerò fi nì sọ nínú ọkàn yín? 39 Ẹ̀ wo ọwọ̀ mi àti ẹ̀sẹ̀ mi, pé ẹ̀mi tìkára mi ni! Ẹ̀ dì mímú kí ẹ̀ wò ó nítorí tí iwin kò ní ẹ̀ran àti egungun lára, bí ẹ̀yin ti rí tí ẹ̀mi ní.” 40 Nígba tí ó sì wí bẹ̀ẹ̀ tan, ó fi ọwọ̀ àti ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ hàn wọn. 41 Nígba tí wọn kò sì tí ì gbàgbọ̀ fún ayọ̀, àti fún iyanu, ó wí fún wọn pé, “Ẹ̀yin ní ohunkóhun jìjẹ̀ níhìn-ín yìi?” 42 Wọn sì fún un ní ẹ̀ja tí a fi oyin sẹ̀. 43 Ó sì gbà á, ó jẹ̀ ẹ̀ lójú wọn. 44 Ó sì wí fún wọn pé, “Wònyí ni ọ̀rọ̀ tí mo sọ fún yín, nígba tí ẹ̀mí ti wà pèlú yín pé, a ní láti mú ohun gbogbo ẹ̀, tí a ti kọ nínú ọ̀fin Mose, àti nínú iwé àwọn wòlù, àti nínú Saamu,

John

1 Ní àtètèkòṣe ni Ọrọ wà, Ọrọ sì wà pèlú Ọlórún, Ọlórún sì ni Ọrọ nàà. **2** Òun ni ó sì wà pèlú Ọlórún ní àtètèkòṣe. **3** Nípasẹ rẹ ni a dá ohun gbogbo; lẹyin rẹ a kò sì dá ohun kan nínú ohun tí a ti dá. **4** Nínú rẹ ni iyè wà, iyè yìí nàà sì ni ìmólẹ aráyé, **5** ìmólẹ nàà sì ní mólẹ nínú òkùnkùn, òkùnkùn kò sì borí rẹ. **6** Ọkùnrin kan wà tí a rán láti òdò Ọlórún wá; orúkọ ẹni tí ń jẹ Johanu. **7** Òun ni a sì rán fún ẹrírí, kí ó lè ṣe ẹlẹrírí fún ìmólẹ nàà, kí gbogbo èniyàn kí ó lè gbàgbọ nípasẹ rẹ. **8** Òun fúnra rẹ kí í ṣe ìmólẹ nàà, ṣùgbọ́n a rán an wá láti ṣe ẹlẹrírí fún ìmólẹ nàà. **9** Ìmólẹ òtítọ́ ń bẹ tí ń tan ìmólẹ fún olúkúlùkù èniyàn tí ó wá sí ayé. **10** Òun sì wà ní ayé, àti pé, nípasẹ rẹ ni a sì ti dá ayé, ṣùgbọ́n ayé kò sì mò ọ́n. **11** Ó tọ àwọn tirẹ wá, àwọn tirẹ kò sì gbà á. **12** Ṣùgbọ́n iye àwọn tí ó gbà á, àní àwọn nàà tí ó gbà orúkọ rẹ gbọ́, àwọn ni ó fi ẹtọ́ fún láti di ọmọ Ọlórún. **13** Àwọn ọmọ tí kì í ṣe nípa ẹjẹ, tàbí nípa ti ifẹ ara, bẹẹ ni kì í ṣe nípa ifẹ ti èniyàn, bí kò ṣe láti ọwọ Ọlórún. **14** Ọrọ nàà sì di ara, òun sì ń bá wa gbé. Àwa sì ti rí ògo rẹ, àní ògo ọmọ rẹ kan soṣo, tí ó ti ọdọ́ Baba wá, ó kún fún oore-ọfẹ́ àti òtítọ́. **15** Johanu sì jẹrírí nípa rẹ, ó kígbe, ó sì wí pé, “Èyí ni ẹni tí mo sọrọ́ rẹ pé, ‘Èni tí ń bọ lẹyin mi pọ̀jù mí lọ, nítorí òun ti wà sáájú mí.’” **16** Nítorí láti inú ẹkún rẹrẹ oore-ọfẹ́ rẹ ni gbogbo wa sì ti gba ibùkún kún ibùkún. **17** Nítorí pé nípasẹ́ Mose ni a ti fi òfin fún ni ṣùgbọ́n òun; oore-ọfẹ́ àti òtítọ́ láti ipasẹ́ Jesu Kristi wá. **18** Kò sí ẹni tí ó rí Ọlórún rí, bí kò ṣe òun nikan, àní ọmọ rẹ kan soṣo, ẹni tí òun pàápàá jẹ Ọlórún, tí ó sì wà ní ibáṣepọ́ tí ó súnmọ́ jùlọ pèlú baba, òun nàà ni ó sì fi í hàn. **19** Èyí sì ni ẹrírí Johanu, nígbà tí àwọn Júù rán àwọn àlùfáà àti àwọn ọmọ Lefi láti Jerusalemu wá láti bèèrè lówọ́ rẹ ẹni tí òun ń ṣe. **20** Òun kò sì kùnà láti jéwọ́, ṣùgbọ́n òun jéwọ́ wọ́rọ́wọ́ pé, “Èmi kì í ṣe Kristi nàà.” **21** Wọn sì bi í lèèrè pé, “Ta ha ni iwọ? Elijah ni iwọ bí?” Ó sì wí pé, “Èmi kọ.” “Iwọ ni wòlfi nàà bí?” Ó sì dáhùn pé, “Bẹẹ kọ.” **22** Ní iparí wọn wí fún un pé, “Ta ni iwọ í ṣe? Fún wa ní idáhùn kí àwa kí ó lè mú èsì padà tọ àwọn tí ó rán wa wá lọ. Kí ni iwọ wí

nípa ti ara rẹ?” **23** Johanu sì fi ọrọ́ wòlfi Isaiah fún wọn ní èsì pé, “Èmi ni ohùn ẹni tí ń kígbe ní ijù, ‘È ṣe ọ̀nà Olúwa ní títọ́.’” **24** Ọkan nínú àwọn Farisi tí a rán **25** bi í lèèrè pé, “Èéṣe tí iwọ fi ń bamitiisi nígbà nàà, bí iwọ kí í bá ṣe Kristi, tàbí Elijah, tàbí wòlfi nàà?” **26** Johanu dá wọn lóhùn, wí pé, “Èmi ń fi omi bamitiisi, ẹnikan dúró láàrín yín, ẹni tí ẹyin kò mò, **27** Òun nàà ni ẹni tí ń bọ lẹyin mi, okùn bàtà ẹni tí ẹmi kò tó láti tú.” **28** Àwọn nìkan wònyí ni ó ṣẹlẹ́ ní Betani ní òdikejì odò Jordani, níbi tí Johanu ti ń fi omi bamitiisi. **29** Ní ojọ kejì, Johanu rí Jesu tí ó ń bọ wá sí ọdọ́ rẹ, ó sì wí pé, “Wò ó, Ọdọ́-àgùntàn Ọlórún, ẹni tí ó kó ẹṣe ayé lọ! **30** Èyí ni ẹni tí mo ń sọ nígbà tí mo wí pé, ‘Ọkùnrin kan tí ń bọ wá lẹyin mi, tí ó pọ̀jù mí lọ, nítorí tí ó ti wà sáájú mí.’” **31** Èmi gan an kò sì mò ọ́n, ṣùgbọ́n idí tí mo fi wá ń fi omi ṣe itẹ̀bọ́mi ni kí a lè fi í hàn fún Israeli.” **32** Nígbà nàà ni Johanu jẹrírí sí i pé, “Mo rí Èmí sòkalẹ́ láti ọrun wá bí àdàbà, tí ó sì bà lẹ e. **33** Èmi kì bá tí mò ọ́n, bí kò ṣe pé ẹni tí ó rán mi láti fi omi bamitiisi sọ fún mi pé, ‘Ọkùnrin tí iwọ rí tí Èmí sòkalẹ́ tí ó bà lẹ lórí ni ẹni tí yóó fi Èmí Mímọ́ bamitiisi.’” **34** Èmi ti rí i, mo sì jẹrírí pé, èyí ni Ọmọ Ọlórún.” **35** Ní ojọ kejì, Johanu dúró pèlú méjì nínú àwọn ọmọ-ẹyin rẹ. **36** Nígbà tí ó sì rí Jesu bí ó ti ń kọjá lọ, ó wí pé, “Wò ó Ọdọ́-àgùntàn Ọlórún!” **37** Nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyin méjì nàà sì gbọ́ ohun tí ó wí yíí, wọn bèrẹ̀ sì i tọ Jesu lẹyin. **38** Nígbà nàà ni Jesu yípadà, ó rí i pé wọn ń tọ òun lẹyin, ó sì bèèrè pé, “Kí ni ẹyin ń wá?” Wọn wí fún un pé, “Rabbi” (itumọ́ èyí tí í ṣe Olúkọni), “Níbo ni iwọ ń gbé?” **39** Ó wí fún wọn pé, “È wá wò ó, ẹyin yóó sì rí i.” Wọn sì wá, wọn sì rí ibi tí ó ń gbé, wọn sì wà ní ọdọ́ rẹ ní gbogbo ojọ nàà. Ó jẹ iwọn wákàtí kẹwáà ojọ. **40** Anderu arákùnrin Simoni Peteru jẹ ọkan nínú àwọn méjì tí ó gbọ́ ọrọ́ Johanu, tí ó sì tọ Jesu lẹyin. **41** Ohun àkókọ́ tí Anderu ṣe ni láti wá Simoni arákùnrin rẹ, ó sì wí fún un pé, “Àwa ti rí Messia” (ẹni tí ṣe Kristi). **42** Ó sì mú un wá sọdọ́ Jesu. Jesu sì wò ó, ó wí pé, “Iwọ ni Simoni ọmọ Jona: Kefa ni a ó sì máa pè ọ” (itumọ́ èyí tí ṣe Peteru). **43** Ní ojọ kejì Jesu ń fẹ́ jáde lọ sí Galili, ó sì rí Filipi, ó sì wí fún un pé, “Máa tọ mí lẹyin.” **44** Filipi gégé bí i

Anderu àti Peteru, jẹ ará ìlú Betisaida. **45** Filipi Òun àti iyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ, àti àwọn rí Natanaeli, ó sì wí fún un pé, “Àwa ti rí ẹnì ọmọ-èyìn rẹ, wọn sì gbé ibẹ ní ojọ pípé. **13** Àjọ nàà tí Mose kọ nípa rẹ nínú òfin àti ẹnì tí àwọn wòlńi tí kòwé rẹ, Jesu ti Nasareti, ọmọ Josefu.” **46** Natanaeli béèrè pé, “Nasareti? Ohun rere kan ha lè ti ibẹ jáde?” Filipi wí fún un pé, “Wá wò ó.” **47** Jesu rí Natanaeli ní bọ wá sódò rẹ, ó sì wí nípa rẹ pé, “Èyí ni ọmọ Israẹli tòótò, nínú ẹnì tí ẹtàn kò sí.” **48** Natanaeli béèrè pé, “Báwo ni ìwọ ti ẹẹ mò mí?” Jesu sì dáhùn pé, “Èmi rí ọ nígbà tí ìwọ wà lálẹ igi ọpọtọ kí Filipi tó pè ọ.” **49** Nígbà nàà ni Natanaeli sọ ọ gbangba pé, “Rabbi, ìwọ ni Ọmọ Ọlórún; ìwọ ni ọba Israẹli.” **50** Jesu sì wí fún un pé, “Ìwọ gbàgbọ nítorí mo wí fún ọ pé mo rí ọ lálẹ igi ọpọtọ. Ìwọ ó rí ohun tí ó pòjù ìwònyí lọ.” **51** Nígbà nàà ni ó fi kún un pé, “Èmi wí fún yín nítòótò, èyin yòò rí ọrun sí sílẹ, àwọn angeli Ọlórún yòò sì máa gòkè, wọn ó sì máa sòkalẹ sóri Ọmọ Èniyàn.”

2 Ní ojọ kẹta, wọn ní ẹ igbéyàwó kan ní Kana ti Galili. Iyá Jesu sì wà níbẹ. **2A** sì pe Jesu àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ sí ibi igbéyàwó nàà. **3** Nígbà tí wàini sì tán, iyá Jesu wí fún un pé, “Wọn kò ní wàini mò.” **4** Jesu fèsì pé, “Arábirin ọwọn, èṣe tí ọrọ yí fi kàn mí? Àkòkò mi kò tí ì dé.” **5** Iyá rẹ wí fún àwọn ìránṣẹ nàà pé, “Ẹ ẹ ohunkóhun tí ó bá wí fún yín.” **6** Ìkòkò òkúta omi mífá ni a sì gbé kalẹ níbẹ, irú èyí tí àwọn Júú máa ní fi ẹ ìwènù, èyí tí ọkòòkan wọn gbà tò ìwọn ogún sí ogbọn jálá. **7** Jesu wí fún àwọn ìránṣẹ nàà pé, “Ẹ pọn omi kún ìkòkò wònyí.” Wọn sì pọn omi kún wọn títí dé etí. **8** Lẹyìn nàà ni ó wí fún wọn pé, “Ẹ bù jáde lára rẹ kí ẹ sì gbé e to alábojútó àṣẹ lọ.” Wọn sì gbé e lọ; **9** alábojútó àṣẹ nàà tò omi tí a sọ di wàini wò. Òun kò sì mò ibi tí ó ti wá, sùgbọn àwọn ìránṣẹ tí ó bu omi nàà wá mò. Alábojútó àṣẹ sì pe ọkọ iyáwó sí apa kan, **10** Ó sì wí fún un pé, “Olúkúlùkù a máa kòkọ gbé wàini tí ó dára jùlọ kalẹ; nígbà tí àwọn èniyàn bá sì mu ún yó tan, nígbà nàà ní wọn a mú èyí tí kò dára tò bẹẹ wá; sùgbọn ìwọ ti pa wàini dádará yí mò títí ó fi di ìnsin yí.” **11** Èyí jẹ àkòṣe isẹ àmì, tí Jesu ẹ ní Kana ti Galili. Ó sì fi ọgò rẹ hàn; àwọn ọmọ-èyìn rẹ sì gbà á gbọ. **12** Lẹyìn èyí, ó sòkalẹ lọ sí Kapernaumu,

àti àti iyá rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ, àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ, wọn sì gbé ibẹ ní ojọ pípé. **13** Àjọ ìrékojá àwọn Júú sì súnmo etílẹ, Jesu sì gòkè lọ sí Jerusalemu, **14** Ó sì rí àwọn tí n ta málùù, àti àgùntàn, àti àdàbà, àti àwọn onípàṣipàrò owó nínú tẹmpilì wọn jókòó: **15** Ó sì fi okùn tẹ́ẹ́rẹ ẹ pàṣán, ó sì lé gbogbo wọn jáde kúrò nínú tẹmpilì, àti àgùntàn àti málùù; ó sì da owó àwọn onípàṣipàrò owó nù, ó sì ti tábìlì wọn sùbù. **16** Ó sì wí fún àwọn tí n ta àdàbà pé, “Ẹ gbé nìkan wònyí kúrò nìhìn-ín; ẹ má ẹ sọ ilé Baba mi di ilé ọjà títà.” **17** Àwọn ọmọ-èyìn rẹ sì rántí pé, a ti kọ ọ pé, “Ìtara ilé rẹ ẹ mí run.” **18** Nígbà nàà ní àwọn Júú dáhùn, wọn sì bi í pé, “Àmì wo ni ìwọ lè fihàn wá, tí ìwọ fi n ẹ nìkan wònyí?” **19** Jesu dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ wó tẹmpilì yí palẹ, Èmi ó sì tún un kọ ní ojọ mètá.” **20** Nígbà nàà ní àwọn Júú wí pé, “Ọdún mèrindínláàádọta ni a fi kọ tẹmpilì yí, ìwọ ó ha sì tún un kọ ní ojọ mètá?” **21** Sùgbọn òun ní sọ ti tẹmpilì ara rẹ. **22** Nítorí nàà nígbà tí ó jìhnde kúrò nínú òkú, àwọn ọmọ-èyìn rẹ rántí pé, ó ti sọ èyí fún wọn, wọn sì gba Ìwé Mímọ, àti ọrọ tí Jesu ti sọ gbọ. **23** Nígbà tí ó sì wà ní Jerusalemu, ní àjọ ìrékojá, lákòkò àjọ nàà, ọpọ èniyàn gba orúkọ rẹ gbọ nígbà tí wọn rí isẹ àmì tí ó ẹ. **24** Sùgbọn Jesu kò gbé ara lé wọn, nítorí tí ó mò gbogbo èniyàn. **25** Òun kò sì nílò ẹrì nípa èniyàn, nítorí tí ó mò ohun tí n bẹ nínú èniyàn.

3 Ọkùnrin kan sì wà nínú àwọn Farisi, tí a rí pé ní Nikodemu, jìyọè kan láàrín àwọn Júú. **2** Òun nàà ní ó tò Jesu wá ní ọru, ó sì wí fún un pé, Rabbi, àwa mò pé olùkọni láti ọdọ Ọlórún wá ni ìwọ n ẹ, nítorí pé kò sí ẹnì tí ó lè ẹ isẹ àmì wònyí tí ìwọ n ẹ, bí kò ẹ pé Ọlórún wà pèlú rẹ. **3** Jesu dáhùn ó sì wí fún un pé, “Lóódótó lóódótó ni mo wí fún ọ, bí kò ẹ pé a tún èniyàn bí, òun kò lè rí jọba Ọlórún.” **4** Nikodemu wí fún un pé, a ó ti ẹ lè tún èniyàn bí nígbà tí ó di àgbàlagbà tan? Ó ha lè wọ inú iyá rẹ lọ nígbà kejì, kí a sì bí í? **5** Jesu dáhùn wí pé, “Lóódótó lóódótó ni mo wí fún ọ, bí kò ẹ pé a fi omi àti ẹmí bí èniyàn, òun kò lè wọ jọba Ọlórún. **6** Èyí tí a bí nípa ti ara, ti ara ni; èyí tí a sì bí nípa ti ẹmí, ti ẹmí ni. **7** Kí ẹnu kí ó má ẹ yà ọ, nítorí

mo wí fún ọ pé, ‘A kò lè ẹ̀ ẹ̀ aláitún yín bí.’ **8** rí nńkan kan gbà, bí kò ẹ̀ pé a bá ti fi fún ún Afẹ́fẹ́ n ẹ̀ ẹ̀ sɪ ibi tí ó gbé wù ú, iwọ̀ sɪ n gbọ̀ ńrọ̀ rẹ̀, sùgbọ̀n iwọ̀ kò mọ̀ ibi tí ó gbé ti wá, àti ibi tí ó gbé n lọ, gégé ẹ̀ ẹ̀ ni olúkúlùkù ẹ̀ ni tí a bí nípa tí Ẹ̀mí.” **9** Nikodemu dáhùn, ó sɪ wí fún un pé, “Nńkan wọ̀nyí yóò ti ẹ̀ lè rí ẹ̀ ẹ̀?” **10** Jesu dáhùn, ó sɪ wí fún un pé, “Sẹ̀ olúkọ̀nì ní Israẹ̀l ni iwọ̀ n ẹ̀, o kò sɪ mọ̀ nńkan wọ̀nyí? **11** Lóòótọ̀ lóòótọ̀ ni mo wí fún ọ, Àwà n sọ ẹ̀yí tí àwà mọ, a sɪ n jẹ́rìí ẹ̀yí tí àwà ti rí; ẹ̀yìn kò sɪ gba ẹ̀rì wá. **12** Bí mo bá sọ ohun ti ayé yí fún yín, tí ẹ̀yìn kò sɪ gbàgbọ̀, ẹ̀yìn ó ti ẹ̀ gbàgbọ̀ bí mo bá sọ ohun ti ọ̀run fún yín? **13** Kò sɪ sɪ ẹ̀ ni tí ó gòkè re ọ̀run bí kò ẹ̀ ẹ̀ ni tí ó ti ọ̀run sọkalẹ̀ wá, Ọ̀mọ̀ Ẹ̀niyàn tí n ẹ̀ ní ọ̀run. **14** Bí Mose sɪ ti gbé ejò sókè ní aginjù, ẹ̀ ẹ̀ gégé ni a kò le ẹ̀ ẹ̀ aláìgbé Ọ̀mọ̀ Ẹ̀niyàn sókè pẹ̀lú. **15** Kí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbà á gbọ̀, kí ó má bà á sẹ̀gbé, sùgbọ̀n kí ó le ní iyè àìnípẹ̀kun.” (aiṇios g166) **16** “Nítorí Ọ̀lọ̀run fẹ́ aráyé tó ẹ̀ ẹ̀ gégé, tí ó fi ọ̀mọ̀ rẹ̀ kan soṣo fún ni, kí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbà á gbọ̀, má bà á sẹ̀gbé, sùgbọ̀n kí ó le ní iyè àìnípẹ̀kun. (aiṇios g166) **17** Nítorí Ọ̀lọ̀run kò rán ọ̀mọ̀ rẹ̀ sɪ ayé láti dá aráyé léjọ; sùgbọ̀n kí a le ti ipasẹ̀ rẹ̀ gba aráyé là. **18** Ẹ̀ni tí ó bá gbà á gbọ̀, a kò ní dá a léjọ; sùgbọ̀n a ti dá ẹ̀ ni tí kò gbà á gbọ̀ léjọ ná, nítorí tí kò gba orúkọ ọ̀mọ̀ kan soṣo ti Ọ̀lọ̀run gbọ̀. **19** Ẹ̀yí ni idájọ̀ nàá pé, imọ̀lẹ̀ wá sɪ ayé, àwọ̀n ẹ̀niyàn sɪ fẹ́ òkùnkùn ju imọ̀lẹ̀ lọ, nítorí tí isẹ̀ wọ̀n burú. **20** Nítorí olúkúlùkù ẹ̀ ni tí ó bá hùwà búburú ní ikóríra imọ̀lẹ̀, kí i sɪ í wá sɪ imọ̀lẹ̀, kí a má ẹ̀ ẹ̀ bá isẹ̀ rẹ̀ wí. **21** Sùgbọ̀n ẹ̀ ni tí ó bá n sọ òtítọ̀ ní í wá sɪ imọ̀lẹ̀, kí isẹ̀ rẹ̀ kí ó le fi ara hàn pé a ẹ̀ wọ̀n nípa tí Ọ̀lọ̀run.” **22** Lẹ̀yìn nńkan wọ̀nyí, Jesu pẹ̀lú àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ wá sɪ ilẹ̀ Judea; ó sɪ dúró pẹ̀lú wọ̀n níbẹ̀ ó sɪ n ẹ̀ ẹ̀ itẹ̀bọ̀mi fún ni. **23** Johanu pẹ̀lú sɪ n ẹ̀ ẹ̀ itẹ̀bọ̀mi ní Aenoni, ní agbègbè Salimu, nítorí tí omi púpọ̀ wá níbẹ̀, wọ̀n sɪ n wá, a sɪ n tẹ̀ ẹ̀ wọ̀n bọ omi. **24** (Nítorí tí a kò tí l sọ Johanu sínú túbú). **25** Nígbà nàá ni iyan kan wá láàrín àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn Johanu àti Júu kan nípa ti iwènu. **26** Wọ̀n sɪ tọ̀ Johanu wá, wọ̀n sɪ wí fún un pé, “Rabbi, ẹ̀ ni tí ó ti wá pẹ̀lú rẹ̀ lókè odò Jordani, tí iwọ̀ ti jẹ́rìí rẹ̀, wò ó, òun tẹ̀ àwọ̀n ẹ̀niyàn bọ omi, gbogbo ẹ̀niyàn sɪ n tọ̀ ó wá.” **27** Johanu dáhùn ó sɪ wí pé, “Ẹ̀niyàn kò le

rí nńkan kan gbà, bí kò ẹ̀ pé a bá ti fi fún ún láti ọ̀run wá. **28** Ẹ̀yìn fúnra yín jẹ́rìí mi pé mo wí pé, ‘Ẹ̀mi kí i ẹ̀ ẹ̀ Kristi nàá, sùgbọ̀n pé a rán mi síwájú rẹ̀.’ **29** Ẹ̀ni tí ó bá ni iyàwó ni ọ̀kọ̀ iyàwó; sùgbọ̀n ọ̀rẹ̀ ọ̀kọ̀ iyàwó tí ó dúró tí ó sɪ n gbóhùn rẹ̀, ó n yọ̀ gidigidi nítorí ohùn ọ̀kọ̀ iyàwó; nítorí nàá ayọ̀ mi yí di kíkún. **30** Òun kò lè sàì máa pọ̀ sɪ i, sùgbọ̀n ẹ̀mi kò lè sàì máa rẹ̀lẹ̀. **31** “Ẹ̀ni tí ó ti òkè wá ju gbogbo ẹ̀niyàn lọ; ẹ̀ni tí ó ti ayé wá ti ayé ni, a sɪ máa sọ ohun ti ayé. Ẹ̀ni tí ó ti ọ̀run wá ju gbogbo ẹ̀niyàn lọ. **32** Ohun tí ó ti rí tí ó sɪ ti gbọ̀ ẹ̀yí nàá sɪ ni òun n jẹ́rìí rẹ̀; kò sɪ sɪ ẹ̀ ni tí ó gba ẹ̀rì rẹ̀. **33** Ẹ̀ni tí ó gba ẹ̀rì rẹ̀ fi èdìdì dì í pé, olóòtítọ̀ ni Ọ̀lọ̀run. **34** Nítorí ẹ̀ni tí Ọ̀lọ̀run ti rán n sọ ọ̀rẹ̀ Ọ̀lọ̀run: nítorí tí Ọ̀lọ̀run fi Ẹ̀mí fún un láísì gbèdẹ̀ké. **35** Baba fẹ́ Ọ̀mọ̀, ó sɪ ti fi ohun gbogbo lé e lówọ̀. **36** Ẹ̀ni tí ó bá gba Ọ̀mọ̀ gbọ̀, ó ní iyè àìnípẹ̀kun, ẹ̀ni tí kò bá sɪ gba Ọ̀mọ̀ gbọ̀, kí yóò rí iyè, nítorí ibínú Ọ̀lọ̀run n ẹ̀ lórí rẹ̀.” (aiṇios g166)

4 Àwọ̀n Farisi sɪ gbọ̀ pé, Jesu ni, ó sɪ n ẹ̀ ẹ̀ itẹ̀bọ̀mi fún àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn púpọ̀ ju Johanu lọ. **2** Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Jesu tikára rẹ̀ kò ẹ̀ ẹ̀ itẹ̀bọ̀mi bí kò ẹ̀ ẹ̀ àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀, **3** Ó fi Judea sílẹ̀, ó sɪ tún lọ sí Galili. **4** Òun sɪ ní láti kojá láàrín Samaria. **5** Nígbà nàá ni ó dé ilú Samaria kan, tí a n pè ní Sikari, tí ó súnmọ̀ etí ilẹ̀ oko tí Jakọbu ti fi fún Josefu, ọ̀mọ̀ rẹ̀. **6** Kànga Jakọbu sɪ wá níbẹ̀. Nítorí pé ó rẹ̀ Jesu nítorí ńrìn rẹ̀, ẹ̀ ẹ̀ ni ó jókódó létí kànga, ó sɪ jẹ̀ iwọ̀n wákàtí kẹ́fà ọ̀jọ̀. **7** Obinrin kan, ará Samaria sɪ wá láti fà omi, Jesu wí fún un pé ẹ̀ iwọ̀ yóò fún mi ni omi mu. **8** Nítorí àwọ̀n ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn rẹ̀ ti lọ sí ilú láti lọ ra óúnjẹ. **9** Obinrin ará Samaria nàá sọ fún un pé, “Júu ni iwọ̀, obinrin ará Samaria ni ẹ̀mi. Ètírí tí iwọ̀ n bèèrè ohun mímu lówọ̀ mi?” (Nítorí tí àwọ̀n Júu kí i bá àwọ̀n ará Samaria ẹ̀ pọ̀.) **10** Jesu dáhùn, ó sɪ wí fún un pé, “Ìbá ẹ̀ pé iwọ̀ mọ̀ ẹ̀bùn Ọ̀lọ̀run, àti ẹ̀ni tí ó wí fún ọ̀ pé, ‘Fún mi ni omi mu’, iwọ̀ ìbá sɪ ti bèèrè lówọ̀ rẹ̀, òun ìbá ti fi omi iyè fún ọ.” **11** Obinrin nàá wí fún un pé, “Alàgbà, iwọ̀ kò ní igbá-ìfami tí iwọ̀ ó fi fà omi, ẹ̀ ẹ̀ ni kànga nàá jì, Níbo ni iwọ̀ ó ti rí omi iyè nàá? **12** Iwọ̀ pọ̀ ju Jakọbu baba wa lọ bí, ẹ̀ni tí ó fún wa ní kànga nàá, tí òun tikára rẹ̀ sɪ mu nínú

rè, àti àwọn ọmọ rè, àti àwọn ẹran ọsin rè?” lèrè wí pé, “Ènikan mú ọúnjẹ fún un wá láti je 13 Jesu dáhùn, ó sì wí fún un pé, “Ènikéni tí ó bí?” 34 Jesu wí fún wọn pé, “Ọúnjẹ mi ni láti ẹse ẹni tí ó rán mi, àti láti parí isẹ rè. 35 Èyin kò há wí pé, ‘Ó ku oşu mērin, ikórè yòò sì dé?’ wò ó, mo wí fún un yín, Ẹ sí ojú yín sòkè, kí ẹ sì wo oko; nítorí tí wọn ti pón fún ikórè. 36 Kódà báyii, ẹni tí ó ní kórè ní gba owó òyà rè, ó sì ní kó èso jọ sí iyè àìnípèkun, kí ẹni tí ó ní fúnúgbìn àti ẹni tí ní kórè lè jọ máa yò pọ. (aiōnios g166) 37 Nítorí nínú èyí ni ọrọ náà fi jẹ òtítọ, ‘Ènikan ni ó fúnúgbìn, èlòmíràn ni ó sì ní kórè jọ.’ 38 Mo rán yín lọ kórè ohun tí ẹ kò şişẹ fún. Àwọn èlòmíràn ti şişẹ, èyin sì kórè èrè lááláà wọn.” 39 Ọpọ àwọn ará Samaria láti ilú náà wá sì gbà á gbọ nítorí ijẹríí obinrin náà pé, “Ó sọ gbogbo ohun tí mo ti ẹse fún mi.” 40 Nítorí náà, nígbà tí àwọn ará Samaria wá sọdò rè, wọn rò ó pé, kí ó wá pèlú wọn, ó sì dúró fún ojọ méjì. 41 Àwọn ọpọlọpọ sì gbàgbọ sí i nítorí ọrọ rè. 42 Wọn sì wí fún obinrin náà pé, “Kí í ẹse nítorí ọrọ rè nikan ni àwà ẹse gbàgbọ, nítorí tí àwà tìkára wa ti gbọ ọrọ rè, àwà sì mò pé, nítódótó èyí ni Kristi náà, Olùgbàlà aráyé.” 43 Lẹyin ojọ méjì ó sì ti ibẹ kúrò, ó lọ sí Galili. 44 Nítorí Jesu tìkára rè ti jẹríí wí pé, Wòlú kí í ní ọlá ní ilẹ òun tìkára rè. 45 Nítorí náà nígbà tí ó dé Galili, àwọn ará Galili gbà á, nítorí ti wọn ti rí ohun gbogbo tí ó ẹse ní Jerusalemu nígbà àjọ irẹkojá; nítorí àwọn tìkára wọn lọ sí àjọ pèlú. 46 Bẹẹ ni Jesu tún wá sí Kana ti Galili, níbi tí ó gbé sọ ọmi di wàini. Ọkúnrin ọlọlá kan sì wá, ẹni tí ara ọmọ rè kò dá ní Kapernaumu. 47 Nígbà tí ó gbọ pé Jesu ti Judea wá sí Galili, ó tò ọ wá, ó sì ní bẹ ẹ, kí ó lè sọkalẹ wá kí ó mú ọmọ òun láradá: nítorí tí ó wá ní ojú ikú. 48 Nígbà náà ni Jesu wí fún un pé, “Bí kò ẹse pé èyin bá rí àmi àti isẹ iyanu, èyin kì yóò gbàgbọ láá.” 49 Ọkúnrin ọlọlá náà wí fún un pé, “Olúwa, sọkalẹ wá kí ọmọ mi tò kú.” 50 Jesu wí fún un pé, “Máa bá ònà rè lọ; ọmọ rè yóò yè.” Ọkúnrin náà sì gba ọrọ Jesu gbọ, ó sì kúrò lódò rè. 51 Bí ó sì ti ní sọkalẹ lọ, àwọn ọmọ ọdò rè pàdé rè, wọn sì wí fún un pé, ọmọ rè ti yè. 52 Nígbà náà ni ó bèèrè wákàtí tí ara rè bèrè sí í yá lówọ wọn, wọn sì wí fún un pé, “Ní àná, ní wákàtí keje ni ibà náà fi í sílẹ.” 53 Bẹẹ ni baba náà mò pé ní wákàtí kan náà ni, nínú èyí tí

Jesu wí fún un pé “Ọmọ rẹ yẹ.” Ọun tìkára rẹ sì gbàgbò, àti gbogbo ilé rẹ. **54** Èyí ni isẹ àmì kejì tí Jesu ẹ nígbà tí ó ti Judea jáde wá sí Galili.

5 Léyìn nńkan wònyí, àjọ àwọn Júù kan kò; Jesu sì gòkè lọ sí Jerusalemu. **2** Adágún omi kan sì wà ní Jerusalemu, létí bodé àguntàn, tí a n pè ní Betisaida ní èdè Heberu, tí ó ní ẹnu-òná márùn-ún. **3** Ní ẹgbé odò yìí ni ọpọ àwọn abirun èniyàn máa n gbé dùbúlẹ sí, àwọn afójú, arọ àti aláàrùn ẹgbà. **5** Ọkúnrin kan wà nìbẹ, ẹni tí ó tí wà ní àìlera fún ọdún mèjìdínlógòjì. **6** Bí Jesu ti rí í ní idùbúlẹ, tí ó sì mò pé ó pé tí ó ti wà bẹẹ, ó wí fún un pé, “Ìwọ fẹ kí a mú ọ lárádá bí?” **7** Abirun náà dá a lóhùn wí pé, “Arákúnrin, èmi kò ní ẹni tí ìbá gbé mi sínú adágún, nígbà tí a bá n rú omi náà, bí èmi bá ti n bọ wá, èlòmíràn a sọkalẹ sínú rẹ síwájú mi.” **8** Jesu wí fún un pé, “Dide, gbé àkète rẹ, kí o sì máa rìn.” **9** Lógán, a sì mú ọkúnrin náà lárádá, ó sì gbé àkète rẹ, ó sì n rìn. Ọjọ náà sì jẹ ọjọ isinmi. **10** Nítorí náà àwọn Júù wí fún ọkúnrin náà tí a mú lárádá pé, “Ọjọ isinmi ni ọni; kò tọ fún ọ láti gbé àkète rẹ.” **11** Ó sì dá wọn lóhùn wí pé, “Èni tí ó mú mi lárádá, ni ó wí fún mi pé, ‘Gbé àkète rẹ, kí o sì máa rìn.’” **12** Nígbà náà ni wọn bí í lèrè wí pé, “Ọkúnrin wo ni ẹni tí ó wí fún ọ pé gbé àkète rẹ, kí o sì máa rìn?” **13** Èni tí a mú lárádá náà kò sì mò ẹni tí ó jẹ nítorí Jesu ti kúró nìbẹ, àwọn èniyàn púpọ wà nìbẹ. **14** Léyìn náà, Jesu rí í nínú tẹmpilí ó sì wí fún un pé, “Wò ó, a mú ọ lárádá: má ẹ dẹsẹ mó, kí ohun tí ó burú ju èyí lọ má ba à bá ọ!” **15** Ọkúnrin náà lọ, ó sì sọ fún àwọn Júù pé, Jesu ni ẹni tí ó mú ọun lárádá. **16** Nítorí èyí ni àwọn Júù ẹ inúnibíni sí Jesu, wọn sì n wá ọnà láti pa á, nítorí tí ó n ẹ ẹ nńkan wònyí ní ọjọ isinmi. **17** Sùgbọn Jesu dá wọn lóhùn pé, “Baba mi n isẹ títí di isinsin yìí, èmi náà sì n isẹ.” **18** Nítorí èyí ni àwọn Júù túbọ n wá ọnà láti pa á, kí í ẹ nítorí pé ó ba ọjọ isinmi jẹ nńkan ni, sùgbọn ó wí pẹlú pé, Baba ọun ni Ọlórún jẹ, ó n mú ara rẹ bá Ọlórún dọgba. **19** Nígbà náà ni Jesu dáhùn, ó sì wí fún wọn pé, “Lóòótọ, lóòótọ ni mo wí fún yín, ọmọ kò lẹ ẹ ohunkóhun fún ara rẹ, bí kò ẹ ohun tí ó bá rí pé Baba n ẹ, nítorí

ohunkóhun tí baba bá n ẹ, iwònyí ni ọmọ náà sì n ẹ pẹlú. **20** Nítorí Baba fẹràn ọmọ, ó sì ti fi ohun gbogbo tí ó n ẹ hàn án, ọun yóò sì fi isẹ tí ó tóbi jù wònyí lọ hàn án, kí ẹnu lẹ yà yín. **21** Nítorí pé, gégé bí Baba ti n jí òkú dide, tí ó sì n sọ wọn di aláàyè: bẹẹ ni ọmọ n sọ àwọn tí ó fẹ di aláàyè pẹlú. **22** Nítorí pé Baba kí í ẹ idájọ ẹnikẹni, sùgbọn ó ti fi gbogbo idájọ lẹ ọmọ lówọ, **23** kí gbogbo èniyàn lẹ máa fi ọlá fún ọmọ gégé bí wọn ti n fi ọlá fún Baba. Ẹnikẹni tí kò bá fi ọlá fún ọmọ, kò fi ọlá fún Baba tí ó ran an. **24** “Lóòótọ, lóòótọ ni mo wí fún yín, ẹnikẹni tí ó bá gbọ ọrọ mi, tí ó bá sì gba ẹni tí ó rán mi gbọ, ó ní iyè tí kò nípẹkun, ọun kí yóò sì wá sí idájọ; sùgbọn ó ti ré ikú kojá bọ sí iyè. (aĩnĩos g166) **25** Lóòótọ, lóòótọ ni mo wí fún yín, wákàtí náà n bọ, ó sì dé tán nísinsin yìí, nígbà tí àwọn òkú yóò gbọ ohùn Ọmọ Ọlórún, àwọn tí ó bá gbọ yóò sì yè. **26** Nítorí pé gégé bí Baba ti ní iyè nínú ara rẹ; gégé bẹẹ ni ó sì fi fún ọmọ láti ní iyè nínú ara rẹ; **27** Ó sì fún un ní àşè láti máa ẹ idájọ pẹlú, nítorí tí ọun jẹ Ọmọ Èniyàn. **28** “Kí èyí má ẹ yà yín lẹnu; nítorí pé wákàtí n bọ, nínú èyí tí gbogbo àwọn tí ó wà ní ibojì yóò gbọ ohun rẹ. **29** Wọn ó sì jáde wá; àwọn tí ó ẹ rere, sí àjĩnde iyè; àwọn tí ó sì ẹ búburú sí àjĩnde idájọ. **30** Èmi kò le ẹ ohun kan fún ara mi, bí mo ti n gbọ ni, mo n dájọ, ọdodo sì ni idájọ mi; nítorí èmi kò wá ifẹ ti èmi fúnra mi, bí kò ẹ ifẹ ti ẹni tí ó rán mi. **31** “Bí èmi bá n jẹrírí ara mi, ẹrírí mi kí í ẹ ọtítọ. **32** Èlòmíràn ni ẹni tí n jẹrírí mi; èmi sì mò pé, ọtítọ ni ẹrírí mi tí ó jẹ. **33** “Èyin ti ránşẹ lọ sọdọ Johanu, ọun sì ti jẹrírí sí ọtítọ. **34** Sùgbọn èmi kò gba ẹrírí lódọ èniyàn, nńkan wònyí ni èmi n sọ, kí èyin lẹ là. **35** Ọun ni fitílà tí ó n jó, tí ó sì n tànmọlẹ, èyin sì fẹ fún sá à kan láti máa yọ nínú imọlẹ rẹ. **36** “Sùgbọn èmi ní ẹrírí tí ó pọjù ti Johanu lọ. Nítorí isẹ tí Baba ti fi fún mi láti ẹ parí, isẹ náà paápáa tí èmi n ẹ náà n jẹrírí mi pé, Baba ni ó rán mi. **37** Àti Baba tìkára rẹ tí ó rán mi ti jẹrírí mi. Èyin kò gbọ ohùn rẹ nígbà kan rí, bẹẹ ni ẹ kò rí írísí rẹ. **38** Ẹ kò sì ní ọrọ rẹ láti máa gbé inú yín, nítorí ẹni tí ó rán, ọun ni èyin kò gbàgbọ. **39** Èyin n wá iwé mímọ nítorí èyin rò pé nínú wọn ni èyin ní iyè tí kò nípẹkun. Wònyí sì ni àwọn tí ó n jẹrírí

mi. (aiōnios g166) 40 Èyin kò sì fẹ láti wá sódò mi, kí èyin ba à là ní iyè. 41 “Èmi kò gba ògo lódò ènìyàn. 42 Sùgbón èmi mò pé, èyin fúnra yín kò ní ifẹ Olórún nínú yín. 43 Èmi wá ní orúkọ Baba mi, èyin kò sì gbà mí; bí èlòmíràn bá wá ní orúkọ ara rẹ, òun ni èyin yóò gbà. 44 Èyin ó ti ẹ lè gbàgbò, èyin tí ní gba ògo lódò ara yín tí kò wá ògo tí ó ti ọdò Olórún nikan wá? 45 “È má ẹ rò pé, èmi ó fi yín sùn lódò Baba, ẹni tí ní fi yín sùn wá, àní Mose, ẹni tí èyin gbékèlẹ. 46 Nítorí pé èyin íbá gba Mose gbò, èyin íbá gbà mí gbò, nítorí ó kọ iwé nípa tẹmi. 47 Sùgbón bí èyin kò bá gba iwé rẹ gbò, èyin ó ti ẹ gbà ọrọ mi gbò?”

6 Léyin nńkan wọnyí, Jesu kojá sí apá kejí Òkun Galili, tí í ẹ Òkun Tiberia. 2 Ọpọ ìjọ ènìyàn sì tò ọ lẹyin, nítorí tí wọn rí isẹ àmì rẹ tí ó ní ẹ lára àwọn aláìsàn. 3 Jesu sì gun orí òkè lọ, níbẹ ni ó sì gbé jókòò pèlú àwọn ọmọ-èyin rẹ. 4 Àjọ ìrẹkọjá ọdún àwọn Júú sì súnmo etilé. 5 Njẹ bí Jesu ti gbé ojú rẹ sókè, tí ó sì rí ọpọ ènìyàn wá sódò rẹ, ó wí fún Filipi pé, “Níbo ni a ó ti ra àkàrà, kí àwọn wọnyí lè je?” 6 Ó sì sọ èyí láti dán an wò; nítorí tí òun fúnra rẹ mò ohun tí òun ó ẹ. 7 Filipi dá a lóhùn pé, “Àkàrà igba owó idẹ kò lè tó fún wọn, bí olúkúlùkù wọn kò tilẹ ní í rí ju diẹ bù je.” 8 Ọkan nínú àwọn ọmọ-èyin rẹ, Anderu, arákúnrin Simoni Peteru wí fún un pé, 9 “Ọmọdékúnrin kan ní bẹ nínín-ín yí, tí ó ní isù àkàrà barle márùn-ún àti eja wéwé méjì, sùgbón kín ni iwọnyí jẹ láàrín ọpọ ènìyàn wọnyí?” 10 Jesu sì wí pé, “È mú kí àwọn ènìyàn nàà jókòól” Koríko púpọ sì wá níbẹ. Bẹẹ ni àwọn ọkúnrin nàà jókòò; iwọn egbẹrún márùn-ún ènìyàn ní iye. 11 Jesu sì mú isù àkàrà nàà. Nígba tí ó sì ti dúpẹ, ó pín wọn fún àwọn ọmọ-èyin rẹ, àwọn ọmọ-èyin rẹ sì pín wọn fún àwọn tí ó jókòó; bẹẹ gégé sì ni eja ní iwọn bí wọn ti ní fẹ. 12 Nígba tí wọn sì yó, ó wí fún àwọn ọmọ-èyin rẹ pé, “È kọ àjẹkù tí ó kù jọ, kí ohunkóhun má ẹ sòfò.” 13 Bẹẹ ni wọn kó wọn jọ wọn sì fi àjẹkù isù àkàrà barle márùn-ún nàà kún agbọn méjìlá, èyí tí àwọn tí ó jẹun jẹ kù. 14 Nítorí nàà nígba tí àwọn ọkúnrin nàà rí isẹ àmì tí Jesu ẹ, wọn wí pé, “Lóòótó èyí ni wòlì nàà tí ní bọ wá sí ayé.” 15 Nígba tí Jesu sì

wòye pé wọn ní fẹ wá fi agbára mú òun láti lọ fi jẹ ọba, ó tún padà lọ sórí òkè, òun nńkan. 16 Nígba tí alẹ sì lẹ, àwọn ọmọ-èyin rẹ sòkalẹ lọ sí Òkun. 17 Wọn sì bọ sínú ọkọ ojú omi, wọn sì rékọjá Òkun lọ sí Kapernaumu. Ilẹ̀ sì ti sú, Jesu kò sì tí ì dé ọdò wọn. 18 Òkun sì ní ru nítorí èfúfúfú líle tí ní fẹ. 19 Nígba tí wọn wa ọkọ ojú omi tó bí iwọn ibùsò mèèèdògbòn tàbí ọgbòn, wọn rí Jesu ní rìn lórí Òkun, ó sì súnmo ọkọ ojú omi nàà; ẹrù sì bà wọn. 20 Sùgbón ó wí fún wọn pé, “Èmi ni; ẹ má bèrù.” 21 Nítorí nàà wọn fi ayọ gbà á sínú ọkọ; lójúkan nàà ọkọ nàà sì dé ilẹ̀ ibi tí wọn ní lọ. 22 Ní ojọ kejí nígba tí àwọn ènìyàn tí ó dúró ní òdìkejí Òkun rí í pé, kò sí ọkọ ojú omi míràn níbẹ, bí kò ẹ ọkan nàà tí àwọn ọmọ-èyin rẹ wò, àti pé Jesu kò bá àwọn ọmọ-èyin rẹ wò inú ọkọ ojú omi nàà, sùgbón àwọn ọmọ-èyin rẹ nikan ni ó lọ. 23 Sùgbón àwọn ọkọ ojú omi míràn ti Tiberia wá, létí ibi tí wọn gbé jẹ àkàrà, léyin igbà tí Olúwa ti dúpẹ. 24 Nítorí nàà nígba tí àwọn ènìyàn rí í pé Jesu tàbí ọmọ-èyin rẹ kò sì níbẹ, àwọn pèlú wò ọkọ ojú omi lọ sí Kapernaumu, wọn ní wá Jesu. 25 Nígba tí wọn sì rí í ní apá kejí Òkun, wọn wí fún un pé, “Rabbi, nígba wo ni iwọ wá síyín-ín yí?” 26 Jesu dá wọn lóhùn ó sì wí pé, “Lóòótó lóòótó ni mo wí fún yín. Èyin ní wá mi, kì í ẹ nítorí tí èyin rí isẹ àmì, sùgbón nítorí èyin jẹ àjẹyó isù àkàrà. 27 È má ẹ sùsẹ fún oúnjẹ tí ní sègbé, sùgbón fún oúnjẹ tí ó wá títí di ayé ànìpèkun, èyí tí Ọmọ Ènìyàn yóò fi fún yín. Nítorí pé òun ni, àní Olórún Baba ti fi èdìdì dì í.” (aiōnios g166) 28 Nígba nàà ni wọn wí fún wọn pé, “Kín ni àwa ó ha ẹ, kí a lè ẹ isẹ Olórún?” 29 Jesu dàhùn, ó sì wí fún wọn pé, “Èyí ni isẹ Olórún pé, kí èyin gba ẹni tí ó rán an gbò.” 30 Nígba nàà ni wọn wí fún wọn pé, “Isẹ àmì kín ní iwọ ní ẹ, tí àwa lè rí, kí a sì gbà ọ gbò? Isẹ kín ní iwọ ẹ? 31 Àwọn baba wa jẹ manna ní aginjù; gégé bí a ti kọ ọ pé, ‘Ó fi oúnjẹ láti ọrun wá fún wọn jẹ.’” 32 Nígba nàà ni Jesu wí fún wọn pé, “Lóòótó lóòótó ni mo wí fún yín, kì í ẹ Mose ni ó fi oúnjẹ fún yín láti ọrun wá, sùgbón Baba mi ni ó fi oúnjẹ òtító nàà fún yín láti ọrun wá. 33 Nítorí pé oúnjẹ Olórún ni èyí tí ó ti ọrun sòkalẹ wá, tí ó sì fi iyé fún aráyé.” 34 Nígba nàà ni wọn wí fún un pé,

“Olúwa, máa fún wa ní oúnjẹ yìí títí láá.” 35 Jesu wí fún wọn pé, “Èmi ni oúnjẹ iyè, ẹnikẹni tí ó bá tò mí wá, ebi kì yóò pa á; ẹni tí ó bá sì gbà mí gbò, òngbẹ kì yóò gbẹ é mọ láá. 36 Sùgbón mo wí fún yín pé, Ẹyin ti rí mi, ẹ kò sì gbàgbò. 37 Gbogbo èyí tí Baba fi fún mi, yóò tò mí wá; ẹni tí ó bá sì tò mí wá, èmi kì yóò tà á nù, bí ó tí wù kó rí. 38 Nítorí èmi sòkalẹ láti ọrun wá, kì í ẹse láti máa ẹse ifẹ ti èmi fúnra mi, bí kò ẹse ifẹ ti ẹni tí ó rán mi. 39 Èyí sì ni ifẹ Baba tí ó rán mi pé ohun gbogbo tí ó fi fún mi, kí èmi má ẹse sọ ọkan nù nínú wọn, sùgbón kí èmi lè jí wọn dide níkeyin ojó. 40 Èyí sì ni ifẹ ẹni tí ó rán mi, pé ẹnikẹni tí ó bá wo ọmọ, tí ó bá sì gbà á gbò, kí ó lè ní iyè àìnípẹkun, Èmi ó sì jí i dide níkeyin ojó.” (aiōnios g166) 41 Nígbà nàa ni àwọn Júú ní kùn sí i, nítorí tí ó wí pé, “Èmi ni oúnjẹ tí ó ti ọrun sòkalẹ wá.” 42 Wọn sì wí pé, “Jesu ha kó èyí, ọmọ Josefu, baba àti iyá ẹni tí àwa mọ? Báwo ni ó ẹse wí pé, ‘Èmi ti ọrun sòkalẹ wá?’” 43 Nítorí nàa Jesu dáhùn, ó sì wí fún wọn pé, “Ẹ má ẹse kùn láàrín yín! 44 Kò sí ẹnikẹni tí ó lè wá sọdò mi, bí kò ẹse pé Baba tí ó rán mi fà á, Èmi ó sì jí i dide níkeyin ojó. 45 A sá à ti kọ ọ nínú iwé àwọn wòlú pé, ‘A ó sì kọ gbogbo wọn láti ọdò Ọlórún wá,’ nítorí nàa ẹnikẹni tí ó bá ti gbò, tí a sì ti ọdò Baba kọ, ọ̀n ni ó ní tò mí wá. 46 Kì í ẹse pé ẹnikan ti rí Baba bí kò ẹse ẹni tí ó ti ọdò Ọlórún wá, ọ̀n ni ó tí rí Baba. 47 Lódótó, lódótó ni mo wí fún yín, ẹni tí ó bá gbà mí gbò, ó ní iyè àìnípẹkun. (aiōnios g166) 48 Èmi ni oúnjẹ iyè. 49 Àwọn baba yín je manna ní aginjù, wọn sì kú. 50 Èyí ni oúnjẹ tí ó ti ọrun sòkalẹ wá, kí èniyàn lè máa ẹse nínú rẹ kí ó má sì kú. 51 Èmi ni oúnjẹ iyè nàa tí ó ti ọrun sòkalẹ wá, bí ẹnikẹni bá ẹse nínú oúnjẹ yìí, yóò yè títí láá, oúnjẹ nàa tí èmi ó sì fi fún ni fún iyè aráyé ni ara mi.” (aiōn g165) 52 Nítorí nàa ni àwọn Júú ẹse ní bá ara wọn jiyàn, pé, “Ọkúnrin yìí yóò ti ẹse lè fi ara rẹ fún wa láti je?” 53 Nígbà nàa ni Jesu wí fún wọn pé, “Lódótó, lódótó ni mo wí fún yín, bí kò ẹse pé ẹyin bá ẹse ara Ọmọ Èniyàn, kí ẹ sì mu èjẹ rẹ, ẹyin kò ní iyè nínú yín. 54 Ẹnikẹni tí ó bá ẹse ara mi, tí ó bá sì mu èjẹ mi, ó ní iyè tí kò nípẹkun. Èmi o sì jí i dide níkeyin ojó. (aiōnios g166) 55 Nítorí ara mi ni ohun jìjẹ nítòótó, àti èjẹ

mi ni ohun mímu nítòótó. 56 Ẹni tí ó bá ẹse ara mi, tí ó bá sì mu èjẹ mi, ó ní gbé inú mi, èmi sì ní gbé inú rẹ. 57 Gégé bí Baba aláàye ti rán mi, tí èmi sì yè nípa Baba gégé bèẹ ni ẹni tí ó je mí, ọ̀n pèlú yóò yè nípa mi. 58 Èyí sì ni oúnjẹ nàa tí ó sòkalẹ láti ọrun wá, kì í ẹse bí àwọn baba yín ti je manna, tí wọn sì kú, ẹni tí ó bá ẹse oúnjẹ yìí yóò yè láá. (aiōn g165) 59 Nìkan wònyí ni ó sọ nínú Sinagọgu, bí ó ti ní kòni ní Kapernaumu. 60 Nítorí nàa nígbà tí ọpọ àwọn ọmọ-ẹyin rẹ gbò èyí, wọn wí pé, “Ọrọ tí ó le ni èyí; ta ní lè gbò ọ?” 61 Nígbà tí Jesu sì mọ nínú ara rẹ pé àwọn ọmọ-ẹyin rẹ ní kùn sí ọrọ nàa, ó wí fún wọn pé, “Èyí je ikòsẹ fún yín bí? 62 Njẹ, bí ẹyin bá sì rí i tí Ọmọ Èniyàn ní gòkè ló sí ibi tí ó gbé ti wà rí ní kọ? 63 Ẹmí ní ní sọ ni di ààye; ara kò ní èrè kan; ọrọ wònyí tí mo sọ fún yín, èmi ní, iyè sì ni pèlú. 64 Sùgbón àwọn kan wà nínú yín tí kò gbàgbò.” Nítorí Jesu mọ láti ibèrẹ wá ẹni tí wọn je tí kò gbàgbò, àti ẹni tí yóò fi ọ̀n hàn. 65 Ó sì wí pé, “Nítorí nàa ni mo ẹse wí fún yín pé, kò sí ẹni tí ó lè tò mí wá, bí kò ẹse pé a fi fún un láti ọdò Baba mi wá.” 66 Nítorí èyí ọpọ àwọn ọmọ-ẹyin rẹ padà sẹyin, wọn kò sì bá a rìn mọ. 67 Nítorí nàa Jesu wí fún àwọn méjìlá pé, “Ẹyin pèlú ní fẹ ló bí?” 68 Nígbà nàa ni Simoni Peteru dá a lóhùn pé, “Olúwa, ọdò ta ni àwa ó ló? Iwọ ni ó ní ọrọ iyè àìnípẹkun. (aiōnios g166) 69 Àwa sì ti gbàgbò, a sì mọ pé iwọ ni Kristi nàa, Ọmọ Ọlórún aláàye.” 70 Jesu dá wọn lóhùn pé, “Ẹyin méjìlá kọ ni mo yàn, ọkan nínú yín kò ha sì ya èsù?” 71 (Ó ní sọ ti Judasi Iskariotu ọmọ Simoni ọkan nínú àwọn méjìlá, nítorí pé ọ̀n ni ẹni tí yóò fi i hàn.)

7 Lẹyin nìkan wònyí Jesu ní rìn ní Galili, nítorí tí kò fẹ rìn ní Judea, nítorí àwọn Júú ní wá a láti pa. 2 Àjo àwọn Júú tí í ẹse àjo àgọ súnmo etilé tan. 3 Nítorí nàa, àwọn arákúnrin rẹ wí fún un pé, “Lọ kúró nìhìn-ín yìí, kí o sì lọ sí Judea, kí àwọn ọmọ-ẹyin rẹ pèlú lè fi isẹ rẹ hàn fún aráyé. 4 Nítorí pé kò sí ẹnikẹni tí í ẹse ohunkóhun níkòkọ, tí ọ̀n tìkára rẹ sì ní fẹ kí a mọ ọ̀n ní gbangba. Bí iwọ bá ní ẹse nìkan wònyí, fi ara rẹ hàn fún aráyé.” 5 Nítorí pé àwọn arákúnrin rẹ pàápàá kò tilẹ gbà á gbò. 6

Nítorí nàà ni Jesu wí fún wọn pé, “Àkòkò gan an fún mi kò tí ì dé; fún èyin, gbogbo àkòkò ni ó dára fún yín. 7 Ayé kò lè kórííra yín; sùgbọn èmi ni ó kórííra, nítorí tí mo jéríí gbé é pé, iṣẹ rẹ burú. 8 Èyin ẹ gòkè lọ sí àjọ yíí, èmi kì yóò tí ì gòkè lọ sí àjọ yíí; nítorí tí àkòkò mi kò ì tí ì dé.” 9 Nígba tí ó ti sọ nṣkan wònyí fún wọn tan, ó dúró ní Galili síbẹ. 10 Sùgbọn nígba tí àwọn arákúnrin rẹ gòkè lọ tan, nígba nàà ni òun sì gòkè lọ sí àjọ nàà pèlú, kì í ṣe ní gbangba, sùgbọn bí ẹni pé níkòkò. 11 Nígba nàà ni àwọn Júú sì n wá a kiri nígba àjọ wí pé, “Níbo ni ó wà?” 12 Ikùnsínú púpò sì wà láàrín àwọn ìjọ ènìyàn nítorí rẹ, nítorí àwọn kan wí pé, “Ènìyàn rere ní í ṣe.” Àwọn mìíràn wí pé, “Bẹẹ kọ, sùgbọn òun n tan ènìyàn jẹ ni.” 13 Sùgbọn kò sí ẹnikan tí ó sọrọ rẹ ní gbangba nítorí ibèrù àwọn Júú. 14 Nígba tí àjọ dé àárín; Jesu gòkè lọ sí tẹmpilí ó sì n kọni. 15 Ẹnu sì ya àwọn Júú, wọn wí pé, “Ọkúnrin yíí tí ṣe mọ ìwé, nígba tí kò kọ ẹkọ?” 16 Jesu dàhùn, ó sì wí pé, “Ẹkọ mi kì í ṣe tẹmi, bí kò ṣe ti ẹni tí ó rán mi. 17 Bí ẹnikẹni bá fẹ láti ṣe ìfẹ rẹ yóò mọ ní ti ẹkọ nàà, bí ìbá ṣe ti Ọlórún, tàbí bí èmi bá sọ ti ara mi. 18 Ẹni tí n sọ ti ara rẹ n wá ògo ara rẹ, sùgbọn ẹni tí n wá ògo ẹni tí ó rán an, òun ni olóótítọ, kò sì sí àìṣòdodo nínú rẹ. 19 Mose kò ha fi òfin fún yín, kò sí ẹnikẹni nínú yín tí ó pa òfin nàà mọ? Ẹṣe tí èyin fi n wá ònà láti pa mí?” 20 Ìjọ ènìyàn dàhùn, wọn sì wí pé, “Ìwọ ní ẹmí èṣù, ta ni n wá ònà láti pa ọ?” 21 Jesu dàhùn ó sì wí fún wọn pé, “Kìkì iṣẹ àmì kan ni mo ṣe, ẹnu sì ya gbogbo yín. 22 Síbẹ, nítorí pé Mose fi ìkọlà fún yín (kò tilẹ kúkú wá láti ọdọ Mose bí kò ṣe láti ọdọ àwọn baba nílá yín); nítorí nàà ẹ sì n kọ ènìyàn ní ilà ní ojọ ìsinmi. 23 Bí ènìyàn bá n gba ìkọlà ní ojọ ìsinmi, kí a má ba à rù òfin Mose, ẹ ha ti ṣe n bínú sí mi, nítorí mo mú ènìyàn kan lárádá ní ojọ ìsinmi? 24 Ẹ má ṣe ìdájọ nípa ti ara, sùgbọn ẹ máa ṣe ìdájọ òdodo.” 25 Nígba nàà ni àwọn kan nínú àwọn ará Jerusalemu wí pé, “Eni tí wọn n wá ònà láti pa kọ yíí? 26 Sì wò ó, ó n sọrọ ní gbangba, wọn kò sì wí nṣkan kan sí i. Àwọn olórí ha mọ nítòótọ pé, èyí ni Kristi nàà? 27 Sùgbọn àwa mọ ibi tí ọkúnrin yí gbé ti wá, sùgbọn nígba tí Kristi bá dé, kò sí

ẹni tí yóò mọ ibi tí ó gbé ti wá.” 28 Nígba nàà ni Jesu kígbé ní tẹmpilí bí ó ti n kọni, wí pé, “Èyin mọ mí, ẹ sì mọ ibi tí mo ti wá, èmi kò sì wá fún ara mi, sùgbọn olóótítọ ni ẹni tí ó rán mi, ẹni tí èyin kò mọ. 29 Sùgbọn èmi mọ ọn, nítorí pé lódò rẹ ni mo ti wá, òun ní ó rán mi.” 30 Nítorí nàà wọn n wá ònà à ti mú un, sùgbọn kò sí ẹnikan tí ó gbé ọwọ lé e, nítorí tí wákàtí rẹ kò tí ì dé. 31 Ọpọ nínú ìjọ ènìyàn sì gbà á gbọ, wọn sì wí pé, “Nígba tí Kristi nàà bá dé, yóò ha ṣe iṣẹ àmì jù wònyí, tí ọkúnrin yíí tí ṣe lọ?” 32 Àwọn Farisi gbọ pé, ìjọ ènìyàn n sọ nṣkan wònyí lábẹlẹ nípa rẹ; àwọn Farisi àti àwọn olórí àlùfáà sì rán àwọn oníṣẹ lọ láti mú un. 33 Nítorí nàà Jesu wí fún wọn pé, “Níwọn igbà diẹ ni èmi yóò wá pèlú yín, èmi yóò lọ sí ọdọ ẹni tí ó rán mi. 34 Èyin yóò wá mi, èyin kì yóò sì rí mi, àti ibi tí èmi bá wá, èyin kì yóò le wá.” 35 Nítorí nàà ni àwọn Júú n bá ara wọn sọ pé, “Níbo ni ọkúnrin yíí yóò gbé lọ tí àwa kì yóò fi rí í? Yóò ha lọ sí àárín àwọn Helleni tí wọn fón káákiri, kí ó sì máa kọ àwọn Helleni bí. 36 Ọrọ kín ni èyí tí ó sọ yíí, ‘Èyin yóò wá mi, ẹ kì yóò sì rí mi,’ àti ‘Ibi tí èmi bá wá èyin kì yóò le wá?’” 37 Lójọ tó kẹyìn, tí í ṣe ojọ nílá àjọ, Jesu dúró, ó sì kígbé wí pé, “Bí ònṣẹ bá n gbẹ ẹnikẹni, kí ó tọ mí wá, kí ó sì mu. 38 Ẹnikẹni tí ó bá gbà mí gbọ gégé bí Ìwé Mímọ ti wí, láti inú rẹ ni odò omi iye yóò ti máa sànsà jade wá.” 39 Sùgbọn ó sọ èyí ní ti ẹmí, tí àwọn tí ó gbà á gbọ n bọ wá gbà, nítorí a kò tí ì fi Èmí Mímọ fún ni; nítorí tí a kò tí ì ṣe Jesu lógo. 40 Nítorí nàà, nígba tí ọpọ nínú ìjọ ènìyàn gbọ ọrọ wònyí, wọn wí pé, “Lódótọ èyí ni wòlfi nàà.” 41 Àwọn mìíràn wí pé, “Èyí ni Kristi nàà.” Sùgbọn àwọn kan wí pé kínla, “Kristi yóò ha ti Galili wá bí? 42 Ìwé mímọ kò ha wí pé, Kristi yóò ti inú irú-ọmọ Dafidi wá, àti Bẹtilehemu, ilú tí Dafidi ti wá?” 43 Bẹẹ ni iyapa wà láàrín ìjọ ènìyàn nítorí rẹ. 44 Àwọn mìíràn nínú wọn sì fẹ láti mú un; sùgbọn kò sí ẹnikan tí ó gbé ọwọ lé e. 45 Ní ìparí, àwọn ẹsọ tẹmpilí padà tọ àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi lọ, wọn sì wí fún wọn pé, “Ẹṣe tí èyin kò fi mú un wá?” 46 Àwọn ẹsọ dàhùn wí pé, “Kò sí ẹni tí ó tí ì sọrọ bí ọkúnrin yíí rí!” 47 Nítorí nàà àwọn Farisi dá wọn lóhùn pé, “A ha tan èyin jẹ pèlú bí? 48 Njẹ

nínú àwọn ìyòyè, tàbí àwọn Farisi ti gbà á gbò bí? **49** Şùgbò ìjò ènìyàn yí, tí kò mọ òfin di ènì ifibú.” **50** Nikodemu ènì tí ó tò Jesu wá lóru rí, tí ó sì jẹ òkan nínú wọn sì sọ fún wọn pé, **51** “Òfin wa ha ní ẹ ìdájò ènìyàn kí ó tó gbò ti ẹnu rẹ àti kí ó tó mọ ohun tí ó ẹe bí?” **52** Wọn dáhùn wọn sì wí fún un pé, “Ìwọ pèlú wá láti Galili bí? Wá kiri, kí ó sì wò nítorí kò sí wòlfi kan tí ó ti Galili dide.” **53** Wọn sì lọ olúkúlùkù sí ilé rẹ.

8 Jesu sì lọ sí orí òkè olifi. 2 Ó sì tún padà wá sí tẹmpilì ní kùtùkùtù òwùrò, gbogbo ènìyàn sì wá sódò rẹ; ó sì jòkòò, ó n kọ wọn. **3** Àwọn akowé àti àwọn Farisi sì mú obinrin kan wá sódò rẹ, tí a mú nínú sise panşága; wọn sì mú un dúró láàrín. **4** Wọn sì wí fún un pé, “Olùkò, a mú obinrin yí nínú ise panşága. **5** Njé nínú òfin, Mose pàşẹ fún wa láti sọ irú àwọn obinrin bẹẹ ní òkúta, şùgbò ìwọ ha ti wí?” **6** Èyí ni wọn wí, láti dán án wò, kí wọn ba à lè rí èsùn kan kà sí í lórùn. Şùgbò Jesu bèrẹ sílẹ, ó sì n fi ika rẹ kòwé ní ilẹ. **7** Nígbà tí wọn n bi í lèèrè lemólemó, ó gbe orí rẹ sòkè, ó sì wí fún wọn pé, “Jé kí ènì tí ó wá lailín èşẹ nínú yín kòkọ sọ òkúta lù ú.” **8** Ó sì tún bèrẹ sílẹ, ó n kòwé ní ilẹ. **9** Nígbà tí wọn gbò èyí, wọn sì jáde lọ lókòòkan, bèrẹ láti òdò àwọn àgbà tí tí dé àwọn tí ó kẹyìn; a sì fi Jesu nikan sílẹ, àti obinrin nàà láàrín, nbi tí ó wá. **10** Jesu sì dide, ó sì wí fún un pé, “Obinrin yí, àwọn olùfisùn rẹ dà? Kò sí ẹnìkan tí ó dá ọ lẹbi?” **11** Ó wí pé, “Kò sí ẹnìkan, Olúwa.” Jesu wí fún un pé, “Bẹẹ ni èmi nàà kò dá ọ lẹbi, máa lọ, láti igbà yí lọ, má dẹşẹ mọ.” **12** Jesu sì tún sọ fún wọn pé, “Èmi ni imòlẹ ayé, ènì tí ó bá tò mí lẹyìn kì yóò rìn nínú òkùnkùn, şùgbò yóò ní imòlẹ iye.” **13** Nítorí nàà àwọn Farisi wí fún un pé, “Ìwọ n jẹrì ara rẹ; èrì rẹ kì í ẹe òtító.” **14** Jesu dáhùn ó sì wí fún wọn pé, “Bí mo tilẹ n jẹrì fún ara mi, òtító nì jẹrì mi: nítorí tí mo mọ ibi tí mo ti wá, mo sì mọ ibi tí mo n lọ; şùgbò èyìn kò lè mọ ibi tí mo ti wá, àti ibi tí mo n lọ. **15** Èyìn n ẹe ìdájò nípa ti ara; èmi kò ẹe ìdájò ẹnìkẹni. **16** Şùgbò bí èmi bá sì ẹe ìdájò, òtító nì, nítorí èmi nikan kọ, şùgbò èmi àti Baba tí ó rán mi. **17** A sì kọ ọ pèlú nínú òfin pé, òtító nì jẹrì ènìyàn méjì. **18** Èmi ni ènì tí n jẹrì

ara mi, Baba tí ó rán mi sì n jẹrì mi.” **19** Nítorí nàà wọn wí fún un pé, “Níbo ni Baba rẹ wà?” Jesu dáhùn pé, “Èyìn kò mọ mí, bẹẹ ni ẹ kò mọ Baba mi, ibá ẹ pé èyìn mọ mí, èyìn ibá sì ti mọ Baba mi pèlú.” **20** Ọrò wònyí ni Jesu sọ níbi şúra, bí ó ti n kọni ní tẹmpilì, ẹnìkẹni kò sì mú un; nítorí wákàtí rẹ kò tí ì dé. **21** Nítorí nàà ó tún wí fún wọn pé, “Èmi n lọ, èyìn yóò sì wá mi, ẹ ó sì kú nínú èşẹ yín, ibi tí èmi gbé n lọ, èyìn kì yóò lè wá.” **22** Nítorí nàà àwọn Júú wí pé, “Òun ó ha pa ara rẹ bí? Nítorí tí ó wí pé, ‘Ibi tí èmi gbé n lọ, èyìn kì yóò lè wá?’” **23** Ó sì wí fún wọn pé, “Èyìn ti isàlẹ wá; èmi ti òkè wá; èyìn jẹ ti ayé yí; èmi kì í ẹ ti ayé yí. **24** Nítorí nàà ni mo ẹ wí fún yín pé, ẹ ó kú nínú èşẹ yín, nítorí bí kò ẹ pé ẹ bá gbàgbò pé èmi ni, ẹ ó kú nínú èşẹ yín.” **25** Nítorí nàà wọn wí fún un pé, “Ta ni ìwọ jẹ?” Jesu sì wí fún un pé, “Èmi ni èyí tí mo ti wí fún yín ní àtètèkòşẹ. **26** Mo ní ohun púpọ láti sọ, àti láti ẹe ìdájò nípa yín, şùgbò olóòtító nì ènì tí ó rán mi, ohun tí èmi sì ti gbò láti òdò rẹ wá, wònyí ni èmi n sọ fún aráyé.” **27** Kò yé wọn pé ti Baba ni ó n sọ fún wọn. **28** Lẹyìn nàà Jesu wí fún wọn pé, “Nígbà tí ẹ mọ pé, nígbà tí ẹ bá gbé Ọmọ Ènìyàn sòkè, nígbà nàà ni ẹ ó mọ pé èmi ni àti pé èmi kò dá ohunkóhun ẹe fún ara mi, şùgbò bí Baba ti kọ mi, èmi n sọ nikan wònyí. **29** Ènì tí ó rán mí sì n ẹe pèlú mi, kò fi mí sílẹ ní èmi nikan; nítorí tí èmi n ẹe ohun tí ó wù ú nígbà gbogbo.” **30** Bí ó ti n sọ nikan wònyí, ọpọ ènìyàn gbà á gbò. **31** Nítorí nàà Jesu wí fún àwọn Júú tí ó gbà á gbò, pé, “Bí ẹ bá tẹşiwájú nínú ọrò mi ẹ ó jẹ ọmọ-èyìn mi nítòótó. **32** Ẹ ó sì mọ òtító, òtító yóò sì sọ yín di òmìnira.” **33** Wọn dá a lóhùn pé, “Ìrú-ọmọ Abrahamu ni àwa jẹ, àwa kò sì ẹe erú fún ẹnìkẹni rí láé; iwọ ha ẹe wí pé, ‘Ẹ ó di òmìnira?’” **34** Jesu dá wọn lóhùn pé, “Lóòótó, lóòótó ni mo wí fún yín, ẹnìkẹni tí ó bá n dẹşẹ, erú èşẹ ni. **35** Erú kì í sì í gbé ilẹ tí tí láé, ọmọ ní nì gbé ilẹ tí tí láé. (aiōn g165) **36** Nítorí nàà, bí Ọmọ bá sọ yín di òmìnira ẹ ó di òmìnira nítòótó. **37** Mo mọ pé irú-ọmọ Abrahamu ni èyìn jẹ; şùgbò ẹ nì wá ọnà láti pa mí nítorí ọrò mi kò rí ààyè nínú yín. Jesu sọ ọrò-ìjìnlẹ nípa ara rẹ. **38** Ohun tí èmi ti rí lódò Baba ni mo sọ, èyìn pèlú sì n ẹe èyí tí èyìn ti gbò láti òdò

baba yín.” 39 Wọn dàhùn, wọn sì wí fún un pé, “Abrahamu ni baba wa!” Jesu wí fún wọn pé, “Èyin ìbá ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ Abrahamu. 40 Sùgbọn nísinsin yíí, èyin ní wá ònà láti pa mí, ẹ̀ni tí ó sọ òtítọ́ fún yín, èyí tí mo ti gbọ́ lódò Ọlórún, Abrahamu kò ẹ̀ ẹ̀yí. 41 Èyin ní ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ baba yín.” Nígba náà ni wọn wí fún un pé, “a kò bí wa nípa panşàgà, a ní Baba kan, èyí sì ni Ọlórún.” 42 Jesu wí fún wọn pé, “Ìbá ẹ̀ pé Ọlórún ni Baba yín, èyin ìbá fẹ̀ràn mi, nítorí tí ẹ̀mi tí ọ̀dọ́ Ọlórún jáde, mo sì wá; bẹ̀ẹ̀ ni ẹ̀mi kò sì wá fún ara mi, sùgbọn òun ni ó rán mi. 43 Èẹ̀şe tí èdè mi kò fi yé yín? Nítorí ẹ̀ kò lè gbọ́ ọ̀rọ́ mi. 44 Tí ẹ̀şù baba yin ni èyin jẹ, ifẹ́kúfẹ́ baba yín ni ẹ̀ sì ní fẹ́ ẹ̀. Apàniyàn ni òun jẹ láti àtètèkòşẹ, kò sì dúró nínú òtítọ́; nítorí tí kò sí òtítọ́ nínú rẹ. Nígba tí ó bá ní şeké, nínú ohun tirẹ̀ ni ó ní sọ nítorí èké ni, àti baba èké. 45 Sùgbọn nítorí tí ẹ̀mi ní sọ òtítọ́ fún yín, èyin kò sì gbà mí gbọ́. 46 Ta ni nínú yín tí ó ti dá mi lẹ́bì ẹ̀şẹ̀? Bí mo bá ní sọ òtítọ́, èẹ̀şe tí èyin kò fi gbà mí gbọ́? 47 Ẹ̀ni tí ní ẹ̀ ẹ̀ ti Ọlórún, a máa gbọ́ ọ̀rọ́ Ọlórún, nítorí èyí ni èyin kò ẹ̀ gbọ́, nítorí èyin kí í ẹ̀ ti Ọlórún.” 48 Àwọn Júú dàhùn wọn sì wí fún un pé, “Àwa kò wí nítdótọ́ pé, ará Samaria ni iwọ́ jẹ, àti pé iwọ́ ní ẹ̀mí ẹ̀şù?” 49 Jesu sì dàhùn pé, “Èmi kò ní ẹ̀mí ẹ̀şù, sùgbọn ẹ̀mi ní bu ọ́lá fún Baba mi, èyin kò sì bu ọ́lá fún mi. 50 Èmi kò wá ọ̀go ara mi, ẹ̀nikan ní bẹ̀ tí ó ní wá a tí yóò sì ẹ̀ ẹ̀ idájọ́. 51 Lóódótọ́, lóódótọ́ ni mo wí fún yín, bí ẹ̀nikan bá pa ọ̀rọ́ mi mò, kí yóò rí ikú láélálé.” (aiōn g165) 52 Àwọn Júú wí fún un pé, “Nígba yíí ni àwa mò pé iwọ́ ní ẹ̀mí ẹ̀şù. Abrahamu kú, àti àwọn wòlfi; iwọ́ sì wí pé, ‘Bí ẹ̀nikan bá pa ọ̀rọ́ mi mò, kí yóò tọ́ ikú wò láélálé.’ (aiōn g165) 53 Iwọ́ ha pọ́ ju Abrahamu Baba wa lọ, ẹ̀ni tí ó kú? Àwọn wòlfi sì kú, ta ni iwọ́ ní fi ara rẹ̀ pẹ̀?” 54 Jesu dàhùn wí pé, “Bí mo bá yin ara mi lógo, ọ̀go mi kò jẹ̀ nhàkan, Baba mi ni ẹ̀ni tí ní yín mí lógo, ẹ̀ni tí èyin wí pé, Ọlórún yín ní í ẹ̀. 55 Ẹ̀ kò sì mò ọ̀n, sùgbọn ẹ̀mi mò ọ̀n, bí mo bá sì wí pé, ẹ̀mi kò mò ọ̀n, ẹ̀mi yóò di èké gégé bí èyin, sùgbọn ẹ̀mi mò ọ̀n, mo sì pa ọ̀rọ́ rẹ̀ mò. 56 Abrahamu baba yín yọ láti rí ojọ́ mi, ó sì rí i, ó sì yọ.” 57 Nítorí náà, àwọn Júú wí fún un pé, “Ọ̀dún rẹ̀ kò ì tó áádọ́ta, iwọ́ sì ti rí Abrahamu?” 58 Jesu sì wí fún wọn pé, “Lóódótọ́ lóódótọ́ ni mo

wí fún yín, kí Abrahamu tó wà, ẹ̀mi ti wa.” 59 Nítorí náà wọn gbé òkúta láti sọ lù ú, sùgbọn Jesu fi ara rẹ̀ pamọ́, ó sì jáde kúrò ní tẹ̀mpilì.

9 Bí ó sì ti ní kojá lọ, ó rí ọ̀kùnrin kan tí ó fọ́jú láti ìgbà ìbí rẹ̀ wá. 2 Àwọn ọ̀mọ-èyin rẹ̀ sì bí í léèrè, pé, “Rabbi, ta ní ó dẹ̀şẹ̀, ọ̀kùnrin yíí tàbí àwọn òbí rẹ̀, tí a fi bí í ní afọ́jú?” 3 Jesu dàhùn pé, “Kí í ẹ̀ nítorí pé ọ̀kùnrin yíí dẹ̀şẹ̀, tàbí àwọn òbí rẹ̀: sùgbọn kí a ba à lè fi ẹ̀şẹ̀ Ọlórún hàn lára rẹ̀. 4 Ẹ̀mi ní láti ẹ̀ ẹ̀şẹ̀ ẹ̀ni tí ó rán mi, níwọn ìgbà tí ó bá ti jẹ̀ ọ̀sán, ọ̀ru ní bọ́ wá nígbà tí ẹ̀nikan kí yóò lè ẹ̀ ẹ̀şẹ̀. 5 Níwọn ìgbà tí mo wá láààyè, ẹ̀mi ni ìmọ́lẹ̀ ayé.” 6 Nígba tí ó ti wí bẹ̀ẹ̀ tan, ó tutọ́ sílẹ̀, ó sì fi itọ́ náà ẹ̀ amọ́, ó sì fi amọ́ náà ra ojú afọ́jú náà. 7 Ó sì wí fún un pé, “Lọ́ wẹ̀ nínú adágún Siloamu!” (Itumọ́ ọ̀rọ́ yíí ni “rán”). Nítorí náà ó gba ònà rẹ̀ lọ, ó wẹ̀, ó sì dé, ó rí ríran. 8 Njẹ́ àwọn aláduúgbò àti àwọn tí ó rí í nígbà àtíjọ́ pé alágbẹ̀ ni ó jẹ̀, wí pé, “Ẹ̀ni tí ó ti ní jókòdó şagbe kọ́ yíí?” 9 Àwọn kan wí pé òun ni. Àwọn ẹ̀lòmíràn wí pé, “Bẹ̀ẹ̀ kọ́, ó jọ́ ọ́ ni.” Sùgbọn òun wí pé, “Èmi ni.” 10 Nígba náà ni wọn wí fún un pé, “Bá wo ni ojú rẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ là?” 11 Ó dàhùn ó sì wí fún un pé, “Ọ̀kùnrin kan tí a ní pé ní Jesu ni ó ẹ̀ amọ́, ó sì fi kun ojú mí, ó sì wí fún mi pé, Lọ́ sí adágún Siloamu, kí o sì wẹ̀, ẹ̀mi sì lọ, mo wẹ̀, mo sì ríran.” 12 Wọn sì wí fún un pé, “Òun náà ha dà?” Ó sì wí pé, “Èmi kò mò.” 13 Wọn mú ẹ̀ni tí ojú rẹ̀ tí fọ́ rí wá sọdọ́ àwọn Farisi. 14 Ojọ́ ẹ̀sinmi ni ojọ́ náà nígbà tí Jesu ẹ̀ amọ́, tí ó sì là á lójú. 15 Nítorí náà àwọn Farisi pẹ̀lú tún bí í léèrè, bí ó ti ẹ̀ ríran. Ọ̀kùnrin náà fẹ̀sì, “Ó fi amọ́ lé ojú mí, mo sì wẹ̀, bá yíí mo sì ríran.” 16 Nítorí náà àwọn kan nínú àwọn Farisi wí pé, “Ọ̀kùnrin yíí kò ti ọ̀dọ́ Ọlórún wá, nítorí tí kò pa ojọ́ ẹ̀sinmi mò.” Àwọn ẹ̀lòmíràn wí pé, “Ọ̀kùnrin tí í ẹ̀ ẹ̀lẹ̀şẹ̀ yóò ha ti ẹ̀ ẹ̀ lè ẹ̀ ẹ̀ irú ẹ̀şẹ̀ àmì wọ̀nyí?” Iyapa sì wá láàrín wọn. 17 Nítorí náà, wọn sì tún wí fún afọ́jú náà pé, “Kí ni iwọ́ ní wí nípa rẹ̀, nítorí tí ó là ọ́ lójú?” Ó sì wí pé, “Wòlfi ní í ẹ̀.” 18 Nítorí náà àwọn Júú kò gbàgbọ́ nípa rẹ̀ pé ojú rẹ̀ tí fọ́ rí, àti pé ó sì tún ríran, títí wọn fi pe àwọn òbí ẹ̀ni tí a ti là lójú. 19 Wọn sì bí wọn léèrè wí pé, “Njẹ́ èyí ni ọ̀mọ́ yín, ẹ̀ni tí èyin wí pé, a bí ní afọ́jú? Báwo ni ó

şe ríran nísinsin yíí?" 20 Àwọn òbí rè dá wọn lóhùn wí pé, "Àwa mò pé ọmọ wa ni èyí, àti pé a bí í ní afójú, 21 şùgbọn bí ó tí şe ní ríran nísinsin yíí àwa kò mò, ẹnì tí ó là á lójú, àwa kò mò, ẹnì tí ó tí dàgbà ni òun; ẹ bí í léèrè, yóò wí fúnra rè." 22 Nhkan wònyí ni àwọn òbí rè sọ, nítorí tí wọn bèrù àwọn Júú: nítorí àwọn Júú ti fohùn şokan pé bí ẹnìkan bá jẹwọ pé Kristi ni, wọn ó yọ ọ kúrò nínú Sinagogu. 23 Nítorí èyí ni àwọn òbí rè fi wí pé, "Eni tí ó dàgbà ni òun, ẹ bí í léèrè." 24 Nítorí nàà, wọn pe ọkúnrin afójú nàà lẹ̀ẹ̀kejì, wọn sì wí fún un pé, "Fi ọ̀go fún Ọ̀lọ̀run, àwa mò pé elẹ̀şẹ̀ ni ọ̀kúnrin yíí jẹ́." 25 Nítorí nàà, ó dàhùn ó sì wí pé, "Bí elẹ̀şẹ̀ ni, èmi kò mò, Ohun kan ni mo mò, pé mo tí fójú rí, nísinsin yíí mo ríran." 26 Nítorí nàà, wọn wí fún un pé, "Kí ni ó şe ọ? Báwo ni ó şe là ọ lójú." 27 Ó dá wọn lóhùn wí pé, "Èmi ti sọ fún yín tẹ̀lẹ̀, èyin kò sì gbọ, nítorí kín ni èyin şe ní fẹ́ tún gbọ? Èyin pẹ̀lú ní fẹ́ şe ọmọ-èyin rè bí?" 28 Wọn sì fi í şe eléyà, wọn sì wí pé, "Ìwọ ni ọmọ-èyin rè, şùgbọn ọmọ-èyin Mose ni àwa. 29 Àwa mò pé Ọ̀lọ̀run bá Mose sọrọ, şùgbọn bí ó şe ti eléyí, àwa kò mò ibi tí ó tí wá." 30 Ọ̀kúnrin nàà dàhùn ó sì wí fún wọn pé, "Ohun iyanu sá à ni èyí, pé èyin kò mò ibi tí ó tí wá, şùgbọn òun sá à ti là mí lójú. 31 Àwa mò pé Ọ̀lọ̀run kì í gbọ ti elẹ̀şẹ̀; şùgbọn bí ẹnìkan bá şe olùfokànsin sí Ọ̀lọ̀run, tí ó bá sì ní şe ifẹ̀ rè, Òun ni ó ní gbọ tirẹ. 32 Látí igbà tí ayé ti şe, a kò ì tí í gbọ pé ẹnìkan la ọjú ẹnì tí a bí ní afójú rí. (aion g165) 33 Ibá şe pé ọ̀kúnrin yíí kò ti ọ̀dọ Ọ̀lọ̀run wá, kì bá tí lẹ şe ohunkóhun." 34 Sí èyí, wọn fèsì pé, "Látí ibi ni o ti jingírí nínú èşẹ, iwọ ha fẹ́ kọ wa bí?" Wọn sì tí í sóde. 35 Jesu gbọ pé, wọn ti tí í sóde; nígbà tí ó sì rí í, ó wí pe, "Ìwọ gba Ọmọ Ọ̀lọ̀run, gbọ bí?" 36 Òun sì dàhùn wí pé, "Ta ni, Olúwa, kí èmi lè gbà á gbọ?" 37 Jesu wí fún un pé, "Ìwọ ti rí í, Òun nàà sì ni ẹnì tí ní bá ọ sọrọ yíí." 38 Ó sì wí pé, "Olúwa, mo gbàgbọ," ó sì wólẹ fún un. 39 Jesu sì wí pé, "Nítorí idájọ ni mo şe wá sí ayé yíí, kí àwọn tí kò ríran lè ríran; àti kí àwọn tí ó ríran lè di afójú." 40 Nínú àwọn Farisi tí ó wà lódo rè gbọ nhkan wònyí, wọn sì wí fún un pé, "Àwa pẹ̀lú fójú bí?" 41 Jesu wí fún wọn pé, "Ìbá şe pé èyin fójú, èyin kì bá tí lẹşẹ, şùgbọn

nísinsin yíí èyin wí pé, 'Àwa ríran,' nítorí nàà èşẹ yín wà síbẹ.

10 "Lóòótó, lóòótó ni mo wí fún yín, ẹnì tí kò bá gba ẹnu-òná wọ inú agbo àgùntàn, şùgbọn tí ó bá gba ibòmíran gun òkè, òun nàà ni olè àti ọ̀lọşà. 2 Şùgbọn ẹnì tí ó bá tí ẹnu-òná wólẹ, Òun ni olùşọ àwọn àgùntàn. 3 Òun ni aşónà yóò şìlẹ̀kùn fún; àwọn àgùntàn gbọ ohùn rè, ó sì pe àwọn àgùntàn tirẹ lórúko, ó sì şe amòná wọn jáde. 4 Nígbà tí ó bá sì ti mú àwọn àgùntàn tirẹ jáde, yóò síwájú wọn, àwọn àgùntàn yóò sì máa tò ọ lẹyin, nítorí tí wọn mò ohùn rè. 5 Wọn kò jẹ to àlẹ̀dọ lẹyin, şùgbọn wọn a sá kúrò lódo rè, nítorí tí wọn kò mò ohùn àlẹ̀dọ." 6 Ọwe yíí ni Jesu pa fún wọn, şùgbọn ọye ohun tí nhkan wònyí tí ó ní sọ fún wọn kò yé wọn. 7 Nítorí nàà Jesu tún wí fún wọn pé, "Lóòótó, lóòótó ni mo wí fún yín, Èmi ni ilẹ̀kùn àwọn àgùntàn. 8 Olè àti ọ̀lọşà ni gbogbo àwọn tí ó ti wà şáájú mi, şùgbọn àwọn àgùntàn kò gbọ tiwọn. 9 Èmi ni ilẹ̀kùn, bí ẹnìkan bá bá ọ̀dọ mi wólẹ, òun ni a ó gbàlà, yóò wólẹ, yóò sì jáde, yóò sì rí koriko. 10 Olè kí í wá bí kò şe láti jalẹ, láti pa, àti láti parun; èmi wá kí wọn lè ní iyẹ, àní kí wọn lè ní í lópòlópò. 11 "Èmi ni olùşọ-àgùntàn rere, olùşọ-àgùntàn rere fi ọkàn rè lélé nítorí àwọn àgùntàn. 12 Şùgbọn alágbàşẹ, tí kì í şe olùşọ-àgùntàn, ẹnì tí àwọn àgùntàn kì í şe tirẹ, ó rí ikookò ní bọ, ó sì fi àgùntàn sílẹ, ó sì fón wọn ká kiri. 13 Òun sálo nítorí tí ó jẹ alágbàşẹ, kò sì nàání àwọn àgùntàn. 14 "Èmi ni olùşọ-àgùntàn rere, mo sì mò àwọn tèmi, àwọn tèmi sì mò mí. 15 Gégé bí Baba ti mò mí, tí èmi sì mò Baba, mo sì fi ọkàn mi lélé nítorí àwọn àgùntàn. 16 Èmi sì ní àwọn àgùntàn miiran, tí kì í şe agbo yíí: àwọn ni èmi yóò mú wá pẹ̀lú, wọn yóò sì gbọ ohùn mi; wọn ó sì jẹ agbo kan, olùşọ-àgùntàn kan. 17 Nítorí nàà ni Baba mi şe fẹràn mi, nítorí tí mo fi ẹmí mi lélé, kí èmi lè tún gbà á. 18 Ẹnìkan kò gbà á lówọ mi, şùgbọn mo fi í lélé, mo sì lágbára láti tún gbà á. Aşẹ yíí ni mo ti gbà wá láti ọ̀dọ Baba mi." 19 Nítorí nàà iyapa tún wà lààrín àwọn Júú nítorí ọ̀rọ wònyí. 20 Ọ̀pọ nínú wọn sì wí pé, "Ó ní ẹmí èşù, orí rè sì dàrú; èéşe tí èyin fi ní gbọ̀rọ̀ rè?" 21 Àwọn

miìrán wí pé, “Ìwònyí kí í ẹ̀ ọ̀rẹ̀ ẹ̀ni tí ó ní ẹ̀mí ẹ̀ṣù. Ẹ̀mí ẹ̀ṣù lè la ojú àwọn afọ́jú bí?” **22** Àkókò nàà sì jẹ́ àjòdún ìyàsímímọ̀ ní Jerusalemu, ni ìgbà òtútùtù. **23** Jesu sì nì rìn ní tẹ̀mpilì, ní ìlọ̀ro Solomonì. **24** Nítorí nàà àwọn Júù wá dúró yí ká, wọn sì wí fún un pé, “Ìwọ ọ̀ tí mú wa ẹ̀ ẹ̀yẹ̀mẹ̀jì pẹ̀ tó? Bí ìwọ bá ní Kristi nàà, wí fún wa gbangba.” **25** Jesu dá wọn lóhùn pé, “Èmi tí wí fún yín, ẹ̀yin kò sì gbàgbọ̀; isẹ̀ tí ẹ̀mí nì ẹ̀ lórúkọ̀ Baba mi, àwọn ni ó nì jẹ́rírì mi. **26** Sùgbọ̀n ẹ̀yin kò gbàgbọ̀, nítorí ẹ̀yin kò sí nínú àwọn àgùntàn mi, gégé bí mo tí wí fún yín. **27** Àwọn àgùntàn mi nì gbọ̀ ohùn mi, ẹ̀mí sì mò wọn, wọn a sì máa tò mí lẹ̀yìn. **28** Èmi sì fún wọn ní iye ànìnpèkùn; wọn kì yóò sì sẹ̀gbé láléálé, kò sí ẹ̀ni tí ó lè já wọn gbà kúrò lówọ̀ mi. (aion g165, aionios g166) **29** Baba mi, ẹ̀ni tí ó fí wọn fún mi pọ̀ ju gbogbo wọn lọ; kò sì sí ẹ̀ni tí ó lè já wọn gbà kúrò lówọ̀ Baba mi. **30** Ọ̀kan ni ẹ̀mí àti Baba mi.” **31** Àwọn Júù sì tún mú òkúta, láti sọ̀ lù ú. **32** Jesu dá wọn lóhùn pé, “Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ isẹ̀ rere ni mo fihàn yín láti ọ̀dọ̀ Baba mi wá, nítorí èwò nínú isẹ̀ wònyí nì ẹ̀yin ẹ̀ sọ̀ mí ní òkúta?” **33** Àwọn Júù sì dá a lóhùn pé, “Àwà kò sọ̀ ọ̀ lókúuta nítorí isẹ̀ rere, sùgbọ̀n nítorí ọ̀rẹ̀-òdì, àti nítorí ìwọ̀ tí í ẹ̀ ẹ̀niyàn nì fí ara ẹ̀ pe Ọ̀lọ̀run.” **34** Jesu dá wọn lóhùn pé, “A kò ha tí kọ̀ ọ̀ nínú òfin yín pé, ‘Mo tí wí pé, Ọ̀lọ̀run nì ẹ̀yin jẹ́?’ **35** Bí ó bá pè wọn ní ‘ọ̀lọ̀run,’ àwọn ẹ̀ni tí a fí ọ̀rẹ̀ Ọ̀lọ̀run fún, a kò sì lè ba ìwé mímọ̀ jẹ́. **36** Kín ni ẹ̀yin ha nì wí ní tí ẹ̀ni tí Baba yà sọ̀tò, tí ó sì rán sí ayé kín lo de tí ẹ̀ fí ẹ̀sùn kàn mi pé mò nì sọ̀rẹ̀-òdì nítorí pé mo sọ̀ pé, ‘Èmi ni Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run.’ **37** Bí ẹ̀mí kò bá ẹ̀ isẹ̀ Baba mi, ẹ̀ má ẹ̀ gbà mí gbọ̀. **38** Sùgbọ̀n bí ẹ̀mí bá ẹ̀ wọn, bí ẹ̀yin kò tilẹ̀ gbà mí gbọ̀, ẹ̀ gbà isẹ̀ nàà gbọ̀, kì ẹ̀yin ba à lè mò, kì ó sì lè yé yín pé, Baba wà nínú mi, ẹ̀mí sì wà nínú rẹ̀.” **39** Wọn sì tún nì wá ọ̀nà láti mú un: ó sì bọ̀ lówọ̀ wọn. **40** Ó sì tún kọ́já lọ̀ sí apá kejì Jordani sí ibi tí Johanu ti kọ̀kọ̀ nì bamitiisi; nìbẹ̀ ni ó sì jókódó. **41** Àwọn ẹ̀niyàn púpọ̀ sì wá sọ̀dọ̀ rẹ̀, wọn sì wí pé, “Johanu kò ẹ̀ isẹ̀ àmí kan, Sùgbọ̀n òtítọ̀ ni ohun gbogbo tí Johanu sọ̀ nípa tí ọ̀kùnrin yíi.” **42** Àwọn ẹ̀niyàn púpọ̀ nìbẹ̀ sì gbà a gbọ̀.

11 Ara ọ̀kùnrin kan kò sì dá, Lasaru, ará Betani, tí í ẹ̀ ọ̀lú Maria àti Marta arábinrin rẹ̀. **2** Maria nàà ni ẹ̀ni tí ó fí ọ̀róró ìkunra kun Olúwa, tí ó sì fí irun orí rẹ̀ nù ún, arákùnrin rẹ̀ ni Lasaru í ẹ̀, ara ẹ̀ni tí kò dá. **3** Nítorí nàà, àwọn arábinrin rẹ̀ ránse sí í, wí pé, “Olúwa, wò ó, ara ẹ̀ni tí ìwọ̀ fẹ̀ràn kò dá.” **4** Nígbà tí Jesu sì gbọ̀, ó wí pé, “Àisàn yíi kì í ẹ̀ sí íkú, sùgbọ̀n fún ọ̀go Ọ̀lọ̀run, kí a lè yin Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run lógo nípasè rẹ̀.” **5** Jesu sì fẹ̀ràn Marta, àti arábinrin rẹ̀ àti Lasaru. **6** Nítorí nàà, nígbà tí ó tí gbọ̀ pé, ara rẹ̀ kò dá, ó gbé ọ̀jọ̀ méjì sí í nìbikan nàà tí ó gbé wà. **7** Njẹ̀ lẹ̀yìn ẹ̀yì ní ó wí fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin rẹ̀ pé, “È jẹ́ kí a tún padà lọ̀ sí Judea.” **8** Àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin rẹ̀ sì wí fún un pé, “Rabbi, ní àipẹ̀ yíi ní àwọn Júù nì wá ọ̀nà láti sọ̀ ọ̀ ní òkúta; ìwọ̀ sì tún padà lọ̀ síbẹ̀?” **9** Jesu dàhùn pé, “Wákàtí méjìlálà kọ̀ ni ó bẹ̀ nínú ọ̀sàn kan bí? Bí ẹ̀nikan bá rìn ní ọ̀sàn, kì yóò kọ̀sẹ̀, nítorí tí ó rí ìmọ̀lẹ̀ ayé yíi. **10** Sùgbọ̀n bí ẹ̀nikan bá rìn ní òru, yóò kọ̀sẹ̀, nítorí tí kò sí ìmọ̀lẹ̀ nínú rẹ̀.” **11** Nìkan wònyí ní ó sọ̀, lẹ̀yìn ẹ̀yì ní ó sì wí fún wọn pé, “Lasaru ọ̀rẹ̀ wa sùn; sùgbọ̀n ẹ̀mí nì lọ̀ kì ẹ̀mí kì ó lè jí í dide nínú orun rẹ̀.” **12** Nítorí nàà àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin rẹ̀ wí fún un pé, “Olúwa, bí ó bá ẹ̀ pé ó sùn, yóò sà.” **13** Sùgbọ̀n Jesu nì sọ̀ tí íkú rẹ̀, sùgbọ̀n wọn rò pé, ó nì sọ̀ tí orun sí sùn. **14** Nígbà nàà ni Jesu wí fún wọn gbangba pé, “Lasaru ti kú. **15** Èmi sì yò nítorí yín, tí ẹ̀mí kò sí nìbẹ̀. Kí ẹ̀ le gbàgbọ̀; sùgbọ̀n ẹ̀ jẹ́ kí a lọ̀ sọ̀dọ̀ rẹ̀.” **16** Nítorí nàà Tomasi, ẹ̀ni tí à nì pè ní Didimu, wí fún àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin egbẹ̀ rẹ̀ pé, “È jẹ́ kí àwà nàà lọ̀, kí a lè bá a kú pẹ̀lú.” **17** Nítorí nàà nígbà tí Jesu dé, ó rí í pé a tí tẹ̀ ẹ̀ sínú ibojì ní ọ̀jọ̀ mẹ́rin ná, **18** njẹ̀ Betani súnmo Jerusalemu tó ibusò mēēēdógún. **19** Ọ̀pọ̀ nínú àwọn Júù sì wá sọ̀dọ̀ Marta àti Maria láti tù wọn nínú nítorí ti arákùnrin wọn. **20** Nítorí nàà, nígbà tí Marta gbọ̀ pé Jesu nì bọ̀ wá, ó jáde lọ̀ padẹ̀ rẹ̀, sùgbọ̀n Maria jókódó nínú ilé. **21** Nígbà nàà, ni Marta wí fún Jesu pé, “Olúwa, íbá ẹ̀ pé ìwọ̀ tí wà nìhìn-ín, arákùnrin mi kì bá kú. **22** Sùgbọ̀n nísinsin yíi nàà, mo mò pé, ohunkóhun tí ìwọ̀ bá beèrè lówọ̀ Ọ̀lọ̀run, Ọ̀lọ̀run yóò fí fún ọ̀.” **23** Jesu wí fún un pé, “Arákùnrin rẹ̀ yóò jìnde.” **24** Marta wí fún un pé, “Mo mò pé yóò jìnde ní àjìnde

ìkèyìn.” 25 Jesu wí fún un pé, “Èmi ni àjínḡde àti ìyè, ẹni tí ó bá gbà mí gbò, bí ó tilẹ̀ kú, yóò yè. 26 Ẹnikẹni tí ó n bẹ láààyè, tí ó sì gbà mí gbò, kí yóò kú lááláà ìwò gbà èyí gbò?” (aiṡn g165) 27 Ó wí fún un pé, “Bẹẹ ni, Olúwa, èmi gbàgbò pé, ìwò ni Kristi náà Ọmọ Ọlórún, ẹni tí n bọ wá sí ayé.” 28 Nígba tí ó sì ti wí èyí tan, ó lọ, ó sì pe Maria arábinrin rẹ sẹyìn wí pé, “Olùkó dé, ó sì n pè ó.” 29 Nígba tí ó gbò, ó dide lógán, ó sì wá sódò rẹ. 30 Jesu kò tí i wò ilú, sùgbón ó wà ní ibi kan náà tí Marta ti pàdé rẹ. 31 Nígba tí àwọn Júú tí ó wà lódò rẹ nínú ilé, tí wón n t̀ù ú nínú rí Maria tí ó dide kánkán, tí ó sì jáde, wón t̀èlè, wón se bí ó n lọ sí ibojì láti sòkún nìbẹ. 32 Nígba tí Maria sì dé ibi tí Jesu wà, tí ó sì rí i, ó wólè lèbàà esè rẹ, ó wí fún un pé, “Olúwa, ibà se pé ìwò ti wà nìhìn-ín, arákúnrin mi k̀i bá kú.” 33 Nígba tí Jesu rí i, tí ó n sòkún, àti àwọn Júú tí ó bá a wá n sòkún pèlù rẹ, ó k̀erora nínú ẹmí, inù rẹ sì bàjẹ. 34 Ó sì wí pé, “Níbo ni èyin gbé tẹ ẹ sí?” Wón sì wí fún un pé, “Olúwa, wá wò ó.” 35 Jesu sòkún. 36 Nítórí náà àwọn Júú wí pé, “Sá wò ó bí ó ti fèràn rẹ tól!” 37 Àwọn kan nínú wón sì wí pé, “Ọkúnrin yìi, ẹni tí ó la ojù afójú, kò lè se é kí ọkúnrin yìi má kú bí?” 38 Nígba náà ni Jesu tún k̀erora nínú ara rẹ, ó wá sí ibojì, ó sì jẹ ihò, a sì gbé òkúta lé ẹnu rẹ. 39 Jesu wí pé, “Ẹ gbé òkúta náà kúrò!” Marta, arábinrin ẹni tí ó kú náà wí fún un pé, “Olúwa, ó ti n rùn nísinsin yìi, nítórí pé ó di ojò k̀erin tí ó tí kú.” 40 Jesu wí fún un pé, “Èmi kò ti wí fún ọ pé, bí ìwò bá gbàgbò, ìwò yóò rí ọgo Ọlórún?” 41 Nígba náà ni wón gbé òkúta náà kúrò (nìbi tí a tẹ ẹ sí). Jesu sì gbé ojù rẹ sòkè, ó sì wí pé, “Baba, mo dúpẹ lówó rẹ nítórí tí ìwò gbò t̀emi. 42 Èmi sì ti mò pé, ìwò a máa gbò ti èmi nígba gbogbo, sùgbón nítórí ijọ ènìyàn tí ó dúró yìi ni mo se wí i, kí wón ba à lè gbàgbò pé ìwò ni ó rán mi.” 43 Nígba tí ó sì wí bẹẹ tan, ó kígbe lóhùn rara pé, “Lasaru, jáde wá.” 44 Ẹni tí ó kú náà sì jáde wá, tí a fi așò òkú dì t̀owó t̀esẹ a sì fi gèlè dì í lójú. Jesu wí fún wón pé, “Ẹ tú u, ẹ sì jẹ kí ó máa lọ!” 45 Nítórí náà ni ọpọ àwọn Júú tí ó wá sódò Maria, tí wón rí ohun tí Jesu se, se gbà á gbò. 46 Sùgbón àwọn ẹlòmíràn nínú wón t̀o àwọn Farisi lọ, wón sì sọ fún wón ohun tí Jesu

se. 47 Nígba náà ni àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi pe ìgbimò jọ. Wón sì wí pé, “Kín ni yóò jẹ àșeyorí wa? Nítórí ọkúnrin yìi n se ọpòlọpò isẹ àmì. 48 Bí àwa bá fi í sílẹ̀ bẹẹ, gbogbo ènìyàn ni yóò gbà á gbò, àwọn ará Romu yóò sì wá gba ilẹ̀ àti orílẹ̀-èdè wa pèlú.” 49 Sùgbón Kaiafa, ọkan nínú wón, ẹni tí í se olórí àlùfáà ní ọdún náà, ó wí fún wón pé, “Ẹyin kò mò ohunkóhun rárál! 50 Bẹẹ ni ẹ kò sì ronú pé, ó sànfàani fún wa, kí ènìyàn kan kú fún àwọn ènìyàn kí gbogbo orílẹ̀-èdè má ba à sègbé.” 51 Kí í se fún ara rẹ ni ó sọ èyí sùgbón bí ó ti jẹ olórí àlùfáà ní ọdún náà, ó sòtèlẹ̀ pé, Jesu yóò kú fún orílẹ̀-èdè náà, 52 kí sì í se kíkì fún orílẹ̀-èdè náà nikan, sùgbón fún àwọn ọmọ Ọlórún tí ó fónká kiri, kí ó le kó wón papọ, kí ó sì sọ wón di ọkan. 53 Nítórí náà, láti ojò náà lọ ni wón ti jọ gbimò pò láti pa á. 54 Nítórí náà Jesu kò rìn ní gbangba láárín àwọn Júú mò; sùgbón ó ti ibẹ̀ lọ sí ìgbèríko kan tí ó súnmo aginjù, sí ilú nílá kan tí a n pè ní Efraimu, nìbẹ ni ó sì wà pèlú àwọn ọmọ-èyin rẹ. 55 Àjọ ìrékojá àwọn Júú sì súnmo etílẹ̀, ọpòlọpò láti ìgbèríko sì gòkè lọ sí Jerusalemu sáájú ìrékojá, láti ya ara wón sí mímò. 56 Nígba náà ni wón n wá Jesu, wón sì n bá ara wón sò, bí wón ti dúró ní t̀empli, wí pé, “Kín ni èyin ti rò ó sí pé kí yóò wá sí ajọ?” 57 Njẹ àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi ti pàșe pé bí ẹnikan bá mò ibi tí ó gbé wà, kí ó fi í hàn, kí wón ba à lè mú un.

12 Nítórí náà, nígba tí ajọ ìrékojá ku ojò m̀eřà, Jesu wá sí Betani, nìbi tí Lasaru wà, ẹni tí ó ti kú, tí Jesu jí dide kúrò nínú òkú. 2 Wón sì se àșè alẹ̀ fún un nìbẹ. Marta sì n se iranșe, sùgbón Lasaru jẹ ọkan nínú àwọn tí ó jókódò nìbi tábilì rẹ. 3 Nígba náà ni Maria mú òróró ìkunra nadi, òșuwón lita kan, àlábùlà, olówó iyebiye, ó sì n fi kun Jesu ní esẹ, ó sì n fi irun orí rẹ nu esẹ rẹ nù. Ilé sì kún fún òórùn ìkunra náà. 4 Nígba náà ni ọkan nínú àwọn ọmọ-èyin rẹ, Judasi Iskariotu, ọmọ Simoni ẹni tí yóò fi í hàn, wí pé, 5 “Èșe tí a kò ta òróró ìkunra yìi ní ọ̀dòdúnrún owó idẹ kí a sì fi fún àwọn talákà?” 6 Sùgbón ó wí èyí, kí í se nítórí tí ó nááni àwọn talákà; sùgbón nítórí tí ó jẹ olè, òun ni ó ni àpò, a sì máa jí ohun tí a fi sínú rẹ láti fi ran ara rẹ

lówó. 7 Nígba náà ni Jesu wí pé, “È fi í sílẹ̀, ó èyí ni mo ẹ̀ wá sí wákàtí yíí. 28 Baba, ẹ̀ orúkọ ẹ̀ sílẹ̀ de ojò ìsínkú mi. 8 Nígba gbogbo ni èyìn sá à ní tálàkà pèlú yín; sùgbọn èmi ni ẹ̀ kò ní nígba gbogbo.” 9 Nítorí náà, ijọ èniyàn nínú àwọn Júú ni ó mò pé ó wà nìbẹ̀; wọn sì wá, kí í ẹ̀ nítorí Jesu nìkan, sùgbọn kí wọn lè rí Lasaru pèlú, ẹ̀ni tí ó tí jí dídẹ̀ kúrò nínú òkú. 10 Sùgbọn àwọn olórí àlùfàà gbìmò kí wọn lè pa Lasaru pèlú, 11 nítorí pé nípàsẹ̀ rẹ̀ ni òpò nínú àwọn Júú jáde lọ, wọn sì gbà Jesu gbó. 12 Ní ojò kejí nígba tí òpò èniyàn tí ó wá sí àjọ gbó pé, Jesu nì bọ̀ wá sí Jerusalemu. 13 Wọn mú imò òpẹ̀, wọn sì jáde lọ pàdẹ̀ rẹ̀, wọn sì nì kígbe pé, “Hosana!” “Olùbúkún ni ẹ̀ni tí nì bọ̀ wá ní orúkọ Olúwa!” “Olùbúkún ni ọ̀ba Israẹ̀l!” 14 Nígba tí Jesu sì rí ọ̀mọ̀ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ kan, ó gùn ún; gégẹ̀ bí a tí kòwẹ̀ pé, 15 “Má bẹ̀rù, ọ̀mọ̀bìnrin Sioni; wò ó, ọ̀ba rẹ̀ nì bọ̀ wá, o jókòó lórí ọ̀mọ̀ kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀.” 16 Nìkan wònyí kò tètè yé àwọn ọ̀mọ̀-èyìn rẹ̀, sùgbọn nígba tí a ẹ̀ Jesu lógo, nígba náà ni wọn rántí pé, a kòwẹ̀ nìkan wònyí nípá rẹ̀ sí í. 17 Nítorí náà, ijọ èniyàn tí ó wà lódò rẹ̀ nígba tí o pé Lasaru jáde nínú ibojí rẹ̀, tí ó sì jí í dídẹ̀ kúrò nínú òkú, jẹ́rì sí í. 18 Nítorí èyí ni ijọ èniyàn sì ẹ̀ lọ pàdẹ̀ rẹ̀, nítorí tí wọn gbó pé ó tí ẹ̀ ẹ̀ àmì yíí. 19 Nítorí náà àwọn Farisi wí fún ara wọn pé, “È kiyèsì bí ẹ̀ kò tí lè borí ní ohunkóhun? È wo bí gbogbo ayé tí nì wò tò ọ!” 20 Àwọn Giriiki kan sì wà nínú àwọn tí ó gòkè wá láti sìn nígba àjọ, 21 Àwọn wònyí ni ó tọ̀ Filipi wá, ẹ̀ni tí í ẹ̀ ará Betisaida tí Galili, wọn sì nì bẹ̀rẹ̀ lówó rẹ̀, pé, “Alàgbà, àwa nì fẹ̀ rí Jesu!” 22 Filipi wá, ó sì sọ fún Anderu; Anderu àti Filipi wá, wọn sì sọ fún Jesu. 23 Jesu sì dá wọn lóhùn pé, “Wákàtí náà dé, tí a ó ẹ̀ Ọ̀mọ̀ Èniyàn lógo. 24 Lóódótó, lóódótó ni mo wí fún yín, bí kò ẹ̀ pé alikama bá bọ̀ sí ilẹ̀, tí ó bá sì kú, ó wà ní òun nìkan; sùgbọn bí ó bá kú, yóò sì so ọ̀pòlọ̀pọ̀ èso. 25 Ẹ̀ni tí ó bá fẹ̀ ẹ̀mí rẹ̀ yóò sọ ọ̀ nù; ẹ̀ni tí ó bá sì kòrífà ẹ̀mí rẹ̀ láyẹ̀ yíí ni yóò sì pa á mó títí ó fi di iyẹ̀ àìnípèkùn. (aiōnios g166) 26 Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá nì sìn mí, kí ó máa tò mí lẹ̀yìn, àti pe nìbì tí ẹ̀mí bá wà, nìbẹ̀ ni írànsẹ̀ mi yóò wà pèlú, bí ẹ̀nikẹ̀ni bá nì sìn mí, òun ni Baba yóò bu ọ̀lá fún. 27 “Ní ìsinsin yíí ni a nì pọ̀n ọ̀kàn mí lójú; kìn ni ẹ̀mí ó sì wí? ‘Baba, gbà mí kúrò nínú wákàtí yíí?’ Rára, sùgbọn nítorí 28 Baba, ẹ̀ orúkọ ẹ̀ sílẹ̀ de ojò ìsínkú mi. 29 Nítorí náà ijọ èniyàn tí ó dúró nìbẹ̀, tí wọn sì gbó ọ̀, wí pé, “Àrá nì sán.” Àwọn èlòmíran wí pé, “Àngẹ̀lì kan ni ó nì bá a sọ̀rọ̀.” 30 Jesu sì dáhùn wí pé, “Kì í ẹ̀ nítorí mi ni ohùn yíí ẹ̀ wá, bí kò ẹ̀ nítorí yín. 31 Ní ìsinsin yíí ni idájọ̀ ayé yíí dé: nìsinsin yíí ni a ó lé aládé ayé yíí jáde. 32 Àti ẹ̀mí, bí a bá gbé mi sòkè kúrò ní ayé, ẹ̀mí ó fa gbogbo èniyàn sòdò ara mi!” 33 Sùgbọn ó wí èyí, ó nì ẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ irú ikú tí òun yóò kú. 34 Nítorí náà àwọn ijọ èniyàn dá a lóhùn pé, “Àwa gbó nínú òfin pé, Kristi wà títí lááláé, iwọ̀ ha ẹ̀ wí pé, ‘A ó gbé Ọ̀mọ̀ Èniyàn sòkè?’ Ta ni ó nì jẹ̀ ‘Ọ̀mọ̀ Èniyàn yíí?’” (aiōn g165) 35 Nígba náà ni Jesu wí fún wọn pé, “Nígba díẹ̀ sí í ni ìmọ̀lẹ̀ wà láàrín yín, ẹ̀ máa rìn nígba tí èyìn ní ìmọ̀lẹ̀, kí òkùnkùn má ẹ̀ bá yín, ẹ̀ni tí ó bá sì nì rìn ní òkùnkùn kò mò ibi òun nì lọ. 36 Nígba tí èyìn ní ìmọ̀lẹ̀, ẹ̀ gba ìmọ̀lẹ̀ gbó, kí ẹ̀ lè jẹ̀ ọ̀mọ̀ ìmọ̀lẹ̀!” Nìkan wònyí ni Jesu sọ̀, ó sì jáde lọ, ó fi ara pamọ̀ fún wọn. 37 Sùgbọn bí ó tí ẹ̀ ọ̀pòlọ̀pọ̀ isẹ̀ àmì tò bá yíí lójú wọn, wọn kò gbà á gbó. 38 Kí òrẹ̀ wòlfi Isaiah lè ẹ̀, èyí tí ó sọ̀ pé, “Olúwa, ta ni ó gba iwààsù wa gbó Àti ta ni a sì fi apá Olúwa hàn fún?” 39 Nítorí èyí ni wọn kò fi lè gbàgbó, nítorí Isaiah sì tún sọ̀ pé, 40 “Ó ti fọ̀ wọn lójú, Ó sì ti sé àyà wọn le; kí wọn má ba à fi ojú wọn rí, kí wọn má ba à fi ọ̀kàn wọn mò, kí wọn má ba à yípadá, kí ẹ̀mí má ba à mú wọn láradá.” 41 Nìkan wònyí ni Isaiah wí, nítorí ó tí rí ògo rẹ̀, ó sì sọ̀rọ̀ rẹ̀. 42 Síbẹ̀ òpò nínú àwọn olórí gbà á gbó pèlú; sùgbọn nítorí àwọn Farisi wọn kò jẹ́wọ̀ rẹ̀, kí a má ba à yọ̀ wọn kúrò nínú Sinagọ̀gù, 43 nítorí wọn fẹ̀ iyin èniyàn ju iyin ti Ọ̀lórún lọ. 44 Jesu sì kígbe ó sì wí pé, “Ẹ̀ni tí ó bá gbà mí gbó, ẹ̀mí kọ̀ ni ó gbàgbó sùgbọn ẹ̀ni tí ó rán mi. 45 Ẹ̀ni tí ó bá sì rí mi, ó rí ẹ̀ni tí ó rán mi. 46 Ẹ̀mí ni ìmọ̀lẹ̀ tí ó wá sí ayé, kí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbà mí gbó má ẹ̀ wà nínú òkùnkùn. 47 “Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá sì gbó òrẹ̀ mi, tí kò sì pa wọn mò, ẹ̀mí kì yóò ẹ̀ idájọ̀ rẹ̀ nítorí tí ẹ̀mí kò wá láti ẹ̀ idájọ̀ ayé, bí kò ẹ̀ láti gba ayé là. 48 Ẹ̀ni tí ó bá kọ̀ mí, tí kò sì gba òrẹ̀ mi, ó ní ẹ̀nikan tí nì ẹ̀ idájọ̀ rẹ̀; òrẹ̀ tí mo ti sọ̀, òun náà ni yóò ẹ̀ idájọ̀ rẹ̀ ní ojò ikẹ̀yìn. 49 Nítorí ẹ̀mí kò dá òrẹ̀ sọ̀ fún

ara mi, şùgbọn Baba tí ó rán mi, ni ó ti fún mi ní àşẹ, ohun tí èmi ó sọ, àti èyí tí èmi ó wí. **50** Èmi sì mò pé ìyè àìnípèkùn ni òfin rẹ, nítorí nàà, àwọn ohun tí mo bá wí, gégé bí Baba ti sọ fún mi, bèẹ̀ ni mo wí!” (aiōnios g166)

13 Njẹ́ kí àjọ ìrẹ́kọjá tó dé, nígbà tí Jesu mò pé, wákàtí rẹ́ dé tan, tí òun ó ti ayé yíi kúrò lọ sódò Baba, fifé tí ó fẹ́ àwọn tirẹ́ tí ó wà ní ayé, ó fẹ́ wọn títí dé òpin. **2** Bí wọn sì ti ní jẹ ounjẹ alẹ́, tí èşù ti fi í sí ọkàn Judasi Iskariotu ọmọ Simoni láti fi í hàn; **3** tí Jesu sì ti mò pé Baba ti fi ohun gbogbo lé òun lówó, àti pé lódò Ọlórùn ni òun ti wá, òun sì ní lọ sódò Ọlórùn; **4** Ó díde ní ìdí ounjẹ alẹ́, ó sì fi agbádá rẹ́ lélẹ́ ní apá kan; nígbà tí ó sì mú aşọ ìnura, ó di ara rẹ́ ní àmùrè. **5** Léyìn nàà, ó bu omi sínú àwokòtò kan, ó sì bèrẹ́ sí í máa wẹ ẹşẹ́ àwọn ọmọ-èyìn rẹ́, ó sì ní fi aşọ ìnura tí ó fi di àmùrè nù wọn. **6** Nígbà nàà ni ó dé ọdò Simoni Peteru, òun sì wí fún un pé, “Olúwa, iwọ yóò ha wẹ ẹşẹ́ mi?” **7** Jesu dá a lóhùn, ó sì wí fún un pé, “Ohun tí èmi ní şe ni iwọ kò mò nísinsin yíi; şùgbọn yóò yé ọ ní ikẹyin.” **8** Peteru wí fún un pé, “Iwọ kì yóò wẹ ẹşẹ́ mi láá.” Jesu sì dalóhùn pé, “Bí èmi kò bá wẹ ọ, iwọ kò ní ípín ní ọdò mi.” (aiōn g165) **9** Simoni Peteru wí fún ún pé, “Olúwa, kì í şe ẹşẹ́ mi nìkan, şùgbọn àti ọwọ́ àti orí mi pèlú.” **10** Jesu wí fún un pé, “Èni tí a wẹ kò tún fẹ́ ju kí a şan ẹşẹ́ rẹ́, şùgbọn ó mò níbi gbogbo: èyìn sì mò, şùgbọn kì í şe gbogbo yín.” **11** Nítorí tí ó mò ẹni tí yóò fi òun hàn; nítorí nàà ni ó şe wí pé, kì í şe gbogbo yín ni ó mò. **12** Nítorí nàà léyìn tí ó wẹ ẹşẹ́ wọn tán, tí ó sì ti mú agbádá rẹ́, tí ó tún jókòó, ó wí fún wọn pé, “Èyìn mò ohun tí mo şe sí yín bí? **13** Èyin ní pè mí ní ‘Olùkọ́’ àti ‘Olúwa,’ èyin wí rere; bèẹ̀ ni mò jẹ. **14** Njẹ́ bí èmi tí í şe Olúwa àti olùkọ́ yín bá wẹ ẹşẹ́ yín, ó tọ́ kí èyin pèlú sì máa wẹ ẹşẹ́ ara yín. **15** Nítorí mò fi àpẹrẹ́ fún yín, kì èyin lè máa şe gégé bí mò ti şe sí yín. **16** Lódòtọ́, lódòtọ́ ni mò wí fún yín, ọmọ ọdò kò tóbi ju ọgá rẹ́ lọ, bèẹ̀ ni ẹni tí a rán kò tóbi ju ẹni tí ó rán an lọ. **17** Bí èyin bá mò nìkan wònyí, aláábúkún fún ni yín, bí èyin bá ní şe wọn! **18** “Kì í şe ti gbogbo yín ni mò ní sọ, èmi mò àwọn tí mò yàn, şùgbọn kí ìwé Mímọ́ bá à lè

şe, ‘Èni tí ní bá mi jeun pọ́ sì gbé gígíşẹ́ rẹ́ sí mi.’” **19** “Láti ìsinsin yíi lọ ni mò wí fún un yín kí ó tó dé, pé nígbà tí ó bá dé, kí èyin lè gbàgbọ́ pé èmi ni. **20** Lódòtọ́, lódòtọ́ ni mò wí fún un yín, ẹni tí ó bá gba ẹnikẹni tí mò rán, ó gba mí; ẹni tí ó bá sì gba mí, ó gba ẹni tí ó rán mi.” **21** Nígbà tí Jesu ti wí nìkan wònyí tán, ọkàn rẹ́ dàrú nínú rẹ́, ó sì jẹríí, ó sì wí pé, “Lódòtọ́ lódòtọ́ ni mò wí fún un yín pé, ọkàn nínú yín yóò dà mí.” **22** Àwọn ọmọ-èyìn rẹ́ ní wò ara wọn lójú, wọn ní şiyeméjì ti ẹni tí ó wí. **23** Njẹ́ ẹnikan rògbòkú sí àyà Jesu, ọkàn nínú àwọn ọmọ-èyìn rẹ́, ẹni tí Jesu fẹ́ràn. **24** Nítorí nàà ni Simoni Peteru şàpẹrẹ́ sí i, ó sì wí fún un pé, “Wí fún wa ti ẹni tí ó ní sọ.” **25** Èni tí ó ní rògún ní àyà Jesu wí fún un pé, “Olúwa, ta ni í şe?” **26** Nítorí nàà Jesu dáhùn pé, “Òun nàà ni, ẹni tí mò bá fi àkàrà fún nígbà tí mò bá fi run àwò.” Nígbà tí ó sì fi run ún tan, ó fi fún Judasi Iskariotu ọmọ Simoni. **27** Ní kété tí Judasi gba àkàrà nàà ni Satani wọ inú rẹ́ lọ. Nítorí nàà Jesu wí fún un pé, “Ohun tí iwọ ní şe ni, yára şe é kánkán.” **28** Kò sì sí ẹnikan níbi tábíì tí ó mò ìdí tí ó şe sọ èyí fún un. **29** Nítorí àwọn mífàràn nínú wọn rò pé, nítorí Judasi ni ó ni àpò, ni Jesu fi wí fún un pé, ra nìkan wònyí-ni tí a kò le şe aláìní fún àjọ nàà; tàbí kí ó lè fi nìkan fún àwọn tálákà. **30** Nígbà tí ó sì ti gba òkèlè nàà tan, ó jáde lójúkan nàà àkòkò nàà si jẹ ọrù. **31** Nítorí nàà nígbà tí ó jáde lọ tan, Jesu wí pé, “Nísinsin yíi ni a yin Ọmọ Ènìyàn lógo, a sì yin Ọlórùn lógo nínú rẹ́. **32** Bí a bá yin Ọlórùn lógo nínú rẹ́, Ọlórùn yóò sì yín ín lógo nínú òun tókára rẹ́, yóò sì yín ín lógo nísinsin yíi. **33** “Èyin ọmọ mi, nígbà díẹ́ sí i ni èmi wà pèlú yín. Èyin yóò wá mi, àti gégé bí mò ti wí fún àwọn Júù pé, níbi tí èmi gbé ní lọ, èyin kì yóò le wà; bèẹ̀ ni mò sì wí fún yín nísinsin yíi. **34** “Òfin tuntun kan ni mò fi fún yín, kì èyin kí ó fẹ́ ọmọnikẹjì yín; gégé bí èmi ti fẹ́ràn yín, kì èyin kí ó sì fẹ́ràn ọmọnikẹjì yín. **35** Nípa èyí ni gbogbo ènìyàn yóò fi mò pé, ọmọ-èyìn mi ni èyin ní şe, nígbà tí èyin bá ní ifẹ́ sí ọmọ ẹnikẹjì yín.” **36** Simoni Peteru wí fún un pé, “Olúwa, níbo ni iwọ ní lọ?” Jesu dá a lóhùn pé, “Níbi tí èmi ní lọ, iwọ kì yóò lè tẹlẹ́ mí nísinsin yíi; şùgbọn iwọ yóò tọ́ mí léyìn ní ikẹyin.” **37** Peteru wí fún un pé, “Olúwa

èèşe tí èmi kò fi le tò ọ lẹhìn nísinsin yìí? Èmi ó fi èmi mi lélẹ nítorí rẹ.” 38 Jesu dalóhùn wí pé, “Ìwọ ó ha fi èmi rẹ lélẹ nítorí mi? Lóòótọ lóòótọ ni mo wí fún ọ, àkùkọ kì yóò kọ, kí ìwọ kí ó tó şẹ mi nígbà mètá!

14 “È má şẹ jẹ kí ọkàn yín kí ó dàrú, ẹ gba Ọlórùn gbọ, kí ẹ sì gbà mí gbọ pẹlú. 2 Nínú ilé Baba mi ọpọlọpọ ibùgbé ni ó wà, ibá má şẹ bèẹ, èmi ibá tí sọ fún yín. Èmi ní lọ láti pèsè ààyè sílẹ fún yín. 3 Bí mo bá sì lọ láti pèsè ààyè sílẹ fún un yín, èmi ó tún padà wá, èmi ó sì mú yín lọ sọdọ èmi tikára mi; pé nìbí tí èmi gbé wà, kí èyin lè wà nìbẹ pẹlú. 4 Èyin mọ ibi tí èmi gbé n lọ, ẹ sì mọ ọnà náà.” 5 Tomasi wí fún un pé, “Olúwa, a kò mọ ibi tí ìwọ n lọ, a ó ha ti şẹ mọ ọnà náà?” 6 Jesu dá wọn lóhùn pé, “Èmi ni ọnà, òtítọ àti iyè, kò sí enikẹni tí ó lè wá sọdọ Baba, bí kò şẹ nípàsẹ mi. 7 Ìbá şẹ pé èyin ti mọ mí, èyin ibá ti mọ Baba mi pẹlú, láti ìsinsin yìí lọ èyin mọ ọn, ẹ sì ti rí i.” 8 Filipi wí fún un pé, “Olúwa, fi Baba náà hàn wá, yóò sì tó fún wa.” 9 Jesu wí fún un pé, “Bí àkókò tí mo bá yín gbé ti tó yìí, ìwọ, kò sì tí ì mọ mí sùbẹ Filipi? Èni tí ó bá ti rí mi, ó ti rí Baba. Ìwọ ha ti şẹ wí pé, ‘Fi Baba hàn wá!’ 10 Ìwọ kò ha gbàgbọ pé, èmi wà nínú Baba, àti pé Baba wà nínú mi? Ọrọ tí èmi n sọ fún yín, èmi kò dá a sọ; şùgbọn Baba tí ó wà nínú mi, òun ní n şẹ isẹ rẹ. 11 Ẹ gbà mí gbọ pé, èmi wà nínú Baba, Baba sì wà nínú mi, bí kò şẹ bèẹ, ẹ gbà mí gbọ nítorí àwọn èrì isẹ náà pàápàá! 12 Lóòótọ lóòótọ ni mo wí fún yín, èni tí ó bá gbà mí gbọ, isẹ tí èmi n şẹ ni òun yóò şẹ pẹlú; isẹ tí ó tóbi ju wònyí lọ ni yóò sì şẹ; nítorí tí èmi n lọ sọdọ Baba. 13 Ohunkóhun tí èyin bá sì bèèrè ní orúkọ mi, òun náà ni èmi ó şẹ, kí a lè yin Baba lógo nínú Ọmọ. 14 Bí èyin bá bèèrè ohunkóhun ní orúkọ mi, èmi ó şẹ é. 15 “Bí èyin bá fẹràn mi, ẹ ó pa òfin mi mọ. 16 Nígbà náà èmi yóò wá bèèrè lówọ Baba. Òun yóò sì fún yín ní olùtúnú miiran. Olùtúnú náà yóò máa bá yín gbé títí láé. (aiṣon g165) 17 Òun ni Èmí òtítọ. Ayé kò le gbà á. Nítorí ayé kò mọ ọn, bèẹ ni kò rí i rí. Èyin mọ ọn nítorí láti lgbà tí ẹ ti wà pẹlú mí. Òun náà ti wà pẹlú yín. Şùgbọn ní ọjọ kan yóò wọ inú yín láti máa gbé ibẹ. 18 Èmi kò ní fi yín

sílẹ láiní Olùtúnú, kí ẹ ma dàbí ọmọ tí kò ní òbí. Rára o! Mo tún n tọ yín bọ. 19 Nígbà diẹ sí i, ayé kì yóò rí mi mọ; şùgbọn èyin yóò rí mi, nítorí tí èmi wà láààyè, èyin yóò wà láààyè pẹlú. 20 Ní ọjọ náà ni èyin yóò mọ pé, èmi wà nínú Baba mi, àti èyin nínú mi, àti èmi nínú yín. 21 Èni tí ó bá ní òfin mi, tí ó bá sì n pa wọn mọ, òun ni èni tí ó fẹràn mi, èni tí ó bá sì fẹràn mi, a ó fẹràn rẹ láti ọdọ Baba mi, èmi ó sì fẹràn rẹ, èmi ó sì fi ara mi hàn fún un.” 22 Judasi (kì í şẹ Judasi Iskariotu) wí fún un pé, “Olúwa, èéha ti şẹ tí ìwọ ó fi ara rẹ hàn fún àwa, tí kì yóò sì şẹ fún aráyé?” 23 Jesu dáhùn ó sì wí fún un pé, “Bí enikan bá fẹràn mi, yóò pa ọrọ mi mọ. Baba mi yóò sì fẹràn rẹ, àwa ó sì tò ọ wá, a ó sì şẹ ibùgbé wa pẹlú rẹ. 24 Èni tí kò fẹràn mi ni kò pa ọrọ mi mọ. Ọrọ tí èyin n gbọ kì í şẹ ti èmi, şùgbọn ti Baba tí ó rán mi. 25 “Nnkan wònyí ni èmi ti sọ fún yín, nígbà tí mo n bá yín gbé. 26 Şùgbọn Olùtúnú náà, Èmí Mímọ, èni tí Baba yóò rán ní orúkọ mi, òun ni yóò kọ yín ní ohun gbogbo, yóò sì rán yín létí ohun gbogbo tí mo ti sọ fún yín. 27 Àlàáfíà ni mo fi sílẹ fún yín pé, àlàáfíà mi ni mo fi fún yin, kì í şẹ bí ayé ti fi fún ni. Ẹ má şẹ jẹ kí ọkàn yín dàrú, ẹ má sì jẹ kí ó wàrirí. 28 “Èyin sá ti gbọ bí mo ti wí fún yín pé, ‘Èmi n lọ, èmi ó sì tò yín wá.’ Ìbá şẹ pé èyin fẹràn mi, èyin ìbá yò nítorí èmi n lọ sọdọ Baba; nítorí Baba mi tóbi jù mí lọ. 29 Èmi sì ti sọ fún yín nísinsin yìí kí ó tó şẹ, pé nígbà tí ó bá şẹ, kí ẹ lè gbàgbọ. 30 Èmi kì yóò bá yín sọrọ púpọ, nítorí ọmọ-aládé ayé yí wá, kò sì ní nnkan kan lòdì sí mi. 31 Şùgbọn nítorí kí ayé lè mọ pé èmi fẹràn Baba; gégé bí Baba sì ti fi àşẹ fún mi, bèẹ ni èmi n şẹ. “Ẹ diẹ, ẹ jẹ kí a lọ kúrò nínin-ín yìí.

15 “Èmi ni àjàrà tòótọ, Baba mi sì ni olùşógbà. 2 Gbogbo ẹka nínú mi tí kò bá so èso, òun a mú kúrò, gbogbo ẹka tí ó bá sì so èso, òun a wẹ ẹ mọ, kí ó lè so èso sí i. 3 Èyin mọ nísinsin yìí nítorí ọrọ tí mo ti sọ fún yín. 4 Ẹ máa gbé inú mi, èmi ó sì máa gbé inú yín. Gégé bí ẹka kò ti lè so èso fún ara rẹ bí kò şẹ pé ó ba n gbé inú àjàrà, bèẹ ni èyin, bí kò şẹ pé ẹ bá n gbé inú mi. 5 “Èmi ni àjàrà, èyin ni ẹka. Èni tí ó n gbé inú mi, àti èmi nínú rẹ, òun ni yóò so èso lópólópọ,

nítorí ní yíya ara yín kúrò lódò mi, ẹ kò lè ẹ ohun kan. **6** Bí ẹnìkan kò bá gbé inú mi, a gbé ẹ sònù gégé bí ẹka, a sì gbẹ; wọn a sì kó wọn jọ, wọn a sì sọ wọn sínú iná, wọn a sì jóná. **7** Bí ẹyin bá ń gbé inú mi, tí ọrẹ mi bá sì gbé inú yín, ẹ ó bèèrè ohunkóhun tí ẹ bá fẹ, a ó sì ẹ fún yín. **8** Nínú ẹyí ní a yín Baba mi lógo pé, kí ẹyin kí ó máa so ẹso púpọ; ẹyin ó sì jẹ ọmọ-ẹyin mi. **9** “Gégé bí Baba ti fẹ mi, bèẹ ni ẹmi sì fẹ yín, ẹ dúró nínú ifẹ rẹ. **10** Bí ẹyin bá pa òfin mi mọ, ẹ ó dúró nínú ifẹ mi; gégé bí ẹmi ti pa òfin Baba mi mọ, tí mo sì dúró nínú ifẹ rẹ. **11** Nnkan wònyí ni mo ti sọ fún yín, kí ayọ mi kí ó lè wà nínú yín, àti kí ayọ yín kí ó lè kún. **12** Ẹyí ni òfin mi, pé kí ẹyin kí ó fẹràn ara yín, gégé bí mo ti fẹràn yín. **13** Kò sí ẹnìkan tí ó ní ifẹ tí ó tóbi ju ẹyí lọ, pé ẹnìkan fi ẹmi rẹ lélé nítorí àwọn ọrẹ rẹ. **14** Ọrẹ mi ni ẹyin ń ẹ, bí ẹ bá ẹ ohun tí ẹmi pàṣẹ fún yín. **15** Ẹmi kò pè yín ní ọmọ ọdọ mọ; nítorí ọmọ ọdọ kò mọ ohun tí olúwa rẹ ń ẹ, sùgbọn ẹmi pè yín ní ọrẹ nítorí ohun gbogbo tí mo ti gbọ láti ọdọ Baba mi wá, mo ti fihàn fún yín. **16** Kí í ẹ ẹyin ni ó yàn mí, sùgbọn ẹmi ni ó yàn yín, mo sì fi yín sípò, kí ẹyin kí ó lè lọ, kí ẹ sì so ẹso, àti kí ẹso yín lè dúró; kí ohunkóhun tí ẹ bá bèèrè lówọ Baba ní orúkọ mi, kí ó lè fi í fún yín. **17** Nnkan wònyí ni mo pàṣẹ fún yín pé, kí ẹyin kí ó fẹràn ara yín. **18** “Bí ayé bá kóríra yín, ẹ mọ pé, ó ti kóríra mi ẹájú yín. **19** Íbá ẹ pé ẹyin ń ẹ ti ayé, ayé íbá fẹ yin bí àwọn tirẹ; gégé bí ọ se rí ti ẹyin kí ń ẹ ti ayé, sùgbọn ẹmi ti yàn yín kúrò nínú ayé, nítorí ẹyí ni ayé ẹ kóríra yín. **20** Ẹ rántí ọrẹ tí mo ti sọ fún yín pé, ‘Ọmọ ọdọ kò tóbi ju olúwa rẹ lọ.’ Bí wọn bá ti ẹ inúnibíni sí mi, wọn ó ẹ inúnibíni sí yín pèlú: bí wọn bá ti pa ọrẹ mi mọ, wọn ó sì pa tiyín mọ pèlú. **21** Sùgbọn gbogbo nnkan wònyí ni wọn yóó ẹ sí yín, nítorí orúkọ mi, nítorí tí wọn kò mọ ẹni tí ó rán mi. **22** Íbá ẹ pé ẹmi kò ti wá kí n sì ti bá wọn sọrọ, wọn kí bá tí ní ẹṣẹ, sùgbọn nísinsin yií wọn di aláíríwí fún ẹṣẹ wọn. **23** Ẹni tí ó bá kóríra mi, ó kóríra Baba mi pèlú. **24** Íbá ẹ pé ẹmi kò ti ẹ ẹṣẹ wọn-ọn-ni láárin wọn tí ẹlómíràn kò ẹ rí, wọn kí bá tí ní ẹṣẹ, sùgbọn nísinsin yií wọn sì rí, wọn sì kóríra ẹmi àti Baba mi. **25** Sùgbọn ẹyí rí bèẹ kí ọrẹ tí a

kọ nínú òfin wọn kí ó lè ẹ ẹ pé, ‘Wọn kóríra mi ní àinídíí.’ **26** “Sùgbọn nígbà tí Olùtúnú nàá bá dé, ẹni tí ẹmi ó rán sí yín láti ọdọ Baba wá, àní Ẹmí òtítọ nì, tí ń ti ọdọ Baba wá, òun nàá ni yóó jẹrírí mi. **27** Ẹyin pèlú yóó sì jẹrírí mi, nítorí tí ẹyin ti wà pèlú mi láti ipilẹṣẹ wá.

16 “Nnkan wònyí ni mo ti sọ fún yín, kí a má ba à mú yín yapa kúrò. **2** Wọn ó yọ yín kúrò nínú Sinagogu: àní, àkókò ń bọ, tí ẹnìkẹni tí ó bá pa yín, yóó rò pé òun ń ẹ ẹsìn fún Ọlórùn. **3** Nnkan wònyí ni wọn ó sì ẹ, nítorí tí wọn kò mọ Baba, wọn kò sì mọ mí. **4** Sùgbọn nnkan wònyí ni mo ti sọ fún yín, pé nígbà tí wákàtí wọn bá dé, kí ẹ lè rántí wọn pé mo ti wí fún yín. Sùgbọn ẹmi kò sọ nnkan wònyí fún yín láti ipilẹṣẹ wá, nítorí tí mo wà pèlú yín. **5** “Sùgbọn nísinsin yií ẹmi ń lọ sọdọ ẹni tí ó rán mi; kò sì sí ẹnìkan nínú yín tí ó bi mí lérè pé, ‘Níbo ni iwọ ń lọ?’ **6** Sùgbọn nítorí mo sọ nnkan wònyí fún yín, ibínújẹ kún ọkàn yín. **7** Sùgbọn òtítọ nì ẹmi ń sọ fún yín; ànḡààní ni yóó jẹ fún yín bí ẹmi bá lọ, nítorí bí ẹmi kò bá lọ, Olùtúnú kí yóó tọ yín wá; sùgbọn bí mo bá lọ, ẹmi ó rán an sí yín. **8** Nígbà tí òun bá sì dé, yóó fi ọye yé aráyé ní ti ẹṣẹ, àti ní ti òdodo, àti ní ti idájọ, **9** ní ti ẹṣẹ, nítorí tí wọn kò gbà mí gbọ; **10** ní ti òdodo, nítorí tí ẹmi ń lọ sọdọ Baba, ẹyin kò sì mọ mí. **11** Ní ti idájọ, nítorí tí a ti ẹ idájọ ọmọ-aládé ayé yií. **12** “Mo ní ohun púpọ láti sọ fún yín pèlú, sùgbọn ẹ kò lè gbà wọn nísinsin yií. **13** Sùgbọn nígbà tí òun, àní Ẹmí òtítọ nàá bá dé, yóó tọ yín sí ọnà òtítọ gbogbo, nítorí kí yóó sọ ti ara rẹ; sùgbọn ohunkóhun tí ó bá gbọ, òun ni yóó máa sọ, yóó sì sọ ohun tí ń bọ fún yín. **14** Òun ó máa yín mí lógo, nítorí tí yóó gbà nínú ti ẹmi, yóó sì máa sọ ọ fún yín. **15** Ohun gbogbo tí Baba ní tèmi ni, nítorí ẹyí ni mo ẹ wí pé, òun ó gba nínú tèmi, yóó sì sọ ọ fún yín. **16** “Nígbà diẹ, ẹyin kí ó sì rí mi, àti nígbà diẹ sì, ẹ ó sì rí mi, nítorí tí ẹmi ń lọ sọdọ Baba.” **17** Nítorí nàá diẹ nínú àwọn ọmọ-ẹyin rẹ ń bá ara wọn sọ pé, “Kín ni ẹyí tí ó wí fún wa yií, ‘Nígbà diẹ, ẹyin ó sì rí mi, àti nígbà diẹ ẹwẹ, ẹyin kí yóó rí mi, àti, nítorí tí ẹmi ń lọ sọdọ Baba?’” **18** Nítorí nàá wọn wí pé, kín ni, nígbà diẹ? Àwa kò mọ ohun

tí ó wí. **19** Jesu sá à ti mò pé, wọn ní fẹ látí bi òun léèrè, ó sì wí fún wọn pé, “Èyin ní bi ara yín léèrè ní tí èyí tí mo wí pé, nígbà diẹ, èyin kì yóò sì rí mi, àti nígbà diẹ sì, èyin ó sì rí mi?” **20** Lódótó, lódótó ni mo wí fún yín pé, èyin yóò máa sọkún ẹ ó sì máa pòhùnréré ẹkún, sùgbọn àwọn aráyé yóò máa yò: sùgbọn, ìbànújé yín yóò di ayọ. **21** Nígbà tí obinrin bá ní rọbí, a ní ìbínújé, nítorí tí wákàtí rẹ dé: sùgbọn nígbà tí ó bá ti bí ọmọ nàà tán, òun kì í sì í rántí ìrora nàà mó, fún ayọ nítorí a bí èniyàn sí ayé. **22** Nítorí nàà èyin ní ìbànújé nísinsin yíí, sùgbọn èmi ó tún rí yín, ọkàn yín yóò sì yò, kò sì sí ẹni tí yóò gba ayọ yín lówọ yín. **23** Àti ní ọjó nàà èyin kì ó bi mí léèrè ohunkóhun. Lódótó, lódótó ni mo wí fún yín, ohunkóhun tí èyin bá béèrè lówọ Baba ní orúkọ mi, òhun ó fi fún yín. **24** Títí di isinsin yíí ẹ kò tí ì béèrè ohunkóhun ní orúkọ mi, ẹ béèrè, ẹ ó sì rí gbà, kí ayọ yín kí ó lè kún. **25** “Nhìkan wònyí ni mo fi òwe sọ fún yín: sùgbọn àkókó dé, nígbà tí èmi kì yóò fi òwe bá yín sòrò mó, sùgbọn èmi ó sọ nípa ti Baba fún yín gbangba. **26** Ní ọjó nàà, èyin ó béèrè ní orúkọ mi, èmi kò sì wí fún yín pé, èmi ó béèrè lówọ Baba fún yín. **27** Nítorí tí Baba tìkára rẹ fẹràn yín, nítorí tí èyin ti fẹràn mi, ẹ sì ti gbàgbọ pé, lódò Ọlórún ni èmi ti jáde wá. **28** Mo ti ọdọ Baba jáde wá, mo sì wá sí ayé, àti nísinsin yíí mo fi ayé sílẹ, mo sì lọ sódò Baba.” **29** Àwọn ọmọ-èyin rẹ wí fún un pé, “Wò ó, nígbà yíí ni ìwọ ní sòrò gbangba, ìwọ kò sì sọ ohunkóhun ní òwe. **30** Nígbà yíí ni àwà mò pé, ìwọ mò ohun gbogbo, ìwọ kò ní kí a bi ọ léèrè: nípa èyí ni àwà gbàgbọ pé, lódò Ọlórún ni ìwọ ti jáde wá.” **31** Jesu dá wọn lóhùn pé, “Èyin gbàgbọ wáyí? **32** Kíyèsì i, wákàtí ní bọ, àní ó dé tan nísinsin yíí, tí a ó fọn yín ká kiri, olúkúlùkù sí ilé rẹ; ẹ ó sì fi èmi nìkan sílẹ, sùgbọn kì yóò sì ẹ èmi nìkan, nítorí tí Baba ní bẹ pèlú mi. **33** “Nhìkan wònyí ni mo ti sọ fún yín tẹlẹ, kí èyin kí ó lè ní àlàáfíà nínú mi. Nínú ayé, èyin ó ní ìpònjú; sùgbọn ẹ tújúká; mo ti sẹgun ayé.”

17 Nhìkan wònyí ni Jesu sọ, ó sì gbé ọjú rẹ sókè ọrun, ó sì wí pé, “Baba, wákàtí nàà dé, yin ọmọ rẹ lógo, kí ọmọ rẹ kí ó lè yin ọ lógo

pèlú. **2** Gégé bí ìwọ ti fún un ní àṣẹ lórí èniyàn gbogbo, kí ó lè fi ìyè ànínpèkun fún gbogbo àwọn tí ó fi fún un. (aĩṓnios g166) **3** Ìyè ànínpèkun nàà sì ni èyí, kí wọn kí ó lè mò ìwọ nìkan Ọlórún òtítító, àti Jesu Kristi, ẹni tí ìwọ rán. (aĩṓnios g166) **4** Èmi ti yìn ọ lógo ní ayé: èmi ti parí iṣẹ tí ìwọ fi fún mi látí ṣe. **5** Njẹ nísinsin yíí, Baba, ẹ mí lógo pèlú ara rẹ, ọgo tí mo ti ní pèlú rẹ kí ayé kí ó tó wà. **6** “Èmi ti fi orúkọ rẹ hàn fún àwọn èniyàn tí ìwọ ti fún mi látí inú ayé wá, tìrẹ ni wọn ti jẹ, ìwọ sì ti fi wọn fún mi; wọn sì ti pa ọrò rẹ mó. **7** Nísinsin yíí, wọn mò pé ohunkóhun gbogbo tí ìwọ ti fi fún mi, látí ọdọ rẹ wá ni. **8** Nítorí ọrò tí ìwọ fi fún mi, èmi ti fi fún wọn, wọn sì ti gbà á, wọn sì ti mò nítóótó pé, lódò rẹ ni mo ti jáde wá, wọn sì ti gbàgbọ pé ìwọ ni ó rán mi. **9** Èmi ní gbàdúra fún wọn, èmi kò gbàdúra fún aráyé, sùgbọn fún àwọn tí ìwọ ti fi fún mi; nítorí pé tìrẹ ni wọn í ṣe. **10** Tìrẹ sá à ni gbogbo ohun tí í ṣe tẹmi, àti tẹmi sì ni gbogbo ohun tí í ṣe tìrẹ, a sì ti ṣe mí lógo nínú wọn. **11** Èmi kò sí ní ayé mó, àwọn wònyí sì ní bẹ ní ayé, èmi sì ní bọ wá sódò rẹ. Baba mímó, pa àwọn tí o ti fi fún mi mó, ní orúkọ rẹ, kí wọn kí ó lè jẹ ọkan, àní gégé bí àwà. **12** Nígbà tí mo wá pèlú wọn ní ayé, mo pa wọn mó ní orúkọ rẹ; àwọn tí ìwọ fi fún mi, ni mo ti pamó, ẹnikan nínú wọn kò sọnu bí kò ṣe ọmọ ẹgbé; kí ìwé mímó kí ó le ṣe. **13** “Sùgbọn nísinsin yíí èmi sì ní bọ wá sódò rẹ, nhìkan wònyí ni mo sì ní sọ ní ayé, kí wọn kí ó lè ní ayọ mi ní kíkún nínú àwọn tìkára wọn. **14** Èmi ti fi ọrò rẹ fún wọn; ayé sì ti kórííra wọn, nítorí tí wọn kì í ṣe ti ayé, gégé bí èmi kì í tí í ṣe ti ayé. **15** Èmi kò gbàdúra pé, kí ìwọ kí ó mú wọn kúrò ní ayé, sùgbọn kí ìwọ kí ó pa wọn mó kúrò nínú ibi. **16** Wọn kì í ṣe ti ayé, gégé bí èmi kì í tí í ṣe ti ayé. **17** Sọ wọn di mímó nínú òtítító, òtítító ni ọrò rẹ. **18** Gégé bí ìwọ ti rán mi wá sí ayé, bẹẹ ni èmi sì rán wọn sí ayé pèlú. **19** Èmi sì ya ara mi sí mímó nítorí wọn, kí a lè sọ àwọn tìkára wọn pèlú di mímó nínú òtítító. **20** “Kì sì í ṣe kíkí àwọn wònyí ni mo ní gbàdúra fún, sùgbọn fún àwọn pèlú tí yóò gbà mí gbọ nípa ọrò wọn. **21** Kí gbogbo wọn kí ó lè jẹ ọkan; gégé bí ìwọ, Baba, ti jẹ nínú mi, àti èmi nínú rẹ, kí àwọn pèlú kí ó lè jẹ ọkan nínú wa, kí ayé kí ó

lè gbàgbò pé, iwò ni ó rán mi. 22 Ògo tí iwò ti fi fún mi ni èmi sì ti fi fún wọn; kí wọn kí ó lè jẹ ọkan, gégé bí àwà ti jẹ ọkan. 23 Èmi nínú wọn, àti iwò nínú mi, kí a lè ẹ wọn pé ní ọkan; kí ayé kí ó lè mò pé, iwò ni ó rán mi, àti pé iwò sì fẹràn wọn gégé bí iwò ti fẹràn mi. 24 “Baba, èmi fẹ kí àwọn tí iwò fi fún mi, kí ó wà lódò mi, níbi tí èmi gbé wà; kí wọn lè máa wo ògo mi, tí iwò ti fi fún mi, nítorí iwò sá à fẹràn mi síwájú ìpilẹ́ṣe ayé. 25 “Baba olódodo, ayé kò mò ọn; sùgbọn èmi mò ọn, àwọn wònyí sì mò pé iwò ni ó rán mi. 26 Mo ti sọ orúkọ rẹ di mí mò fún wọn, èmi ó sì sọ ọ di mí mò: kí ìfẹ tí iwò fẹràn mi, lè máa wà nínú wọn, àti èmi nínú wọn.”

18 Nígbà tí Jesu sì ti sọ nìkan wònyí tán, ó jáde pèlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ lọ sókè odò Kidironi, níbi tí àgbàlá kan wà, nínú èyí tí ó wò, Òun àti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ. 2 Judasi, ẹni tí ó fihàn, sì mò ibẹ pèlú, nítorí nígbà púpò ni Jesu máa nì lẹ síbẹ pèlú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ. 3 Nígbà náà ni Judasi, léyìn tí ó ti gba egbé ọmọ-ogun, àti àwọn oníṣẹ láti ọdọ àwọn olórí àlùfáà àti àwọn Farisi wá síbẹ ti àwọn ti fitíla àti ògùṣò, àti ohun ìjà. 4 Nítorí náà bí Jesu ti mò ohun gbogbo tí nì bọ wá bá òun, ó jáde lọ, ó sì wí fún wọn pé, “Ta ni ẹyin nì wá?” 5 Wọn sì dá a lóhùn wí pé, “Jesu ti Nasareti.” Jesu sì wí fún wọn pé, “Èmi niyí.” (Àti Judasi ọdàlẹ, dúró pèlú wọn). 6 Nítorí náà bí ó ti wí fún wọn pé, “Èmi niyí,” wọn bì sẹyìn, wọn sì subú lulẹ. 7 Nítorí náà ó tún bì wọn léèrè, wí pé, “Ta ni ẹ nì wá?” Wọn sì wí pé, “Jesu ti Nasareti.” 8 Jesu dáhùn pé, “Mo ti wí fún yín pé, èmi niyí. Njẹ bí èmi ni ẹ bá nì wá, ẹ jẹ kí àwọn wònyí máa lọ.” 9 Kí ọrọ nì kí ó lè ẹ, èyí tó wí pé, “Àwọn tí iwò fi fún mi, èmi kò sọ ọkan nù nínú wọn.” 10 Nígbà náà ni Simoni Peteru ẹni tí ó ní idà, fà á yọ, ó sì sá ọmọ ọdọ olórí àlùfáà, ó sì ké etí ọtún rẹ sọnu. Orúkọ Iránṣẹ náà a máa jẹ Makqosi. 11 Nítorí náà Jesu wí fún Peteru pé, “Tẹ idà rẹ bọ inú àkò rẹ, ago tí baba ti fi fún mi, èmi ó ẹ aláimu ún bí?” 12 Nígbà náà ni egbé ọmọ-ogun àti olórí ẹṣọ, àti àwọn oníṣẹ àwọn Júú mú Jesu, wọn sì dè é. 13 Wọn kòkọ fà á lọ sódò Annasi; nítorí òun ni àna Kaiafa, ẹni tí í ẹ olórí àlùfáà ní ọdún

nàà. 14 Kaiafa sá à ni ẹni tí ó ti bá àwọn Júú gbìmò pé, ó sàhààní kí èniyàn kan kú fún àwọn èniyàn. 15 Simoni Peteru sì nì tọ Jesu léyìn, àti ọmọ-ẹyìn mìíràn kan: ọmọ-ẹyìn náà jẹ ẹni mí mò fún olórí àlùfáà, ó sì bá Jesu wọ ààfin olórí àlùfáà lọ. 16 Sùgbọn Peteru dúró ní ẹnu-òna lóde. Nígbà náà ni ọmọ-ẹyìn mìíràn náà tí í ẹ ẹni mí mò fún olórí àlùfáà jáde, ó sì bá olùṣòná náà sọrọ, ó sì mú Peteru wólé. 17 Nígbà náà ni ọmọbínrin náà tí nì sọ ẹnu-òna wí fún Peteru pé, “Iwò pèlú ha nì ẹ ọkan nínú àwọn ọmọ-ẹyìn ọkúnrin yì bí?” Ó wí pé, “Èmi kọ.” 18 Àwọn ọmọ ọdọ àti àwọn aláṣe sì dúró níbẹ, àwọn ẹni tí ó ti dáná nítorí ti ọtútù mú, wọn sì nì yáná, Peteru sì dúró pèlú wọn, ó nì yáná. 19 Nígbà náà ni olórí àlùfáà bì Jesu léèrè ní ti àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ, àti ní ti ẹkọ rẹ. 20 Jesu dá a lóhùn pé, “Èmi ti sọrọ ní gbangba fún aráyé; nígbà gbogbo ni èmi nì kóni nínú Sinagogu, àti ní tẹmpilí níbi tí gbogbo àwọn Júú nì péjọ sí, èmi kò sì sọ ohun kan ní ikòkò. 21 Èéṣe tí iwò fi nì bí mí léèrè? Béèrè lówọ àwọn tí ó ti gbọ ọrọ mi, ohun tí mo wí fún wọn: wò ó, àwọn wònyí mò ohun tí èmi wí.” 22 Bí ó sì ti wí èyí tan, ọkan nínú àwọn aláṣe tí ó dúró tí í fi ọwọ rẹ lu Jesu, pé, “Alábojútó àlùfáà ni iwò nì dá lóhùn bẹẹ?” 23 Jesu dá a lóhùn pé, “Bí mo bá sọrọ búburú, jẹrì sí búburú náà, sùgbọn bí rere bá ni, èéṣe tí iwò fi nì lù mí?” 24 Nítorí Annasi ràn an lọ ní dídè sódò Kaiafa olórí àlùfáà. 25 Sùgbọn Simoni Peteru dúró, ó sì nì yáná. Nígbà náà ni wọn wí fún un pé, “Iwò pèlú ha jẹ ọkan nínú àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ?” Ó sì sẹ, wí pé, “Èmi kọ.” 26 Ọkan nínú àwọn ọmọ ọdọ olórí àlùfáà, tí ó jẹ ibátan ẹni tí Peteru gé etí rẹ sọnu, wí pé, “Èmi ko ha rí ọ pèlú rẹ ní àgbàlá?” 27 Peteru tún sẹ: lójúkan náà àkùkọ sì kọ. 28 Nígbà náà, wọn fa Jesu láti ọdọ Kaiafa lọ sí ibi gbòngàn idájó, ó sì jẹ kùtùkùtù òwúrò; àwọn tìkára wọn kò wọ inú gbòngàn idájó, kí wọn má ẹ di aláimọ, sùgbọn kí wọn lè jẹ àṣè ìrèkojá. 29 Nítorí náà Pilatu jáde tọ wọn lọ, ó sì wí pé, “Èsùn kìn nì ẹyin mú wá fun ọkúnrin yì?” 30 Wọn sì dáhùn wí fún un pé, “Ìbá má ẹ pé ọkúnrin yì nì hùwà ibi, a kì bá tí fà á lẹ ọ lówọ.” 31 Nítorí náà Pilatu wí fún wọn pé, “Ẹ mú un tìkára yín, kí ẹ sì ẹ idájó

rè gégé bí òfin yín.” Nítorí náà ni àwọn Júú wí fún un pé, “Kò tò fún wa láti pa ẹnikẹni.” **32** Kí ọrò Jesu ba à lè ẹ, èyí tí ó sọ tí ó ní ẹ̀pẹ̀pẹ̀ irú ikú tí òun yóò kú. **33** Nítorí náà, Pilatu tún wọ inú gbongbàn idájọ̀ lọ, ó sì pe Jesu, ó sì wí fún un pé, “Ìwọ ha ni a pè ni ọba àwọn Júú bí?” **34** Jesu dáhùn pé, “Èrò ti ara rẹ̀ ni èyí, tàbí àwọn ẹ̀lòmíràn sọ ọ̀ fún ọ̀ nítorí mi?” **35** Pilatu dáhùn wí pé, “Èmi ha jẹ́ Júú bí? Àwọn ọ̀mọ orílẹ̀-èdè rẹ, àti àwọn olórí àlùfáà ni ó fà ọ̀ lẹ̀ èmi lówọ̀, kín ní ìwọ̀ ẹ?” **36** Jesu dáhùn wí pé, “Ìjọba mi kì í ẹ̀ se ti ayé yí. Ibá ẹ̀ pé jọba mi jẹ̀ ti ayé yí, àwọn iránsẹ̀ mi ibá já, kí a má ba à fi mí lẹ̀ àwọn Júú lówọ̀, sùgbọ̀n nísinsin yí jọba mi kì í ẹ̀ se láti ihín lọ.” **37** Nítorí náà, Pilatu wí fún un pé, “Ọba ni ọ̀ nígbà náà?” Jesu dáhùn wí pé, “Ìwọ̀ wí pé, Nítorí èyí ni a ẹ̀ se bí mí, àti nítorí idí èyí ni mo sì ẹ̀ wá sí ayé kí n lè jẹ́rírí sí òtítọ̀, olúkúlùkù ẹ̀ni tí í ẹ̀ se ti òtítọ̀ ní gbọ̀ ohùn mi.” **38** Pilatu wí fún un pé, “Kín ni òtítọ̀?” Nígbà tí ó sì ti wí èyí tan, ó tún jáde tọ̀ àwọn Júú lọ, ó sì wí fún wọn pé, “Èmi kò rí ẹ̀sẹ̀ kan lówọ̀ rẹ̀. **39** Sùgbọ̀n èyin ní àṣà kan pé, kí èmi dá ọkan sílẹ̀ fún yín nígbà àjọ̀ irẹkojá, nítorí náà ẹ̀ ó ha fẹ́ kí èmi dá ọba àwọn Júú sílẹ̀ fún yín bí?” **40** Nítorí náà gbogbo wọn tún kígbe pé, “Kì í ẹ̀ ọ̀kúnrin yí, bí kò ẹ̀ Barabá!” Ọlọ̀ṣà sì ni Barabá.

19 Nítorí náà ni Pilatu mú Jesu, ó sì nà án. **2** Àwọn ọ̀mọ-ogun sì hun adé ẹ̀gún, wọn sì fi dé e ní orí, wọn sì fi aṣọ̀ ìgúnwá elése àlùkò wọ̀ ọ̀. **3** Wọn sì wí pé, “Kábíyèsì, ọba àwọn Júú!” Wọn sì fi ọ̀wọ̀ wọn gbá a ní ojú. **4** Pilatu sì tún jáde, ó sì wí fún wọn pé, “Wò ó, mo mú u jáde tọ̀ yín wá, kí èyin kí ó lè mò pé, èmi kò rí ẹ̀sẹ̀ kan lówọ̀ rẹ̀.” **5** Nítorí náà Jesu jáde wá, ti òun ti adé ẹ̀gún àti aṣọ̀ elése àlùkò. Pilatu sì wí fún wọn pé, “È wò ọ̀kúnrin náà!” **6** Nítorí náà nígbà tí àwọn olórí àlùfáà, àti àwọn oníṣẹ̀ rí i, wọn kígbe wí pé, “Kàn án mò àgbélébùú, kàn án mò àgbélébùú.” Pilatu wí fún wọn pé, “È mú un fún ara yín, kí ẹ̀ sì kàn án mò àgbélébùú: nítorí èmi kò rí ẹ̀sẹ̀ lówọ̀ rẹ̀.” **7** Àwọn Júú dá a lóhùn wí pé, “Àwa ní òfin kan, àti gégé bí òfin, wa ó yẹ fún un láti kú, nítorí ó gbà pé Ọ̀mọ Ọ̀lọ̀run ni òun í ẹ̀ se.” **8** Nítorí náà nígbà tí Pilatu gbọ̀ ọ̀rò

yí, èrù túbọ̀ bà á. **9** Ó sì tún wọ̀ inú gbongbàn idájọ̀ lọ, ó sì wí fún Jesu pé, “Níbo ni ìwọ̀ ti wá?” Sùgbọ̀n Jesu kò dá a lóhùn. **10** Nítorí náà, Pilatu wí fún un pé, “Èmi ni ìwọ̀ kò fohùn sí? Ìwọ̀ kò mò pé, èmi ní agbára láti dá ọ̀ sílẹ̀, èmi sì ní agbára láti kàn ọ̀ mò àgbélébùú?” **11** Jesu dá a lóhùn pé, “Ìwọ̀ kì bá tí ní agbára kan lórí mi, bí kò ẹ̀ pé a fi í fún ọ̀ láti òkè wá, nítorí náà ẹ̀ni tí ó fi mí lẹ̀ ọ̀ lówọ̀ ni ó ní ẹ̀sẹ̀ pọ̀jù.” **12** Nítorí èyí, Pilatu ní wá ònà láti dá a sílẹ̀, sùgbọ̀n àwọn Júú kígbe, wí pé, “Bí ìwọ̀ bá dá ọ̀kúnrin yí sílẹ̀, ìwọ̀ kì í ẹ̀ ọ̀rẹ̀ Kesari: ẹnikẹni tí ó bá ẹ̀ ara rẹ̀ ní ọba, ó sọ̀rò-òdi sí Kesari.” **13** Nítorí náà nígbà tí Pilatu gbọ̀ ọ̀rò wònyí, ó mú Jesu jáde wá, ó sì jókòò lórí itẹ̀ idájọ̀ ní ibi tí a ní pé ní Òkúta-títẹ̀, sùgbọ̀n ní èdè Heberu, Gabata. **14** Ó jẹ́ ipalẹ̀mọ̀ àjọ̀ irẹkojá, ó sì jẹ́ iwọn wákàtí ẹ̀kẹfà: Ó sì wí fún àwọn Júú pé, “È wo ọba yín!” **15** Nítorí náà wọn kígbe wí pé, “Mú un kùrò, mú un kùrò. Kàn án mò àgbélébùú.” Pilatu wí fún wọn pé, “Èmi yóò ha kan ọba yín mò àgbélébùú bí?” Àwọn olórí àlùfáà dáhùn wí pé, “Àwa kò ní ọba bí kò ẹ̀ Kesari.” **16** Nítorí náà ni Pilatu fà á lẹ̀ wọn lówọ̀ láti kàn án mò àgbélébùú. Àwọn ológun gba Jesu lówọ̀ Pilatu. **17** Nítorí náà, wọn mú Jesu, ó sì jáde lọ, ó ru àgbélébùú fúnra rẹ̀ sí ibi tí à ní pé ní ibi agbá, ní èdè Heberu tí à ní pé ní Gọlgota. **18** Níbi tí wọn gbé kàn án mò àgbélébùú, àti àwọn mejì míràn pèlú rẹ̀, níhà ihín àti níhà kejì, Jesu sì wà láàrín. **19** Pilatu sì kọ̀ iwé kan pèlú, ó sì fi lẹ̀ e lórí àgbélébùú náà. Ohun tí a sì kọ̀ ni, Jesu ti Nasareti Ọba àwọn Júú. **20** Nítorí náà, ọ̀pọ̀ àwọn Júú ni ó ka iwé àkólé yí, nítorí ibi tí a gbé kan Jesu mò àgbélébùú súnmọ̀ etí ilú, a sì kọ̀ ọ̀ ní èdè Heberu àti Latin, àti ti Giriiki. **21** Nítorí náà àwọn olórí àlùfáà àwọn Júú wí fún Pilatu pé, “Má ẹ̀ kọ̀, ‘Ọba àwọn Júú,’ sùgbọ̀n pé ọ̀kúnrin yí wí pé, èmi ni ọba àwọn Júú.” **22** Pilatu dáhùn pé, ohun tí mo ti kọ̀, mo ti kọ̀ ọ̀. **23** Nígbà náà ni àwọn ọ̀mọ-ogun, nígbà tí wọn kan Jesu mò àgbélébùú tán, wọn mú aṣọ̀ rẹ̀, wọn sì pín wọn sí ipa méré, apá kan fún ọ̀mọ-ogun kòòkan, àti èwù àwòtélé rẹ̀, sùgbọ̀n èwù àwòtélé náà kò ní ojúràn-án, wọn hun ún láti òkè títí jálẹ̀. **24** Nítorí náà wọn wí fún ara wọn pé, “È má jẹ́ kí a fà á ya, sùgbọ̀n kí a ẹ̀ se gégé

nítorí rẹ.” Ti ẹnì tí yóò jẹ: kí ìwé mímọ́ kí ó le ẹ, tí ó wí pé, “Wọn pín aṣọ mi láàrín ara wọn, wọn sì sẹ gègè fún aṣọ ìlekè mi.” Nṣkan wònyí ni àwọn ọmọ-ogun ẹ. **25** Ìyá Jesu àti arábìnrin ìyá rẹ Maria aya Kilopa, àti Maria Magdalene sì dúró nìbì àgbélébùú, **26** nígbà tí Jesu rí ìyá rẹ àti ọmọ-èyìn nàà dúró, ẹnì tí Jesu fẹràn, ó wí fún ìyá rẹ pé, “Obinrin, wo ọmọ rẹ!” **27** Lẹyìn nàà ni ó sì wí fún ọmọ-èyìn nàà pé, “Wo ìyá rẹ!” Látí wákàtí nàà lọ ni ọmọ-èyìn nàà sì ti mú un lọ sí ilẹ ara rẹ. **28** Lẹyìn èyí, bí Jesu ti mò pé, a ti parí ohun gbogbo tán, kí ìwé mímọ́ bà á lè ẹ, ó wí pé, “Òrùnbẹ ní gbẹ mí.” **29** Ohun èlò kan tí ó kún fún ọtí kíkan wà nìbẹ, wọn tẹ kànkànnì tí ó kún fún ọtí kíkan bọ inú rẹ, wọn sì fi lé orí ẹgi hí sópù, wọn sì nà án sí i lẹnu. **30** Nígbà tí Jesu sì ti gba ọtí kíkan nàà, ó wí pé, “Ó parí!” Ó sì tẹ orí rẹ ba, ó jòwọ́ ẹmí rẹ. **31** Nítorí ó jẹ ọjó ìpalẹmọ́, kí òkú wọn má ba à wà lórí àgbélébùú ní ọjó ìsinmi (nítorí ọjó ìlá ni ọjó ìsinmi nàà), nítorí nàà, àwọn Júù bẹ Pilatu pé kí a ẹ egungun itan wọn, kí a sì gbẹ wọn kúrò. **32** Nítorí nàà, àwọn ọmọ-ogun wá, wọn sì sẹ egungun itan ti èkíní, àti ti èkejì, tí a kàn mó àgbélébùú pèlú rẹ. **33** Sùgbọn nígbà tí wọn dé ọdọ Jesu, tí wọn sì rí i pé ó ti kú, wọn kò sẹ egungun itan rẹ, **34** sùgbọn ọkan nínú àwọn ọmọ-ogun nàà fi ọkọ gún un lẹgbẹẹ, lójúkan nàà, èjẹ àti omi sì tú jáde. **35** Ẹni tí ó rí sì jẹrìí, òtítọ̀ sì ni ẹrì rẹ, ó sì mò pé òtítọ̀ ni òun sọ, kí èyin ba à lè gbàgbọ́. **36** Nṣkan wònyí ẹ, kí ìwé mímọ́ ba à lè ẹ, tí ó wí pé, “A kì yóò fọ egungun rẹ.” **37** Ìwé mímọ́ mǐràn pèlú sì wí pé, “Wọn ó máa wo ẹnì tí a gún lókò.” **38** Lẹyìn nṣkan wònyí ní Josefu ará Arimatea, ẹnì tí ó jẹ ọmọ-èyìn Jesu, ní ìkọkọ, nítorí ibèrù àwọn Júù, o bẹ Pilatu kí òun lè gbẹ òkú Jesu kúrò, Pilatu sì fún un ní aṣẹ. Nígbà nàà ni ó wá, ó sì gbẹ òkú Jesu lọ. **39** Nikodemu pèlú sì wá, ẹnì tí ó tọ Jesu wá lóru lákòkò, ó sì mú àdàpọ̀ ọjìá àti aloe wá, ó tó iwọn ọgórùn-ún lita. **40** Bẹẹ ni wọn gbẹ òkú Jesu, wọn sì fi aṣọ ọgbọ̀ dì i pèlú tǔrǎrì, gégé bí یشه àwọn Júù ti rí ní ìsínkú wọn. **41** Àgbàlá kan sì wà nìbì tí a gbẹ kàn án mó àgbélébùú; ibojì tuntun kan sì wà nínú àgbàlá nàà, nínú èyí tí a kò tí i tẹ ẹnìkan sí rí. **42** Njẹ nìbẹ ni wọn sì tẹ

Jesu sí, nítorí ìpalẹmọ́ àwọn Júù; àti nítorí ibojì nàà wà nítòsì.

20 Ní kùtùkùtù ọjó kìn-ín-ní ọsẹ, nígbà tí ilẹ̀ kò tí i mò, ni Maria Magdalene wá sí ibojì, ó sì rí i pé, a ti gbẹ òkúta kúrò lẹnu ibojì. **2** Nítorí nàà, ó sáré, ó sì tọ Simoni Peteru àti ọmọ-èyìn mǐràn wá, ẹnì tí Jesu fẹràn, ó sì wí fún wọn pé, “Wọn ti gbẹ Olúwa kúrò nínú ibojì, àwa kò sì mò ibi tí wọn gbẹ tẹ ẹ sí.” **3** Nígbà nàà ni Peteru àti ọmọ-èyìn mǐràn nàà jáde, wọn sì wá sí ibojì. **4** Àwọn méjèjè sì jùmọ sáré: èyí ọmọ-èyìn nàà sì sáré ya Peteru, ó sì kòkọ dé ibojì. **5** Ó sì bèrẹ látí wo inú rẹ, ó rí aṣọ ọgbọ̀ nàà ní ilẹ; sùgbọn òun kò wọ inú rẹ. **6** Nígbà nàà ni Simoni Peteru tí ní bọ lẹyìn rẹ dé, ó sì wọ inú ibojì, ó sì rí aṣọ ọgbọ̀ nàà ní ilẹ. **7** Àti pé, gèlè tí ó wà nìbì orí rẹ kò sì wà pèlú aṣọ ọgbọ̀ nàà, sùgbọn ó ká jọ ní ibikan fúnra rẹ. **8** Nígbà nàà ni ọmọ-èyìn mǐràn nàà, ẹnì tí ó kọ dé ibojì wọ inú rẹ pèlú, ó sì rí i, ó sì gbàgbọ́. **9** (Nítorí tí wọn kò sá à tí mò ìwé mímọ́ pé, Jesu ní látí jìnde kúrò nínú òkú). **10** Bẹẹ ni àwọn ọmọ-èyìn nàà sì tún padà lọ sí ilẹ wọn. **11** Sùgbọn Maria dúró létí ibojì lóde, ó ní sọkún: bí ó tí ní sọkún, bẹẹ ni ó bèrẹ, ó sì wo inú ibojì. **12** Ó sì kiyèsì àwọn àngẹlì méjì aláṣọ funfun, wọn jòkòó, ọkan nǐhà orí àti ọkan nǐhà ẹsẹ, nìbì tí òkú Jesu gbẹ ti sùn sí. **13** Wọn sì wí fún un pé, “Obinrin yìí, èesẹ tí iwọ fi ní sọkún?” Ó sì wí fún wọn pé, “Nítorí tí wọn ti gbẹ Olúwa mi, èmi kò sì mò ibi tí wọn gbẹ tẹ ẹ sí.” **14** Nígbà tí ó sì ti wí èyí tan, ó yípadà, ó sì rí Jesu dúró, kò sì mò pé Jesu ni. **15** Jesu wí fún un pé, “Obinrin yìí, èesẹ tí iwọ fi ní sọkún? Ta ni iwọ ní wá?” Òun ẹ bí olùṣọgbà ní i ẹ, ó wí fún un pé, “Alàgbà, bí iwọ bá ti gbẹ e kúrò nǐhìn-ín yìí, sọ ibi tí iwọ tẹ ẹ sí fún mi, èmi yóò sì gbẹ e kúrò.” **16** Jesu wí fún un pé, “Maria!” Ó sì yípadà, ó wí fún un ní èdè Heberu pé, “Rabboni!” (èyí tí ó túmọ̀ sí “Olùkọ”). **17** Jesu wí fún un pé, “Má ẹ fi ọwọ kàn mí; nítorí tí èmi kò tí i gòkè lọ sí ọdọ Baba mi. Sùgbọn lọ sí ọdọ àwọn arákùnrin mi, sì wí fún wọn pé, ‘Èmi ní gòkè lọ sí ọdọ Baba mi, àti Baba yín, àti sí ọdọ Ọlórùn mi, àti Ọlórùn yín.’” **18** Maria Magdalene wá, ó sì sọ fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ, “Òun ti rí Olúwa!” Àti pé, ó sì ti fi

nñkan wònyí fún òun. **19** Ní ojò kan nàà, lójó kìn-ín-ní òṣẹ nígà tí alé lẹ, tí a sì ti ilẹ̀kùn ibi tí àwọn ọmọ-èyìn gbé péjò, nítorí ibèrù àwọn Júù, bèè ni Jesu dé, ó dúró láàrín, ó sì wí fún wọn pé, “Àlàáfíà fún yín.” **20** Nígà tí ó sì ti wí bèè tán, ó fi ọwọ̀ àti ihà rẹ hàn wọn. Nígà nàà ni àwọn ọmọ-èyìn yò, nígà tí wọn rí Olúwa. **21** Nítorí nàà, Jesu sì tún wí fún wọn pé, “Àlàáfíà fún yín: gégé bí Baba ti rán mi, bèè ni èmi sì rán yín.” **22** Nígà tí ó sì ti wí èyí tan, ó mí sí wọn, ó sì wí fún wọn pé, “È gba Èmí Mímó! **23** Èṣẹ ẹnikẹni tí èyìn bá fi jì, a fi jì wọn; èṣẹ ẹnikẹni tí èyìn bá dádúró, a dá wọn dúró.” **24** Sùgbọn Tomasi, ọkan nínú àwọn méjìlálá, tí a n pè ní Didimu, kò wà pẹ̀lú wọn nígà tí Jesu dé. **25** Nítorí nàà àwọn ọmọ-èyìn iyókù wí fún un pé, “Àwa ti rí Olúwa!” Sùgbọn ó wí fún un pé, “Bí kò ṣe pé mo bá rí àpá ìṣò ni ọwọ̀ rẹ kí èmi sì fi ìka mi sí àpá ìṣò nàà, kí èmi sì fi ọwọ̀ mi sí ihà rẹ, èmi kì yóò gbàgbò!” **26** Lẹyin ojò méjọ àwọn ọmọ-èyìn sì tún wà nínú ilẹ̀, àti Tomasi pẹ̀lú wọn: nígà tí a sì ti ti ilẹ̀kùn, Jesu dé, ó sì dúró láàrín, ó wí pé, “Àlàáfíà fún yín.” **27** Nígà nàà ni ó wí fún Tomasi pé, “Mú ìka rẹ wá nḡhìn-ín yí, kí ó sì wo ọwọ̀ mi; sì mú ọwọ̀ rẹ wá nḡhìn-ín, kí ó sì fi sí ihà mi: kí iwọ má ṣe jẹ aláìgbàgbò mó, sùgbọn jẹ onígba gbò.” **28** Tomasi dàhùn, ó sì wí fún un pé, “Olúwa mi àti Ọlórùn mi!” **29** Jesu wí fún un pé, “Nítorí tí iwọ rí mi ni iwọ ṣe gbàgbò, alágbàgbò fún ni àwọn tí kò rí mi, tí wọn sì gbàgbò!” **30** Ọpọ̀lọpọ̀ isẹ àmì mìíràn ni Jesu ṣe níwájú àwọn ọmọ-èyìn rẹ, tí a kò kọ sínú iwé yí. **31** Sùgbọn wònyí ni a kọ, kí èyìn lẹ gbàgbò pé Jesu ní í ṣe Kristi nàà, Ọmọ Ọlórùn, àti pé nípa gbígbàgbò, kí èyìn lẹ ní iyè ní orúkọ rẹ.

21 Lẹyin nñkan wònyí, Jesu tún fi ara rẹ hàn fún àwọn ọmọ-èyìn rẹ lẹ́tí Òkun Tiberia; báyii ni ó sì farahan. **2** Simoni Peteru, àti Tomasi tí a n pè ní Didimu, àti Natanaeli ará Kana ti Galili, àti àwọn ọmọ Sebede, àti àwọn ọmọ-èyìn rẹ méjì mìíràn jùmò wà pọ. **3** Simoni Peteru wí fún wọn pé, “Èmi nì lẹ peja!” Wọn wí fún un pé, “Àwa pẹ̀lú nì bá ọ lọ.” Wọn jáde, wọn sì wọ inú ọkọ ojú omi; ní òru nàà wọn kò sì mú ohunkóhun. **4** Sùgbọn nígà tí ilẹ̀ bèrẹ̀ sí mó,

Jesu dúró lẹ́tí Òkun, sùgbọn àwọn ọmọ-èyìn kò mò pé Jesu ni. **5** Jesu wí fún wọn pé, “Èyin ọmọdé, ẹ ní eja díẹ bí?” Wọn dá a lóhùn pé, “Rára o.” **6** Ó sì wí fún wọn pé, “È sọ àwọn sí, apá òtún ọkọ ojú omi, èyin yóò sì rí.” Nígà tí wọn ṣe bèè, wọn kò sì lẹ̀ fà á jáde nítorí ọpọ̀ eja. **7** Nígà nàà ni ọmọ-èyìn nàà tí Jesu fẹ̀ràn wí fún Peteru pé, “Olúwa ni!” Nígà tí Simoni Peteru gbọ̀ pé Olúwa ni, bèè ni ó di àmùrè ẹ̀wù rẹ̀ mọ̀ra, nítorí tí ó wà ní ìhòhò, ó sì gbé ara rẹ̀ sọ sínú Òkun. **8** Sùgbọn àwọn ọmọ-èyìn iyókù mú ọkọ ojú omi kékeré kan wá nítorí tí wọn kò jìnnà sílẹ̀, sùgbọn bí iwọn igba igbònwọ̀; wọn nì wọ̀ àwọn nàà tí ó kún fún eja. **9** Nígà tí wọn gúnlẹ̀, wọn rí èyìn iná nìbẹ̀ àti eja lórí rẹ̀ àti àkàrà. **10** Jesu wí fún wọn pé, “È mú nínú eja tí ẹ̀ pa nísinsin yí wá.” **11** Nítorí nàà, Simoni Peteru gòkè, ó sì fa àwọn nàà wálẹ̀, ó kún fún eja nílá, ó jẹ̀ mètálélááádójo bí wọn sì ti pò tó nàà, àwọn nàà kò ya. **12** Jesu wí fún wọn pé, “È wá jẹun òwùrò.” Kò sì sì ẹ̀nikan nínú àwọn ọmọ-èyìn tí ó jẹ̀ bí i pé, “Ta ni iwọ ṣe?” Nítorí tí wọn mò pé Olúwa ni. **13** Jesu wá, ó sì mú àkàrà, ó sì fi fún wọn, bèè sì ni eja. **14** Èyí ni igba keta nísinsin yí tí Jesu farahan àwọn ọmọ-èyìn rẹ̀ lẹyin igbà tí ó jínde kúrò nínú òkú. **15** Njẹ̀ lẹyin igbà tí wọn jẹun òwùrò tan, Jesu wí fún Simoni Peteru pé, “Simoni, ọmọ Jona, iwọ fẹ̀ mi ju àwọn wònyí lọ bí?” Ó sì wí fún un pé, “Bèè ni Olúwa; iwọ mò pé, mo fẹ̀ràn rẹ.” Ó wí fún un pé, “Máa bọ̀ àwọn àgùntàn mi.” **16** Ó tún wí fún un nígà keji pé, “Simoni ọmọ Jona, iwọ fẹ̀ mi bí?” Ó wí fún un pé, “Bèè ni Olúwa; iwọ mò pé, mo fẹ̀ràn rẹ.” Ó wí fún un pé, “Máa bọ̀ àwọn àgùntàn mi.” **17** Ó wí fún un nígà keta pé, “Simoni, ọmọ Jona, iwọ fẹ̀ràn mi nítóótó bí?” Inú Peteru sì bajẹ̀, nítorí tí ó wí fún un nígà ẹ̀keta pé, “Iwọ fẹ̀ràn mi nítóótó bí?” Ó sì wí fún un pé, “Olúwa, iwọ mò ohun gbogbo; iwọ mò pé, mo fẹ̀ràn rẹ.” Jesu wí fún un pé, “Máa bọ̀ àwọn àgùntàn mi. **18** Lóódótó, lóódótó ni mo wí fún ọ, nígà tí iwọ wà ní ọ̀dọ̀mọ́dé, iwọ a máa di ara rẹ̀ ní àmùrè, iwọ a sì máa rìn lọ sí ibi tí iwọ bá fẹ̀, sùgbọn nígà tí iwọ bá di arúgbó, iwọ yóò na ọwọ̀ rẹ̀ jáde, ẹ̀lòmíran yóò sì di ọ ní àmùrè, yóò mú ọ lọ sí ibi tí iwọ kò fẹ̀.” **19** Jesu wí èyí, ó fi nì ṣe àpẹ̀rẹ̀ irú

ikú tí yóò fi yin Ọlórún lógo. Lẹyìn ìgbà tí ó sì tí wí èyí tan, ó wí fún un pé, “Máa tò mí lẹyìn.” **20** Peteru sì yípadà, ó rí ọmọ-ẹyìn náà, ẹnì tí Jesu fẹràn, ní bọ lẹyìn; ẹnì tí ó gbara le súnmọ àyà rẹ nígbà ọúnjẹ alẹ tí ó sì wí fún un pé, “Olúwa, ta ni ẹnì tí yóò fi ọ hàn?” **21** Nígbà tí Peteru rí i, ó wí fún Jesu pé, “Olúwa, Eléyí ha ní kọ?” **22** Jesu wí fún un pé, “Bí èmi bá fẹ kí ó dúró títí èmi ó fi dé, kín ni èyí jẹ sí ọ? Ìwọ máa tò mí lẹyìn.” **23** Ọrò yì sì tàn ká láàrín àwọn arákùnrin pé, ọmọ-ẹyìn náà kì yóò kú, sùgbọ́n Jesu kò wí fún un pé, òun kì yóò kú; sùgbọ́n, “Bí èmi bá fẹ kí ó dúró títí èmi ó fi dé, kín ni èyí jẹ sí ọ?” **24** Èyí ni ọmọ-ẹyìn náà, tí ó jẹrírí nńkan wọnyí, tí ó sì kọwé nńkan wọnyí, àwa sì mò pé, òtítọ́ ni ẹrì rẹ. **25** Ọpọ̀lọpọ̀ ohun miiran pẹ̀lú ni Jesu ẹ, èyí tí bí a bá kọwé wọn ní ọ̀kọ̀ọ̀kan, mo rò pé gbogbo ayé pàápàá kò lè gba ìwé náà tí a bá kọ ọ.

Acts

1 Nínú ìwé mi ìṣàájú, Teofilu, ni mo ti kọ ní ti ohun gbogbo tí Jesu bèrè sí ẹ̀ ẹ̀ àti kọ 2 tífí ọ fi di ojọ tí a gbà á lọ sókè ọrun, lẹyin tí ọ ti ti ipa Ẹmí Mímọ̀ pàṣẹ fún àwọn aposteli tí ó yàn. 3 Lẹyin ìjìyà rẹ, ọ fi ara rẹ hàn fún wọn àti ọ̀pòlọ̀pọ̀ ẹ̀rì tí ó dájú pé òun wà láààyè. Ọ fi ara hàn wọn fún ogójì ojọ, ọ sì sọrọ nípa ìjọba Ọlórún. 4 Ní àkókò kan bí ọ sì ti ní jeun pẹ̀lú wọn, ọ pàṣẹ yí fún wọn, “È má ẹ kúrò ní Jerusalemu, ẓùgbọ́n ẹ dúró de ilé rí tí Baba mi ẹ̀ ilé rí, èyí tí ẹ̀yin tí gbọ́ lẹnu mi. 5 Nítorí Johanu fi omi bamitiisi yín, ẓùgbọ́n ní ojọ díẹ̀ sí í, a o fi Ẹmí Mímọ̀ bamitiisi yín.” 6 Nítorí náà, nígbà tí wọn sì péjọ̀pọ̀, wọn bí í lẹ̀rè pé, “Olúwa, láti ìgbà yí lọ iwọ yóò ha mú ìjọba padà fún Israẹli bí?” 7 Ó sì wí fún wọn pé, “Kí í ẹ̀ se tiyín ni láti mọ̀ àkókò tàbí ìgbà tí Baba ti yàn nípa àṣe òun tìkára rẹ. 8 ẓùgbọ́n ẹ̀yin yóò gba agbára, nígbà tí Ẹmí Mímọ̀ bá bà lẹ e yín; ẹ̀yin yóò sì máa ẹ̀ elẹ́rífí mi ní Jerusalemu, àti ní gbogbo Judea, àti ní Samaria, àti tífí dẹ̀ ọ̀pìn ilẹ̀ ayé.” 9 Nígbà tí ọ̀ sì tí wí nńkan wọn yí, a gbà á sókè lójú wọn; ìkùùkuu àwọ́sánmọ̀ sì gbà á kúrò lójú wọn. 10 Bí wọn sì ti tejú́mọ̀ ojú ọrun bí ọ̀ ti ní lọ sókè, lójìjì, àwọn ọ̀kúnrin méjì tí ọ̀ wọ ọ̀ aṣọ funfun dúró lẹ́tí ọ̀dọ̀ wọn. 11 Wọn sì wí pé, “Ẽyin ara Galili, èṣe ẹ̀ tí ẹ̀yin fi dúró tí ẹ̀ ní wọ ojú ọrun? Jesu yí, tí a gbà sókè ọrun kúrò lẹ́wọ̀ yín, yóò padà bèẹ̀ gégé bí ẹ̀ ti rí tí ọ̀ ní lọ sí ọrun.” 12 Lẹyin náà ni wọn padà sí Jerusalemu láti orí òkè tí a ní pè ni olifi, tí ọ̀ tó iwọn ìrìn ojọ̀ isinmi kan. 13 Nígbà tí wọn sì wólé, wọn lọ sí iyàrá òkè, níbi tí wọn ní gbé. Àwọn tó wà níbè ni: Peteru, Jakọbu, Johanu àti Anderu; Filipi àti Tomasi; Bartolomeu àti Matiu; Jakọbu ọ̀mọ Alfeu, Simoni Sealoti, àti Judasi arákúnrin Jakọbu. 14 Gbogbo àwọn wọn yí pẹ̀lú àwọn obìnrin àti Maria iyá Jesu àti àwọn arákúnrin rẹ̀ fi ọ̀kàn kan dúró láti máa gbàdúrà. 15 Ní ojọ̀ wọn yí ni Peteru sí díde dúró láàrín àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yin (iye àwọn èniyàn wọn yí jẹ̀ ogófà) 16 ó wí pé, “Ẽyin ará, ìwé mímọ̀ kò lẹ̀ ẹ̀ se kí ọ̀ má ẹ̀, èyí tí Ẹmí Mímọ̀ tí sọtẹ́lẹ̀ láti ẹnu Dafidi nípa Judasi, tí ọ̀ ẹ̀ se atọ̀nà fún àwọn tí ó mú Jesu. 17 Nítorí ọ̀kan nínú wa ni òun ní ẹ̀

tẹ́lẹ̀, òun sì ní ipín nínú ịṣẹ̀ ìránṣẹ̀ yí.” 18 (Judasi fi èrè àìṣòótọ̀ rẹ̀ ra ilẹ̀ kan; nígbà tí ọ̀ sì ṣubú ni ògèdèngbé, ọ̀ bẹ̀ ní agbede-méjì, gbogbo ifun rẹ̀ sì tú jáde. 19 Ó sì di mí mò fún gbogbo àwọn tí ní gbé Jerusalemu; nítorí náà ni wọn fi ní pè ilẹ̀ náà ni Alkedama ní èdè wọn, èyí sì ni, Ilẹ̀ Ẽjẹ̀.) 20 Peteru sì wí pé, “Nítorí a ti kọ̀ ọ̀ nípa rẹ̀ nínú ìwé Saamu pé, “‘Jẹ́ ki ibùgbé rẹ̀ di ahoro, kí ẹ̀nikẹ̀ni má ẹ̀ se gbé inú rẹ̀,’ àti, “‘Ipò rẹ̀ ni kí elòmíràn kí ọ̀ gbà.’” 21 Nítorí náà, ọ̀ di dandan láti yan ọ̀kan nínú àwọn ọ̀kúnrin wọn yí tí ní bá wa rìn ni gbogbo àkókò tí Jesu Olúwa ní wólé, tí ọ̀ sì jáde láàrín wa. 22 Bẹ́ẹ̀ láti ìgbà bamitiisi Johanu tífí ọ̀ fi di ojọ̀ náà tí a gbe é lọ sókè kúrò lóدد wa. Ó yẹ́ kí ọ̀kan nínú àwọn wọn yí ẹ̀ elẹ́rífí àjùndè rẹ̀ pẹ̀lú wa.” 23 Wọn sì yan àwọn méjì, Josefu tí a ní pè ní Barsaba (ẹ̀ni tí a sọ̀ àpèlẹ̀ rẹ̀ ni Justu) àti Mattia. 24 Wọn sì gbàdúrà, wọn sì wí pé, “Olúwa, iwọ̀ mọ̀ ọ̀kàn gbogbo èniyàn, fihàn wá nínú àwọn méjì yí, èwo ni iwọ̀ yàn 25 kí ọ̀ lẹ̀ gba ipò nínú ịṣẹ̀ ìránṣẹ̀ aposteli yí, èyí tí Judasi kúrò nínú rẹ̀, ki òun kí ọ̀ lẹ̀ lọ sí ipò tí ara rẹ̀.” 26 Wọn sì dibò fún wọn; ibò sí mú Mattia; a sì kà á mò àwọn aposteli mọ̀kànlá.

2 Nígbà tí ojọ̀ Pentikosti sì dé, gbogbo wọn fi ọ̀kàn kan wà ní ibikan. 2 Lójìjì iró sì ti ọrun wá, gégé bí iró èfúfúfú lile, ọ̀ sì kún gbogbo ilẹ̀ níbi tí wọn gbé jókòò. 3 Èlà ahọ́n bí í iná sì yọ sí wọn, ọ̀ pín, ọ̀ sì bà lẹ̀ olúkúlùkù wọn. 4 Gbogbo wọn sì kún fún Ẹmí Mímọ̀, wọn sì bèrè sí í fi èdè míràn sọrọ̀, gégé bí Ẹmí tí fi fún wọn ni ohùn. 5 Àwọn Júù olùfọ̀kànsin láti orílẹ̀-èdè gbogbo lábẹ̀ ọrun sì ní gbé Jerusalemu. 6 Nígbà tí wọn sì gbọ̀ iró yí, ọ̀pòlọ̀pọ̀ èniyàn péjọ̀ pẹ̀lú iyálẹnu, nítorí tí olúkúlùkù gbọ̀ tí wọn ní sọrọ̀ ní èdè rẹ. 7 Ẽnu sì yà wọn, wọn ní wí fún ara wọn pé, “Njẹ́ ara Galili kọ̀ ni gbogbo àwọn tí ní sọrọ̀ wọn yí jẹ́? 8 Èéha sì tí ẹ̀ se ti olúkúlùkù wa fi ní gbọ̀ bí wọn tí ní fi èdè sọrọ̀? 9 Àwọn ará Partia, àti Media, àti Elamu; àti àwọn tí ní gbé Mesopotamia, Judea, àti Kappadokia, Pọntu àti Asia. 10 Frigia, àti Pamfilia, Ejibiti, àti agbègbè Libia níhà Kirene; àti àwọn àtìpọ̀ Romu, àwọn Júù àti àwọn aláwọ̀ṣe Júù 11 (àti àwọn Júù àti àwọn tí a ti ipa ẹ̀sin sọ̀ di Júù); àwọn ará Krete

àti Arabia; àwa gbó tí wọn sòrò isẹ̀ ìyanu nílá Qlórùn ni èdè wa.” **12** Ènu sì ya gbogbo wọn, wọn sì wàrìrì. Wọn wí fún ara wọn pé, “Kí ni èyí tùmò sí?” **13** Sùgbón àwọn èlòmíràn nì sẹ̀fẹ̀, wọn sí wí pé, “Àwọn ọ̀kùnrin wònyí kún fún wàini tuntun”. **14** Nígba náà ni Peteru dide dúró pèlú àwọn mọ̀kànlá yòókù, ó gbé ohùn rẹ̀ sòkè, ó sì wí fún wọn pé, “Èyin Júu ènìyàn mi àti gbogbo èyin tí nì gbé Jerusalem, ẹ̀ jẹ́ kí èyí kí ó yé yin; kí ẹ̀ sì fetísí ọ̀rọ̀ mi. **15** Àwọn wònyí kò mu ọ̀tí yó, bí èyin tí rò ó; wákàtí kẹ̀ta ọ̀jọ̀ sá à ni èyí. **16** Bẹ̀ẹ̀ kó, èyí ni ọ̀rọ̀ ti a ti sọ láti ẹ̀nu wòlń Joeli wá pé: **17** “Qlórùn wí pé, ‘Ní ikẹ̀yin ọ̀jọ̀, Èmi yóò tú nínú Èmí mí jáde sára ènìyàn gbogbo, àwọn ọ̀mọ̀ yín ọ̀kùnrin àti àwọn ọ̀mọ̀ yín obìnrin yóò maa sọ̀tẹ̀lẹ̀ àwọn ọ̀dọ̀mọ̀kùnrin yín yóò sì maa ríran, àwọn arúgbó yín yóò sì maa lá alá, **18** àti sára àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ mi ọ̀kùnrin àti sára àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ mi obìnrin, ni Èmi yóò tú nínú Èmí mí jáde ni ọ̀jọ̀ wọn-ọ̀n-nì: wọn yóò sì maa sọ̀tẹ̀lẹ̀. **19** Èmi yóò sì fi isẹ̀ ìyanu hàn lójú ọ̀run, àti àwọn àmì nísàlẹ̀ ilẹ̀; èjẹ̀ àti iná àti rírú èéfín; **20** A ó sọ oòrùn di òkùnkùn, àti ọ̀sùpá di èjẹ̀, kí ọ̀jọ̀ nílá àti ọ̀jọ̀ ológo Olúwa tó dé. **21** Yóò sì ẹ̀, ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá ké pe orúkọ Olúwa ni a ó gbàlà.’ **22** “Èyin ènìyàn Israẹli, ẹ̀ gbó ọ̀rọ̀ wònyí; Jesu tí Nasareti, ọ̀kùnrin tí a mọ̀ láti ọ̀dọ̀ Qlórùn wá nípá isẹ̀ agbára àti tí ìyanu, àti àmì tí Qlórùn ti ọ̀wọ̀ rẹ̀ ẹ̀ láàrín yín, bí èyin tìkára yín ti mọ̀ pèlú. **23** Èni tí a ti fi lé yín lẹ̀wọ̀ nípá ipinnu imọ̀ àti imọ̀tẹ̀lẹ̀ Qlórùn; àti èyin pèlú, tí a sì pa á pèlú ìràn lẹ̀wọ̀ àwọn ènìyàn búburú, a kàn mọ̀ agbélébùú. **24** Sùgbón Qlórùn jí dide kúró nínú òkú, gbà á kúró nínú ìrora ikú, nítorí tí kò ẹ̀ ẹ̀ sẹ̀ fún ikú láti dìmú. **25** Dafidi tí wí nípá tirẹ̀ pé: “Mo rí Olúwa nígba gbogbo níwájú mí, nítorí tí ó nì bẹ̀ lẹ̀wọ̀ ọ̀tún mi, a kì ó sí mí ní ipò. **26** Nítorí náà inú mi dùn, ahọ̀n mi sì yò, pèlúpèlú ara mi yóò sì sinmi ní ìrètí. **27** Nítorí tí ìwọ̀ kí yóò fi ọ̀kàn mi sílẹ̀ ni isà òkú, bẹ̀ẹ̀ ni ìwọ̀ kí yóò jẹ́ kí Èni Mímọ̀ rẹ̀ rí ìdìbàjẹ̀. (Hades g86) **28** Ìwọ̀ mú mi mọ̀ ọ̀nà ìyè, ìwọ̀ yóò mú mi kún fún ayọ̀ ni iwájú rẹ̀.” **29** “Ará, èmi lè sọ fún yín pèlú ìgbọ̀yá pé Dafidi baba nílá kú, a sì sin ín, ibojì rẹ̀ sì nì bẹ̀ lẹ̀dò wa títí di ònì yí. **30** Sùgbón ó jẹ́ wòlń, àti bí ó mọ̀ pé, Qlórùn ti ẹ̀ ilé rí fún òun nínú ìbúra pé nínú irú-ọ̀mọ̀ inú rẹ̀,

òun yóò mú ọ̀kàn jókòò lórí itẹ̀ rẹ̀. **31** Ní rí rí èyí tẹ̀lẹ̀, ó sọ tí àjínde Kristi, pé a kò fi ọ̀kàn rẹ̀ sílẹ̀ ni isà òkú, bẹ̀ẹ̀ ni ara rẹ̀ kò rí ìdìbàjẹ̀. (Hades g86) **32** Jesu náà yí fún Qlórùn ti jí dide sí ìyè, àwa pèlú sì jẹ́rírí sí èyí. **33** A ti gbéga sí ọ̀wọ̀ ọ̀tún Qlórùn, ó ti gba ilé rí Èmí Mímọ̀ láti ọ̀dọ̀ Baba, ó tu èyí tí èyin rí àti gbó nísinsin yí síta. **34** Nítorí Dafidi kò gòkè lẹ̀ sí ọ̀run sùgbón òun tìkára rẹ̀ wí pé, “Olúwa sọ fún Olúwa mi pé: “Jókòò ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún mi **35** títí èmi yóò fi sọ àwọn ọ̀tá rẹ̀ dí àpótí itisẹ̀ fún ẹ̀sẹ̀ rẹ̀.”” **36** “Njẹ́ kí gbogbo ilẹ̀ Israẹli mọ̀ dájúdájú pé, Qlórùn ti fi Jesu náà, ti èyin kàn mọ̀ agbélébùú, ẹ̀ Olúwa àti Kristi.” **37** Nígba tí wọn sì gbó, ọ̀kàn wọn gbogbẹ̀, wọn sì wí fún Peteru àti àwọn aposteli yòókù pé, “Ará, kín ni àwa yóò ẹ̀?” **38** Peteru sì wí fún wọn pé, “È ronúpiwàdà, kí a sì bamitiisi olúkúlùkù yín ní orúkọ Jesu Kristi fún ìdáríjì ẹ̀sẹ̀ yín. Èyin yóò sì gba èbùn Èmí Mímọ̀. **39** Nítorí fún yín ni ilé rí náà, àti fún àwọn ọ̀mọ̀ yín, àti fún gbogbo àwọn tí ó jìnnà réré, ànì gbogbo àwọn tí Olúwa Qlórùn wa yóò pè.” **40** Pèlú ọ̀rọ̀ púpọ̀ míràn ni ó fi nì kílò tí ó sì nì fún rọ̀ wọn wí pé, “È gba ara yín là lẹ̀wọ̀ ìran àrẹ̀kẹ̀rẹ̀kẹ̀ yí.” **41** Nítorí náà àwọn tí ó fi ayọ̀ gba ọ̀rọ̀ rẹ̀ a bamitiisi wọn, lójọ̀ náà a sì kà ìwọn egbẹ̀rún mẹ́ta ọ̀kàn kún wọn. **42** Wọn sì dúró sìnşin nínú èkọ̀ àwọn aposteli, àti ní ìdàpọ̀, ní bíbù àkàrà àti nínú àdùrà. **43** Èrù sí ba gbogbo ọ̀kàn; isẹ̀ ìyanu àti isẹ̀ àmì púpọ̀ ni a ti ọ̀wọ̀ àwọn aposteli ẹ̀. **44** Gbogbo àwọn tí ó sì gbàgbó wà ni ibìkan, wọn ní ohun gbogbo sòkàn; **45** Wọn sì nà ta ohun iní àti ẹ̀rù wọn, wọn sì nì pín wọn fún olúkúlùkù, gégé bí ẹ̀nikẹ̀ni tí í ẹ̀ aláiní sí. **46** Wọn fi ọ̀kàn kan dúró lójoojúmọ̀ nínú tẹ̀mpìli. Wọn nì bu àkàrà ní ilẹ̀ wọn, wọn nì fi inú dídùn àti ọ̀kàn ọ̀títọ̀ jẹ́ ọ̀únjẹ̀ wọn. **47** Wọn yín Qlórùn, wọn sì rí ojúrere lẹ̀dò ènìyàn gbogbo, Olúwa sí n yàn kún wọn lójoojúmọ̀, àwọn tí à nì gbàlà.

3 Ní ọ̀jọ̀ kan Peteru àti Johanu jùmọ̀ nì gòkè lẹ̀ sítẹ̀mpìli ní wákàtí àdùrà; tí í ẹ̀ wákàtí mẹ́ta ọ̀sán. **2** Wọn sì gbé ọ̀kùnrin kan ti ó yarọ̀ láti inú iyá rẹ̀ wá, tí wọn maa nì gbé kalẹ̀ lójoojúmọ̀ ní ẹ̀nu-ò̀nà tẹ̀mpìli ti a nì pè ni Dàradàra, láti maa sàgbe lẹ̀wọ̀ àwọn tí nì wọ̀ inú tẹ̀mpìli lẹ̀. **3**

Nígba tí ó rí Peteru àti Johanu bí wọn tí fẹ wọ inú ẹ̀mọ̀pẹ̀lẹ̀, ó ẹ̀sẹ̀. 4 Peteru sì tejúmọ̀ ọ̀n, pẹ̀lú Johanu, ó ní “Wò wá!” 5 Ó sì fiyèsí wọn, ó ní retí láti rí nìkan láti gbà lẹ̀wọ̀ wọn. 6 Peteru wí pé, “Wúra àti fàdákà èmi kò ní, sùgbọ̀n ohun tí mo ní èyí náà ni mo fi fún ọ. Ní orúkọ Jesu Kristi ti Nasareti, dide kí o sì máa rìn.” 7 Ó sì fà á lẹ̀wọ̀ ọ̀tún, ó sì gbé dide; lójúkan náà ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ àti egungun kókósẹ̀ rẹ̀ sì mókun. 8 Ó sì ní fò sókè, ó dúró, ó sì bèrẹ̀ sí rìn, ó sì bá wọn wọ̀ inú ẹ̀mọ̀pẹ̀lẹ̀ lẹ̀, ó ní rìn, ó sì ní fò, ó sì yín Ọ̀lórún. 9 Gbogbo èniyàn sì rí i, ó ní rìn, ó sì yín Ọ̀lórún, 10 Wọn sì mò pé ọ̀n ni ó ti jókódó tí ní ẹ̀sẹ̀ ní ẹ̀nu-òná Dáradára ti ẹ̀mọ̀pẹ̀lẹ̀ náà; hà, sì ẹ̀sẹ̀ wọn, ẹ̀nu sì yà wọn gidigidi sí ohun tí ó ẹ̀sẹ̀ lára rẹ̀. 11 Bí arọ̀ ti a mú lárádá sì ti di Peteru àti Johanu mú, gbogbo èniyàn jùmọ̀ sùrẹ̀ tò wọn lọ̀ ni iloro ti a ní pẹ̀ ní ti Solomoni, pẹ̀lú iyàlẹ̀nu nílá. 12 Nígba tí Peteru sì rí i, ó dáhùn, ó wí fún àwọn èniyàn pé, “Èyin èniyàn Israẹ̀lì, èsẹ̀ tí háá fi ní ẹ̀sẹ̀ yín sí èyí? Tàbí èsẹ̀ ti èyin fi tejúmọ̀ wa, bí ẹ̀ni pé agbára tàbí ìwà mímọ̀ wa ni àwà fi ẹ̀sẹ̀ é ti ọ̀kúnrin yí fi ní rìn? 13 Ọ̀lórún Abrahamu, àti Isaaki, àti Jakọ̀bu, Ọ̀lórún àwọn baba wa, ọ̀n ni ó ti yín Jesu íránṣẹ̀ rẹ̀ lógo; ẹ̀ni tí èyin ti fi lẹ̀ wọn lẹ̀wọ̀, tí èyin sì sẹ̀ níwájú Pilatu, nígba tí ó ti pínnu rẹ̀ láti dá a sílẹ̀. 14 Sùgbọ̀n èyin sẹ̀ Ẹ̀ni Mímọ̀ àti Olódótó náà, èyin sì bèèrẹ̀ kí a fi apàniyàn fún un yín. 15 Èyin sì pa ìpilẹ̀ṣẹ̀ iye, ẹ̀ni tí Ọ̀lórún sì ti jí dide kúrò nínú òkú; ẹ̀lẹ̀rìyí èyí ti àwà jẹ̀. 16 Nípa ìgbàgbọ̀ nínú orúkọ Jesu, ọ̀n ni ó mú ọ̀kúnrin yí lárádá, ẹ̀ni tí èyin rí, tí ẹ̀ sì mò. Orúkọ Jesu àti ìgbàgbọ̀ tí ó wá nípa rẹ̀ ni ó fún un ní ìlẹ̀rẹ̀ pípẹ̀ ẹ̀sẹ̀ yí ní ojú gbogbo yín. 17 “Njẹ̀ nísinsin yí, ará, mo mò pé nípa àìmọ̀ ni èyin fi ẹ̀sẹ̀, gégé bí àwọn olórí yín pẹ̀lú ti ẹ̀sẹ̀. 18 Sùgbọ̀n bá yí ni Ọ̀lórún ti se ìmúṣẹ̀ àwọn ohun tí ó ti sọ̀tẹ̀lẹ̀ láti ẹ̀nu gbogbo àwọn wòlfi pé, Kristi rẹ̀ yóò jìyà. 19 Nítorí náà ẹ̀ ronúpiwàdà, kí ẹ̀ sì yípadà sí Ọ̀lórún, kí a lè pa ẹ̀sẹ̀ yín rẹ̀, kí àkókò ìtura bá a lè ti ọ̀dọ̀ Olúwa wá, 20 àti kí ó ba à lè rán Kristi tí a ti yàn fún yín tẹ̀lẹ̀: àní Jesu. 21 Ẹ̀ni tí ọ̀rún kò lẹ̀ ẹ̀sẹ̀má gbà títí di ìgbà ìmúpadà ohun gbogbo, tí Ọ̀lórún ti sọ̀ láti ẹ̀nu àwọn wòlfi rẹ̀ mímọ̀ tí wọn ti ní bẹ̀ nígba tí ayé ti ẹ̀sẹ̀. (aiōn g165) 22 Mose wí pé, ‘Olúwa Ọ̀lórún

yín yóò gbé wòlfi kan dide fún yín nínú àwọn arákúnrin yín, bí èmi; ọ̀n ni èyin yóò máa gbọ̀ tirẹ̀ ní ohun gbogbo tí yóò máa sọ̀ fún un yín. 23 Yóò sì se, olúkúlùkù ọ̀kàn ti kò bá gbọ̀ ti wòlfi náà, ọ̀n ni a ó parun pátápátá kúrò nínú àwọn èniyàn rẹ̀.’ 24 “Àní, gbogbo àwọn wòlfi ó ti sọ̀rọ̀, wọn sọ̀ ti ojú wònyí pẹ̀lú. 25 Èyin ni ọ̀mọ̀ àwọn wòlfi, àti ti májẹ̀mú tí Ọ̀lórún ti bá àwọn baba yín dá nígba tí ó wí fún Abrahamu pé, ‘Láti ipasẹ̀ irú àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ ni a ó ti búkún fún gbogbo ìdílẹ̀ ayé.’ 26 Nígba tí Ọ̀lórún jí Jesu Ọ̀mọ̀ rẹ̀ dide, ó kọ̀ rán an sí i yín láti búkún fún un yín, nípa yíyí olúkúlùkù yín padà kúrò nínú ìwà búburú rẹ̀.”

4 Bí wọn sì tí ní bá àwọn èniyàn sọ̀rọ̀, àwọn àlùfàà àti olórí ẹ̀sẹ̀ ẹ̀mọ̀pẹ̀lẹ̀ àti àwọn Sadusi dide sí wọn. 2 Inú bí wọn, nítorí tí wọn kọ̀ àwọn èniyàn, wọn sì ní wààsú àjìjinde kúrò nínú òkú nínú Jesu. 3 Wọn sì nawọ̀ mú wọn, wọn sì tí wọn mò ilẹ̀ túbú títí ó fi dí ojú kejì; nítorí tí alẹ̀ ti lẹ̀ tan. 4 Sùgbọ̀n ọ̀pọ̀ àwọn tí ó gbọ̀ ọ̀rọ̀ náà gbàgbọ̀; iye àwọn ọ̀kúnrin náà sì tó ẹ̀gbẹ̀rún márùn-ún. 5 Ó sì se ní ojú kejì, àwọn olórí wọn àti àwọn alàgbà àti àwọn olúkọ̀nì ní ọ̀fin péjọ̀ sí Jerusalemu. 6 Àti Annasi olórí àlùfàà, àti Kaiafa, àti Johanu, àti Aleksanderu, àti iye àwọn tí i ẹ̀sẹ̀ ìbátan olórí àlùfàà. 7 Wọn mú Peteru àti Johanu dúró níwájú wọn, wọn sì bèrẹ̀ sí bèèrẹ̀ ìbèèrẹ̀ lẹ̀wọ̀ wọn pé, “Nípa agbára tàbí orúkọ wo ni èyin fi ẹ̀sẹ̀ èyí?” 8 Nígba náà ni Peteru kún fún Ẹ̀mí Mímọ̀, ó sì wí fún wọn pé, “Èyin olórí àti èyin alàgbà àwọn èniyàn! 9 Bí ó bá ẹ̀sẹ̀ pé a rí wádílí wa lónlì ní tí iṣẹ̀ rere ti a ẹ̀sẹ̀ lára abirún náà, bí a ti ẹ̀sẹ̀ mú ọ̀kúnrin yí lárádá, 10 kí èyí yé gbogbo yín àti gbogbo èniyàn Israẹ̀lì pé, ni orúkọ Jesu Kristi ti Nasareti, tí èyin kàn mò àgbélébùú, tí Ọ̀lórún jí dide kúrò nínú òkú, nípa rẹ̀ ni ọ̀kúnrin yí fi dúró níwájú yín ni ara dídá-ẹ̀sẹ̀. 11 Èyí ni “òkúta tí a ti ọ̀wọ̀ èyin ọ̀mọ̀lẹ̀ kọ̀sílẹ̀, tí ó sì di pàtàkì igun ilẹ̀.’ 12 Kò sì sí ìgbàlẹ̀ lẹ̀dọ̀ ẹ̀lómíràn; nítorí kò sí orúkọ míràn lábẹ̀ ọ̀rún ti a fi fún ni nínú èniyàn, nípa èyí tí a lè fi gbà wá là.” 13 Nígba tí wọn sì kiyèsí ìgbọ̀yà Peteru àti Johanu, tí wọn mò pé, aláìkẹ̀kọ̀ ọ̀tí

òpè èniyàn ni wọn, ẹnu yà wọn, wọn sì wòye pé, wọn ti ní bá Jesu gbé. **14** Nígba tí wọn sì ní wo ọkùnrin nàà tí a mú lárádá, tí ó bá wọn dúró, wọn kò rí nńkan wí sí í. **15** Sùgbón nígba tí wọn sì ti pàşẹ pé kí wọn jáde kúrò ní igbimò, wọn bá ara wọn gbèrò. **16** Wí pé, “Kí ni a ó şe sí àwọn ọkùnrin wònyí? Ní ti pé isẹ àmì tí ó dájú tí ọwọ wọn şe, ó hàn gbangba fún gbogbo àwọn tí ní gbé Jerusalemu; àwa kò sì lè sẹ èyí. **17** Sùgbón kí ó má ba à tánkálẹ síwájú mọ láàrín àwọn èniyàn, ẹ jẹ kí a kilò fún wọn pé, láti isinsin yí lọ kí wọn má şe fi orúkọ yí sòrọ sí ẹnikẹni mọ.” **18** Wọn sì pè wọn, wọn pàşẹ fún wọn, kí wọn má şe sòrọ tàbí kọni rára mọ ní orúkọ Jesu. **19** Sùgbón Peteru àti Johanu dáhùn, wọn sì wí fún wọn pé, “Bí ó bá tọ lójú Ọlórún láti gbọ tiyín ju ti Ọlórún lọ ẹ gbà á rò. **20** Àwa kò lè sàimá sọ ohun tí àwa ní rí, tí a sì ti gbọ.” **21** Nígba tí wọn sì kilò fún wọn sí í, wọn fi wọn sílẹ lọ, nígba tí wọn kò ì tí í rí nńkan tí wọn ibá fi jẹ wọn ní iyà, nítorí àwọn èniyàn; nítorí gbogbo wọn ni wọn yin Ọlórún lógo fún ohun tí ó şe. **22** Nítorí ọkùnrin nàà lára ẹni tí a şe isẹ àmì imúlárádá, ju ẹni ogójì ọdún lọ. **23** Nígba tí wọn sì ti fi wọn sílẹ wọn lọ sòdò àwọn ẹlẹgbé wọn, wọn sì rọyin ohun gbogbo tí àwọn olórí àlùfàà àti àwọn alàgbà sọ fún wọn. **24** Nígba tí wọn sì gbọ, wọn fi ọkàn kan gbé ohùn wọn sókè sí Ọlórún, wọn sì wí pé, “Olúwa Olódùmarè, iwọ tí ó dá ọrun àti ayé, òkun, àti ohun gbogbo tí ní bẹ nínú wọn. **25** Iwọ nípá Ẹmí Mímọ tí ó ti ẹnu Dafidi baba wa iranşẹ rẹ wí pé: “E ẹ şe tí àwọn kẹfẹrì fi ní bínú, àti tí àwọn èniyàn ní gbèrò ohun asán? **26** Àwọn ọba ayé dide, àti àwọn ijòyè kó ara wọn jọ sí Olúwa, àti sí ẹni àmì òróró rẹ.” **27** Àní nítòótó ní Herodu àti Pòntiu Pilatu, pèlú àwọn aláikòlà àti àwọn èniyàn Israẹli kó ara wọn jọ ní ilú yí láti ditẹ sí Jesu iranşẹ mímọ rẹ, ẹni tí iwọ ti fi àmì òróró yàn, **28** láti şe ohunkóhùn tí ọwọ rẹ àti imò rẹ ti pinnu sáájú pé yóò şe. **29** Njẹ nísinsin yí, Olúwa, kiyèsì ihàlẹ wọn; kí ó sì fi fún àwọn ọmọ ọdò rẹ láti máa fi igboya níla sọ ọrò rẹ. **30** Kí iwọ sì fi nína ọwọ rẹ şe imúlárádá, àti kí isẹ iyanu máa şe ní orúkọ Jesu iranşẹ mímọ rẹ.” **31** Nígba tí wọn gbádúrà tan, ibi tí wọn gbé péjopò sí mì tìti; gbogbo wọn sì kún fún Ẹmí Mímọ,

wọn sì ní fi igboya sọ ọrò Ọlórún. **32** Ijọ àwọn tí ó gbàgbọ sì wà ní ọkàn kan àti inú kan; kò sì sí ẹnikan tí ó wí pé ohun kan nínú ohun iní rẹ jẹ ti ara rẹ; sùgbón gbogbo wọn ní ohun gbogbo ní isòkan. **33** Agbára níla ni àwọn aposteli sì fi ní jẹríf àjìnde Jesu Olúwa, oore-òfẹ púpọ sì wà lórí gbogbo wọn. **34** Nítorí kò sí ẹnikan nínú wọn tí ó şe aláiní, nítorí iye àwọn tí ó ní ilẹ tàbí ilẹ tà wọn, wọn sì mú owó ohun tí wọn tà wá. **35** Wọn sì fi í lélẹ lẹsẹ àwọn aposteli, wọn sì ní pín fún olúkúlùkù gégé bí ó ti şe aláiní sí. **36** Àti Josefu, tí a ti ọwọ àwọn aposteli sọ àpèlẹ rẹ ní Barnaba (itumọ èyí tí ní jẹ ọmọ itùnù), èyà Lefi, àti ará Saipurọsi. **37** Ó ní ilẹ kan, ó tà á, ó mú owó rẹ wá, ó sì fi í lélẹ lẹsẹ àwọn aposteli.

5 Sùgbón ọkùnrin kan ti a ní pè ni Anania, pèlú Safira aya rẹ, ta ilẹ iní kan. **2** Nípa imò aya rẹ ó yan apá kan pamọ nínú owó nàà, ó sì mú apá kan rẹ wá, ó sì fi í lélẹ lẹsẹ àwọn aposteli. **3** Sùgbón Peteru wí pé, “Anania, èéşe ti Satani fi kún ọkàn rẹ láti şèké sí Ẹmí Mímọ, tí iwọ sì fi yan apá kan pamọ nínú owó ilẹ nàà? **4** Nígba tí ó wà níbẹ tìrẹ kọ ní í şe? Nígba tí a sì ta á tan, kò ha wà ní ikáwọ rẹ? Èéha ti şe tí iwọ fi rò nńkan yí lókàn rẹ? Èniyàn kọ ni iwọ şèké sí bí kò şe sí Ọlórún?” **5** Nígba tí Anania sí gbọ ọrò wònyí, ó şubú lulẹ, ó sì kú, ẹrù níla sí ba gbogbo àwọn tí ó gbọ. **6** Àwọn ọdòmọkùnrin sí dide, wọn di í, wọn sì gbé è jade, wọn sì sin ín. **7** Ó sì tó bí iwọn wákàtí mēta, aya rẹ láimò ohun tí ó ti şelẹ, ó wólẹ. **8** Peteru sì bèèrẹ lẹwọ rẹ pé, “Wí fún mi, sẹ iye yí ni iwọ àti Anania gbà lórí ilẹ?” Ó sì wí pé, “Bẹẹ ni, iye rẹ nàà ni.” **9** Peteru sí wí fún un pé, “Èéşe ti èyin fohùn şọkan láti dán Ẹmí Olúwa wò? Wò ó, esẹ àwọn tí ó sùnkú ọkọ rẹ ní bẹ ní ẹnu-òná, wọn ó sì gbe iwọ nàà jade.” **10** Lójúkan nàà ó sì şubú lulẹ lẹsẹ rẹ, ó sì kú; àwọn ọdòmọkùnrin sì wólẹ wọn bá a ní òkú, wọn sì gbé e jade, wọn sín in lẹbàà ọkọ rẹ. **11** Ẹrù níla sì bá gbogbo ijọ àti gbogbo àwọn tí ó gbọ nńkan wònyí. **12** A sì ti ọwọ àwọn aposteli şe isẹ àmì àti isẹ iyanu púpọ láàrín àwọn èniyàn. Gbogbo wọn sì fi ọkàn kan wà ní iloro Solomoni. **13** Kò sí nínú àwọn iyókù tí ó jẹ gbìyànjú láti darapọ mọ wọn, bí ó tilẹ jẹ pé àwọn èniyàn ní fi ọwọ

gíga fún wọn. **14** Şùgbọn síbèsígbè, a sì ní yan àwọn ọkùnrin àti àwọn obìnrin tí ó gba Olúwa gbó kún iye wọn sí i. **15** Tó bèè tí wọn ní gbé àwọn abirùn jáde sí òpópónà, tí wọn ní tẹ wọn sí orí ibùsùn àti àkété kí òjìji Peteru ba à le gba orí èlòmíràn nínú wọn bí ó bá tí ní kojá lọ. **16** Ọpọ èniyàn sì kó ara wọn jọ láti àwọn ilú tí ó yí Jerusalemu ká, wọn ní mú àwọn abirùn wá àti àwọn tí ara kan fún èmí àìmọ; a sì mu olúkúlùkù wọn ní ara dá. **17** Nígba nàà ni èmí owú gbígbóná gbé olórí àlùfáà àti gbogbo àwọn tí wọn wà lódò rẹ tí í se èyà tí àwọn Sadusi wọ. **18** Wọn sì nawó mú àwọn aposteli wọn sì fi wọn sínú túbú. **19** Şùgbọn ní òru, angeli Olúwa ší ilèkùn túbú; ó sì mú wọn jáde. **20** Ó sì wí pé “È lọ dúró nínú tẹmpilí kí ẹ sì máa şọ ọrọ iye yíí ní èkúnreré fún àwọn èniyàn.” **21** Nígba tí wọn sì gbó èyí, wọn wọ tẹmpilí lọ ní kùtùkùtù, wọn sì ní kòni. Nígba tí olórí àlùfáà àti àwọn tí ní bẹ lódò rẹ dé, wọn sì pè àpẹjọ ìgbìmọ, àti gbogbo àwọn àgbàgbà àwọn ọmọ Israẹli, wọn sì ránsẹ sí ilé túbú láti mú àwọn aposteli wá. **22** Şùgbọn nígba tí àwọn olùşó dé ibẹ wọn kò sì rí wọn nínú túbú, wọn padà wá, wọn síşọ fún wọn pé, **23** “Àwa bá ilé túbú ni títí pinpin, àti àwọn olùşó dúró lóde níwájú ilèkùn; şùgbọn nígba tí àwa ší ilèkùn, àwa kò bá ènikan nínú túbú.” **24** Nígba tí olórí èşọ tẹmpilí àti àwọn olórí àlùfáà sí gbó ọrọ wònyí, wọn dààmú nítorí wọn kò mọ ibi tí ọrọ yíí yóó yorí sí. **25** Nígba nàà ni ènikan dé, ó wí fún wọn pé, “Wò ó, àwọn ọkùnrin tí èyin fi sínú túbú wà ní tẹmpilí, wọn dúró wọn sì ní kọ àwọn èniyàn.” **26** Nígba nàà ni olórí èşọ lọ pèlú àwọn olùşó, ó sì mú àwọn aposteli wá. Wọn kò fi ipá mú wọn, nítorí tí wọn bèrù àwọn èniyàn kí a má ba à şọ wọn ní okúta. **27** Nígba tí wọn sì mú àwọn aposteli dé, wọn mú wọn dúró níwájú àjọ ìgbìmọ; olórí àlùfáà sì bi wọn léèrè. **28** Ó wí pé, “Àwa kò ha ti kilò fún un yín gidigidi pé, kí ẹ má şe fi orúkọ yíí kòni, síbè èyin ti fi ìkòni yín kún Jerusalemu, ẹ sì ní pète àti mú èbi èjẹ ọkùnrin yíí wá sí orí wá.” **29** Şùgbọn Peteru àti àwọn aposteli dáhùn, wọn sì wí pé, “Àwa kò gbòdò má gbó tí Ọlórún ju ti èniyàn lọ! **30** Ọlórún àwọn baba wa jí Jesu dide kúrò ní ipò okú, èni tí èyin pa nípa gbígbékó sí orí

igi. **31** Òun ni Ọlórún fi ọwọ ọtún rẹ gbé gégé bí Ọmọ-aládé àti Olùgbàlà láti fi ìrònúpíwàdà àti ìdáríjì èşẹ fún Israẹli. **32** Àwa sì ni èlẹríí nńkan wònyí, àti gégé bí Èmí Mímó ti şe èlẹríí pèlú, tí Ọlórún fi fún àwọn tí ó gbà á gbó.” **33** Şùgbọn nígba tí wọn gbó èyí, ọkàn wọn gbogbé dé inú, wọn gbèrò láti pa wọn. **34** Şùgbọn ọkan nínú àjọ ìgbìmọ, tí a ní pè ni Gamalieli, Farisi àti amòfin, tí ó ní iyin gidigidi lódò gbogbo èniyàn, ó dide dúró, ó ni kí a mú àwọn aposteli bí sèyìn diẹ. **35** Ó sì wí fún wọn pé “Èyin èniyàn Israẹli, ẹ kíyèsì ara yín lóhùn tí èyin ní pète láti şe sí àwọn ọkùnrin wònyí. **36** Nítorí şáájú ọjọ wònyí ni Teuda dide, ó ní wí pé, èni nílá kan ní òun; èni tí ìwọ̀n irinwó ọkùnrin dara wọn pọ mọ; şùgbọn a pa á; àti gbogbo iye àwọn tí ó gba tirẹ sì tóká, tí wọn sí di asán. **37** Lèyin ọkùnrin yíí ni Judasi ti Galili dide ni àkòkò kíkà àwọn èniyàn, ó sì ni èni púpọ lèyin rẹ; òun pèlú şègbé; àti gbogbo iye àwọn tí ó gba tirẹ ni a fónká. **38** Njẹ èmi wí fún un yín nísinsin yíí, şọra fún àwọn ọkùnrin wònyí, kí ẹ sí fi wọn sílẹ, nítorí bí ìmọ tàbí isẹ yíí bá jẹ ti èniyàn, a ó bì í şubú. **39** Şùgbọn bí ti Ọlórún bá ní, èyin kì yóó lè bì í şubú; kí ó má ba à jẹ pé, a rí yín bí èni tí ní bá Ọlórún jà.” **40** Wọn sì gbà ìmọ̀ràn rẹ. Wọn pe àwọn aposteli wólé, wọn sì lù wọn. Wọn sí kilò fún wọn pé kí wọn má şe şọrò ni orúkọ Jesu mọ, wọn sì jòwọ wọn sílẹ lọ. **41** Nítorí nàà wọn sì lọ kúrò níwájú àjọ ìgbìmọ; wọn ní yọ nítorí tí a kà wọn yẹ láti jìyà nítorí orúkọ rẹ. **42** Ní ojoojúmọ nínú tẹmpilí àti ni ojúlẹ dé ojúlẹ, wọn kò dẹkun kíkòni àti láti wàásù iyinrere nàà pé Jesu ni Kristi.

6 Njẹ ní ọjọ wònyí, nígba tí iye àwọn ọmọ-èyin ní pọ sí i, ikùnsínú wà ní àárín àwọn Helleni tí şe Júú àti àwọn Heberu tí şe Júú, nítorí tí a gbàgbé nípa ti àwọn opó wọn nínú ipín fún ni ojoojúmọ. **2** Àwọn méjìlá sì pe òpòlọpọ àwọn ọmọ-èyin jọ sódò, wọn wí pé, “Kò yẹ kí àwa ó fi ọrọ Ọlórún sílẹ, kí a sì máa şe iranşẹ tábilli. **3** Nítorí nàà, ará, ẹ wo ọkùnrin méje nínú yín, olórúkọ rere, tí ó kún fún Èmí Mímó àti fún ogbon, tí àwa lè yàn sí isẹ yíí. **4** Şùgbọn àwa yóó dúró şinşin nínú àdùrà gbígbà, àti nínú isẹ iranşẹ ọrọ nàà.” **5** Ọrọ nàà sì tò lójú

gbogbo ijọ; wọn sì yan Stefanu, ọkùnrin tí ó kún fún ìgbàgbọ̀ àti fún Ẹmí Mímọ̀ àti Filipi, àti Prokoru, àti Nikanoru, àti Timoni, àti Parimena, àti Nikolasi aláwọ̀ṣe Jùú ará Antioku. 6 Ẹni tí wọn mú dúró níwájú àwọn Aposteli; nígbà tí wọn sì gbàdúrà, wọn gbé ọwọ̀ lé wọn. 7 Ọrọ̀ Ọlórún sì gbilẹ̀, iye àwọn ọmọ-ẹyìn sì pọ̀ sí i gidigidi ni Jerusalemu, ọpọ̀ nínú egbé àwọn àlùfáà sí fetí sí tí ìgbàgbọ̀ náà. 8 Stefanu tí ó kún fún oore-ọfẹ̀ àti agbára, ó ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ iyanu, àti ẹ̀ ẹ̀ àmí nílá láàrín àwọn èniyàn. 9 Sùgbọ̀n àwọn kan dìde nínú àwọn tí n ẹ̀ se ara Sinagogu, tí a n pè ní Libataini. Àwọn Jùú Kirene àti ti Aleksandiria àti ti Kilikia, àti ti Asia wá, wọn n b́ Stefanu jiyàn, 10 sùgbọ̀n wọn kò sí lè ko ogbọ̀n àti Ẹmí tí ó fí n sọrọ̀ lójú. 11 Nígbà náà ni wọn fún àwọn ọkùnrin kan ní àbètẹ̀lẹ̀, kí wọn n wí pé, “Àwà gbọ̀ tí Stefanu n sọ ọrọ̀-òdì sí Mose àti sí Ọlórún.” 12 Wọn sí ru àwọn èniyàn sókè, àti àwọn alágbà, àti àwọn olùkọ̀ni ní òfin. Wọn dìde sí i, wọn gbá a mú, wọn sì mú un wá sí iwájú àjọ ìgbimọ̀. 13 Wọn sí mú àwọn ẹlẹ́rìí èké wá, tiwọn wí pé, “Ọkùnrin yí kò sinmi láti sọ ọrọ̀-òdì sí ibi mímọ̀ yí, àti sí òfin. 14 Nítorí àwà gbọ̀ o wí pé Jesu ti Nasareti yí yóò fọ̀ ibí yí, yóò sì yí àṣà ti Mose fi fún wa padà.” 15 Gbogbo àwọn tí ó sì jókóó ni àjọ ìgbimọ̀ tejúnmọ̀ Stefanu, wọn sì rí ojú rẹ̀ dàbí ojú angeli.

7 Nígbà náà ni olórí àlùfáà wí pé, “Òtítọ̀ ha ni àwọn ẹ̀sùn tí wọ̀ fí kàn ọ̀ bí?” 2 Ní ìdáhùn sí ẹ̀yí ó wí pé, “Ẹyin arákùnrin àti ẹ̀yin baba, ẹ̀ fetísílẹ̀ sí mi! Ọlórún ọ̀go fi ara hàn fún Abrahamu baba wa, nígbà tí ó wà ni Mesopotamia, kí ó to ẹ̀ àtípó ni Harani. 3 Ọlórún wí fún un pé, ‘Jáde kúrò ní orílẹ̀-èdè rẹ̀ àti kúrò lódò àwọn èniyàn rẹ̀, lọ sí ilẹ̀ kan tí ẹ̀mi yóò fihàn ọ̀.’ 4 “Nígbà náà ni ó jáde kúrò ní ilẹ̀ àwọn ará Kaldea, ó sì ẹ̀ àtípó ni Harani. Léyin ìgbà tí baba rẹ̀ sì kú, Ọlórún mú un sípò padà wá sí ilẹ̀ yí, níbi tí ẹ̀yin n gbé bá yí. 5 Kò sí fún un ni ìní kan, ànító bi iwọn àyè ẹ̀sẹ̀ kan. Sùgbọ̀n Ọlórún ẹ̀ ilérí fún pé, òun yóò fi ilẹ̀ ìní náà fún un àti fún àwọn irú-ọmọ̀ rẹ̀ léyin rẹ̀, nígbà tí kò tí i ní ọmọ̀. 6 Ọlórún sì sọ bá yí pé, ‘Irú-ọmọ̀ rẹ̀ yóò ẹ̀ àtípó ní ilẹ̀ àjẹ̀jì; wọn ó sì sọ wọn di ẹ̀rú, wọn ó sì

pọn wọn lójú fún irinwó ọ̀dún. 7 Ọlórún wí pé, Orílẹ̀-èdè náà tí wọn yóò máa sìn, ni ẹ̀mi ó dá léjọ̀; léyin náà ni wọn ó sì jáde kúrò, wọn ó sì wá sìn mí nìhìn-ín yí.’ 8 Ó sì fún Abrahamu ni májẹmú ìkọ̀lẹ̀. Abrahamu bí Isaaki, ó kọ̀ ọ̀ ní ilà ni ọ̀jọ̀ kejọ̀ tí ó bí i. Isaaki sí bí Jakọbu, Jakọbu sì bí àwọn baba nílá méjìlá. 9 “Àwọn baba nílá sí ẹ̀ ilara Josefu, wọn sì tà á sí Ejibiti; sùgbọ̀n Ọlórún wà pẹ̀lú rẹ̀, 10 ó sì yọ̀ ọ̀ kúrò nínú ipónjù rẹ̀ gbogbo. Ó sì fún Josefu ní ogbọ̀n, ó sì mú kí ó rí ojúrere Farao ọ̀ba Ejibiti; òun sì fi jẹ̀ baálẹ̀ Ejibiti àti gbogbo ilẹ̀ rẹ̀. 11 “Ìyàn kan sì mú ni gbogbo ilẹ̀ Ejibiti àti ni Kenaani, àti ipónjù nílá, àwọn baba wa kò sì rí ọ̀unjẹ̀. 12 Sùgbọ̀n nígbà tí Jakọbu gbọ̀ pé alikama n bẹ̀ ni Ejibiti, ó rán àwọn baba wa lọ lẹ̀kékíní. 13 Nígbà kejì Josefu fi ara rẹ̀ hàn fún àwọn arákùnrin rẹ̀, a sì tún fi wọn hàn fún Farao. 14 Léyin ẹ̀yí, Josefu ránṣẹ̀ pe Jakọbu baba rẹ̀, àti àwọn ibátan rẹ̀ wá sódò rẹ̀, gbogbo wọn sì tò àrùndínlọ́gọ̀rín ọkàn. 15 Nígbà náà ni Jakọbu sọkalẹ̀ lọ sí Ejibiti, ní ibi tí òun àti àwọn baba wa kú sí. 16 A sì gbé òkú wọn padà wá sí Ẹkemu, a sì tẹ̀ wọn sínú ibojì ti Abrahamu rà ni ọwọ̀ àwọn ọmọ̀ Amori ní Ẹkemu ní iye owó wúra kan. 17 “Nígbà tí àkókò tí Ọlórún yóò mú ilérí tí ó ẹ̀ fún Abrahamu ẹ̀ kù sí dẹ̀dẹ̀, àwọn èniyàn wa n gbèrú sí gidigidi ní iye ní ilẹ̀ Ejibiti. 18 Sùgbọ̀n ọ̀ba tuntun mífàran tí kò mọ̀ Josefu jẹ̀ ní ilẹ̀ Ejibiti. 19 Òun náà ni ó ẹ̀ àrẹ́kẹ́rẹ́kẹ̀ sí àwọn ibátan wa. Wọn sì hùwà búburú sí àwọn baba wa, tò bẹ̀ẹ̀ tí wọn fi já àwọn ọmọ̀ ọwọ̀ wọn kúrò lówọ̀ wọn nítorí kí wọn má ẹ̀ yẹ̀. 20 “Ní àkókò náà ni a bí Mose ọmọ̀ tí ó se iyebíye, tí wọn sí bó lóshù méta ni ilẹ̀ baba rẹ̀. 21 Nígbà tí wọn sí gbé ẹ̀ sọ̀nù, ọmọ̀bínrin Farao gbé e, ó sì tò ọ̀ dàgbà gégé bí ọmọ̀ ara rẹ̀. 22 A sì kọ̀ Mose ni gbogbo ogbọ̀n ara Ejibiti, ó sì pọ̀ ni ọ̀rọ̀ àti ní ẹ̀sẹ̀. 23 “Nígbà tí Mose di ọmọ̀ ogọ̀jì ọ̀dún, ó sọ̀ sí i lẹ̀kàn láti lọ bẹ̀ àwọn ọmọ̀ Israẹli ará rẹ̀ wò. 24 Nígbà tí ó sì rí ọkan nínú wọn tí ará Ejibiti kan n jẹ̀ ní iyà, ó gbẹ̀jà rẹ̀, ó gbẹ̀san ẹ̀ni tí wọn jẹ̀ ní iyà nípa lílu ará Ejibiti náà pa. 25 Mose rò bí àwọn ará òun mọ̀ pé Ọlórún yóò tí ọwọ̀ òun gbà wọn; sùgbọ̀n wọn kò mọ̀. 26 Ní ọ̀jọ̀ kejì Mose yọ̀ sí àwọn ọmọ̀ Israẹli méjì bí wọn ti n jà. Òun sì fẹ̀ parí jà fún

won. Ó wí pé, 'Èniyàn mi, ará ni èyin; èèşé tí èyin fi í şe ohun tí kò tò sí ara yín?' 27 "Şùgbón eni tí ó finràn sí ènikèjì rẹ̀ ti Mose sí ègbé kan, ó wí pé, 'Ta ni ó fi ọ̀ jẹ olórí àti onídàájọ́ lórí wa? 28 Şé iwọ̀ fẹ pa mí bí ó ti pa ará Ejibiti lánàà?' 29 Mose sì sá nítórí ọ̀rẹ̀ yí, ó sì wa ẹ̀ àtípọ̀ ní ilẹ̀ Midiani, nńbi tí ó gbé bí ọ̀mọ̀ méjì. 30 "Nígba tí ogójì ọ̀dún sì pé, angẹ̀lì Olúwa fi ara han Mose ní iḡ, ní òkè Sinai, nínú ọ̀wọ̀-iná nínú igbó. 31 Nígba tí Mose sì rí i, ẹnu yà á sí Iran nàà; nígba tí ó sì súnmọ̀ ọ̀n láti wò ó fín, ohùn Olúwa kọ sí i, 32 wí pé 'Èmi ni Ọ̀lórún àwọn baba rẹ, Ọ̀lórún Abrahamu, Ọ̀lórún Isaaki, àti Ọ̀lórún Jakọbu,' Mose sì wárirí pẹ̀lú ìbèrù, kò sì dàşà láti wò ó mọ̀. 33 "Olúwa sì wí fún un pé, 'Bọ̀ bàtà rẹ kúrò ní ẹ̀şé rẹ, nítórí ibi tí iwọ̀ dúró sí i ni ilẹ̀ mímmọ̀ ni. 34 Ní rí rí, mo ti rí ìpọ̀njú àwọn èniyàn mi tí ń bẹ ni Ejibiti, mo sì ti gbọ̀ ìkérora won, mo sì sòkalẹ̀ wá láti gbà won. Wá nísinsin yí, Èmi ó sì rán ọ̀ lọ sí ilẹ̀ Ejibiti.' 35 "Mose nàà yí tí wọn kọ, wí pé, 'Ta ni ó fi jẹ olórí àti onídàájọ́?' Òun nàà ni Ọ̀lórún rán lọ láti ọ̀wọ̀ angẹ̀lì, tí ó farahan án ní pápá, láti ẹ̀ olórí àti olùdàndè. 36 Òun ni ó mú won jáde, lẹ̀yìn igbà tí ó ẹ̀ şé iyanu àti şé àmì ní ilẹ̀ Ejibiti, àti ni Òkun pupa, àti ni aginjù ní ogójì ọ̀dún. 37 "Èyí ni Mose nàà tí ó wí fún àwọn ọ̀mọ̀ Israẹ̀lì pé, 'Ọ̀lórún yóò gbé wòlú kan bí èmi di de nínú àwọn èniyàn yín.' 38 Èyí nàà ni eni tí ó wà nínú iḡ ní iḡ pẹ̀lú angẹ̀lì nàà tí ó bá a sọ̀rọ̀ ní orí òkè Sinai, àti pẹ̀lú àwọn baba wa; eni tí ó gba ọ̀rẹ̀ iye láti fi fún wa. 39 "Şùgbón àwọn baba wa kò fẹ̀ gbọ̀ tirẹ̀. Dípò bẹ̀, wọn kọ̀ ọ̀ sílẹ̀, àti pé nínú ọ̀kàn won, won fẹ̀ yípadà lọ sí ilẹ̀ Ejibiti. 40 Wọn wí fún Aaroni pé, 'Dá òrìşà fún wa tí yóò máa tọ̀nà şáájú wa; nítórí bí ó ẹ̀ şe ti Mose yí tí ó mú wa jáde wá láti ilẹ̀ Ejibiti, a kò mọ̀ ohun tí ó ẹ̀ şe é.' 41 Wọn sì yá ère egborò malúu ni oḡ wònyí. Wọn sì rú ẹ̀bọ̀ sí ère nàà, wọn sì ń yọ̀ nínú ohun tí wọn fi ọ̀wọ̀ ara won ẹ̀. 42 Ọ̀lórún sì padà, ó fi won sílẹ̀ láti máa sin ogun ọ̀run: òdòrùn, òşúpá àti iràwọ̀. Èyí wá ní ìbámu pẹ̀lú bí a ti kọ̀ ọ̀ nínú iwé àwọn wòlú pé: "'Èyin ha mú ẹran tí a pa àti ẹ̀bọ̀ wa fún mi ní ogójì ọ̀dún ní iḡ bí, iwọ̀ ilẹ̀ Israẹ̀lì? 43 Èyin sì tẹ̀wọ̀gbà àḡọ̀ Moleki, àti iràwọ̀ Refani òrìşà yín, àwòrán tí èyin ẹ̀ láti máa bọ̀ won. Nítórí

nàà èmi yóò kó yín lọ̀ sí igbèkùn rékojá Babeli.' 44 "Àwon baba wa ní àḡọ̀ ẹ̀rì pẹ̀lú won ní iḡ. Èyí tí a ẹ̀ gégé bí Ọ̀lórún tí ó ba Mose sọ̀rọ̀ pé kí ó ẹ̀ şe é, gégé bí àpẹ̀rẹ̀ tí ó ti rí. 45 Ti àwon baba wa tí ó tẹ̀lẹ̀ won sí mú bá Joşua wá sí ilẹ̀ ìní àwon aláìkọ̀là, tí Ọ̀lórún lẹ̀ jade kúrò níwájú àwon baba wa, tí tí dí àkòkò Dafidi. 46 Eni tí ó rí ojúrere níwájú Ọ̀lórún, tí ó sì tọ̀rọ̀ láti rí ibùgbé fún Ọ̀lórún Jakọbu. 47 Şùgbón Solomoni ni ó kọ̀ ilẹ̀ fún un. 48 "Şùgbón Ọ̀ḡá-òḡo kí í gbé ilẹ̀ ti a fi ọ̀wọ̀ kọ̀, gégé bí wòlú ti wí pé: 49 "'Ọrun ni itẹ̀ mi, ayé ni àpótí itisẹ̀ mi. Irú ilẹ̀ kín ní èyin yóò kọ̀ fún mi? ni Olúwa wí. Tàbí nńbo ni yóò jẹ ibi ìsinmi mi? 50 Ọ̀wọ̀ mi kò ha ẹ̀ gbogbo nńkan wònyí.' 51 "Èyin ọ̀lórún líle àti aláìkọ̀là àyà àti eti! Bí àwon baba yín gélẹ̀ ni èyin rí. Nígba gbogbo ni èyin máa ń dènà Èmí Mímọ̀! 52 Njẹ̀ ọ̀kan tilẹ̀ wà nínú àwon wòlú tí àwon baba yín kò ẹ̀ inúnibíni sí? Won sì ti pa àwon ti ó tí ń sọ̀ àşọtẹ̀lẹ̀ nípa wíwá Eni Olódodo nàà. Nísinsin yí èyin ti dalẹ̀ rẹ̀ èyin sí ti pa. 53 Èyin tí ó gba òfin, gégé bí àwon angẹ̀lì ti fi fún ni, tí ẹ̀ kò sì pa á mọ̀." 54 Nígba tí won sì gbọ̀ nńkan wònyí ọ̀kàn won gbogbẹ̀ dé inú, won sì payínkeke sí i. 55 Şùgbón Stefanu, eni tí ó kún fún Èmí Mímọ̀, ó tejúmọ̀ ọ̀run, ó sì rí òḡo Ọ̀lórún, àti Jesu dúró ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọ̀lórún. 56 Ó sì wí pé, "Wò ó, mo rí ọ̀run sí sílẹ̀, Ọ̀mọ̀ Èniyàn sì dúró ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọ̀lórún." 57 Nígba nàà ni won kígbẹ̀ ní ohùn rara, won sí di eti won, gbogbo won sì sáré sí i, won sì rọ̀ lù ú, 58 won sì wọ̀ ọ̀ sẹ̀yìn òde ilú, won sì bẹ̀rẹ̀ síşọ̀ ọ̀ ní òkúta; àwon ẹ̀lẹ̀rì sí fi aşọ̀ won lẹ̀lẹ̀ lẹ̀şẹ̀ ọ̀mọ̀kúnrin kan tí a ń pè ní Saulu. 59 Bí won ti ń sọ̀ Stefanu ní òkúta, ó sì ké pe Olúwa wí pé, "Jesu Olúwa, gba èmi mi." 60 Nígba nàà ni ó wólẹ̀ lórí eékún rẹ̀, ó kígbẹ̀ sòkè pé, "Olúwa, má ẹ̀ ka ẹ̀şẹ̀ yí sí won ní ọ̀rùn."

8 Saulu sì wà nńbẹ̀, ó sì fi àşẹ̀ sí ikú rẹ̀. Ní àkòkò nàà, inúnibíni ríla kan di de sí iḡo tí ó wà ni Jerusalemu, gbogbo won sì tóká káàkiri agbàgbẹ̀ Judea àti Samaria, àyàfi àwon aposteli. 2 Àwon èniyàn olùfọ̀kànsin kan sì gbé òkú Stefanu lọ̀ sin, won sì pohúnrérè ekún kikan sórí rẹ̀. 3 Şùgbón Saulu bẹ̀rẹ̀ sí da iḡo èniyàn Ọ̀lórún rú.

Ó ní wọ ilé dé ilé, ó sì ní mú àwọn òkùnrin àti obìnrin, ó sì ní fí wọn sínú túbú. **4** Àwọn tí wọn sì tókà lẹ sí ibi gbogbo ní wààsù ọ̀rọ̀ nàà. **5** Filipi sì sòkalẹ̀ lẹ̀ sí ilú Samaria, ó ní wààsù Kristi fún wọn. **6** Nígba tí ẹ̀jọ̀ àwọn èniyàn gbọ̀, tí wọn sì rí iṣẹ̀ àmì tí Filipi ní ẹ̀, gbogbo wọn sì fí ọ̀kàn kan fìyèsí ohun tí ó ní sọ. **7** Nítórí tí àwọn ẹ̀mí àìmọ̀ ní kígbe sókè bí wọn ti ní jáde kúrò lára àwọn èniyàn, ọ̀pọ̀ àwọn aṣọ̀ àti amúńkùn ún ni ó sì gba ìmúlárádá. **8** Ayọ̀ púpọ̀ sì wà ní ilú nàà. **9** Sùgbọ̀n ọ̀kùnrin kan wà, tí a ní pè ní Simoni, tí ó ti máa ní pa idán ní ilú nàà, ó sì mú kí ẹ̀nu ya àwọn ará Samaria. Ó sì máa ní fónnu pé èniyàn nílá kan ni òun. **10** Ẹ̀ni tí gbogbo èwe àti àgbà fìyèsí tí wọn sì ní bu ọ̀lá fún wí pé, “Ọ̀kùnrin yí ní agbára Ọ̀lórùn ti ní ẹ̀ nílá.” **11** Wọn bu ọ̀lá fún un, nítórí ọ̀jọ̀ pípẹ̀ ni ó ti ní pa idán fún ìyàlẹ̀nu wọn. **12** Sùgbọ̀n nígba tí wọn gba Filipi gbọ̀ bí ó ti ní wààsù iyinrere ti ẹ̀jọ̀ba Ọ̀lórùn, àti orúkọ Jesu Kristi, a bamitiisi wọn. **13** Simoni tikára rẹ̀ sì gbàgbọ̀ pẹ̀lú nígba ti a sì bamitiisi rẹ̀, ó sì tẹ̀síwájú pẹ̀lú Filipi, ó wo iṣẹ̀ àmì àti iṣẹ̀ agbára tí ní ti ọ̀wọ̀ Filipi ẹ̀, ẹ̀nu sì yà á. **14** Nígba tí àwọn aposteli tí ó wà ní Jerusalemu sí gbọ̀ pé àwọn ara Samaria ti gba ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn, wọn rán Peteru àti Johanu sí wọn. **15** Nígba tí wọn sì lẹ̀, wọn gbàdúrà fún wọn, kí wọn bá à lẹ̀ gba Ẹ̀mí Mímọ̀, **16** nítórí títí ó fí di igbà nàà Ẹ̀mí Mímọ̀ kò tí ì bà lẹ̀ ẹ̀nikẹ̀ni nínú wọn; kíkì pè a bamitiisi wọn lórúkọ Jesu Olúwa ni. **17** Nígba nàà ni Peteru àti Johanu gbé ọ̀wọ̀ lẹ̀ wọn, wọn sí gba Ẹ̀mí Mímọ̀. **18** Nígba tí Simoni rí i pé nípa gbígbe ọ̀wọ̀ lẹ̀ ni ni a ní ti ọ̀wọ̀ àwọn aposteli fí Ẹ̀mí Mímọ̀ fún ni, ó fí owó lẹ̀ wọn, **19** ó wí pé, “Ẹ̀ fún ẹ̀mi nàà ni àṣẹ̀ yíi pẹ̀lú, kí ẹ̀nikẹ̀ni tí ẹ̀mi bá gbé ọ̀wọ̀ lẹ̀ lẹ̀ gba Ẹ̀mí Mímọ̀.” **20** Sùgbọ̀n Peteru dá a lóhùn wí pé, “Kí owó rẹ̀ sègbé pẹ̀lú rẹ̀, nítórí tí iwọ̀ rò láti fí owó ra èbùn Ọ̀lórùn! **21** Iwọ̀ kò ni ipa tàbí ipín nínú ọ̀ràn yíi, nítórí ọ̀kàn rẹ̀ kò ẹ̀ deédé níwájú Ọ̀lórùn. **22** Nítórí nàà ronúpíwàdà iwà búburú rẹ̀ yíi, kí ó sì gbàdúrà sọdọ̀ Ọ̀lórùn bóyá yòò dárí ètè ọ̀kàn rẹ̀ jì ọ̀. **23** Nítórí tí mo wọ̀ye pé, iwọ̀ wa nínú òrónró ìkorò, àti ní idè ẹ̀sẹ̀.” **24** Nígba nàà ni Simoni dáhùn, ó sì wí pé, “Ẹ̀ gbàdúrà sọdọ̀ Olúwa fún mi, kí ọ̀kan nínú ohun tí ẹ̀yin tí sọ má ẹ̀ bá mi.” **25** Nígba tí wọn sì ti jẹ́rìí, tiwọn

ti sọ ọ̀rọ̀ Olúwa, Peteru àti Johanu padà lẹ̀ sí Jerusalemu, wọn sì wààsù iyinrere ni ilètò púpọ̀ ti àwọn ará Samaria. **26** Àngẹ̀lì Olúwa sì sọ fún Filipi pé, “Dìde kí ó sì máa lẹ̀ sí ìhà gúúsù, sí ọ̀nà jìù, tí ó ti Jerusalemu lẹ̀ sí Gasa.” **27** Nígba tí ó sì dìde, ó lẹ̀; sí kiyèsì, ọ̀kùnrin kan ará Etiopia, iwẹ̀fà ọ̀lọ́lá púpọ̀ lódò Kandake ọ̀babinrin àwọn ara Etiopia, ẹ̀ni tí í ẹ̀ olórí iṣúra rẹ̀, tí ó sì ti wá sí Jerusalemu láti jòsìn, **28** Òun sì ní padà lẹ̀, ó sì ẹ̀mí sì wí fún Filipi pé, “Lọ̀ kí ó sì da ara rẹ̀ pọ̀ mó kẹ̀kẹ̀ yíi.” **30** Filipi sì sùré lẹ̀, ó gbọ̀ ti ó ní ka iwé wòlfi Isaiah, Filipi sì bí i pé, “Ohun tí iwọ̀ ní kà yíi ha yé ọ̀ bí?” **31** Ó sì dáhùn wí pé, “Yòò ha ẹ̀ yé mi, bí kò ẹ̀ pé ẹ̀nikan tò mí sí ọ̀nà?” Ó sì bẹ̀ Filipi kí ó gòkè wá, kí ó sì bá òun jókòó. **32** Ibi iwé mímọ̀ tí iwẹ̀fà nàà ní kà nàà ni èyí: “A fà á bí àgùntàn lẹ̀ fún pípà; àti bí ọ̀dọ̀-àgùntàn tí ní dáké níwájú olùrẹ̀run rẹ̀, bẹ̀ẹ̀ gégé ni kò wí ohun kan. **33** Nínú iwà irẹ̀lẹ̀ rẹ̀ a fí idájọ̀ òdodo dùn ún. Ta ni ó lẹ̀ sọrọ̀ nípa ti àwọn ìran rẹ̀? Nítórí tí a gba ẹ̀mí rẹ̀ kúrò ní ayé.” **34** Iwẹ̀fà nàà sì sọ fún Filipi pé, “Mo bẹ̀ ọ̀ sọ fún mi, nípa ta ni wòlfi nàà ní sọ ọ̀rọ̀ yíi, nípa ara rẹ̀ tàbí nípa iwé mímọ̀ yíi, ó sì wààsù iyinrere ti Jesu fún un. **36** Bí wọn sì tí ní lẹ̀ lónà, wọn dé ibi omi kan; iwẹ̀fà nàà sì wí pé, “Wò ó, omi niyí. Kín ni ó dá mi dúró láti se ìrìbọ̀mi?” **38** Ó sì pàṣẹ̀ kí kẹ̀kẹ̀ dúró jẹ̀; àwọn méjèjẹ̀ Filipi àti iwẹ̀fà sì sòkalẹ̀ lẹ̀ sínú omi, Filipi sì bamitiisi rẹ̀. **39** Nígba tí wọn sí jáde kúrò nínú, omi Ẹ̀mí Olúwa gbé Filipi lẹ̀, iwẹ̀fà kò sì rí i mó; nítórí tí ó ní bá ọ̀nà rẹ̀ lẹ̀, ó ní yọ̀. **40** Filipi sì bá ara rẹ̀ ní ilú Asotu, bí ó ti ní kojá lẹ̀, o wààsù iyinrere ní gbogbo ilú, títí ó fí dé Kesarea.

9 Sùgbọ̀n síbẹ̀, Saulu sí ní tẹ̀síwájú nínú mímí ẹ̀émí ihalẹ̀ mọ̀ni àti ipani sí àwọn omọ-ẹ̀yin Olúwa. Ó tò olórí àlùfáá lẹ̀, **2** ó béèrè iwé lẹ̀wọ̀ rẹ̀ sí Sinagogu tí ní bẹ̀ ní ilú Damasku pé, bí òun bá rí ẹ̀nikẹ̀ni tí ní bẹ̀ ni ọ̀nà yíi, ibà á ẹ̀ ọ̀kùnrin, tàbí obìnrin, kí òun lẹ̀ mú wọn ní dídè wá sí Jerusalemu. **3** Ó sì ẹ̀, bí ó ti ní lẹ̀, ó sì súnmọ̀ Damasku; lójijì, ìmọ̀lẹ̀ láti ọ̀run wá mọ̀lẹ̀ yí i ká. **4** Ó sì ṣubú lulẹ̀, ó gbọ̀ ohùn tí ó ní fọ̀ sí i pé,

“Saulu, Saulu, èeşe ti iwọ fi í ń ẹ inúnibíni sí kojá, àwọn Júú ní gbìmò láti pa á. **24** Sùgbón mi?” **5** Ó sì wí pé, “Iwọ ta ni, Olúwa?” Olúwa sì ìdìtẹ wọn di mí mò fún Saulu. Wọn sì ní ẹ ọnu wí fún pé, “Èmi ni Jesu, ẹni ti iwọ ní ẹ inúnibíni ibodè pẹlú lósàn àti lóru, wọn ní wá ọ̀nà láti sí. **6** Dìde, kí o sì lọ sí ilú nàà, a ó sì sọ fún ọ pa á. **25** Sùgbón àwọn ọmọ-ẹyin rẹ gbé ní òru, nípa ohun tí iwọ yóò ẹ.” **7** Àwọn ọkùnrin tí wọn sì ní bá Saulu lọ àjò dúró, wọn kò sì le sọ ohun kan, wọn gbọ ohùn nàà sùgbón wọn kò rí ẹnikan. **8** Saulu sì dìde ní ilẹ; nígbà tí ojú rẹ sì lá kò rí ohunkóhun; sùgbón wọn fà á lówọ wọn sì mú un wá sí Damasku. **9** Ó sì gbé ojọ mọta aposteli, ó sì sọ fún wọn bí ó ti rí Olúwa ní ọ̀nà, ni àìríràn kò sì jẹ, bèẹ̀ ni kò sì mu. **10** Ọmọ-ẹyin kan sì wà ní Damasku, tí a ní pè ni Anania! Olúwa sì wí fún un lójúran pé, “Anania!” Ó sì wí pé, “Wò ó, èmi niyí, Olúwa.” **11** Olúwa sì wí fún un pé, “Dìde kí ó sì lọ sí ilẹ Judasi ní òpópónà Tààrà, kí ó sì bèèrè ẹni tí a ní pè ni Saulu, ara Tarsu, sá wò ó, ó ní gbàdúrà. **12** Òun sì tí rí ọkùnrin kan lójúran ti a ní pè ni Anania, ó wọlé, ó sì fi ọwọ́ lẹ e, kí ó lè ríran.” **13** Anania sì dáhùn wí pé, “Olúwa mo tí gbúrò ọkùnrin yí lódò ọpọ̀ èniyàn, gbogbo búburú tí ó ẹ sí àwọn èniyàn mímọ̀ rẹ ni Jerusalemu. **14** Ó sì gba àşẹ láti ọdò àwọn olórí àlùfáà wá sí ihín yí, láti de gbogbo àwọn ti ní pè orúkọ rẹ.” **15** Sùgbón Olúwa wí fún un pé, “Máa lọ; nítorí ohun èlò ààyò ni òun jẹ fún mi, láti gbé orúkọ mi lọ sí iwájú àwọn aláìkọ̀là, àti àwọn ọba, àti àwọn ọmọ Israẹli. **16** Nítorí èmi o fi gbogbo iya ti kò le şàijẹ nítorí orúkọ mi hàn án.” **17** Anania sì lọ, ó sì wọ ilẹ nàà, nígbà tí ó fi ọwọ́ rẹ lẹ Saulu, ó sì wí pé, “Arákùnrin Saulu, Olúwa ni ó ràn mi, Jesu tí ó fi ara hàn ọ lónà tí iwọ bá wá, kí iwọ ba à lè ríran, kí ó sì kún fún Ẹmí Mímọ̀.” **18** Lójúkan nàà nhàn kan ti ó dàbí ipẹ̀ sì bọ kúrò lójú rẹ, ó sì ríran; ó sì dìde, a sì bamitiisi rẹ. **19** Nígbà tí ó sì jẹun, ara rẹ mókun. Saulu sì wá pẹlú àwọn ọmọ-ẹyin ní Damasku ní ojọ́ púpọ̀. **20** Lójúkan nàà ó sì ní wààsù Kristi nínú àwọn Sinagogu pé, Jesu ni Ọmọ Ọlórún. **21** Ẹnu sì yà gbogbo àwọn ti ó ní gbọ, wọn sì wí pé, “Ẹyí ha ọ ẹni tí ó ti fòdò àwọn tí ní pè orúkọ yí ni Jerusalemu? Nítorí ẹyí nàà ni ó sa ẹ wá sí ihín yí, láti mú wọn ní dìde lọ sódò àwọn olórí àlùfáà.” **22** Sùgbón Saulu ní pọ̀ sí i ní agbára ó sì ní dààmú àwọn Júú tí ó ní gbé Damasku, ó fihàn pé, ẹyí ni Kristi nàà. **23** Léyin igbà tí ojọ́ púpọ̀

kojá, àwọn Júú ní gbìmò láti pa á. **24** Sùgbón mi?” **5** Ó sì wí pé, “Iwọ ta ni, Olúwa?” Olúwa sì ìdìtẹ wọn di mí mò fún Saulu. Wọn sì ní ẹ ọnu wí fún pé, “Èmi ni Jesu, ẹni ti iwọ ní ẹ inúnibíni ibodè pẹlú lósàn àti lóru, wọn ní wá ọ̀nà láti pa á. **25** Sùgbón àwọn ọmọ-ẹyin rẹ gbé ní òru, nípa ohun tí iwọ yóò ẹ.” **7** Àwọn ọkùnrin tí wọn sì ní bá Saulu lọ àjò dúró, wọn kò sì le sọ ohun kan, wọn gbọ ohùn nàà sùgbón wọn kò rí ẹnikan. **8** Saulu sì dìde ní ilẹ; nígbà tí ojú rẹ sì lá kò rí ohunkóhun; sùgbón wọn fà á lówọ wọn sì mú un wá sí Damasku. **9** Ó sì gbé ojọ mọta aposteli, ó sì sọ fún wọn bí ó ti rí Olúwa ní ọ̀nà, ni àìríràn kò sì jẹ, bèẹ̀ ni kò sì mu. **10** Ọmọ-ẹyin kan sì wà ní Damasku, tí a ní pè ni Anania! Olúwa sì wí fún un lójúran pé, “Anania!” Ó sì wí pé, “Wò ó, èmi niyí, Olúwa.” **11** Olúwa sì wí fún un pé, “Dìde kí ó sì lọ sí ilẹ Judasi ní òpópónà Tààrà, kí ó sì bèèrè ẹni tí a ní pè ni Saulu, ara Tarsu, sá wò ó, ó ní gbàdúrà. **12** Òun sì tí rí ọkùnrin kan lójúran ti a ní pè ni Anania, ó wọlé, ó sì fi ọwọ́ lẹ e, kí ó lè ríran.” **13** Anania sì dáhùn wí pé, “Olúwa mo tí gbúrò ọkùnrin yí lódò ọpọ̀ èniyàn, gbogbo búburú tí ó ẹ sí àwọn èniyàn mímọ̀ rẹ ni Jerusalemu. **14** Ó sì gba àşẹ láti ọdò àwọn olórí àlùfáà wá sí ihín yí, láti de gbogbo àwọn ti ní pè orúkọ rẹ.” **15** Sùgbón Olúwa wí fún un pé, “Máa lọ; nítorí ohun èlò ààyò ni òun jẹ fún mi, láti gbé orúkọ mi lọ sí iwájú àwọn aláìkọ̀là, àti àwọn ọba, àti àwọn ọmọ Israẹli. **16** Nítorí èmi o fi gbogbo iya ti kò le şàijẹ nítorí orúkọ mi hàn án.” **17** Anania sì lọ, ó sì wọ ilẹ nàà, nígbà tí ó fi ọwọ́ rẹ lẹ Saulu, ó sì wí pé, “Arákùnrin Saulu, Olúwa ni ó ràn mi, Jesu tí ó fi ara hàn ọ lónà tí iwọ bá wá, kí iwọ ba à lè ríran, kí ó sì kún fún Ẹmí Mímọ̀.” **18** Lójúkan nàà nhàn kan ti ó dàbí ipẹ̀ sì bọ kúrò lójú rẹ, ó sì ríran; ó sì dìde, a sì bamitiisi rẹ. **19** Nígbà tí ó sì jẹun, ara rẹ mókun. Saulu sì wá pẹlú àwọn ọmọ-ẹyin ní Damasku ní ojọ́ púpọ̀. **20** Lójúkan nàà ó sì ní wààsù Kristi nínú àwọn Sinagogu pé, Jesu ni Ọmọ Ọlórún. **21** Ẹnu sì yà gbogbo àwọn ti ó ní gbọ, wọn sì wí pé, “Ẹyí ha ọ ẹni tí ó ti fòdò àwọn tí ní pè orúkọ yí ni Jerusalemu? Nítorí ẹyí nàà ni ó sa ẹ wá sí ihín yí, láti mú wọn ní dìde lọ sódò àwọn olórí àlùfáà.” **22** Sùgbón Saulu ní pọ̀ sí i ní agbára ó sì ní dààmú àwọn Júú tí ó ní gbé Damasku, ó fihàn pé, ẹyí ni Kristi nàà. **23** Léyin igbà tí ojọ́ púpọ̀

Jesu. **28** Saulu sì wà pẹlú wọn, ó ní wọlé, ó sì ní jade ní Jerusalemu. Ó sì ní fi igboya wààsù ni orúkọ Olúwa. **29** Ó ní sọrọ̀ lòdì sí àwọn ará Helleni, ó sì ní ja wọn ní iyan; sùgbón wọn ní pète láti pa a. **30** Nígbà tí àwọn arákùnrin sì mò, wọn mú sọkalẹ̀ lọ sí Kesarea, wọn sì rán an lọ sí Tarsu. **31** Nígbà nàà ni ijo wà ni àlàáfíà yíká gbogbo Judea àti ni Galili àti ni Samaria, wọn ní fẹşẹmùlẹ̀, wọn ní rín ní ibèrù Olúwa, àti ni itùnù Ẹmí Mímọ̀, wọn ní pọ̀ sí i. **32** Ó sì ẹ, bí Peteru ti ní kojá lọ káàkiri lààrín wọn, ó sọkalẹ̀ lọ pẹlú si ọdò àwọn èniyàn mímọ̀ tí ní gbé ni Lida. **33** Níbẹ̀ ni ó rí ọkùnrin kan ti a pè ní Aenea tí ó ti dùbúlẹ̀ lórí àkète ni ọdún méjọ, ó ní ààrùn ègbà. **34** Peteru sì wí fún un pé, “Aenea, Jesu Kristi mú ọ láradá; dìde kí ó sì tún àkète rẹ ẹ.” Ó sì dìde lójúkan nàà. **35** Gbogbo àwọn tí ní gbé Lida àti Şaroni sì rí i, wọn sì yípadà sí Olúwa. **36** Ọmọ-ẹyin kan sí wà ní Joppa ti a ní pè ni Tabita (ẹyí tí ó túmọ̀ sí Dọkasi); obìnrin yí pọ̀ ni işẹ̀ oore, àti itọrẹ àánú şíşẹ. **37** Ní àkókò nàà ni ó wà nínú àisàn, ó sì kú, wọn sì wẹ̀ ọkú rẹ, wọn sì gbé ọkú rẹ sí iyarà òkè. **38** Bí Lida sì ti súnmọ̀ Joppa, nígbà tí àwọn ọmọ-ẹyin gbọ̀ pé Peteru wà níbẹ̀, wọn rán ọkùnrin méjì sí i láti bè ẹ̀ pé, “Má ẹ jáfara láti dé ọdò wa.” **39** Peteru sí dìde, ó sì bá wọn lọ. Nígbà tí ó dé, wọn mú un lọ sí iyarà òkè nàà, gbogbo àwọn opó sí dúró tí í wọn sọkún, wọn sì ní fi ẹwù àti aşọ tí Dọkasi dá hàn án, nígbà tí ó wà pẹlú wọn. **40** Sùgbón Peteru ti gbogbo wọn sódè, ó sì kúnlẹ̀, ó sí gbàdúrà; ó sì yípadà sí ọkú, ó ní “Tabita, dìde.” Ó sì la ojú rẹ, nígbà tí ó sì rí Peteru, ó dìde jókòó. **41** Ó sì na ọwọ́ rẹ sí i, ó fà á dìde; nígbà tí ó sì pe àwọn èniyàn mímọ̀ àti àwọn opó, ó fi lẹ wọn

lówó láààye. 42 Èyí sì di mí mò já gbogbo Joppa; òpòlopò sì gba Olúwa gbó. 43 Ó gbé ojò púpò ni Joppa ní òdò òkùnrin kan Simoni oníṣòṇà-awọ.

10 Òkùnrin kan sì wà ni Kesarea ti a n pè ní Korneliu, balógun ọ̀rún ti ẹgbé ọmọ-ogun tí a n pè ni Itali. 2 Olùfọ̀kànsin, àti ẹni ti ó bèrù Ọlọrun tilétilé rẹ gbogbo, ẹni tí ó n tọ̀rẹ àánú púpò fún àwọn èniyàn, tí ó sì n gbàdúrà sòdò Ọlọrun nígbà gbogbo. 3 Níwọn wákàtí ọ̀ṣàṇán ọjó, ó rí nínú iran kedere angeli Ọlọrun kan wólé tò ọ wá, ó sì wí fún un pé, “Korneliu!” 4 Nígbà tí ó sì tejú mó ọn, ti ẹ̀rù sì bà á, ó ní, “Kín ni, Olúwa?” Ó sì wí fún un pé, “Àdúrà rẹ àti ọ̀rẹ-àánú, tìrẹ̀ gòkè lọ síwájú Ọlọrun fún irántí. 5 Sì rán èniyàn nísinsin yíi lọ sí Joppa, kí wọn sì pe Simoni wá, ẹni ti àpèlẹ̀ rẹ n jẹ Peteru. 6 Ó wọ sí ilẹ̀ Simoni aláwọ̀, tí ilẹ̀ rẹ wà létí Òkun; òun ni yóò sọ fún ọ bí iwọ ó ti ẹ.” 7 Nígbà tí angeli náà tí ó bá Korneliu sọrọ̀ sì fi i sílẹ̀ lọ ó pe méjì nínú àwọn iranṣẹ̀ ilẹ̀ rẹ, àti ọmọ-ogun olùfọ̀kànsin kan, nínú àwọn ti ó máa n dúró tí í nígbà gbogbo. 8 Nígbà tí ó sì tí ẹ̀lẹ̀yẹ̀ ohun gbogbo fún wọn, ó rán wọn lọ sí Joppa. 9 Ni ojò kejì bí wọn ti n lọ lònà àjò wọn, tí wọn sì sún mó ilẹ̀ náà, Peteru gun òkè ilẹ̀ lọ láti gbàdúrà ni iwọn wákàtí ọ̀ṣà ọjó, 10 ebi sì pa á gidigidi, ó sì n fẹ̀ láti jẹun, ó bó sí ojúran. 11 Ó sì rí ọ̀run sí, ohun èlò kan sì sòkalẹ̀ bí gogowú nílá, tí a ti igun méré̀ẹ̀rin, sòkalẹ̀ sí ilẹ̀. 12 Nínú rẹ̀ ni onírúurú ẹ̀ranko ẹ̀lẹ̀sẹ̀ méré̀n wà, àti ohun tí n rákò ni ayé àti ẹ̀yẹ̀ ojú ọ̀run. 13 Ohùn kan sì fọ̀ sí i pe, “Dide, Peteru; máa pa kí o sì máa jẹ.” 14 Sùgbón Peteru dáhùn pé, “Rara, Olúwa; nítorí èmi kò jẹ ohun èèwọ̀ àti aláímọ̀ kan rí.” 15 Ohùn kan sì tún fọ̀ sí i lẹ̀mẹ́jì pé, “Ohun tí Ọlọrun bá ti wẹ̀mọ̀, iwọ má ẹ̀ pe è ní èèwọ̀ mó.” 16 Èyí sì ẹ̀ lẹ̀mẹ́ta; lójúkan náà a sì gbé ohun èlò náà padà lọ sòkè ọ̀run. 17 Bí Peteru sì ti n dààmú nínú ara rẹ̀ bí òun bá ti mò iran tí òun rí yíi sí, si wò ó, àwọn ọ̀kùnrin tí a rán wá láti òdò Korneliu dé. Wọn n béèrè ilẹ̀ Simoni, wọn dúró ní ẹ̀nu-òṇà. 18 Wọn nahùn béèrè bí Simoni tí a n pè ní Peteru, wọ̀ níbẹ̀. 19 Bí Peteru sì ti n ronú iran náà, Èmí wí fún un pé, “Wò ó, àwọn ọ̀kùnrin mẹ́ta n wá ọ. 20 Njẹ̀ dide, sòkalẹ̀ kí ó

sì bá wọn lọ, má ẹ̀ kó ara ró láti bá wọn lọ, nítorí èmi ní ó rán wọn.” 21 Nígbà náà ni Peteru sòkalẹ̀ tò àwọn ọ̀kùnrin náà tí a rán, ó sì wí pé, “Wò ó, èmi ni ẹ̀ni tí ẹ̀yin n wá, kín ni ídí rẹ̀ ti ẹ̀ fi wá?” 22 Wọn sì wí pé, “Korneliu balógun ọ̀rún, ọ̀kùnrin olóòtítọ̀, àti ẹni ti ó bèrù Ọlọrun, tí ó sì ní orúkọ rere lódò gbogbo orílẹ̀-èdè àwọn Júú, òun ni a ti òdò Ọlọrun kó nípasẹ̀ angeli mímọ̀, láti ránṣẹ̀ pé ọ wá sí ilẹ̀ rẹ̀ àti láti gbó ọ̀rọ̀ lẹ̀nu rẹ.” 23 Nígbà náà ni Peteru pè wọn wólé, ó gbà wọn lálẹ̀jò. Ní ojò kejì, ó sì dide, ó bá wọn lọ, diẹ̀ nínú àwọn ti o ti gbàgbó ní Joppa sì bá a lọ pẹ̀lú. 24 Lọ́jọ̀ kejì wọn sì wọ̀ Kesarea, Korneliu sì ti n retí wọn, ó sì ti pe àwọn ibátan àti àwọn ọ̀rẹ̀ rẹ̀ tímótímọ̀ jọ. 25 Ó sì ẹ̀ bí Peteru ti n wólé, Korneliu padẹ̀ rẹ̀, ó wólé lẹ̀sẹ̀ rẹ̀, ó sì foríbalẹ̀ fún un. 26 Sùgbón Peteru gbé e dide, ó ní, “Dide èniyàn ni èmi tìkára mi pẹ̀lú.” 27 Bí ó sì ti n bá a sọrọ̀, ó wólé ó sì rí àwọn èniyàn púpò tí wọn péjọ. 28 Ó sì wí fún wọn pé, “Èyin mò bí ó ti jẹ̀ èèwọ̀ fún ẹ̀ni tí ó jẹ̀ Júú, láti bá ẹ̀ni tí ó jẹ̀ ará ilẹ̀ mìíràn kégbé, tàbí láti tò ọ wá; sùgbón Ọlọrun ti fihàn mi pé, ki èmi má ẹ̀ pe ẹ̀nikẹ̀ni ni èèwọ̀ tàbí aláímọ̀. 29 Nítorí náà ni mo sì ẹ̀ wá ní àìjìyàn, bí a ti ránṣẹ̀ pé mi, njẹ̀ mo béèrè, nítorí kín ní ẹ̀yin ẹ̀ ránṣẹ̀ pé mi?” 30 Korneliu sì dáhùn pé, “Ní ijerin, mo n ẹ̀ ẹ̀dúrà wákàtí ọ̀ṣàṇán ọjó ni ilẹ̀ mi títí di idayíi, si wò ó, ọ̀kùnrin kan aláṣọ̀, àlà dúró níwájú mi. 31 Ó sì wí pé, ‘Korneliu, a gbọ̀ ẹ̀dúrà rẹ̀, ọ̀rẹ̀-àánú rẹ̀ sì wà ni irántí níwájú Ọlọrun. 32 Njẹ̀ ránṣẹ̀ lọ sí Joppa, kí ó sì pe Simoni wá, ẹni ti àpèlẹ̀ rẹ̀ n jẹ Peteru; ó wọ̀ ní ilẹ̀ Simoni aláwọ̀ létí òkun.’ 33 Nítorí náà ni mo sì ẹ̀ ránṣẹ̀ sí ọ̀ lójúkan náà, iwọ̀ sì ẹ̀sun tí ó fi wá. Gbogbo wa pé níwájú Ọlọrun nísinsin yíi, láti gbó ohun gbogbo, ti a pàṣẹ̀ fún ọ̀ láti òdò Ọlọrun wá.” 34 Peteru sì ya ẹ̀nu rẹ̀, ó sì wí pé, “Nítòótọ̀ mo wọ̀ye pé, Ọlọrun kì í ẹ̀ ọ̀júsàájú èniyàn. 35 Sùgbón ni gbogbo orílẹ̀-èdè, ẹni tí ó bá bèrù rẹ̀, ti ó sì n síṣẹ̀ òdodo, ẹni itẹ̀wọ̀gbà ni lódò rẹ̀. 36 Èyin mò ọ̀rọ̀ tí Ọlọrun rán sí àwọn ọmọ̀ Israẹ̀lì láti kéde iròyin ayọ̀ àlàáfíà nípasẹ̀ Jesu Kristi, ẹni ti ẹ̀ Olúwa ohun gbogbo. 37 Èyin náà mò ọ̀rọ̀ náà tí a kéde rẹ̀ yíká gbogbo Judea, tí a bèrẹ̀ rẹ̀ láti Galili, lẹ̀yìn bamitiisi ti Johanu wàásù

rè. **38** Aní Jesu ti Nasareti, gégé bí Ọlórún ti da Ẹmí Mímọ̀ àti agbára le lórí; ẹni tí ó ní kiri ẹ̀ oore, ó ní ẹ̀ ìmúláradá gbogbo àwọn tí ẹ̀sù sí ní pọn lójú; nítorí Ọlórún wà pẹ̀lú rẹ̀. **39** “Àwà sì ni ẹ̀lẹ̀rín gbogbo ohun tí ó ẹ̀, ní ilẹ̀ àwọn Júú, àti ni Jerusalemu. Ẹni tí wọn pa nípa gbígbékọ̀ sí orí igi. **40** Ọ̀un ni Ọlórún jí òdide ni ojọ̀ kẹ́ta ó sì fi i hàn gbangba. **41** Kí i ẹ̀ fún gbogbo èniyàn ni o ri, bí kò ẹ̀ fún àwà ti a jẹ̀ ẹ̀lẹ̀rín ti a ti ọ̀wọ̀ Ọlórún yàn tẹ̀lẹ̀, ti a bá a jẹ̀, ti a sì bá a mu lẹ̀yìn igbà ti ó jínde kúrò nínú òkú. **42** Ó sì pàṣẹ̀ fún wa láti wààsù fún àwọn èniyàn, àti láti jẹ́rín pé, ọ̀un ni a ti ọ̀wọ̀ Ọlórún yàn ẹ̀ oníḍàájọ̀ ààyè àti òkú. **43** Ọ̀un ni gbogbo àwọn wòlńfí jẹ́rín sí pé, ẹnikẹ́ni ti ó bá gbà á gbọ̀ yòò rí idárfíjì ẹ̀ṣẹ̀ gbà nípa orúkọ̀ rẹ̀.” **44** Bí Peteru sì ti ní sọ ọ̀rọ̀ wònyí lẹ̀nu, Ẹmí Mímọ̀ bà lé gbogbo àwọn ti ó gbọ̀ ọ̀rọ̀ náà. **45** Ẹnu sì yà àwọn onígbagbọ̀ ti a ti kọ̀ nílá tí wọn bá Peteru wá, nítorí ti a tu èbùn Ẹmí Mímọ̀ sórí àwọn aláìkọ̀là pẹ̀lú. **46** Nítorí wọn gbọ̀, wọn ní fọ̀ onírúúrú èdè, wọn sì yin Ọlórún lógo. Nígbà náà ni Peteru dáhùn wí pé, **47** “Ẹnikẹ́ni ha lẹ̀ sòfin pe, kí a má bamitiisi àwọn wònyí tí wọn gba Ẹmí Mímọ̀ bí àwà?” **48** Ó sì pàṣẹ̀ kí a bamitiisi wọn ni orúkọ̀ Jesu Kristi. Nígbà náà ni wọn bè ẹ̀ kí ó dúró ni ojọ̀ mélòò kan.

11 Àwọn aposteli àti àwọn arákúnrin ti ó wà ni Judea sì gbọ̀ pé àwọn aláìkọ̀là pẹ̀lú ti gba ọ̀rọ̀ Ọlórún. **2** Nígbà tí Peteru sì gòkè wá sí Jerusalemu, àwọn ti ìkọ̀là ní bá a wíjọ̀ **3** wí pé, “Ìwọ̀ wólé tọ̀ àwọn èniyàn aláìkọ̀là lọ, ó sì bá wọn jẹun.” **4** Sùgbọ́n Peteru bèrẹ̀ sí lá à yé wọn lẹ́ṣẹ́ṣẹ̀, wí pé, **5** “Èmi wà ni ilú Joppa, mo ní gbàdúrà, mo rí iran kan lójúran. Ohun èlò kan sòkalẹ̀ bí ewé tákàdà nílá, tí a ti igun méré̀ẹ̀rìn rẹ̀ sòkalẹ̀ láti ọ̀run wá; ó sì wá títí de ọ̀dọ̀ mi. **6** Mo tejúmọ̀ ọ̀n, mo sì fiyèsí i, mo sí rí ẹ̀ran ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ méré̀n, àti ẹ̀ranko igbó, àti ohun tí ní rákò, àti ẹ̀yẹ ojú ọ̀run. **7** Mo sì gbọ̀ ohùn kan ti ó fọ̀ sí mi pé, ‘Dide, Peteru: máa pa, kí ó sì máa jẹ.’ **8** “Sùgbọ́n mo dáhùn wí pé, ‘Rara Olúwa! Nítorí ohun èèwọ̀ tàbí ohun aláìmọ̀ kan kò wọ ẹ̀nu mi rí lááláé.’ **9** “Sùgbọ́n ohùn kan dáhùn nígbà ẹ̀ẹ̀kẹ̀jì láti ọ̀run wá pé, ‘Ohun tí Ọlórún bá ti

wẹ̀mọ̀, kí iwọ̀ má ẹ̀ pe ẹ̀ ní àìmọ̀.’ **10** Ẹ̀yí sì ẹ̀lẹ̀ nígbà mẹtá; a sì tún fa gbogbo rẹ̀ sòkè ọ̀run. **11** “Sì wò ó, lójúkan náà ọ̀kúnrin mètá dúró níwájú ilẹ̀ ti a gbé wà, ti a rán láti Kesarea sí mi. **12** Ẹ̀mí sì wí fún mi pé, kí èmi bá wọn lọ, ki èmi má ẹ̀ kominú ohunkóhun. Àwọn arákúnrin mẹtá wònyí sì bá mi lọ, a sì wọ ilẹ̀ ọ̀kúnrin náà. **13** Ó sì sọ fún wa bí ọ̀un ti rí àngẹ̀lì kan tí ó dúró ní ilẹ̀ rẹ̀, tí ó sì wí pé, ‘Ránsẹ̀ lọ sí Joppa, kí ó sì pe Simoni tí àpẹ̀lẹ̀ rẹ̀ jẹ̀ Peteru; **14** ẹni tí yòò sọ ọ̀rọ̀ fún ọ, nípa ẹ̀yí tí a ó fi gba iwọ̀ àti gbogbo ilẹ̀ rẹ̀ là.’ **15** “Bí mo sì ti bèrẹ̀ sí sọ, Ẹ̀mí Mímọ̀ sì bà lé wọn, gégé bí ó ti bà lé wa ni àtètẹ̀kọ̀ṣe. **16** Nígbà náà ni mo rántí ọ̀rọ̀ Olúwa, bí ó ti wí pé, ‘Johanu fi omi bamitiisi nítòótọ̀; sùgbọ́n a ó fi Ẹ̀mí Mímọ̀ bamitiisi yín.’ **17** Njẹ̀ bí Ọlórún sì ti fi irú èbùn kan náà fún wọn bí ó ti fi fún àwà pẹ̀lú nígbà tí a gba Jesu Kristi Olúwa gbọ̀, ta ni èmi tí n ó fi rò pé mo le ẹ̀ de Ọlórún ní ọ̀nà?” **18** Nígbà tí wọn sì gbọ̀ nńkan wònyí, wọn sì pa ẹ̀nu wọn mọ̀, wọn sì yin Ọlórún ògo wí pé, “Njẹ̀ Ọlórún fi ìrònúpìwàdà sí iye fún àwọn aláìkọ̀là pẹ̀lú!” **19** Nítorí náà àwọn tí a sì tóká kiri nípasẹ̀ inúnibíní tí ó òdide ní ti Stefanu, wọn rìn títí de Fonisia, àti Saipuròsì, àti Antioku, wọn kò sọ ọ̀rọ̀ náà fún ẹ̀nikan bí kò ẹ̀ fún kíkì àwọn Júú. **20** Sùgbọ́n àwọn kan ní bẹ̀ nínú wọn tí ó jẹ̀ ará Saipuròsì àti Kirene; nígbà tí wọn dé Antioku, wọn sọ̀rọ̀ fún àwọn Helleni pẹ̀lú, wọn ní wààsù ìròyìn ayọ̀ nípa Jesu Olúwa. **21** Ọ̀wọ̀ Olúwa sì wà pẹ̀lú wọn, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn sì gbàgbọ̀, wọn sì yípadà sí Olúwa. **22** Ìròyìn nípa wọn sì dé etí ljo ti ó wà ni Jerusalemu; wọn sì rán Barnaba lọ títí dé Antioku; **23** Nígbà ti ó dé ti ó sì rí ẹ̀rì oore-ọ̀fẹ̀ Ọlórún, ó yò, ó sì gba gbogbo wọn níyànjú pé, pẹ̀lú ìpinnu ọ̀kan ni kí wọn fi ara mó Olúwa. **24** Nítorí ọ̀un jẹ̀ èniyàn rere, ó sì kún fún Ẹ̀mí Mímọ̀ àti fún igbàgbọ̀; èniyàn púpọ̀ ni a sì kà kún Olúwa. **25** Barnaba sì jáde lọ sí Tarsu láti wá Saulu, **26** nígbà tí ó sì rí i, ó mú un wá sí Antioku. Fún ọ̀dún kan gbáko ni wọn fi ní bá ljo péjọ̀pọ̀, tí wọn sì kọ̀ èniyàn púpọ̀. Ní Antioku ni a sì kọ̀kọ̀ ti pe àwọn ọ̀mo-ẹ̀yìn ni “Kristiani.” **27** Ní ojọ̀ wònyí ni àwọn wòlńfí sì ti Jerusalemu sòkalẹ̀ wá sí Antioku. **28** Nígbà tí ọ̀kan nínú wọn, ti a ní pé ni Agabu sí òdide, ó ti ipa Ẹ̀mí sọ

pé, iyàn ílálá yóò mú yíká gbogbo ilẹ̀ Romu. (Èyí sì şelẹ̀ nígbà ìşèjọba Kilaudiu.) **29** Àwọn ọmọ-èyìn sì pínnu, olúkúlùkù gégé bí agbára rẹ̀ tí tò, láti ràn ìrànlowó sí àwọn arákùnrin tí ó wà ní Judea. **30** Wọn sì şe bẹ̀ẹ̀, wọn sì fi èbùn ránşé sí àwọn àgbà láti ọwọ̀ Barnaba àti Saulu.

12 Ní àkókò ìgbà náà ni Herodu ọba sì nawọ̀ rẹ̀ mú àwọn kan nínú ìjọ, pèlú èrò láti pọn wọn lójú. **2** Ó sì fi idà pa Jakọbu arákùnrin Johanu. **3** Nígbà tí ó sì rí pé èyí dùn mọ̀ àwọn Júú nínú, ó sì nawọ̀ mú Peteru pèlú. Ó sì jẹ̀ ìgbà àjọ àiwúkàrà. **4** Nígbà tí ó sì mú un, ó fi i sínú túbú, ó fi lé àwọn èşó mèrin ti ọmọ-ogun lowó láti máa şó ọ. Herodu ní rò láti mú un jáde fún àwọn èniyàn lèyìn ìrẹkọjá fún idájọ. **5** Nítorí náà wọn fi Peteru pamọ̀ sínú túbú; şùgbọn ìjọ ní fi itara gbàdúra sọdọ̀ Ọlọrun fún un. **6** Ní òru náà gan an ti Herodu íbá sì mú un jáde, Peteru ní sùn láàrín àwọn ọmọ-ogun méjì, a fi èwọn méjì dè é, èşó sí wà ní ẹnu-òná, wọn ní şó túbú náà. **7** Sì wò ó, àngẹli Olúwa farahàn, ìmọ̀lẹ̀ sì mọ̀ nínú túbú; ó sì lu Peteru pèpẹ̀ légbẹ̀ẹ̀, ó jí í, ó ni, “Dide kánkán!” Èwọn sí bọ̀ sílẹ̀ kúrò ní ọwọ̀ Peteru. **8** Àngẹli náà sì wí fún un pé, “Di àmùrẹ̀ rẹ̀, kí ó sì wọ̀ sálúbàtà rẹ̀!” Peteru sì şe bẹ̀ẹ̀. Ó sì wí fún un pé, “Da aşọ̀ rẹ̀ bora, ki ó sì máa tò mí lèyìn!” **9** Peteru sì jáde, ó ní tò ọ̀ lèyìn; kò sì mọ̀ pé ohun tí a şe láti ọwọ̀ àngẹli náà jẹ̀ ọ̀títọ̀, şùgbọn ó şe bí òun wà lójú ìran. **10** Nígbà tí wọn kojá ìşọ̀ èkínní àti èkejì, wọn dé ẹnu-òná ilẹ̀kùn irin tí ó lọ sí ilú. Ó sí tikára rẹ̀ sí sílẹ̀ fún wọn: wọn sì jáde, wọn ní gba òná ìgboro kan lọ; lójúkan náà àngẹli náà sì fi sílẹ̀ lọ. **11** Nígbà tí ojú Peteru sì wálẹ̀, ó ní, “Nígbà yìí ni mo tò mọ̀ nítòdọtó pé, Olúwa ràn àngẹli rẹ̀, ó sì gbà mí lowó Herodu àti gbogbo ohun tí àwọn èniyàn Júú ní retí!” **12** Nígbà tó sì rò ó, ó lọ sí ilẹ̀ Maria iyá Johanu, tí àpèlẹ̀ rẹ̀ ní jẹ̀ Marku; níbí tí àwọn èniyàn púpọ̀ péjọ sí, tí wọn ní gbàdúra. **13** Bí ó sì ti kan ilẹ̀kùn ẹnu-òná, ọmọbìnrin kan tí a n pè ní Roda wá láti dáhùn. **14** Nígbà tí ó sì ti mọ̀ ohùn Peteru, kò sí ilẹ̀kùn nítorí tí ayọ̀ kún ọkàn rẹ̀ gidigidi, şùgbọn ó sùré wọ̀ ilẹ̀, ó sísọ̀ pé, Peteru dúró ní ẹnu-òná. **15** Wọn sì wí fún un pé, “Ìwọ̀ n şe òmùgò!” Şùgbọn

ó tẹnumọ̀ ọ̀n gidigidi pé bẹ̀ẹ̀ ni şé. Wọn sì wí pé, “Àngẹli rẹ̀ ni!” **16** Şùgbọn Peteru ní kànkùn síbẹ̀, nígbà tí wọn sì sí ilẹ̀kùn, wọn rí i, ẹnu sì yá wọn. **17** Şùgbọn ó juwọ̀ sí wọn pé kí wọn dákẹ̀, ó sì ròyìn fún wọn bí Olúwa ti mú òun jáde kúrò nínú túbú. Ó sì wí pé, “È ro èyí fún Jakọbu àti àwọn arákùnrin yòókù!” Ó sì jáde, ó lọ sí ibòmíràn. **18** Nígbà tí ilẹ̀ sì mọ̀, ìrùkèrúddò diẹ̀ kọ̀ ní ó wà láàrín àwọn ọmọ-ogun nípa ohun tí ó dé bá Peteru. **19** Nígbà tí Herodu sì wá a kiri, tí kò sì rí i, ó wádìl àwọn èşó, ó pàşẹ̀ pé, kí a pa wọn. Herodu sì sọkalẹ̀ láti Judea lọ sí Kesarea, ó sì wà níbẹ̀ fún ìgbà diẹ̀. **20** Herodu sí ní bínú gidigidi sí àwọn ará Tire àti Sidoni; şùgbọn wọn fi ìmọ̀ şọkan wá sọdọ̀ rẹ̀, nígbà tí wọn sì ti tu Bilasitu iwèfà ọba lójú, wọn ní bẹ̀bẹ̀ fún àlàáfíà, nítorí pé ilú ọba náà ni ilú tí wọn ti ní gba oúnjẹ. **21** Ni ojọ̀ àfiyèsí kan, Herodu sì wà nínú aşọ̀ ìgúnwà rẹ̀, ni orí ìtẹ̀ rẹ̀, ó sì ní bá àwọn àjọ èniyàn sọrọ̀ ní gbangba. **22** Àwọn èniyàn sì hó wí pé, “Ohùn Ọlọrun ni èyí, kí í sí í şe ti èniyàn!” **23** Lójúkan náà, nítorí tí Herodu kò fi ògo fún Ọlọrun, àngẹli Olúwa lù ú, ó sì kú, ìdin sì jẹ̀ é. **24** Şùgbọn ọ̀rọ̀ Ọlọrun gbilẹ̀, ó sì bí sí i. **25** Barnaba àti Saulu sì padà wá láti Jerusalemu, nígbà ti wọn sì parí ìşé ìránşé wọn, wọn sì mú Johanu ẹni tí àpèlẹ̀ rẹ̀ ní jẹ̀ Marku wá pèlú wọn.

13 Àwọn wòlfi àti àwọn olùkọ̀nì sì ní bẹ̀ nínú ìjọ ti ó wà ni Antioku; Barnaba àti Simeoni tí a ní pè ni Nigeri, àti Lukiu ará Kirene, àti Manaeni (ẹni tí a tò pọ̀ pèlú Herodu tetrarki) àti Saulu. **2** Bí wọn sì ti ní jòsìn fún Olúwa, tí wọn sì ní gbààwẹ̀, Èmí Mímọ̀ wí pé, “È ya Barnaba àti Saulu sọtọ̀ fún mí fún ìşé ti mo ti pè wọn sí!” **3** Nígbà tí wọn sì ti gbààwẹ̀, tí wọn sì ti gbàdúra, wọn gbé ọwọ̀ lé wọn, wọn sì ràn wọn lọ. **4** Njẹ̀ bí Èmí Mímọ̀ ti ràn àwọn méjèjì lọ, wọn sọkalẹ̀ lọ sí Seleusia; láti ibẹ̀ wọn sì wọ̀ ọkọ̀ ojú omi lọ sí Saipuroşì. **5** Nígbà ti wọn sì wà ni Salami, wọn ní wàásù ọ̀rọ̀ Ọlọrun ní Sinagogu àwọn Júú. Johanu náà sì wà pèlú wọn láti ràn wọn lowó fún ìránşé wọn. **6** Nígbà tí wọn sì la gbogbo erékùşù já dé Pafosi, wọn rí ọkùnrin oşó àti wòlfi èké kan ti i şe Júú, orúkọ̀ ẹni ti ó ní jẹ̀ Bar-Jesu. **7** Ó wà lodọ̀ Segiu Paulusi baálẹ̀ ilú

nàà tí í ẹ̀ ẹ̀ amòye èniyàn. Òun nàà ni ó ránṣẹ̀ pe bí èmi jẹ? Èmi kì í ẹ̀ ẹ̀ òun. Ẹ̀gbón ẹ̀ kiyèsì í, Barnaba àti Saulu, nítorí tí ó fẹ̀ gbọ̀ ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún. ẹ̀nikan ní bọ̀ lẹ́yìn mi, bàtà ẹ̀sẹ̀ ẹ̀ni tí èmi kò tò 8 Ẹ̀gbón Elimu oṣo (nítorí bèẹ̀ ni ìtumọ̀ orúkọ rẹ̀) takò wọn, ó ní fẹ̀ pa baálẹ̀ ni ọ̀kàn dà kúrò ni ìgbàgbọ̀. 9 Ẹ̀gbón Saulu ti a ní pè ni Paulu, ó kún fún Èmí Mímọ̀, ó sì tejúmọ̀ Elimu, ó sì wí pé, 10 “Ìwọ̀ ti ó kún fún àrẹ̀kẹ̀rẹ̀kẹ̀ gbogbo, àti fún iwà ikà gbogbo, iwọ̀ ọ̀mọ̀ ẹ̀ṣù, iwọ̀ ọ̀tá ohun gbogbo, iwọ̀ kì yóò ha dẹkun láti máa yí ọ̀nà ọ̀títọ̀ Olúwa po? 11 Njẹ̀ nísinsin yíi wò ó, ọ̀wọ̀ Olúwa ní bẹ̀ lára rẹ̀, iwọ̀ ó sì fojú iwọ̀ kì yóò rí oòrùn ní sà á kan!” Lójúkan nàà, ikùùkuu àti òkùnkùn sí bọ̀ ó; ó sì ní wà èniyàn kiri láti fa òun lówọ̀ lẹ̀. 12 Nígbà tí baálẹ̀ rí ohun tí ó ẹ̀, ó gbàgbọ̀, ẹ̀nu sì yà á sì ẹ̀kọ̀ Olúwa. 13 Nígbà tí Paulu àti àwọn tí ó wà pẹ̀lú rẹ̀ sì ẹ̀kọ̀ ni Pafosi wọn wá sí Perga ni Pamfilia: Johanu sì fi wọn sílẹ̀, ó sì padà lọ̀ sí Jerusalemu. 14 Nígbà tí wọn sì là Perga kojá, wọn wá sí Pisidia ní Antioku. Wọn sì wọ̀ inú Sinagogu ní ojú ìsinmi, wọn sì jókódó. 15 Lẹ́yìn kíka iwé ọ̀fin àti iwé àwọn wòlfi, àwọn olórí Sinagogu ránṣẹ̀ sí wọn, pé, “Ará, bí èyin bá ni ọ̀rọ̀ iyanjú kan fún àwọn èniyàn, ẹ̀ sọ ọ̀!” 16 Paulu sì dide dúró, ó sì juwọ̀ sí wọn, ó ní, “Èyin Israẹli, àti èyin ti ó bèrù Ọ̀lórún, ẹ̀ fi etí sílẹ̀ sí mi! 17 Ọ̀lórún àwọn èniyàn Israẹli yíi yan àwọn baba wa, ó sì gbé àwọn èniyàn nàà lékè, nígbà tí wọn ẹ̀ ẹ̀ àtípọ̀ ní ilẹ̀ Ejibiti, pẹ̀lú agbára nílá ni ó sì fi mú wọn jáde kúrò nínú rẹ̀, 18 ní iwọn ìgbà ogójì ọ̀dún ni ó fi mú sùúrù fún iwà wọn ní jù, 19 nígbà tí ó sì ti run orílẹ̀-èdè méje ni ilẹ̀ Kenaani, ó sì fi ilẹ̀ wọn fún àwọn èniyàn rẹ̀ ni iní. 20 Gbogbo èyí sì ẹ̀lẹ̀ fún iwọn àádọ́ta lé ní irinwọ̀ ọ̀dún. “Lẹ́yìn nìkan wònyí ni Ọ̀lórún fi onídáájọ̀ fún wọn, títí ó fi di ìgbà Samuẹli wòlfi. 21 Lẹ́yìn nàà ni wọn sì bèèrẹ̀ ọ̀ba; Ọ̀lórún sì fún wọn ní Saulu ọ̀mọ̀ Kiṣi, ọ̀kùnrin kan nínú èyà Benjamini, fún ogójì ọ̀dún. 22 Nígbà tí ó sì mú Saulu kúrò, ó gbé Dafidi dide ní ọ̀ba fún wọn, ẹ̀ni tí ó sì jẹ́rìí rẹ̀ pé, ‘Mo rí Dafidi ọ̀mọ̀ Jese ẹ̀ni bí ọ̀kàn mi, ti yóò ẹ̀ gbogbo ifẹ̀ mi.’ 23 “Láti inú irú-ọ̀mọ̀ ọ̀kùnrin yíi ni Ọ̀lórún ti gbé Jesu Olùgbàlà dide fún Israẹli gégé bí ilé. 24 Sàájú wíwá Jesu ni Johanu ti wààsù bamitiisi irònúpìwàdà fún gbogbo èniyàn Israẹli. 25 Bí Johanu sì ti nílá ipa tirẹ̀ já, ó ní, ‘Ta ni èyin ẹ̀ ẹ̀ èmi jẹ? Èmi kì í ẹ̀ ẹ̀ òun. Ẹ̀gbón ẹ̀ kiyèsì í, ẹ̀nikan ní bọ̀ lẹ́yìn mi, bàtà ẹ̀sẹ̀ ẹ̀ni tí èmi kò tò tú.’ 26 “Ará, èyin ọ̀mọ̀ Ìran Abrahamu, àti èyin ti ó bèrù Ọ̀lórún, àwa ni a rán ọ̀rọ̀ ìgbàlà yíi sí. 27 Nítorí àwọn tí ní gbé Jerusalemu, àti àwọn olórí wọn, nítorí tiwọn kò mò Jesu, tí wọn kò sì ní ọ̀ye ọ̀rọ̀ àwọn wòlfi, tí a ní kà ní ọ̀jọ̀ọ̀jọ̀ ìsinmi fún wọn, kò yé wọn, wọn mú ọ̀rọ̀ àwọn wòlfi yíi ẹ̀ nípa dídá a lẹ́bi. 28 Àti bí wọn kò tilẹ̀ ti rí ọ̀ràn ikú sí i, síbẹ̀ wọn rọ̀ Pilatu láti pa á. 29 Bí wọn ti mú nìkan gbogbo ẹ̀ ti a kòwé nítorí rẹ̀, wọn sì sọ̀ ọ̀ kalẹ̀ kúrò lórí igi, wọn sì tẹ̀ ẹ̀ sí ibojì. 30 Ẹ̀gbón Ọ̀lórún jí i dide kúrò nínú òkú, 31 o sì farahàn lójọ̀ púpọ̀ fún àwọn tí ó bá a gòkè láti Galili wá sí Jerusalemu, àwọn tí í ẹ̀ ẹ̀lẹ́rìí rẹ̀ nísinsin yíi fún àwọn èniyàn. 32 “Àwa sì mú iyanrere wá fún yín pé, ilé. 33 Èyí ni Ọ̀lórún ti mú ẹ̀ fún àwa ọ̀mọ̀ wọn, nípa gbígbé Jesu dide, bí a sì ti kòwé rẹ̀ nínú Saamu kejì pé, “Ìwọ̀ ni Ọ̀mọ̀ mi; lónlì ni mo bí ọ̀.” 34 Àti ní tí pé Ọ̀lórún jí i dide kúrò nínú òkú, ẹ̀ni tí kì yóò tún padà sí ibàjẹ̀ mó, ó wí bá yí pé: “Èmi ó fún yín ní ọ̀rẹ̀ mímọ̀ Dafidi, tí ó dájú.” 35 Nítorí ó sì wí nínú Saamu mìràn pẹ̀lú pé, “Ìwọ̀ kì yóò jẹ̀ kí Ẹ̀ni Mímọ̀ rẹ̀ rí idibàjẹ̀.” 36 “Nítorí lẹ́yìn ìgbà tí Dafidi ti sin Ìran rẹ̀ tan nípa ifẹ̀ Ọ̀lórún, ó sùn, a sì tẹ̀ ẹ̀ ti àwọn baba rẹ̀, ara rẹ̀ sì rí idibàjẹ̀. 37 Ẹ̀gbón ẹ̀ni tí Ọ̀lórún jí dide kò rí idibàjẹ̀. 38 “Njẹ̀ kì ó yé yín, ará pé nípàsẹ̀ Jesu yíi ni a ní wààsù idárijì ẹ̀sẹ̀ fún yín. 39 Nípa rẹ̀ ni a ní dà olúkúlùkù ẹ̀ni tí ó gbàgbọ̀ láre kúrò nínú ohun gbogbo, tí a kò lè dá yín láre rẹ̀ nínú ọ̀fin Mose. 40 Nítorí nàà, ẹ̀ kiyèsára, kì èyí tí a ti sọ̀ nínú iwé àwọn wòlfi má ẹ̀ dé bá yín pé: 41 “È wò ó, èyin ẹ̀lẹ́gàn, kì ẹ̀nu sì yà yín, kì a sì fẹ̀ yín kù; nítorí èmi ó ẹ̀ ohun kan ní ojú yín, tí èyin kò jẹ̀ gbàgbọ̀, bí a tilẹ̀ sọ̀ fún yín.” 42 Bí Paulu àti Barnaba sì ti ní jáde láti inú Sinagogu, wọn bèbẹ̀ pé kí a sọ̀rọ̀ wònyí sí i fún wọn lójọ̀ ìsinmi tí ní bọ̀. 43 Nígbà tí wọn sì jáde nínú Sinagogu, ọ̀pọ̀ nínú àwọn Júù àti nínú àwọn olùfọ̀kànsin aláwọ̀ṣe Júù tẹ̀lé Paulu àti Barnaba, àwọn ẹ̀ni tí ó bá wọn sọ̀rọ̀ tí wọn sì rọ̀ wọn láti dúró nínú oore-ọ̀fẹ̀ Ọ̀lórún. 44 Ní ojú ìsinmi kejì, gbogbo ilú sí fẹ̀rẹ̀ péjo tan láti gbọ̀ ọ̀rọ̀ Olúwa. 45 Ẹ̀gbón nígbà tí

àwọn Júú rí ọ̀pọ̀ ènìyàn nàà, wọn kún fún owú, wọn ní sọ̀rọ̀-òdì sí ohun tí Paulu ní sọ. **46** Paulu àti Barnaba sì dá wọn lóhùn láibèrù pé, “Èyin ni ó tó sí pé kí a kọ̀kọ̀ sọ ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run fún yín, sùgbọ̀n bí èyin ti ta á nù, tí ẹ̀ sì ka ara yín sí aláìyẹ fún iyè àinípẹ̀kun, wò ó, àwa yípadà sọ̀dọ̀ àwọn aláìkọ̀là. (aǐǎnios g166) **47** Bẹ̀ẹ̀ ni Olúwa Ẹ̀a ti pàṣẹ fún wa pé: “Mo ti gbé ọ kalẹ̀ láti tan imọ̀lẹ̀ fún àwọn aláìkọ̀là, kí iwọ̀ lè mú ìgbàlà wá títí dé ọ̀pín ayé.”” **48** Nígà tí àwọn aláìkọ̀là sì gbọ̀ èyí, wọn sì yín ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run lógo: gbogbo àwọn tí a yàn sí iyè àinípẹ̀kun sì gbàgbọ̀. (aǐǎnios g166) **49** A sí tan ọ̀rọ̀ Olúwa ká gbogbo agbègbè nàà. **50** Sùgbọ̀n àwọn Júú rú àwọn obìnrin olùfọ̀kànsìn àti ọ̀lọ́lá sọ̀kè àti àwọn agbà ilú nàà, wọn sì gbé inúnibíni díde sí Paulu àti Barnaba, wọn sì le wọn kùrò ni agbègbè wọn. **51** Sùgbọ̀n wọn gbon eruku esẹ̀ wọn sí wọn, wọn sì wá sí Ikoniomu. **52** Àwọn ọ̀mọ-èyìn sì kún fún ayọ̀ àti fún Ẹ̀mí Mímọ̀.

14 Ó sí ẹ̀, ni Ikoniomu, Paulu àti Barnaba jùmọ̀ wọ inú Sinagogu àwọn Júú lọ, wọn sì sọ̀rọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn Júú àti àwọn Helleni gbàgbọ̀. **2** Sùgbọ̀n àwọn aláìgbàgbọ̀ Júú rú ọ̀kàn àwọn aláìkọ̀lá sọ̀kè, wọn sì mú wọn ní ọ̀kàn ikorò sí àwọn arákùnrin nàà. **3** Nítorí nàà Paulu àti Barnaba gbé ibẹ̀ pé, wọn ní fi ìgboyà sọ̀rọ̀ nínú Olúwa, èni tí ó jẹ́rírí sí ọ̀rọ̀ oore-ọ̀fẹ̀ rẹ̀, ó sì mú kí isẹ̀ àmì àti isẹ̀ iyanu máa ti ọ̀wọ̀ wọn ẹ̀. **4** Sùgbọ̀n àwọn ènìyàn ilú nàà pín sí méjì: apá kan dàpọ̀ mó àwọn Júú, apá kan pèlú àwọn aposteli. **5** Bí àwọn aláìkọ̀là, àti àwọn Júú pèlú àwọn olórí wọn ti fẹ̀ kọ̀lù wọn láti fi àbùkù kàn wọn, àti láti sọ̀ wọn ní òkúta, **6** wọn gbọ̀ nípa rẹ̀, wọn sì sálọ̀ sí Lysra, àti Dabe, àwọn ilú Likaonia àti sí agbègbè àyíká. **7** Níbẹ̀ ni wọn sì ní wààsù ìyìnrere. **8** Ọ̀kùnrin kan sí jókódó ni Lysra, èni tí esẹ̀ rẹ̀ kò mókun, arọ̀ láti inú iyá rẹ̀ wá, tí kò rìn rí. **9** Ọ̀kùnrin yíí gbọ̀ bí Paulu ti ní sọ̀rọ̀: èni, nígà tí ó tejúmọ̀ ọ̀n ti ó sì rí i pé, ó ni ìgbàgbọ̀ fún imúlárádá. **10** Ó wí fún un ní ohùn rara pé, “Díde dúró Ẹ̀nìyàn lórí esẹ̀ rẹ̀!” Ó sì ní fò sọ̀kè, ó sì ní rìn. **11** Nígà tí àwọn ènìyàn sì rí ohun tí Paulu ẹ̀, wọn gbé ohùn wọn sọ̀kè ni èdè Likaonia, wí pé, “Àwọn ọ̀lọ̀run sọ̀kalẹ̀ tò

wá wá ni àwọ̀ ènìyàn!” **12** Wọn sì pé Barnaba ni Seusi àti Paulu ni Hermes nítorí òun ni olórí ọ̀rọ̀ síso. **13** Àlùfáà Seusi, èni tí ilẹ̀ ọ̀rìṣà rẹ̀ wá lẹ̀yìn odi ilú wọn sì mú málúú àti màrìwò wá sí ẹ̀nu ibodè láti rú ẹ̀bọ̀ pèlú ìyọ̀ ènìyàn sí àwọn aposteli wònyí. **14** Sùgbọ̀n nígà tí àwọn aposteli Barnaba àti Paulu gbọ̀, wọn fa aṣọ̀ wọn ya, wọn sí sùré wọ inú àwùjọ̀, wọn ní ké rara pé: **15** “Ará, èsẹ̀ ti èyin fi ní ẹ̀ se nhkan wònyí? Ènìyàn bí èyin nàà ni àwa ní ẹ̀ se pèlú, ti a sì ní wààsù ìyìnrere fún yín, kí èyin ba à lẹ̀ yípadà kùrò nínú ohun asán wònyí sí Ọ̀lọ̀run aláàyẹ̀, tí ó dá ọ̀run àti ayé, òkun, àti ohun gbogbo tí ní bẹ̀ nínú wọn. **16** Ní ìran tí ó ti kọ́já, ó faradà á fún gbogbo orílẹ̀-èdè, láti máa rìn ni ọ̀nà tiwọn. **17** Sùgbọ̀n kò fi ara rẹ̀ sílẹ̀ ní àiní ẹ̀rì, ní ti pé ó ẹ̀ se rere, ó ní fún yín lójọ̀ láti ọ̀run wá, àti ni àkókò èso, ó ní fi ọ̀únjẹ̀ àti ayọ̀ kún ọ̀kàn yín.” **18** Díde ni ó kù kí wọn má le fi ọ̀rọ̀ wònyí dá àwọn ènìyàn dúró, kí wọn má se rú ẹ̀bọ̀ bọ̀ wọn. **19** Àwọn Júú kan sì ti Antioku àti Ikoniomu wá, nígà tí wọn yí àwọn ènìyàn lẹ̀kàn padà, wọn sì sọ̀ Paulu ní òkúta, wọn wọ ọ̀ kùrò sí èyin odi ilú nàà, wọn ẹ̀ bí ó ti kú. **20** Sùgbọ̀n nígà tí àwọn ọ̀mọ-èyìn dúró ti i yíká, ó díde ó sì padà wọ inú ilú nàà lọ. Ní ọ̀jọ̀ kejí ó bá Barnaba lọ sí Dabe. **21** Nígà tí wọn sì ti wààsù ìyìnrere fún ilú nàà, tí wọn sì ni ọ̀mọ-èyìn púpọ̀, wọn padà lọ sí Lysra, àti Ikoniomu, àti Antioku, **22** wọn sì ní mú àwọn ọ̀mọ-èyìn lẹ̀kàn le, wọn sì ní gbà wọn nìyànjú láti dúró nínú ìgbàgbọ̀, àti pé nínú ipónjú púpọ̀, ni àwa ó fi wọ ìyọ̀ba Ọ̀lọ̀run. **23** Nígà tí wọn sì ti yan àwọn aláìgbà fún olúkúlùkù ìyọ̀, tí wọn sì ti fi àwẹ̀ gbàdúrà, wọn fi wọn lé Olúwa lẹ̀wọ̀, èni tí wọn gbàgbọ̀. **24** Nígà tí wọn sí la Pisidia já, wọn wá sí Pamfilia. **25** Nígà tí wọn sì ti sọ̀ ọ̀rọ̀ nàà ni Perga, wọn sọ̀kalẹ̀ lọ sí Atalia. **26** Àti láti ibẹ̀ lọ wọn síkọ̀ lọ sí Antioku ní ibi tí a gbé ti fi wọn lé oore-ọ̀fẹ̀ Ọ̀lọ̀run lẹ̀wọ̀, fún isẹ̀ tí wọn ẹ̀ parí. **27** Nígà tí wọn sì dé, tí wọn sì pé ìyọ̀ jọ̀, wọn ròhìn gbogbo ohun tí Ọ̀lọ̀run fi wọn ẹ̀, àti bí ó ti sí ìlẹ̀kun ìgbàgbọ̀ fún àwọn aláìkọ̀là. **28** Níbẹ̀ ni wọn ní gbé pèlú àwọn ọ̀mọ-èyìn ni ọ̀jọ̀ púpọ̀.

15 Àwọn ọkùnrin kan tí Judea sòkalẹ̀ wá, wọn ó yípadà sí Ọlórún lẹnu. **20** Sùgbón kí a kòwé sí kò àwọn arákùnrin pé, “Bí kò ẹ̀ pé a bá si wọn, kí wọn fàsẹ̀yìn kùrò nínú ounjẹ tí a ẹ̀ kọ yín ni ilà bí یشه Mose, ẹ̀yin kí yóò lè là.” **2** Nígba tí Paulu àti Barnaba ni ìyapa àti ìyàn jìjà tí kò mọ níwọn pẹ̀lú ara wọn, wọn yan Paulu àti Barnaba àti àwọn mìíràn nínú aposteli kí wọn gòkè lọ sí Jerusalemu, sòdò àwọn alàgbà nítorí ọ̀ràn yíí. **3** Nítorí nàà, bí ọ̀jọ̀ tí rán wọn jáde lọ sí ọ̀nà wọn, wọn la Fonisia àti Samaria kojá, wọn ní rọ̀yìn ìyípadà àwọn aláìkọ̀là, wọn sì fi ayọ̀ nílá fún gbogbo àwọn arákùnrin. **4** Nígba tí wọn sì dé Jerusalemu, ọ̀jọ̀ àti àwọn aposteli àti àwọn alàgbà tẹ̀wọ̀gbà wọn, wọn sì rọ̀yìn ohun gbogbo tí Ọlórún ti ẹ̀ nípasẹ̀ wọn. **5** Sùgbón àwọn kan nínú ẹ̀yà àwọn Farisi tí wọn gbàgbọ̀ dídẹ̀, wọn ní wí pé, “A ní láti kọ wọn ní ilà, àti láti pàsẹ̀ fún wọn pé kí wọn máa pa ọ̀fin Mose mọ.” **6** Àwọn aposteli àti àwọn alàgbà péjọ láti rí sí ọ̀ràn yíí. **7** Nígba tí ìyàn sì di púpọ̀, Peteru dídẹ̀, ó sì wí fún wọn pé, “Ará, ẹ̀yin mọ̀ pé, láti ìbèrẹ̀ ni Ọlórún ti yàn nínú yín pé, kí àwọn aláìkọ̀là lè gbọ̀ ọ̀rọ̀ ìyínrere láti ẹ̀nu mi, kí wọn sì gbàgbọ̀. **8** Ọlórún, tí ó jẹ̀ olùmọ̀-ọ̀kàn, sì jẹ̀ wọn lẹ́ríí, ó fún wọn ni Ẹ̀mí Mímọ̀, gégé bí àwa. **9** Kò sí fi ìyàtọ̀ sí ààrín àwa àti àwọn, ó ní fi ìgbàgbọ̀ wẹ̀ wọn lẹ̀kàn mọ. **10** Njẹ̀ nítorí nàà ẹ̀esẹ̀ tí ẹ̀yin o fi dán Ọlórún wò, láti fi àjàgà bọ̀ àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yin lórùn, ẹ̀yí tí àwọn baba wa àti àwa kò lè rù? **11** Sùgbón àwa gbàgbọ̀ pé nípa oore-ọ̀fẹ̀ Olúwa Jesu àwa ó là, gégé bí àwọn.” **12** Gbogbo àjọ̀ sí dákẹ̀, wọn sì fi etí sí Barnaba àti Paulu, tí wọn ní rọ̀yìn isẹ̀ ìyanu àti isẹ̀ àmì tí Ọlórún tí ti ọ̀wọ̀ wọn ẹ̀ láàrín àwọn aláìkọ̀là. **13** Lẹ́yìn tí wọn sì dákẹ̀, Jakọbu dáhùn, wí pé, “Ará, ẹ̀ gbọ̀ tẹ̀mi, **14** Simeoni ti rọ̀yìn bí Ọlórún ti kòkọ̀ bojú wò àwọn aláìkọ̀là, láti yàn ẹ̀niyàn nínú wọn fún orúkọ rẹ. **15** Bááyí ni ọ̀rọ̀ àwọn wòlì bá ẹ̀ déédé; bí a ti kòwé rẹ̀ pé: **16** “Lẹ́yìn nìhàn wònyí ni ẹ̀mi ó padà, ẹ̀mi ó sì tún agò Dafidi pa tí ó ti wó lulẹ̀: ẹ̀mi ó sì tún ahoro rẹ̀ kọ, ẹ̀mi ó sì gbé e ró. **17** Kí àwọn ẹ̀niyàn iyókù lè máa wá Olúwa, àti gbogbo àwọn kẹ̀fẹ̀rì, lára ẹ̀ni tí a ní pe orúkọ mi,” ni Olúwa wí, ta ni ó ní ẹ̀ nìhàn wònyí, **18** ẹ̀ni tí ó sọ gbogbo nìhàn wònyí di mímọ̀ láti ojọ̀ pípẹ̀ wá. (aìṣon g165) **19** “Njẹ̀ ìmòrán tẹ̀mi ni pé, kí a máa ẹ̀ yọ̀ àwọn ti aláìkọ̀là ti

yẹ láti mú un lọ pẹlú wọn, ẹni tí ó fi wọn sílẹ̀ ni Pamfilia, tí kò sì bá wọn lọ sí íṣẹ̀ nàà. **39** Ìjà nàà sì pò tò bẹ̀ẹ̀, tí wọn ya ara wọn sì méjì, Barnaba sì mu Marku ó tẹ ọkọ lẹ́tí lọ sí Saipuroṣi. **40** Sùgbọn Paulu yan Sila, ó sì lọ, bí a ti fi lé oore-òfẹ̀ Olúwa lẹ́wọ̀ láti ọdọ àwọn arákùnrin. **41** Ó sì la Siria àti Kilikia lọ, ó ní mú ìjọ ní ọkàn le.

16 Ó sì wá sí Dabe àti Lysra: sí kiyèsì i, ọmọ-ẹ̀yìn kan wà nìbẹ̀, tí a n pè ní Timotiu, ọmọ obìnrin kan tí í ṣe Júù, tí ó gbàgbò; sùgbọn Giriki ní baba rẹ̀. **2** Ẹni tí a ròhìn rẹ̀ ní rere lóṣọ̀ àwọn arákùnrin tí ó wà ní Lysra àti Ikoniomu. **3** Òun ni Paulu fẹ́ kí ó bá òun lọ; ó sì mú un, ó sì kọ ọ ní ilà, nítorí àwọn Júù tí ó wà ní agbègbè wònyí, nítorí gbogbo wọn mò pé, Giriki ni baba rẹ̀. **4** Bí wọn sì ti n lá àwọn ilú lọ, wọn n fi àwọn àṣẹ, tí a tí pinnu láti ọdọ àwọn aposteli àti àwọn alàgbà tí ó wà ní Jerusalemu, lé wọn lẹ́wọ̀ láti máa pa wọn mọ. **5** Bẹ̀ẹ̀ ni àwọn ìjọ sì fẹ̀ṣẹ̀múlẹ̀ ní ìgbàgbò, wọn sì n pọ̀ sí í ní iye lójoojúmọ̀. **6** Wọn sì la agbègbè Frigia já, àti Galatia, nítorí tí Ẹmí Mímọ̀ kọ fún wọn láti sọ ọ̀rọ̀ nàà ni Asia. **7** Nígbà tí wọn dé ọkánkán Misia, wọn gbìyànjú láti lọ sí Bitinia, sùgbọn Ẹmí Jesu kò gbà fún wọn. **8** Nígbà tí wọn sì kojá lẹ̀bàá Misia, wọn sọkalẹ̀ lọ sí Troasi. **9** Ìran kan si hàn sì Paulu ni ọ̀ru, ọkùnrin kan ará Makedonia dúró, ó sì n bẹ̀ ẹ̀, wí pé, “Rékojá wá sí Makedonia, kí o sí ràn wá lẹ́wọ̀!” **10** Nígbà tí ó sì tí rí ìran nàà, lógán ó múra láti lọ sí Makedonia, a ka á sí pé, Ọlórún tí pè wá láti wáásù ìyìn rere fún wọn. **11** Nítorí nàà nígbà tí àwa ṣíkọ̀ ní Troasi a ba ọ̀nà tààrà lọ sí Samotrakea, ni ọjọ kejì a sì dé Neapoli; **12** láti ibẹ̀ àwa sì lọ si Filipi, tí í ṣe ilú Makedonia, olú ilú ìhà ibẹ̀, ilú lábẹ̀ Romu, àwa sì jókòó ní ilú yìí fún ọjọ̀ mèlédó kan. **13** Lójọ̀ ìsinmi, àwa sí jáde lọ sí ẹ̀yìn odi ilú nàà, lẹ̀bàá odò kan, níbi tí a rò pé ibi àdúrà wà; àwa sí jókòó, a sì bá àwọn obìnrin tí o pẹ́jọ sọ̀rọ̀. **14** Àti obìnrin kan tí orúkọ rẹ̀ n jẹ Lidia, elése àlùkò, ará ilú Tiatira, ẹni tí ó sin Ọlórún, ó gbọ̀ ọ̀rọ̀ wa, ọkàn ẹni tí Olúwa ṣí láti fetísí ohun tí a tí ẹnu Paulu sọ. **15** Nígbà tí a sí bamitiisi rẹ̀, àti àwọn ara ilé rẹ̀, ó bẹ̀ wá, wí pé, “Bí ẹ̀yìn bá kà mí ni olóṣítító sí Olúwa, ẹ̀ wá sí ilé mi, kí ẹ̀ sí wò

níbẹ̀!” O sí rò wá. **16** Bí àwa tí n lọ sí ibi àdúrà nàà, ọmọbìnrin kan tí o ní ẹ̀mí àfòṣẹ̀, pàdé wa, ẹni tí ó fi àfòṣẹ̀ mú èrè púpọ̀ wá fún àwọn ọ̀gá rẹ̀. **17** Òun nàà ni ó n tọ Paulu àti àwa lẹ̀hìn, ó sì n kígbe, pé, “Àwọn ọkùnrin wònyí ni ìrànsẹ̀ Ọlórún Ọ̀gá-ògo, tí ní kẹ́de ọ̀nà ìgbàlá fún yin!” **18** Ó sì n ṣe ẹ̀yí lójọ̀ púpọ̀, sùgbọn nígbà tí inú Paulu bàjẹ̀, tí ó sì yípàdà, ó wí fún ẹ̀mí nàà pé, “Mo pàṣẹ̀ fún ọ ní orúkọ Jesu Kristi kí o jáde kúrò lára rẹ̀!” Ó sí jáde ni wákàtí kan nàà. **19** Nígbà tí àwọn ọ̀gá rẹ̀ sì rí i pé, ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀ èrè wọn pin, wọn mú Paulu àti Sila, wọn sì wọ̀ wọn lọ sí ọjọ̀ tọ àwọn aláṣẹ̀ lọ. **20** Nígbà tí wọn sì mú wọn tọ àwọn onídàájọ̀ lọ, wọn wí pé, “Àwọn ọkùnrin wònyí tí í ṣe Júù, wọn n yọ ilú wa lẹ́nu jojo, **21** wọn sì n kòní ní àṣà tí kò yẹ fún wa, àwa ẹni tí í ṣe ara Romu, láti gbà àti láti tẹ̀lẹ̀.” **22** Ọ̀pọ̀ ènìyàn sí jùmọ̀ díde sì Paulu àti Sila. Àwọn olórí sí fà wọn ní aṣọ̀ ya, wọn sí pàṣẹ̀ pé, ki a fi ọ̀gọ̀ lù wọn. **23** Nígbà tí wọn sì lù wọn púpọ̀, wọn sọ wọn sínú túbú, wọn kilọ̀ fún onítúbú kí ó pa wọn mọ̀ dáràdára. **24** Nígbà tí ó gbọ̀ irú ìkilọ̀ bẹ̀ẹ̀, ó sọ wọn sínú túbú tí inú lẹ̀hìn, ó sì kan àbà mọ̀ wọn lẹ̀sẹ̀. **25** Sùgbọn lààrín ọ̀gánjọ̀ Paulu àti Sila n gbàdúrà, wọn sì n kórìn ìyìn si Ọlórún, àwọn ara túbú sì n tẹ́tí sí wọn. **26** Lójọ̀ì ilẹ̀ mími nílá sì mi, tò bẹ̀ẹ̀ tí ìpilẹ̀ ilẹ̀ túbú mì tìtì: lógán, gbogbo ilẹ̀kùn sì sí, idẹ̀ gbogbo wọn sì tú sílẹ̀. **27** Nígbà tí onítúbú si tají, tí o sì rí pé, àwọn ilẹ̀kùn túbú tí sí sílẹ̀, ó fa idà rẹ̀ yọ, ó sì fẹ̀ pa ara rẹ̀, ó ṣe bí àwọn ara túbú ti sálọ. **28** Sùgbọn Paulu gbé ohun rẹ̀ sọkè, wí pé, “Má ṣe pa ara rẹ̀ lára: nítorí gbogbo wa n bẹ̀ nìhìn-ín yìí!” **29** Nígbà tí ó sì bèèrè iná, ó bẹ̀ wọ inú ilẹ̀, ó n wárìrì, ó wólẹ̀ níwájú Paulu àti Sila. **30** Ó sì mú wọn jáde, ó ní, “Alàgbà, kín ni ki ẹ̀mí ṣe kí n lè là?” **31** Wọn sì wí fún un pé, “Gbá Jesu Kristi Olúwa gbọ̀, a ó sì gbà ọ̀ là, ìwọ̀ àti àwọn ará ilé rẹ̀ pẹ̀lú.” **32** Wọn sì sọ ọ̀rọ̀ Olúwa fún un, àti fún gbogbo àwọn ará ilé rẹ̀. **33** Ó sì mú wọn ní wákàtí nàà lóru, ó wẹ̀ ọgbẹ̀ wọn; a sì bamitiisi rẹ̀, àti gbogbo àwọn ènìyàn rẹ̀ lójúkan nàà. **34** Ó sì mú wọn wá sí ilé rẹ̀, ó sì gbé ọúnjẹ kalẹ̀ níwájú wọn, ó sì yọ gidigidi pẹ̀lú gbogbo àwọn ará ilé rẹ̀, nítorí ó gba Ọlórún gbọ̀. **35** Sùgbọn nígbà tí ilẹ̀ mọ̀, àwọn onídàájọ̀ rán àwọn ọlọpáá

pé, “Tú àwọn èniyàn nàà sílẹ̀.” **36** Onítúbú sì sọ ọ̀rọ̀ nàà fún Paulu, wí pé, “Àwọn onídàájọ̀ ránsẹ̀ pé kí á da ìwọ̀ àti Sila sílẹ̀. Njẹ̀ nísinsin yíi ẹ̀ jáde kí ẹ̀ sì máa lọ ní àlàáfíà.” **37** Şùgbọ̀n Paulu wí fún wọn pé, “Wọn lù wá ni gbangba, wọn sì sọ wá sínú túbú ní àìjẹbi, àwa ẹ̀ni tí í ẹ̀ ara Romu. Ẹ̀ nísinsin yíi wọn fẹ̀ tí wá jáde níkòkò? Rara! Şùgbọ̀n kí àwọn tikára wọn wá mú wa jáde!” **38** Àwọn ọ̀lópàá sì sọ ọ̀rọ̀ wònyí fún àwọn onídàájọ̀: ẹ̀rù sì bà wọn, nígbà tí wọn gbọ̀ pé ará Romu ni Paulu àti Sila. **39** Wọn sì wá, wọn sìpẹ̀ lódò wọn, wọn sì mú wọn jáde, wọn sì bè wọn pé, ki wọn jáde kúrò ní ilú nàà. **40** Paulu àti Sila sì jáde nínú túbú, wọn sì wọ̀ ilé Lidia lọ, nígbà tí wọn sì tí rí àwọn arákùnrin, wọn tù wọn nínú, wọn sì jáde kúrò.

17 Nígbà tí wọn sì ti kojá Amfipoli àti Apollonia, wọn wá sí Tęsalonika, nfi bí Sinagogu àwọn Júú wà. **2** Àti Paulu, gégé bí یشه̀ rẹ̀, ó wọ̀lẹ̀ tò wọn lọ, ni ojú isinmi męta ó sì ní bá wọn fi ọ̀rọ̀ wé ọ̀rọ̀ nínú iwé mímọ̀. **3** Ó ní tùmọ̀, ó sì ní fihàn pé, Kristi kò lẹ̀ şàimá jìyà, kí ó sì jìnde kúrò nínú òkú; àti pé, “Jesu yíi ẹ̀ni tí ẹ̀mi ní wààsù fún yin, òun ni Kristi nàà.” **4** A sì yí nínú wọn lẹ̀kàn padà, wọn sì darapọ̀ mọ̀ Paulu àti Sila, bakan nàà ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ nínú àwọn olùfọ̀kànsin Helleni àti nínú àwọn obìnrin ọ̀lọ̀lá, kí í ẹ̀ diẹ̀. **5** Şùgbọ̀n àwọn Júú jowú, wọn sì fa àwọn jàgídíjàgàn nínú àwọn ọ̀mọ̀ èniyàn mọ̀ra, wọn ko ẹ̀gbẹ̀ jọ, wọn sì ní dá ilú rú; wọn sì kọ̀lu ilé Jasoni, wọn ní fẹ̀ láti mú Paulu àti Sila jáde tọ̀ àwọn èniyàn lọ. **6** Nígbà tí wọn kò sì rí wọn, wọn wọ̀ Jasoni, àti àwọn arákùnrin kan tọ̀ àwọn olórí ilú lọ, wọn ní kígbe pé, “Àwọn wònyí tí o tí dọ́rì ayé kodò títi de ihín yíi pẹ̀lú. **7** Àwọn ẹ̀ni tí Jasoni gbà sí ọ̀dọ̀: gbogbo àwọn wònyí ni o sí ní hùwà lòdì sí àşẹ̀ Kesari, wí pé, ọ̀ba miiran kan wà tí í ẹ̀ şe Jesu.” **8** Àwọn èniyàn àti àwọn olórí ilú kò ní ifọ̀kànbàlẹ̀ nígbà tí wọn gbọ̀ nńkan wònyí. **9** Nígbà tí wọn sì gbà oníduúró lẹ̀wọ̀ Jasoni àti àwọn iyókù, wọn fi wọn sílẹ̀ lọ. **10** Lọgán àwọn arákùnrin sì rán Paulu àti Sila lọ sí Berea lóru. Nígbà tí wọn sí dé ibẹ̀, wọn wọ̀ inú Sinagogu àwọn Júú lọ. **11** Àwọn Júú Berea sì ní iyin ju àwọn tí

Tęsalonika lọ, ní tí pé wọn fi tọ̀kàntọ̀kàn gbà ọ̀rọ̀ nàà. Wọn sì ní wá inú iwé mímọ̀ lójoojúmọ̀ bí nńkan wònyí bá rí bẹ̀ẹ̀. **12** Nítorí nàà púpọ̀ nínú wọn gbàgbọ̀; àti nínú àwọn obìnrin Giriki ọ̀lọ̀lá, àti nínú àwọn ọ̀kùnrin tí kí í ẹ̀ diẹ̀. **13** Şùgbọ̀n nígbà tí àwọn Júú tí Tęsalonika mọ̀ pé, Paulu ní wààsù ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run ní Berea, wọn wá síbẹ̀ pẹ̀lú, wọn rú àwọn èniyàn sókẹ̀. **14** Nígbà nàà ni àwọn arákùnrin rán Paulu jáde lógán láti lọ títi de etí Ọ̀kun, şùgbọ̀n Sila àti Timotiu dúró ní Berea. **15** Àwọn tí ó sin Paulu wá sì mú un lọ títi dé Ateni; nígbà tí wọn sì gba àşẹ̀ lódò rẹ̀ wá fún Sila àti Timotiu pé, ki wọn ó yára tọ̀ òun wá, wọn lọ. **16** Nígbà tí Paulu dúró de wọn ni Ateni, ẹ̀mi rẹ̀ ru nínú rẹ̀, nígbà tí ó rí pé ilú nàà kún fún ọ̀rìşà. **17** Nítorí nàà ó ní bá àwọn Júú fi ọ̀rọ̀ wé ọ̀rọ̀ nínú Sinagogu, àti àwọn olùfọ̀kànsin, àti àwọn tí ó ní bá pàdẹ̀ lójà lójoojúmọ̀. **18** Nínú àwọn ọ̀jọ̀gbọ̀n Epikure ni àti tí àwọn Stoiki kó tí í. Àwọn kan sì ní wí pé, “Kín ni aláhesọ̀ yíi yóó rí wí?” Àwọn miiran sì wí pé, “Ó dàbí oníwààsù àjẹ̀lì ọ̀rìşà, wọn sọ̀ ẹ̀yí nítorí Paulu ní wààsù irẹ̀yin ayọ̀ nípa Jesu àti àjìnde fún wọn.” **19** Wọn sì mú un, wọn sì fa á lọ sí Areopagu, wọn wí pé, “A ha lẹ̀ mọ̀ kńn ni ẹ̀kọ̀ tuntun tí ìwọ̀ ní sọ̀rọ̀ rẹ̀ yíi jẹ́? **20** Nítorí tí ìwọ̀ mú ohun àjẹ̀lì wá sí etí wa, àwa sì ní fẹ̀ mọ̀ kńn ni itumọ̀ nńkan wònyí.” **21** Nítorí gbogbo àwọn ará Ateni, àti àwọn àjẹ̀lì tí ní ẹ̀ şe àtípọ̀ nńbẹ̀ kí í ẹ̀ şe ohun miiran jù kí a máa sọ̀ tàbí kí a máa gbọ̀ ohun tuntun lọ. **22** Paulu si diẹ̀ dúró láàrín Areopagu, ó ní, “Ẽyin ará Ateni, mo wọ̀ye pé ní ohun gbogbo ẹ̀ kún fún ẹ̀sin lẹ̀pẹ̀lẹ̀pẹ̀. **23** Nítorí bí mo tí ní kojá lọ, tí mo wo àwọn ohun tí ẹ̀yin ní sin, mo sì rí pepẹ̀ kan tí a kọ̀ àkọ̀lẹ̀ yíi sí: Fún Ọ̀lọ̀run àimọ̀. Njẹ̀ ẹ̀ni tí ẹ̀yin ní sin ni àimọ̀ òun nàà ni ẹ̀mi ní sọ̀ fún yin. **24** “Ọ̀lọ̀run nàà tí ó dá ayé àti ohun gbogbo tí ní bẹ̀ nínú rẹ̀, òun nàà tí í ẹ̀ şe Olúwa ọ̀run àti ayé, kí í gbẹ̀ tẹ̀mpilì tí a fi ọ̀wọ̀ kọ̀. **25** Bẹ̀ẹ̀ ni a kí í fi ọ̀wọ̀ èniyàn sìn in, bí ẹ̀ni pé ó ní fẹ̀ nńkan, òun ni ó fí iyẹ̀ àti ẹ́émí àti ohun gbogbo fún gbogbo èniyàn. **26** Ó sì tí tipasẹ̀ ẹ̀nikan dá gbogbo orílẹ̀-èdè láti tẹ̀dọ̀ sí ojú àgbáyé, ó sì ti pínmu àkòkò tí a yàn tẹ̀lẹ̀, àti ààlà ibùgbé wọn; **27** Ọ̀lọ̀run şe elẹ̀yíi kí wọn bá le máa wa, bóyá wọn yóó lẹ̀ şàfẹ́rì rẹ̀, kí wọn

sì rí í. Bí ó tilẹ̀ jẹ pé kò jìnnà sí olúkúlùkù wa. 28 Nítorí nínú rẹ̀ ni àwà wà láààyè, tí a n rìn kiri, tí a sì ní èmí wa, bí àwọn kan nínú àwọn akéwí tí èyin tìkára yín tí wí pé, ‘Àwà pèlú sì jẹ ọmọ rẹ.’ 29 “Njẹ bí àwà bá jẹ ọmọ Ọlórún, kò yẹ fún wa láti rò pé, èni tí a wa n sìn dàbí wùrà, tàbí fadákà, tàbí òkúta, tí a fi ọgbọn àti ìmò èniyàn ya ère àwòrán rẹ. 30 Pèlúpèlú ìgbà àìmò yìí ni Ọlórún tí fojú fò dá; sùgbọn nísinsin yìí ó pàṣẹ fún gbogbo èniyàn nìbi gbogbo láti ronúpiwàdà. 31 Níwọn bí ó ti dá ojò kan, nínú èyí tí yóò ṣe ìdájó ayé lódodo nípàṣẹ ọkùnrin nàà tí ó ti yàn, nígbà tí ó ti fi ohun ìdánílójú fún gbogbo èniyàn, ní ti pé ó jì dide kúrò nínú òkú.” 32 Nígbà tí wọn ti gbọ̀ tí àjìnde òkú, àwọn miiran nì ṣẹfẹ, sùgbọn àwọn miiran wí pé, “Àwà o tún nhkan yí gbọ̀ lẹnu rẹ.” 33 Bẹ̀ẹ̀ ni Paulu sì jáde kúrò láàrín wọn. 34 Sùgbọn àwọn ọkùnrin kan fi ara mó ọn, wọn sì gbàgbọ̀: nínú àwọn èni tí Dionisiu ara Areopagu wà, àti obìnrin kan tí a n pè ni Damari àti àwọn miiran pèlú wọn.

18 Lẹyin nhkan wònyí, Paulu jáde kúrò ni Ateni lo sí Kòrinti. 2 Ó sì rí Júú kan tí a n pè ní Akuila, tí a bí ni Pontu, tí ó ti Itali dé ní lójóló, pèlú Priskilla aya rẹ; nítorí tí Kilaudiu pàṣẹ pé, kí gbogbo àwọn Júú jáde kúrò ní Romu. Ó sì tò wọn lo láti rí wọn. 3 Nítorí tí òun nàà jẹ oníṣẹ-ọwọ̀ kan nàà, ó bá wọn jókòó, ó sì n ṣíṣẹ: nítorí àgọ́ pípa ni ṣẹ ọwọ̀ wọn. 4 Ó sì n fi ọrọ̀ wé ọrọ̀ pèlú wọn nínú Sinagogu lójójó isinmi, ó sì n yí àwọn Júú àti àwọn Gíriki lókàn padà. 5 Nígbà tí Sila àti Timotiu sì tí Makedonia wá, ọrọ̀ nàà ká Paulu lára, ó n fihàn fún àwọn Júú pé, Jesu ni Kristi nàà. 6 Nígbà tí wọn sì sàtakò rẹ, tí wọn sì sòrò-òdì, ó gbọ̀n aṣọ̀ rẹ, ó sì wí fún wọn pé, “Èjẹ̀ yin nì bẹ̀ lórí ara yin; ọrùn mi mò: láti isinsin yìí lo, èmi yóò tọ̀ àwọn aláìkọ̀là lo.” 7 Ó sì lo kúrò nìbẹ̀, ó wọ̀ ilé ọkùnrin kan tí a n pè ní Titu Justu, èni tí o n sìn Ọlórún; ilé rẹ̀ sì wà lẹgbẹ̀ Sinagogu tímótímọ̀. 8 Krisipu, olórí Sinagogu, sì gba Olúwa gbọ̀ pèlú gbogbo ilé rẹ, àti ọpọ̀ nínú àwọn ara Kòrinti, nígbà tí wọn gbọ̀, wọn gbàgbọ̀, a sì bamitiisi wọn. 9 Olúwa sì sọ fún Paulu lóru ni ojúran pé, “Má bèrù, sá máa sọ, má sì ṣe pa ẹnu rẹ̀ mò. 10 Nítorí tí èmí

wà pèlú rẹ, kò sì sí èni tí yóò dide sí ọ̀ láti pa ọ̀ lára: nítorí mo ní èniyàn púpọ̀ ni ilú yìí.” 11 Ó sì jókòó nìbẹ̀ ní ọdún kan àti oṣù mífà, ó n kọ̀nì ní ọrọ̀ Ọlórún láàrín wọn. 12 Nígbà tí Gallioni sì jẹ baálẹ̀ Akaia, àwọn Júú fi ìfímòṣòkan dide sí Paulu wọn sì mú un wá síwájú itẹ̀ ìdájó. 13 Wọn wí pé, “Ọkùnrin yìí nì yí àwọn èniyàn lókàn padà, láti máa sìn Ọlórún lòdì sí òfin.” 14 Nígbà tí Paulu nì fẹ̀ dáhùn, Gallioni wí fún àwọn Júú pé, “Ìbá ṣe pé ọràn búburú tàbí tí jàgídíjagan kan ni, èmi íbá gbẹ̀ yín, èyin Júú, 15 Sùgbọn bí ó ti ṣe ọràn nípá ọrọ̀ àti orúkọ, àti ti òfin yín ni, kì èyin bojútó o fúnra yín; nítorí tí èmi kò fẹ̀ ṣe onídàájọ̀ nhkan báwònyí.” 16 Ó sì lé wọn kúrò ní ibi itẹ̀ ìdájó. 17 Gbogbo àwọn Gíriki sì mú Sostene, olórí Sinagogu, wọn sì lù ú níwájú itẹ̀ ìdájó. Gallioni kò sì bikítà fún nhkan wònyí. 18 Paulu sì dúró sí i nìbẹ̀ lójó púpọ̀, nígbà tí ó sì dágberé fún àwọn arákùnrin, ó bá ọkọ̀ ojú omi lo sí Siria, àti Priskilla àti Akuila pèlú rẹ; ó tí fá orí rẹ̀ ni Kenkerea, nítorí tí ó ti jẹ̀ èjẹ̀. 19 Ó sì sòkalẹ̀ wá sí Efesu, ó sì fi wọn sílẹ̀ nìbẹ̀, sùgbọn òun tìkára rẹ̀ wọ̀ inú Sinagogu lo, ó sì bá àwọn Júú fi ọrọ̀ wé ọrọ̀. 20 Nígbà tí wọn sì bè ẹ̀ pé, kí ó bá àwọn jókòó diẹ̀ sí i, ó kò. 21 Sùgbọn ó dágberé fún wọn, ó sì wí pé, “Èmi ó tún padà tò yín wá, bí Ọlórún bá fẹ̀.” Ó sì lo kúrò láti Efesu. 22 Nígbà tí ó sì tí gúnlẹ̀ ni Kesarea, ó gòkè lo sí Jerusalemu láti kí ijo, lẹyin nàà ó sòkalẹ̀ lo sí Antioku. 23 Nígbà tí ó sì gbé ojò diẹ̀ nìbẹ̀, ó n lo, láti káàkiri ni agbègbè Galatia àti Frigia, o n mu àwọn ọmọ-èyin lókàn le. 24 Júú kan sì wà tí a n pè ni Apollo, tí a bí ni Alekisandiria, ó wá sí Efesu. Ó ní èbùn ọrọ̀ síso, ó sì mò iwé mímọ̀ púpọ̀. 25 Ọkùnrin yìí ni a tí kọ̀ ní ọ̀nà tí Olúwa; ó sì ṣe èni tí ó ní ìtara tí èmí, ó n sòrò ó sì n kọ̀nì ní àwọn ohun tí i ṣe ti Jesu dádádára; kíkì bamitiisi tí Johanu ní ó mò. 26 Ó sì bèrẹ̀ sí fi ìgbọyà sòrò ni Sinagogu. Nígbà tí Akuila àti Priskilla gbọ̀ ọrọ̀ rẹ, wọn mú un sòdò, wọn sì túbọ̀ sọ ọ̀nà Ọlórún fún un dájúdájú. 27 Nígbà tí ó sì n fẹ̀ kojá lo sí Akaia, àwọn arákùnrin gbà á ní iyanjú, wọn sì kowé sí àwọn ọmọ-èyin kí wọn gbà á, nígbà tí ó sì dé, ó ràn àwọn tí ó gbàgbọ̀ nípàṣẹ̀ oore-òfẹ̀ lówọ̀ púpọ̀. 28 Nítorí tí

o sọ àsọyẹ fún àwọn Júù ní gbangba, ó ní fí fí hàn nínú ìwé mímọ pé, Jesu ni Kristi.

19 Nígba tí Apollo wà ní Kòrinti, tí Paulu kojá lọ sí apá òkè ilú, ó sì wá sí Efesu, o sì rí àwọn ọmọ-ẹyìn kan; **2** o wí fún wọn pé, “Èyin ha gba Ẹmí Mímọ náà nígba tí ẹyin gbàgbọ?” Wọn sì wí fún un pé, “Àwa kò gbọ rára pé Ẹmí Mímọ kan wà.” **3** Ó sì wí pé, “Njẹ irú bamitiisi wo ni a bamitiisi yín sí?” Wọn sì wí pé, “Sí bamitiisi tí Johanu.” **4** Paulu sí wí pé, “Nítòótó, ní Johanu fi bamitiisi tí Irònúpìwàdà bamitiisi, ó ní wí fún àwọn èniyàn pé, kí wọn gba ẹni tí n bọ lẹyin òun gbọ, ẹyí sì ni Kristi Jesu.” **5** Nígba tí wọn sì gbọ, a bamitiisi wọn lórúkọ Jesu Olúwa. **6** Nígba tí Paulu sì gbé ọwọ lé wọn, Ẹmí Mímọ sì bà lé wọn, wọn sì n fọ èdè mífiran, wọn sì n sọ àsọtẹlẹ. **7** Iye àwọn ọkúnrin náà gbogbo tó méjilà. **8** Nígba tí ó sì wọ inú Sinagogu lọ ó fi ìgbọyà sọrọ ni oṣu mēta, ó ní fí ọrọ wé ọrọ, ó sì n yí wọn lókàn padà sí nńkan tí í ẹ tì lịjọba Ọlórún. **9** Sùgbón nígba tí ọkàn àwọn mífiran nínú wọn di líle, tí wọn kò sì gbàgbọ, tí wọn n sọrọ ibi sí ọnà náà níwájú lịjọ èniyàn, ó lọ kúrò lódò wọn, ó sì ya àwọn ọmọ-ẹyìn sọtò, ó sì n sọ àsọyẹ lójoojúmọ ni ilé ìwé Tirannusi. **10** Ẹyí n lọ bẹẹ fún ìwọn ọdún méjì; tó bẹẹ tí gbogbo àwọn tí n gbé Asia gbọ ọrọ Jesu Olúwa, àti àwọn Júù àti àwọn Gíriki. **11** Ọlórún sì tí ọwọ Paulu ẹ àwọn àkànṣe isẹ iyanu, **12** tó bẹẹ tí a fi n mú aṣo àti aṣo ìnuwọ rẹ tọ àwọn ọlọkúnrùn lọ, ààrùn sì fi wọn sílẹ, àwọn ẹmí búburú sì jáde kúrò lára wọn. **13** Sùgbón àwọn Júù kan n lọ káákiri láti máa le ẹmí ẹsù jáde, wọn dájwólé àdábọwọ ara wọn, láti pé orúkọ Jesu Olúwa sí àwọn tí ó ni ẹmí búburú, wí pé, “Àwa fi orúkọ Jesu tí Paulu n wàásù fi yín bú.” **14** Àwọn méje kan sì wà, tí wọn n ẹ se bẹẹ, àwọn ọmọ ẹnikan tí a n pè ni Sikẹfa, tí í ẹ olórí àlùfáà gíga láàrín àwọn Júù. **15** Ẹmí búburú náà sì dáhùn, ó ní “Jesu ẹmi mọ ọn, mo sì mọ Paulu pẹlú, sùgbón ta ni ẹyin?” **16** Nígba tí ọkúnrin tí ẹmí búburú náà wà lára rẹ sì fò mọ wọn, ó pa kúúrù mọ wọn, ó sì bori wọn, bẹẹ ni wọn sá jáde kúrò ní ilé náà ní ihòhò pẹlú ni ifarapa. **17** Iròyin yí sì di mí mọ fún gbogbo àwọn Júù àti àwọn ará Gíriki pẹlú tí ó

ẹ àtípó ní Efesu; ẹrù sì ba gbogbo wọn, a sì gbé orúkọ Jesu Olúwa ga. **18** Ọpọ àwọn tí wọn gbàgbọ sì wá, wọn jẹwọ, wọn sì fi isẹ wọn hàn. **19** Ọpọlọpọ nínú àwọn tí n ẹ alálúpàyídà ni ó kó ìwé wọn jọ, wọn dána sun wọn lójú gbogbo èniyàn. Wọn sì sítò iye wọn, wọn sì rí i, ó jẹ ẹgbàá méeèdógbòn ìwọn fàdàkà. **20** Bẹẹ ni ọrọ Olúwa gbèrú tí o sí gbilẹ sì í gidigidi. **21** Njẹ bí nńkan wònyí tí parí tan, Paulu pinnu nínú ọkàn rẹ pé, nígba tí ọun bá kojá ní Makedonia àti Akaia, ọun ó lọ sí Jerusalemu, ó wí pé, “Lẹyin ìgbà tí mo bá dé ibẹ, ẹmi kò lè sàimá dé Romu pẹlú.” **22** Nígba tí ó sì tí rán méjì nínú àwọn tí n ẹ iranṣẹ fún un lọ sí Makedonia, Timotiu àti Erastu, ọun tókára rẹ dúró diẹ ní ilẹ Asia. **23** Ní àkókò náà irúkèrúddò diẹ kan wà nítorí ọnà náà. **24** Nítorí ọkúnrin kan tí a n pè ní Demetriusi, alágbèdẹ fàdàkà, tí o máa n fi fàdàkà ẹ ilẹ ọrìṣà fún Artemisi, ó mú ère tí kò mọ níwọn wá fún àwọn onísọnà. **25** Nígba tí ó pè wọn jọ, àti irú àwọn onísẹ-ọnà bẹẹ, ó wí pé, “Alàgbà, ẹyin mọ pé nipa isẹ ọnà yí ni àwa fi ní ọrọ wa. **26** Ẹyin sì rí i, ẹ sì gbọ pé, kì í ẹ ni Efesu nńkan soṣo ni, sùgbón ó fẹrẹ jẹ gbogbo Asia ni Paulu yí n yí ọpọ èniyàn lókàn padà, tí ó sì n dárí wọn wí pé, ohun tí a fi ọwọ ẹ, kì í ẹ Ọlórún. **27** Kì í sì ẹ pé kíkì isẹ ọnà wa yí ni ó wà nínú ewu didí asán; sùgbón tẹmpilì Artemisi ọrìṣà nílá yóò di gígàn pẹlú, àti gbogbo ọlánílá rẹ yóò sì run, ẹni tí gbogbo Asia àti gbogbo ayé n bọ.” **28** Nígba tí wọn gbọ ọrọ wònyí, wọn kún fún ibínú, wọn kígbẹ, wí pé, “Ọrìṣà nílá ni Artemisi tí ará Efesu!” **29** Gbogbo ilú náà sì kún fún irúkèrúddò: wọn sì fi ọkàn kan rọ wọn sí inú ilẹ isẹrẹ, wọn sì mú Gaiusi àti Aristarku ara Makedonia, àwọn ẹlẹgbẹ Paulu nínú ìrinàjò. **30** Nígba tí Paulu sì n fẹ wọ ààrín àwọn èniyàn lọ, àwọn ọmọ-ẹyìn kò fún un. **31** Àwọn olórí kan ara Asia, tí í ẹ ọrẹ rẹ, ránṣẹ sí i, wọn bẹ ẹ pé, kí ó má ẹ fi ara rẹ wéwu nínú ilẹ isẹrẹ náà. **32** Njẹ àwọn kan n wí ohun kan, àwọn mífiran n wí òmíràn: nítorí àjọ di rúdurúdu; ọpọ èniyàn ni kò sì mọ idí ohun tí wọn tilẹ fi péjọpọ. **33** Àwọn kan nínú àwùjọ Júù tí Aleksanderu síwájú, wọn sì pàṣẹ fun láti sọrọ. Ó juwọ sí wọn láti dákẹ kí ó ba lè wí tẹnu rẹ fun àwọn èniyàn. **34** Sùgbón nígba tí wọn mọ pé

Júù ni, gbogbo wọn ni ohùn kan, bèrẹ sí kígbé fún bí wákàtí mèjì pé, “Òrìṣà òlú ni Artemisi tí ará Efesu!” 35 Nígbà tí àkòwé ìlú sì mú kí ìjọ ènìyàn dáké, “Èyin ará Efesu, ta ni ènì tí ó wà tí kò mò pé, ìlú Efesu ní í ṣe olùsìn Artemisi òrìṣà òlú, àtí tí èrè tí ó tí òdò Jupiteri bọ sílẹ? 36 Njẹ bí a kò tilẹ sòrò-òdì sí nńkan wònyí, ó yẹ kí ẹ dáké, kí èyin má ṣe fi ìkanra ṣe ohunkóhun. 37 Nítorí tí èyin mú àwọn ọkúnrin wònyí wá, wọn kò ja ilẹ òrìṣà lólẹ, bèẹ ni wọn kò sòrò-òdì sí òrìṣà wa. 38 Njẹ nítorí náà tí Demetriusi, àtí àwọn onísẹ-ọ̀nà tí ó wà pẹ̀lú rẹ bá ní gbólóhùn asọ kan sí ẹnikẹni, ilẹ ẹjọ sí sílẹ, àwọn onídàájọ sì ní bẹ: jẹ kí wọn lọ fi ara wọn sùn. 39 Sùgbọ̀n bí ẹ ba ní wádíí ohun kan nípa ọ̀ràn mìíràn, a ó parí rẹ ní àjọ tí ó tọ. 40 Nítorí àwà ṣa wà nínú ewu, nítorí rògbòdìyàn tí ó bẹ sílẹ lóníí yì; kò ṣáá ní ìdì kan tí rògbòdìyàn yì fi bẹ sílẹ, nítorí èyí àwà kì yóò lè dàhùn fún ìwọjọ yì.” 41 Nígbà tí ó sì ti sọ bèẹ tan, ó tú ìjọ náà ká.

20 Nígbà tí ariwo náà sí rọlẹ, Paulu ránsẹ pé àwọn ọmọ-èyìn, ó sì gbà wọn ní iyanjú, ó dágberé fún wọn, ó dide láti lọ sí Makedonia. 2 Nígbà tí ó sì tí la apá ìhà wònyí kojá, tí ó sì ti fi ọ̀rọ̀ púpọ̀ gbà wọn ní iyanjú, ó wá sí ilẹ Giriki. 3 Ó sì dúró nìbẹ ní oṣù mèta, nígbà tí àwọn Júù sì dèná dé è, bí ó tí ní pèrè àtí bá ọ̀kọ̀ ojú omi lọ sí Siria, ó pinnu rẹ láti gbà Makedonia padà lọ. 4 Sopateru ará Berea ọmọ Pirusi sì bá a lọ dé Asia, àtí nínú àwọn ará Tēsalonika, Aristarku àtí Sekundu, àtí Gaiusi ará Dabe, àtí Timotiu; Tikiku àtí Tirofimu ará Asia. 5 Sùgbọ̀n àwọn wònyí tí lọ síwájú, wọn dúró dè wá ni Troasi. 6 Àwà sì ṣíkọ̀ láti Filipi lọ lẹyin àjọ àiwúkàrà, a sì dé ọ̀dọ̀ wọn ní Troasi ni ọjọ̀ méje. 7 Ọjọ̀ èkínní ọ̀sẹ̀ nígbà tí àwọn ọmọ-èyìn péjọ láti bu àkàrà, Paulu sì wàásù fún wọn, ó múra láti lọ ní ọjọ̀ kejì: ó sì fa ọ̀rọ̀ rẹ̀ gùn títí di àárín ọ̀gànjọ̀. 8 Fítílà púpọ̀ sì wà ní iyarà òkè náà, nìbí tí wọn gbé péjọ sí. 9 Ọ̀dọ̀mọkúnrin kan tí a ní pè ní Eutiku sì jókòò lójú fèrèsé, oorun sì wọ ọ̀ lára; bí Paulu sì ti pé ní ìwàásù, ó ta gbòńńgbòńń lójú oorun, ó ṣubú láti òkè kẹta wá sílẹ, a sì gbé e dide ní òkú. 10 Nígbà tí Paulu sì sọkalẹ, ó bèrẹ̀ tì i, ó sì gbé e mọra, ó ní, “È má ṣe yọ ara yín

lẹnu; nítorí tí ọ̀un wà láààyẹ.” 11 Nígbà tí ó sì tún gòkè lọ, ó sì jẹ ọ̀nẹ Olúwa, ó sì sòrọ̀ pé títí ó fi di àfẹmójúmọ̀, nígbà náà ni ó sì lọ. 12 Wọn sì mú ọmọkúnrin náà lọ sílẹ̀ láààyẹ, inú gbogbo wọn sì dùn lópólópọ̀. 13 Nígbà tí àwà sì ṣáájú, àwà sì ṣíkọ̀ lọ sì Asosi, nìbẹ̀ ni a ti lérò láti gba Paulu sínú ọ̀kọ̀: nítorí bèẹ̀ ni ó tí pinnu rẹ, ọ̀un tìkára rẹ̀ ní fẹ̀ bá ti ọ̀nà-ẹsẹ̀ lọ. 14 Nígbà tí ó sì pàdẹ wa ní Asosi, a gbà á sínú ọ̀kọ̀, a sì wá sí Miletu. 15 Nígbà tí a sì ṣíkọ̀ kúró nìbẹ̀, ní ọjọ̀ kejì a dé ọ̀kánkán Kiosi; ní ọjọ̀ kejì rẹ a dé Samosi, ni ọjọ̀ kejì rẹ a sì dé Miletu. 16 Paulu ṣa ti pinnu rẹ̀ láti bá ọ̀kọ̀ ojú omi kojá sí Efesu, nítorí kí ó má ba à lo àkòkò kankan ni Asia: nítorí tí ó ní yára bí yóò ṣe ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ fún un láti wà ní Jerusalemu lójọ̀ Pentikosti. 17 Ní àtí Miletu ni Paulu ti ránsẹ̀ sí Efesu, láti pé àwọn alágbà ìjọ̀ wá sòdọ̀ rẹ. 18 Nígbà tí wọn sì dé ọ̀dọ̀ rẹ, ó wí fún wọn pé, “Èyin tìkára yín mò, láti ọjọ̀ kìn-ín-ní tí mo tí dé Asia, bí mo ti bá yín gbé, ní gbogbo àkòkò náà. 19 Bí mo ti ní fi ìrẹ̀lẹ̀ inú gbogbo sin Olúwa, àtí omijẹ̀ púpọ̀, pẹ̀lú ìdánwò, tí ó bá mi, nípa ríkíṣí àwọn Júù. 20 Bí ẹ̀mí kò ti fàsẹ̀yìn láti sọ ohunkóhun tí ó ṣàńfàanì fún un yín, àtí láti máa kọ ọ̀ yín ní gbangba àtí láti ilẹ̀ dé ilẹ̀. 21 Tí mo ní sọ fún àwọn Júù, àtí fún àwọn Giriki pẹ̀lú, ní ti ìròńúpiwàdà sí Ọlọrun, àtí ti ìgbàgbọ̀ nínú Jesu Kristi Olúwa wa. 22 “Njẹ̀ nísinsin yìí, wò ó, ẹ̀mí mi ní fà sí Jerusalemu, láimọ̀ ohun tí yóò bá mi nìbẹ̀. 23 Bí kò ṣe bí Ẹ̀mí Mímọ̀ tí ñ sọ ní ìlú gbogbo pé, ìdè àtí iyà ní bẹ̀ fún mi. 24 Sùgbọ̀n ẹ̀mi kò ka ọ̀kàn mi sí nńkan rára bi ohun tí ó sọ̀wọn fún mi àtí iṣẹ̀ ìránṣẹ̀ tí mo tí gbà lódò Jesu Olúwa, láti máa rọ̀yìn iyinrere oore-ọfẹ̀ Ọlọrun. 25 “Njẹ̀ nísinsin yìí, wò ó, ẹ̀mi mò pé gbogbo yín, láàrín ènì tí ẹ̀mi tí ñ wàásù ìjọba Ọlọrun, kì yóò rí ojú mi mò. 26 Nítorí náà mo pé yín ṣe ẹ̀lẹ̀rìí lóníí yìí pé, ọ̀rùn mi mò kúró nínú ẹ̀jẹ̀ ènìyàn gbogbo. 27 Nítorí tí ẹ̀mi kò fàsẹ̀yìn láti sọ gbogbo ìpinnu Ọlọrun fún un yín. 28 Ẹ̀ kiyèsára yín, àtí sí gbogbo agbo tí Ẹ̀mí Mímọ̀ fi yín ṣe alábojútó rẹ, láti máa tójú ìjọ Ọlọrun, tí ó tí fi ẹ̀jẹ̀ rẹ̀ rà. 29 Nítorí tí ẹ̀mi mò pé, lẹyin ìlọ mi, ikookò búburú yóò wọ̀ àárín yín, yóò sì tú agbo ká. 30 Láàrín èyin tìkára yín ni àwọn ènìyàn yóò sì dide, tí wọn yóò máa sòrò-

òdì, láti fa àwọn ọmọ-ẹyìn sẹyìn wọn. **31** Nítorí nàà ẹ maa sọra, ki ẹ sì maa rántí pé, fún ọdún mēta, ẹmi kò dẹkun láti maa fi omijé kilò fún olúkúlùkù ní ọsán àti ní òru. **32** “Njẹ nísinsin yíí, ará, mo fi yín lé Ọlórún lówó àti ọrọ oore-ọfẹ rẹ, tí ó lè gbé yín dúró, tí ó sì lè fún yín ní ìní láàrín gbogbo àwọn tí a sọ di mímọ. **33** Ẹmí kò ẹe ọjúkòkòrò fàdàkà, tàbí wùrà, tàbí aṣọ ẹnikẹni. **34** Ẹyin tikára yín sá à mò pé, ọwọ mi wònyí ni mo fi sísẹ láti fi pèsè fún àìní mi, àti tí àwọn tí ó wà pèlú mi. **35** Nínú ohun gbogbo mo fi aṣẹrẹ fún un yín pé, nípa sísẹ isẹ bèè, ó yẹ kí ẹ maa ran àwọn aláílẹrẹ lówó, ki ẹ sì maa rántí ọrọ Jesu Olúwa, bí òun tikára rẹ tí wí pé, ‘Láti fún ni ní ìbùkún ju láti gbà lọ.’” **36** Nígbà tí ó sì tí wí nṣẹ wònyí, ó kúnlẹ, ó sì bá gbogbo wọn gbàdúrà. **37** Gbogbo wọn sì sọkún gidigidi, wọn sì rọ mọ Paulu lórùn, wọn sì fi ẹnu kò ó lẹnu. **38** Inú wọn sì bàjẹ jùlò fún ọrọ tí ó sọ pé, wọn kì yóó rí ọjú òun mọ, wọn sì sìn ìn títí dé inú ọkọ.

21 Lẹyin tí àwa ti kúrò lódò wọn, tí a sì s̀kò, àwa bá ọ̀nà wa lọ tààrà sí Kosi. Ní ọjọ kejì a sì lọ sí Rodu, à si gba ibẹ̀ lọ sí Patara, **2** A rí ọkọ ọjú omi kan tí n rẹkojọ lọ sí Fonisia, a wọ inú ọkọ nàà, a sì s̀kò. **3** Nígbà tí àwa sì n wo Saipurosi lókèèrè, a sì fi í sí ọwọ òsì, a fi orí ọkọ le Siria, a sì gúnlẹ̀ ni Tire; nítorí nìbẹ̀ ni ọkọ yóó tí já ẹrù sílẹ̀. **4** Nígbà tí a sì ti rí àwọn ọmọ-ẹyìn nìbẹ̀, a dúró ní ọdò wọn nìbẹ̀ fún ọjọ méje: àwọn ẹni tí ó ti ipá Ẹmí wí fún Paulu pé, kí ó má ẹe lọ sí Jerusalemu. **5** Nígbà tí a sì tí lo ọjọ wònyí tan, àwa jáde, a sì mu ọ̀nà wá pọ̀n; gbogbo wọn sì sìn wá, pèlú àwọn obinrin àti àwọn ọmọdẹ títí àwa fi jáde sí ẹyìn ilú, nígbà tí àwa sì gúnlẹ̀ ní èbúté, a sì gbàdúrà. **6** Nígbà tí a sì ti dàgbere fún ara wa, a bọ sí ọkọ; bèè ni àwọn sì padà lọ sí ilé wọn. **7** Nígbà tí a sì ti parí àjò wa láti Tire, àwa dé Pitolemai; nígbà tí a sì kí àwọn ará, a sì bá wọn gbé ní ọjọ kan. **8** Ní ọjọ kejì a lọ kúrò, a sì wá sí Kesarea; nígbà tí á sì wọ ilé Filipi efangelisti tí ó jé ọkan nínú àwọn méje; àwa sì wọ sódò rẹ. **9** Ọkúnrin yíí sì ní ọmọbìnrin mērin, wúndíá, tí wón maa n sọtẹlẹ̀. **10** Bí a sì ti wà nìbẹ̀ lójó púpọ̀, wòlú kan tí Judea sọkalẹ̀ wá, tí a n pè ní Agabu. **11** Nígbà tí ó sì dé ọdò wa, ó

mú àmùrè Paulu, ó sì de ara rẹ ní ọwọ àti ẹsẹ, ó sì wí pé, “Báyí ni Ẹmí Mímọ wí, ‘Báyí ni àwọn Júu tí ó wà ní Jerusalemu yóó de ọkúnrin tí ó ní àmùrè yíí, wọn ó sì fi í lé àwọn aláìkọlà lówó.’” **12** Nígbà tí a sì tí gbọ nṣẹ wònyí, àti àwa, àti àwọn ará ibẹ̀ nàà bè ẹ pé, kí ó má ẹe gòkè lọ sí Jerusalemu. **13** Nígbà nàà ni Paulu dáhùn wí pé, “Èwo ni ẹyin n ẹe yíí, tí ẹyin n sọkún, tí ẹ sì n mú àárẹ̀ bá ọkàn mi; nítorí ẹmí tí múra tan, kí í ẹe fún didé nikan, sùgbọ̀n láti kú pèlú ni Jerusalemu, nítorí orúko Jesu Olúwa.” **14** Nígbà tí a kò lè pa á ní ọkàn dà, a dákẹ̀ wí pé, “Ìfẹ̀ tí Olúwa ni kí ó ẹe!” **15** Lẹyin ọjọ wònyí, a palẹ̀mọ, a sì gòkè lọ sí Jerusalemu. **16** Nínú àwọn ọmọ-ẹyìn láti Kesarea bá wa lọ, wọn sì mú wa lọ sí ilé Munasoni ọmọ-ẹyìn àtìjọ kan ara Saipurosi, lódò ẹni tí àwa yóó dé sí. **17** Nígbà tí a sì dé Jerusalemu, àwọn arákúnrin sì fi ayọ gbà wá. **18** Ní ọjọ kejì, a bá Paulu lọ sódò Jakọbu; gbogbo àwọn aláìkọlà sì wà nìbẹ̀. **19** Nígbà tí ó sì kí wón tan, ó rọ̀yìn lẹsẹsẹ ohun gbogbo tí Ọlórún ẹe láàrín àwọn aláìkọlà nípa isẹ iranṣẹ rẹ. **20** Nígbà tí wón sì gbọ, wón yin Ọlórún lógo, wón sì wí fún un pé, “Arákúnrin, iwọ rí iye egbeegbèrún nínú àwọn Júu tí ó gbàgbọ, gbogbo wón ni ó sì ní itara fún òfin. **21** Wón sì ti rọ̀yìn rẹ fún wón pé, iwọ n kọ gbogbo àwọn Júu tí ó wà láàrín àwọn aláìkọlà pé, kí wón kọ Mose sílẹ̀, ó n wí fún wón pé kí wón má ẹe kọ àwọn ọmọ wón ní ilà mọ, kí wón má sì ẹe rìn gégé bí àṣà wón. **22** Njẹ èwo ni sísẹ? Ijọ kò lè sàimá péjọpọ: dájúdájú wón yóó gbọ pé, iwọ dé. **23** Njẹ ẹyí tí àwa ó wí fún ọ yíí ni kí o ẹe, àwa ni ọkúnrin mērin tí wón wà lábẹ̀ ẹjẹ. **24** Àwọn ni kí iwọ mú, kí o sì ẹe iwènùmọ̀ pèlú wón, kí o sì san owó láti fá irun orí wón: gbogbo ẹniyàn yóó sì mò pé, kò sì òtítọ̀ kan nínú ohun tí wón gbọ sí ọ; àti pé, iwọ tikára rẹ n rìn déédé, iwọ sì n pa òfin Mose mọ. **25** Sùgbọ̀n ní ti àwọn aláìkọlà tí ó gbàgbọ, àwa tí kòwé, a sì ti pinnu rẹ pé, kí wón pa ara wón mọ kúrò nínú ohun tí a fi rú ẹbọ sí òrìṣà, àti ẹjẹ àti ohun ilólórùnpa, àti àgbèrè.” **26** Nígbà nàà ni Paulu mú àwọn ọkúnrin nàà; ní ọjọ kejì ó ẹe iwènùmọ̀ pèlú wón, ó sì wọ inú tẹmpilì lo, láti sọ igbà tí ọjọ iwènùmọ̀ nàà yóó pé tí a ó sì fi ọrẹ lélẹ̀ fún olúkúlùkù wón. **27** Nígbà tí ọjọ méje sì

fèrè pé, tí àwọn Júú tí ó tí Asia wá rí í ní ẹ̀m̀pìlì, wọn rú gbogbo àwọn ènìyàn sòkè, wọn nawó mú un. **28** Wọn ní kígbe wí pé, “Èyin ènìyàn Israeli, ẹ̀ gbà wá. Èyí ní ọ̀kùnrin nàà tí ní kò gbogbo ènìyàn nìbí gbogbo lòdì sí àwọn ènìyàn, àti sí ọ̀fìn, àti sí ibí yí, àti pèlù ó sì mú àwọn ará Giriki wá sínú ẹ̀m̀pìlì, ó sì tí ba ibi mímọ̀ yí jẹ.” **29** Nítorí wọn tí rí Tirofimu ará Efesu pèlù rẹ̀ ní ilú, ẹ̀ni tí wọn ẹ̀ bí Paulu mú wá sínú ẹ̀m̀pìlì. **30** Gbogbo ilú sì wà ní irúkèrúddò, àwọn ènìyàn sì sùré jọ wọn sì mú Paulu, wọn sì wọ ọ̀ jáde kúrò nínú ẹ̀m̀pìlì: lójúkan nàà, a sì tí ilẹ̀kùn. **31** Bí wọn sì tí ní wá ọ̀nà láti pa á, iròyìn dé ọ̀dọ̀ olórí ẹ̀gbé ọ̀mọ-ogun pé, gbogbo Jerusalemu ti dàrú. **32** Lójúkan nàà, ó sì tí mú àwọn ọ̀mọ-ogun àti àwọn balógun ọ̀rún, ó sì sùré sòkalẹ̀ tọ̀ wọn lọ; nígbà tí wọn sì rí í olórí ogun àti àwọn ọ̀mọ-ogun dẹkun lílù Paulu. **33** Nígbà nàà ni olórí ogun súnmọ̀ wọn, ó sì mú un, ó pàṣe pé kí a fi ẹ̀wọn méjì dè é; ó sì bière ẹ̀ni tí ó jẹ, àti ohun tí ó ẹ̀. **34** Àwọn kan ní kígbe ohun kan, àwọn miíràn ní kígbe ohun miíràn nínú àwùjọ; nígbà tí kò sì lè mò idí pàtàkì fún irúkèrúddò nàà, ó pàṣe kí wọn mú un lọ sínú àgò àwọn ológun. **35** Nígbà tí ó sì dé orí àtẹ̀gùn, gbígbe ní a gbé e sòkè lówọ̀ àwọn ọ̀mọ-ogun nítorí iwà ipá àwọn ènìyàn. **36** Nítorí ọ̀pọ̀ ènìyàn rọ̀ tẹ̀lé e, wọn ní kígbe pé, “Mú un kúrò!” **37** Bí wọn sì tí fèrè mú Paulu wọ inú àgò àwọn ológun lọ, ó wí fún olórí ogun pé, “Èmi ha lè bá ọ̀ sọ̀rọ̀ bí?” Ó sì dàhùn wí pé, “Ìwọ̀ mọ̀ èdè Giriki bí? **38** Ìwọ̀ ha kọ̀ ní ara Ejibiti nàà, tí ó sọ̀tẹ̀ ǵáájú ọ̀jọ̀ wònyí, tí ó sì tí mú ẹ̀gbàjì ọ̀kùnrin nínú àwọn tí í ẹ̀ apàniyàn lẹ̀yìn lọ sí ijù?” **39** Sùgbọ̀n Paulu sì wí pé, “Júú ní èmi jẹ, ará Tarsu ilú Kilikia, tí kí í ẹ̀ ilú yẹpẹ̀ kan, èmi síbẹ̀ ọ̀, fún mi ní ààyè láti bá àwọn ènìyàn wònyí sọ̀rọ̀!” **40** Nígbà tí ó sì tí fún un ní ààyè, Paulu dúró lórí àtẹ̀gùn, ó sì juwọ̀ sí àwọn ènìyàn. Nígbà tí wọn sì dákẹ̀ rọ̀rọ̀, ó bá wọn sọ̀rọ̀ ní èdè Heberu, wí pé,

22 “Èyin ará àti baba, ẹ̀ gbọ̀ tí ẹ̀nu mi nísinsin yí.” **2** Nígbà tí wọn sì gbọ̀ pé ó ní bá wọn sọ̀rọ̀ ni èdè Aramaiki, wọn túbọ̀ dákẹ̀ jẹ́. Nígbà nàà ni ó wí pé, **3** “Júú ni èmi í ẹ̀, a bí mi ni Tarsu ilú kan ní Kilikia, sùgbọ̀n tí a tọ̀ mi dàgbà

ní ilú yí. Ní abẹ̀ ẹ̀sẹ̀ Gamalieli ní a sì gbé kọ̀ mi ní ọ̀fìn àwọn baba wa, tí mo sì ní ìtara fún Ọ̀lórún àní gégé bí gbogbo yin tí rí ní ọ̀nì. **4** Mo sì ẹ̀ inúnibíni sí àwọn ènìyàn tí ní tọ̀ ọ̀nà yí dé ojú ikú wọn, mo dè tọ̀kùnrin tobirinrin wọn, mo sì fi wọn sínú túbú, **5** àní bí olórí àlùfáà pèlù gbogbo àjọ àwọn alágbà tí lè jẹ mi ní ẹ̀rì. Mo tilẹ̀ gba iwé àṣẹ lówọ̀ wọn lọ sọ̀dọ̀ àwọn arákùnrin wọn ní Damasku láti mú àwọn tí ó wà nìbẹ̀ ní didé wá sí Jerusalemu, láti jẹ wọn ní yà. **6** “Bí èmi tí súnmọ̀ etí Damasku níwọn ojọ-kanrì, lójìjì ìmọ̀lẹ̀ nílá láti ọ̀run wá mọ̀lẹ̀ yí mi ká. **7** Mo sì ṣubú lulẹ̀, mo sì gbọ̀ ohùn kan tí ó wí fún mi pé, ‘Saulu, Saulu èṣe tí iwọ̀ fi ní ẹ̀ inúnibíni sí mi?’ **8** “Mo sì bière pé, ‘Ta ni iwọ̀, Olúwa?’ “Ó sì dá mi lóhùn pé, ‘Èmi ni Jesu tí Nasareti, ẹ̀ni tí iwọ̀ ní ẹ̀ inúnibíni sí.’ **9** Àwọn tí ó sì wà pèlù mi rí ìmọ̀lẹ̀ nàà nítòdótò, sùgbọ̀n wọn kò gbọ̀ ohùn ẹ̀ni tí ní bá mi sọ̀rọ̀. **10** “Mo sí bière pé, ‘Kín ni kí èmi kí ó ẹ̀, Olúwa?’ “Olúwa sì wí fún mi pé, ‘Dìdè, kí o sì lọ sí Damasku; nìbẹ̀ ni a ó sì tí sọ̀ ohùn gbogbo fún ọ̀ tí a yàn fún ọ̀ láti ẹ̀.’ **11** Àwọn tí ó sì wà pèlù mi fà mí lówọ̀ wọ̀ Damasku lọ nítorí tí èmi kò lè ríran nítorí itànsàn ìmọ̀lẹ̀ nàà tí fọ̀ mi ní ojú. **12** “Ọ̀kùnrin kan tí a ní pè ní Anania tọ̀ mí wá, ẹ̀ni tó jẹ olùfọ̀kànsìn tí ọ̀fìn, tí ó sì lórúkọ̀ rere lóddọ̀ gbogbo àwọn Júú tí ó ní gbé ibẹ̀. **13** Ó sì dúró tí mí, ó sì wí fún mi pé, ‘Arákùnrin Saulu, gba ìrìran!’ Ní ẹ̀sẹ̀ kan nàà, mo sì sí ojú sí òkè mo sì lè rí í. **14** “Nígbà nàà ni ó wí pé: ‘Ọ̀lórún àwọn baba wa tí yàn ọ̀ láti mọ̀ ifẹ̀ rẹ̀, àti láti rí Ẹ̀ni ọ̀dodo nàà, àti láti gbọ̀ ọ̀rọ̀ láti ẹ̀nu rẹ̀. **15** Ìwọ̀ yóò jẹ̀ ẹ̀lẹ̀rìí rẹ̀ fún gbogbo ènìyàn, nínú ohun tí iwọ̀ tí rí tí iwọ̀ sì tí gbọ̀. **16** Njẹ̀ nísinsin yí, kín ni iwọ̀ ní dúró dè? Dìdè, kí a sì bamitiisi rẹ̀, kí ó sì wẹ̀ ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ nù, kí ó sì máa pe orúkọ̀ rẹ̀.’ **17** “Nígbà tí mo padà wá sí Jerusalemu tí mo nì gbàdúrà ní ẹ̀m̀pìlì, mo bó sí ojúran, **18** mo sì rí Olúwa, ó ní sọ̀rọ̀ fún mi pé, ‘Kíá! Jáde kúrò ní Jerusalemu kánkán, nítorí wọn kí yóò gba ẹ̀rì rẹ̀ nípa mi gbọ̀.’ **19** “Èmi sì wí pé, ‘Olúwa, àwọn ènìyàn wònyí pàápáà mò pé èmi tí lọ láti inú Sinagogu kan sí èkejì láti máa sọ̀ wọn sínú túbú àti láti máa lu àwọn tí ó gbà ọ̀ gbọ̀. **20** Nígbà tí a sì ta ẹ̀jẹ̀ Stefanu ẹ̀lẹ̀rìí rẹ̀ sílẹ̀, èmi nàà pèlù dúró nìbẹ̀, mo sì ní ohùn

23 Paulu tejúmò ịgbìmò, ó sì wí pé, “Ẽyin arákùnrin mi, èmi tí ń fi gbogbo ẹ̀rì ọ̀kàn rere lo ayé mi níwájú Ọ̀lòrun tí tí fi di òní yí.” **2** Nígba yí ni Anania olórí àlùfàà pàṣẹ fún àwọn tí ó dúró tí Paulu pé, kí wọn ó gbá a lẹnu. **3** Nígba náà ni Paulu wí fún un pé, “Ọ̀lòrun yòò lù ọ, ìwọ ọ̀giri tí a kùn lẹfun: ìwọ jókòò láti dá mi léjọ gégé bí ọ̀fin, sùgbọ́n ìwọ gan an rú ọ̀fin nípa pípàṣẹ pé kí a lù mí!” **4** Àwọn tí ó dúró tí Paulu sì wí pé, “Ìwọ ń gan olórí àlùfàà Ọ̀lòrun?” **5** Paulu sì dá wọn lóhùn pé, “Ẽyin arákùnrin mi, èmi kò mò pé olórí àlùfàà ni: nítorí a tí kọ ọ pé, ìwọ kò gbọdọ sọrọ olórí àwọn èniyàn rẹ ní búburú.” **6** Sùgbọ́n nígba tí Paulu šàkíyèsì pé, apá kan wọn jẹ Sadusi, apá kan sì jẹ Farisi, ó

22

kí yóò mu tífí àwọn o fi pa á. Wọn sì ti múra tan nisinsin yí, wọn ní retí idáhùn lódò rẹ.” 22 Nígba náà ni olórí ogun fi ọmọ náà sílẹ láti lọ, ó sí kilò fún un pé, “Má ẹ wí fún ẹnìkan pé, iwọ fi nńkan wọnyí hàn mi.” 23 Ó sì pe méjì nínú àwọn balógun ọrun sódò rẹ, ó sì wí pé, “Ẹ múra igba ọmọ-ogun sílẹ, láti lọ sí Kesarea, àti àádọ́rín ẹlẹ́sìn, àti igba ọlókò, ní wákàtí kẹta ọru. 24 Ó sì wí pé, kí wọn pèsè ẹ́sìn, kí wọn gbé Paulu gùn ún; kí wọn sì lè mú un dé ọdò Feliksi baálẹ ní àlàáfíà.” 25 Ó sì kọ iwé kan bá yí pé, 26 Kilaudiu Lisia, sí Feliksi baálẹ ọlọ́lá jùlọ, àlàáfíà. 27 Àwọn Júù mú ọkúnrin yí, wọn sì ní pẹ̀tẹ láti pa á, nígba náà ni mo dé pẹ̀lú ogun, mo sì gbà á lówọ wọn nígba tí mo gbọ pé ará Romu ni í ẹ. 28 Nígba tí mo sì ní fẹ̀ mọ ọ̀dì ọ̀ràn tí wọn fi ẹ̀sùn kàn án sí, mo mú un sọkalẹ̀ lọ sí àyọ̀ igbimọ̀ wọn. 29 Ẹni tí mo rí pé, wọn fi sùn nítorí ọ̀ràn ọ̀fin wọn, bẹ̀ẹ̀ ni kò dá ọ̀ràn ohun kan tí ó tọ̀ sí ikú àti sí ẹ̀wọn. 30 Nígba tí a sì tí jí i sọ fún mi pé, wọn yóò dè̀nà de ọkúnrin náà, mo rán an sí ọ̀lọ́gán, mo sì pàṣẹ fún àwọn olùfìsùn rẹ̀ pẹ̀lú, láti sọ ohun tí wọn bá rí wí sí i níwájú rẹ. 31 Nígba náà ni àwọn ọmọ-ogun gbe Paulu, wọn sì mú un lóru lọ sí Antipatrìsì, gégé bí a tí pàṣẹ fún wọn. 32 Ní ọjọ̀ kejì wọn sì fi àwọn ẹlẹ́sìn sílẹ̀ láti máa bá a lọ, àwọn sì padà wá sínú àgọ̀ àwọn ológun. 33 Nígba tí wọn dé Kesarea, tí wọn sí fi iwé fún baálẹ̀, wọn mú Paulu pẹ̀lú wá síwájú rẹ. 34 Nígba tí ó sì ti ka iwé náà, ó béèrè pé agbègbè ilú wo ni tirẹ̀. Nígba tí ó sì gbọ̀ pé ará Kilikia ni; 35 Ó wí pé, “Èmi yóò gbọ̀ ẹjọ̀ rẹ, nígba tí àwọn olùfìsùn rẹ̀ pẹ̀lú bá dé.” Ó sì pàṣẹ pé kí wọn pa Paulu mọ̀ ní abẹ̀ ọ̀bojútó àwọn olùṣọ̀ ní gbogbọ̀n idájọ̀ ààfin Herodu.

24 Léyin ọjọ̀ márùn-ún Anania olórí àlùfáà náà sọkalẹ̀ lọ pẹ̀lú àwọn alágbà àti ẹnìkan, Tertulu agbejórò, ẹni tí ó sọrọ̀ ẹjọ̀ Paulu fún baálẹ̀. 2 Nígba tí a sí tí pe Paulu jáde, Tertulu gbé ẹjọ̀ rẹ̀ kalẹ̀ níwájú Feliksi ó wí pé, “Àwa ti wá ní àlàáfíà ní abẹ̀ ọ̀jọba rẹ̀ láti igbà pípẹ̀ wá, àti pé ifojúsùn rẹ̀ ti mú àyípadà rere bá orílẹ̀-èdè yí. 3 Ní ibi gbogbo àti ní ọ̀nà gbogbo, Feliksi ọlọ́lá jùlọ, ní àwa ní tẹ̀wọ̀gbà á pẹ̀lú ọ̀pẹ̀ gbogbo. 4 Sùgbọ̀n kí èmi má ba á dá ọ̀ dúró pé títi, mo bẹ̀

ọ̀ kí o fi ọ̀yọ̀nú rẹ̀ gbọ̀ ọ̀rọ̀ díẹ̀ lénu wa. 5 “Nítorí àwa rí ọkúnrin yí, ó jẹ̀ oníjàngbàn èniyàn, ẹni tí ó ní dá rùkèrúđò sílẹ̀ láàrín gbogbo àwọn Júù tí ó wá ní gbogbo ayé. Ọ̀n ni aṣájú búburú kan nínú ẹ̀yà àwọn Nasarene, 6 ẹni tí ó gbìyànjú láti ba tẹ̀mpilì jẹ. 8 Nígba tí iwọ̀ fúnra rẹ̀ bá wá dí ọ̀rọ̀ fíní fíní lénu rẹ̀, iwọ̀ ó lè ní ọ̀yẹ̀ ọ̀títọ̀ gbogbo nńkan wọnyí tí àwa fi ẹ̀sùn rẹ̀ kàn án.” 9 Àwọn Júù pẹ̀lú sì fi ohùn sí i wí pé, ní ọ̀títọ̀ bẹ̀ẹ̀ ni nńkan wọnyí rí. 10 Nígba tí baálẹ̀ ẹ̀wọ̀ sí i pé kí ó sọrọ̀, Paulu sì dáhùn wí pe, “Bí mo tí mọ̀ pé láti ọ̀dún mélòó yí wá, ní iwọ̀ tí ẹ̀ onídáájọ̀ orílẹ̀-èdè yí, nítorí náà mo fi tayọ̀tayọ̀ wí tí ẹnu mi. 11 Iwọ̀ pẹ̀lú sì ní ọ̀yẹ̀ rẹ̀ pé, ọ̀jẹ́llá ni mo lọ sí Jerusalemu láti lọ jọ̀sìn. 12 Bẹ̀ẹ̀ ni àwọn olùfìsùn mi kò rí mi kí ní máa bá ẹnìkẹ̀ni jiyàn nínú tẹ̀mpilì, bẹ̀ẹ̀ ni èmi kò ru àwọn èniyàn sókè nínú Sinagogu tabí ní ibikíbi nínú ilú. 13 Bẹ̀ẹ̀ ni wọn kò lè fi ọ̀dì ẹ̀sùn múlẹ̀ níwájú rẹ̀, èyí tí wọn fi mí sùn sí nísinsin yí. 14 Sùgbọ̀n, èmi jẹ́wọ̀ fún ọ̀ pé, èmi ní sin Ọ̀lọrun àwọn baba wa gégé bí èmi tí ní tẹ̀lẹ̀ ọ̀nà tí wọn ní pe ní ọ̀yapa isìn. Èmi ní gbà gbogbo nńkan ti a kọ̀ sínú iwé ọ̀fin gbọ̀, àti tí a kọ̀ sínú iwé àwọn wòlù, 15 mo sí ní irètí kan náà nínú Ọ̀lọrun gégé bí àwọn tìkára wọn jẹ́wọ̀ pẹ̀lú, wí pé àjìnde òkú ní bọ̀, àti tí olóótítọ̀, àti tí aláìṣòótọ̀. 16 Nínú ẹ̀yí ni èmi sì ti ní gbìyànjú láti ní ẹ̀rì ọ̀kàn tí kò lẹ̀ṣẹ̀ sí Ọ̀lọrun, àti sí èniyàn nígba gbogbo. 17 “Sùgbọ̀n lẹ̀yìn ọ̀dún púpọ̀, mo wá sí Jerusalemu láti mu ẹ̀bùn wá fún àwọn èniyàn mi fún aláìní àti láti fi ọ̀rẹ̀ lẹ̀lẹ̀. 18 Nínú ẹ̀sẹ̀ nńkan wọnyí, wọn rí mí nínú ọ̀yẹ̀wù tẹ̀mpilì, bí mo ti ní parí ẹ̀tò iwẹ̀nù, bẹ̀ẹ̀ ni kí í ẹ̀ ní ààrín àwujọ̀ èniyàn, tabí pẹ̀lú ariwo. 19 Sùgbọ̀n àwọn Júù kan láti ẹ̀kùn Asia wá níbẹ̀, àwọn tí íbà wá níhìn-ín yí níwájú rẹ̀, kí wọn já mi nírọ̀, bí wọn bá ní ohunkóhun sí mi. 20 Bí kò ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, jẹ́ kí àwọn èniyàn wọnyí tìkára wọn sọ ọ̀ṣẹ̀ búburú tí wọn rí lówọ̀ mi, nígba tí mo dúró níwájú àyọ̀ igbimọ̀. 21 Bí kò ẹ̀ tí gbólóhùn kan yí, tí mo kẹ́gbẹ̀ rẹ̀ síta nígba tí mo dúró láàrín wọn: ‘Èyí ni tìtorí àjìnde òkú ni a ẹ̀ ba mi wíjọ̀ lódò yín ló ni yí!’” 22 Nígba tí Feliksi gbọ̀ nńkan wọnyí, ọ̀yẹ̀ sá à ye é ní àyétán nípa ọ̀nà náà; ó tú wọn ká ná, ó ní, “Nígba tí Lisia olórí ogun bá sọkalẹ̀ wá, èmi ó wá dí ọ̀ràn yín dájú.” 23 Ó sì

pàṣe fún balógún òrun kan kí ó máa ṣe ìtójú Paulu, kí ó fún un ní ààyè, àti pé kí ó máa ṣe dá àwọn ọ̀rẹ̀ rẹ̀ lẹ́kun láti máa ṣe iranṣẹ́ fún un. **24** Lẹ́yìn ojọ̀ méléò kan Feliksi pèlú Drusilla iyàwó rẹ̀ dé, obìnrin tí í ṣe Jùú. Ó ránṣẹ́ pé Paulu, ó sì gbọ̀ ọ̀rẹ̀ lẹ̀nu rẹ̀ nípa igbàgbọ̀ nínú Kristi Jesu. **25** Bí Paulu sì tí ní sọ àṣọyẹ nípa tí òdodo àti àirékojá àti idájọ̀ tí ní bọ̀, èrù ba Feliksi, ó dáhùn wí pé, “Èyí tí o sọ ní tò ná! Máa lọ nísinsin yí ná. Nígba tí mo bá sì ní àkókò tí ó wò, èmi ó ránṣẹ́ pé ọ.” **26** Ní àkókò yí kan náà, ó ní retí pèlú pé Paulu yóò mú owó èyìn wá fún òun, kí òun ba à lè dá a sílẹ̀, nítorí náà a sì máa ránṣẹ́ sì í nígba kígba, a máa bá a sọ̀rọ̀. **27** Lẹ́yìn ọ̀dún méjì, Porkiu Festu rọ̀pò Feliksi, Feliksi sì ní fẹ́ ṣe ojúrere fún àwọn Jùú, ó fi Paulu sílẹ̀ nínú túbú.

25 Lẹ́yìn ojọ̀ mēta tí ó dé sí ilẹ̀ náà, Festu gòkè láti Kesarea lọ sì Jerusalemu, **2** ní ibi tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn èniyàn pàtàkì nínú àwọn Jùú ti gbé èsùn tí wọn fi kan Paulu wá, wọn sì bè ẹ. **3** Wọn tọ̀rọ̀ lówó Festu, kí ó bá le ṣe ojúrere fún wọn, kí ó bá à lè jẹ́ kí wọn mú Paulu wá sí Jerusalemu, wọn n gbimọ̀ láti dènà dè é, kí wọn sì pa á ní ọ̀nà. **4** Sùgbọ̀n Festu dáhùn pé, “A pa Paulu mó ní Kesarea, àti pé òun tìkára òun ní múra àti pada lọ ní lólóló yí. **5** È jẹ́ kí diẹ̀ nínú àwọn olórí yín bá mi sọkalẹ̀ lọ láti fi ìdí èsùn tí ẹ̀ fi sun ọ̀kúnrin náà múlẹ̀ níbẹ̀, bí ó bá ní ohun búburú kan tí ó wá lówó rẹ̀.” **6** Lẹ́yìn tí ó sì ti gbé níwọn ojọ̀ méjọ̀ tàbí mēwáa pèlú wọn, ó sọkalẹ̀ lọ sì Kesarea, ni ojọ̀ kejì ó jókòò lórí itẹ̀ idájọ̀, ó sì pàṣe pé ki a mú Paulu wá síwájú òun. **7** Nígba tí Paulu sì dé, àwọn Jùú tí o tí Jerusalemu sọkalẹ̀ wá dúró yí i ká, wọn n ka ọ̀ràn púpọ̀ tí ó sì burú sí Paulu lórùn, tí wọn kò lè fi ìdí rẹ̀ múlẹ̀. **8** Paulu si wí tí ẹ̀nu rẹ̀ pé, “Èmi kò ṣe èṣẹ̀kẹṣẹ̀ kan sì ọ̀fin àwọn Jùú, tàbí tẹ̀mpilì, tàbí sí Kesari.” **9** Sùgbọ̀n Festu n fẹ́ láti ní ojúrere lódò àwọn Jùú, ó sì dá Paulu lóhùn, wí pe, “Ìwọ̀ n fẹ́ gòkè lọ sì Jerusalemu, kí a sì ṣe ejọ̀ nḡkan wònyí níbẹ̀ níwájú mi bí?” **10** Paulu sì wí pé, “Mo dúró níwájú itẹ̀ idájọ̀ Kesari níbi tí ó yẹ́ kí a ṣe ejọ̀ mí: èmi kò ṣe àwọn Jùú, bí ìwọ̀ pèlú ti mò dájú. **11** Njẹ́ bí mo bá ṣe, tí ó ṣe pe mo sì ṣe ohun kan tí ó yẹ́ fún ikú, èmi kò kọ̀ láti

kú, sùgbọ̀n bí kò bá sí ọ̀títọ̀ kan nínú èsùn tí àwọn Jùú yí fi mi sùn sí, ẹ̀nikan kò lẹ̀tọ̀ láti fà mí lẹ̀ wọn lówó. Mo fi ọ̀ràn mi lọ Kesari.” **12** Lẹ́yìn tí Festu ti bá àjọ̀ igbimọ̀ sọ̀rọ̀, ó dáhùn pe, “Ìwọ̀ ti fi ọ̀ràn rẹ̀ lọ Kesari. Ní ọ̀dò Kesari ni ìwọ̀ ó lo!” **13** Lẹ́yìn ojọ̀ méléò kan, Agrippa ọ̀ba, àti Bernike sọkalẹ̀ wá sì Kesarea láti kí Festu. **14** Bí wọn sì tí wá níbẹ̀ lójọ̀ púpọ̀, Festu mú ọ̀ràn Paulu wá síwájú ọ̀ba, wí pé, “Feliksi fi ọ̀kúnrin kan sílẹ̀ nínú túbú. **15** Èni tí àwọn olórí àlùfáà àti àwọn agbàgbà àwọn Jùú fi sùn nígba tí mo wá ni Jerusalemu, wọn n fẹ́ kí èmi ó dá a lẹ̀bi ikú. **16** “Àwọn ẹ̀ni tí mo sì dá lóhùn pé, kí i ṣe àṣà àwọn ará Romu láti dá ẹ̀nikẹ̀ni lẹ̀bi, kí ẹ̀ni tí a fi sùn náà tò kò àwọn olùfìsùn rẹ̀ lójú, láti lè ri ààyè wí tí ẹ̀nu rẹ̀, nítorí ọ̀ràn tí a kà sì i lórùn. **17** Nítorí náà nígba tí wọn jùmọ̀ wá sí ihín yí, èmi kò fi ọ̀rọ̀ náà falẹ̀ rara, níjọ̀ kejì mo jókòò lórí itẹ̀ idájọ̀, mo sì pàṣe pé kí a mú ọ̀kúnrin náà wá. **18** Nígba tí àwọn olùfìsùn náà dide, wọn kò ka ọ̀ràn búburú irú èyí tí mo rò sí i lórùn. **19** Sùgbọ̀n wọn ní ọ̀ràn kan sí i, ní ti ìsìn wọn, àti ní ti Jesu kan tí o tí kú, tí Paulu tẹ̀numọ̀ pé ó wá láààyè. **20** Bí èmi kò sì tí mò bí a tí n fẹ́ ìwádíi nḡkan wònyí, mo bí i lèrè pé ṣe ó n fẹ́ lọ sì Jerusalemu, kí a sì ṣe ejọ̀ nḡkan wònyí níbẹ̀. **21** Sùgbọ̀n nígba tí Paulu fi ọ̀ràn rẹ̀ lọ Augustu, pé kí a pa òun mó fún idájọ̀ rẹ̀, mo pàṣe pe kí a pa á mó títí èmi o fi lè rán an lọ sódò Kesari.” **22** Agrippa wí fún Festu pé, “Èmi pèlú fẹ́ láti gbọ̀ ọ̀rọ̀ ọ̀kúnrin náà tìkára mi.” Ó sì wí pé, “Ní ọ̀la ìwọ̀ ó gbọ̀ ọ.” **23** Ní ojọ̀ kejì, tí Agrippa àti Bernike wọ̀ ilẹ̀ ejọ̀ ti àwọn ti èṣọ̀ púpọ̀ pèlú àwọn olórí ogun àti àwọn èniyàn ilá ní ilú, Festu pàṣe, wọn sì mú Paulu jáde. **24** Festu sì wí pé, “Agrippa ọ̀ba, àti gbogbo èyìn èniyàn tí ó wá nḡhìn-ín pèlú wa, èyìn rí ọ̀kúnrin yí, nítorí ẹ̀ni tí gbogbo ijo àwọn Jùú tí fi èbẹ̀ bèèrè lówó mi ni Jerusalemu àti Kesarea nḡhìn-ín yí, tí wọn n kígbe pé, kò yẹ́ fún un láti wá láààyè mó. **25** Sùgbọ̀n èmi rí i pe, kò ṣe ohun kan tí ó yẹ́ sí ikú, bí òun tìkára rẹ̀ sí tí fi ọ̀ràn rẹ̀ lọ Augustu, mo tí pinnu láti rán an lọ. **26** Sùgbọ̀n èmi kò ri ohun kan dájúdájú láti kówé sí olúwa mi. Nítorí náà ni mo ṣe mú un jáde wá síwájú yín, aní síwájú rẹ̀ ọ̀ba Agrippa, kí o fi jẹ́ pé lẹ́yìn

tí a ba tí ɛ̀ ɛ̀ iwádií rẹ̀, ẹ̀mi yóò lẹ̀ rí ohun tí ẹ̀mi yóò kọ. 27 Nítorí tí kò tò ní ojú mi láti rán òndè, kí a má sì sọ ọ̀ràn tí a kà sí i lórùn.”

26 Agrippa sì wí fún Paulu pé, “A fún ọ lǎààyẹ láti sọ tí ẹ̀nu rẹ.” Nígba náà ní Paulu ná ọwọ́, ó sì sọ tí ẹ̀nu rẹ̀ pé, **2** “Agrippa ọba, inú ẹ̀mi tìkára mi dùn nítorí tí ẹ̀mi yóò wí tí ẹ̀nu mi lóníí níwájú rẹ̀, ní tí gbogbo ẹ̀sùn tí àwọn Júu fi kan mi, **3** pàápàá bí iwọ́ tí mọ́ gbogbo àṣà àti ọ̀ràn tí nì bẹ̀ láàrín àwọn Júu dájúdájú. Nítorí náà, ẹ̀mi bẹ̀ ọ́ kí iwọ́ fi sùúrù tétí gbọ́ tẹ̀mi. **4** “Àwọn Júu mọ́ irú igbé ayé tí mo nì gbé láti igbà èwe mi, láti ibèrẹ̀ ayé mi ní orílẹ̀-èdè mi àti ní Jerusalemu. **5** Nítorí wọn mò mi láti ipilẹ̀ṣẹ̀, bí wọn bá fẹ̀ jẹ́rìí sí i, wí pé, gégé bí èyà isìn wa tí ó lẹ̀ jùlọ́, Farisi ni ẹ̀mi. **6** Nísinsin yíí nítorí irètí ilérí tí Ọlórùn tí ɛ̀ fún àwọn baba wa ni mo ɛ̀ dúró nìhìn-ín fún idájọ́. **7** Ilérí èyí tí àwọn èyà wa méjèjìlá tí nì fi itara sin Ọlórùn lósàn án àti lóru tí wọn nì retí àti rí i gbà. Ọba Agrippa, nítorí irètí yíí ni àwọn Júu ɛ̀ nì fi mi sùn. **8** Èéṣe tí èyin fi rò ó sí ohun tí a kò lẹ̀ gbàgbọ́ bí Ọlórùn bá jí òkú dide? **9** “Èmi tilẹ̀ rò nínú ará mi nítòótó pé, ó yẹ kí ẹ̀mi ɛ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ ohun lòdì sí orúkọ Jesu tí Nasareti. **10** Èyí ni mo sì ɛ̀ ni Jerusalemu. Pèlú àṣe tí mo tí gba lódò àwọn olórí àlúfáà, mo sọ àwọn púpọ́ nínú àwọn ènìyàn mímọ́ sí inú túbú, nígba tí wọn sí nì pa wọn, mo ní ohùn sí i. **11** Nígba púpọ́ ni mo nì fi iyà jẹ wọn láti inú Sinagogu dé inú Sinagogu, mo nì fi tipá mú wọn láti sọ ọ̀rẹ̀-òdì. Mo sọ̀rọ̀ lòdì sí wọn gidigidi, kòdà mo wá wọn lọ sí ilú àjẹ̀jì láti ɛ̀ inúnibíni sí wọn. **12** “Nínú irú irìnàjò yíí ní mo nì bá lọ sí Damasku pèlú ọlá àti àṣe ikò láti ọ̀dò àwọn olórí àlúfáà. **13** Ni ọsán gangan, iwọ́ ọba Agrippa, bí mo ti wà ní ojú ọ̀nà, mo rí imọlẹ̀ kan láti ọ̀run wá, tí ó mọlẹ̀ ju oòrùn lọ, ó mọlẹ̀ yí mi ká, àti àwọn tí nì bá mi lọ sí àjò. **14** Gbogbo wa sì subú lulẹ̀, mo gbọ́ ohùn tí nì fọ̀ sì mi ni èdè Heberu pé, ‘Saulu, Saulu! Èéṣe tí iwọ́ fi nì ɛ̀ inúnibíni sí mi? Ohun irora ní fún ọ́ láti tàpá sí ẹ̀gún!’ **15** “Èmi sì wí pé, ‘Iwọ́ ta ni, Olúwa?’ ‘Olúwa sì wí pé, ‘Èmi ni Jesu tí iwọ́ nì ɛ̀ inúnibíni sí. **16** Sùgbọ̀n dide, kí ó sí fí ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ telẹ̀: nítorí èyí ni mo ɛ̀ farahàn ọ́ láti yàn ọ́ ní iranṣẹ̀

àti ẹ̀lẹ̀rìí, fún ohun wònyí tí iwọ́ tí rí nípá mi, àti àwọn ohun tí ẹ̀mi yóò fí ara hàn fún ọ́. **17** Èmi yóò gbà ọ́ lówọ́ àwọn ènìyàn rẹ̀ àti lówọ́ àwọn aláìgbàgbọ́. Èmi rán ọ́ sí wọn nísinsin yíí **18** láti là wọn lójú, kí wọn lẹ̀ yípadà kúrò nínú òkùnkùn sí imọlẹ̀, àti kúrò lówọ́ agbára Satani sí Ọlórùn, kí wọn lẹ̀ gba idárijì ẹ̀ṣẹ̀, àti ogún pèlú àwọn tí a sọ di mímọ́ nípá igbàgbọ́ nínú mi.’ **19** “Nítorí náà, Agrippa ọba, ẹ̀mi kò ɛ̀ àìgbọ̀ràn sì ìran ọ̀run náà. **20** Sùgbọ̀n mo kòkọ́ sọ fún àwọn tí ó wà ní Damasku, àti ní Jerusalemu, àti já gbogbo ilẹ̀ Judea, àti fún àwọn kẹ̀fẹ̀rì, kí wọn ronúpiwàdà, kí wọn sì yípadà sí Ọlórùn, kí wọn máa ɛ̀ ɛ̀ṣẹ̀ tí ó yẹ sì irònúpiwàdà. **21** Nítorí nhkan wònyí ni àwọn Júu ɛ̀ gbà mi mú nínú tẹ̀mpilì, tí wọn sì nì fẹ̀ pa mí. **22** Sùgbọ̀n bí mo sì tí rí iranlówọ́ gbà láti ọ̀dò Ọlórùn, mo dúró títí ó fí di ònì, mo nì jẹ́rìí fún èwe àti agbà, ẹ̀mi kò sọ ohun miiran bí kò ɛ̀ ohun tí àwọn wòlìfì àti Mose tí wí pé, yóò ɛ̀. **23** Pé, Kristi yóò jìyà, àti pé òun ni yóò jẹ́ ẹ̀ni àkòkọ́ láti jìnde kúrò nínú òkú, òun ni yóò sí kéde imọlẹ̀ fún àwọn ènìyàn àti fún àwọn aláìgbàgbọ́.” **24** Bí ó sì tí nì sọ tẹ̀nu rẹ̀, Festu wí ní ohùn rara pé, “Paulu! Orí rẹ̀ dàrú; ẹ̀kọ́ àkójú rẹ̀ ti dà ó ní orí rú!” **25** Paulu dalóhùn wí pé, “Orí mi kò dàrú, Festu ọlọ́lá jùlọ́; sùgbọ̀n ọ̀rọ́ òtítító àti ọ̀rọ́ òye ni ẹ̀mi nì sọ jáde. **26** Nítorí ọba mò gbogbo nhkan wònyí, níwájú ẹ̀ni tí ẹ̀mi nì sọ̀rọ̀ ni àibèrù: nítorí mo gbàgbọ́ pé ọkan nínú nhkan wònyí kò pamọ́ fún un, nítorí tí a kò ɛ̀ nhkan yíí ní ikòkọ́. **27** Agrippa ọba, iwọ́ gba àwọn wòlìfì gbọ́ bí? Èmi mò pé iwọ́ gbàgbọ́.” **28** Agrippa sì wí fún Paulu pé, “Njẹ́ iwọ́ lérò pé iwọ́ le fi àkòkọ́ diẹ̀ yíí sọ mí di Kristiani?” **29** Paulu sì dàhùn wí pé, “Ní àkòkọ́ kúkúúrú tàbí gígùn, mo gbàdúrà sí Ọlórùn pé kí ó má ɛ̀ iwọ́ nìkan, sùgbọ̀n kí gbogbo àwọn tí ó gbọ́ ọ̀rọ́ mi lóníí pèlú lè di irú ènìyàn tí ẹ̀mi jẹ́ láìsí ẹ̀wọn wònyí.” **30** Nígba tí ó sì sọ nhkan wònyí tan, ọba dide, àti baálẹ̀, àti Bernike, àti àwọn tí ó bá wọn jókòò, **31** Nígba tí wọn wọ́ iyèwù lọ, wọn bá ara wọn jíròrò, wọn sọ pé, “Ọkùnrin yíí kò ɛ̀ nhkan kan tí ó yẹ sí ikú tàbí sì ẹ̀wọn.” **32** Agrippa sì wí fún Festu pé, “A bà dá ọkùnrin yíí sílẹ̀ bí ó bá ɛ̀ pe kò ò tí ò fí ọ̀ràn rẹ̀ lọ Kesari.”

27 Bí a sì ti pinnu rẹ pé kí a wọ ọkọ lọ sí Itali, wọn fi Paulu àti àwọn òndè mífàrán lé balógun ọrún kan lówọ, ti a n pè ní Juliusi, ti ẹgbẹ ọmọ-ogun Augustu. **2** Nígba tí a sì wọ ọkọ-òkun Adramittiu kan, tí a fẹ lọ sí àwọn ilú ti ó wà lẹ́tí Òkun Asia, a ńkọ: Aristarku, ará Makedonia láti Těsalonika wà pẹ̀lú wa. **3** Ní ojọ kejí, a gúnlẹ sí Sidoni. Juliusi sì ẹe inú rere sí Paulu, ó sì fún un láààyè kí ó máa tọ àwọn ọrẹ rẹ lọ kí wọn le ẹe itójú rẹ. **4** Nígba tí a sì kúrò nìbẹ, a lọ lẹbàá Saipurosi, nítorí tí afẹfẹ ẹwọwọ òdì. **5** Nígba tí a ré Òkun Kilikia àti Pamfilia kojá, a gúnlẹ sí Mira ti Likia. **6** Nìbẹ ni balógun ọrún sì rí ọkọ-òkun Alekisandiria kan, ti n lọ sí Itali; ó sì fi wa sínú rẹ. **7** Nígba tí a n lọ jẹjẹ ní ojọ púpọ, ti a fi agbára káká dé ọkánkán Knidu, àti nítorí tí afẹfẹ kò fún wa láààyè, a ba ẹbà Krete lọ, lókánkán Salmoni. **8** Nígba tí a sì fi agbára káká kojá rẹ, a dé ibi tí a n pè ní Èbùtè, Yíyanjú, tí ó súnmọ ilú Lasea. **9** Nígba ti a sì ti sọ ojọ púpọ nù, àti pé ìrìnàjò wa sì ti léwú gan an nítorí nísinsin yí àwẹ ti kojá lọ, Paulu dá imọràn. **10** Ó sì wí fún wọn pé, “Alàgbà, mo wọyẹ pé ẹ̀síkò yí yòò ní ewu, ọ̀fò púpọ yòò sì wá, kí í ẹe kíkì ti ẹrù àti ti ọkọ, ẹ̀gbẹ̀n ti ọkàn wa pẹ̀lú.” **11** Ẹ̀gbẹ̀n balógun ọrún gba ti olóri ọkọ àti ti ọlọkọ gbọ, ju ohun wọnyí tí Paulu wí lọ. **12** Àti nítorí pé ẹ̀bùtẹ nàà kò rọrùn láti lo àkókò ọ̀tútù nìbẹ, àwọn púpọ sí dàmọràn pé, kí a lọ kúrò nìbẹ, bóyá wọn ó lè lẹ̀káká dé Fonike, kí tí i ẹe ẹ̀bùtẹ Krete ti ó kojú sí ọ̀sì ìwọ-ọ̀dùrùn, àti ọ̀tún ìwọ-ọ̀dùrùn, láti lo àkókò ọ̀tútù nìbẹ. **13** Nígba tí afẹfẹ gúúsù sì n fẹ jẹjẹ, tí wọn ẹe bí ọwọ àwọn tẹ ohun tí wọn n wá, wọn ńkọ, wọn n gba ẹbà Krete lọ. **14** Kò sì pé lẹyìn nàà ni iji ti a n pè ni Eurakuilo fẹ lù erékùsù nàà. **15** Nígba ti ó sì ti gbé ọkọ-òkun nàà, ti kò sì lè dojúko jì yí, a fi i sílẹ, ó n gbá a lọ. **16** Nígba tí ó sì gbá a lọ lẹbẹ erékùsù kan tí a n pè Kauda, ó di ẹ̀sẹ̀ púpọ kí a tó lè súnmọ ẹ̀gbàjà ààbò. **17** Nígba tí wọn sì gbé e sòkè, wọn sa agbára láti dí ọkọ-òkun nàà nísàlẹ, nítorí tí wọn n bẹ̀rù kí á máa ba à gbé wọn sóri iyanrìn dídẹ, wọn fi ẹ̀gbokùn sílẹ, bẹ̀e ni a sì n gbá wa kiri. **18** Bí a sì ti n ẹe làlálá gidigidi nínú jì nàà, ni ojọ kejì wọn kò ẹ̀rù-ọkọ dà sí omi láti mú ọkọ fẹrẹ. **19** Ní ojọ kẹta, wọn fi ọwọ ara wọn kó ohun èlò ọkọ dànù. **20** Nígba tí ọ̀dùrùn àti ìràwọ kò sì hàn lójó púpọ, tí jì nàà kò sì mọ níwọn fún wa, àbá àti là kò sì fún wa mó. **21** Nígba tí wọn wà ní àlẹ̀jùn lójó púpọ, nígba nàà Paulu dídẹ lẹ̀árín wọn, o wí pé, “Alàgbà, ẹ̀yin bá ti gbọ tẹmi kí a má ẹe ńkọ kúrò ní Krete, ewu àti ọ̀fò yí kì íbá ti bá wa. **22** Njẹ nísinsin yí mó gbà yín nìyànjú, kí ẹe tújúká; nítorí kí yóò sí ọ̀fò ẹ̀mí nínú yín, bí kò ẹe ti ọkọ. **23** Nítorí àngẹ̀lì Ọlọ̀rùn, ẹni tí ẹ̀mí jẹ tirẹ, àti ẹni tí ẹ̀mí n sìn, ó dúró tì mi ni ọ̀rù ànà. **24** Ó wí pé, ‘Má bẹ̀rù, Paulu; iwọ kò lè sàimá dúró níwájú Kesari. Sì wò ó, Ọlọ̀rùn ti fi gbogbo àwọn ti ó bá ọ wọ ọkọ pọ fún ọ.’ **25** Njẹ nítorí nàà, alàgbà, ẹe dárayá: nítorí mo gba Ọlọ̀rùn gbọ pé, yóò rí bẹ̀e gẹgẹ bí a ti sọ fún mi. **26** Ẹ̀gbẹ̀n a ó gbà wa jù sí erékùsù kan.” **27** Ẹ̀gbẹ̀n nígba tí ó di ọ̀rù ojọ kẹrìnlá, bí a ti n gbé wa kojá lọ lẹ̀árín Òkun Adria, lẹ̀árín ọ̀gànjọ àwọn atukọ funra pé, àwọn súnmọ etí ilẹ kan. **28** Nígba tí wọn sì wọn Òkun, wọn rí i ó jì ní ogún ẹ̀gbẹ̀nwọ, nígba tí i wọn sún síwájú díẹ, wọn sì tún wọn Òkun, wọn rí i pé ó jì ni ẹ̀gbẹ̀nwọ ẹ̀mẹ̀ẹ̀dógún. **29** Nígba tí wọn bẹ̀rù kí wọn má ẹe rọ lu orí ọ̀kúta, wọn sọ ẹ̀dákọ̀rọ mẹrin sílẹ ni ẹ̀dí ọkọ, wọn n retí ojúmọ. **30** Ẹ̀gbẹ̀n nígba tí àwọn atukọ n wá ọ̀nà láti sá kúrò nínú ọkọ, tí wọn sì ti sọ àwọn ọkọ kẹ́kẹ́kẹ́ kalẹ sí ojú Òkun, bí ẹni pé wọn n fẹ sọ ẹ̀dákọ̀rọ sílẹ níwájú ọkọ. **31** Paulu wí fún balógun ọrún àti fún àwọn ọmọ-ogun pé, “Bí kò ẹe pé àwọn wọnyí bá dúró nínú ọkọ ẹ̀yin kí yóò lè làl!” **32** Nígba nàà ni àwọn ọmọ-ogun gé okùn àwọn ọkọ kẹ́kẹ́kẹ́, wọn jù ú sílẹ kí ó ẹ̀bù sílẹ. **33** Nígba tí ilẹ n mó bọ, Paulu bẹ gbogbo wọn kí wọn jẹun díẹ, ó wí pé, “Ọ̀nì ni ó di ẹ̀jẹ̀rìnlá tí ẹ̀yin ti n retí, ti ẹe kò dẹkun gbígbààwẹ, tí ẹe kò sì jẹun. **34** Nítorí nàà mo bẹ yín, kí ẹe jẹun díẹ, nítorí ẹ̀yí ni fún ẹ̀gbàlá yín: nítorí irun kan kí yóò gé kúrò lóri ẹ̀nikan nínú yín.” **35** Nígba tí ó sì wí nńkan wọnyí, tí ó sì mú àkàrà, ó dúpẹ lówọ Ọlọ̀rùn níwájú gbogbo wọn: nígba tí ó sì bù ú, ó bẹ̀rẹ sí i jẹ. **36** Nígba nàà ni gbogbo wọn sì dárayá, àwọn pẹ̀lú sì gba ọúnjẹ. **37** Gbogbo wa tí n bẹ nínú ọkọ-òkun nàà sì jẹ ọ̀rìnlúgba ẹ̀niyàn ó dín mẹrin. **38** Nígba tí wọn jẹun yó tan, wọn bẹ̀rẹ sí mu ọkọ-òkun nàà fúyẹ,

nípa kíkó alikama dà sí omi. **39** Nígba tí ilẹ̀ sí mọ́, wọn kò mọ́ ilẹ̀ náà; sùgbọ́n wọn rí apá odò kan tí ó ní èbúté, níbè ni wọn gbèrò, bóyá ó le ẹ́ ẹ́ ẹ́ láti mu ọkọ gúnlẹ̀. **40** Nígba tí wọn sì gé ìdákòró kúrò, wọn jù wọn sínú Òkun, lésèkan náà wọn tú ìdè-ọkọ, wọn sì ta igbokun iwájú ọkọ sí aféfé, wọn sì wakọ kojú sí eti Òkun. **41** Nígba tí wọn sì dé ibi tí Òkun méjì pàdé, wọn fi orí ọkọ solẹ̀: iwájú rẹ̀ sì kàn mólẹ̀ sìnşin, ó dúró, kò lẹ̀ yí, sùgbọ́n agbára rírú omi bèrẹ̀ sí fọ́ ìdí ọkọ náà. **42** Èrò àwọn ọmọ-ogun ni ki a pa àwọn òndè, kí ẹnìkẹ̀ni wọn má ba à wẹ́ jáde sálọ. **43** Sùgbọ́n balógun ọ̀rún n fẹ́ gba Paulu là, ó kọ èrò wọn, ó sì pàşẹ́ fún àwọn tí ó lẹ̀ wẹ́ kí wọn bọ́ sí Òkun lọ sí ilẹ̀. **44** Àti àwọn iyókù, òmíràn lórí pátákó, àti òmíràn lórí àwọn igi tí ó ya kúrò lára ọkọ. Bẹ̀ẹ̀ ni ó ẹ́ tí gbogbo wọn yọ, ní àlàáfíà dé ilẹ̀.

28 Nígba tí gbogbo wa sì yọ tan ni àwa tó mò pé, Mèlita ni a n pè erékùşù náà. **2** Kí í ẹ́ oore diẹ̀ ni àwọn aláìgbédè náà ẹ́ fún wa. Nítorí ti wọn dáná, wọn sì gbà gbogbo wa sí ọ̀dọ́ nítorí ọ̀jò n rọ́ nígba náà, àti nítorí òtútù. **3** Nígba tí Paulu sì şa ìdí íşepé igi jọ, ti ó sì kó o sínú iná, paramólẹ̀ kan ti inú oru-iná jáde, ó di mọ́ ọ̀n ní ọ̀wọ́. **4** Bí àwọn aláìgbédè náà sì ti rí ẹranko olóró náà tí ó dì mọ́ ọ̀n lówọ́, wọn bá ara wọn sọ pé, “Dájúdájú apàniyàn ni ọ̀kúnrin yí, ẹ̀ni ti ó yọ́ nínú Òkun tan, sùgbọ́n tí ẹ̀san kò sì jẹ́ kí ó wà láààyè.” **5** Òun sì gbọ́n ẹranko náà sínú iná ohunkóhun kan kò sì ẹ́ ẹ́. **6** Sùgbọ́n wọn n wọ́ye igbà tí yóò wù, tàbí tí yóò sì şubú lulẹ̀ láti kú lójijì; nígba tí wọn wò tíftí, tí wọn kò sì rí nńkan kan kí ó ẹ́ ẹ́, wọn pa èrò wọn dà pé, òrìşà kan ni ọ̀kúnrin yí. **7** Ní agbègbè ibẹ̀ ni ilẹ̀ ọ̀kúnrin ọ̀lọ́lá erékùşù náà wà, orúko ẹ̀ni tí a n pè ní Pubiliu; ẹ̀ni tí ó ti ipa inú rere gbà wá sí ọ̀dọ́ fún ojọ́ męta. **8** Ó sì ẹ́, baba Pubiliu dùbúlẹ̀ àisàn ibà àti igbẹ̀-òrin; ẹ̀ni tí Paulu wólẹ̀ tò lọ, tí ó sì gbàdùrà fún, nígba tí ó sì fi ọ̀wọ́ lẹ̀ e, ó sì mú un láradá. **9** Nígba tí èyí sì şetán, àwọn iyókù tí ó ní ààrùn ni erékùşù náà tò ọ́ wá, ó sì mú wọn láradá. **10** Wọn sì bu ọ́lá púpọ́ fún wa; nígba tí a n lọ, wọn sì fún wa ní ohun púpọ́ tí a nílò ní ọ̀nà àjò wa. **11** Lẹ́yìn oşù męta, a wọ ọkọ ojú omi

kan èyí tí ó lo àkókò òtútù ní erékùşù náà. Ó jẹ́ ọkọ́ ojú omi ti Aleksandiria, èyí tí àmì rẹ̀ jẹ́ tí òrìşà ibejì ti Kasitoru òun Polukisu. **12** Nígba tí a sì gúnlẹ̀ ní Sirakusi, a gbé ibẹ̀ fún ojọ́ męta. **13** Láti ibẹ̀ nígba tí a lọ yíká; a dé Regiomu: nígba tí ó sì di ojọ́ kejì, aféfé gúúsù bèrẹ̀ sí ní fẹ́, ní ojọ́ kejì rẹ̀ a sì dé Puteoli. **14** A sì rí àwọn arákúnrin kan níbẹ̀, tí wọn sì bẹ́ wá láti bá wọn gbé fún ojọ́ méje: bẹ̀ẹ̀ ni a sì lọ sí ihà Romu. **15** Àwọn arákúnrin ibẹ̀ gbúròò pé a n bọ́, wọn sì rínrin àjò tíftí wọn fi dé Apii Foroni àti sí ilẹ̀ èrò męta láti pàdé wa: nígba tí Paulu sì rí wọn, ó dúpẹ́ lówọ́ Ọ̀lọrun, ó sì mú ọkàn le. **16** Nígba tí a sì dé Romu, olórí àwọn ọmọ-ogun fi àwọn òndè lẹ́ olórí ẹşọ́ lówọ́, sùgbọ́n wọn gba Paulu láààyè láti máa dágbe fún ara rẹ̀ pẹ̀lú ọmọ-ogun tí ó n şọ́ ọ. **17** Lẹ́yìn ojọ́ męta, Paulu pe àwọn olórí Júú jọ. Nígba tí wọn sì péjọ, ó wí fún wọn pé, “Èyin ara, bí ó ti ẹ́ pé èmi kò ẹ́ ohun kan lòdi sí àwọn èniyàn, tàbí sí àşà àwọn baba wa, síbẹ̀ wọn fi mí lẹ́ àwọn ara Romu lówọ́ ní òndè láti Jerusalemu wá. **18** Nígba tí wọn sì wádif ọ̀ràn mi, wọn fẹ́ jówọ́ mi lówọ́ lọ, nítorí tí wọn kò rí ẹşùn kan tí ó tò sí ikú pẹ̀lú mi. **19** Sùgbọ́n nígba tí àwọn Júú sọ̀rọ́ lòdi sí i, èyí sún mí láti fi ọ̀ràn náà lọ Kesari, kì í ẹ́ pe mo ní ẹşùn kan láti fi kan àwọn èniyàn mi. **20** Njẹ́ nítorí ọ̀ràn yí ni mo ẹ́ ránşẹ́ pè yín, láti rí yín àti láti bá yín sọ̀rọ́ nítorí pé, nítorí irètí Israeli ni a ẹ́ fi ẹ̀wọ̀n yí dè mí.” **21** Wọn sì wí fún un pé, “Àwa kò rí iwé gbà láti Judea nítorí rẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ni ẹnìkan nínú àwọn arákúnrin tí ó ti ibẹ̀ wá kò ròyìn, tàbí kí ó sọ̀rọ́ ibi kan sí ọ. **22** Sùgbọ́n àwa n fẹ́ gbọ́ lẹnu rẹ̀ ohun tí iwọ̀ rò nítorí bí ó ẹ́ ẹ́ ti egbẹ́ ilàna yí ní, àwa mò pé, níbi gbogbo ni a n sọ̀rọ́ lòdi sí i.” **23** Àwọn fi ẹnu kò lórí ojọ́ tí wọn yóò ẹ́ ipàdé pẹ̀lú Paulu, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ wọn ni ó tò ọ́ wa ni ilẹ̀ agbàwọ́ rẹ̀; àwọn ẹ̀ni tí òun sọ́ àşoyé ọ̀rọ́ ijọba Ọ̀lọrun fún, ó n yí wọn padà nípa ti Jesu láti inú òfin Mose àti àwọn wòlfi, láti òwúró tíftí ó fi di àşálẹ́. **24** Àwọn ẹ̀lòmíràn gba ohun tí ó wí gbọ́, bẹ̀ẹ̀ ni àwọn ẹ̀lòmíràn kò sì gbà á gbọ́. **25** Nígba tí ohun wọn kò şọkan láàrin ara wọn, wọn túkà, lẹ́yìn igbà tí Paulu sọ̀rọ́ kan pé, “Èmí Mímọ́ sọ́ ọ̀tftọ́ fún àwọn baba yín nígba tí ó sọ́ láti ẹnu wòlfi Isaiah wí pé: **26** “Tọ́ àwọn èniyàn wọ̀nyí lọ, kí ó

sì wí pé, “Ní gbígbọ̀ èyin yóò gbọ̀, kì yóò sì yé e yín; à ti ní rí rí èyin yóò rí, èyin kì yóò sí wòye.”

27 Nítorí ti àyà àwọn ènìyàn yíí yìgbì, etí wọn sì wúwo láti fi gbọ̀, ojú wọn ni wọn sì ti di. Nítorí kí wọn má ba à fi ojú wọn rí, kí wọn kí ó má ba à fi etí wọn gbọ̀, àti kí wọn má ba à fi ọkàn wọn mọ̀, kí wọn kí ó má ba à yípadà, àti kí èmi má ba à mú wọn láradá.’ 28 “Njẹ́ kí èyin mọ̀ èyí pé, a rán ìgbàlà Ọlórún sí àwọn kẹ̀fẹ̀rì wọn ó sì gbọ̀!” 30 Paulu sì gbé ilé àgbàwọ̀ rẹ̀ lódún méjì gbáko, ó sì nì gbà gbogbo àwọn tí ó wọlé tò ọ wá. 31 Ó nì wàásù ìjọba Ọlórún, ó nì fi ìgboyà kọ̀ni ní àwọn ohun tí i ẹ̀ ti Jesu Kristi Olúwa, ẹ̀nikan kò sì dá a lẹ̀kun.

Romans

1 Paulu, iransɛ Jesu Kristi, ɛni tɔ a ti pɛ lɛti jɛ aposteli, tɔ a si ti ya sɔtɔ lɛti wɔ́asù ìyìnrrere Ọlọrun, **2** ìyìnrrere tɔ ó ti se ilérí tɛlɛ rí lɛti ɛnu àwọn wòlń rɛ nínú ìwé Mímọ́. **3** Ní ti Ọmọ rɛ, ɛni tɔ a bí lɛti inú irú-ọmọ Dafidi nípa ti ara, **4** ɛni tɔ a pinnu rɛ lɛti jɛ Ọmọ Ọlọrun nínú agbára gégé bí Ẹmí iwà mímọ́, nípa àjínḡde kúrò nínú òkú, àní Jesu Kristi Olúwa wa. **5** Lati ọ̀dọ ɛni tɔ àwa rí oore-ọ̀fẹ àti jìjẹ aposteli gbà, fún ìgbòrán ìgbàgbò láàrín gbogbo orílẹ̀-èdè, nítorí orúkọ rɛ. **6** Ẹyin pèlú si wa lára àwọn tɔ a pɛ sọ̀dọ Jesu Kristi. **7** Sí gbogbo àwọn àyànfẹ Ọlọrun tɔ ó wà ní Romu tɔ a ti pɛ lɛti jẹ èniyàn mímọ́: Oore-ọ̀fẹ àti àlàáfia fún yín lati ọ̀dọ Ọlọrun Baba wa àti lati ọ̀dọ Olúwa wa Jesu Kristi. **8** Ní àkókọ, mo dúpẹ̀ lówó Ọlọrun nípasẹ̀ Jesu Kristi fún gbogbo yín, nítorí a n rọ̀yìn ìgbàgbò yín káàkiri gbogbo ayé. **9** Ọlọrun sá à ni ẹ̀lẹ̀rírí mi, ɛni tɔ ẹ̀mí n fí gbogbo ẹ̀mí mi sìn nínú ìyìnrrere Ọmọ rɛ, bí ó ti se pé ní àìsìmi ni ẹ̀mí n rántí yín nígbà gbogbo nínú àdùrà mi **10** nínú àdùrà mi ìgbà gbogbo; mo tún n gbàdùrà wí pé nípa oore-ọ̀fẹ Ọlọrun kí ọ̀nà ó sɔ́ fún mi lati wá sọ̀dọ yín. **11** Nítorí ẹ̀mí n fẹ̀ gidigidi lati tò yín wá, kí ẹ̀mí lè fún yín ní ẹ̀bùn ẹ̀mí diẹ̀, kí a bá a le sọ yín di alágbára nínú Olúwa, **12** èyí nì ni pé, kí a lè jẹ̀ iwúrí fún ara wa nípa ìgbàgbò ẹ̀nikòòkan wa. **13** Mo fẹ̀ kí ẹ̀mọ èyí, ẹ̀yin ará mi, pé mo ti gbìyànjú lópọ̀ ìgbà lati tò yín wá (sùgbọ̀n ìdíwọ̀ wà fún mi), kí ẹ̀mí ki ó lè jèrè ọ̀kàn diẹ̀ láàrín yín, gégé bí mo ti ní láàrín àwọn aláìkọ̀là yòókù. **14** Nítorí mo jẹ̀ ajìgbèsè sí Gírìkì àti sí àwọn aláìgbédè tɔ kí í se Gírìkì, sí àwọn ọ̀lọgbọ̀n àti sí àwọn àṣiwèrè. **15** Nítorí ìdí èyí ni mo se n lákàkà lati wá sí Romu àti lati fí gbogbo agbára mi wáasù ìyìnrrere Ọlọrun sí i yín. **16** Ẹ̀mí kò tìjù ìyìnrrere Jesu, nítorí agbára Ọlọrun ní ìn se lati gba gbogbo àwọn tɔ ó bá gbàgbò là, ọ̀rọ̀ yíi ni a kókọ̀ wáasù sí àwọn Júú nìkan, sùgbọ̀n nísinsin yíi fún àwọn Helleni pèlú. **17** Nítorí nínú ìyìnrrere ni ọ̀dodo Ọlọrun ti farahàn, ọ̀dodo Ọlọrun nípa ìgbàgbò lati ìbèrẹ̀ dé ọ̀pín gégé bí a ti kọ̀ ó nínú ìwé Mímọ́ pé, “Olódodo yóó yè nípa ìgbàgbò rɛ.” **18** Sùgbọ̀n Ọlọrun fi ìbínú rɛ hàn lati ọ̀run wá

sí gbogbo àiwà-bí-Ọlọrun àti gbogbo àìsòdodo èniyàn, àwọn tɔ n fí iwà búburú dènà ìmọ̀ ọ̀títọ̀ lódò èniyàn. **19** Nítorí pé, nìkan gbogbo tɔ a lè mọ̀ nípa Ọlọrun ni a ti fihàn fún wọn, nítorí Ọlọrun ti fí í hàn fún wọn. **20** Nítorí pé lati ìgbà dídá ayé, gbogbo ohun àìlẹ̀fọ̀júrí rɛ, bí agbára ayérayé àti iwà-bí-Ọlọrun rɛ ni a rí gbangba tɔ a sí n fí ọ̀yè ohun tɔ a dá mọ̀ ọ̀n kí èniyàn má ba à wá àwáwí. (aídios g126) **21** Lóòótó, wọn ní ọ̀yè nípa Ọlọrun dárádára, sùgbọ̀n wọn kò yín ín lógo bí Ọlọrun, wọn kò sí dúpẹ̀ lówó rɛ; wọn n ro èrò asán, ọ̀kàn àṣiwèrè wọn sì sòkùnkùn. **22** Níwọn bí ó tilẹ̀ jẹ̀ wí pé wọn pe ara wọn ní ọ̀lọgbọ̀n sùgbọ̀n wọn di òmùgò pátápátá, **23** wọn sì yí ọ̀go Ọlọrun tɔ kí í díbàjẹ̀ sí àwọn àwòrán èrè bí i ti èniyàn tɔ í díbàjẹ̀ àti ti ẹ̀yẹ, àti ti ẹ̀ranko ẹ̀lẹ̀sẹ̀ mérin àti ti ẹ̀ranko afayàfà. **24** Nítorí nàà Ọlọrun fà wọn lè ìfẹ̀kúfẹ̀ ọ̀kàn wọn lówó lati máa se ohun ìrira pèlú ara wọn èyí tì kò tò. **25** Wọn yí ọ̀títọ̀ Ọlọrun sí èké, wọn sì n fòríbalẹ̀ lati máa sin èdà dípò ẹ̀lẹ̀dàá—ɛni tɔ ìyìn tò sí láéláé. Àmín. (aìon g165) **26** Nítorí èyí yíi ni Ọlọrun se fi wọn fún ìfẹ̀kúfẹ̀, nítorí àwọn obìnrin wọn tilẹ̀ n yí ìṣẹ̀dà ìbàṣepọ̀ tɔ ó tòna, sí èyí tì kò tòna. **27** Gégé bẹ̀e ni àwọn ọ̀kùnrin pèlú, wọn a máa fí ìbálòpò obìnrin nípa ti èdà sílẹ̀, wọn a máa fẹ̀ ìfẹ̀kúfẹ̀ sí ara wọn, ọ̀kùnrin n bá ọ̀kùnrin se èyí tì kò ye, wọn sì n jẹ̀ èrè ìṣìnà wọn nínú ara wọn bí ó ti ye sí. **28** Àti gégé bí wọn ti kò lati gba Ọlọrun nínú ìmọ̀ tɔ ó tò, Ọlọrun fi wọn fún iyè ríra lati se ohun tɔ kò tò fún wọn lati se. **29** Wọn kún fún onírúurú àìsòdodo gbogbo, àgbèrè, ikà, ojúkòkòrò, àrankàn; wọn kún fún ìlara, ìpàniyàn, ìjà, ìtànje, iwà búburú; wọn jẹ̀ afòròkẹ́lẹ̀ ba ni jẹ̀. **30** Asọ̀rọ̀ ɛni lèyìn, akórííra Ọlọrun, aláfọ̀júdí, agbéraga, ahalẹ̀, aláràṣe ohun búburú, aṣàìgbòrán sí ọ̀bí, **31** aláìniyè nínú, ọ̀dàlẹ̀, aláìnígbàgbò, ọ̀dájú, aláìláàánú. **32** Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ wí pé wọn mọ̀ ìlànà Ọlọrun pé, ɛni tɔ ó bá se irú nìkan wònyí ye sí ikú, wọn kò ní inú dídùn sí àwọn nìkan wònyí nìkan sùgbọ̀n wọn ní inú dídùn sí àwọn tɔ n se wọn.

2 Nítorí nàà, aláìríwí ni ẹ̀nikẹ̀ni tɔ ó wù kí ó jẹ̀ tɔ n dá ni léjọ̀, nítorí nínú ohun tɔ iwọ̀ n se ìdájọ̀ ẹ̀lòmíràn, iwọ̀ n dá ara rẹ̀ lẹ̀bì; nítorí iwọ̀ tɔ

ní dájó ní ɛ ɔhun kan náà nínú èyí tí ìwọ ní dá ní léjọ. **2** Sùgbọ̀n àwà mò pé idájó Ọlórún jẹ òtítọ si gbogbo àwọn tí ó ní ɛ irú ohun báwònyí. **3** Nítórí bí ìwọ tí ní ɛ èniyàn lásán bá ní ɛ idájó àwọn tí ní ɛ irú ohun báwònyí, tí ìwọ tìkára rẹ ní ɛ bèè, ìwọ ro èyí pé ìwọ o yọ nínú idájó Ọlórún bí? **4** Tàbí ìwọ ní gàn ọ̀rọ̀ oore àti ipamọ̀ra àti sùúrù rẹ? Ìwọ kò ha mò pé oore Ọlórún ni ó ní fà ọ̀ lẹ̀ sì irònúpiwàdà? **5** Sùgbọ̀n gégé bí lílẹ̀ àti àirònúpiwàdà ọ̀kàn rẹ, ìwọ ní to ibínú jọ fún ara rẹ de ọ̀jọ̀ ibínú àti ifihàn idájó òdodo Ọlórún. **6** Ọlórún yóò san án fún olúkúlùkù gégé bí iṣẹ̀ rẹ. **7** Àwọn ẹ̀ni tí ní fì sùúrù nínú rere síṣe, wá ọ̀go àti ọ̀lá àti àìdìbàjẹ̀ ni yóò fì iye àìnípẹ̀kun fún. (aiōnios g166) **8** Sùgbọ̀n fún àwọn onímọ̀-tara-ẹ̀ni-nìkan, tí wọn kò sì gba òtítọ̀ gbọ̀, sùgbọ̀n tí wọn ní tẹ̀lẹ̀ ọ̀nà búburú, wọn yóò ní írírí ìrunú àti ibínú rẹ. **9** Ipónjù àti ìrora, yóò wà lórí olúkúlùkù ọ̀kàn èniyàn tí ní hùwà ibi: tí Júú sáájú, àti àwọn Helleni pẹ̀lú; **10** sùgbọ̀n ọ̀go, àti ọ̀lá, àti àlàáfíà, fún olúkúlùkù ẹ̀ni tí ní hùwà rere, fún Júú, sáájú àti fún àwọn Helleni pẹ̀lú. **11** Nítórí Ọlórún kì í ɛ ọ̀júsáájú èniyàn. **12** Gbogbo àwọn tí ó ɛ̀ ní àlòfín wọn ó sì ɛ̀gbé lálòfín, àti iye àwọn tí ó ɛ̀ lábẹ̀ ọ̀fin, àwọn ni a ó fì ọ̀fin dá léjọ. **13** Nítórí kì í ɛ̀ àwọn olùgbọ̀ ọ̀fin ni ẹ̀ni idáláre lódò Ọlórún, sùgbọ̀n àwọn olùṣe ọ̀fin ni a ó dá láre. **14** Nítórí nígbà tí àwọn aláìkọ̀là, tí kò ní ọ̀fin, bá ɛ̀ ohun tí ó wà nínú ọ̀fin nípa iwà èdà, àwọn wònyí, jẹ ọ̀fin fún ara wọn bí wọn kò tilẹ̀ ní ọ̀fin. **15** Àwọn ẹ̀ni tí ó fihàn pé, a kòwé iṣẹ̀ ọ̀fin sí wọn lókàn, tí ẹ̀rí ọ̀kàn wọn pẹ̀lú sì tún ní jẹ wọn lẹ̀rì, àti pé, èrò ọ̀kàn wọn tí ó jẹ ọ̀nà ifinisùn, sì ní gbè wọn lẹ̀yìn ní isinsin yí. **16** Èyí yóò farahàn ní ọ̀jọ̀ náà nígbà tí Ọlórún yóò tipasẹ̀ Jesu Kristi ɛ̀ idájó àwọn àṣírí èniyàn gégé bí iyinrere mi. **17** Sùgbọ̀n bí a bá ní pe ìwọ ní Júú, tí ó sì sinmi lé ọ̀fin, tí ó sì ní sògo nínú ibálòpò rẹ̀ sí Ọlórún, **18** tí ó sì mọ̀ ifẹ̀ rẹ̀, tí ó sì fọ̀wọ̀sí ohun tí ó dára jùlọ̀, nítórí tí a ti kọ̀ ọ̀ ní ọ̀fin; **19** tí ó sì dá ara rẹ̀ lójú pé ìwọ ni amọ̀nà àwọn afọ̀jú, imọ̀lẹ̀ fún àwọn tí ó wà ní òkùnkùn, **20** Olùkọ̀ àwọn aláimòye, olùkọ̀ àwọn ọ̀mọ̀dé, ẹ̀ni tí ó ní ètò imọ̀ àti òtítọ̀ ọ̀fin lówọ̀. **21** Njẹ̀ ìwọ tí ó ní kọ̀ ẹ̀lòmíràn, ìwọ kò kọ̀ ara rẹ? Ìwọ tí ó ní wààsù kí èniyàn má jalè, ìwọ ha ní jalè bí? **22**

Ìwọ tí o wí pé, kí èniyàn má ɛ̀ panṣàgà, ìwọ ní ɛ̀ panṣàgà bí? Ìwọ tí o kórííra ọ̀rìṣà, ìwọ ní ja tẹ̀mpilì ní olè bí? **23** Ìwọ ti ní sògo nínú ọ̀fin, ìwọ ha ní bu Ọlórún ni ọ̀lá kù nípa rírú ọ̀fin? **24** Nítórí gégé bí a ti kọ̀ ọ̀, “Orúkọ Ọlórún sá à di isòrò-òdì sí lààrín àwọn aláìkọ̀là nítórí yín.” **25** Nítórí ikọ̀là ní èrè nítòótọ̀, bí ìwọ bá pa ọ̀fin mò; sùgbọ̀n bí ìwọ bá jẹ arúfin, ikọ̀là rẹ di àìkọ̀là. **26** Nítórí náà bí àwọn aláìkọ̀là bá pa ilànà ọ̀fin mò, a kì yóò ha kà wọn sí àwọn tí a kọ̀ nílà bí? **27** Aláìkọ̀là nípa àdánidá, bí ó bá pa ọ̀fin mò, yóò dá èbi fún ìwọ tí ó jẹ arúfin nípa ti àkọ̀sílẹ̀ ọ̀fin àti ikọ̀là. **28** Kì í ɛ̀ èyí tí ó farahàn ní òde ni Júú, bèè ni kì í ɛ̀ èyí tí ó farahàn ní ara ni ikọ̀là. **29** Sùgbọ̀n Júú ti inú ni Júú, àti ikọ̀là sì ni ti ọ̀kàn nínú ẹ̀mì tí kì í ɛ̀ ti àkọ̀sílẹ̀, iyin ẹ̀ni tí kò sì lódò èniyàn, bí kò ɛ̀ lódò Ọlórún.

3 Njẹ̀ àhfaànì wo ní Júú ní? Tàbí kìn ni èrè ilà kíkọ? **2** Púpọ̀ lònà gbogbo; pàtàkì jùlọ̀ ni pé àwọn ni a fì ọ̀rọ̀ Ọlórún lé lówọ̀. **3** Njẹ̀ kí ha ni bí àwọn kan jẹ aláìgbàgbọ̀? Àìgbàgbọ̀ wọn yóò ha sọ òtítọ̀ Ọlórún di asán bí? **4** Kí a má rí! Kí Ọlórún jẹ olóòtítọ̀, àti olúkúlùkù èniyàn jẹ èké; gégé bí a ti kọ̀ ọ̀ pé: “Kí a lè dá ọ̀ láre nínú ọ̀rọ̀ rẹ, sùgbọ̀n kì ìwọ lè borí nígbà tí ìwọ bá wá sí idájó.” **5** Sùgbọ̀n bí àìsòdodo wa bá fì òdodo Ọlórún hàn, kìn ni àwà o wí? Ọlórún ha jẹ àìsòdodo bí, nígbà tí ó bá ní fì ibínú rẹ̀ hàn? (Mo fì ɛ̀ àkàwé bí èniyàn.) **6** Kí a má rí i. Bí bèè bá ni, Ọlórún yóò ha ɛ̀ lè dájó aráyé? **7** Nítórí bí òtítọ̀ Ọlórún bá di púpọ̀ sí iyin rẹ̀ nítórí èké mi, èéṣe tí a fì ní dá mi léjọ bí ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀? **8** Èéṣe tí a kò fì ɛ̀ búburú kí rere lè jade wá? Bí àwọn kan tí ní fì ẹ̀nu àtẹ̀ sọ wí pé a ní sọ bèè; ti àwọn kan sì ní tẹ̀numọ̀ ọ̀n pé a sọ; àwọn ẹ̀ni tí idálẹ̀bi wọn tọ. **9** Njẹ̀ kí ha ní? Àwà ha sà̀n ju wọn lọ bí? Kò rí bèè rárà, nítórí a fihàn sáájú pé àti àwọn Júú àti àwọn Giriki, gbogbo wọn ni ó wà lábẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀. **10** Gégé bí a ti kọ̀ ọ̀ pé, “Kò sí ẹ̀ni tí í ɛ̀ olódodo, kò sí ẹ̀nikan, **11** kò sí ẹ̀ni tí ọ̀ye yé, kò sí ẹ̀ni tí ó ní wá Ọlórún. **12** Gbogbo wọn ni ó ti yapa, wọn jùmọ̀ di aláìlérè; kò sí ẹ̀ni tí ní ɛ̀ rere, kò tilẹ̀ sí ẹ̀nikan.” **13** “Ibojì tí ó sí sílẹ̀ ní ọ̀fun wọn: ahọ̀n wọn n sòrọ̀ ẹ̀tàn.” “Oró paramọ̀lẹ̀ ní bẹ̀ lábẹ̀ ètè wọn.” **14** “Ènu ẹ̀ni tí ó kún fún ẹ̀pẹ̀ àti

fún oró kíkòrò.” 15 “Èsè wọn yára láti ta èjè sílẹ̀, 16 ìparun àti ìpònjú wà lónà wọn. 17 Ọ̀nà àlàáfíà ni wọn kò sì mò,” 18 “Ìbèrù Ọ̀lórún kò sí níwájú wọn.” 19 Àwà sì mò pé ohunkóhun tí òfin bá wí, ó n wí fún àwọn tí ó wà lábẹ̀ òfin: kí gbogbo ẹ̀nu bá à lè dákẹ̀ àti kí a lè mú gbogbo aráyé wá sáábẹ̀ idájọ́ Ọ̀lórún. 20 Nítórí pé nípa isẹ̀ òfin, a kì yóó dá ẹ̀nikẹ̀ni láre níwájú rẹ̀: nítórí nípa òfin ni ìmọ̀ èsẹ̀ ti wá. 21 Sùgbọ̀n nísinsin yíí, a ti fi òdodo Ọ̀lórún hàn láísí òfin, tí a ti n jẹ́rìí sí nípa òfin àti nípa àwọn wòlùfí, 22 àní òdodo Ọ̀lórún nípa ìgbàgbọ́ nínú Jesu Kristi, sí gbogbo èniyàn àti gbogbo àwọn tí ó gbàgbọ́, nítórí tí kò sí iyàtọ́ láàrín Júú àti Helleni. 23 Gbogbo èniyàn ni ó sá tí sẹ̀, tí wọn sì kùnà ògo Ọ̀lórún, 24 àwọn ẹ̀ni tí a n dá láre lófẹ́ẹ̀ nípa oore-òfẹ́ rẹ̀, nípa idándè tí ó wà nínú Kristi Jesu. 25 Ẹ̀ni tí Ọ̀lórún ti gbé kalẹ̀ láti jẹ́ ètùtù nípa ìgbàgbọ́ nípa èjẹ̀ rẹ̀, láti fi òdodo rẹ̀ hàn nítórí idárijì àwọn èsẹ̀ tí ó ti kojá, nínú ìpamọ́ra Ọ̀lórún, 26 láti fi òdodo rẹ̀ hàn ní ìgbà ìsinsin yíí: kí ó lè jẹ́ olódodo àti olùdáláre ẹ̀ni tí ó gba Jesu gbọ́. 27 Ọ̀nà ìsògo dà? A ti mú un kúrò. Nípa òfin wo? Nípa isẹ́? Bẹ́ẹ̀ kọ́, sùgbọ̀n nípa òfin ìgbàgbọ́. 28 Nítórí nàà, a parí rẹ̀ sí pé nípa ìgbàgbọ́ ni a n dá èniyàn láre láísí isẹ̀ òfin. 29 Ọ̀lórún àwọn Júú nìkan ha ni bí? Kì í ha sẹ̀ ti àwọn aláìkọ̀là pẹ̀lú? Bẹ́ẹ̀ ni, ti àwọn aláìkọ̀là pẹ̀lú. 30 Bí ó ti jẹ́ pé Ọ̀lórún kan ni, yóó dá àwọn akọ̀là láre nípa ìgbàgbọ́ àti àwọn aláìkọ̀là nípa ìgbàgbọ́ wọn. 31 Àwà ha ní sọ òfin dasán nípa ìgbàgbọ́ bí? Kí a má rí i, sùgbọ̀n a n fi òfin múlẹ̀.

4 Njẹ́ kín ni àwà ó ha wí nípa Abrahamu, baba wa ti o sàwárí èyí? Májẹ̀mú láéláé jẹ́rìí sí i wí pé, a gba Abrahamu là nípa ìgbàgbọ́. 2 Nítórí bí a bá dá Abrahamu láre nípa isẹ́, ó ní ohun isògo; sùgbọ̀n kì í sẹ̀ níwájú Ọ̀lórún. 3 Ìwé Mímọ́ ha ti wí? “Abrahamu gba Ọ̀lórún gbọ́, a sì kà á sí òdodo fún un.” 4 Njẹ́ fún ẹ̀ni tí ó sị́sẹ́, a kò ka èrè nàà sí oore-òfẹ́ bí kò sẹ̀ sí ètọ́ rẹ̀. 5 Sùgbọ̀n fún ẹ̀ni tí kò sị́sẹ́, tí ó sì n gba ẹ̀ni tí ó n dá èniyàn búburú láre gbọ́, a ka ìgbàgbọ́ rẹ̀ sí òdodo. 6 Gégé bí Dafidi pẹ̀lú ti pe olúwa rẹ̀ nàà ní ẹ̀ni ìbùkún, ẹ̀ni tí Ọ̀lórún ka òdodo fún láísí ti isẹ́. 7 Wí pé, “Ìbùkún ni fún àwọn ẹ̀ni tí a dárí

ìrẹ̀kojá wọn jì, tí a sì bo èsẹ̀ wọn mọ̀lẹ̀. 8 Ìbùkún ni fún ọ̀kúnrin nàà ẹ̀ni tí Olúwa kò ka èsẹ̀ sí lórún.” 9 Ìbùkún yíí ha jẹ́ ti àwọn akọ̀là nìkan, tàbí ti àwọn aláìkọ̀là pẹ̀lú? Nítórí tí a wí pé, Abrahamu gba Ọ̀lórún gbọ́, a sì kà á sí òdodo fún un. 10 Báwo ni a sẹ̀ kà á sí i? Nígbà tí ó wà ní ìkọ̀là tàbí ní àìkọ̀là? Kì í sẹ̀ ni ìkọ̀là, sùgbọ̀n ní àìkọ̀là ni. 11 Ó sì gbé àmì ìkọ̀là àti èdìdì òdodo ìgbàgbọ́ tí ó ní nígbà tí ó wà ní àìkọ̀là kí ó lè sẹ̀ baba gbogbo àwọn tí ó gbàgbọ́, bí a kò tilẹ̀ kọ́ wọn ní ilà kí a lè ka òdodo sí wọn pẹ̀lú. 12 Àti baba àwọn tí ìkọ̀là tí kì í sẹ̀ pé a kàn kọ̀là fún nìkan, sùgbọ̀n tiwọn ní tẹ̀lẹ̀ àpẹẹrẹ̀ ìgbàgbọ́ tí baba wa Abrahamu ní, kí a tó kọ́ ọ́ nílà. 13 Ilérí fún Abrahamu àti fún irú-ọmọ́ rẹ̀, ni pé, wọn ó jogún ayé, kì í sẹ̀ nípa òfin bí kò sẹ̀ nípa òdodo ti ìgbàgbọ́. 14 Nítórí bí àwọn tí n sẹ̀ ti òfin bá jẹ́ ajogún, ìgbàgbọ́ di asán, ilérí sì di aláìlágbara. 15 Nítórí òfin n sị́sẹ̀ ìbínú, sùgbọ̀n ní ibi tí òfin kò bá sí, irúfín kò sí nìbẹ̀. 16 Nítórí nàà ni ó sẹ̀ gbé e ka orí ìgbàgbọ́, kí ilérí nàà bá a lè sinmi lé oore-òfẹ́, kí a sì lè mú un dá gbogbo irú-ọmọ́ lójú, kì í sẹ̀ fún àwọn tí n pa òfin mò nìkan, sùgbọ̀n bí kò sẹ̀ pẹ̀lú fún àwọn tí ó pín nínú ìgbàgbọ́ Abrahamu, ẹ̀ni tí í sẹ̀ baba gbogbo wa pátápátá, 17 Gégé bí a ti kọ́ ọ́ pé, “Mo ti fi ọ́ sẹ̀ baba orílẹ̀-èdè púpọ́.” Níwájú Ọ̀lórún ẹ̀ni tí òun gbàgbọ́, ẹ̀ni tí ó sọ òkú di àyàye, tí ó sì pè àwọn ohun tí kò sí bí ẹ̀ni pé wọn wà. 18 Nígbà tí irètí kò sí mò, Abrahamu gbàgbọ́ nínú irètí bẹ̀ẹ̀ ni ó sì di baba orílẹ̀-èdè púpọ́, gégé bí èyí tí a wí fún un pé, “Báyíí ni irú-ọmọ́ rẹ̀ yóó rí.” 19 Ẹ̀ni tí kò rẹ̀wèsì nínú ìgbàgbọ́, nígbà tí ó mò pe ara òun tìkára rẹ̀ tí ó ti kú tan, nítórí ó tó bí ẹ̀ni iwọn ọ̀gòrún-ún ọ̀dún, àti nígbà tí ó ro ti yíyàgàn inú Sara. 20 Kò fi àìgbàgbọ́ sịyẹ̀mẹ́jì nípa ilérí Ọ̀lórún; sùgbọ̀n ó lágbara sí i nínú ìgbàgbọ́ bí ó ti fi ògo fún Ọ̀lórún, 21 pẹ̀lú idánílójú kíkún pé, Ọ̀lórún lè sẹ̀ ohun tí ó ti sẹ̀ ilérí rẹ̀. 22 Nítórí nàà ni a sì sẹ̀ kà á sí òdodo fún un. 23 Sùgbọ̀n ọ̀rọ́ nàà, “A kà á sí òdodo fún un,” ni a kọ́ kì í sẹ̀ nítórí tirẹ̀ nìkan. 24 Sùgbọ̀n nítórí tiwa pẹ̀lú. A ó sì kà á sí fún wa, bí àwà bá gba ẹ̀ni tí ó gbé Jesu Olúwa wa dide kúrò nínú òkú gbọ́. 25 Ẹ̀ni tí a pa fún èsẹ̀ wa, tí a sì jì dide nítórí idáláre wa.

5 Nítorí nàà, níwọn ìgbà tí a ti dá wa láre nípa ìgbàgbó, àwa ní àlàáfia lódò Ọlórún nípàsẹ Olúwa wa Jesu Kristi. **2** Nípàsẹ ẹni tí àwa sì ti rí ọ̀nà gbà nípa ìgbàgbó sí inú oore-òfẹ̀ yíí nínú èyí tí àwa gbé dúró. Àwa sì n yò nínú ìrètí ọ̀gọ Ọlórún. **3** Kí í sì ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ nikan, sùgbọn àwa tún n sògo nínú ìjìyà pèlú, bí a ti mò pé ìjìyà n sìşẹ̀ sùúrù; **4** àti pé sùúrù n sìşẹ̀ iwà rere; àti pé iwà rere n sìşẹ̀ ìrètí. **5** Ìrètí kí í sì í dójúti ni nítorí a ti dá ifẹ̀ Ọlórún sí wa lókàn láti ọwọ̀ Ẽmí Mímó tí a fi fún wa. **6** Nítorí ìgbà tí àwa jẹ alàìlera, ní àkókò tí ó yẹ, Kristi kú fún àwa aláìwà-bí-Ọlórún. **7** Nítorí ó sòwọn kí ẹnikan tó kú fún olódodo, sùgbọn fún ẹniyàn rere bóyá elòmìrán tilẹ̀ lè dàbáá láti kú. **8** Sùgbọn Ọlórún fi ifẹ̀ ọ̀n pàápàá sí wa hàn nínú èyí pé, nígbà tí àwa jẹ elẹ̀şẹ̀, Kristi kú fún wa. **9** Mèlódó mèlódó sì ni tí a dá wa láre nísinsin yíí nípa èjẹ̀ rẹ̀ ni a ó gbà wá là kúrò nínú ìbínú nípàsẹ̀ rẹ̀. **10** Njẹ̀, nígbà tí àwa wà ní ọ̀tá, a mú wa, ba Ọlórún làjà nípa ikú Ọmọ̀ rẹ̀, mèlódó mèlódó, nígbà tí a là wá ní là tan, ni a ó gbà wá là nípa iyè rẹ̀. **11** Kí sì í ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ nikan, sùgbọn àwa n sògo nínú Ọlórún nípa Olúwa wa Jesu Kristi, nípàsẹ̀ ẹni tí àwa ti rí làjà gbà nísinsin yíí. **12** Nítorí gégé bí èşẹ̀ ti tipa ọ̀dò ẹniyàn kan wọ ayé, àti ikú nípa èşẹ̀ bẹ̀ẹ̀ ni ikú sì kojá sóri ẹniyàn gbogbo, láti ọ̀dò ẹni tí gbogbo ẹniyàn ti dẹşẹ̀. **13** Nítorí kí ọ̀fin tó dé, èşẹ̀ ti wà láyẹ̀; sùgbọn a kò ka èşẹ̀ sí n lórùn nígbà tí ọ̀fin kò sí. **14** Sùgbọn ikú jẹ ọba láti ìgbà Adamu wá títí fi di ìgbà ti Mose, àti lóri àwọn tí èşẹ̀ wọn kò dàbí irú ìrẹkojá Adamu, ẹni tí í ẹ̀ ẹ̀pẹ̀rẹ̀ ẹni tí n bọ. **15** Sùgbọn èbùn ọ̀fẹ̀ kò dàbí èşẹ̀. Nítorí bí nípa èşẹ̀. Nítorí bí o bá jẹ pé ẹnikan ẹni púpọ̀ kú, mèlódó mèlódó ni oore-òfẹ̀ Ọlórún, àti èbùn nínú oore-òfẹ̀ ọ̀kúnrin kan, Jesu Kristi, di púpọ̀ fún ẹni púpọ̀. **16** Kí í ẹ̀ nípa ẹnikan tí ó sẹ̀ ní èbùn nàà, nítorí idájó ti ipasẹ̀ ẹnikan wá fún idálẹ̀bí, sùgbọn èbùn ọ̀fẹ̀ ti inú èşẹ̀ púpọ̀ wá fún idáláre. **17** Njẹ̀ bí o bá jẹ pé nípa èşẹ̀ ọ̀kúnrin kan, ikú jẹ ọba nípàsẹ̀ ẹnikan nàà; mèlódó mèlódó ni àwọn tí n gba ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ oore-òfẹ̀ àti èbùn ọ̀dodo yóò jẹ ọba nínú iyè nípàsẹ̀ ẹnikan, Jesu Kristi. **18** Njẹ̀ bí o bá jẹ pé nípa èşẹ̀ ẹnikan idájó dé bá gbogbo ẹniyàn sí idálẹ̀bí; gégé bẹ̀ẹ̀ ni nípa iwà ọ̀dodo ẹnikan, èbùn ọ̀fẹ̀ dé sóri gbogbo ẹniyàn fún

idáláre sí iyè. **19** Nítorí gégé bí nípa àìgbọ̀ràn ọ̀kúnrin kan, ẹniyàn púpọ̀ di elẹ̀şẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ni nípa ìgbọ̀ràn ẹnikan, a ó sọ ẹniyàn púpọ̀ di olódodo. **20** Sùgbọn ọ̀fin bọ̀ sí inú rẹ̀, kí èşẹ̀ lè di púpọ̀, sùgbọn ni ibi ti èşẹ̀ di púpọ̀, oore-òfẹ̀ di púpọ̀ rẹkojá. **21** Pé, gégé bí èşẹ̀ ti jẹ ọba nípa ikú bẹ̀ẹ̀ ni kí oore-òfẹ̀ sì lè jẹ ọba nípa ọ̀dodo títí iyè àinípẹ̀kun nípàsẹ̀ Jesu Kristi Olúwa wa. (aionios g166)

6 Njẹ̀ àwa ó ha ti wí? Şé kí àwa ó jókódó nínú èşẹ̀, kí oore-òfẹ̀ ba à lè máa pọ̀ sí í? **2** Kí a má ri! Àwa ẹni tí ó ti kú sí èşẹ̀, àwa ó ha ẹ̀ wà láààye nínú rẹ̀ mọ? **3** Tabí ẹyin kò mọ pé gbogbo wa ti a ti bamitiisi wa sínú Jesu Kristi ni a ti bamitiisi sínú ikú rẹ̀. **4** Nítorí nàà, a sin wa pèlú Kristi nípa itẹ̀bomi si ikú, kí ó bá le jẹ pe bí a ti jí Kristi dide pèlú ọ̀gọ Baba, àwa pèlú gbé ìgbé ayé tuntun. **5** Nítorí pé ẹyin ti di ọkan soşo pèlú rẹ̀, àti pé ẹ̀ kú pèlú rẹ̀, nígbà tí ọ̀n kú. Nísinsin yíí, ẹ̀ n pín iyè tuntun rẹ̀, ẹyin yóò sì jí dide gégé bí ọ̀n nàà ti jí dide. **6** Gbogbo èrò búburú ọ̀kàn yín ni a kàn mó àgbélẹ̀bùu pèlú rẹ̀. Ẽmí èşẹ̀ tí ó sì n fẹ̀ láti máa dẹşẹ̀ nínú yín ni a ti sọ di alàìlera. Nítorí nàà, ara yín tí ó n fẹ̀ láti máa dẹşẹ̀ kò sí lábé àkóso èşẹ̀ mọ, kò sì ní láti jẹ ẹrú fún èşẹ̀ mọ. **7** Nítorí pé nígbà tí ẹ̀ ti di ọ̀kú fún èşẹ̀, a ti gbà yín sílẹ̀ kúrò lówọ gbogbo agbára èşẹ̀. Èşẹ̀ kò ní agbára lóri yín mọ. **8** Nísinsin yíí, bí àwa bá kú pèlú Kristi àwa gbàgbó pé àwa yóò wà láààye pèlú rẹ̀. **9** Nítorí àwa mọ pé Kristi ti jí dide kúrò nínú ọ̀kú. Ọ̀n kò sì ní kú mọ. Ikú kò sì lè ní agbára lóri rẹ̀ mọ. **10** Kristi kú lẹ̀ẹ̀kan soşo, láti şẹgun agbára èşẹ̀, sùgbọn nísinsin yíí, ó wà láààye títí ayé àinípẹ̀kun ní idápọ̀ mímó pèlú Ọlórún. **11** Nítorí nàà, ẹ̀ ka ara yín bí ọ̀kú sí èşẹ̀, sùgbọn bí láààye sí Ọlórún nínú Kristi Jesu. **12** Nítorí nàà kí ẹ̀ má ẹ̀ jẹ kí èşẹ̀ jẹ ọba lóri ara kíkú yín kí ó lè ba à máa şe ifẹ̀kúfẹ̀ rẹ̀. **13** Ẽ má şe jẹ kí ẹ̀yà ara yín kan di ohun èlò ohun búburú, nípa èşẹ̀ dídá. Sùgbọn ẹ̀ fi wọn fún Ọlórún pátápátá. Wọn ti di ààye, ẹ̀ jẹ kí wọn di ohun èlò ní ọwọ̀ Ọlórún, kí ó lè lò wọn fún àwọn ilàà rẹ̀ tí ó dára. **14** Nítorí èşẹ̀ kì yóò tún ní ipá lóri yín mọ, nítorí ẹyin kò sí lábé idè ọ̀fin, bí kò şe lábé oore-òfẹ̀. **15** Njẹ̀ èyí

túmò sí pé, nísinsin yíí, a lè tèsíwájú láti máa dèṣẹ̀ láibíkítà, nítorí ìgbàlà wa kò dúró nípa òfin mọ́, bí kò ṣe nípa gbígba oore-òfẹ́ Ọlórún! **16** Àbí èyin kò mò pé, ẹnikéni lè yan ògá tí ó bá fẹ́? Ẹ lè yan èṣẹ́ tí o yorí sí ikú tàbí ìgbóràn ti o yorí sí ìdáláre. Ẹnikéni tí ẹ bá fi ara yín fún, òun náà ni yóò jẹ ògá yín, èyin yóò sì jẹ ẹrú rẹ. **17** Sùgbọn ọpẹ ni fún Ọlórún pé, bí èyin ti jẹ ẹrú èṣẹ́ rí, èyin jẹ olùgbóràn láti ọkàn wá sí àpẹrẹ ẹkọ èyí tí Ọlórún fi lẹ yín lówó. **18** Nísinsin yíí, ẹ ti dòmìnira kùrò lówó ògá yín àtíjọ, èyí tí í ṣe èṣẹ́, ẹ sì ti di ẹrú ògá tuntun èyí ni òdodo. **19** Èmi ní sọrọ̀ bí èniyàn nítorí àìlera yín. Gégé bí èyin ti jòwọ̀ àwọn èyà ara yín lówó bí ẹrú fún iwà èèrí àti èṣẹ́ dé inú èṣẹ́, bèẹ́ gégé ni kí èyin kí ó jòwọ̀ àwọn èyà ara yín lówó nísinsin yíí bí ẹrú fún òdodo sí iwà mímo. **20** Nígbà tí èyin jẹ ẹrú èṣẹ́, èyin wà ní òmìnira sí òdodo. **21** Àti pé, kín ni ìyọ́rísí rẹ? Dájúdájú àbájádé rẹ kò dára. Níwọn ìgbà tí ojú nì tì o nísinsin yíí láti ronú nípa àwọn wọn-ọ̀n-nì tí o ti máa nì ṣe nítorí gbogbo wọn yorí sí ìparun ayérayé. **22** Sùgbọn báiyí, ẹ ti bọ kùrò lówó agbára èṣẹ́, ẹ sì ti di ẹrú Ọlórún àwọn ìbùkún rẹ sí yin ni iwà mímo àti iyè tí kò nípèkun. (aiōnios g166) **23** Nítorí ikú ni èrè èṣẹ́, sùgbọn èbùn Ọlórún ni iyè àìnípèkun nínú Kristi Jesu Olúwa wa. (aiōnios g166)

7 Èyin kò ha mò, ara: nítorí èmi bá àwọn tí ó mò òfin sọrọ̀ pé, òfin ní ipá lórí èniyàn níwọn ìgbà tí ó bá wà láààyè nìkan? **2** Fún àpẹrẹ, nípa òfin ní a de obìnrin mò ọkọ rẹ níwọn ìgbà tí ọkọ náà wà láààyè, sùgbọn bí ọkọ rẹ bá kú, a tú u sílẹ́ kùrò nínú òfin ìgbéyàwò náà. **3** Nígbà náà, bí ó bá fẹ́ ọkùnrin mìíràn nígbà tí ọkọ rẹ wà láààyè, panşágà ní a ó pè é. Sùgbọn bí ọkọ rẹ bá kú, ó bọ lówó òfin náà, kí yóò sì jẹ panşágà bí ó bá ní ọkọ mìíràn. **4** Bẹ́ẹ̀ ni èyin ará mi, èyin pèlú ti di ọkú sí òfin nípa ara Kristi, kí èyin kí ó lè ní ẹlòmíràn, àní ẹni náà tí a jí díde kùrò nínú ọkú, kí àwa kí ó lè so èso fún Ọlórún. **5** Nítorí ìgbà tí a wa nípa ti ara, ifẹ́kúfẹ́ èṣẹ́ nípa ti òfin, ma nì ṣiṣẹ́ nínú wa, tí a sì nì so èso tí o yẹ fún ikú. **6** Sùgbọn nísinsin yíí, nípa kíkú ohun tó so wá pọ̀ tẹlẹ́ rí, a ti tú wa sílẹ́ kùrò nínú òfin, kí a lè sin in ní ilàna tuntun ti Ẹmí, kí í ṣe ní ilàna àtíjọ ti

iwé òfin gùnlé. **7** Njẹ́ àwa o ha ti wí, nígbà náà? Òfin ha nì ṣe èṣẹ́ bí? Kí a má rí! Sùgbọn èmi kí bá tí mò ohun tí èṣẹ́ jẹ, bí kò ṣe nípa òfin. Èmi kí bá tí mò ojùkòkòrò, bí kò ṣe bí òfin ti wí pé, “Ìwò kò gbòdò ṣe ojùkòkòrò.” **8** Sùgbọn èṣẹ́ sì ti ipa òfin rí ààyè ṣiṣẹ́ onírúúru ifẹ́kúfẹ́ nínú mi. Nítorí láísí òfin, èṣẹ́ jẹ ikú. **9** Èmi sì ti wà láààyè láísí òfin nígbà kan rí; sùgbọn nígbà tí òfin dé, èṣẹ́ sọjí èmi sì kú. **10** Mo ṣàkíyèsí pé òfin tí ó yẹ kí ó mú iyè wá ní o padà mú ikú wá. **11** Nítorí èṣẹ́ ti ipa òfin rí ààyè láti tàn mí je, ó sì ti ipa òfin ṣe ikú pa mi. **12** Bẹ́ẹ̀ ni mímo ni òfin, mímo sì ni àṣe, àti òdodo, àti dídára. **13** Njẹ́ ohun tí ó dára ha di ikú fún mi bí? Kí a má rí! Sùgbọn kí èṣẹ́, kí ó lè farahàn bí èṣẹ́, ó nì ti ipa ohun tí ó dára ṣiṣẹ́ ikú nínú mi, kí èṣẹ́ lè ti ipa òfin di búburú rékojá. **14** Nítorí àwa mò pé ohun èmi ni òfin, sùgbọn ẹni ti ara ni èmi, tí a ti tà sáábé èṣẹ́. **15** Èmi pàápàá, kò mò ohun tí èmi nì ṣe. Nítorí pé, ohun tí mò fẹ́ ṣe gan an n kò ṣe é, sùgbọn ohun tí mò kórííra ni mò nì ṣe. **16** Sùgbọn bí mò bá ṣe ohun tí èmi kò fẹ́, mò gbà pé òfin dára. **17** Sùgbọn bí ọrẹ ṣe rí yíí kí í ṣe èmi ní ó ṣe é bí kò ṣe èṣẹ́ tí nì gbé inú mi. **18** Èmi mò dájú pé kò sí ohun tí ó dára kan tí nì gbé inú mi, àní, nínú ara èṣẹ́ mi. Èmi fẹ́ ṣe èyí tí ó dára, sùgbọn kò sé é ṣe. **19** Nítorí ohun tí èmi ṣe kí í ṣe ohun rere tí èmi fẹ́ láti ṣe; rárá, sùgbọn búburú tí èmi kò fẹ́, èyí nì ni èmi nì ṣe. **20** Nísinsin yíí, bí mò bá nì ṣe nìkan tí n kò fẹ́ láti ṣe, kí í ṣe èmi fúnra mi ní ó ṣe é, bí kò ṣe èṣẹ́ tí nì bẹ nínú mi ní ó ṣe é. **21** Nítorí náà, èmi kíyèsí pé òfin ní nì ṣiṣẹ́ nínú mi, nígbà tí èmi bá fẹ́ ṣe rere, búburú wà níbẹ̀ pèlú mi. **22** Nínú ìjìnlẹ́ ọkàn mi mò ní inú dídùn sí òfin Ọlórún; **23** mò rí òfin mìíràn tó nì ṣiṣẹ́ nínú èyà ara mi, èyí tí nì gbógún ti òfin tó tinú ọkàn mi wá, èyí tí ó sọ mi di ẹrú òfin èṣẹ́ tí ó nì ṣiṣẹ́ nínú èyà ara mi. **24** Èmi ẹni òsì! Ta ni yóò ha gbà mí sílẹ́ lówó ara kíkú yí? **25** Ọpẹ ni fún Ọlórún nípàsẹ Jesu Kristi Olúwa wa! Njẹ́ nítorí náà, èmi fúnra mi jẹ ẹrú sí òfin Ọlórún, sùgbọn nínú ara èṣẹ́ mò jẹ ẹrú fún òfin èṣẹ́.

8 Nítorí náà, kò sí ìdálẹ́bì nísinsin yíí fún àwọn tí ó wà nínú Kristi Jesu, àwọn tí kò rìn nípa ti ara, bí kò ṣe nípa ti Ẹmí. **2** Nítorí nípàsẹ òfin ti

22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39

22 Nítorí àwa lówò òfin èşè àti ikú. 23 Kí í şe àwọn nìkan, şùgbọn àwa tìkára wa pèlú, a ni àkóso 24 Nítorí nípá 25 Şùgbọn bí àwa bá nì retí 26 Bẹẹ gégé ni 27 28 Àwa sì mọ pé ohun gbogbo ni 29 Nítorí 30 Àti pé lẹyìn tí 31 Kí nì àwa yóò wí nísinsin yíí sí nìhkan 32 Níwọn ìgbà tí 33 Ta ni 34 Ta ni 35 Ta ni 36 Gégé bí a ti kọ 37 Şùgbọn nínú gbogbo 38 Nítorí pé 39 tàbí

22 Nítorí àwa lówò òfin èşè àti ikú. 23 Kí í şe àwọn nìkan, şùgbọn àwa tìkára wa pèlú, a ni àkóso 24 Nítorí nípá 25 Şùgbọn bí àwa bá nì retí 26 Bẹẹ gégé ni 27 28 Àwa sì mọ pé ohun gbogbo ni 29 Nítorí 30 Àti pé lẹyìn tí 31 Kí nì àwa yóò wí nísinsin yíí sí nìhkan 32 Níwọn ìgbà tí 33 Ta ni 34 Ta ni 35 Ta ni 36 Gégé bí a ti kọ 37 Şùgbọn nínú gbogbo 38 Nítorí pé 39 tàbí

òkè, tàbí ògbun, tàbí ohunkóhun nínú ìṣẹ́dà ni yóò le yà wá kúrò nínú ìfẹ́ Ọlórún tí ó ní bẹ nínú Kristi Jesu, Olúwa wa.

9 Ọ̀títọ́ ni èmi ní sọ nínú Kristi, èmi kò ṣẹ̀ké, ọ̀kàn mi sì ní jẹ mi ní ẹ̀rí nínú Ẹ̀mí Mímọ́. **2** Pé mo ní ìbínújẹ púpọ́, àti ikááánú ìgbà gbogbo ni ọ̀kàn mi. **3** Nítórí mo fẹ́rẹ̀ lẹ̀ gbàdúrà pé kí èmi tìkára mi kúrò lódò Kristi nítórí àwọn ará mi, àwọn ìbátan mi nípa ti ara. **4** Àwọn ẹ̀ni tí í ẹ̀ Israẹ̀lì; tí àwọn ẹ̀ni tí ìṣòdòmọ́ í ẹ̀, àti ògo, àti májẹmú, àti ifúnìlòfín, àti ìsìn Ọlórún, àti àwọn ilé́rí. **5** Tí ẹ̀ni tí àwọn Baba í ẹ̀, àti láti ọ̀dò àwọn ẹ̀ni tí Kristi ti wá nípa ti ara, ẹ̀ni tí ó borí ohun gbogbo, Ọlórún olùbùkún láéláé. **Àmín.** (aiōn g165) **6** Sùgbọ́n kì í ẹ̀ pé nítórí ọ̀rọ́ Ọlórún di asán. Kì í sá í ẹ̀ gbogbo àwọn tí ó ti inú Israẹ̀lì wá, àwọn ni Israẹ̀lì. **7** Bẹ̀ẹ̀ ni kì í ẹ̀ pé, nítórí wọn jẹ́ irú-ọmọ́ Abrahamu, gbogbo wọn ni ọmọ́. Ní ọ̀nà miíran, “Nínú Isaaki ni a ó ti pe irú-ọmọ́ rẹ.” **8** Èyí ni ní pé, kì í ẹ̀ àwọn ọmọ́ nípa ti ara ni ọmọ́ Ọlórún, sùgbọ́n àwọn ọmọ́ ilé́rí ni a kà ní irú-ọmọ́. **9** Nítórí ọ̀rọ́ ilé́rí ni èyí: “Ní ìwọ̀yí àmọ́dún ni èmi yóò wá, Sara yóò sì ní ọmọ́ ọ̀kùnrin.” **10** Kì í sì í ẹ̀ kíkí èyí, sùgbọ́n nígbà tí Rebeka pèlú lóyún fún ẹ̀nikan, fún Isaaki baba wa. **11** Nítórí nígbà tí kò tí í bí àwọn ọmọ́ náà, bẹ̀ẹ̀ ni wọn kò tí í ẹ̀ rere tàbí búburú—kí ìpinnu Ọlórún nípa ti ìyànfẹ́ kí ó lè dúró, **12** kì í ẹ̀ nípa ti ìṣẹ́, bí kò ẹ̀ ẹ̀ni tí ní peni—a ti sọ fún un pé, “Ègbọ́n ni yóò máa sin àbúrò.” **13** Gégé bí a ti kọ́ ọ́ pé, “Jakọ́bu ni mo fẹ́ràn, sùgbọ́n Esau ni mo kórífra.” **14** Njẹ́ àwa yóò ha ti wí? Àìṣòdodo ha wà lódò Ọlórún bí? Kí a máa rí! **15** Nítórí ó wí fún Mose pé, “Èmi ó Ẹ̀aánú fún ẹ̀ni tí èmi yóò Ẹ̀aánú fún, èmi yóò sì ẹ̀ ìyónú fún ẹ̀ni tí èmi yóò ẹ̀ ìyónú fún.” **16** Njẹ́ bẹ̀ẹ̀ ni kì í ẹ̀ ẹ̀ni tí ó fẹ́, kì í sì í ẹ̀ ẹ̀ni tí ní sáré, bí kò ẹ̀ ẹ̀ni tí Ọlórún tí ní Ẹ̀aánú. **17** Nítórí ìwé mímọ́ wí fún Farao pé, “Nítórí èyí náà ni mo ẹ̀ gbé ọ́ dide, kí èmi kí ó le fi agbára mi hàn lára rẹ, àti kí a bá à le máa ròyìn orúkọ mi ká gbogbo ayé.” **18** Nítórí náà ni ó ẹ̀ ní Ẹ̀aánú fún ẹ̀ni tí ó wù ú, ẹ̀ni tí ó wù ú a sì mú ní ọ̀kàn le. **19** Ìwọ́ ó sì wí fún mi pé, “Kín ni ó ha tún bá ni wí sí? Nítórí ta ni ó ní de ìfẹ́ rẹ́ lónà?” **20** Bẹ̀ẹ̀

kọ́, ìwọ́ ènìyàn, tà ni ìwọ́ tí ní dá Ọlórún lóhùn? “Ohun tí a mọ́, a ha máa wí fún ẹ̀ni tí ó mọ́ ọ̀n pé, “Èṣé tí ìwọ́ fi mọ́ mi báyi?”” **21** Amòkòkò kò ha ni agbára lórí amò, nínú ìṣù kan náà láti ẹ̀ apá kan nínú ohun èlò sí ọ́lá, àti apá kan nínú ohun èlò sí àìlọ́lá? **22** Njẹ́ bí Ọlórún bá fẹ́ fi ìbínú rẹ́ hàn ní kọ́? Tí ó sì fẹ́ sọ agbára rẹ́ di mí mò, tí ó sì mú sùúrú púpọ́ fún àwọn ohun èlò ìbínú tí a ẹ̀ fún iparun. **23** Àti kí ó lè sọ ọ̀rọ́ ògo rẹ́ di mí mò lára àwọn ohun èlò áánú tí ó ti pèsè Ẹ̀aájú fún ògo. **24** Àní àwa, tí ó ti pé, kì í ẹ̀ nínú àwọn Júú nikan, sùgbọ́n nínú àwọn Kẹ̀fẹ̀rí pèlú? **25** Bí ó ti wí pèlú ní Hosea pé, “Èmi ó pe àwọn tí kì í ẹ̀ ènìyàn mi, ní ‘ènìyàn mi’, àti ẹ̀ni tí kí í ẹ̀ àyànfẹ́ ní ‘àyanfẹ́.’” **26** Yóò sì ẹ̀, “Ní ibi ti a gbé ti sọ fún wọn pé, ‘Èyin kì í ẹ̀ ènìyàn mi,’ níbẹ̀ ni a ó gbé pè wọn ní ‘ọmọ́ Ọlórún aláàyè.’” **27** Isaiah sì kígbẹ nítórí Israẹ̀lì pé: “Bí iye àwọn ọmọ́ Israẹ̀lì bá rí bí iyanrìn Òkun, apá kan ni ó gbàlà. **28** Nítórí Olúwa yóò mú ọ̀rọ́ rẹ́ ẹ̀ lórí ilẹ́ ayé, yóò parí rẹ́, yóò sì ké e kúrò ní òdodo.” **29** Àti bí Isaiah ti wí tẹ̀lẹ̀: “Bí kò ẹ̀ bí Olúwa àwọn Ọmọ́-ogun ti fi irú-ọmọ́ sílẹ́ fún wa, àwa ìbá ti dàbí Sodomu, a bá sì ti sọ wá dàbí Gomorra.” **30** Njẹ́ kí ni àwa ó ha wí? Pé àwọn Kẹ̀fẹ̀rí, tí kò lépa òdodo, ọ̀wọ́ wọn tẹ́ òdodo, sùgbọ́n òdodo tí ó ti inú ìgbàlà wá ni. **31** Sùgbọ́n Israẹ̀lì ti ní lépa òfin òdodo, ọ̀wọ́ wọn kò tẹ́ òfin òdodo. **32** Nítórí kí ni? Nítórí wọn kò wá a nípa ìgbàgbọ́, sùgbọ́n bí ẹ̀ni pé nípa ìṣẹ́ òfin. Nítórí wọn kọ̀sẹ́ lára òkúta ikòsẹ́ ni. **33** Gégé bí a ti kọ́ ọ́ pé, “Kíyèsì, mo gbé òkúta ikòsẹ́ kalẹ́ ní Sioni àti àpáta tí ó mú wọn subú, ẹ̀nikẹ́ni tí ó bá sì gbà a gbọ́, ojú kì yóò tí í.”

10 Èyin arákùnrin àti aràbìnrin, ìfẹ́ ọ̀kàn àti àdúrà mi sí Ọlórún fún àwọn ènìyàn Israẹ̀lì ni kí wọn le ní ìgbàlà. **2** Nítórí mo gba ẹ̀rí wọn jẹ́ wí pé, wọn ní itara fún Ọlórún, sùgbọ́n kì í ẹ̀ gégé bí ìmọ́. **3** Nítórí bí wọn kò tí mọ́ òdodo Ọlórún, tí wọn sì ní wá ọ̀nà láti gbé òdodo ara wọn kalẹ́, wọn kò tẹ́rba fún òdodo Ọlórún. **4** Nítórí Kristi ni ọ̀pín òfin sí òdodo fún olúkúlùkù ẹ̀ni tí ó gbà á gbọ́. **5** Mose sá kọ́ èyí nípa òdodo tí í ẹ̀ ti òfin pé, “Èni tí ó ba ẹ̀, yóò yè nípa wọn.” **6** Sùgbọ́n òdodo tí í ẹ̀ ìgbàgbọ́ wí pé,

“Má ɛe wí ní ọkàn rẹ pé, “Ta ni yóò gòkè lọ si ọlórún?” (èyí ní, láti mú Kristi sòkalẹ), 7 “tábí, “Ta ni yóò sòkalẹ lọ si ọgbun?” (èyí ní, láti mú Kristi gòkè ti inú òkú wá). (Abyssos g12) 8 Sùgbón kí ní ó wí? “Ọrò nàà wà lẹ́tí ọ̀dọ̀ rẹ, ní ẹnu rẹ, àti ní ọkàn rẹ,” èyí ní ni ọ̀rọ̀ ìgbàgbọ, tí àwà n wàásù pé: 9 Bí ìwọ bá fí ẹnu rẹ jẹwó “Jesu ní Olúwa,” tí ìwọ sì gbàgbọ ní ọkàn rẹ pé, Ọlórún jí i dídẹ kúrò nínú òkú, a ó gbà ọ là. 10 Nítórí ọkàn ni a fí ìgbàgbọ sí ọ̀dodo; ẹnu ni a sì ní fí jẹwó sí ìgbàlà. 11 Nítórí Ìwé Mímọ́ wí pé, “Ènikẹni tí ó bá gbà a gbọ ojú kò yóò tí í.” 12 Nítórí kò si ìyàtò nínú Júù àti Helleni: nítórí Olúwa kan nàà ni Olúwa gbogbo wọn, o si pọ ni ọ̀rọ̀ fún gbogbo àwọn ti n kẹ pe e. 13 “Ènikẹni tí ó bá sá à ti pe orúkọ Olúwa ni a ó gbàlà.” 14 Njẹ wọn ó ha ti ɛ ɛ kẹ pe ẹnì tí wọn kò gbàgbọ? Wọn ó ha sì ti ɛ ɛ gba ẹnì tí wọn kò gbúròó rẹ rí gbọ? Wọn o ha sì ti ɛ ɛ gbọ láísí oníwàásù? 15 Wọn ó ha sì ti ɛ ɛ wàásù, bí kò ɛ pé a rán wọn? Gégé bí a ti kọ ọ pé, “Èsẹ àwọn tí n wàásù ìyìnre àlàáfíà ti dára tó, àwọn tí n wàásù ìròyìn ayọ ohun rere!” 16 Sùgbón kí í ɛ ɛ gbogbo wọn ni ó gbọ ti ìyìnre. Nítórí Isaiah wí pé, “Olúwa, ta ni ó gba ìyìn wa gbọ?” 17 Njẹ nípa gbígbo ni ìgbàgbọ tí í wá, àti gbígbo nípa ọ̀rọ̀ Ọlórún. 18 Sùgbón mo ní, wọn kò ha gbọ bí? Bẹẹ ni nítóótó: “Ohùn wọn jáde lọ sí gbogbo ilẹ, àti ọ̀rọ̀ wọn sí ọ̀pìn ilẹ ayé.” 19 Sùgbón mo wí pé, Israeli kò ha mò bí? Mose ni ó kọ wí pé, “Èmi ó fí àwọn tí kí í ɛ ɛ èniyàn mú yín jowú. Àti àwọn aláìmọye èniyàn ni èmi ó fí bí yín nínú.” 20 Sùgbón Isaiah tilẹ láyà, ó wí pé, “Àwọn tí kò wá mi rí mi; Àwọn tí kò béèrè mi ni a fí mí hàn fún.” 21 Sùgbón nípa ti Israeli ni ó wí pé, “Ní gbogbo ojọ ni mo na ọwọ mi sí àwọn aláìgbóràn àti aláíwísí èniyàn.”

11 Njẹ mo ní, Ọlórún ha ta àwọn èniyàn rẹ nù bí? Kí a má ri. Nítórí Israeli ni èmi pèlú, láti inú irú-omọ Abrahamu, ni èyà Benjamini. 2 Ọlórún kò ta àwọn èniyàn rẹ nù ti ó ti mò tẹlẹ. Tábí èyin kò mò bí ìwé mímọ́ ti wí ní ti Elijah? Bí ó ti n bẹbẹ lódò Ọlórún fún Israeli, wí pé: 3 “Olúwa, wón ti pa àwọn wòlfi rẹ, wón sì ti wó àwọn pẹpẹ rẹ lulẹ; èmi nikan soṣo ni ó sì kù, wón sì n wá èmí mi.” 4 Sùgbón idáhùn wo ni

Ọlórún fí fún un? “Mo ti ɛ ɛ èdégbaàrin èniyàn kù sílẹ fún ara mi, àwọn tí kò tẹ eékún ba fún Baali.” 5 Gégé bẹẹ sì ni, ní àkókò yí àṣẹkù àwọn èniyàn kan wà nípa ìyànfẹ ti oore-ọfẹ. 6 Bí ó bá sì ɛ pé nípa ti oore-ọfẹ ni, njẹ kí í ɛ ti isẹ mó; bí bẹẹ kọ oore-ọfẹ kí yóò jẹ oore-ọfẹ mó. Sùgbón bí ó ɛ pé nípa ti isẹ ni, njẹ kí í ɛ ti oore-ọfẹ mó; bí bẹẹ kọ, isẹ kí í ɛ isẹ mó. 7 Kí ha ni? Ohun tí Israeli n wá kiri, òun nàà ni kò rí; sùgbón àwọn ẹnì àyànfẹ tí rí i, a sì sé àyà àwọn ìyókù le. 8 Gégé bí a ti kọ ọ pé: “Ọlórún ti fún wón ní èmí oorun, àwọn ojú tí kò le ríran àti àwọn etí tí kò le gbòrò, tíftí ó fí di ònì olóní yí.” 9 Dafidi sì wí pé: “Jẹ kí tábilì wón kí ó di idèkùn àti tàkúté, ohun ìkòsẹ àti ẹsan fún wón. 10 Jẹ kí ojú wón sòkunkùn, kí wón kí ó má le ríran, Kí wón kí ó sì tẹ èyìn wón ba nígbà gbogbo.” 11 Njẹ mo ní, wón ha kòsẹ kí wón kí ó lè ṣubú? Kí a má ri i, sùgbón nípa ìṣubú wón, ìgbàlà dé ọ̀dọ̀ àwọn Kèfèrí, láti mú Israeli jowú. 12 Sùgbón bí ìṣubú wón bá di ọ̀rọ̀ ayé, àti bí ìfàsẹyìn wón bá di ọ̀rọ̀ àwọn Kèfèrí; méléò méléò ni kíkún ọ̀rọ̀ wón? 13 Èyin tí í ɛ ɛ Kèfèrí ni èmi sá à n bá sọrò, níwón bí èmi ti jẹ aposteli àwọn Kèfèrí, mo gbé oyè mi ga 14 bí ó le ɛ ɛ kí èmi kí ó lè mú àwọn ará mi jowú, àti kí èmi kí ó lè gba diẹ là nínú wón. 15 Nítórí bí títànù wón bá jẹ ìlájà ayé, gbígba wón yóò ha ti rí, bí kò sí ìyè kúrò nínú òkú? 16 Njẹ bí àkòso bá jẹ mímọ́, bẹẹ ni àkópọ yóò jẹ mímọ́; bí gbòhngbò bá sì jẹ mímọ́, bẹẹ sì ni àwọn ẹka rẹ nàà. 17 Sùgbón bí a bá ya nínú àwọn ẹka kúrò, tí a sì ló ìwọ, tí í ɛ ɛ igi ọ̀róró igbó sára wón, tí ìwọ sì n bá wón pín nínú gbòhngbò àti ọ̀rà igi olifi nàà, 18 má ɛ ɛ ɛ féfé sí àwọn ẹka igi nàà. Sùgbón bí ìwọ bá ɛ ɛ féfé, ìwọ kọ ni ó rù gbòhngbò, sùgbón gbòhngbò ni ó rù ìwọ. 19 Njẹ ìwọ ó wí pé, “A ti fa àwọn ẹka nàà ya, nítórí kí a lè ló mi sínú rẹ.” 20 Ó dára; nítórí àìgbàgbọ ni a ɛ ɛ fà wón ya kúrò, ìwọ sì dúró nípa ìgbàgbọ rẹ. Má ɛ ɛ gbé ara rẹ ga, sùgbón bèrù. 21 Nítórí bí Ọlórún kò bá dá ẹka-iyẹka sí, kíyèsára kí ó má ɛ ɛ ɛ àìdà ìwọ nàà sí. 22 Nítórí nàà wo oore àti ikááánú Ọlórún; lórí àwọn tí ó ṣubú, ikááánú; sùgbón lórí ìwọ, oore, bi ìwọ bá dúró nínú oore rẹ; kí a má bá kẹ ìwọ nàà kúrò. 23 Àti àwọn pèlú, bí wón kò bá

jókòò sínú àìgbàgbò, a ó ló wọn sínú rẹ, nítorí Ọlórún le tún wọn ló sínú rẹ. **24** Nítorí bí a bá ti kẹ ìwọ kúrò lára igi òróró igbó nípa èdà rẹ, tí a sì ló ìwọ sínú igi òróró rere lòdì sí ti èdà; méléò méléò ni a ó ló àwọn wònyí, tí í ẹ ẹka-ìyẹka sára igi òróró wọn? **25** Ará, èmi kò sá fẹ kí èyin kí ó wà ní òpè ní ti ohun ìjìnlẹ̀ yìí, kí èyin má ba á ẹ ọlógbò ní ojú ara yín, pé ifójú bá Israèlì ní apá kan, títí kíkún àwọn Kẹfẹrì yóò fi dé. **26** Bẹ̀ẹ̀ ni a ó sì gba gbogbo Israèlì là, gégé bí a ti kọ ọ pé: “Ní Sioni ni Olùgbàlà yóò ti jáde wá, yóò sì yí àìwà-bí-Ọlórún kúrò lódò Jakobu. **27** Èyí sì ni májẹmú mi pèlú wọn. Nígbà tí èmi yóò mú èsẹ̀ wọn kúrò.” **28** Nípa ti ìyìnre, ọ̀tá ni wọn nítorí yín; bí ó sì ẹ ti ìyànfẹ̀ ni, olùfẹ̀ ni wọn nítorí ti àwọn baba. **29** Nítorí àìlábámò ni èbùn àti ipè Ọlórún. **30** Nítorí gégé bí èyin kò ti gba Ọlórún gbọ̀ rí, sùgbọn nísinsin yí tí èyin rí àánú gbà nípa àìgbàgbò wọn. **31** Gégé bẹ̀ẹ̀ ni àwọn wònyí tí ó ẹ àìgbòràn nísinsin yí, kí àwọn pèlú bá le rí àánú gbà nípa àánú tí a fihàn yín. **32** Nítorí Ọlórún sé gbogbo wọn mọ̀ pọ̀ sínú àìgbàgbò, kí ó le sàánú fún gbogbo wọn. (eleēsē g1653) **33** A! ìjìnlẹ̀ ọ̀dò àti ogbon àti imò Ọlórún! Àwámáridìfì idájọ̀ rẹ̀ tí rí, ọ̀nà rẹ̀ sì jù àwá rí lo! **34** “Nítorí ta ni ó mọ ọkàn Olúwa? Tàbí ta ni í ẹ ẹgbimò rẹ?” **35** “Tàbí ta ni ó kọ fi fún un, tí a kò sì san padà fún un?” **36** Nítorí láti ọ̀dò rẹ̀, àti nípa rẹ̀, àti fún un ni ohun gbogbo; ẹni tí ọgo wà fún láéláé! Àmín. (aiōn g165)

12 Nítorí naà mo fi ìyónú Ọlórún bẹ̀ yín ará, kí èyin kí ó fi ara yín fún Ọlórún ní ẹbo ààyè mímọ̀, itẹ̀wógbà, èyí ni isẹ̀ isìn yín tí ó tònà. **2** Kí ẹ má sì da ara yín pọ̀ mọ̀ ayé yí; sùgbọn kí ẹ paradà láti di tuntun ní èrò inú yín, kí èyin kí ó lè rí ìdì ifẹ̀ Ọlórún, tí ó dára, tí ó sì ẹ itẹ̀wógbà, tí ó sì pé. (aiōn g165) **3** Njẹ mo wí fún olúkúlùkù èniyàn tí ó wà nínú yín, nípa oore-òfẹ̀ tí a fi fún mi, kí ó má ẹ ro ara rẹ̀ ju bí ó ti yẹ ní ríró lo; sùgbọn kí ó le rò níwòntúnwònsì, bí Ọlórún ti fi ìwọn ìgbàgbò fún olúkúlùkù. **4** Nítorí gégé bí àwa ti ní yẹ̀à púpọ̀ nínú ara kan, tí gbogbo yẹ̀à kò sì ní isẹ̀ kan naà, **5** bẹ̀ẹ̀ ni àwa, tí a jẹ̀ púpọ̀, a jẹ̀ ara kan nínú Kristi, àti olúkúlùkù yẹ̀à ara ọmọnikẹ̀jì rẹ̀. **6** Njẹ bí àwa sì

ti ní rí ọ̀tòtòtò èbùn gbà gégé bí oore-òfẹ̀ tí a fi fún wa, bí ó ẹ isòtẹ̀lẹ̀ ni, kí a máa sòtẹ̀lẹ̀ gégé bí ìwọn ìgbàgbò; **7** tàbí isẹ̀ iranṣẹ̀, kí a kojú sí isẹ̀ iranṣẹ̀ wa tàbí ẹni tí ní kòni, kí ó kojú sí kíkọ. **8** Tàbí ẹni tí ó ní gbani níyànjú, sí ìgbìyànjú; ẹni tí ní fi fún ni kí ó máa fi inú kan ẹ; ẹni tí ní ẹ olórí, kí ó máa ẹ ní ojú méjèjè; ẹni tí ní sàánú, kí ó máa fi inú dídùn ẹ. **9** Kí ifẹ̀ kí ó wà ní àisẹ̀tàn. Ẹ máa takété sí ohun tí í ẹ búburú; ẹ fi ara mọ ohun tí í ẹ rere. **10** Ní tí ifẹ̀ ará, ẹ máa fi ìyónú fẹ̀ràn ara yín; ní tí ọlá, ẹ máa fi ẹnikẹ̀jì yín sáájú. **11** Ní tí isẹ̀ síṣe, ẹ má ẹ òlẹ; ẹ máa ní ìgbóná ọkàn; ẹ máa sìn Olúwa. **12** Ẹ máa yò ni irètí; ẹ máa mú sùúrú nínú ipònjú; ẹ máa dúró gbọingbọin nínú àdùrà. **13** Ẹ máa pèsè fún àìní àwọn èniyàn mímọ̀; ẹ fi ara yín fún àlẹjò síṣe. **14** Ẹ máa sùre fún àwọn tí ní ẹ inúnibíni sí yín; ẹ máa sùre, ẹ má sì sẹ̀pẹ̀. **15** Àwọn tí ní yò, ẹ máa bá wọn yò, àwọn tí ní sọkún, ẹ máa bá wọn sọkún. **16** Ẹ máa wà ní inú kan naà sí ara yín. Ẹ má ẹ gbéraga, sùgbọn ẹ má tẹ̀lẹ̀ àwọn onírẹ̀lẹ̀. Ẹ má ẹ jẹ ọlógbò ní ojú ara yín. **17** Ẹ má ẹ fi búburú san búburú fún ẹnikẹ̀ni. Ẹ má pèsè ohun tí ó tọ níwájú gbogbo èniyàn. **18** Bí ó bá sé é ẹ, bí ó ti wà ní ipa tiyín, ẹ má wà ní àlàáfíà pèlú gbogbo èniyàn. **19** Olùfẹ̀ mi ọ̀wọ̀n, ẹ má ẹ gbẹ̀san ara yín, sùgbọn ẹ fi ààyè sílẹ̀ fún ibínú Ọlórún; nítorí a ti kọ ọ pé, Olúwa wí pé, “Tẹ̀mi ni ẹsan, èmi ó gbẹ̀san.” **20** Ní ọ̀dìkẹ̀jì ẹ̀wẹ̀, “Bí ebi bá ní pa ọ̀tá rẹ̀, fún un ní oúnjẹ; bí òùngbẹ̀ bá ní gbẹ̀ é, fún un ní omi mu. Ní síṣe èyí, ìwọ ó kọ èyín iná le é ní orí.” **21** Má ẹ jẹ̀ kí búburú sẹ̀gun rẹ̀, sùgbọn fi rere sẹ̀gun búburú.

13 Kí olúkúlùkù ọkàn kí ó foríbalẹ̀ fún àwọn aláṣe tí ó wà ní ipò gíga. Nítorí kò sí àṣe kan, bí kò ẹ láti ọ̀dò Ọlórún wá; àwọn aláṣe tí ó sì wà, láti ọ̀dò Ọlórún ni a ti lànà rẹ̀ wá. **2** Nítorí ẹni tí ó bá tàpà sí àṣe, ó tàpà sí ilànà Ọlórún; àwọn ẹni tí ó ba sì ní tàpà, yóò gba ẹbi fún ara wọn. **3** Nítorí àwọn ìyòyè kò wà láti dẹrùbà àwọn tí ní ẹ rere, bí kò ẹ àwọn tó ní ẹ búburú. Njẹ ìwọ ha fẹ̀ di ọ̀mìnira kúrò nínú èrù ẹni tó wà ní ipò àṣe. Nítorí naà ẹyí tó ó dára, ìwọ yóò sì gba ìyìn láti ọ̀dò rẹ̀. **4** Nítorí iranṣẹ̀ Ọlórún ni í ẹ fún ọ̀ sí rere. Sùgbọn bí ìwọ bá

ín ʃé búburú, máa bèrù, nítorí kò gbé idà náà lásán. Nítorí íránʃé Ọlórún ní í ʃe, olùgbèsan láti ʃiʃe ibínú lára ẹni tí ń ʃe búburú. **5** Nítorí náà, ẹyin kò gbọdò má tẹ́lba fún àwọn aláʃe, kí í ʃe nítorí tí ibínú nikan, ʃùgbọ́n nítorí ẹ̀rì ọkàn pẹ̀lú. **6** Nítorí idí ẹ̀yí, ẹ san owó òde pẹ̀lú, nítorí íránʃé Ọlórún ni wọn, ẹ̀yí náà ni wọn ń bojútó nígbà gbogbo. **7** Ẹ san ohun tí ó tọ́ fún ẹni gbogbo: owó òde fún ẹni tí owó òde í ʃe tirẹ: owó bodé fún ẹni tí owó bodé í ʃe tirẹ: ẹ̀rù fún ẹni tí ẹ̀rù í ʃe tirẹ; olá fún ẹni tí olá í ʃe tirẹ. **8** Ẹ má ʃe ẹnikẹni ní gbèsè ohun kan, bí kò ʃe pé kí a fẹ ọmọ ẹnikẹni ẹni, nítorí ẹni tí ó bá fẹ ọmọnikẹni rẹ, ó kó òfin já. **9** Àwọn òfin, “Ìwọ kò gbọdò ʃe panʃàgà,” “Ìwọ kò gbọdò pànyàn,” “Ìwọ kò gbọdò jalẹ,” “Ìwọ kò gbọdò jẹ́rìí èké,” “Ìwọ kò gbọdò ʃe ojùkòkòrò,” bí òfin mǐràn bá sì wà, ni a papọ ʃọkan nínú òfin kan yìi: “Fẹ ẹnikẹni rẹ gégé bí ara rẹ.” **10** Ifẹ kí í ʃe ohun búburú sí ọmọnikẹni rẹ, nítorí náà ifẹ ni àkójá òfin. **11** Àti ẹ̀yí, bí ẹyin ti mọ àkókò pé, ó ti tó wákàtí nísinsin yìi fún yín láti jí lójú orun, nítorí nísinsin yìi ni igbàlà wa súnmọ etilẹ ju igbà tí àwa ti gbàgbọ lọ. **12** Ọru bù kojá tan, ilẹ̀ sì fẹ́rẹ mọ: nítorí náà ẹ jẹ kí a bọ ara iṣe òkùnkùn sílẹ, kí a sì gbé ihámọra imọlẹ̀ wò. **13** Jẹ kí a má rin irin títọ, bí ní ọsán; kí í ʃe ní ìrède ọru àti ní imutípara, kí í ʃe ni ìwà èérí àti wòbià, kí í ʃe ní ìjà àti ìlara. **14** ʃùgbọ́n ẹ gbé Jesu Kristi Olúwa wò, kí ẹ má sì pèsè fún ara, láti máa mú ifẹkúfẹ́ rẹ ʃe.

14 Ẹ gba ẹni tí ó bá ʃe àìlera ní igbàgbọ mọra, kí ẹ má ʃe topinpin iṣeyemẹ̀jì rẹ. **2** Ẹnikan gbàgbọ pé ọ̀n lè máa ʃe ohun gbogbo: ʃùgbọ́n ẹlòmíràn tí ó sì jẹ aláìlera ní igbàgbọ ń jẹ ewebẹ nikan. **3** Kí ẹni tí ń jẹ ohun gbogbo má ʃe kẹgàn ẹni tí kò jẹ; kí ẹni tí kò sì jẹ ohun gbogbo kí ó má ʃe dá ẹni tí ń jẹ lẹbi nítorí Ọlórún ti gbà á. **4** Ta ni ìwọ láti dá ọmọ ọ̀dọ ẹlòmíràn lẹ́jọ? Lójú olúwa tirẹ ni ọ̀n dúró, tàbí ʃubú. Ọ̀n yóò sì dúró nítorí Ọlórún ní agbára láti mú kí ọ̀n dúró. **5** Ẹnikan bu olá fún ojọ kan ju òmíràn; ẹlòmíràn bu olá fún ojọ gbogbo bakan náà. Kí olúkúlùkù kí ó dá ara rẹ lójú ní inú ara rẹ. **6** Ẹni tí ó bá ya ojọ kan sí ọ̀tò, ó ń ya á sọ̀tò fún Olúwa.

Ẹni tí ó ń jẹ ẹran, ó ń jẹ ẹran fún Olúwa, nítorí pé ọ̀n náà dúpẹ̀ lówọ Ọlórún; ẹni tí kò bá sì jẹ ẹran, kò jẹ ẹran fún Olúwa, ọ̀n náà dúpẹ̀ lówọ Ọlórún. **7** Nítorí kò sí ẹnikan tí ó wà láààyè fún ara rẹ, bèẹ̀ ni kò sí ẹni tí ó kú fún ara rẹ. **8** Bí a bá wà láààyè, a wà láààyè fún Olúwa; bí a bá sì kú, a kú fún Olúwa. Nítorí náà, bí a wà láààyè, tàbí bí a kú, ti Olúwa ni àwa í ʃe. **9** Nítorí idí ẹ̀yí náà ni Kristi ʃe kú, tí ó sì tún yẹ, kí ó bá lẹ jẹ Olúwa òkú àti aláàyè. **10** Èṣe nígbà náà tí ìwọ fi ń dá arákùnrin tàbí arábirin rẹ lẹ́jọ? Tàbí èṣe tí ìwọ fi ń gàn wọn? Nítorí gbogbo wa ni yóò dúró níwájú itẹ́ idájọ Ọlórún. **11** A ti kọ iwé rẹ pé: “Níwọn igbà tí mo wà láààyè,” ni Olúwa wí, ‘gbogbo eékún ni yóò wólẹ̀ fún mi; gbogbo ahọn ni yóò jéwọ́ fún Ọlórún.” **12** Njẹ nítorí náà, olúkúlùkù wa ni yóò jiyín ara rẹ fún Ọlórún. **13** Nítorí náà, ẹ má ʃe tún jẹ kí a má dá ara wa lẹ́jọ mọ. ʃùgbọ́n dípò bèẹ̀, ẹ pinu nínú ọkàn yín láti má ʃe fi ohun ikòsẹ̀ tàbí òkúta idigbòlù kankan sí ọ̀nà arákùnrin tàbí arábirin yín. **14** Mo mò, dájú gbangba bí ẹni tí ó wà nínú Jesu Olúwa pé, kò sí ohun tó ʃe àìmọ́ fún ara rẹ. ʃùgbọ́n ẹni tí ó bá ka ohunkóhun sí àìmọ́, ọ̀n ni ó ʃe àìmọ́ fún. **15** Bí inú arákùnrin tàbí arábirin rẹ ba bàjẹ nítorí ọúnjẹ rẹ, ìwọ kò rìn nínú ifẹ́ mọ. Má ʃe fi ọúnjẹ rẹ sọ ẹni tí Kristi kú fún di ẹni ègbé. **16** Nítorí náà, ẹ má ʃe jẹ kí a máa sọ̀rọ ohun tí ẹ mọ sí rere ní búburú. **17** Nítorí ijọba ọ̀run kí í ʃe jíjẹ àti mímu, bí kò ʃe nípa ti òdodo, àlàáfíà àti ayọ́ nínú Ẽmí Mímọ, **18** nítorí ẹni tí ó bá sin Kristi nínú nìkan wònyí ni ó ʃe itẹ́wọgbà lódò Ọlórún, tí ó sì ní iyin lódò ẹ̀niyàn. **19** Nítorí náà, ẹ jẹ kí a ʃa gbogbo ipá wa láti máa lẹpa àlàáfíà, àti ohun tí àwa yóò fi gbé ara wa ró. **20** Má ʃe bi iṣe Ọlórún ʃubú nítorí ọúnjẹ. Gbogbo ọúnjẹ ni ó mọ, ʃùgbọ́n ohun búburú ni fún ẹni náà tí ó jẹ ohunkóhun tí ó lẹ mú ẹlòmíràn kòsẹ. **21** Ó dára kí a má tilẹ́ jẹ ẹran tàbí mu wáinì tàbí ʃe ohunkóhun tí yóò mú arákùnrin tàbí arábirin rẹ ʃubú. **22** Nítorí náà, ohun tí ìwọ bá gbàgbọ nípa gbogbo nìkan wònyí, pa á mọ ní ààrin ìwọ àti Ọlórún. Alábùkún fún ni ẹni náà tí kò dá ara rẹ lẹbi nínú ohun tí ó yàn. **23** ʃùgbọ́n ẹni tí ó ʃe iyemẹ̀jì, ó jẹbi bí ó ba jẹ ẹ, nítorí jíjẹ ẹ rẹ kò ti

inú ìgbàgbò wá; bèè sì ni, ohun gbogbo tí kò bá ti inú ìgbàgbò wá, èşè ni.

15 Àwà tí a jẹ alágbara nínú ìgbàgbò yẹ kí ó máa ru ẹrù àlẹra àwọn alálẹra, kí a má sì şe ohun tí ó wu ara wa. **2** Olúkúlùkù wa gbodò máa şe ohun tí ó wu omòníkẹjì rẹ sí rere, láti gbé e ró. **3** Nítórí Kristi pàápàá kò şe ohun tí ó wu ara rẹ, şùgbọn bí a ti kọ ọ pé, “Ègàn àwọn ẹni tí ń gàn ọ şubú lù mi.” **4** Nítórí ohun gbogbo tí a kọ tẹlẹ, ni a kọ láti fi kọ wa pé, nípa sùúrú àti ìtúnú iwé mímọ, kí àwà lè ní ìrètí. **5** Kí Ọlórún, ẹni tí ń fún ni ní sùúrú àti ìtúnú fún yin láti ní inú kan sí ara yín gégé bí i Jesu Kristi, **6** kí ẹyin kí ó lè fi ọkàn kan àti ẹnu kan fi ògo fún Ọlórún, Baba Olúwa wa Jesu Kristi. **7** Nítórí nàà ẹ gba ara yín mọra, gégé bí Kristi ti gbà wá mọra fún ògo Ọlórún. **8** Mo sì wí pé, a ràn Kristi láti şe ìránşẹ ikọlà àwọn tí şe Júù nítórí òtítọ Ọlórún, láti fi ìdí àwọn ìlẹrí tí a ti şe fún àwọn baba múlẹ, **9** kí àwọn aláìkọlà kí ó lè yin Ọlórún lógo nítórí àánú rẹ; gégé bí a ti kọ ọ pé: “Nítórí ẹyí ni ẹmi ó şe yin ọ láàrín àwọn Kẹfẹrí, Ẹmi ó sì kọrin sí orúkọ rẹ.” **10** Ó sì tún wí pé, “Ẹyin Kẹfẹrí, ẹ ma yò, pẹlú àwọn èniyàn rẹ.” **11** Àti pẹlú, “Ẹyin Olúwa, gbogbo ẹyin Kẹfẹrí; ẹ kọ orin ìyin sí, ẹyin èniyàn gbogbo.” **12** Isaiah sì tún wí pé, “Gbòhgbò Jese kan ń bọ wá, òun ni ẹni tí yòò dídẹ şe àkóso àwọn Kẹfẹrí; Àwọn Kẹfẹrí yòò ní ìrètí nínú rẹ.” **13** Njé kí Ọlórún ìrètí kí ó fi gbogbo ayọ òun àlàáfíà kún yín bí ẹyin ti gbà á gbọ, kí ẹyin kí ó lè pọ ní ìrètí nípa agbára Ẹmí Mímọ. **14** Ẹyin ará, ẹmi gan alára ti ní idánílójú, pé ẹyin pàápàá kún fún oore, a sì fi gbogbo ìmọ kún un yín, ẹyin sì jáfáfá láti máa kọ ara yín. **15** Síbẹ mo ti fi igbaya kowé sí yín lórí àwọn kókó-òrọ kan, bí ẹni ti ń ràn yín létí àwọn kókó-òrọ nàà, nítórí oore-òfẹ tí a ti fi fún mi láti ọdọ Ọlórún **16** láti jẹ ìránşẹ Kristi Jesu láàrín àwọn Kẹfẹrí láti polongo ìyinrere Ọlórún gégé bí ojúşe àlùfáà, kí àwọn Kẹfẹrí lè jẹ ẹbọ ọrẹ ìtẹwógba fún Ọlórún, ẹyí tí a ti fi Ẹmí Mímọ yà sí mímọ. **17** Nítórí nàà, mo ní ìşògo nínú Kristi Jesu nínú ìşẹ ìránşẹ mi fún Ọlórún. **18** Ẹmi kò sá à gbodò sọ ohun kan bí kò şe ẹyí tí Kristi ti ọwọ mi şe, ní títọ àwọn Kẹfẹrí şonà láti

şe ìgbóràn sí ọrọ Ọlórún nípa ọrọ àti ìşẹ mi, **19** nípa agbára ìşẹ àmi àti ìşẹ ìyanu, nípa agbára Ẹmí Ọlórún, tó bèè láti Jerusalemu àti yíkákiri, àní títí fi dé Illirikoni, mo ti polongo ìyinrere Kristi ní èkúnrẹrẹ. **20** Ó jẹ èrò mi ní gbogbo ìgbà láti wàásù ìyinrere Kristi ní ibi gbogbo tí wọn kò tí ì mò ọn, kí ẹmi kí ó má şe máa mò àmọlẹ lórí ìpilẹ ẹlómíràn. **21** Şùgbọn, gégé bí a ti kọ ọ pé: “Àwọn ẹni tí a kò tí ì sọ ọrọ rẹ fún yòò rí i, àti àwọn tí kò tí ì gbọ, ọye yòò sì yé.” **22** Idí niyíí tí ààyè fi há pé tó bèè fún mi kí ń tó tò yín wa. **23** Şùgbọn báylí tí kò tún sí ibòmíràn fún mi mò láti şişẹ ní èkún yíí, tí ẹmi sì ti ń pòhngbẹ láti ọdún púpọ sẹyin láti bẹ yín wò, **24** mo gbèrò láti şe bèè nígbà tí mo bá ló sí Spania. Ẹmi yòò rí i yín ní ọnà àjò mi, àti pé ẹ ó mú mi já ọnà níbẹ láti ọdọ yín lẹ, lẹyin tí mo bá gbàdùn ẹgbẹ yín fún ìgbà díẹ. **25** Şùgbọn ní báylí, mo ń lẹ sí Jerusalemu láti sé ìránşẹ fún àwọn èniyàn mímọ níbẹ. **26** Nítórí pé ó wu àwọn tí ó wà ní Makedonia àti Akaia láti kó owó jọ fún àwọn talàkà tí ó wà ní áàrín àwọn èniyàn mímọ ní Jerusalemu. **27** Pẹlú ayọ ni wọn ń şe ẹyí, nítórí wọn gbà wí pé, wọn jẹ ajigbèsè fún wọn. Nítórí bí ó bá şe pé a fi àwọn Kẹfẹrí şe alájoni nínú ohun ẹmí wọn, ajigbèsè sì ni wọn láti fi ohun ti ara ta wọn lẹrẹ. **28** Nítórí nàà, nígbà tí mo bá ti şe ẹyí tán, tí mo bá sì di èdidi èso nàà fún wọn tán, ẹmi yòò ti ọdọ yín lẹ sí Spania. **29** Mo sì mò pé nígbà tí mo bá dé ọdọ yín, ẹmi yòò wà ní èkúnrẹrẹ ibùkún ìyinrere Kristi. **30** Ẹmí rò yín, ẹyin aràkúnrin àti aràbínrin, nítórí Olúwa wa Jesu Kristi, àti nítórí ifẹ Ẹmí, kí ẹyin kí ó kún mi láti bá mi làkàkà nínú àdùrà yín sí Ọlórún fún mi. **31** Kí a lè kó mi yọ kúrò lẹwọ àwọn aláìgbàgbò ní Judea àti kí ìşẹ ìránşẹ tí mo ní sí Jerusalemu le jẹ ìtẹwógba lóddò àwọn èniyàn mímọ níbẹ, **32** kí ẹmi le fi ayọ tò yín wa, nípa ifẹ Ọlórún, àti kí ẹmi lè ní ìtura pọ pẹlú yín. **33** Kí Ọlórún àlàáfíà wà pẹlú gbogbo yín. Àmín.

16 Mo fi Febe aràbínrin wa le yin lẹwọ, ẹni tí ó jẹ diákóni nínú ìjọ tí ó wà ní Kenkerea. **2** Mo rò yín kí ẹ gbà á ní orúkọ Olúwa, bí ó ti yẹ fún àwọn èniyàn mímọ, kí ẹyin kí ó sì ràn án lẹwọ ní gbogbo ọnà, nítórí pé òun jẹ

olùrànlòwọ́ fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn àti fún èmi nàà pẹ̀lú. **3** Ẹ kí Priskilla àti Akuila, àwọn tí ó tí jẹ́ alábasíṣẹ̀pọ̀ mi nínú Kristi Jesu. **4** Àwọn tí wọn ti fi èmí wọn wéwu nítorí mi. Kì í ẹ̀ èmi nìkan àti gbogbo àwọn ọ̀jọ̀ àwọn aláìkọ̀là ní dúpẹ̀ lọ̀wọ̀ wọn. **5** Kí ẹ̀ sì kí ọ̀jọ̀ tí nì pẹ̀jọ̀pọ̀ ní ilẹ̀ wọn. Ẹ́ kí Epenetu ọ̀rẹ̀ mi ọ̀wọ̀n, òun ni ẹ̀ni àkọ̀kọ̀ tí ó dì ti Kristi ní orílẹ̀-èdè Asia. **6** Ẹ́ kí Maria, ẹ̀ni tí ó ẹ̀ lálàláá púpọ̀ lórí wa. **7** Ẹ́ kí Androniku àti Junia, àwọn ìbátan mi tí wọn wà ní ẹ̀wọ̀n pẹ̀lú mi. Àwọn wọ̀nyí ní itayọ̀ láàrín àwọn aposteli, wọn sì ti wà nínú Kristi sáájú mi. **8** Ẹ́ kí Ampliatu, ẹ̀ni tí ó jẹ́ olùfẹ̀ mi nínú Olúwa. **9** Ẹ́ kí Urbani, alábasíṣẹ̀pọ̀ wa nínú Kristi àti olùfẹ̀ mi ọ̀wọ̀n Staki. **10** Ẹ́ kí Apelle, ẹ̀ni tí a mọ̀ dájú nínú Kristi. Ẹ́ kí gbogbo àwọn ará nílẹ̀ Aristobulu. **11** Ẹ́ kí Herodioni, ìbátan mi. Ẹ́ kí gbogbo àwọn ará nílẹ̀ Narkissu tí wọn wà nínú Olúwa. **12** Ẹ́ kí Trifena àti Trifosa, àwọn obìnrin tí wọn ẹ̀ ẹ̀sẹ̀ takuntakun nínú Olúwa. Ẹ́ kí Persi ọ̀rẹ̀ mi ọ̀wọ̀n, obìnrin mífiràn tí ó ẹ̀ ẹ̀sẹ̀ takuntakun nínú Olúwa. **13** Ẹ́ kí Rufusi, ẹ̀ni tí a yàn nínú Olúwa, àti ọ̀yá rẹ̀ àti ẹ̀ni tí ó tí jẹ́ ọ̀yá fún èmi nàà pẹ̀lú. **14** Ẹ́ kí Asinkritu, Flegoni, Herma, Patroba, Hermesi àti àwọn arákùnrin àti arábìnrin tí ó wà pẹ̀lú wọn. **15** Ẹ́ kí Filologu, àti Julia, Nereu, àti arábìnrin rẹ̀, àti Olimpa, àti gbogbo àwọn ènìyàn mímọ̀ tí ó wà pẹ̀lú wọn. **16** Ẹ́ fi ifẹ̀nukonu mímọ̀ kí ara yín. Gbogbo ọ̀jọ̀ Kristi kí yín. **17** Èmí rọ̀ yín, ara, kí ẹ̀ máa sọ àwọn tí nì fà ọ̀yapa, àti àwọn tí nì mú ohun ìkòsẹ̀ wá sí ọ̀nà yín, èyí tí ó lòdì sí ẹ̀kọ̀ tí èyin kọ̀. Ẹ́ yà kúrò ní ọ̀dọ̀ wọn. **18** Nítorí irú àwọn ẹ̀ni bèẹ̀ kò sin Kristi Olúwa wa, bí kò ẹ̀ sẹ̀ ikùn ara wọn. Nípa ọ̀rọ̀ rere àti ọ̀rọ̀ dídúndúdún ni wọn fi nì yí àwọn aláìmọ̀kan ní ọ̀kàn padà. **19** Nítorí ìgbọ̀ràn yín tànká̀lẹ̀ dé ibi gbogbo, nítorí nàà mo ní ayọ̀ lórí yín; sùgbọ̀n èmi fẹ́ kí ẹ̀ jẹ́ ọ̀lọ̀gbọ̀n sí ohun tí ó ẹ̀ rere, kí ẹ̀ sì ẹ̀ ọ̀pẹ̀ sí ohun tí í ẹ̀ búburú. **20** Ọ̀lọ̀run àlàáfíà yóò sì tẹ̀ Satani mọ̀lẹ̀ ní àtẹ̀lẹ̀sẹ̀ yín ní ló̀lọ̀lọ̀ yí. Oore-ọ̀fẹ̀ Jesu Kristi Olúwa wa kí ó wà pẹ̀lú yín. **21** Timotiu alábasíṣẹ̀ mi, àti Lukiu, àti Jasoni, àti Sosipateru, àwọn ìbátan mi, kí yín. **22** Èmi Tertiu tí nì kọ̀ lẹ̀tà yìi, kí yín nínú Olúwa. **23** Gaiusi, ẹ̀ni tí èmi àti gbogbo ọ̀jọ̀ gbádùn itọ̀jú wa tí ó ẹ̀ nàà fi ikíni ránṣẹ̀.

Erastu, ẹ̀ni tí ó jẹ́ olùtọ̀jú ọ̀súra ilú, àti arákùnrin wa Kuartu fi ikíni wọn ránṣẹ̀. **25** Njẹ́ fún ẹ̀ni tí ó ní agbára láti fi ẹ̀sẹ̀ yín múlẹ̀ nípa ọ̀yìn rere mi àti ọ̀polongo Jesu Kristi, gégé bí ọ̀sípáyá ohun ọ̀jọ̀n lẹ̀ tí a tí pamọ̀ láti ọ̀gbà ayérayé, (aĩōnios g166) **26** sùgbọ̀n, nísinsin yíi, a tí fihàn nípa ọ̀wé mímọ̀ àwọn wòlú, àti gégé bí ọ̀sẹ̀ tí Ọ̀lọ̀run ayérayé pa, kí gbogbo orílẹ̀-èdè le ní ìgbọ̀ràn tí ó wá láti inú ìgbàgbọ̀; (aĩōnios g166) **27** kí ọ̀go wà fún Ọ̀lọ̀run, ẹ̀nikan soṣo tí ogbọ̀n í ẹ̀ tirẹ̀ nípa Jesu Kristi títí lálẹ̀! Amín. (aĩōn g165)

1 Corinthians

1 Paulu, ɛni ti a pé láti jé aposteli Kristi Jesu nípa ifẹ̀ Ọlórún àti Sostene arákùnrin wa, **2** Sí ijọ èniyàn Ọlórún ni Kọrinti, sí àwọn ti a sọ di mímọ́ nínú Kristi Jesu àti àwọn ti a pé láti jé mímọ́ pẹ̀lú gbogbo èniyàn ni ibikíbi ti ní pe orúkọ Olúwa wa Jesu Kristi ɛni ti ní ẹ̀ se Olúwa tiwọn àti ti àwa náà: **3** Oore-òfẹ̀ àti àlàáfia fún yín láti ọ̀dọ Ọlórún Baba wa àti Olúwa wa tí í ẹ̀ se Jesu Kristi. **4** Nígbà gbogbo ni mo ní dúpẹ̀ lówọ Ọlórún fún oore-òfẹ̀ rẹ̀ tó fi fún un yín nínú Kristi Jesu. **5** Nítórí nínú rẹ̀ ni a ti sọ yín di ọ̀lọ̀rọ́ nínú ọ̀rọ́ síso yín gbogbo àti nínú ìmọ́ yín gbogbo. **6** Nítórí ẹ̀rì wa nínú Kristi ni a ti fi idí rẹ̀ múlẹ̀ nínú yín. **7** Nítórí náà ẹ̀yin kò ẹ̀ se aláìní nínú èyíkéyí ẹ̀bùn ẹ̀mí, bí ẹ̀yin ẹ̀ se ní retí ifarahàn Olúwa wa Jesu Kristi. **8** Ọ̀n yóò sì mú yín dúró títí dé ọ̀pín, kí ẹ̀yin kí ó lè jé aláìlábùkù ní ọ̀jọ Olúwa wa Jesu Kristi. **9** Ọlórún, nípasẹ̀ ɛni ti a pé yín sínú idàpọ̀ pẹ̀lú Ọmọ rẹ̀ Jesu Kristi Olúwa wa, jé Olódtító. **10** Mo bẹ̀ yín ẹ̀yin ara, ní orúkọ Olúwa wa Jesu Kristi, pé kí gbogbo yín fohùn ọ̀kọ́n kí ó máa ẹ̀ se sí iyapa láàrín yín, àti pé kí a lè ẹ̀ se yín pé ní inú àti ìmọ́ kan náà. **11** Ẹ̀yin ará mi, àwọn kan láti ilé Kloe sọ di mí mò fún mí pé ìjà ní bẹ̀ láàrín yín. **12** Ohun tí mo ní sọ ní pé, olúkúlùkù yín ní wí pé, “Èmi tẹ̀lẹ̀ Paulu”; “Èmi tẹ̀lẹ̀ Apollo”; òmíràn wí pé, “Èmi tẹ̀lẹ̀ Kefa, Peteru”; àti ẹ̀lòmíràn wí pé, “Èmi tẹ̀lẹ̀ Kristi.” **13** Njẹ́ a ha pín Kristi bí? Ẹ́ a kan Paulu mò ẹ̀gbé́lẹ̀bùú fún un yín bí? Njẹ́ a tẹ̀ yín bọ omi ní orúkọ Paulu bí? **14** Inú mí dún púpọ̀ pé ẹ̀mi kò tẹ̀ ẹ̀nikẹ̀ni nínú yín bọ omi yàtò sí Krisipu àti Gaiusi. **15** Nítórí náà kò sí ɛni tí ó lè sọ pé ọ̀n ẹ̀ se itẹ̀bọ̀mi ní orúkọ ẹ̀mi fúnra ara mi. **16** (Bẹ̀ẹ̀ ni, mò tún tẹ̀ idílẹ̀ Stefana bọ omi; léyìn èyí, ẹ̀mi kò rántí pé mò tẹ̀ ẹ̀nikẹ̀ni bọ omi mò níbikíbi). **17** Nítórí Kristi kò rán mi láti máa ẹ̀ se itẹ̀bọ̀mi, şùgbọ̀n ó rán mi láti máa wààsù iyinrere: kí í ẹ̀ se nípa ọ̀gbọ̀n èniyàn, kí a máa ẹ̀ se sọ ẹ̀gbé́lẹ̀bùú Kristi dí aláìlágbara. **18** Nítórí pé òmùgò ni ọ̀rọ́ ẹ̀gbé́lẹ̀bùú jé sí àwọn tí ní şègbé, şùgbọ̀n fún àwa tí a ní gbàlà ó jé agbára Ọlórún. **19** Nítórí a tí kọ ọ̀ pé: “Èmi yóò pa ọ̀gbọ̀n àwọn ọ̀lọ̀gbọ̀n run, ọ̀ye àwọn olóye ni Èmi yóò sọ

di asán.” **20** Àwọn ọ̀lọ̀gbọ̀n náà ha dá? Àwọn àkòwé náà ha dà? Àwọn onímọ̀ ijìnlẹ̀ ayé yíi ha dà? Ọlórún kò ha tí sọ ọ̀gbọ̀n ayé yíi di aşıwèrè? (aiōn g165) **21** Nítórí pé, nínú ọ̀gbọ̀n Ọlórún, ayé kò le mò ọ̀n nípa ọ̀gbọ̀n àti یشه́fẹ́ wọn. Ó sì gba gbogbo àwọn tí ó gbàgbọ̀ là nípa iwààsù tí àwọn aráyé pé ní òmùgò àti ọ̀rọ́ ọ̀ yèyè. **22** Nítórí pé àwọn Júú ní beère àmì, àwọn Helleni sí ní şáfẹ́rì ọ̀gbọ̀n, **23** şùgbọ̀n àwa ní wààsù Kristi tí a kàn mò ẹ̀gbé́lẹ̀bùú, òkúta ikòşẹ̀ àwọn Júú àti òmùgò fún àwọn kẹ̀fẹ̀rì. **24** Şùgbọ̀n sí àwọn tí Ọlórún tí pé, àti àwọn Júú àti àwọn Gíriki, Kristi ni agbára Ọlórún, àti ọ̀gbọ̀n Ọlórún. **25** Nítórí pé òmùgò Ọlórún jù ọ̀gbọ̀n èniyàn lọ; àti aláìlera Ọlórún ni agbára jù ìlera èniyàn lọ. **26** Ará, ẹ̀ kiyèsi ohun tí ẹ̀ jé nígbà tí a pé yín. Kí í ẹ̀ se ọ̀pọ̀ yín jé ọ̀lọ̀gbọ̀n nípa ẹ̀gbékalẹ̀ ti èniyàn, tabí ọ̀pọ̀ nínú yín jé èniyàn pàtàkì, bẹ̀ẹ̀ ni kí í ẹ̀ se ọ̀pọ̀ nínú yín jé ọ̀lọ́lá nípa ibi tí a gbé bí i. **27** Şùgbọ̀n Ọlórún tí yàn àwọn òmùgò ayé láti fi dààmú àwọn ọ̀lọ̀gbọ̀n; Ọlórún sì ti yàn àwọn ohun aláìlera ayé láti fi dààmú àwọn ohun tí ó ni agbára. **28** Àti àwọn ohun tí ayé tí kò ní iyin, àti àwọn ohun tí a kẹ̀gàn, ni Ọlórún sì ti yàn, àní àwọn ohun tí kò sí, láti sọ àwọn ohun tí ó wà di asán. **29** Nítórí kí ó má ba à sí ẹ̀nikan tí yóò şọgo níwájú rẹ̀. **30** Nítórí rẹ̀ ni ẹ̀yin ẹ̀ se wà nínú Kristi Jesu ɛni ti ó jásí ọ̀gbọ̀n fún wa láti ọ̀dọ Ọlórún—èyí ní ni, òdodo, iwà mímọ́ àti iràpadà wa. **31** Nítórí náà, bí a tí kọ ọ̀ pé, “Èni tí ó bá ní şọgo kí ó máa şọgo nínú Olúwa.”

2 Nígbà tí ẹ̀mí tò yín wá, ẹ̀yin ará, kí í ẹ̀ se nípa ọ̀rọ́ gíga àti ọ̀gbọ̀n gíga ni mò fi bá yín sọrọ̀, nígbà tí ẹ̀mi ní sọrọ̀ ohun ijìnlẹ̀ Ọlórún fún un yín. **2** Èmi tí pinnu láti má mò ohunkóhun nígbà tí mò wà láàrín yín bí kò ẹ̀ se Jesu Kristi, ɛni tí a kàn mò ẹ̀gbé́lẹ̀bùú. **3** Èmi sì tò yín wá ní àìlera, àti ní ẹ̀rù, àti ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ iwàrírì. **4** Iwààsù mi àti ẹ̀kọ̀ mi, kí í ẹ̀ se nípa ọ̀gbọ̀n èniyàn àti ọ̀rọ́ tí a fi ní yí èniyàn lókàn padà, bí kò ẹ̀ se nípa ifihàn agbára Ẹ̀mí. **5** Kí ẹ̀gbàgbọ̀ yín kí ó má ẹ̀ se dúró lóri ọ̀gbọ̀n èniyàn, şùgbọ̀n kí ó dúró lóri agbára Ọlórún. **6** Şùgbọ̀n àwa ní sọrọ̀ ọ̀gbọ̀n láàrín àwọn tí a pé, şùgbọ̀n kí í ẹ̀ se ọ̀gbọ̀n ti ayé yíi tabí ti àwọn olóri ayé yíi, èyí tí yóò di asán. (aiōn g165) **7**

Bẹ̀ẹ kọ, àwà ní sòrò oḡbọ̀n tí Ọlórún tó fí ara sín, oḡbọ̀n tí ó tí fí ara pamọ́, èyí tí Ọlórún tí lànà sílẹ̀ ʒáájú ípilẹ̀ṣe ayé fún ògo wa. (aĩon g165) 8 Èyí tí ẹnìkẹ̀ni nínú àwọn aláṣe ayé yí kò mò. Ìbá ʒe pé wọn mò ọ̀n, wọn kí bá tún kan Olúwa ògo mò àgbélébùú. (aĩon g165) 9 Gégé bí a ti kọ ọ̀ pé: “Ọ̀jù kò tí í rí, etí kò tí í gbọ́, kò sì ọ̀kàn ènìyàn tí ó tí í mò ohun tí Ọlórún tí pèsè sílẹ̀ fún àwọn tí o fẹ́ ẹ.” 10 Sùgbọ̀n Ọlórún tí fí í hàn fún wa nípasẹ̀ Ẽmí rẹ. Ẽmí á máa wádíí ohun gbogbo, kòdà àwọn àṣírí Ọlórún tó jinlẹ̀ jùlọ. 11 Ta ni nínú ènìyàn tí ó mò èrò ọ̀kàn ènìyàn kan, bí kò ʒe Ẽmí ènìyàn tí ó wà nínú rẹ? Bákan náà, kò sí ẹnì tí ó mò àwọn èrò Ọlórún, bí kò ʒe Ẽmí Ọlórún fúnra rẹ. 12 Àwa kò gbà Ẽmí tí ayé yí, bí kò ʒe Ẽmí ẹnì tí ó tí ọ̀dọ Ọlórún wa, kí a lè ní òye ohun tí Ọlórún fí fún wa lófẹ́. 13 Èyí ni àwa ní wí, kí í ʒe èyí tí a ní kọ nípa ọ̀rọ oḡbọ̀n ènìyàn, sùgbọ̀n èyí tí Ẽmí Mímọ́ fí ní kọ ènìyàn, èyí tí a ní fí ohun Ẽmí wé ohun Ẽmí. 14 Sùgbọ̀n ènìyàn nípa tí ara kò gba ohun tí Ẽmí Ọlórún wọ̀n-ọ̀n-ń, nítorí pé wèrè ni wọ̀n ʒásí fún un, òun kò sí le mò wọ̀n, nítorí nípa tí Ẽmí ní a fí ní wádíí wọ̀n. 15 Sùgbọ̀n ẹnì tí ó wà nípa tí Ẽmí ní wádíí ohun gbogbo, sùgbọ̀n kò sí ẹnìkẹ̀ni tí í wádíí rẹ. 16 “Nítorí ta ni ó mò ọ̀kàn Olúwa, tí yóò fí máa kọ́ ọ?” Sùgbọ̀n àwa ní inú Kristi.

3 Ará, Ẽmí kò sí le bá yín sòrò bí àwọn tí í ʒe tí Ẽmí, bí kò ʒe bí àwọn tí í ʒe tí ara, àní bí àwọn ọ̀mọ ọ̀wọ́ nínú Kristi. 2 Wàrà ni mo tí fí bọ́ yín, kí í ʒe ọ̀únjẹ; nítorí ẹ kò í tí le gbà á nísinsin yíí náà, ẹ kò í tí le gbà a. 3 Nítorí èyin jẹ́ tí ara síbẹ. Nítorí, níwọ̀n bí owú jíjẹ àti ìjà ʒe wà láárin ara yín, èyin kò ha ʒe tí ayé bí? Èyin kò ha ʒe bí ènìyàn lásán bí? 4 Njẹ́ èyin kí í ʒe ènìyàn lásán bí? Níwọ̀n ìgbà tí ẹ ba ní sọ pé, “Ẽmí ní tẹ̀lẹ̀ Paulu,” àti tí ẹ̀lòmíràn tún wí pé, “Ẽmí ní tẹ̀lẹ̀ Apollo.” 5 Jú gbogbo rẹ̀ lọ, kí ni Apollo ha jẹ́, kín ni Paulu sì jẹ́, àwọn ìránṣẹ́ lásán, nípasẹ̀ ẹnì tí èyin gbàgbọ́, gégé bí Olúwa tí fí fún olúkúlùkù. 6 Ẽmí gbìn, Apollo ní bomirin; sùgbọ̀n Ọlórún ní ní mú ìbísí wá. 7 Njẹ́ kí í ʒe ẹnì tí ó ní gbìn nìkan kan, bẹ̀ẹ̀ ní kí í ʒe ẹnì tí ní bomirin; bí kò ʒe Ọlórún tí ó ní mú ìbísí wá. 8 Ẽnì tí ó ní gbìn àti ẹnì tí ó ní bu omi rín ní ìrònú kan àti èrèdí kan,

bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé ẹnìkòòkan wa yóò gba èrè tirẹ̀, gégé bí ó tí ʒe é kárakára tó. 9 A ní bá Ọlórún ʒiṣẹ́ pọ́ ní, èyin pàápàá sì jẹ́ oḡbà ohun oḡbìn fún Ọlórún, kí í ʒe fún wa, ilẹ̀ Ọlórún ní yín, kí í ʒe ilẹ̀ tiwa. 10 Nípa oore-òfẹ́ tí Ọlórún tí fí fún mi, gégé bí ọ̀lọgbọ̀n ọ̀mọ̀lẹ̀, mo tí fí ìpilẹ̀ ilẹ̀ lélé, ẹ̀lòmíràn sì ní mò lé e, sùgbọ̀n kí olúkúlùkù kíyèsára bí yóò ʒe mò ọ̀n lé e. 11 Nítorí kò sí ẹ̀lòmíràn tó le fí ìpilẹ̀ tòótọ́ miiran lélé ju èyí tí a fí lélé àní Jesu Kristi ní ìpilẹ̀ náà. 12 Njẹ́ bí ẹnìkẹ̀ni bá fí wùrà, fadáká, òkúta olówó-iyebiye, igi, koríko, àgèkù koríko mò lé orí ìpilẹ̀ yíí. 13 Iṣẹ́ olúkúlùkù ènìyàn yóò hàn, nítorí ọ̀jọ́ náà yóò fí í hàn, nítorí pé nínú iná ni a ó tí fihàn, iná náà yóò sì dán irú iṣẹ́ èyí tí olúkúlùkù ʒe wò. 14 Bí iṣẹ́ tí ẹnìkẹ̀ni bá ʒe lórí rẹ̀ bá dúró, òun yóò sì gba èrè rẹ̀. 15 Bí iṣẹ́ ẹnìkẹ̀ni bá ʒe jóná, òun yóò pàdànú, sùgbọ̀n òun tìkára rẹ̀ ni a ó gbàlà, sùgbọ̀n bí ìgbà tí ènìyàn bá lá àárin iná kojá. 16 ʒe èyin kò tilẹ̀ mò pé tẹ̀mpilì Ọlórún ní èyin jẹ́? Àti pẹ̀lú pé Ẽmí Ọlórún ní gbé inú yín? 17 Bí ẹnìkẹ̀ni bá ba tẹ̀mpilì Ọlórún jẹ́, òun ni Ọlórún yóò parun; nítorí pé mímọ́ ni tẹ̀mpilì Ọlórún, èyí tí èyin jẹ́. 18 Kí ẹnìkẹ̀ni, má ʒe tan ara rẹ̀ jẹ́ mò. Bí ẹnìkẹ̀ni yín nínú ayé yíí ba rò pé òun gbọ̀n, ẹ jẹ́ kí ó di òmùgò kí ó bá a le è gbọ̀n. (aĩon g165) 19 Nítorí oḡbọ̀n ayé yíí jẹ́ òmùgò lóḡḡ Ọlórún. Gégé bí a ti kọ ọ̀ nínú Ìwé Mímọ́ pé, “Ènì tí tí ó mu àwọn ọ̀lọgbọ̀n nínú àrẹ́kẹ́rẹ́kẹ́ wọ̀n”; 20 lẹ́kẹ́kan sí í, “Olúwa mò èrò inú àwọn ọ̀lọgbọ̀n pé asán ní wọ̀n.” 21 Nítorí kí ẹnìkẹ̀ni má ʒe sògo nínú ènìyàn. Nítorí tí yín ni ohun gbogbo. 22 Ìbá ʒe Paulu, tàbí Apollo, tàbí Kefa, tàbí ayé tàbí iyè, tàbí ikú, tàbí ohun isinsin yíí, tàbí ohun ìgbà tí ní bọ́; tiyín ni gbogbo wọ̀n. 23 Èyin sì ni ti Kristi; Kristi sì ni ti Ọlórún.

4 Nítorí náà, ʒe ló yẹ́ kí ènìyàn máa wò wá gégé bí ìránṣẹ́ àti ìrjú́ tí a fún ni oore-òfẹ́ láti mò Kristi tí a fún ní oore-òfẹ́ láti mò àwọn ohun jìnlẹ̀ Ọlórún. 2 Òun kan náà tí ó tó fún ìrjú́, ní kí ó jẹ́ olóòtítító. 3 Sùgbọ̀n ohun kíkíní ni fún mi pé, kí ẹ máa ʒe ìdájọ́ mi, tàbí kí a máa ʒe ìdájọ́ nípa ìdájọ́ ènìyàn; nítòótọ́, Ẽmí kò tilẹ̀ dá ara mi lẹ́jọ́. 4 Nítorí tí ẹ̀rì ọ̀kàn mi kò dá mi ní ẹ̀bì; sùgbọ̀n a kò ti ipa èyí dá mi láre, sùgbọ̀n Olúwa

şe nínú agbára. **21** Èwo ni ẹ yàn? Kí n wá sòdò
yín pèlú pàsán, tàbí ni ifẹ, àti èmí tútù?

5 Iròyìn rẹ ní tàn kalẹ pé iwà àgbèrè wa lààrín yín, irú àgbèrè tí a kò tilẹ gbúròó rẹ lààrín àwọn aláìkọlà pé, ẹnìkàn nínú yín ní fẹ̀ iyàwó baba rẹ. **2** Èyin ní ẹ̀ ẹ̀gbéraga! Èyin kò kúkú káàánú kí a lè mú ẹ̀ni tí ó hu iwà yí kúrò lààrín yín? **3** Lòdítító ẹ̀mi kò sí lààrín yín nípa tí ara, sùgbón mo wà lódò yín nínú ẹ̀mí àti pé, ní orúkọ Olúwa Jesu Kristi, mo tí ẹ̀ ẹ̀ idájó lórí irú ẹ̀ni bèẹ̀, bí ẹ̀ni pé mo wà lààrín yín. **4** Ní orúkọ Jesu Kristi. Nígbà tí èyin bá péjọ, àti ẹ̀mí mí sí wa pèlú yin nínú ẹ̀mí mí àti pèlú agbára Jesu Kristi Olúwa wa. **5** Kí ẹ̀ fí irú ẹ̀ni bèẹ̀ lé Satani lówó fún ìparun ara, kí ó bá a le gba ẹ̀mí rẹ̀ là ní ojò Olúwa wa Jesu Kristi. **6** Íṣẹ́fẹ́fẹ́ yín kò dára. Èyin kò mò pé iwúkàrà diẹ̀ ní mú gbogbo iyẹ̀fun di wíwú? **7** Nítórí nàá ẹ̀ mú iwúkàrà àtìjọ kúrò nínú yín, kí èyin kí ó lè jẹ iyẹ̀fun tuntun, gégé bí èyin tí jẹ àkàrà tí kò ní iwúkàrà. Nítórí à tí fí ìrẹ̀kojá wa, àní Kristi ní a tí pa láti fí ẹ̀ ẹ̀bọ fún ẹ̀ṣẹ̀ wa. **8** Nítórí nàá, ẹ̀ jẹ́ kí a pa àjọ nàá mò, kí í ẹ̀ pèlú iwúkàrà àtìjọ bèẹ̀ ní kí í ẹ̀ pèlú iwúkàrà àránkàn àti iwà búburú, sùgbón pèlú àkàrà tí kò ní iwúkàrà, àkàrà òtító àti òdodo. **9** Nígbà tí mo kòwé šáájú sí í yín, mo sọ fún yín pé, kí ẹ̀ má ẹ̀ darapọ̀ pèlú àwọn alágbèrè ènìyàn. **10** Nígbà tí mo sọ bèẹ̀ ní kò sòrò nípa àwọn tí ayé yí, tí wọn ní gbé ìgbé ayé wọn nínú ẹ̀ṣẹ̀ àgbèrè, àti àwọn olójúkkòkòrò tí ní rẹ̀ ní jẹ, àwọn olè àti àwọn abòrìṣà. Nítórí ó dájú pé èyin gbọdò kúrò nínú ayé yí láti yera fún wọn. **11** Sùgbón nísinsin yí mo kòwé sí í yín pé, bí ẹnìkẹ̀ni tí a pe rẹ̀ ní arákúnrin bá jẹ àgbèrè, tàbí wòbià, tàbí abòrìṣà, àti èlẹ̀gàn, tàbí òmútípara, tàbí alónilówógbà. Kí ẹ̀ tilẹ̀ bá irú ẹ̀ni bèẹ̀ jẹun. **12** Nítórí èwo ní tèmi láti máa ẹ̀ idájó àwọn tí ní bẹ̀ lóde? Kí í ha ẹ̀ àwọn tí ó wà nínú ní èyin ẹ̀ idájó wọn? **13** Ọlórún yóó ẹ̀ idájó àwọn tí ó ní bẹ̀ lóde. “È lé àwọn ènìyàn búburú nàá kúrò lààrín yín.”

6 Bí ẹnìkẹ̀nì nínú yín bá ni èdè-àiyedè sí ẹnìkẹ̀jì rẹ̀, ó ha gbọ̀dọ̀ lọ pè é lẹ́jọ níwájú àwọn aláìṣòótọ́ bí, bí kò ẹ́ níwájú àwọn èniyàn mímọ́? 2 Ẹ́ ẹ̀yin kò mò pé àwọn ẹnì mímọ́ ni yóò ẹ́ ìdájọ́ ayé? Njẹ́ bí ó ba ẹ́ ipàṣe yín ni a o ti ẹ́

idájó ayé, kín ni idí tí ẹ kò fi yanjú àwọn ọ̀rọ̀ kéékèèké wònyí láàrín ara yín. **3** Ẹ kò mò pé àwa ni a ó ẹ idájó àwọn àngẹlì ní? Mèlò mèlò àwọn nńkan tò wà nínú ayé yí. **4** Nítorí nàà, bí ẹyin bá ni aawọ lóri ọ̀rọ̀ yí, ò ẹ ó yàn láti gba idájó lódò àwọn tí igbẹ ayé wọn ní di gígàn nínú ìjọ. **5** Mo sọ ẹyí kí ojú lè tí yín. Sẹ ó ẹ ẹ ẹ kí a máa rín ẹnikan láàrín yín tí ó gbọ́n níwọn láti ẹ idájó èdè-àiyedè láàrín àwọn onígbagbọ́? **6** Sùgbọ́n dípò ẹyí, arákùnrin kan ní pe arákùnrin kejì lẹ́jọ sí ilé ejọ níwájú àwọn aláìgbagbọ́. **7** Njẹ nísinsin yí, àbùkù ni fún un yín pátápátá pé ẹyin ní bá ara yín ẹ ejọ. Kín ní ẹ tí ẹ kò kúkú gba iyà? Kín ló dé tí ẹ kò kúkú gba irẹje kí ẹ sì fi i sílẹ̀ bẹẹ? **8** Sùgbọ́n ẹyin ní jẹ ní ní iyà, ẹ sì ní rẹ ní jẹ. Ẹyin sì ní ẹ ẹyí sí àwọn arákùnrin yín. **9** Ẹyin kò mò pé àwọn aláìṣòdótọ̀ kí í yóò jogún ìjọba Ọlórún? Kí a máa tàn yín jẹ; kí í ẹ àwọn àgbèrè, tàbí àwọn abòrìṣà, tàbí àwọn panṣágà, tàbí àwọn ọ̀kùnrin tí ní ẹ ẹ obinrin tàbí àwọn ọ̀kùnrin tí ní ba ara wọn lópò **10** tàbí àwọn olè, tàbí àwọn wọ̀bìà, tàbí àwọn ọ̀mùtí, tàbí àwọn apẹgàn, tàbí àwọn aláìlọ́wọ̀gbà ni yóò jogún ìjọba Ọlórún. **11** Bẹẹ ni àwọn ẹlòmíràn nínú yín sì tí jẹ rí; sùgbọ́n a ti sọ yín di mímọ̀, sùgbọ́n a ti dá yín láre ni orúkọ Jesu Kristi Olúwa, àti nípa Ẹmí Mímọ̀ Ọlórún wa. **12** “Ohun gbogbo ní ó tò fún mi,” sùgbọ́n kí í ẹ ohun gbogbo ni ó ní èrè. “Ohun gbogbo ni ó yẹ fún mi,” sùgbọ́n ẹmí kí yóò jẹ kí ohunkóhun ẹ olórí fun mi. **13** “Oúnjẹ fún inú àti inú fún oúnjẹ,” sùgbọ́n Ọlórún yóò fi ọ̀pìn sí méjèjì, ara kí í ẹ fún iwà àgbèrè síṣe, sùgbọ́n fún Olúwa, àti Olúwa fún ara nàà. **14** Nínú agbára rẹ, Ọlórún jí Olúwa dide kúrò nínú òkú bẹẹ gégé ni yóò jí àwa nàà dide. **15** Sẹ ẹ kò tilẹ̀ mò pé ara yín gan an jẹ ẹyà ara Kristi fún ara rẹ? Njẹ tí ó ba jẹ bẹẹ, ò ẹ ó yẹ kí ní mú ẹyà ara Kristi kí ní fi ẹ ẹyà ara àgbèrè bí? Kí a má rí! **16** Tàbí ẹ kò mò pé bí ẹnikan bá sọ ara rẹ pọ̀ mò àgbèrè ó jẹ ara kan pèlú rẹ? Nítorí a tí kọ ọ̀ wí pé, “Àwọn méjèjì yóò sì di ara kan.” **17** Sùgbọ́n ẹni tí ó dàpọ̀ mò Olúwa di ẹmí kan nàà pèlú rẹ. **18** Ẹ máa sá fún àgbèrè. Gbogbo ẹsẹ tí ẹniyàn ní dá wà lóde ara, sùgbọ́n ẹni tí ní ẹ àgbèrè ní ẹ sí ara ọ̀n tìkára rẹ. **19** Tàbí, ẹyin kò mò pé ara yín ni tẹmpilì Ẹmí Mímọ̀, tí ní bẹ nínú

yín, tí ẹyin tí gbà lówọ̀ Ọlórún? Ẹyin kí í ẹ tí ara yín, **20** nítorí a tí rà yín ní iye kan. Nítorí nàà ẹ yín Ọlórún lógo nínú ara yín, àti nínú ẹmí yín, tí í ẹ ẹ tí Ọlórún.

7 Ní bá yí, nítorí àwọn ohun tí ẹ ẹ kòwé: Ó dára fún ọ̀kùnrin kí ó máa ẹ ní idàpọ̀ pèlú obinrin. **2** Sùgbọ́n nítorí àgbèrè pọ̀ tò bẹẹ gégé kí ọ̀kùnrin kòòkan gbéyàwọ̀ tirẹ. Bẹẹ ní kí obinrin kòòkan ní ọ̀kọ̀ tirẹ. **3** Kí ọ̀kùnrin kí ó fi gbogbo ẹ̀tọ̀ iyàwọ̀ rẹ fún ún, kí iyàwọ̀ fi gbogbo ẹ̀tọ̀ ọ̀kọ̀ fún ọ̀kọ̀ rẹ. **4** Aya kò lase lóri ara rẹ mò, ara rẹ tí di tí ọ̀kọ̀ rẹ. Bákan nàà ni ọ̀kùnrin tí ó gbéyàwọ̀ kò ní aṣe lóri ara rẹ mò, ara rẹ tí di tí iyàwọ̀ rẹ. **5** Nítorí nàà, ẹ má ẹ fi àwọn ẹ̀tọ̀ tọ̀kọ̀taya wònyí dun ara yín, bí kò ẹ nípa ifimọ̀ṣọ̀kan, kí ẹyin lè fi ara yín fún àwẹ̀ àti àdùrà, kí ẹyin sì tún jùmọ̀ padé, lẹyin igbà nàà, wọn gbọ̀dọ̀ padà sọ̀dọ̀ ara wọn kí Satani má ba à dán wọn wò nítorí àlèmaradúró wọn. **6** Mo sọ ẹyí fún un yín bí ìmọ̀ràn ní kí í ẹ bí aṣe. **7** Ó wù mí kí olúkúlùkù dàbí ẹmí, sùgbọ́n gbogbo ẹniyàn kò le jẹ bakan nàà, Ọlórún fún olúkúlùkù ẹniyàn ní ẹ̀bùn tirẹ, ọ̀kan bí irú ẹyí àti èkejì bí irú òmíràn. **8** Nítorí nàà, mo wí fún àwọn ẹ̀pọ̀n àti ọ̀pọ̀ pé, ó sànkí wọn kúkú wà gégé bí ẹmí tí wà. **9** Sùgbọ́n bí wọn kò bá lè mú ara dúró, kí wọn gbéyàwọ̀ tàbí kí wọn fẹ ọ̀kọ̀, nítorí pé ó sànkí lẹyin gbéyàwọ̀ jù láti ẹ ifẹ́kúfẹ́ ẹlọ. **10** Àwọn tí ó tí gbéyàwọ̀ àti àwọn tí ó lóko, ni mo fẹ pa á lase fún kí í ẹ láti ọ̀dọ̀ mi sùgbọ́n láti ọ̀dọ̀ Olúwa: “Obinrin kò gbọ̀dọ̀ kọ fi ọ̀kọ̀ rẹ sílẹ̀.” **11** Sùgbọ́n tí ó bá fi ọ̀kọ̀ rẹ sílẹ̀; jẹ kí ó wà lẹ́mí ọ̀kọ̀ mò, bí bẹẹ kọ, kí ó bá ọ̀kọ̀ rẹ làjà, kí ọ̀kọ̀ kí ó má ẹ aya rẹ sílẹ̀. **12** Mo fẹ fi àwọn ìmọ̀ràn kan kún ún fún un yín, kí í ẹ aṣe láti ọ̀dọ̀ Olúwa. Bí arákùnrin bá fẹ aya tí kò gbàgbọ̀, tí aya nàà sá á fẹ dúró tí ọ̀kọ̀ nàà, ọ̀kọ̀ nàà tí í ẹ onígbagbọ̀ kò gbọ̀dọ̀ kọ ọ̀ sílẹ̀. **13** Tí ó bá sì jẹ obinrin ló fẹ ọ̀kọ̀ tí kò gbàgbọ̀, sùgbọ́n tí ọ̀kọ̀ nàà ní fẹ kí obinrin yí dúró tí ọ̀n, aya nàà kò gbọ̀dọ̀ kọ ọ̀ sílẹ̀. **14** Nítorí pé ó ẹ ẹ ẹ kí a lè mú ọ̀kọ̀ tí kò gba Kristi gbọ̀ súnmo Ọlórún nípa aya tí í ẹ onígbagbọ̀, a sì lè mú iyàwọ̀ tí kò gba Kristi gbọ̀ súnmo Ọlórún nípa ọ̀kọ̀ tí í ẹ onígbagbọ̀. Bí kò bá ẹ bẹẹ, àwọn ọ̀mọ̀ wọn yóò jẹ aláìmọ̀. Sùgbọ́n bí wọn kò bá kọ ara wọn

sílẹ̀, ó ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ kí àwọn ọmọ wọn di mímọ̀. **15** Sùgbọn bí èyin tí í ẹ̀ aláìgbàgbọ̀ nàà bá fẹ̀ láti lọ, jẹ́ kí ó máa lọ. Arákùnrin tàbí aràbìnrin nàà kò sí lábẹ̀ ìdè mò; Ọlórùn tí pè wá láti gbé ní àlàáfíà. **16** Báwo ni èyin aya ẹ̀ le mò pé bọyá èyin ni yóò gba ọkọ yín là? Bákan nàà ni a lè wí nípa ọkọ tí í ẹ̀ onígbàgbọ̀ pé, kò sí ìdánílójú pé aya aláìgbàgbọ̀ le yípadà láti di onígbàgbọ̀ nípa dídúró tí ọkọ. **17** Sùgbọn ẹ̀ jẹ́ kí olúkúlùkù máa gbé ìgbé ayé tí Ọlórùn ní fẹ́ yín fún, àti nínú èyí tí Olúwa pé ẹ̀ sí. Ìlànà àti òfin mi fún gbogbo ọ̀jọ ni èyí. **18** Njẹ́ ọkùnrin kan ha ti kọ̀là nígbà tí a pè ẹ̀? Kí ó má sí ẹ̀ di aláìkọ̀là. Njẹ́ ọkùnrin kan ha ti kọ̀là nígbà tí a pè ẹ̀? Kí ó ma ẹ̀ se kọ̀là. **19** Ìkọ̀là kò jẹ́ nìkan àti àìkọ̀là kò jẹ́ nìkan, bí kò ẹ̀ pípa òfin Ọlórùn mò. **20** Ó yẹ́ kí ẹ̀nikẹ̀dọ̀kan máa ẹ̀ se ẹ̀ se tí ó ní ẹ̀ se tẹ̀lẹ̀, kí Ọlórùn tò pé ẹ̀ sí nínú ìgbàgbọ̀ nínú Kristi. **21** Njẹ́ ẹ̀rú ni ọ̀ bí nígbà tí a pè ọ̀? Má ẹ̀ kà á sí. Sùgbọn tí iwọ̀ bá le di òmìnira, kúkú ẹ̀ èyí nì. **22** Tí ó bá jẹ́ ẹ̀rú, ti Olúwa sí pé ọ̀, rántí pé Kristi ti sọ ọ̀ di òmìnira kúrò lẹ́wọ̀ agbára búburú tí ẹ̀ se. Tí ó bá sí ti pé ọ̀ ní tódótó tí ó sí ti di òmìnira, ó ti di ẹ̀rú Kristi. **23** A sí ti rà yín ní iye kan, nítorí nàà ẹ̀ má ẹ̀ se di ẹ̀rú ènìyàn. **24** Ará, jẹ́ kí olúkúlùkù ènìyàn, nínú èyí tí a pè ẹ̀, kí ó dúró nínú ọ̀kan nàà pẹ̀lú Ọlórùn. **25** Sùgbọn nípa ti àwọn wúndiá, ẹ̀mi kò ní á se kankan láti ọ̀dọ̀ Olúwa, sùgbọn mo wí fún yín ní ìdájọ̀ bí ẹ̀ni tí ó rí àánú Olúwa gbà láti jẹ́ olódodo. **26** Nítorí nàà mo rò pé èyí dára nítorí wàhálà ìsinsin yí, èyí nì ni pé ọ̀ dára fún ènìyàn kí ó wà bí ọ̀ se wà. **27** Njẹ́ ó ti se ẹ̀lẹ̀nì láti fẹ́ iyawó. Ẹ́ má ẹ̀ se kọ̀ ara yín sílẹ̀, nítorí èyí tí mo wí yí. Sùgbọn tí ọ̀ kò bá sí tí ìgbéyàwó, tàbí fẹ́ ọ̀kọ, má ẹ̀ sáre láti se bẹ́ẹ̀ lákókò yí. **28** Sùgbọn bí iwọ̀ bá gbé iyawó iwọ̀ kò dẹ́ se, bí a bá gbé wúndiá ní iyawó òun kò dẹ́ se. Sùgbọn irú àwọn tí ó bá gbé iyawó yóò dojúko ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ wàhálà nípa ti ara, sùgbọn ẹ̀mi fẹ́ dá a yín sí. **29** Òun ti mo ní wí ará, ni pé kúkúrú ní àkókò, láti ìsinsin yí lọ, ẹ̀ni tí ó ni aya kí ó dàbí ẹ̀ni tí kò ní rí; **30** àwọn tí ní sọkún, bí ẹ̀ni pé wọn kò sọkún rí, àti àwọn tí ní yò bí ẹ̀ni pé wọn kò yò rí, àti àwọn tí ní rà bí ẹ̀ni pé wọn kò ní rí, **31** àti àwọn tò ní lo ohun ayé yí, bí ẹ̀ni tí kò se à se jẹ̀ nínú wọn: nítorí ìgbà ayé yí ní kọ́jọ̀ lọ. **32** Nínú gbogbo nìkan tí ẹ̀ bá ní ẹ̀ se ni

mo tí fẹ́ kí ẹ̀ sọ ara yín di òmìnira lẹ́wọ̀ ànìyàn. Ọkùnrin tí kò ní iyawó le lo àkókò rẹ̀ láti fi sí se fún Olúwa, yóò sí má ronú bí ó ti se le tẹ̀ Olúwa lórùn. **33** Sùgbọn ọkùnrin tí ó bá tí se ìgbéyàwó kò le se bẹ́ẹ̀, nítorí ó ní láti ronú àwọn nìkan rẹ̀ nínú ayé yí àti bí ó ti se le tẹ̀ aya rẹ̀ lórùn, **34** dájúdájú, ifẹ́ rẹ̀ pín sí ònà méjì. Bákan nàà ló rí fún obìnrin tí a gbé ní iyawó àti wúndiá. Obìnrin tí kò bá tí ì dẹ́ ọ̀kọ a máa tòjú ohun tí se ti Olúwa, kí òun lè jẹ́ mímọ̀ ní ara àti ní ẹ̀mí. Sùgbọn ọ̀mọ̀bìnrin tí a bá tí gbé nìyàwó, a máa se ìtọ́jú ohun tí se ti ayé, bí yóò ti se le tẹ̀ ọ̀kọ rẹ̀ lórùn. **35** Mo ní sọ èyí fún àhàfàní ara yín kí í se láti dá yín lẹ́kun sùgbọn kí èyin lè gbé ní ònà tí ó tọ́ kí ẹ̀ sí lè máa sin Olúwa láisi iyapa ọ̀kan. **36** Sùgbọn bí ẹ̀nikẹ̀ni bá rò pé òun kò se ohun tí ó yẹ́ sí wúndiá rẹ̀ ti ipòun gbẹ́ rẹ̀ sí pọ̀ sí, bí ó bá sí tò bẹ́ẹ̀, jẹ́ kí ó se bí ó tí fẹ́, òun kò dẹ́ se, jẹ́ kí wọn gbé iyawó. **37** Sùgbọn ẹ̀ni tí ó dúró sínsin ni ọ̀kan rẹ̀, tí kò ní àìgbọ̀dọ̀ má se, sùgbọn tí ó ní agbára lórí ifẹ́ ara rẹ̀, tí ó sí ti pinnu ní ọ̀kan rẹ̀ pé, òun ó pa wúndiá ọ̀mọ̀bìnrin òun mò, yóò se rere. **38** Bẹ́ẹ̀ sí ní ẹ̀ni tí ó fi wúndiá ọ̀mọ̀bìnrin fún ní ní ìgbéyàwó, ó se rere; sùgbọn ẹ̀ni tí kò fi fún ní ní ìgbéyàwó se rere jùlọ. **39** A fi òfin dé obìnrin níwọn ìgbà tí òun pẹ̀lú ọ̀kọ rẹ̀ wà làààyè, bí ọ̀kọ rẹ̀ bá kú, ó ní òmìnira láti se ìgbéyàwó pẹ̀lú ọkùnrin miiran, tí ó bá wù ú ó sí gbọ̀dọ̀ jẹ́ ti Olúwa. **40** Sùgbọn nínú èrò tẹ̀mi obìnrin nàà yóò ní ayọ̀ púpọ̀, tí kò bá se ìgbéyàwó miiran mò. Mo sí rò pé mo ní fún un yín ní ìmọ̀ràn láti ọ̀dọ̀ Ẹ̀mí Ọlórùn nígbà tí mo ní sọ nìkan wọ̀nyí.

8 Ní ìsinsin yí, nípa tí ọúnjẹ̀ ti a fi rú ẹ̀bọ̀ sí òrìṣà, a mò pé gbogbo wa ni a ní ìmọ̀. Imọ̀ a máa fẹ́ mu ní gbéraga, sùgbọn ifẹ́ ní gbé ni ró. **2** Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá ró pé òun mò ohun kan, kò tí ì mò bí ó ti yẹ́ kí ó mò. **3** Sùgbọn ẹ̀ni tí ó fẹ́ràn Ọlórùn ní tódótó, òun ni ẹ̀ni tí Ọlórùn mò. **4** Nítorí nàà, nìjẹ́ ó yẹ́ kí a jẹ́ àwọn ọúnjẹ̀ ti a fi rú ẹ̀bọ̀ sí àwọn òrìṣà bí? Láise àní àní, gbogbo wá mò pé àwọn ère òrìṣà kì í se Ọlórùn rárá, ohun asán ni wọn ni ayé. A sí mò dájúdájú pé Ọlórùn kan so so ní ní bẹ, kò sí sí ọlórùn miiran bí kò se ọ̀kan so so. **5** Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé, à ní ọ̀pọ̀ ọlórùn kéékèké miiran

ní òrun àti ní ayé (gégé bí òpò “òlòrun” ẹ di málúú ti n tẹ okà lenu.” Njẹ málúú ni Ọlórún wa náà ní òpò “olúwa” wa). 6 Sùgbón fún àwa Ọlórún kan ní ó wa, Baba, lówò ẹni tí ó dá ohun gbogbo, àti tí ẹni tí gbogbo wa í ẹ, àti Olúwa kan soṣo Jesu Kristi, nípasẹ ẹni tí ohun gbogbo wà, àti àwa nípasẹ rẹ. 7 Sùgbón kì í ẹ gbogbo èniyàn lo mọ èyí. Sùgbón àwọn èlòmíràn tí ó ti n bọ̀rìṣà lójó tó tí pẹ títí di isinsin yí jẹ ẹ bí ohun tí a fi rú ẹbọ sí òrìṣà, àti ẹrì ọkàn wọn tí ó ẹ àlẹ̀lẹ̀rẹ̀ sí di aláìmọ̀. 8 Sùgbón oúnjẹ kò mú wa súnmọ Ọlórún, nítorí pé kì í ẹ bí àwa bá ẹjun ni àwa burú jùlọ tàbí nígbà tí a kò jẹ ni àwa dára jùlọ. 9 Sùgbón ẹ maa kíyèsì ara gidigidi nípa ilò òmìnira yín kí ẹ má ba à mú kí àwọn arákùnrin míràn tí í ẹ onígbàgbò, tí ọkàn wọn ẹ aláìlẹ̀rẹ̀, ẹbú sínú ẹ̀ẹ̀. 10 Ẹ kíyèsára, nítorí bi ẹnikan ba rí í ti Ẹwọ̀ tí o ni imọ̀ bá jókòó ti oúnjẹ ní ilé òrìṣà, òjẹ ọ̀n kò ha ni mú ọkàn le, bi ẹrì ọkàn rẹ̀ bá ẹ aláìlẹ̀rẹ̀, láti jẹ oúnjẹ tí a fi rú ẹbọ sí òrìṣà? 11 Nítorí náà, nípa imọ̀ rẹ̀ ni arákùnrin aláìlẹ̀rẹ̀ náà yóò ẹ ẹ̀gbé, arákùnrin ẹni tí Kristi kú fún. 12 Bí ẹ̀ bá dẹ̀ṣẹ̀ sí arákùnrin rẹ̀ tí ẹ̀ sí n pa ọkàn àlẹ̀lẹ̀rẹ̀ wọn lára, ẹ̀yìn n dẹ̀ṣẹ̀ sí Kristi jùlọ. 13 Nítorí nà án, bí oúnjẹ bá mú arákùnrin mi kọ̀ṣẹ̀, ẹ̀mi kì yóò sí jẹ ẹran mọ̀ títí láé, kí ẹ̀mi má ba à mú arákùnrin mi kọ̀ṣẹ̀. (aiōn g165)

9 Ẹmi kò ha ni òmìnira bí? Ẹmi kò ha n ẹ aposteli bí? Ẹmi kò ha tí rí Jesu Olúwa bí? Ẹyìn ha kọ̀ ní èrè isẹ̀ mi nínú Olúwa bí? 2 Ní ìrònú àwọn èlòmíràn, ẹ̀mi kì í ẹ aposteli. Dájúdájú aposteli ni mo jẹ fún un yín, tí n kì bá ẹ fún àwọn èlòmíràn. Nítorí èdìdì isẹ̀ aposteli mi ni ẹ̀yìn jẹ nínú Olúwa. 3 Ẹyí ni idáhùn mi sí àwọn tí n bẹ̀rè ètọ̀ aposteli mi. 4 Sẹ̀ a kò ní ètọ̀ láti maa jẹ àti láti maa mu bí? 5 Sẹ̀ àwa kò ní ètọ̀ láti maa mú iyàwó tí í ẹ onígbàgbò kààkiri gégé bí àwọn aposteli míràn? Àti bí arákùnrin Olúwa, àti Kefa. 6 Sẹ̀ ẹ̀mi nìkan àti Barnaba, àwa kò ha ní agbára láti maa ẹ́ṣẹ̀ bọ ara wa ní? 7 Ta ni ó ẹ́ṣẹ̀ ológun tí ó sanwó ara rẹ̀? Ta ní gbín ọgbà àjàrà tí kì í jẹ nínú ẹ̀so rẹ̀? Tàbí ta ní n bọ̀ ọ̀wọ̀ ẹran tí kì í sí í jẹ nínú wàrà ọ̀wọ̀ ẹran? 8 Ẹmi ha sọ nìkan wònyí bí èniyàn? Tàbí ọ̀fin kò wí bákan náà bí? 9 Nítorí nínú ọ̀fin tí Ọlórún fún Mose, ni a tí kọ̀ ọ̀ pé, “Ẹwọ̀ kò gbọ̀dọ̀

di málúú ti n tẹ okà lenu.” Njẹ málúú ni Ọlórún n ẹ itọ́jú rẹ̀ bí? 10 Dájúdájú ó sọ eléyí fún wa pé, nítorí wa ni a ẹ kọ̀wé yí kí ẹni tí n tulẹ̀ lẹ̀ maa tulẹ̀ ní ìrètí àti ẹni tí n pakà lẹ̀ ní ìrètí láti ní ipín nínú ikòrè. 11 Bí àwa ti fún irúgbìn ohun tí ẹ̀mi sínú ọkàn yín, ohun nílá ha ni bí àwa ó ba ká ohun ti yín tí ẹ se ti ara? 12 Bí àwọn èlòmíràn bá ní ètọ̀ tí ìrànlowò sí wá láti ọ̀dọ̀ yín, àwa ha kọ̀ ni ó tọ̀ sí jù? Sùgbón àwa kò lo agbára yí sùgbón àwa faradà ohun gbogbo, kí àwa má ba à ẹ idènà fún ìyínrere Kristi. 13 Njẹ ó yé e yín pé Ọlórún sọ fún àwọn tí ó n ẹ́ṣẹ̀ nínú tẹmpilì pé kí wọn mú oúnjẹ tàbí àwọn èbùn tí wọn mú wá fún ọ̀n, láti fi ẹ itọ́jú ara wọn? Àti àwọn tí n dúró tí pepẹ̀ wọn a maa ẹ ajọpín pẹ̀lú pepẹ̀. 14 Gégé bẹ̀ ẹ̀mi Olúwa ti fi àṣẹ̀ lẹ̀lẹ̀ pé, àwọn tí n wàásù ìyínrere kí wọn sí maa jẹ nípa ìyínrere. 15 Síbèsíbẹ̀ n kò ì tí l lo irú àwọn ètọ̀ wònyí rí. Bẹ̀ ẹ̀mi kò sí kọ̀ iwé yí láti fi sọ fún un yín pé, mo fẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí í gbà irú nìkan bẹ̀ ẹ̀ lówò yín. Kí a sọ ọ̀títọ̀, ó sà fún mi láti kú sínú ebi ju pé kí n sọ ọ̀go tí mo ní láti wàásù nù. 16 Nítorí pé bí mo ti n wàásù ìyínrere, kì í ẹ ohun tí mo lẹ̀ maa sọgo lẹ̀. Ẹmi kò tilẹ̀ le ẹ é ní, kí a tilẹ̀ sọ pé mo fẹ̀ kọ̀ ọ̀ sílẹ̀. Ẹgbé ni fún mi tí mo bá kọ̀ láti wàásù ìyínrere. 17 Tó bá jẹ pé mò n wàásù tinútinú mi, mo ní èrè kan, sùgbón tí n kò bá ẹ tinútinú mi, a ti fi isẹ̀ iríjù lẹ̀ mi lówò. 18 Ní irú ipò bá yí, kín ni ẹ rò pé yóò jẹ èrè mi ni láti jẹ? Èrè mi ní àgbàyanu ayọ̀ tí mo n rí gbà nípa iwàásù ìyínrere lálẹ̀ba owó lówò ẹnikẹni, lálẹ̀bèrè ètọ̀ mi lówò ẹnikẹni. 19 Bí mo ti jẹ òmìnira tí n kò sí darapọ̀ mọ̀ ẹnikẹni, mo sọ ara mi di ẹrú lódò gbogbo èniyàn, láti lẹ̀ jèrè ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ sí i. 20 Nígbà tí mó wà lódò àwọn Júù, mo dàbí ọkàn nínú wọn, kí wọn ba à lẹ̀ tẹ̀tí sí iwàásù ìyínrere mi àti kì n le jèrè wọn fún Kristi. Nígbà tí mo bá wà láàrín àwọn tó wà lábẹ̀ ọ̀fin ẹ̀mi kì í bá wọn jiyàn rárá (bí ó tilẹ̀ jẹ pé ẹ̀mi kò sí lábẹ̀ ọ̀fin), kí ẹ̀mi lẹ̀ jèrè àwọn ti n bẹ lábẹ̀ ọ̀fin. 21 Nígbà tí mo bá wà láàrín àwọn tí kò sí lábẹ̀ ọ̀fin, ẹ̀mi náà yóò dàbí ẹni tí kò sí lábẹ̀ ọ̀fin (ẹ̀mi kì í ẹ aláìlọ́fin sí Ọlórún, sùgbón ẹ̀mi n bẹ lábẹ̀ ọ̀fin Kristi), kí ẹ̀mi le jèrè àwọn tí kò sí lábẹ̀ ọ̀fin. 22 Nígbà tí mo bá wà láàrín àwọn aláìlẹ̀rẹ̀, ẹ̀mi náà yóò di aláìlẹ̀rẹ̀, kí ẹ̀mi

lé jèrè àwọn aláìlera. Mo di ohun gbogbo fún gbogbo èniyàn, kí èmi ba à lè gba díẹ̀ là lábé bí ó ti wù kí ó rí. **23** Èmi sì n ẹ̀se ohun gbogbo nítorí ti ìyìn-rere, kí èmi kí ó lè jẹ́ aláḅápín nínú rẹ̀ pẹ̀lú yín. **24** Èyin kò mò pé, olúkúlùkù ẹ̀ni tí ó ní ipa nínú eré ije ni ó máa n sáré, sùgbón ẹ̀nikan soṣo ni n ẹ̀gba ipò èbùn tí ó ga jù. Nítorí náà, ẹ̀ sá eré ije yín kí ẹ̀ ba à le borí. **25** Gbogbo ẹ̀ni tí ó n sáré ije a máa lọ nínú isẹ́ra-ẹ̀ni tí ó lágbára. Wọn n ẹ̀yí láti gba adé idíbàjé. Sùgbón àwa n sá eré ije tiwa láti fi gba adé ọ̀run àidíbàjé láéláé. **26** Nítorí náà, mo n sá eré ije lọ sójú àmì, kí í ẹ̀se bí ẹ̀ni tí kò dá lójú. Mò n jà kí n lè borí, kí í ẹ̀se bí ẹ̀ni tí n bá afẹ́fẹ́ jà. **27** Sùgbón èmi n kó ara mi ní ìjǎnu, mo sì n mú un wá sí abẹ̀ itẹ̀riba, pé lẹ́yin tí mo ti wààsù fún àwọn èlòmíràn, nítorí ohunkóhun, kí èmi fún rara mi má ẹ̀se di ẹ̀ni itanù fún èbùn náà.

10 Nítorí èmi kò fẹ́ kí èyin jẹ́ ọ̀pẹ̀ sí òtítító, èyin arákúnrin ọ̀wọ̀n, a kó gbọ̀dọ̀ gbàgbé ohun tí ó ẹ̀lẹ̀ sí àwọn èniyàn wa nínú aginjù. Ọ̀lọ̀run ṣàmọ̀nà wọn nípa rírán ikùùkúu síwájú wọn, ó sì sìn wọn la omi Ọ̀kun pupa já. **2** A lè pe eléyí ní itẹ̀bọ̀mi ti Mose nínú ikùùkúu àti nínú omi Ọ̀kun. **3** Nípa isẹ́ iyanu, gbogbo wọn jẹ́ ọ̀únjẹ́ ẹ̀mí kan náà. **4** Wọn mu nínú omi tí Kristi fi fún wọn. Wọn mu omi ẹ̀mí láti inú àpáta tí ó n tẹ̀lẹ̀ wọn, àpáta náà ni Kristi. Ó wà pẹ̀lú wọn nínú aginjù náà, ọ̀un ni àpáta tí n fi omi ẹ̀mí tu ọ̀kàn lára. **5** Sùgbón ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ wọn ni inú Ọ̀lọ̀run kò dún sí; nítorí a pa wọn run nínú aginjù. **6** Àwọn nńkan wọ̀nyí sì jásí àpẹ̀rẹ́ fún àwa, kí a má ẹ̀se ní ifẹ́ sí àwọn ohun búburú gégé bí àwọn èniyàn yí ẹ̀se ní ifẹ́ sí. **7** Kí èyin kí ó má ẹ̀se jẹ́ abòrìṣà gégé bí wọn ti ẹ̀se; gégé bí a ti kọ́ ọ́ pé, “Àwọn èniyàn náà jókòó láti jẹ́ àti láti mu, wọn sì díde dúró láti ẹ̀se ifẹ́kúfẹ́.” **8** Bẹ́ẹ̀ ni kí àwa kí ó má ẹ̀se ẹ̀se agbèrè gégé bí àwọn míràn nínú wọn ti ẹ̀se, tí egbèrún mójílélógún ó lè legbèrún èniyàn sì kú ní ọ̀jọ́ kan. **9** Bẹ́ẹ̀ ni kí èyin má ẹ̀se dán Olúwa wò, gégé bí àwọn míràn nínú wọn ti dán an wò, tí a sì fi ejò run wọn. **10** Bẹ́ẹ̀ ni kí èyin kí ó má ẹ̀se kùn, gégé bí àwọn míràn nínú wọn ẹ̀se kùn, tí a sì ti ọ̀wọ́ olùparun run wọn.

11 Gbogbo àwọn nńkan wọ̀nyí ẹ̀lẹ̀ sí wọn bí

àpẹ̀rẹ́ fún wa, a sì kòwé wọn fún ikilò fún wa, àwa ẹ̀ni tí ìgbẹ̀yìn ayé dé bá. (aiōn g165) **12** Nítorí náà, ẹ̀ni tí ó bá rò pé ọ̀un dúró, kí ó kíyèsára kí ó ma ba à ṣubú. **13** Kò sí idánwò kan tí ó ti bá yín, bí kò ẹ̀se irú èyí tí ó mò níwọ̀n fún èniyàn, sùgbón olódodo ni Ọ̀lọ̀run, ẹ̀ni ti kì yòò jẹ́ kí á dán an yín wò ju bí èyin ti le gbà, sùgbón tí yòò sì ẹ̀se ọ̀nà àbáyọ́ pẹ̀lú nínú idánwò náà, kí èyin ba à lè faradà á. **14** Nítorí náà, èyin olùfẹ́ ọ̀wọ̀n, ẹ̀sá fún ibòrìṣà. **15** Èmi n sọ̀rọ́ bí ològbón èniyàn, ẹ̀se idájọ́ fúnra rẹ́ ohun tí mo sọ. **16** Njẹ́ ago idúpẹ́ nípàsẹ́ èyí tí a n dúpẹ́ fún, kí í ha ẹ̀se jìjẹ́ aláḅápín idàpọ̀ nínú èjẹ́ Kristi bí? Àkàrà tí a bù, kí í ha ẹ̀se jìjẹ́ aláḅápín nínú ara Kristi bí? **17** Nítorí àkàrà kan ni ó n bẹ́, àwa tí a pọ̀ níye, tí a sì jẹ́ ara kan n pín nínú àkàrà kan soṣo. **18** E wo Israẹli nípa ti ara, àwọn tí n jẹ́ ohun ẹ̀bọ́ kò ha ẹ̀se aláḅápín pẹ̀pẹ́ bí? **19** Njẹ́ kí ni mo n wí? Sẹ́ pé ohun tí a fi rú ẹ̀bọ́ sí ọ̀rìṣà jẹ́ nńkan kan tàbí pé ọ̀rìṣà jẹ́ nńkan kan? **20** Rára, sùgbón ohun tí mo n wí ni pé, ohun tí àwọn aláìkọ̀là fi n rú ẹ̀bọ́ wọn fi fun àwọn ẹ̀mí èṣù. Dájúdájú kí í ẹ̀se ìrúḅọ́ sí Ọ̀lọ̀run. Èmi kò sì fẹ́ kí ẹ̀nikẹ̀ni nínú yín so ara rẹ́ pọ́ mò ẹ̀mí èṣù. **21** Èyin kò lè mu nínú ago tí Olúwa àti ago ti èṣù lèṣẹ́kan náà; èyin kò le ẹ̀se àjọpín ní tábilì Olúwa, àti ni tábilì ẹ̀mí èṣù lèṣẹ́kan náà. **22** Kí ni ẹ́ n gbìyànjú láti ẹ̀se? Àwa ha n mú Olúwa jowú bí? Àwa ha ní agbára jù ú lọ bí? **23** “Ohun gbogbo ni o yẹ́ fún mi,” sùgbón kí í ẹ̀se ohun gbogbo ni ó ní èrè. “Ohun gbogbo ni o yẹ́ fún mi,” sùgbón kí í ẹ̀se ohun gbogbo ni n gbe ni rò. **24** Má ẹ̀se ronú nípa ara rẹ́ nńkan; sùgbón kí olúkúlùkù máa wá rere ọ̀mọ̀nikẹ̀jì rẹ́. **25** Jẹ́ ẹ̀rankẹ̀ran tí wọn bá n tà lójá. Má ẹ̀se gbìyànjú láti wádìí lówọ́ ẹ̀ni tí n tà á nítorí ẹ̀rì ọ̀kàn. **26** Nítorí “Ayé àti gbogbo nńkan rere tí n bẹ́ nínú rẹ́, tí Olúwa ni wọn jẹ́.” **27** Bí ẹ̀nikẹ̀ni tí kì í bá ẹ̀se onígbagbọ́ ba pè yín sí ibi àsè láti jẹun, bá a lọ. Gba ipè rẹ́ tí ó bá tẹ́ ọ́ lórùn. Jẹ́ ohunkóhun tí ó bá pèsè sílẹ́ fún àsè náà, má ẹ̀se bèèrè ohunkóhun nípa rẹ́ nítorí ẹ̀rì ọ̀kàn. **28** Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá sì kilò fún un yín pé, “A ti fi ẹ̀ran yí rú ẹ̀bọ́,” ẹ́ má ẹ̀se jẹ́ ẹ́ nítorí ẹ̀ni ti o sọ fun ọ́ àti nítorí ẹ̀rì ọ̀kàn. **29** Èmi n sọ̀rọ́ nípa ẹ̀rì ọ̀kàn ẹ̀ni tí ó sọ́ fún ọ́ kí í ẹ̀se tirẹ́. Nítorí kìn ni a ó fi dá mi léjọ́ nítorí ẹ̀rì ọ̀kàn èlòmíràn. **30** Bí èmi ba fi ọ̀pẹ́

je ẹ, èẹse tí a fi ní sòrò mi ní búburú nítorí ohun tí ẹmi dúpẹ fún. **31** Nítorí náà tí ẹyin bá jẹ tàbí tí ẹ bá mu tàbí ohunkóhun tí ẹyin bá sè, e máa ẹ gbogbo rẹ fún ògo Ọlórún. **32** Nítorí náà, má ẹ jẹ òkúta ikòsẹ tí ó lè gbé èlòmíràn şubú ibá à ẹ Júú tàbí Giriki tàbí ịjọ Ọlórún. **33** Bí mo şè n gbhiyànjú láti tẹ ẹnikòðkan lórún nínú gbogbo nhkan tí mo bá n ẹ lál wa ohun rere fún ara mi bí kò şe ti èniyàn púpò kí ó lè şe é şe fún wọn láti le ní ịgbàlà.

11 Ẹ máa tẹlẹ àpẹrẹ mi, gégé bí ẹmi náà ti n tẹlẹ àpẹrẹ Kristi. **2** Ẹmí yin yin fún rírántí mi nínú ohun gbogbo àti fún dídí gbogbo èkò tí mo kọ ọ yin mú şinşin gégé bí mo şe fi lélé fún un yin. **3** Şùgbọn mo fẹ kí ẹyin mò pé, Kristi ni orí olúkúlùkù ọkùnrin, orí obinrin sì ni ọkọ rẹ àti orí Kristi sì ní Ọlórún. **4** Gbogbo ọkùnrin tó bá borí rẹ nígbà tó bá n gbàdúra tàbí sọtélé kò bọwọ fún orí rẹ. **5** Bẹẹ náà ni obinrin tí ó bá n gbàdúra tàbí tí ó bá n sọtélé láibo orí rẹ, kò bu ọláfún orí ara rẹ nítorí ọkan náà ni pèlú ẹni tí ó fàrí. **6** Şùgbọn tí obinrin bá kọ láti bo orí rẹ, ẹ jẹ kí ó gé irun rẹ. Bí ó bá sì jẹ nhkan itijú fún un láti gé irun orí rẹ, nígbà náà kí ó fi gèlè bo orí rẹ. **7** Şùgbọn ọkùnrin kò ní láti fi nhkan bo orí rẹ nígbà tí ó bá n sìn, nítorí àwòrán àti ògo Ọlórún ni òun í şe, şùgbọn ògo ọkùnrin ni obinrin í şe. **8** Ọkùnrin kò ti inú obinrin wá, şùgbọn a yọ obinrin jáde lára ọkùnrin, **9** bẹẹ ni a kò dá ọkùnrin fún ànfaani obinrin şùgbọn a da obinrin fún ọkùnrin. **10** Nítorí ỉdí ẹyí àti nítorí àwọn angeli, ni obinrin şe gbọdọ ní àmi àşẹ rẹ ní orí rẹ. **11** Ẹ rántí pé, nínú ètò Ọlórún obinrin kò lè wà láisí ọkùnrin, bẹẹ ni ọkùnrin kò lè wà láasí obinrin. **12** Lòótítító láti ara ọkùnrin ni a ti yọ obinrin jáde bẹẹ sì ni ọkùnrin tipasẹ obinrin wa. Şùgbọn láti ọdọ Ọlórún ni ohun gbogbo ti wà. **13** Kí ni ẹyin fúnra yin rò lórí ọrọ yí? Njẹ ó tònà fún obinrin láti máa gbàdúra Ọlórún ní gbangba láibo orí rẹ bí? **14** Njẹ iwà abíníbí yin kò ha kọ yin pé, bí ọkùnrin bá ní irun gígún, àbùkù ni ó jẹ fún un. **15** Şùgbọn bí obinrin bá ní irun gígún, ògo ni ó jẹ fún un nítorí irun gígún tí a fi fún un jẹ ibòrì fún un. **16** Şùgbọn tí ẹnikẹni bá fẹ jiyàn lórí ọrọ yí, ohun kan tí mo

lè sọ sí gbogbo rẹ ni pé, a kò ní ịlànà tí ó yàtò sí ẹyí tí mo ti sọ, pé obinrin gbọdọ fi gèlè bo orí rẹ nígbà tí ó bá n sọtélé tàbí tí ó bá n gbàdúra láàrín ịjọ Ọlórún. **17** Nínú àwọn àlàkalẹ ẹmi ko ni yin yin nítorí pé bí ẹ bá péjọ kí í şe fún rere bí ko şe fún búburú. **18** Lónà kìn-ín-ní, mo gbọ pe iyapa máa n wà láàrín yin ní ịgbà tí ẹ bá péjọpọ gégé bí ịjọ, mo sì gba ẹyí gbọ dé ààyè ibikan. **19** Kò sí àní àní, iyàtò gbọdọ wa láàrín yin, kí àwọn tí ó şe itẹwógba lódọ Ọlórún láàrín yin le farahàn kedere. **20** Nígbà tí ẹ bá pàdé láti jeun, kí í şe ounje alẹ Olúwa ni ẹ máa n jẹ. **21** Şùgbọn tí ara yin, nígbà tí ẹ bá fẹ jeun, olúkúlùkù yin a máa sárẹ jẹ ounje rẹ láidúró de ẹnikẹl rẹ. Ebi a sì máa pa wọn, èlòmíràn wọn sì n mu àmuyó àti àmupara. **22** Şé ẹyin kò ní ilé tí ẹ ti lè jẹ, tí ẹ sì ti lè mu ní? Tàbí ẹyin n gan ịjọ Ọlórún ní? Ẹyin sì n dójútí àwọn aláíní? Kín ni kí ẹmi ó wí fún un yin? Ẹmi yóó ha yin yin nítorí ẹyí? A! Rára o. Ẹmi kọ, n kò ní yin yin. **23** Nítorí ẹyí tí ẹmi gbà lówọ Olúwa ni mo ti fi fún un yin. Ní alẹ ọjọ tí Judasi fihàn, Olúwa Jesu Kristi mú àkàrà. **24** Lẹyin ịgbà tí ó ti dúpẹ lówọ Ọlórún fún àkàrà náà tan, ó bù ú, ó fi fún àwọn ọmọ-ẹyin rẹ, ó sì wí pé, “Ẹ gbà kí ẹ sì jẹ, ẹyí ní ara mi tí a fi fún un yin. Ẹ máa şe eléyí ní rántí mi.” **25** Bẹẹ gégé lẹyin ounje alẹ, ó sì mú ago wáinì, ó sì wí pé, “Ago yí ni májẹmú tuntun nínú ẹjẹ mi, ẹ máa şe ẹyí, nígbàkígbà ti ẹyin bá n mu ú, ní írántí mi.” **26** Nítorí nígbàkígbà tí ẹ bá n jẹ lára àkàrà yí, tí ẹ sì n mu nínú ago yí, ni ẹ tún sọ nípa ikú Olúwa. Ẹ máa şe eléyí títí yóó fi padà dé. **27** Nítorí náà tí ẹnikẹni bá jẹ lára àkàrà yí, tí ẹ sì n mu nínú ago Olúwa yí, ní ọnà tí kò bójúmu, yóó jẹbi ẹşẹ sí ara àti ẹjẹ Olúwa. **28** Ỉdí niyí tí ó fi yẹ kí èniyàn yẹ ara rẹ wò dárádára kí ó tó jẹ lára àkàrà nà àn àti kí ó tó mu nínú ago náà. **29** Nítorí tí ẹ bá jẹ lára àkàrà, tí ẹ sì mu nínú ago láìyẹ, tí ẹ kò ronú ara Kristi àti nhkan tí ó túmọ sí, ẹ n jẹ, ẹ sì n mú ẹbi ỉdájọ Ọlórún wá sọrí ara yin. **30** Ỉdí niyí tí ọpọ yin fi di ẹni tí kò lágbara mọ, tí ọpọ yin sì n şàisàn, àwọn mիրàn nínú yin tilẹ ti sùn. **31** Şùgbọn tí ẹ bá yẹ ara yin wò dárádára, kí ẹ tó jẹ ẹ, a kì yóó dá yin léjọ. **32** Şùgbọn nígbà tí a bá dá wa léjọ, láti ọwọ Olúwa ni a ti ná wá, kí a má ba à dá wa lébi pèlú ayé. **33**

Nítorí náà, èyin arákùnrin mi òwón, nígbàkígba ti ẹ bá péjọ láti jẹ ounjẹ alẹ Olúwa, tàbí fún isin ounjẹ alẹ Olúwa, ẹ dúró de ara yín. **34** Bí ebi bá ní pa ẹnikẹni nínú yin, kí ó jẹun láti ilé wá, kí ó má ba á mú ìjìyà wá sóri ara rẹ nígbà tí ẹ bá péjọ. Tí mo bá dé, ẹmi yóò máa sọrọ lóri àwọn kókó-òrọ̀ iyókù tí n kò ì ti fenu bà lẹsẹsẹ.

12 Ní ti Ẹmí Mímọ̀ èyin ará, kò yẹ kí ẹ jẹ òpè.

2 Ẹyin kò mò pé nígbà tí ẹyin jẹ kẹfẹrì, a fà yín lọ sódò àwọn odi òrìṣà. **3** Nítorí náà, ẹmí ní sọ fún un yín pé kò sí ẹni tí ní sọrọ nípàsẹ Ẹmí Ọlórún tí ó lè wí pé, “Ẹni ifibú ni Jesu,” àti pé kò sí ẹni tí ó lè sọ pé, “Olúwa ni Jesu,” bí kò ẹ nípàsẹ Ẹmí Mímọ̀. **4** Njẹ onírúurú èbùn ni ó wà, sùgbọ̀n Ẹmí kan náà ni ó ní pín wọn. **5** Onírúurú isẹ Iránṣẹ̀ ni ó sì wà, sùgbọ̀n Ọlórún kan náà sì ni. **6** Onírúurú isẹ Iránṣẹ̀ ni ó sì wà, sùgbọ̀n Ọlórún kan náà ni ẹni tí ní sọrọ gbogbo wọn nínú gbogbo wọn. **7** Sùgbọ̀n à ní fi èbùn Ẹmí fún olúkúlùkù èniyàn láti fi jèrè. **8** Ẹmí Mímọ̀ lè fún ẹnikan ní ọgbọ̀n láti lè fún èniyàn nímọ̀ràn, ẹlòmíran ní èbùn láti sọrọ̀ pẹ̀lú imọ̀ nílá. Láti ọ̀dọ̀ Ẹmí Mímọ̀ kan náà ni èyí ti wá. **9** Ó fi èbùn ìgbàgbọ̀ fún ẹlòmíran, ẹlòmíran ló sì fi agbára iwòsàn fún nípa Ẹmí Mímọ̀ kan náà. **10** Ó fi agbára fún àwọn miiran láti ẹ àwọn isẹ iyanu. Ó fún àwọn miiran lágbára láti sọ àsọtẹ̀lẹ̀ àti láti wáàsù pẹ̀lú imísí. Bákan náà ló fún àwọn kan lẹ̀bùn láti mò iyatò láàrín àwọn ẹmí. Ó fún àwọn ẹlòmíran ní èbùn àti agbára láti lè sọ èdè tí wọn kò mò. Bákan náà ó fún àwọn ẹlòmíran lágbára láti mò àti láti túmọ̀ èdè tí wọn kò gbọ̀ rí. **11** Àní, Ẹmí kan soṣo ní ní fún ni ní gbogbo èbùn àti agbára wònyí. Ọ̀n ni ẹni tí ní ẹ ipinnu èbùn tí ó yẹ láti fún ẹnikòòkan. **12** Ara jẹ ọkan tí ó ní àwọn èyà púpọ̀, sùgbọ̀n gbogbo àwọn èyà ara tí ó pọ̀ wònyí ni ó papọ̀ láti jẹ ara kan soṣo. Bákan náà ni ó rí pẹ̀lú ara Kristi tí í ẹ jẹ. **13** Nítorí pé nínú Ẹmí kan ní a ti bamitiisi gbogbo wa sínú ara kan, ibá à ẹ̀ Jùú, ibá à ẹ̀ Giriki, ibá à ẹ̀ ẹrú, ibá à ẹ̀ òmìnira, gbogbo wa ni a mu nínú Ẹmí Mímọ̀ kan náà. **14** Bẹ̀ẹ̀ ni, ara, kí í ẹ èyà kan soṣo bí kò ẹ̀ púpọ̀. **15** Tí ẹ̀ sẹ̀ bá wí pé, “Nítorí ẹ̀mi kí í ẹ̀ ọwọ̀, ẹ̀mi kí í ẹ̀ ti ara,” èyí kò wí pé kí í ẹ̀ ọkan lára nínú èyà ara. **16** Bí etí bá

wí pé, “Nítorí ẹ̀mi kí í ẹ̀ ọjú, ẹ̀mi kí í ẹ̀ apa kan ara,” èyí kò le mú kí ó má jẹ apa kan ara mò. **17** Bí gbogbo ara bá jẹ ọjú, níbo ni ìgbóran ibá gbé wà? Bí gbogbo ara bá jẹ etí, níbo ni ìgbóórùn ibá gbé wà? **18** Sùgbọ̀n Ọlórún ti fi àwọn èyà ara si ara wa, ó sí fi èyà kòòkan sí ibi tí ó fẹ̀ kí ó wà. **19** Bí gbogbo wọn bá sì jẹ ọkan soṣo nínú èyà ara, níbo ni ara yóò gbé wà. **20** Ọlórún dá èyà ara púpọ̀, sùgbọ̀n ara kan soṣo ni. **21** Bí ó tí rí yìí, ọjú kò lè sọ fún ọwọ̀ pé, “Ẹmi kò nílò rẹ.” Bẹ̀ẹ̀ ni orí kò le sọ fún ẹ̀sẹ̀ pé, “Ẹmi kò nílò rẹ.” **22** Àwọn èyà ara tí ó dàbí ẹni pé wọn ẹ̀ alálágbára jùlọ, tí ó dàbí ẹni pé kò ẹ̀ pàtàkì rárá, àwọn gan an ni a kò le ẹ̀ aláínfílò. **23** Bẹ̀ẹ̀ ni èyà ara tí a rò pé kò lólá rárá ni àwa ní fi ọ́lá fún jùlọ. Àwọn èyà ara tí a rò pé ko yẹ rárá ni àwa ní fi si ipò ọ́lá èyẹ̀ tí ó ga jùlọ. **24** Nítorí pé àwọn ibi tí ó ní èyẹ̀ ní ara wa kò nílò itọ́jú ọ̀tò. Sùgbọ̀n Ọlórún ti pa gbogbo èyà ara pọ̀ sọkan lónà kan, ó sì ti fi èyẹ̀ tó ga jùlọ fún ibi tí ó ẹ̀ aláíní. **25** Kí ó má ẹ̀ sí iyatò nínú ara, sùgbọ̀n kí àwọn èyà ara le máa jẹ olùrànlọ́wọ̀ fún ara wọn. **26** Bí èyà ara kan bá ní jìyà, gbogbo àwọn èyà ara iyókù a máa bá a pín nínú iya náà. Tí a bá sí bu ọ́lá fún èyà ara kan, gbogbo èyà ara iyókù a máa bá a yò. **27** Gbogbo yín jẹ ara Kristi, ẹnikòòkan yín sì jẹ èyà ara ọ̀tọ̀ọ̀tọ̀ nínú ara Kristi. **28** Ọlórún sì gbé àwọn miiran kalẹ̀ nínú ijo, ẹ̀kínní àwọn aposteli, ẹ̀kejì àwọn wòlfi, ẹ̀kẹta àwọn olùkòni, lẹ̀yin náà, àwọn tó ní sọ̀sẹ̀ iyanu, lẹ̀yin náà àwọn tí ó ní èbùn imúláradá, àwọn olùrànlọ́wọ̀ àti àwọn agbani nímọ̀ràn, àwọn tí ní sọ onírúurú èdè. **29** Njẹ gbogbo èniyàn ni ó jẹ aposteli bí? Tàbí gbogbo èniyàn ni wòlfi bí? Ẹ̀ gbogbo èniyàn ní olùkòni? Ẹ̀ gbogbo èniyàn ló ní agbára láti ẹ̀ isẹ iyanu bí? **30** Ẹ̀ gbogbo èniyàn ló lè wonisàn bí? Rárá. Njẹ gbogbo wa ni Ọlórún fún ní èbùn láti le sọrọ̀ ní èdè tí a kò ì tí ì gbọ̀ rí bí? Ẹ̀ ẹnikẹni ló lè túmọ̀ èdè tí wọn sọ tí kò sì yẹ àwọn èniyàn bí? **31** Sùgbọ̀n, ẹ̀ máa fi itara ảàfẹ̀rì èbùn ti ó tóbi jù. Síbẹ̀ ẹ̀mi o fi ọ̀nà kan tí ó tayo rékọ́já hàn yín.

13 Bí ẹ̀mi tilẹ̀ lè sọ oríṣííríṣí èdè tí èniyàn àti ti angẹ̀lì, tí n kò bá sì ní ifẹ̀, mo kàn ní pariwo bí ago lásán ni tàbí bí i kimbali olóhùn

gooro. **2** Bí mo bá ní èbùn isọtélé, tí mo sì ní òye gbogbo ohun ijìnlẹ̀, àti gbogbo ìmò, bí mo sì ní gbogbo igbàgbò tó bèẹ̀ tí mo lè sí àwọn òkè nílá nídíí, tí èmi kò sì ní ifẹ̀, èmi kò jẹ̀ nńkan kan. **3** Bí mo bá fí gbogbo nńkan tí mo ní tọ̀rẹ̀ fún àwọn aláíní, tí mo sì fí ara mi fún ni láti sùn sùgbọ̀n tí n kò ní ifẹ̀, kò ní èrè kan fún mi. **4** Ifẹ̀ a máa mú sùúrú, ifẹ̀ a máa ẹ̀seun, ifẹ̀ kì í ẹ̀se ilara, ifẹ̀ kì í fẹ̀, ifẹ̀ kì í sọ̀rọ̀ igbéraga. **5** Ifẹ̀ kì í hùwà àitọ̀, kì í wá ohun ara rẹ̀ nńkan. Ifẹ̀ kì í bínú fùfù, ifẹ̀ kì í fí búburú ọ̀mọ ẹ̀nikẹ̀jì sínú. **6** Inú ifẹ̀ kì í dùn sí àìsòdótọ̀. Sùgbọ̀n inú rẹ̀ a máa dùn nígbà gbogbo. **7** A máa faradà ohun gbogbo sí òtítọ̀, a máa gba ohun gbogbo gbọ̀, a máa retí ohun gbogbo, a máa fàyàrán ohun gbogbo. **8** Ifẹ̀ kì í kúnà láé, kì í sì í yẹ̀ sùgbọ̀n bí ó bá ẹ̀se isọtélé ni, wọn yóò dọ́pín, bí ó bá ẹ̀se èbùn ahọ̀n ni, wọn yóò dákẹ̀, bí ó bá ẹ̀se pé ìmò ni yóò di asán. **9** Nítorí àwà mò ní apá kan, àwà sì sọtélé ní apá kan. **10** Sùgbọ̀n nígbà tí èyí ti o pé bá dé, èyí tí í ẹ̀se tí apá kan yóò dọ́pín. **11** Nígbà tí mó wà ni èwe, èmi á máa sọ̀rọ̀ bi èwe, èmi a máa mọ̀ye bí èwe, èmi a máa gbèrò bí èwe. Sùgbọ̀n nígbà tí mó di ọ̀kúnrin tán, mo fi iwà èwe sílẹ̀. **12** Nítorí pé nísinsin yíí àwà ní ríran bàibàí nínú dígí; nígbà náà a ó rí í lójúkojú. Nísinsin yíí mò mò pé ní apá kan; nígbà náà èmi o mò lẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀, kòdà bí mo ti dí mí mò pẹ̀lú. **13** Njẹ̀ nísinsin yíí àwọn nńkan mẹ̀ta wọ̀nyí dúró: igbàgbọ̀, ìrẹ̀tí, àti ifẹ̀. Sùgbọ̀n èyí tí o tóbi jù nínú wọn ni ifẹ̀.

14 Ẹ̀ máa lépa ifẹ̀, kì ẹ̀ sí máa fí itara sàfẹ̀rí èbùn tí í ẹ̀se ti Ẹ̀mí, sùgbọ̀n kì ẹ̀ kúkú lé máa sọtélé. **2** Nítorí ẹ̀ni tí ní sọ̀rọ̀ ní èdè àìmò, kò bá èniyàn sọ̀rọ̀ bì ko ẹ̀se Ọ̀lórún: nítorí kó sí ẹ̀ni tí ó gbọ̀; sùgbọ̀n nípa tí Ẹ̀mí ó ní sọ ohun ijìnlẹ̀. **3** Sùgbọ̀n ẹ̀ni tí ní sọtélé ní ba àwọn èniyàn sọ̀rọ̀ fún ìmúdúró, àti igbaniníyànjú, àti itúnú. **4** Ẹ̀ni tí ní sọ̀rọ̀ ni èdè àìmò ní fí ẹ̀sẹ̀ ara rẹ̀ mulẹ̀; sùgbọ̀n ẹ̀ni tí ní sọtélé ní fí ẹ̀sẹ̀ ijọ mulẹ̀. **5** Sùgbọ̀n ibá wù mí kì gbogbo yín lè máa sọ onírúurú èdè, sùgbọ̀n kì ẹ̀ kúkú máa sọtélé, ẹ̀ni tí ní sọtélé pọ̀ jù ẹ̀ni tí ní fẹ̀dẹ̀fọ̀ lọ, bí kọ ẹ̀se pé ó bá ní ẹ̀se ìtumò, kì ijọ bá à lè kọ ẹ̀kọ̀. **6** Njẹ̀ nísinsin yíí, ará, bí mo bá wá sí áárín yín, tí mo sì ní sọ̀rọ̀ ní èdè àìmò, èrè kín ni èmi yóò jẹ̀ fún yín, bí ko ẹ̀

pé mo bá ní bá yín sọ̀rọ̀, yálà nípa isípáyá, tàbí ìmò tàbí nípa isọtélé, tàbí nípa ẹ̀kọ̀? **7** Bẹ̀ẹ̀ ní pẹ̀lú àwọn nńkan tí kò ní èmi tí ní dún, ibá à ẹ̀se fẹ̀rè tàbí dùúrù bí kò ẹ̀se pé iyàtò bá wà nínú wọn, a ó tí ẹ̀se mọ ohun tí fẹ̀rè tàbí tí dùúrù ní wí? **8** Nítorí pé bi ohun ipè kò bá dájú, ta ni yóò múra fún ogun? **9** Bẹ̀ẹ̀ sí ní èyin, bí kò ẹ̀se pé èyin bá ní fí ahọ̀n yín sọ̀rọ̀ tí ó yé ni, a ó tí ẹ̀se mọ ohun tí ẹ̀ ní wí? Nítorí pé èyin yóò kàn máa sọ̀rọ̀ sí afẹ̀fẹ̀ lásán. **10** Ó lẹ̀ jẹ̀ pé onírúurú ohun èdè ní ní bẹ̀ ní ayé, kò sí ọ̀kan tí kò ní ìtumò. **11** Njẹ̀ bí èmi kò mọ ìtumò ohun èdè náà, èmi ó jásí aláìgbédè sí ẹ̀ni tí ní sọ̀rọ̀, ẹ̀ni tí ní sọ̀rọ̀ yóò sí jásí aláìgbédè sí mi. **12** Bẹ̀ẹ̀ sí ní èyin, bí èyin tí ní itara fún èbùn Ẹ̀mí, ẹ̀ máa ẹ̀se afẹ̀rí àti máa pọ̀ sí í fún idàgbàsókè ijọ. **13** Nítorí náà jẹ̀ kì ẹ̀ni tí ní sọ̀rọ̀ ni èdè àìmò gbàdúrà kì ó lè máa ẹ̀se ìtumò ohun tí ó sọ. **14** Nítorí bí èmi bá ní gbàdúrà ní èdè àìmò, èmi mi ní ní gbàdúrà, sùgbọ̀n ọ̀kan mi jẹ̀ aláilésó. **15** Njẹ̀ kín ni èmi yóò ẹ̀se? Èmi yóò fí èmi mi gbàdúrà, èmi yóò sí fí òye mi gbàdúrà pẹ̀lú; Èmi yóò fí èmi mi kọ̀rin, èmi yóò sí fí òye mi kọ̀rin pẹ̀lú. **16** Bí bẹ̀ẹ̀ kọ, bí iwọ bá yin Ọ̀lórún nípa èmi, báwo ni ẹ̀ni tí ní bẹ̀ ni ipò òpẹ̀ yóò ẹ̀se ẹ̀ “Àmín” si idúpẹ̀ rẹ̀, nígbà tí kò mọ ohun tí iwọ wí? **17** Nítorí iwọ dúpẹ̀ gidigidi nítòdótọ̀, sùgbọ̀n a kó fí ẹ̀sẹ̀ ẹ̀nikẹ̀jì rẹ̀ mulẹ̀. **18** Mó dúpẹ̀ lówọ Ọ̀lórún tí èmi ní fọ onírúurú èdè ju gbogbo yín lọ. **19** Sùgbọ̀n mo fẹ̀ kì n kúkú fí ọ̀kan mi sọ ọ̀rọ̀ márùn-ún ni inú ijọ, kì n lè kọ àwọn èlòmíràn ju egbèrún mewaà ọ̀rọ̀ ni èdè àìmò. **20** Ará, ẹ̀ má ẹ̀se jẹ̀ ọ̀mọdẹ̀ ni òye, sùgbọ̀n ẹ̀ jẹ̀ ọ̀mọdẹ̀ ní àrankàn, sùgbọ̀n ni òye ẹ̀ jẹ̀ àgbà. **21** A tí kọ ọ̀ nínú òfin pé, “Nípa àwọn aláhọ̀n míràn àti elétè àjẹ̀jì ní èmi ó fí ba àwọn èniyàn yíí sọ̀rọ̀; síbẹ̀ wọn kì yóò gbọ̀ tẹ̀mi,” **22** Nítorí náà àwọn ahọ̀n jásí àmì kan, kì í ẹ̀se fún àwọn tí ó gbàgbọ̀, bí kọ ẹ̀se fún àwọn aláìgbàgbọ̀: sùgbọ̀n isọtélé kì í ẹ̀se fún àwọn tí kò gbàgbọ̀ bí kò ẹ̀se fún àwọn tí ó gbàgbọ̀. **23** Njẹ̀ bí gbogbo ijọ bá péjọ sí ibi kan, tí gbogbo wọn sí ní fí èdè fọ̀, bí àwọn tí ó jẹ̀ aláilẹ̀kọ̀yọ̀ àti aláìgbàgbọ̀ bá wolé wá, wọn kì yóò ha wí pé èyin ní ẹ̀se òmùgò? **24** Sùgbọ̀n bí gbogbo yín bá ní sọtélé, tí ẹ̀nikan tí kò gbàgbọ̀ tàbí tí ko ní ẹ̀kọ̀ bá wolé wá, gbogbo yín ní yóò fí òye ẹ̀sẹ̀ yé e, gbogbo yín ní yóò

wádíi rẹ. 25 Bẹẹ ní a ó sì fi àsírí ọkàn rẹ hàn; bẹẹ ni òun ó sì dojúbólẹ, yóó sí sin Ọlórún yóó sì sọ pé, “Nítòótó Ọlórún ní bẹ láàrín yín!” 26 Ìjẹ èéha tí ẹ, kín ni àwa yóó sọ èyin ará? Nígba tí èyin péjọpọ, tí olúkúlùkù yín ni Saamu kan tàbí èkọ kan, èdè kan, ìfihàn kan àti ìtumọ kan. Ẹ máa ẹ ohun gbogbo láti gbé ìjọ ró. 27 Bí ẹnikan bá fi èdè fọ, kí ó jẹ èniyàn méjì, tàbí bí ó pọ tán, kí ó jẹ méta, kí ó sọrọ ní ọkọ̀ọkan, kí ẹnikan sì túmọ rẹ. 28 Sùgbọn bí kò bá sí ọgbufọ, kí ó pa ẹnu rẹ mọ nínú ìjọ; sì jẹ kí ó máa bá ara rẹ àti Ọlórún sọrọ. 29 Jẹ kí àwọn wòlú méjì tàbí méta sọrọ, kí àwọn ìyókú sì wọye ìtumọ ohun tí a sọ. 30 Bí a bá sì fi ohunkóhun hàn ẹni tí ó jókódó nífẹ, jẹ kí ẹni tí ó kọ sọrọ ǵájú dákẹ. 31 Nítorí gbogbo yín lẹ sọtélẹ ni ọkọ̀ọkan, kí gbogbo yín lẹ kọ èkọ, kí a lẹ tu gbogbo yín nínú. 32 Ẹmí àwọn wòlú a sí máa ẗẹrba fún àwọn wòlú. 33 Nítorí Ọlórún kì í ẹ Ọlórún ohun rúdurúdu, sùgbọn ti àlàáfíà. Gégé bí ó ti jẹ nínú gbogbo ìjọ èniyàn mímọ. 34 Jẹ kí àwọn obìnrin yín dákẹ nínú ìjọ, nítorí a kò fi fún wọn láti sọrọ, sùgbọn jẹ kí wọn wà lábẹ ẗẹrba, gégé bí ọfin pèlú ti wí. 35 Bí wọn bá sì fẹ mọ nípa ohunkóhun, kí wọn bèèrẹ lówọ ọkọ wọn ní ilé; nítorí ohun ìtìjù ni fún àwọn obìnrin láti máa sọrọ nínú ìjọ. 36 Kín ni? Ẹ lódọ yín ní ọrọ Ọlórún ti jáde ni, tàbí èyin nikan ni o tò wá? 37 Bí ẹnikẹni bá ró ará rẹ pé òun jẹ wòlú, tàbí òun jẹ ẹni tí ó ní èbùn ẹmí, jẹ kí nìkan wọnyí ti mo kọ sí yín yé e dájú pé ọfin Olúwa ni wón. 38 Sùgbọn bí ẹnikan bá fi ojú fọ èyí dá, òun fúnra rẹ ní a ó fi ojú fọ dá. 39 Nítorí náà ará, ẹ máa fi ìtara ẗáfẹrì láti sọtélẹ, kí ẹ má sì ẹ dánílẹkun láti fi èdè fọ. 40 Ẹ máa ẹ ohun gbogbo tẹyẹtẹyẹ àti lẹsẹsẹ.

15 Ìjẹ ará, ẹmí ní sọ ìyìnrere náà dí mí mọ fún un yín, tí mo ti wààsù fún un yín, èyí tí èyin pèlú ti gbá, nínú èyí tí èyin sì dúró. 2 Nípasẹ ìyìnrere yí ni a fi ní gbà yín là pèlú, bí èyin bá dí ọrọ ti mo ti wààsù fún yín mú ẗìnsin. Bí bẹẹ kọ, èyin kàn gbàgbọ lásán. 3 Nítorí èyí tí mo rí gbà ǵájú ohun gbogbo ní ẹmí pèlú ti fi lẹ e yín lówọ, bí Kristi ti kú nítorí èsẹ wá gégé bí ìwé mímọ tí wí. 4 Àti pé a sìnkú rẹ, àti pé ó jínde ní ojọ kẹta gégé bí ìwé Mímọ tí wí; 5 àti

pé ó farahàn Peteru, lẹyin èyí, àwọn méjìlá. 6 Lẹyin èyí, ó farahàn àwọn ará tí o jú èdédégbẹta lọ lẹẹkan náà; ọpọ nínú wọn wà títí fi dí ìnsin yí, sùgbọn àwọn dí ti sùn. 7 Lẹyin èyí ni ó farahan Jakọbu; lẹyin náà fún gbogbo àwọn aposteli. 8 Àti níkeyin gbogbo wọn ó farahàn mí pèlú, bí ẹni tí a bí ǵájú àkókó rẹ. 9 Nítorí ẹmí ni ẹni tí ó kéré jùlọ nínú àwọn aposteli, ẹmí ẹni tí kọ yẹ láti pé ní aposteli, nítorí tí mo ẹ inúnibíni sí ìjọ èniyàn Ọlórún. 10 Sùgbọn nípa oore-ọfẹ Ọlórún mo rí bí mo ti rí: oore-ọfẹ rẹ tí a fi fún mi kò sì jẹ asán; sùgbọn mó ẗìsẹ lópólópọ jú gbogbo wọn lọ, sùgbọn kì í ẹ ẹmí, bí kò ẹ oore-ọfẹ Ọlórún tí ó wà pèlú mi. 11 Nítorí náà ìbá à ẹ ẹmí tàbí àwọn ni, èyí ní àwa wààsù, èyí ní èyin sì gbàgbọ. 12 Ìjẹ bí a bá ẗìsẹ tí àwọn mífiran nínú yín fi wí pé, àjínde òkú kò sí. 13 Sùgbọn bí àjínde òkú kò sí, ìjẹ Kristi kò jínde. 14 Bí Kristi kò bá sì jínde, ìjẹ asán ni ìwààsù wà, asán sì ni ìgbàgbọ yín pèlú. 15 Sùgbọn jù bẹẹ lọ, a mú wa ni elẹríf èké fún Ọlórún; nítorí ti àwa jẹríf Ọlórún pé ó jí Kristi díde kúrò nínú òkú: ẹni tí òun kò jí díde bí ó bá ẹ pé àwọn òkú kò jínde? 16 Nítorí pé bi á kò bá jí àwọn òkú díde, ìjẹ a kò jí Kristi díde, 17 bí a kò bá sì jí Kristi díde, asán ní ìgbàgbọ yín; èyin wà nínú èsẹ yín síbẹ. 18 Ìjẹ àwọn pèlú tí ó sùn nínú Kristi sẹgbé. 19 Bí ó bá ẹ pé kíkì ayé yí nikan ní àwa ní ìrètí nínú Kristi, àwa jásí òtòsì jùlọ nínú gbogbo èniyàn. 20 Ìjẹ nìnsin yí Kristi tí jínde kúrò nínú òkú, ó sì dí àkọbí nínú àwọn tí ó sùn. 21 Nítorí ìgbà tí ó jẹ pé nípa èniyàn ní ikú ti wá, nípa èniyàn ní àjínde òkú sì ti wá pèlú. 22 Nítorí bí gbogbo èniyàn ti kú nínú Adamu, bẹẹ ní a ó sì sọ gbogbo èniyàn dí àlàyẹ nínú Kristi. 23 Sùgbọn olúkúlùkù èniyàn ní ipá tirẹ: Kristi àkọbí; lẹyin èyí àwọn tí ó jẹ tí Kristi ni wíwá rẹ. 24 Nígba náà ni ọpin yóó dé, nígba tí ó bá ti fi ìjọba fún Ọlórún Baba, nígba tí ó bá pa gbogbo àṣẹ àti gbogbo ọlá àti agbára run. 25 Nítorí ti òun gbọdọ ti jẹ ọba kí òun to fi gbogbo àwọn ọtá rẹ sí abẹ èsẹ rẹ. 26 Ikú ní ọtá ìkeyin tí a ó parun. 27 “Nítorí ó ti fi ohun gbogbo sábé èsẹ rẹ.” Sùgbọn nígba tí ó wí pé, “Ohun gbogbo ni á fi sí abẹ rẹ,” o dájú pé Ọlórún nikan soṣo ní

kò sí ní abẹ̀ rẹ̀, Òun ní ó fi ohun gbogbo sí abẹ̀ ọ̀run. **28** Nígba tí a bá sì fi ohun gbogbo sí abẹ̀ rẹ̀ tán, nígba náà ni á ó fi ọ̀mọ̀ tìkára rẹ̀ pèlú sáábẹ̀ ẹ̀ni tí ó fi ohun gbogbo sí abẹ̀ rẹ̀, kí Ọlọ̀run lè já sí ohun gbogbo nínú ohun gbogbo. **29** Ní bá yí, bí kò bá sí àjínḡde, kín ní ètè àwọn ẹ̀niyàn tí wọn ní tẹ̀ bọ̀ omi nítorí òkú? Bí àwọn òkú kò bá jínḡde rárá, nítorí kín ni a ẹ̀ ń bamiṡiisi wọn nítorí wọn? **30** Nítorí kín ní àwa sì ẹ̀ ń bẹ̀ nínú ewu ni wákàtí gbogbo? **31** Mo sọ nípa ayọ̀ tí mo ní lórí yín nínú Kristi Jesu Olúwa wá pé, ẹ̀mi ń kú lójojujùmó. **32** Kí a wí bí ẹ̀niyàn, bí mo bá ẹ̀ranko já ní Efesu, ànḡaàní kín ni ó jẹ̀ fún mí? Bí àwọn òkú kò bá jínḡde, “È jẹ̀ kí a máa jẹ, kí a máa mú; nítorí ní ọ̀lá ní àwa ó kú.” **33** Kí a má tòn yín jẹ, “Egbé búburú bá iwà rere jẹ.” **34** È jí ọ̀dodo, kí ẹ̀ má sì dẹ̀ş; nítorí àwọn ẹ̀lómíràn kò ni imọ̀ Ọlọ̀run, mo sọ ẹ̀yí kí ojú ba à lè tiyín. **35** Şùgbọ̀n ẹ̀nikan yóó wí pé, “Báwo ni àwọn òkú yóó ẹ̀ jínḡde? Irú ara wó ni wọn ó padà sí?” **36** Iwọ̀ aláimòye, ohun tí iwọ̀ fúnruḡbìn kí í yè bí kò ẹ̀ pé ó ba kú, **37** àti ẹ̀yí tí iwọ̀ fúnruḡbìn, kí í ẹ̀ ara tí ń bọ̀ ni iwọ̀ fúnruḡbìn, şùgbọ̀n ẹ̀so lásán ni, íbá à ẹ̀ şe alikama, tàbí irú mīràn. **38** Şùgbọ̀n Ọlọ̀run fún ún ni ara bí ó tí wù ú, àti fún olúkúlùkù irúḡbìn ara tirẹ̀. **39** Gbogbo ẹ̀ran-ara kí í ẹ̀ ẹ̀ran-ara kan náà, şùgbọ̀n ọ̀tò ni ẹ̀ran-ara tí ẹ̀niyàn, ọ̀tò ni ẹ̀ran-ara tí ẹ̀ranko, ọ̀tò ní tí ẹ̀ja, ọ̀tò sì ní tí ẹ̀yẹ. **40** Ará tí òkè ọ̀run ń bẹ, ara tí ayé pèlú sì ń bẹ, şùgbọ̀n ọ̀go tí òkè ọ̀run ọ̀tò, àti ọ̀go tí ayé ọ̀tò. **41** Ọ̀tò ni ọ̀go tí oòrùn, ọ̀tò ni ọ̀go tí ọ̀şúpá, ọ̀tò sì ni ọ̀go tí iràwọ̀; iràwọ̀ şá yàtò sí iràwọ̀ ni ọ̀go. **42** Gégé bẹ̀ẹ̀ sí ni àjínḡde òkú. A gbìn ín ní ìdìbàjẹ; a sí jì í dide ni àìdìbàjẹ. **43** A gbìn ín ni àìní ọ̀lá, a sí jì í dide ni ọ̀go; a gbìn ín ni àìlera, a sì jì í dide ní agbára. **44** A gbìn ín ni, ara ẹ̀ran a sì jì í dide ni ara tí ẹ̀mí. Bí ara ẹ̀ran bá ń bẹ, ara ẹ̀mí náà sì ń bẹ. **45** Bẹ̀ẹ̀ ní a sì kọ̀ ó pé, “Adamu ọ̀kùnrin íşáájú, aláàye ọ̀kàn ni a dá a”; Adamu ikeyin ẹ̀mí íşonidààye. **46** Şùgbọ̀n ẹ̀yí tí í ẹ̀ ẹ̀mí kọ̀ ní ó kọ̀kọ̀ şáájú, bí kò ẹ̀ ẹ̀yí tí í ẹ̀ ẹ̀mí ara ọ̀kàn, léyìn náà ẹ̀yí tí í ẹ̀ ẹ̀mí. **47** Ọ̀kùnrin íşáájú tí inú erupẹ̀ wá gégé bí ẹ̀ni erupẹ̀: ọ̀kùnrin ẹ̀kejì láti ọ̀run wá ni. **48** Bí ẹ̀ni erupẹ̀ tí rí, irú bẹ̀ẹ̀ sì ni àwọn tí í ẹ̀ ẹ̀ni erupẹ̀: bí ẹ̀ni tí ọ̀run tí rí, irú bẹ̀ẹ̀ sì ni àwọn tí í ẹ̀ ẹ̀ni

ọ̀run. **49** Bí àwa tí rú àwòrán ẹ̀ni erupẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ní àwa ó sì rú àwòrán ẹ̀ni tí ọ̀run. **50** Ará, ñjẹ̀ ẹ̀yí ní mo wí pé, ara àti ẹ̀jẹ̀ kò lè jogún iḡbà Ọlọ̀run, bẹ̀ẹ̀ ni ìdìbàjẹ̀ kò lè jogún àìdìbàjẹ̀. **51** Kíyèsì í, ohun jìnḡlẹ̀ ni mo sọ fún un yín, gbogbo wá kí yóó sùn, şùgbọ̀n gbogbo wá ní a ó palàradà. **52** Lógán, ni íşẹ́jú kan, nígba ipè ikeyin: nítorí ipè yóó dún, a ó sì jì àwọn òkú dide ní àìdìbàjẹ̀, a ó sì pa wá lárada. **53** Nítorí pé ara ìdìbàjẹ̀ yí kò lè şàìgbé ìdìbàjẹ̀ wọ̀, àti ara kíkú yí kò lè şàìgbé ara àikú wọ̀. **54** Şùgbọ̀n nígba tí ará ìdìbàjẹ̀ yí bá tí gbé àìdìbàjẹ̀ wọ̀, tí ara kíkú yí bá sí tí gbé àikú wọ̀ bẹ̀ẹ̀ tan, nígba náà ni ọ̀rọ̀ tí a kọ̀ yóó ẹ̀şẹ̀ pé, “A gbé ikú mí ní íşẹgun.” **55** “Ikú, oró rẹ̀ dà? Ikú, íşẹgun rẹ̀ dà?” (**Hadēs g86**) **56** Oro ikú ni ẹ̀şẹ̀; àti agbára ẹ̀şẹ̀ ni ọ̀fin. **57** Şùgbọ̀n ọ̀pẹ̀ ní fún Ọlọ̀run ẹ̀ni tí ó fi íşẹgun fún wá nípa Olúwa wá Jesu Kristi! **58** Nítorí náà ẹ̀yin ará mí olùfẹ̀ ẹ̀ máa dúró şinşin, láìyeşẹ̀, kí ẹ̀ máa pọ̀ sí í ní íşẹ̀ Olúwa nígba gbogbo, ní iwọn bí ẹ̀yin tí mò pé íşẹ̀ yin kí í ẹ̀ asán nínú Olúwa.

16 Ñjẹ̀ ní tí ìdàwó fún àwọn ẹ̀niyàn mímó, bí mo tí wí fún àwọn iḡo Galatia, bẹ̀ẹ̀ gégé ní kí ẹ̀ ẹ̀. **2** Ní ojọ̀ kìn-ín-ní ọ̀şẹ̀, kí olúkúlùkù yín fi sínú íşúra lódò ara rẹ̀ ni apá kan, gégé bí Ọlọ̀run tí ẹ̀ rere fún ún, kí ó má ẹ̀ şe sí ikọ̀jo nígba tí mo bá dé. **3** Àti nígba tí mo bá dé, àwọn ẹ̀ni tí ẹ̀ bá yàn, àwọn ni ẹ̀mi ó rán láti mú ẹ̀bùn yín gòkè lọ sí Jerusalemu. **4** Bí ó bá sí yẹ̀ kí ẹ̀mí lọ pèlú, wọn ó sì bá mí lọ. **5** Şùgbọ̀n ẹ̀mi yóó tò yin wá, nígba tí ẹ̀mí bá tí kọ́já láàrín Makedonia: nítorí ẹ̀mi yóó kọ́já láàrín Makedonia. **6** Bóya ẹ̀mi ó sì dúró pèlú yín, tàbí kí ń tilẹ̀ lo àkókò ọ̀tútù, kí ẹ̀yin lé sìn mí ni ọ̀nà àjò mí, níbikíbi tí mo bá ń lọ. **7** Nítorí ẹ̀mi kò fẹ̀ kan rí yín kí ẹ̀mi sì ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ kọ́já lọ; nítorí ẹ̀mi ń retí àti dúró lódò yín dī, bí Olúwa bá fẹ̀. **8** Şùgbọ̀n ẹ̀mi yóó dúró ni Efesu tí tí dí Pentikosti. **9** Nítorí pé ilẹ̀kùn rí lá láti ẹ̀ ẹ̀şẹ̀ gidi şí sílẹ̀ fún mí, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ sì ni àwọn ọ̀tá tí ń bẹ. **10** Ñjẹ̀ bí Timotiu bá dé, ẹ̀ jẹ̀ kí ó wá lódò yín láìbẹ̀rù, nítorí òun ń ẹ̀şẹ̀ Olúwa, bí ẹ̀mi pèlú tí ń ẹ̀. **11** Nítorí náà kí ẹ̀nikẹ̀ni má ẹ̀şẹ̀ kẹ̀gàn rẹ̀. Şùgbọ̀n ẹ̀ sín ín jáde lónà àjò ni alááfíà, kí òun lè tò mí wá; nítorí tí ẹ̀mí ń fi ojú sí ọ̀nà fún wíwá rẹ̀ pèlú àwọn arákùnrin. **12**

Şùgbòṇ ní tí Apollo arákùnrin wa, mo bè ẹ púpò láti tò yín wá pèlú àwọn arákùnrin, şùgbòṇ kì í şe ifẹ rẹ rára láti wà nísinsin yí, şùgbòṇ òun yóò wá nígbà tí ààyè bá sí sílẹ fún un. **13** Ẹ máa şóra, ẹ dúró şinşin nínú ìgbàgbò, ẹ şe bi ọkùnrin tí ó ní ìgboyà, ẹ jẹ alágbára. **14** Ẹ máa şe ohun gbogbo nínú ifẹ. **15** Njẹ mo bè yín ará, ẹ sá mọ ilé Stefana pé, àwọn ni ẹni àkókó tò gba Jesu ní Akaia, àti pé, wọn sì tí fi ará wọn fún işẹ ìránşẹ àwọn ènìyàn mímó. **16** Kí ẹyin tẹrba fún irú àwọn báwọnyí, àti fún olúkúlùkù olùbáşişẹ pò pèlú wa tí ó sì ní şe làálàá. **17** Mo láyò fún wíwá Stefana àti Fortunatu àti Akaiku, nítorí èyí tí ó kù ní pá tí yín wọn tí fi kún un. **18** Nítorí tí wọn tu ẹmí mí lára àti tiyín: nítorí náà, ẹ máa gba irú àwọn tí ó rí bèẹ. **19** Àwọn ìjọ ni Asia kí í yín. Akuila àti Priskilla kí í yín púpò nínú Olúwa, pèlú ìjọ tí ó wà ni ilé wọn. **20** Gbogbo àwọn arákùnrin kí í yín. Ẹ fi ifẹnukonu mímó kí ara yín. **21** Ikíní ti ẹmi Paulu, láti ọwọ ẹmi tikára mi wá. **22** Bí ẹnikẹni kò bá ní ifẹ Jesu Kristi Olúwa, jẹ kí ó dì ẹni ifibú. Máa bọ Olúwa wa! **23** Oore-òfẹ Jesu Kristi Olúwa kí ó wà pèlú yín! **24** Ifẹ mi wá pèlú gbogbo yín nínú Kristi Jesu. Àmín.

2 Corinthians

1 Paulu aposteli Jesu Kristi nípa ífẹ Ọlórún, àti Timotiu arákùnrin wá, Sí ijọ Ọlórún tí ó wà ní Kòrinti pèlú gbogbo àwọn èniyàn mínmọ́ tí ó wà ní gbogbo Akaia: **2** Oore-òfẹ́ sí yín àti àlàáfíà láti ọ̀dọ Ọlórún Baba wa, àti Jesu Kristi Olúwa. **3** Olùbúkún ni Ọlórún, àti Baba Jesu Kristi Olúwa wa, Baba Ìyónú, àti Ọlórún ìtùnú gbogbo. **4** Èni tí nì tú wá nínú ní gbogbo ìdààmú wa, kì àwa pèlú lè máa tu àwọn tí ó wá nínú ìdààmú nínú, nípa ìtùnú náà ti a fi nì tú àwa fúnra wa nínú láti ọ̀dọ Ọlórún wá. **5** Nítórí pé bí àwa ti pín nínú ìjìyà Kristi, gégé bèè ni ìtùnú wa dí púpọ́ pèlú nípa Kristi. **6** Sùgbọ́n bí a bá sì n pọn wa lójú, ó jẹ́ fún ìtùnú àti ìgbàlà yín; tàbí bi a bá nì tú wá nínú, ó jẹ́ fún ìtùnú yín ti nì síṣẹ̀ sùúrù láti mú yin ní irú ìfaradà ìyà kan náà ti àwa pèlú nì jẹ́. **7** Àti pé ìrètí wa nípa tiyín dúró ṣínṣin, àwa sì mò pé, bí èyin ti jẹ́ aláábápín nínú ìyà wa, bèè ni èyin nì pín nínú ìtùnú náà pèlú. **8** Arákùnrin àti arábinrin, àwa kò fẹ́ kí èyin jẹ́ ọ̀pẹ́ nípa wàhálà tí ó dé bá wa ní agbègbè Asia, ní ti pé a pọn wa lójú gidigidi rékojá agbára ìfaradà wa, tó bèè tí ìrètí kò tilẹ́ sí fún èmí wa mó. **9** Nítòótó, nínú ọkàn wa a tilẹ́ ní ìmòlára wí pé a tí gba ìdálẹ́bi ikú, sùgbọ́n èyí farahàn láti má mú wa gbékèlẹ́ ara wa bí kò ṣe Ọlórún tí nì jí òkú dide. **10** Èni tí ó gbà wá kúrò nínú irú ikú tí ó tóbi bèè, yóò sí tún gbà wá; òun ní àwa gbékèlẹ́ pé yóò sí máa gbà wá síbèsíbè, **11** bí èyin pèlú tí nì fi àdùrà yín ràn wá lówó. Àti pé ọ̀pọ̀ èniyàn ni yóò dúpẹ́ nítórí wa fún oore-òfẹ́ ojúrere tí a rí gbà nípa ìdáhùn sí àdùrà ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn. **12** Nítórí èyí ní ìṣògò wá, èrì láti inú ọkàn wa pèlú sí jèrìí wí pé àwa nì gbé ìgbésí ayé tí ó ní ìtumọ́ pàápàá jùlọ́ nínú ìbágbépo wa pèlú yín, nínú ìwà mínmọ́ àti òtítító láti ọ̀dọ Ọlórún wá. Kì í ṣe nípa ọ̀gbọ́n ti ara ni àwa nì ṣe èyí bí kò ṣe nípa oore-òfẹ́ Ọlórún. **13** Nítórí pé àwa kò kòwé ohun tí eyín kò lè kà àti ni mòyè rẹ́ sí yín. Mo sì tún ní ìrètí wí pé. **14** Gégé bí èyin pèlú ti ní ìmò nípa wa ní apá kan, bakan náà ni ẹ́ ó ní ìmò lẹ̀kùnrẹ́rẹ́ tí ẹ́ ó sì fi wá yangàn, bí àwa pèlú yóò ṣe fi yín yangàn ní ojọ Jesu Olúwa. **15** Nítórí mo ní ìdánílójú yí wí pé, mo pinnu láti kòkọ́

bẹ́ yín wò kí ẹ́ lè jẹ́ ànàfàní ìgbà méjì. **16** Mo pinnu láti bẹ́ yín wò ní ìrìnàjò mi sí Makedonia àti láti tún bẹ́ yín wò nígbà tí mo bá nì padà bọ́ láti Makedonia àti wí pé kí èyin kí ó lè ràn mi láti ọ̀dọ yín ní ìrìnàjò mi sí Judea. **17** Nítórí náà nígbà tí èmi nì gbèrò bèè, èmi ha ṣiyèmèjì bí? Tàbí àwọn ohun tí mo pinnu, mo ha pinnu wọn gégé bí ti ará bí, pé kí ó jẹ́ “Bèè ní, bèè ní” àti “Bèè kọ, bèè kọ”? **18** Sùgbọ́n bí Ọlórún tí jẹ́ olóòtítító, ọ̀rọ́ wa fún yín kí í ṣe bèè ni àti bèè kọ. **19** Nítórí pé Jesu Kristi, Ọmọ Ọlórún, èni tí a tí wáàsù rẹ́ láàrín yín nípasẹ́ èmí àti Silfanu àti Timotiu, kì í ṣe bèè ni bèè kọ, sùgbọ́n nínú rẹ́ ni bèè ní. **20** Nítórí tí gbogbo ìlérí Ọlórún dí bèè ni nínú Kristi. Nítórí ìdì èyí ní a ṣe nì wí pé “Àmín” nípasẹ́ rẹ́ sí ọ̀gọ Ọlórún. **21** Njẹ́ nìsinsin yí, Ọlórún ni ó fì èṣé wa múlẹ́ pèlú yín nínú Kristi, Òun ni ó fì fi àmí òróró yàn wá, **22** ó sì fì èdìdì rẹ́ dì wá pèlú, ó sì tí fì Èmí rẹ́ sí wa ní ọkàn gégé bí èrì ìdánílójú ohun tí ó nì bọ́. **23** Mo sì pe Ọlórún ṣe èlérí ọkàn mi pé nítórí àti dá yín sí ní èmi kò ṣe padà sí Kòrinti. **24** Kì í ṣe nítórí tí àwa jẹ́ gàba lórí ìgbàgbọ́ yín, sùgbọ́n àwa nì síṣẹ́ pọ́ pèlú yín fún ayọ́ yín nítórí nípa ìgbàgbọ́ ni èyin dúró ṣínṣin.

2 Nítórí náà mo tí pinnu nínú ara mí pé, èmi kì yóò tún fi ìbànújẹ́ tọ́ yin wá. **2** Nítórí pé bí èmi bá mú inú yín bàjẹ́, njẹ́ ta ni èni ti ìbá mú inú mí dùn ní àkòkò tí inú mi bá bàjẹ́ bí kò ṣe èni tí mo ti ba nínú jẹ́? **3** Èmi sì kòwé bí mo tí kọ sí yín pé, nígbà tí mo bá sì de, kí èmi má ṣe ni ìbànújẹ́ lóጉdò àwọn ti ìbá mú mi ní ayọ́, nítórí tí mo ní ìgbékèlẹ́ nínú gbogbo yín, wí pé èyin yóò jẹ́ aláábápín ayọ́ mi. **4** Nítórí pé nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ wàhálà àti ìrora ọkàn mí ni mo ti fi ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ omijé kòwé sí yín; kì í ṣe nítórí kí a lè bà yín nínú jẹ́, sùgbọ́n kí èyin bá a lè mò bí ìfẹ́ tí mo ní sí yín ṣe jìnlẹ́ tó. **5** Bí ènikẹ́ni bá fa ohun ìbànújẹ́ kì í ṣe èmi ni ó bà nínú jẹ́, bí kò ṣe èyin fúnra yín, níwọn ìyówú kí ó jẹ́; n kò fẹ́ sọ́ ọ́ lónà lílẹ́ jù. **6** Ìyà náà tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ ti fì jẹ́ irú èniyàn bèè tó fún un. **7** Kàkà bèè, èyin ìbá kúkú dárjìí í, kí ẹ́ sí tù ú nínú ní gbogbo ọ̀nà, kí ìbànújẹ́ má bà á bọ́ irú èniyàn bèè mọ́lẹ́. **8** Nítórí náà mo bè yín, ẹ́ fi ìdánílójú ìfẹ́ yín hàn sí irú èni náà. **9** Ìdì

tí mo ɛ kòwé ní kǐ èmí bá à lè rí èrǐ òlómú nípa ìgbòràn yín nínú ohun gbogbo. **10** Şùgbònbí ẹ̀yìn bá dárjì ẹ̀nikẹ̀nì, èmí pẹ̀lú dárjì ì. Ohun tí èmí pẹ̀lú bá fì jì, nítorí tiyín ní mo fì jì níwájú Kristi. **11** Kí Satani má bá à rẹ̀ wá jẹ. Nítorí àwà kò ɛ aláìmò àrẹ̀kẹ̀rẹ̀kẹ̀ rẹ̀. **12** Şùgbònbí nígba tí mo dé Troasi láti wààsù iyinrere Kristi, tí mo sì rí ì wí pé Olúwa tí ɛ̀ ìlẹ̀kùn fún mí, **13** síbẹ̀ èmí kò ní àlàáfíà lókàn mí, nítorí tí èmí kò rí Titu arákùnrin mí nìbẹ̀. Nítorí ìdì ẹ̀yí ní mo ɛ̀ dágberẹ̀ fún wọn, mo sì rẹ̀kojá lọ sí Makedonia. **14** Şùgbònbí ọ̀pẹ̀ ní fún Ọ̀lórún, ẹ̀ni tí ì yọ ayọ̀ ị̀şẹ̀gun lórí wá nígba gbogbo nínú Kristi, tí a sì ní fì òórùn dídùn ìmọ̀ rẹ̀ hàn nípa wá nìbí gbogbo. **15** Nítorí òórùn dídùn Kristi ní àwà jẹ̀ fún Ọ̀lórún, nínú àwọn tí a ní gbalà àti nínú àwọn tí ó ní ɛ̀şẹ̀gbé. **16** Fún àwọn kan, àwà jẹ̀ òórùn sí ikú, àti fún àwọn mìíràn òórùn iye sí iye. Ta ní ó ha sì tò fún nìkan wọ̀nyí? **17** Nítorí àwà kò dàbí àwọn ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, tí ì fì ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún şòwò jẹun; şùgbònbí nínú òtítọ̀ inú àwà ní sọ̀rọ̀ níwájú Ọ̀lórún nínú Kristi gégé bí àwọn tí a rán láti ọ̀dọ̀ Ọ̀lórún wá.

3 Àwà ha tún bèrẹ̀ láti máa yín ara wá bí? Tàbí àwà ha ní fẹ̀ iwé iyin sọ̀dọ̀ yín, tàbí láti ọ̀dọ̀ yín gégé bí ẹ̀lòmíràn tí ì ɛ̀ ɛ̀? **2** Ẹ̀yìn fúnra yín ní iwé iyin wá, tí a tí kọ̀ sí yín ní ọ̀kàn, tí gbogbo ẹ̀niyàn mò, tí wón sì ì kà. **3** Ẹ̀yìn sì ì fihàn pé iwé tí a gbà sílẹ̀ láti ọ̀dọ̀ Kristi ní yín, kì í ɛ̀ ẹ̀yí tí a sì fì jẹ́lú kọ̀, bí kò ɛ̀ Ẹ̀mí Ọ̀lórún aláàyẹ̀, kì í ɛ̀ nínú wàlàà òkúta bí kò ɛ̀ nínú wàlàà ọ̀kàn ẹ̀ran. **4** Irú ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀ yí ní àwà ní nípasè Kristi sọ̀dọ̀ Ọ̀lórún, **5** kì í ɛ̀ pé àwà tò fún ara wá láti şíró ohunkóhun bí ẹ̀ni pé láti ọ̀dọ̀ àwà tìkára wá; şùgbònbí láti ọ̀dọ̀ Ọ̀lórún ní tító wà, **6** Ẹ̀ni tí ó mú wá yẹ̀ bí ìránşẹ̀ májẹ̀mú tuntun; kì í ɛ̀ ní tí iwé àkọ̀sílẹ̀ şùgbònbí ní tí ẹ̀mí, nítorí iwé a máa pa ní, şùgbònbí ẹ̀mí a máa sọ̀ ní di ààyẹ̀. **7** Şùgbònbí bí ị̀şẹ̀ ìránşẹ̀ tí ikú, tí a tí kọ̀ tí a sì tí gbẹ̀ sí ara òkúta bá jẹ̀ ológo tò bèẹ̀ tí àwọn ọ̀mọ̀ Israẹli kò lè tejúmọ̀ wíwo ọ̀jú Mose nítorí ọ̀go ọ̀jú rẹ̀ (ọ̀go tí ì kọ́já lọ); **8** yòò ha tí rí tí ị̀şẹ̀ ìránşẹ̀ tí ẹ̀mí kì yòò kúkú jẹ̀ ọ̀go jù? **9** Nítorí pé bí ị̀şẹ̀ ìránşẹ̀ idálẹ̀bí bá jẹ̀ ológo, mélé̀dó mélé̀dó ní ị̀şẹ̀ ìránşẹ̀ ọ̀dodo yòò tayo jù ì ní ọ̀go. **10** Nítorí, ẹ̀yí

tí a tí ɛ̀ şẹ̀ lógo rí, kó lógo mò báyií, nítorí ọ̀go tí ó tayo. **11** Nítorí pé bí ẹ̀yí tí ì kọ́já lọ bá lógo, mélé̀dó mélé̀dó ní ẹ̀yí tí ó dúró kì yòò ní ọ̀go! **12** Njẹ̀ nítorí nàà bí a tí ní irú ìrètí bí ẹ̀yí, àwà ní fì ìgboyà púpọ̀ sọ̀rọ̀. **13** Kì í sì í ɛ̀ bí Mose, ẹ̀ni tí ó fì ibòjú bo ọ̀jú rẹ̀, kì àwọn ọ̀mọ̀ Israẹli má bá à lè tejúmọ̀ wíwo ọ̀pin ẹ̀yí tí ì kọ́já lọ. **14** Şùgbònbí ọ̀jú inú wọn fọ̀; nítorí pé títí fì di ònì olónií nípa kíkà májẹ̀mú láéláé, ibòjú kan nàà şì wá láìkà kúrò; nítorí pé nínú Kristi ní a tí lè mú ibòjú nàà kúrò. **15** Şùgbònbí títí di ònì olónií, nígbaíkígbà tí a bá ì kà Mose, ibòjú nàà ì bẹ̀ lókàn wọn. **16** Şùgbònbí nígba tí òun bá yípadà sí Olúwa, a ó mú ibòjú nàà kúrò. **17** Njẹ̀ Olúwa ní Ẹ̀mí nàà: nìbí tí Ẹ̀mí Olúwa bá sì wá, nìbẹ̀ ní òmìnira gbé wà. **18** Şùgbònbí gbogbo wá ní wo ọ̀go Olúwa láísí ibòjú bí ẹ̀ni pé nínú àwọ̀jiji, a sì ì pa wá dà sí àwòrán kan nàà láti ọ̀go dé ọ̀go, àní bí láti ọ̀dọ̀ Olúwa tí ì ɛ̀ Ẹ̀mí.

4 Nítorí nàà, níwọn bí ó tí jẹ̀ pé nípa àánú Ọ̀lórún ní a rí ị̀şẹ̀ ìránşẹ̀ yí gba, ààrẹ̀ kò mú ọ̀kàn wá rara, **2** şùgbònbí àwà tí kọ̀ gbogbo ohun ìkọ̀kọ̀ tí ó ní itijú sílẹ̀, àwà kò rìn ní ẹ̀tàn, bèẹ̀ ní àwà kò fì ọ̀wọ̀ ẹ̀tàn mú ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún; şùgbònbí nípa fífì òtítọ̀ hàn, àwà ì fì ara wá le ẹ̀rǐ ọ̀kàn olúkúlùkù ẹ̀niyàn lówọ̀ níwájú Ọ̀lórún. **3** Şùgbònbí báyií, bí iyinrere wá bá sí fì ara sin, ó fì ara sin fún àwọn tí ó ní ɛ̀şẹ̀gbé. **4** Nínú àwọn ẹ̀ni tí ọ̀lórún ayé yí tí sọ̀ ọ̀kàn àwọn aláìgbàgbọ̀ dí afọ́jú, kì ìmọ̀lẹ̀ iyinrere Kristi tí ó lógo, ẹ̀ni tí ì ɛ̀ àwòrán Ọ̀lórún, má ɛ̀ mọ̀lẹ̀ nínú wọn. (aiōn g165) **5** Nítorí àwà kò wààsù àwà tìkára wá, bí kò ɛ̀ Kristi Jesu Olúwa; àwà tìkára wá sì jẹ̀ ẹ̀rú yín nítorí Jesu. **6** Nítorí Ọ̀lórún ní ẹ̀ni tí ó wí pé, “Kì ìmọ̀lẹ̀ ó tan láti inú òkùnkùn jade,” òun ní ó tí ì tan mọ̀lẹ̀ lókàn wá, láti fún wá ní ìmọ̀lẹ̀ ìmọ̀ ọ̀go Ọ̀lórún ní ọ̀jú Jesu Kristi. **7** Şùgbònbí àwà ní ị̀şúra yí nínú ohun èlò amọ̀, kì olárlálá agbára nàà lè jẹ̀ tí Ọ̀lórún, kì ó má ɛ̀ tí ọ̀dọ̀ wá wá. **8** A ní pọ̀n wá lójú nìhà gbogbo, şùgbònbí ara kò ní wá: a ní dààmú wá, şùgbònbí a kò sọ̀ ìrètí nù. **9** A ní ɛ̀ inúnibíni sí wá, şùgbònbí a kò kọ̀ wá sílẹ̀; a ní rẹ̀ wá sílẹ̀ şùgbònbí a kò pa wá run. **10** Nígba gbogbo àwà ní ru ikú Jesu Olúwa kírì ní ará wá, kì a lè fì iye Jesu hàn pẹ̀lú lára wá. **11**

Nítorí pé nígbà gbogbo ní a ní fi àwà tí ó wà láààyè fún ikú nítorí Jesu, kí a lè fi iyè hàn nínú ara kíkú wa pèlú. **12** Bẹ̀ẹ̀ ni ikú n̄ ṣiṣẹ̀ nínú wa, ṣùgbọ̀n iyè ṣiṣẹ̀ nínú yín. **13** Gégé bí a ti kọ pé, “Èmi gbàgbọ́, nítorí nàà ni èmi ẹ̀se sọ,” pèlú èmi ìgbàgbọ́ kan nàà, a tún gbàgbọ́ àti nítorí nàà ni àwà sì ẹ̀se n̄ sọ. **14** Àwà mò pé, ẹnì tí ó jí Jesu Olúwa dide yóò sì jí wa dide pèlú nípa Jesu, yóò sì mú wa wà níwájú rẹ̀ pèlú yín, **15** Nítorí tiyín ní gbogbo rẹ̀, kì ọ̀pẹ̀ lè dí púpọ̀ fún ògo Ọlọrun gégé bí oore-ọ̀fẹ̀ ti n̄ gbòdò sí í fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ènìyàn. **16** Nítorí èyí ni ààrẹ̀ kò ẹ̀se mú wa; ṣùgbọ̀n bí ọ̀kúnrin ti òde wa bá n̄ parun, síbẹ̀ ọ̀kúnrin tí inú wa n̄ di tuntun lójoójúmọ̀. **17** Nítorí ipọnjú diẹ̀ yí n̄ pèsè ògo tí ó ní iwọn ayérayé tí ó pọ̀ rékojá silẹ̀ fún wa. (aiōnios g166) **18** Níwọn bí kò ti wo ohun tí a ní rí, bí kò ẹ̀se ohun tí a kò rí; nítorí ohun tí a ní rí ni ti ìgbà ìsinsin yí; ṣùgbọ̀n ohun tí a kò rí ni ti ayérayé. (aiōnios g166)

5 Nítorí àwà mò pé, bí ilẹ̀ àgọ̀ wa ti ayé ba wó, àwà ní ilẹ̀ kan láti ọ̀dọ̀ Ọlọrun, ilẹ̀ tí a kò fi ọ̀wọ̀ kọ̀, ti ayérayé nínú àwọn ọ̀run. (aiōnios g166) **2** Nítorí nítóótọ̀ àwà n̄ kérora nínú èyí, àwà sì n̄ fẹ̀ gidigidi láti fi ilẹ̀ wa ti ọ̀run wò wá. **3** Bí ó bá ẹ̀se pé a ti fi wò wá, a kì yóò bá wa ní ìhòhò. **4** Nítorí àwà tí a ní bẹ̀ nínú àgọ̀ yí n̄ kérora nítóótọ̀, kì í ẹ̀se nítorí tí àwà fẹ̀ jẹ̀ aláìwọ̀ṣọ̀, ṣùgbọ̀n pé a ó wò wá ní aṣọ̀ sí í, kì iyè ba à lè gbé ara kíkú mì. **5** Njẹ̀ ẹnì tí ó ti pèsè wa fún nhkan yí ni Ọlọrun, ẹnì tí ó sì ti fi Èmí fún wa pèlú ni ẹ̀rì idánílójú ohun tí n̄ bọ̀. **6** Nítorí nàà àwà ní igboyà nígbà gbogbo, àwà sì mò pé, nígbà tí àwà n̄ bẹ̀ ní ilẹ̀ nínú ara, àwà kò sí lọ̀dọ̀ Olúwa. **7** Àwà n̄ gbé nípa ìgbàgbọ̀, kì í ẹ̀se nípa rí rí. **8** Mo ní, àwà ní igboyà, àwà sì n̄ fẹ̀ kí a kúkú ti inú ara kúrò, kí a sì lè wà ní ilẹ̀ lọ̀dọ̀ Olúwa. **9** Nítorí nàà àwà n̄ ṣakitiyan, pé, bí àwà bá wà ní ilẹ̀ tàbí bí a kò sí, kì àwà lè jẹ̀ ẹnì itẹ̀wọ̀gbà lọ̀dọ̀ rẹ̀. **10** Nítorí pé gbogbo wa ni ó gbọ̀dọ̀ fi ara hàn níwájú itẹ̀ idájọ̀ Kristi; kì olúkúlùkù lè gbà èyí tí ó ẹ̀se gégé bí èyí tí ó tọ̀ sí í nígbà tí ó wà nínú ara ìbá à ẹ̀se rere tàbí búburú. **11** Nítorí nàà bí àwà ti mò ẹ̀rù Olúwa, àwà n̄ yí ènìyàn lẹ̀kàn padà; ṣùgbọ̀n a ní fi wá hàn fún Ọlọrun; mo sì gbàgbọ̀ pé, a sì ti fi wá hàn ní ọ̀kàn yín pèlú. **12** Nítorí

àwà kò sì ní máa tún yin ara wá sí í yín mò, ṣùgbọ̀n àwà fi ààyè fún yín láti máa sọgo nítorí wa, kì ẹ̀ lè ní ohun tí èyìn yóò fi dá wọn lóhùn, àwọn ti n̄ sọgo lóde ara kì í ẹ̀se ní ọ̀kàn. **13** Nítorí nàà bí àwà bá n̄ sínwín, fún Ọlọrun ni tàbí bí iyè wá bá sí pépé, fún yín ni. **14** Nítorí ifẹ̀ Kristi n̄ rọ̀ wá, nítorí àwà mò bá yífi pé, bí ẹnìkan bá kú fún gbogbo ènìyàn, njẹ̀ nígbà nàà, gbogbo wọn ni ó ti kú. **15** Ó sì ti kú fún gbogbo wọn, pé kí àwọn tí ó wà láààyè má sì ẹ̀se wà láààyè fún ara wọn mò, bí kò ẹ̀se fún ẹnì tí ó kú nítorí wọn, tí ó sì ti jín̄de. **16** Nítorí nàà láti ìsinsin yí lẹ̀, àwà kò mò ẹnìkan nípa ti ara mò; bí àwà tilẹ̀ ti mò Kristi nípa ti ara, ṣùgbọ̀n n̄sinsin yí àwà kò mò ọ̀n bẹ̀ẹ̀ mò. **17** Nítorí nàà bí ẹnìkan bá wà nínú Kristi, ó di ẹ̀dà tuntun: ohun àtìjọ̀ ti kojá lẹ̀; kíyèsì i, ohun tuntun ti dé. **18** Ohun gbogbo sì ti ọ̀dọ̀ Ọlọrun wá, ẹnì tí ó sì tipasẹ̀ Jesu Kristi bá wa làjà sọ̀dọ̀ ara rẹ̀, tí ó sì ti fi isẹ̀ ìránṣẹ̀ làjà fún wa. **19** Èyí ni pé, Ọlọrun wà nínú Kristi, ó n̄ bá aráyé làjà sọ̀dọ̀ ara rẹ̀, kò sí ka ìrékojá wọn sí wọn lórùn; ó sì ti fi ọ̀rẹ̀ làjà lẹ̀ wa lẹ̀wọ̀. **20** Nítorí nàà àwà ni ikọ̀ fún Kristi, bí ẹnì pé Ọlọrun n̄ ti ọ̀dọ̀ wa ṣìpẹ̀ fún yín: àwà n̄ bẹ̀ yín ní ipò Kristi, “È bá Ọlọrun làjà.” **21** Nítorí ó tí fi í ẹ̀se nítorí wa, ẹnì tí kò mò ẹ̀ṣẹ̀kẹ̀ṣẹ̀ rí, kì àwà lè di ọ̀dodo Ọlọrun nínú rẹ̀.

6 Gégé bí alábasìṣẹ̀pọ̀ nínú Ọlọrun, njẹ̀, àwà n̄ rọ̀ yín kì ẹ̀ má ẹ̀se gba oore-ọ̀fẹ̀ Ọlọrun lásán. **2** Nítorí o wí pé, “Ní àkókò itẹ̀wọ̀gbà mi, èmi tí gbọ̀ ohùn rẹ̀, àti ojọ̀ ìgbàlà, èmi sì ti ràn ọ̀ lẹ̀wọ̀.” Èmi wí fún ọ̀, n̄sinsin yí n̄ àkókò itẹ̀wọ̀gbà, n̄sinsin yí ni ojọ̀ ìgbàlà. **3** Àwà kò sì gbé ohun ìkọ̀ṣẹ̀ kankan si ọ̀nà ẹnìkẹ̀ni, kì isẹ̀ ìránṣẹ̀ wa má ẹ̀se di isọ̀rọ̀-òdì sí. **4** Ṣùgbọ̀n dípọ̀ bẹ̀ẹ̀, ni ọ̀nà gbogbo, àwà n̄ fi ara wa hàn bí àwọn ìránṣẹ̀ Ọlọrun nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ suùrù, nínú ipọnjú, nínú àìní, nínú wàhàlà, **5** nípa nínà, nínú túbú, nínú ìrúkèrú̀dò, nínú isẹ̀ àṣekára, nínú àìsàn, nínú ìgbààwẹ̀. **6** Nínú iwà mímọ̀, nínú ìmọ̀, nínú ipamọ̀ra, nínú isẹun, nínú Èmí Mímọ̀, nínú ifẹ̀ àìṣètàn. **7** Nínú ọ̀rẹ̀ ọ̀títọ̀, nínú agbára Ọlọrun, nínú ihámọ̀ra ọ̀dodo ní apá ọ̀tún àti ní apá ọ̀sì. **8** Nípa ọ̀lá àti ẹ̀gàn, nípa iyìn búburú àti iyìnrere: bí ẹ̀lẹ̀tàn, ṣùgbọ̀n a jásí olóòtítọ̀, **9** bí

eni tí a kò mò, şùgbòn a mò wá dájúdájú; bí eni tí ní kú lọ, şùgbòn a şì wá láààyè; bí eni tí a nà, şùgbòn a kò sì pa wá, **10** bí eni tí ó kún fún ibànújé, şùgbòn àwa ní yò nígbà gbogbo; bí tálàkà, şùgbòn àwa ní sò ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ dí ọ̀lórọ̀; bí eni tí kò ní nńkan, şùgbòn àwa ni ohun gbogbo. **11** Èyin ará Kòrinti, a ti bá yín sọ ọ̀títọ̀ ọ̀rọ̀, a sí ọkàn wa páyà sí yín. **12** Àwa kò fa ifẹ́ wa sáyìn fún yín, şùgbòn èyin fa ifẹ́ yín sáyìn kúrò lódò wa. **13** Ní sísán padà, ní ọ̀nà tí ó dára, èmi ní sọ bí eni pé fún àwọn ọ̀mọ̀dé, èyin nàà ẹ́ sí ọkàn yín páyà pèlú. **14** Ẹ́ má ẹ́ fi àìdọ̀gba dàpọ̀ pèlú àwọn aláìgbàgbọ̀, nítorí idàpọ̀ kín ni òdodo ní pèlú àìşòdodo? Idàpọ̀ kín ni ìmọ̀lẹ̀ sì ní pèlú òkùnkùn? **15** Irẹ̀pọ̀ kín ni Kristi ní pèlú Beliali? Tàbí ipín wó ni eni tí ó gbàgbọ̀ ní pèlú aláìgbàgbọ̀? **16** Irẹ̀pọ̀ kín ni tẹ̀mpilì Ọ̀lọ̀run ní pèlú òrìşà? Nítorí èyin ní tẹ̀mpilì Ọ̀lọ̀run aláàyè; gégé bí Ọ̀lọ̀run ti wí pé: “Èmi á gbé inú wọn, èmi o sì máa rìn láàrín wọn, èmi ó sì jé Ọ̀lọ̀run wọn, wọn yóó sì jé èniyàn mi.” **17** Nítorí nàà, “Ẹ́ jáde kúrò láàrín wọn, kí ẹ́ sì yá ara yín si ọ̀tò, ni Olúwa wí. Kí ẹ́ má ẹ́ fi ọ̀wọ̀ kan ohun àìmọ̀; Èmi ó sì gbà yín.” **18** Àti, “Èmi o sì jé Baba fún yín. Èyin ó sì jé ọ̀mọ̀kùnrin mi àti ọ̀mọ̀bínrin mi, ní Olúwa Olódùmarè wí.”

7 Nítorí nàà, èyin olùfẹ́, bí a ti ní àwọn iléírì wọ̀nyí, ẹ́ jé kí a wẹ́ ara wá mò kúrò nínú gbogbo ègbin ti ara àti ti èmí, kí a sọ iwà mímọ̀ dí pípé nínú ìbèrù Ọ̀lọ̀run. **2** Ẹ́ gbà wá tọ̀kàntọ̀kàn; a kò fi ibi ẹ́ ẹ̀nikẹ̀ni, a kò ba ẹ̀nikẹ̀ni jé, a kò rẹ́ ẹ̀nikẹ̀ni jẹ. **3** Èmi kò sọ èyí láti dá a yín lẹ́bi; nítorí mo tí wí şáájú pé, èyin wà nínú ọkàn wa kí a lè jùmọ̀ kú, àti kí a lè jùmọ̀ wá láààyè. **4** Mo ní ìgbọyá nílá láti bá yín sọ̀rọ̀; ìşògo mí lórí yín pọ̀; mo kún fún itùnú, mo sì ní yò rékojá nínú gbogbo ipọ̀njú wa. **5** Nítorí pé nígbà tí àwa tilẹ̀ dé Makedonia, ara wá kò balẹ̀, şùgbòn a ní pọ̀n wá lójú nìhà gbogbo, ijà ní bẹ́ lóde, èrù ní bẹ́ nínú. **6** Şùgbòn eni tí ní tu àwọn onírẹ̀lẹ̀ nínú, àní Ọ̀lọ̀run, ó tù wá nínú nípa dídé tí Titu dé, **7** kí í sì i ẹ́ nípa dídé rẹ́ nńkan şùgbòn nípa itùnú nàà pèlú tí ẹ́ ti tù ú nínú, nígbà tí ó rọ̀yìn fún wa ifẹ́ àtọ̀kànwá yín, ibànújé yín, àti itara yín fún mi; bèẹ́ ní mo sì

túbọ̀ yò. **8** Nítorí pé, bí mo tilẹ̀ ba inú yín jẹ́ nípa iwé tí mo kọ̀ èmi kò kábámọ̀ mò, bí mo tilẹ̀ ti kábámọ̀ tẹ̀lẹ̀ rí; nítorí tí mo wọ̀ye pé iwé mi mú yín banújé, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé fún ìgbà díẹ. **9** Èmi yò nísinsin yií, kì í ẹ́ nítorí tí a mú inú yín bàjẹ́, şùgbòn nítorí tí a mú inú yín bàjẹ́ sí ìrònúpiwàdà: nítorí ti a mú inú yín bàjẹ́ bí eni iwà-bí-Ọ̀lọ̀run, kí èyin má ẹ́ ti ipasẹ́ wa pàdànú ní ohunkóhun. **10** Nítorí pé ibànújé eni iwà-bí-Ọ̀lọ̀run máa şìşẹ́ ìrònúpiwàdà sí ìgbàlà tí kì í mú àbámọ̀ wá, şùgbòn ibànújé ti ayé a máa şìşẹ́ ikú. **11** Kíyèsì i, nítorí ohun kan nàà yií tí a mú yin banújé fún bí eni iwà-bí-Ọ̀lọ̀run, irú ìmúraşìşẹ́ tí ó mú jáde nínú yín, wíwẹ́ ara yín mò ní kọ̀, ibànújé ní kọ̀, ipayá ní kọ̀, ifojúşónà ní kọ̀, itara ní kọ̀, ìjẹ̀ni-níyá ní kọ̀. Nínú ohun àmì kọ̀kọ̀kan yií ni èyin ti fi ara yín hàn bí aláìlẹ́bi nínú ọ̀ràn nàà. **12** Nítorí nàà, bí mo tilẹ̀ tí kọ̀wé sí yín, èmi kò kọ̀ ọ̀ nítorí eni tí ó ẹ́ ohun búburú nàà tàbí nítorí eni ti a fi ohun búburú nàà ẹ́, şùgbòn kí àniyàn yín nítorí wá lè farahàn níwájú Ọ̀lọ̀run. **13** Nítorí nàà, a tí fi itùnú yín tù wá nínú. Àti nínú itùnú wa, a yò gidigidi nítorí pé Titu ní ayọ̀, nítorí láti ọ̀dọ̀ gbogbo yín ni a ti tu èmí rẹ́ lára. **14** Bí mo tilẹ̀ ti lérí ohunkóhun fún ún nítorí yín, a kò dójúti mí; şùgbòn gégé bí àwa ti sọ ohun gbogbo fún yín ní ọ̀títọ̀, gégé bèẹ́ ni iléírí wá níwájú Titu sí jásí ọ̀títọ̀. **15** Ọkàn rẹ́ sì fà gidigidi sí yín, bí ọ̀un ti ní rántí ìgbọ̀ràn gbogbo yín, bí ẹ́ ti fi ìbèrù àti iwàrírì tẹ̀wọ̀gbà á. **16** Mo yò nítorí pé ní ohun gbogbo, mo ní ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀ nínú yín.

8 Pèlúpèlú, ará, àwa ní sọ fún yín ní ti oore-ọ̀fẹ́ Ọ̀lọ̀run tí a fífún àwọn ìjọ̀ Makedonia. **2** Bí ó ti jẹ́ pé a dán wọn wò nípa ipọ̀njú, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ayọ̀ àti àìlódíwọn àiní wọn ti kún àkúnwọ̀şìlẹ̀ nínú ọ̀rọ̀ ilawọ̀ wọn. **3** Nítorí mo jẹ́rìí pé gégé bí agbára wọn, àní ju agbára wọn, wọn ẹ́ é láti ifẹ́ inú ara wọn. **4** Wọn ní fi bèbẹ́ púpọ̀ rọ̀ wá ní ti èbùn àtinúwá yií, láti ba à lè ní ipín nínú ìşẹ́ ìránşẹ́ fún àwọn èniyàn mímọ̀. **5** Àti èyí, kì í ẹ́ bí àwa tí rò rí, şùgbòn wọn tètè kọ̀ fi àwọn fúnra wọn fún Olúwa, àti fún wá, nípa ifẹ́ Ọ̀lọ̀run. **6** Tó bèẹ́ tí àwa fi gba Titu nìyànjú pé, bí ó tí bèrẹ́ nàà, bèẹ́ ni kí ó sì parí èbùn ọ̀fẹ́

yíí nínú yín pèlú. 7 Şùgbón bí èyin ti pò lóhùn gbogbo, ní ìgbàgbò, àti ọ̀rọ̀ àti ìmò, àti nínú isẹ̀ yìnrere gbogbo, àti ní ifẹ̀ yín sí wa, ẹ̀ rí í wí pé èyin pò sí í nínú èbùn ọ̀fẹ̀ yíí pèlú. 8 Kí í ẹ̀se nípá àşẹ̀ ni mo fi ní sọ ọ̀, şùgbón kí a lè rí ọ̀dítító ifẹ̀ yín pèlú, nípá isẹ̀ yìnrere èlòmíràn. 9 Nítorí èyin mo oore-ọ̀fẹ̀ Olúwa wa Jesu Kristi, pé bí òun ti jẹ̀ ọ̀lọ̀rọ̀ rí şùgbón nítorí yín ó di tálàkà kí a lè sọ yín di ọ̀lọ̀rọ̀ nípá àìní rẹ̀. 10 Àti nínú èyí ni mo fi ìmòrán mi fún yín, nítorí èyí ẹ̀şẹ̀ àñfààní fún yín, èyin tí ó kókó bèrẹ̀ níwòn ọ̀dún tí ó kojá, kí í ẹ̀şẹ̀ láti ẹ̀şẹ̀ nńkan, şùgbón láti fẹ̀ pèlú. 11 Njẹ̀ nísinsin yíí, ẹ̀ parí şíşẹ̀ isẹ̀ nàà pèlú; kí ó ba à lè ẹ̀şẹ̀ pé, bí ipinnu fún şíşẹ̀ ti wá, bèẹ̀ ni kí iparí sì wá láti inú agbára yín. 12 Nítorí bí ipinnu bá wá şáájú, ó jásí itẹ̀wógba gégé bí ohun tí èniyàn bá ní, kí í ẹ̀şẹ̀ gégé bí ohun tí kò ní. 13 Nítorí èmi kò fẹ̀ kí àwọn èlòmíràn wá ní iròrùn, kí ó sì jẹ̀ ipónjù fún yín, şùgbón pé nípá mímu dógba. 14 Ní àkókó yíí, pé kí àníşékù yín lè ẹ̀şẹ̀ déédé àìní wòn, kí àníşékù tiwòn pèlú ba à lè ẹ̀şẹ̀ déédé àìní yín, kí imúdógba ba à lè wá. 15 Gégé bí a ti kọ ọ̀ pé, “Èni tí ó kó púpọ̀ kò ní púpọ̀ jù, bèẹ̀ ni èni tí ó kó iwònba kò ní kéré jù.” 16 Şùgbón opẹ̀ ní fún Ọ̀lọ̀run èni tí ó fi itara àniyàn kan nàà yíí sí ọ̀kàn Titu fún yín. 17 Nítorí kí í ẹ̀şẹ̀ pé òun gba ọ̀rọ̀ iyànjú wa nńkan ni; şùgbón bí òun ti ní itara púpọ̀, òun tikára rẹ̀ tò yín wá, fúnra rẹ̀. 18 Àwa ti rán arákùnrin nàà pèlú rẹ̀, iyin èni tí ó wá nínú yìnrere yíká gbogbo ijo. 19 Kí í sí í ẹ̀şẹ̀ bèẹ̀ nńkan, şùgbón èni tí a tí yàn wá pèlú láti ọ̀dọ̀ ijo láti máa bá wa rìn kiri nínú ọ̀rọ̀ oore-ọ̀fẹ̀ yíí, tí àwa n ẹ̀şẹ̀ iránşẹ̀ rẹ̀ fún ọ̀go Olúwa àti imúra itara wa. 20 Àwa n yera fún èyí, kí ènikẹ̀ni má ba à rí wí sí wa ní ti èbùn àtinúwá yíí tí àwa pín. 21 Àwa n gbèrò ohun rere, kí í ẹ̀şẹ̀ níwájú Olúwa nńkan, şùgbón níwájú èniyàn pèlú. 22 Àwa sì ti rán arákùnrin wa pèlú wòn, èni tí àwa rí dájú nígbà púpọ̀ pé ó ní itara nínú ohun púpọ̀, şùgbón ní isinsin yíí ni itara rẹ̀ túbọ̀ pò sí í nípá ifókàntán nílá tí ó ní sí yín. 23 Bí ènikẹ̀ni bá béèrè èni tí Titu jẹ̀, ẹ̀lẹgbé àti olùbáşíşẹ̀ mi ni, nítorí yín; tàbí ní ti àwọn arákùnrin wa ni ènikẹ̀ni n ẹ̀béèrè, iránşẹ̀ ijo ni wòn jẹ̀, àti ọ̀go Kristi. 24 Nítorí nàà ẹ̀ fi ẹ̀rì ifẹ̀ yín hàn wòn níwájú ijo, àti isògo wa nítorí yín.

9 Nísinsin yíí, nípá ti ipín fún ni fún àwọn èniyàn mímu, kò tún yẹ̀ mó fún mi láti kowé sí yin ju bèẹ̀ lọ. 2 Nítorí mo mò itara láti ẹ̀şẹ̀ iránlówó yín, èyí tí mo ti sògo fún àwọn ará Makedonia nítorí yín, pé, àwọn ara Akaia ti múra tan níwòn ọ̀dún kan tí ó kojá itara yín sì ti rú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ sókè. 3 Şùgbón mo ti rán àwọn arákùnrin, kí isògo wa nítorí yín má ẹ̀şẹ̀ jásí asán ní ti ọ̀ràn yíí; pé gégé bí mó ti wí, kí èyin lè múra tẹ̀lẹ̀. 4 Kí ó má ba à jẹ̀ pé, bí àwọn nínú ara Makedonia bá bá mi wá, tí wòn sì bá yín ní àimúra sílẹ̀, ojú a sì ti wá kí í ẹ̀şẹ̀ èyin, ní ti ìgbékẹ̀lẹ̀ yíí. 5 Nítorí nàà ni mo ẹ̀şẹ̀ rò pé ó yẹ̀ láti gba àwọn arákùnrin níyànjú, kí wòn kókó tò yín wá, kí ẹ̀şẹ̀ sì múra èbùn yín, tí ẹ̀şẹ̀ ti ẹ̀şẹ̀ ilérí tẹ̀lẹ̀ sílẹ̀, kí ó lè ti wá ní lẹ́bì èbùn gidi, kí ó má sì ẹ̀şẹ̀ dàbí ohun ti a fi ikùnsínú ẹ̀şẹ̀. 6 Şùgbón èyí ni mo wí pé, èni tí ó bá fúnrugbìn kín ún, kín ún ni yóó ká; èni tí ó bá sì fúnrugbìn púpọ̀, púpọ̀ ni yóó ká. 7 Kí olúkúlùkù èniyàn ẹ̀şẹ̀ gégé bí ó ti pinnu ní ọ̀kàn rẹ̀; kí í ẹ̀şẹ̀ àfi ikùnsínú ẹ̀şẹ̀, tàbí ti àìgbọ̀dọ̀ má ẹ̀şẹ̀; nítorí Ọ̀lọ̀run fẹ̀ onínúdífún ọ̀lọ̀rẹ̀. 8 Ọ̀lọ̀run sì lè mú kí gbogbo oore-ọ̀fẹ̀ máa bí sí í fún yín; kí èyin tí ó ní ànító ohun gbogbo, nígbà gbogbo, lè máa pò sí í ní isẹ̀ rere gbogbo. 9 Gégé bí a ti kọ ọ̀ pé: “Ó tì fónká; ó ti fi fún àwọn tálàkà, ọ̀dodo rẹ̀ dúró láéláé.” (aiōn g165) 10 Njẹ̀ èni tí ní fi irúgbìn fún afúnrugbìn, àti àkàrà fún ọ̀únjẹ̀, yóó fi irúgbìn fún un yín, yóó sì sọ ọ̀ di púpọ̀, yóó sì mú èso ọ̀dodo yín bí sí i. 11 Bèẹ̀ ni a ó sọ yín di ọ̀lọ̀rọ̀ nínú ohun gbogbo, fún ilawó yín gbogbo tí n şışẹ̀ opẹ̀ sí Ọ̀lọ̀run nípá wa. 12 Nítorí isẹ̀ iránşẹ̀ isin yíí kò kún iwòn àìní àwọn èniyàn mímu nńkan, şùgbón ó túbọ̀ pò sí í nípá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ opẹ̀ sí Ọ̀lọ̀run. 13 Nítorí idúró yin lábẹ̀ idánwò isẹ̀ isin yíí, wòn yóó yin Ọ̀lọ̀run lógo fún ìgbọ̀ràn yín ní gbígba iyinrere Kristi àti nípá ilawó idáwó yín fún wòn àti fún gbogbo èniyàn. 14 Àti nínú àdúrà fún un yín, ọ̀kàn wòn n ẹ̀şẹ̀ àfẹ̀rì yín nítorí ọ̀pọ̀ oore-ọ̀fẹ̀ Ọ̀lọ̀run ti n bẹ̀ nínú yín. 15 Opẹ̀ ni fún Ọ̀lọ̀run nítorí aláìlẹ̀fẹ̀nuso èbùn rẹ̀!

10 Şùgbón èmi Paulu fúnra mi fi inú tútù àti iwà pèlẹ̀ Kristi bè yín, èmi èni irẹ̀lẹ̀ lójú yín nígbà tí mo wá láàrín yín, şùgbón nígbà tí

èmi kò sí, mo di ɛni igboya sí yín. 2 Şùgbòn èmi bè yín pé nígbà tí mo wà láàrín yín, kí èmi ba à lè lo igboya pèlú ìgbèkèlè náà, eléyíí tí mo ti fòkàn sí láti fi dojúko àwọn kan, ti n funra sí wa bí ɛni tí n rìn nípa ilàna ti ayé yí. 3 Nítorí pé, bí àwa tilẹ̀ n gbé nínú ayé, şùgbòn àwa kò jagun nípa ti ara. 4 Nítorí ohun ijà wa kí í şe ti ara, şùgbòn ó lágbára nínú Ọlórún láti wó ibi gíga palẹ̀. 5 Àwa n sọ gbogbo èrò àti gbogbo ohun gíga ti n gbe ara rẹ̀ ga sí ìmọ Ọlórún kalẹ̀, àwa sì n di gbogbo èrò ní ìgbèkùn wá sí ìteríba fún Kristi. 6 Àwa sì ti murá tan láti jẹ gbogbo àìgbóràn ní yà, nígbà tí ìgbóràn yín bá pé. 7 Èyin sì n wo nńkan gégé bí wọn ti fihàn lóde. Bí ɛnikẹni bá ní igboya nínú ara rẹ̀, ti Kristi ni òun, kí ó tún rò lẹ́ẹkan si pé, bí òun ti jẹ ti Kristi, gégé bèẹ̀ ni àwa pèlú jẹ ti Kristi. 8 Nítorí bí mo tilẹ̀ n sọgo bí ó ti wù mi nítorí agbára, tí Olúwa ti fi fún wá fún idàgbàsókè, dípò fifa yín şubú, ojú kí yóò tí mí. 9 Kí ó má şe dàbí ɛni pé èmi n fi iwé kíkọ dẹrùba yín. 10 Nítorí wọn wí pé, “Iwé rẹ̀ wúwo, wọn sì lágbára; şùgbòn ní ti ara ìrísí rẹ̀ jẹ aláìlera, ọ̀rọ̀ rẹ̀ kò níláárí.” 11 Kí irú èniyàn bèẹ̀ mọ̀ pé, irú ɛni tí àwa jẹ nínú ọ̀rọ̀ nípa iwé kíkọ nígbà tí àwa kò sí, irú ɛni bèẹ̀ ni àwa sì jẹ nínú isẹ̀ pèlú nígbà tí àwa bá wà. 12 Nítorí pé àwa kò dàşà láti ka ara wa mọ̀, tàbí láti fi ara wa wé àwọn miiran nínú wọn tí n yin ara wọn; şùgbòn àwọn fúnra wọn jẹ aláìlọye bí wọn ti n fi ara wọn díwọn ara wọn, tí wọn sì n fi ara wọn wé ara wọn. 13 Şùgbòn àwa kò sọgo rékojá ààlà wa, şùgbòn nípa ààlà iwọn tí Ọlórún ti pín fún wa, èyí tí ó mú kí ó şe é şe láti dé ọ̀dọ̀ yín. 14 Nítorí àwa kò nawọ̀ wa rékojá rárà, bí ɛni pé àwa kò dé ọ̀dọ̀ yín: nítorí àwa tilẹ̀ dé ọ̀dọ̀ yín pèlú nínú iyinrere Kristi. 15 Àwa kò sọgo rékojá ààlà wa, èyí nì, lóri isẹ̀ elòmíran, şùgbòn àwa ní ìrètí pé, bí ìgbàgbọ̀ yín ti n dàgbà sí i, gégé bí ààlà wa, àwa ó dí gbígbéga lódò yín sí i lópòlópò. 16 Kí a bá à lè wààsù iyinrere ní àwọn ilú tí n bẹ níwájú yín, kí a má sì sọgo nínú ààlà elòmíran nípa ohun tí ó wà ní àrọ̀wótó. 17 “Şùgbòn jẹ kí ɛni tí ó bá n sọgo, kí ó máa sọgo nínú Olúwa.” 18 Nítorí kí í şe ɛni tí n yin ara rẹ̀ ni ó ní itẹ̀wọ̀gbà, bí kò şe ɛni tí Olúwa bá yin.

11 Mo rò wí pé ẹ̀ ó faradà diẹ̀ nínú iwà òmùgò mi şùgbòn bèẹ̀ ni, mo fẹ̀ kí ẹ̀ gbà mí láàyè. 2 Nítorí pé èmi n jowú lóri i yín bí ɛni iwà-bí-Ọlórún, nítorí tí mo ti fi yín fún ọ̀ko kan, kí èmi bá à lè mú yín wá bí wúndiá tí ó mọ̀ sọ̀dọ̀ Kristi. 3 Şùgbòn èrù n bá mí, kí ó má bá á jẹ̀ pé, bí ejò ti tan Efa jẹ̀ nípasẹ̀ àrèkérekè rẹ̀, a lè mú ọ̀kàn yín şáko lọ kúrò nínú òtítọ̀ yín àti ifarajì fún Kristi. 4 Nítorí bí ɛnikan bá wá tí ó sì wààsù Jesu miiran, yàtò sí èyí tí a ti wààsù rí tàbí bí èyin bá gba èmi miiran, yàtò sí èyí tí ẹ̀ ti gbà, tí ẹ̀ sì tàbí iyinrere miiran yàtò sí èyí tí ẹ̀ ti gbà, tí ẹ̀ sì ti yára tẹ̀wọ̀ gbà á. 5 Nítorí mo rò pé èmi kò rẹ̀yin nínú ohunkóhun sí àwọn àgbà Aposteli. 6 Bí mo tilẹ̀ jẹ̀ ọ̀pẹ̀ nínú ọ̀rọ̀ síso, kí í şe nínú ìmọ̀; ní ọ̀nàkọ̀nà ni àwa ti fi èyí hàn dájúdájú fún yín nínú ohun gbogbo. 7 Tàbí èşẹ̀ ni mo dá bí èmi ti n rẹ̀ ara mí sílẹ̀ kí a lè gbé yín ga, nítorí tí mo wààsù iyinrere Ọlórún fún un yín lófẹ̀. 8 Èmi n ja ijo miiran ni olẹ̀ nípa gbígba ipèsè owó ki èmi bá á lè sìn yín. 9 Nígbà tí mo sì wà pèlú yín, tí mo sì şe aláìní, èmi kò dẹrù pa ɛnikẹni, nítorí ohun tí mo şe aláìní ni àwọn ará tí ó ti Makedonia wá ti mú wá. Bèẹ̀ ni nínú ohun gbogbo mo pa ara mi mọ̀ láti má şe jẹ̀ èrù fún yín, èmi yóò sì pa ara mi mọ̀ bèẹ̀. 10 Ó jẹ̀ òtítọ̀, Kristi tí n bẹ̀ nínú mi pé kò sí ɛni tí ó lè dá mi lẹkun isọgo yí ni gbogbo ẹ̀kun Akaia. 11 Nítorí kín ni? Nítorí èmi kò fẹ̀ràn yín ni bí? Ọlórún mọ̀. 12 Èmi yóò tẹ̀şwájú láti máa şe ohun ti èmi n şe láti le mú ijákulẹ̀ bá àwọn tí wọn n wá ọ̀nà láti bá wa dọgbà nínú èyí ti àwa n sọgo lé lóri. 13 Nítorí irú àwọn èniyàn bèẹ̀ ni àwọn èké Aposteli àwọn ɛni ti n şişẹ̀ ètàn, tí n pa wọn dà di aposteli Kristi. 14 Kí í sì í şe ohun iyanu; nítorí Satani, tikára rẹ̀ n pa ara rẹ̀ dàbí àngẹ̀lì ìmọ̀lẹ̀. 15 Nítorí náà kí í şe ohun nílá bí àwọn iranşẹ̀ rẹ̀ pèlú bá pa ara wọn dàbí àwọn iranşẹ̀ òdodo; ìgbèyin àwọn ɛni tí yóò rí gégé bí isẹ̀ wọn. 16 Mo sì tún wí pé, kí ɛnikẹni má şe rò pé òmùgò ni mí; şùgbòn bí bèẹ̀ bá ni, ẹ̀ gbà mí bí òmùgò kí èmi lè gbé ara mí ga diẹ̀. 17 Ohun tí èmi n sọ̀, èmi kò sọ̀ ọ̀ nípa ti Olúwa, şùgbòn bí òmùgò nínú ìgbèkèlẹ̀ isọgo yí. 18 Ọ̀pòlópò, ni ó n sọgo nípa ti ara, èmi ó sọgo pèlú. 19 Nítorí èyin fi inú dídùn gba àwọn òmùgò nígbà tí èyin

tikára yín jẹ ọlọgbọn. 20 Nítorí èyin faradà á bí ẹnìkan bá sọ yín dí òhndè, bí ẹnìkan bá jẹ yín run, bí ẹnìkan bá gbà lówọ yín, bí ẹnìkan bá gbé ara rẹ ga, bí ẹnìkan bá gbá yín lójú. 21 Èmi ní wí lònà ègàn, bí ẹni pé àwà jẹ aláìlera! Ñùgbòn nínú ohunkóhun tí ẹnìkan ti ní igboya, èmi ní sọrọ bí òmùgò, èmi ní igboya pèlú. 22 Heberu ni wón bí? Bẹẹ ni èmi. Israẹli ni wón bí? Bẹẹ ni èmi. Irú-omọ Abrahamu ní òun bí? Bẹẹ ni èmi. 23 Írànṣẹ Kristi ni wón bí? Èmi ní sọ bí òmùgò, mo ta wón yọ; ní ti làáláà lópólópò, ní ti pàsán, mo rékojá, ní ti túbú nígbákígba, ní ti fífẹrẹ kú nígbà púpò. 24 Nígbà márùn-ún ni mo gba pàsán ogóji dín ẹyọ kan lówọ àwọn Júú. 25 Nígbà mètá ni a fi ọgò lù mí, èẹkan soṣo ni a sọ mí ní òkúta, èmèmetá ni ọkò ojú omi mi rí, ọsán kan àti ọru kan ni mo wà nínú ibú. 26 Ní irinàjò nígbákígba, nínú ewu omi, nínú ewu àwọn ọlọṣà, nínú ewu àwọn ará ilú mi, nínú ewu àwọn aláìkòlà, nínú ewu ni ilú, nínú ewu ní aginjù, nínú ewu lójú Òkun, nínú ewu láàrín àwọn èké arákùnrin. 27 Nínú làáláà àti ìrora, nínú ịṣọ ọru nígbákígba, nínú ebi àti òhngbẹ, nínú àwẹ nígbákígba, nínú òtútú àti ìhòhò. 28 Pèlú nìkan wònyí tí ó jẹ tí òde, ọpọ ni èyí tí í wón n dúró tí mí lójoojúmọ, àní àníyàn fún gbogbo ijo. 29 Ta ni ó ẹ àìlera, tí èmi kò ẹ àìlera? Tàbí a mú kòṣẹ, tí ara mi kò gbíná? 30 Bí èmi yóò bá sògo, èmi ó kúkú máa sògo nípa àwọn nìkan tí ó jẹ tí àìlera mi. 31 Ọlórùn àti Baba Olúwa wá Jesu Kristi, ẹni tí ó jẹ olùbùkún jùlọ làéláé mò pé èmi kò sèké. (aiōn g165) 32 Ní Damasku, baálẹ tí ó wà lábẹ ọba Areta fi ẹgbẹ ogun ká ilú àwọn ará Damasku mò, ó ní fẹ látí mú mi bí arúfin. 33 Látí ojú fèrèsè nínú agbọn ni a sì ti sọ mí kalẹ lẹyin odi, tí mo sì bọ lówọ rẹ.

12 Èmi kò lè ṣàlì sògo bí kò tilẹ ẹ àhfaàní, nítorí èmi ó wà sọ nípa ìran àti ịṣpáyà ti Olúwa fihàn mí. 2 Èmi mò ọkùnrin kan nínú Kristi ní ọdún mērinlá sẹyin, yálá nínú ara ni, èmi kò mò; tàbí kúrò nínú ara, èmi kò mò; Ọlórùn mò: a gbé irú ẹni náà ló sí ọrun kẹta. 3 Bẹẹ ni èmi mò irú ọkùnrin bẹẹ, yálá ní ara ni, tàbí kúrò nínú ara ni, èmi kò mò: Ọlórùn mò. 4 Pé a gbé e lọ sókè sí Paradise, tí ó sì gbọ ọrò

tí a kò sì lè sọ, tí kò tò fún ènìyàn látí máa sọ. 5 Nípa irú ẹni bẹẹ ni èmi ó máa sògo, ñùgbòn nípa ti èmi tikára mi èmi kì yóò sògo, bí kò ẹ nínú àìlera mi. 6 Nítorí pé bi èmi tilẹ ní fẹ máa sògo, èmi kì yóò jẹ òmùgò; nítorí pé èmi yóò sọ òtítọ: ñùgbòn mò kò, kí ẹnìkẹni máa bà à fi mí pè ju ohun tí ó rí tí èmi jẹ lọ, tàbí ju èyí tí ó gbọ lẹnu mi, 7 àti nítorí ọpólópò ịṣpáyà, kí èmi má bà à gbé ara mi ga rékojá, a sì ti fi ẹgún kan sí mí lára, ìrànṣẹ Satani látí pón mi lójú, kí èmi má bá a gbéraga rékojá. 8 Nítorí nìkan yíi ni mo ẹ bẹ Olúwa nígbà mètá pé, kí ó lè e kúrò lára mi. 9 Òun sì wí fún mi pé, “Oore-òfẹ mi tò fún ọ, nítorí pé a sọ agbára mi di pípé nínú àìlera.” Nítorí náà tayótayọ ni èmi ó kúkú máa fi sògo nínú àìlera mi, kí agbára Kristi lè máa gbé inú mi. 10 Nítorí náà èmi ní inú dídùn nínú àìlera gbogbo, nínú ègàn gbogbo, nínú àiní gbogbo, nínú inúnibíni gbogbo, nínú wàhálà gbogbo nítorí Kristi. Nítorí nígbà tí mo bá jẹ aláìlera, nígbà náà ni mo di alágbára. 11 Mo di òmùgò nípa ịṣògo; èyin ní ó fi ipá mú mi ẹ é, nítorí tí ó tò tí ẹ bá yín mí, nítorí tí èmi kò rẹyin lóhunkóhun sí àwọn àgbà aposteli bí èmi kò tilẹ jámọ nìkan kan. 12 Ohun kan tí ó ẹ àmì aposteli, ịṣẹ iyanu àti ịṣẹ agbára ni wón ẹ ní àárín yín pèlú suúrù tò ga. 13 Nítorí nínú kín ni ohun tí èyin ẹ rẹyin sí ijo miiran, bí kò ẹ ní ti pé èmi fúnra mi kó jẹ oníyọnu fún yín? Ẹ dárí àṣiṣe yíi jì mí. 14 Kíyèsì i, ịgbà kẹta yíi ni mo múra tan látí tò yín wá, èmi kì yóò sì jẹ oníyọnu fún yín nítorí tí èmi kò wà nìkan yín, bí kò ẹ èyin fúnra yín; nítorí tí kò tò fún àwọn omọ látí máa to ịṣúra jọ fún àwọn òbí wón, bí kò ẹ àwọn òbí fún àwọn omọ wón. 15 Èmi ó sì fi ayọ ná ohun gbogbo tí mo bá ní, èmi ó sì ná ara mi fún ọkàn yín nítòótọ; bí mo bá fẹ yín lópólópò, ó ha tò kí èyin kí ó fẹràn mi diẹ bí? 16 Ñùgbòn ó dára bẹẹ tí èmi kò dẹrùbà yín, ñùgbòn bí ọlọgbọn ènìyàn, èmi ní fi ọwọ ẹrọ mú yín. 17 Èmi ha rẹ yín jẹ nípa ẹnìkẹni nínú àwọn tí mo rán sí yín bí? 18 Mo bẹ Titu, mo sì rán arákùnrin kan pèlú rẹ; Titu ha rẹ yín jẹ bí? Nípa èmí kan náà kó ni àwà rìn bí? Ọnà kan náà kó ni àwà tò bí? 19 Èyin ha rò pé àwà ní sọ nìkan wònyí látí gbẹjà ara wa níwájú yín bí? Ní iwájú

Ọlórún ni àwà ní sọrò nínú Kristi; sùgbón àwà ní 13 Gbogbo àwọn ènìyàn Ọlórún níbi kí i yín. 14
 ẹ̀se ohun gbogbo, olùfẹ́ ọ̀wọ̀n, láti gbé yín ró ni. Oore-ọ̀fẹ́ Jesu Kristi Olúwa, àti ifẹ́ Ọlórún, àti
 20 Nítorí èrù ní bà mí pé, nígbà tí mo bá dé, èmi idàpọ̀ ti Èmí Mímọ́, kí ó wà pẹ̀lú gbogbo yín.
 kì yóó bá yín gégé bí irú èyí tí mo fẹ́, àti pé èyin
 yóó sì rí mi gégé bí irú èyí tí èyin kò fẹ́: kí ìjà,
 owú jíjẹ, ìbínú, ìpinya, ìsọrò-ẹni-léyìn, ọ̀fófó,
 ìgbéraga, ìrùkèrúddò, má ba à wà. 21 Àti nígbà
 tí mo bá sì padà dé, kí Ọlórún mí má bà à rẹ
 mí sílẹ̀ lójú yín, àti kí èmi má ba à sọkún nítorí
 ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn tí ó tí ẹ̀se náà tí kò sì ronúpiwàdà
 ẹ̀sẹ̀ iwà èèrí, àgbèrè, àti wòbà tí wọn ti hù.

13 Èyí ni ó dí ìgbà kẹta tí èmi ní tò yín wá. Ní
 ẹ̀nu ẹ̀lẹ́rì méjì tàbí mẹ́ta ni a ó fi ìdì ọ̀rò
 gbogbo múlẹ̀. 2 Mo ti sọ fún yín sáájú, mo sì ní
 sọ fún yín tẹ̀lẹ̀, bí ẹni pé mo wà pẹ̀lú yín nígbà
 kejì, àti bí èmi kò ti sí lódò yín ní ìsinsin yìí,
 mo kòwé sí àwọn tí ó ti ẹ̀se náà, àti sí gbogbo
 àwọn ẹ̀lòmíràn, pé bí mo bá tún padà wá, èmi
 kì yóó dá wọn sí. 3 Níwọ̀n bí èyin tí ní wá àmì
 Kristi tí ní sọrò nínú mi, ẹni tí kì í ẹ̀se àìlera sí
 yín, sùgbón tí ó jẹ́ agbára nínú yín. 4 Nítorí pé a
 kàn án mọ́ àgbélébùù nípa àìlera, sùgbón òun
 wà láààyè nípa agbára Ọlórún. Nítorí àwà pẹ̀lú
 jásí aláìlera nínú rẹ̀, sùgbón àwà yóó wà láààyè
 pẹ̀lú rẹ̀ nípa agbára Ọlórún sí yín. 5 Ẹ́ máa wádí
 ara yín, bí èyin bá wà nínú ìgbàgbọ́; ẹ́ máa dán
 ara yín wò. Tàbí èyin fúnra yín kò mọ́ ara yín
 pé Jesu Kristi wá nínú yín? Àfi bí èyin bá jẹ́
 àwọn tí a tanù. 6 Sùgbón mo ní ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀ pé
 èyin yóó mọ́ pé, àwà kì í ẹ̀se àwọn tí a tanù. 7
 Njẹ́ àwà ní gbàdúrà sí Ọlórún, kì í ẹ̀se nítorí kí
 àwà lè farahàn bí àwọn ti ó tayọ̀, sùgbón kí èyin
 lè máa ẹ̀se èyí tí ó dára bí àwà tilẹ̀ dàbí àwọn tí
 a tanù. 8 Nítorí àwà kò lè ẹ̀se ohun kan lòdì sí
 ọ̀títọ́, bí kò ẹ̀se fún ọ̀títọ́. 9 Nítorí àwà ní yò, nígbà
 ti àwà jẹ́ aláìlera, tí èyin sì jẹ́ alágbára; èyí ni
 àwà sì ní gbàdúrà fún pẹ̀lú, àní pípé yín. 10 Ìdì
 nìyí ti mo ẹ̀se kòwé àwọn nìkan wọ̀nyí nígbà
 tí èmi kò sí lódò yín, pé nígbà tí mo bá dé kí
 èmi má ba à lo ikanra ní lílo àṣẹ, gégé bí àṣẹ tí
 Olúwa ti fi fún mí, láti mú idàgbàsókè, kì í ẹ̀se
 láti fà yín ṣubú. 11 Ní àkótán, ará ó dì gbòòṣe, ẹ́
 ẹ̀se àtúnṣe ọ̀nà yín, ẹ́ tújúkà, ẹ́ jẹ́ onínú kan, ẹ́
 máa wà ní àlàáfíà, Ọlórún ifẹ́ àti ti àlàáfíà yóó
 wà pẹ̀lú yín. 12 Ẹ́ fi ifẹ́nukonu mímọ́ kí ara yín.

Galatians

1 Paulu, aposteli tí a rán kì í ẹ̀ látí ọ̀dọ̀ èniyàn wá, tàbí nípa èniyàn, ẹ̀gbon nípa Jesu Kristi àti Ọlórún Baba, ẹ̀ni tí ó jì í dide kúrò nínú òkú. **2** Àti gbogbo àwọn arákùnrin tí ó wà pẹ̀lú mi, sí àwọn ẹ̀jọ̀ ní Galatia: **3** Oore-ọ̀fẹ́ sí yín àti àlàáfíà látí ọ̀dọ̀ Ọlórún Baba wá àti Jesu Kristi Olúwa, **4** ẹ̀ni tí ó fi òun tìkára rẹ̀ dípò ẹ̀şẹ̀ wa, kí ó lè gbà wá kúrò nínú ayé búburú isinsin yí, gégé bí ifẹ́ Ọlórún àti Baba wa, (aĩon g165) **5** ẹ̀ni tí ọ̀go wá fún láé àti lááláé. Àmín. (aĩon g165) **6** Ó yà mi lẹ̀nu pé ẹ̀ tètè yapa kúrò lódò ẹ̀ni tí ó pè yín sínú oore-ọ̀fẹ́ Kristi, sí iyinrere miiran. **7** Nítóótò, kò sì iyinrere miiran bí ó tilẹ̀ ẹ̀ pé àwọn kan wà, tí n yọ yín lẹ̀nu, tí wọn sì n fẹ́ yí iyinrere Kristi padà. **8** Ẹ̀gbon bí ó ẹ̀ ẹ̀ wà ni tàbí àngẹ̀lì kan látí ọ̀run wá, ni ó bá wàásù iyinrere miiran fún yín ju èyí tí a tí wàásù rẹ̀ fún yín lọ, jẹ́ kí ó di ẹ̀ni ifibú títí lááláé! **9** Bí ẹ̀ wà ti wí ẹ̀ ẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ni mo sì tún wí nísinsin yí pé, bí ẹ̀nikan bá wàásù iyinrere miiran fún yín ju èyí tí ẹ̀yin tí gbà lọ, jẹ́ kí ó di ẹ̀ni ifibú títí lááláé! **10** Njẹ́ nísinsin yí, èniyàn ni èmi n wá ojúrere rẹ̀ ní tàbí Ọlórún? Tàbí èniyàn ni èmi n fẹ́ látí wù bí? Bí èmi bá n fẹ́ látí wù èniyàn, èmi kò lè jẹ́ iranşẹ́ Kristi. **11** Mo fẹ́ kí ẹ̀ mò, ará, pé iyinrere tí mo tí wàásù kì í ẹ̀ látí ipa èniyàn. **12** N kò gbà á lówó èniyàn kankan, bẹ̀ẹ̀ ni a kò fi kọ̀ mi, ẹ̀gbon mo gbà á nípa ifihàn látí ọ̀dọ̀ Jesu Kristi. **13** Nítorí ẹ̀yin ti gbúrò ẹ̀gbé ayé mi nígbà àtijọ̀ nínú isin àwọn Júù, bí mo tí ẹ̀ inúnibíni sí ẹ̀jọ̀ èniyàn Ọlórún rékojá àlà, tí mo sì lépa látí bà á jẹ́. **14** Mo sì ta ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ẹ̀legbẹ̀ mi yọ nínú isin àwọn Júù láàrin àwọn iran mi, mo sì ni itara lópọ̀lópọ̀ sì ọ̀fin àtọ̀wọ̀dọ̀wọ̀ àwọn baba mi. **15** Ẹ̀gbon nígbà tí ó wú Ọlórún ẹ̀ni tí ó yà mí sọtò látí inú iyá mi wá, tí ó sì pé mi nípa oore-ọ̀fẹ́ rẹ̀. **16** Látí fi ọ̀mọ̀ rẹ̀ hàn nínú mi, kì èmi lè máa wàásù iyinrere rẹ̀ láàrin àwọn aláìkọ̀lẹ̀; èmi kò wá imọ̀ lọ sódò ẹ̀nikẹ̀ni, **17** bẹ̀ẹ̀ ni èmi kò gòkè lọ sì Jerusalemu to àwọn tí í ẹ̀ aposteli ẹ̀ ẹ̀ mi, ẹ̀gbon mo lọ sí Arabia, mo sì tún padà wá sí Damasku. **18** Lẹ̀yìn ọ̀dún mẹ́ta, nígbà náà ni mo gòkè lọ sì Jerusalemu látí lọ kì Peteru, mo sì gbé ọ̀dọ̀ rẹ̀ ní ẹ̀jọ̀ mēẹ̀dógún, **19** èmi kò rì ẹ̀lòmíràn nínú

àwọn tí ó jẹ́ aposteli, bí kò ẹ̀ Jakọbu arákùnrin Olúwa. **20** Nnkan tí èmi n kòwé sí yín yí, kíyèsì i, níwájú Ọlórún èmi kò şeké. **21** Lẹ̀yìn náà mo sì wá sí agbègbè Siria àti ti Kilikia. **22** Mo sì jẹ́ ẹ̀ni tí a kò mò lójú fún àwọn ẹ̀jọ̀ tí ó wà nínú Kristi ni Judea. **23** Wọn kàn gbọ̀ iròyin wí pé, “Èni tí ó tí n ẹ̀ inúnibíni sí wa rí, ní isinsin yí ti n wàásù ẹ̀gbàgbọ̀ náà tí ó ti gbìyànjú látí bàjẹ̀ nígbà kan rí.” **24** Wọn sì yin Ọlórún lógo nítorí mi.

2 Lẹ̀yìn ọ̀dún mērìnlá, ni mo tún gòkè lọ sì Jerusalemu pẹ̀lú Barnaba, mo sì mú Titu lọ pẹ̀lú mi. **2** Mo gòkè lọ nípa ohun ti a fihàn mi, mo fi iyinrere náà tí mo n wàásù láàrin àwọn aláìkọ̀lẹ̀ yé àwọn tí ó jẹ́ ẹ̀ni nílá nínú wọn, èyí i nì ní ikòkò, kí èmi kí ó má ba á sáré, tàbí kí ó má ba á jẹ́ pé mo ti sáré lásán. **3** Ẹ̀gbon a kò fi agbára mú Titu tí ó wà pẹ̀lú mi, ẹ̀ni tí í ẹ̀ ara Giriki látí kọ̀lẹ̀. **4** Ọ̀rọ̀ yí wáyé nítorí àwọn èké arákùnrin tí wọn yọ̀ wọ̀ inú ààrin wa látí yọ̀ ọ̀mìnira wa wò, èyí tí ẹ̀ wà ni nínú Kristi Jesu, kí wọn lè mú wa wá sínú idè. **5** Àwọn ẹ̀ni ti a kò fún ni àhfaani látí gbọ̀ ọ̀rọ̀ wọn fún isẹ̀jú kan; kí ẹ̀yin kí o lè máa tẹ̀şiwájú nínú ọ̀títọ̀ iyinrere náà. **6** Ẹ̀gbon ní tí àwọn tí ó dàbí ẹ̀ni pàtākì—ohunkóhun tí ó wù kì wọn jásí, kò jẹ́ nnkan kan fún mi; Ọlórún kò fi bí ẹ̀nikẹ̀ni ẹ̀ rí ẹ̀ idájọ̀ rẹ̀—àwọn èniyàn yí kò fi ohunkóhun kún ọ̀rọ̀ mi. **7** Ẹ̀gbon kàkà bẹ̀ẹ̀, nígbà tí wọn rí i pé a tí fi iyinrere tí àwọn aláìkọ̀lẹ̀ le mi lówó, bí a tí fi iyinrere tí àwọn onílá lé Peteru lówó. **8** Nítorí Ọlórún, ẹ̀ni tí ó şişẹ̀ nínú isẹ̀ iranşẹ̀ Peteru gégé bí aposteli sí àwọn Júù, òun kan náà ni ó şişẹ̀ nínú isẹ̀ iranşẹ̀ mi gégé bí aposteli sí àwọn aláìkọ̀lẹ̀. **9** Jakọbu, Peteru, àti Johanu, àwọn ẹ̀ni tí ó dàbí ọ̀wọ̀n, fún èmi àti Barnaba ni ọ̀wọ̀ ọ̀tún idàpọ̀ nígbà tí wọn rí oore-ọ̀fẹ́ tí a fi fún mi, wọn sì gbà pé kí ẹ̀ wà náà to àwọn aláìkọ̀lẹ̀ lọ, nígbà ti àwọn náà lọ sódò àwọn Júù. **10** Ohun gbogbo tí wọn bèèrè fún ni wí pé, kí a máa rántí àwọn tálàkà, ohun kan náà gan an tí mo n lèkàkà látí ẹ̀. **11** Ẹ̀gbon nígbà tí Peteru wá sí Antioku, mo takò ó lójú ara rẹ̀, nítorí tí ó jẹ́bi, mo sì bá a wí. **12** Nítorí pé kí àwọn kan tí ó ti ọ̀dọ̀ Jakọbu wá to dé, ó ti n ba àwọn aláìkọ̀lẹ̀ jẹun; ẹ̀gbon nígbà tí wọn dé, ó fàşeyìn, ó sì

3 Èyin aláìnrónú ará Galatia! Ta ní ha tàn yín je, kí èyin má ẹ gba òtítọ gbọ? Ní ojú ẹni tí a fi Jesu Kristi hàn gbangba láàrín yín ni ẹni tí a kàn mọ àgbélébúú. **2** Kìkì èyí ni mo fẹ béèrè lówọ yín, nípa isẹ òfin ni èyin gba Èmí bí, tàbí nípa ìgbóràn pèlú ìgbàgbọ? **3** Báýí ni èyin se ẹ òmùgò tó bí? Èyin tí ó ti bèrẹ ìgbé ayé ìgbàgbọ yín nípa ti Èmí, ẹ a ti wá sọ yín di pípé nípa ti ara ní? **4** Èyin ha ti jìyà òpòlòpò nńkan wọnyí lásán? Bí ó bá ẹ pé nítòótọ lásán ni. **5** Ẹ Qlòrun fún yín ní Èmí rẹ, tí ó sì ẹ isẹ iyanu láàrín yín nítorí tí èyin pa òfin mọ, tàbí nítorí ẹ ní ìgbàgbọ sí ohun tí ẹ gbọ? **6** Gégẹ bí Abrahamu “Ó gba Qlòrun gbọ, a sì kà á sí òdodo fún un.” **7** Ẹ jẹ kí ó yé é yín nígbà nàà pé, àwọn ti ó gbàgbọ, àwon nàà ní í se omo Abrahamu.

163

nípa igbàgbò. 25 Sùgbòn lèyin igbà tí igbàgbò ti dé, àwa kò sí lábé olùtójú mọ. 26 Nítorí pé ọmọ Ọlọrun ni gbogbo yín, nípa igbàgbò nínú Kristi Jesu. 27 Nítorí pé iye èyin tí a ti bamitiisi sínú Kristi ti gbé Kristi wọ. 28 Kò le sí Júú tàbí Giriki, erú tàbí òminira, ọkùnrin tàbí obinrin nítorí pé ọkan ni nínú Kristi Jesu. 29 Bí èyin bá sì jẹ ti Kristi, ìjẹ èyin ní irú-ọmọ Abrahamu, àti àrólé gégé bí iléí.

4 Ìjẹ ohun tí mo ní wí ni pé, níwòn igbà tí àrólé nàá bá wà ní èwe, kò yàtò nínú ohunkóhun sí erú bí ó tilẹ jẹ Olúwa ohun gbogbo. 2 Sùgbòn ó wà lábé olùtójú àti iríjú títí àkókò tí baba ti yàn tẹlẹ. 3 Gégé bẹẹ sì ni àwa, nígbà tí àwa wà ní èwe, àwa wà nínú idè lábé ipilẹṣẹ ayé. 4 Sùgbòn nígbà tí àkókò kíkún nàá dé, Ọlọrun rán ọmọ rẹ jáde wá, ẹnì tí a bí nínú obinrin tí a bí lábé òfin. 5 Látí ra àwọn tí ní bẹ lábé òfin padà, kí àwa lè gba isọdomọ. 6 Àti nítorí tí èyin jẹ ọmọ, Ọlọrun sì ti rán Èmí Ọmọ rẹ wá sínú ọkàn yín, tí ní ké pé, “Ábbà, Baba.” 7 Nítorí nàá iwọ kì í ẹ erú, bí kò ẹ ọmọ; àti bí iwọ bá ní ẹ ọmọ, ìjẹ iwọ di àrólé Ọlọrun nípasẹ Kristi. 8 Tẹlẹtẹlẹ, nígbà tí èyin kò tí í mọ Ọlọrun, èyin ti ẹ erú fún àwọn tí kì í ẹ Ọlọrun nípa isẹdà. 9 Sùgbòn nísinsin yíí, nígbà tí èyin ti mọ Ọlọrun tan tàbí kí a sá kúkú wí pé ẹ di mímọ fún Ọlọrun, èéha ti rí tí ẹ tún fi yípadà sí aláìlera àti agbára ipilẹṣẹ èdà, lábé èyí tí èyin tún fẹ padà wá ẹ erú? 10 Èyin ní kiyèsì ojọ àti àkókò, àti ọdún. 11 Èrú yin ní bà mí, kí o má bá ẹ pé lásán ni mo ẹ lálàlà lórí yín. 12 Ará, mo bẹ yín, ẹ dàbí èmi: nítorí èmi dàbí èyin: èyin kò ẹ mí ní ibi kan. 13 Èyin mò pé nínú àìlera ni mo wàásù iyìnrere fún yín ní àkókò. 14 Èyí tí ó sì jẹ idánwò fún yín ní ara mi ni ẹ kò kégàn, bẹẹ ni ẹ kò sì kọ; sùgbòn èyin gbà mí bí àngẹlì Ọlọrun, àní bí Kristi Jesu. 15 Ìjẹ ayọ yín igbà nàá ha dà? Nítorí mo gba èrì yín pé, bi o bá ẹ ẹ se, ẹ ó bá yọ ojú yín jáde, ẹ bá sì fi wọn fún mi. 16 Ìjẹ mo ha di ọtá yín nítorí mo sọ ọtító fún yín bí? 17 Wọn ní fi ìtara wá yin, sùgbòn kì í ẹ fún rere; wọn ní fẹ já yin kúrò, kí èyin lè máa wá wọn. 18 Sùgbòn ó dára látí máa fi ìtara wá ni fún ohun rere nígbà gbogbo, kì í sì í ẹ nígbà tí mo wà pẹlú yín nìkan. 19 Èyin

ọmọ mi kéékèèké, èyin tí mo tún ní rọbí títí a ó fi ẹ èdà Kristi nínú yín. 20 Ìbá wù mí látí wà lódò yín nísinsin yíí, kí èmi sì yí ohùn mi padà nítorí pé mo dààmú nítorí yín. 21 Ẹ wí fún mi, èyin tí ní fẹ wà lábé òfin, ẹ ko ha gbọ òfin ohun ti òfin sọ. 22 Nítorí a ti kọ ọ pé, Abrahamu ní ọmọ ọkùnrin mèjì, ọkan látí ọdò erúbinrin, àti ọkan látí ọdò òminira obinrin. 23 Sùgbòn a bí èyí tí ẹ ti erúbinrin nípa ti ara, sùgbòn èyí ti òminira obinrin ni a bí nípa iléí. 24 Nìkan wònyí jẹ àpẹrẹ: nítorí pé àwọn obinrin wònyí ní mājẹmú mèjèèjì; ọkan látí orí òkè Sinai wá, tí a bí lóko erú, tí í ẹ Hagari. 25 Nítorí Hagari yíí ni òkè Sinai Arabia, tí ó sì dúró fún Jerusalemu tí ó wà nísinsin yíí, tí ó sì wà lóko erú pẹlú àwọn ọmọ rẹ. 26 Sùgbòn Jerusalemu ti òkè jẹ òminira, èyí tí í ẹ iyá wa. 27 Nítorí a ti kọ ọ pé, “Máa yọ, iwọ obinrin àgàn tí kò bímo, bú sí ayọ kí o sì kígbe sókè, iwọ tí kò rọbí rí; nítorí àwọn ọmọ obinrin nàá tí a kòsilẹ yóò pọ ju ti obinrin tó ní ọkọ lọ.” 28 Ìjẹ ará, ọmọ iléí ni àwa gégé bí Isaaki. 29 Sùgbòn bí èyí tí a bí nípa ti ara ti ẹ inúnibíni nígbà nàá sí èyí tí a bí nípa ti Èmí, bẹẹ sì ni nísinsin yíí. 30 Sùgbòn iwé mímọ ha ti wí, “Lé erúbinrin yíí àti ọmọ rẹ jáde, nítorí ọmọ erúbinrin kì yóò bá ọmọ òminira obinrin jogún pọ.” 31 Nítorí nàá, ará, àwa kì í ẹ ọmọ erúbinrin bí kò ẹ ti òminira obinrin.

5 Nítorí nàá, ẹ dúró sìnşin nínú òminira nàá èyí tí Kristi fi sọ wá di òminira, kí ẹ má sì ẹ tún fi ọrùn bọ àjàgà erú mọ. 2 Kiyèsì i, èmi Paulu ni ó wí fún yín pé, bí a bá kọ yín nílà abẹ, Kristi kì yóò lérè fún yín ní ohunkóhun. 3 Mo sì tún sọ fún olúkúlùkù èniyàn tí a kọ ní ilà pé, ó di ajigbèsè látí pa gbogbo òfin mọ. 4 A ti yà yín kúrò lódò Kristi, èyin tí ní fẹ kí a dá yín làre nípa òfin; pé ẹ ti şubú kúrò nínú oore-òfẹ. 5 Nítorí nípa Èmí àwa ní fi igbàgbò dúró de irètí òdodo. 6 Nítorí nínú Kristi Jesu, ikòlà kò jẹ ohun kan, tàbí àikòlà; sùgbòn igbàgbò tí ní şişẹ nípa ifẹ. 7 Èyin ti ní sáré dádàdára. Ta ni dí yin lówọ látí ẹ igbóràn sí ọtító? 8 Iyípadà yíí kò ti ọdò ẹnì tí ó pè yín wá. 9 Iwúkàrà diẹ ní í mú gbogbo iyèfun wú. 10 Mo ní igbèkèlè sí yín nínú Olúwa pé, èyin kì yóò ní èrò ohun mífàràn; sùgbòn ẹnì tí ní yọ

yín lènu yóò ru ìdájó tirè, ɛnikèni tí ó wù kí ó jẹ. **11** Şùgbón, ará, bí èmi bá n wààsù ikolà síbè, kìn ni ìdí tí a fi n ɛ inúnibíni sí mi síbè? Njé ikòsè àgbélébùú ti kúrò. **12** Èmi íbá fẹ kí àwọn tí n yọ yín lènu tilẹ gè ẹyà ara wọn kan kúrò. **13** Nítorí a ti pè yín sí òmìnira, ará kíkí pé kí ẹ má ɛ lo òmìnira yín bí àhààní sípa ti ara, şùgbón ẹ máa fi ifẹ sin ọmọnikẹjì yín. **14** Nítorí pé a kó gbogbo òfin já nínú ẹyí pé, “Ìwọ fẹ ọmọnikẹjì rẹ gégé bí ara rẹ.” **15** Şùgbón bí ẹyin bá n bu ara yín şán, tí ẹ sì n jẹ ara yín run, ẹ kiyèsára kí ẹ má ɛ pa ara yín run. **16** Njé mo ní, ẹ máa rìn nípa tí Èmí, ẹyin kì yóò sì mú ifékúfẹẹ ti ara ɛ. **17** Nítorí ti ara n ɛ ifékúfẹẹ lòdì sí Èmí, àti Èmí lòdì sí ara, àwọn wònyí sì lòdì sí ara wọn; kí ẹ má ba à lè ɛ ohun tí ẹyin n fẹ. **18** Şùgbón bí a bá n tí ọwọ Èmí şamòná yín, ẹyin kò sí lábé òfin. **19** Njé àwọn işé tí ara farahàn, tí í ɛ wònyí; panşágà, àgbèrè, iwà èérí, wòbià, 20 ìbòrìşà, oşó, ikóríra, ìjà, ilara, ibínú, imọ-tara-eni nikan, iyapa, èkò òdì. **21** Àrankàn, ipàniyàn, imutípara, iréde òru, àti irú iwònyí; àwọn ohun tí mo n wí fún yín tẹlẹ, gégé bí mo ti wí fún yín tẹlẹ rí pé, àwọn tí n ɛ nñkan bawònyí kì yóò jogún ijọba Ọlórún. **22** Şùgbón èso ti Èmí ni ifẹ, ayò, àlàáfia, ipamóra, iwà pèlẹ, işoore, igbàgbó, 23 iwà tútù, àti ikóra-eni níjanu, òfin kan kò lòdì sí irú wònyí, **24** Àwọn tí í ɛ ti Kristi Jesu ti kan ara wọn mó àgbélébùú pèlú ifẹ àti ifékúfẹẹ rẹ. **25** Bí àwa bá wà láààyè sípa ti Èmí, ẹ jẹ kí a sì máa rìn nípa ti Èmí. **26** Ẹ má ɛ jẹ kí a máa ɛ ògo asán, kí a má mú ọmọnikẹjì wa bínú, kí a má ɛ ilara ọmọnikẹjì wa.

6 Ará, bí a tilẹ mú èniyàn nínú ẹşẹ kan, kí ẹyin tí í ɛ ti Èmí mú irú ɛni bèẹ bọ sípò nínú èmí iwà tútù; kí iwọ tìkára rẹ máa kiyèsára, kí a má ba à dán iwọ nàà wò pèlú. **2** Ẹ máa ru ẹrù ọmọnikẹjì yín, kí ẹ sì fi bèẹ mú òfin Kristi ɛ. **3** Nítorí bí èniyàn kan bá n ro ara rẹ sí ɛnikan, nígbà tí kò jẹ nñkan, ó n tan ara rẹ jẹ. **4** Şùgbón kí olúkúlùkù yẹ işé ara rẹ wò, nígbà nàà, ohun imú-şogo rẹ yóò jẹ nínú ti ara rẹ nikan, kì yóò sì jẹ nínú ti ọmọnikẹjì rẹ. **5** Nítorí pé olúkúlùkù ni yóò ru ẹrù ara rẹ. **6** Şùgbón kí ɛni tí a n kọ nínú ọrọ nàà máa pèsè ohun rere gbogbo

fún ɛni tí n kòni. **7** Kí a má ɛ tàn yín jẹ; a kò lè gan Ọlórún: nítorí ohunkóhun tí èniyàn bá fúnruşbìn, òhun ni yóò sì ká. **8** Nítorí ɛni tí ó bá n fúnruşbìn sípa ti ara yóò ká ìdibàjẹ ti ara şùgbón ɛni tí n fúnruşbìn sípa ti ɛmí yóò ti inú ɛmí ká iyè ànìpèkùn. (aiñios g166) **9** Ẹ má sì jẹ kí àárè ọkàn mú wa ní şíşè rere, nítorí tí a ó kórè nígbà tí àkòkò bá dé, bí a kò bá ɛ àárè. **10** Njé bí a ti n rí àhààní gba, ẹ jẹ kí a máa şoore fún gbogbo èniyàn, àti pàápàá fún àwọn tí í ɛ ara ilé igbàgbó. **11** Ẹ wo bí mo ti fi ọwọ ara mi kòwé gàdàgbà-gàdàgbà sí yín. **12** Iye àwọn tí n fẹ ɛ àşèhàn ni ara wọn n rọ yín láti kọlà; kíkí nítorí pé kí a má ba à ɛ inúnibíni sí wọn nítorí àgbélébùú Kristi. **13** Nítorí àwọn tí a kọ ní ilà pàápàá kò pa òfin mó, şùgbón wọn n fẹ mú yin kọlà, kí wọn lè máa şogo nínú ara yín. **14** Şùgbón kí a má ɛ rí i pé èmi n şogo, bí kò ɛ nínú àgbélébùú Jesu Kristi Olúwa wa, nípasẹ ɛni tí a ti kan ayé mó àgbélébùú fún mi, àti èmi fún ayé. **15** Nítorí pé nínú Kristi Jesu, ikolà kò jẹ ohun kan, tàbí àikolà, bí kò ɛ èdà tuntun. **16** Kí àlàáfia àti àánú wà lórí gbogbo àwọn tí n rìn ní ilà nà yì, àti lórí Israeli Ọlórún. **17** Láti ìnsin yí lọ, kí ɛnikèni má ɛ yọ mí lènu mó; nítorí èmi n ru àpá Jesu Olúwa kiri ní ara mi. **18** Ará, oore-òfẹ Jesu Kristi Olúwa wa, kí ó wà pèlú èmí yín. Àmín.

Ephesians

1 Paulu, aposteli Jesu Kristi nípa ifẹ Ọlórún, Sí àwọn ènìyàn mímọ́ tí ó wà ní Efesu, àti sí àwọn olóótítọ́ nínú Kristi Jesu: **2** Oore-òfẹ́ sí yín àti àlàáfíà láti ọ̀dọ́ Ọlórún Baba wá àti Jesu Kristi Olúwa. **3** Ògo ni fún Ọlórún àti Baba Jesu Kristi Olúwa wa, èni tí ó ti bùkún wa láti inú ọ̀run wá pèlú àwọn ibùkún èmí gbogbo nínú Kristi. **4** Àní, gégé bí o ti yàn wá nínú rẹ́ sáájú ipilẹ̀sẹ́ ayé, láti jẹ́ mímọ́ àti aláilábùkú níwájú rẹ́ nínú ifẹ́ **5** èni tí ò ti yàn wá tẹ̀lẹ́ sí isọ̀dọ̀mọ́ nípa Jesu Kristi fún ara rẹ́, ní ibámu idùnnú ifẹ́ rẹ́, **6** fún iṣẹ́ ọ̀go oore-òfẹ́ rẹ́, èyí tí ò ti fi fún wa nínú Àyànfẹ́ rẹ́. **7** Nínú rẹ́ ni àwa rí iràpadà gba nípa èjẹ́ rẹ́ àti idárijì àwọn èşẹ́ wa, ní ibámu pèlú ọ̀rọ́ oore-òfẹ́ Ọlórún **8** èyí tí ó fún wa lópòlópò pèlú gbogbo ogbọn àti imòye, **9** ó ti sọ ohun ijìnlẹ́ ifẹ́ rẹ́ di mí mò fún wa gégé bí idùnnú rere rẹ́, èyí tí o pinnu nínú Kristi, **10** èyí tí yóò jẹ́ jáde ní kíkún àkókò, láti şe àkòjopọ́ àwọn ohun tí ọ̀run àti ti ayé lábẹ́ Kristi. **11** Nínú rẹ́ ni a yàn wá fẹ́ lẹ́yìn tí ó ti yàn wá tẹ̀lẹ́ gégé bí ipinnu èni tí n sịşẹ́ ohun gbogbo ní ibámu ifẹ́ rẹ́, **12** kí àwa kí ó le wá fún iṣẹ́ ọ̀go rẹ́, àwa tí a ti ni irètí sáájú nínú Kristi. **13** Àti èyin pèlú darapọ́ nínú Kristi nígbà tí èyin gbọ́ ọ̀rọ́ òtítọ́ nàà àní iṣẹ́rere igbàlà yin. Nígbà tí èyin gbàgbọ́, a fi Èmí Mímọ́ şe èdidi ayé yin nínú rẹ́, èyí tí a ti şe ilérí rẹ́ tẹ̀lẹ́, **14** èyí tí ó jẹ́ idánílójú àşansilẹ́ ogún wa tífí yóò fi di àkókò iràpadà àwọn tí í şe ti Ọlórún sí iṣẹ́ ọ̀go rẹ́. **15** Nítorí idí èyí, nígbà tí mo ti gbúróò igbàgbọ́ tí n bẹ́ láàrín yín nínú Jesu Olúwa, àti ifẹ́ yín sí gbogbo àwọn ènìyàn mímọ́. **16** Èmi kò sì sinmi láti máa dúpẹ́ nítorí yín, àti láti máa rántí yín nínú àdùrà mi. **17** Mo sì nì beèrè nígbà gbogbo pé kí Ọlórún Jesu Kristi Olúwa wa, Baba ọ̀go, lè fún yín ni Èmí nípa ti ogbọn àti ti ifihàn kí èyin kí ó tún lè mò ọ̀n sí i. **18** Mo tún nì gbàdùrà bákan nàà wí pé kí ojú ọkàn yín lè mòlẹ́; kí èyin lè mò ohun tí irètí ipè rẹ́ jẹ́, àti ọ̀rọ́ ọ̀go rẹ́ èyí tí í şe ogún àwọn ènìyàn mímọ́, **19** àti aláilẹgbé títóbi agbára rẹ́ fún àwa tí a gbàgbọ́. Gégé bí isẹ́ agbára rẹ́, **20** èyí tí ó fi sínú Kristi, nígbà tí o ti jí dide kúrò nínú òkú, tí ó sì mú un jókòò lówọ́ ọ̀tún nínú àwọn ọ̀run. **21**

Ó gbéga ju gbogbo ijọba, àti àşẹ, àti agbára, àti ọ̀ye àti gbogbo orúkọ tí a n dá, kí í şe ni ayé yí nìkan, şùgbọ́n ni èyí tí n bọ́ pèlú. (aiōn g165) **22** Ọlórún sì ti fi ohun gbogbo sábé èşẹ́ rẹ́, ó sì fi í şe orí lórí ohun gbogbo fún ijọ, **23** èyí tí i şe ara rẹ́, èkúnrẹ́rẹ́ èni tí ó kún ohun gbogbo ní gbogbo ọ̀nà.

2 Ní ti èyin, èyin ni ó sì ti sọ di ààyè, nígbà ti èyin ti kú nítorí irékojá àti àwọn èşẹ́ yín, **2** nínú èyí tí èyin ti gbé rí, àní bí ilàna ti ayé yí, gégé bí aláşẹ agbára ojú ọ̀run, èmí tí n sịşẹ́ ni isinsin yí nínú àwọn omo aláigbọ̀ràn. (aiōn g165) **3** Nínú àwọn èni tí gbogbo wa pèlú ti wá rí nínú ifẹ́kúfẹ́ ara wa, a n mú ifẹ́ ara àti ti inú şe, àti nípa isèdà àwa sì ti jẹ́ omo ibínú, gégé bí àwọn iyókú pèlú. **4** Şùgbọ́n Ọlórún, èni tí í şe ọ̀lórò ni àánú, nítorí ifẹ́ nlá rẹ́ tí ó fi fẹ́ wa, **5** nígbà tí àwa tilẹ́ ti kú nítorí irékojá wa, ó sọ wá di ààyè pèlú Kristi, oore-òfẹ́ ni a ti fi gbà yín là. **6** Ọlórún sì ti jí wa dide pèlú Kristi, ó sì ti mú wa jókòò pèlú rẹ́ nínú àwọn ọ̀run nínú Kristi Jesu. **7** Pé ni gbogbo igbà tí n bọ́ kí ó bà à lè fi ọ̀rọ́ oore-òfẹ́ rẹ́ tí o pọ́ rékojá hàn fún wa nínú isẹ́un rẹ́ sì wá nínú Kristi Jesu. (aiōn g165) **8** Nítorí oore-òfẹ́ ní a fi gbà yín là nípa igbàgbọ́. Èyí kí í şe nípa agbára èyin fúnra yín: èbùn Ọlórún ni, **9** kí í şe nípa àwọn isẹ́, kí ènikèni má ba à şògo. **10** Nítorí àwa ni isẹ́ ọ̀wọ́ rẹ́ tí a ti dá nínú Kristi Jesu fún àwọn isẹ́ rere, èyí tí Ọlórún ti pèsè tẹ̀lẹ́, fún wa láti şe. **11** Nítorí nàà ẹ́ rántí pé, nígbà àtijọ́ rí, èyin ti ẹ́ ti jẹ́ Kẹfẹ́rì nípa ti ibí, tí àwọn tí a n pè ní “aláikolà” láti ọ̀wọ́ àwọn tí n pe ara won “akolà” (èyí ti a fi ọ̀wọ́ ènìyàn şe sí ni ní ara). **12** Ẹ́ rántí pé ni àkókò nàà èyin wá láláni Kristi, ẹ́ jẹ́ àjẹ̀jì sí Israẹ̀lì, àti àjẹ̀jì sí àwọn májẹ̀mú ilérí nàà, láláni irètí, àti láláni Ọlórún ni ayé. **13** Şùgbọ́n nísinsin yí nínú Kristi Jesu èyin tí ó ti jìnà réré nígbà àtijọ́ rí ni a mú súnmo tòsì, nípa èjẹ́ Kristi. **14** Nítorí òun ni àlàáfíà wa, èni tí o ti şe méjèjèni ní ọkàn, tí ó sì ti wó ògiri ikélé ti ikórííra èyí tí n bẹ́ láàrín yín. **15** Ó sì ti fi ọ̀pin sí ọ̀tá nàà nínú ara rẹ́, àní sí ọ̀fin àti àşẹ́ wọn-ọ̀n- nì tí n bẹ́ nínú ilàna, kí ó lè sọ àwọn méjèjèni di èni tuntun kan nínú ara rẹ́, kí ó sì şe ilàjà **16** àti kí ó lè mú àwọn méjèjèni bá Ọlórún làjà nínú

ara kan nípa àgbélébùú; nípa èyí tí yóò fi pa ìṣòtá nàà run. **17** Ó sì ti wá, ó sì ti wàásù àlàáfíà fún èyin tí o jinnà réré, àti àlàáfíà fún àwọn tí o súnmò tòsì. **18** Nítorí nípa rẹ̀ ni àwa méjèèjì ti ni ànfaànì sódò baba nípa Èmí kan. **19** Ìjé nítorí nàà èyin kí í ṣe àlẹjò àti àjẹjì mọ, sùgbón àjùmòjogún ọmọ̀ ẹ̀lẹ̀lẹ̀ pẹ̀lú àwọn èniyàn mímọ, ohun tí àti àwọn ará ilé Ọ̀lọrun; **20** a sì ní gbé yín ró lórí ìpilẹ̀ àwọn aposteli, àti àwọn wòlfi, pẹ̀lú Jesu Kristi fúnra rẹ̀ gégé bí pàtàkì òkúta igun ilé. **21** Nínú rẹ̀ ni gbogbo ilé nàà, tí a ní kọ wà papọ̀ ṣọkan tí ó sì ní dàgbàsókè láti di tẹ̀mpilì mímọ kan nínú Olúwa. **22** Nínú rẹ̀ ni a ní gbé èyin pẹ̀lú ró pẹ̀lú fún ibújókò Ọ̀lọrun nínú Èmí rẹ.

3 Nítorí èyí nàà ni èmi Paulu ṣe di òhèdè Jesu Kristi nítorí èyin aláìkọ̀lẹ̀. **2** Lóótítọ̀ èyin tilẹ̀ ti gbọ̀ ti iṣẹ̀ ìrírú oore-òfẹ̀ Ọ̀lọrun, tí a fi fún mi fún yín; **3** bí ó ti ṣe pé nípa ifihàn ni ó ti fi ohun ìjìnlẹ̀ hàn fún mi gégé bí mo ti kọ sáájú ni sọkí. **4** Nígbà tí èyin bá ká á, nípa èyí tí èyin o fi lẹ̀ mọ̀ ọ̀ye mi nínú ìjìnlẹ̀ Kristi. **5** Èyí tí a kò í tí ì fihàn àwọn ọmọ̀ èniyàn rí nínú iran miiran gbogbo, bí a ti fi wọn hàn nísinsin yí fún àwọn aposteli rẹ̀ mímọ̀ àti àwọn wòlfi nípa Èmí; **6** pé, àwọn aláìkọ̀lẹ̀ jẹ̀ àjùmòjogún àti èyà ara kan nàà, àti alábápín ilérí nínú Kristi Jesu nípa iyinrere. **7** Íránṣẹ̀ èyí tí a fi mi ṣe gégé bí ẹ̀bùn oore-òfẹ̀ Ọ̀lọrun tí a fi fún mi, gégé bí iṣẹ̀ agbára rẹ̀. **8** Fún èmi tí o kéré jùlọ̀ nínú gbogbo àwọn èniyàn mímọ, ní a fi oore-òfẹ̀ yí fún, láti wàásù àwámáridí ọ̀rọ̀ Kristi fún àwọn aláìkọ̀lẹ̀; **9** àti láti mú kí gbogbo èniyàn rí ohun tí iṣẹ̀ ìrírú ohun ìjìnlẹ̀ nàà jásí, èyí tí a ti fi pamọ̀ láti igbà àtíjọ̀ nínú Ọ̀lọrun, ẹni tí ó dá ohun gbogbo nípa Jesu Kristi. (aiōn g165) **10** Kí a bá à lẹ̀ fi ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ onírúurú ogbón Ọ̀lọrun hàn nísinsin yí fún àwọn ìjòyè àti àwọn alágbára nínú àwọn ọ̀run, nípàsẹ̀ ọ̀jọ̀, **11** gégé bí ipinnu ayérayé tí ó ti pinnu nínú Kristi Jesu Olúwa wa. (aiōn g165) **12** Nínú ẹni tí àwa ní igbọyà, àti ọ̀nà pẹ̀lú igbékẹ̀lẹ̀ nípa igbàgbọ̀ wa nínú rẹ̀. **13** Nítorí nàà, mo bè yín kí àarẹ̀ má ṣe mú yín ni gbogbo wàhálà mi nítorí yín, èyí tí ṣe ọ̀go yín. **14** Nítorí ọ̀dì èyí ni mo ṣe ní fi eékún mi kúnlẹ̀ fún Baba Olúwa wa Jesu Kristi. **15** Orúkọ̀ ẹni tí a fi ní pe gbogbo ọ̀dìlẹ̀

tí ní bè ni ọ̀run àti ní ayé. **16** Kí ọ̀n kí ó lẹ̀ fi agbára rẹ̀ fún ẹni inu yín ní okun, nípàsẹ̀ Èmí Mímọ. **17** Kí Kristi lẹ̀ máa gbé inu ọ̀kàn yín nípa igbàgbọ̀; pé bí ẹ̀ ti ní fi gbòhngbò mùlẹ̀ tí ẹ̀ sì ní fi esẹ̀ mùlẹ̀ nínú ifẹ̀; **18** kí èyin lẹ̀ ní agbára láti mọ̀ pẹ̀lú gbogbo àwọn èniyàn mímọ, ohun tí ibú, àti gígún, àti jíjìn, àti gíga ifẹ̀ Kristi jẹ. **19** Àti láti mọ̀ ifẹ̀ Kristi yí tí ó ta ìmọ̀ yọ, kí a lẹ̀ fi gbogbo èkúnrẹ̀rẹ̀ Ọ̀lọrun kún yín. **20** Ìjé ẹni tí o lẹ̀ ṣe lópòlópọ̀ ju gbogbo èyí tí a ní bèrèrè tabí tí a ní rò lẹ̀, gégé bí agbára tí ní ṣiṣe nínú wa. **21** Ọ̀n ni kí a máa fi ọ̀go fún nínú ọ̀jọ̀ àti nínú Kristi Jesu láti iranṣẹ̀ran gbogbo àní, ayé ànínpẹ̀kun, Àmín. (aiōn g165)

4 Nítorí nàà, èmi òhèdè nínú Olúwa ní bè yín pé kí èyin máa gbé igbẹ̀ ayé tí ó yẹ sí ipè tí a pè yín sí. **2** Pẹ̀lú ìrẹ̀lẹ̀ gbogbo àti inu tútù, pẹ̀lú ipamọ̀ra, ẹ̀ máa fi ifẹ̀ faradà fún ẹnikẹ̀jì yín. **3** Kí ẹ̀ sì máa lākākà láti pa ṣọkan Èmí mọ̀ ni idapọ̀ àlàáfíà. **4** Ara kan ni ní bè, àti Èmí kan, àní bí a ti pè yín sínú ìrètí kan nígbà tí a pè yín. **5** Olúwa kan, igbàgbọ̀ kan àti itẹ̀bomi kan. **6** Ọ̀lọrun kan àti Baba gbogbo aráyé, ẹni tí ó ṣe olórí ohun gbogbo àti nípa gbogbo àti nínú ohun gbogbo. **7** Sùgbón olúkúlùkù wa ni a fi oore-òfẹ̀ fun gégé bi ọ̀sùwọn ẹ̀bùn Kristi. **8** Nítorí nàà a wí pé: “Nígbà tí ó gòkè lẹ̀ sí ibi gíga, ó di igbèkùn ni igbèkùn, ó sì fi ẹ̀bùn fun èniyàn.” **9** (Ìjé ní tí pé, “Ó gòkè lẹ̀!” Kín ni ó túmọ̀ sí, bí kò ṣe pé ó kọ̀ sọkalẹ̀ pẹ̀lú lẹ̀ sí isàlẹ̀ ilẹ̀? **10** Ẹni tí ó ti sọkalẹ̀, Ọ̀n kan nàà ní ó sì ti gòkè rékojá gbogbo àwọn ọ̀run, kí ó lẹ̀ kún ohun gbogbo.) **11** Nítorí nàà ó sì ti fi àwọn kan fún ni bí aposteli; àti àwọn miiran bí i wòlfi; àti àwọn miiran bí efangelisti, àti àwọn miiran bí olùṣọ̀-àgùntàn àti olúkọ̀nì. **12** Fún àṣepé àwọn èniyàn mímọ fun iṣẹ̀ íránṣẹ̀, fún ìmúdàgbà ara Kristi. **13** Títí gbogbo wa yóò fi dé ṣọkan igbàgbọ̀ àti ìmọ̀ Ọ̀mọ Ọ̀lọrun, títí a ó fi di ọ̀kúnrin, títí a ó fi dé èkúnrẹ̀rẹ̀ iwọn Kristi. **14** Kí àwa má ṣe jẹ̀ ẹ̀we mọ, tí a ní fi gbogbo afẹ̀fẹ̀ èkọ̀ tí síwà tí sẹ̀yìn, tí a sì fi ní gbà kiri, nípa itanṣẹ̀ èniyàn, nípa àrẹ̀kẹ̀rẹ̀kẹ̀ fun ogbónkọ̀gbón àti mú ni ṣìnà. **15** Sùgbón ká a máa sọ ọ̀títọ̀ ní ifẹ̀, kí a lẹ̀ máa dàgbàsókè nínú rẹ̀ ní ohun gbogbo ẹni tí i ṣe orí, àní Kristi. **16** Láti ọ̀dọ̀ ẹni

ti ara náà tí a ní so sòkan pò, tí ó sì ní fi ara mọ́ra, nípàsẹ̀ oríkẹ̀ẹ̀ kòòkan tí a ti pèsẹ̀, nígbà tí èyà kòòkan bá ní sísẹ̀ dárádára, yóò mú ara dàgbà, yóò sì gbẹ̀ ara òun tìkára rẹ̀ díde nínú ifẹ̀. **17** Njẹ̀ èyí ni mo ní wí, tí mo sì ní jẹ́rírí nínú Olúwa pé, láti isinsin yí lọ, kí èyin má ẹ̀ rìn mọ́, àní gégẹ̀ bí àwọn aláìkọ̀là tí ní rìn nínú ìrònú asán wọn. **18** Òye àwọn ẹ̀ni tí ó sòkùnkùn, a sì yà wọn nínú iyẹ̀ Ọlọrun nítorí àìmọ̀ tí ní bẹ̀ nínú wọn, nítorí lílẹ̀ ọkàn wọn. **19** Àwọn ẹ̀ni tí ọkàn wọn le rẹ́kọ́já, tí wọn sì ti fi ara wọn fún wòbìà, láti máa fi ìwọ̀ra sísẹ̀ iwà èérí gbogbo. **20** Sùgbọ́n a kò fi Kristi kọ́ yín bèẹ̀. **21** Bí ó bá ẹ̀ pé ní tótó, ní ẹ̀ ti gbòhùn rẹ̀ ti a sì ti kọ́ yín nínú rẹ̀, gégẹ̀ bí òtítító tí ní bẹ̀ nínú Jesu. **22** Pé, ní tí iwà yín àtíjọ, kí èyin bọ̀ ògbólógbò òkùnrin ní sílẹ̀, èyí tí ó díbàjẹ̀ gégẹ̀ bí ifẹ́kúfẹ́ ètàn; **23** kí ẹ̀ sì di tuntun ní ẹ̀mí inú yín; **24** kí ẹ̀ sì gbẹ̀ ọkùnrin tuntun ni wọ̀, èyí tí a dá ní àwòrán Ọlọrun nínú òdodo àti iwà mímọ̀ tí òtítító. **25** Nítorí náà ẹ̀ fi èké sísẹ̀ sílẹ̀, kí olúkúlùkù yín kí ó máa ba ọ̀mọ̀nikẹ̀jì rẹ̀ sọ òtítító, nítorí èyà ara ọ̀mọ̀nikẹ̀jì wa ní àwa jẹ. **26** Nínú ibínú yín, ẹ̀ máa ẹ̀ ẹ̀, ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ kí ọ̀rùn wọ̀ bá ibínú yín, **27** bèẹ̀ ní kí ẹ̀ má ẹ̀ fi ààyè ègbẹ̀ kan fún Èṣù. **28** Kí ẹ̀ni tí ní jalẹ̀ má ẹ̀ jalẹ̀ mọ́: sùgbọ́n kí ó kúkú máa ẹ̀ làálàá, kí ó máa fi ọ̀wọ̀ rẹ̀ sísẹ̀ ohun tí ó dára, kí òun lè ní láti pín fún ẹ̀ni tí ó ẹ̀ aláìní. **29** Ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ kí ọ̀rọ̀ idíbàjẹ̀ kan ti ẹ̀nu yín jáde, sùgbọ́n irú èyí tí ó lè ràn idàgbàsókè wọn lówó gégẹ̀ bí ohun tí wọn nílò, kí ó lè máa fi oore-òfẹ̀ fún àwọn tí ní gbọ. **30** Ẹ̀ má sì ẹ̀ mú Ẹ̀mí Mímọ̀ Ọlọrun bínú, ẹ̀ni tí a fi ẹ̀ èdìdì yín dé ọjó idándè. **31** Gbogbo iwà kíkòrò àti ibínú, àti ìrúnú, àti ariwo, àti ọ̀rọ̀ búburú ní kí a mú kúrò lódò yín, pèlú gbogbo àrankàn. **32** Ẹ̀ máa soore fún ọ̀mọ̀nikẹ̀jì yín, ẹ̀ ní iyónú, ẹ̀ máa dáríjì ara yín, gégẹ̀ bí Ọlọrun nínú Kristi ti dáríjì yín.

5 Nítorí náà, ẹ̀ máa ẹ̀ àfàrawé Ọlọrun bí àwọn olùfẹ́ ọ̀mọ, 2 ẹ̀ sì máa rìn ní ifẹ́, gégẹ̀ bí Kristi pèlú tí fẹ́ wa, tí ó sì fi ara rẹ̀ fún wa ní ọ̀rẹ̀ àti ebọ́ fún Ọlọrun fún ọ̀rùn dídùn. **3** Sùgbọ́n àgbèrè àti gbogbo iwà èérí, tabí ojúkòkòrò, kí a má tilẹ̀ dárúko rẹ̀ lààrín yín mọ́, bí ó ti yẹ̀ àwọn èniyàn mímọ̀. **4** Iba à ẹ̀ iwà ọ̀bùn, àti isọ̀rọ̀

òmùgò, tabí isẹ́fẹ́ àwọn ohun tí kò tọ; sùgbọ́n ẹ̀ kúkú máa dúpẹ̀. **5** Nítorí èyin mọ́ èyí dájú pé, kò sí panśágà, tabí aláìmọ̀ èniyàn, tabí wòbìà (tí í sẹ̀ abòrìsà), tí yóò ní lópín kan ní ljõba Kristi àti Ọlọrun. **6** Ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ kí ẹ̀nikẹ̀ni fi ọ̀rọ̀ asán tàn yín jẹ: nítorí nípàsẹ̀ nńkan wònyí ní ibínú Ọlọrun fi ní bọ̀ wá sórí àwọn ọ̀mọ̀ aláìgbòràn. **7** Nítorí náà ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ alájọpín pèlú wọn. **8** Nítorí èyin tí jẹ̀ òkùnkùn lẹ́kkan sùgbọ́n nísinsin yí, èyin dí ìmọ̀lẹ̀, nípa tí Olúwa: ẹ̀ máa rín gégẹ̀ bí àwọn ọ̀mọ̀ ìmọ̀lẹ̀ **9** (nítorí èso Ẹ̀mí ní isooore, àti òdodo àti òtítító). **10** Ẹ̀ sì máa wádíí ohun tí í sẹ̀ itẹ̀wọ̀gbà fún Olúwa. **11** Ẹ̀ má sì ẹ̀ bá àwọn onísẹ̀ òkùnkùn kégbẹ̀ pọ̀, sùgbọ́n ẹ̀ kúkú máa bá wọn wí. **12** Nítorí itíjù tilẹ̀ ní láti máa sọ̀rọ̀ nńkan wọn-ọ̀n-ní tí àwọn aláìgbòràn ní ẹ̀ ní ikòkò. **13** Sùgbọ́n ohun gbogbo tí a tú síta ní ìmọ̀lẹ̀ ní fi hàn: nítorí ohunkóhun tí ó bá fi nńkan hàn, ìmọ̀lẹ̀ ní. **14** Nítorí náà ní ó ẹ̀ wí pé, “Jí, iwọ̀ ẹ̀ni tí ó sun, sí jínde kúrò nínú òkú Kristi yóò sì fún ọ̀ ní ìmọ̀lẹ̀.” **15** Nítorí náà ẹ̀ kíyèsì láti máa rìn ní iwà pípẹ̀, kí í sẹ̀ bí àwọn òmùgò, sùgbọ́n bí àwọn ọ̀lọgbọ́n; **16** ẹ̀ máa ra ìgbà padà, nítorí búburú ní àwọn ọjó. **17** Nítorí náà, ẹ̀ má ẹ̀ jẹ̀ aláìlọ́yẹ̀, sùgbọ́n ẹ̀ máa mòye ohun tí ifẹ́ Olúwa já sí. **18** Ẹ̀ má sí ẹ̀ mú wáìní ní àmupara, nínú èyí tí rúdurúdu wà; sùgbọ́n ẹ̀ kún fún Ẹ̀mí Mímọ̀. **19** Ẹ̀ sì máa bá ara yín sọ̀rọ̀ nínú Saamu, àti orin lỳin, àti orin Ẹ̀mí, ẹ̀ máa kọ́rin, kí ẹ̀ sì máa kọ́rin dídùn ní ọkàn yín sí Olúwa. **20** Ẹ̀ máa dúpẹ̀ nígbà gbogbo fún ohun gbogbo lówó Ọlọrun, àní Baba, ní orúko Jesu Kristi Olúwa wá. **21** Ẹ̀ máa tẹ̀ríba fún ara yín ní ibẹ̀rù Ọlọrun. **22** Èyin aya, ẹ̀ máa tẹ̀ríba fún àwọn ọkọ́ yín, gégẹ̀ bí fún Olúwa. **23** Nítorí pé ọkọ́ ní ó ní ẹ̀ orí aya, gégẹ̀ bí Kristi tí í ẹ̀ orí ljõ, tí òun sì ní ẹ̀ ara rẹ̀, Òun sì ní Olùgbàlà rẹ̀. **24** Nítorí náà gégẹ̀ bí ljõ tí í tẹ̀ríba fún Kristi, bèẹ̀ sì ní kì àwọn aya máa ẹ̀ sí ọkọ́ wọn ní ohun gbogbo. **25** Èyin ọkọ́, ẹ̀ fẹ̀rán àwọn aya yín, gégẹ̀ bí Kristi tí fẹ̀rán ljõ, tí ó sì fi ara rẹ̀ fún un. **26** Kí òun lè sọ́ ọ̀ di mímọ̀ lẹ́yin tí ó tí fi ọ̀rọ̀ wẹ̀ ẹ̀ nínú agbada omí. **27** Kí òun lé mú un wá sọ̀dọ̀ ara rẹ̀ bí ljõ tí ó ní ọ̀go ní àilàbàwọn, tabí àlẹ̀bù kan, tabí irú nńkan bá-wọn-ọ̀n-ní: sùgbọ́n kí ó lè jẹ̀ mímọ̀ àti aláìlábùkù. **28** Bẹ̀ẹ̀ ní ó tọ́ kí

6 Èyin ọmọ, ẹ maa gbọ tí àwọn òbí í yín nínú Olúwa, nítorí pé èyí ní ọ tó. **2** “Bẹ̀wò fún baba àti iyá rẹ,” èyí tí í ẹ ọ́fin kìn-ín-ní pẹ̀lú ilẹ́rí, **3** “kí ọ lẹ́ dára fún ọ, àti kí iwọ̀ lẹ̀ wà pé ní ayé.” **4** Àti èyin baba, ẹ maa ẹ mú àwọn ọmọ yín bínú, sùgbọ̀n ẹ maa tò wọn nínú èkọ̀ àti ikilọ̀ Olúwa. **5** Èyin ọmọ ọ̀dọ̀, ẹ maa gbọ̀ tí àwọn olúwa yín nípa tí ara, pẹ̀lú ibẹ̀rù àti iwàràrì, nínú òtítọ̀ ọkàn yín, bí ẹni pé sí Kristi. **6** Gbọ̀ ọ̀rọ̀ sí wọn lẹ̀nu kí í ẹ látí rí ojùrere wọn nígbà tí ojú wọn bá n bẹ lára rẹ, sùgbọ̀n bí ẹrú Kristi, ní sísẹ̀ ifẹ̀ Ọlórún látí inú ọkàn rẹ. **7** Ẹ maa fi gbogbo ọkàn yín ẹ sẹ̀ isín bí sí Olúwa, kí í sí ẹ sí èniyàn. **8** Bí èyin ti mò pé ohun rere tí olúkúlùkù bá ẹ òun náà ní yóò sí gbà padà lódò Olúwa, ibà à ẹ ẹrú, tabí òmìnira. **9** Àti èyin ọ̀gá, ẹ maa ẹ irú itọ́jú kan náà sí àwọn ẹrú yín, ẹ maa dín ibẹ̀rù yín kù bí èyin ti mò pé Olúwa èyin tìkára yín n bẹ ní ọ̀run; kò sì sí ojúsàájú èniyàn lódò rẹ. **10** Ní àkótán, ara mí, ẹ jẹ alágbára nínú Olúwa, àti nínú agbára ipá rẹ. **11** Ẹ gbé gbogbo ìhámọ́ra Ọlórún wò, kí èyin lẹ̀ kọ ojú ijà sí àrẹkẹrẹkẹ̀ èshù. **12** Nítorí pé kí í ẹ èjẹ̀ àti ẹran-ara ní àwà n bá jìjakadi, sùgbọ̀n àwọn jòyè, àwọn ọlọ́lá, àwọn aláṣe ibi òkùnkùn ayé yí, àti àwọn ẹmí búburú ní ojú ọ̀run. (aion g165) **13** Nítorí náà, ẹ gbé gbogbo ìhámọ́ra Ọlórún wò, kí èyin lẹ̀ dúró tiiri sí ojọ̀ ibi, nígbà tí èyin bá sì ti ẹ ohun gbogbo tan kí ẹ sì dúró. **14** Ẹ dúró nítorí náà lẹ́yìn tí ẹ fi àmùrè òtítọ̀ dì ègbẹ̀ yín, tí ẹ sì ti di iḡbàya òdodo mọ́ra. **15** Tí ẹ sì ti fi imúra iyinrere àlàáfíà wọ ẹsẹ̀ yín ní bàtà. **16** Ní àfikún, ẹ mú àpátá iḡbàgbọ̀, nípa èyí tí èyin lẹ̀ maa fi paná gbogbo ọfà iná ẹni ibi náà. **17** Kí ẹ sì mú àṣìborí iḡbàlà, àti idà ẹmí, tí í

69 Ephesians

Philippians

1 Paulu àti Timotiu, àwọn iranṣẹ Jesu Kristi, Sí gbogbo àwọn èniyàn míímó nínú Kristi Jesu tí ó wà ní Filipi, pèlú àwọn alábojúto àti àwọn diákóni: **2** Oore-òfẹ sí yín, àti àlàáfíà láti ọdọ Ọlórún Baba wa, àti Olúwa wa Jesu Kristi. **3** Mo n dúpẹ lówó Ọlórún mi ní gbogbo igbà tí mo bá rántí yín. **4** Nínú gbogbo àdúrà mi fún un yín, èmi n fi ayọ gbàdúrà, **5** nítorí idàpọ yín nínú ìyínrere láti ojọ kìn-ín-ní wá títí di ìsinsin yí. **6** Ohun kan yí sá à dá mi lójú pé, èni tí ó ti bèrẹ isẹ rere nínú yín, yòò ẹ ẹsẹpẹ rẹ títí di ojọ nàà tí Jesu Kristi yòò dé. **7** Gégé bí ó ti tò fún mi láti ro èyí nípa gbogbo yín, nítorí tí mo fi yín sọkàn, bí mo tilẹ wà nínú idè tàbí idáhùn ejọ, àti ifèsèmulẹ ìyínrere, gbogbo yín jẹ alábápín oore-òfẹ Ọlórún pèlú mi. **8** Nítorí Ọlórún ni èlẹ̀rì mi, bí mo ti n sàfẹ́rì yín gidigidi nínú ifẹ Jesu Kristi. **9** Èyí sì ni àdúrà mi: pé kí ifẹ yín lè máa pọ síwájú àti síwájú sí i nínú ifẹ àti imọ ìjìnlẹ, **10** kí èyin kí ó lè ní òye ohun tí ó dára jùlọ; kí ó sì jásí òdodo àti aláìjẹ ohun ikòsẹ títí di ojọ dídé Jesu Kristi, **11** lẹyìn igbà ti ẹ ti kún fún àwọn iwà òdodo láti ọdọ Jesu Kristi, fún ọgo àti iyin Ọlórún. **12** Njẹ èmi fẹ kí èyin kí ó mò, ará, pé ohun tí ó ẹlẹ sí mi jásí àtẹ̀gùn sí ilọsíwájú ìyínrere. **13** Nítorí idí èyí, ó ti hàn gbangba sí gbogbo àwọn ẹ̀sọ ààfín àti sí àwọn èlòmíràn wí pé mo wà nínú idè fún Kristi. **14** Nítorí idè mi, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ará nínú Olúwa ni a ti mú lókàn le láti sọrọ Ọlórún sí i pèlú igboyà àti láibèrù. **15** Òtítọ̀ ni pé àwọn èlòmíràn tilẹ̀ ní fi jà àti ilara wàásù Kristi, sùgbọ́n àwọn èlòmíràn sì ní fi inú rere ẹ. **16** Àwọn kan ní fi jà wàásù Kristi, kì í ẹ pèlú òtítọ̀ inú, wọn n gbèrò láti fi ipọ̀njú kún idè mi. **17** Àwọn kan ẹwẹ̀ sí ní fi ifẹ ẹ, nítorí tí wọn mò pé a gbé mi dide láti dá ààbò bo isẹ ìyínrere. **18** Kí ló tún kù? Kìkì í pé nfi gbogbo, ibá à ní ifẹ̀tànse tàbí ni ti òtítọ̀ a sá à n wàásù Kristi, èmi sì ní yò nítorí èyí. Nítòótọ̀, èmi ó sì máa yò, **19** nítorí tí mo mò pé èyí ni yóò yorí sí igbàlà fún mi láti inú àdúrà yín wá, àti ifikún ẹmí Jesu Kristi. **20** Gégé bí ifẹ ọkàn àti irètí mi pé kí ojú kí ó má ẹ̀ se ti mi ní ohunkóhun, sùgbọ́n kí èmi kí ó le máa ni

igboyà ní igbà gbogbo àti nísinsin yí, kí a lè ti ipasẹ mi gbé Kristi ga lára mi, ibá à ẹ̀ se pé mo wà láààyè, tàbí mo kú. **21** Nítorí, ní ti èmi, láti wa láààyè jẹ Kristi, láti kú pèlú sì jẹ èrè fún mi. **22** Sùgbọ́n bí èmi bá le ẹ̀ se isẹ̀ ti ó ni àpẹẹrẹ nípa wíwà láààyè nínú ara, sùgbọ́n ohun ti èmi ó yàn, èmi kò mò. **23** Sùgbọ́n èmi n siyeméjì, nítorí ti èmi fẹ̀ láti lọ kúrò nínú ayé yí, láti wà lódò Kristi; nítorí ó dára púpọ̀ jù: **24** síbẹ̀ láti wà láààyè jẹ àhfaàní nítorí tiyín. **25** Bí èyí sì ti dá mi lójú, mo mò pé èmi ó dúró, èmi ó sì máa wà pèlú yín fún itèsíwájú àti ayọ̀ yín nínú igbàgbọ̀, **26** kí isògo yín kí ó lè di púpọ̀ gidigidi nínú Jesu Kristi, àti nínú mi nípa ipadà wá mi sòdò yín. **27** Ohun yówù kó ẹ̀lẹ̀, ẹ̀ jẹ́ kí igbé ayé yín ri gégé bí ìyínrere Kristi: pé yàlá bi mo tilẹ̀ wá wò yín, tàbí bí èmi kò wá, kí èmi kí ó lè máa gbúròó bí ẹ̀ ti n ẹ̀, pé èyin dúró sìnşin nínú ẹmí kan, èyin jùmọ̀ jìjàkadì nítorí igbàgbọ̀ ìyínrere, pèlú ọkàn kan. **28** Kí ẹ̀ má sì jẹ́ kí àwọn ọ̀tá dẹrùbà yin ni ohunkóhun: èyí tí í ẹ̀ se àmì tí ó dájú pé a ó pa wọn run, sùgbọ́n Ọlórún tìkára rẹ̀ ni yóò gbà yin là. **29** Nítorí tí a ti fún yin ni àhfaàní, kì í ẹ̀ se láti gba Kristi gbọ̀ nikan, sùgbọ́n láti jìyà nítorí rẹ̀ pèlú. **30** Ẹ̀ sì máa ja jà kan nàà, èyí ti èyin ti ri, ti ẹ̀ sì ti gbọ̀ pé èmi n jà pèlú.

2 Bí iwọ̀ bá ní imúlókànlẹ̀ nítorí pé iwọ̀ wà ní isòkan pèlú Kristi, bi itùnù kan bá wà nínú ifẹ̀ rẹ̀, bí idàpọ̀ ẹmí kan bá wà, bí iyónú àti isèun bá wà, **2** síbẹ̀ ẹ̀ mú ayọ̀ mi kún nínú isòkan yín, nípa ifẹ̀ kan nàà, wíwà ní ẹmí kan nàà àti ète kan nàà. **3** Ẹ̀ má ẹ̀ se ohunkóhun nínú ilépa ara tàbí ọgo asán, sùgbọ́n ní irẹ̀lẹ̀ ọkàn kí olúkúlùkù ro àwọn èlòmíràn sí èni ti ó sà̀n ju òun lọ. **4** Kí olúkúlùkù yín má ẹ̀ se ro ohun ti ara rẹ̀ nikan, sùgbọ́n ti èlòmíràn pèlú. **5** Nínú ibásepọ̀ yin pèlú àwọn èlòmíràn, ẹ̀ ni irú ilépa ọkàn nàà bí ti Kristi Jesu. **6** Èni tí, bí ó tilẹ̀ jẹ́ irísí Ọlórún, kò kà á sí ohun tí ibá fi iwọ̀ra gbámú láti bá Ọlórún dógba. **7** Sùgbọ́n ó bó ọgo rẹ̀ sílẹ̀, ó sì mú àwọ̀ iranṣẹ̀, a sì ẹ̀ se ní àwòrán èniyàn. **8** Ó sì wà ní àwòrán èniyàn, ó rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀, o sì teriba títí de ojú ikú, àní ikú lórí agbélébúú. **9** Nítorí nàà, Ọlórún ti gbé e ga sí ipele tí ó ga jùlọ, ó sì ti fi orúkọ kan ti ó borí gbogbo orúkọ fún un, **10** pé

ni orúkọ Jesu ni kí gbogbo eékún máa wólẹ̀, ní òrun, àti ní orí ilẹ̀ ayé àti ní isàlẹ̀ ilẹ̀ ayé, **11** àti pé kí gbogbo ahọn jéwọ pé, Jesu Kristi ni Olúwa, fún ògo Ọlórún Baba. **12** Nítorí nàà èyin ará mi, gégé bí èyin ti ní gbọ̀rò nígbà gbogbo, kì í ẹ̀se nígbà ti mo wà lódò yín nìkan, sùgbọ̀n pàápàá nísinsin yíí tí ẹ̀mi kò sí ní ààrín yín, ẹ̀ máa ẹ̀sẹ̀ ẹ̀gbàlà yín yọ́rì pẹ̀lú ẹ̀bèrù àti iwárìrì, **13** nítorí pé Ọlórún ni ó n ẹ̀sẹ̀ nínú yín, láti fẹ̀ àti láti ẹ̀sẹ̀ fún ẹ̀te rere rẹ̀. **14** Ẹ̀ máa ẹ̀se ohun gbogbo láìsì ikùnsínú àti ìjìyàn. **15** Kí èyin lẹ̀ jẹ̀ alálẹ̀gàn àti oníwà mímọ̀, ọ̀mọ Ọlórún, alálẹ̀bàwọ̀n, láàrín oníwà wíwọ̀ àti alárékérekẹ̀ orílẹ̀-èdè láàrín àwọ̀n ẹ̀ni tí a ní rí yín bí ìmọ̀lẹ̀ ní ayé. **16** Bí ẹ̀ sì ẹ̀se di ọ̀rọ̀ iye mú gírígírí, kí ẹ̀mi lẹ̀ sògo ni ojú Kristi pé ẹ̀mi kò sàré lásán, bèẹ̀ ni ẹ̀mi kò sì ẹ̀se làálàá lásán. **17** Sùgbọ̀n, bí a tilẹ̀ ní dà mí bí ọ̀tí-ìrùbọ̀ sórí ebo ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sìn ẹ̀gbàgbọ̀ yín, inú mi dùn, mo sì ní bá gbogbo yín yọ̀ pẹ̀lú. **18** Bákan nàà ni kí èyin máa yọ̀, kí ẹ̀ sì máa bá mi yọ̀ pẹ̀lú. **19** Mo ni ìrètí nínú Jesu Olúwa, láti rán Timotiu sí yín ni àipẹ̀ yíí, kí ẹ̀mi pẹ̀lú lẹ̀ ni ìfọ̀kànbalẹ̀ nígbà tí mo bá gbúróó yín. **20** Nítorí ẹ̀mi kò ni èlòmíràn tí ó dàbí rẹ̀, tí yóò máa fi finútínú ẹ̀se ànìyàn yín. **21** Nítorí gbogbo wọ̀n ni ó tójú nìkan ti ara wọ̀n, kì í ẹ̀se àwọ̀n nìkan ti Jesu Kristi. **22** Sùgbọ̀n èyin mò pé Timotiu pegedé, gégé bí ọ̀mọ lódò baba rẹ̀, bèẹ̀ ni ó sì ti ní bá mi ẹ̀sẹ̀ pọ̀, nínú ẹ̀sẹ̀ iylínrere. **23** Nítorí nàà, mo ní ìrètí láti rán sí yín ní àipẹ̀ tí mo bá wọ̀ye bí yóò tí rí fún mi. **24** Sùgbọ̀n mo ní gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ nínú Olúwa, pé ẹ̀mi tikára mi pẹ̀lú yóò wá ní àipẹ̀. **25** Mo kà á sí pé n kò lẹ̀ sàìrán Epafiroditu arákùnrin mi sí yín, àti olùbáṣiṣẹ̀ pọ̀ mi, àti ọ̀mọ-ogun ẹ̀legbẹ̀ mi, íránṣẹ̀ yín pẹ̀lú, tí ẹ̀ rán láti ẹ̀se ránṣẹ̀ fún mi nínú àiní mi. **26** Nítorí tí ọ̀kàn rẹ̀ fà sí gbogbo yín, ó sì kún fún ibànújẹ̀, nítorí tí èyin gbọ̀ pé ó ẹ̀se àìsàn. **27** Nítòótọ̀ ni ó ti ẹ̀se àìsàn tí tí dé ojú ikú, sùgbọ̀n Ọlórún ti ṣàànú fún un; kì í sì í ẹ̀se fún òun nìkan, sùgbọ̀n fún ẹ̀mi pẹ̀lú kí ẹ̀mi má ẹ̀se ni ibànújẹ̀ lórí ibànújẹ̀. **28** Nítorí nàà ni mo ẹ̀se ní itara láti rán an, pé nígbà tí èyin bá sì tún rí i, kí èyin lẹ̀ yọ̀ àti kí ikáyà sókè mi lẹ̀ dínkù. **29** Nítorí nàà, ẹ̀ fi ayọ̀ púpọ̀ gbà á nínú Olúwa; kí ẹ̀ sì máa bu ọ̀lá fún irú àwọ̀n ẹ̀ni bèẹ̀. **30** Nítorí ẹ̀sẹ̀

Kristi ni ó ẹ̀se súnmo ẹ̀nu-òṅà ikú, tí ó sì fi ẹ̀mí ara rẹ̀ wéwu, láti mu àìtó ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sìn yín sí mí kún.

3 Ní àkótán ará, ẹ̀ máa yọ̀ nínú Olúwa wa. Kì í ẹ̀se ìnira fún mi láti kọ̀wé ohun kan nàà sí yín, sùgbọ̀n fún yín ó jẹ̀ ohun ààbò. **2** Ẹ̀ kiyèsára lódò àwọ̀n ajá, ẹ̀ kiyèsára lódò àwọ̀n oníṣẹ̀ búburú, ẹ̀ sì kiyèsára lódò àwọ̀n onílà. **3** Nítorí àwa ni onílà, tí ní sin Ọlórún nípa tí Ẹ̀mí, àwa sì ní sògo nínú Kristi Jesu, àwa kò sí ní ẹ̀gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ nínú ẹ̀ran-ara. **4** Bí ẹ̀mi tikára mi pẹ̀lú ti ní ẹ̀gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ nínú ara. Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá rò pé òun ni ẹ̀gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ nínú ara, tẹ̀mi tilẹ̀ pọ̀, **5** ẹ̀ni tí a kọ̀ nílà ní ojú kejo, láti inú kùkùtẹ̀ Israẹ̀lì wá, láti inú èyà Benjamini, Heberu láti inú Heberu wá; nítorí, ní tí òfin Farisi ni ẹ̀mi; **6** ní tí itara, ẹ̀mi ní ẹ̀se inúnibíni sí ijọ; ní tí òdodo tí ó wà nínú òfin, mo jẹ̀ alálẹ̀gàn. **7** Sùgbọ̀n ohunkóhun tí ó ti jásì èrè fún mi, àwọ̀n ni mo ti kà sí òfo nítorí Kristi. **8** Nítòótọ̀ láìṣe ànì ànì mo sì ka ohun gbogbo sí òfo nítorí itayọ̀ ìmọ̀ Kristi Jesu Olúwa mi; nítorí ẹ̀ni ti mo ti sòfò ohun gbogbo, mo sì kà wọ̀n sí ohun tí kò ní èrè, kí ẹ̀mi lẹ̀ jèrè Kristi, **9** kí a sì lẹ̀ bá mi nínú rẹ̀, láiní òdodo tí ẹ̀mi tikára mi, tí ó ti inú òfin wá, sùgbọ̀n èyí tí ó ti inú ẹ̀gbàgbọ̀ wá nínú Kristi, òdodo láti ọ̀dò Ọlórún nípasẹ̀ ẹ̀gbàgbọ̀. **10** Ẹ̀mi mò ọ̀n, àti agbára àjìnde rẹ̀, àti láti jẹ̀ alábápin nínú iya rẹ̀ nígbà tí mo bá fi ara mò ọ̀n nínú ikú rẹ̀; **11** nípasẹ̀ bèẹ̀ kí ẹ̀mi lẹ̀ ní àjìnde kúrò nínú òkú. **12** Kì í ẹ̀se pé ọ̀wọ̀ mi ti tẹ̀ ẹ̀ ná, tàbí mo ti di pípe, sùgbọ̀n ẹ̀mi ní lépa sí i, bí ọ̀wọ̀ mi yóò lẹ̀ tẹ̀ èrè nàà nítorí èyí tí a ti dì mímú pẹ̀lú, láti ọ̀dò Kristi Jesu wá. **13** Ará, ẹ̀mi kò kara mi sí ẹ̀ni ti ọ̀wọ̀ rẹ̀ ti tẹ̀ ẹ̀ ná, sùgbọ̀n ohun kan yíí ni ẹ̀mi ní ẹ̀se, ẹ̀mi ní gbàgbé àwọ̀n nìkan tí ó ti kojá. Léyìn nàà mo ní nàgà wo àwọ̀n nìkan tí ó wà níwájú. **14** Ẹ̀mi ní lépa láti dé ọ̀pin eré ije nàà fún èrè ipẹ̀ giga Ọlórún nínú Kristi Jesu. **15** Nítorí nàà, ẹ̀ jẹ̀ kí àwa tí a dàgbà nípa ti ẹ̀mí ni èrò yíí; bí èyin bá sì ní èrò míràn nínú ohunkóhun, èyí nàà pẹ̀lú ni Ọlórún yóò fihàn yín. **16** Kìkì pé, kì a ma gbe ẹ̀gbé ayé gégé bi èyí ti a rí gba. **17** Ará, ẹ̀ jùmo ẹ̀se àfarawé mi, ẹ̀ ẹ̀se àkíyèsì àwọ̀n tí ní rìn bèẹ̀, ànì bí ẹ̀ ti ní wa fún àpẹ̀rẹ̀. **18** Nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ní ní rìn, nípasẹ̀ àwọ̀n ẹ̀ni tí mo ti ní wí fún yín

nígbàkígba, àní, tí mo sì n sòkún bí mo ti n wí fún yín nísinsin yí, pé, òtá àgbélébùú Kristi ni wọn. 19 Igbeṣin wọn ni iparun, ikùn wọn sì ni Ọlórùn wọn, wọn sì n sògo nínú ìtíjù wọn, àwọn eni tí n tójú ohun ti ayé. 20 Nítorí ilú ìbílẹ̀ wá n bẹ ní òrun, láti ibi ti àwà pèlú gbé n fójúsòná fún Olùgbàlá, Jesu Kristi Olúwa. 21 Eni tí yóò sọ ara ìrèlẹ̀ wa di òtún kí ó lè bá ara ògo rẹ mu, nípa agbára tí ó mú kí ó ẹ ẹ se fún un láti tẹ orí ohun gbogbo bá fún ara rẹ.

4 Nítorí náà èyin ará mi olùfẹ̀, ti mo sì n sàfẹ́rì gidigidi, ayò àti adé mi, ẹ dúró sìnshin bẹ́e nínú Olúwa, èyin olùfẹ̀ mi. 2 Èmi n bẹ Euodia, mo sì n bẹ Sintike, kí wọn ní inú kan náà nínú Olúwa. 3 Mo sì bẹ yin pèlú bí alájọru àjàgà mi tòótó, ran àwọn obìnrin wònyí lówó, nítorí wọn bá mi sísẹ̀ pọ̀ ní ifẹ́gbẹ̀-ẹ́gbẹ̀ nínú iṣínrere, àti Klementi pèlú, àti àwọn olùbáṣiṣẹ̀ mi yòókù pèlú, orúkọ àwọn tí n bẹ nínú iwé iyè. 4 Ẹ máa yò nínú Olúwa nígbà gbogbo: mo sì tún wí pé. Ẹ máa yò. 5 Ẹ jẹ ki ipamọra yín di mímọ̀ fún gbogbo èniyàn, Olúwa n bẹ nítòsì. 6 Ẹ má ẹ se àniyàn ohunkóhun; sùgbón nínú ohun gbogbo, nípa àdúrà àti èbẹ̀ pèlú idúpẹ̀, ẹ máa fi ìbèèrè yín hàn fún Ọlórùn. 7 Àti àlàáfíà Ọlórùn, tí ó ju ìmòye gbogbo lọ, yóò pa ọkàn àti èrò yín mọ nínú Kristi Jesu. 8 Ní àkótán, ará, ohunkóhun tí í se òtító, ohunkóhun tí í se ọ̀wọ̀, ohunkóhun tí í se tító ohunkóhun tí í se mímọ̀, ohunkóhun tí í se fifẹ̀, ohunkóhun tí ó ní iròyìn rere, bí iwà tító kan bá wà, bí iṣín kan bá sì wà, ẹ máa gba nṣin wònyí rò. 9 Àwọn nṣin tí èyin ti kọ, tí èyin sì ti gbà, tí èyin sì ti gbọ, tí èyin sì ti rí lówó mi, ẹ máa se wọn: Ọlórùn àlàáfíà yóò sì wà pèlú yín. 10 Èmi yò gidigidi nínú Olúwa pé, nísinsin yí, èyin tún ti sojì nínú àniyàn ọkàn yín sí mi, nítòótó ọkàn yín n fàmọ̀ mi sùgbón ẹ kò ní ànfaàní tó. 11 Kí í se pé èmi n sọ nítorí ànín: nítorí pé ni ipòkípò tí mo bá wà, mo tí kọ láti ní ìtẹ̀lórùn nínú rẹ. 12 Mo mò ohun tí o jẹ láti wa nínú ànín, mo sì mọ ohun tí ó jẹ láti ní lópòlópò. Nínú ohunkóhun àti nínú ohun gbogbo mo ti kọ àṣírí láti máa jẹ àjẹyó tàbí láti wà ni àjẹun, láti máa ni ànító àti láti se aláíní. 13 Èmi le se ohun gbogbo nínú Kristi eni ti n fi

agbára fún mi. 14 Sùgbón èyin seun gidigidi ní ti pé èyin se alábápín nínú ipònjú mi. 15 Èyin pàápàá sì mò pèlú, èyin ará Filipi, pé ni ìbèrè iṣínrere, nígbà tí mo kúrò ni Makedonia, kò sí jọ kan ti ó bá mi n se alábápín ní ti gbígba àti fifún ni, bí kò se èyin nṣin soṣo. 16 Nítorí ní Tēsalonika èyin fi nṣin ránṣẹ̀, lẹ́kkan fún ànín mi. 17 Kí í se nítorí ti èmi n fẹ̀ èbùn náà, sùgbón èmi n fẹ̀ èso ti yóò máa di púpọ̀ nítorí yín. 18 Sùgbón mo ní ohun gbogbo, mo sì ti di púpọ̀, mo sì tún ni lópòlópò nígbà ti mo tí gba nṣin wònyí lówó Epaṣíroditu tí a ti rán wà láti lódò yín, ọ̀rẹ̀ olóòrùn dídùn, ẹ̀bọ̀ itẹ̀wọ̀gbà, tí í se inú dídùn gidigidi sí Ọlórùn. 19 Sùgbón Ọlórùn mi yóò pèsè ní kíkún fún gbogbo ànín yín, gégé bí ọ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú ògo nínú Kristi Jesu. 20 Sùgbón ògo ni fún Ọlórùn àti Baba wa láé àti láéláé. Àmín. (aiōn g165) 21 Ẹ kí olúkúlùkù èniyàn mímọ̀ nínú Kristi Jesu. Àwọn ará tí ó wà pèlú mi kí yín. 22 Gbogbo àwọn èniyàn mímọ̀ kí yín, pàápàá àwọn tí n se ti agbo ilé Kesari. 23 Oore-òfẹ̀ Jesu Kristi Olúwa wa, kí ó wà pèlú èmi yín. Àmín.

Colossians

1 Paulu, aposteli Jesu Kristi nípá ifẹ Ọlọrun àti Timotiu arákùnrin wa, **2** Sí àwọn ẹni mímọ àti àwọn arákùnrin àti arábinrin nínú Kristi tí wọn ní gbé ní ilú Kolose: Oore-òfẹ àti àlàáfia fún un yín láti ọdọ Ọlọrun Baba wa. **3** Nígbàkígba tí a bá ní gbàdúrà fún un yín ni a máa ní dúpẹ lówọ Ọlọrun Baba Olúwa wa Jesu Kristi. **4** Nítorí a ti gbúrò ọgbàgbọ yín nínú Jesu Kristi, àti bí ẹ ti se fẹràn gbogbo àwọn èniyàn mímọ. **5** Ọgbàgbọ àti ifẹ tí ní sà nínú irètí tí a gbé pamọ fún un yín ní ọrun èyí tí ẹyin sì ti gbọ tẹlẹ nínú ọrọ òtítọ ọyinrere náà, **6** èyí tí ó ti dé ọdọ yín. Káàkiri àgbáyé ni ọyinrere yíí ní so èso tí ó sì ní dàgbà, gégé bí ó ti ní se láàrin yín láti ọjọ náà tí ẹ ti gbọ ọ, tí ẹ sì ní ìmọ oore-òfẹ Ọlọrun nínú gbogbo òtítọ rẹ. **7** Ẹyin ti kọ ọ lódò Epafira, iránsẹ ẹlẹgbé wa olùfẹ, ẹni tí ó jẹ olóòtítọ iránsẹ Kristi ní ipò wa. **8** Ẹni ti ó sọ fún wa nípá ifẹ yín nínú ẹmí. **9** Nítorí idí èyí, láti ọjọ tí a ti gbọ nípá yín, a kò sinmi láti máa gbàdúrà fún yín, tí a sì ní gbàdúrà pé kí Ọlọrun fi ìmọ ifẹ rẹ kún yín nípásẹ ọgbọn àti ọye gbogbo tí ní se ti ẹmí. **10** Àwa sì ní gbàdúrà yíí kí ẹ lè gbé irú ọgbé ayé tó yẹ fún Olúwa kí ẹ sì máa wu ú ní gbogbo ọnà, kí ẹ sì máa so èso rere gbogbo, kí ẹ sì máa dàgbà nínú ìmọ Ọlọrun, **11** pé kí a lè fi ipa gbogbo sọ yín di alágbára gégé bí agbára rẹ àti ọgo rẹ, kí ó lè se ẹ se fún un yín láti máa tẹsílẹwájú nínú sùúrù àti ipamọra pẹlú ayọ. **12** Kí a máa dúpẹ nígbà gbogbo lówọ Baba, ẹni tí ó kà yín láti jẹ alágbápin nínú ogún àwọn ẹni mímọ nínú ọjọba ìmólẹ. **13** Nítorí tí ó ti já wa gbà kúrò nínú agbára òkùnkùn ó sì mú wa wá sí ọjọba Ọmọ tí ó fẹràn. **14** Nínú ẹni tí a ní iràpadà, àti idárlí ẹsẹ. **15** Kristi ni àwòrán Ọlọrun tí a kò le rí, àkọbí gbogbo ẹdà. **16** Nítorí nípá rẹ ní a dá ohun gbogbo: àwọn ohun tí ní bẹ ní ọrun àti ní ayé, ohun tí a rí àti èyí tí a kò rí, wọn ibá se itẹ, tàbí agbára, tàbí àṣe, nípásẹ rẹ ni a dá ohun gbogbo àti fún un. **17** Ó ti wà sáájú kí ohunkóhun tó wà, nínú rẹ ni a sì so ohun gbogbo papọ sọkan. **18** Ọun ni orí fún ara, èyí tí í se ọjọ; ọun ni ibèrẹ àti àkọbí nínú àwọn òkú, pé nínú ohun gbogbo kí ọun lè ní ipò tí ó ga jùlọ

nínú ohunkóhun. **19** Nítorí ifẹ Ọlọrun ní pé kí gbogbo ẹkúnrẹrẹ ọun tìkára rẹ lè máa gbé nínú rẹ. **20** Àti nípásẹ rẹ láti bá ohun gbogbo làjà àwọn nàkan tí ní bẹ láyẹ àti èyí tí ní bẹ ní ọrun, nípá mímú àlàáfia wá nípásẹ èjẹ rẹ, tí a ta sílẹ lórí igi àgbélébùú. **21** Ẹyin ya ara yín nípá kúrò lódò Ọlọrun nígbà kan rí, ẹ jẹ ọtá nínú ọkàn yín nítorí iwà búburú yín. **22** Sùgbọn nísinsin yíí, ó ti bá yín làjà nípá ara Kristi nípá ikú láti mú un yín ló sí iwájú rẹ ní mímọ, aláilábàwọn àti kúrò nínú idálẹbi, **23** bí ẹyin bá dúró nínú ọgbàgbọ yín, tí ẹ fi ẹsẹ múlẹ, tí ẹ sì dúró sìnşin, lálàiyẹsẹ kúrò nínú irètí ti ọyinrere ti ẹyin ti gbọ, èyí tí a ti wáásù rẹ fún gbogbo ẹdà lábẹ ọrun, àti èyí ti ẹmi Paulu se iránsẹ fún. **24** Nísinsin yíí ẹmi ní yọ nínú ọjọba fún un yín. Inú mi sì dùn, nítorí mo ní se iránlówọ láti jẹ iyà tó sẹkú nínú iyà Kristi fún ara rẹ, èyí tí í se ọjọ. **25** Nínú èyí tí a fi se iránsẹ fún gégé bí isẹ ọrírú Ọlọrun tí a fi fún mi fún yín láti mú ọrọ Ọlọrun se. **26** Ó ti pa àṣírí jìnlẹ yíí mọ fún ayérayé àti láti irándíran. Sùgbọn nísinsin yíí, gégé bí ifẹ ọkàn rẹ, ó ti fihàn fún àwọn ẹni mímọ. (aion g165) **27** Àwọn ẹni tí Ọlọrun yàn láti fihàn láàrin àwọn aláìkọlà nípá ọrọ ọgo ohun jìnlẹ yíí, èyí tí í se Kristi irètí ọgo nínú yín. **28** Àwa ní wáásù rẹ, a ní gbani níyànjú a sì ní kọ olúkúlùkù èniyàn ní ọgbọn gbogbo, kí a lè mú olúkúlùkù dé ọdọ Ọlọrun ní pípẹ nínú Kristi. **29** Sí èyí sì ni ẹmi ní se làlàà, ti mo sì ní làkàkà pẹlú gbogbo agbára rẹ, èyí tó ní sísẹ nínú mi.

2 Mo fẹ kí ẹ mọ bí mo ti ní jìjàkadi fún un yín àti fún àwọn ará Laodikea àti fún ọpọ èniyàn míràn tí wọn kò í tí í rí mi sójú rí. **2** Ohun tí mo ní bèèrẹ lówọ Ọlọrun fún un yín nínú àdúrà mi ní pé, kí a lè mú yín lókàn le, kí a sì lè so yín pọ pẹlú ifẹ to lágbára, kí ẹ le ní àṣírí jìnlẹ Ọlọrun lẹkúnrẹrẹ. Àṣírí jìnlẹ Ọlọrun náà ni Kristi fúnra rẹ. **3** Nínú ẹni tí a fi gbogbo isúra jìnlẹ ọgbọn àti ìmọ pamọ sí. **4** Mo sọ èyí fún un yín kí ẹnikẹni ma ba à fi ọrọ ètàn mú yín sìnà. **5** Bí ó tilẹ jẹ pé ẹmi kò sí i lódò yín nínú ara, sùgbọn mo wà lódò yín nínú ẹmí, bèẹ ni mo sì ní yọ láti kíyèsì ètò yín àti bí idúró sìnşin yín nínú Kristi ti rí. **6** Nítorí náà, bí ẹyin ti gba Jesu Kristi

gégé bí Olúwa, bèè ni kí èyin máa gbé nínú rẹ. **3** Níwón ìgbà tí a ti jí yín dide pèlú Kristi ẹ máa ẹ fi gbòhngbò múlẹ, kí a sì gbé yín ró nínú rẹ, kí ẹ sì fi èsẹ múlẹ nínú ìgbàgbò yín, bí a ti kọ yín, gbé wà tí ó jókòó ní ọwọ òtún Ọlórún. **2** Ẹ máa ronú àwọn ohun tí ní bẹ lókè kì í ẹ àwọn nìkan tí ní bẹ ní ayé. **3** Nítorí èyin tí kú, a sì fi iyè yín pamọ pèlú Kristi nínú Ọlórún. **4** Nígbà tí Kristi, ẹni tí í ẹ iyè yín yóó farahàn, nígbà náà ni èyin pèlú yóó farahàn pèlú rẹ nínú ògo. **5** Ẹ máa pa èyà ara yín tí ní bẹ ní ayé run: àgbèrè, panságà, iwà àìmọ, ifẹkúfẹẹ àti iwọra, nítorí pé iwònyí àṣẹ. **11** Nínú ẹni tí a kò fi ìkọlà tí a fi ọwọ kọ kọ yín ní ilà, ni bíbọ ara èṣẹ sílẹ, nínú ìkọlà Kristi. **12** Bí a ti sin yín pọ pèlú rẹ nínú itẹbomi, tí a sì ti jí yín dide pèlú rẹ nípasẹ ìgbàgbò yín nínú agbára Ọlórún, ẹni tí ó jí dide kúrò nínú òkú. **13** Àti èyin, ẹni tí ó ti kú nítorí èṣẹ yín àti àìkọlà ará yín, mo ní, èyin ni ó sì ti sọ di ààyè pọ pèlú rẹ, ó sì ti dárí gbogbo èṣẹ yín jì yín; **14** Ó sì ti pa iwé májẹmú nì rẹ, tí ó lòdì sí wa, tí a kọ nínú òfin, èyí tí ó lòdì sí wa: òun ni ó sì ti mú kúrò lójú ònà, ó sì kàn án mọ agbélébùú. **15** Ó sì ti gba agbára kúrò lówọ àwọn lẹ́gbẹ́a ẹmí búburú àti àwọn alágbára gbogbo, ó sì ti dójúti wọn ní gbangba, bí ó ti ní yọ fún ìṣẹgun lórí wọn. **16** Nítorí náà ẹ má ẹ jẹ kí ẹnikẹni ẹ ìdájọ yín ní ti jíje, tàbí ní ti mímu, tàbí ní ti ojọ àṣẹ, tàbí oṣù tuntun, àti ojọ isinmi. **17** Àwọn tí í ẹ ọjiji ohun tí ní bọ; ùgbọ́n ní ti òtítọ́, nínú Kristi ni àti mu wọn ẹ. **18** Ẹ má ẹ jẹ kí ẹnikẹni tí ó ní inú dídùn nínú irẹlẹ́ èké àti bíbọ àwọn àngẹlì ló èrè yín gbà lówọ yín, ẹni tí ní dúró lórí nìkan wọn-òn- ni tí ó ti rí, tí ó ní ẹ fẹ́fẹ́ asán nípa èrò ti ọkàn ara rẹ. **19** Wọn ti sọ ìdàpọ́ wọn pèlú ẹni tí í ẹ orí nu, láti ọdọ ẹni tí a ní ti ipa oríkẹ́é àti ịṣan pèsè fún gbogbo ara, ti a sì ní so ó ọkàn pọ, tí ó sì ní dàgbà nípa ìmísí Ọlórún. **20** Bí èyin bá ti kú pèlú Kristi si àwọn agbára ìlànà ayé yí, kín ló dé tí èyin ní tẹrība fún òfin bí ẹni pé èyin wà nínú ayé. **21** Má ẹ dìmú, má ẹ tẹ ọ wò, má ẹ fi ọwọ bà á. **22** Gbogbo èyí tí yóó ti ipa lílo run, gégé bí òfin àti èkọ ènìyàn? **23** Àwọn nìkan tí ó ní àfarawé ọgbọ́n nítòtòtò, nípasẹ àdàbọwọ́ isin, àti irẹlẹ́, àti ipónra-ẹni-lójú, ùgbọ́n tí kò ni èrè láti di ifẹkúfẹẹ ara ku.

3 Níwón ìgbà tí a ti jí yín dide pèlú Kristi ẹ máa ẹsáfẹ́rì àwọn nìkan tí ní bẹ lókè, níbi tí Kristi gbé wà tí ó jókòó ní ọwọ òtún Ọlórún. **2** Ẹ máa ronú àwọn ohun tí ní bẹ lókè kì í ẹ àwọn nìkan tí ní bẹ ní ayé. **3** Nítorí èyin tí kú, a sì fi iyè yín pamọ pèlú Kristi nínú Ọlórún. **4** Nígbà tí Kristi, ẹni tí í ẹ iyè yín yóó farahàn, nígbà náà ni èyin pèlú yóó farahàn pèlú rẹ nínú ògo. **5** Ẹ máa pa èyà ara yín tí ní bẹ ní ayé run: àgbèrè, panságà, iwà àìmọ, ifẹkúfẹẹ àti iwọra, nítorí pé iwònyí àṣẹ. **11** Nínú ẹni tí a kò fi ìkọlà tí a fi ọwọ kọ kọ yín ní ilà, ni bíbọ ara èṣẹ sílẹ, nínú ìkọlà Kristi. **12** Bí a ti sin yín pọ pèlú rẹ nínú itẹbomi, tí a sì ti jí yín dide pèlú rẹ nípasẹ ìgbàgbò yín nínú agbára Ọlórún, ẹni tí ó jí dide kúrò nínú òkú. **13** Àti èyin, ẹni tí ó ti kú nítorí èṣẹ yín àti àìkọlà ará yín, mo ní, èyin ni ó sì ti sọ di ààyè pọ pèlú rẹ, ó sì ti dárí gbogbo èṣẹ yín jì yín; **14** Ó sì ti pa iwé májẹmú nì rẹ, tí ó lòdì sí wa, tí a kọ nínú òfin, èyí tí ó lòdì sí wa: òun ni ó sì ti mú kúrò lójú ònà, ó sì kàn án mọ agbélébùú. **15** Ó sì ti gba agbára kúrò lówọ àwọn lẹ́gbẹ́a ẹmí búburú àti àwọn alágbára gbogbo, ó sì ti dójúti wọn ní gbangba, bí ó ti ní yọ fún ìṣẹgun lórí wọn. **16** Nítorí náà ẹ má ẹ jẹ kí ẹnikẹni ẹ ìdájọ yín ní ti jíje, tàbí ní ti mímu, tàbí ní ti ojọ àṣẹ, tàbí oṣù tuntun, àti ojọ isinmi. **17** Àwọn tí í ẹ ọjiji ohun tí ní bọ; ùgbọ́n ní ti òtítọ́, nínú Kristi ni àti mu wọn ẹ. **18** Ẹ má ẹ jẹ kí ẹnikẹni tí ó ní inú dídùn nínú irẹlẹ́ èké àti bíbọ àwọn àngẹlì ló èrè yín gbà lówọ yín, ẹni tí ní dúró lórí nìkan wọn-òn- ni tí ó ti rí, tí ó ní ẹ fẹ́fẹ́ asán nípa èrò ti ọkàn ara rẹ. **19** Wọn ti sọ ìdàpọ́ wọn pèlú ẹni tí í ẹ orí nu, láti ọdọ ẹni tí a ní ti ipa oríkẹ́é àti ịṣan pèsè fún gbogbo ara, ti a sì ní so ó ọkàn pọ, tí ó sì ní dàgbà nípa ìmísí Ọlórún. **20** Bí èyin bá ti kú pèlú Kristi si àwọn agbára ìlànà ayé yí, kín ló dé tí èyin ní tẹrība fún òfin bí ẹni pé èyin wà nínú ayé. **21** Má ẹ dìmú, má ẹ tẹ ọ wò, má ẹ fi ọwọ bà á. **22** Gbogbo èyí tí yóó ti ipa lílo run, gégé bí òfin àti èkọ ènìyàn? **23** Àwọn nìkan tí ó ní àfarawé ọgbọ́n nítòtòtò, nípasẹ àdàbọwọ́ isin, àti irẹlẹ́, àti ipónra-ẹni-lójú, ùgbọ́n tí kò ni èrè láti di ifẹkúfẹẹ ara ku.

nípa ti ara ní ohun gbogbo; kí í ẹ̀ se ní àrójúṣe, bí pẹ̀lú nínú ìjọ Laodikea; èyin pẹ̀lú sì ka èyí tí ó àwọn aláṣẹhàn ènìyàn; ṣùgbọ̀n ní òtítító inú, ní ti Laodikea wá. **17** Kí ẹ̀ sì wí fún Arkippu pe, ìbèrù Ọ̀lórún. **23** Ohunkóhun tí èyin bá ń se, ẹ̀ “Kíyèsì iṣẹ̀ ìránṣẹ̀ tí ìwọ̀ ti gbà nínú Olúwa kí o máa fi tọ̀kàntọ̀kàn se é fún Olúwa, kí í se fún sì se é ní kíkún.” **18** Ìkíni láti ọ̀wọ̀ èmi Paulu. Ẹ̀ ènìyàn; **24** kí ẹ̀ mò pé lówọ̀ Olúwa ni èyin ó gba máa rántí ìdè mi. Kí oore-òfẹ̀ kí ó wà pẹ̀lú yín. èrè, nítorí èyin ń sìn Olúwa Kristi. **25** Ṣùgbọ̀n ẹnìkẹ̀ni tí ó bá se àìṣòdodo, yóò gbà á padà nítorí àìṣòdodo náà tí ó ti se: kò sì sí ojúsáájú.

4 Èyin ọ̀gá, ẹ̀ máa fi èyí tí ó tọ̀ tí ó sì dọ̀gba fún àwọn ọ̀mọ ọ̀dọ̀ yín; kí ẹ̀ sì mò pé èyin pẹ̀lú ní Olúwa kan ní ọ̀rún. **2** Ẹ̀ fi ara yín jì fún àdúrà gbígba, kí ẹ̀ ọ̀ra kí ẹ̀ sì máa dúpẹ̀; **3** ẹ̀ máa gbàdúrà fún wa pẹ̀lú, kí Ọ̀lórún lè sí ìlẹ̀kùn fún wa fún ọ̀rọ̀ náà, láti máa sọ ohun ìjìnlẹ̀ Kristi, nítorí èyí tí mo se wà nínú ìdè pẹ̀lú. **4** Ẹ̀ gbàdúrà pé kí èmi le è máa kéde rè kedere gégẹ̀ bí ó ti tọ̀ fún mi. **5** Ẹ̀ jẹ ọ̀lọ̀gbọ̀n ní ti bí ẹ̀ ti ń se pẹ̀lú àwọn tí ń bẹ lóde, kí ẹ̀ sì máa se ẹ̀ àhààní tí ẹ̀ bá nílò. **6** Ẹ̀ jẹ kí ọ̀rọ̀ yín kí ó dàpọ̀ mò oore-òfẹ̀ nígbà gbogbo, èyí tí a fi iyọ̀ dùn, kí èyin kí ó le mò bí èyin ó tí máa dá olúkúlùkù ènìyàn lóhùn. **7** Gbogbo bí nẹ̀kan ti rí fún mi ní Tikiku yóò jẹ kí ẹ̀ mò. Òun jẹ arákùnrin olùfẹ̀ àti olóòtítító ìránṣẹ̀ àti ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ nínú Olúwa, **8** ẹnì tí ẹ̀mí ń rán sí yín nítorí èyí kan náà, kí èyin lè mò bí a ti wà, kí òun kí ó lè tu ọ̀kàn yín nínú. **9** Òun sì ń bọ̀ pẹ̀lú Onesimu, arákùnrin olóòtítító àti olùfẹ̀, ẹnì tí í se ọ̀kan nínú yín. Àwọn ní yóò sọ ohun gbogbo tí à ń se níhìn-ín yìí fún un yín. **10** Aristarku, ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ mí nínú túbú kí i yín, àti Marku, ọ̀mọ aráḃìnrin Barnaba. (Nípasẹ̀ ẹnì tí èyin ti gba àṣe; bí ó bá sì wá sí ọ̀dọ̀ yín, ẹ̀ gbà á.) **11** Àti Jesu, ẹnì tí à ń pè ní Justu, ẹnì tí ń se ti àwọn onílà. Àwọn wọ̀nyí nìkan ni olùbáṣiṣẹ̀ mí fún ìjọba Ọ̀lórún, àwọn ẹnì tí ó tí jásí ìtúnú fún mi. **12** Epafira, ẹnì tí ń se ọ̀kan nínú yín àti ìránṣẹ̀ Kristi Jesu kí i yín. Òun fi ìwà yàjàà gbàdúrà nígbà gbogbo fún un yín, kí èyin kí ó lè dúró ní pípé nínú ohun gbogbo nínú ìfẹ̀ Ọ̀lórún. **13** Nítorí mo jẹ́rìí rè pé ó ń ṣiṣẹ̀ kárakára fún yín, àti fún àwọn tí ó wà ní Laodikea, àti àwọn tí ó wà ní Hirapoli. **14** Luku, arákùnrin wa ọ̀wọ̀n, oníṣẹ̀gùn, àti Dema kí í yín. **15** Ẹ̀ kí àwọn ará tí ó wà ní Laodikea, àti Nimpa, àti ìjọ tí ó wà ní ilé rè. **16** Nígbà tí a bá sì ka ìwé yìí ní ààrín yín tan, kí ẹ̀ mú kí a kà á

1 Thessalonians

1 Paulu, Sila àti Timotiù, A kọ ó sí ijọ tí ó wà ní ilú Tesalonika, àwọn ẹnì tí ó jẹ́ tí Ọlórùn Baba àti ti Olúwa Jesu Kristi: Kí ibùkún àti àlàáfíà láti ọdọ Ọlórùn Baba àti Jesu Kristi kí ó jẹ́ tiyín. **2** Gbogbo igbà ní a máa n fí ọpẹ́ fún Ọlórùn nítorí yín, a sì n gbàdúrà fún un yín nígbà gbogbo pèlú. **3** A n rántí yin ni àìsimi nígbà gbogbo níwájú Ọlórùn àti Baba nipa isẹ́ igbàgbọ́ yín, isẹ́ ifẹ́ yín àti idúró sìnşin irètí yín nínú Jesu Kristi Olúwa wa. **4** Àwa mò dájúdájú, èyin olufẹ́ wa, wí pé Ọlórùn ti yàn yín fẹ́ fún ara rẹ. **5** Nítorí pé, nígbà tí a mú iyinrere tò yín wà, kò rí bí ọrọ́ lásán tí kò ní itumọ́ sí i yín, bí kò ẹ́ pèlú agbára, pèlú Ẹmí Mímọ́, pèlú idánílójú tó jinlẹ́. Bí èyin ti mò irú èniyàn tí àwa jẹ́ láàrín yín nítorí yín. **6** Tó bẹ́ẹ́ tí èyin pàápàá di aláwòkọ́sẹ́ wa àti ti Olúwa, idí ni pé, ẹ́ gba ẹrì nàà láti ọwọ́ Ẹmí Mímọ́ pèlú ayọ́ bí ó tilẹ́ jẹ́ pé, ó mú wàhálà àti ibánújẹ́ wá fún yín. **7** Tó bẹ́ẹ́ tí èyin pàápàá fi di àpẹ̀rẹ́ fún gbogbo àwọn onígbagbọ́ tó wà ní agbègbè Makedonia àti Akaia. **8** Ọrọ́ Olúwa ti gbilẹ́ níbi gbogbo láti ọdọ́ yín láti agbègbè Makedonia àti Akaia lo, igbàgbọ́ yín nínú Ọlórùn tàn kààkiri. Nítorí nàà, a kò ni láti sẹ́sẹ́ n sọ fún wọn nipa rẹ. **9** Ẹ́ se ni wọn bèrẹ́ sí i rọ̀yìn fún wa bí ẹ́ ti gbà wá lálejò. Wọn rọ̀yìn fún wa pèlú pé, ẹ́ ti yípadà kúrò nínú ibòrìṣà àti wí pé Ọlórùn aláàyè àti òtítọ́ nikan soşo ni ẹ́ n sìn, **10** àti láti fi ojú sọ̀nà fún ipadabọ́ Ọmọ́ rẹ́ láti ọ̀run wá, ẹnì tí ó jí díde kúrò nínú òkú, Jesu, ẹnì tí ó gbà wá lówọ́ ibínú tí n bọ́.

2 Èyin pàápàá mò ará, pé ibèwò wa sí i yín kì í se ní asán. **2** Àwa tí jiyà, a sì fi àbùkù kàn wá ní ilú Filipi bí èyin ti mò, şùgbọ́n nipa iranlówọ́ Ọlórùn wa ní àwa fi igboyà sọ iyinrere fún un yín pèlú àtakò líle. **3** Nítorí ọ̀rọ́ iyanjú wa kì í se ti ètàn, tàbí ti èrò àimọ́, tàbí láti inú àrèkérekè. **4** Şùgbọ́n bí a ti kà wá yẹ́ láti ọ̀dọ́ Ọlórùn, bí ẹnì tí a fi iyinrere lé lówọ́, bèẹ́ ni àwa n sọ, kì í se bí ẹnì tí n wu èniyàn, bí kò ẹ́ Ọlórùn tí n dán ọkàn wa wò. **5** A mò pé a kò lo ọ̀rọ́ dídùn, tàbí ibòjú ojùkòkòrò fún yín, Ọlórùn nì ẹlẹ́ríf wa. **6** A kò bèèrè iyin lódọ́ yín tàbí fún ara wa. Gégé

bí aposteli Kristi a ò bá ti di àjàgà fún un yín. **7** Şùgbọ́n àwa ẹ́ pèlèpèlè láàrín yín tí a sì ẹ́ itójú yín. Gégé bí iya tí n tójú àwọn ọmọ́ rẹ́, **8** bèẹ́ gégé bí àwa ti ní ifẹ́ inú rere sí yín, inú wa dùn jojo láti fún yín, kì í se iyinrere Ọlórùn nikan, şùgbọ́n ẹmí àwa fúnra wa pèlú, nítorí èyin jẹ́ ẹnì ọ̀wọn fún wa. **9** Nítòótọ́ ẹ́ rántí, ará, isẹ́ àti làáláá wa; lẹ́sàn án àti lóru ni àwa n sẹ́sẹ́ kí ináwó wa má bà á di isòro fún ẹnìkẹ́ni bí a ti n wààsù iyinrere Ọlórùn fún un yín. **10** Èyin ni ẹlẹ́ríf wá, bèẹ́ nàà sì ni Ọlórùn pèlú, bí a ẹ́ gbé igbé ayé mímọ́, òdodo àti àilẹgàn láàrín èyin tí ó gbàgbọ́. **11** Gégé bí èyin sì ti mò bí àwa tí n ba olúkúlùkù yín lò gégé bí baba ti n bá àwọn ọmọ́ rẹ́ sòrọ́ **12** iyanjú, itunú àti tí a n bẹ́ yín láti gbé igbésí ayé tí ó se itẹ́wógba lódọ́ Ọlórùn, ẹnì tí ó n pè yín sínú ijọba àti ọ̀go òun tìkàra rẹ. **13** Àwa n dúpẹ́ lówọ́ Ọlórùn ní gbogbo igbà nítorí pé, ẹ́ kò ka ọ̀rọ́ iwààsù wa sí ọ̀rọ́ ti ara wa. Pèlú ayọ́ ni ẹ́ gba ọ̀rọ́ Ọlórùn tí a wí gégé bí ọ̀rọ́ Ọlórùn, òtítọ́ sì ni pé, ọ̀rọ́ Ọlórùn ni, èyí tí ó n sẹ́sẹ́ nínú èyin tí ó gbàgbọ́. **14** Nítorí, èyin ara, ẹ́ jẹ́ àwòkọ́sẹ́ àwọn ijọ Ọlórùn tí o wà ní Judea nínú Kristi Jesu. Nítorí pé èyin pèlú jiyà irú ohun kan nàà lówọ́ àwọn ará ilú yín, gégé bí àwọn pèlú ti jiyà lówọ́ àwọn Júù, **15** àwọn tí wọn pa Jesu Olúwa àti àwọn wòlúfí, tí wọn sì ti wa jáde. Wọn kò ẹ́ èyí tí ó wu Ọlórùn, wọn sì se lódì sí gbogbo èniyàn **16** nínú igbiyànjú wọn láti dá iwààsù iyinrere dúró láàrín àwọn aláìkọ̀là kí wọn kí ó lè rí gbàlà. Èşẹ́ wọn n di púpọ́ sí i lójoojúmọ́. Şùgbọ́n ní ikeyin, ibínú Ọlórùn ti wá sórí wọn ní igbeyin. **17** Èyin ará olufẹ́, lèyin igbà tí a ti kúrò lódọ́ yín fún igbà díẹ́ (nínú ara, kì í se ọkàn), pèlú ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ itara ni àwa ẹ́ àniyàn tí a sì fẹ́ gidigidi láti fi rí i yín. **18** Nítorí àwa fẹ́ wá sí ọ̀dọ́ yín—ánf ẹmí, Paulu, gbiyànjú ní ọ̀pọ́ igbà láti wá, şùgbọ́n èşù ú dé wá lónà. **19** Kì ni irètí wa, ayọ́ wa, tàbí adé wa nínú èyí tí a ó sògo níwájú Jesu Olúwa nígbà tí òun bá dé? Ẹ́ èyin kọ́ ni? **20** Nítòótọ́, èyin ni ọ̀go àti ayọ́ wa.

3 Nítorí idí èyí, nígbà tí ara mi kò gbà á mò, mo pinnu láti nikan dúró ní ilú Atení. **2** Awa sì rán Timotiù, arákùnrin àti alábasìşẹ́pọ́ wa nínú Ọlórùn nínú iyinrere Kristi, láti fi esẹ́ yín múlẹ́,

àti láti tù yín nínú ní tí ìgbàgbò yín. **3** Láìsì àní àní, ẹ̀ mò gbangba pé, irú ìṣòrò báwònyí wà nínú ètò Ọlórún fún àwọn tí ó gbàgbò, kí a má ba dààmú. **4** Tó bèẹ̀ tí a fi kílò fún yín pé ìjìyà inúnibíni yóò dé. Ó sì rí bèẹ̀ nítòótó. **5** Bí mo wí tẹ̀lẹ̀, nígbà tí ara mi kò gba á mó, mo sì ránsẹ̀ kí èmi kí ó lè mò ìgbàgbò yín, kí olùdánwò nì má ba à dán an yín wò lònàkòṇà, kí lááláá wa sì jásí asán. **6** Nísinsin yìí, Timotiú ti dé pẹ̀lú iròyìn ayọ̀ wí pé, ìgbàgbò àti ìfẹ̀ yín sì lágbara bí i ti àtẹ̀yìnwá. Inú wa dùn láti gbọ̀ wí pé ẹ̀ sì n rántí ìbágbé wa láàrín yín pẹ̀lú ayọ̀. Timotiú tún fi yé wa pé bí ó ti mú wa lókàn tó láti rí i yín, ni ó ẹ̀ yín pàápàá. **7** Nítórí nàà, ẹ̀yin ará, inú wá dùn jojo nínú gbogbo iyọnu àti ìjìyà wa níbí nítórí pé àwa mò nísinsin yìí pé, ẹ̀yin dúró gbọ̀nìgbọ̀nì fún Olúwa. **8** Nítórí àwa yè nísinsin yìí, bí ẹ̀yin bá dúró Ẹ̀yìn nínú Olúwa. **9** Kò ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ fún wa láti dá opẹ̀ tán lówó Ọlórún nítórí ayọ̀ àti ìfẹ̀ tí ó máa n kún ọkàn wa nípa àdùrà wa fún un yín. **10** Nítórí pé àwa nì gbàdùrà fún un yín lèsán-án àti lóru. Èyí yóò ràn wá lówó láti ẹ̀ àtúnṣe ibi tí ìgbàgbò yín bá kù sí. **11** À nì gbàdùrà wí pé, kí ó wu Ọlórún pàápàá àti Olúwa wa Jesu Kristi láti rán wa padà sí ọ̀dọ̀ yín lẹ́ẹ̀kan sí í. **12** A sì bèèrè pé, kí Ọlórún ràn yín lówó tó bèẹ̀ tí ìfẹ̀ yín yóò fi gbòdòrò tí yóò sì sà kan olúkúlùkù yín. Èyí yóò jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ gégé bí ìfẹ̀ àwa nàà ẹ̀ sà kan ẹ̀yin nàà. **13** Kí ó lè fi ọkàn yín balẹ̀ ní àìlábùkù nínú iwà mímọ̀ níwájú Ọlórún àti Baba wa. Nígbà nàà, ẹ̀ ó ní ìgbòyá láti dúró níwájú rẹ̀ láìṣẹ̀, ní ojọ̀ tí Olúwa wa Jesu Kristi yóò padà wá pẹ̀lú àwọn tí ó jẹ̀ tirẹ̀.

4 Ní ìparí, ará, a sọ fún un yín bí ẹ̀ tí nì gbé láti wu Ọlórún, àní gégé bí ẹ̀yin tí nì ẹ̀. Nísinsin yìí, a bèèrè, a sì nì rọ̀ yín nínú Jesu Olúwa láti ẹ̀ bèẹ̀ àti bèẹ̀ sí. **2** Nítórí pé, ẹ̀yin mò àṣẹ̀ tí a pa fún yín láti ọ̀dọ̀ Olúwa Jesu. **3** Nítórí ìfẹ̀ Ọlórún ni pé kí ẹ̀ jẹ̀ mímọ̀, kí ẹ̀ sì yàgò kúrò nínú ẹ̀ṣẹ̀ àgbèrè, **4** kí ẹ̀nikẹ̀dọkan yín kọ̀ láti Ẹ̀kóso ara rẹ̀ ní ọ̀nà mímọ̀ àti pẹ̀lú ọlá, **5** kí i ẹ̀ ẹ̀ ní ìfẹ̀kúfẹ̀ gégé bí àwọn aláìkòlà, ẹ̀ni tí kò mò Ọlórún; **6** àti pé nínú ọ̀rọ̀ yìí, kí ẹ̀nikẹ̀ni nínú yín máa ẹ̀ rẹ̀ arákùnrin rẹ̀ jẹ̀ nípa ohunkóhun. Olúwa

yóò jẹ̀ àwọn ènìyàn ní yà fún gbogbo ẹ̀ṣẹ̀ wọn, gégé bí a tí nì sọ fún un yín tẹ̀lẹ̀tẹ̀lẹ̀. **7** Nítórí Ọlórún kò pè wá sínú iwà èèrì, bí kò ẹ̀ sínú ìgbé ayé mímọ̀. **8** Nítórí nàà, ẹ̀nikẹ̀ni tí ó kọ̀ ọ̀fin yìí, kí i ẹ̀ ẹ̀ ọ̀fin ènìyàn ni ẹ̀ni nàà kò, bí kò ẹ̀ ọ̀fin Ọlórún ẹ̀ni tí ó fi Ẹ̀mí Mímọ̀ rẹ̀ fún ni. **9** Ẹ̀nikẹ̀ni nípa ìfẹ̀ ará, a kò ní láti tún kòwé sí i yín, ìdì ni pé, Ọlórún pàápàá nì kọ̀ yín láti fẹ̀ràn ara yín. **10** Nítòótó, ẹ̀ ní ìfẹ̀ fún àwọn arákùnrin tí ó wá káàkiri Makedonia. Síbẹ̀síbẹ̀ àwa nì bẹ̀ yín, ará, pé kí ẹ̀yin kí ó máa tẹ̀sìwájú nínú rẹ̀. **11** Ẹ̀ jẹ̀ kí èyí jẹ̀ ìfẹ̀ ọkàn yín láti gbé jẹ́ẹ̀ àti láti mò ti ara yín àti kí olúkúlùkù kọ̀jù sí ịṣẹ̀ rẹ̀, gégé bí a ti wí fún yín. **12** Èyí yóò mú kí àwọn tí kì i ẹ̀ onígbàgbò gbékẹ̀lẹ̀ yín àti láti bu ọlá fún yín pẹ̀lú. Bí ẹ̀ bá ẹ̀ bèẹ̀, ẹ̀ kò ní máa wo ojù ẹ̀nikẹ̀ni láti fún yín ni owó tí ẹ̀ ó fi san gbèsè. **13** Èyín ará, àwa kò fẹ̀ kí ẹ̀yin kí ó jẹ̀ ọ̀pẹ̀ ní ti àwọn tí ó ti sùn, pé kí ẹ̀ máa banújẹ̀ gégé bí àwọn yòókù tí kò ní ìrètí. **14** A gbàgbò pé, Jesu kú, ó sì tún jínḡde, àti pé Ọlórún yóò mú gbogbo àwọn tí ó ti sùn nínú rẹ̀ padà wá. **15** Gégé bí ọ̀rọ̀ Olúwa, pé àwa tí ó wá láààyè, tí a sì kù lẹ̀yìn de à ti wá Olúwa, bí ó ti wù kí ó rí, kí yóò Ẹ̀kọ̀lẹ̀ àwọn tí ó sùn láti padé rẹ̀. **16** Nítórí pé, Olúwa fúnra rẹ̀ yóò sọkalẹ̀ láti ọ̀run wá, pẹ̀lú ariwo àṣẹ̀ nílá àti ohùn àwọn àngẹ̀li ti àwọn àngẹ̀li ti àwọn ti ipẹ̀ Ọlórún, àwọn ọ̀kù nínú Kristi yóò sì kọ̀kọ̀ jínḡde. **17** Nígbà nàà ni a ó gba àwa tí ó sì wá láààyè sókè nínú àwọ̀sánmọ̀ láti ọ̀wọ̀ Olúwa. A ó sì wá pẹ̀lú rẹ̀ títí láéláé. **18** Nítórí nàà, ẹ̀ tu ara yín nínú, kí ẹ̀ sì máa gba ara yín níyànjú pẹ̀lú ọ̀rọ̀ wònyí.

5 Nísinsin yìí, ará, a kò nílò láti kọ̀ iwé sí i yín mò nípa àkókò àti ìgbà, **2** nítórí ẹ̀yin pàápàá mò wí pé ojọ̀ Olúwa yóò wá bí olẹ̀ lóru. **3** Ní àkókò gan an tí àwọn ènìyàn yóò máa wí pé, “Àlàáfíà àti ààbò,” nígbà nàà ni ìparun ọ̀jìjì yóò dé sórí wọn gégé bí irọ̀bí obìnrin tí ó lóyún, wọn kò sí ní rí ibi ààbò láti sá sí. **4** Ẹ̀nikẹ̀ni ẹ̀yin ará, kò sí nínú òkùnkùn nípa nḡkan wònyí tí ojọ̀ Olúwa yóò fi dé bá yín bí olẹ̀. **5** Nítórí gbogbo yín ni ọ̀mọ̀ ìmọ̀lẹ̀ àti ọ̀mọ̀ ọ̀sán gangan. Ẹ̀ kì i ẹ̀ ẹ̀ tí ọ̀ru tàbí tí òkùnkùn mò. **6** Nítórí nàà, ẹ̀ kiyèsára yín kí ẹ̀ má ẹ̀ sùn bí àwọn èlòmíràn. Ẹ̀

máa sònà kí ẹ sì máa pa ara yín mọ. **7** Nítorí àwọn tí wọn ní sùn, a máa sùn ní òru, àwọn ẹni tí ní mu àmupara, a máa mú un ní òru. **8** Sùgbón àwà jẹ ti ìmọlẹ, ẹ jẹ kí a pa ara wa mọ, ní gbígbé ìgbàgbọ wò àti ìfẹ bí ìgbàyà ni òru àti ìrètí ìgbàlà bí àṣíborí. **9** Nítorí pé, Ọlórún kò yàn wa láti da ìbínú rẹ gbígbóná sí orí wa, sùgbón ó yàn láti gbà wá là nípàsẹ Olúwa wa, Jesu Kristi. **10** Jesu kú fún wa kí a lè ba à gbé títí láéláé. Èyí yóò rí bẹẹ yálà a sùn tàbí a wà láààyè pèlú rẹ. **11** Nítorí náà, ẹ máa gba ara yín nýànjú, kí ẹ sì máa gbé ara yín ró, gégé bí ẹ ti ní ẹ. **12** Èyin ará, ẹ fi ọlá fún àwọn olórí tí ní ẹ isẹ àṣekára láàrín yín tí wọn ní kilò fún yín nínú Olúwa. **13** Ẹ bu ọlá fún wọn gidigidi nínú ifẹ, nítorí isẹ wọn. Ẹ sì máa wà ní àlàáfíà láàrín ara yín. **14** Èyin ará mi, ẹ kilò fún àwọn ọlẹ ti ó wà láàrín yín, ẹ gba àwọn tí ẹrù ní bà ní ìyànjú, ẹ tójú àwọn aláìlera pèlèpèlẹ, kí ẹ sì ní sùúrú pèlú gbogbo ènìyàn. **15** Ẹ rí i pé kò sí ẹni tí ó fi búburú san búburú, sùgbón ẹ máa lépa èyí tí í ẹ rere láàrín ara yín àti sí ènìyàn gbogbo. **16** Ẹ máa yò nígbà gbogbo. **17** Ẹ máa gbàdúra nígbà gbogbo. **18** Ẹ máa dúpẹ nígbà gbogbo nínú ipòkípò tí o wù kí ẹ wà; nítorí pé, èyí ni ifẹ Ọlórún fún yín nínú Kristi Jesu nítòótọ. **19** Ẹ má ẹ pa iná Ẹmí Mímọ. **20** Ẹ má ẹ kẹgàn àwọn ti ní sọtélẹ. **21** Sùgbón ẹ dán gbogbo nhkan wò. Ẹ di èyí tí ẹ òtítọ mú. **22** Ẹ yera fún ohunkóhun tí í ẹ ibi. **23** Kí Ọlórún fúnra rẹ, Ọlórún àlàáfíà, so yín di mímọ pátápátá. Kí Ọlórún pa ẹmí àti ọkàn pèlú ara yín mọ pátápátá ní àilàbùkù, títí di ìgbà wíwá Jesu Kristi Olúwa wa. **24** Olóòtítọ ni ẹni tí ó pè yín, yóò sì ẹ. **25** Èyin ará, ẹ gbàdúra fún wa. **26** Ẹ fi ifẹnukonu mímọ ki ara yín. **27** Mo pàṣẹ fún yín níwájú Olúwa pé, kí ẹ ka lẹtà yìi fún gbogbo àwọn ará. **28** Ki oore-ọfẹ Jesu Kristi Olúwa wa, wà pèlú yín.

2 Thessalonians

1 Paulu, Sila àti Timotiu, Sí ìjọ Tẹsalonika, nínú Òlórún Baba wa àti Jesu Kristi Olúwa: **2** Oore-òfẹ àti àlàáfíà fún yín láti ọdọ Òlórún Baba àti Jesu Kristi Olúwa. **3** Ó yẹ kí a máa dúpẹ lówọ Òlórún nígbà gbogbo nítorí yín, ará, àní gégé bí ó ti yẹ, nítorí pé ìgbàgbọ yín ní dàgbà gidigidi, àti ifẹ olúkúlùkù yín sí ara yín ní di púpọ. **4** Nítorí náà, àwa tìkára wa ní fi yín sògo nínú ìjọ Òlórún, nítorí suùrù àti ìgbàgbọ yín nínú gbogbo inúnibíni àti wàhàlà yín tí èyin náà ní fi ara dà. **5** Àwọn nṣẹ wònyí jẹ èrì pé ọdodo ni idájọ Òlórún àti pé nítorí èyí ni a ó kà yín yẹ fún ìjọba Òlórún, nítorí èyí tí èyin pèlú ẹ ní jìyà. **6** Olódodo ni Òlórún: Òun yóó pón àwọn tí ní pón yín lójú, lójú, **7** Òun yóó sì fi ìtura fún èyin tí a ti pón lójú àti fún àwa náà pèlú. Èyí yóó sì ẹ nígbà ifarahàn Jesu Olúwa láti ọrun wá fún wá nínú ọwọ iná pèlú àwọn angeli alágbára. **8** Òun yóó fi ìyà jẹ àwọn tí kò mọ Òlórún àti àwọn tí ní ẹ àìgbóràn sí iynrere Jesu Olúwa wa. **9** A ó fi ìparun àinípẹkun jẹ wón ní yà, a ó sì ẹ wón mò kúrò níwájú Olúwa àti inú ọgo agbára rẹ, (aiōnios g166) **10** ní ojọ tí yóó jẹ ẹni tí a ó yin lógo nínú àwọn èniyàn mímọ rẹ àti ẹni àwòyanu ní àárín gbogbo àwọn tí ó ti gbàgbọ. Èyí kò yọ yín sílẹ, nítorí ẹ ti gba èrì tí a jẹ sí yín gbọ. **11** Nítorí èyí, àwa pèlú ní gbàdúrà fún un yín nígbà gbogbo, pé kí Òlórún wa kí ó lè kà yín yẹ fún ipè rẹ, àti pé nípa agbára rẹ, òun yóó mú gbogbo èrò rere yín ẹ àti gbogbo ohun tí ìgbàgbọ bá rú jáde. **12** Wònyí ni àdúrà wa, kí orúkọ Jesu Olúwa wa lè di yíyìn lógo nínú yín àti èyin nínú rẹ, gégé bí oore-òfẹ Òlórún àti ti Jesu Kristi Olúwa.

2 Ní ti bíbọ Jesu Kristi Olúwa wa, àti ti ipéjọ wa sódò rẹ, àwa wí fún yín ará, **2** kí ọkàn yín má ẹ àìbalẹ, tàbí kí ẹ má ẹ jáyà nípa àsọtélé, ìròyìn tàbí lẹtà tí ó lè fi ara jọ èyí tí ó le wá láti ọdọ wa, tí yóó máa wí pé ojọ Olúwa ti dé ná. **3** Ẹ má ẹ jẹ kí ẹnikẹni kí ó tàn yín jẹ ní ọnàkọnà, nítorí pé ojọ náà kì yóó dé, bí kò ẹ pé ìṣòtẹ bá kọ ẹlẹ, tí a sì fi ẹni ẹsẹ hàn, tí í ẹ ọmọ ègbé. **4** Òun yóó lòdì sí, yóó sì gbé ara rẹ ga sí gbogbo ohun tí a ní pé ní Òlórún tàbí tí a ní sìn, dé ibi

pé yóó gbé ara rẹ jókódó nínú tẹmpilì Òlórún, tí yóó sì pe ara rẹ ní Òlórún. **5** Ẹ èyin kò rántí pé nígbà tí mo wà pèlú yín, mo ní sọ àwọn nṣẹ wònyí fún un yín. **6** Àti pé nísinsin yìí, èyin mọ ohun tí ní dá a dúró, kí a bá a lè fi í hàn ní àkókò rẹ gan an. **7** Nítorí agbára ìkòkò ẹni ẹsẹ ti ní sísẹ; sùgbọn ẹni tí ní dèrà yóó máa ẹ bẹẹ títí a ó fi mú un kúrò ní ọnà. **8** Nígbà náà ni a ó fi ẹni ẹsẹ hàn, ẹni tí Jesu Olúwa yóó fi èémí ẹnu rẹ pa, tí yóó sì fi olá ipadàbò rẹ parun. **9** Wíwá ẹni ẹsẹ yóó rí bí íṣẹ Satani, gbogbo èyí tí a fihàn gégé bí àdàmòdì íṣẹ iyanu, àdàmòdì àmì àti àdàmòdì idán, **10** ní gbogbo ọnà búburú tí a fi ní tan àwọn tí ní sẹgbé jẹ. Wón sẹgbé nítorí wón kò láti fẹràn ọtítọ kí wón sì di ẹni ìgbàlà. **11** Nítorí idí èyí, Òlórún rán ohun tó ní sísẹ ìṣinà sí wón kí wón lè gba èkẹ gbọ, **12** kí wón kí ó lè gba idálẹbí, àní àwọn tí kò gba ọtítọ gbọ, sùgbọn tí wón ní inú didùn nínú ìwà búburú. **13** Sùgbọn, ohun tí ó tọ fún wa ni láti máa dúpẹ lówọ Òlórún nígbà gbogbo nítorí yín, ará olùfẹ ní ti Olúwa, nítorí láti ibèrẹ ni Òlórún ti yàn yín sí ìgbàlà nípa ìṣodimímọ ti Ẹmì àti nípa gbígba ọtítọ gbọ. **14** Òun ti pé yín sí èyí nípa iynrere wa, kí èyin kí ó lè pín nínú ọgo Jesu Kristi Olúwa wa. **15** Nítorí náà ará, ẹ dúró sìnşin, kí ẹ sì di àwọn èkọ wònyàn-ni tí a kọ yín mú, yálá nípa ọrọ ẹnu tàbí lẹtà. **16** Njẹ kí Jesu Kristi Olúwa wa tìkálára rẹ, àti Òlórún Baba wa, ẹni to ti fẹ wa, tí ó sì ti fi itúnú àinípẹkun àti ìrètí rere nípa oore-òfẹ fún wa. (aiōnios g166) **17** Kí ó mú ọkàn yín le, kí ó sì kún yín pèlú agbára nínú íṣẹ gbogbo àti ọrọ rere gbogbo.

3 Ní àkótán, ará, ẹ máa gbàdúrà fún wa, kí ọrọ Olúwa lè máa tàn káàkiri, kí ó sì jẹ èyí tí a bu olá fún, gégé bí ó ti rí ní ọdọ yín. **2** Kí ẹ sì máa gbàdúrà fún wa kí a lè bọ lówọ àwọn ikà àti àwọn èniyàn búburú, nítorí pé kì í ẹ gbogbo èniyàn ló ní ìgbàgbọ. **3** Sùgbọn olódodo ni Olúwa, ẹni tí yóó fi ẹsẹ yín múlẹ, tí yóó sì pa yín mò kúrò nínú ibi. **4** Àwa sì ní ìgbẹkẹlẹ nínú Olúwa ní ti ohun tí ẹ ní ẹ, àti pé àwọn nṣẹ wònyàn-ni tí a pàṣe fún un yín ni èyin ní ẹ. **5** Kí Olúwa máa tọ ọkàn yín sọnà sí ifẹ Òlórún àti sínú suùrù Kristi. **6** Ní orúkọ Jesu Kristi Olúwa

wa, àwa pàşẹ fún un yín ará, pé kí ẹ yera fún gbogbo àwọn arákùnrin yín tí n ẹ ìmélẹ́, tí kò sì gbé ní ìbámu pèlú èkọ́ tí ẹ gbà ní ọ̀dọ́ wa. **7** Nítórí èyin náà mò bí ó ẹ yẹ kí ẹ máa fi ara wé wa. Àwa kì í ẹ ìmélẹ́ nígbà tí a wà ní ọ̀dọ́ yín. **8** Bẹ̀ẹ̀ ni àwa kò sì jẹ ọúnjẹ ẹnikẹni lófẹ́. Şùgbọ̀n dípò bẹ̀ẹ̀, àwa n ẹ şíşẹ̀ tọ́sán tòru kí a má ba à di àjàgà sí ẹnikẹni nínú yín lórùn. **9** Àwa n ẹ nhankan wònyí, kì í ẹ nítórí pé àwa kò ní ètọ́ láti béèrè fún un, şùgbọ̀n àwa n fi ara wa ẹ àpẹẹ́ tí ẹ ó tẹ̀lẹ̀. **10** Nítórí nígbà tí àwa wà lóددò yín, a ẹ àwọn òfin wònyí fún un yín pé, “Bí ẹnikẹni kò bá fẹ şíşẹ̀, kí ó má ẹ jeun.” **11** A gbó pé àwọn kan wà láàrín yín tí wọn jẹ ìmélẹ́. Wọn jẹ atojúlékiri. **12** Njẹ́ irú àwọn ẹni bẹ̀ẹ̀ ni àwa n pàşẹ fún, tí a sì n rò nínú Jesu Kristi Olúwa pé kí wọn ó máa şíşẹ̀ fún ọúnjẹ tí wọn n jẹ. **13** Şùgbọ̀n ní tiyín ará, ẹ má ẹ jẹ kí agara dá yín ní rere şíşẹ. **14** Bí ẹnikẹni kò bá sì pa òfin wa nínú lẹ̀tà yìi mò, ẹ sàmì sí ẹni náà. Ẹ má ẹ bá a kẹ́gbẹ́ kí ojú bà á le tì í. **15** Síbẹ̀, ẹ má ẹ kà á sí ọ̀tá, şùgbọ̀n ẹ máa kilọ́ fún un gégé bí arákùnrin yín. **16** Njẹ́ kí Olúwa àlàáfíà, fúnra rẹ máa fún yín ní àlàáfíà nígbà gbogbo. Kí Olúwa kí ó wà pèlú gbogbo yín. **17** Èmi Paulu fi ọwọ́ ara mi kọ lẹ̀tà ikíni yìi, èyí ẹ àmì ìdámò nínú gbogbo lẹ̀tà. Bí mo ẹ máa n kòwé nìyí. **18** Kí oore-òfẹ́ Jesu Kristi Olúwa wa wà pèlú yín.

1 Timothy

1 Paulu, aposteli Kristi Jesu gégé bí àṣe Ọlórún Olùgbàlà wa, àti Jesu Kristi ìrètí wa, **2** Sí Timotiú ọmọ mi nínú ìgbàgbọ: Oore-òfẹ, àánú àti àlàáfia láti ọdọ Ọlórún Baba àti Jesu Kristi Olúwa wa. **3** Bí mo ṣe rò yín nígbà tí mò ní lo sí Makedonia, ẹ dúró ní Efesu, kí ẹ lè dá àwọn èniyàn kan lẹkun láti má ṣe kọ ni ní èkọ èké mó **4** kí wọn má sì se fiyèsí àwọn itàn asán, àti itàn iran aláilópín. Irú èyí máa ní mú iyan jíjà wá dípò isẹ iríjù Ọlórún èyí tí í ṣe ti ìgbàgbọ. **5** Ètè àṣe nàà ni ifẹ ti ní jáde wá láti inú ọkàn mímọ àti ẹrì ọkàn rere àti ìgbàgbọ àiṣètàn. **6** Àwọn èlómíràn ti yapa kúrò tí wọn sì yà sápa kan sí ọrọ asán. **7** Wọn ní fẹ ṣe olùkọ òfin; ọye ohun tí wọn ní wá kò yé wọn tàbí ti ohun tí wọn ní fi ìgboya tẹnumọ. **8** Sùgbọn àwa mò pé òfin dára, bí èniyàn bá lò ó dára dára. **9** Bí a ti mò pé, a kò ṣe òfin fún olódodo, bí kò ṣe fún àwọn aláiwà-bí-Ọlórún àti àwọn èlẹṣẹ, fún àwọn aláimọ àti àwọn èlẹgàn, fún àwọn tí ní pa baba àti àwọn tí ní pa iyá wọn àti àwọn apàniyàn, **10** fún àwọn àgbèrè, fún àwọn aláiyàdà, fún àwọn onísòwò-erú, fún àwọn èké, fún àwọn abúra èké, àti bí ohun míràn bá wá tí ó lòdì sí èkọ tí ó yé kooro. **11** Gégé bí iyinrere ti ògo Ọlórún olùbùkún, tí a fi sí itọjú mi. **12** Mo dúpẹ lówọ ẹni tí ó fún mi ní agbára, àní Kristi Jesu Olúwa wa, nítorí tí ó kà mí sí olóótító ní yíyànmí sí isẹ rẹ. **13** Bí mo tilẹ jẹ asọrọ-òdì sí Ọlórún rí, àti onínúnbíni àti ikà èniyàn, sùgbọn mo rí àánú gbà, nítorí tí mo ṣe é nínú àimọ àti àìgbàgbọ. **14** Oore-òfẹ Olúwa wa sì pọ rékojá pèlú ìgbàgbọ àti ifẹ, tí ní bẹ nínú Kristi Jesu. **15** Òtító ni ọrọ nàà, ó sì yẹ fún itẹwógbà, pé Jesu Kristi wá sí ayé láti gba èlẹṣẹ là; nínú àwọn ẹni tí èmi jẹ búburú jùlọ. **16** Sùgbọn nítorí èyí ni mo ṣe rí àánú gbà, pé lára mi, bí olórí èlẹṣẹ ní ki Jesu Kristi fi gbogbo ipamóra rẹ hàn bí àpẹrẹ fún àwọn tí yóó gbà á gbọ sí iyé àinípèkun ikẹyìn. (aiōnios g166) **17** Njẹ fún ọba ayérayé, àidibàjẹ, àirí, Ọlórún kan soṣo, ni ọlá àti ògo wá fún lááláé. Àmín. (aiōn g165) **18** Àṣe yí ni mo pa fún ọ, Timotiú ọmọ mi, gégé bí isọtélé wònyí tó ó ti sáájú nípa rẹ, pé nípasẹ wọn kí iwọ lè máa ja jà rere; **19** máa ní ìgbàgbọ

àti ẹrì ọkàn rere. Èyí ti àwọn míràn ti mú kúrò lódò wọn tí wọn sì rí ọkàn ìgbàgbọ wọn. **20** Nínú àwọn ẹni tí Himeneu àti Aleksanderu wà; àwọn tí mo ti fi lé Satani lówọ, kí a lè kọ wọn kí wọn má sọrọ-òdì mó.

2 Nítorí nàà mo gbà yín níyànjú sáájú ohun gbogbo, pé kí a máa bèbè, kí a máa gbàdúra, kí a máa ṣipẹ, àti kí a máa dúpẹ nítorí gbogbo èniyàn. **2** Fún àwọn ọba, àti gbogbo àwọn tí ó wà ni ipò àṣe, kí a lè máa lo ayé wa ní àlàáfia àti idákẹ jẹé pèlú nínú gbogbo iwà-bí-Ọlórún àti iwà mímọ. **3** Nítorí èyí dára, ó sì ṣe itẹwógbà níwájú Ọlórún Olùgbàlà wa; **4** ẹni tí ó fẹ kí gbogbo èniyàn ní ìgbàlà kí wọn sì wá sínú imọ òtító. **5** Nítorí Ọlórún kan ní ní bẹ, onílàjà kan pèlú láàrín Ọlórún àti èniyàn, àní Kristi Jesu ọkúnrin nàà. **6** Ẹni tí ó fi ara rẹ se iràpadà fún gbogbo èniyàn—ẹrì tí a fi fún ni ní àkókó tó yẹ. **7** Nítorí èyí tí a yàn mi ṣe oníwàásù, aposteli òtító ni èmi ní sọ, èmi kò ṣéké olùkọ àwọn aláikọlà nínú ìgbàgbọ àti òtító. **8** Mo fẹ kí àwọn ọkúnrin máa gbàdúra níbi gbogbo, kí wọn máa gbé ọwọ mímọ sókè, ní àibínú àti àijiyàn. **9** Bẹẹ gégé ni kí àwọn obinrin fi aṣo iwòntúnwònsì ṣe ara wọn ní ọṣọ, ní iwòntúnwònsì àti pèlú iwà àirékojá; kí í ṣe pèlú irun didì, tàbí wúrà, tàbí peali, tàbí aṣo olówó iyebiye, **10** bí kò ṣe pèlú isẹ rere, èyí tí ó yẹ fún àwọn obinrin tó jẹwọ pé wọn sin Ọlórún. **11** Jẹ kí obinrin máa fi idákẹ jẹé àti itẹrba gbogbo kọ èkọ. **12** Sùgbọn èmi kò fi àṣe fún obinrin láti máa kọni, tàbí láti pàṣe lórí ọkúnrin, bí kò ṣe kí ó dákẹ jẹé. **13** Nítorí Adamu ni a kọ dá, lẹyìn nàà, Efa. **14** Adamu kọ ni a tànje, sùgbọn obinrin nàà ni a tàn tí ó sì di èlẹṣẹ. **15** Sùgbọn a ó gbà àwọn obinrin là nípa ibímọ wọn, bí wọn bá dúró nínú ìgbàgbọ, ifẹ, àti iwà mímọ pèlú iwà àirékojá.

3 Òtító ni ọrọ nàà, bí ẹnikan bá fẹ ipò alábojútó, isẹ rere ni ó ní fẹ. **2** Njẹ alábojútó yẹ kí ó jẹ aláilẹgàn, ọkọ aya kan, olùṣòràn, aláirékojá, oníwà rere, olufẹ àlẹjò síṣe, ẹni tí ó lè ṣe olùkọ. **3** Kí ó má jẹ ọmùtí, tàbí oníjagídíjagan, tàbí olójúkòkòrò, bí kò ṣe onísùúrù, kí ó má jẹ oníjà, tàbí olufẹ owó. **4** Ẹni tí ó káwọ ilé ara rẹ gírígírí, tí ó mú àwọn ọmọ rẹ tẹrba pèlú iwà àgbà

4 Nísinsin yíí, èmí n tẹnumọ ọ pé ní ìgbà ikẹyìn àwọn miíràn yóò kúrò nínú ìgbàgbọ, wọn yóò máa fiyèsí àwọn èmí tí n tannije, àti èkọ àwọn èmí èşù. **2** Nípa àgàbàgebè àwọn tí n şèké, àwọn tí ọkàn tìkára wọn dàbí èyí tí a fi irin gbígbóná jó. **3** Àwọn tí n dánílẹkun láti gbeyàwọ tiwọn si n pàşẹ láti ka èèwọ ọúnjẹ ti Ọlọrun ti dá fún Ìtẹwógbà pẹlú ọpẹ àwọn onígba gbọ àti àwọn ti ó mọ òtítọ. **4** Nítorí gbogbo ohun ti Ọlọrun dá ni ó dára, kò sí ọkàn tí ó yẹ kí a kọ, bí a bá fi ọpẹ gbà á. **5** Nítorí tí a fi ọrọ Ọlọrun àti àdúrà yà sí mímọ. **6** Bí iwọ bá n rán àwọn ará létí nhàkan wọnyí, iwọ ó jẹ íránşẹ rere ti Kristi Jesu, tí a fi ọrọ ìgbàgbọ àti èkọ rere bọ, èyí ti iwọ ti n tẹlẹ. **7** Sùgbón ko òrò asán àti ìtàn àwọn

5 Má ɛ bá àgbàlagbà òkùnrin wí, ɕùgbònbí kí ó máa gbà á nìyànjú bí i baba; àwọn òdòmòkùnrin bí aràkùnrin. 2 Àwọn àgbàlagbà obìnrin bí ìyá; àwọn òdòmòbìnrin bí arábirin. nínú ìwà mímọ́. 3 Bòwò fún àwọn opó tí í ɛ opó nítóótó. 4 ɕùgbònbí opó kan bá ni ọmọ tabí ọmọ ọmọ, jẹ kí wọn kókó kó bí a tí n ɛ itójú ilé àwọn tìkára wọn, kí wọn sì san oore àwọn òbí wọn padà; nítorí pé èyí ni ó ɛ itẹwógbà níwájú Olórún. 5 Njẹ ẹnì tí í ɛ opó nítóótó, tí ó ɛ òun nìkan, a máa gbẹkẹlẹ́ Olórún, a sì máa dúró nínú èbẹ́ àtì nínú àdúrà lòsàn àtì lóru. 6 ɕùgbònbí ẹnì tí ó bá fí ara rẹ fún ayé jìjẹ, ó kú nígbà tí ó wà láààyè. 7 Nnkan wònyí ni kí wọn máa paláṣe, kí wọn lè wà láilégàn. 8 ɕùgbònbí ẹnìkẹni kò bá pèsè fún àwọn tirẹ́, pàápàá fún àwọn ará ilé rẹ́, ó tí sẹ́ ìgbàgbọ́, ó burú ju aláìgbàgbọ́ lọ. 9 Kọ orúkọ ẹnì tí kò bá dín ni ọgọta ọdún sílẹ́ bí opó, lẹyin tí ó tí jẹ aya ọkọ kan. 10 Ẹni tí a jẹrírẹ́ fún isẹ́ rere; bí ẹnì tí ó tí tò ọmọ dàgbà, tí ó n ɛ itójú àlẹjò, tí ó sì n wẹ ẹsẹ́ àwọn ènìyàn mímọ́, tí ó tí ran àwọn olùpònjú lówó, tí ó sì n lépa isẹ́ rere gbogbo. 11

Şùgbón ma şe kọ orúkọ àwọn opó tí kò dàgbà; nítorí pé nígbà tiwọn bá ti şe ifẹkúfẹẹ lòdì sí Kristi, wọn á tún fẹ láti gbéyàwó. **12** Wọn á di elẹbi, nítorí tí wọn ti kọ ìgbàgbó wọn lṣáájú sílẹ. **13** Àti pèlú wọn ní kọ láti şe òlẹ, láti máa kiri láti ilédélé, kí í şe òlẹ nikan, şùgbón onísókúşo àti olóḡḡófó pèlú, wọn a máa sọ ohun tí kò ye. **14** Nítorí nàà, mo fẹ kí àwọn opó tí kò dàgbà máa gbéyàwó, kí wọn máa bímo, kí wọn máa şe alábojútó ilẹ, kí wọn má şe fi ààyè sílẹ rárá fún òtá nàà láti sòrò ègàn. **15** Nítorí àwọn miiran ti yípadà kúrò sí èyìn Satani. **16** Bí òkúnrin tabí obínrin kan tí ó gbàgbó bá ní àwọn opó, kí ó máa ràn wọn lówó, kí a má sì di ẹrù lẹ lẹ, kí wọn lè máa ran àwọn ti í şe opó níftótótó lówó. **17** Àwọn alágbà tí ó şe àkóso dádaráa ni kí a kà ye sí olá ilọpo mejí, pèlúpèlú àwọn ti ó şe làálàa ni òrò àti ni kíkòni. **18** Nítorí tí Íwé Mímó wí pé, “Íwọ kò gbodò di málúù ti ní tẹ òkà lẹnu,” àti pé, “Ọyà alágbàşe tọ sí í.” **19** Má şe gba ẹsùn sí alágbà kan, bí kò şe láti ẹnu elẹrìí mejí mètá. **20** Bá àwọn tí ó şe wí níwájú gbogbo èniyàn, kí àwọn iyókú pèlú bà á lè bèrù. **21** Mo pàşẹ fún ọ níwájú Ọlórùn, àti Kristi Jesu, àti àwọn angelì àyànfẹ kí iwọ máa şàkíyèsí nñkan wònyí, láişẹ ojúsàájú, láti fi ègbè şe ohunkóhun. **22** Má şe fi ikánjú gbe ọwó lẹ ẹnikèni, bèẹ ni kí ó má sì şe jẹ alábápín nínú ẹşẹ àwọn elòmíran, pa ara re mọ ní iwà mímó. **23** Ma şe máa mu omi nikan, şùgbón máa lo wàini diẹ nítorí inú re, àti nítorí àìlera ìgbàkúgbà. **24** Ẹşẹ àwọn elòmíran a máa hàn gbangba, a máa lọ şáájú sí idájó; tí àwọn elòmíran pèlú a sì máa tẹlẹ wọn. **25** Bèẹ gégé pèlú ni isẹ rere wa máa ní hàn gbangba; bí wọn kò tilẹ tí ì hàn, wọn kò lè fi ara sin títí.

6 Jẹ kí gbogbo àwọn tí í şe ẹrú lábẹ isinrú máa ka àwọn olówó tí ó ni wọn ye sí olá gbogbo, kí a má bà á sòrò-òdì sí orúkọ Ọlórùn àti èkọ rẹ. **2** Àwọn ti ó ní ògá onígbàgbó, kí wọn má şe şàìbòwọ fún wọn nítorí tí wọn jẹ arákúnrin; şùgbón kí wọn túbò máa sin wọn, nítorí àwọn tí í şe alábápín isẹ rere wọn jẹ onígbàgbó àti olufẹ. Nñkan wònyí ní kí ó máa kọ ni, kí o sì máa fi gbani nìyànjú. **3** Bí ẹnikèni bá ní kòni ní èkọ mífiran, ti kò sì gba òrò ti ó yè kooro,

ti Jesu Kristi Olúwa wa, àti èkọ ti ó bá iwà-bí-Ọlórùn mu, **4** Ó gbéraga, kò mò nñkan kan, bí kò şe ìyànjú àti ìjà nípa òrò èyí tí ó ní mú ilara, ìjà, òrò búburú wá, **5** àti òrò àrìyànjìyàn àwọn èniyàn ọlòkàn èérí ti kò sí òtítótó nínú wọn, tiwọn şe bí ònà sí èrè ni iwà-bí-Ọlórùn; yera lódò irú àwọn wònyí. **6** Şùgbón iwà-bí-Ọlórùn pèlú itélórùn èrè nílá ni. **7** Nítorí a kò mú ohun kan wá sí ayé, bèẹ ni a kò sì lè mu ohunkóhun jáde lọ. **8** Bí a sì ni oúnjẹ àti aşo, iwònyí yé kí ó tẹ wa lórùn. **9** Şùgbón àwọn tí ní fẹ di ọlórò a máa bọ sínú idánwò àti idèkùn, àti sínú òmùgò ifẹkúfẹẹ púpọ tí í pa ni lára, irú èyí tí ó máa ní ri èniyàn sínú iparun àti ègbé. **10** Nítorí ifẹ owó ni gbòhngbò ohun búburú gbogbo; èyí tí àwọn miiran ní lépa tí a sì mú wọn şinà kúrò nínú ìgbàgbó, wọn sì fi ọpọ ibànújẹ gún ara wọn lókò. **11** Şùgbón iwọ èniyàn Ọlórùn, sá fún nñkan wònyí; kí ó sì máa lépa òdodo, iwà-bí-Ọlórùn, ìgbàgbó, ifẹ suúrù, iwà tútù. **12** Máa ja ìjà rere ti ìgbàgbó, di iyè àinípèkun mú nínú èyí tí a pè ọ sí, ti iwọ sì şe ìjéwọ rere níwájú elẹrìí púpọ. (aiōnios g166) **13** Mo pàşẹ fún ọ níwájú Ọlórùn, tí ní sọ ohun gbogbo di ààyè, àti níwájú Jesu Kristi, ẹni tí ó jẹrìí níwájú Pòntiu Pilatu, **14** kí iwọ pa aşẹ wònyí mọ ní àìlábàwọn, ní àìlégàn, títí di ifarahàn Olúwa wa Jesu Kristi. **15** Èyí ti yóò fihàn ní ìgbà tirẹ, Ẹni tí í şe Olùbùkún àti Alágbára kan soşo nàà, ọba àwọn ọba, àti Olúwa àwọn Olúwa. **16** Ẹnikan soşo tí ó jẹ àikú, tí ní gbé inú imòlẹ tí a kò lè súnmo, ẹni tí èniyàn kan kò rí rí, tí a kò sì lè rí: ẹni tí olá àti agbára títí láé ní şe tirẹ. Àmín. (aiōnios g166) **17** Kìlò fún àwọn tí ó lórò ní ayé isinsin yií kí wọn ma şe gbéraga, bèẹ ni kí wọn má şe gbèkèlẹ òrò àidánìlójú, bí kò şe lẹ Ọlórùn alààyè, tí ní fi ohun gbogbo fún wa lópòlópò láti lò; (aiōn g165) **18** kí wọn máa soore, kí wọn máa pọ ní isẹ rere, kí wọn múra láti pín fún ni, kí wọn ni ẹmí ibá kédùn; **19** kí wọn máa to lşúra lpllẹ rere jọ fún ara wọn dé ìgbà tí ní bọ, kí wọn lè di iyè tòdótó mú. **20** Timotiú, máa sọ ohun tí a fi sí ikáwọ re, yà kúrò nínú òrò asán àti ijìyàn ohun tí a ní fi èkè pè ni imò; **21** èyí tí àwọn elòmíran jéwọ rẹ tí wọn sì şinà ìgbàgbó. Kí oore-ọfẹ wà pèlú re.

2 Timothy

1 Paulu, aposteli ti Jesu Kristi nípá ifẹ Ọlórún, gégé bí ilérí iyè ti n bẹ nínú Kristi Jesu, **2** Sí Timotiu, ọmọ mi olùfẹ ọwọn: Oore-ọfẹ, áánú àti àlàáfíà láti ọdọ Ọlórún Baba wa, àti Kristi Jesu Olúwa wa. **3** Mo dá ọpẹ lówó Ọlórún, ẹni tí ẹmi n sìn pèlú ẹrì ọkàn mímọ gégé bí àwọn baba mi tí í ẹ, pé ni àìsìmi lósàn án àti lóru ni mó n ẹ irántí rẹ nínú àdúrà mi. **4** Bí mo ti rántí omijé rẹ, bèẹ ni mó n fẹ láti rí ọ kí ẹmi kí ó lè kún fún ayọ. **5** Nígbà tí mo bá rántí igbàgbọ àìṣètàn rẹ, èyí tí ó kọkọ n bẹ nínú Loisì iyá nílá rẹ, àti nínú Eunike iyá rẹ àti, èyí tí ó dá mi lójú pé ó n gbé inú rẹ pèlú. **6** Nítorí idí èyí ni mo ẹ n ran ọ létí pé kí ó máa rú ẹbùn Ọlórún sókè èyí ti n bẹ nínú rẹ nípá igbówólé mi. **7** Nítorí pé Ọlórún kò fún wa ni ẹmí ìbèrù, bí kò ẹ ti agbára, àti ti ifẹ, àti ti ìsẹra-ẹni ti ó yè kooro. **8** Nítorí nàà, má ẹ tijú láti jẹrìf nípá Olúwa wa, tàbí ẹmi òhndè rẹ; sùgbọ́n kí iwọ ẹ alábápín nínú ìpónjù iyinrere nípá agbára Ọlórún, **9** ẹni tí ó gbà wá là, tí ó sì pè wá sínú iwà mímọ—kí í ẹ nípá isẹ tí a ẹ sùgbọ́n nípásẹ ètè àti oore-ọfẹ rẹ. Oore-ọfẹ yíi ni a fi fún wa nínú Kristi Jesu láti ìpilẹ ayérayé, (aiōnios g166) **10** sùgbọ́n tí a fihàn nísinsin yíi nípá ifarahàn Jesu Kristi Olùgbàlà wa, ẹni tí ó pa ikú run, tí ó sì mú iyè àti àikú wá sí ìmọlẹ nípásẹ iyinrere. **11** Fún ti iyinrere tí a yàn mi láti jẹ oníwáàsù àti aposteli àti olùkò. **12** Nítorí idí èyí ní ẹmi ẹ n jìyà wònyí pèlú. Sùgbọ́n ojú kò tí mí, nítorí ẹmi mọ ẹni tí ẹmi gbàgbọ, ó sì dá mi lójú pé, òun lè pa ohun ti mo fi lé e lówó mọ títí di ojọ nàà. **13** Ohun tí ó gbọ láti ọdọ mi, pa a mọ gégé bí àpẹrẹ ẹkọ rere nínú igbàgbọ àti ifẹ Kristi Jesu. **14** Pa ohun rere ti a ti fi lé ọ lówó mọ nípá Ẹmí Mímọ tí n gbé inú wa. **15** Èyí ni iwọ mọ pé, gbogbo àwọn ti ó wà ni agbègbè Asia ti fi mí sílẹ, nínú àwọn ẹni tí Figeliu àti Hamogene gbé wà. **16** Kí Olúwa fi áánú fún ilé Onesiforu; nítorí tí ó máa n tù mi lára nígbà púpọ, ẹwọn mi kò sì tí í lójú. **17** Sùgbọ́n nígbà tí ó wà ni Romu, ó fi ẹsọ wá mi, ó sì rí mi. **18** Kí Olúwa fi fún un kí ó lè rí áánú lódọ Olúwa ni ojọ nàà! Iwọ tìkára rẹ sá à mọ ọnà gbogbo tí ó gbà ràn mí lówó ni Efesu.

2 Nítorí nàà iwọ ọmọ mi, jẹ alágbára nínú oore-ọfẹ ti n bẹ nínú Kristi Jesu. **2** Àwọn ohun ti iwọ ti gbọ lódọ mi níwájú ẹlẹrì púpọ, àwọn nàà ni kí iwọ fi lé àwọn olóòtítọ èniyàn lówó, àwọn ti yóò lè máa kọ àwọn ẹlòmíràn pèlú. **3** Ẹ alábápín pèlú mi nínú ìpónjù, bí ọmọ-ogun rere Jesu Kristi. **4** Kò sí ẹni tí n jagun ti n fi ohun ayé yíi dí ara rẹ lówó, kí ó lè mú inú ẹni tí ó yàn ni ọmọ-ogun dùn. **5** Ní ọnà kan nàà, bí ẹnikẹni bá sì n díje bí olùdije, a kì í dé e ládé, bí kò ẹ bí ó bá parí rẹ gégé bí ìlànà. **6** Àgbẹ ti ó n ẹ lálàlà ni ó yẹ láti kọkọ mu nínú àwọn èso. **7** Ronú lórí ohun ti ẹmi n sọ; nítorí Olúwa yóò fún ọ lóye nínú ohun gbogbo. **8** Rántí Jesu Kristi, ti ó jínde kúrò nínú òkú, láti inú irú-ọmọ Dafidi gégé bí iyinrere mi. **9** Nínú èyí tí ẹmi n rí ìpónjù títí dé inú idè bí arúfin; sùgbọ́n a kò de ọrọ Ọlórún. **10** Nítorí nàà mo n faradà ohun gbogbo nítorí àwọn àyànfẹ; kí àwọn nàà pèlú lè ní igbàlà tí n bẹ nínú Kristi Jesu pèlú ògo ayérayé. (aiōnios g166) **11** Ọtítí ni ọrọ nàà, bi àwa bá bá a kú, àwa yóò yè pèlú rẹ. **12** Bí àwa bá faradà, àwa ó sì bá a jẹ ọba. Bí àwa bá sẹ ẹ, òun nàà yóò sì sẹ wa. **13** Bí àwa kò bá gbàgbọ, òun dúró ni olóòtítọ, nítorí òun kò lè sẹ ara rẹ. **14** Nèkan wònyí ni kí ó máa rán won létí. Máa kilọ fún won níwájú Olúwa pé, ki won ó yera kúrò nínú jìjìyàn ọrọ tí kò léèrè, bí kò ẹ iparun fún àwọn tí n gbọ. **15** Saapon láti fi ara rẹ hàn níwájú Ọlórún bi ẹni tí ó yege àti òṣìṣẹ tí kò ní láti tijú, tí ó n pín ọrọ ọtítí bí ó ti yẹ. **16** Yà kúrò nínú ọrọ asán, nítorí tiwon máa síwájú nínú àiwà-bí-Ọlórún. **17** Ọrọ won yóò sì máa fẹ bí egbò kíkẹ; nínú àwọn ẹni tí Himeneu àti Filetu wà; **18** àwọn ẹni tí ó ti sìnà kúrò nínú ọtítí, tí n wí pé àjínde ti kojá ná; tí won sì n bi igbàgbọ àwọn míràn sùbú. **19** Sùgbọ́n ìpilẹ Ọlórún tí ó dájú dúró sìnşin, ó ní èdidi yíi, pé, “Olúwa mọ àwọn tí í ẹ tirẹ.” Àti pèlú, “Kí olúkúlùkù ẹni tí n pé orúkọ Olúwa kúrò nínú àìṣòdodo.” **20** Sùgbọ́n nínú ilé nílá, kí í ẹ kíkì ohun èlò wúra àti ti fadákà nikan ni n bẹ, sùgbọ́n ti igi àti amọ pèlú; àti òmíràn sí ọlá, àti òmíràn sí àilólá. **21** Bí ẹnikẹni bá wẹ ara rẹ mọ kúrò nínú iwònyí, òun yóò jẹ ohun èlò sí ọlá, tí a yà sọtò, tí ó sì yẹ fún ilò baálé, tí a sì ti pèsè sílẹ fún isẹ rere gbogbo.

22 Maa sá fún ifékúfẹ́ ẹ̀we, sì maa lépa òdodo, ìgbàgbò, ifẹ́, àlàáfíà, pẹ̀lú àwọn tí n kẹ́ pe Olúwa láti inú ọ̀kàn funfun wá. 23 Ìbèèrè òmùgò àti aláíní ẹ̀kọ́ nínú ni kí o kò, bí o ti mò pe wọn maa dá là sílẹ̀. 24 Ìránṣẹ́, Olúwa kò sì gbọ̀dọ̀ jà; bí kò ẹ́ kí ó jẹ́ ẹ̀ni pẹ̀lẹ́ sí ènìyàn gbogbo ẹ̀ni tí ó lè kọ̀nì, àti onísùúrù. 25 Ẹ̀ni tí yóò maa kọ́ àwọn alátaṁkò pẹ̀lú iwà tútù, ní ìrètí pé Ọ̀lórún lè fún wọn ní ìrònúpìwàdà sí ìmò òtítọ́, 26 wọn ó sì lè bọ́ kúrò nínú ìdẹ̀kùn ẹ̀sù, lẹ́yìn ìgbà tí ó ti mú wọn láti ẹ́ ẹ̀fẹ́ rẹ́.

3 Sùgbọ̀n ẹ̀yí ní kí o mò pé, ní ìkẹ̀yìn ojọ́ ìgbà ewu yóò dé. 2 Nítorí àwọn ènìyàn yóò jẹ́ olùfẹ́ ti ara wọn, olùfẹ́ owó, afọ̀nnu, agbéraga, asẹ̀rò búburú, aṣàlgbọ̀ràn sí ọ̀bí, aláìlópé, aláìmọ́. 3 Aláínifẹ́, aláìlédárijì, abanijẹ́, aláìlè-kó-aràwọn-níjálu, òhóròrò, aláínifẹ́ ohun rere, 4 oníkúpani, aláígídí, ọ̀lọ̀kàn gíga, olùfẹ́ faájì ju olùfẹ́ Ọ̀lórún lọ. 5 Àwọn tí wọn ní àfàrawé iwà-bí-Ọ̀lórún, sùgbọ̀n tí wọn sẹ́ agbára rẹ́; yẹ́ra kúrò lódò àwọn wònyí pẹ̀lú. 6 Nítorí nínú irú ẹ̀yí ni àwọn tí n rákò wọ́ inú ilé, tí wọn sì n di àwọn obìnrin aláìlògbọ̀n tí a di ẹ̀sẹ́ rù ní ìgbẹ̀kùn, tí a sì n fi onírúurú ifékúfẹ́ fà kiri. 7 Wọn n fi ìgbà gbogbo kẹ̀kọ̀ọ́, wọn kò sì lè dé ojú ìmò òtítọ́. 8 Njẹ́ gégé bí Janesi àti Jamberi ti kọ́ ojú là sí Mose nàà ni wọn kọ́jú là sí òtítọ́: àwọn ènìyàn tí inú wọn díbàjẹ́, àwọn ẹ̀ni itanù ní ti ọ̀ràn ìgbàgbò. 9 Sùgbọ̀n wọn kì yóò lọ síwájú ju bẹ́ẹ̀ lọ, nítorí òmùgò wọn yóò farahàn fún gbogbo ènìyàn gégé bí ti àwọn méjì yìí nàà, ti yọ́rì sí. 10 Sùgbọ̀n iwọ́ ti mò ẹ̀kọ́ mi, ìgbésí ayé mi, ipinnu, ìgbàgbò, ìpamọ́ra, ifẹ́ sùúrù. 11 Inúnibíni, ìyà; àwọn ohun tí ó dé bá mi ní Antioku, ní Ikoniomu ní Lysra; àwọn inúnibíni tí mo faradà: Olúwa sì gbà mi kúrò nínú gbogbo wọn. 12 Nítòótọ́, gbogbo àwọn tí ó fẹ́ maa gbé ìgbé ayé iwà-bí-Ọ̀lórún nínú Kristi Jesu yóò faradà inúnibíni. 13 Sùgbọ̀n àwọn ènìyàn búburú, àti àwọn ẹ̀lẹ̀tàn yóò maa burú síwájú sí i, wọn ó maa tannijẹ́, a ó sì maa tàn wọn jẹ́. 14 Sùgbọ̀n iwọ́ dúró nínú nńkan wònyí tí iwọ́ ti kọ́, tí a sì ti jẹ́ kí ojú rẹ́ dá sásá sí, kí iwọ́ sì mò ọ̀dọ́ ẹ̀ni tí iwọ́ gbé kọ́ wọn. 15 Àti pé láti ìgbà ọ̀mọ́dẹ́ ni iwọ́ ti mò Ìwé Mímọ́, tí ó lè sọ́ ọ́ di ọ̀lọ̀gbọ̀n sí ìgbàlà nípàsẹ́ ìgbàgbò

nínú Kristi Jesu. 16 Gbogbo ìwé mímọ́ ni ó ní ìmísí Ọ̀lórún tí ó sì ní èrè fún ẹ̀kọ́, fún ìbáníwí, fún ìtọ̀nì, fún ìkọ̀nì tí ó wà nínú òdodo. 17 Kí ènìyàn Ọ̀lórún lè pé, tí a ti múra sílẹ́ pátápátá fun isẹ́ rere gbogbo.

4 Nítorí nàà mo pàṣẹ́ fún ọ́ níwájú Ọ̀lórún, àti Kristi Jesu, ẹ̀ni tí yóò ẹ́ ìdájọ́ aláàyẹ́ àti òkú, àti nítorí ifarahàn rẹ́ àti ìjọba rẹ́. 2 Wààsù ọ̀rọ́ nàà, ẹ́ ẹ̀sìmi ní àkókò tí ó wò, àti àkókò ti kò wò; bá ni wí, ẹ́ ẹ̀tọ̀nì, gbani níyànjú pẹ̀lú ìpamọ́ra àti ẹ̀kọ́ gbogbo. 3 Nítorí pé ìgbà yóò dé, tí wọn kì yóò lè gba ẹ̀kọ́ tí ó yẹ́ kooro, sùgbọ̀n bí wọn ti jẹ́ ẹ̀ni tí etí n rin, wọn ó lọ kó olùkọ́ jọ fún ara wọn nínú ifékúfẹ́ ara wọn. 4 Wọn ó sì yí etí wọn padà kúrò nínú òtítọ́, wọn ó sì yípadà sí itàn asán. 5 Sùgbọ̀n maa faradà ìpọ̀njú, ẹ́ isẹ́ efangelisti, ẹ́ isẹ́ rẹ́ lasepé. 6 Nítorí à n fi mi rú ẹ̀bọ́ nísinsin yìí, àtilọ́ mi sì súnmo etilé. 7 Èmi ti ja là rere, èmi tí parí iré-ije mi, èmi ti pa ìgbàgbò mó. 8 Láti isinsin yìí lọ a fi adé òdodo lélé fún mi, tí Olúwa onídàájọ́ òdodo, yóò fifún mi ni ojọ́ nàà kí fí sí fí ẹ́ kíkì èmi nikan sùgbọ̀n pẹ̀lú fún gbogbo àwọn tí ó ti fẹ́ ifarahàn rẹ́. 9 Sa ipá rẹ́ láti tètè tò mí wá. 10 Nítorí Dema ti kọ́ mí sílẹ́, nítorí ó n fẹ́ ayé yìí, ó sì lọ sí Tẹsalonika; Kreskeni sí Galatia, Titu sí Dalimatia. (aiōn g165) 11 Luku nikan ni ó wà pẹ̀lú mi, mú Marku wá pẹ̀lú rẹ́: nítorí ó wúlò fún mi fún isẹ́ ìránṣẹ́. 12 Mo rán Tikiku ní isẹ́ lọ sí Efesu. 13 Aṣọ́ òtútù tí mo fi sílẹ́ ní Troasi lódò Karpu, nígbà tí iwọ́ bá n bọ́ mú un wa, àti àwọn ìwé, pẹ̀lúpẹ̀lú àwọn ìwé-awọ́. 14 Aleksanderu alágbèdẹ́ bàbà ẹ́ mi nìbi púpọ́: Olúwa yóò san án fún un gégé bí isẹ́ rẹ́. 15 Lódò ẹ̀ni tí kí iwọ́ maa sọ́ra pẹ̀lú, nítorí tí ó kọ́ ojú là sí iwààsù wa púpọ́. 16 Ní àkókọ́ jẹ́ ejọ́ mi, kò sí ẹ̀ni tí ó ba mi gba ejọ́ rò sùgbọ̀n gbogbo ènìyàn ni o kọ́ mi sílẹ́, àdùrà mi ní kí a má ẹ́ kà á sí wọn lórùn. 17 Sùgbọ̀n Olúwa gba ejọ́ mi rò, ó sì fún mi lágbára; pé nípàsẹ́ mi kí a lè wààsù nàà ní àwàjàlẹ́, àti pé kí gbogbo àwọn aláìkọ̀là lè gbọ́; a sì gbà mí kúrò lẹ̀nu kìnńiún nàà. 18 Olúwa yóò yọ́ mí kúrò nínú isẹ́ búburú gbogbo, yóò sì mú mí dé inú ìjọba ọ̀rùn. Ẹ̀ni ti ògo wà fún láá àti láéláé. Àmín. (aiōn g165) 19 Kí Priska àti Akuila, àti ilé Onesiforu. 20 Erastu wà

ní Kòrinti: şùgbón mo fi Tirofimu sílẹ̀ ni Miletu
nínú àìsàn. **21** Sa ipá rẹ̀ látí tètè wá şáájú ìgbà
òtútù. Eubulu kí ọ, àti Pudeni, àti Linu, Klaudia,
àti gbogbo àwọn arákùnrin. **22** Kí Olúwa wà
pẹ̀lú ẹ̀mí rẹ̀ kí oore-ọ̀fẹ̀ wà pẹ̀lú yín.

Titus

1 Paulu, iránṣẹ̀ Ọlórún àti aposteli Jesu Kristi, gégé bí ìgbàgbọ̀ àwọn àyànfẹ̀ Ọlórún àti imọ̀ òtítọ̀ irú èyí tí í máa darí ènìyàn sí ìgbé ayé iwà-bí-Ọlórún— **2** ìgbàgbọ̀ àti imọ̀ tí ó dúró lórí ìrètí iyẹ̀ àìnípẹ̀kun, èyí tí Ọlórún tí kì í purọ̀ tí ẹ̀se ilẹ̀rí rẹ̀ ǎǎájú kí ayé tó bèrẹ̀, (aìṓnios g166) **3** àti pé ní àkòkò tirẹ̀, ọ̀un ti fi ọ̀rọ̀ rẹ̀ hàn nínú iwàásù tí a fi lé mi lẹ̀wọ̀ nípa ǎṣẹ̀ Ọlórún Olùgbàlà wa, **4** Sí Titu, ọ̀mọ̀ mi tòtòtò nínú ìgbàgbọ̀ wa kan náà: Oore-òfẹ̀ àti àlàáfíà láti ọ̀dọ̀ Ọlórún Baba àti Kristi Jesu Olùgbàlà wa. **5** Ìdì tí mo fi fi ọ̀ sílẹ̀ ní Krete ni pé kí o lè ẹ̀ ǎṣẹ̀pẹ̀ àwọn iṣẹ̀ tó ẹ̀kù. Mo sì n rọ̀ ọ̀ kí o yan àwọn alágbà ní ilú kòòkan gégé bí mo ẹ̀se darí rẹ̀. **6** Èni tí yóò jẹ̀ alágbà gbọ̀dọ̀ jẹ̀ aláílábùkù, wọn gbọ̀dọ̀ jẹ̀ oniyáwò kan, ọ̀mọ̀ wọn náà gbọ̀dọ̀ jẹ̀ onígbàgbọ̀ tí kò ní ẹ̀sùn iwà ipá tàbí ẹ̀sùn àìgbòrán kankan. **7** Alábojútó jẹ̀ èni tí a gbé iṣẹ̀ Ọlórún lé lẹ̀wọ̀, nítorí náà, kò gbọ̀dọ̀ ní àbùkù kankan tàbí agbéraga, oníjà, kò gbọ̀dọ̀ jẹ̀ ọ̀mùtí tàbí alágídí tàbí olójúkòkòrò. **8** Wọn ní láti jẹ̀ olùfẹ̀ àlẹ̀jò síṣe, olùfẹ̀ ohun tí ó dára. Wọn ní láti jẹ̀ èni tí ó kò ara rẹ̀ ní ìjánu, èni dúró Ẹ̀ṣìn, ọ̀lòkàn míímọ̀, àti èni oníwàtítọ̀. **9** Ó gbọ̀dọ̀ di ẹ̀kọ̀ nípa idúró Ẹ̀ṣìn mú dárádára gégé bí ó ti kọ̀, kí ó lè fi ẹ̀kọ̀ tí ó yẹ̀ kooro kọ̀ àwọn èlòmíràn. Nípa èyí, yóò lè fi ìdì òtítọ̀ múlẹ̀ fún àwọn alátaakò. **10** Nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn ni ọ̀lòtẹ̀, ǎṣẹ̀rọ̀ ǎṣán àti ẹ̀lẹ̀tàn pàápáá jùlọ̀ láàrín àwọn onílà. **11** Ó gbọ̀dọ̀ pa wọn lẹ̀nu mọ̀, nítorí wí pé wọn n pa agbo Ọlórún run, nípasẹ̀ àwọn ẹ̀kọ̀ tí kò jẹ̀ èyí tí wọn n kòni. Èyí ni wọn n ẹ̀se fún ère àìṣòdodo. **12** Ọ̀kan nínú àwọn wòlì wọn pàápáá sọ wí pé. “Ọ̀pùrọ̀ ní àwọn ará Krete, wọn jẹ̀ ẹ̀ranko búburú tí kò sé tù lójú, ọ̀lẹ̀, àti oníwọ̀ra”. **13** Òtítọ̀ ni ẹ̀rí yí. Nítorí náà, bá wọn wí gidigidi, kí wọn ba à lè yẹ̀ koro nínú ìgbàgbọ̀ **14** kí àwọn má ẹ̀se fíyèsí itàn lásán ti àwọn Júù, àti ọ̀fin àwọn ènìyàn tí wọn yípadà kúrò nínú òtítọ̀. **15** Sí ọ̀lòkàn míímọ̀, ohun gbogbo ló jẹ̀ míímọ̀, sùgbọ̀n àwọn tó ti díbàjẹ̀ tí wọn kò sí ka ohunkóhun sí míímọ̀. Nítòtòtò, àti ọ̀kàn àti ẹ̀rì ọ̀kàn wọn ló ti díbàjẹ̀. **16** Wọn n fẹ̀nu sọ wí pé àwọn mọ̀ Ọlórún, sùgbọ̀n wọn ẹ̀se nípa iṣe

wọn. Wọn díbàjẹ̀, wọn sì jẹ̀ aláìgbòrán, bèẹ̀ ní wọn kò wúlò lònàkòná ní ti iṣe rere gbogbo.

2 Sùgbọ̀n iwọ̀ gbọ̀dọ̀ máa kòni ní ẹ̀kọ̀ tí ó yẹ̀ kooro lórí ìgbé ayé onígbàgbọ̀ tòtòtò. **2** Kọ̀ àwọn àgbà ọ̀kùnrin lẹ̀kọ̀ láti ní ìrònu àti láti jẹ̀ èni ǎpọ̀nlẹ̀ àti èni iwòntúnwònsi. Wọn gbọ̀dọ̀ jẹ̀ èni tí ó jinlẹ̀ nínú ìgbàgbọ̀, nínú ifẹ̀ àti nínú ìpamọ̀ra. **3** Bákan náà, ní kí ó kọ̀ àwọn àgbà ọ̀bìnrin lẹ̀kọ̀ láti kọ̀ bí à a tí gbé ìgbé ayé èni ọ̀wọ̀, wọn kò gbọ̀dọ̀ jẹ̀ ǎfòròkẹ̀lẹ̀ batẹ̀nìjẹ̀ tàbí olùfẹ̀ ọ̀tí mímu, sùgbọ̀n wọn gbọ̀dọ̀ jẹ̀ olùkòni ní ohun rere. **4** Nípa èyí, wọn yóò lè máa kọ̀ àwọn ọ̀dọ̀bìnrin láti nífẹ̀ àwọn ọ̀kọ̀ wọn àti àwọn ọ̀mọ̀ wọn, **5** láti jẹ̀ èni iwòntúnwònsi àti ọ̀lòkàn míímọ̀, kí wọn máa ẹ̀se ọ̀jùṣe wọn nínú ilẹ̀, wọn gbọ̀dọ̀ jẹ̀ onínúrerere, kí wọn sì máa tẹ̀fiba fún àwọn ọ̀kọ̀ wọn, kí ẹ̀nikẹ̀ni máa ba à sọ̀rọ̀-òdì sí ọ̀rọ̀ Ọlórún. **6** Bákan náà, rọ̀ àwọn ọ̀dọ̀ ọ̀kùnrin láti kó ara wọn ní ìjánu. **7** Nínú ohun gbogbo fi ara rẹ̀ hàn gégé bí alápepẹ̀ ohun rere. Nínú ẹ̀kọ̀ rẹ̀ fi ǎpepẹ̀ iwà pípẹ̀ hàn, èni tó kún ọ̀jù òsùwọn **8** ọ̀rọ̀ tí ó yẹ̀ kooro, tí a kò lè dá lẹ̀bi, kí ọ̀jù kí ó ti èni tí ó n sòdì, ní àìní ohun búburú kan láti wí sí wa. **9** Kọ̀ àwọn ẹ̀rú láti ẹ̀se ìgbòrán sí àwọn olówó wọn nínú ohun gbogbo, láti máa gbìyànjú láti tẹ̀ wọn lẹ̀rùn, wọn kò gbọ̀dọ̀ gbó olówó wọn lẹ̀nu, **10** wọn kò gbọ̀dọ̀ ja wọn lolé ohunkóhun, sùgbọ̀n kí wọn jẹ̀ èni tó ẹ̀se gbẹ̀kẹ̀lẹ̀, kí wọn ó lẹ̀kàkà ní gbogbo ọ̀nà láti jẹ̀ kí ìkòni nípa Ọlórún àti Olùgbàlà ní ìtumọ̀ rere. **11** Nítorí oore-òfẹ̀ Ọlórún tó mú ìgbàlà wà ti fi ara hàn fún gbogbo ènìyàn. **12** Ó n kọ̀ wa láti ẹ̀se àiwà-bí-Ọlórún àti ifẹ̀kúfẹ̀ ayé, kí a sì máa wà ní àìrékojá, ní ọ̀dodo àti ní iwà-bí-Ọlórún ní ayé ìsinsin yí, (aìṓn g165) **13** bí a ti n wónà fún ìrètí tó ní búkún, èyí ní n ìfarahàn ọ̀go Ọlórún wa tí ó tóbi àti Olùgbàlà wa Jesu Kristi. **14** Èni tí ó fi ara rẹ̀ fún wa láti rà fún iràpadà kúrò nínú iwà búburú gbogbo àti kí ó sì le wẹ̀ àwọn ènìyàn kan mọ̀ fún ara rẹ̀ fún ìní ohun tìkára rẹ̀, àwọn tó n ní itara fún iṣe rere. **15** Àwọn nìkan wònyí ni kí iwọ̀ kí ó máa kọ̀ wọn. Gbani níyànjú kí ó sì máa fi gbogbo ǎṣẹ̀ bá ni wí. Máa jẹ̀ kí ẹ̀nikẹ̀ni kí ó gàn ọ̀.

3 Rán àwọn èniyàn náà létí láti máa ẗeríba fún ìjọba àti àwọn aláṣe. Kí wọn ṣe ìgbóràn nígbà gbogbo, kí wọn sì múra fún iṣe rere gbogbo. **2** Wọn kò gbòdò sòrò ẹnìkẹ̀ni ní ibi, kí wọn jẹ ẹnì àlàáfíà àti ẹnì pẹ̀lẹ̀, kí wọn sì máa fi ìwà tútù gbogbo hàn sí gbogbo èniyàn. **3** Nígbà kan rí, àwà pàápàá jẹ òpè àti aláìgbóràn, àti tàn wá jẹ, a sì ti sọ wá di ẹrú fún onírúurú ìfẹ́kúfẹ́ àti adùn ayé. À ní gbé ìgbé ayé àrankàn àti owú kíkorò, a jẹ ẹnì iríra, a sì ní kóríra omọ ẹnìkẹ̀jì wa pẹ̀lú. **4** Sùgbón nígbà tí inú rere àti ifẹ́ Ọlórún Olùgbàlà wa farahàn, **5** o gbà wá là. Kì í ṣe nípa iṣe tí àwà ṣe nínú òdodo bí kò ṣe nítorí àánú rẹ. Ó gbà wá là, nípasẹ̀ iwènu àtúnbí àti isọdọtun ti Ẽmí Mímọ́, **6** èyí tí tú lé wa lórí ní ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ nípasẹ̀ Jesu Kristi Olùgbàlà wá. **7** Tó bẹ̀ẹ̀ gẹ́gẹ́ tí ó jẹ wí pé lẹ̀hìn tí a tí dá wa láre nípasẹ̀ oore-òfẹ́, kí a lè jẹ àjùmọ̀jogún ìrètí iye àìnípẹ̀kun. (aiōnios g166) **8** Òtítọ́ ni ọ̀rọ̀ wònyí. Mo sì fẹ́ kí ó ṣe ìtẹ̀numọ́ rẹ gidigidi, kí àwọn tí wọn ti gbàgbọ́ nínú Ọlórún le kíyèsì láti máa fi ara wọn jì fún iṣe rere. Nnkan wònyí dára, wọn sì jẹ èrè fún gbogbo èniyàn. **9** Sùgbón yera kúrò nínú àwọn ibéèrè òmùgò, àti ìtàn iran, àti àríyànjíyàn àti ìjà nípa ti òfin, nítorí pé àwọn nnkan báylí jẹ aláìlérè àti asán. **10** Bí ẹnìkẹ̀ni bá fẹ́ dá iyapa sílẹ̀ láàrín yín, ẹ bá a wí lẹ̀ẹ̀kínní àti lẹ̀ẹ̀kẹ̀jì. Léyìn náà, ẹ má ṣe ní ohunkóhun í ṣe pẹ̀lú rẹ. **11** Kí ó dá ọ lójú wí pé irú ẹnì bẹ̀ẹ̀ ti yapa, ó jẹ elẹ̀ṣẹ̀, ó sì dá ara rẹ lẹ̀bì. **12** Ní kété tí mo bá ti rán Artema tàbí Tikiku sí ọ, sa gbogbo ipá rẹ láti tò mí wá ní Nikopoli, nítorí mo ti pinnu láti lo ìgbà òtútù mi nìbẹ̀. **13** Sa gbogbo agbára rẹ láti ran Senasi amòfin àti Apollo lówọ́ nínú ìrinàjò wọn. Rí i dájú pé wọn ní ohun gbogbo tí wọn nílò. **14** Àwọn èniyàn nílò láti kọ́ bí a tí ní fi ara ẹnì jì sí iṣe rere kí wọn ba à le pèsè ohun kòsémánì fún ara wọn, nípa èyí, wọn kì yòò jẹ aláìlésó. **15** Gbogbo àwọn tí ní bẹ́ lódò mi kí ọ. Bá mi kí àwọn tí ó fẹ́ wa nínú ìgbàgbọ́. Kí oore-òfẹ́ Ọlórún wà pẹ̀lú gbogbo yín.

Philemon

1 Èmi Paulu, ẹni tí a fi sẹwọ̀n nítorí pé ó n wààsù ìyìnṛere Jesu Kristi àti Timotiu arákùnrin wa, Sí Filemoni ọ̀rẹ̀ wa ọ̀wọ̀n àti alábasìṣẹ̀ wa, **2** sí Affia arábìnrin wa, sí Arkippu ẹni tó jẹ jagunjagun fún àgbélébùù nàà àti sí ọ̀jọ̀ àwọ̀n Kristiani tí ó n pàdẹ̀ nínú ilẹ̀ rẹ: **3** Oore-ọ̀fẹ̀ fún un yín àti àlàáfíà láti ọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀run Baba wa àti Jesu Kristi. **4** Èmi máa n dúpẹ̀ lẹ̀wọ̀ Ọ̀lọ̀run nígbà tí mo bá rántí rẹ̀ nínú àdúrà mi, **5** nítorí mo n gbọ̀ nípa ìgbàgbọ̀ rẹ̀ nínú Jesu Olúwa àti nípa ìfẹ̀ rẹ̀ sí àwọ̀n ènìyàn mímọ̀. **6** Èmi n gbàdúrà pé, bí ìwọ̀ ti n ẹ̀ alábápín nínú ìgbàgbọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú àwọ̀n èlòmíràn, pé kí ìgbàgbọ̀ nàà lè mú ọ̀kàn wọ̀n dúró gbọ̀ingbọ̀in, gégé bí wọ̀n ti rí àwọ̀n ọ̀rọ̀ ohun rere tí ó n bẹ̀ nínú ayé rẹ̀, èyí tí ó ti ọ̀dọ̀ Kristi wá. **7** Ìfẹ̀ rẹ̀ ti fún mi ní ayọ̀ púpọ̀ àti ìgboyà, nítorí ìwọ̀, arákùnrin ti tu ọ̀kàn àwọ̀n ènìyàn mímọ̀ lára. **8** Nítorí nàà, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé nínú Kristi mo ní ìgboyà púpọ̀ láti pàṣe ohun ti ó yẹ̀ kí ó ẹ̀ fún ọ̀, **9** síbẹ̀ nítorí ìfẹ̀ èmí kúkú bẹ̀ ọ̀. Èmi gégé bí Paulu, arúgbó, àti nísinsin yíi òhòndè Jesu Kristi. **10** Èmí bẹ̀ ọ̀ nítorí omọ̀ mi Onesimu, ẹni tí ó di omọ̀ nígbà tí mo wà nínú idè. **11** Nígbà kan rí, kò wúlò fún ọ̀, sùgbọ̀n ní bá yíi, ó ti wúlò fún ọ̀ àti fún èmi pàápàá. **12** Èmi rán an nísinsin yíi, ànì ẹni ọ̀kàn mi padà sí ọ̀dọ̀ rẹ̀. **13** Èmi ibá fẹ̀ láti dá a dúró sọ̀dọ̀ mi níhìn-ín, kí ó ba à dípò rẹ̀ láti máa ràn mí lẹ̀wọ̀ nígbà tí mo wà nínú idè nítorí ìyìnṛere **14** sùgbọ̀n èmi kò fẹ̀ ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ rárá láigba ìyòhnda ní ọ̀wọ̀ rẹ̀, kí oore tí ìwọ̀ bá ẹ̀ má ba à jẹ̀ ìfipámúnìṣe bí kò ẹ̀ ìfifẹ̀ṣe. **15** Bóyá idí rẹ̀ tí òun fi yẹ̀ra kúrò ló̀dọ̀ rẹ̀ fún ìgbà diẹ̀ ní pé kí ìwọ̀ kí ó lè gbà á padà sọ̀dọ̀ títí láé. (aiōnios g166) **16** Kì í wá ẹ̀ bí ẹ̀rú mọ̀, sùgbọ̀n bí ẹni ti ó sà̀n ju ẹ̀rú lọ̀, gégé bí arákùnrin. Ó sọ̀wọ̀n fún mi jojọ̀, sùgbọ̀n ó sọ̀wọ̀n fún ọ̀ jù nípa ti ara àti gégé bí arákùnrin nínú Olúwa. **17** Nítorí nàà bí ìwọ̀ bá kà mí sí ẹ̀lẹgbẹ̀ rẹ̀, tẹ̀wọ̀ gbà á bí ìwọ̀ yòò ti tẹ̀wọ̀ gbà mí. **18** Bí ó bá ti ẹ̀ ọ̀ ní ibi kan tàbí jẹ̀ ọ̀ ní gbèsè ohun kan, kà á sí mi lẹ̀rùn. **19** Èmi Paulu, ní mo fi ọ̀wọ̀ ara mi kọ̀ ìwé yíi; èmi yóò san án padà láì tilẹ̀ ní í sọ̀ nípa pé ìwọ̀ pàápàá jẹ̀ mi ní gbèsè ara rẹ̀. **20** Èmi n fẹ̀ arákùnrin, pé

kí èmi kí ó lè ní àhàfàní kan láti ọ̀dọ̀ rẹ̀ nínú Olúwa; fi ayọ̀ rẹ̀ kún ọ̀kàn mi nínú Kristi. **21** Ìgbékẹ̀lẹ̀ ti mo ní pé ìwọ̀ yóò gbọ̀rọ̀, ní mo fi kọ̀ ìwé yíi ránṣẹ̀ sí ọ̀. Mo mò dájú pé ìwọ̀ yóò ẹ̀ ju bí mo ti béèrè lọ̀. **22** Ó ku ohun kan, ẹ̀ ìtọ̀jú iyàrá àlẹ̀jọ̀ rẹ̀ sílẹ̀ fún mi, nítorí mo ní ìgbàgbọ̀ pé a ọ̀ò tú mi sílẹ̀ fún yín ní idáhùn sí àdúrà yín. **23** Epafira, òhòndè ẹ̀lẹgbẹ̀ mi nínú Kristi Jesu kí ọ̀. **24** Marku kí ọ̀ pẹ̀lú Aristarku, Dema àti Luku, àwọ̀n alábasìṣẹ̀ mi. **25** Kí oore-ọ̀fẹ̀ Jesu Kristi Olúwa wa wà pẹ̀lú èmí yín.

Hebrews

1 Ní ìgbà àtìjọ, Ọlọrun bá àwọn baba nílá wa sọrọ láti ẹnu àwọn wòlfi ní ọpọ ìgbà àti ní onírúurú ònà, **2** sùgbón ní ìgbà ìkẹyìn yìi Ọlọrun ní bá wa sọrọ nípasẹ Ọmọ rẹ Jesu Kristi, ẹnì tí ó fi ẹ ajogún ohun gbogbo, nípasẹ ẹnì tí ó dá gbogbo ayé yìi àti ohun gbogbo tí nì bẹ nínú rẹ. **(aṣṣṣ g165)** **3** Ọmọ tí í ẹ itànsán ògo Ọlọrun àti àwòrán òun tìkára rẹ, tí ó sì nì fi ọrọ agbára rẹ mú ohun gbogbo dúró. Lẹyìn tí ó tí ẹ iwènu èsẹ wa tan, ó wá jókódó ní ọwọ ọtún Ọláfílá ní òkè. **4** Nítórí nàà, ó sì tí fi bèẹ di ẹnì tí ó ga ní ipò ju àngẹli lọ, bí ó tí jogún orúkọ èyí tí ó tayọ tiwọn. **5** Nítórí kò sí ọkan nínú àwọn àngẹli tí Ọlọrun fi ìgbà kan sọ fún pé: “Ìwọ ni ọmọ mi; lónìí ni mo bí ọ”? Àti pèlú pé, “Èmi yóó jẹ baba fún un, Òun yóó sì jẹ ọmọ mi”? **6** Àti pèlú, nígbà tí Ọlọrun rán àkóbí rẹ wá si ayé wa yìi. Ó pàṣẹ pé, “È jẹ kí gbogbo àwọn àngẹli Ọlọrun foríbalẹ fún un.” **7** Àti nípa ti àwọn àngẹli, ó wí pé, “Èni tí ó dá àwọn àngẹli rẹ nì ẹmí, àwọn iránsẹ rẹ ní ọwọ iná.” **8** Sùgbón ó sọ nípa tí Ọmọ rẹ pé, “Ìtẹ rẹ, Ọlọrun, láé àti láléálé nì, ọpá aláde òdodo nì ọpá ìjọba rẹ. **(aṣṣṣ g165)** **9** Ìwọ fẹ òdodo, bèẹ nì ìwọ kóníra isẹ búburú; nítórí èyí nì Ọlọrun, ànì Ọlọrun rẹ ẹ fi àmì òróró ayọ yàn ọ tí ó gbé ọ ju àwọn ẹgbé rẹ lọ.” **10** Ó tún sọ pé, “Ní àtètèkòṣe, ìwọ Olúwa, ìwọ fi ìdí ayé solẹ, àwọn ọrun sì jẹ isẹ ọwọ ara rẹ. **11** Wọn yóó sègbé, sùgbón ìwọ yóó wà síbẹ gbogbo wọn nì yóó di àkísà bí èwù. **12** Ní kíkà nì ìwọ yóó ká wọn bí aṣọ, bí ipààrò aṣọ nì a ó sì pààrò wọn. Sùgbón ìwọ fúnra rẹ kì yóó yípadà àti pé ọdún rẹ kì yóó ní ọpín.” **13** Èwo nínú àwọn àngẹli ní a gbọ pé Ọlọrun fi ìgbà kan wí fún pé, “Jókódó ní ọwọ ọtún mi títí èmi yóó fi sọ àwọn ọtá rẹ di àpótí itèsè rẹ”? **14** Kì í ha á ẹ ẹmí tí nì jìṣẹ nì àwọn àngẹli í ẹ bí; tí a rán lọ síta láti máa ṣisẹ fún àwọn tí yóó jogún ìgbàlẹ?

2 Nítórí nàà, ó yẹ kí àwa máa fi iyè sí àwọn nùkan wọn-ọn-nì gidigidi tí àwa ti gbọ, kí a má ba à gbá wa lọ kúrò nínú wọn nígbà kan. **2** Nítórí bí ọrọ tí a tí ẹnu àwọn àngẹli sọ bá sì dúró ṣinṣin, àti tí olúkúlùkù èsẹ sí ọfín àti àìgbọràn gba ìjìyà tí ó tó sí i, **3** kìn nì ohun nàà

tí ó mú wa lérò pé a lè bọ kúrò nínú ìjìyà bí a kò bá nání ìgbàlẹ nílá yìi? Ìgbàlẹ tí Olúwa fúnra rẹ kókó kéde, èyí tí a sì fi ìdí rẹ múlẹ fún wa láti ọwọ àwọn tí ó gbọ ọrọ nàà lènu rẹ. **4** Ọlọrun jérí sí i nípa àwọn isẹ àmì àti iyanu àti oríṣíríṣí isẹ agbára àti nípa èbùn Èmí Mímọ tí a pín gégé bí ifẹ rẹ. **5** Nítórí pé, kì í ẹ abẹ isàkóso àwọn àngẹli nì ó fi ayé tí nì bọ, tí àwa nì sọrọ rẹ sí. **6** Sùgbón ibikan wà tí ẹnìkan tí jérí pé “Kí nì èniyàn tí ìwọ fi nì ẹ irántí rẹ, tàbí ọmọ èniyàn, tí ìwọ fi nì bẹ ẹ wò”? **7** Ìwọ dá a ní onírèlẹ diẹ ju àwọn àngẹli lọ; ìwọ fi ògo àti ọlá de e nì adé, ìwọ sì fi í jẹ olórí isẹ ọwọ rẹ, **8** ìwọ fi ohun gbogbo sábé èsẹ rẹ.” Ní tí fifi ohun gbogbo sábé rẹ, sùgbón àwa kò ì tí í rí ohun kan tí ó kù tí kò sí nì abẹ àkóso rẹ. Síbẹ nísinsin yìi àwa kò ì tí í rí pé ó fi ohun gbogbo sábé isàkóso rẹ. **9** Sùgbón àwa rí Jesu ẹnì tí a rẹ sílẹ diẹ ju àwọn àngẹli lọ fún àkókò diẹ, ànì Jesu, ẹnì tí a fi ògo àti ọlá dé ní adé nítórí ìjìyà wa; kí ó lè tọ ikú wò fún olúkúlùkù èniyàn nípa oore-òfẹ Ọlọrun. **10** Nítórí pé ó yẹ fún Ọlọrun, nítórí nípasẹ ẹnì tí ohun gbogbo ẹ wà, láti mú àwọn ọmọ púpọ wá sínú ògo, láti ẹ balógun ìgbàlẹ wọn nì àṣepé nípa ìjìyà. **11** Nítórí àti ẹnì tí nì sọ nì di mímọ àti àwọn tí a nì sọ di mímọ, láti ọdọ ẹnìkan soṣo nì gbogbo wọn ti wá, nítórí èyí nì kò ẹ tijú láti pè wọn nì aràkùnrin. **12** Àti wí pé, “Èmi ó sọrọ orúkọ rẹ fún àwọn ará mi, nì àárín ìjọ nì èmi yóó kọrin ìyìn rẹ.” **13** Àti pèlú, “Èmi yóó gbékẹ mi lẹ e.” Àti pèlú, “Kíyèsí í, èmi rẹè, èmi àti àwọn ọmọ tí Ọlọrun fi fún mi.” **14** Njẹ nì ìwọn bí àwọn ọmọ tí ẹ alábápín ará àti èjẹ, bèẹ gégé nì òun pèlú sì ẹ alábápín nínú ohun kan nàà; kí ó lè ti ipa ikú rẹ pa ẹnì tí ó ní agbára ikú run, èyí nì èṣù. **15** Kí ó sì lè gba gbogbo àwọn tí ó tìtòrì ìbèrù ikú wà lábẹ idè lójó ayé wọn gbogbo kúrò lówọ ìbèrù. **16** Nítórí pé, nítóótọ, kì í ẹ àwọn àngẹli nì ó ẹ iránlówọ fún, sùgbón àwọn irú-ọmọ Abrahamu nì ó ẹ iránlówọ fún. **17** Nítórí nàà, ó yẹ pé nínú ohun gbogbo kí ó dàbí àwọn ará rẹ, kí ó lè jẹ alááánú àti olóótítọ alábojútó Àlùfàà nínú ohun tí í ẹ ti Ọlọrun, kí ó lè ẹ ètùtù fún èsẹ àwọn èniyàn. **18** Nítórí nítwọn bí òun tìkára rẹ tí jìyà tí a sì ti dán an wò, òun nì agbára láti rán àwọn tí a nì dánwò lówọ.

3 Nítorí náà èyin ará mímọ, alábápín ipè ọrun, igbàgbọ nínú àwọn tí ó gbọ ọ. **3** Nítorí pé àwa tí ẹ gba tí aposteli àti olórí àlùfàà ìjẹwọ wa rò, ó ti gbàgbọ wọ inú isinmi gégé bí ó tí wí, “Bí àní Jesu; **2** ẹni tí o ẹ olóótítọ si ẹni tí ó yàn án, mo tí búra nínú ibínú mi, ‘Wọn kí yóò wọ inú bí Mose pèlú tí ẹ olóótítọ nínú isẹ rẹ gbogbo isinmi mi.’” Bí ó tilẹ jẹ pé a tí parí isẹ wònyí láti nínú ilé Ọlọrun. **3** Nítorí a ka ọkúnrin yí ni yíyẹ sí ọgo ju Mose lọ níwọn bí ẹni tí ó kọ ilé tí lólá ju ilé lọ. **4** Láti ọwọ èniyàn kan ni a sá à ti kọ olúkúlùkù ilé; sùgbọn ẹni tí ó kọ ohun gbogbo ni Ọlọrun. **5** Mose nítóótọ sù ẹ olóótítọ nínú gbogbo isẹ rẹ nínú ilé Ọlọrun, bí iránsẹ, fún ẹrì ohun tí a ó sọrọ wọn ní igbà ìkẹyin. **6** Sùgbọn Kristi jẹ olóótítọ gégé bí ọmọ lórí ilé Ọlọrun; ilé ẹni tí àwa jẹ, bí àwa bá gbékẹlẹ e, tí a sì di isògo irètí wa mu sìnşin títí dé ọpin. **7** Nítorí náà gégé bi Ẹmí Mímọ tí wí: “Lóní bí èyin bá gbọ ohùn rẹ, **8** ẹ má ẹ sẹ ọkàn yín le, bí igbà isòtẹ, bí i ní ọjó idánwò ní aginjù, **9** níbi tí àwọn baba yín ti dán mi wò, tí wọn sì rí isẹ mi ní ogójì ọdún. **10** Nítorí náà a mú inú bí mi si iran náà, mo sì wí pé, ‘Nígbà gbogbo ni wọn şinà ní ọkàn wọn; wọn kò sì mọ ọnà mi.’ **11** Bí mo tí búra nínú ibínú mi, ‘Wọn kí yóò wọ inú isinmi mi.’” **12** Ẹ kíyèsára, ará, kí ọkàn búburú ti àìgbàgbọ má ẹ wà nínú ẹnikẹni yín, ní lílọ kúrò lódò Ọlọrun aláàyè. **13** Sùgbọn ẹ máa gba ara yín ní iyànjú ní ojoojúmọ, níwọn igbà tí a bá n pè ní “Ọnì,” kí a má ba à sẹ ọkàn ẹnikẹni nínú yín le nípa ètàn èşşè. **14** Nítorí àwa di alábápín pèlú Kristi, bí àwa bá di ipilẹşşè igbékẹlẹ wa mú sìnşin títí dé ọpin. **15** Nígbà tí a n wí pé, “Lóní bí èyin bá gbọ ohùn rẹ, ẹ má sẹ ọkàn yín le, bí igbà isòtẹ.” **16** Àwọn ta ni ó gbọ tí ó sì tún şòtẹ? Kí í ha ẹ gbogbo àwọn tí o jáde kúrò ní Ejibiti ní abẹ àkóso Mose? **17** Àwọn ta ni ó sì bínú sí fún ogójì ọdún? Kí í ha ẹ sí àwọn tí ó dẹşşè, òkú àwọn tí ó sùn ní aginjù? **18** Àwọn wo ni ó búra fún pé wọn kí yóò wọ inú isinmi òun, bí kò ẹ fún àwọn tí ó ẹ àìgbòràn? **19** Àwa sì rí i pé wọn kò lè wọ inú rẹ nítorí àìgbàgbọ.

4 Nítorí náà, gégé bí Ọlọrun ti ẹ ìlérí àtiwo inú isinmi rẹ fún wa, ẹ jẹ kí á bèrù, kí ẹnikẹni nínú yín má ba à dàbí ẹni pé ó tí kùnà rẹ. **2** Nítorí tí àwa gbọ iwàásù iyinrere, gégé bí a ti wàásù rẹ fún àwọn náà pèlú, sùgbọn ọrọ tí wọn gbọ kò ẹ wọn ní ànfààní, nítorí tí kò dàpọ mó

igbàgbọ nínú àwọn tí ó gbọ ọ. **3** Nítorí pé àwa tí ẹ gba tí aposteli àti olórí àlùfàà ìjẹwọ wa rò, ó ti gbàgbọ wọ inú isinmi gégé bí ó tí wí, “Bí àní Jesu; **2** ẹni tí o ẹ olóótítọ si ẹni tí ó yàn án, mo tí búra nínú ibínú mi, ‘Wọn kí yóò wọ inú bí Mose pèlú tí ẹ olóótítọ nínú isẹ rẹ gbogbo isinmi mi.’” Bí ó tilẹ jẹ pé a tí parí isẹ wònyí láti nínú ilé Ọlọrun. **3** Nítorí a ka ọkúnrin yí ni yíyẹ sí ọgo ju Mose lọ níwọn bí ẹni tí ó kọ ilé tí lólá ju ilé lọ. **4** Láti ọwọ èniyàn kan ni a sá à ti kọ olúkúlùkù ilé; sùgbọn ẹni tí ó kọ ohun gbogbo ni Ọlọrun. **5** Mose nítóótọ sù ẹ olóótítọ nínú gbogbo isẹ rẹ nínú ilé Ọlọrun, bí iránsẹ, fún ẹrì ohun tí a ó sọrọ wọn ní igbà ìkẹyin. **6** Sùgbọn Kristi jẹ olóótítọ gégé bí ọmọ lórí ilé Ọlọrun; ilé ẹni tí àwa jẹ, bí àwa bá gbékẹlẹ e, tí a sì di isògo irètí wa mu sìnşin títí dé ọpin. **7** Nítorí náà gégé bi Ẹmí Mímọ tí wí: “Lóní bí èyin bá gbọ ohùn rẹ, **8** ẹ má ẹ sẹ ọkàn yín le, bí igbà isòtẹ, bí i ní ọjó idánwò ní aginjù, **9** níbi tí àwọn baba yín ti dán mi wò, tí wọn sì rí isẹ mi ní ogójì ọdún. **10** Nítorí náà a mú inú bí mi si iran náà, mo sì wí pé, ‘Nígbà gbogbo ni wọn şinà ní ọkàn wọn; wọn kò sì mọ ọnà mi.’” **11** Bí mo tí búra nínú ibínú mi, ‘Wọn kí yóò wọ inú isinmi mi.’” **12** Ẹ kíyèsára, ará, kí ọkàn búburú ti àìgbàgbọ má ẹ wà nínú ẹnikẹni yín, ní lílọ kúrò lódò Ọlọrun aláàyè. **13** Sùgbọn ẹ máa gba ara yín ní iyànjú ní ojoojúmọ, níwọn igbà tí a bá n pè ní “Ọnì,” kí a má ba à sẹ ọkàn ẹnikẹni nínú yín le nípa ètàn èşşè. **14** Nítorí àwa di alábápín pèlú Kristi, bí àwa bá di ipilẹşşè igbékẹlẹ wa mú sìnşin títí dé ọpin. **15** Nígbà tí a n wí pé, “Lóní bí èyin bá gbọ ohùn rẹ, ẹ má sẹ ọkàn yín le, bí igbà isòtẹ.” **16** Àwọn ta ni ó gbọ tí ó sì tún şòtẹ? Kí í ha ẹ gbogbo àwọn tí o jáde kúrò ní Ejibiti ní abẹ àkóso Mose? **17** Àwọn ta ni ó sì bínú sí fún ogójì ọdún? Kí í ha ẹ sí àwọn tí ó dẹşşè, òkú àwọn tí ó sùn ní aginjù? **18** Àwọn wo ni ó búra fún pé wọn kí yóò wọ inú isinmi òun, bí kò ẹ fún àwọn tí ó ẹ àìgbòràn? **19** Àwa sì rí i pé wọn kò lè wọ inú rẹ nítorí àìgbàgbọ.

5 Nítorí olórí àlùfàà kòòkan tí a yàn nínú àwọn èniyàn, ní a fi jẹ nítorí isẹ isin àwọn èniyàn sí Ọlọrun láti máa mú èbùn àti èbọ wá nítorí èşşè. **2** Ẹni tí ó lè ẹ jẹjẹjẹ pèlú àwọn aláìmòye, tí ó sì lè bá àwọn tí ó ti yapa kédùn, nítorí a fi àìlera yí òun náà ká pèlú. **3** Nítorí idí èyí ni ó ẹ yẹ, bí ó ti ní rú èbọ nítorí èşşè fún àwọn èniyàn rẹ, bèẹ pèlú ní í ẹ fún ara rẹ náà. **4** Kọ

sí ẹnì tí o gba ọlá yìí fún ara rẹ, bí kò ẹ ẹnì tí a pè láti ọ̀dọ̀ Ọlọrun wá gégé bí a ti pe Aaroni. **5** Bẹ̀ẹ̀ ni Kristi pèlú kò sì ẹ ara rẹ lógo láti jẹ olórí àlùfáà; bí kò ẹ ẹnì tí o wí fún ún pé, “Ìwọ ni ọmọ mi, lónìí ni mo bí ọ.” **6** Bí ó ti wí pèlú ní ibòmíràn pé, “Ìwọ ni àlùfáà tí títí láé ní ipasẹ Melkisedeki.” (aiōn g165) **7** Ní igbà ọjọ Jesu nínú ayé, ó fi ikérora rara àti omijé gbàdúrà, tí ó sì bẹ̀bẹ̀ ló̀dọ̀ ẹnì tí ó lè gbà á sílẹ̀ lówọ̀ ikú, a sì gbóhùn rẹ nítorí ó ní ẹ̀mí ìbèrù Ọlọrun rẹ. **8** Bí òun tilẹ̀ n ẹ Ọmọ Ọlọrun, síbẹ̀ ó kó igbòran nípa ohun tí ó jìyà rẹ. **9** Bí a sì ti sọ ọ di pípé, o wa di orísun igbàlà àinípèkun fún gbogbo àwọn tí ó n gbọ̀ tirẹ, (aiōnios g166) **10** tí a yàn ní olórí àlùfáà láti ọ̀dọ̀ Ọlọrun wá ní ipasẹ Melkisedeki. **11** Nípa èyí àwa ní ohun púpọ̀ láti sọ, tí ó sì sòro láti tùmọ̀, nítorí pé ẹ yigbi ní gbígbo. **12** Nítorí pé bá yíí ó ti yẹ kí ẹ jẹ olùkòni, ẹ tún wà ní ẹnì tí ẹnìkan yóò máa kọ̀ ní ìbèrẹ̀ ipilẹ̀ èkọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ Ọlọrun, ẹ sì tún di irú àwọn tí ó mu wàrà, tí wọn kò sì fẹ̀ ọúnjẹ lile. **13** Nítorí olùkúlùkù ẹnì tí n mu wàrà jẹ alálóyẹ ọ̀rọ̀ ọ̀dodo, nítorí ọmọ ọwọ̀ ní. **14** Sùgbọ̀n ọúnjẹ lile wà fún àwọn tí ó dàgbà, àwọn ẹnì nípa ìrírí, tí wọn n lo ọgbọ̀n wọn láti fi iyàtọ̀ saàrín rere àti búburú.

6 Nítorí naà, ó yẹ kí á fi àwọn èkọ̀ igbà tí a sẹ̀şẹ̀ gba Kristi sílẹ̀, kí á tẹ̀síwájú nínú àwọn èkọ̀ tí yóò mú wa dàgbàsókè ní pípé. Láitún sẹ̀şẹ̀ bèrẹ̀ máa tẹnumọ̀ èkọ̀ ipilẹ̀ bí i ìrònúpìwàdà kúrò nínú òkú isẹ̀ àti igbàgbọ̀ nípa ti Ọlọrun, **2** ti èkọ̀ àwọn bamitiisi, àti ti igbówọ̀-léni, ti àjìnde òkú, àti ti idájọ̀ àinípèkun. (aiōnios g166) **3** Èyí ní àwa yóò sì ẹ bí Ọlọrun bá fẹ̀. **4** Nítorí pé, kò ẹ é ẹ fún àwọn tí a ti là lójú lẹ̀ẹkan, tí wọn sì ti tọ̀ ẹ̀bùn ọ̀run wò, tí wọn sì ti di alábápín ẹ̀mí Mímọ̀, **5** tí wọn sì tọ̀ ọ̀rọ̀ rere Ọlọrun wò, àti agbára ayé tí n bọ, (aiōn g165) **6** láti tún sọ wọn di ọ̀tun sí ìrònúpìwàdà bí wọn bá şubú kúrò; nítorí tí wọn tún kan Ọmọ Ọlọrun mó agbélẹ̀bùú sí ara wọn ló̀tun, wọn sì ọ̀jútí í ní gbangba. **7** Nítorí ilẹ̀ tí ó n fá omi ọ̀jò tí n rò sóri rẹ nígbà gbogbo mu, tí ó sì n hu ewẹ̀bẹ̀ tí ó dára fún àwọn tí à n tìtorí wọn ro ó pèlú, n gba ibùkún lówọ̀ Ọlọrun. **8** Sùgbọ̀n bí ó ba n hu ẹ̀gún àti ọ̀şùşù yóò di kíkòşìlẹ̀, kò si jìnnà sí fífí gégún ún, ọ̀pin èyí tí

yóò wà fún ìjóná. **9** Sùgbọ̀n olùfẹ̀, àwa ní ohun tí ó dára jù bẹ̀ẹ̀ lọ, ní tiyín, àti ohun tí ó fi ara mó igbàlà, bí ó tilẹ̀ jẹ pé à n ẹ báyí sòrò. **10** Nítorí Ọlọrun kì í ẹ aláşòdodo tí yóò fi gbàgbé isẹ̀ yin àti ifẹ̀ tí èyin fihàn sí orúkọ rẹ, nípa isẹ̀ ìranşẹ̀ tí ẹ ti ẹ fún àwọn èniyàn mímọ̀, tí ẹ sì tún n ẹ. **11** Àwa sì fẹ̀ kí olùkúlùkù yín máa fi irú àisimi kan naà hàn, fún èkún idánilójú ìrètí títí dé ọ̀pin. **12** Kí ẹ má ẹ di onílọ̀ra, sùgbọ̀n aláfaraawé àwọn tí wọn ti ipa igbàgbọ̀ àti suùrù jogún àwọn ilérí. **13** Nítorí nígbà tí Ọlọrun ẹ ilérí fún Abrahamu, bí kò ti rí ẹnì tí ó pọ̀jù òun láti fi búra, ó fi ara rẹ búra, wí pé, **14** “Nítòótọ̀ ní bíbùkún ẹmí ó búkún fún ọ, àti ní bíbísí ẹmí ó sì mú ọ bí sí í.” **15** Bẹ̀ẹ̀ naà sì ni, lẹyìn igbà tí Abrahamu fi suùrù dúró, ó rí ilérí naà gbà. **16** Nítorí èniyàn a máa fi ẹnì tí ó pọ̀jù wọn lọ búra: ìbúra naà a sì fi ọ̀pin sí gbogbo ìjiyàn wọn fún ifẹ̀şẹ̀ múlẹ̀ ọ̀rọ̀. **17** Nínú èyí tí Ọlọrun, ẹnì tí n fẹ̀ gidigidi láti fi àilẹyípadà ète rẹ hàn fún àwọn ajogún ilérí naà, ó fi ibúra saàrín wọn. **18** Pé, nípa ohun àilẹyípadà mejí, nínú èyí tí kò le ẹ é ẹ fún Ọlọrun láti şèké, kí a lè mú àwa ọ̀ ti sá sá bẹ̀ ààbò rẹ ní ọkàn lè láti di ìrètí tí a gbé kalẹ̀ níwájú wa mú şinşin. **19** Èyí tí àwa níbi idákòró ọkàn fún ọkàn wa, ìrètí tí ó dájú tí ó sì dúró şinşin, tí ó sì wọ inú ilé lọ lẹyìn aşo ikelé; **20** níbi tí Jesu, aşáájú wa ti wọ̀ lọ fún wa, òun sì ni a fi jẹ alábojútó àlùfáà tí títí láé ní ipasẹ Melkisedeki. (aiōn g165)

7 Nítorí Melkisedeki yíí, ọba Salemu, àlùfáà Ọlọrun Ọgá-ògo, ẹnì tí ó padẹ Abrahamu bí ó ti n padà bọ̀ láti ibi pípa àwọn ọba, tí ó sì sùre fún un, **2** ẹnì tí Abrahamu sì pín idámẹwáà ohun gbogbo fún. Ní ọ̀nà èkínní orúkọ rẹ tùmọ̀ sí “ọba ọ̀dodo”; àti lẹyìn naà pèlú, “ọba Salemu,” tí í ẹ “ọba àláfáà.” **3** Lánínì baba, lánínì iyá, lánínì ìtàn Ìran, bẹ̀ẹ̀ ni kò ní ìbèrẹ̀ ọjọ̀ tabí ọ̀pin ọjọ̀ ayé; sùgbọ̀n a ẹ é bí Ọmọ Ọlọrun; ó wà ní àlùfáà títí. **4** Njẹ ẹ gbà á rò bí ọkúnrin yíí ti pọ̀ tó, ẹnì tí Abrahamu baba rílá fi idámẹwáà nínú àwọn aşàyan ikógun fún. **5** Àti nítòótọ̀ àwọn tí ó jẹ ọmọ Lefi, tí o gba oyẹ̀ àlùfáà, wọn ní aşẹ láti máa gba idámẹwáà lówọ̀ àwọn èniyàn gégé bí ọ̀fin, èyí yíí, lówọ̀ àwọn arákúnrin wọn, bí ó tilẹ̀

ti jé pé, wọn ti inú Abrahamu jáde. **6** Şùgbón òun ẹni tí a kò tilẹ̀ pítàn ìran rẹ̀ láti ọ̀dọ̀ wọn wá, gba idámewáá lówó Abrahamu, ó sì sùre fún ẹni tí ó gba ilẹ̀rí, **7** láisí ìjìyàn rára ẹni kò tò ẹni tí à ñ sùre fún láti ọ̀dọ̀ ẹni tí ó ju ni. **8** Ni apá kan, àwọn ẹni kíkú gba idámewáá; şùgbón nífẹ̀, ẹni tí a jẹ́rìí rẹ̀ pé o ñ bẹ̀ láààyè ni. **9** Àti bí a ti lẹ̀ wí, Lefi pàápàá tí ñ gba idámewáá, ti san idámewáá nípàsẹ̀ Abrahamu. **10** Nítórí o sá à sì ñ bẹ̀ ní inú baba rẹ̀, nígbà ti Melkisedeki pàdé rẹ̀. **11** Njẹ́ ibá ẹ̀ pé pípé ñ bẹ̀ nípá oyè àlùfáà Lefi (nítórí pé lábẹ̀ rẹ̀ ni àwọn èniyàn gba òfin), kìn ni ó sì tún kù mò tí àlùfáà mìíràn ibá fi dide ní titẹ̀lẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ tí Melkisedeki, tí a kò sì wí pé ní titẹ̀lẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ tí Aaroni? **12** Nítórí pé bí a ti ñ pààrò isẹ̀ àlùfáà, a kò sì lẹ̀ şàì máa pààrò òfin. **13** Nítórí ẹni tí à ñ sòrò nhkan wònyí nípá rẹ̀ jẹ̀ èyà mìíràn, láti inú èyí tí ẹnìkẹ̀ni kò ti jòsìn rí nífí pẹ̀pẹ̀. **14** Nítórí ó hàn gbangba pé láti inú èyà Juda ni Olúwa wa ti dide; nípá èyà yíi Mose kò sọ ohunkóhun ní ti àwọn àlùfáà. **15** Ó sì tún hàn gbangba ju bẹ̀ẹ̀ lọ bí ó ti jẹ̀ pé àlùfáà mìíràn dide ní àpẹ̀rẹ̀ tí Melkisedeki. **16** Èyí tí a fi jẹ̀, kí í ẹ̀ gégé bí ilàà òfin nípá ti ara, bí kò ẹ̀ nípá agbára ti iyè àìlópín. **17** Nítórí a jẹ́rìí pé: “Ìwọ̀ ni àlùfáà títí láé ní ipasẹ̀ ti Melkisedeki.” (aiòn g165) **18** Nítórí a mú òfin isáájú kúrò nítórí àìlera àti àìlérè rẹ̀. **19** (Nítórí òfin kò mú ohunkóhun pé), a sì mú ìrètí tí ó dára jù wá nípá èyí tí àwa ñ súnmo Ọ̀lórún. **20** Níwọn bí ó sì ti ẹ̀ pé kí í ẹ̀ ní àìbúra ni. Nítórí àwọn àlùfáà tẹ̀lẹ̀ jẹ̀ oyè láisí ibúra, **21** şùgbón ti òun jẹ̀ pẹ̀lú ibúra nígbà tí Ọ̀lórún wí fún un pé, “Olúwa búra, kí yóò sì yí padà: ‘Ìwọ̀ ni àlùfáà kan títí láé.’” (aiòn g165) **22** Níwọn bẹ̀ẹ̀ ni Jesu ti di onígbońwọ̀ májẹ̀mú tí ó dára jù. **23** Àti nítóótọ̀ àwọn púpọ̀ ní a ti fi jẹ̀ àlùfáà, nítórí wọn kò lẹ̀ wá títí nítórí ikú. **24** Şùgbón òun, nítórí tí o wá títí láé, ó ní oyè àlùfáà tí a kò lẹ̀ rò ní ipò. (aiòn g165) **25** Nítórí náà ó sì lẹ̀ gbà wọn là pẹ̀lú títí dé ọ̀pín, ẹni tí ó bá tọ Ọ̀lórún wá nípàsẹ̀ rẹ̀, nítórí tí o ñ bẹ̀ láààyè títí láé láti máa bèbẹ̀ fún wọn. **26** Nítórí pé irú olórí àlùfáà bẹ̀ẹ̀ ni o yẹ̀ wá, mímọ̀, àìlẹ̀gàn, àìlẹ̀éérí, ti a yà sọtọ̀ kúrò láàrín àwọn èlẹ̀şẹ̀, tí a sì gbẹ̀ga ju àwọn ọ̀run lọ. **27** Ẹni tí kò ní láti máa rú ẹ̀bọ̀ lójoojúmọ̀, bí àwọn olórí àlùfáà, fún ẹ̀şẹ̀ ti ara

rẹ̀ náà, àti léyìn náà fún tí àwọn èniyàn; nítórí èyí ni tí ó ẹ̀ şẹ̀ lẹ̀kẹ̀kan şoşo, nígbà tí ó fi ara rẹ̀ rú ẹ̀bọ̀. **28** Nítórí pé òfin a máa fi àwọn èniyàn tí ó ní àìlera jẹ̀ olórí àlùfáà; şùgbón nípá ọ̀rọ̀ ti ibúra, tí ó ẹ̀ şẹ̀ léyìn òfin, ó fi ọ̀mọ̀ jẹ̀; ẹni tí a sọ̀ di pípé títí láé. (aiòn g165)

8 Nísinsin yíi, kókó ohun tí à ñ sọ̀ nìyí. Àwa ní irú olórí àlùfáà bẹ̀ẹ̀, tí ó jókòó lówó ọ̀tún itẹ̀ Ọ̀lálílá nínú àwọn ọ̀run, **2** Iránsẹ̀ ibi mímọ̀, àti ti àgọ̀ tóótọ̀, tí Olúwa pa, kí í ẹ̀ èniyàn. **3** Nítórí a fi olórí àlùfáà kòòkan jẹ̀ láti máa mú èbùn wá láti máa rú ẹ̀bọ̀, nítórí náà ó ẹ̀ şẹ̀ pàtàkì fún eléyíi náà láti ní nhkan tí ó máa fi sílẹ̀. **4** Tí ó bá jẹ̀ pé ó wá ní ayé ni, òun kí bá ti jẹ̀ àlùfáà, nítórí pé àwọn ọ̀kúnrin tí ó ní fi èbùn sílẹ̀ ti wá bí òfin ẹ̀ là á sílẹ̀. **5** Àwọn ẹni tí ñ jòsìn nínú pẹ̀pẹ̀ kan tí ó jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ àti ọ̀jìji ohun tí ñ bẹ̀ ní ọ̀run. Ìdí abájọ̀ nìyí tí a fi kílò fún Mose nígbà tí ó fẹ̀ kọ̀ àgọ̀, nítórí ó wí pé, “Kíyèsí i, kí ìwọ̀ kí ó ẹ̀ şẹ̀ wọn gégé bí àpẹ̀rẹ̀ wọn, ti a fi hàn ọ̀ ni orí ọ̀kẹ̀.” **6** Şùgbón nísinsin yíi o ti gba isẹ̀ iránsẹ̀ tí ó ní ọ̀lá jù, níwọn bí o ti jẹ̀ pé alárinà májẹ̀mú tí o dára jù ní í ẹ̀, èyí tí a fi ẹ̀ òfin lórí ilẹ̀rí tí o sà̀n jù bẹ̀ẹ̀ lọ. **7** Nítórí ibá ẹ̀ pé májẹ̀mú isáájú ni kò ní àbùkù, njẹ́ a kí bá ti wá ààyè fún èkejì. **8** Nítórí tí ó rí àbùkù lára wọn, ó wí pé, “Ìgbà kan ñ bọ̀, ni Olúwa wí, tí Èmi yóò bá ilẹ̀ Israẹ̀lì àti ilẹ̀ Juda dá májẹ̀mú tuntun. **9** Kí í ẹ̀ gégé bí májẹ̀mú tí mo ti bá àwọn baba baba wọn dá, nígbà tí mo fà wọn lówó láti mú wọn jáde kúrò ní ilẹ̀ Ejibiti, nítórí wọn kò jẹ̀ olóótítọ̀ sí májẹ̀mú mi èmi kò sì ta wọn nu, ni Olúwa wí. **10** Nítórí èyí ni májẹ̀mú tí èmi yóò bá ilẹ̀ Israẹ̀lì dá léyìn àwọn ọ̀jọ̀ wònyí, ni Olúwa wí. Èmi ó fi òfin mí sí inú wọn, èmi ó sì kọ̀ wọn sí ọ̀kàn wọn, èmi ó sì máa jẹ̀ Ọ̀lórún fún wọn, wọn ó sì máa jẹ̀ èniyàn fún mí. **11** Olúkúlùkù kò ní tún máa kọ̀ ara ilú rẹ̀, tabí olúkúlùkù arákúnrin rẹ̀, pé, ‘Mọ̀ Olúwa,’ nítórí pé gbogbo wọn ni yóò mò mí, láti kékeré dé àgbà. **12** Nítórí pé èmi ó şàánú fún àìşòdodo wọn, àti ẹ̀şẹ̀ wọn àti àìşedéédéé wọn lèmi kí yóò sì rántí mó.” **13** Ní èyí tí ó wí pé, májẹ̀mú títún ó ti sọ̀ ti isáájú di ti láéláé. Şùgbón èyí tí ó ní di i ti láéláé tí ó sì ñ gbó, o múra àti di asán.

9 Bèè ni májè mú àkòkò ní ìlànà fún ìsìn àti ibi mímó ti ayé yíí. **2** A gbé àgò kan dide. Nínú yàrá rẹ̀ àkòkò ni a ti rí òpá fitílà, tábìlì, àti àkàrà ìfihàn. Èyí tí a ní pè ní ibi mímó. **3** Àti lẹ̀yìn aṣò ìkélè kejì, òun ni àgò tí a ní pè ní Ibi Mímó Jùlò; **4** tí ó ní àwò tùràrí wúra, àti àpótí èrì tí a fi wúra bò yíká, nínú èyí tí ìkòkò wúra tí ó ní manna gbé wà, àti òpá Aaroni tí ó rúdì, àti àwọn wàláa májè mú; **5** àti lórí àpótí ni àwọn kérébù ògò ti i síjì bo itẹ̀ àánú; èyí tí a kò lè sọrọ̀ rẹ̀ nísinsin yíí lókòòkan. **6** Njẹ̀ nígbà tí a ti ṣe ètò nńkan wònyí bá yíí, àwọn àlùfáa a máa ló nígbàkígba sínú àgò èkíní, wọn a máa ṣe iṣẹ̀ ìsìn. **7** Sùgbón sínú èkejì ni olórí àlùfáa nikan máa ní ló lẹ̀kan ṣoṣo lódún, fún ara rẹ̀, àti fún ìsìn àwọn ènìyàn. **8** Èmí Mímó ní tókà èyí pé a kò lè tì í sí ọ̀nà Ibi Mímó Jùlò sílẹ̀ níwọn ìgbà tí àgò èkíní bá sí dúró, **9** èyí tí i ṣe àpẹrẹ̀ fún ìgbà ìsinsin yíí. Gégé bí ètò yíí, a ní mú èbùn àti ẹ̀bọ̀ wá, tí kò lè mú èrì ọ̀kàn olùsìn di pípé. **10** Èyí sì wà nínú ohun jìjẹ àti ohun mímú àti onírúurú iwè, tí í ṣe ìlànà ti ara nikan tí a fi lélé títí fi di ìgbà àtúnṣe. **11** Sùgbón nígbà tí Kristi dé bí olórí àlùfáa àwọn ohun rere tí ní bọ̀, nípàsẹ̀ àgò tí ó tóbi ti ó sì pé ju ti isáájú, èyí tí a kò fi ọ̀wọ̀ dá, èyí yíí ni, tí kì í ṣe ti èdá yíí. **12** Bèè ni kì í ṣe nípàsẹ̀ èjẹ̀ ewúrẹ̀ àti ọ̀mọ̀ málúú, sùgbón nípa èjẹ̀ òun tikára rẹ̀, o wọ̀ Ibi Mímó Jùlò lẹ̀kan ṣoṣo, lẹ̀yìn tí ó tì rí idándè ànìpèkùn gbà fún wa. (aiōnios g166) **13** Nítorí bí èjẹ̀ ewúrẹ̀ àti ti akọ̀ málúú àti eérú ẹ̀gbọ̀rọ̀ abo málúú tí a fi wọn àwọn tí a ti sọ di aláìmọ̀ bá ní sọ ni di mímó fún iwènùmọ̀ ara: **14** méléò méléò ni èjẹ̀ Kristi, èni, nípa Èmí ayérayé, tí ó fi ara rẹ̀ rú ẹ̀bọ̀ sí Ọlórún láíni àbàwọn, yóò wẹ̀ éérì ọ̀kàn yín nù kúró nínú òkú iṣẹ̀ láti sin Ọlórún aláàyè? (aiōnios g166) **15** Àti nítorí èyí ní ó ṣe jẹ̀ alárinà májè mú tuntun pé bí ikú ti ní bẹ̀ fún idándè àwọn ìrẹ̀kọ́já ti o tì wà lábẹ̀ májè mú isáájú, kí àwọn tí a ti pè lè rí ìlérí ogún ànìpèkùn gbà. (aiōnios g166) **16** Nítorí níbi tí iwé ogún bá gbé wà, ikú èni tí ó ṣe é kò lè ṣe àìsì pèlú; **17** nítorí iwé ogún ní agbára lẹ̀yìn ìgbà tí ènìyàn bá kú, nítorí kò ní agbára rárá nígbà tí èni tí ó ṣe é bá ní bẹ̀ láààyè. **18** Nítorí nàà ni a kò ṣe ya májè mú isáájú pàápàá sí mímó láísì èjẹ̀. **19** Nítorí nígbà tí Mose ti sọ gbogbo àṣẹ̀ nípa ti òfin fún gbogbo

àwọn ènìyàn, ó mú èjẹ̀ ọ̀mọ̀ málúú àti ti ewúrẹ̀, pèlú omi, àti òwú òdòdò, àti ewé hísópù ó sì fi wọn àti iwé pàápàá àti gbogbo ènìyàn. **20** Wí pé, “Èyí ní èjẹ̀ májè mú tí Ọlórún pàṣẹ̀ fún yín.” **21** Bèè gégé ni ó sì fi èjẹ̀ wọn àgò, àti gbogbo ohun èlò ìsìn. **22** Ó sì fẹ̀rẹ̀ jẹ̀ ohun gbogbo ni a fi èjẹ̀ wènù gégé bí òfin; àti pé láísì itàjẹ̀ sílẹ̀ kò sí idárijì. **23** Nítorí nàà a kò lè ṣàlì fi iwònyí wé àwọn àpẹrẹ̀ ohun tí ní bẹ̀ lórún mọ̀; sùgbón ó yẹ kí a fi ẹ̀bọ̀ tí ó sà̀n ju iwònyí lọ̀ wẹ̀ àwọn ohun òrun pàápàá mọ̀; sùgbón ó yẹ kí a fi ẹ̀bọ̀ tí ó sà̀n ju iwònyí lọ̀ wẹ̀ àwọn ohun òrun pàápàá mọ̀. **24** Nítorí Kristi kò wọ̀ ibi mímó tí a fi ọ̀wọ̀ ṣe lọ̀ tí i ṣe àpẹrẹ̀ ti òtítọ̀; sùgbón ó lọ̀ sí òrun pàápàá, nísinsin yíí láti farahàn ní iwájú Ọlórún fún wa. **25** Kì í sí i ṣe pé kí ó lè máa fi ara rẹ̀ rú ẹ̀bọ̀ nígbàkígba, bí olórí àlùfáa tí máa ní wọ̀ inú Ibi Mímó Jùlò ló lódòdún ti òun pèlú èjẹ̀ ti kì í ṣe tirẹ̀, **26** bí bèè bá ni, òun ibá tí máa jìyà nígbàkígba láti ipilẹ̀ ayé. Sùgbón nísinsin yíí ni ó fi ara hàn lẹ̀kan ṣoṣo lópín ayé láti mu èṣẹ̀ kúró nípa ẹ̀bọ̀ ara rẹ̀. (aiōn g165) **27** Níwọn bí a sì ti fi lélé fún gbogbo ènìyàn láti kú lẹ̀kan ṣoṣo, sùgbón lẹ̀yìn èyí idájú, **28** bèè ni Kristi pèlú lẹ̀yìn tí a ti fi rú ẹ̀bọ̀ lẹ̀kan ṣoṣo láti ru èṣẹ̀ ọ̀pòlọ̀pò, yóò farahàn ní ìgbà kejì láísì èṣẹ̀ fún àwọn tí n wo ọ̀nà rẹ̀ fún ìgbàlà.

10 Nítorí tí òfin jẹ̀ òjìjì àwọn ohun rere ti ní bọ̀ tí kì í ṣe àwòrán tòtótó fún àwọn òtítọ̀ nàà, wọn kò lè fi ẹ̀bọ̀ kan nàà tí wọn ní rú nígbà gbogbo lódòdún mu àwọn tí ní wá jòsin di pípé. **2** Bí kò ṣe bèè, a kì ibá tí dẹkun àti máa rú wọn, nítorí àwọn ti ní sìn kì ibá tí ní imọ̀ èṣẹ̀, nígbà tí a bá ti wẹ̀ wọn mọ̀ lẹ̀kan ṣoṣo. **3** Sùgbón nínú ẹ̀bọ̀ wònyí ni a ní ṣe ìránṣì èṣẹ̀ lódòdún. **4** Nítorí ko ṣe é ṣe fún èjẹ̀ akọ̀ málúú àti ti ewúrẹ̀ láti mú èṣẹ̀ kúró. **5** Nítorí nàà nígbà tí Kristi wá sí ayé, ó wí pé, “Iwọ̀ kò fẹ̀ ẹ̀bọ̀ àti ọ̀rẹ̀, sùgbón ara ni iwọ̀ ti pèsè fún mi, **6** ẹ̀bọ̀ síṣun àti ẹ̀bọ̀ fún èṣẹ̀ ni iwọ̀ kò ní inú didún sí. **7** Nígbà nàà ni mo wí pé, ‘Kíyèsì i (nínú iwé kíkà ni a gbé kọ̀ ó nípa ti èmi) mo dé láti ṣe ifẹ̀ rẹ̀, Ọlórún.’” **8** Nígbà tí o wí ní isáájú pé, “Iwọ̀ kò fẹ̀ ẹ̀bọ̀ àti ọ̀rẹ̀ àti ẹ̀bọ̀ síṣun, àti ẹ̀bọ̀ fún èṣẹ̀, bèè ni iwọ̀ kò ní inú didún si wọn” (àwọn èyí tí a ní rú gégé bí

a ti si yin lójú, ẹ fi ara da wàhálá nílá tí jìyà; **33** lápákan, nígbà tí a sọ yín di iran wíwò nípa ègàn àti ipònjú; àti lápákan, nígbà tí èyin di ègbé àwọn tí a ẹẹ bẹẹ sí. **34** Nítórí èyin bá àwọn tí ó wà nínú ìdè kẹdùn, ẹ sì fi ayọ gba ikólọ ẹrù yin, nítórí èyin mọ nínú ara yin pé, ẹ ni ọrọ tí ó wà títí, tí ó sì dára jù bẹẹ lọ. **35** Nítórí nàà ẹ má ẹ gbé ìgboyà yín sọnú, èyí tí o ni èrè nílá. **36** Nítórí èyin kò le ẹ aláìní sùùrù, nítórí ìgbà tí èyin bá tí ẹ ìfẹ Ọlórùn tan kí èyin le gba ìlérí nàà. **37** Nítórí, “Ni iwọ̀n ìgbà diẹ sí í, ẹnì nàà tí n bọ yóó dé, kí yóó sì jáfara. **38** Şùgbọ̀n, “Olódodo ni yóó yẹ nípa ìgbàgbọ. Şùgbọ̀n bí o ba fásẹyin, ọkàn mi kò ní inú dídún sí í.” **39** Şùgbọ̀n àwà kò sí nínú àwọn tí n fásẹyin sínú ègbé; bí kò ẹ nínú àwọn tí o gbàgbọ sí ìgbàlà ọkàn.

195

ilérí sí olóóótó. **12** Nítorí nàà ni òpòlòpò ɛ̀ tì ara òkùnrin kan jáde, àní ara ɛ̀ni tí o dàbí òkú, ɔ̀mọ̀ bí iràwọ̀ ojú ọ̀run lẹ̀pẹ̀lẹ̀pẹ̀, àti bí iyanrìn etí òkun láiníyẹ. **13** Gbogbo àwọn wọ̀nyí ní ó kú nínú ìgbàgbọ̀, láírí àwọn ilérí nàà gbà, sùgbọ̀n tí wọ̀n rí wọ̀n ni òkèrè réré, tí wọ̀n sì gbá wọ̀n mú, tí wọ̀n sì jẹ́wọ̀ pé àlẹ̀jò àti àjẹ̀jì ní àwọn lóri ilẹ̀ ayé. **14** Nítorí pé àwọn tí o ń sọ irú ohun bèbẹ̀ fihàn gbangba pé, wọ̀n ń ɛ̀ ɛ̀fẹ̀rí ilú kan tí i ɛ̀ ɛ̀ tiwọ̀n. **15** Àti nítóótó, íbá ɛ̀ ɛ̀ pé wọ̀n fí ilú tiwọ̀n tí jáde wá sí ọ̀kàn, wọ̀n íbá tí rí àyàè padà. **16** Sùgbọ̀n nísinsin yíi wọ̀n ń fẹ̀ ilú kan tí o dára jù bèbẹ̀ lọ, èyí yíi ní ti ọ̀run, nítorí nàà ojú wọ̀n kò ti Ọlọ̀run, pé kí a máa pé òun ni Ọlọ̀run wọ̀n; nítorí tí o ti pèsè ilú kan sílẹ̀ fún wọ̀n. **17** Nípa ìgbàgbọ̀ ni Abrahamu, nígbà tí a dán an wò láti, fí Isaaki rú ẹ̀bọ̀: àní òun ɛ̀ni tí ó rí ilérí gba múra tan láti fí ɔ̀mọ̀ bíbí rẹ̀ kan soṣo rú ẹ̀bọ̀. **18** Nípa ɛ̀ni tí wí pé, “Nínú Isaaki ni a ó ti pe irú-ɔ̀mọ̀ rẹ̀.” **19** Ó sì rò ó sí pé Ọlọ̀run tilẹ̀ lè gbé e díde kúrò nínú òkú, bèbẹ̀ ni, bí a bá sọ ọ̀ lònà àpẹ̀rẹ̀, ó gbà á padà. **20** Nípa ìgbàgbọ̀ ní Isaaki sùre fún Jakọ̀bu àti Esau ní ti ohun tí ń bó. **21** Nípa ìgbàgbọ̀ ni Jakọ̀bu, nígbà tí o ń ku lọ, ó sùre fún àwọn ɔ̀mọ̀ Josefu ni òkòòkan; ó sì sinmi ní Ìteríba lé orí ọ̀pá rẹ̀. **22** Nípa ìgbàgbọ̀ ni Josefu, nígbà tí ó ń ku lọ, ó rántí íjádẹ̀ lọ àwọn ɔ̀mọ̀ Israẹ̀lì; ó sì pàṣẹ̀ ní ti àwọn egungun rẹ̀. **23** Nípa ìgbàgbọ̀ ní àwọn ọ̀bí Mose pa a mó fún ọ̀sù mètá nígbà tí a bí i, nítorí tiwọ̀n rí i ní arewà ɔ̀mọ̀; wọ̀n kò sì bèrù àṣẹ̀ ọ̀ba. **24** Nípa ìgbàgbọ̀ ni Mose, nígbà tí o dàgbà, ó kọ̀ kí a máa pé òun ni ɔ̀mọ̀ ɔ̀mọ̀bínrin Farao; **25** o kúkú yàn láti máa ba àwọn èniyàn Ọlọ̀run jìyà, ju jìjẹ̀ faájì ẹ̀ṣẹ̀ fún ìgbà díẹ̀. **26** Ó ka ẹ̀gàn Kristi sí ọ̀rọ̀ tí ó pọ̀jù àwọn Ìsúra Ejibiti lọ, nítorí tí ó ń wo èrè nàà. **27** Nípa ìgbàgbọ̀ ni o kọ̀ Ejibiti sílẹ̀ láibèrù ìbínú ọ̀ba: nítorí tí o dúró ɣínṣin bí ɛ̀ni tí ó ń rí ɛ̀ni àírí. **28** Nípa ìgbàgbọ̀ ni ó da àṣẹ̀ ìrẹ̀kojá sílẹ̀, àti ibùwọ̀n èjẹ̀, kí ɛ̀ni tí ń pa àwọn àkọ̀bí ɔ̀mọ̀ má bá a fí ọ̀wọ̀ kan wọ̀n. **29** Nípa ìgbàgbọ̀ ni wọ̀n la òkun pupa kọ́já bí ɛ̀ni pé ni iyangbẹ̀ ilẹ̀ ni: ti àwọn ara Ejibiti dánwò, tí wọ̀n sì rí. **30** Nípa ìgbàgbọ̀ ni àwọn odi Jeriko wo lulẹ̀, lẹ̀yìn ìgbà tí a yí wọ̀n ká ni ojọ̀ méjẹ. **31** Nípa ìgbàgbọ̀ ni Rahabu panṣágá kò sẹ̀gbé pẹ̀lú àwọn tí kò

gbọ̀rọ̀ nígbà tí o tẹ̀wọ̀gbà àwọn àmì ní àlàáfíà. **32** Èwo ni èmi o sì tún máa wí sí i? Nítorí pé ìgbà yóò kùnà fún mi láti sọ̀ ti Gideoni, àti Baraki, àti Samsoni, àti Jefta; àti Dafidi, àti Samuẹ̀li, àti ti àwọn wòlú, **33** àwọn ɛ̀ni nípàsẹ̀ ìgbàgbọ̀ tiwọ̀n sẹ̀gun ilẹ̀ ọ̀ba, tí wọ̀n ɣìṣẹ̀ òdodo, tiwọ̀n gba ilérí, tiwọ̀n dí àwọn kinníun lénú, **34** tí wọ̀n pa agbára iná, tí wọ̀n bó lẹ̀wọ̀ ojú idà, tí a sọ̀ di alágbára nínú àìlera, tí wọ̀n dí akọ̀ni nínú ìjà, wọ̀n lé ogun àwọn àjẹ̀jì sá. **35** Àwọn obínrin rí òkú wọ̀n gbà nípa àjìnde: a sì da àwọn èlòmíràn lóró, wọ̀n kọ̀ láti gba idásílẹ̀; kí wọ̀n ba lè rí àjìnde tí o dára jù gbà. **36** Àwọn èlòmíràn sì rí ìjìyà ẹ̀sín, àti nínà, àti ju bèbẹ̀ lọ, tí idè àti ti túbú. **37** A sọ̀ wọ̀n ni òkúta, a fí ayùn rẹ̀ wọ̀n sì méjì, a dán wọ̀n wò a fí idà pa wọ̀n, wọ̀n rìn kaàkiri nínú awò àgùntàn àti nínú awò ewúrẹ̀; wọ̀n di aláíní, olùpọ̀njú, ɛ̀ni tí a ń da lóró; **38** àwọn ɛ̀ni tí ayé ko yẹ̀ fún. Wọ̀n ń kiri nínú aṣálẹ̀, àti lóri òkè, àti nínú ihò àti nínú abẹ̀ ilẹ̀. **39** Gbogbo àwọn wọ̀nyí tí a jẹ́rí rere sí nípa ìgbàgbọ̀, wọ̀n kò sì rí ilérí nàà gbà, **40** nítorí Ọlọ̀run ti pèsè ohun tí ó dára jù sílẹ̀ fún wa, pé láísí wa, kí a má ɛ̀ wọ̀n pé.

12 Nítorí nàà bí a ti fí ikùùkuu àwọ̀sánmọ̀ tí o kún fún àwọn ẹ̀lẹ̀rín tó bá yí yí wa ká, ẹ̀ jẹ̀ kí a pa ohun idíwọ̀ gbogbo tì sí apá kan, àti ẹ̀ṣẹ̀ tí o rọ̀rùn láti di mó wa, kí a sì máa fí sùúrù sùré jìje tí a gbé ka iwájú wa, **2** kí a máa wo Jesu Olùpilẹ̀ṣẹ̀ àti aláṣepé ìgbàgbọ̀ wa; ɛ̀ni nítorí ayọ̀ tí a gbé ka iwájú rẹ̀, tí o faradà àgbélébùú láika ìtìjù sí, tí ó sì jókòò lẹ̀wọ̀ ọ̀tún itẹ̀ Ọlọ̀run. **3** Máa ro ti ɛ̀ni tí ó faradà irú ìsọ̀rọ̀-òdì yíi láti ọ̀dọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ si ara rẹ̀, kí ẹ̀ má ba á rẹ̀wẹ̀sì ni ọ̀kàn yín, kí áàrẹ̀ si mu yín. **4** Èyin kò sá à tí i kọ̀ ojú ìjà si ẹ̀ṣẹ̀ títí dé títa èjẹ̀ yín sílẹ̀ nínú ìjakadi yín. **5** Èyin sì ti gbàgbé ọ̀rọ̀ iyanjú tí ó ń ba yin sọ̀rọ̀ bí ɔ̀mọ̀ pé, “Omo mi, ma ɛ̀ aláinání ibáwí Olúwa, kí o má sì ɛ̀ rẹ̀wẹ̀sì nígbà tí a bá ń ti ọ̀wọ̀ rẹ̀ ba ọ̀ wí, **6** nítorí pé ɛ̀ni ti Olúwa fẹ̀, òun ni i bá wí, a sì máa na olúkúlùkù ɔ̀mọ̀ tí òun tẹ̀wọ̀gbà.” **7** È máa ní sùúrù lábẹ̀ ibáwí, Ọlọ̀run bá wa lò bí ɔ̀mọ̀ ni; nítorí pé ɔ̀mọ̀ wo ni ń bẹ̀ ti baba kì í bá wí? **8** Sùgbọ̀n bí èyin ba wà láísí ibáwí, nínú èyí tí gbogbo èniyàn ti jẹ̀ alábápín,

ñjé ọmọ àlè ni yín, ẹ kí í sì ẹ ọmọ. **9** Pèlúpèlú àwa ni baba wa nípá ti ara tí o ní tò wa, àwa sì ní bu ọlá fún wọn: kò ha yẹ kí a kúkú tẹríba fún Baba àwọn ẹmí, kí a sì yè? **10** Nítórí wọn tò wa fún ọjọ díẹ bí o bá ti dára lójú wọn; sùgbọn Òun tò wa fún èrè wa, kí àwa lè ẹ alábápín iwà mímọ rẹ. **11** Gbogbo íbáwí kò dàbí ohun ayọ nísinsin yíí bí kò ẹ ibànújẹ; sùgbọn níkeyin yóò so èso àlàáfíà fún àwọn tí a tò nípá rẹ, àní èso òdodo. **12** Nítórí nàá, ẹ na ọwọ tí ó rọ, àti eékún àìlera, **13** “Kí ẹ sì ẹ ipa ònà tí ó tò fún esẹ yin,” kí èyí tí ó rọ má bá a kúrò lórí ike sùgbọn kí a kúkú wò ó sà. **14** Ẹ máa lépa àlàáfíà pèlú èniyàn gbogbo, àti iwà mímọ, láìsì èyí yíí kò sí ẹni tí yóò rí Olúwa. **15** Ẹ máa kíyèsára kí ẹnikẹni má ẹ kùnà Oore-òfẹ Qlórùn; kí gbòhgbò ikorò kan máa ba hù sókè kí ó sì yọ yín lẹnu, ọpọlọpọ a sì ti ipa rẹ di àìmọ. **16** Kí o má bá à si àgbèrè kan tàbí aláíwà-bí-Qlórùn bi Esau, ẹni tí o tìtorí òkèlè oúnjẹ kan ta ogún ibí rẹ. **17** Nítórí èyin mọ pé lẹyin nàá, nígbà tí ó fẹ láti jogún ibùkún nàá, a kò ọ, nítórí kò rí ààyè ìrònúpiwàdà, bí o tilẹ jẹ pé ó fi omijé wa a gidigidi. **18** Nítórí èyin kò wá òkè tí a lè fi ọwọ kàn, àti ti iná ti ní jó, àti ti ísúdudu àti òkùnkùn, àti ijì. **19** Àti irò ipè, àti ohùn ọrọ, èyí tí àwọn tí o gbọ bèbẹ pé, kí a má ẹ sọ ọrọ sí i fún wọn mọ, **20** nítórí pé wọn kò lè gba ohun tí ó paláṣe, “Bí o tilẹ jẹ ẹranko ni ó fi ara kan òkè nàá, a ó sọ ọ ni òkúta.” **21** Ìran nàá sì lẹrù to bèbẹ tí Mose wí pé, “Èrù ba mi gidigidi mo sì wárin.” **22** Sùgbọn èyin wá sí òkè Sioni, àti sí ilú Qlórùn alààyè, ti Jerusalemu ti ọrun, àti si egbé àwọn àngẹlì àíníyẹ, **23** si àjọ ílá tí ijọ àkòbí tí a ti kọ orúkọ wọn ni ọrun, àti sọdọ Qlórùn onídàájọ gbogbo èniyàn, àti sọdọ àwọn ẹmí olóótítọ èniyàn tí a ẹ ni àṣepé, **24** àti sọdọ Jesu alárinà màjẹmù tuntun, àti si ibi èjẹ ìbùwọn ni, ti ní sọrọ ohun tí ó dára ju ti Abeli lọ. **25** Kíyèsì i, kí ẹ má ẹ kọ ẹni tí ní kilò. Nítórí bí àwọn wònyí kò bá bọ nígbà tí wọn kọ ẹni tí ní kilò ni ayé, mélò mélò ni àwa kì yóò bọ, bí àwa ba pèyìndà sí ẹni tí ní kilò láti ọrun wá, **26** ohùn ẹni tí ó mi ayé nígbà nàá, sùgbọn nísinsin yíí o ti ẹ ìlérí, wí pé, “Léẹkan sí i ẹmí kì yóò mi kíkì ayé nikan, sùgbọn ọrun pèlú.” **27** Àti ọrọ yíí, “Léẹkan sí i,” itumọ rẹ ni, mímú àwọn ohun

wònyí ti a ní mì kúrò, bí ohun tí a ti dá, kí àwọn ohun tí a kò lè mì lè wá síbẹ. **28** Nítórí nàá bí àwa tí ní gbà ilẹ ọba ti a kò lè mì, ẹ jẹ kí a dá ọpẹ nípá èyí ti a fi lè máa sin Qlórùn ni itẹwógbà pèlú ọwọ àti ibèrù rẹ. **29** Nítórí pé, “Qlórùn wa, iná ti ní jó ni run ni.”

13 Kí ifẹ ará kí o wà títí. **2** Ẹ má ẹ gbàgbé láti máa ẹ àlẹjò; nítórí pé nípá bèbẹ ni àwọn ẹlòmíràn ẹ àwọn àngẹlì ní àlẹjò láìmọ. **3** Ẹ máa rántí àwọn òhndè bí ẹni tí a dè pèlú wọn, àti àwọn tí a ní pọn lójú bí èyin tìkára yín pèlú tí ní bẹ nínú ara. **4** Kí ìgbéyàwò lólá láàrín gbogbo èniyàn, kí àkéte si jẹ aláìlèèérí, nítórí àwọn àgbèrè àti àwọn panṣágá ni Qlórùn yóò dá lẹjọ. **5** Kí ọkàn yín má ẹ fà sí ifẹ owó, kì ohun tí ẹ ní tò yin; nítórí òun tìkára rẹ ti wí pé, “Èmi kò jẹ fi ọ sílẹ, bèbẹ ni ẹmí kò jẹ kọ ọ sílẹ.” **6** Nítórí nàá ni àwa ẹ ní fi ìgboyá wí pé, “Olúwa ni olùrànlówọ mi, ẹmí kì yóò bèrù; kín ni èniyàn lè ẹ sí mi?” **7** Ẹ máa rántí àwọn tiwọn jẹ aṣáájú yín, tiwọn ti sọ ọrọ Qlórùn fún yín; kí ẹ máa ro ọpin iwà ayé wọn, kí ẹ sì máa ẹ àfàrawayé ìgbàgbọ wọn. **8** Jesu Kristi ọkan nàá ni lánàá, àti lóníí, àti títí láé. (aiōn g165) **9** Ẹ má ẹ jẹ kí a fi onírúurú àti àjèjì èkọ gbá yin kiri. Nítórí ó dára kí a mú yin lókàn lè nípá oore-òfẹ, kì í ẹ nípá oúnjẹ nínú èyí tí àwọn tí ó ti rìn nínú wọn kò ní èrè. **10** Àwa ní pẹpẹ kan, níbi èyí tí àwọn ti ní sin àgọ kò ni agbára láti máa jẹ. **11** Nítórí nígbà tí olórí àlùfáá bá mú èjẹ àwọn ẹran wá si Ibi Mímọ Júlọ gégẹ bí ìrúbo èṣẹ, òkú àwọn ẹran nàá ni a o sun lẹyin ibùdó. **12** Nítórí nàá Jesu pèlú, kí ó lè fi èjẹ ara rẹ sọ àwọn èniyàn di mímọ, ó jìyà lẹyin ibodè. **13** Nítórí nàá ẹ jẹ kí a jade tò ọ lọ lẹyin ibùdó, kí a máa ru ẹgàn rẹ. **14** Nítórí pé àwa kò ní ilú tí o wa títí nìhìn-ín, sùgbọn àwa ní wá èyí tí ní bọ. **15** Ñjẹ nípasẹ rẹ, ẹ jẹ kí a máa rú ẹbọ ìyin si Qlórùn nígbà gbogbo, èyí yíí ni èso ètè wa, tí ní jẹwọ orúkọ rẹ. **16** Sùgbọn ẹ má ẹ gbàgbé láti máa ṣoore àti láti máa pín fun ni nítórí irú ẹbọ wònyí ni inú Qlórùn dùn sí jojo. **17** Ẹ máa gbọ ti àwọn tí ní ẹ olórí yín, kí ẹ sì máa tẹríba fún wọn, nítórí wọn ní sọ èṣọ nítórí ọkàn yín, bí àwọn ti yóò ẹ ṣìrò, kí wọn lè fi ayọ ẹ èyí, kì í ẹ pèlú ibànújẹ, nítórí èyí yíí

yóò jẹ àìlérè fún yín. **18** Ẹ máa gbàdúrà fún wa, nítorí àwa gbàgbò pé àwa ni ẹrí ọkàn rere, a sì n fẹ láti máa hùwà títọ nínú ohun gbogbo. **19** Sùgbón èmi nì bẹ yín gidigidi sí i láti máa ẹ̀yí, kí a ba lè tètè fi mi fún yín padà. **20** Njẹ Ọlọrun àlàáfíà, ẹni tí o tún mu olùṣọ-àgùntàn rí lá ti àwọn àgùntàn, ti inú òkú wá, nípa ẹjẹ májẹmú ayérayé, àní Olúwa wa Jesu. (aiōnios g166) **21** Kí ó mú yín pé nínú iṣẹ rere gbogbo láti ẹ̀ ẹ́fẹ̀ rẹ̀, kí ó máa ẹ̀yẹ̀ ohun tí i ẹ̀ ẹ́tẹ̀wọ̀gbà níwájú rẹ̀ nínú yín nípasẹ Jesu Kristi; ẹni tí ọ̀go wà fún láé àti láéláé. Àmín. (aiōn g165) **22** Èmi sì nì bẹ yín ará, ẹ gbà ọ̀rọ̀ ỳànjú mi; nítorí ìwé kùkùrú ni mo kọ sí yín. **23** Ẹ mọ pé a sá titu Timotiu arákùnrin wa sílẹ̀; bí ó ba tètè dé, èmi pèlú rẹ̀ yóò rí yín, àti gbogbo àwọn èniyàn mímọ̀. **24** Ẹ ki gbogbo àwọn tí nì ẹ̀ ẹ́ olórí yín, àti gbogbo àwọn èniyàn mímọ̀. Àwọn tí o ti Itali wá ki yín. **25** Kí oore-ọ̀fẹ̀ wà pèlú gbogbo yín.

James

1 Jakɔbu, ɪrɔ́nsẹ̀ Ọlórún àti ti Jesu Kristi Olúwa, Sí àwọn èyà méjìlá tí ó fón káákiri, orílẹ̀-èdè: Àlàáfíà. **2** Èyin ará mi, nígbà tí èyin bá bọ sínú onírúúrú ìdánwò, ẹ ka gbogbo rẹ sí ayọ; **3** nítorí tí èyin mò pé, ìdánwò ìgbàgbọ́ yín n ńsẹ̀ suùrù. **4** Sùgbọ́n ẹ jẹ kí suùrù kí ó ńsẹ̀ àsepé, kí èyin kí ó lè jẹ pípé àti aláílábùkù tí kò ẹ aláíní ohunkóhun. **5** Bí ó bá ku ogbón fún ẹnikẹni, kí ó bèèrè lówó Ọlórún ẹni tí fi fún gbogbo èniyàn ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, tí kí í sì ka àlẹ̀bù sí; a ó sì fi fún un. **6** Sùgbọ́n nígbà tí oun bá bèèrè ní ìgbàgbọ́, ní àìsìyéméjì rárá. Nítorí ẹni tí ó n sẹ̀ iyéméjì dàbí ìgbì omi Òkun, tí á n ti ọwọ́ afẹ́fẹ́ bì síwá bì sẹ̀yìn, tí a sì n rú u sòkè. **7** Kí irú èniyàn bèẹ́ má ẹ rò pé, oun yóò rí ohunkóhun gbà lówó Olúwa; **8** Ó jẹ èniyàn oniyéméjì aláílèdúró ní ọ̀nà rẹ gbogbo. **9** Sùgbọ́n jẹ kí arákúnrin tí ó n ẹ̀ onírẹ̀lẹ̀ máa sọ̀go ní ipò gígá. **10** Àti ọlórò, ní ìrèsílẹ̀, nítorí bí ìtánná koríko ni yóò kojá lọ. **11** Nítorí oòrùn là ti oun ti ooru gbígboná yóò gbẹ koríko, ìtánná rẹ sì rẹ dànù, ẹwà ojú rẹ sì parun: bèẹ̀ pẹ̀lú ni ọlórò yóò sẹ̀gbé ní ọ̀nà rẹ. **12** Ìbùkún ni fún ọkúnrin tí ó fi ọkàn rán ìdánwò; nítorí nígbà tí ó bá yege, yóò gba adé ìyè, tí Olúwa ti sẹ̀lérí fún àwọn tí ó fẹ́ ẹ. **13** Kí ẹnikẹni tí a dánwò kí ó má ẹ wí pé, “Láti ọwọ́ Ọlórún ni a ti dán mi wò.” Nítorí a kò lè fi búburú dán Ọlórún wò, oun náà kí í sì í dán ẹnikẹni wò; **14** sùgbọ́n olúkúlùkù ni a n dánwò nígbà tí a bá fi ọwọ́ ìfẹ́kúfẹ́ ara rẹ fà á lọ tí a sì tàn án jẹ. **15** Njẹ́, ìfẹ́kúfẹ́ nígbà tí ó bá lóyún a bí ẹ̀sẹ̀, àti ẹ̀sẹ̀ náà nígbà tí ó bá dàgbà tán, a bí ikú. **16** Kí a má ẹ tàn yín jẹ, èyin ará mi olùfẹ́. **17** Gbogbo èbùn rere àti gbogbo èbùn pípé láti òkè ni ó ti wá, ó sì sọkalẹ̀ láti ọ̀dọ̀ baba ìmọ̀lẹ̀ wá, lóدد ẹni tí kò lè yípadà gégé bí òjìjì àyìdà. **18** Ó pinnu láti fi ọ̀rọ̀ ọ̀títọ̀ bí wa kí àwà kí ó le jẹ àkóso nínú ohun gbogbo tí ó dá. **19** Kí ẹ mọ̀ èyí, èyin ará mi olùfẹ́; jẹ kí olúkúlùkù èniyàn kí ó máa yára láti gbọ́, kí ó lóra láti fọ̀hùn, kí ó sì lóra láti bínú; **20** nítorí ìbínú èniyàn kí í sịsẹ̀ ọ̀dodo irú èyí tí Ọlórún n fẹ́. **21** Nítorí náà, ẹ lépa láti borí gbogbo èèrì àti ìwà búburú tí ó gbilẹ̀ yíká, kí ẹ sì fi ọkàn tútù gba ọ̀rọ̀ náà tí a gbìn, tí ó lè gba ọkàn yín là. **22**

Ẹ má kan jẹ olùgbọ ọ̀rọ̀ náà lásán, kí ẹ má ba à ti ipa èyí tan ara yín jẹ. Ẹ ẹ ohun tí ó sọ. **23** Nítorí bí ẹnikẹni bá jẹ olùgbọ ọ̀rọ̀ náà tí kò sì jẹ olùsẹ, oun dàbí ọkúnrin tí ó n ńsàkíyèsí ojú ara rẹ nínú dígí **24** nítorí, lẹyìn tí ó bá ti sàkíyèsí ara rẹ, tí ó sì bà tirẹ̀ lọ, lójúkan náà oun sì gbàgbé bí oun ti rí. **25** Sùgbọ́n ẹni tí ó bá n wo inú ọ̀fin pípé, ọ̀fin ọ̀minira ni, tí ó sì dúró nínú rẹ, tí oun kò sì jẹ olùgbọ́ tí n gbàgbé bí kò ẹ olùsẹ rẹ, oun yóò jẹ aláíbùkún nínú isẹ rẹ. **26** Bí ẹnikẹni bá rò pé oun n sin Ọlórún nígbà tí kò kó ahọ̀n rẹ ní ìjání, ó n tan ọkàn ara rẹ jẹ, isin rẹ sì jẹ asán. **27** Isin mímọ̀ àti aláílèèèrì níwájú Ọlórún àti Baba ni èyí, láti máa bojútó àwọn aláíní baba àti àwọn opó nínú ipónjù wọn, àti láti pa ara rẹ mọ̀ láílàbàwọn kúrò nínú ayé.

2 Èyin ará mi, gégé bí onígbàgbọ́ nínú ọ̀go Olúwa wá Jesu Kristi, ẹ máa ẹ ojúsàájú ẹnikẹni. **2** Nítorí bí ọkúnrin kan bá wá sí ipéjọ̀pọ̀ yín, pẹ̀lú òrùka wúra àti aṣọ dádádára, tí talákà kan sì wá pẹ̀lú nínú aṣọ èèrì; **3** tí èyin sì bu ọlá fún ẹni tí ó wọ aṣọ dádádára tí ẹ̀ sì wí pé, “Ìwọ jókòó nìhìn-ín yìí ní ibi dádádára,” tí ẹ̀ sì wí fún talákà náà pé, “Ìwọ dúró nìbẹ̀” tabí “jókòó nìhìn-ín lábẹ̀ àpótí itisẹ̀ mi,” **4** èyin kò ha n dá ara yín sí méjì nínú ara yín, èyin kò sì di onídàájọ̀ tí ó ní èrò búburú bí? **5** Ẹ fi etí sílẹ̀, èyin ará mi olùfẹ́: Ọlórún kò ha ti yan àwọn talákà ayé yìí láti jẹ ọlórò nínú ìgbàgbọ́, àti ajogún ìjọba náà, tí ó ti ẹ̀ ìlérí fún àwọn tí ó fẹ́ ẹ? **6** Sùgbọ́n èyin ti bu talákà kù. Àwọn ọlórò kò ha n pón yin lójú bí; wọn kò ha sì n wọ yín lọ sílẹ̀ ejọ? **7** Wọn kò ha n sọ ọ̀rọ̀-òdì sí orúkọ rere ni tí a fi n pé yín bí? **8** Sùgbọ́n bí èyin bá n mú olú ọ̀fin nì ẹ̀ gégé bí Ìwé Mímọ̀, èyí tí ó wí pé, “Ìwọ fẹ́ ẹni kejì rẹ gégé bí ara rẹ,” èyin n ẹ̀ dádádára. **9** Sùgbọ́n bí èyin bá n ẹ̀ ojúsàájú èniyàn, èyin n dẹ̀sẹ̀, a sì n dá yín lẹ̀bi nípa ọ̀fin bí arúfin. **10** Nítorí ẹnikẹni tí ó bá pa gbogbo ọ̀fin mọ̀, tí ó sì rú ọkàn, ó jẹbi rírú gbogbo rẹ. **11** Nítorí ẹni tí ó wí pé, “Ìwọ kò gbọ̀dọ̀ ẹ panśágà,” oun ni ó sì wí pé, “Ìwọ kò gbọ̀dọ̀ pàniyàn.” Njẹ́ bí ìwọ kò ẹ panśágà, sùgbọ́n tí ìwọ pàniyàn, ìwọ jásí arúfin. **12** Ẹ máa sọ̀rọ̀, ẹ sì máa hùwà, bí àwọn tí a ó fi ọ̀fin ọ̀minira dá lẹ́jọ. **13** Nítorí ẹni

3 Èyin ará mi, ẹ má ẹ jẹ kí púpọ̀ nínú yín jẹ olùkò, kí èyin kí ó mò pé àwà ni yòò jẹbi jù. **2** Nítorí nínú ohun púpọ̀ ni gbogbo wa ní ẹ ẹ̀ ẹ̀. Bí ẹnikan kò bá ẹ̀ ẹ̀ nínú ọ̀rọ̀, òun náà ni ẹni pípé, òun ni ó sì le kò gbogbo ara ní ìjànú. **3** Bí a bá sì fi ìjànú bọ ẹ̀sin lẹnu, kí wọn kí ó le gbọ̀ tiwa, gbogbo ara wọn ni àwà sì ní tì kiri pèlú. **4** Kíyèsì i, àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi pèlú, bí wọn ti tóbi tó nì, tí a sì ní ti ọ̀wọ̀ ẹ̀fúfúfú lile gbá kiri, itòkò kékeré ni a fi ní darí wọn kiri, síbikíbi tí ó bá wu ẹni tí ó ní tó ọ̀kọ̀. **5** Bẹ́ẹ̀ pèlú ni ahọn jẹ ẹ̀yà kékeré, ó sì ní fohùn ohùn nílá. Wo igi nílá tí iná kékeré ní sun jóná! **6** Iná sì ni ahọn, ayé ẹ̀şẹ̀ sì ni: ní àárín àwọn ẹ̀yà ara wa, ní ahọn tí ní bá gbogbo ara jẹ, tí yòò sì ti iná bọ ipa ayé

4 Níbo ni ogun ti wá, níbo ni ijà sì ti wá láàrin yín? Ifẹ̀kúfẹ̀ ara yín ha kọ ni tí ó n jagun nínú àwọn èyà ara yín bí? **2** Èyin n fẹ̀ ifẹ̀kúfẹ̀, ẹ̀ kò sì ní, èyin n pàniyàn, ẹ̀ sì n ẹ̀ ẹ̀lára, ẹ̀ kò sì le ní: èyin n jà, èyin sì n jagun; ẹ̀ kò ní, nítorí tí èyin kò béèrè. **3** Èyin béèrè, ẹ̀ kò sì rí gbà, nítorí tí èyin sì béèrè, kí èyin kí ó lè ló ó fún ifẹ̀kúfẹ̀ ara yín. **4** Èyin panšàgà okùnrin, àti panšàgà obìnrin, ẹ̀ kò mò pé ìbàré ayé ìṣẹ̀tá Ọ̀lórún ní? Nítorí nàà ẹ̀ni tí ó bá fẹ̀ láti jẹ̀ ọ̀rẹ̀ ayé di ọ̀tá Ọ̀lórún. **5** Èyin ẹ̀ bí Ìwé Mímọ̀ sọ lásán pé, Ẹ̀mí tí ó fi sínú wa n jowú gidigidi lóri wa? **6** Şùgbọ̀n ó fún ni ní oore-ọ̀fẹ̀ sí i. Nítorí nàà ni ìwé mímọ̀ ẹ̀ wí pé, “Ọ̀lórún kọ̀ ojú ijà sí àwọn agbéraga, şùgbọ̀n ó fi oore-ọ̀fẹ̀ fún àwọn onírèlẹ̀ okàn.” **7** Nítorí nàà, ẹ̀ tẹ̀rība fún Ọ̀lórún. Ẹ̀ kọ̀ ojú ijà sí ẹ̀şù, òun ó sì sá kùró lódò yín. **8** Ẹ̀ súnmo Ọ̀lórún, òun ó sì súnmo yín. Ẹ̀ wẹ̀ ọ̀wọ̀

yín mọ, èyin elẹ̀ṣẹ̀; ẹ̀ sì ẹ̀ ọ̀kàn yín ní mímọ́, Jobu, èyin sì rí ìgbèyìn tí Olúwa ẹ̀; pé Olúwa èyin oníyeméjì. **9** Ẹ̀ banújẹ́, ẹ̀ ẹ̀fọ́, kí ẹ̀ sì hu fún ẹ̀kún. Ẹ̀ jẹ́ kí ẹ̀rìn yín kí ó di ọ̀fọ́, àti ayọ́ yín kí ó di ìbànújẹ́. **10** Ẹ̀ rẹ ara yín sílẹ̀ níwájú Olúwa, òun ó sì gbé yín ga. **11** Ará, ẹ̀ má ẹ̀ sọ̀rọ̀ ibi sí ara yín. Ẹ̀ni tí ó bá ń sọ̀rọ̀ ibi sí arákùnrin rẹ̀, tí ó ń dá arákùnrin rẹ̀ lẹ́jọ́, ó ń sọ̀rọ̀ ibi sí ọ̀fin, ó sì ń dá ọ̀fin lẹ́jọ́; ẹ̀gbọn bí iwọ́ bá ń dá ọ̀fin lẹ́jọ́, iwọ́ kí í ẹ̀ olufẹ́ ọ̀fin, bí kò ẹ̀ onídàájọ́. **12** Aṣọ̀fin àti onídàájọ́ kan soṣo ní ó ń be, àní ẹ̀ni tí ó lè gbàlà tí ó sì le parun, ẹ̀gbọn ta ni iwọ́ tí ó ń dá ẹ̀nikẹ̀jì rẹ̀ lẹ́jọ́? **13** Ẹ̀ wá nísinsin yí, èyin tí ó ń wí pé, “Lóní tàbí lọ́la àwa ó lọ sí ilú báylí, a ó sì ẹ̀ ọ̀dún kan nìbẹ̀, a ó sì ẹ̀wò, a ó sì jẹ̀rè.” **14** Nígba tí èyin kò mọ́ ohun tí yóó hù lọ́la. Kí a lè mú yín lárada. Iṣẹ́ tí àdúrà olódodo ń ẹ̀ ni ẹ̀mí yín? Ìkùùkuu sá à ni yín, tí ó hàn nígba díẹ̀, lẹ́yin nàà a sì tóká lọ. **15** Èyí tí ẹ̀ bá fi wí pé, “Bí Olúwa bá fẹ́, àwa yóó wà láààyè, àwa ó sì ẹ̀ èyí tàbí èyí i nì.” **16** Ẹ̀gbọn nísinsin yí, èyin ń gbéraga nínú ìfọ̀nnu yín, gbogbo irú ìfọ̀nnu bẹ́, ibi ni. **17** Nítórí nàà ẹ̀ni tí ó bá mọ́ rere í ẹ̀ tí kò sì ẹ̀ é, ẹ̀ṣẹ̀ ni fún un.

5 Ẹ̀ wá nísinsin yí, èyin ọ̀lórò, ẹ̀ máa sọkún kí ẹ̀ sì máa pohùnréré ẹ̀kún nítórí ọ̀sì tí ó ń bọ́ wá ta yín. **2** Ọ̀rọ́ yín díbàjẹ́, kòkòrò sì ti jẹ́ aṣọ́ yín. **3** Wúra òun fadáká yín díbàjẹ́; ìbàjẹ́ wọn ni yóó sì ẹ̀ elẹ́rì sí yín, tí yóó sì jẹ́ ẹ̀ran-ara yín bí iná. Èyin tí kó ìṣúra jọ de ọ̀jọ́ ìkẹ́yìn. **4** Kíyèsì i, ọ̀yà àwọn alágbàṣe tí wọn ti ẹ̀ ìkórè oko yín, èyí tí ẹ̀ kò san, ń kẹ́ rara; àti igbe àwọn tí ó ẹ̀ ìkórè sì ti wọ́ inú etí Olúwa àwọn ọ̀mọ-ogun. **5** Èyin ti jẹ́ adùn ní ayé, èyin sì ti fi ara yín fún ayé j́jẹ́; èyin ti mú ara yín sanra de ọ̀jọ́ pípá. **6** Èyin ti dá ẹ̀bi fún olódodo, ẹ̀ sì ti pa á; ẹ̀ni tí kò kọ́ ọ̀jọ́ ìjà sí yín. **7** Nítórí nàà ará, ẹ̀ mú sùúrù títí di ìpadà wá Olúwa. Kíyèsì i, àgbẹ́ a máa retí ẹ̀so iyebíye ti ilẹ̀, a sì mú sùúrù dè é, títí di ìgbà àkórò àti àròkúró ọ̀jò. **8** Èyin pẹ̀lú, ẹ̀ mú sùúrù; ẹ̀ fi ọ̀kàn yín balẹ̀, nítórí ìpadà wá Olúwa kù sí dèdè. **9** Ẹ̀ má ẹ̀ kùn sí ọ̀mọ̀nikẹ̀jì yín, ará, kí a má ba à dá a yín lẹ̀bi: kíyèsì i, onídàájọ́ dúró ní ẹ̀nu ìlẹ̀kùn. **10** Ará mi, ẹ̀ fi àwọn wòlń tí ó ti ń sọ̀rọ̀ ní orúkọ Olúwa ẹ̀ àpẹ̀rẹ́ yà j́jẹ́, àti sùúrù. **11** Sá à wò ó, àwa a máa ka àwọn tí ó fi ara dà yà sí ẹ̀ni ìbùkún. Èyin ti gbọ́ ti sùúrù

kùn fún iyónú, ó sì ní àánú. **12** Ẹ̀gbọn ju ohun gbogbo lọ, ará mi, ẹ̀ má ẹ̀ ìbúra, ìbá à ẹ̀ fifi òrun búra, tàbí ilẹ̀, tàbí ìbúra-kíbúra mífàran. Ẹ̀gbọn jẹ́ kí “Bẹ́ẹ̀ nì” yín jẹ́ bẹ́ẹ̀ nì; àti “Bẹ́ẹ̀ kọ́” yín jẹ́ bẹ́ẹ̀ kọ́; kí ẹ̀ má ba à bọ́ sínú ẹ̀bi. **13** Inú ẹ̀nikẹ̀ni ha bàjẹ́ nínú yín bí? Jẹ́ kí ó gbàdúra. Inú ẹ̀nikẹ̀ni ha dùn? Jẹ́ kí ó kọ̀rin mímọ́. **14** Ẹ̀nikẹ̀ni ha ẹ̀ àìsàn nínú yín bí? Kí ó pe àwọn àgbà ìjọ, kí wọn sì gbàdúra sórí rẹ̀, kí wọn fi òróró kùn ún ní orúkọ Olúwa. **15** Àdúrà ìgbàgbọ́ yóó sì gba aláìsàn nàà là, Olúwa yóó sì gbé e díde; bí ó bá sì ẹ̀ pé ó ti dẹ̀ṣẹ́, a ó dáríjì í. **16** Ẹ̀ jẹ́wọ́ ẹ̀ṣẹ́ yín fún ara yín, kí ẹ̀ sì máa gbàdúra fún ara yín, kí a lè agbára púpọ́. **17** Ènìyàn bí àwa ni Elijah, ó gbàdúra gidigidi pé kí ọ̀jò kí ó má ẹ̀ rọ̀, ọ̀jò kò sì rọ̀ sórí ilẹ̀ fún ọ̀dún mẹ́ta òun oṣù mẹ́fà. **18** Ó sì tún gbàdúra, òrun sì tún rọ̀jò, ilẹ̀ sì so ẹ̀so rẹ̀ jáde. **19** Ará, bí ẹ̀nikẹ̀ni nínú yín bá ẹ̀nà kúrò nínú ọ̀títọ́, tí ẹ̀ni kan sì yí i padà; **20** jẹ́ kí ó mọ́ pé, ẹ̀ni tí ó bá yí elẹ́ṣẹ́ kan padà kúrò nínú ìṣìnà rẹ̀, yóó gba ọ̀kàn kan là kúrò lẹ́wọ́ ikú, yóó sì bo ọ̀pọ̀lọ́pọ́ ẹ̀ṣẹ́ mọ́lẹ́.

1 Peter

1 Peteru, aposteli Jesu Kristi, Sí àwọn àyànfẹ Olórùn, ti wọn n ẹ̀ ẹ̀ àtípó ní àgbáyé, tiwọn tú káàkiri sí Pòntu, Galatia, Kappadokia, Asia, àti Bitinia, **2** àwọn ẹ̀ni tí a ti yàn gégé bí ìmòtẹ̀lẹ̀ Olórùn Baba, nípa isòdimímọ̀ Ẽmí, sí ìgbòrán àti ìbùwọn èjẹ Jesu Kristi: Kí oore-òfẹ̀ àti àlàáfíà máa bí sì fún yín. **3** Ìyìn yẹ Olórùn àti Baba Jesu Kristi Olúwa wa! Ẽni tí ó tún wa bí gégé bí áánú nílà rẹ̀ sínú ìrètí ààyè nípa àjìnde Jesu Kristi kúrò nínú òkú, **4** àti sínú ogún àidibàjẹ, àti àlábàwọn, àti èyí tí kì í ǵá, tí a ti fi pamọ̀ ní òrun dè yin, **5** èyin tí a ní pamọ̀ nípa agbára Olórùn nípa ìgbàgbọ̀ sí ìgbàlà, tí a múra láti fihàn ní ìgbà ìkẹyin. **6** Ẽ yò nínú èyí púpọ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pe nísinsin yíi fún ìgbà diẹ̀, níwọn bí ó ti yẹ, a ti fi òpòlọ̀pọ̀ idánwò bá yín nínú jẹ̀. **7** Àwọn wònyí sì wáyé ki idánwò ìgbàgbọ̀ yín tí ó ni iye lórí ju wúra, tí n ǵègbé lọ, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé iná ni a fi ní dán an wò, lẹ̀ yorísí iyin àti ògo àti olá ni ìgbà ifarahàn Jesu Kristi. **8** Ẽni tí èyin fẹ̀ láirí, ẹ̀ni tí èyin gbàgbọ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ẹ̀ kò rí i nísinsin yíi èyin sì n yọ ayọ̀ tí a kò lè fi ẹ̀nu sọ, tí ó sì kún fún ògo; **9** èyin sì n gba ilépa ìgbàgbọ̀ yín, àni ìgbàlà ọkàn yín. **10** Ní ti ìgbàlà yíi, àwọn wòlú tí wọn sọ àsòtẹ̀lẹ̀ nípa oore-òfẹ̀ tí ó mú tò yín wá, wọn wádílí jinlẹ̀ lèsò lèsò. **11** Wọn n wádílí ìgbà wo tàbí irú sá à wo ni Ẽmí Kristi tí ó wà nínú wọn ní tòka sí, nígbà tí ó jẹ́rìi iya Kristi àti ògo tí yóò tẹ̀lẹ̀ e. **12** Àwọn ẹ̀ni tí a fihàn fún, pé kí í ẹ̀ fún àwọn tìkára wọn, bí kò ẹ̀ fún àwa ni wọn ẹ̀ ìránṣẹ̀ ohun wọn-ọ̀n-nì, tí a ti ròyin fún yin nísinsin yíi, láti òdò àwọn tó ti n wàásù iyinrere náà fún yín nípasẹ̀ Ẽmí Mímọ̀ tí a rán wá láti òrun; ohun tí àwọn àngẹ̀lì n fẹ̀ láti wò. **13** Nítorí náà, ẹ̀ múra ọkàn yín sílẹ̀, ẹ̀ kó ara yín ní íjánu, kí ẹ̀ sì fi ìrètí yín ní kíkún sí oore-òfẹ̀, èyí tí a ní mu bọ̀ fún yin ni ìgbà ifarahàn Jesu Kristi. **14** Bí àwọn ọmọ̀ tí n gbòrò, ẹ̀ ma ẹ̀ da ara yín pọ̀ mọ̀ ifẹ́kúfẹ́ àìmọ̀ yín ti àtíjọ̀. **15** Sùgbọ̀n gégé bí ẹ̀ni tí o pè yin ti jẹ̀ mímọ̀; bẹ̀ ẹ̀ ni kí èyin náà jẹ̀ mímọ̀. **16** Nítorí a ti kọ̀ ọ̀ pé, “Ẽ jẹ̀ mímọ̀: nítorí tí Ẽni jẹ̀ mímọ̀!” **17** Níwọn bí èyin ti n kẹ̀ pe Baba, ẹ̀ni tí n ẹ̀ idájọ̀ gégé bí یشه olúkúlùkù láìṣe ojúsàájú, ẹ̀ máa lo ìgbà àtípó yin ni ibèrù.

18 Níwọn bí èyin ti mò pé a kò fi ohun idibàjẹ̀ rà yín padà, bí fadákà tàbí wúra kúrò nínú iwa asán yín, tí èyin ti jogún láti òdò àwọn baba yín. **19** Sùgbọ̀n pèlú èjẹ̀ iyebiye, bí i ti òdò-àguntàn ti kò lábùkù, tí kò sì lábàwọn, àni, èjẹ̀ Kristi. **20** Ẽni tí a ti mò tẹ̀lẹ̀ nítòótó sàájú ipilẹ̀ṣè ayé, sùgbọ̀n tí a fihàn ní ìgbà ìkẹyin wònyí nítorí yín. **21** Àní èyin tí o tipasẹ̀ rẹ̀ gba Olórùn gbọ̀, ẹ̀ni ti ó jí i dide kúrò nínú òkú, tí ó sì fi ògo fún un; kí ìgbàgbọ̀ àti ìrètí yín lè wà lódò Olórùn. **22** Níwọn bí èyin ti wẹ̀ ọkàn yin mò nípa ìgbòrán yín sí òtítọ̀ sí ifẹ̀ ará ti kò ní ètàn, ẹ̀ fẹ̀ ọmọnikẹ̀jì yín gidigidi láti ọkàn wá. **23** Bí a ti tún yín bí, kí í ẹ̀se láti inú idibàjẹ̀ wá, bí kò ẹ̀se èyí ti kì í díbàjẹ̀ nípa òrò Olórùn tí n bẹ̀ láààyè tí ó sì dúró. (aìṓn g165) **24** Nítorí pé, “Gbogbo èniyàn dàbí koríko, àti gbogbo ògo rẹ̀ bi itànnà koríko. Koríko á máa gbẹ̀ itànnà a sì máa rẹ̀ dànù, **25** sùgbọ̀n òrò Olúwa dúró títí lée.” Òrò náà yíi sì ni iyinrere tí a wàásù fún yín. (aìṓn g165)

2 Nítorí náà, ẹ̀ fi àrankàn gbogbo sílẹ̀ ni apá kan, àti ètàn gbogbo, àti agabàgebè, àti ilara, àti sísọ òrò búburú gbogbo. **2** Bí ọmọ̀ ọwọ̀ tuntun, kí ẹ̀ máa fẹ̀ wàrà ti Ẽmí, èyí tí kò lẹ̀tàn, kí èyin lè máa tipasẹ̀ rẹ̀ dàgbà sí ìgbàlà, **3** nísinsin yíi tí èyin ti tò ọ̀ wò pé rere ni Olúwa. **4** Ẽni tí èyin n tò bọ̀, sí bi òkúta ààyè náà, èyí ti a ti ọwọ̀ èniyàn kọ̀ sílẹ̀ nítòótó, sùgbọ̀n lódò Olórùn, àṣàyàn òkúta iyebiye. **5** Èyin pèlú, bí òkúta ààyè, ni a kọ̀ ní ilẹ̀ ẹ̀mí, àlùfàà mímọ̀, láti máa rú ẹ̀bọ̀ ẹ̀mí, tí í ẹ̀se itẹ̀wọ̀gbà lódò Olórùn nípa Jesu Kristi. **6** Nítorí nínú Ìwé Mímọ̀, ó wí pe: “Kíyèsì i, mo fi pàtàkì òkúta igun ilẹ̀ àṣàyàn, iyebiye, lélé ni Sioni: ẹ̀ni tí ó bá sì gbà á gbọ̀ ojú kí yóò tì í.” **7** Báylí fún èyin ti ẹ̀ gbà á gbọ̀, ó ẹ̀se iyebiye; sùgbọ̀n fún àwọn tí kò gbà á gbọ̀, “Òkúta tí àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀ kọ̀sílẹ̀, òun ni ó di pàtàkì igun ilẹ̀,” **8** àti pèlú, “Òkúta idigbòlù, àti àpàta ikòṣẹ̀.” Nítorí wọn kọ̀ṣẹ̀ nípa یشه àìgbòrán sí òrò náà, sínú èyí tí a gbé yàn wọn sí pèlú. **9** Sùgbọ̀n èyin ni ìran tí a yàn olú àlùfàà, Orílẹ̀-èdè mímọ̀, èniyàn ọ̀tọ̀ kí èyin lè fi oláílá ẹ̀ni tí ó pè yín jáde kúrò nínú òkùnkùn sínú ìmọ̀lẹ̀ iyanu rẹ̀ hàn. **10** Èyin ti kí í ẹ̀se èniyàn nígbà kan rí, sùgbọ̀n nísinsin yíi, èyin ti di èniyàn Olórùn,

èyin tí kò rí àánú gbà rí, sùgbón nísinsin yíí, ẹ jẹ ẹnì tí ó fi ara sin ní òkàn, nínú ọ̀ṣọ̀ àìdìbàjẹ tí tí rí àánú gbà. **11** Olùfẹ̀ ọ̀wọ̀n, mo bè yín, bí àjẹjì àtí àtípó, láti fàsáyìn kúrò nínú ifékúfẹ́ ara, tí n ba òkàn jagun. **12** Kí iwà yín láàrín àwọn aláìkọ̀là dára; pé, bí wọn tí n sọ̀rọ̀ yín bí olùse búburú, nípa یشه rere yín tí wọn ó máa kíyèsì, kí wọn lè máa yin Ọlórùn lógo lójó tí òun ba bè wá wò. **13** Ẹ máa tẹrba fún gbogbo ilàna èniyàn nítorí ti Olúwa, ibá à ẹ fún ọba tabí fún olórí. **14** Tabí fún àwọn baálẹ̀, fún àwọn tí a rán láti ọ̀dọ̀ rẹ̀ láti gbẹsan lára àwọn tí n ẹ̀ se búburú, àti fún iyin àwọn tí n ẹ̀ se rere. **15** Ifẹ̀ Ọlórùn sá ni èyí pé, ní rere í ẹ̀ se, kí ẹ̀ lè dẹkun ọ̀rọ̀ àimọkan òmùgò èniyàn. **16** Ẹ máa gbé gégé bí ẹnì òmìnira, sùgbón ẹ̀ ma ẹ̀ lo òmìnira yín láti bo ibi mọ̀lẹ̀; sùgbón kí ẹ̀ gbé gégé bí iránsẹ̀ Ọlórùn. **17** Ẹ̀ bọ̀wọ̀ fún gbogbo èniyàn, ẹ̀ fẹ̀ àwọn ará, ẹ̀ bèrù Ọlórùn, ẹ̀ bọ̀wọ̀ fún ọba. **18** Èyin ọmọ ọ̀dọ̀, ẹ̀ máa tẹrba fún àwọn ọ̀gá yín pẹ̀lú ibèrù gbogbo, kì í ẹ̀ se fún àwọn ẹnì rere àti oníwà tútù nikan, sùgbón fún àwọn ònrórò pẹ̀lú. **19** Nítorí pé èyí ní ìgbóríyìn fún, bí èniyàn bá fi ara da ìrora, ìjìyà lónà àìtò, nítorí ọkàn rere sí Ọlórùn. **20** Sùgbón ọ̀go kín ni ó jẹ, nígbà tí ẹ̀ ba sẹ̀ tí a sì lù yín, bí ẹ̀ bá fi suùrù gbà á? Sùgbón nígbà tí èyin bá n ẹ̀ se rere tí ẹ̀ sì n jìyà, bí ẹ̀ bá fi suùrù gbà á, èyín ní ọ̀pẹ̀ lóḍò Ọlórùn. **21** Sí èyí ni a pè yín: nítorí Kristi pẹ̀lú jìyà fún un yin, ó fi àpẹẹrẹ̀ sílẹ̀ fún un yín, kí èyin lè máa tọ ipasẹ̀ rẹ̀. **22** “Òun kò dẹsẹ̀ kankan, bèẹ̀ sì ni, a kò rí ètàn kan lẹnu rẹ̀.” **23** Ẹni, nígbà tí a kẹgàn rẹ̀, tí kò sì pada kẹgàn; nígbà tí ó jìyà tí kò sì halẹ̀; sùgbón ó fi ọ̀ràn rẹ̀ lẹ̀ ẹnì tí n ẹ̀ se idájọ̀ ọ̀dodo lówò. **24** Ẹni tí òun tìkára rẹ̀ fi ara rẹ̀ ru ẹ̀sẹ̀ wa lórí igi àgbélébùù, pé kí àwa lè dì òkú sí ẹ̀sẹ̀, kì a sì dì ààyè sí ọ̀dodo, nípa ìjìyà ẹnì tí ó mú yín lárádá. **25** Nítorí tí èyin n sáko lọ bí àgùntàn, sùgbón nísinsin yíí èyin tí pada sí ọ̀dọ̀ olùṣọ̀-àgùntàn àti bíṣọ̀bù ọkàn yín.

3 Bẹ̀ẹ̀ gégé, èyin aya, ẹ̀ máa tẹrba fún àwọn ọkọ yín; pé, bí ẹnìkẹni ba tilẹ̀ n ẹ̀ se àìgbọ̀ràn sí ọ̀rọ̀ nàà, kí a lè jèrè wọn láì sọ̀rọ̀ nípa iwà àwọn aya wọn. **2** Nígbà tí wọn bá n wo iwà rere pẹ̀lú èrù yín. **3** Kí ọ̀ṣọ̀ yín má ẹ̀ se jẹ ọ̀ṣọ̀ ọ̀de, tí irun dídì, àti wúra lílò, tàbí ti aṣọ̀ wíwọ̀; **4** sùgbón kí ó

jẹ ẹnì tí ó fi ara sin ní òkàn, nínú ọ̀ṣọ̀ àìdìbàjẹ tí ẹ̀mí irèlẹ̀ àti ẹ̀mí tútù, èyí tí í ẹ̀ se iyebiye níwájú Ọlórùn. **5** Nítorí bá yí nì àwọn obìnrin mímọ̀ ìgbàanì pẹ̀lú, tí wọn gbékèlẹ̀ Ọlórùn, fi ẹ̀ se ara wọn lóṣọ̀, wọn a máa tẹrba fún àwọn ọkọ wọn. **6** Gégé bí Sara ti gbọ̀ ti Abrahamu, tí ó n pè é ní olúwa rẹ̀. Ọmòbìnrin ẹnì tí èyin jẹ, bí èyin bá n ẹ̀ se rere, tí ohunkóhun kò sí dẹrùbà yín. **7** Bẹ̀ẹ̀ gégé èyin ọkọ, ẹ̀ máa fi ọ̀ye ba àwọn aya yín gbé, ẹ̀ máa fi ọ̀lá fún aya, bi ohun èlò tí kò lágbára, àti pẹ̀lú bí àjùmòjogún oore-ọ̀fẹ̀ iyè; kí àdùrà yín má bà á ní idènà. **8** Làkòótan, kí gbogbo yín jẹ onínú kan, ẹ̀ máa bá ara yín kẹ̀dùn, ẹ̀ ní ifẹ̀ ará, ẹ̀ máa ẹ̀ se iyónú, ẹ̀ ni ẹ̀mí irèlẹ̀. **9** Ẹ̀ má ẹ̀ se fi búburú san búburú, tàbí fi èébú san èébú: sùgbón kàkà bèẹ̀, ẹ̀ máa sùre; nítorí èyí ni a pè yín sí, kí èyin lè jogún ibùkún. **10** Nítorí, “Èni tí yóò bá fẹ̀ iyè, tí yóò sì rí ọjọ̀ rere, kí o pa ahọ̀n rẹ̀ mó kúrò nínú ibi, àti ètè rẹ̀ mó kúrò nínú síṣọ̀ ọ̀rọ̀ ètàn. **11** Kí ó yà kúrò nínú ibi, kí ó sì máa ẹ̀ se rere; kí ó máa wá àlàáfíà, kí ó sì máa lépa rẹ̀. **12** Nítorí ojú Olúwa nì bẹ̀ lára àwọn olódodo, etí rẹ̀ sì sí sí ẹ̀bẹ̀ wọn, sùgbón ojú Olúwa korò sí àwọn tí n ẹ̀ se búburú.” **13** Tá nì yóò sì ẹ̀ se yín ní ibi, bí èyin bá jẹ onítara sí ohun rere? **14** Sùgbón bí èyin bá jìyà nítorí ọ̀dodo, a ti bùkún yín. “Ẹ̀ má ẹ̀ bèrù ihàlẹ̀ wọn, kí ẹ̀ má sì ẹ̀ se kominú.” **15** Sùgbón ẹ̀ bọ̀wọ̀ fún Kristi bí Olúwa ní ọkàn yín: kí ẹ̀ sì múra tan nígbà gbogbo láti dá olúkúlùkù lóhùn tí n bèèrè irètí tí o nì bẹ̀ nínú yín, sùgbón pẹ̀lú ọkàn tútù àti ibèrù. **16** Kí ẹ̀ máa nì ẹ̀rì ọkàn rere bí wọn tí n sọ̀rọ̀ yín ní ibi, kí ojú lè ti àwọn tí n kẹgàn iwà rere yín nínú Kristi. **17** Nítorí ó sà, bí ó bá jẹ ifẹ̀ Ọlórùn, kí ẹ̀ jìyà fún یشه rere ju fún یشه búburú lọ. **18** Nítorí tí Kristi pẹ̀lú jìyà lẹ̀kẹkan nítorí ẹ̀sẹ̀ wa, olóòótọ̀ fún àwọn aláìṣòótọ̀, kí a lè mú wa dé ọ̀dọ̀ Ọlórùn, ẹnì tí a pa nínú ara, sùgbón tí a sọ̀ dì ààyè nínú ẹ̀mí. **19** Nínú èyí tí ó lọ pẹ̀lú tí ó sì wààsù fún àwọn ẹ̀mí nínú túbù, **20** àwọn tí ó ẹ̀ se aláìgbọ̀ràn nígbà kan, nígbà tí suùrù Ọlórùn dúró pé ní sá à kan ní ọjọ̀ Noa, nígbà tí wọn fi kan ọkọ̀ nínú èyí tí a gba ọkàn díẹ̀ là nípa omi, èyí nì ẹnì méjọ. **21** Àpẹẹrẹ̀ èyí tí n gba yín là nísinsin yíí pẹ̀lú, ànì itẹ̀bọmi, kì í ẹ̀ se wíwẹ̀ èé̀rì ti ara nù, bí kò ẹ̀ se idáhùn ẹ̀rì ọkàn rere sí Ọlórùn,

nípa àjínḡde Jesu Kristi. 22 Èni tí ó lọ sí òrun, tí ó sì ní bẹ lówó òtún Ọlórún: pèlú àwọn àngẹlì, àwọn aláṣẹ, àti àwọn alágbára sì tẹríba lábẹ rẹ.

4 Njẹ bí Kristi ti jìyà fún wa nípa ti ará, irú kan náà ni kí èyin fi hámọ́ra; nítorí èni tí ó bá ti jìyà nípa ti ara, ó ti bọ lówó èṣẹ. 2 Kí èyin má ẹ̀ fi igbà ayé yín iyókú wà nínú ara mó sí ifékúfẹ́ èniyàn bí kò ẹ̀ se sí ifẹ Ọlórún. 3 Nítorí igbà tí ó ti kojá ti tó fún síṣe ifẹ àwọn aláikọ̀là, rínrín nínú iwà wòbìà, ifékúfẹ́, ọ̀tí àmupara, iréde òru, kíkó ègbẹ òmùtí, àti ibòrìṣà tí í se ohun íríra. 4 Èyí tí ó yà wọn lenu pé èyin kò ba wọn sùré sínú irú àṣejù iwà wòbìà wọn, tí wọn sì ní sòrò yín ní búburú. 5 Àwọn èni tí yóò jìyín fún èni tí ó ti múra láti se idájó aláàyè àti òkú. 6 Nítorí èyí ní a sá ẹ̀ wáàsù iyinrere fún àwọn òkú, kí a lè se idájó wọn gégé bí èniyàn nípa ti ara, ṣùgbọn kí wọn lè wà láààyè si Ọlórún nípa tí Ẹ̀mí. 7 Ṣùgbọn òpin ohun gbogbo kù sí dèdè; nítorí náà kí èyin wà ní àirékojá, kí ẹ̀ sì máa sọra nínú àdúrà. 8 Ju gbogbo rẹ̀ lọ, ẹ̀ ní ifẹ́ tí ó gbóná láàrín ara yín, nítorí ifẹ́ ni ní bo òpòlòpò èṣẹ̀ mọ̀lẹ̀. 9 Ẹ̀ máa ẹ̀ ara yín ni àlẹ̀jò láísì ikùnsínú. 10 Bí olúkúlùkù ti rí èbùn gbà, bẹ̀ẹ̀ ni kí ẹ̀ máa se ipín fún ni rẹ̀ láàrín ara yín, bí ìrjú rere tí onírúurú oore-òfẹ́ Ọlórún. 11 Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá ní sòrò, kí o máa sọ bí òrò Ọlórún, bí ẹ̀nikẹ̀ni bá ní se isẹ̀ ìránṣẹ̀, kí ó se ẹ̀ bí agbára tí Ọlórún fi fún un, kí a lè máa yin Ọlórún lógo ní ohun gbogbo nípa Jesu Kristi, èni tí ògo àti ìjọba wà fún láé àti lááláé. Àmín. (aiōn g165) 12 Olufẹ́, ẹ̀ má ẹ̀ ka idánwò gbígbóná ti ní bẹ̀ láàrín yín láti dán yín wò bi èni pé ohun àjẹ̀jì ní ó dé bá yín. 13 Ṣùgbọn níwọn bí èyin tí jẹ̀ alábápín iya Kristi, ẹ̀ máa yò, kí èyin lè yò ayò púpò nígbà tí a bá fi ògo rẹ̀ hàn. 14 Bí a bá gàn yín nítorí orúkọ Kristi, èni ibúkún ni yín: nítorí Ẹ̀mí Ògo àti ti Ọlórún bà lẹ̀ yín. 15 Ṣùgbọn ẹ̀ má jẹ́ kí ẹ̀nikẹ̀ni nínú yín jìyà bí apaniyan, tàbí bí olẹ̀, tàbí bí olùṣe búburú, tàbí bí èni tí ní tojú bọ̀ òràn èlòmíràn. 16 Ṣùgbọn bí ó bá jìyà bí Kristiani kí ojú má ẹ̀ ti í, ṣùgbọn kí ó kúkú yin Ọlórún lógo nítorí tí o orúkọ yìi. 17 Nítorí ti igbà náà dé, tí idájó yóò bèrẹ̀ láti ilé Ọlórún wá, bí ó bá sì tètè tí òdò wa bèrẹ̀, igbèyìn àwọn tí kò gba iyinrere Ọlórún yó ha

ti rí? 18 “Bí ó bá ẹ̀ se pé agbára káká ni a fi gba olódodo là, níbo ni aláìwà-bí-Ọlórún àti èlẹ̀ṣẹ̀ yóò yojú sí?” 19 Nítorí náà, ẹ̀ jẹ́ kí àwọn tí ní jìyà gégé bí ifẹ́ Ọlórún ni síṣe rere, fi ọkàn wọn lẹ̀ Elẹ̀dàá olóòtítọ̀ lówó.

5 Àwọn alágbà tí ní bẹ̀ láàrín yín ni mo gbànimọ̀ràn, èmi èni tí ní ẹ̀ alàgbà bí èyin, àti èlẹ̀rífì iya Kristi, àti alábápín nínú ògo tí a ó fihàn. 2 Ẹ̀ máa tojú agbo Ọlórún tí ní bẹ̀ láàrín yín, ẹ̀ máa bojútó o, kí í se àfipáṣe, bí kò ẹ̀ tífẹ́tífẹ́; kó má sì jẹ́ fún èrè ìjẹ́kújẹ́, bí kò ẹ̀ pèlú ipinnu tí ó múra tan. 3 Bẹ̀ẹ̀ ni kí í se bí èni tí ní lo agbára lórí ìjọ, ṣùgbọn kí ẹ̀ se ara yín ní àpẹ̀rẹ́ fún agbo. 4 Nígbà tí Olórí Olùṣò-àgùntàn bá sì fi ara hàn, èyin ó gba adé ògo ti kí í sá. 5 Bẹ̀ẹ̀ pèlú, èyin òdò, ẹ̀ tẹríba fún àwọn alágbà. Àní, gbogbo yín ẹ̀ máa tẹríba fún ara yín kí ẹ̀ fi irẹ̀lẹ̀ wọ ara yín ní aṣo: nítorí, “Ọlórún kọ ojú ìjà sí àwọn agbéraga, ṣùgbọn ó ní fi oore-òfẹ́ fún àwọn onírẹ̀lẹ̀.” 6 Nítorí náà, ẹ̀ rẹ́ ara yin sílẹ̀ lábẹ́ ọwọ́ agbára Ọlórún, kí òun lè gbe yín ga lákòkò. 7 Ẹ̀ máa kó gbogbo àniyàn yín lẹ̀ e; nítorí tí òun ní se itójú yín. 8 Ẹ̀ máa wà ni àirékojá, ẹ̀ máa sọra; nítorí èṣù ọ̀tá yín, bí i kinnlún tí ní ké ramúramù, ó ní rìn káàkiri, ó ní wa èni tí yóò pajẹ́. 9 Ẹ̀ kọ ojú ìjà sí i pèlú idúró ṣinṣin nínú igbàgbọ́, bí èyin ti mò pé iya kan náà ni àwọn ará yín tí ní bẹ̀ nínú ayé ní jẹ́. 10 Ọlórún oore-òfẹ́ gbogbo, tí ó ti pè yín sínú ògo rẹ̀ tí kò nípẹ̀kun nínú Kristi Jesu, nígbà tí èyin bá ti jìyà díẹ̀, òun tìkára rẹ̀, yóò sì se yín ní àṣepé, yóò fi èṣẹ́ yín múlẹ̀, yóò fún yín lágbára, yóò fi ìdí yín kalẹ̀. (aiōnios g166) 11 Tìrẹ̀ ni ògo àti agbára títí láé. Àmín. (aiōn g165) 12 Nítorí Sila, arákùnrin wa olóòtítọ̀ gégé bí mo ti kà á sí, ni mo kòwẹ́ kúkú sí i yín, tí mo ní gbà yín niyànjú, tí mo sì ní jẹ́rìí pé, èyí ni òtítọ̀ oore-òfẹ́ Ọlórún: ẹ̀ dúró ṣinṣin nínú rẹ̀. 13 Ijọ tí ní bẹ̀ ní Babeli, tí a yàn, pèlú kí yín, bẹ̀ẹ̀ sì ni Marku omọ mi pèlú. 14 Ẹ̀ fi ifẹ́nukonu ifẹ́ kí ara, yín. Àlàáfíà fún gbogbo yín tí ẹ̀ wà nínú Kristi.

2 Peter

1 Simoni Peteru, iránşé àti aposteli Jesu Kristi, sí àwọn tí ó gba irú iyebíye igbagbó kan náà pèlú wá nínú òdodo Ọlórún wa àti ti Jesu Kristi Olùgbàlà: **2** Kí oore-òfẹ àti àlàáfia máa bí sí i fún yín nínú ìmọ Ọlórún àti ti Jesu Olúwa wa. **3** Bí agbára rẹ bí Ọlórún ti fún wa ní ohun gbogbo tí a nílò fún ẹ ti iyè àti ti iwà-bí-Ọlórún, nípa ìmọ ẹni tí ó pè wá nípa Ọgo àti ìṣeun rẹ. **4** Nípa èyí tí ó fi àwọn ilérí rẹ tí ó tóbí púpọ̀ tí ó ẹ iyebíye fún wa: pé nípa iwònyí ni kí èyin lè di aláábápín nínú àbùdá ti Ọlórún, nígbà tí èyin bá ti yọ kúrò nínú ìbàjẹ tí ó n bẹ nínú ayé nípa ifẹkúfẹ. **5** Àti nítorí ìdí èyí, ẹ máa ẹ àìsìmi gbogbo, ẹ fi iwà rere kún igbagbó, àti ìmọ kún iwà rere; **6** àti àirékojá kún ìmọ; àti sùúrù kún àirékojá; àti iwà-bí-Ọlórún kún sùúrù. **7** Àti ifẹ ọmọnikẹjì kún iwà-bí-Ọlórún; àti ifẹni kún ifẹ ọmọnikẹjì. **8** Nítorí bí èyin bá ní nńkan wònyí tí wọn bá sì pọ̀, wọn kí yóò jẹ kí ẹ ẹ ẹlẹ̀ tàbí aláílésò nínú ìmọ Olúwa wa Jesu Kristi. **9** Şùgbón ẹni tí ó bá ẹ aláìní nńkan wònyí, kò lè ríran ní òkèèrè, ó fojú, ó sì ti gbàgbé pé a ti wẹ òun nù kúrò nínú ẹşẹ rẹ àtijó. **10** Nítorí náà, ará ẹ túbò máa ẹ àìsìmi láti sọ ipè àti yíyàn yín di dájúdájú, nítorí bí èyin bá n ẹ nńkan wònyí, èyin kí yóò şubú. **11** Nítorí báylí ni a ó pèsè fún yín lópòlópò láti wọ ìjoba ànínfẹkun ti Olúwa àti Olùgbàlà wa Jesu Kristi. (aíonios g166) **12** Nítorí náà, ẹmi ó máa rán yín létí àwọn nńkan wònyí nígbà gbogbo, bí ó tilẹ̀ jẹ pé èyin ti mò wọn, tí ẹşẹ yín sì múlẹ̀ nínú òtítọ̀ tí ẹ ní báylí. **13** Ẽmi sì rò pé ó tọ̀ láti máa mú wọn wá sí ìrántí yín, níwọn ìgbà tí ẹmí ba n bẹ nínú àgò ara yí. **14** Bí ẹmi ti mò pé, bíbọ̀ àgò ara mi yí sílẹ̀ kù sí dẹdẹ, àní, bí Olúwa wa Jesu Kristi ti fihàn mí. **15** Ẽmi ó sì máa şaápon pèlú, kí èyin lè máa rántí nńkan wònyí nígbà gbogbo lẹyìn ikú mi. **16** Nítorí kí í ẹ bí ẹni tí ó n tọ̀ itàn asán lẹyìn tí a fi ọgbónkógbón là sílẹ̀, nígbà tí àwa sọ fún yín ní ti agbára àti wíwá Jesu Kristi Olúwa, şùgbón ẹlérí oláínlá rẹ ní àwa jẹ. **17** Nítorí tí Ó gba ọlá àti ọgo láti ọdọ Ọlórún Baba, nígbà tí irú ohùn yí fọ̀ sí i láti inú ọgo nílá náà wá pé, “Èyí ni àyànfẹ ọmọ mi, ẹni tí inú mi dùn sí gidigidi.” **18** Àwa pèlú sì gbọ̀ ohun yí

tí ó ti ọrun wá nígbà tí àwa wá pèlú rẹ ní orí òkè mímọ̀ náà. **19** Àwa sì ní ifẹşẹmúlẹ̀ ọrọ̀ àwọn wòlń dunjúdunjú sí i, èyí tí ó yẹ kí ẹ kiyèsì gégé bí fitílá tó n mólẹ̀ nńbi tí òkùnkùn gbé wá, títí ilẹ̀ yóò fi mò, tí ìràwọ̀ òwúrọ̀ yóò sì yọ̀ lókàn yín. **20** Ju gbogbo rẹ̀ lo, kí ẹ ní òye yí pé kò sí àşọtẹlẹ̀ iwé mímọ̀ kankan tí ó wáyé nípa ìtumọ̀ wòlń fún rara rẹ. **21** Nítorí àşọtẹlẹ̀ kan kò ti ipá ifẹ̀ èniyàn wá rí; şùgbón àwọn èniyàn n sọrọ̀ láti ọdọ Ọlórún bí a ti n darí wọn láti ọwọ̀ Ẽmí Mímọ̀ wá.

2 Şùgbón àwọn wòlń èké wá láàrín àwọn èniyàn náà pèlú, gégé bí àwọn olùkóni èké yóò ti wá láàrín yín. Wọn yóò yọ̀ kẹlẹ̀ mú èkọ̀ òdì àti ègbé tọ̀ yín wa, àní tí yóò sẹ̀ Olúwa tí ó rà wọn padà, wọn ó sì mú iparun ti o yára kánkán wá sóri ara wọn. **2** Ọpòlópò ni yóò sì máa tẹlẹ̀ ọ̀nà ìtíjù wọn, tí wọn yóò sì mú kí ọ̀nà òtítọ̀ di isọrọ̀-òdì sí. **3** Nínú iwà wòbià wọn, àwọn ẹlẹ̀kọ̀ òdì wònyí yóò máa rẹ ẹ yín jẹ nípa itàn asán. Ìdájọ̀ ẹni tí kò falẹ̀ láti ìgbà yí wá àti iparun wọn tí kò sí tòdọ̀gbé. **4** Nítorí pé bí Ọlórún kò bá dá àwọn angeli sí nígbà tí wọn şẹ, şùgbón ti ó sọ wọn sí ìsàlẹ̀ ọrun àpààdì tí ó sì fi wọn sínú ọgbun òkùnkùn biribiri nínú ifipamọ̀ títí dé ìdájọ̀. (Tartaroō g5020) **5** Bí òun kò si dá ayé ìgbàani sí, nígbà tí ó mú ikún omi wá sóri ayé àwọn aláìwà-bí-Ọlórún, şùgbón ó pa Noa mò, oníwàásù òdodo, pèlú àwọn ọmọ̀ méje miíràn. **6** Tí ó sọ àwọn ilú Sodomu àti Gomorra di eerú, nígbà tí ó fi iparun pátápátá dá wọn lẹbi, tí ó fi wọn şẹ àpẹrẹ fún àwọn tí yóò jẹ aláìwà-bí-Ọlórún. **7** Tí ó sì yọ̀ Ọti olòótítọ̀ èniyàn, ẹni tí iwà ẹgbín àwọn èniyàn láilófin bà nínú jẹ; **8** (nítorí ọkúnrin olòótítọ̀ náà bí ó ti n gbé ààrín wọn, tí ó n rí, tí ó sì n gbọ̀, lójoojúmọ̀ ni iwà búburú wọn n bá ọkàn òtítọ̀ rẹ jẹ). **9** Bí ó bá rí bẹẹ, Olúwa mò bí a tí n yọ̀ àwọn ẹni iwà-bí-Ọlórún kúrò nínú ìdánwò àti bí a ti n pa àwọn aláìşóótọ̀ mò fún ọjọ̀ ìdájọ̀ nígbà tí wọn yóò tẹşíwájú nínú ìjyà ẹşẹ̀ wọn. **10** Şùgbón pàápàà àwọn tí ó n tọ̀ ẹran-ara lẹyìn nínú ifẹkúfẹ̀ iwà eerí, tí wọn sì n gan àwọn ìjọyẹ. Àwọn ọdájú àti agbéraga, wọn kò bẹrù láti sọrọ̀ ègàn sí àwọn ẹni ọgo. **11** Bẹẹ̀ ni àwọn angeli bí wọn ti pọ̀

ní agbára àti ipá tó o nì, wọn kò dá wọn lẹ́jọ̀ yìí wá.” 5 Nítorí èyí ni wọn mò ọ̀n mò ẹ̀ ẹ̀ àìfẹ́ ẹ̀ ẹ̀gàn níwájú Olúwa. 12 Sùgbọn àwọn wònyí, bí ẹ̀ranko igbó tí kò ní èrò, ẹ̀ranko sá á tí a dá láti máa mú pa, wọn ní sòrò ẹ̀gàn nínú ọ̀rọ̀ tí kò yé wọn, a ó pa wọn run pátápátá nínú ibàjẹ́ ara wọn. 13 Wọn yóò gba ibi padà bí ibi tí wọn ti ẹ̀. Ọ̀ye igbafẹ́ tí wọn ní láti máa jẹ́ adùn ayé. Wọn jẹ́ àbàwọn àti àbùkù, wọn ní jayé nínú ifẹ́kúfẹ́ẹ́ wọn nígbà tí wọn bá ní jẹ́ àsẹ̀ pẹ̀lú yín. 14 Ojú wọn kún fún panságà, wọn kò sí dẹ̀kun ẹ̀sẹ́ dídá; wọn ní tan àwọn tí ọ̀kàn kò fi ẹ̀sẹ́ múlẹ́ jẹ́; àwọn tí wọn ní ọ̀kàn tí ó ti yege nínú wẹ̀bìà, ọ̀mọ ẹ̀gún ni wọn. 15 Wọn kọ ọ̀nà tí ó tọ̀ sílẹ̀, wọn sì sàko lọ, wọn tẹ̀lẹ́ ọ̀nà Balaamu ọ̀mọ Beori, ẹ̀ni tó fẹ́ràn èrè àìsòdodo. 16 Sùgbọn a bá a wí nítorí irékojá rẹ̀, odi kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ fi ohùn ènìyàn sòrò, ó sì fi ọ̀pìn sí ìṣiwèrè wòlfi nàà. 17 Àwọn wònyí ni kàgà tí kò ní omi, ikùùkuu tí ẹ̀fùùfù ní gbà kiri; àwọn ẹ̀ni tí a pa òkùnkùn biribiri mò dè títi láé. (questioned) 18 Nítorí igbà tí wọn bá ní sòrò ìhàlẹ́ asán, nínú ifẹ́kúfẹ́ẹ́ ara, wọn a máa tan àwọn tí wọn fẹ́rẹ́ má tí l ẹ̀bọ̀ tán kúrò lẹ́wọ̀ àwọn tí wọn wà nínú ìṣìnà. 19 Wọn a máa ẹ̀ ilérí òmìnira fún wọn, nígbà tí àwọn pàápàá jẹ́ ẹ̀rú ìdibàjẹ́; nítorí ènìyàn tí di ẹ̀rú ohunkóhun tí ó bá ẹ̀ ọ̀gà rẹ̀. 20 Lẹ́yìn tí wọn bá ti yọ̀ tán kúrò nínú ẹ́érí ayé nípa mímo Olúwa àti Olùgbàlà wá Jesu Kristi, bí wọn bá sí tún fi ara kó o, tí a sì sẹ̀gun wọn, igbèyìn wọn a burú jú tí ìṣàájú lọ. 21 Nítorí ibá sààn fún wọn, kí wọn má mò ọ̀nà òdodo, jù pé lẹ́yìn tí wọn mò ọ̀nà tán, kí wọn yípadà kúrò nínú ọ̀fin mímo tí a fi fún wọn. 22 Ọ̀we ọ̀títọ̀ nàà ẹ̀ sí wọn lára, “Ajá tún padà sí ẹ̀ẹ̀bì ara rẹ̀; àti ẹ̀lẹ́dẹ́ tí a ti wẹ̀mọ̀ tún padà ní yíràá nínú ẹ̀rọ̀fẹ́.”

3 Olùfẹ́, èyí ni iwé kejì tí mo ní kọ sí yín, nínú méjèjèì nàà ni èmi ní ru èrò inú yín sókè nípa rírán yín létí; 2 kí èyin lè máa rántí ọ̀rọ̀ tí a ti ẹ̀nu àwọn wòlfi mímo sọ sàájú, àti ọ̀fin Olúwa àti Olùgbàlà wa láti ọ̀dọ̀ àwọn aposteli yín. 3 Kí ẹ́ kọ̀ mọ̀ èyí pé, nígbà ojọ̀ ikeyìn, àwọn ẹ̀lẹ́gàn yóò dé pẹ̀lú ẹ̀gàn wọn. Wọn ó máa rìn nípa ifẹ́ ara wọn. 4 Wọn ó sì máa wí pé, “Níbo ni ilérí wíwà rẹ̀ gbé wà? Láti igbà tí àwọn baba ti sùn, ohun gbogbo ní lẹ́ bí wọn ti wà rí láti igbà ojọ̀

yíí wá.” 5 Nítorí èyí ni wọn mò ọ̀n mò ẹ̀ ẹ̀ àìfẹ́ ẹ̀ ẹ̀gàn níwájú Olúwa. 12 Sùgbọn àwọn wònyí, bí ẹ̀ranko igbà àtíjọ̀ àti tí ilẹ̀ yorí jáde nínú omi, tí ó sì dúró nínú omi. 6 Nípa èyí tí omi bo ayé tí ó wà nígbà nàà tí ó sì sẹ̀gbé. 7 Sùgbọn àwọn ọ̀run àti ayé, tí ó ní bẹ́ nísinsin yíí, nípa ọ̀rọ̀ kan nàà ni ó ti tò jọ bí ìṣúra fún iná, a pa wọn mò de ojọ̀ ìdájọ̀ àti iparun àwọn aláìwà-bí-Ọ̀lọ̀run. 8 Sùgbọn, olùfẹ́, ẹ́ má ẹ̀ gbàgbé ohun kan yíí, pé ojọ̀ kan lẹ́dọ̀ Olúwa bí ẹ̀gbẹ̀rún ọ̀dún ni ó rí, àti ẹ̀gbẹ̀rún ọ̀dún bí ojọ̀ kan. 9 Olúwa kò fi ilérí rẹ̀ jáfara, bí àwọn ẹ̀lòmíràn ti ka ìjáfara sí; sùgbọn ó ní mú sùùrù fún yín nítorí kò fẹ́ kí ẹ̀nikẹ́ni sẹ̀gbé, bí kò ẹ́ kí gbogbo ènìyàn wá sí ìrònúpiwàdà. 10 Sùgbọn ojọ̀ Olúwa ní bọ̀ wá bí olẹ́ ní ọ̀ru; nínú èyí tí àwọn ọ̀run yóò kojá lọ pẹ̀lú ariwo ílá, àti àwọn ìmọ̀lẹ́ ojú ọ̀run yóò sì ti inú oorú gbígbóná gidigidi di yíyọ̀, ayé àti àwọn ìṣẹ́ tí ó wà nínú rẹ̀ yóò sì jóná túútúú. 11 Njẹ́ bí gbogbo nìkan wònyí yóò ti yọ̀ bẹ́ẹ̀, irú ènìyàn wo ni èyin ibá jẹ́ nínú iwà mímo gbogbo àti iwà-bí-Ọ̀lọ̀run. 12 Kí ẹ́ máa retí, kí ẹ́ sì máa múra girí de dídẹ́ ojọ̀ Ọ̀lọ̀run, nítorí èyí tí àwọn ọ̀run yóò gbíná, tí wọn yóò di yíyọ̀, tí àwọn ìmọ̀lẹ́ rẹ̀ yóò sì ti inú oorú gbígbóná gidigidi di yíyọ̀. 13 Sùgbọn gégé bí ilérí rẹ̀, àwa ní retí àwọn ọ̀run tuntun àti ayé títún nínú èyí tí òdodo ní gbé. 14 Nítorí nàà, olùfẹ́, bí èyin ti ní retí irú nìkan wònyí, ẹ́ múra girí, kí a lè bá yín ní àlàáfíà ní àìlábàwọn, àti ní àìlábùkù lójú rẹ̀. 15 Kí ẹ́ sì máa kà á sí pé, sùùrù Olúwa wa ìgbàlà ni; bí Paulu pẹ̀lú arákùnrin wa olùfẹ́, ti kowé sí yín gégé bí ogbọn tí a fi fún un. 16 Bí ó tí ní sòrò nìkan wònyí pẹ̀lú nínú iwé rẹ̀ gbogbo nínú èyí ti ohun mífàràn sòrò láti yé ni gbé wà, èyí ti àwọn ọ̀pẹ̀ àti àwọn aláìdúró nífikan ní lo, bí wọn ti ní lo iwé mímo ìyókù, sí iparun ara wọn. 17 Nítorí nàà èyin olùfẹ́, bí èyin ti mọ̀ nìkan wònyí tẹ̀lẹ́, ẹ́ máa kíyèsára, kí a má ba à fi ìṣìnà àwọn ènìyàn búburú fà yín lọ, kí ẹ́ sì subú kúrò ní idúró sìnşin yín. 18 Sùgbọn ẹ́ máa dàgbà nínú oore-ọ̀fẹ́ àti nínú ìmọ̀ Olúwa àti Olùgbàlà wa Jesu Kristi. Ẹ̀ni tí ọ̀go wà fún nísinsin yíí àti títi láé! Àmín. (aiōn g165)

1 John

1 Èyí tí ó wà láti àtètèkòṣe, tí àwa ti gbọ, tí àwa ti fi ojú wa rí, tí àwa sì ti tejúmọ, tí ọwọ wa sì ti dì mú; èyí tí a kéde; ní ti ọrọ̀ iyè; **2** iyè náà sì ti farahàn, àwa sì ti rí i, àwa sì ní jẹrí, àwa sì ní sọ ti iyè ànínipèkùn náà fún yín, tí ó ti ní bẹ lódò Baba, tí ó sì farahàn fún wa. (aiōnios g166) **3** Àwa ní sọ fún yín, èyí tí àwa ti rí, tí àwa sì ti gbọ, kí èyin pèlú kí ó lè ní idàpọ̀ pèlú wa. Nítòótọ̀ idàpọ̀ wa sì ní bẹ pèlú Baba àti pèlú ọmọ rẹ, Jesu Kristi. **4** Àwa sì kòwé nhàkan wònyí sí yín, kí ayọ̀ yín kí ó lè di kíkún. **5** Èyí sì ni isẹ̀ tí àwa ti gbọ̀ lènu rẹ, tí àwa sì ní jẹ fún yín pé, ìmọ̀lẹ̀ ni Ọlórún; ní ọdọ̀ rẹ̀ kò sì òkùnkùn rárá. **6** Bí àwa bá wí pé àwa ní idàpọ̀ pèlú rẹ, tí àwa sì ní rìn nínú òkùnkùn, àwa ní shéké, àwa kò sì gbé nínú òtítọ̀. **7** Sùgbọ̀n bí àwa bá ní rìn nínú ìmọ̀lẹ̀, gégé bí ọ̀n ti ní wà nínú ìmọ̀lẹ̀, àwa ní idàpọ̀ pèlú ara wa, àti pé èjẹ Jesu Kristi, Ọmọ̀ rẹ, wẹ wá nù kúrò nínú èṣẹ̀ gbogbo. **8** Bí àwa bá wí pé àwa kò ní èṣẹ̀, àwa ní tan ara wa jẹ, òtítọ̀ kan kò sì sí nínú wa. **9** Bí àwa bá jẹwọ̀ èṣẹ̀ wa, olóòtítọ̀ àti olódodo ni ọ̀n láti dárí èṣẹ̀ wa jì wá, àti láti wẹ wá nù kúrò nínú àìṣòdodo gbogbo. **10** Bí àwa bá wí pé àwa kò dèṣẹ̀, àwa mú un ní èké, ọrọ̀ rẹ̀ kò sì sí nínú wa.

2 Èyin ọmọ̀ mi ọ̀wọ̀n, mo kọ̀ iwé nhàkan wònyí sí yín, kí èyin má bà á dèṣẹ̀. Sùgbọ̀n bí ènikẹ̀ni bá sì dèṣẹ̀, àwa ni alágbàwí lódò Baba: Jesu Kristi, olódodo nikan. **2** Ọ̀n sì ní ètùtù fún èṣẹ̀ wa, kí í tilẹ̀ ṣe fún tiwa nikan sùgbọ̀n fún èṣẹ̀ gbogbo aráyé. **3** Àwa mò pé àwa ti wá mò ọ̀n, bí àwa bá ní pa ọ̀fin rẹ̀ mò. **4** Èni tí ó bá wí pé, “Èmi mò ọ̀n,” tí kò sì pa ọ̀fin rẹ̀ mò, èké ni, òtítọ̀ kò sì sí nínú rẹ̀. **5** Sùgbọ̀n ènikẹ̀ni tí ó bá ní pa ọ̀fin rẹ̀ mò, lára rẹ̀ ni a gbé mú ifẹ̀ Ọlórún pé nítòótọ̀. Nípa èyí ni àwa mò pé àwa ní wà nínú rẹ̀. **6** Ènikẹ̀ni tí ó bá wí pé ọ̀n ní gbé inú rẹ̀, ọ̀n náà pèlú sì yẹ láti máa rìn gégé bí Jesu ti rìn. **7** Èyin olùfẹ̀ ọ̀wọ̀n, kí í ṣe ọ̀fin tuntun ni mo ní kòwé rẹ̀ sí yín sùgbọ̀n ọ̀fin àtíjọ̀, èyí tí èyin tí gbọ̀ ní àtètèkòṣe. Ọ̀fin àtíjọ̀ ni ọrọ̀ náà tí èyin tí gbọ̀. **8** Pèlúpèlú, ọ̀fin tuntun ni mo ní kòwé rẹ̀ sí yín; èyí tí í ṣe òtítọ̀ nínú rẹ̀ àti nínú yín, nítorí

òkùnkùn ní kojá lọ, ìmọ̀lẹ̀ òtítọ̀ sì tí ní tàn. **9** Èni tí ó bá sì wí pé ọ̀n ní wà nínú ìmọ̀lẹ̀, tí ó sì kórííra arákùnrin rẹ̀ sì ní bẹ nínú òkùnkùn. **10** Èni tí ó ba fẹ̀ràn arákùnrin rẹ̀, ó ní gbé inú ìmọ̀lẹ̀, kò sì sí ohun ikòṣẹ̀ kan nínú rẹ̀. **11** Sùgbọ̀n èni tí ó bá kórííra arákùnrin rẹ̀ ní gbé nínú òkùnkùn, ó sì ní rìn nínú òkùnkùn; kò sì mọ̀ ibi tí ọ̀n ní lọ, nítorí tí òkùnkùn tí fọ̀ ọ̀ lójú. **12** Èmi ní kòwé sí yín, èyin ọmọ̀ mi ọ̀wọ̀n, nítorí tí a darí èṣẹ̀ yín jì yín nítorí orúkọ̀ rẹ̀. **13** Èmi ní kòwé sí yín, èyin baba, nítorí tí èyin tí mò èni tí ó wà ní àtètèkòṣe, Èmi ní kòwé sí yín, èyin ọ̀dòmọ̀kùnrin, nítorí tí èyin tí ṣẹ̀gun èni ibi náà. **14** Èmi ní kòwé sí yín, èyin ọmọ̀dẹ̀ mi ọ̀wọ̀n, nítorí èyin ti mò Baba. Èmi ní kòwé sí yín, èyin baba, nítorí tí èyin tí mò èni tí ó wà ní àtètèkòṣe. Èmi ní kòwé sí yín, èyin ọ̀dòmọ̀kùnrin, nítorí tí èyin ni agbára, tí ọrọ̀ Ọlórún sì ní gbé nínú yín, tí ẹ̀ sì ṣẹ̀gun èni ibi náà. **15** Ẹ̀ má ṣe fẹ̀ràn ayé tàbí ohunkóhun tí ní bẹ nínú ayé. Bí ènikẹ̀ni bá fẹ̀ràn ayé, ifẹ̀ tí Baba kò sí nínú rẹ̀. **16** Nítorí ohun gbogbo tí ní bẹ nínú ayé: ifẹ̀kúfẹ̀ ti ara, ifẹ̀kúfẹ̀ ti ojú, àti igbéraga ti ohun ti ó ní àti ohun tí ó ṣe kò wá láti ọ̀dò Baba bí kò ṣe láti ọ̀wọ̀ ayé. **17** Ayé sì ní kojá lọ àti ifẹ̀kúfẹ̀ rẹ̀, sùgbọ̀n èni tí ó ba ní ṣe ifẹ̀ Ọlórún ni yóò wà títí láéláé. (aiōn g165) **18** Èyin ọmọ̀ mi ọ̀wọ̀n, igbà ikẹyin ni èyí; bí èyin sì tí gbọ̀ pé aṣòdì sí Kristi ní bọ̀ wá, àní nísinsin yí, púpọ̀ aṣòdì sí Kristi ló ní bẹ. Nípa èyí ni àwa fi mò pé igbà ikẹyin ni èyí. **19** Wọ̀n tí ọ̀dò wá jáde, sùgbọ̀n wọ̀n kí í ṣe ara wa. Nítorí bí wọ̀n bá jẹ ara wa, wọ̀n ibá bá wa dúró, sùgbọ̀n jìjáde lọ wọ̀n fihàn pé gbogbo wọ̀n kí í ṣe ara wa. **20** Sùgbọ̀n èyin ní ifòrórọ̀yàn láti ọ̀dò Èmí Mímọ̀ wá, gbogbo yín sì mò òtítọ̀. **21** Èmi kò kòwé sí yín nítorí pé èyin kò mò òtítọ̀, sùgbọ̀n nítorí tí èyin mò ọ̀n, àti pé kò sí èké nínú òtítọ̀. **22** Ta ni èké? Èni tí ó sẹ̀ pé Jesu kí í ṣe Kristi. Eléyí ni Aṣòdì sí Kristi, èni tí ó sẹ̀ Baba àti Ọmọ̀. **23** Ènikẹ̀ni tí ó ba sẹ̀ Ọmọ̀, kò gba Baba; sùgbọ̀n èni tí ó ba jẹwọ̀ Ọmọ̀, ó gba Baba pèlú. **24** Ẹ̀ jẹ kí èyí tí ẹ̀ tí gbọ̀ ní àtètèkòṣe máa gbé inú yín. Bí èyí tí èyin tí gbọ̀ ní àtètèkòṣe bá ní gbé inú yín, èyin ó sì dúró nínú Ọmọ̀ àti nínú Baba. **25** Èyí sì ni ilérí náà tí ó tí ṣe fún wa, àní iyè ànínipèkùn. (aiōnios g166) **26** Nhàkan wònyí ni mo kòwé sí yín ní tí

àwọn tí wọn fẹ ẹ mú yín sìnà. 27 Sùgbón ní tí ìfòróròyàn tí èyìn gba lówó rẹ sì n gbé inú yín, èyìn kò tún nílò pé kí ẹnìkan kọ yín. Sùgbón bí ìfòróròyàn nàà ti n kọ yín ní ohun gbogbo tí ó jẹ òtítító, tí kì í sì í ẹ̀kẹ́, àní gégé bí ó sì tí kọ yín, ẹ maa gbé inú rẹ. 28 Àti nísinsin yìí, èyìn ọmọ mi ọwọn, ẹ maa gbé inú rẹ, pé nígbà tí ọ̀n ó bá farahàn, kí a lè ni ìgbòyà níwájú rẹ, kí ojú má sì tí wá níwájú rẹ ni ìgbà wíwá rẹ. 29 Bí èyìn ba mò pé olódodo ni ọ̀n, ẹ mò pé a bí olúkúlùkù ẹni tí n ẹ̀ ọ̀dodo nípa rẹ.

3 Ẹ wo irú ìfẹ́ tí Baba fi fẹ́ wa, tí a fi n pè wá ní ọmọ Ọlórún; bèẹ̀ ni a sá à jẹ. Nítorí èyí ni ayé kò ẹ̀ mò wá, nítorí tí kò mò ọ̀n. 2 Olùfẹ́, ọmọ Ọlórún ni àwa n ẹ̀ nísinsin yìí, a kò lè tí i fihàn bí àwa ó ti rí: àwa mò pé, nígbà tí ọ̀n ba farahàn, àwa yóò dàbí rẹ; nítorí àwa yóò rí i, àní bí ọ̀n tí rí. 3 Olúkúlùkù ẹni tí ó ba sì ní ìrètí yìí nínú rẹ, n wẹ ara rẹ mò, àní bí ọ̀n ti mò. 4 Ẹnikẹni tí ó bá n dẹ̀şẹ̀, ó n rú ọ̀fin pẹ̀lú, nítorí ẹ̀şẹ̀ ni rírú ọ̀fin. 5 Èyin sì mò pé, ọ̀n farahàn láti mu ẹ̀şẹ̀ kúrò; ẹ̀şẹ̀ kò sì sí nínú rẹ. 6 Ẹnikẹni tí ó ba n gbé inú rẹ kì í dẹ̀şẹ̀; ẹnikẹni tí ó bá n dẹ̀şẹ̀ kò rí i, bèẹ̀ ni kò mò ọ̀n. 7 Èyin ọmọ mi, ẹ má ẹ̀ jẹ́ kí ẹnikẹni tàn yín, ẹni tí ó bá n ẹ̀ ọ̀dodo, ó jásí olódodo, gégé bí ọ̀n tí jẹ olódodo. 8 Ẹni tí ó ba n dẹ̀şẹ̀ tí èşù ni; nítorí láti àtètèkòşẹ̀ ni èşù tí n dẹ̀şẹ̀. Nítorí èyí ni Ọmọ Ọlórún ẹ̀ farahàn, kí ó lè pa işẹ̀ èşù run. 9 Ẹnikẹni tí a ti ipa Ọlórún bí, kì í dẹ̀şẹ̀; nítorí tí irú rẹ n gbé inú rẹ, kò sì lè dẹ̀şẹ̀ nítorí pé a ti ti ipa Ọlórún bí i. 10 Nínú èyí ni àwọn ọmọ Ọlórún n farahàn, àti àwọn ọmọ èşù; ẹnikẹni tí kò ba n ẹ̀ ọ̀dodo, àti ẹni tí kò fẹ̀ràn arákùnrin rẹ kì í ẹ̀ ti Ọlórún. 11 Nítorí èyí ni işẹ́ tí èyin tí gbọ̀ ni àtètèkòşẹ̀, pé kí àwa fẹ̀ràn ara wa. 12 Kì í ẹ̀ bí Kaini, tí í ẹ̀ ẹni búburú, tí ó sì pa arákùnrin rẹ. Nítorí kìn ni ó sì ẹ̀ pa á? Nítorí tí işẹ́ tirẹ́ jẹ́ búburú sùgbón tí arákùnrin rẹ sì jẹ́ ọ̀dodo. 13 Kì ẹnu má ẹ̀ yà yín, èyin ará mi, bí ayé bá kórííra yín. 14 Àwa mò pé àwa tí rẹkọjá láti inú ikú sínú iyè, nítorí tí àwa fẹ̀ràn àwọn ará. Ẹni tí kò ba ni ìfẹ́, ó n gbé inú ikú. 15 Ẹnikẹni tí ó ba kórííra arákùnrin rẹ apaniyan ni, èyin sì mò pé kò sì apaniyan tí ó ni iyè àinipẹkun láti maa gbé inú

rẹ. (aiōnios g166) 16 Nípa èyí ni àwa mò ìfẹ́ nítorí tí ó fi ẹ̀mí rẹ lélẹ́ fún wa, ó sì yẹ́ kí àwa fi ẹ̀mí wa lélẹ́ fún àwọn ará. 17 Sùgbón ẹni tí ó bá ni ohun ìní ayé, tí ó sì rí arákùnrin rẹ tí ó ẹ̀ alàini, tí ó sì sé ìlẹ̀kùn ìyónú rẹ mò ọ̀n, báwo ni ìfẹ́ Ọlórún ẹ̀ n gbé inú rẹ? 18 Èyin ọmọ mi, ẹ má ẹ̀ jẹ́ kí a fi ọ̀rọ̀ tàbí ahọ̀n fẹ̀ràn, bí kò ẹ̀ ni işẹ́ àti ní òtítító. 19 Àti nípa èyí ni àwa ó mò pé àwa jẹ́ ti òtítító, àti pé àwa ó sì fi ọ̀kàn ara wa balẹ́ níwájú rẹ. 20 Nínú ohunkóhun tí ọ̀kàn wa bá n dá wa lẹbi; nítorí pé Ọlórún tóbi ju ọ̀kàn wa lọ, ó sì mò ohun gbogbo. 21 Olùfẹ́, bí ọ̀kàn wa kò bá dá wa lẹbi, n jẹ́ àwa ni ìgbòyà níwájú Ọlórún? 22 Àti ohunkóhun tí àwa bá béèrè, ni àwa n rí gbà lódò rẹ, nítorí tí àwa n pa ọ̀fin rẹ mò, àwa sì n ẹ̀ àwọn nńkan tí ó dára lójú rẹ. 23 Èyí sì ni ọ̀fin rẹ, pé kí àwa gba orúkọ Jesu Kristi Ọmọ rẹ gbọ, kí a sì fẹ̀ràn ara wá gégé bí ó ti fi ọ̀fin fún wa. 24 Ẹni tí ó bá sì pa ọ̀fin rẹ mò n gbé inú rẹ, àti ọ̀n nínú rẹ. Àti nípa èyí ni àwa mò pé ó n gbé inú wa, nípa ẹ̀mí tí ó fi fún wa.

4 Olùfẹ́, ẹ má ẹ̀ ẹ̀ gba gbogbo ẹ̀mí gbọ, sùgbón ẹ̀ dán àwọn ẹ̀mí wò bí wọn ba n ẹ̀ ti Ọlórún, nítorí àwọn wòlì ẹ̀kẹ́ púpọ̀ tí jade lọ sínú ayé. 2 Èyí ni ẹ̀ ó fi mò ẹ̀mí Ọlórún. Gbogbo ẹ̀mí tí ó ba jẹ́wọ̀ pé, Jesu Kristi wá nínú ara, ti Ọlórún ni. 3 Gbogbo ẹ̀mí tí kò sì jẹ́wọ̀ pé Jesu Kristi wá nínú ara, kì í ẹ̀ ti Ọlórún, èyí sì ni ẹ̀mí aşòdì sí Kristi nàà, tí èyin ti gbọ̀ pé ó n bọ̀, àti nísinsin yìí ó sì tí de sínú ayé. 4 Èyin ọmọ mi, ti Ọlórún ni yín, èyin sì tí şẹ̀gun wọn, nítorí ẹni tí n ẹ̀ nínú yin tóbi jú ẹni tí n bẹ nínú ayé lọ. 5 Tí ayé ni wọn, nítorí nàà ni wọn ẹ̀ n sòrò bí ẹni ti ayé, ayé sì n gbọ́ tí wọn. 6 Ti Ọlórún ni àwa: ẹni tí ó bá mò Ọlórún, ó n gbọ́ tiwa; ẹni tí kì í ẹ̀ ti Ọlórún kò ni gbọ́ ti wa. Nípa èyí ni àwa mò ẹ̀mí òtítító, àti ẹ̀mí ẹ̀kẹ́. 7 Olùfẹ́, ẹ jẹ́ kí a fẹ̀ràn ara wa, nítorí ìfẹ́ ti ọ̀dò Ọlórún wá; àti gbogbo ẹni tí ó bá ní ìfẹ́, a bí i nípa ti Ọlórún, ó sì mò Ọlórún. 8 Ẹni tí kò bá ní ìfẹ́ kò mò Ọlórún: nítorí pé ìfẹ́ ni Ọlórún. 9 Nípa èyí ni a gbé fi ìfẹ́ Ọlórún hàn nínú wa, nítorí tí Ọlórún rán ọmọ bíbí rẹ nikan soşo sì ayé, kí àwa lè yè nípàsẹ̀ rẹ. 10 Nínú èyí ni ìfẹ́ wá, kì í ẹ̀ pé àwa fẹ́ Ọlórún, sùgbón ọ̀n fẹ́ wá, ó sì rán Ọmọ rẹ láti jẹ́ ètùtù fún ẹ̀şẹ̀ wa.

11 Olùfẹ́, bí Ọlórún bá fẹ́ wa bá yí, ó yẹ kí a fẹ́ràn ara wa pẹ̀lú. 12 Ẹnikẹ́ni kò rí Ọlórún nígbà kan rí. Bí àwà bá fẹ́ràn ara wa, Ọlórún n gbé inú wa, a sì mú ìfẹ́ rẹ̀ pé nínú wa. 13 Nípa èyí ni àwà mò pé àwà n gbé inú rẹ̀, àti Òun nínú wa, nítorí tí ó ti fi Ẹmí rẹ̀ fún wa. 14 Àwà tí rí, a sì jẹ́rìí pé Baba rán Ọmọ rẹ̀ láti jẹ́ Olùgbàlà fún aráyé. 15 Ẹnikẹ́ni tí ó bá jẹ́wọ̀ pé Jesu Ọmọ Ọlórún ni, Ọlórún n gbé inú rẹ̀, àti òun nínú Ọlórún. 16 Bá yí ni àwà mò, tí a sì gba ìfẹ́ tí Ọlórún ní sí wa gbọ. Ìfẹ́ ni Ọlórún; ẹni tí ó bá sì n gbé inú ìfẹ́, ó n gbé inú Ọlórún, àti Ọlórún nínú rẹ̀. 17 Nínú èyí ni a mú ìfẹ́ tí ó wà nínú wa pé, kí àwà bà á lè ni igboyà ní ojú ìdájọ́: nítorí pé bí òun tí rí, bèẹ̀ ni àwà sì rí ni ayé yí. 18 Ìbèrù kò sí nínú ìfẹ́; sùgbọ́n ìfẹ́ tí ó pé n lè ìbèrù jáde; nítorí tí ìbèrù ni iyà nínú. Ẹni tí ó bèrù kò pé nínú ìfẹ́. 19 Àwà fẹ́ràn rẹ̀ nítorí òun ni ó kọ́ fẹ́ràn wa. 20 Bí ẹnikẹ́ni bá wí pé, “Ẹmi fẹ́ràn Ọlórún,” tí ó sì kórííra arákúnrin rẹ̀, èké ni: nítorí ẹni tí kò fẹ́ràn arákúnrin rẹ̀ tí ó rí, báwo ni yóó tí ẹ̀ lè fẹ́ràn Ọlórún tí òun kò rí? 21 Òfin yí ni àwà sì rí gbà láti ọwọ́ rẹ̀ wá, pé ẹni tí ó bá fẹ́ràn Ọlórún kí ó fẹ́ràn arákúnrin rẹ̀ pẹ̀lú.

5 Olúkúlùkù ẹni tí ó bá gbàgbọ́ pé Jesu ni Kristi, a bí í nípa ti Ọlórún: àti olúkúlùkù ẹni tí ó fẹ́ràn. Ẹni tí ó bí nì, ó fẹ́ràn ẹni tí a bí nípasẹ̀ rẹ̀ pẹ̀lú. 2 Nípa èyí ni àwà mò pé àwà fẹ́ràn àwọn ọmọ Ọlórún, nígbà tí a bá fẹ́ràn Ọlórún, tí a sì n pa òfin rẹ̀ mọ́. 3 Nítorí èyí ni ìfẹ́ Ọlórún, pé kí àwà pa òfin rẹ̀ mọ́: òfin rẹ̀ kò sì nira, 4 nítorí olúkúlùkù ẹni tí a bí nípa tí Ọlórún, ó sẹ́gun ayé. Èyí sì ni ìsẹ́gun tí ó sẹ́gun ayé, ànì ìgbàgbọ́ wa. 5 Ta ni ẹni tí ó sẹ́gun ayé, bí kò ẹ̀ ẹni tí ó gbàgbọ́ pé Ọmọ Ọlórún ni Jesu jẹ́? 6 Èyí ni ẹni tí ó wá nípa omi àti èjẹ́, Jesu Kristi, kí í ẹ̀ nípa omi nikan, bí kò ẹ̀ nípa omi àti èjẹ́. Àti pé Ẹmí ni ó sì n jẹ́rìí, nítorí pé òtítọ́ ni Ẹmí. 7 Nítorí pé àwọn mẹtá ni ó n jẹ́rìí. 8 Ẹmí, omi, àti èjẹ́: àwọn mètẹ̀tẹ̀ta sì wà ni ìṣòkan. 9 Bí àwà ba n gba ẹ̀rì ènìyàn, ẹ̀rì Ọlórún tóbi jù: nítorí ẹ̀rì Ọlórún ni èyí pé, Ó tí jẹ́rìí ní tí Ọmọ rẹ̀. 10 Ẹni tí ó bá gba Ọmọ Ọlórún gbọ́, ó ni ẹ̀rì nínú ara rẹ̀; ẹni tí kò bá gba Ọlórún gbọ́, ó ti mú un ni èké; nítorí kò gba ẹ̀rì náà gbọ́ tí Ọlórún jẹ́ ní tí Ọmọ rẹ̀. 11 Ẹrì

náà sì ni èyí pé Ọlórún fún wa ní iyè ànínpẹ̀kun, iyè yí sì n bẹ́ nínú Ọmọ rẹ̀. (aĩōnios g166) 12 Ẹni tí ó bá ni Ọmọ, ó ni iyè; ẹni tí kò bá sì ni Ọmọ Ọlórún, kò ní iyè. 13 Nnkan wọnyí ni mo kòwé rẹ̀ sí yín, ànì sí èyin tí ó gba orúkọ Ọmọ Ọlórún gbọ́; kí èyin lè mò pé èyin ní iyè ànínpẹ̀kun, ànì fún èyin tí ó gba orúkọ Ọmọ Ọlórún gbọ́. (aĩōnios g166) 14 Èyí sì ni igboyà tí àwà ní níwájú rẹ̀, pé bí àwà bá béèrè ohunkóhun gégé bí ìfẹ́ rẹ̀, ó n gbọ́ tí wa. 15 Bí àwà bá sì mò pé ó n gbọ́ tí wa, ohunkóhun tí àwà bá béèrè, àwà mò pé àwà rí ibèèrè tí àwà ti béèrè lódò rẹ̀ gbà. 16 Bí ẹnikẹ́ni bá rí arákúnrin rẹ̀ tí n dẹ̀ṣẹ́ tí kí í ẹ̀ sí ikú, òun yóó béèrè, Ọlórún yóó sì fún un ni iyè, ànì, fún àwọn tí n dẹ̀ṣẹ́ tí kí í ẹ̀ sí ikú. Ẹ̀ṣẹ́ kan n bẹ́ sí ikú, èmi kò wí pé kí òun gbàdúrà fún èyí. 17 Gbogbo àìṣòdodo ni ẹ̀ṣẹ́, ẹ̀ṣẹ́ kan n bẹ́ tí kí í ẹ̀ sí ikú. 18 Àwà mò pé ẹnikẹ́ni tí a bí nípa ti Ọlórún kí í dẹ̀ṣẹ́: sùgbọ́n ẹni tí a bí nípa tí Ọlórún a pa ara rẹ̀ mọ́, ẹni búburú kò ní lè fowọ́ kàn án. 19 Àwà mò pé tí Ọlórún ni wá, àti gbogbo ayé ni ó wà lábẹ́ agbára ẹni búburú náà. 20 Àwà sì mò pé Ọmọ Ọlórún dé, ó sì tí fi òye fún wa, kí àwà lè mò ẹni tí í ẹ̀ òtítọ́, àwà sì n bẹ́ nínú ẹni tí í ẹ̀ òtítọ́, ànì, nínú Ọmọ rẹ̀, Jesu Kristi. Èyí ni Ọlórún òtítọ́, àti iyè ànínpẹ̀kun. (aĩōnios g166) 21 Èyin ọmọ mi, ẹ̀ pa ara yín mò kúró nínú òrìṣà.

2 John

1 Alàgbà, Si àyànfẹ obìnrin ọlọlá àti àwọn ọmọ rẹ, àwọn tí mo fẹ ní òtítọ́, kì í sì í ẹ èmi nìkan, sùgbón gbogbo àwọn tí ó mo òtítọ́ pèlù;

2 nítorí òtítọ́ tí ń gbé inú wa, yóò sì bá wa gbé

títí: (aīōn g165) 3 Oore-òfẹ́, àánú, àti àlàáfíà, láti
òdò Ọlórún Baba, àti láti òdò Jesu Kristi, Ọmọ
Baba, yóò wà pèlú wa nínú òtítọ́ àti nínú ifẹ́.

4 Mo yò gidigidi pé mo rí nínú àwọn ọmọ rẹ tí ń rìn nínú òtítító, gégé bí Baba ti pa àṣẹ fún wa. **5** Ìjẹ nísinsin yíí, mo bè ọ, obìnrin olólá,

kì í ɕe bí ɛ̀ni pé ɛ̀mi n kòwé òfin tuntun kan
sì ọ, bí kò ɕe ɛ̀yí tí àwà tí ní ní àtètèkòṣe, pé
kí àwà fẹ̀ràn ara wa. **6** Ẹ̀yí sì ni ifẹ̀, pé, kí àwà

máa rin nípa òfin rẹ, èyí ni òfin náà, àní bí ẹ
ti gbọ ni àtètèkòṣe, pé, kí èyin rìn nínú rẹ. 7
Nítórí elétàn púpò ti jáde wa sínú ayé, àwon tí

kò jẹwọ pé Jesu Kristi wá nínú ara. Èyí ni ẹlẹtàn àti aṣòdì sí Kristi. 8 Ẹ kíyèsára yín, kí ẹ má ba à so isé tí ẹ tí se nù, sùgbón kí èyin lè rí èrè kíkún

gbà. **9** Olúkúlùkù ẹni tí ó bá ń rú òfin tí kò sí dúnú nínú ẹkọ Kristi, kò mọ Ọlórún. Ẹni tí ó bá dúnú nínú ẹkọ, òun ni ó mo Baba àti Omo. **10** Bí

enikēni bá tò yín wá, tí kò sì mu èkò yìi wá, ẹ
má ẹ gbà á sí ilé, kí ẹ má sì ẹ kí i kú ààbò. 11
Nítorí eni tí ó bá kí kú ààbò, ó ní owó nínú isé

búburú rẹ. **12** Bí mo tilẹ ní ohun púpọ láti ẹ
alábápín pẹlú yín, síbẹ ẹmi kò fẹ lo iwé ikòwé
àti iélú ikòwé. Sùghón ẹmi ní ìrètí láti tò yín wá

àtí látí bá a yín sòrò lójúkojú, kí ayò yín bá à le
 è kún. **13** Àwọn omọ arábinrin rẹ àyànfẹ kí ọ.

3 John

1 Alàgbà, Sì Gaiusi, olùfẹ́, ẹni tí mo fẹ́ nínú òtítító. **2** Olùfẹ́, ẹmi nì gbàdúrà pé nínú ohun gbogbo kí o lè máa dára fún ọ, kí o sì máa wà ni ìlera, àní bí o tí dára fún ọkàn rẹ. **3** Nítorí mo yò gidigidi, nígbà tí àwọn arákùnrin dé tí wọn sì jẹrì sí iwà òtítító inú rẹ, àní bí iwọ tí nì rìn nínú òtítító. **4** Ẹmi ni ayò tí ó tayọ, láti máa gbọ pé, àwọn ọmọ mi nì rìn nínú òtítító. **5** Olùfẹ́, iwọ nì ẹ se olóòtítító nínú isẹ́ tí iwọ nì ẹ fún àwọn tí nì ẹ ará, àti pàápàá fún àwọn tí nì ẹ àlejò. **6** Tí wọn nì jẹrì sí ifẹ́ rẹ níwájú ìjọ, bí iwọ bá nì pèsè fún wọn ní ọ̀nà àjò wọn gégé bí ó tí yẹ nínú Ọlórùn. **7** Nítorí pé, nítorí isẹ́ Kristi ni wọn ẹ jade lọ, láìgba ohunkóhun lówó àwọn aláìkọ̀là. **8** Nítorí náà, ó yẹ kí àwà fi inú rere gba irú àwọn wònyí, kí àwà lè jẹ alábasìsẹ̀pò pẹ̀lú òtítító. **9** Ẹmi kòwé sí ìjọ sùgbọ̀n Diotirefe, ẹni tí ó fẹ́ láti jẹ ẹni pàtàkì jùlọ, kò gbà wá. **10** Nítorí náà bí mo bá dé, ẹmi yóò mú isẹ́ rẹ tí ó ẹ wá sì ìrántí rẹ, tí ó nì sọ ọ̀rọ̀ búburú àti ìsọkúsọ sí wa, èyí kò sì tún tẹ ẹ lórùn, síbẹ̀ ọ̀nà fúnra rẹ kò láti gba àwọn ará, àwọn tí ó sì nì fẹ́ gbà wọn, ó nì dá wọn lẹ̀kun, ó sì nì lé wọn kúrò nínú ìjọ. **11** Olùfẹ́, má ẹ ẹ àfarawé ohun tí í ẹ ibi bí kò ẹ ohun tí ẹ rere. Ẹni tí ó bá nì ẹ rere ti Ọlórùn ni; ẹni tí ó ba nì ẹ búburú kò rí Ọlórùn. **12** Demetriusi ní ẹrì rere lódò gbogbo èniyàn àti ní ti òtítító fúnra rẹ pẹ̀lú; nítòótó, àwà pẹ̀lú sì gba ẹrì rẹ jẹ; ẹyin sì mò pé, òtítító ni ẹrì wa. **13** Ẹmi ní ohun púpọ̀ láti kọ sínú iwé sí ọ, sùgbọ̀n ẹmi kò fẹ́ fi kálàmù àti tawada kọ wọn sínú iwé. **14** Mo ni ìrètí láti rí ọ láìpẹ́, tí àwà yóò sì sọ̀rọ̀ lójúkojù. Àlàáfíà fún ọ. Àwọn ọ̀rẹ wa tó wà nìbí kí ọ. Kí àwọn ọ̀rẹ wa tó wà lódò rẹ ní ọkòòkan.

Jude

1 Juda, iransê Jesu Kristi àti arákùnrin Jakòbù, sí àwọn tí a pè, olùfẹ́ nínú Ọlórùn Baba, tí a pamọ́ fún Jesu Kristi: **2** Kí áánú, àlàáfíà àti ifẹ́ kí ó máa jẹ́ tiyín ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀. **3** Èyìn ọ̀rẹ́ mi tòótọ́, bí ó tilẹ́ jẹ́ pé èmí ní itara láti kòwé sí i yín nípá ìgbàlà tí í ẹ́ ti gbogbo èniyàn, n kò gbọdò má kòwé sí yín, kí n sì gbà yín ní iyànjú láti máa jà fitafita fún ìgbàgbò, tí a ti fi lé àwọn èniyàn mínmọ́ lówó ní èkẹ́kan soṣo. **4** Nítorí àwọn èniyàn kan n bẹ́ ti wọn n yó wolé, àwọn ẹ̀ni tí a ti yàn láti ìgbà àtíjọ sí ẹ̀bi yí, àwọn aláìwà-bí-Ọlórùn, tí n yí oore-ọ̀fẹ́ Ọlórùn wa padà sí wòbà, tí wọn sì n sẹ́ Olúwa wa kan soṣo náà, àní, Jesu Kristi Olúwa. **5** Nítòótọ́, ẹ́ ti mọ́ nhàkan wònyí ní èkẹ́kan rí, mo fẹ́ rán an yín létí pé, lẹ́yìn tí Olúwa ti gba àwọn kan là láti ilẹ́ Ejibiti wá, lẹ́yìn náà ní o run àwọn tí kò gbàgbò. **6** Àti àwọn àngẹ̀lì tí kò tòjú ipò ọ̀lá wọn, sùgbọ́n tí wọn fi ipò wọn sílẹ́, àwọn tí ó pamọ́ sínú ẹ̀wọ̀n àìnípẹ̀kun ní ìsàlẹ́ òkùnkùn de ìdájọ́ ojọ́ nílá nì. (aíðios g126) **7** Ání bí Sodomu àti Gomorra, àti àwọn ilú agbègbè wọn, ti fi ara wọn fún agbèrè ṣise, tí wọn sì n tẹ̀lé ará àjẹ̀lì lẹ́yìn, àwọn ni ó fi lẹ̀lé bí àpẹ̀rẹ, àwọn tí ó n jìyà iná àìnípẹ̀kun. (aíðios g166) **8** Bákan náà ni àwọn wònyí n sọ ara wọn di èérí nínú alá wọn, wọn n gan ìjòyè, wọn sì n sọ̀rọ̀ búburú sí àwọn ọ̀lọ́lá. **9** Sùgbọ́n Mikaeli, olórí àwọn àngẹ̀lì, nígbà tí ó n bá Èṣù jìyàn nítorí òkú Mose, kò sọ ọ̀rọ̀-òdì sí i; sùgbọ́n ó wí pé, “Olúwa bá ọ wí.” **10** Sùgbọ́n àwọn wònyí n sọ̀rọ̀-òdì sí ohun gbogbo ti kò yé wọn: sùgbọ́n ohun gbogbo tí wọn mọ́ nípá èrò ara ni, bí ẹ̀ranko tí kò ní iyè, nípàsẹ̀ nhàkan wònyí ni wọn di ẹ̀ni ìparun. **11** Ègbé ni fún wọn! Nítorí tí wọn ti rìn ní ọ̀nà Kaini, wọn sì fi ìwọ̀ra sùré sínú ìṣìnà Balaamu nítorí ère, wọn sègbé nínú ìṣòtẹ́ Kora. **12** Àwọn wònyí ní ó jẹ́ àbàwọn nínú àsẹ́ ifẹ́ yín, nígbà tí wọn n bá yín jẹ́ àsẹ́, àwọn olùṣọ́-àgùntàn ti n bọ́ ara wọn láìbẹ̀rù. Wọn jẹ́ ikùùkuu láirọ́ ọ̀jò, tí a n ti ọ̀wọ́ afẹ́fẹ́ gbá kiri; àwọn igi aláilésò ní àkókò èsò, wọn kú lẹ̀mẹ̀jì, a sì fà wọn tú tigbòhgbò tigbòhgbò. **13** Wọn jẹ́ ìjì líle ti n ru ní ojú omi Òkun, tí n hó ifófó ìtìjú wọn jáde; alárìnkiri iràwò, àwọn tí a pa òkùnkùn biribiri mọ́ dè láéláé. (aíðn g165) **14**

Àwọn wònyí pèlú ni Enoku, ẹ̀ni keje láti ọ̀dọ́ Adamu, sọ̀tẹ̀lẹ́ nípá wọn pé, “Kíyèsì i, Olúwa n bọ́ pèlú ẹ̀gbẹ̀gbẹ̀rùn ní ọ̀nà ẹ̀gbẹ̀rùn àwọn èniyàn rẹ́ mínmọ́, **15** láti ẹ́ ìdájọ́ gbogbo èniyàn, láti dá gbogbo àwọn aláìwà-bí-Ọlórùn lẹ̀bì ní ti gbogbo isẹ́ àìwà-bí-Ọlórùn wọn, ti wọn ti fi àìwà-bí-Ọlórùn ẹ́, àti ní ti gbogbo ọ̀rọ́ líle tí àwọn ẹ̀lẹ́ṣẹ́ aláìwà-bí-Ọlórùn ti sọ sí i.” **16** Àwọn èniyàn wònyí ní àwọn ti n kùn, àwọn aláròyẹ́, ti n rìn nípá ifẹ́kúfẹ́ ara wọn; wọn n gbéraga nípá ara wọn, wọn sì n sàtá àwọn èniyàn mírán fún èrè ara wọn. **17** Sùgbọ́n èyìn olùfẹ́, ẹ́ rántí àwọn ọ̀rọ́ tí a ti sọ́ sáájú láti ọ̀wọ́ àwọn aposteli Olúwa wa Jesu Kristi. **18** Bí wọn ti wí fún yín pé, “Nígbà ikẹ́yìn àwọn ẹ̀lẹ́gàn yòò wà, tí wọn yòò máa rìn gégé bí ifẹ́kúfẹ́ àìwà-bí-Ọlórùn ti ara wọn.” **19** Àwọn èniyàn wònyí ni àwọn ẹ̀ni tí n ya ara wọn sí ọ̀tọ́, àwọn ẹ̀ni ti ara, tí wọn kò ni ẹ̀mí. **20** Sùgbọ́n èyìn, olùfẹ́, ti ẹ́ n gbé ara yín ró lórí ìgbàgbò yín tí ó mọ́ jùlọ́, ti ẹ́ n gbàdúra nínú ẹ̀mí Mímọ́. **21** Ẹ́ máa pa ara yín mọ́ nínú ifẹ́ Ọlórùn, bí èyìn ti n retí áánú Olúwa wa Jesu Kristi tí yóò mú yín dé iyè àìnípẹ̀kun. (aíðios g166) **22** Ẹ́ máa sàánú fún àwọn tí n ẹ́ iyèmẹ̀jì. **23** Ẹ́ máa gba àwọn ẹ̀lòmíràn là, nípá fífà wọn yọ kúrò nínú iná; kí ẹ́ sì máa sàánú pèlú ibẹ̀rù kí ẹ́ sì kórííra ẹ̀wù tí ara ti sọ́ di èérí. **24** Njẹ́ mo fi yín lé ẹ̀ni tí o lè pa yín mọ́ kúrò nínú ikòsẹ́, tí o sì lè mú yín wá síwájú ọ̀go rẹ́ láìlábùkù pèlú ayọ́ nílá lówó— **25** tí Ọlórùn ọ̀lógbọ́n nìkan soṣo, Olùgbàlà wa, ní ọ̀go àti ọ̀lánílá, ìjoba àti agbára, nípàsẹ́ Jesu Kristi Olúwa wa, kí gbogbo ayé tò wà, nísinsin yí àti tí tí láéláé! Amín. (aíðn g165)

Revelation

1 Ifihàn ti Jesu Kristi, tí Ọlórún fi fún un, láti fihàn fún àwọn iránsẹ̀ rẹ̀, ohun tí kò le sàìsẹ̀ ní lólóló; ó sì ránsẹ̀, ó sì fi í hàn láti ọwọ̀ angẹli rẹ̀ wá fún Johanu, iránsẹ̀ rẹ̀, **2** ẹni tí ó jẹ́rírí ohun gbogbo tí ó rí, èyí í ni ọrọ̀ Ọlórún, àti ẹrírí ti Jesu Kristi. **3** Ẹni ibùkún ni ẹni tí í kà, àti àwọn tí ó ní gbọ̀ ọrọ̀ isọtélẹ̀ yìí, tí ó sì n pa nńkan wọn-ọ̀n-ní tí a kọ̀ sínú rẹ̀ mọ̀, nítorí ìgbà kù sí dèdè. **4** Johanu, Sí àwọn ịjọ méje tí n bẹ ní Asia: Oore-òfẹ̀ fún yín, àti aláàfià, láti ọ̀dọ̀ ẹni tí ó n bẹ, tí ó sì ti wà, tí ó sì n bọ̀ wá; àti láti ọ̀dọ̀ àwọn ẹmí méje tí n bẹ níwájú itẹ̀ rẹ̀; **5** àti láti ọ̀dọ̀ Jesu Kristi, ẹlẹ́rírí olóòtítító, àkọbí nínú àwọn òkú, àti aláṣẹ̀ àwọn ọba ayé. Ẹni tí ó fẹ̀ wa, ẹni tí ó gbà wá kúrò lówọ̀ ẹ̀sẹ̀ wa nípa ẹ̀jẹ̀ rẹ̀, **6** tí ó sì ti fi wá jẹ ọba àti àlùfáà láti sin Ọlórún àti Baba rẹ̀; tirẹ̀ ni ògò àti ịjọba láé àti láéláé. Àmín. (aiōn g165) **7** “Kíyèsì i, o n bọ̀ nínú àwọ̀sánmọ̀, gbogbo ojú ni yóò sì rí í, àti àwọn tí ó gún un ní òkọ̀ pẹ̀lú”; àti gbogbo orílẹ̀-èdè ayé ni “yóò sì máa pohùnréré ẹkún nítorí rẹ̀.” **8** “Ẹni ni Alfa àti Omega,” ni Olúwa Ọlórún wí, “ẹni tí ó n bẹ, tí ó ti wà, tí ó sì n bọ̀ wá, alágbára.” **9** Ẹni, Johanu, arákùnrin yín àti alábápín pẹ̀lú yín nínú wàhálà àti ịjọba àti sùúrù tí n bẹ nínú Jesu, wà ní erékúshù tí a n pè ní Patmo, nítorí ọrọ̀ Ọlórún, àti nítorí ẹrírí Jesu Kristi. **10** Mo wà nínú Ẹmí ní ojọ̀ Olúwa, mo sì gbọ̀ ohùn nílà kan lẹ́yin mi, bí iró ipè, **11** Ó ní wí pé, “Kọ̀ iwé rẹ̀, ohun tí iwọ̀ rí, kí ó sì fi ránsẹ̀ sí àwọn ịjọ méje; sí Efesu, àti sí Smirna, àti sí Pargamu, àti sí Tiatira, àti sí Sardi, àti sí Filadelfia, àti sí Laodikea.” **12** Mo sì yí padà láti wo ohùn tí n bá mi sọ̀rọ̀. Nígba tí mo yípadà, mo rí ọpá fitílà wúrà méje, **13** àti láàrín àwọn ọpá fitílà náà, ẹnikan tí ó dàbí “ọmọ̀ ẹ̀niyàn,” tí a wọ̀ ní aṣọ̀ tí ó kanlẹ̀ dé ẹ̀sẹ̀, tí a sì fi àmùrè wúrà dì ní ẹ̀gbé. **14** Orí rẹ̀ àti irun rẹ̀ funfun bí ẹ̀gbọn òwú, ó funfun bí yinyin; ojú rẹ̀ sì dàbí, ọwọ̀ iná. **15** Ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ sì dàbí idẹ̀ dádádára, bí ẹni pé a dà á nínú iléru; ohùn rẹ̀ sì dàbí iró omi púpọ̀. **16** Ó sì ní iràwọ̀ méje ní ọwọ̀ ọ̀tún rẹ̀; àti láti ẹnu rẹ̀ wá ni idà olójú méjì mímú tí jáde. Ojú rẹ̀ sì dàbí oòrùn tí ó n í agbára rẹ̀ hàn. **17** Nígba tí mo rí i, mo wólẹ̀ ní ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ bí ẹni tí ó kú. Ó sì fi ọwọ̀ ọ̀tún

rẹ̀ lé mi, ó n wí fún mi pé, “Má ẹ̀ bẹ̀rù. Ẹni ni ẹni isáájú àti ẹni ikẹyin. **18** Ẹni ni ẹni tí ó n bẹ láààyè, tí ó sì ti kú; sì kiyèsì i, ẹni sì n bẹ láààyè sí í títí láé! Mo sì ní kòkọ̀rọ̀ ikú àti ti ipò òkú lówọ̀. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** “Kòwé nítorí náà ohun tí iwọ̀ ti rí, àti ti ohun tí n bẹ, àti ti ohun tí yóò hù lẹ́yin èyí; **20** ohun ị̀jìnlẹ̀ tí iràwọ̀ méje náà tí iwọ̀ rí ní ọwọ̀ ọ̀tún mi, àti ọpá wúrà fitílà méje náà. Iràwọ̀ méje ni àwọn angẹli ịjọ méje náà: àti ọpá fitílà méje náà ní àwọn ịjọ méje.

2 “Sí angẹli ịjọ ní Efesu kòwé: Nńkan wònyí ní ẹni tí ó mú iràwọ̀ méje náà ni ọwọ̀ ọ̀tún rẹ̀ wí, ẹni tí n rín ní áàrín ọpá wúrà fitílà méje. **2** Ẹni mọ̀ isẹ̀ rẹ̀, àti làáláà rẹ̀, àti ifaradà rẹ̀, àti bí ara rẹ̀ kò ti gba àwọn ẹni búburú, àti bí iwọ̀ sì ti dán àwọn tí n pe ara wọn ní aposteli, tí wọn kì í sì í ẹ̀ bẹ̀e wo, tí iwọ̀ sì rí pé èké ni wọn, **3** tí iwọ̀ sì faradà iyà, àti nítorí orúkọ mi tí ó sì rójú, tí áàrẹ̀ kò sì mú ọ. **4** Síbẹ̀ èyí ni mo rí wí sí ọ, pé, iwọ̀ ti fi ifẹ̀ isáájú rẹ̀ sílẹ̀. **5** Rántí ibi tí iwọ̀ ti gbé subú! Ronúpiwadà, kí ó sì ẹ̀ sẹ̀ isẹ̀ isáájú; bí kò sì ẹ̀ bẹ̀e, ẹni ó sì tò ọ wá, ẹni ó sì sí ọpá fitílà rẹ̀ kúrò ní ipò rẹ̀, bí kò ẹ̀ bẹ̀e bí iwọ̀ bá ronúpiwadà. **6** Sùgbọn èyí ni iwọ̀ ní, pé iwọ̀ kórííra isẹ̀ àwọn Nikolatani, èyí tí ẹni pẹ̀lú sì kórííra. **7** Ẹni tí ó bá ní etí kí ó gbọ̀ ohun tí Ẹmí n sọ̀ fún àwọn ịjọ. Ẹni tí ó bá sẹ̀gun ni ẹni yóò fi ẹ̀sò igi iyè ní fún je, tí n bẹ láàrín Paradise Ọlórún. **8** “Àti sí angẹli ịjọ ní Smirna kòwé. Nńkan wònyí ni ẹni tí í ẹ̀ ẹni isáájú àti ẹni ikẹyin wí, ẹni tí ó ti kú, tí ó sì tún yè. **9** Ẹni mọ̀ isẹ̀ rẹ̀, àti ị̀pọ̀njú, àti àìní rẹ̀—sùgbọn ọ̀lórọ̀ ní ọ̀, ẹni sì mọ̀ ọ̀rọ̀-òdì tí àwọn tí n wí pé, Júú ni àwọn tìkára wọn, tí wọn kì sì í ẹ̀ bẹ̀e, sùgbọn tí wọn jẹ̀ Sinagogu ti Satani. **10** Má ẹ̀ bẹ̀rù ohunkóhùn tí iwọ̀ n bọ̀ wá jìyà rẹ̀. Kiyèsì i, ẹ̀sù yóò gbé nínú yín jù sínú túbú, kí a lè dán yin wò; ẹ̀yin ó sì ní ipọ̀njú ní ojọ̀ mewaà, iwọ̀ ẹ̀ sẹ̀ olóòtítító dé ojú ikú, ẹni ó sì fi adé iyè fún ọ. **11** Ẹni tí ó bá ní etí kí ó gbọ̀ ohun tí Ẹmí n sọ̀ fún àwọn ịjọ. Ẹni tí ó bá sẹ̀gun kì yóò fi ara pa nínú ikú kejì. **12** “Àti sì angẹli ịjọ ní Pargamu kòwé. Ọ̀rọ̀ wònyí ni ẹni tí ó ní idà mímú olójú méjì. **13** Ẹmí mọ̀ ibi tí iwọ̀ n gbé, ànì ibi tí itẹ̀ Satani wà. Síbẹ̀ iwọ̀ di orúkọ mi mú sìnşin. Iwọ̀ kò sì sẹ̀ ìgbàgbọ̀ nínú mi, páápáà

jùlò ni ojò Antipa elẹrírí mi, olóòtítò ènìyàn, ẹni tí wọn pa láàrín yín, níbí tí Satani n gbé. **14** Şùgbò n mo ni nńkan diẹ wí sí ọ; nítorí tí iwọ ní àwọn kan tí ó di èkọ Balaamu mú síbẹ, ẹni tí ó kọ Balaki láti mú ohun ikòsẹ wá síwájú àwọn omọ Israẹli, láti máa jẹ ohun tí a pa rú ẹbọ sí òrìṣà, àti láti máa ẹ agbèrẹ. **15** Bẹẹ ni iwọ sì ní àwọn tí ó gbá èkọ àwọn Nikolatani pèlú, ohun tí mo kóríra. **16** Nítorí náà, ronúpiwàdà; bí kò ẹ bẹẹ, ẹmi ó tò ọ wá nísinsin yí, ẹmi ó sì fi idà ẹnu mi bá wọn jà. **17** Ẹni tí ó bá létí, kí ó gbọ ohun tí Ẹmí n sọ fún àwọn lẹ. Ẹni tí ó bá sẹgun ni ẹmi o fi manna tí ó pamọ fún, ẹmi ó sì fún un ni òkúta funfun kan, àti sára òkúta náà ni a kọ orúkọ tuntun kan, tí ẹnikan kò mò bí kò ẹ ẹni tí ó gbà á. **18** “Àti sí angẹli lẹ ní Tiatira kowé. Nńkan wọnnyí ni Omọ Olọrun wí, ẹni tí ojú rẹ dàbí ọwọ-iná, tí esẹ rẹ sì dàbí idẹ dádádára. **19** Ẹmi mò isẹ, ifẹ, àti igbagbọ àti isìn àti súúrù rẹ; àti pé isẹ rẹ lẹyìn ju tí isàájú lọ. **20** Şùgbò ẹyí ni mo rí wí sí ọ, nítorí tí iwọ fi ààyè sílẹ fún obinrin Jesebeli tí ó n pe ara rẹ ní wòlù. Nípase èkọ rẹ, ó sì n kọ àwọn iranṣẹ mi, ó sì n tàn wọn láti máa ẹ agbèrẹ, àti láti máa jẹ ohun tí a pa rú ẹbọ sí òrìṣà. **21** Ẹmi fi àkókò fún un, láti ronúpiwàdà; şùgbò òun kò fẹ ronúpiwàdà agbèrẹ rẹ. **22** Nítorí náà, ẹmi ó gbé e sọ sí orí àkète ipónjù, àti àwọn tí n bá a ẹ panşága ni ẹmi ó fi sínú ipónjù nílá, bí kò ẹ bí wọn bá ronúpiwàdà isẹ wọn. **23** Ẹmi o pa àwọn omọ rẹ run; gbogbo lẹ ni yóò sì mò pé, ẹmi ni ẹni tí n wádí inú àti ọkàn, ẹmi ó sì fi fún olúkúlùkù yín gégé bí isẹ rẹ. **24** Şùgbò ẹyin ni mò n sọ fún, ẹyin iyókù tí n bẹ ní Tiatira, gbogbo ẹyin tí kò ni èkọ yí, tí kò ì tí mò ohun tí wọn pè ni ohun jìn lẹ Satani, ẹmi kò di ẹrù míràn rù yín, **25** şùgbò ẹyí tí ẹyin ní, ẹ di mú şinşin títí ẹmi ó fi dé. **26** Ẹni tí ó bá sì sẹgun, àti tí ó sì ẹ ifẹ mi títí dé ọpin, ẹmi ó fún un lase lórí àwọn orílẹ-èdè: **27** ‘Òun ó sì máa fi ọpa irin ẹ akóso wọn; gégé bí a ti n fọ ohun èlò amòkòkò ni a ó fọ wọn túútúú,’ gégé bí ẹmi pèlú tí gbà aşı láti ọdọ Baba mi. **28** Ẹmi yóò sì fi iràwò ọwúrọ fún un. **29** Ẹni tí ó bá létí, kí ó gbọ ohun tí Ẹmí n sọ fún àwọn lẹ.

3 “Àti sí angẹli lẹ ni Sardi kowé: Ọrọ wọnnyí ni ẹni tí ó ni Ẹmí méje Olọrun, àti iràwò méje wí pé. Ẹmi mò isẹ rẹ, àti pé iwọ ní orúkọ pé iwọ n bẹ láààyè, şùgbò iwọ ti kú. **2** Jí, kí o sì fi esẹ ohun tí ó kù múlẹ, tàbí tí ó setan láti kú, nítorí ẹmi kò rí isẹ rẹ ni pípé níwájú Olọrun. **3** Nítorí náà rántí bí iwọ ti gbà, àti bí iwọ ti gbọ, kí o sì pa á mò, kí o sì ronúpiwàdà. Njẹ, bí iwọ kò ba sọra, ẹmi yóò dé sí ọ bí olẹ, iwọ kì yóò sì mò wákàtí tí ẹmi yóò dé sí ọ. **4** Iwọ ní orúkọ diẹ ní Sardi, tí kò fi aşı wọn yí éérí; wọn yóò sì máa ba mi rìn ní aşı funfun: nítorí wọn yẹ. **5** Ẹni tí ó bá sẹgun, òun náà ni a ó fi aşı funfun wẹ; ẹmi kì yóò pa orúkọ rẹ kúrò nínú iwé iyẹ, şùgbò ẹmi yóò jẹwọ orúkọ rẹ níwájú Baba mi, àti níwájú àwọn angẹli rẹ. **6** Ẹni tí ó ba létí, kí ó gbọ ohun tí Ẹmí n sọ fún àwọn lẹ. **7** “Àti sí angẹli lẹ ni Filadelfia kowé. Ọrọ wọnnyí ni ẹni tí ó jẹ mímọ náà wí, ẹni tí ó ẹ olóòtítò, ẹni tí ó ní kókórọ Dafidi, ẹni tí ó sí, tí kò sí ẹni tí yóò tí; ẹni tí o sì tí, tí kò sì ẹni tí yóò sí i. **8** Ẹmi mò isẹ rẹ, kíyèsì i, mo gbe ilẹkùn tí ó sí kálẹ níwájú rẹ, tí kò sí ẹni tí o lè tí i; pé iwọ ni agbára diẹ, iwọ sì pa ọrọ mi mò, iwọ kò sì sẹ orúkọ mi. **9** Kíyèsì i, ẹmi ó mú àwọn ti Sinagogu Satani, àwọn tí wọn n wí pé Júù ni àwọn, tí wọn kì í sí ẹ bẹẹ, şùgbò tí wọn n şéké; kíyèsì i, ẹmi ó mú kí wọn wá wólẹ níwájú esẹ rẹ, kí wọn sì mò pé ẹmi tí fẹ ọ. **10** Nítorí tí iwọ tí pa ọrọ súúrù mi mò, ẹmi pèlú yóò pa ọ mò kúrò nínú wákàtí idánwò, tí n bọ wá dé bá gbogbo ayé, láti dán àwọn tí n gbé orí ilẹ ayé wò. **11** Kíyèsì i, ẹmi n bọ kánkán, di ẹyí tí iwọ ní mú şinşin, kí ẹnikẹni má ẹ gba adẹ rẹ. **12** Ẹni tí ó ba sẹgun, òun ni ẹmi ó fi ẹ ọwọn nínú tẹmpilì Olọrun mi, òun kì yóò sì jáde kúrò níbẹ mò, ẹmi ó sì kọ orúkọ Olọrun mi sí i lára, àti orúkọ ilú Olọrun mi, tí i ẹ Jerusalemu tuntun, tí ó n ti ọrun sọkalẹ láti ọdọ Olọrun mi wá: àti orúkọ tuntun ti ẹmi tìkára mi. **13** Ẹni tí ó bá ní etí, kí ó gbọ ohun ti Ẹmí n sọ fún àwọn lẹ. **14** “Àti sí angẹli lẹ ní Laodikea kowé. Ọrọ wọnnyí ni ẹni tí n jẹ Àmín wí, elẹrírí olódodo àti olóòtítò, olórí isẹdà Olọrun. **15** Ẹmi mò isẹ rẹ, pé iwọ kò gbóná bẹẹ ni iwọ kò tútù: ẹmi ibá fẹ pé kí iwọ kúkú tutù, tàbí kí iwọ kúkú gbóná. **16** Njẹ nítorí tí iwọ lọ wọ́rọ, tí o kò si

gbóná, bèè ni tí o kò tutù, èmi yóò pò ọ jade kùrò ni ènu mi. **17** Nítorí tí ìwọ wí pé, èmi ní ọrọ, èmi sì n pò sí i ni ọrọ, èmi kò sì se aláìní ohunkóhun; tí ìwọ kò sì mò pé, òsì ni ìwọ, èni-ikááánú, tálákà, afójú, àti èni ìhòhò: **18** Èmi fún ọ ni ìmòrán pé kí o ra wúra lówọ mi tí a ti dà nínú iná, kí ìwọ lè di ọlórọ; àti aṣọ funfun, kí ìwọ lè fi wọ ara rẹ, àti kí ìtìjù ìhòhò rẹ má ba hàn kí ìwọ sì fi ohun ìkunra kun ojú rẹ, kí ìwọ lè ríran. **19** Gbogbo àwọn ti èmi bá fẹ ni èmi n bá wí, tí mo sì n ná: nítorí náà, ní ìtara, kì ìwọ sì ronúpìwàdà. **20** Kíyèsì i, èmi dúró ni ènu ilèkùn, èmi sì n kànkùn, bí ènikèni bá gbọ ohun mi, tí ó sì sí ilèkùn, èmi yóò sì wólẹ tọ ọ wá, èmi yóò sì máa bá a jeun, àti òun pèlú mi. **21** Èni tí ó bá sẹgun ni èmi yóò fi fún láti jókòó pèlú mi lórí itẹ mi, bí èmi pèlú ti sẹgun, tí mo sì jókòó pèlú Baba mi lórí itẹ rẹ. **22** Èni tí ó bá létí, kí ó gbọ ohun tí Èmí n sọ fún àwọn ìjọ.”

4 Lẹyìn nìkan wònyí èmi wò, sì kiyèsì i, ilèkùn kan sí silẹ ní ọrun, ohùn kìn-ín-ní tí mo gbọ bí ohùn ipè tí n bá mi sọrọ, tí ó wí pé, “Gòkè wá nfhìn-ín, èmi ó sì fi ohun tí yóò sẹlẹ lẹyìn èyí hàn ọ.” **2** Lójúkan náà, mo sì wá nínú Èmí, sì kiyèsì i, a tẹ itẹ kan ní ọrun, ènikan sì jókòó lórí itẹ náà. **3** Èni tí ó sì jókòó náà dàbí òkúta jasperi àti kaneliani lójú. Ni àyíká itẹ náà ni òṣùmàrè kan wá tí ó dàbí òkúta emeradi lójú. **4** Yí itẹ náà ká sì ni itẹ m̀erínlélógún m̀ifrán; àti lórí àwọn itẹ náà mo rí àwọn àgbà m̀erínlélógún jókòó, tí a wọ ni aṣọ àlà; adé wúra sì wá ni orí wọn. **5** Àti láti ibi itẹ náà ni ìrò m̀onàmóná àti ohùn àti àrà ti jade wá: níwájú itẹ náà ni fitílà iná méje sì n tàn, èyí tí n se Èmí méje ti Ọlórùn. **6** Àti láti ibi itẹ náà ni òkun bi dígí wá tí ó dàbí kristali. Àti yí itẹ náà ká ní ègbé kòkòkan ni èdà aláàyè m̀erin tí ó kún fún ojú níwájú àti lẹyìn wọn. **7** Èdà kìn-ín-ní sì dàbí kinníun, èdà kejì sì dàbí omo málúú, èdà keta sì ni ojú bi ti èniyàn, èdà kerin sì dàbí idi tí n fò. **8** Àwọn èdà aláàyè m̀erin náà, tí olúkúlùkù wọn ni iyé m̀efá, kún fún ojú yíkà ara àti nínú; wọn kò sì sinmi lòsàn àti lóru, láti wí pé: **9** Nígbà tí àwọn èdà aláàyè náà bá sì fi ògo àti ọlá, àti opẹ fún èni tí o jókòó lórí itẹ, tí o n bẹ láààyè láé àti láéláé. (aiōn g165) **10** Àwọn

àgbà m̀erínlélógún náà yóò sì wólẹ níwájú èni tí o jókòó lórí itẹ, wọn yóò sì tẹriba fún èni tí n bẹ láààyè láé àti láéláé, wọn yóò sì fi adé wọn lélẹ níwájú itẹ náà, wí pé: (aiōn g165) **11** “Olúwa àti Ọlórùn, ìwọ ni o ye, láti gba ògo àti ọlá àti agbára, nítorí pé ìwọ ni o dá ohun gbgogbo, àti nítorí ifẹ inú rẹ ni wọn fi wá tí a sì dá wọn.”

5 Mo sì rí i ni ọwọ ọtún èni tí ó jókòó lórí itẹ náà, iwé kan ti a kọ nínú àti lẹyìn, ti a sì fi èdidi méje dí. **2** Mó sì rí angeli alágbára kan, ó n fi ohùn rara kéde pé, “Ta ni ó ye láti sí iwé náà, àti láti tu èdidi rẹ?” **3** Kò sì sí èni kan ní ọrun, tàbí lórí ilẹ ayé, tàbí nísàlẹ ilẹ, tí ó le sí iwé náà, tàbí ti o lè wo inú rẹ. **4** Èmi sì sọkún gidigidi, nítorí tí a kò ri ènikan tí o ye láti sí i àti láti ka iwé náà, tàbí láti wo inú rẹ. **5** Ọkan nínú àwọn àgbà náà sì wí fún mi pé, “Má se sọkún: kiyèsì i, kinníun èyà Juda, Gbòngbò Dafidi, tí borí láti sí iwé náà, àti láti tú èdidi rẹ méjèjè.” **6** Mo sì rí Ọdọ-Àgùntàn ni àárín itẹ náà, àti àwọn èdà aláàyè m̀erin náà, àti ni àárín àwọn àgbà náà, Ọdọ-àgùntàn kan dúró bí èyí tí a ti pa, ó ní iwo méje àti ojú méje, tí o jẹ Èmí méje ti Ọlórùn, tí a rán jade lọ sì orí ilẹ ayé gbgogbo. **7** Ó sì wá, o sì gbà á iwé náà ni ọwọ ọtún èni tí o jókòó lórí itẹ náà. **8** Nígbà tí ó sì gba iwé náà, àwọn èdà aláàyè m̀erin náà, àti àwọn àgbà m̀erínlélógún náà wólẹ níwájú Ọdọ-àgùntàn náà, olúkúlùkù wọn mú ohun èlò orin olókun kan lówọ, àti ago wúra tí ó kún fún t̀uràrì tí i se àdùrà àwọn èniyàn mímọ. **9** Wọn sì n kọ orin tuntun kan, wí pé: “Ìwọ ní o ye láti gba iwé náà, àti láti sí èdidi rẹ: nítorí tí a ti pa ọ, ìwọ sì tí fi èjẹ rẹ se ìràpadà èniyàn sí Ọlórùn láti inú èyà gbgogbo, àti èdè gbgogbo, àti inú èniyàn gbgogbo, àti orílẹ-èdè gbgogbo wá. **10** Ìwọ sì tí se wọn ni ọba àti àlùfáà sì Ọlórùn wá: wọn sì n jẹ ọba lórí ilẹ ayé.” **11** Èmi sì wò, mo sì gbọ ohùn àwọn angeli púpọ yí itẹ náà ká, àti yí àwọn èdà aláàyè náà àti àwọn àgbà náà ká. Iye wọn sì jẹ egbàárùn-ún ònà egbàárùn-ún àti egbeegbèrún ònà egbeegbèrún. **12** Wọn n wí lóhun rara pé: “Yíyè ni Ọdọ-àgùntàn náà tí a ti pa, láti gba agbára, àti ọrọ àti ogbón, àti ipá, àti ọlá, àti ògo, àti ìbùkún.” **13** Gbogbo èdà tí o sì

ín bẹ ni ọrun, àti lórí ilẹ̀ ayé, àti nísàlẹ̀ ilẹ̀ àti irú àwọn tí ń bẹ nínú Òkun, àti gbogbo àwọn tí ń bẹ nínú wọn, ni mo gbọ́ tí ń wí pé, “Kí a fi ìbùkún àti ọlá, àti ògo, àti agbára, fún Ẹni tí ó jókòò lórí itẹ̀ àti fún Ọdọ-àgùntàn 14 Àwọn èdà alààyè m̀́érin náà wí pé, “Àmín!” Àwọn àgbà m̀́érinlélógún náà wólẹ̀, wọn sì foribalẹ̀ fún ẹni tí ń bẹ làààyè láé àti láéláé. (aiōn g165)

6 Ẹmi sì rí i nígbà tí Ọdọ-àgùntàn náà sí ọkàn nínú èdìdì wònyí, mo sì gbọ́ ọkàn nínú àwọn èdà alààyè m̀́érin náà ń wí bí sísán àrà pé, “Wá, wò ó!” 2 Mo sì wò ó, kíyèsì i, ẹ̀şin funfun kan: ẹni tí ó sì jókòò lórí i rẹ̀ ní ọfà kan; a sì fi adé kan fún un: ó sì jáde lọ láti ịşégún dé ịşégún.

3 Nígbà tí ó sì sí èdìdì kejí, mo gbọ́ ohùn èdà alààyè wí pé, “Wá, wò ó!” 4 Ẹşin miiran tí ó pupa sì jáde, a sì fi agbára fún ẹni tí ó jókòò lórí rẹ̀, láti gba àlàáfíà kúrò lórí ilẹ̀ ayé, àti pé kí wọn kí ó máa pa ara wọn, a sì fi idà nílá kan lé e lọwọ́. 5 Nígbà tí ó sì di èdìdì kẹta, mo gbọ́ ohùn èdà alààyè kẹta wí pé, “Wá wò ó”. Mo sì wò ó, sì kíyèsì i, ẹ̀şin dúdú kan; ẹni tí ó jókòò lórí rẹ̀ ní iwọn aláwé mejì ní ọwọ́ rẹ̀. 6 Mo sì gbọ́ bí ẹni pé ohùn kan ní àárín àwọn èdà alààyè m̀́èrẹ̀rẹ̀rìn ni tí ń wí pé, òsùwọn alikama kan fún owó idẹ kan, àti òsùwọn ọkà barle m̀́eta fún owó idẹ kan, sì kíyèsì i, kí ó má sì şe pa òróró àti ọtí wàini lára. 7 Nígbà tí ó sì sí èdìdì kẹrin, mo gbọ́ ohùn èdà alààyè kan wí pé, “Wá wò ó!”

8 Mo sì wò ó, kíyèsì, ẹ̀şin ràndànràndàn kan, orúkọ ẹni tí ó jókòò lórí rẹ̀ ni ikú, àti ipò òkú sì tò ọ́ lẹ́yìn. A sì fi agbára fún wọn lórí idámérin ayé, láti fi idà, àti ebi, àti ikú, àti ẹranko lu orí ilẹ̀ ayé pa. (Hades g86) 9 Nígbà tí ó sì sí èdìdì

karùn-ún, mo rí lábẹ̀ pepe, ọkàn àwọn tí a ti pa nítorí ọrọ́ Ọlọrun, àti nítorí ẹ̀rì tí wọn diimú, 10 Wọn kígbẹ̀ ní ohùn rara, wí pé, “Yóò ti pẹ̀ tó, Olúwa Olódùmarè, ẹni mímọ́ àti olóòtítító iwọ́ kì yóò şe idájọ́ kí ó sì gbẹşan èjẹ̀ wa mó lára àwọn tí ń gbé orí ilẹ̀ ayé?” 11 A sì fi aşo funfun fún gbogbo wọn; a sì wí fún wọn pé, kí wọn kí ó sinmi fún ìgbà diẹ̀ ná, títi iye àwọn iranşẹ̀ elegbẹ̀ wọn àti arákùnrin wọn tí a o pa bí wọn, yóò fi dé. 12 Nígbà tí ó sì sí èdìdì kẹfà mo sì rí i, sì kíyèsì i, ịşẹ̀lẹ̀ nílá kan şẹ̀; oòrùn sì dúdú bí aşo

ọfọ́ onírun, òşúpá sì dàbí èjẹ̀; 13 àwọn iràwọ́ ojú ọrun sì şubú sílẹ̀ gégé bí igi ọpọtó tí ń rẹ̀ àìgbó èso rẹ̀ dànù, nígbà tí ẹ̀fúfúfú nílá bá mì í. 14 A sì ká ọrun kúrò bí iwé tí a ká, àti olúkúlùkù òkè àti erékùşù ní a sì sí kúrò ní ipò wọn. 15 Àwọn ọba ayé àti àwọn ọlọlá àti àwọn olórí ogun, àti àwọn ọlórọ́ àti àwọn alágbára, àti olúkúlùkù ẹrú, àti olúkúlùkù òmìnira, sì fi ara wọn pamọ́ nínú ihò ilẹ̀, àti nínú àpáta orí òkè; 16 wọn sì ń wí fún àwọn òkè àti àwọn àpáta náà pé, “Ẹ wó lù wá, kí ẹ̀ sì fi wá pamọ́ kúrò lójú ẹni tí ó jókòò lórí itẹ̀, àti kúrò nínú ibínú Ọdọ-Àgùntàn náà. 17 Nítorí ọjó nílá ibínú wọn dé; ta ni ó sì le dúró?”

7 Lẹ́yìn èyí ni mo rí àngẹ̀lì m̀́érin dúró ní igun m̀́èrẹ̀rẹ̀rìn ayé, wọn di afẹ́fẹ̀ m̀́èrẹ̀rẹ̀rìn ayé mú, kí ó má şe fẹ̀ sórí ilẹ̀, tàbí sórí Òkun, tàbí sára igikígi. 2 Mo sì rí àngẹ̀lì miiran tí ó ń ti ihà ilà-oòrùn gòkè wá, ti òun ti èdìdì Ọlọrun alààyè lọwọ́ rẹ̀. Ó sì kígbẹ̀ ní ohùn rara sí àwọn àngẹ̀lì m̀́érin náà tí a fi fún un láti pa ayé, àti Òkun, lára, 3 wí pé, “Ẹ má şe pa ayé, tàbí Òkun, tàbí igi lára, títi àwa ó fi fi èdìdì sàmì sí àwọn iranşẹ̀ Ọlọrun wa ní iwájú wọn.” 4 Mo sì gbọ́ iye àwọn tí a fi èdìdì sàmì sí, àwọn tí a sàmì sí jẹ̀ ọkẹ̀ méjẹ̀ ó lé egbàaì láti inú gbogbo èyà àwọn ọmọ́ Israẹ̀lì wá. 5 Láti inú èyà Juda a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Reubeni a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Gadi a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. 6 Láti inú èyà Aşeri a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Naftali a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Manase a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. 7 Láti inú èyà Simeoni a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Lefi a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Isakari a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. 8 Láti inú èyà Sebuluni, a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Josefu a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. Láti inú èyà Benjamini a fi èdìdì sàmì sí egbàa m̀́efà. 9 Lẹ́yìn náà, mo rí, sì kíyèsì i, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn tí ẹ̀nikẹ̀ni kò lè kà, láti inú orílẹ̀-èdè gbogbo, àti èyà, àti èniyàn, àti láti inú èdè gbogbo wá, wọn dúró níwájú itẹ̀, àti níwájú Ọdọ-Àgùntàn náà, a wò wọn ni aşo funfun, imọ́ ọ̀pẹ̀ sí ń bẹ̀ ni ọwọ́ wọn. 10 Wọn sì

kígbe ní ohùn rara, wí pé: “Ìgbàlà ni ti Ọlórùn wá tí o jókòò lórí itẹ̀, àti ti Ọdọ̀-àgùntàn!” **11** Gbogbo àwọn àngẹlì sì dúró yí itẹ̀ nàà ká, àti yí àwọn àgbà àti àwọn èdà aláàyè méréin nàà ká, wọn wólẹ̀ wọn si dojúbolẹ̀ níwájú itẹ̀ nàà wọn si sin Ọlórùn. **12** Wí pé: “Àmín! Ìbùkún, àti ògò, àti ogbón, àti opẹ̀, àti ọlá, àti agbára àti ipá fún Ọlórùn wa láé àti lálé! Àmín!” (aiṓn g165) **13** Ọkan nínú àwọn àgbà nàà si dàhùn, ó bi mí pé, “Ta ni àwọn wònyí tí a wọ ni aṣọ funfun? Níbo ni wọn si ti wá?” **14** Mo si wí fún un pé, “Olúwa mi, iwọ ni o lè mò.” Ó si wí fún mí pé, “Àwọn wònyí ni o jáde láti inú ipónjù ílá, wọn sì fọ aṣọ wọn, wọn sì sọ wọn di funfun nínú èjẹ Ọdọ̀-àgùntàn nàà. **15** Nítorí nàà ni, “wọn se ní bẹ níwájú itẹ̀ Ọlórùn, tí wọn si ní sìn ín, lósàn àti lóru nínú tẹmpilì rẹ; ẹni tí o jókòò lórí itẹ̀ nàà yóò sì síjì bò wọn. **16** Ebi kì yóò pa wọn mọ, bẹ̀ẹ̀ ni òùngbẹ̀ kì yóò gbẹ̀ wọn mọ; bẹ̀ẹ̀ ni oòrùn kì yóò pa wọn tàbí oorukóoru kan. **17** Nítorí ọdọ̀-àgùntàn tí ní bẹ̀ ni áarín itẹ̀ nàà ni yóò máa se olùṣọ̀-àgùntàn wọn, ‘tí yóò sì máa se amọ̀nà wọn sí ibi orísun omi iyè.’ ‘Ọlórùn yóò si nu omijé gbogbo nù kùrò ni ojú wọn.”

8 Nígbà tí ó sì sí èdìdì keje, idákéróró sì wà ní ọ̀run níwọn ààbò wákátí kan. **2** Mo si rí àwọn àngẹlì méje tí wọn dúró níwájú Ọlórùn; a sì fi ipẹ̀ méje fún wọn. **3** Àngẹlì mìíràn sì wá, ó sì dúró tí pepe, ó ní àwò tùràrí wùrà kan a sì fi tùràrí púpọ̀ fún un, láti máa fi kún àdùrà gbogbo àwọn ènìyàn mímọ̀ lórí pepe, pepe wùrà tí ní bẹ̀ níwájú itẹ̀. **4** Àti èéfin tùràrí nàà pèlú àdùrà àwọn ènìyàn mímọ̀ sì gòkè lẹ̀ síwájú Ọlórùn láti ọ̀wọ̀ àngẹlì nàà wá. **5** Àngẹlì nàà sì mú àwò tùràrí nàà, ó sì fi iná orí pepe kùn ún, ó sì dà á sóri ilẹ̀ ayé, a sì gbọ̀ ohùn, àrà sì sán, mọ̀nà mọ̀nà sì kọ, àti ilẹ̀-rírí. **6** Àwọn àngẹlì méje nàà tí wọn ni ipẹ̀ méje sì múra láti fún wọn. **7** Èkíní sì fọ̀n ipẹ̀ tirẹ̀, Yìnyín àti iná, tí o dàpọ̀ pèlú èjẹ̀, sì jáde, a sì dà wọn sóri ilẹ̀ ayé: idámẹ̀ta ilẹ̀ ayé sì jóná, idámẹ̀ta àwọn igi sì jóná, àti gbogbo koríko tútù sì jóná. **8** Àngẹlì kejì sì fún ipẹ̀ tirẹ̀, a sì sọ ohun kan, bí òkè ílá tí ní jóná, sínú Òkun: idámẹ̀ta Òkun si di èjẹ̀; **9** àti idámẹ̀ta àwọn èdà tí ní bẹ̀ nínú Òkun tí ó

ní ẹ̀mì sì kú; àti idámẹ̀ta àwọn ọ̀kọ̀ sì bàjẹ̀. **10** Àngẹlì kẹta sì fún ipẹ̀ tirẹ̀, iràwọ̀ ílá kan tí ní jọ bí fitílá sì bọ̀ láti ọ̀run wá, ó sì bọ̀ sóri idámẹ̀ta àwọn ọ̀dò̀ síṣàn, àti sóri àwọn orísun omi. **11** A sì ní pe orúko iràwọ̀ nàà ní Iwọ̀, idámẹ̀ta àwọn omi si di iwọ̀, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn sì tí ipa àwọn omi nàà kú, nítorí tí a sọ wọn di kíkorò. **12** Àngẹlì kẹrin sì fún ipẹ̀ tirẹ̀, a sì kọlu idámẹ̀ta oòrùn, àti idámẹ̀ta ọ̀ṣùpá, àti idámẹ̀ta àwọn iràwọ̀, kí idámẹ̀ta wọn lè sòkùnkùn, kí ojọ̀ má se mọ̀lẹ̀ fún idámẹ̀ta rẹ̀, àti ọ̀ru bàkan nàà. **13** Mo si wò, mo si gbọ̀ idi kan tí ní fò ni áarín ọ̀run, ó ní wí lóhùn rara pé, “Ègbé, ègbé, fún àwọn tí ní gbé orí ilẹ̀ ayé nítorí ohun ipẹ̀ iyókú tí àwọn àngẹlì mẹta tí ní bọ̀ wá yóò fún!”

9 Àngẹlì karùn-ún sì fún ipẹ̀ tirẹ̀, mo si rí, iràwọ̀ kan bọ̀ sílẹ̀ láti ọ̀run wá, a sì fi kókórọ̀ ihò ọ̀gbun fún un. (Abyssos g12) **2** Ó sì sí ihò ọ̀gbun nàà, èéfin sì rú jáde láti inú ihò nàà wá, bí èéfin iléru ílá, oòrùn àti ojú sánmọ̀ sì sòkùnkùn nítorí èéfin ihò nàà. (Abyssos g12) **3** Àwọn eṣú sì jáde tí inú èéfin nàà wá sóri ilẹ̀, a sì fi agbára fún wọn gégé bí agbára àkèékèe ilẹ̀. **4** A sì fún wọn pé kí wọn má se pa koríko ilẹ̀ lára tàbí ohun tútù kan, tàbí igikígi kan; bí kò se àwọn ènìyàn tí kò ni èdìdì Ọlórùn ní iwájú wọn. **5** A sì pàṣẹ̀ fún wọn pé, kí wọn má se pa wọn, sùgbón kí a dá wọn ni oró ni oṣù márùn-ún, oró wọn sì dàbí oró àkèékèe, nígbà tí o bá ta ènìyàn. **6** Ní ojọ̀ wònyí ni àwọn ènìyàn yóò sì máa wá ikú, wọn kì yóò sì rí i; wọn yóò sì fẹ̀ láti kú, ikú yóò sì sá kùrò lódò wọn. **7** Írísí àwọn eṣú nàà sì dàbí àwọn eṣin tí a múra sílẹ̀ fún ogun; àti ní orí wọn ni ohun tí o dàbí àwọn adé wùrà wà, ojú wọn sì dàbí ojú ènìyàn; **8** wọn sì ní irun bí obìnrin, eyín wọn sì dàbí tí kinníun. **9** Wọn sì ní ìgbàyà tí ó dàbí ìgbàyà irin; irò iyé wọn sì dàbí irò kẹkẹ̀-eṣin púpọ̀ tí ní sùré lẹ̀ sí ogun. **10** Wọn sì ni irù àti oró bí tí àkèékèe, àti ní irù wọn ni agbára wọn wà láti pa ènìyàn lára fún oṣù márùn-ún. **11** Wọn ní àngẹlì ọ̀gbun nàà bí ọ̀ba lórí wọn, orúko rẹ̀ ní èdè Heberu ní Abaddonì, àti ni èdè Gírikì orúko rẹ̀ a máa jẹ̀ Apollionì (èyí ni Apanirun). (Abyssos g12) **12** Ègbé kan tí kojá, kíyèsì i, ègbé mejì ní bọ̀ síbẹ̀ lẹ̀yìn èyí. **13** Àngẹlì

kefà si fọn ipè rẹ, mo sì gbọ ohùn kan látí ibi iwo mērin pepe wúra wá, tí n bẹ níwájú Ọlórún. 14 Òun wí fún àngẹlì kefà nàà tí o nì ipè nàà pé, “Tú àwọn àngẹlì mērin nàà sílẹ̀ tí a dè lẹbàà odò nílá Eufurate!” 15 A sì tú àwọn àngẹlì mērin nàà sílẹ̀, tí a ti pèsè tẹlẹ̀ fún wákàtí nàà, àti ojọ nàà, àti oṣù nàà, àti ọdún nàà, látí pa ìdámẹ́ta ènìyàn. 16 Iye ogún àwọn ẹlẹ́sin sì jẹ àádọ́ta ọkẹ lònà igba, mo sì gbọ iye wọn. 17 Báylí nì mo sì rí àwọn ẹṣin nàà ní ojúran, àti àwọn tí o gùn wọn, wọn nì ìgbà̀yà aláwọ̀ iná, àti ti jakinti, àti ti sulfuru, orí àwọn ẹṣin nàà sì dàbí orí àwọn kinníún; àti látí ẹnu wọn nì iná, àti ẹ́ẹ́fín, àti sulfuru tí n jàde. 18 Nípa iyọnu mēta wònyí nì a tí pa ìdámẹ́ta ènìyàn, nípa iná, àti nípa ẹ́ẹ́fín, àti nípa sulfuru tí o nì tí ẹnu wọn jàde. 19 Nítorí pé agbára àwọn ẹṣin nàà nì bẹ ní ẹnu wọn àti ní ìrù wọn: nítorí pé ìrù wọn dàbí ejò, wọn sì ní orí, àwọn wònyí nì wọn sì fi nì pa nì lára. 20 Şùgbọ̀n àwọn ènìyàn iyókú tí a kò sì ti ipa iyọnu wònyí pa, kò sì ronúpiwàdà isẹ ọwọ̀ wọn, kí wọn má ẹ̀ sin àwọn ẹ̀mí ẹ̀ṣù àti ère wúra, àti ti fadákà, àti ti idẹ, àti òkúta, àti ti igi mọ: àwọn tí kò lè ríran, tàbí kí wọn gbọ̀rẹ̀, tàbí kí wọn rìn. 21 Bẹ̀ẹ̀ nì wọn kò ronúpiwàdà iwà ipàniyàn wọn, tàbí oṣó wọn tàbí àgbèrè wọn, tàbí olẹ̀ wọn.

10 Mó sì rí àngẹlì mīràn alágbára ò nì ti ọ̀run sòkalẹ̀ wá, a fi àwọsánmọ̀ wọ ọ̀ nì aṣọ; òṣumàrè sì nì bẹ ní orí rẹ, ojú rẹ̀ sì dàbí oòrùn, àti ẹṣẹ̀ rẹ̀ bí fọ̀wọ̀n iná. 2 Ó sì ní iwé kékeré kan tí a ẹ̀ ní ọ̀wọ̀ rẹ; ọ̀ sí fi ẹṣẹ̀ rẹ̀ ọ̀tún lé Ọ̀kun, àti ẹṣẹ̀ rẹ̀ ọ̀sì lé ilẹ̀. 3 Ó sì ké lóhùn rara, bí ìgbà tí kinníún bá bú ramúramù. Nígbà tí ọ̀ sì ké, àwọn àrà méje nàà fohùn. 4 Nígbà tí àwọn àrà méje fohùn, mo múra àti kòwé, mo sì gbọ̀ ohùn látí ọ̀run wá nì wí fún pé, “Fì ẹ̀dìdì di ohun tí àwọn àrà méje nàà sọ, má sì ẹ̀ sọ wọn sílẹ̀.” 5 Àngẹlì nàà tí mo rí tí ó dúró lórí Ọ̀kun àti lórí ilẹ̀, sì gbé ọ̀wọ̀ rẹ̀ sí ọ̀kẹ ọ̀run. 6 Ó sì fi ẹ̀nì tí nì bẹ láààye láé àti láé búra, ẹ̀nì tí o dá ọ̀run, àti ohun tí nì bẹ nínú rẹ̀, ayé ohun tí nì bẹ nínú rẹ̀ pé, “Kí yóó sì ìjáfara mọ. (aiōn g165) 7 Şùgbọ̀n ní ojọ̀ ohùn àngẹlì keje, nígbà tí yóó ba fún ipè, nígbà nàà nì ohun ìjìnlẹ̀ Ọlórún, gégé bí o tí sọ fún àwọn íránṣẹ̀ rẹ̀, àwọn wòlń nì a ó mú ẹ̀.” 8

Ohùn nàà tí mo gbọ̀ látí ọ̀run tún nì ba mi sọ̀rọ̀, ọ̀ sí wí pé, “Lọ, gba iwé tí o ẹ̀ lówọ̀ àngẹlì tí o dúró lórí Ọ̀kun àti lórí ilẹ̀.” 9 Mo sì tọ̀ àngẹlì nàà lọ, mo sì wí fún pé, “Fún mi ní iwé kékeré nàà.” Ọ̀ sí wí fún mi pé, “Gbà kí o sì jẹ ẹ̀ tan: yóó dàbí oyin.” 10 Mo sì gba iwé kékeré nàà nì ọ̀wọ̀ àngẹlì nàà mo sì jẹ ẹ̀ tan; ọ̀ sí dùn lẹnu mi bí oyin; bí mo sì tí jẹ ẹ̀ tan, inú mi korò. 11 A sì wí fún mi pé, “Iwọ ọ̀ sí tún sọ àṣotẹlẹ̀ nípa ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn, àti orílẹ̀ àti èdè, àti àwọn ọ̀ba.”

11 A sì fi ifẹ́fẹ́ kan fún mi tí o dàbí ọ̀pá-ìwọn: ẹ̀nikan sì wí pé, “Dide, wọn tẹmpilì Ọlórún, àti pepe, àti àwọn tí nì sìn nínú rẹ. 2 Sì fi àgbàlá tí nì bẹ lóde tẹmpilì sílẹ̀, má sì ẹ̀ sọ wọn ọ̀n; nítorí tí a fi fún àwọn aláìkọ̀lẹ̀: ilú mímọ̀ nàà nì wọn ọ̀ sí tẹ̀ mọ̀lẹ̀ ní oṣù méjìlélógójì. 3 Èmi ọ̀ sí yòndà fún àwọn ẹ̀lẹ́rìí mi méjèèje, wọn ọ̀ sí sọtẹlẹ̀ fún ẹgbẹ́fà ojọ̀ ó lẹ̀ ọ̀gọ́ta nínú aṣọ ọ̀fọ̀.” 4 Wònyí nì igi olifi méjì nàà, àti ọ̀pá fitílà méjì nàà tí nì dúró níwájú Olúwa ayé. 5 Bí ẹ̀nikẹ̀nì bá sì fẹ̀ pa wọn lára, iná ọ̀ ti ẹnu wọn jàde, a sì pa àwọn ọ̀tá wọn run, báylí nì a ọ̀ sí pa ẹ̀nikẹ̀nì tí ó ba nì fẹ̀ pa wọn lára run. 6 Àwọn wònyí nì ọ̀ nì agbára látí sé ọ̀run, tí ọ̀jò kò fi lẹ̀ rọ̀ nì ojọ̀ àṣotẹlẹ̀ wọn. Wọn sì ní agbára lórí omi látí sọ wọn di ẹ̀jẹ̀, àti látí fi onírúurú àjàkálẹ̀-ààrùn kọlu ayé, nígbàkìgbà tí wọn bá fẹ̀. 7 Nígbà tí wọn bá sì ti parí ẹ̀rì wọn, ẹ̀ranko tí o nì tí inú ọ̀gbun gòkẹ̀ wá yóó bá wọn jagun, yóó sì sẹgun wọn, yóó sì pa wọn. (Abyssos g12) 8 Òkú wọn yóó sì wà nì ìgboro ilú nílá nàà tí a nì pé ní Sodomu àti Ejibiti nípa tí ẹ̀mí, níbi tí a gbé kan Olúwa wọn mọ̀ àgbélébùú. 9 Fún ojọ̀ mēta àti ààbọ̀ nì àwọn ènìyàn nínú ènìyàn gbogbo àti ẹ̀yà, àti èdè, àti orílẹ̀, wo òkú wọn, wọn kò sì jẹ̀ kì a gbé òkú wọn sínú ibojì. 10 Àti àwọn tí o nì gbé orí ilẹ̀ ayé yóó sì yò lé wọn lórí, wọn yóó sì ẹ̀ àrìyá, wọn ọ̀ sí ta ara wọn lọ̀rẹ̀; nítorí tí àwọn wòlń méjèèjì yíi dá àwọn tí o nì bẹ lórí ilẹ̀ ayé lóró. 11 Àti léyìn ojọ̀ mēta àti ààbọ̀ nàà, ẹ̀mí iyé látí ọ̀dọ̀ Ọlórún wá wọ̀ inú wọn, wọn sì dide dúró nì ẹṣẹ̀ wọn; ẹ̀rù nílá sì ba àwọn tí o rí wọn. 12 Wọn sì gbọ̀ ohùn nílá kan látí ọ̀run wá nì wí fún wọn pé, “È gòkẹ̀ wá ihín!” Wọn sì gòkẹ̀ ló sí ọ̀run nínú ikùùkuu àwọsánmọ̀; lójú àwọn

òtá wọn. **13** Ní wákàtí nàá omìmì-ilẹ̀ nílá kan sì mì, ìdámewáá ilú nàá sì wó, àti nínú omìmì-ilẹ̀ nàá èdédègbààrin èniyàn ní a pa; èrù sì ba àwọn ìyókù, wọn sì fi ògò fún Ọlórùn ọrun. **14** Ègbé kejí kojá; sì kiyèsì i, ègbé kẹta sì ní bọ wá kánkán. **15** Àngẹlì keje sì fọn ipẹ; a sì gbọ ohùn nílá láti ọrun, wí pé, “Ìjọba ayé di ti Olúwa wá, àti tí Kristi rẹ; òun yóó sì jẹ ọba láá àti láéláé!” (aiōn g165) **16** Àwọn àgbà mērinlélógún nàá tí wọn jókòò níwájú Ọlórùn lórí itẹ wọn, dojúbolẹ, wọn sì sin Ọlórùn, **17** wí pé: “Àwa fi opẹ fún ọ, Olúwa Ọlórùn, Olódùmarè, tí ní bẹ, tí ó sì ti wà, nítorí pé iwọ ti gba agbára nílá rẹ, iwọ sì ti jẹ ọba. **18** Inú bí àwọn orílẹ̀-èdè, bèẹ̀ ni ibínú rẹ ti dé, àti àkókò láti dá àwọn òkú léjò, àti láti fi èrè fún àwọn iranṣẹ̀ rẹ wòlfi, àti àwọn èniyàn mímọ, àti àwọn tí o bèrù orúkọ rẹ, àti ẹnì kékeré àti ẹnì nílá; àti láti run àwọn tí ní pa ayé run.” **19** A sì sí tẹmpilì Ọlórùn sílẹ̀ ní ọrun, a sì rí àpótí mājẹmú nínú tẹmpilì rẹ. Mònàmóná sì kọ, a sì gbọ ohùn, àrà sì sán, ilẹ̀ sì mì, yinyin nílá sì bọ.

12 Àmì nílá kan sì hàn ni ọrun; obinrin kan tí a fi ọ̀rùn wò ní aṣọ, òṣupá sì ní bẹ lábẹ̀ ẹsẹ̀ rẹ, adé oníràwò méjìlá sì ní bẹ lórí rẹ. **2** Ó sì lóyún, ó sì kígbè ni ìròbí, ó sì wà ni ìrora àti bímọ. **3** Àmì miíràn sì hàn ní ọrun; sì kiyèsì i, dragoni pupa nílá kan, tí ó ní orí méje àti iwo mēwáá, àti adé méje ní orí rẹ. **4** Ìrù rẹ̀ sì wọ ìdáméta àwọn iràwò ní ojú ọrun, ó sì jù wọn sí ilẹ̀ ayé, dragoni nàá sì dúró níwájú obinrin nàá tí ó fẹ̀ bímọ, pé nígbà tí o bá bí i, kí òun lè pa omọ rẹ̀ jẹ. **5** Ó sì bi ọmọkùnrin kan tí yóó fi ọpá irin ṣe àkóso gbogbo àwọn orílẹ̀-èdè, a sì gba omọ rẹ̀ lọ sókè sí ọdọ Ọlórùn, àti sí orí itẹ̀ rẹ. **6** Obinrin nàá sì sálọ sí aginjù, níbi tí a gbé ti pèsè ààyè sílẹ̀ dè é láti ọwọ Ọlórùn wá, pé kí wọn máa bọ ọ níbẹ̀ ní ègbẹ̀fà ojọ ó lẹ̀ ọgọta. **7** Ogun sì ní bẹ̀ ní ọrun: Mikaeli àti àwọn àngẹlì rẹ̀ bá dragoni nàá jagun; dragoni sì jagun àti àwọn àngẹlì rẹ. **8** Wọn kò sì lẹ̀ sẹgun; bèẹ̀ ni a kò sì rí ipò wọn mọ̀ ni ọrun. **9** A sì lẹ̀ dragoni nílá nàá jáde, ejò láéláé nì, tí a ní pè ni Èṣù, àti Satani, tí ní tan gbogbo ayé jẹ: a sì lẹ̀ e jù sí ilẹ̀ ayé, a sì lẹ̀ àwọn àngẹlì rẹ̀ jáde pèlú rẹ. **10** Mo sì gbọ ohùn nílá ní ọrun, wí pé: “Nígbà yìí ni ìgbàlà dé, àti

agbára, àti ìjọba Ọlórùn wá, àti ọlá àti Kristi rẹ. Nítorí a tí lẹ̀ olùfìsùn àwọn arákùnrin wa jáde, tí o ní fi wọn sùn níwájú Ọlórùn wa lòsàn án àti lóru. **11** Wọn sì ti sẹgun rẹ̀ nítorí èjẹ̀ ọdọ-àgùntàn nàá, àti nítorí ọ̀rọ̀ èrì wọn, wọn kò sì fẹ̀ràn èmí wọn àní títí dé ikú. **12** Nítorí nàá ẹ̀ máa yọ, èyin ọrun, àti èyin tí ní gbé inú wọn. Ègbé ni fún ayé àti Òkun; nítorí èṣù sòkalẹ̀ tò yín wá ní ibínú nílá, nítorí ó mọ̀ pé ìgbà kúkúru sá ni òun ní.” **13** Nígbà tí dragoni nàá rí pé a lẹ̀ òun lọ sí ilẹ̀ ayé, ó sẹ̀ inúnibíni sì obinrin tí ó bí ọmọkùnrin nàá. **14** A sì fi apá iyé méjì tí idì nílá nàá fún obinrin nàá, pé kí ó fò lọ sí aginjù, sí ipò rẹ̀, níbi tí a ó gbe bọ ọ fún àkókò kan àti fún àwọn àkókò, àti fún ìdajì àkókò kùrò lódo ejò nàá. **15** Ejò nàá sì tu omi jáde láti ẹnu rẹ̀ wá bí odò nílá sẹyin obinrin nàá, kí ó lè fi ìṣàn omi nàá gbà á lọ. **16** Ilẹ̀ sì ran obinrin nàá lówọ, ilẹ̀ sì ya ẹnu rẹ̀, ó sì fi ìṣàn omi nàá mú, tí dragoni nàá tu jáde láti ẹnu rẹ̀ wá. **17** Dragoni nàá sì bínú gidigidi sí obinrin nàá, ó sì lọ bá àwọn irú-omọ rẹ̀ ìyókù jagun, tí wọn ní pa ọfin Ọlórùn mọ̀, tí wọn sì di ẹrì Jesu mú, ó sì dúró lórí iyanrin Òkun.

13 Mo sì rí ẹranko kan ní ti inú Òkun jáde wá, ó ní iwo mēwáá àti orí méje, lórí àwọn iwo nàá ni adé méje wá, ni orí kọ̀ọkan ni orúkọ ọ̀rọ̀-òdì wá. **2** Ẹranko tí mo rí nàá sì dàbí ẹkùn, ẹsẹ̀ rẹ̀ sì dàbí tí beari ẹnu rẹ̀ sì dàbí tí kinniún: dragoni nàá sì fún un ni agbára rẹ̀, àti itẹ̀ rẹ̀, àti àṣẹ̀ nílá. **3** Mo sì rí ẹkan nínú àwọn orí rẹ̀ bí ẹnì pé a sá a pa, a sì tí wo ọgbẹ̀ àṣápa rẹ̀ nàá sà, gbogbo ayé sì fi iyanu tẹlẹ̀ ẹranko nàá. **4** Wọn sì foríbalẹ̀ fún dragoni nàá, nítorí tí o fún ẹranko nàá ní àṣẹ̀, wọn sì foríbalẹ̀ fún ẹranko nàá, wí pé, “Ta ni o dàbí ẹranko yìí? Ta ni ó sì lè bá a jagun?” **5** A sì fún un ni ẹnu láti má sọ ohun nílá àti ọ̀rọ̀-òdì, a sì fi agbára fún un láti ṣe bèẹ̀ ni oṣù méjìlélógójì. **6** Ó sì ya ẹnu rẹ̀ ni ọ̀rọ̀-òdì sí Ọlórùn, láti sọ ọ̀rọ̀-òdì sí orúkọ rẹ̀, àti sí àgọ̀ rẹ̀, àti sí àwọn tí ní gbé ọrun. **7** A sì fún un láti máa bá àwọn èniyàn mímọ jagun, àti láti sẹgun wọn, a sì fi agbára fún un lórí gbogbo èyà, àti èniyàn, àti èdè, àti orílẹ̀. **8** Gbogbo àwọn tí ní gbé orí ilẹ̀ ayé yóó sì máa sin ín, olúkúlùkù ẹnì tí a kò kọ

orúkọ rẹ, sínú ìwé iyè Ọḍọ-Àgùntàn tí a tí pa láti ìpilẹ̀ṣẹ̀ ayé. **9** Bí ẹnikẹni bá lẹ́tí kí o gbọ. **10** Ẹni tí a ti pinnu rẹ fún ìgbèkùn, ìgbèkùn ni yóò lẹ; ẹni tí a sì ti pinnu rẹ fún idà, ni a ó sì fi idà pa. Níhìn-ín ni suùrù àti ìgbàgbọ̀ àwọn ẹniyàn mímọ̀ wà. **11** Mo sì rí ẹranko miiran gòkè láti inú ilẹ̀ wá; ó sì ní iwo méjì bí ọḍọ-àgùntàn, ó sì ní sọrọ̀ bí dragoni. **12** Ó sì ní lo gbogbo agbára ẹranko èkíníni níwájú rẹ, ó sì mú ilẹ̀ ayé àti àwọn tí ní gbé inú rẹ foríbalẹ̀ fún ẹranko èkíníni tí a ti wo ogbé àṣápa rẹ sà. **13** Ó sì ní ẹ̀ se ohun iyanu ríla, ànì tí ó fí ní mú iná sọkalẹ̀ láti ọrun wá sì ilẹ̀ ayé níwájú àwọn ẹniyàn. **14** Ó sì ní tán àwọn tí ní gbé orí ilẹ̀ ayé jẹ nípa àwọn ohun iyanu tí a fi fún un láti ẹ̀ níwájú ẹranko náà; ó wí fún àwọn tí ní gbé orí ilẹ̀ ayé láti ya àwòrán fún ẹranko náà tí o tí gbá ogbé idà, tí ó sì yè. **15** A sì fi fún un, láti fi ẹ̀mí fún àwòrán ẹranko náà kí ó máa sọrọ̀ kí ó sì mu kí a pa gbogbo àwọn tí kò foríbalẹ̀ fún àwòrán ẹranko náà. **16** Ó sì mu gbogbo wọn, àti kékeré àti ríla, ọlórọ̀ àti tálàkà, olómìnira àti ẹ̀rú, láti gba àmì kan sí ọwọ̀ ọ̀tún wọn, tàbí ní iwájú orí wọn; **17** àti kí ẹnikẹni má lè rà tàbí tà, bí kò ẹ̀ ẹni tí o bá ní àmì náà, èyí ni orúkọ ẹranko náà, tàbí àmì orúkọ rẹ. **18** Níhìn-ín ni ogbọ̀n gbé wà. Ẹni tí o bá ní òye, kí o ka òhàkà tí ní bẹ̀ lára ẹranko náà, nítorí pé òhàkà ẹniyàn ni, òhàkà rẹ náà sì jẹ̀ ọ̀tálélégbèta ó lé mẹ́fà.

14 Mo sì wo, si kiyèsì i, Ọḍọ-Àgùntàn náà dúró lórí òkè Sioni, àti pèlú rẹ ọ̀kẹ̀ méjé ó lé ẹgbàjì ẹniyàn; wọn ní orúkọ rẹ, àti orúkọ baba rẹ tí a kọ sí iwájú orí wọn. **2** Mo sì gbọ̀ ohùn kan láti ọrun wá, bí ariwo omi púpọ̀, àti bí sísán àrà ríla, mo sì gbọ̀ àwọn aludùùrù tí wọn ní lu dùùrù. **3** Wọn sì ní kọ bí ẹni pé orin tuntun níwájú itẹ̀ náà, àti níwájú àwọn ẹ̀dà aláàyè mērin n ni àti àwọn agbà náà, kò sì sí ẹni tí o lè kọ orin náà, bí kò ẹ̀ àwọn ọ̀kẹ̀ méjé ó lé ẹgbàjì ẹniyàn, tí a tí rà padà láti inú ayé wá. **4** Àwọn wònyí ni a kò fi obìnrin sọ di ẹ́érí, nítorí tí wọn jẹ̀ wúndiá. Àwọn wònyí ni o ní tọ Ọḍọ-àgùntàn náà lẹyìn nífikibi tí o bá ní lẹ. Àwọn wònyí ni a rà padà láti inú àwọn ẹniyàn wá, wọn jẹ̀ àkóso fún Ọlórùn àti fún Ọḍọ-Àgùntàn náà. **5** A kò

sì rí èké lẹnu wọn, wọn jẹ̀ aláilábùkù. **6** Mo sì rí àngeli miiran ní fò ní àarín méjì ọrun, pèlú ìyìnrere ànìpèkùn láti wàásù fún àwọn tí ní gbé orí ilẹ̀ ayé, àti fún gbogbo orílẹ̀, àti èyà, àti èdè, àti ẹniyàn. (aiōnios g166) **7** Ó ní wí ni ohùn rara pé, “Ẹ̀ bẹ̀rù Ọlórùn, kí ẹ̀ sì fi ọ̀go fún un, nítorí tí wákàtí idájọ̀ rẹ dé: ẹ̀ sì foríbalẹ̀ fún ẹni tí o dá ọrun, àti ayé, àti Ọkun, àti àwọn orísun omi!” **8** Àngeli miiran sì tẹ̀lẹ̀ e, ó ní wí pé, “o ṣubú, Babeli ríla ṣubú, èyí ti o tí ní mú gbogbo orílẹ̀-èdè mu nínú ọ̀tí wáini àìmọ̀ agbèrè rẹ!” **9** Àngeli miiran, ẹ̀kẹta, sì tẹ̀lẹ̀ wọn, ó ní wí ni ohùn rara pé, “Bí ẹnikẹni bá ní foríbalẹ̀ fún ẹranko náà àti àwòrán rẹ, tí ó sì gba àmì sí iwájú orí rẹ̀ tàbí sí ọwọ̀ rẹ. **10** Ọ̀un pèlú yóò mú nínú ọ̀tí wáini ibínú Ọlórùn, tí a dà ní ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ sínú ago ìrunu rẹ; a ó sì fi iná sulfuru dá a lóró níwájú àwọn àngeli mímọ̀, àti níwájú Ọḍọ-àgùntàn. **11** Ẹ́fín idálóró wọn ní lẹ̀ sókè tífi láéláé wọn kò sì ní ìsinmi ni ọ̀sán àti ní ọ̀ru, àwọn tí ní foríbalẹ̀ fún ẹranko náà àti fún àwòrán rẹ, àti ẹnikẹni tí o ba sì gba àmì orúkọ rẹ.” (aiōn g165) **12** Níhìn-ín ni suùrù àwọn ẹniyàn mímọ̀ gbé wà: àwọn tí ní pa ọ̀fin Ọlórùn àti ìgbàgbọ̀ Jesu mọ. **13** Mo sì gbọ̀ ohùn kan láti ọrun wá ní wí fún mi pé, “Kòwé rẹ, Alábùkún fún ni àwọn ọ̀kú tí o kú nínú Olúwa láti ihín lẹ.” Alábùkún ni wọn nítoótó, bẹ̀ ẹni, Ẹ̀mí wí, “Nítorí tí wọn yóò sinmi kúrò nínú làlálá wọn, nítorí iṣẹ̀ wọn ní tọ̀ wọn lẹyìn.” **14** Mo sì wo, si kiyèsì i, ikùùkuu àwọ́sánmọ̀ funfun kan, àti lórí ikùùkuu àwọ́sánmọ̀ náà ẹnikan jókòó tí o dàbí “ọ̀mọ̀ ẹniyàn,” tí ọ̀un ti adé wúra ní orí rẹ, àti dòjé mímú ní ọwọ̀ rẹ. **15** Àngeli miiran sì tí inú ẹ̀mpìlì jáde wa tí ní ké lóhùn rara sí ẹni tí o jókòó lórí ikùùkuu àwọ́sánmọ̀ náà pé, “Tẹ̀ dòjé rẹ̀ bọ̀ ọ̀, kí ó sì máa kórè; nítorí àkòkò àti kórè dé, nítorí ikórè ayé ti gbó tán.” **16** Ẹni tí o jókòó lórí ikùùkuu àwọ́sánmọ̀ náà sì tẹ̀ dòjé rẹ̀ bọ̀ orí ilẹ̀ ayé; a sì ẹ̀ ikórè ilẹ̀ ayé. **17** Àngeli miiran sì tí inú ẹ̀mpìlì tí ní bẹ̀ ní ọrun jáde wá, ọ̀un pèlú sì ní dòjé mímú, kan. **18** Àngeli miiran sì tí ibi pepẹ̀ jáde wá, tí o ní agbára lórí iná; ó sì ké ni ohùn rara sí ẹni tí o ní dòjé mímú náà, wí pé, “Tẹ̀ dòjé rẹ̀ mímú bọ̀ ọ̀, kí ó sì rẹ̀ àwọn idi àjàrà ayé, nítorí àwọn ẹ̀so rẹ̀ tí pọ̀n.” **19** Àngeli náà sì tẹ̀ dòjé rẹ̀ bọ̀ ilẹ̀ ayé, ó sì gé àjàrà ilẹ̀ ayé, ó sì kó

o lọ sínú ìfúntí, ìfúntí nílá ìbínú Ọlórún. 20 A sì tẹ ìfúntí nàà lẹyìn òde ilú nàà, èjẹ sì ti inú ìfúntí nàà jáde, ó sì ga sókè dé okùn ìjánu ẹşin, èyí tí inásílẹ̀ rẹ to ègbejò ibùsò.

15 Mo sì rí àmì mífirán nì ọrun tí ó tóbi tí ó sì ya ni lẹnu, àwọn àngẹlì méje tí ó ni àwọn ìyọnu méje ìkẹyìn, nítórí nínú wọn ni ìbínú Ọlórún dé ọpin. 2 Mo sì rí bí ẹni pé, Ọkun dígí tí o dàpọ̀ pẹlú iná: àwọn tí ó sì dúró lórí Ọkun dígí yí jẹ àwọn ti wọn sẹgun ẹranko nàà, àti àwòrán rẹ, àti àmì rẹ àti nómàbà orúkọ rẹ, wọn ní ohun èlò orin Ọlórún. 3 Wọn sì ní kọ orin ti Mose, ìranşẹ Ọlórún, àti orin ti Ọdọ-Àgùntàn, wí pé: “Títóbi àti ìyanu ni àwọn isẹ rẹ, Olúwa Ọlórún Olódùmarẹ; òdodo àti òtító ni ọnà rẹ, iwọ ọba àwọn orílẹ̀-èdè. 4 Ta ni kì yóò bèrù, Olúwa, tí kì yóò sì fi ọgo fún orúkọ rẹ? Nítórí iwọ nìkan soşo ni mímọ̀. Gbogbo àwọn orílẹ̀-èdè ni yóò sì wá, ti yóò sì foríbalẹ̀ níwájú rẹ, nítórí a ti fi idájọ̀ rẹ hàn.” 5 Lẹyìn nàà mo sì wò, sì kiyèsì i, a şì tẹmpilì àgọ̀ ẹrì ní ọrun sílẹ̀; 6 àwọn àngẹlì méje nàà sì ti inú tẹmpilì jáde wá, wọn ni ìyọnu méje nàà, a wọ wọn ní aşọ ọgbọ funfun ti ní dán, a sì fi àmùrẹ̀ wúra dìwọn ni oókan àyà. 7 Àti ọkan nínú àwọn èdà aláàyẹ̀ méréin nàà fi igò wúra méje fún àwọn àngẹlì méje nàà, tí ó kún fún ìbínú Ọlórún, ẹni tí ní bẹ láààyẹ̀ láé àti láléálé. (aion g165) 8 Tẹmpilì nàà sì kún fún èéfín láti inú ọgo Ọlórún àti agbára rẹ wá; ẹnikẹni kò sì lẹ̀ wọ inú tẹmpilì nàà lọ títí a fi mú ìyọnu méjèjẹ àwọn àngẹlì méje nàà şẹ.

16 Mo sì gbọ̀ ohùn nílá kan láti inú tẹmpilì wá, ní wí fún àwọn àngẹlì, méje ni pé, “È lo, ẹ̀ sì tú ago ìbínú Ọlórún wọn-ọn-nì sí orí ayé.” 2 Èkíníni sì lo, ó sì tú ago tirẹ̀ sí orílẹ̀ ayé: egbò kíkẹ̀ tí ó sì díbàjẹ̀ sì dá àwọn èniyàn tí ó ní àmì ẹranko nàà, àti àwọn tí ní foríbalẹ̀ fún àwòrán rẹ. 3 Èkẹjì sì tú ago sínú Ọkun; ó sì dàbí èjẹ̀ òkú èniyàn, gbogbo ọkan aláàyẹ̀ sì kú nínú Ọkun. 4 Èkẹta sì tú ago tirẹ̀ sínú odò, àti sí oríşun àwọn omi; wọn sì di èjẹ̀. 5 Mo sì gbọ̀ àngẹlì tí ó n wí pé: “Olódodo ni iwọ ninu gbogbo idájọ̀ wònyí, iwọ ẹni tí ó n bẹ̀ àti tí ó tí wa, Ẹni Mímọ̀ nítórí tí iwọ şẹ̀ idájọ̀ bẹẹ̀. 6 Nítórí tí wọn ti ta èjẹ̀ àwọn èniyàn mímọ̀ àti ti

àwọn wòlfi sílẹ̀, iwọ̀ sì fi èjẹ̀ fún wọn mu; èyí yíi ní ó yẹ̀ wón.” 7 Mo sì gbọ̀ ti pepè ní kẹ̀ wí pé: “Bẹẹ̀ ni, Olúwa Ọlórún Olódùmarẹ̀, òtító àti òdodo ní idájọ̀ rẹ.” 8 Èkerin sì tú ago tirẹ̀ sórí ọòrùn; a sì yòhnda fún un láti fi iná jó èniyàn lára. 9 A sì fi oorú nílá jó àwọn èniyàn lára, wọn sì sòrọ̀-òdì sí orúkọ Ọlórún, ẹni tí ó ní agbára lórí ìyọnu wònyí: wọn kò sì ronúpiwàdà láti fi ọgo fún un. 10 Èkarúnún sì tú ago tirẹ̀ sórí itẹ̀ ẹranko nàà; ilẹ̀ ọba rẹ̀ sì sókùnkùn; wọn sì ní gé ahọ̀n wọn jẹ̀ nítórí irora. 11 Wọn sì sòrọ̀-òdì sí Ọlórún ọrun nítórí irora wọn àti nítórí egbò wọn, wọn kò sì ronúpiwàdà isẹ̀ wọn. 12 Èkẹfà sì tu igò tirẹ̀ sórí odò nílá Eufurate; omi rẹ̀ sì gbẹ̀, kí a lẹ̀ pèsè ọnà fún àwọn ọba láti ilà-ọòrùn wá. 13 Mo sì rí àwọn ẹmì àimọ̀ mẹta bí ọpọ̀lọ̀, wọn ti ẹnu dragoni nàà àti ẹnu ẹranko nàà àti ẹnu wòlfi èké nàà jáde wá. 14 Nítórí ẹmì ẹşù ni wọn, tí ní şẹ̀ isẹ̀ ìyanu, àwọn tí ní jáde lo sòdọ̀ àwọn ọba gbogbo ilẹ̀ ayé, láti gbá wọn jọ̀ sí ogun ojọ̀ nílá Ọlórún Olódùmarẹ̀. 15 “Kíyèsì i; ní bọ̀ bi olẹ̀, ìbùkún ni fún ẹni tí ní şónà, tí ó sì ní pa aşọ̀ rẹ̀ mọ̀, kí ó má bá a rìn ni ìhòhò, wọn a sì rí itijú rẹ.” 16 Ó sì gbá wọn jọ̀ sí ibikan tí a ní pẹ̀ ní Amagedoni ní èdè Heberu. 17 Èkeje sì tú ago tirẹ̀ sí ojú ọrun; ohùn nílá kan sì ti inú tẹmpilì jáde láti ibi itẹ̀, wí pé, “Ó parí!” 18 Mònàmóná sì kọ, a sì gbọ̀ ohùn, àrá sì sán, isẹ̀lẹ̀ nílá sì şẹ̀, irú èyí tí kò şẹ̀ ri láti igbà tí èniyàn ti wà lórí ilẹ̀, irú isẹ̀lẹ̀ nílá bẹẹ̀, tí ó sì lágbara tó bẹẹ̀. 19 Ilú nílá nàà sì pín sí ipa mẹta, àwọn orílẹ̀-èdè sì şubú: Babeli nílá sì wá sí irántí níwájú Ọlórún, láti fi ago ọtí wáinì ti ìrunú ìbínú rẹ̀ fún un. 20 Olúkúlùkù erékùşù sì sálọ̀, a kò sì rí àwọn okè nílá mọ̀. 21 Yinyin nílá, tí ọkọ̀ọkan rẹ̀ tó tálẹ̀ntì ní iwọn, sì bọ̀ lù àwọn èniyàn láti ọrun wà, àwọn èniyàn sì sòrọ̀-òdì sí Ọlórún nítórí ìyọnu yinyin nàà; nítórí tí ìyọnu rẹ̀ nàà pọ̀ gidigidi.

17 Ọkan nínú àwọn àngẹlì méje nàà tí ó ní igò méje wọn-ọn-nì sì wá, ó sì ba mi sòrọ̀ wí pé, “Wá nìhin-ín; ẹmì ó sì fi idájọ̀ agbèrẹ̀ nílá ní tí ó jókódó lórí omi púpọ̀ han ọ, 2 ẹni tí àwọn ọba ayé bá şẹ̀ agbèrẹ̀, tí a sì fi ọtí wáinì agbèrẹ̀ rẹ̀ pa àwọn tí ní gbé inú ayé.” 3 Ó sì gbé mi nínú ẹmì lo sí aginjù: mo sì rí obìnrin kan ó jókódó

lórí ẹranko aláwọ̀ ọ̀dọ̀dó kan tí ó kún fún orúkọ ọ̀rọ̀-òdì, ó ní orí méjẹ àtí iwo mẹwàá. **4** A sì fi aṣọ elése àlùkò àtí aṣọ ọ̀dọ̀dó wọ obìnrin nàá, a sì fi wúrà àtí òkúta iyebíyẹ àtí perli ẹ̀ ẹ̀ ní ọ̀ṣọ̀, ó ní ago wúrà kan ní ọ̀wọ̀ rẹ̀, tí ó kún fún ìrírà àtí fún ẹ̀gbìn àgbèrè rẹ̀; **5** àtí níwájú rẹ̀ ni orúkọ kan tí a kọ: Ohun ìjìnlẹ̀ Babeli rílá iyá àwọn panṣágá àtí àwọn ohun ìrírà ayé. **6** Mo sì rí obìnrin nàá mu ẹ̀jẹ àwọn èniyàn mímọ̀, àtí ẹ̀jẹ àwọn ajẹrí ikú Jesu ní àmuyọ̀. Nígba tí mo sì rí i, ẹnu yà mi gidigidi. **7** Àngẹlì sì wí fún mi pé, “Nítorí kí ni ẹnu ẹ̀ yà ọ̀? Èmi ó sọ tí ìjìnlẹ̀ obìnrin nàá fún ọ̀, àtí ti ẹranko tí ó gùn, ti ó ní orí méjẹ àtí iwo mẹwàá. **8** Ẹranko tí iwọ̀ rí nì, o ti wà, kò sì sí mọ̀, yóò sì ti inú ọ̀gbun gòkè wá, yóò sì lẹ́ sínú iparun rẹ̀. Àwọn olùgbé ayé ti a kọ orúkọ wọn sínú iwé iye láti ìpilẹ́ṣẹ̀ ayé, nígba tí wọn ní wò ẹranko tí o ti wà, tí kò sì sí mọ̀, tí ó sì ní bọ̀ wá, ẹnu si ya wọn. (Abyssos g12) **9** “Níhìn-ín ni ìtumọ̀ tí o ní ọ̀gbọ̀n wá. Orí méjẹ ni òkè rílá méjẹ ni, lórí ẹ̀yí tí obìnrin nàá jókòó. **10** Ọba méjẹ sì ní wọn: àwọn márùn-ún ṣubú, ọ̀kan ní bẹ, ọ̀kan iyókù kò sì tí í dé; nígba tí ó bá sì dé, yóò dúró fún ìgbà kúkúru. **11** Ẹranko tí ó sì ti wà, tí kò sì sí, ọ̀n nàá sì ni ẹ̀kejọ̀, ó sì sì fi iná sun ún pátápátá: nítorí pé alágbára ni ti inú àwọn méjẹ nàá wá, ó sì lẹ́ sí iparun. **12** “Ìwo mẹwàá tí iwọ̀ sì rí ni ọba mẹwàá ni wọn, tí wọn kò ò ti gba ijọba; ṣùgbọ̀n wọn gba aṣẹ bí ọba pèlú ẹranko nàá fún wákàtí kan. **13** Àwọn wònyí ní inú kan, wọn yóò sì fi agbára àtí olá wọn fún ẹranko nàá. **14** Àwọn wònyí ni yóò sì máa bá Ọ̀dọ̀-Àgùntàn jagun, Ọ̀dọ̀-Àgùntàn nàá yóò sì sẹ̀gun wọn: nítorí ọ̀n ni Olúwa àwọn Olúwa, àtí ọba àwọn ọba: àwọn tí ó sì wà pèlú rẹ̀, tí a pè, tí a yàn, tí wọn sì jẹ olóòtító yóò sì sẹ̀gun pèlú.” **15** Ó sì wí fún mi pé, “Àwọn omi tí iwọ̀ tí rí nì, níbí tí àgbèrè nàá jókòó, àwọn èniyàn àtí ẹ̀yà àtí orílẹ̀ àtí onírúurú èdè ni wọn. **16** Àtí iwo mẹwàá tí iwọ̀ rí, àtí ẹranko nàá, àwọn wònyí ni yóò kórírá àgbèrè nàá, wọn ó sì sọ ọ̀ di ahoro àtí ẹni ìhòhò, wọn ó sì jẹ ẹran-ara rẹ̀, wọn ó sì fi iná sun ún pátápátá. **17** Nítorí Ọlórùn ti fi sínú ọ̀kàn wọn láti mú ifẹ̀ rẹ̀ ẹ̀, láti ní inú kan, àtí láti fi ijọba wọn fún ẹranko nàá, títí ọ̀rọ̀ Ọlórùn yóò fi ẹ̀. **18** Obìnrin tí iwọ̀ rí ní ilú rílá nì, tí nì jẹ ọba lórí àwọn ọba ilẹ̀ ayé.”

18 Léyìn nhkan wònyí mo sì rí àngẹlì m̀ìrà̀n, ó ní ti ọ̀run sọkalẹ̀ wá ti ọ̀n ti agbára rílá; ilẹ̀ ayé sì ti ipa ọ̀gọ̀ rẹ̀ mólẹ̀. **2** Ó sì kígbẹ̀ ní ohùn rara, wí pé: “Babeli rílá ṣubú! Ó ṣubú! Ó sì di ibùjókòó àwọn ẹ̀mí ẹ̀ṣù, àtí ihò fún ẹ̀mí àimọ̀ gbogbo, àtí ilẹ̀ fún ẹ̀yẹ àimọ̀ gbogbo, ilẹ̀ fún ẹranko ìrírà àtí àimọ̀ gbogbo. **3** Nítorí nípa ọ̀tí wáinì ìrunú àgbèrè rẹ̀ ni gbogbo àwọn orílẹ̀-èdè ṣubú. Àwọn ọba ayé sì ti bá a ẹ̀ àgbèrè, àtí àwọn oníṣòwò ayé sì di ọ̀lórọ̀ nípa ọ̀pòlọ̀pọ̀ wòbìà rẹ̀.” **4** Mo sì gbọ̀ ohùn m̀ìrà̀n láti ọ̀run wá, wí pé: “È ti inú rẹ̀ jáde, ẹ̀yin èniyàn mi,” kí ẹ̀ ma bá a ẹ̀ alábápín nínú ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀, kí ẹ̀ ma bà á sì ẹ̀ gbà nínú iyonu rẹ̀. **5** Nítorí àwọn ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ ga títí dé ọ̀run, Ọlórùn sì ti rántí àìṣedéédéé rẹ̀. **6** San an fún un, ànì bí ọ̀n tí san an fún nì, kí ó sì ẹ̀ e ni ilọ̀po méjì fún un gégé bí iṣẹ̀ rẹ̀, nínú ago nàá tí o ti kún, ọ̀n ni kí ẹ̀ sì kún fún un ni méjì. **7** Níwón bí o ti yin ara rẹ̀ lógo tó, tí ó sì hùwà wòbìà, níwón bẹ̀ ẹ̀ ni kí ẹ̀ dá a lóró kí ẹ̀ sì fún un ní ibànújẹ; nítorí tí ó wí ní ọ̀kàn rẹ̀ pé, ‘Mo jókòó bí ọbabìnrin, èmi kí sì í ẹ̀ opó, èmi kí yóò sì rí ibànújẹ láá.’ **8** Nítorí nàá, ní ọ̀jọ̀ kan ni iyonu rẹ̀ yóò dé, ikú, àtí ibìnújẹ, àtí iyan; a ó sì fi iná sun ún pátápátá: nítorí pé alágbára ni Olúwa Ọlórùn tí nì ẹ̀ idájọ̀ rẹ̀. **9** “Àtí àwọn ọba ayé, tí ó ti ní bá a ẹ̀ àgbèrè, tiwón sì ní hùwà wòbìà, yóò sì pohùnréré ẹ̀kún lé e lórí, nígba tí wọn bá wo ẹ̀éfín ìjóná rẹ̀. **10** Wọn ó dúró ní òkèrè réré nítorí ibèrù iṣẹ̀ oró rẹ̀, wọn ó máa wí pé: “Ègbé! Ègbé, ni fún ilú rílá nàá, Babeli ilú alágbára ni! Nítorí ní wákàtí kan ni idájọ̀ rẹ̀ dé!” **11** “Àwọn oníṣòwò ayé sì ní sọkún, wọn sì ní sọfọ̀ lórí rẹ̀, nítorí pé ẹ̀nikẹ̀ni kò rà ọ̀jà wọn mọ̀. **12** Ọ̀jà wúrà, àtí ti fadákà, àtí ti òkúta iyebíyẹ, àtí ti perli, àtí ti aṣọ ọ̀gbọ̀ wíwé, àtí tí elése àlùkò, àtí ti sẹ̀dà, àtí ti ọ̀dọ̀dó, àtí ti gbogbo igi olóóórùn dídùn, àtí ti olúkúlùkù ohun èlò tí a fi igi iyebíyẹ ẹ̀, àtí ti idẹ̀, àtí ti irin, àtí ti òkúta mabu. **13** Àtí ti Kinamoni, àtí ti onírúurú ohun olóóórùn dídùn, àtí ti ohun ikunra, àtí tí t̀uràrí, àtí ti ọ̀tí wáinì, àtí ti òróró, àtí ti iyẹfun dárádára, àtí ti alikama, àtí ti ẹran rílá, àtí ti àgùntàn, àtí ti ẹ̀ṣin, àtí ti kẹ̀ké, àtí ti ẹ̀rú, àtí ti ọ̀kàn èniyàn. **14** “Àtí àwọn ẹ̀so tí ọ̀kàn rẹ̀ ní ẹ̀. Ìfẹ́kúfẹ́ sí, si lẹ́ kúrò lódọ̀ rẹ̀, àtí ohun gbogbo tí

ó dùn tí ó sì dára ẹ̀gbé mọ ọ lójú, kì yóò sì tún rí wọn mọ láé. **15** Àwọn oníṣòwò nńkan wọnyí, tí a ti ipa rẹ sọ di ọlórò, yóò dúró ní òkèrè réré nítórí ìbèrù یشه oró rẹ, wọn o máa sọkún, wọn ó sì máa ẹ̀fọ, **16** wí pé: “Ègbé! Ègbé, ni fún ilú nílá nì, tí a wò ní aṣọ ọ̀gbọ wíwé, àti ti elése àlùkò, àti ti òdòdò, àti ti a sì fi wúra ẹ ní ọ̀ṣọ, pẹ̀lú òkúta iyebíyẹ àti peali! **17** Nítórí pé ní wákàtí kan ni ọ̀rọ̀ ti o pọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ di asán!” “Àti olúkúlùkù ẹni tí n rin ojú omi lẹ sí ibikíbi, àti àwọn ti n یشه nínú ọ̀kọ àwọn ti n ṣòwò ojú Òkun dúró ní òkèrè réré, **18** wọn sì kígbé nígbà tí wọn rí ẹ́fín jíjóná rẹ, wí pé, ‘Ilú wo ni o dàbí ilú yí?’ **19** Wọn sì kú ekuru sí orí wọn, wọn kígbé, wọn sọkún, wọn sì n ẹ̀fọ, wí pé: “Ègbé! Ègbé, ni fún ilú nílá nàà, nínú ẹ̀yí tí a sọ gbogbo àwọn tí ó ni ọ̀kọ ní Òkun di ọlórò nípa ohun iyebíyẹ rẹ! Nítórí pé ní wákàtí kan, a sọ ọ di ahoro.” **20** “Yò lórí rẹ, iwò ọrun! Ẹ yò, ẹyin èniyàn Ọlórún! Ẹ yò, ẹyin aposteli mímọ̀ àti wòlú! Nítórí Ọlórún ti gbẹsan yín lára rẹ nítórí idájó tí ó gbé ka orí rẹ.” **21** Àngẹ̀lì alágbára kan sì gbé òkúta kan sókè, ó dàbí ọ̀lọ nílá, ó sì jù ú sínú Òkun, wí pé: “Báyí nì a ó fi agbára nílá bí i Babeli ilú nílá ni wó, a kì yóò sì rí i mọ láé. **22** Àti ohùn àwọn aludùùrù, àti ti àwọn olórin, àti ti àwọn afunfẹ̀rẹ̀, àti ti àwọn afunpẹ̀, ni a kì yóò sì gbọ̀ nínú rẹ mọ̀ rara; àti olúkúlùkù oníṣọ̀nà ohunkóhun ni a kì yóò sì rí nínú rẹ mọ̀ láé. Àti irò ọ̀lọ ní a kì yóò sì gbọ̀ mọ̀ nínú rẹ mọ̀ láé; **23** Àti imọ̀lẹ̀ fitilá ni kì yóò sì tàn nínú rẹ mọ̀ láé; a kì yóò sì gbọ̀ ohùn ọ̀kọ iyàwò àti ti iyàwò nínú rẹ mọ̀ láé: nítórí pé àwọn oníṣòwò rẹ ni àwọn ẹni nílá ayé; nítórí pé nípa ọ̀ṣọ̀ rẹ ní a fi tàn orílẹ̀-èdè gbogbo je. **24** Àti nínú rẹ ní a gbé ri ẹ̀jẹ àwọn wòlú, àti ti àwọn èniyàn mímọ̀, àti ti gbogbo àwọn tí a pa lórí ilẹ̀ ayé.”

19 Lẹyin nńkan wọnyí mo gbọ ohùn nílá ní ọrun bí ẹni pé tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn, n wí pé: “Haleluya! Ti Olúwa Ọlórún wa ni igbàlà, àti olá àti agbára, **2** nítórí ọ̀títọ̀ àti òdodo ni idájó rẹ. Nítórí o ti ẹ̀ idájó àgbèrè nílá a nì, tí o fi àgbèrè rẹ ba ilẹ̀ ayé jẹ, ó sì ti gbẹsan ẹ̀jẹ àwọn iranṣẹ̀ rẹ lówọ̀ rẹ nàà.” **3** Àti lẹ̀ẹ̀kejì wọn wí pé: “Haleluya! Ẹ́fín rẹ̀ sì gòkè lẹ̀ láé àti láéláé.” (aion

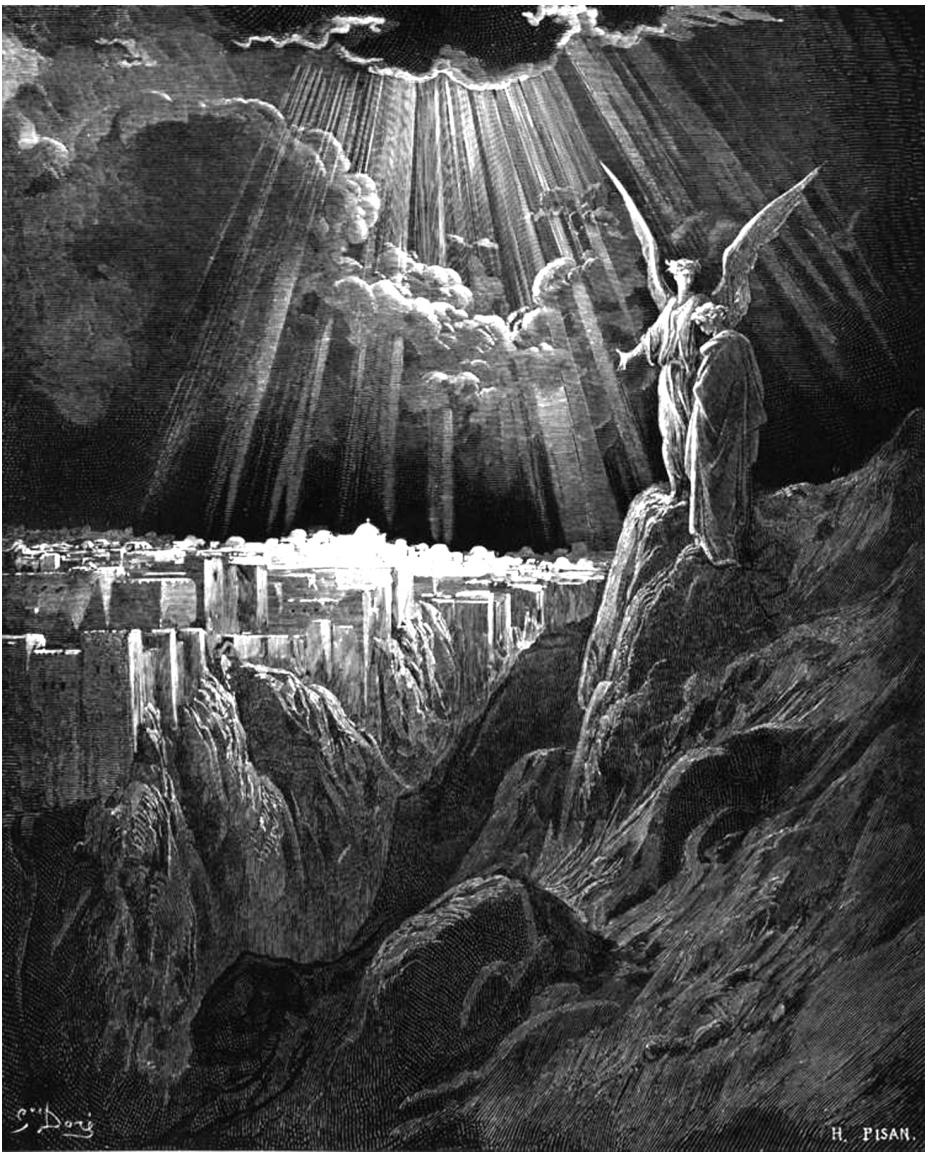
g165) **4** Àwọn àgbà mérénlélógún nì, àti àwọn èdà aláàyè méréni nì sì wólẹ̀, wọn sì foríbalẹ̀ fún Ọlórún tí ó jókòó lórí itẹ̀, wí pé: “Àmín, Haleluya!” **5** Ohùn kan sì ti ibi itẹ̀ nàà jáde wá, wí pé: “Ẹ máa yin Ọlórún wa, ẹyin iranṣẹ̀ rẹ gbogbo, ẹyin tí ó bèrù rẹ, àti èwè àti àgbà!” **6** Mo sì gbọ̀ bí ẹni pé ohùn ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn, àti bí irò omi púpọ̀, àti bí irò ará nílá nílá, n wí pé: “Haleluya! Nítórí Olúwa Ọlórún wa, Olódùmarè n jẹ ọba. **7** Ẹ jẹ kí a yò, kí inú wa kí ó sì dùn gidigidi, kí a sì fi ọ̀go fún un. Nítórí pé igbéyàwò Ọ̀dọ̀-Àgùntàn dé, aya rẹ̀ sì ti múra tán. **8** Òun ni a sì fi fún pé kí ó wọ aṣọ ọ̀gbọ̀ wíwé tí ó funfun gbòò.” (Nítórí pé aṣọ ọ̀gbọ̀ nì dúró fún یشه òdodo àwọn èniyàn mímọ̀.) **9** Ó sì wí fún mi pé, “Kòwé rẹ, ‘Ìbùkún ni fún àwọn tí a pẹ̀ sí àṣẹ̀ alẹ̀ igbéyàwò ọ̀dọ̀-àgùntàn.”” Ó sì wí fún mi pé, “Ìwọnyí ni ọ̀rọ̀ ọ̀títọ̀ Ọlórún.” **10** Mo sì wólẹ̀ ní ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ láti foríbalẹ̀ fún un. Ó sì wí fún mi pé, “Wò ó, má ẹ̀ bẹ̀ẹ̀: iranṣẹ̀ ẹ̀legbẹ̀ rẹ̀ ni èmi, àti ti àwọn arákùnrin rẹ̀ tí wọn di ẹ̀rì Jesu mú. Foríbalẹ̀ fún Ọlórún: nítórí pé ẹ̀rì Jesu ni isọtẹ̀lẹ̀.” **11** Mo sì rí ọ̀run sí sílẹ̀, sì wò ó, ẹ̀şin funfun kan; ẹni tí ó jókòó lórí rẹ̀ ni à n pẹ̀ ní Olódodo àti Olóótítọ̀, nínú òdodo ni ó sì n ẹ̀ یشه idájó, tí ó n jagun. **12** Ojú rẹ̀ dàbí ọ̀wọ̀-iná, àti ní orí rẹ̀ ni adẹ̀ púpọ̀ wà; ó sì ní orúkọ kan tí a kọ̀, tí ẹnikẹni kò mọ̀, bí kò ẹ̀ ọ̀un tìkára rẹ̀. **13** A sì wọ ó ní aṣọ̀ tí a tẹ̀ bọ inú ẹ̀jẹ̀, a sì n pe orúkọ rẹ̀ ní Ọ̀rọ̀ Ọlórún. **14** Àwọn ogun tí n bẹ̀ ní ọ̀run tí a wò ní aṣọ̀ ọ̀gbọ̀ wíwé, funfun àti mímọ̀, sì n tọ̀ ọ̀ lẹyin lórí ẹ̀şin funfun. **15** Àti láti ẹnu rẹ̀ ni idà mímú tí n jade lẹ̀, kí ó lẹ̀ máa fi sá àwọn orílẹ̀-èdè: “Òun ó sì máa fi ọ̀pá irin ẹ̀ akóso wọn.” Ó sì n tẹ̀ ifúntí àti ibínú Ọlórún Olódùmarè. **16** Ó sì ní lára aṣọ̀ rẹ̀ àti ni itàn rẹ̀ orúkọ kan tí a kọ̀: Ọba àwọn ọba àti Olúwa àwọn olúwa. **17** Mo sì rí àngẹ̀lì kan dúró nínú oòrùn; ó sì fi ohùn rara kígbé, ó n wí fún gbogbo àwọn ẹ̀yẹ̀ tí n fò ní agbede-méjì ọ̀run pé, “Ẹ wá ẹ̀ sì kó ara yín jọ pọ̀ sí àṣẹ̀ nílá Ọlórún; **18** kí ẹ̀yin kí ó lẹ̀ jẹ ẹran-ara àwọn ọba, àti ẹran-ara àwọn olórí ogun àti ẹran-ara àwọn èniyàn alágbára, àti ẹran àwọn ẹ̀şin, àti ti àwọn tí ó jókòó lórí wọn, àti ẹran-ara èniyàn gbogbo, àti ti òmìnira, àti ti ẹ̀rú, àti ti èwè àti ti àgbà.” **19** Mo sì rí ẹranko nàà àti

òdò Ọlọrun, 11 tí ó ní ògo Ọlọrun, ìmọlẹ̀ rẹ̀ sì dàbí òkúta iyebíye gidigidi, àní bí òkúta jasperi, ó mò bí kirisitali; 12 Ó sì ní odì nílá àti gígá, ó sì ni ẹnu ibodè méjílá, àti ní àwọn ẹnu ibodè nàà àngẹlì méjílá àti orúkọ tí a kọ sára wọn tí i ẹ̀ orúkọ àwọn ẹ̀yà méjílá tí àwọn ọmọ Israẹli. 13 Ní ihà làà-òòrùn ẹnu ibodè méta; ní ihà àríwá ẹnu ibodè méta; ní ihà gúúsù ẹnu ibodè méta; àti ní ihà iwò-òòrùn ẹnu ibodè méta. 14 Odi ilú nàà sì ni ìpilẹ̀ méjílá, àti lóri wọn orúkọ àwọn Aposteli méjílá tí Ọdọ-Àgùntàn. 15 Ẹni tí o sì n bá mi sòrò ní ọpá-iwọn wúra kan láti fi wọn ilú nàà àti àwọn ẹnu ibodè rẹ̀, àti odi rẹ̀. 16 Ilú nàà sì wà ní ibú mērin lógboogba, gígùn rẹ̀ àti ibú rẹ̀ sì dógba: ó sì fi ọpá-iwọn nàà wọn ilú nàà wò, ó jẹ̀ egbaà mēfà ibùsò gígùn rẹ̀ àti ibú rẹ̀, àti gígá rẹ̀ sì dógba. 17 Ó sì wọn odi rẹ̀ ó jẹ̀ ogójẹ̀ igbọnwò lé mērin, gégé bí òsùwọn èniyàn, bèè ni tí àngẹlì nàà. 18 A sì fi jasperi mọ̀ odi ilú nàà. Ilú nàà sì jẹ̀ kíkì wúra, ó dàbí dígí tí o mò kedere. 19 A fi onírúurú òkúta iyebíye ẹ̀ ìpilẹ̀ ògiri ilú nàà lósò. Ìpilẹ̀ èkínní jẹ̀ jasperi; èkejì, safiru; èkẹta, kalkedoni; èkẹrin, emeradi; 20 èkarùnún, sardoniki; èkẹfà, kaneliani; èkeje, krisoliti; èkejo, berili; èkẹsànan, topasi; èkewáá, krisoprasu; èkòkànlá, jakiniti; èkejílá, ametisiti. 21 Ẹnu ibodè méjèèjílá jẹ̀ perli méjílá: olúkúlùkù ẹnu ibodè jẹ̀ peali kan; ọ̀nà ìgboro ilú nàà sì jẹ̀ kíkì wúra, ó dàbí dígí dídán. 22 Ẹmi kò sì rí tẹ̀mpilì nínú rẹ̀, nítorí pé Olúwa Ọlọrun Olódúmarè ni tẹ̀mpilì rẹ̀, àti Ọdọ-àgùntàn. 23 Ilú nàà kò sì ní oòrùn, tàbí òṣupá, láti máa tan ìmọlẹ̀ sí i, nítorí pé ògo Ọlọrun ni ó ní tàn ìmọlẹ̀ sí i, Ọdọ-àgùntàn sì ni fitílà rẹ̀. 24 Àwọn orílẹ̀-èdè yóò sì máa rìn nípa ìmọlẹ̀ rẹ̀, àwọn ọ̀ba ayé sì ní mú ògo wọn wá sínú rẹ̀. 25 A kì yóò sì ẹ̀ àwọn ẹnu ibodè rẹ̀ rárá ní ọ̀sán: nítorí kì yóò sì òru nìbẹ̀. 26 Wọn ó sì máa mú ògo àti ọ̀lá àwọn orílẹ̀-èdè wá sínú rẹ̀. 27 Ohun aláìmọ̀ kan kì yóò sì wọ̀ inú rẹ̀ rárá, tàbí ohun tí nì ẹ̀sẹ̀ ìrírà àti èké; bí kò ẹ̀ àwọn tí a kọ̀ sínú iwé iye Ọdọ-àgùntàn.

22 Ó sì fi odò omi iye kan hàn mi, tí ó mò bí kirisitali, tí nì ẹ̀yà ibi itẹ̀ Ọlọrun àti tí Ọdọ-Àgùntàn jáde wá, 2 ní àárín igboro rẹ̀, àti níhà èkínní kejì odò nàà, ni igi iye gbé wà, tí o máa n

so onírúurú èso méjílá, a sì máa so èso rẹ̀ ni oṣoṣu ewé igi nàà sí wá fún mímú àwọn orílẹ̀-èdè lárada. 3 Ègún kì yóò sì sí mọ: itẹ̀ Ọlọrun àti tí Ọdọ-àgùntàn ni yóò sì máa wà nìbẹ̀; àwọn iranṣẹ̀ rẹ̀ yóò sì máa sìn ín. 4 Wọn ó sì máa rí ojú rẹ̀; orúkọ rẹ̀ yóò sì máa wà ni iwájú orí wọn. 5 Òru kì yóò sí mọ; wọn kò sì ní wá ìmọlẹ̀ fitílà, tàbí ìmọlẹ̀ oòrùn; nítorí pé Olúwa Ọlọrun ni yóò tan ìmọlẹ̀ fún wọn: wọn ó sì máa jẹ̀ ọ̀ba láé àti láéláé. (aiōn g165) 6 Ó sì wí fún mi pé, “Òdodo àti òtítító ni ọ̀rọ̀ wọ̀nyí: Olúwa Ọlọrun ẹ̀mí àwọn wòlfin ni ó sì ran àngẹlì rẹ̀ láti fi ohun tí ó ní láti ẹ̀lẹ̀ láipẹ̀ yí hàn àwọn iranṣẹ̀ rẹ̀.” 7 “Kíyèsì i, ẹ̀mí nì bọ̀ kánkán! Ìbùkún ni fún ẹ̀ni tí nì pa ọ̀rọ̀ isọ̀tẹ̀lẹ̀ inú iwé yí mọ!” 8 Ẹmi, Johanu, ni ẹ̀ni tí ó gbọ̀ tí ó sì rí nńkan wọ̀nyí. Nígba tí mò sì gbọ̀ tí mò sì rí, mò wólẹ̀ láti foríbalẹ̀ níwájú ẹ̀sẹ̀ àngẹlì nàà, tí o fi nńkan wọ̀nyí hàn mi. 9 Nígba nàà ni ó wí fún mi pé, “Wó ò, má ẹ̀ bèè, iranṣẹ̀ ẹ̀legbẹ̀ rẹ̀ ni ẹ̀mí, àti ti àwọn arákúnrin rẹ̀ wòlfin, àti ti àwọn tí nì pa ọ̀rọ̀ inú iwé yí mọ̀. Foríbalẹ̀ fún Ọlọrun!” 10 Ó sì wí fún mi pé, “Má ẹ̀ fi èdidi di ọ̀rọ̀ isọ̀tẹ̀lẹ̀ tí inú iwé yí, nítorí igbà kù sí dèdè. 11 Ẹni tí nì ẹ̀ aláìṣòdótó, kí ó máa ẹ̀ aláìṣòdótó nì só; àti ẹ̀ni tí nì ẹ̀ ẹ̀lẹ̀gbin, kí ó máa ẹ̀ ẹ̀gbin nì só; àti ẹ̀ni tí nì ẹ̀ olódodo, kí ó máa ẹ̀ olódodo nì só; àti ẹ̀ni tí nì ẹ̀ mímọ̀, kí ó máa ẹ̀ mímọ̀ nì só.” 12 “Kíyèsì i, ẹ̀mí nì bọ̀ kánkán; èrè mí sí nì bẹ̀ pẹ̀lú mi, láti sán fún olúkúlùkù gégé bí isẹ̀ rẹ̀ yóò tí rí. 13 Ẹmi ni Alfa àti Omega, ẹ̀ni isàájú àti ẹ̀ni ikeyin, ìpilẹ̀ṣẹ̀ àti òpin. 14 “Ìbùkún ni fún àwọn tí nì fọ̀ aṣọ̀ wọn, kí wọn lè ni ẹ̀tọ̀ láti wá sí ibi igi iye nàà, àti kí wọn lè gbà àwọn ẹnu ibodè wọ̀ inú ilú nàà. 15 Nítorí ni òde ni àwọn ajá gbé wà, àti àwọn oṣó, àti àwọn agbèrè, àti àwọn apàniyàn, àti àwọn abòrìṣà, àti olúkúlùkù ẹ̀ni tí ó fẹ̀ràn èké tí ó sì nì hùwà èké. 16 “Ẹmi, Jesu, ni ó rán àngẹlì mi láti jẹ́rì nńkan wọ̀nyí fún yin ní tí àwọn ìjọ. Ẹmi ni gbòhngbò àti irú-ọmọ̀ Dafidi, àti iràwò òwùrò tí nì tàn.” 17 Ẹmí àti iyàwó wí pé, “Máa bọ!” Àti ẹ̀ni tí ó nì gbọ̀ kí ó wí pé, “Máa bọ!” Àti ẹ̀ni tí òhngbẹ̀ nì gbẹ̀ kí ó wá, àti ẹ̀ni tí o bá sì fẹ̀, kí ó gba omi iye nàà lófẹ̀. 18 Ẹmi kílò fún olúkúlùkù ẹ̀ni tò nì gbọ̀ ọ̀rọ̀ isọ̀tẹ̀lẹ̀ inú iwé yí pé, bí ẹ̀nikẹ̀ni ba fi kún wọn, Ọlọrun yóò fi kún àwọn iyọ̀nu tí a kọ̀ sínú

ìwé yí fún un. **19** Bí ẹnikẹni bá sì mú kúrò nínú ọrọ ìwé ìṣọtẹlẹ yí, Ọlórún yóò sì mú ipa tirẹ kúrò nínú ìwé ìyè, àti kúrò nínú ilú mímọ náà, àti kúrò nínú àwọn ohun tí a kọ sínú ìwé yí. **20** Ẹni tí ó jẹrírí nńkan wọnyí wí pé, “Nítòótọ èmi ní bọ kánkán.” Àmín. Máa bọ, Jesu Olúwa! **21** Oore-ọfẹ Jesu Olúwa kí ó wà pẹlú gbogbo àwọn èniyàn mímọ. Àmín.

Mo sì rí ilú mímó, Jerusalemu tuntun ní ti òrun sòkalẹ wá láti òdò Ọlórún, tí a ti múra sílẹ bí
ìyàwó tí a ẹ lẹsẹdò fún ọkọ rẹ. Mo sì gbọ ohùn rílá kan láti orí ìtẹ nàá wá, ní wí pé, “Kíyèsì i,
àgọ Ọlórún wà pẹlú àwọn ènìyàn, òun ó sì máa bá wọn gbé, wọn ó sì máa jẹ ènìyàn rẹ, àti
Ọlórún tìkára rẹ yóò wà pẹlú wọn, yóò sì máa jẹ Ọlórún wọn.

Revelation 21:2-3

Reader's Guide

Yorùbá at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Yorùbá at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Yoruba---Yoruba-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luke 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

äidios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luke 1:33
Luke 1:55
Luke 1:70
Luke 16:8
Luke 18:30
Luke 20:34
Luke 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13*
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luke 10:25
Luke 16:9
Luke 18:18
Luke 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēse

Romans 11:32

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43

Mark 9:45
Mark 9:47
Luke 12:5
James 3:6
Hadēs
Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luke 10:15
Luke 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

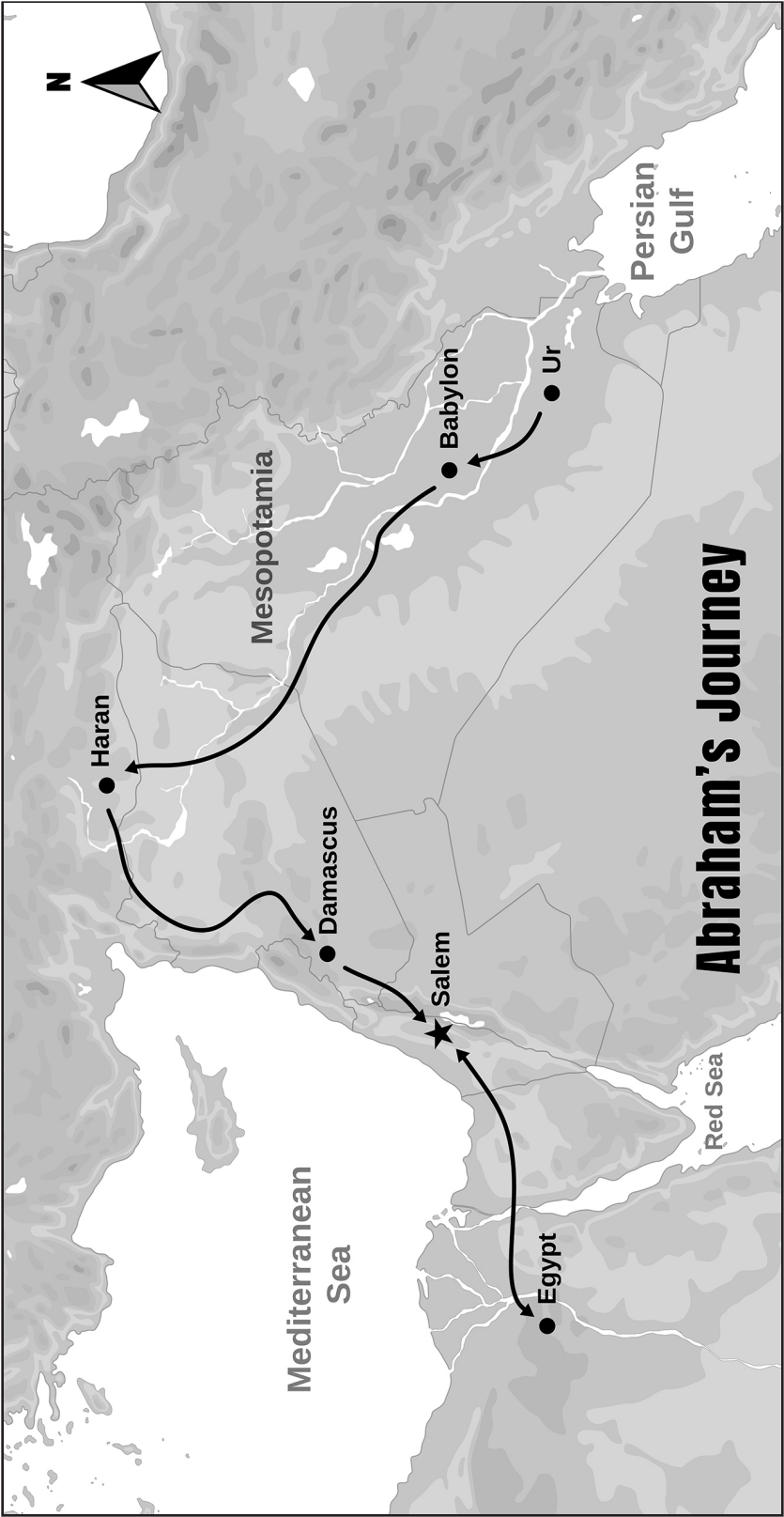
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

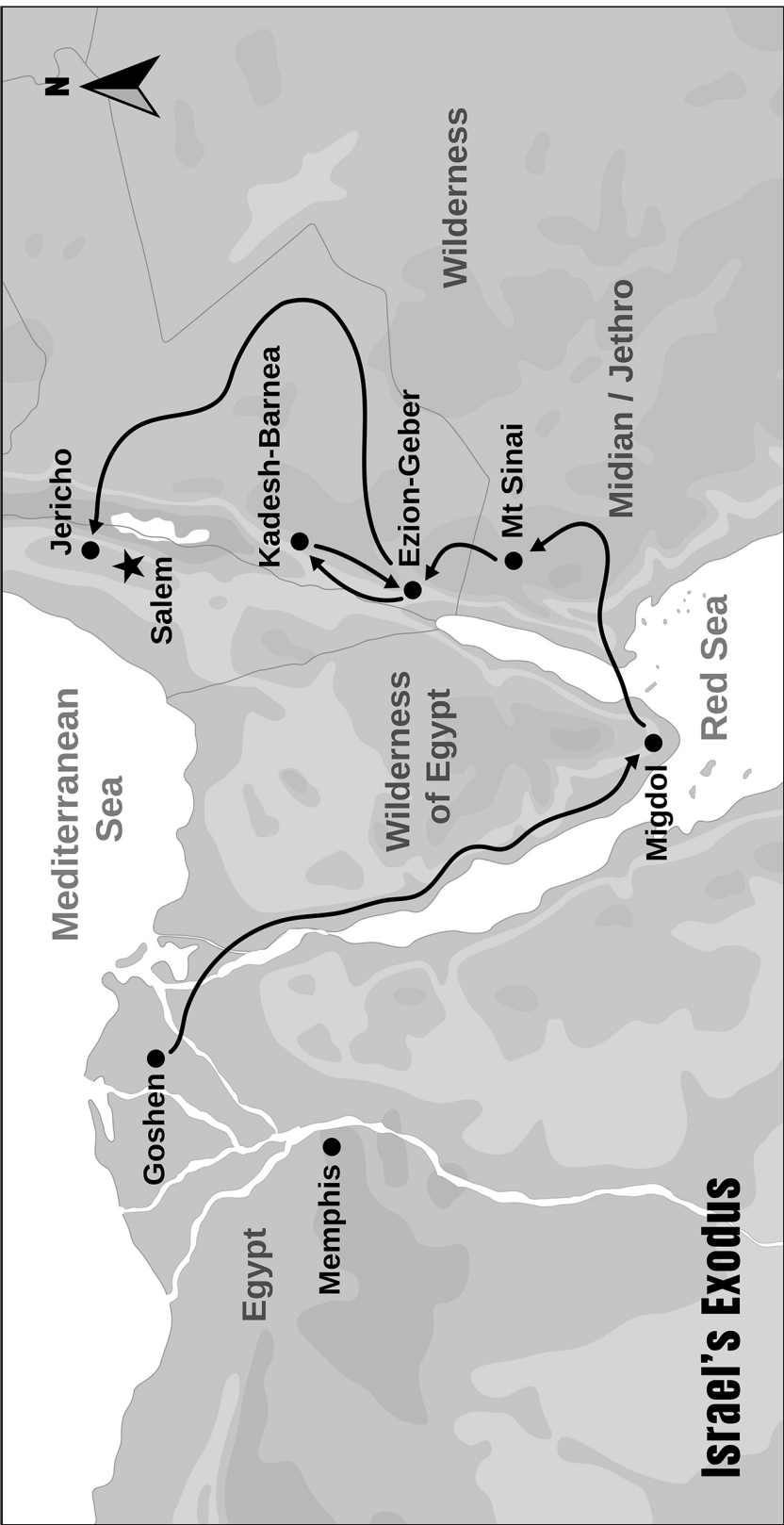
2 Peter 2:4

Questioned

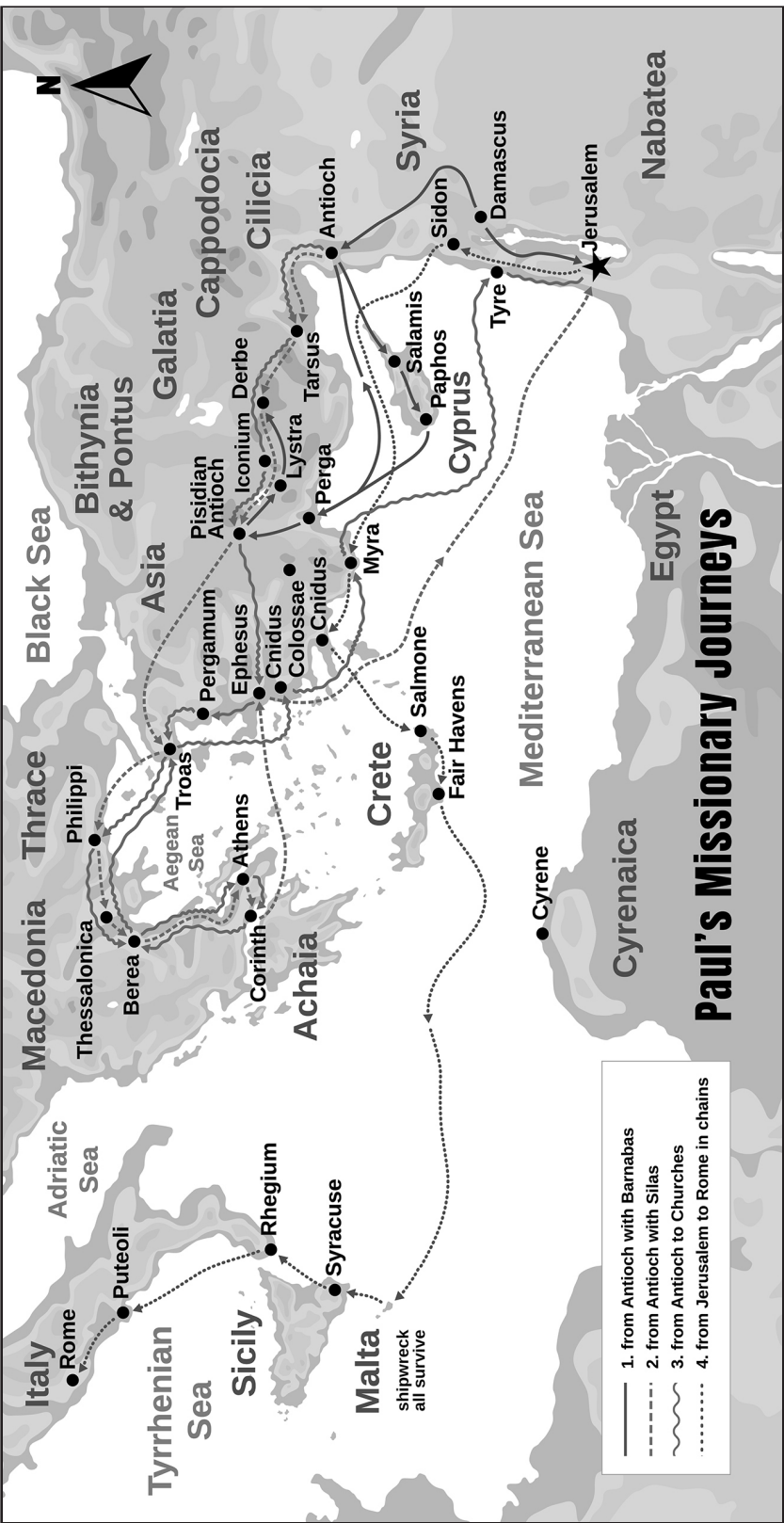
Job 2:8
Psalms 22:15
Isaiah 30:14
Isaiah 45:9
2 Peter 2:17

Nípa ìgbàgbò ní Abrahamu, nígbà tí a tí pé e láti jáde lọ sí ibi tí òun yòò gbà fún ilẹ̀ inú, ó gbó, ó sì jáde lọ, láti mọ̀ ibi tí òun ní rẹ̀. - Hebrews 11:8

Ní ìgbà tí Farao jé kí àwọn ènìyàn ó lọ, Ọlórún kò mú wọn tọ ojù ọ̀nà tí ó lá orílẹ̀-èdè àwọn Filistini kọjá, bí o tilẹ̀ jẹ pé ọ̀nà nàà kúrú.
Nítórí Ọlórún sọ pé, “Bí wọn bá dojúkọ ogun, wọn lè yí ọkàn wọn padà kí wọn padà sí ilẹ̀ Ejibiti.” - Exodus 13:17

Paulu, iránsé Jesu Kristi, eni tí a ti pè láti jé aposteli, tí a sì ti yà sètò láti wààsù òlórún, - Romans 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people**
- 1956** Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830** John Williams reaches Polynesia
- 1731** Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614** Japanese kill 40,000 Christians
- 1572** Jesuits reach Mexico
- 1517** Martin Luther leads Reformation
- 1455** Gutenberg prints first Bible
- 1323** Franciscans reach Sumatra
- 1276** Ramon Llull trains missionaries
- 1100** Crusades tarnish the church
- 1054** The Great Schism
- 997** Adalbert martyrd in Prussia
- 864** Bulgarian Prince Boris converts
- 716** Boniface reaches Germany
- 635** Alopen reaches China
- 569** Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432** Saint Patrick reaches Ireland
- 397** Carthage ratifies Bible Canon
- 341** Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325** Niceae proclaims God is Trinity
- 250** Denis reaches Paris, France
- 197** Tertullian writes Christian literature
- 70** Titus destroys the Jewish Temple
- 61** Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52** Thomas reaches Malabar, India
- 39** Peter reaches Gentile Cornelius
- 33** Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			▶		Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			▶		Romans 5:12-19	
Where are we?			▶			
					Innocence	
			Eternity Past		Creation 4004 B.C.	
▶ Who are we?	God	Father		John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Son		God's perfect fellowship		
		Holy Spirit				
	Mankind	Living		Genesis 1:1	No Creation No people	
		Deceased believing				
		Deceased unbelieving				
	Angels	Holy		Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	
		Imprisoned				
		Fugitive				
		First Beast				
		False Prophet				
		Satan				
Why are we?			▶		Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God’s image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?				
Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:13 Thalaasa	
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Yorùbá at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Nítorí náà, ẹ lẹ, ẹ sọ wón di ọmọ-ẹyìn orílẹ̀-èdè gbogbo, ẹ mág bamiṣiṣi wón ní orúkọ Baba àti ti Ọmọ àti ti Èmí Mímó. - Matthew 28:19

